

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

4

SIRA SAYISI: 639

İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Ankara Milletvekili İzzet Çetin ve 13 Milletvekilinin; Ankara Milletvekili İzzet Çetin'in; İstanbul Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoglu'nun; Yozgat Milletvekili Sadir Durmaz ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in; Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in; Bursa Milletvekili Sena Kaleli ve 5 Milletvekilinin; Ankara Milletvekili İzzet Çetin'in; Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 3 Milletvekilinin; Kahramanmaraş Milletvekili Mesut Dedeoğlu ile Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; Kırklareli Milletvekili Mehmet Siyam Kesimoğlu ve 4 Milletvekilinin; Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın; Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve

Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; Adana Milletvekili Turgay Develi'nin; İzmir Milletvekili Musa Çam'ın; Bartın Milletvekili Muhammet Rıza Yalçınkaya'nın; İstanbul Milletvekilleri Mahmut Tanal ve Binnaz Toprak'ın; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İstanbul Milletvekilleri Mahmut Tanal ve Gürsel Tekin'in; İstanbul Milletvekili Celal Dinçer'in; Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın; Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; Muğla Milletvekili Nurettin Demir'in; Ankara Milletvekili Levent Gök'ün; Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın; İstanbul Milletvekili Ali Özgündüz'ün; Tekirdağ Milletvekili Bülent Belen ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın; Ankara Milletvekili İzzet Çetin'in; İstanbul Milletvekilleri Aydın Ağan Ayaydın ve Ercan Cengiz'in; Kars Milletvekili Mülkiye Birtane'nin; Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ile 1 Milletvekilinin; Ankara Milletvekili İzzet Çetin'in; Zonguldak Milletvekili Ali İhsan Köktürk'ün; İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İstanbul Milletvekili Atila Kaya ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural ile 2 Milletvekilinin; Barış ve Demokrasi Partisi Grup Başkanvekili Iğdır Milletvekili Pervin Buldan'ın; Burdur Milletvekili Ramazan Kerim Özkan'ın; Hatay Milletvekili Mevlüt Dudu'nun; Hatay Milletvekili Mevlüt Dudu'nun; Ankara Milletvekili Levent Gök'ün; Ankara Milletvekili Levent Gök'ün; Kahramanmaraş Milletvekili

Mesut Dedeoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ve 1 Milletvekilinin; Mersin Milletvekili Ali Öz ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ile 1 Milletvekilinin; Balıkesir Milletvekili Ayşe Nedret Akova'nın; Mersin Milletvekili Ali Öz ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın; İstanbul Milletvekili Durmuşali Torlak ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ile 1 Milletvekilinin; İzmir Milletvekili Musa Çam'ın; Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in; Manisa Milletvekili Sakine Öz'ün; Diyarbakır Milletvekili Emine Ayna'nın; İstanbul Milletvekilleri Gürsel Tekin ve Mahmut Tanal'ın; Erzincan Milletvekili Muharrem Işık'ın; İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in; İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in; Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın; Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve İstanbul Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoglu'nun; İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türel'i'nin; Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türel'i'nin; Batman Milletvekili Ayla Akat Ata'nın; Bursa Milletvekili Sena Kaleli'nin; Mersin Milletvekili Ali Öz ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ile 1 Milletvekilinin; Osmaniye Milletvekili Hasan Hüseyin Türkoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ile 3 Milletvekilinin; Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın; İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türel'i'nin; İzmir Milletvekili Hülya Güven ve 34 Milletvekilinin; İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel'in; Balıkesir Milletvekili Namık Havutça'nın; Trabzon Milletvekili Mehmet Volkan Canalıoğlu'nun;

Trabzon Milletvekili Mehmet Volkan Canalıoğlu'nun; Kastamonu Milletvekili Emin Çınar ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; Kastamonu Milletvekili Emin Çınar ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; Bursa Milletvekili Sena Kaleli'nin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Trabzon Milletvekili Mehmet Volkan Canalıoğlu'nun; Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; Kütahya Milletvekili Alim Işık ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran Bulut ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu ile 20 Milletvekilinin; Trabzon Milletvekili Mehmet Volkan Canalıoğlu'nun; Barış ve Demokrasi Partisi Grup Başkanvekili Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in; İstanbul Milletvekili Süleyman Çelebi'nin; Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in; Samsun Milletvekili Cemalettin Şimşek'in; Balıkesir Milletvekili Ayşe Nedret Akova'nın; İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türel'i'nin; İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türel'i'nin; Balıkesir Milletvekili Ayşe Nedret Akova'nın; İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in; İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın; Balıkesir Milletvekili Ayşe Nedret Akova'nın; Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; Balıkesir Milletvekili Ayşe Nedret Akova'nın; Balıkesir Milletvekili Ayşe Nedret Akova'nın; Ankara Milletvekili İzzet Çetin'in; Manisa Milletvekili Hasan Ören'in; Çanakkale Milletvekili Mustafa Serdar Soydan'ın; Manisa

Milletvekili Hasan Ören'in; Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; Bursa Milletvekilleri Hüseyin Şahin ve Önder Matlı ile 8 Milletvekilinin; İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın; Manisa Milletvekili Hasan Ören'in; Denizli Milletvekili Mehmet Yüksel ve Çorum Milletvekili Cahit Bağcı ile 37 Milletvekilinin; Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; Manisa Milletvekili Sakine Öz'ün; Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı Tezkereleri (1/931, 2/115, 2/139, 2/158, 2/195, 2/282, 2/297, 2/298, 2/324, 2/368, 2/399, 2/434, 2/439, 2/453, 2/524, 2/528, 2/555, 2/601, 2/640, 2/689, 2/691, 2/798, 2/885, 2/896, 2/944, 2/1019, 2/1063, 2/1103, 2/1131, 2/1156, 2/1200, 2/1202, 2/1203, 2/1217, 2/1222, 2/1227, 2/1236, 2/1242, 2/1245, 2/1248, 2/1258, 2/1260, 2/1301, 2/1302, 2/1345, 2/1350, 2/1364, 2/1372, 2/1383, 2/1414, 2/1422, 2/1426, 2/1431, 2/1437, 2/1442, 2/1488, 2/1496, 2/1498, 2/1506, 2/1514, 2/1516, 2/1525, 2/1540, 2/1595, 2/1652, 2/1655, 2/1657, 2/1677, 2/1688, 2/1716, 2/1747, 2/1765, 2/1775, 2/1794, 2/1797, 2/1799, 2/1808, 2/1837, 2/1869, 2/1899, 2/1906, 2/1924, 2/1932, 2/1938, 2/1954, 2/1957, 2/1963, 2/1983, 2/1997, 2/2000, 2/2032, 2/2041, 2/2051, 2/2056, 2/2057, 2/2065, 2/2069, 2/2083, 2/2146, 2/2156, 2/2158, 2/2176, 2/2178, 2/2186, 2/2187, 2/2190, 2/2191, 2/2192, 2/2198)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/931 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı26
- Genel Gerekçesi26
- Madde Gerekçeleri28

• 2/115 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı38
- Genel Gerekçesi38
- Metni39

• 2/139 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı40
- Genel Gerekçesi40
- Madde Gerekçeleri40
- Metni41

• 2/158 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı42
- Genel Gerekçesi42
- Metni43

• 2/195 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı44
- Genel Gerekçesi44
- Madde Gerekçeleri44
- Metni45

● **2/282 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	46
- Genel Gerekçesi	46
- Madde Gerekçeleri	47
- Metni	48

● **2/297 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	49
- Genel Gerekçesi	49
- Madde Gerekçeleri	50
- Metni	51

● **2/298 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	52
- Genel Gerekçesi	52
- Madde Gerekçeleri	52
- Metni	53

● **2/324 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	54
- Genel Gerekçesi	54
- Metni	55

● **2/368 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	56
- Genel Gerekçesi	56
- Metni	58

● **2/399 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	59
- Genel Gerekçesi	59
- Madde Gerekçeleri	59
- Metni	60

● **2/434 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	.61
- Genel Gerekçesi	.61
- Madde Gerekçeleri	.62
- Metni	.63

● **2/439 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	.64
- Katılma Yazısı	.64
- Genel Gerekçesi	.64
- Madde Gerekçeleri	.64
- Metni	.65

● **2/453 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	.66
- Genel Gerekçesi	.66
- Madde Gerekçeleri	.67
- Metni	.68

● **2/524 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	.69
- Genel Gerekçesi	.69
- Madde Gerekçeleri	.70
- Metni	.71

● **2/528 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	.72
- Madde Gerekçeleri	.72
- Metni	.73

● **2/555 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	74
- Genel Gerekçesi	74
- Madde Gerekçeleri	75
- Metni	76

● **2/601 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	77
- Genel Gerekçesi	77
- Madde Gerekçeleri	78
- Metni	79

● **2/640 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	80
- Genel Gerekçesi	80
- Madde Gerekçeleri	80
- Metni	81

● **2/689 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	82
- Genel Gerekçesi	82
- Madde Gerekçeleri	83
- Metni	84

● **2/691 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	85
- Madde Gerekçeleri	85
- Metni	86

● **2/798 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	89
- Genel Gerekçesi	89
- Madde Gerekçeleri	90
- Metni	92

● **2/885 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	.95
- Genel Gerekçesi	.95
- Madde Gerekçeleri	.96
- Metni	.97

● **2/896 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	.98
- Genel Gerekçesi	.98
- Metni	.100

● **2/944 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	.102
- Genel Gerekçesi	.102
- Madde Gerekçeleri	.104
- Metni	.105

● **2/1019 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	.106
- Genel Gerekçesi	.106
- Madde Gerekçeleri	.107
- Metni	.108

● **2/1063 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	.109
- Genel Gerekçesi	.109
- Madde Gerekçeleri	.110
- Metni	.111

● **2/1103 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	.112
- Genel Gerekçesi	.112
- Madde Gerekçeleri	.112
- Metni	.113

● **2/1131 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı114
- Genel Gerekçesi114
- Madde Gerekçeleri115
- Metni116

● **2/1156 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı117
- Genel Gerekçesi117
- Madde Gerekçeleri117
- Metni118

● **2/1200 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı119
- Genel Gerekçesi119
- Madde Gerekçeleri119
- Metni120

● **2/1202 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı121
- Genel Gerekçesi121
- Madde Gerekçeleri121
- Metni122

● **2/1203 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı123
- Genel Gerekçesi123
- Metni125

● **2/1217 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı126
- Genel Gerekçesi126
- Madde Gerekçeleri127
- Metni128

● **2/1222 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	129
- Genel Gerekçesi	129
- Madde Gerekçeleri	130
- Metni	131

● **2/1227 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	132
- Genel Gerekçesi	132
- Madde Gerekçeleri	133
- Metni	134

● **2/1236 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	135
- Genel Gerekçesi	135
- Madde Gerekçeleri	135
- Metni	136

● **2/1242 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	137
- Genel Gerekçesi	137
- Madde Gerekçeleri	138
- Metni	139

● **2/1245 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	140
- Genel Gerekçesi	140
- Madde Gerekçeleri	141
- Metni	142

● **2/1248 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	143
- Genel Gerekçesi	143
- Madde Gerekçeleri	143
- Metni	144

● **2/1258 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	145
- Genel Gerekçesi	145
- Madde Gerekçeleri	145
- Metni	146

● **2/1260 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	147
- Genel Gerekçesi	147
- Madde Gerekçeleri	147
- Metni	148

● **2/1301 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	149
- Genel Gerekçesi	149
- Madde Gerekçeleri	149
- Metni	151

● **2/1302 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	152
- Genel Gerekçesi	152
- Madde Gerekçeleri	152
- Metni	153

● **2/1345 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	154
- Genel Gerekçesi	154
- Madde Gerekçeleri	154
- Metni	155

● **2/1350 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	156
- Genel Gerekçesi	156
- Metni	157

● **2/1364 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	158
- Genel Gerekçesi	158
- Madde Gerekçeleri	159
- Metni	160

● **2/1372 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	161
- Genel Gerekçesi	161
- Metni	162

● **2/1383 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	163
- Genel Gerekçesi	163
- Metni	164

● **2/1414 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	165
- Genel Gerekçesi	165
- Madde Gerekçeleri	165
- Metni	166

● **2/1422 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	167
- Genel Gerekçesi	167
- Madde Gerekçeleri	167
- Metni	168

● **2/1426 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	169
- Genel Gerekçesi	169
- Madde Gerekçeleri	170
- Metni	171

● **2/1431 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	172
- Genel Gerekçesi	172
- Madde Gerekçeleri	173
- Metni	174

● **2/1437 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	175
- Genel Gerekçesi	175
- Madde Gerekçeleri	176
- Metni	177

● **2/1442 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	178
- Genel Gerekçesi	178
- Madde Gerekçeleri	178
- Metni	179

● **2/1488 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	180
- Genel Gerekçesi	180
- Madde Gerekçeleri	183
- Metni	185

● **2/1496 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	187
- Genel Gerekçesi	187
- Madde Gerekçeleri	189
- Metni	190

● **2/1498 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	192
- Genel Gerekçesi	192
- Madde Gerekçeleri	193
- Metni	194

● **2/1506 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	195
- Genel Gerekçesi	195
- Madde Gerekçeleri	196
- Metni	197

● **2/1514 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	198
- Genel Gerekçesi	198
- Metni	199

● **2/1516 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	200
- Genel Gerekçesi	200
- Madde Gerekçeleri	200
- Metni	201

● **2/1525 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	202
- Genel Gerekçesi	202
- Metni	203

● **2/1540 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	204
- Genel Gerekçesi	204
- Madde Gerekçeleri	205
- Metni	206

● **2/1595 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	207
- Genel Gerekçesi	207
- Madde Gerekçeleri	207
- Metni	208

• **2/1652 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	209
- Genel Gerekçesi	209
- Metni	210

• **2/1655 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	211
- Genel Gerekçesi	211
- Madde Gerekçeleri	211
- Metni	212

• **2/1657 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	213
- Genel Gerekçesi	213
- Madde Gerekçeleri	213
- Metni	214

• **2/1677 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	215
- Genel Gerekçesi	215
- Metni	216

• **2/1688 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	217
- Genel Gerekçesi	218
- Madde Gerekçeleri	220
- Metni	221

• **2/1716 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	222
- Genel Gerekçesi	222
- Madde Gerekçeleri	223
- Metni	224

● **2/1747 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı226
- Genel Gerekçesi226
- Metni227

● **2/1765 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı228
- Genel Gerekçesi228
- Metni229

● **2/1775 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı230
- Genel Gerekçesi230
- Madde Gerekçeleri230
- Metni231

● **2/1794 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı232
- Genel Gerekçesi232
- Metni233

● **2/1797 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı234
- Genel Gerekçesi234
- Metni235

● **2/1799 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı236
- Genel Gerekçesi236
- Metni237

● **2/1808 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	238
- Katılma Yazısı	238
- Genel Gerekçesi	238
- Madde Gerekçeleri	239
- Metni	240

● **2/1837 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	241
- Genel Gerekçesi	241
- Madde Gerekçeleri	241
- Metni	242

● **2/1869 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	243
- Genel Gerekçesi	243
- Madde Gerekçeleri	243
- Metni	244

● **2/1899 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	245
- Genel Gerekçesi	245
- Madde Gerekçeleri	246
- Metni	247

● **2/1906 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	248
- Genel Gerekçesi	248
- Metni	250

● **2/1924 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	251
- Genel Gerekçesi	251
- Madde Gerekçeleri	251
- Metni	252

● **2/1932 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	253
- Genel Gerekçesi	253
- Madde Gerekçeleri	253
- Metni	254

● **2/1938 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	255
- Katılma Yazıları	255
- Genel Gerekçesi	256
- Madde Gerekçeleri	258
- Metni	265

● **2/1954 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	272
- Genel Gerekçesi	272
- Metni	274

● **2/1957 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	275
- Genel Gerekçesi	275
- Metni	276

● **2/1963 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	277
- Genel Gerekçesi	277
- Madde Gerekçeleri	278
- Metni	279

● **2/1983 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı280
- Genel Gerekçesi280
- Metni282

● **2/1997 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı283
- Genel Gerekçesi283
- Metni284

● **2/2000 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı285
- Genel Gerekçesi285
- Madde Gerekçeleri286
- Metni287

● **2/2032 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı288
- Genel Gerekçesi288
- Madde Gerekçeleri289
- Metni290

● **2/2041 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı291
- Genel Gerekçesi291
- Metni292

● **2/2051 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı293
- Genel Gerekçesi293
- Madde Gerekçeleri293
- Metni294

● **2/2056 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	295
- Genel Gerekçesi	295
- Madde Gerekçeleri	296
- Metni	297

● **2/2057 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	298
- Genel Gerekçesi	298
- Madde Gerekçeleri	299
- Metni	300

● **2/2065 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	301
- Genel Gerekçesi	301
- Madde Gerekçeleri	302
- Metni	303

● **2/2069 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	304
- Genel Gerekçesi	304
- Madde Gerekçeleri	304
- Metni	305

● **2/2083 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	306
- Genel Gerekçesi	306
- Metni	307

● **2/2146 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	308
- Genel Gerekçesi	308
- Madde Gerekçeleri	308
- Metni	309

● **2/2156 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 310
- Genel Gerekçesi 310
- Metni 311

● **2/2158 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 312
- Genel Gerekçesi 312
- Madde Gerekçeleri 312
- Metni 313

● **2/2176 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 314
- Genel Gerekçesi 314
- Madde Gerekçeleri 315
- Metni 316

● **2/2178 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 317
- Katılma Yazıları 317
- Genel Gerekçesi 318
- Madde Gerekçeleri 318
- Metni 322

● **2/2186 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 333
- Genel Gerekçesi 333
- Metni 334

● **2/2187 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	335
- Genel Gerekçesi	335
- Madde Gerekçeleri	335
- Metni	336

● **2/2190 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	337
- Katılma Yazısı	338
- Genel Gerekçesi	338
- Madde Gerekçeleri	338
- Metni	344

● **2/2191 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	355
- Genel Gerekçesi	355
- Madde Gerekçeleri	356
- Metni	358

● **2/2192 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	359
- Genel Gerekçesi	359
- Madde Gerekçeleri	360
- Metni	362

● **2/2198 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	364
- Genel Gerekçesi	364
- Madde Gerekçeleri	366
- Metni	367

• Alt Komisyon Raporu	371
• Muhalefet Şerhleri	385
• Alt Komisyon Metni	426
• Alt Komisyon Metnine Ekli Listeler	458
• Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu	461
• Muhalefet Şerhleri	494
• Başkanlık Tezkeresi	588
• Plan ve Bütçe Komisyonu Tezkeresi	591
• Tasarı Metni	592
• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	606
• Tasarı Metnine Ekli Listeler	652
• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metne Ekli Listeler ..	653

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

30/5/2014

Sayı: 31853594-101-947-2512

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 21/5/2014 tarihinde kararlaştırılan “İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/931)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

İşverenlere işyerindeki mal veya hizmet üretimini bir başka işverenin işçileri aracılığıyla gerçekleştirme imkânı sağlayan asıl işveren-alt işveren ilişkisi, 1936 tarihinden bu yana mevzuatımızda yer almakla birlikte son yıllarda daha çok öne çıkan bir uygulama haline gelmiştir.

22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun yürürlüğe girmesinden bu yana, uygulamada karşılaşılan sorunlar, yargı kararları açısından yapılan değerlendirmeler ve akademik çalışmalar incelendiğinde, çalışma hayatının tüm taraflarının asıl işveren-alt işveren ilişkisinin değişime ihtiyaç duyulan bir alan haline geldiğini göstermektedir.

Bu kapsamda;

- Alt işveren işçilerinin iş mevzuatından kaynaklanan haklarını kullanmalarını sağlayan, hak kayıplarını ortadan kaldıran, ücretlerini garantiye alan,

- Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan alt işveren sözleşmeleri ve uygulamalarının iş mevzuatına uygunluğunu sağlayan,

- Alt işverenlik ile ilgili düzenlemeler ile alt işveren yanında çalışan işçilerin hak kayıplarının sosyal hukuk devleti olmanın gereklerine uygun olarak ortadan kaldırılması, alt işverenlik ilişkisinin kanuni sınırlar içinde özellikle kamu kesiminde daha sınırlı fakat işlevsel olarak kullanılmasına imkân sağlayan,

- Yer altında çalışan işçilerin haftalık çalışma süreleri ve yıllık ücretli izin sürelerinin yeniden düzenlenmesini sağlayan, yer altında çalışan işçilere fazla çalışma yaptırılmasını yasaklayan, bu işçilerin iş güvencesi hükümlerinden yararlanmasını kolaylaştıran,

düzenlemeler yapılmaktadır.

Bir diğer düzenleme ile, 13/5/2014 tarihinde Manisa İlının Soma İlçesindeki maden ocağında meydana gelen iş kazasında, bu tarih itibarıyla 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olanlara veya bunların hak sahiplerine Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca belirlenecek sürede aylık net ücretleri tutarında ödeme yapılması öngörülmektedir. Bu kazada hayatını kaybeden işçilerin geride kalan hak sahiplerinden, ölüm aylığı bağlanabilmesi için 5510 sayılı Kanunda aranan prim ödeme süresi şartını yerine getiremeyenlerin hak sahiplerine de prim ödeme şartı aranmaksızın ölüm aylığı bağlanması, ölen sigortalının Sosyal Güvenlik Kurumuna olan her türlü borçlarının terkin edilmesi, anne ve babaya gelir ve aylık bağlanırken muhtaçlık şartının aranmaması ve yakınlarından bir kişiye kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilebilme hakkı verilmesi amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

İşveren sendikaları açısından önemli bir değişiklik de, bu sendikaların atıl olan nakit mevcudunun kullanımı ile ilgilidir. Tasarıda yer alan düzenleme ile nakit mevcudun yüzde yirmibesini geçmemek üzere işveren dayanışma ve yardım fonu kurulabilmesi ve oluşturulan bu fondan yardım alan üye işyerlerinin, işçilerin sigorta primlerinin işveren payını ödeyebilmesine imkân sağlanması amaçlanmaktadır.

Ayrıca Tasarı ile, sosyal güvenlik sisteminin iyileştirilmesi ve uygulamada ortaya çıkan ihtiyaçların giderilmesi amacıyla düzenlemeler yapılmaktadır.

Sosyal Güvenlik Kurumunun prim borcuna mahsuben aldığı taşınmazların satışının hızlandırılması ve değerlendirilmesi amacıyla katma değer vergisi muafiyeti getirilmiştir. 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun uygulanmasında, yargı kararları da dikkate alınarak doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenlerin Türk vatandaşı olarak çalıştıkları süreleri borçlanmalarına imkân tanınmış, ayrıca; sosyal güvenlik sözleşmesi yapılan ülkedeki ilk işe giriş tarihinin Türkiye'de ilk işe giriş tarihi olarak kabul edilmesi sağlanmıştır.

Tüp bebek denemesinin ve doğum borçlanması hakkının ikiden üçe çıkarılması öngörülmüştür.

Disiplin cezası sonucu memuriyetleri sona eren ve af kanunlarıyla cezaları kaldırılan memurlardan borçlanma için verilen süreyi kaçıranlara yeni bir hak verilmesi, daha önceki borçlanmada kendileri tarafından ödenmiş prim tutarlarının iadesi ve borçlanılan sürelerin kazanılmış hak aylığında değerlendirilmesi sağlanmıştır.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden sonra sigortalılığı başlayan ve maden işyerlerinin yer altı işlerinde sürekli veya münavebeli olarak çalışan sigortalıların emeklilikleri için 5510 sayılı Kanunda 55 olarak öngörülen yaş şartı, yer altı işlerinin diğer işlere göre daha ağır ve tehlikeli olduğu hususu gözönüne alınarak 50'ye düşürülmekte, ayrıca maden ocakları (elementer cıva bulunduğu saptanan cıva maden ocakları hariç), kanalizasyon ve tünel yapımı gibi yer altında yapılan işlerde çalışan sigortalıların bu işlerde, herhangi bir nedenle fiilen çalışmadıkları sürelerin de fiili hizmet süresi zammı kapsamında değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, 4857 sayılı İş Kanununun 2 nci maddesinin sekizinci fıkrası değiştirilmekte, dokuzuncu ve onuncu fıkraları yürürlükten kaldırılmaktadır.

Sekizinci fıkra, alt işverenliğin yedinci fıkra hükümlerine aykırı olarak kullanılmasının yaptırımını düzenlenmektedir. Buna göre, alt işverenlik uygulamasının kanuni sınırlar içinde kullanılmaması halinde alt işveren işçilerine ödenecek ücret ve sağlanacak diğer sosyal haklar, asıl işverenin emsal işçisine veya benzer işi yapan işçiye ödenen ücret ve sağlanan sosyal haklardan az olamayacaktır. İşyerinde böyle bir işçi bulunmaması halinde söz konusu belirleme aynı işkolundaki işçi esas alınarak yapılacaktır. Alt işveren işçisine ödenecek ücret ve sağlanacak sosyal haklar belirlenirken emsal işçinin veya benzeri iş yapan işçinin toplu iş sözleşmesi kapsamında olup olmadığına bakılacaktır. Emsal veya benzeri iş yapan işçi toplu iş sözleşmesi kapsamında ise, alt işveren işçisinin ücret ve sosyal hakları bu işçiye göre belirlenecektir.

Madde 2- Madde ile, İş Kanununun 18 inci maddesinde yer alan otuz veya daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde en az altı aylık kıdemi olan işçinin belirsiz süreli iş sözleşmesini fesheden işverence iş sözleşmesinin feshinin geçerli bir sebebe dayandırılması hükmünde; yer altında çalışan işçiler için kıdem süresi açısından bir istisna düzenlenmektedir. Buna göre otuz veya daha fazla işçinin çalıştığı bir işyerinde, yer altı işlerinde çalışan işçinin belirsiz süreli iş sözleşmesi, işçinin kıdem süresine bakılmaksızın işverence ancak geçerli bir sebebe dayanılarak feshedilebilecektir.

Madde 3- Madde ile, alt işveren yanında çalışan işçinin ücret alacağının tam ve düzenli ödenmesine yönelik düzenlemeler yapılmıştır. Uygulamada yalnızca kamu makamları belirli işlerde (bina, köprü, hat ve yol inşası gibi yapım ve onarım işleri) müteahhitlerin yanında çalışan işçilerin ücret alacağının ödenmesi bakımından kontrol ve yalnızca işçinin ücretinin ödenmediği yönündeki başvurusu üzerine de hakediştten kesinti yaparak ödeme yapmak ile yükümlüdür. Özel sektör açısından ise yalnızca ihtiyari olarak kullanılabilen kontrol ve kesinti yapma yetkisi mevcuttur. Özel sektör işverenleri, ihtiyari olan bu yetkiyi genellikle kullanmadığı için alt işveren işçilerinin ücret alacaklarının tam ve düzenli olarak ödenmemesi sonucu doğmaktadır. Yapılan yeni düzenleme ile; hem kamu sektörü hem de özel sektör işverenlerine, alt işveren işçilerinin ücret alacağını aylık olarak kontrol etme ve gerektiğinde kesinti yapma yükümlülüğü getirilmektedir. Böylece, kamu sektörü ve özel sektör arasındaki mevcut ayırım kaldırılırken getirilen aylık kontrol ve resen ödeme yapma imkânı ile ücretlerin tam ve düzenli ödenmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca verilen işlerin konu bakımından sınırlaması kaldırılmakta, alt işverence verilen her türlü işte, işçinin ücret alacağını kontrol etme ve varsa kesinti yapma yükümlülüğü getirilmektedir. Bu şekilde ücret alacağının korunması bakımından alt işveren yanında çalışan işçilerin tamamı kapsama alınmaktadır.

Madde 4- Madde ile, yer altında çalışan işçilere 4857 sayılı Kanunun 42 nci maddesindeki zorunlu nedenler ve 43 üncü maddesindeki olağanüstü haller dışında zorunlu çalışma yaptırılamayacağı düzenlenmektedir.

Madde 5- Madde ile, yer altında çalışan işçiler için 4857 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinde belirtilen izin sürelerinin dört gün artırılması düzenlenmektedir. Bu şekilde yer altında çalışan ve beş yıldan az kıdeme sahip bir işçinin iş sözleşmesi veya toplu iş sözleşmesi, ile daha fazla belirlenmediği durumlarda en az onsekiz gün yıllık ücretli izin hakkı olacaktır.

Madde 6- 4857 sayılı Kanunun 56 ncı maddesine eklenen fıkra ile alt işveren yanında çalışan işçilerin yıllık ücretli izne hak kazanması açısından aynı işyerinde çalışma süresi dikkate alınmakta olup, aynı işyerinde çalışmaya devam etmesi halinde işvereni değişse dahi bu hakları korunmaktadır. Bu düzenlemeyle, aynı işyerinde bir yıllık çalışma süresini dolduran alt işveren işçisinin hak ettiği yıllık ücretli izin, iş edimini sunduğu işverence kanuni olarak kullanılabilir. Böylece, alt işverenin ayrıldığı fakat işçilerin aynı işyerinde çalışmaya devam ettiği durumlarda işçilerin yıllık izin açısından hak kayıpları önlenmektedir.

Ayrıca, yapılan düzenleme ile alt işveren asıl işverene izin kayıt belgesinin bir nüshasını sunmakla yükümlü tutulmuştur.

Madde 7- Madde ile, yer altında çalışan işçilerin haftalık çalışma süresinin en çok otuzaltı saat olabileceği düzenlenmiştir.

Madde 8- Madde ile, 4857 sayılı Kanunun 98 inci maddesi değiştirilerek alt işverenliğin 4857 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin sekizinci fıkrasında yer alan hükümlerine aykırı olarak kullanılması durumunda asıl işveren ve alt işveren veya bunların işveren vekillerine ayrı ayrı olmak üzere idari para cezasının uygulanması düzenlenmiştir. Böylece alt işverenlik uygulamasının kullanılmasında hem asıl işverenin hem de alt işverenin mevzuata uyması amaçlanmıştır.

Madde 9- Alt işveren işçilerinin en önemli sorunlarından birinin de kıdem tazminatı konusu olduğu bilinmektedir. Alt işveren işçilerinin kıdem tazminatına hak kazanması ve hak kazandıkları bu tazminatı alamamasının birçok nedeni bulunmaktadır.

Öncelikle, alt işverenlerin her yıl değişmesi bu şirketlerde çalışan işçilerin bir yıllık çalışma şartını sağlamalarını zorlaştırmaktadır.

Aynı şekilde kıdem şartını yerine getirirse dahi işçilerin kıdem tazminatları birçok alt işveren tarafından ödenmemekte, herhangi bir uyumsuzluk durumunda ise alt işverene ulaşılamamakta, birlikte sorumluluk esas alınarak ödemenin tümü asıl işverene bırakılmaktadır. Hatta son dönemde işçilerin alt işverene hiç başvurmadan doğrudan asıl işverene dava açma yoluna başvurduğu da görülmektedir.

Özellikle kamu sektöründe iş alan alt işverenlerin ihale konusu işin maliyetini hesaplarken kıdem tazminatını bu hesaplama dahil edemediği, “sözleşme gideri veya genel giderler” için ayrılan tutarın ise ihale bedelinin yüzde üçü ile sınırlandığı, dolayısıyla kıdem tazminatını ödemek isteyen alt işverenlerin dahi bu ödemeyi yapamadığı, işçilerin dava yoluna başvurmaları halinde ise işçilerin kıdem tazminatlarının faizi ile birlikte asıl işveren kabul edilen kamu tarafından ödenmesine karar verildiği görülmektedir. Bu durum kamu kurum ve kuruluşları için ciddi mali külfet doğurmaktadır.

Madde ile, bu sorunun çözümü yoluna gidilmiştir. Buna göre alt işveren işçilerinin hak ettiği kıdem tazminatları ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından doğrudan işçinin banka hesabına aktarılacaktır. Kıdem tazminatının ödenebilmesi için işçiden ve alt işverenden hangi evrakların isteneceği yönetmelikle belirlenecektir. Belgeleri alan kamu kurum ve kuruluşları gerekli incelemeleri yaptıktan sonra söz konusu alt işveren işçisinin kamu kurum ve kuruluşlarında geçen hizmet süresine tekabül eden kıdem tazminatı tutarını alt işveren işçisinin banka hesabına aktaracaklardır. Bu ödeme her kamu kurum ve kuruluşunun kendi bütçesinde yer alan bütçe kaleminden ödeneğin yetip yetmediğine bakılmaksızın yapılacaktır. Ödeme yapan kamu kurum ve kuruluşları mülga 1475 sayılı İş Kanununun yürürlükte olan 14 üncü maddesindeki şartları gözönünde bulunduracaktır.

Alt işverenden ve işçiden istenecek bilgi ve belgeler, ödemenin süresi, kamu kurum ve kuruluşlarında geçen sürelerin nasıl hesaplanacağı ve gerek duyulacak diğer hususlar çıkarılan yönetmelikle belirlenecektir.

Madde 10- Madde ile, 4857 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları, Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak bildirimler yeterli sayıldığından, idari işlemlerin tekrarının önüne geçmek ve mevzuatın sadeleştirilmesini sağlamak amacıyla yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 11- Madde ile, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi değiştirilerek, gerek yardımcı işlerde gerekse asıl işin bir bölümünde hizmet alım ihalelerine çıkılmasında 4857 sayılı İş Kanununun alt işverenlik ile ilgili düzenlemelerinin esas alınması düzenlenmekte, danışmanlık hizmet alımları dışında idarenin yeterli nitelik ve sayıda personelinin olmaması halinde ihaleye çıkılabilmesi şartı getirilmektedir.

Ayrıca, personel çalıştırılmasına dayalı ihalelerin yapılabileceği yardımcı işleri belirleme yetkisi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kuruluna verilmiştir.

Madde 12- Madde ile, niteliği gereği altı ayı aşmayan yardımcı işler dışında 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan idareler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşların, Maliye Bakanlığından, kamu iktisadi teşebbüsleri, müesseseleri ve işletmeleri ile bağlı ortaklıklarının (iştirakler hariç), 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun çerçevesinde özelleştirme kapsamında veya programında bulunanlardan sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait kuruluşların, Hazine Müsteşarlığından (özelleştirme programına alınanlar için Özelleştirme İdaresi Başkanlığından) uygun görüş almadan ihaleye çıkması yasaklanmaktadır.

Ayrıca personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihaleleri çerçevesinde çalıştırılan personelin, ihale ve sözleşme konusu iş dışında başka bir işte çalıştırılması, ihaleye çıkılmaması gerektiği halde ihaleye çıkılması, uygun görüş alınması gereken hallerde alınmadan ihaleye çıkılması, 4857 sayılı Kanunun alt işverenlik ile ilgili düzenlemelerine aykırılık teşkil edecek şekilde işlem ve eylemler yapılması nedeniyle idare aleyhine zarar ortaya çıkması hallerinde, kamu zararına neden olduğu tespit edilenlere rücu edilmesi ve bu kişiler hakkında uygulanacak ceza ve disiplin hükümleri saklı kalmak üzere, bu kişilere her türlü aylık, ödenek, zam, tazminat dahil yapılan bir aylık net ödemelerin beş katı tutarında idari para cezası uygulanması düzenlenmiştir. Diğer taraftan kanuna aykırılığın mahkemece tespiti durumunda sözleşmenin iptal edilerek alt işveren-asıl işveren ilişkisinin sonlandırılması hususunda da düzenleme yapılmıştır.

Madde 13- Hizmet alımı kapsamında çalıştırılan işçilerin örgütlenmesi ve toplu pazarlık sisteminde yer alması önünde anayasal ve kanuni olarak herhangi bir engel bulunmamaktadır. Anayasanın 51 inci maddesinde, çalışanlar ve işverenlerin çalışma ilişkilerinde hak ve menfaatlerini korumak üzere önceden izin almaksızın sendika ve üst kuruluşlar kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten ayrılma hakkı düzenlenmiştir. Anayasanın 53 üncü maddesinde ise, işçiler ve işverenlerin karşılıklı olarak ekonomik ve sosyal durumları ile çalışma şartlarını düzenlemek üzere toplu iş sözleşmesi yapma hakkına sahip olduğu düzenlenmiştir. Sendikaya üye olma hakkı ile toplu iş sözleşmesi hakkının kullanılmasına ilişkin 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu yürürlüğe konulmuştur. Bu çerçevede, bu işçilerin de diğer işçiler gibi, Anayasada yer verilen sendika kurma ve toplu iş sözleşmesi yapma hakkına sahip olduğu açıktır. Ancak, ihale mevzuatının mevcut düzenlemeleri, uygulamada söz konusu işçilerin Anayasal haklarını kullanmasını engellemektedir.

Nitekim, son yıllarda bu işçilerin söz konusu haklarını kullanmaya başladıkları, alt işveren yahut idare ile toplu iş sözleşmesi imzaladıkları, ancak toplu iş sözleşmesi nedeniyle elde edilen ücret ve sosyal haklarının kamu ihale mevzuatındaki hükümler nedeniyle akim kaldığı görülmektedir. Bu durumda, gerek tarafların özgür iradeleriyle gerekse Yüksek Hakem Kurulunun bağtlatdığı toplu iş sözleşmelerinde ücret artışı ve sosyal haklara ilişkin hükümler alt işveren tarafından kamu ihale mevzuatının ilgili maddeleri gerekçe gösterilerek uygulanamamaktadır. Bu işçiler toplu iş sözleşmesinden doğan haklarını yargı yoluyla talep etme mecburiyetinde bırakılmaktadır.

Yapılan düzenleme ile, 4857 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin yedinci fıkrasında yer alan “... asıl işveren, ... alt işverenin taraf olduğu toplu iş sözleşmesinden doğan yükümlülüklerinden alt işveren ile birlikte sorumludur.” hükmüne istinaden, alt işveren işçilerinin sendikal örgütlenmeyi tercih etmeleri halinde, 6356 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine göre toplu iş sözleşmesi görüşmeleri, yüklenicinin işyerinde örgütlü işçi sendikası ile kamu işveren sendikası arasında yapılacaktır.

Madde 14- Madde ile, çoğu idare açısından personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı yoluyla gerçekleştirilmesi süreklilik arz eden hizmetlerin teminine yönelik sözleşmelerin üç yıllık yapılması düzenlenmektedir. Ancak zorunlu hallerde ilgili idarenin üst yöneticisinin kararıyla sözleşme süresi gerekçesi gösterilmek şartıyla kısaltılabilecektir. Düzenleme ile ihale süresi uzatılarak kamu hizmet alımlarının daha düzenli bir yapıya kavuşturulması, mali yönden daha güçlü yüklenicilerin sözleşmenin tarafı olması yanında yüklenici yanında çalışan işçilerin kolektif haklarını daha etkin kullanmasına imkân sağlanması ve sözleşme süresinin sona ermesi nedeniyle her yıl işten çıkarılma endişesi yaşamalarının engellenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 15- 6331 sayılı Kanunda yapılan düzenleme ile, asıl işverene, alt işverenin gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alıp almadığını gözetmek ve denetlemek yükümlülüğü getirilmiştir. Asıl işveren, alt işverenin işçilerini çalıştırmaya başlamadan ve sözleşmenin devamı aşamasında iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini yerine getirmediğini kontrol etmekle sorumlu tutulmuştur. Asıl işveren, alt işveren işçilerinin iş güvenliği araçlarının sağlanması, onların eğitilmesi ve iş güvenliği önlemlerine uyulup uyulmadığının belirlenmesi amacıyla gerekli önlemleri almakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, alt işverenin iş sağlığı ve güvenliği mevzuatından kaynaklanan yükümlülüklerini ortadan kaldırmayacaktır.

Madde 16- İşveren sendikaları, üyelerinden toplamış olduğu aidatları ancak grev ve lokavt dönemlerinde üyeleri için ve eğitim yardımı için kullanabildiklerinden işveren sendikalarının nakit mevcudu atıl kalmaktadır. Madde ile, işveren sendikalarına, genel kurul kararı ile, olağan genel kurul döneminin başındaki nakit mevcutlarının cari giderler çıktıktan sonra kalan meblağının yüzde yirmibeşini aşmayacak şekilde, işveren dayanışma ve yardım fonu oluşturmaları ve oluşturulacak bu fondan üyelerine karşılıksız yardımda bulunabilme imkânı sağlanmaktadır. Bu yardımdan ancak üye işyerlerinin işçilerinin sigorta primi işveren payının ödenebileceği hüküm altına alınmıştır. Fonun dağıtım esasları da yine işveren kuruluşları genel kurullarınca belirlenecektir.

Madde 17- Madde ile, 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu ile birlikte 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun kapsamında verilen çalışma izinlerinin ikamet izni yerine de geçmesi dolayısıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca süresiz çalışma izninin verilmesinde, 6458 sayılı Kanun kapsamındaki uzun dönem ikamet iznine uyumlu düzenlemelerin esas alınmasını ve benzer hallerde bu izinlerin iptal edilmesini sağlamaya yönelik düzenlemeler hüküm altına alınmaktadır.

Madde 18- Madde ile, uzun dönem ikamet izni gibi üzerinde harç hesaplanmasında esas alınacak bir süre yer almayan ve aynı niteliğe sahip olan süresiz çalışma izinlerinin de ikamet izin harcından muaf tutulması düzenlenmektedir. Süresiz çalışma izninin verilmesinde çalışma izni harcı tahsiline ise devam edilecektir.

Madde 19- Mevcut uygulamada işsizlik ödeneğinden yararlanmakta iken 4857 sayılı Kanunun 21 inci maddesi gereğince işe iadesine karar verilip işe başlatılanlara, aynı madde gereğince işveren tarafından dört aylık ücretleri ve primleri ödendiğinden, Kurum tarafından işsiz kaldıkları dönem için ödenen işsizlik ödenekleri kişilerden geri istenilmekte, iade edilmemesi halinde ise kanuni yollardan takibine girilmektedir.

Bu uygulamaya yönelik açılan davalara ilişkin Yargıtay kararlarında ise sadece işe iade nedeniyle işveren tarafından işçinin ücretinin ödendiği ve primlerinin yatırıldığı dört aylık döneme ilişkin işsizlik ödeneklerinin geri istenebileceği, işsiz kalanlar diğer sürelerle ilişkin yapılmış ödemelerin ise geri istenemeyeceğine hükmedilmektedir. Madde ile, yargı kararları da dikkate alınmak suretiyle işe iade davası nedeniyle yatırılan primlerin son günü esas alınarak işsizlik ödeneği hak sahipliği belirlenmektedir.

Madde 20- 13/5/2014 tarihinde Manisa İlının Soma İlçesinde yaşanan maden kazası nedeniyle kömür ve linyit çıkarılması faaliyet kollarında çalışanlardan, kazanın meydana geldiği maden ocağında çalışanlar ile vefat edenlerin hak sahiplerine yaşadıkları olumsuzlukların kısmen de olsa giderilmesi amacıyla Fondan ödeme yapılması öngörülmektedir.

Madde 21- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 41 inci maddesine göre, 31/12/2023 tarihine kadar uygulanmak üzere, özelleştirme kapsamına alınan kuruluşlar dahil 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabi iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile bunların müesseseleri, bağlı ortaklıkları ve iştirakleri, 18/6/1999 tarihli ve 4389 sayılı mülga Bankalar Kanununa tabi faaliyeti devam eden kamu bankaları, büyükşehir belediyeleri, belediyeler, il özel idareleri ve bunlara ait tüzel kişilerin veya bunlara bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşların; Sosyal Güvenlik Kurumuna ait olan ve Kuruma bağlı tahsil dairelerince 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen borçlarına karşılık olarak; mülkiyeti bu idarelere ait ve üzerinde herhangi bir takyidat bulunmayan taşınmazlardan Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından uygun görülenler belirlenen takdir değeri üzerinden borçlu kurumun da uygun görüşü alınarak Kurum tarafından satın alınabilmektedir. Satın alınan taşınmazların tespit edilen değerine eşit tutarda Kuruma ait olan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen borç terkin edilmektedir.

Geçici 41 inci madde hükmü yukarıda sayılan kuruluşlar dışında kalan, borcunu ödemedi çok zor duruma düştüğü Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı denetim elemanlarının inceleme raporu ile tespit edilen ve Kuruma bağlı tahsil dairelerine 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen borcu bulunan diğer mükelleflerin (tüzel kişiliği bulunanların ortaklarına ait olanlar dahil) taşınmazları için de uygulanabilmektedir.

Düzenlemeyle Sosyal Güvenlik Kurumu alacaklarının tahsiline imkân sağlayan söz konusu uygulama kapsamında, anılan Kurumun taşınmaz alımının ve taşınmazların müzayede suretiyle satışı dahil, devir ve tesliminin katma değer vergisinden istisna edilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 22- Madde ile, doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenlerin yurt dışında Türk vatandaşı olarak çalıştıkları süreleri 3201 sayılı Kanuna göre borçlanmalarına imkân tanınması amaçlanmaktadır.

Madde 23- Uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri 5510 sayılı Kanunda tanımlanmış olup, yapılan değişiklik ile 5510 sayılı Kanuna uyum sağlanmıştır.

Madde 24- Madde ile, ikili sosyal güvenlik sözleşmelerinde açık hüküm bulunan durumlarda yabancı ülkedeki ilk işe giriş tarihinin Türkiye'de ilk işe giriş tarihi olarak kabul edilmesi ve borçlanılacak sürelerdeki kayıtlı son tarihten geriye doğru borçlanma işleminin yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 25- Madde ile, 3201 sayılı Kanunun 3 üncü ve 5 inci maddelerinde yapılan düzenlemeye paralel olarak teknik düzenleme yapılmıştır.

Madde 26- Madde ile, aylık ibaresinden anlaşılmaması gerekenin ne olduğu hususunda yaşanan tereddütleri gidermek amacıyla teknik düzenleme yapılmıştır.

Madde 27- Madde ile, izinle Türk vatandaşlığından çıkanların yurt dışında Türk vatandaşı olarak geçen sürelerini borçlanma hakkı ile sosyal güvenlik sözleşmesinde açık hüküm bulunan ülkelerdeki ilk işe giriş tarihlerinin tahsis aşamasında Türkiye'de ilk defa işe girdikleri tarih olarak alınması konularında yapılan değişikliklerin davalardan feragat edenlere de uygulanması amaçlanmaktadır.

Madde 28- Madde ile, Kurumun görevleri arasına eğitim, araştırma ve danışmanlık ile ilgili yeni bir görev eklenmesi amaçlanmıştır.

Madde 29- Madde ile, yeni kurulan Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığının yardımcı hizmet birimleri arasında yer alması öngörülmüştür.

Madde 30- Madde ile, nüfusun tamamına hizmet veren Sosyal Güvenlik Kurumunun kapasitesinin artırılması, sosyal güvenlik politikalarının oluşturulması, personel niteliğinin geliştirilmesi için yeni kurulan Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığının görevlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 31- Kurumun yürüttüğü genel sağlık sigortası işlemlerinin hacmi ve yürütülen işin teknik boyutu gözönünde bulundurulduğunda söz konusu işlemlerin daha etkin ve verimli yürütülmesini sağlamak üzere alanında uzman personele ihtiyaç duyulmaktadır. Madde ile, yönetim karar destek sisteminde sağlık verilerinin yorumlanarak politika oluşturma sürecinde sağlık verilerinin karar verilebilir hale getirilmesi için nitelikli ve tecrübeli uzman personel çalıştırılması amaçlanmaktadır.

Madde 32- Madde ile, Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Başkanı ve Yardımcısının atama usulü belirlenmiştir.

Madde 33- Madde ile, Kurum gelirleri ile ilgili teknik düzenleme yapılması amaçlanmıştır.

Madde 34- Madde ile, Kurumun sahip olduğu gayrimaddi hakların üçüncü kişilere satışının yapılarak gelir elde edilmesi amaçlanmıştır.

Madde 35- Sosyal Güvenlik Kurumu olarak tek çatı altında birleşmeden önce her bir sosyal güvenlik kurum kanununda (Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü, Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü ve Bağ-Kur) bu kurumların her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğu hüküm altına alınmış ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun “Vergi ve fon muafiyeti” başlıklı 36 ncı maddesi düzenlenirken de Kurumun bütün vergi resim ve harçlardan muafiyeti amaçlanmış olmasına rağmen, söz konusu madde mevcut haliyle uygulamadaki ihtiyaca cevap vermemektedir.

5502 sayılı Kanunun “Vergi ve fon muafiyeti” başlıklı 36 ncı maddesi uygulamada ihtiyaca cevap vermediğinden tamamen revize edilmekte, yapılmak istenen değişiklikle madde başlığı daha kapsayıcı olacak şekilde “Muafiyetler” şeklinde değiştirilmekte, Kurumun her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğu vurgulanmakta, mevcut muafiyetlere ek olarak Sosyal Güvenlik Kurumunun

kadrolu ve sözleşmeli avukatlarına verdiği vekâletnamelerin 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 27 nci maddesinde düzenlenen “baro vekâlet pulu”ndan muaf tutulması, Kurumun bir kısım icra daireleri tarafından 2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanuna göre alınmakta olan harçlardan muaf tutulması amaçlanmaktadır.

Kurumun harçtan muaf olduğu 5502 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinde hükme bağlanmış olmasına rağmen, Kanunda açıkça adı zikredilmediği gerekçesiyle ve cezaevleri harcı, alacaklıdan tahsil edilmesi gereken bir harç olması nedeniyle, borçlunun icra müdürlüklerine yatırdığı paradan kaynaktan kesilmekte ve Kurum dosyaları infaz olamamaktadır. Ayrıca, Kurum 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi olmasına rağmen belediyeler emlak vergisi ve çevre temizlik vergisi gibi vergileri Kurumdan talep etmektedirler. Bu düzenlemeyle Kurumun sahip olması gereken muafiyetlerden yararlanması amaçlanmıştır.

Maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları ile Kurumun taraf olduğu ve konusu belli bir miktar paranın ödenmesini gerektiren davalarda hükmedilen miktar ile Kurumun taraf olduğu ayırım yapılmaksızın adli ve idari her türlü davalarda Kurum aleyhine hükmedilen vekâlet ücreti ve yargılama giderlerinin doğrudan icra takibine konu edilememesi, alacaklı veya vekilinin Kuruma ödemeye dayanak makbuz ve belgelerle birlikte yazılı şekilde yapacağı müracaat üzerine bildireceği banka hesap numarasına müracaat tarihinden itibaren otuz gün içinde ödemelerin yapılacağı, bu sürede ödeme yapılamazsa icra takibi başlatılabileceği düzenlenmektedir. Değişiklikle, vatandaşların alacağını talepten itibaren otuz gün gibi kısa bir sürede tahsil etmesi sağlanarak, vatandaşların icra takibi açmak külfetinden kurtarılması da sağlanmakta ve bu konuda İdari Yargılama Usulü Kanununa paralel bir düzenleme getirilmektedir.

Madde 36- Madde ile, yeni kurulan Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığının Kurum teşkilat cetveline eklenmesi öngörülmektedir.

Madde 37- Madde ile, Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığı kurulduğu için eğitimle ilgili görevlerin İnsan Kaynakları Daire Başkanlığının görevleri arasından çıkarılması amaçlanmıştır.

Madde 38- Madde ile, çocukların malûl sayılmasına esas olan çalışma gücündeki kaybın tespit edilmesinde yaşanan güçlüklerin ortadan kaldırılması ve bu konuda yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Maddede yapılan bir diğer düzenleme ile sigortalılıkları 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra başlayan ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerinde sürekli veya münavebeli olarak çalışan maden işçilerinin 55 olan emeklilik yaşı 50'ye düşürülerek bunların daha erken emekli olmaları amaçlanmıştır.

Madde 39- Madde ile, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ncı maddesinin birinci fıkrasında yapılan düzenleme ile yeraltı işlerinde maden ocakları (elementer cıva bulunduğu saptanan cıva maden ocakları hariç), kanalizasyon ve tünel yapımı gibi yer altında yapılan işlerde çalışan sigortalıların bu işlerde fiilen çalışmadıkları ücretli izin, sıhhi izin, yıllık izin, eğitim ve kurs süreleri ile resmi tatil günlerinin de fiili hizmet süresi zammı kapsamında değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Madde 40- Madde ile, çalışanlar arasında eşitlik sağlamak amacıyla 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılara da doğum borçlanması hakkı getirilmektedir. Ayrıca borçlanılabilecek çocuk sayısının ikiden üçe çıkarılması amaçlanmaktadır.

Madde 41- Madde ile, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı bursu ile Türkiye'ye gelen yabancı uyruklu öğrencilerin bildirimlerinin anılan Başkanlık tarafından yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 42- Madde ile, tüp bebek denemesinin ikiden üçe çıkarılması, 3713 ve 2330 sayılı Kanunlar kapsamında aylık bağlananlar ile vazife ve harp malulleri ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler için tüp bebek uygulamasındaki şartların kolaylaştırılması amaçlanmaktadır.

Madde 43- Madde ile, Kuruma bildirimi yapılmayan sağlık personeli üzerinden yapılan faturalamaların önlenmesi ve hukuki süreçte yaşanan sıkıntıların önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Madde 44- Madde ile, tüp bebek deneme sayısının üçe çıkarılması nedeniyle üçüncü denemeden alınacak katılım payının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 45- Madde ile, Kurum bünyesinde oluşturulan bilimsel komisyonlara, Kurum dışından alanlarında uzman olan öğretim üyeleri ile tabip, diş tabibi ve eczacıların katılımının sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 46- Kurum tarafından karşılanan ortez ve protezlerde standart fiyatların olmaması ve Kanunda “kısıtlama getirilmeksizin ödenir” hükmü nedeniyle hem gaziler istismar edilmekte hem de Kurum onlarca kat fazla ücret ödemek durumunda kalmaktadır. Madde ile, fiyatların belirlenmesi halinde ilgili firmalarla sözleşme yapılarak gazilerin ücret ödemediği ortez ve protezleri alması amaçlanmaktadır.

Madde ile ayrıca, Kurumun ödeme listesine girmek amacıyla ilaç, tedavi, tıbbi cihazlar ve benzeri konularda yapılacak başvurular ve sağlık hizmetleri ödeme listelerinde bulunan ürün ve talepler için yıllık ücret ve/veya başvuru ücreti alınması şeklinde bir düzenleme yapılmaktadır. Bu şekilde başvuruların ve listelerin daha düzenli bir hale getirilmesi ile daha etkin bir yönetilebilirlik sağlanması amaçlanmaktadır. Yine, ilaç bulunabilirliğinin sağlanması ve maliyet etkin politikalara uygun özgün sözleşmeler yapılabilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 47- Madde ile, yurt dışında iş üstlenen işverenlerce bu işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri adına Kuruma ödenmesi gereken sigorta primlerinin üst sınırı asgari ücretin üç katına indirilerek iş gücü maliyetinin düşürülerek Türk firmalarının yurtdışındaki rekabet güçlerinin artırılması amaçlanmıştır.

Madde 48- Madde ile, 61 inci maddede yapılan değişikliğe paralel olarak Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı bursu ile Türkiye'ye gelen yabancı uyruklu öğrencilerin prim ödeme yükümlüsünün bu Başkanlık olarak belirlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 49- Kamu Denetçiliği Kurumunun tavsiye kararları doğrultusunda yapılan yeni düzenleme ile, sigortalılar adına sonradan tahakkuk ettirilen fark prim tahakkuklarının, sigortalılar ile tüzel kişilerin kasıt, kusur, hata veya yanıltıcı beyanından kaynaklamaması şartıyla gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaksızın tahsil edilmesi amaçlanmıştır.

Madde 50- Madde ile, Kurumca ödenen gelir ve aylıkların Kuruma iade süresinin oniki aya çıkartılması amaçlanmıştır.

Madde 51- Telifisi güç veya imkânsız bir zararın ortaya çıkması durumunda, sonradan tahsili imkânsız hale geleceği anlaşılan bu tür zararların müfettiş incelemesi sonuçlanıncaya kadar ödenmesinin engellenmesi amaçlanmıştır. Ortaya çıkmış olan bir zararın hukuki işlemler neticesinde tahsilatının imkânsız hale gelmesinin önüne geçilmesi amaçlanmıştır. Nitelikli dolandırıcılık suçu işleyerek Kurum zararına sebep olan kişilerin yer aldığı sağlık hizmet sunucuları ile sözleşme yapılmaması amaçlanmıştır.

Madde 52- Prim borçlarına mahsuben alınan taşınmazların kamu hizmetlerinde kullanılmak veya gerektiğinde Hazineye ait diğer taşınmazlar gibi değerlendirilmek üzere satın alınan bedel üzerinden Hazineye devredilebilmesine imkân sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 53- Geçici 53 üncü madde ile, gelir testine çeşitli sebeplerle başvuruda bulunmamış genel sağlık sigortalısının maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren 3 ay içinde gelir testine başvurması sonucu tespit edilecek gelir seviyesine göre belirlenecek genel sağlık sigortası primlerinin faizsiz yapılandırılması sağlanacaktır. Söz konusu süreyi üç ay daha uzatma hususunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi amaçlanmaktadır.

Geçici 54 üncü madde ile, esnaf ve sanatkarlar ile ziraat odaları üye kayıtlarında olması gereken yönetim kurulu kararı, tarihi ve benzeri usul ve esasların eksikliği, üye kayıt defterlerinin noter tasdikli olmaması veya defterlerdeki yıpranmalar nedeniyle tamamen üyenin iradesi dışında oluşan sebeplerle kişilerin sigortalılıklarının iptal edilmesi ve buna bağlı olarak hak kaybına uğramalarının engellenmesi amaçlanmaktadır.

Geçici 55 inci madde ile, 506 sayılı Kanun ve 5510 sayılı Kanun kapsamından çıkarılan işyeri dosyalarından tahakkuk etmiş Kurum alacakları ile özel kanunlardaki hükmeye istinaden Kurumca 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen kamu alacaklarından zamanaşımına uğramış olanlar ile zamanaşımına uğramamış olmakla birlikte tahsili imkânsız hale gelmiş olanların terkinde, gereksiz emek ve zaman kaybının yanı sıra cüz'i alacakların tahsili için yapılacak giderler, alaktan fazla olduğundan yapılacak masrafların da önüne geçilebilmesi ve aynı zamanda kanun kapsamından çıkmış işyeri dosyalarının ize ayrılmasının sağlanabilmesi dolayısıyla daha kapsamlı alacakların bir an evvel tahsil edilmesi amaçlanmıştır.

Personel mevzuatına göre almış oldukları disiplin cezası sonucu 23/4/1999 ile 14/2/2005 tarihleri arasında memuriyetleri sona erenlerden, 5510 sayılı Kanunun geçici 44 üncü veya geçici 51 inci maddeleri uyarınca uzun vadeli sigorta kollarına prim yatırılmadan geçirilen sürelerin kesenek ve kurum karşılıkları halen çalıştıkları veya kamu görevlisi olarak en son çalışmış oldukları kamu idarelerince ödenmek suretiyle hizmet olarak sayılmasına imkân sağlanmış ise de süresi içinde müracaat etmemeleri nedeniyle ya da süresi içinde müracaat etmelerine karşın borç tutarı Kurumlarınca süresinde ödenmemesi nedeniyle söz konusu düzenlemeden yararlandırılamayan sigortalıların mağduriyeti söz konusudur. Keza bu durum daha önce borçlanmak suretiyle emeklilik keseneği ve kurum karşılıklarını kendileri yatıranlar ile aynı durumda olmalarına rağmen emeklilik keseneği ve kurum karşılıkları kamu kurumları tarafından yatırılanlar arasında eşitsizliğe yol açtığından, geçici 56 ncı madde ile, aynı durumda olan sigortalılar açısından eşitsizliğin giderilmesi ve bu madde kapsamına giren ve hizmet olarak sayılan sürelerin sigortalıların memuriyetinde geçmiş gibi kabul edilmesi ve emekliliklerinde değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Geçici 57 nci madde ile, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine tabi sigortalıları bildirim yükümlülüğü bulunan kurum ve kuruluşlara ek süre verilerek bildirimlerini yapmaları amaçlanmaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığının merkez teşkilatı ve bölge müdürlüklerinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası kapsamında, Bakanlar Kurulu kararlarına göre bir yıldan az süreli sözleşme ile geçici personel istihdam edilmiş ve bu personele Türkiye İstatistik Kanununun yürürlüğe girdiği 18/11/2005 tarihinden 1/10/2008 tarihine kadar fazla çalışma ücreti ödenmiştir. Söz konusu geçici personele ödenen fazla çalışma ücreti, 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun mülga 31 inci maddesinde yer alan “bu ödemelerden damga vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılmaz” hükmü uyarınca prime esas kazanç tutarına dahil edilmemiştir. Geçici 58 inci madde ile, fazla çalışma ücretinin prime esas kazançta dahil edilmemesi nedeniyle Türkiye İstatistik Kurumuna geçmişe dönük olarak tahakkuk ettirilen prim ve idari para cezalarının terkinini amaçlanmıştır.

Geçici 59 uncu madde ile, Manisa İlinin Soma İlçesinde meydana gelen maden kazası nedeniyle hayatını kaybeden sigortalıların Sosyal Güvenlik Kurumuna olan her türlü borçlarının terkin edilmesi, ölüm geliri bağlanan hak sahiplerine prim ödeme şartı aranmaksızın ölüm aylığı bağlanması, anne ve babaya gelir ve aylık bağlanırken muhtaçlık şartının aranmaması ve ölen işçinin yakınlarından bir kişiye kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilebilme hakkı verilmesi amaçlanmıştır.

Madde 54- Madde ile, 5510 sayılı Kanun ile diğer sosyal güvenlik mevzuatı uygulamasından kaynaklanan davalarda, dava açılmadan önce Kuruma müracaat şartı getirilmiş ve yargı yoluna başvurulmadan önce idari aşamada uyuşmazlıkların çözülmesi amaçlanmıştır. Hizmet tespit davaları Kuruma başvuru şartı dışında bırakılmıştır.

Diğer taraftan hizmet akti nedeniyle zorunlu sigortalılık sürelerinin tespiti talebi ile sigortalılar tarafından işveren aleyhine açılan davalarda dava, Sosyal Güvenlik Kurumuna re'sen ihbar edilerek Kurumun bu davalarda artık davalı taraf olmaktan çıkarılması, ihbar üzerine davaya davalı yanında fer'i müdahil olarak katılması, davalı taraf başvurmasa dahi kanun yollarına başvurabilmesi, yargılama sonucu verilen kararı kesinleştikten sonra uygulamakla yükümlü kılınması hedeflenmiştir.

Kurum bu davada taraf olmayıp fer'i müdahil olacağı için dava sonucu verilen kararda Kurum aleyhine yargılama giderlerine hükmolunmayacağı gibi, Kurum lehine de yargılama giderlerine hükmolunmayacaktır.

Madde 55- Geçici 3 üncü madde ile, İş Mahkemeleri Kanununa eklenen ve Kurumun davaya fer'i müdahil olarak katılmasını öngören dördüncü fıkra hükmünün maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılan davalarda da uygulanması amaçlanmıştır.

Madde 56- Madde ile, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığında sayısı beşi geçmemek üzere Müsteşarlık Müşaviri çalıştırılabilmesine imkân tanınmaktadır.

Madde 57- Madde ile, yeni kurulan Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığına ilişkin olarak 657 sayılı Kanunda düzenleme yapılmıştır.

Madde ile ayrıca, istihdam alanında önemli görevler ifa eden iş ve meslek danışmanlarının ücretleri ile ilgili düzenleme yapılmaktadır.

Madde 58- Madde ile, yeni kurulan Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığı kurulmasına ilişkin olarak 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede düzenleme yapılmıştır.

Madde 59- Madde ile, Sosyal Güvenlik Kurumu ve Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığında kullanılmak üzere kadrolar ihdas edilmiştir.

Madde 60- Yürürlük maddesidir.

Madde 61- Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigorta Kanununa bir geçici madde eklenmesi hakkında kanun teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

<i>İzzet Çetin</i>	<i>Mehmet Şeker</i>	<i>Süleyman Çelebi</i>
Ankara	Gaziantep	İstanbul
<i>İlhan Demiröz</i>	<i>Ali Sarıbaş</i>	<i>Hülya Güven</i>
Bursa	Çanakkale	İzmir
<i>Osman Kaptan</i>	<i>Celal Dinçer</i>	<i>Aytuğ Atıcı</i>
Antalya	İstanbul	Mersin
<i>F. Nur Serter</i>	<i>Gülsün Bilgehan</i>	<i>Osman Korutürk</i>
İstanbul	Ankara	İstanbul
<i>İdris Yıldız</i>	<i>Özgür Özel</i>	
Ordu	Manisa	

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR
(2/115)

ESAS	Plan Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

08.09.1999 tarihinde çıkarılan 4447 sayılı kanunla emeklilik yaşını kademeli olarak yükselten bir düzenleme yapılmıştı. Kamuoyunda emeklilikte "Kademeli geçiş" olarak bilinen hükümler Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildiği için aynı konu 23.05.2002 tarihli 4759 sayılı Yasada yeniden düzenlenmiştir. Böylece emeklilik yaşı da kademeli olarak yükselmiştir. Kademeli geçiş uygulaması ile 1999'dan önce işe başlayan sigortalıların emekli olacağı yaş 3 ila 10 yıl arasında uzamıştır.

Yaşanan ekonomik krizler ve başka nedenlerle işsiz kalanlar prim ödeme süresini doldurmalarına rağmen, emeklilikte kademeli geçiş nedeniyle emekli aylığından yararlanamamaktadırlar. Genellikle kırk yaşın üzerinde olan bu vatandaşlarımız yaşları nedeniyle yeni iş bulmakta da zorlanmaktadırlar. 4447 sayılı işsizlik sigortası kanununa göre işsizlik ödeneği işsiz çalışan olduğu süreyle doğru orantılı olarak 180 gün ile 300 gün arasında değişmektedir. Bu koşullarda en uzun yararlanılacak süre 300 gündür. 300 günden fazla işsizlik ödeneği de alamayan, iş bulma koşulları kalmamış olan, emeklilik için yaşının dolmasını bekleyen vatandaşlarımız mağdur durumdadırlar. Ayrıca emeklilikte kademeli geçiş nedeniyle emeklilik hakkını elde edemeyenler ve herhangi bir sigortalı işte çalışma olanağı bulunmayanlar sağlık sigortası güvencesinden de mahrum durumdadırlar.

Bu kanun teklifi emekli olabilmek için gerekli prim ödeme gün sayısını tamamlamakla birlikte, mevzuatın öngördüğü yaşı tamamlamadığı için emekli olamayanların mağduriyetlerinin ortadan kaldırılması amacıyla hazırlanmıştır.

ANKARA MİLLETVEKİLİ İZZET ÇETİN VE 13 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/115)

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNA
BİR GEÇİCİ MADDE EKLENMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31.05.2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 36- 506 sayılı kanun hükümlerine tabi olarak 08.09.1999 tarihinden önce sigortalı olanlardan erkek ise adına 9000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları bildirilmiş olanlar, kadın ise adına 7200 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası bildirilmiş olanlar, 506 sayılı kanunun geçici 81.nci maddesindeki hükümlere bakılmaksızın bu kanunun yürürlüğü girdiği tarihten itibaren altı ay içinde kuruma başvurmaları halinde yaşlılık aylığından yararlandırılırlar."

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğü girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigorta Kanununda değişiklik yapılması hakkında kanun teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

İzzet Çetin

Ankara

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/139)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

1999 ve sonraki dönemlerde yapılan yasal düzenlemelerle emeklilik yaşı kademeli olarak yükseltilmiş, yine emekli olabilmek için prim ödeme gün sayıları zaman zaman arttırılmıştır. 1999 öncesi yıllarda sigortalılığı başlayanlar bu düzenlemelerden mağdur olmuşlardır. Yürürlükteki mevzuata göre çalışma yaşamına başlayanlar çalışma yaşamlarının ortalarındaiken mevzuat değişmiş ve emekli olacakları yaş ötelenmiştir.

Üstelik ekonomik kriz dönemleri daha baskın olmak üzere işten çıkarmalar nedeni ile kesintisiz olarak çalışma olanağı bulamayanlar için emeklilik imkânsız hale gelmiştir. 1990'lı yıllardan itibaren yaşanan ekonomik krizler de pek çok vatandaşımızın işini kaybetmesine yol açmıştır. Bu duruma maruz kalan sigortalının çalışma süreleri arasında boşluklar meydana gelmiştir. Öngörülen prim ödeme gün sayısının tamamlanması zorlaşmıştır. Bu durum çalışanlar tarafından haklı olarak "mezarda emeklilik" tanımlamasıyla eleştiri konusu yapılmıştır.

Bu kanun teklifi çalışma yaşamını sürdürmekteyken herhangi bir şekilde işsiz kalan, ya da başka nedenlerle sigortalılığına ara vermek zorunda kalanların emekli olabilmek için yasada öngörülen prim gün eksikliklerini borçlanmak suretiyle kapatmaları amacıyla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Sigorta kaydı başladıktan sonra herhangi bir şekilde sigortalılığı sona erenlerin arada oluşacak boşlukları borçlanma yoluyla kapatarak emekli olabilmeleri düzenlenmiştir.

Madde 2- Sigortalılık süresi borçlanmasının yasanın ilgili hükmüne göre yapılacağı belirtilmiştir.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 5510 sayılı kanunun 41. maddesinin 1. fıkrasının (i) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

"j) ilk defa sigortalı olduktan sonra herhangi bir sebeple sigortalılığına ara verenlerin bu aradaki süreleri,"

MADDE 2- 5510 sayılı kanunun 41. maddesinin 4. fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) Birinci fıkranın (a), (b), (d), (e), (f), (g), (h) ve (j) bentleri gereği borçlananlar, borçlandığı tarihteki 4.maddenin 1. fıkrasının ilgili bendine göre,"

MADDE 3- Bu Kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

31.05.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim ve gerekçesi ektedir. Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Ferit Mevlüt Aslanoğlu

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/158)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu

GEREKÇE

Adalet Bakanlığı ceza ve tevkif evlerinde görev yapan infaz koruma memurları, görevleri gereği sürekli olarak çeşitli suçlardan tutuklu veya hükümlü bulunan kişilerle 24 saat muhatap olmakta, özellikle cezaevlerinde bulunmaları nedeniyle çok hassas bir yapıya sahip tutuklu ve hükümlülere bir psikolog, bir dost gibi davranmakta, tatil ve bayram günleri de dâhil çalışmak zorunda kalmaktadır. Yaptıkları görev nedeniyle ruhen ve bedenen yıpranmaktadırlar.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU’NUN TEKLİFİ (2/158)

31.05.2006 TARİH VE 5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31.05.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 40'ıncı maddesindeki tablonun 14 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

14) Emniyet ve polis mesleğinde, Milli istihbarat Teşkilatında, Adalet Bakanlığında	Asaleti onaylanmış olmak şartıyla, adaylıkta geçirilen süreler dâhil polis, komiser yardımcısı, komiser, baş komiser, emniyet amiri, emniyet müdürleri ile bu ve daha yukarı maaş ve derecedeki emniyet mensupları, Milli istihbarat Teşkilatı mensupları, Asaleti onaylanmış olmak şartıyla adaylıkta geçen süreler dâhil Adalet Bakanlığı ceza infaz koruma memurları.	90
---	--	----

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümleri Bakanlar Kurulunca yürütülür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılması hakkındaki kanun teklifimiz ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Sadık Durmaz
Yozgat

Oktay Vural
İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/195)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

Askerlik hizmetini bedelsiz olarak yerine getiren er ve erbaş ile yedek subay okulu öğrencileri askerlik hizmetleri boyunca sigortasız sayılmaktadırlar. Bu durum vatani hizmetlerini seve seve yerine getiren gençlerimiz üzerinde büyük olumsuzluklara sebep olmaktadır.

Gençlerimizin daha sonraki yıllarda askerlikte geçen sürelerini sigortalı hizmetten saydırabilmeleri için ödeme yapmaları gerekliliği bulunmaktadır. Ülkemizdeki işsizlik de göz önüne alındığında askerlik hizmetini yaparak iş hayatına atılan vatandaşlarımızın bu ödemeyi yapmakta büyük bir zorluk yaşadıkları aşikardır. Daha sonraki yıllarda emekliliği düşünen vatandaşlarımızın da askerlik hizmetlerini ödeyerek hizmetten saydırmaları neredeyse mümkün olmamaktadır.

Bu düzenleme ile askerlik hizmetini er ve erbaş olarak yapanlar ile yedek subay okulu öğrencilerinin prim ödemelerinin devlet tarafından yapılması sağlanacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Askerlik hizmetlerini er ve erbaş olarak yapmakta olanlar ile yedek subay okulu öğrencilerinin bu hizmette geçen sürelerinin sigortalı sayılması amaçlanmıştır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

YOZGAT MİLLETVEKİLİ SADİR DURMAZ VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP
BAŞKANVEKİLİ İZMİR MİLLETVEKİLİ OKTAY VURAL'IN TEKLİFİ (2/195)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41'inci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"(b) bendi kapsamında borçlananların talepleri üzerine, talep tarihinde geçerli olan brüt asgari ücret üzerinden hesaplanacak primleri üç ay içinde Hazine tarafından ödenir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 sayılı Yasa'nın bazı maddelerinin değiştirilmesine ilişkin Yasa Teklifi ve Gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

A. Levent Tüzel
İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/282)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Her şeyden önce, yıpranma hakkı gazetecilere tanınmış bir imtiyaz olmayıp, 25-30 yıllık çalışmaları karşılığında basın emekçilerinden, diğer işçilerden farklı olarak her ay 2 puan daha fazla SGK primi kesilecektir. Yıpranma hakkının prim karşılığı, genel olarak işverenlerce, bu alanda ise medya sahiplerince karşılanmaktadır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın Temmuz 2009 istatistiklerine göre, gazetecilik işkolunda 15.391 işçi çalıştığı dikkate alınırsa; asgari ücret üzerinden her ay en az 245 bin 178 TL; sektörde ortalama maaşların 3.200 TL düzeyinde olduğu kabul edildiği takdirde ise her ay ortalama 985 bin 24 TL prim fazlası ortaya çıkmaktadır. Yıpranma hakkının ortadan kaldırılmasıyla; Sosyal Güvenlik Kurumu her ay yaklaşık 900.000 TL primden mahrum kaldığı gibi, arada oluşan fark da medya sahiplerine rant olarak yansımıştır.

Öte yandan, Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2010 yılına ait Yazılı Medya İstatistiklerine göre ise sektörde çalışanların sayısı 45.476'dır. Aradaki fark, kayıt dışı yani sigortasız çalıştırılanları ifade etmektedir.

Basın meslek örgütleri tarafından, devleti sigorta primlerinden mahrum eden ve çalışanları hak kaybına uğratan düzenlemelere gitmek yerine, gazetecilik işkolundaki kayıt dışı işçiliği azaltma konusunda yasal düzenlemeler yapılmasının daha yararlı olacağı ifade edilmektedir. Bu kapsamda yasalarla, sendikal örgütlenmeyi teşvik edici değişikliklerin getirilmesi daha uygun olacaktır.

Diğer yandan, Anayasa Mahkemesi'nin 5510 sayılı Yasa ile ilgili iptal gerekçeleri incelendiğinde, yıpranma hakkı (fiili hizmet süresi zammı) konusunda Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırılık bulunmamaktadır. Anayasa Mahkemesi'nin, 8, 12, 13 ve 14. sıralardaki düzenlemeleri iptal gerekçesi, tamamen, 5510 sayılı Yasa'nın genel hükmü niteliğindeki "Sigortalı Sayılanlar" başlıklı 4. maddesinin (c) bendine dayandırılmaktadır. 4/c maddesi; kamu idaresinde farklı statülerde çalıştırılanlarla ilgilidir.

İptal kararıyla; 4/c maddesinin 5510 sayılı Yasa'dan çıkması nedeniyle sorun kendiliğinden hallolmuş iken; fiili hizmet süresi zammıyla ilgili mevcut tablonun tamamen değiştirilip, aralarında gazetecilik ve basın işkollarının da bulunduğu iş ve işyerlerinin bu hakkının ortadan kaldırılması hukuki dayanaktan tamamen yoksundur.

Ayrıca, mevcut uygulamada, fiili hizmet süresi zammının, emeklilik yaş hadlerinden üç yılı geçmemek kaydıyla düşürülmesi düzenlenmektedir. Mülga kanunda, bu süre "5 yılı geçmemek kaydıyla" şeklinde düzenlenmekteydi. Fiili hizmet süresi zammından yararlanabilmek için fiilen en az 10 yıl (3600 gün) çalışma koşulu bulunduğu göz önünde tutularak, bunun yarısı olan 5 yılın yaş haddinden düşülecek azami süre olarak düzenlenmesi hak kayıplarını da ortadan kaldıracaktır.

Mevcut Kanunda, fiili hizmet süresi zammı karşılığı olarak kesilen prim miktarı yüzde 1,5'tur. Bu oranın, 01.10.2008 tarihinden önceki uygulamada olduğu gibi "yüzde 2"ye çekilmesi. Sosyal Güvenlik Kurumu'nun gelirlerini de attracağı için daha uygun olacaktır.

Mevcut sosyal güvenlik sisteminde, emeklilikte yaş sınırları artırıldığı için erken yaşta emeklilik söz konusu olamayacaktır.

Gazetecilerin çalışma koşullarının ağırlığı 30 yıllık düzenlemeyle kabul edilmiş bir gerçektir. Bu nedenle, "kazanılmış hakları koruma" adına, Gazetecilik ve basın işkollarıyla ilgili fiili hizmet süresi zammının yeniden düzenlenmesi bir hak gaspının telafisini sağlayacaktır. Böyle bir düzenleme, sosyal güvenlik sistemine ve devlete güven anlayışının da bir gereğidir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Anayasa Mahkemesi, 31.05.2006 tarihli 5510 sayılı Kanunun yukarıda sayılan kapsamındaki işler ve sigortalılar bakımından fiili hizmet süresi zammı uygulamasını iptal etmemiş ancak, kanunun 40 ıncı maddesinde 17.04.2008 tarihli 5754 sayılı Kanunla 01.10.2008 tarihinden itibaren yürürlüğe girmek üzere yapılan değişiklikle bu hususa yer verilmemiştir. Gazetecilerin yaptıkları iş itibarıyla, hem fıkren hem bedenen ağır ve yıpratıcı bir görev icra ettikleri; uygulamada tartışmaya meydan vermeyecek şekilde kabul edilmiş bir gerçektir. Son olarak Van depreminde iki gazetecinin görevleri sırasında yaşamlarını yitirmesi var olan gerçekliği bir kez daha gözler önüne sermiştir. 30 yıl önce kazanılmış bir hakkın, günümüzde daha da ağırlaşan koşullar altında kaldırılmış olması sosyal ve hukuk devleti olma ilkesine uygun düşmemektedir. Basın ve gazetecilik işlerini yürütenlerin mer'i mevzuata göre fiili hizmet süresi zammı kapsamına alınması, sosyal güvenlik sistemine ve devlete güven ilkesinin de bir gereğidir. O nedenle, 01.10.2008 tarihinden önce yürürlükte olan mer'i mevzuat hükümleri maddeye aynen eklenmektedir.

Madde 2- Fiili hizmet süresi zammından yararlanılabilmesi için en az 3600 gün prim ödenmiş olması, yani fiilen en az 10 yıl çalışması gerekmektedir. Yaş haddinden düşülecek azami 5 yıllık süre, hem 10 yıllık asgari çalışma süresinin yarısı, hem de 20 yıllık fiili çalışmanın karşılığı elde edilen fiili hizmet süresidir. Emeklilikte yaş hadlerinin yükseltilmesi nedeniyle, 25 yıllık fiili çalışma süresi tamamlanmadan emekli olabilmek de mümkün olmayacak, çalışma süresi 35-38 yıla kadar da uzayabilecektir. Yaş haddinden düşülecek sürenin, fiili hizmet süresi zammı ile uyumlu olabilmesi bakımından makul bir süre olarak kabul edilen 5 yılı olması öngörülmektedir.

Madde 3- Mevcut uygulamada, fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki işyerlerinde çalışan sigortalıların işverenlerinden 1.5 puan fazla prim kesilmektedir. Bu miktarın yükseltilmesi, açık veren sosyal güvenlik sisteminin gelirlerinin de yükselmesini sağlayacaktır. 01.10.2008 tarihinden önce uygulandığı gibi yüzde 2 puan fazla prim kesilmesi öngörülmektedir. Bu uygulama sosyal güvenlik sisteminin aktüeryal dengeleri bakımından da uygun olacaktır.

Madde 4- Yürürlük maddesidir.

Madde 5- Yürütme maddesidir.

**5510 SAYILI KANUNUN BAZI MADDELERİNDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 5510 sayılı Kanunun; 40. maddesinde ikinci fıkrasındaki 15 inci bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiştir.

16) Kapsamdaki İşler/İşyerleri: 5953 sayılı Kanun kapsamındaki işyerlerinde.

Kapsamdaki Sigortalılar: 13/6/1952 tarihli ve 5953 sayılı Kanuna tâbi olarak çalışan sigortalılar ile Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle gazetecilik yaparken kamu kurumlarına giren ve bu kurumlarda meslekleriyle ilgili görevde istihdam edilenler.

Eklenecek Gün Sayısı: 90

17) Kapsamdaki İşler/İşyerleri: Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu haber hizmetlerinde.

Kapsamdaki Sigortalılar: Türkiye Radyo- Televizyon Kurumunda haber hizmetini yapan ve haber hizmetlerinde fiilen çalışanlar.

Eklenecek Gün Sayısı: 90

18) Kapsamdaki İşler/İşyerleri: Basım ve gazetecilik işyerlerinde.

Kapsamdaki Sigortalılar; Basım ve gazetecilik işyerlerinde 4857 sayılı İş Kanununa göre çalışanlar.

Eklenecek Gün Sayısı: 90

MADDE 2- 5510 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin 3. fıkrasındaki "ve emeklilik yaş hadlerinden üç yılı geçmemek üzere yarısı indirilir" ifadesi, "ve beş yılı geçmemek üzere emeklilik yaş hadlerinden indirilir." olarak değiştirilmiştir.

MADDE 3- 5510 sayılı Kanun'un 81 inci maddesinin (b) bendinin (1) numaralı alt bendindeki "90 fiili hizmet gün sayısı eklenecek işlerde 1.5 puan" ifadesi, "90 fiili hizmet gün sayısı eklenecek işlerde 2 puan" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 4- Bu Kanun yayımlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur.

İdris Baluken

Bingöl

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/297)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda hizmet borçlanma durumları düzenlenmiştir. Amacı, her ne sebeple olursa olsun hizmete ara verenlerin veya yaş haddini ve emekliliği hak edenlerin geriye dönük hizmet borçlanmaları kapsamına alınmasıdır. Bu şekilde, tabii olduğu Sosyal Güvenlik Kanununa göre emekli olabilme yaşını doldurduğu halde sigortalının tamamlamadığı eksik süreleri ödemesi yoluyla isteyenlere emeklilik imkânı sağlamaktadır. Hizmet borçlandırmalarında borçlananlar primlerini borcun tebliği tarihinden 2 ay içerisinde yapacaklarından dolayı Sosyal Güvenlikte mali denge de bozulmayacaktır.

Yaş haddini doldurmuş ama hizmet prim günlerini gerçekleştirememiş, vatandaşlarımız emekli olamamaktadırlar. Bu durumun yarattığı sıkıntılar çok yönlüdür. Yaş haddini ve emekliliği hak edip söz konusu durumdan ötürü emekli olamayan vatandaşlarımızın bir kısmı işgücü içerisinde kalarak genç nüfusum istihdam edilmesi önünde engel teşkil etmektedir. Bu istihdam durumu, yaşı ilerlemiş vatandaşlarımızın işgücü içerisinde kalarak hem sosyal yönden zarar görmelerine hem de işgücü veriminin düşmesine neden olmaktadır.

Genç nüfusun işgücü piyasasında istihdam edilmesi, hem toplam istihdamı arttıracak hem de işgücünün verimliliğini orta ve uzun vadede çokça yükseltecektir. Bu durumların gerçekleşmesi için de bu yasa değişikliği teklifinin kabul edilmesinin olumlu katkı sağlayacağı açıktır.

Bu yasa değişikliği tasarısı, ekonominin sıcak para diye tabir edilen girdisini sağlaması açısından da katkı sağlayacaktır.

Son olarak bu yasa değişikliği tasarısı teklifi sadece ekonomik değil, sosyal yönden de değerlendirilmesi gereken bir tekliftir. Bu teklif değişikliği genç nüfusun ve ileri yaştaki nüfusun sosyal gereksinimlerini sağlayabilmelerinin de önünü açmak amaçlıdır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Tabii olduğu Sosyal Güvenlik Kanunu'na göre emekli olabilme yaşını doldurduğu halde mücbir sebeplerle tamamlayamadıkları eksik süreleri olduğu için emekli olamayanlara borçlanarak bu madde kapsamında eksik sürelerini tamamlamaları düzenlenmiştir.

Madde 2- Birinci maddede hizmet süresi borçlanmasının hangi kapsamındaki sigortalılar olduğu belirtilmiştir.

Özellikle Türkiye şoförler ve Otomobilciler Odası ile Ticaret ve Sanayi Odası ve diğer tüm meslek odalarına kaydı olan kişiler sebeplerle kayıtlarını yaptıktan sonra mücbir sebeplerle ya Sosyal Güvenlik Sistemine giriş yapıp gerekli sürelerini tamamlayamamış ya da Sosyal Güvenlik Sistemine hiç giriş yapmamışlardır. Bundan nceki tarihlerde çıkan yasalarda gerekli faydayı sağlayamamış olan bu vatandaşların mağduriyetlerinin giderilmesi de gerekmektedir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU'NDA
BAZI DEĞİŞİKLİKLER YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 5510 sayılı Kanunun 41. Maddesine (ı) fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(i) Tabii olduğu Sosyal Güvenlik Kanunu'na göre emekli yaşını doldurduğu halde halen çalışan veya mücbir sebeplerle sosyal güvenlik sistemine katılıma ara vermiş olanların tamamlayamadıkları eksik süreleri,

(j) Kişilerin, meslekleri ile ilgili meslek odalarına kaydı olmak şartıyla bir defaya mahsus olmak üzere, bu odalara kaydı olup da mücbir sebeplerle Sosyal Güvenlik Sistemine katılamamış ya da yine yaş haddini tamamlayıp mücbir sebeplerle prim sürelerini tamamlayamamış kişilerin eksik süreleri,

MADDE 2- 5510 Sayılı Kanunun 41. Maddesinin 4. Fıkrasının a bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir

a) Birinci fıkranın (a), (b), (d), (e), (f), (g), (h) ve (i) bentleri gereği borçlananlar borçlandığı tarihteki önceki sigortalıları da kapsar.

MADDE 3- Bu Kanunun 1. Maddesi ve 2. Maddesi yayımı tarihinde yürürlüğe girer ve bu tarihten önceki sigortalıları da kapsar.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifimiz gerekçesi ile birlikte ilâşikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla.

<i>Sena Kaleli</i>	<i>Aykan Erdemir</i>	<i>İlhan Demiröz</i>
Bursa	Bursa	Bursa
<i>Aylin Nazlıhaka</i>	<i>İhsan Kalkavan</i>	<i>Mehmet Şeker</i>
Ankara	Samsun	Gaziantep

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/298)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde yaş haddinden hak kazanıp, hizmet süresi eksik olduğu için emekli olamayan 300 - 350 bin kişinin olduğu ve bu durumun aileleriyle birlikte düşünüldüğünde 1-1.5 milyon insanı etkilediği bir gerçektir. Oysa yurt dışında çalışıp, hizmet süresi eksik olanlar, bu süreyi borçlanarak emekli olabilmektedirler. Ülkemizde çalışıp, hizmetine ara verenler için de bir düzenleme yapılması bu konudaki eşitsizliği giderecektir. Bu doğrultuda 5510 sayılı kanunun hizmet borçlanmalarıyla ilgili 41. maddesine eklenecek bir bentle, her ne sebeple olursa olsun hizmete ara verenlerin veya yaş haddi ve emekliliği hak edenlerin geriye dönük hizmet borçlanmaları kapsamına alınması amaçlanmıştır. Bu şekilde tabii olduğu sosyal güvenlik kanununa göre emekli olabilme yaşını doldurduğu halde, sigortalının tamamlamadığı eksik süreleri ödemesi yoluyla isteyenlere emeklilik olanağı sağlanmış olacaktır. Hizmet borçlanmalarında borçlananlar primlerini borcun tebliği tarihinden itibaren 1 ay içinde yapacaklarından sosyal güvenlikle mali denge de bozulmayacaktır.

Öte yandan 2000 yılından önce vergi mükellefi olup kendi hesabına bağımsız çalışanlar, Bağ-Kur kayıtlarının olmamasından dolayı hizmetlerini saydıramamaktadırlar. Bu nedenle vergi mükellefiyetini belgeleyenlerin, belgededikleri sürenin hizmetten sayılmasının önu açılmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Tabii olduğu sosyal güvenlik kanununa göre emekli olabilme yaşını doldurduğu halde mücbir sebeplerle tamamlamadıkları eksik süreleri olduğu için emekli olamayanlara, borçlanma yoluyla eksik sürelerini tamamlama ve emekli olabilme olanağı sağlanmıştır. Düzenlemeye koşut olarak 4 üncü fıkranın a bendinde de düzenleme yapılmıştır.

Madde 2- 2000 yılından önce vergi mükellefi olup kendi hesabına bağımsız çalışanların, vergi mükellefiyetini belgededikleri sürenin hizmetlerinden sayılmasının önu açılmıştır.

Madde 3- Yürürlük Maddesidir.

Madde 4- Yürütme Maddesidir.

**SOSYAL SİĞORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİĞORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli 5510 sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş ve dördüncü fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" j) Tabii olduğu sosyal güvenlik hükümlerine göre emekli yaşını doldurduğu halde halen çalışan veya mücbir sebeple sosyal güvenliğe ara vermiş olanların tamamlayamadıkları eksik süreleri,"

" a) Birinci fıkranın (a),(b),(d),(e),(f),(g),(h) ve (j) bentleri gereği borçlananlar borçlandığı tarihteki 4 üncü maddenin birinci fıkrasının ilgili bendine göre,"

MADDE 2- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 37- 31.12.2000 tarihinden önce vergi mükellefi olup herhangi bir nedenle Bağ-Kur adına kayıt yaptırmayanlar, bu kanunun yayımı tarihinden itibaren 6 ay içinde bulundukları ilin Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne müracaat etmeleri halinde vergi mükellefiyetlerinin süresi kadar hizmetlerinden sayılır."

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun Teklifim ve gerekçesi ektedir.

Gereğini arz ederim.

25.01.2012

İzzet Çetin

Ankara

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/324)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

Lise eğitimini tamamlayan ancak ilk yıl üniversiteye giremeyen, mezuniyetini takiben sınavlara hazırlanarak, hazırlık kurslarına giderek 1-2 hatta 3-4 yıl sonra üniversiteye giren öğrencilerin üniversite eğitimlerini tamamlamaları 25 yaşın ötesine geçebilmektedir. Daha çok eğitim sistemimizden kaynaklı olarak yaşanan bu durum nedeniyle 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu bu öğrencileri ve ailelerini mağdur edecektir.

Zaten kıt mali olanakları ile çocuklarını yaşadığı yerde veya başka bir şehirde okutmak zorunda kalan ailelerin eğitim külfetine ek olarak şimdi de Genel Sağlık Sigortası Primi yükü gelecektir. Üretken durumda olmayan, bir işte çalışma olanağı bulamayan, iş bulup çalıştıklarında da eğitim hayatı uzayan ve bu gibi nedenlerle öğrenimleri 25 yaş sınırını aşan öğrencilerin şimdide bu yasa ile ailelerine ek Genel Sağlık Sigortası prim yükü getirilmesi nedeniyle öğrenimlerini kesme gibi kötü sonuçlar doğurması muhtemeldir.

Bu kanun teklifi eğitimine devam etmekte olanların yaş sınırlamasına tabi tutulmadan anne ya da babasının sağlık sigortasından yararlanabilmesi için bakmakla yükümlü olunan kişi kabul edilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI
KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 3. Maddesinin birinci fıkrasının 10 numaralı bendinin (b) alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" b) 18 yaşını doldurmamış, lise ve dengi öğrenime devam eden, 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda belirtilen aday çıraklık ve çıraklık eğitimi ile işletmelerde mesleki eğitimini sürdüren, yüksek öğrenime devam eden ve evli olmayan çocukları ile yaşına bakılmaksızın bu Kanuna göre malul olduğu tespit edilen evli olmayan çocuklarını,"

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederiz.

Candan Yüceer
Tekirdağ

Aylin Nazlıaka
Ankara
Ayşe Eser Danişoğlu
İstanbul

Sedef Küçük
İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/368)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Kadınlar, birçok alanda olduğu gibi iş hayatında da oldukça fazla sıkıntıyla karşı karşıya kalmaktadırlar. Bu nedenle kadınların çalışma ortamlarında karşılaştıkları sorunlara çözüm üretmek ve iş hayatına daha etkin katılabilmelerini sağlamak gerekmektedir. Kadınlarımızın karşılaştığı önemli sorunlardan birisi de sigortalı değilken yaptıkları doğumlar için ilgili süreleri borçlanamamaları konusunda yaşanmaktadır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 41'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; *"4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalı kadının, iki defaya mahsus olmak üzere doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla hizmet akdine istinaden işyerinde çalışmaması ve çocuğunun yaşaması şartıyla talepte bulunulan süreleri"* borçlanabileceği belirtilmiştir. Bu hükmü açıklığa kavuşturmak için çıkarılan Sosyal Güvenlik Kurumunun 2010/106 sayılı Genelgesi'nde de belirtildiği gibi, kadın sigortalıların doğum nedeniyle çalışamadıkları en fazla iki defa olmak üzere ikişer yıllık süreleri borçlanabilmeleri için, sigortalının doğumdan önce 4'üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında tescil edilmiş olması ve adına kısa ya da uzun vadeli sigorta kolları yönünden prim ödenmiş olması gerekmektedir. Dolayısıyla doğumdan önce sigortalı olan kadınlar doğum borçlanmasından yararlanabilirken, doğum sonrası iş hayatına atılıp sigortalı olan kadınlar önceki doğumları için bu haktan yararlanamamaktadır. 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bendi kapsamında sigortalı olan kadınlar için de bu kapsamda sigortalı değilken yaptıkları doğumlar için herhangi bir borçlanma imkânı tanınmamıştır.

Bir kadının doğum yapması, anne olması o kadının zorunlu olarak iş hayatında atıl kalmasına neden olmaktadır. İşe alımlarda bile küçük çocuğu olan kadınların tercih edilmediği ülkemizde birçok kadın bu nedenle çocuk sahibi olduktan sonra çalışmayı tercih etmektedir. Oysa erkekler, askere gitmeden önce sigortalı olup olmadığına bakılmaksızın askerlik sürelerini borçlanabilmektedirler. Bir erkeğin askere gitmesi ne kadar zorunlu bir görevse bir kadının anne olması da o kadar zorunlu ve doğal bir durumdur. Mevcut hukuksal düzenlemeye göre sigortalı olduktan sonra doğum yapan kadınlar ve sigortalı olmadan askerlik görevini yerine getiren erkekler ilgili süreleri borçlanabiliyorken; iş hayatına çocuğunu doğurduktan sonra başlayan kadınların önceki doğumları için borçlanma hakkından yararlanamaması hakkaniyetle bağdaşmamaktadır. Bu durum Anayasamızın 10 uncu maddesinde yer alan eşitlik ilkesine aykırıdır.

Bu nedenle yapılacak değişiklik; 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin (a) bendi kapsamındaki sigortalı kadınların yararlanacağı doğum borçlanmasında doğumdan önce sigortalı olma şartı aranmayacak; (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalı kadınların ise sigortalı olmadıkları süreçte yaptıkları doğumlar için borçlanabileceği süreler tesis edilmiş olacaktır. 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin (c) bendi kapsamındaki sigortalı kadınların; sigortalı iken yaptıkları doğumlar için borçlanmalarında 41'inci maddenin ilgili bentlerine göre, sigortalı değilken yaptıkları borçlanmalarında ise yapılan değişiklik ile tesis edilen sürelerle göre borçlanmaları sağlanacaktır.

Böylece hem doğum yaptıktan sonra sigortalı olan kadınların veya çalışmaya ara verdiği sırada doğum yapan kadınların ilgili süreleri borçlanmasında yaşadıkları mağduriyet giderilmiş olacak hem de borçlanma konusunda kadınlar ve erkekler arasındaki eşitsizlik ortadan kaldırılmış olacaktır.

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) Kanunları gereği verilen ücretsiz doğum ya da analık izni süreleri ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalı kadının doğumdan önce veya doğum sırasında sigortalı olup olmamasına bakılmaksızın, iki defaya mahsus olmak üzere doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla bu sürelerde sigortalı olarak çalışmaması ve çocuğunun yaşaması şartıyla talepte bulunulan süreleri,"

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Mesut Dedeoğlu

Kahramanmaraş

Oktay Vural

İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/399)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

Ülkemizde uzun süredir devam eden ekonomik kriz ve buna bağlı olarak ortaya çıkan işsizlik, toplumun hemen hemen bütün kesimlerini etkilemektedir.

Pek çok sektörde yaşanan mali kriz nedeniyle işten çıkarmalar artmıştır. Türk sanayinin lokomotif durumunda olan tekstil, otomotiv ve inşaat sektöründe yaşanan kriz yüzünden çok sayıda işyeri, fabrika ve atölye kepenk kapatmıştır. Peş peşe kapanan bu iş yerleri binlerce kişinin işsiz kalmasına neden olmuştur.

Ülke gündeminden hiç düşmeyen işsizlik sorunundan en fazla etkilenen kesimlerden birisi de sigortalı olarak çalışan kesim olmuştur. Kapanan iş yerleri nedeniyle işini kaybeden sigortalılar, emeklilik yolunda önemli darbe almıştır.

Bu vatandaşlarımızdan, emekli olma yaşını dolduranlar, kapanan işyerleri nedeniyle işsiz kaldıkları için eksik sürelerini tamamlayamamışlardır. Bu sigortalılar, gençlerin bile iş bulmakta zorlandığı ve iş bulamadığı ülkemizde işsiz kalmışlardır. Belli yaşın üzerindeki bu sigortalı vatandaşlarımızın iş bulama şansları da neredeyse yok denecek kadar azalmıştır.

Bu nedenle, belli bir yaştan sonra iş bulmanın zorlukları göz önünde bulundurularak sigortalının tamamlayamadığı eksik süreleri ödenmesi yoluyla, isteyenlere emeklilik imkânının sağlanması gerekmektedir. Kanun teklifimiz bu amaçla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Bu maddede tabii olduğu sosyal güvenlik kurumuna göre emekli olabilme yaşını doldurduğu halde mücbir sebeplerle tamamlayamadıkları eksik süreleri olduğu için emekli olamayanlara borçlanarak eksik sürelerini tamamlamaları düzenlenmiştir.

Madde 2- Bu madde hizmet süresi borçlanmasının hangi kapsamdaki sigortalılar olduğu belirtilmiştir.

Madde 3- Bu madde yürürlük maddesidir.

Madde 4- Bu madde yürütme maddesidir.

KAHRAMANMARAŞ MİLLETVEKİLİ MESUT DEDEOĞLU İLE
MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ İZMİR MİLLETVEKİLİ
OKTAY VURAL'IN TEKLİFİ (2/399)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41 inci maddesinin (ı) fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(i) "Tabii olduğu sosyal güvenlik kurumuna göre emekli yaşını doldurduğu halde halen çalışan veya mücbir sebeple sosyal güvenliğe ara vermiş olanların tamamlamamadıkları eksik süreleri,"

MADDE 2- Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41 inci maddesinin 4 üncü fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(a) "Birinci fıkranın (a),(b),(d),(e),(f),(g),(h) ve (i) bentleri gereği borçlananlar borçlandığı tarihteki 4 üncü maddenin birinci fıkrasının ilgili bendine göre,"

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

3201 Sayılı "Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"miz genel gerekçesi ve madde gerekçeleri ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımızla.

Mehmet S. Kesimoğlu

Kırklareli

İhsan Özkes

İstanbul

Mahmut Tanal

İstanbul

Ali Haydar Öner

Isparta

Mehmet Şeker

Gaziantep

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR
(2/434)

ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Balkanlarda ve özellikle Bulgaristan'da yaşamaktayken çeşitli nedenlerle ve çoğu kere de zorunlu göçe tabi olarak bulundukları topraklardan ayrılmak zorunda kalan vatandaşlarımız her şeyini bırakarak ülkemize gelmişler ve yerleşmişlerdir. Geldikleri ülkelerde ne yazık ki sosyal güvenlik haklarını ve dolayısıyla çalışma sürelerini de bırakmak zorunda kalmışlardır. Uzun yıllar çalışmış olmalarına rağmen söz konusu sosyal güvenliğe esas çalışma süreleri Türkiye'de geçerli olmadığı için tabiri caizse sıfırdan başlamak zorunda kalmışlardır. Şöyle ki; emekliliklerine birkaç ay kalmış olan vatandaşlarımızın bile geldikleri ülkemizde sosyal güvenlik süreleri yeniden başlamış olduğundan emekli olmadan vefat etmişler ya da yaşları itibariyle hiç emekli olamayacak duruma düşmüşlerdir.

Değişik tarihlerde yapılan değişik düzenlemeler geçici ve kısmi çözümler sağlamış olup tüm zamanları ve tüm göçmen vatandaşlarımızı kapsayıcı olamamıştır. Bu düzenleme ile bahsedilen aksaklık giderilmek istenmekte olup kapsayıcılık sağlanmaya çalışılmaktadır. Zira değişikliğe konu olan mevcut düzenleme sadece zorunlu göçe tabi olarak gelen vatandaşlarımıza belli haklar sağlamakta olup zorunlu göç dışındaki nedenlerle Türkiye'ye gelen vatandaşlarımızı ise kapsam dışında bırakmaktadır. Ayrıca sosyal güvenliğe esas sürelerin geçerli olması için yasada daha önceden belirlenmiş olan prim bedelleri de hak sahibi olmak isteyen vatandaşlarımız tarafından ödenecek olduğundan devletin prim kaybı nedeniyle bir maddi kaybı da söz konusu olmayacaktır.

Belirtilen nedenlerden dolayı daha kapsayıcı olması amacıyla bu değişikliğin yapılmasını gerekli görmekteyiz.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Mevcut düzenleme olan 3201 sayılı yasa gereği yurt dışında bulunan Türk vatandaşlarının yurt dışında geçen sürelerinin sosyal güvenlik bakımından değerlendirilmesinin ön koşulu bulundukları ülkelerden zorunlu göç nedeniyle gelmiş olmalarıdır. Oysa zorunlu göç nedeniyle Türkiye'ye gelmemekle birlikte kısa bir süre sonra bile olsa Türkiye'ye zorunlu göç nedeniyle gelen akrabalarının yanına gelen vatandaşlarımızın mevcut yasaya göre hak sahibi olmaları mümkün bulunmamaktadır. Bu nedenle zorunlu göç ile gelmemiş ama daha sonra zorunlu göç nedeniyle Türkiye'ye gelmiş olan anne, baba, kardeş hatta eş kadar yakın akrabalarının yanına gelmiş olan vatandaşlarımız 3201 sayılı yasanın kapsamına girmemekte ve sosyal güvenliğe esas süreleri Türkiye'de geçerli kabul edilmemektedir. 3201 sayılı yasanın 1. maddesine teklifimizdeki 2. fıkra eklendiği takdirde bu eksiklik giderilmiş olacak ve haksız olarak mağdur olan göçmen vatandaşlarımızın bu mağduriyetleri giderilmiş olacaktır. Genel gerekçede de belirtildiği üzere bu düzenleme ile hak sahibi olacak vatandaşlarımız prim bedellerini ödemek şartıyla hak sahibi olacakları için devletin bir maddi kaybı da olmayacaktır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

KIRKLARELİ MİLLETVEKİLİ MEHMET SİYAM KESİMOĞLU VE
4 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/434)

**3201 Sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin
Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkındaki Kanun’da Değişiklik
Yapılmasına Dair Kanun Teklifi**

Madde 1- 3201 sayılı yurt dışında bulunan Türk vatandaşlarının yurt dışında geçen sürelerinin sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirilmesi hakkındaki kanun'un 1. maddesinin sonuna aşağıdaki 2. fıkra eklenmiştir.

- Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerden hangi tarihte ve hangi sebeple gelmiş olurlarsa olsunlar Türk vatandaşı olup Türkiye’de ikamet eden ve 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı kanun dahil olmak üzere sosyal güvenlik kuruluşlarından gelir veya aylık almamak kaydıyla yurt dışında geçen ve belgelendirilen çalışma süreleri bu kanuna göre borçlandırılmak suretiyle yaşlılık aylığı bağlanmasında sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirilir.

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ve gerekçesi ektedir.

Gereğini arz ederim.

Aytuğ Atıcı

Mersin

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/347-348-350-351-353-359-361-366-370-389-407-413-426-433-450-460-461-446-442-443-456-437-438-439-435-432-294-481-458-493-480-484-491-490-478-468-467-459-472-462-463-469 Esas Sayılı İlişkin Kanun Tekliflerine katılmak istiyorum.

Gereğini arz ederim.

M. Sezgin Tanrıku

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR	
(2/439)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Lösemi (kan kanseri) hastalarının tedavisinde kemik iliği transplantasyonu (nakli) etkili ve diğer tedavi yöntemlerine göre daha az maliyetlidir. Ancak hastanın doku tipine uyumlu verici bulunmadığı zorluklar hasta sahipleri ve basın tarafından sıklıkla dile getirilmektedir. Modern tıbbın bize sunduğu preimplantasyon genetik tanı (PGT) yöntemini kullanarak, in vitro fertilizasyon (IVF, tüp bebek yöntemi) ve bunun sonucunda doku grubu uyumlu kardeşten kök hücre temini ile lösemi tedavisinde önemli aşamalar kaydedilmiştir.

5510 sayılı kanuna dayanılarak hazırlanan Sağlık Uygulama Tebliği'nde "hasta çocuk sahibi olup, tedavisinin başka bir yöntemle mümkün olmaması ve tıbben zorunlu görülmesi halinde bu çocuğun tedavisi amaçlı PGT yapılarak uygun kök hücre vericisi kardeş doğmasına yönelik olarak ..." IVF tedavisi giderleri karşılanır denmektedir. "Bu durum dışında PGT ve bununla yapılan IVF bedelleri kurumca karşılanmaz" denmektedir. Bu ifadelerle dayanarak doku tipi uyumlu kemik iliği vericisi bulamayan çok sayıda hasta kemoterapi tekrarları sonrası hayatını kaybetmektedir. Bununla birlikte tamamı ithal olan her bir tedavi denemesi, IVF maliyetinden yüksek olan kemoterapi, tedavideki maliyet etkinlik sonucunu olumsuz etkilemektedir.

Kemik iliği nakli için "kök hücre vericisi kardeş doğmasına yönelik" IVF yöntemine ihtiyaç duyan hastanın anne yaşı, 5510 sayılı kanun 63.maddesinin (e) bendindeki (2) numaralı alt bendinde "23 yaşından büyük 39 yaşından küçük "olması gerekliliği ifade edilmektedir. Hâlbuki ülkemizdeki ortalama evlenme ve çocuk doğurma yaşı düşünüldüğünde 23 yaşından küçük çok sayıda annenin çocuğunun tedaviye ihtiyaç duyabileceği anlaşılabacaktır. Hasta tedavisinin kurumca karşılanmasının anne yaşına bağlı olması kabul edilemez. Bu ancak gelişmiş tıbbi teknolojinin sınırlarına bağlı olmalıdır.

Teklif edilen kanunla çok önemli mağduriyetler engellenecek, çaresizlikten kaynaklanan kemoterapiler azalacak ve en önemlisi hayatlar kurtulacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Lösemi hastalarının tedavi yöntemi olan kemik iliği nakli için, uygun kök hücre vericisi bulamayan hastalara umut olacaktır. Tedaviye ihtiyacı olan çocukların annelerinin yaş sınırının kalkması da tedaviye ulaşmadaki eşitsizliği giderecektir.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

MERSİN MİLLETVEKİLİ AYTUĞ ATICI’NIN TEKLİFİ (2/439)

**SOSYAL SİĞORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİĞORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan "tedavisinin başka tıbbi bir yöntemle mümkün olmaması" ibaresi "**tıbbî bir yöntemle tedavisi uygulandığı halde sonuç alınamaması**" şeklinde ve "tıbben zorunlu görülmesi" ibaresi "**tıbben gerekli görülmesi**" şeklinde değiştirilmiş ve (2) numaralı alt bendinin başına " Bir hastalığın tedavisi amacıyla yapılanlar hariç" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kadınlara sigortalılık tarihi öncesi için de doğum borçlanma hakkı verilmesi ve bilinen adıyla Bağ-Kur kapsamındaki kadın sigortalıların doğum borçlanma hakkından yararlandırılması amacıyla hazırlanan "**Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi**" gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygıyla arz ederiz.

Mustafa Kalaycı
Konya

8 Mart 2012
Oktay Vural
İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/453)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Kadın-Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Kadınların doğum borçlanması yapabilmeleri için doğumdan önce sigortalı olarak tescil edilmiş olmaları şartı aranmaktadır. Bu nedenle kadınlar işe girmeden evvel yaptıkları doğum nedeniyle çalışma hayatından ayrı kaldıkları süreyi borçlanamamaktadır. Ayrıca, esnaf ya da tarım Bağ-Kur'lu kadın sigortalıların doğum borçlanması hakkı hiç bulunmamaktadır.

Halbuki, erkekler işe girmeden önceki askerlikte geçen süreleri borçlanabilmektedir. Erkeklerin er veya erbaş olarak silâh altında veya yedek subay okulunda geçen süreleri borçlanabilmeleri için askerlikten önce sigortalı olarak tescil edilmiş olmaları şartı aranmamaktadır. Ayrıca, esnaf ya da tarım Bağ-Kur'lu erkek sigortalılar da askerlik süresini borçlanabilmektedir.

Sigortalıların borçlanabileceği süreler 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 41 inci maddesinde sayılmakta olup, burada sigortalı olarak çalışılmayan süreler esas alınmaktadır.

Askerlik, erkeklerin çalışma hayatından ayrı kalmalarına neden olmakta, bu sürede sigortalı olarak çalışabilmeleri mümkün olmamaktadır. Bir anlamda askerlik nedeniyle işe girişleri askerlik sonrasına kalabileceğinden hareketle, erkeklere sigortalılık tescili öncesi veya sonrası olduğuna bakılmaksızın askerlik süresini borçlanma hakkı verilmiştir.

Doğum da, kadınların çalışma hayatından ayrı kalmalarına neden olmakta, belirli bir süre sigortalı olarak çalışabilmelerine imkan vermemektedir. Kadınların da işe başlamalarını doğumdan sonraya bırakabileceğinden hareketle, sigortalılık tescili öncesi veya sonrası olduğuna bakılmaksızın doğum borçlanması yapabilmelerine imkan verilmelidir. Ayrıca, esnaf ya da tarım Bağ-Kur'lu olarak bilinen kadın sigortalılara da doğum borçlanma hakkı tanınmalıdır.

Anayasamızın 10 uncu maddesinde; "Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz." hükümleri bulunmaktadır.

Bu itibarla, kadınlar ve erkeklere eşit haklar verilmeli, kadınlara bir anlamda negatif ayrımcılık getiren uygulamalar düzeltilmelidir.

Bu Kanun Teklifi ile; Anayasamızın 10 uncu maddesi hükümleri de dikkate alınarak, kadınlara, sigortalı olarak tescil tarihinden önce gerçekleşen doğumlar için de borçlanma hakkı verilmesi, esnaf ya da tarım Bağ-Kur'lu kadın sigortalıların doğum borçlanma hakkından yararlandırılması öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 17/4/2008 tarih ve 5754 sayılı Kanunla değiştirilen, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; Kanunları gereği verilen ücretsiz doğum ya da analık izni süreleri ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalı kadının, iki defaya mahsus olmak üzere doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla hizmet akdine istinaden işyerinde çalışmaması ve çocuğunun yaşaması şartıyla talepte bulunulan sürelerini borçlanabilmeleri öngörülmüştür.

Uygulamada, kadınların borçlanma hakkı sadece işe girdikten sonra yapılan doğumlar için tanınmış ve 300 günle sınırlandırılmış, bunun üzerine kadınların açtığı davalar sonucu 300 gün şartı kalkmış, ancak işe girmeden evvel yapılan doğum borçlanması ile ilgili yerel mahkemeler ve Yargıtay arasında oluşan görüş farklılığı üzerine Yargıtay Hukuk Genel Kurulu mevcut hükümlere göre "Sigortalı olarak tescil tarihinden önce gerçekleşen doğumlar nedeniyle borçlanma yapılamayacağına" karar vermiştir.

Bu madde ile, sigortalı olarak tescil tarihinden önce gerçekleşen doğumlar için de kadınlara borçlanma hakkı verilmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca; 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki; hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışan kadınlara, kadın köy ve mahalle muhtarlarına ve tarımsal faaliyette bulunan kadınlara da doğum borçlanma hakkı verilmesi öngörülmektedir.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

KONYA MİLLETVEKİLİ MUSTAFA KALAYCI VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
GRUP BAŞKANVEKİLİ İZMİR MİLLETVEKİLİ OKTAY VURAL'IN TEKLİFİ (2/453)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNUN BAZI
MADDELERİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) Kanunları gereği verilen ücretsiz doğum ya da analık izni süreleri ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendi kapsamındaki sigortalı kadının, en fazla biri sigortalılık başlangıç tarihinden önce ve iki defaya mahsus olmak üzere doğum tarihinden sonraki iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla sigortalılık kapsamında çalışmaması ve çocuğunun yaşaması şartıyla talepte bulunulan süreleri,

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim gerekçesi ile ekte sunulmuştur.

Saygılarımla arz ederim.

Turgay Develi

Adana

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/524)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Her şeyden önce, yıpranma hakkı gazetecilere tanınmış bir imtiyaz olmayıp, 25-30 yıllık çalışmaları karşılığında basın emekçilerinden, diğer işçilerden farklı olarak her ay 2 puan daha fazla SGK primi kesilecektir. Yıpranma hakkının prim karşılığı, genel olarak işverenlerce, bu alanda ise medya sahiplerince karşılanmaktadır.

Diğer yandan, Anayasa Mahkemesi'nin 5510 sayılı Yasa ile ilgili 2006 yılındaki iptal gerekçeleri incelendiğinde, yıpranma hakkı (fiili hizmet süresi zammı) konusunda Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırılık bulunmamaktadır. Anayasa Mahkemesi'nin iptal gerekçesi, tamamen, 5510 sayılı Yasa'nın genel hükmü niteliğindeki "Sigortalı Sayılanlar" başlıklı 4. maddesinin (c) bendine dayandırılmaktadır. 4/c maddesi; kamu idaresinde farklı statülerde çalıştırılanlarla ilgilidir. İptal kararıyla; 4/c maddesinin 5510 sayılı Yasa'dan çıkması nedeniyle sorun kendiliğinden hallolmuş iken; fiili hizmet süresi zammıyla ilgili mevcut tablonun tamamen değiştirilip, aralarında gazetecilik ve basın işkollarının da bulunduğu iş ve işyerlerinin bu hakkının ortadan kaldırılması uygun olmamıştır.

Ayrıca, mevcut uygulamada, fiili hizmet süresi zammının, emeklilik yaş hadlerinden üç yılı geçmemek kaydıyla düşürülmesi düzenlenmektedir. Mülga kanunda, bu süre "5 yılı geçmemek kaydıyla" şeklinde düzenlenmekteydi. Fiili hizmet süresi zammından yararlanabilmek için fiilen en az 10 yıl (3600 gün) çalışma koşulu bulunduğu göz önünde tutularak, bunun yarısı olan 5 yılın yaş hadinden düşülecek azami süre olarak düzenlenmesi hak kayıplarını da ortadan kaldıracaktır.

Mevcut Kanunda, fiili hizmet süresi zammı karşılığı olarak kesilen prim miktarı yüzde 1,5'tur. Bu oranın, 01/10/2008 tarihinden önceki uygulamada olduğu gibi "yüzde 2"ye çekilmesi, Sosyal Güvenlik Kurumu'nun gelirlerini de attıracağı için daha uygun olacaktır. Mevcut sosyal güvenlik sisteminde, emeklilikte yaş sınırları artırıldığı için erken yaşta emeklilik de söz konusu olamayacaktır. Bu nedenle, 30-35 yıla kadar uzayabilecek çalışma süreleri karşılığında, SGK'nın aktüeryal dengelerini sağlayacak ölçüde prim karşılığının toplanması da mümkün olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Anayasa Mahkemesi, 31/05/2006 tarihli 5510 sayılı Kanunun yukarıda sayılan kapsamdaki işler ve sigortalılar bakımından fiili hizmet süresi zammı uygulamasını iptal etmemiş ancak, kanunun 40 ıncı maddesinde 17/04/2008 tarihli 5754 sayılı Kanunla 01/10/2008 tarihinden itibaren yürürlüğe girmek üzere yapılan değişiklikle bu hususa yer verilmemiştir. Gazetecilerin yaptıkları iş itibarıyla, hem fikren hem bedenen ağır ve yıpratıcı bir görev icra ettikleri; uygulamada tartışmaya meydan vermeyecek şekilde kabul edilmiş bir gerçektir. Son olarak Van depreminde iki gazetecinin görevleri sırasında yaşamlarını yitirmesi var olan gerçekliği bir kez daha gözler önüne sermiştir. 30 yıl önce kazanılmış bir hakkın, günümüzde daha da ağırlaşan koşullar altında kaldırılmış olması sosyal ve hukuk devleti olma ilkesine uygun düşmemektedir. Basın ve gazetecilik işlerini yürütenlerin mer'î mevzuata göre fiili hizmet süresi zammı kapsamına alınması, sosyal güvenlik sistemine ve devlete güven ilkesinin de bir gereğidir. O nedenle, 01/10/2008 tarihinden önce yürürlükte olan mevzuat hükümleri maddeye aynen eklenmektedir.

Fiili hizmet süresi zammından yararlanılabilmesi için en az 3600 gün prim ödenmiş olması, yani fiilen en az 10 yıl çalışılması gerekmektedir. Yaş haddinden düşülecek azami 5 yıllık süre, hem 10 yıllık asgari çalışma süresinin yarısı, hem de 20 yıllık fiili çalışmanın karşılığı elde edilen fiili hizmet süresidir. Emeklilikte yaş hadlerinin yükseltilmesi nedeniyle, 25 yıllık fiili çalışma süresi tamamlanmadan emekli olabilmek de mümkün olmayacak, bu çalışma süresi 35-38 yıla kadar da uzayabilecektir. Yaş haddinden düşülecek sürenin, fiili hizmet süresi zammı ile uyumlu olabilmesi bakımından makul bir süre olarak kabul edilen 5 yılı olması öngörülmektedir.

Madde 2- Mevcut uygulamada, fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki işyerlerinde çalışan sigortalıların işverenlerinden 1.5 puan fazla prim kesilmektedir. Bu miktarın yükseltilmesi, açık veren sosyal güvenlik sisteminin gelirlerinin de yükselmesini sağlayacaktır. 01/10/2008 tarihinden önce uygulandığı gibi 2 puan fazla prim kesilmesi öngörülmektedir. Bu uygulama sosyal güvenlik sisteminin aktüeryal dengeleri bakımından da uygun olacaktır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

**SOSYAL SİĞORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİĞORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiş ve üçüncü fıkrasında yer alan "üç yılı geçmemek üzere yarısı emeklilik yaş hadlerinden indirilir." ibaresi "beş yılı geçmemek üzere yarısı emeklilik yaş hadlerinden indirilir." olarak değiştirilmiştir.

"16) 5953 sayılı Kanun kapsamındaki işyerlerinde.	13/6/1952 tarihli ve 5953 sayılı Kanuna tâbi olarak çalışan sigortalılar ile Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle gazetecilik yaparken kamu kurumlarına giren ve bu kurumlarda meslekleriyle ilgili görevde istihdam edilenler.	90
17) Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu haber hizmetlerinde	Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle; Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunda haber hizmetinde fiilen çalışanlar.	90
18) Basım ve gazetecilik işyerlerinde.	Basım ve gazetecilik işyerlerinde 4857 sayılı İş Kanununa göre çalışanlar.	90

MADDE 2- 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan "90 fiili hizmet gün sayısı eklenecek işlerde 1.5 puan" ibaresi "90 fiili hizmet gün sayısı eklenecek işlerde 2 puan" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ektedir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Musa Çam

İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/528)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Adalet Komisyonu

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Adalet Bakanlığı ceza tevkif evlerinde görev yapan ceza infaz koruma memurları, görevleri gereği sürekli olarak, çeşitli suçlardan tutuklu ya da hükümlü bulunan ve aldığı ceza gereği ceza süresince toplumdan tecrit edilmiş kişilerle yüz yüze gelerek memuriyetlerini sürdürmektedirler. Memuriyetleri süresince sürekli olarak suç işlemiş insanlarla yüz yüze gelmeleri ceza infaz koruma memurlarında psikolojik olarak bir yıpranmayı da beraberinde getirmektedir. Bu kanun teklifi ile ceza infaz koruma memurlarının yıpranmalarının karşılığının verilmesi amaçlanmıştır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 40'ıncı maddesindeki 2. fıkrasının 14. bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

14) Emniyet ve polis
mesleğinde, Milli İstihbarat
Teşkilâtında, Adalet
Bakanlığında.

Asaleti onaylanmış olmak şartıyla adaylıkta
geçirilen süreler dahil polis memuru, başpolis
memuru ve kıdemli başpolis memuru, komiser
yardımcısı, komiser, baş komiser, emniyet amiri,
emniyet müdürleri ile bu ve daha yukarı maaş ve

90

derecelerdeki emniyet mensupları,

Milli İstihbarat Teşkilâtı mensupları,
Asaleti onaylanmış olmak şartıyla adaylıkta
geçirilen süreler dahil Adalet Bakanlığı ceza
infaz koruma memurları.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim" gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

02.05.2012

M. Rıza Yalçınkaya

Bartın

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/555)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

Bilindiği üzere 2008 yılında sosyal güvenlik reformu kapsamında gazetecilerin ve basın iş kolunda çalışanların 90 günlük fiili hizmet süreleri yani "yıpranma hakkı" teknolojik gelişmeler bahane edilerek kaldırılmıştır.

Çok güç koşullarda görev yapan gazeteciler, çalışma koşullarının ağır olması nedeniyle çabuk yıpranmakta, haber peşinde koşarken canından olmakta, yaralanmakta, cinayetlere kurban gidebilmektedirler.

Aslında; kamuoyunun aydınlatılması, kamuoyunun sosyal kültürel konularda bilgilendirilmeleri amacıyla her biri ayrı ayrı kamu görevi yapan basın çalışanlarının yıpranma hakları geri verilerek, güvence altına alınmalı, yerel basın güçlendirilmelidir.

Aynı zamanda sağlıklı koşullarda basın iş kolunda çalışan işçilerde yıpranma hakkından yararlanılarak hakları yeniden iade edilmelidir.

Hiçbir güvenlik tedbirine sahip olmayan ve her türlü zor koşullarda haber peşinde koşan gazetecilerin, emeklilik sürelerinde iyileştirmeler yapılması gerekmektedir. Bu konuda Sayın Başbakan Recep Tayyip ERDOĞAN ve Başbakan Yardımcısı Bülent ARINÇ gereken çalışmaların yapılacağını basına sık, sık duyurmuşlardır.

Bu Kanun teklifiyle; gazetecilerin ve basın işkolunda çalışanların fiili hizmet süreleri yani yıpranma hakları yeniden düzenlenerek kendilerine tekrar iade edilmiş olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Gazeteciler ve basın işkolunda çalışan emekçiler bedenen ve fikren ağır şartlarda görev yapmakta, zihnen ve bedenen oldukça yıpranmaktadır. Bu Kanun teklifiyle, 2008 yılında sosyal güvenlik reformu kapsamında bulunan gazetecilerin ve basın iş kolunda çalışanların 90 günlük fiili hizmet süreleri yani "yıpranma hakkı" yeniden iade edilmiş emeklilik şartları yeniden düzenlenmiş olacaktır. Ayrıca emeklilikte yaş hadlerinin yükseltilmesi nedeniyle 25 yıllık fiili hizmet süresi tamamlanmadan emekli olabilmek zaten mümkün olamayacağından bu süreler yaş nedeniyle daha da fazla uzayacaktır. Bu nedenle gazeteciler ve basın işkolunda çalışanların çabuk yıpranmaları ve mesleklerini zor icra etmeleri nedeniyle yaş haddinden düşülecek sürenin 5 yıl olması onlara bir nebze de olsa fayda sağlayacaktır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

BARTIN MİLLETVEKİLİ MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA’NIN TEKLİFİ (2/555)

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş ve üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"16) 13/6/1952 tarihli 5953 sayılı Kanun ile 4857 sayılı
5953 sayılı Kanun İş Kanununa tabi olarak çalışanlar
kapsamındaki işyerleri
ile diğer basım ve
gazetecilik işyerlerinde

90

"Bu maddenin birinci fıkrası hükmüne göre hesaplanan fiili hizmet süresi zammı, yukarıdaki tablonun (13) ve (14) numaralı sırasında yer alan sigortalılar için sekiz, diğer sigortalılar için beş yılı geçmemek üzere uzun vadeli sigorta kolları uygulamasında prim ödeme gün sayısına eklenir. Bu sürelerin beş yılı emeklilik yaş hadlerinden indirilir. Tablonun (10) numaralı sırasında yer alan sigortalılar için bu fıkradaki süre sınırı uygulanmaz."

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederiz.

Mahmut Tanal
İstanbul

02.05.2012
Binnaz Toprak
İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/601)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Kadın-Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nun "Sigortalıların borçlanabileceği süreler" başlıklı 41. maddesi 1. fıkrasının a bendi;

"(Değişik: 17/4/2008-5754/67 md.) Kanunları gereği verilen ücretsiz doğum ya da analık izni süreleri ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalı kadının, iki defaya mahsus olmak üzere doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla hizmet akdine istinaden işyerinde çalışmaması ve çocuğunun yaşaması şartıyla talepte bulunulan süreleri," şeklinde düzenlenmiştir.

Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 41/1-a maddesi uyarınca kanunun 4/1-a bendinde belirtilen, hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılan sigortalı kadın, doğum öncesinde hizmet akdine istinaden işyerinde çalışmış olması ve çocuğunun yaşaması şartı ile iki defaya mahsus olmak üzere doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla talepte bulunulan süreleri borçlanabilmektedir.

Söz konusu yasal düzenleme ile 4/1-a maddesine göre sigortalı kadının doğum borçlanmasından yararlanabilmesi için doğum öncesi sigortalı olması şartı aranmaktadır. Ancak bu düzenleme Anayasal güvence altına alınmış olan eşitlik hakkına aykırıdır. Sigortalı çalışan erkekler için askerlik borçlanması hakkı tanıyan bu yasa, askerlik borçlanması için askerlik öncesi sigortalı çalışma şartı aramazken, doğum yapan kadının bu düzenlemeden yararlanabilmesi için doğum öncesi sigortalılığın zorunlu olması şartı aranmaktadır. Ayrıca bu hak yalnızca iki doğum için sigortalıya tanınmaktadır. İki doğumdan fazla doğum yapan kadın sigortalıların ikiden fazla olan doğumları için bu haktan yararlandırılmamaları da yine eşitlik ilkesine aykırıdır.

Eşitliğe aykırı bu yasal düzenleme, yasanın doğuma dayalı borçlanma hakkını verdiği kişinin borçlanma talep tarihinde sigortalı olmasının yeterli olacağına ilişkin bir ifade eklenerek hukuka ve hakkaniyete uygun bir şekilde değiştirilmelidir.

Hizmet borçlanması, prim ödemedten geçen sürelele ait primlele sonradan ödemek suretiyle- bu sürelele prim ödeme gün sayısına ve bazen de sigortalılık süresine eklemeye olanağı veren bir sosyal sigorta işlemdir.

5510 Sayılı Kanunun 41/1 -a maddesi ile 4/1-a maddesi kapsamına giren kadın sigortalılara doğuma dayalı borçlanma hakkı tanımlştır. Ancak bu hak tanınırken, geçmişte hizmet akdine dayalı olarak zorunlu sigortalılık tescilinin yapılmış olması gerekli sayılmaktadır. Verilen bu hakkın tanınması için aranan bu eşitliğe aykırı şartın yasal düzenlemeden çıkartılması için söz konusu kanun teklifinin düzenlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 41'inci maddesinin l'inci fıkrası a bendinde yapılan değişiklikle, doğum borçlanmasından yararlanabilecek kadın sigortalıların bu düzenlemeden yararlanabilmeleri için borçlanma talep tarihinde sigortalı olmalarının yeterli bir şart olmasının sağlanması ve ikiden fazla doğum yapan kadın sigortalıların da borçlanma hakkından yararlanabilmeleri hedeflenmektedir.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLLERİ MAHMUT TANAL VE
BİNNAZ TOPRAK'IN TEKLİFİ (2/601)

**SOSYAL SİĞORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİĞORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 5510 Sayılı İş Kanunun 41'inci maddesi 1 numaralı fıkrasının a bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kanunları gereği verilen ücretsiz doğum ya da analık izni süreleri ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki borçlanma talep tarihinde sigortalı olan kadının, doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla hizmet akdine istinaden işyerinde çalışmaması ve çocuğunun yaşaması şartıyla talepte bulunulan süreleri,"

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim.

25.05.2012

Mahmut Tanal

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/640)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Milli Savunma Komisyonu

GENEL GEREKÇE

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Sigortalıların Borçlanabileceği Süreler" başlıklı 41. Maddesinin 1. Fıkrasında borçlanma hakkının tanındığı kişiler sayılmıştır.

41. Maddenin (b) bendinde er veya erbaş olarak silâh altında veya yedek subay okulunda geçen sürelerin borçlanabilecekleri düzenlenmiştir. Ancak askerlik borçlanması hakkı yalnızca hak sahibinin kendisine tanınmaktadır. Askerlik borçlanması hakkı olduğu halde bunu yapmamış olan hak sahibinin ölümü halinde sigorta emeklisi olması nedeniyle mirasçısına bu hak devrolmakta ve emekli maaşına hak kazanan mirasçı bu haktan yararlanmaktadır.

Eksik sigorta primi ödemesi olan kişinin mirasçısı da askerlik borçlanması için eksik günlere ilişkin primleri ödemek şartıyla askerlik borçlanmasından yararlandırılmalıdır. Miras hakkı Anayasal güvence altına alınmış bir hak olup Anayasanın 35. Maddesinde "Herkes mülkiyet ve miras hakkına sahiptir." denilerek bu hak sağlanmıştır. Askerlik borçlanması ile eksik primlerini ödeyen kişi nasıl hak sahibiyse, ölümü halinde mirasına hak kazanan mirasçısı da aynı oranda hak sahibidir.

Ölümle maaş hakkı mirasçılara geçebiliyorsa aynı kapsamda askerlik borçlanması hakkının da mirasçıya geçmesi gerekmektedir. Mirasçılara bu hakkın tanınması amacıyla kanunda değişiklik yapılmasını teklif ediyorum.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Sigortalıların Borçlanabileceği Süreler" başlıklı 41. Maddesinin 1. Fıkrasının i bendinden sonra gelen cümlede yapılacak değişiklikle askerlik borçlanmasından mirasçıların da yararlanabilmesi için değişiklik yapılması planlanmıştır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ MAHMUT TANAL'IN TEKLİFİ (2/640)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Sigortalıların Borçlanabileceği Süreler" başlıklı 41. Maddesinin 1. Fıkrasının i bendinden sonra gelen cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"(b) bendi kapsamında borçlanmayı talep etme hakkı mirasçılara da tanınmıştır."

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifimiz gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Mahmut Tanal
İstanbul

13.6.2012
Gürsel Tekin
İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/689)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

16/06/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "Fiili Hizmet süresi zammı" başlıklı 40' ıncı maddesinde "Aşağıda belirtilen işyerlerinde ve işlerde 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında çalışan sigortalıların prim ödeme gün sayılarına, bu işyerlerinde ve işlerde geçen çalışma sürelerinin her 360 günü için karşılarında gösterilen gün sayıları, fiili hizmet süresi zammı olarak eklenir. 360 günden eksik sürelerle ait fiili hizmet süresi zammı, 360 gün için eklenen fiili hizmet süresi ile orantılı olarak belirlenir. Çalışmanın fiili hizmet süresi zammı kapsamında değerlendirilebilmesi için, tablonun (13) ve (14) numaralı sıralarında belirtilen sigortalılar hariç sigortalının kapsamındaki işyerleri ile birlikte belirtilen işlerde fiilen çalışması ve söz konusu işlerin risklerine maruz kalması şarttır." İbaresini geçmektedir.

Söz konusu madde çeşitli meslek grupları için çalışma şartları açısından yıpranma payını göz önünde bulundurmakta ve yapılan işin niteliklerine göre fiili hizmet süresi zammı eklenmektedir. Ancak söz konusu düzenlemeye garson, komi ve servis elemanı olarak çalışan vatandaşlarımız eklenmemiştir. Söz konusu düzenlemede ki birçok meslek grubu kadar yoğun ve zor şartlarda çalışan bu vatandaşlarımızın da Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 14.maddesinde ve Anayasamızın 10.maddesinde belirtilmiş eşitlik ilkesi gereği fiili hizmet süresi zammından yararlanması gerekmektedir.

Garsonlar, komiler ve servis elemanları olarak restoranlarda, lokantalarda, kahvehanelerde, çay bahçelerinde, otel ve diğer hizmet yerlerinde yiyecek ve içecek ve benzeri servis hizmetlerini müşterilere belirli kurallar dâhilinde uygun araçlarla sunan kişilerdir. Servis elemanı, komi veya garson olacak vatandaşımızda ilk aranan özellik ise uzun süre ayakta çalışabilecek kadar bedence sağlam ve dayanıklı olmasıdır.

Müşterilerin ihtiyaçlarını ve isteklerini karşılamak adına sürekli getir götür işleri yapan bazı zamanlarda ağır malzemeler ve yemekler de taşıyan vatandaşlarımızın gün içinde bir hayli yoruldukları barizdir. Bu nedenle standart bir mesleğe göre çok daha fazla enerji sarf eden ve zaman zaman gürlültülü ve kalabalık ortamlarda garson, komi ve servis elemanı vatandaşlarımızın yasal haklarını koruma altına alınması gerekmektedir.

Bu kadar zor şartlarda çalışan garson, komi ve servis elemanı vatandaşlarımız genellikle vardiya usulüyle çalışıp, haftanın sadece bir günü izinli olabilmektedir. Anayasanın 49. maddesinin 2. fıkrasına göre Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

Bu gerekçeyle; 16/06/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40'ıncı maddesinin ikinci fıkrasına Otel, restoran, lokanta, çay bahçeleri ve kahvehanelerde müşterilere yiyecek ve içecek konusunda hizmet ve ikram için çalışan komi, garson ve servis elemanlarına yıpranma payı göz önünde bulundurularak toplam çalışma sürelerinin her 360 günü için, 180 gün fiili hizmet süresi zammı olarak eklenmesi amacıyla söz konusu kanun maddesinin değiştirilmesini teklif ediyorum.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 16/06/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40'ıncı maddesinin 2. fıkrasına eklenen ibare ile otel, lokanta, restoran, kahvehane ve çay bahçesi gibi hizmet yerlerinde çalışan garson, komi ve servis elemanlarının 180 günlük fiili hizmet süresi zammından yararlandırılması öngörülmektedir.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLLERİ MAHMUT TANAL VE
GÜRSEL TEKİN'İN TEKLİFİ (2/689)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 16/06/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40'ıncı maddesinin 2. fıkrasına aşağıdaki ibare eklenmiştir.

16) Otel, restoran, lokanta	Müşterilere yiyecek ve içecek konusunda hizmet	
Çay bahçeleri ve kahvehanelerde	ve ikram için çalışan komi, garson ve servis elemanları	180

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ektedir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Celal Dinçer
İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/691)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Adalet Bakanlığı ceza tevkif evlerinde görev yapan ceza infaz koruma memurları, görevleri gereği sürekli olarak, çeşitli suçlardan tutuklu ya da hükümlü bulunan ve aldığı ceza gereği ceza süresince toplumdan tecrit edilmiş kişilerle yüz yüze gelerek memuriyetlerini sürdürmektedirler. Memuriyetleri süresince sürekli olarak suç işlemiş insanlarla yüz yüze gelmeleri ceza infaz koruma memurlarında psikolojik olarak bir yıpranmayı da beraberinde getirmektedir. Bu kanun teklifi ile ceza infaz koruma memurlarının yıpranmalarının karşılığının verilmesi amaçlanmıştır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU VE DEVLET MEMURLARI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasının 14 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

14) Emniyet ve polis mesleğinde, Milli İstihbarat Teşkilâtında, Adalet Bakanlığında

Asaleti onaylanmış olmak şartıyla adaylıkta geçirilen süreler dahil polis memuru, başpolis memuru ve kıdemli başpolis memuru, komiser yardımcısı, komiser, baş komiser, emniyet amiri, emniyet müdürleri ile bu ve daha yukarı maaş ve derecelerdeki emniyet mensupları, Milli istihbarat Teşkilâtı mensupları, Asaleti onaylanmış olmak şartıyla adaylıkta geçirilen süreler dahil Adalet Bakanlığı ceza infaz koruma memurları.

MADDE 2- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa ekli IV sayılı Ek Gösterge Cetvelinde yer alan aşağıdaki kadro unvanlarının ek göstergeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

<u>UNVANI</u>	<u>SINIFI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>EK GÖSTERGE</u>			
Müdür	GİH	1				4000
		2				3600
		3				3000
		4				1600
İdare Memuru	GİH	1				3000
		2				2600
		3				2200
		4				1600
Sayman	GİH		Lise	Yüksek Okul	Lise	Yüksek Okul
		1			2200	3600
		2			1800	3000
		3			1600	2200
İnfaz ve Kor. Baş Mem.	GİH	4			1100	1600
			Lise	Yüksek Okul	Lise	Yüksek Okul
		1			2200	3600
		2			1800	3000
İnfaz ve Koruma Mem.	GİH	3			1600	2200
		4			1100	1600
			Lise	Yüksek Okul	Lise	Yüksek Okul
		1			2200	3000
Öğretmen	EÖH	2			1800	2600
		3			1600	2200
		4			1100	1600
		5				1600
Psikolog ve Sos. Çal.	SHS	6				1100
		7				800
		8				650
		1				3600
		2				3000
		3				1800
		4				1700
		5				1600
		6				1100
		7				800
		8				650

<u>UNVANI</u>	<u>SINIFI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>EK GÖSTERGE</u>
Tabib ve Diş Tab.	SHS	1	3600
		2	3300
		3	2800
		4	2200
		5	1800
		6	1600
		7	1400
		8	1100
Katip ve Amb. Mem.	GİH	1	2200
		2	1800
		3	1100
		4	900
Sağlık Memuru	SHS	1	2200
		2	1800
		3	1100
		4	900
Teknisyen	THS	1	2200
		2	1800
		3	1100
		4	900

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim, gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Erkan Akçay

Manisa

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/798)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

17/7/1964 tarihli 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun Ek 5 ve 8/6/1949 tarih ve 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'nun 32 nci maddeleri uyarınca basın çalışanları, gemi adamları, gemi ateşçileri, gemi kömürcüleri, gemilerin kapalı sarnıçları içindeki rapsa ve boya işlerinde çalışanlar, patlayıcı madde yapımında çalışanlar Devlet Tiyatrosu Sanatçıları ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Zirai Mücadele ve Karantina Teşkilatı ile Veteriner Teşkilatında vazife gören memur ve hizmetlilere fiili hizmet süresi zammı verilmekteydi. Ancak 31/5/2006 tarih ve 5510 Sayılı Kanun ile bu çalışanların fiili hizmet süresi zammı 1/10/2008 tarihi itibarıyla kaldırılmıştır.

Yapılan bu düzenleme ile 506 ve 5434 sayılı Kanunlar kapsamında daha önce fiili hizmet zammı alan ancak 5510 sayılı Kanun ile bu hakları elinden alınan başta gazeteciler olmak üzere bazı meslek çalışanlarının haklarının 1/10/2008 tarihinde dönük olarak iade edilmesi amaçlanmıştır.

Basın İlan Kurumu, basının her türlü ihtiyaçlarını (makine, kâğıt, mürekkep gibi) temin ederek resmî ilânların mevkutelerde yayınlanmasına aracı olmaktadır. Kurulduğu tarih olan 1961 yılından beri yazılı basının gelişimine içerik ve tiraj yönünden katkıda bulunan Basın Ahlak ilkeleri doğrultusunda Türk Basınıni yönlendiren, faizsiz kredi ve sosyal imkanlarla Türk Basınıni gelişiminde çok büyük katkısı bulunan Basın İlan Kurumu'nun mevkuteler üzerinde; düzenleyici, denetleyici, destekleyici rolü vardır. Yazılı basının ayrılmaz parçası olan Basın İlan Kurumu çalışanları yaptıkları görev itibarıyla (yazılı basının denetim ve içerik incelemesi, resmi ilan dağıtımı vb.) birer gazeteci gibi çalışmaktadır. Yapılan bu düzenleme ile Basın İlan Kurumu çalışanlarının gazetecilerde olduğu gibi fiili hizmet zammından yararlandırılması amaçlanmıştır.

Ülkemizde yaş haddinden emeklilik hakkını kazandığı halde hizmet süresi eksik olduğu için emekli olamayanların sayılarının 300 binden fazla olduğu tahmin edilmektedir. 2009 yılında yaşanan ekonomik kriz ve son dönemlerdeki ekonomik durgunluk neticesinde binlerce işyeri kapanmış bunun neticesinde yüz binlerce kişi işsiz kalmıştır. İşsiz kalanların bir bölümü de yaş haddinden emeklilik hakkını kazandığı halde hizmet süresi eksik olan sigortalılardır. Üniversite mezunu gençlerin bile iş bulmakta zorlandığı bir dönemde belli yaşın üzerindeki sigortalı vatandaşlarımızın iş bulma şansı neredeyse yok denecek kadar azdır.

Yaş haddinden emeklilik hakkını kazandığı halde hizmet süresi eksik olduğu için emekli olamayan vatandaşlarımız büyük bir mağduriyet yaşamaktadır. Bu vatandaşlarımıza beş yıla kadar eksik hizmet sürelerini borçlandırılarak emeklilik imkânının sağlanması son derece yerinde olacaktır.

Bağ-Kur sigortalılarının, vergi mükellefiyeti bulunan dönemlerinin borçlanması ve bu sürelerin sigortalılık süresi olarak değerlendirilmesi konusunda geçmişte birden çok Kanun çıkarılmasına rağmen bu düzenlemelerden ekonomik imkansızlıklar, yaşanan ekonomik krizler ve diğer bazı nedenlerle yararlanamayan veya borçlarını yeniden yapılandırmakla birlikte taksitlerini düzenli olarak ödeyemedikleri için başladıkları halde sistemden çıkmak zorunda kalan pek çok esnaf ve sanatkar bulunmaktadır. Bu nedenle; 31/12/2000 tarihinden önce vergi mükellefiyet süreleri bulunanların daha önce Kuruma sigortalılığı tescil edilmiş olması şartı aranmadan; bu sürelerin sigortalılık süresi olarak değerlendirilmesi ve bu sürelerin tamamının borçlanılmasına imkan verilmesi son derece doğru olacaktır.

25/02/2011 tarih 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"da konuya ilişkin herhangi bir düzenleme olmaması beklenti içinde olan esnaf ve sanatkarları büyük bir hayal kırıklığına uğratmış olup, bu konuda çok sayıda müracaatta bulunmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 17/7/1964 tarihli 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun Ek 5 ve 8/6/1949 tarih ve 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'nun 32 nci maddeleri uyarınca bazı meslek çalışanlarına işlerde geçen çalışma sürelerinin her 360 günü için 90 günün fiili hizmet süresi zammı olarak ödenmekteydi. Ancak 31/5/2006 tarihli 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 1/10/2008 tarihi itibarıyla bazı meslek çalışanları fiili hizmet zammı kapsamından çıkartılmıştır. Yapılan bu düzenleme ile 506 ve 5434 sayılı Kanunlar kapsamında daha önce fiili hizmet zammı alan ancak 5510 sayılı Kanunun ile bu hakları elinden alınan başta gazeteciler olmak üzere bazı meslek çalışanlarının haklarının 1/10/2008 tarihinde dönük olarak iade edilmesi amaçlanmıştır.

Kurulduğu tarih olan 1961 yılından beri yazılı basının gelişimine içerik ve tiraj yönünden katkıda bulunan, Basın Ahlak ilkeleri doğrultusunda Türk Basınına yönlendiren, faizsiz kredi ve sosyal imkanlarla Türk Basınının gelişiminde çok büyük katkı sağlayan Basın İlan Kurumu'nun mevkateler üzerinde; düzenleyici, denetleyici, destekleyici rolü vardır. Yazılı basının ayrılmaz parçası olan Basın İlan Kurumu çalışanları yaptıkları görev itibarıyla (yazılı basının denetim ve içerik incelemesi, resmi ilan dağıtımı vb.) birer gazeteci gibi çalışmaktadır. Yapılan bu düzenleme ile Basın İlan Kurumu çalışanlarının fiili hizmet zammından yararlandırılması amaçlanmıştır.

Madde 2- Yaş haddinden emeklilik hakkını kazandığı halde hizmet süresi eksik olduğu için emekli olamayanlara 5 yıla kadar prim borçlanma verilerek emekli olmaları sağlanmıştır.

Madde 3- 31/12/2000 tarihinden önce vergi mükellefi olup kendi hesabına bağımsız süreleri bulunanların daha önce Kuruma sigortalılığı tescil edilmiş olması şartı aranmadan; bu sürelerin sigortalılık süresi olarak değerlendirilmesi ve bu sürelerin tamamının borçlanılmasına imkan verilmesi amaçlanmıştır.

Madde 4- Yürürlük maddesidir.

Madde 5- Yürütme maddesidir.

MANİSA MİLLETVEKİLİ ERKAN AKÇAY’IN TEKLİFİ (2/798)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40'ıncı maddesinin ikinci fıkrasının devamında yer alan tabloya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

" 16) 13/6/1952 tarihli ve 5953 Sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Tanzimi Hakkında Kanun maddesi kapsamına tabi olarak çalışan sigortalılar.	13/6/1952 tarihli ve 5953 Sayılı Kanunun 1 inci maddesi kapsamına giren işyerleri	90
17) Basın kartı yönetmeliğine göre basın kartına sahip olmak suretiyle gazetecilik yaparken, kamu kurumlarına giren ve bu kurumlarda meslekleriyle ilgili görevlerde istihdam edilenler.	Basın müşavirlikleri	90
18) Basın ve gazetecilik işyerlerinde 4875 sayılı İş Kanununa göre çalışanlar.	1) Solunum ve cilt yoluyla vücuda geçen gaz veya diğer zehirleyici maddelerle çalışılan işyerleri, 2) Fazla gürültülü ve ihtizaz yapıcı makine ve aletlerle çalışılarak iş yapılan işyerleri, 3) Tabii ışığın hiç olmadığı veya münhasıran Işık altında çalışılan işyerleri, 4) Günlük mesainin yarısından fazlası saat 20.00'den sonra çalışılarak yapılan işyerleri, 5) Doğrudan doğruya yüksek hararete maruz bulunarak çalışılan işyerleri, 6) Fazla ve devamlı fiziki gayret sarf edilerek çalışılan işyerleri	90

19) Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu haber hizmetlerinde çalışanlar.	Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunda haber hizmetlerinde fiilen çalışanlar. (Daire Başkanı, Daire Başkan Yardımcısı, Müdür, Müdür Yardımcısı, Şef, Muhabir, spiker, Redaktör Spiker, Stajyer Spiker, Masa Şefi, Kameraman, Kamera Asistanı, Montajcı, Stajyer Montajcı, Redaktör, Mütercim, Fotoğrafçı, Işıkcı, Sesçi, Teknisyen, Teleksçi, Teleks Operatörü.)"	90
20) 2/1/1961 tarihli ve 195 sayılı Kanun kapsamında çalışanlar.	Basın İlan Kurumunda çalışanlar	90
21) Denizde çalışanlar	Gemi adamları, gemi ateşçileri, kömürcüler, gemilerin kapalı sarnıçları içindeki rapsa ve boya işlerinde çalışanlar	
22) Fabrika, atölye, havuz, depo ve trafo binalarında çalışanlar	Patlayıcı madde yapılmasında	90
23) Devlet Tiyatrosu sanatkârlarının	Devlet Tiyatrosu sanatkârlığında	90
24) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Zirai Mücadele ve Karantina Teşkilatı ile Veteriner Teşkilatında vazife gören Memur ve hizmetliler"	Zirai Mücadele ve zirai karantina teknik ve idari işleri ile salgın, bulaşıcı, paraziter hayvan hastalıkları ile mücadele işlerinde çalışanlar	90

MADDE 2- 5510 Sayılı Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş ve dördüncü fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" k) Tabii olduğu sosyal güvenlik hükümlerine göre emekli yaşını doldurduğu halde halen çalışan veya mücbir sebeple sosyal güvenlik kurumuyla ilişkisine ara vermiş olanların beş yıla kadar eksik süreleri,"

" a) Birinci fıkranın (a), (b), (d), (e), (f), (g), (h), (j) ve (k) bentleri gereği borçlananlar, borçlandığı tarihteki 4 üncü maddenin birinci fıkrasının ilgili bendine göre,"

MADDE 3- 5510 Sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 42- Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi hariç diğer bentlerine göre sigortalı sayılanların 31/12/2000 tarihinden önce vergi mükellefiyet süreleri bulunmak kaydıyla, sigortalının bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 6 ay içinde talepte bulunması halinde, vergi mükellefiyet sürelerinin tamamı için 80 inci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendine göre talep tarihindeki prime esas kazancının % 32'si üzerinden borçlanma tutarı hesaplanır ve sigortalıya tebliğ edilir. Sigortalının kendisine tebliğ edilen borçlanma tutarının tamamını tebliğ tarihinden itibaren 6 ay içinde ödemesi halinde, bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Sigortalıya tebliğ edilen borç tutarının bu süre içerisinde tam olarak ödenmemesi halinde bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez ve ödenen tutar bu Kanunun 89 uncu maddesine göre iade edilir."

MADDE 4- Bu Kanun;

1 inci maddesi 1/10/2008 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
diğer hükümleri yayımı tarihinde;
yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çıraklık ve staj süreleri için borçlanma imkanı verilmesi amacıyla hazırlanan "31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygıyla arz ederiz.

Mustafa Kalaycı

Konya

Oktay Vural

İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/885)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 5'inci maddesine göre; 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde meslekî eğitim gören öğrenciler hakkında iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası; meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler hakkında ise iş kazası ve meslek hastalığı sigortası uygulanmaktadır.

Yine aynı maddeye göre; bu sayılanlar, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmakta ve bunlardan bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar hakkında ayrıca genel sağlık sigortası hükümleri uygulanmaktadır.

5510 sayılı Kanunun "Sigortalılığın başlangıcı" başlıklı 7'nci maddesine göre de; sigorta hak ve yükümlülükleri 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar için çalışmaya, meslekî eğitime veya staja başladıkları tarihten itibaren başlamaktadır.

Ancak; 5510 sayılı Kanunun 38'inci maddesine göre malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarının uygulanmasında dikkate alınacak sigortalılık süresinin başlangıcı; malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi olarak ilk defa kapsama girildiği tarih olarak kabul edildiğinden, çıraklar ve stajyerler çıraklık ve staj süreleri için malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortasından sağlanan haklardan yararlanamamaktadır.

Bir taraftan; çırak veya stajyer öğrenci olarak çalışanlar 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırken ve de çırak veya stajyer olarak çalışmaya başlanılan tarih sigortalılık başlangıç tarihi olarak kabul edilirken, diğer taraftan da; bu hakların sadece kısa vadeli sigorta kolları ile sınırlı tutulması eşitsizliğe ve dolayısıyla mağduriyete neden olmaktadır.

Bu itibarla; çırak olarak çalışmaya veya staja başlanılan tarih uzun vadeli sigorta kolları bakımından da sigortalılık başlangıç tarihi olarak esas alınmalı, çıraklık ve staj süresi için borçlanma hakkı verilmelidir.

Uygulamada; doğum, askerlik, aylıksız izin, doktora veya uzmanlık, avukatlık stajı gibi hatta bir çalışma ya da sigortalılık olmaksızın geçen bazı süreler borçlanılabilmektedir.

Ayrıca meslek lisesi stajı veya çıraklık sigortası başlangıcından sonra doğum yapanlar isterlerse doğum borçlanması yapıp emekliliklerini öne alabilmektedir.

Anayasanın eşitlik ilkesi de dikkate alınarak, uygulamada adaletin sağlanması için, aslında fiilen bir çalışmaya ve sigortalılığa dayanan çıraklık ve staj süresine borçlanma hakkı tanınmalı, bu çalışmalar sigortalılık başlangıç tarihi yönünden de dikkate alınmalıdır.

Bu Kanun teklifinde; yaşanan mağduriyetin giderilmesinin yanında mesleki eğitimin özendirilmesine de katkıda bulunmak amacıyla çırak veya stajyer öğrenci olarak çalışılan süreler için borçlanma hakkı verilmesi ve sigortalılık başlangıç tarihinin uzun vadeli sigorta kolları uygulamasında da çırak olarak çalışmaya veya staja başlanılan tarih olarak esas alınması öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Çırak veya stajyer öğrenci olarak çalışılan süreler için borçlanma hakkı verilmesi ve sigortalılık başlangıç tarihinin uzun vadeli sigorta kolları uygulamasında da çırak olarak çalışmaya veya staja başlanılan tarih olarak esas alınması öngörülmektedir. Böylece, hem kuruma gelir sağlanması, hem de o dönemdeki çalışmaların boşa geçmiş olmasının önlenmesi, bu konudaki mağduriyetin giderilmesi ve mesleki eğitimin özendirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

KONYA MİLLETVEKİLİ MUSTAFA KALAYCI VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
GRUP BAŞKANVEKİLİ İZMİR MİLLETVEKİLİ OKTAY VURAL'IN TEKLİFİ (2/885)

**31/5/2006 TARİHLİ VE 5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK
SİGORTASI KANUNUNUN BAZI MADDELERİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41'inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent ilave edilmiş ve üçüncü fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"k) 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda belirtilen çıraklar ile meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrencilerin çıraklık ve staj süreleri,"

"Birinci fıkranın (k) bendinde geçen sürelerin borçlanılması halinde, çıraklık ve stajın başladığı tarih, sigortalılık başlangıç tarihi olarak esas alınır."

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Devlet Memurları Kanunu ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi" gerekçeleri ile birlikte sunulmuştur. Gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Nurettin Demir

Muğla

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/896)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Bilindiği üzere, sağlık kurumları 24 saat esası üzerinden ve kesintisiz olarak hizmet vermektedirler. Tüm sağlık çalışanları birçok mesleki riskle karşı karşıya olduğu halde, ürettikleri sağlık hizmetleri karşılığında hak ettikleri "mesleki yıpranma payını" ve "emekli maaşlarını etkileyen katsayılarını" yeteri kadar alamamaktadırlar.

14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na ekli (I) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin "III- Sağlık Hizmetleri Sınıfındaki derece ve katsayılarının günümüz şartlarına göre tekrar düzenlenmesi esastır. *(Kanun No: 4969 Kabul Tarihi: 31.07.2003 Yayımlanma Tarihi: 12.08.2003 R.G. Sayısı:25197)*

Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 4. maddesinde derece ve katsayılar düzenlenmiş gibi görünse de sağlık çalışanları için yeterli değildir, hatta kazanımları da kaybettirilmiştir.

• **23/07/2003 tarihindeki değişiklikte**, sağlık hizmetleri sınıfının 2. 3. ve 4. fıkraları

a) uzman tabip, tabip, diş hekimi, veteriner hekim, eczacı ve biyolog ile yüksek lisans ve doktora yapmış olanlar,

b) sağlık bilimleri lisansiyerleri,

c) sağlık ile ilgili ön lisans mezunları,

d) diğerleri olarak değiştirilmiştir.

• 31/07/2003 tarihli TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilen değişiklikte ise "sağlık bilimleri lisansiyerleri" ibaresi "diğer sağlık bilimleri lisansiyerleri" olarak değiştirilmiş ve bu KHK ile 3. derecenin ek göstergesi 1800'den 1600'e düşürülmüş, 4. derecenin ek göstergesi 1300'den 1500'e, 5. derecenin ek göstergesi 1150'den 1200'e, 6. derecenin ek göstergesi 950'den 1100'e, 7. derecenin ek göstergesi 850'den 900'e çıkarılmıştır.

Ülkemizde zor mesleklerden biri olarak bilinen polislikte duygusal tükenmişlik düzeyi 24,68 iken, hekimler de dahil tüm sağlık çalışanlarında bu oran 24,82 düzeyindedir. Bu rakamlar da göstermektedir ki, sağlık çalışanlarının mesleki anlamda yaşadıkları zorluklar polislerin yaşadığı zorluk düzeyine yakındır. Bundan dolayı bütün sağlık çalışanlarına polislik mesleğinde olduğu gibi "fili hizmet zammı" (yıpranma payı) verilmesi zorunludur.

Toplum sağlığı için 24 saat canla başla ve kesintisiz hizmet veren sağlık çalışanları ile doktorların katsayıları yeniden düzenlenmeli, 5510 sayılı kanunun 40. maddesine ek yapılarak "yıpranma payı" verilmelidir.

Sağlık çalışanlarına "yıpranma payı" verilmesi noktasında, **"Kamu Personeli Danışma Kurulu"** oluşturulmalıdır. Danışma kurulunda "tüm sağlık hizmetleri" sınıfında yer alan sağlık hizmetleri sınıfı çalışanlarının çalışma ortamının ve çalışma şartlarının düzenlenmesi ve sivil toplum kurullarının (sendika ve meslek dernekleri vb.) bu danışma kuruluna dahil edilmesi gerekmektedir.

Halen ülkemizde emekli maaşlarının düşüklüğü her sektörde göze çarpan en önemli unsurdur. Emekli olduğunda %50'yi geçen ücret kaybı, tüm sağlık çalışanlarının emeklilikteki en büyük bir sorunudur. Emekli olduğunda rahata ereceğini hayal eden sağlık çalışanı, verilen düşük maaşlar yüzünden bu dönemde ek işler yaparak çalışmaya devam etmek durumunda kalmaktadır.

Sağlık çalışanlarının emeklilik maaşlarının yükseltilmesi ve tüm sağlık çalışanlarının mevcut durumlarının düzeltilerek hak ettikleri imkanlara kavuşmaları amacıyla, **"Devlet Memurları Kanunu ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi"** hazırlanmıştır.

MUĞLA MİLLETVEKİLİ NURETTİN DEMİR’İN TEKLİFİ (2/896)

DEVLET MEMURLARI KANUNU İLE SOSYAL SİĞORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİĞORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa ekli (I) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin "III- Sağlık Hizmetleri Sınıfı" bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"UNVANI	DERECE	EK GÖSTERGELER
III- SAĞLIK HİZMETLERİ SINIFI		
a) Uzman Tabip, Tabip, Diş Hekimi, Uzman Veteriner Hekim,	1	4500
Veteriner Hekim, Eczacı, Biyolog, Tıpta Uzmanlık Tüzüğünde	2	3600
belirtilen dallarda uzmanlık belgesi alanlar veya bu dallarda	3	2800
uzmanlık unvanını doktora aşaması ile kazanmış bulunanlar	4	2000
	5	1500
	6	1200
	7	1150
	8	950
b) Diğer sağlık bilimleri lisansiyerleri	1	3400
	2	3000
	3	2000
	4	1500
	5	1400
	6	1100
	7	1050
	8	950
c) Kadroları bu sınıfa dahil olup da yukarıda sayılanlar	1	2600
dışında kalanlardan;	2	2000
1. Yüksek öğrenim görenler	3	1500
	4	1100
2. Diğerleri	1	2200
	2	1600
	3	1100
	4	800”

MADDE 2- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"16) Üniversite ve	Uzman Tabip, Tabip, Dış Hekimi, Uzman	60
Sağlık Bakanlığı Hastaneleri	Veteriner Hekim, Veteriner Hekim, Eczacı, Biyolog, Psikolog, Ebe, Sağlık Teknikeri, Laborant, Sağlık Memuru Hemşire, Hastabakıcı"	

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılmasına ilişkin kanun teklifim gerekçeleriyle birlikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Levent Gök

Ankara

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/944)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

2008 yılı Ekim ayı başında yürürlüğe giren **5754 sayılı Kanunla değiştirilen 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ncı maddesinin 15 inci bendi ile** fiili hizmet süresi zammından yararlanacak olan gruplar yeniden belirlenirken, fiili hizmet zammını düzenleyen 40. maddesine **itfaiye veya yangın söndürme işlerinde görev yapanlardan sadece yangın söndürme işlerinde çalışanların fiili hizmet müddetlerinin her 360 günü 60 gün fiili hizmet süresi zammı eklenmesi hükmüne bağlanmıştır.**

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda öngörülen fiili hizmet süresi zammı uygulamasına ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla **27.09.2008 tarih ve 27010 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Fiili Hizmet Süresi Zammı Uygulamasının Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik** yayımlanmıştır.

Buna göre, 5510 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesi kapsamında sayılan itfaiye veya yangın söndürme işlerinde çalışan sigortalıların fiil hizmet süresi zammından yararlanabilmesi, yasada belirtildiği üzere yangın söndürme işinde fiilen çalışması şartına bağlıdır. Diğer bir ifade ile fiili hizmet süresi zammından, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında çalışan ve fiilen yangın söndürme işinde çalışarak işin risklerine maruz kalan sigortalılar yararlandırılmaktadır.

Diğer Sosyal Güvelik Kurumu Başkanlığı, Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü, Sigortalı Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığının 2009/79 sayılı ve "Fiili Hizmet Süresi Zammı Uygulaması" konulu Genelgesi ile fiili hizmet süresi zammına müstehak görev yapanların bu sürelerinin ne şekilde değerlendirileceği (Bölüm 2 ve 3) bildirimlerinin Kuruma nasıl yapılacağı ve primlerin ne şekilde tahsil edileceği konularında (Bölüm 4) açıklamalar yapılmıştır.

Tüm bu düzenlemelerle getirilen uygulama; fiili hizmet süresi zammı kapsamında olan işyerlerinde çalışan personelin ayın bazı günlerinde kapsam dışı işlerde geçen süreleri ile kapsamda olan işlerde fiilen çalışmayarak risklerine maruz kalmadıkları resmi tatil, yıllık izin, ücretsiz izin, sıhhi izin ve eğitim kurs süreleri Kanunun 40 ıncı maddesi kapsamında değerlendirilmeyeceği ve genel sınırlamayı aşmayacak şekilde prim ödeme gün sayısına 60 gün fiili hizmet süresi zammı eklenerek aylık veya yıllık fiili hizmet süresi zammı prim bildirgelerinin Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına gönderilmektedir.

Yasanın uygulaması anlamında hemen tüm belediyeler tarafından yalnızca itfaiye personelinin yangına gittiği gün ve saatlerle sınırlı olarak puantajlar yapılarak Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına iletilmektedir.

Oysa, yasal düzenlemelerle getirilen 'yangın söndürme işlerinde fiilen çalışılmayan, işin riskine maruz kalmayanların fiili hizmet süresi zammından yararlandırılabilmesinin mümkün olmayacağı' şeklindeki düzenlemenin amacı iş riskine maruz kalmayan ve diğer işlerde geçen süreler şeklinde olması gerekmektedir. Buna rağmen sadece yangın ihbarları üzerine **yapılan yangına müdahale saatleri ile sınırlı olarak itfaiye personeline puantaj yapılmakta bu nedenle de her bir itfaiye personelinin bir yılda belki birkaç günle sınırlı olarak fiili hizmet süresi zammından yararlanması söz konusu olmaktadır.**

Bu nedendir ki; 5754 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle amaçlanan itfaiye personelinin de yıpranma nedeni ile erken emekliliğinin sağlanması gibi bir sonuç doğurmamaktadır.

Oysa itfaiye personellerinin belki bir saat içinde maruz kalabileceği sağlığa zararlı gazlar bütün olarak bir ömrünü etkileyebilecek mahiyettedir. Buna rağmen 1 saatlik yangına müdahalenin bir saat olarak fiili hizmet zammına yansıtılması yanlış bir uygulamadır. Oysa yasa koyucu 40. madde ile belirlenmiş olan diğer çalışanlar gibi itfaiye personelinin yerine getirdiği görevin özelliğini dikkate alarak üst sınırı 2 ay olan fiili hizmet zammı süresi getirmiştir.

Ancak sorunun aslı kaynağı; 2008 yılı Ekim ayı başında yürürlüğe giren Ekim ayı başında yürürlüğe giren 5754 sayılı Kanunla değiştirilen 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ncı maddesinin 15 inci bendi ile fiili hizmet süresi zammından yararlanacak olan gruplar yeniden belirlenirken, fiili hizmet zammını düzenleyen 40. Maddesine İtfaiye Personeli eklenirken 15 bendinde İtfaiye veya yangın söndürme işleri işler/işyerleri olarak belirlenmiş iken, sigortalılar olarak "Yangın Söndürme İşlerinde Çalışanlar" şeklinde tanımlanmasından kaynaklanmaktadır.

Oysa aynı maddede düzenlenen Türk Silahlı Kuvvetler ve Emniyet ve Polis Mesleğinde işler ve işyeri olarak belirlenmiş iken sigortalılar olarak subay, yedek subay, astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşlar, asaleti onaylanmış olmak şartıyla adaylıkta geçirilen Milli İstihbarat Teşkilatında süreler dahil polis memuru, baş polis memuru, kıdemli baş polis memuru, komiser yardımcısı, komiser, baş komiser, emniyet amiri, emniyet müdürleri ile bu ve daha yukarı maaş ve derecelerdeki emniyet mensupları, Millî İstihbarat Teşkilatı mensupları şeklinde belirlenmiştir. Bu şekilde belirlenmiş olan personel kadroları karşılığı yasa ile öngörülmüş olan fiili hizmet zammı oranından faydalanmaktadırlar.

Tıpkı Türk Silahlı Kuvvetler ve Emniyet ve Polis Mesleğinde görev yapan personel gibi Belediye İtfaiye teşkilatı personelinin işgal ettikleri kadro ile bağlantılı olarak fiili hizmet zammı uygulaması getirilmesi için 5510 sayılı Kanunun 40. Maddesinde değişiklik yapılması zorunluluğu bulunmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasındaki tablonun (15) numaralı sırasında yer alan "Yangın söndürme işlerinde çalışanlar" ibaresi "Daire başkanı, itfaiye müdürü, itfaiye şube müdürü, itfaiye amiri, itfaiye çavuşu ve itfaiye eri" şeklinde değiştirilerek İtfaiye Teşkilatı personelinin de tıpkı Türk Silahlı Kuvvetler ve Polis mesleğinde görev yapan personel gibi kadro unvanları sayılarak işgal ettikleri kadro ile bağlantılı olarak fiili hizmet zammı uygulamasından yararlanmalarıyla mağduriyetlerinin giderilmesi amaçlanmıştır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

ANKARA MİLLETVEKİLİ LEVENT GÖK'ÜN TEKLİFİ (2/944)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasındaki tablonun (15) numaralı sırasında yer alan "Yangın söndürme işlerinde çalışanlar" ibaresi "Daire başkanı, itfaiye müdürü, itfaiye şube müdürü, itfaiye amiri, itfaiye çavuşu ve itfaiye eri" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz, gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Erkan Akçay

Manisa

Mehmet Şandır

Mersin

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1019)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Türkiye Kamu-Sen'in 2012 yılı Ekim ayına ait "açlık ve yoksulluk" sınırı araştırmasına göre; çalışan tek kişinin yoksulluk sınırı bin 745 lira, dört kişilik bir ailenin asgari geçim miktarı 3 bin 492 lira, dört kişilik bir ailenin ortalama gıda ve barınma harcamaları toplamı ise bin 304 liradır. Dört kişilik bir ailenin aylık gıda harcaması toplamının 769 liradır. Ortalama bin 865 lira ücret alan bir memurun ailesi için yaptığı gıda harcaması maaşının yüzde 41,2'ine denk gelmektedir.

9/1 derecede çalışan bir öğretmen aylık 1.650 TL, teknik öğretmen 1730 TL; 1/4 derecede görev yapan bir öğretmen ise aylık 2.062 TL ücret almaktadır. Dolayısıyla, Türkiye Kamu-Sen'in bu araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerimiz yoksulluk sınırının çok altında maaş alan öğretmenlerimiz en temel ihtiyaçlarını gidermekte zorluk çekmekte, ekonomik problemler karşısında çaresiz kalmaktadır.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın 'Öğretmen maaşları memura haksızlıktır. Zaten 15 saat çalışıyorlar. Bir de iki ay tatil yapıyorlar.' şeklindeki ifadesi, Milli Eğitim Bakanı Ömer Dinçer'in 'Ben öğretmen olmak isteyenleri, Eminönü'ndeki caminin önünde bekleyen güvercinlere benzetiyorum. Bekliyorlar ki biri önlerine yem atsın' ve 'Atama bekleyen öğretmenler kendisine başka iş bulsun.' şeklindeki öğretmen adaylarını aşağılayan ifadeleri, AKP Grup Başkanvekili Mustafa Elitaş'ın, 'Öğretmen 1.800 TL maaş alıyormuş, ne iş yapıyorlar? Git git gel. Beğenmeyen başka iş yapsin.' şeklindeki beyanati kamuoyuna yansımıştır.

Başbakan Erdoğan, Milli Eğitim Bakanı ve AKP'li yöneticilerin; öğretmenlerin çalışma saati, maaşları ve öğretmen atamalarına ilişkin bu yanlış ve kamuoyunu yanıltan açıklamaları öğretmenlerimizin psikolojik olarak yıpranmalarına yol açmakta, öğretmenler ile diğer kamu görevlilerini ve toplumu karşı karşıya getirmektedir.

Türkiye'de sınıf ve öğretmen başına düşen öğrenci sayıları OECD ve AB ortalamalarının oldukça üzerindedir. Türkiye, bu konuda OECD'nin en kötü 3'üncü ülkesidir. Türkiye'deki okulların, ilkokulların yüzde 33'ünde birleştirilmiş sınıflarda eğitim yapılmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığının verilerine göre; Türkiye'de 120 bin öğretmen'e ihtiyaç bulunmaktadır. İlköğretimde 31 bin ve ortaöğretimde 69 bin ek dersliğe ihtiyaç bulunmaktadır. Öğretmenlerin yıllık çalışma saati ortalaması OECD ülkeleri içerisinde 1.675 saat iken, Türkiye'de öğretmenlerimiz 1.816 saat ile OECD ortalamasından 141 saat fazla çalışmakta fakat satın alma gücü paritesine göre OECD ortalaması olan 43 bin dolardan çok daha az gelir elde etmektedir.

Özür grubu tayinlerinin yapılmaması nedeniyle aileler parçalanmaktadır. Sınıf mevcutlarının fazlalığı, okul öncesi çağıdaki çocukların, zorla ilkokula kayıt edilmesi gibi sorunlar eğitimi ve öğretmenlerin mesleklerini sağlıklı bir şekilde yapmalarını engellemektedir. Öğretmenlerin büyük bölümünde iş yükü artışına paralel olarak meslek hastalıklarında artış yaşanmaktadır. Demokratik haklarını kullandıkları ve sendikal çalışmalara katıldıkları için her yıl çok sayıda öğretmen soruşturma geçirmekte, cezalandırılmakta ya da sürgün edilmektedir.

Okullardaki şiddet olayları kaygı verici düzeylere gelmiştir. Okulların bir öğrenci için en güvenli yer olması gerekirken okullardaki şiddet olayları ve öğretmenlere yönelik şiddet olayları son yıllarda gittikçe artmakta öğretmenlerimiz can güvenliğinden yoksun olarak görevlerini yapmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığınca hayat geçirilen "Alo 147" hattı öğretmenlere karşı şiddet olaylarını artırmış, okullara bütçe verilmeyerek öğretmenler tahsildar konumuna düşürülmüş, veli ile karşı karşıya getirilmiş, bu da öğretmenlere yönelik şiddeti artırmıştır. Öğretmenlere yönelik artan şiddet olayları toplumsal bir sorun haline gelmişken Milli Eğitim Bakanlığı büyük bir özveri ile görev yapan öğretmenlerimize yapılan bu insanlık dışı muameleye sessiz kalmaktadır. Öğretmenlerimiz şiddete maruz kaldıkça, itibarsızlaştırdıkça, hor görüldükçe, öğretmenlerimizin maddi ve özlük hakları tırpanlandıkça, bu ülkenin aydınlık yarınları yürümesi mümkün olmayacaktır.

Öğretmen ve derslik açığı, okullarımızdaki teknik ve fiziki alt yapı imkânların yetersizliği, kalabalık sınıflar, öğretmenlere yönelik itibarsızlaştırma politikaları, okullarda yaşanan güvenlik sorunu, öğretmenlere yönelik artan şiddet olayları, özür grubu tayinlerinin yapılamaması, öğretmenlerin yaşadığı maddi sıkıntılar, eğitim çalışanlarının özlük ve sosyal haklarının gün geçtikçe tırpanlanması gibi daha sayılabileceğimiz onlarca sorun altında fedakarca görevlerini yapan öğretmenlerimiz her geçen gün yıpranmaktadır.

Hazırlamış olduğumuz bu kanun teklifi ile; geleceğimizin güvenceleri olan çocuklarımızı hayata hazırlayan, bilgiyle tanıştıran ve onlara irfan kazandıran milletimizin gelişmesi ve aydınlanması amacıyla her türlü fedakarlığı gösteren öğretmenlerimizin fiili hizmet süresi zammından yararlandırılması amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Milli Eğitim Bakanlığında çalışan öğretmenlerin fiili hizmet zammından yararlandırılması amaçlanmıştır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

MANİSA MİLLETVEKİLİ ERKAN AKÇAY VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
GRUP BAŞKANVEKİLİ MERSİN MİLLETVEKİLİ MEHMET ŞANDIR'IN TEKLİFİ (2/1019)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40'ıncı maddesinin ikinci fıkrasının devamında yer alan tabloya aşağıdaki bent eklenmiştir.

" 16) Milli Eğitim Bakanlığı'nda Öğretmen olarak çalışanlar 90"

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

31.05.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ektedir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Ali Özgündüz

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1063)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

Ülkemizde "yıpranma payı" olarak da bilinen fiili hizmet süresi zammının yasal dayanağı ve buna bağlı uygulamaların hem adil olmadığı hem de eşitliği bozucu türden olduğuna dair yaygın bir kanı bulunmaktadır.

Fiili hizmet süresi zammının adil olmadığına dair en önemli örneği ülkemizdeki Hâkim ve Cumhuriyet Savcılarının durumuna bakarak anlamak olanaklıdır. İş yükü oldukça çok olan, üzerlerinde oluşan baskı nedeniyle psikolojik sorunlar yaşayan, sosyo-ekonomik koşulları hak ettikleri değerde olmayan, ülkemizin dört bir yanında ayırım gözetmeksizin görev yapan Hâkim ve Cumhuriyet Savcılarının yıpranma payından yararlanması şarttır. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 40'ıncı maddesi fiili hizmet süresi zammını düzenlemektedir. Bu maddeye göre 15 farklı meslek türüne yıpranma payı getirilmiş olmasına rağmen Hâkim ve Cumhuriyet Savcılarının kapsamda olmadığı görülmektedir. Bahsi geçen adaletsizliğin düzeltilmesi için Hâkim ve Cumhuriyet Savcılarının fiili hizmet süresi zammı kapsamına alınması gerekmektedir.

5510 sayılı kanunun 40'ıncı maddesindeki düzenleme, aynı zamanda eşitsizliğe neden olacak bir hüküm de içermektedir. Maddenin 2'nci fıkrasının 13'üncü bendi Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde çalışan; subay, yedek subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaşlar ve sözleşmeli erbaş ve erleri fiili hizmet süresi zammı kapsamına almıştır. Başka bir deyişle Askeri Hâkim ve Savcılar da bu hüküm nedeniyle yıpranma payından yararlanmaktadır. Bununla birlikte Askeri Hâkim ve Savcılar 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'ndan da yararlanmaktadır. Askeri Hâkim ve Savcılarının yararlandığı; ama, sivil Hâkim ve Cumhuriyet Savcılarının yararlanamadığı düzenleme eşitliği aykırı niteliktedir. Bu nedenlerden dolayı da 5510 sayılı kanunun 40'ıncı maddesinin kapsamı içine Hâkim ve Cumhuriyet Savcılarının alınması gerekmektedir.

Bahsi geçen iki temel nedenden dolayı, Hâkim ve Cumhuriyet Savcılarının fiili hizmet süresi zammı kapsamına yılda 90 (doksan) gün ekleme suretiyle alınması amacıyla bu kanun teklifi hazırlanmıştır. Başka bir ifadeyle bu kanun teklifiyle Hâkim ve Cumhuriyet Savcılarına yılda 3 ve emekliliğı hak edecek toplam sürede yaklaşık 60 ay (5 yıl) yıpranma payı tanınmak istenmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 40'inci maddesinin 2'nci fıkrasına 16'ncı bent eklenerek Hâkim ve Cumhuriyet Savcılarının yıpranma payı olarak bilinen fiili hizmet süresi zammından yılda 90 (doksan) gün eklemek suretiyle yararlanması amaçlanmaktadır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ ALİ ÖZGÜNDÜZ'ÜN TEKLİFİ (2/1063)

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI
KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 40'ıncı maddesinin 2'nci fıkrasına aşağıdaki 16'ncı bent eklenmiştir:

Kapsamdaki <u>İşler/İşyerleri</u>	Kapsamdaki <u>Sigortalılar</u>	Eklenecek <u>Gün Sayısı</u>
16) Hâkim ve Savcılık	Hâkim ve Cumhuriyet Savcıları	90

MADDE 2- Bu Kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerim Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanun'unda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Bülent Belen

Tekirdağ

Mehmet Şandır

Mersin

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1103)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

Türkiye ile Sosyal Güvenlik Anlaşması olmayan ülkelerde belirli bir dönem çalışmış, daha sonra da Türkiye'ye kesin dönüş yapmış olan Türk vatandaşları ile başka ülke vatandaşı iken Türkiye'ye göç eden; daha sonra Türk Vatandaşlığına geçen ve halen Türkiye'de ikamet eden Türk soydaşlarımız, geldikleri ülkelerde geçen çalışma sürelerini emekli olmak için kullanması konusunda bazı zorluklar yaşanmaktadırlar.

Sosyal Güvenlik Anlaşması olmayan ülkelere gelenlerden sadece zorunlu göç ile gelen vatandaşlarımıza belgelendirilen çalışma süreleri ve 3201 sayılı kanun hükümlerine göre borçlandırılarak yaşlılık aylığı alabilmekte ve bu durum kendi isteği ile Türkiye'ye göç eden Türk vatandaşlarını kapsamamaktadır.

Yapılan düzenleme ile ortaya çıkan adaletsizliği gidermek için bu Kanun Teklifi hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 3201 Sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanun'un Geçici 6. Maddesi'nde bir düzenleme yapılarak sadece zorunlu göç ile ülkemize gelen Türk vatandaşı olup, Türkiye'de ikamet eden vatandaşlarımızı değil, herhangi bir şekilde Türkiye'ye göç eden ve Türkiye'de ikamet eden bütün Türk vatandaşlarının sosyal güvence kapsamına alınması amaçlanmıştır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ BÜLENT BELEN VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP
BAŞKANVEKİLİ MERSİN MİLLETVEKİLİ MEHMET ŞANDIR'IN TEKLİFİ (2/1103)

**Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal
Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanun'da Değişiklik Yapılmasına
Dair Kanun Teklifi**

Madde 1- 08.05.1985 tarih ve 3201 Sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanun'unun Geçici 6. Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Geçici Madde 6: Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerden 1/1/1989 tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Türkiye'ye göç eden, Türk vatandaşı olup Türkiye'de ikamet eden 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı Kanun dahil olmak üzere sosyal güvenlik kuruluşlarından gelir veya aylık almamak koşulu ile yurt dışında geçen ve belgelendiren çalışma süreleri bu Kanuna göre borçlandırılmak suretiyle yaşlılık aylığı bağlanmasında sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirilir.

Madde 2- Bu Kanun hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılması hakkında kanun teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

İzzet Çetin

Ankara

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1131)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Milli Savunma Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde her erkek vatandaşımız zorunlu devlet hizmeti olan askerlik yükümlülüğünü yerine getirmektedir. Halkımız tarafından kutsal kabul edilen bu görev yerine getirilirken askerliğini yapan kişi ve geride bıraktığı aile bireyleri bir dizi sorunla karşı karşıya kalmaktadır.

Çalışırken ailesinin geçimini ve bakmakla yükümlü sıfatıyla aile bireylerinin sağlık güvencesini sağlayan, işinden ayrılarak ya da işini kapatarak askere giden kişi; önce gelirinden oluyor, aile bireylerinin geçimi sıkıntıya giriyor ve aile bireylerinin sağlık güvencesi ortadan kalkabiliyor. Bu nedenle Askerin geride kalan eşi, çocukları, bakmakla yükümlü olduğu ana ve babası da ayrıca mağdur olmaktadır. Bu süreçte gelir testi uygulanarak aile bireyleri Genel Sağlık Sigortalısı yapılıyorlar ve prim ödemek zorunda kalabiliyorlar.

Yetersiz de olsa asker ailelerine yardım konusunu düzenleyen mevzuatımız ve kurumlarımız bulunmaktadır. Bu yardımlar asker ailelerinin geçim zorluğunu az da olsa hafifletebilmektedir.

Askerlik görevini yapan vatandaşlarımızın askerlik görevleri süresince giyim, yeme, içme barınma, sağlık vb. ihtiyaçları devlet tarafından karşılanmaktadır. Bu vatandaşlarımız için yasalarımızda sosyal güvenlik hakkı da düzenlenmiş fakat bu hakkı kullanabilmek "bedelini ödeme" şartına, yani "borçlanma" diye bilinen bir bedeli ödeme şartına bağlanmıştır.

Askerlik nedeniyle yaşanan bu mağduriyetlere ek olarak askerliğini bitiren kişi yeniden çalışmaya başladığında, ya da emekli olmak istediğinde Sosyal Güvenlik Kurumuna askerlikte geçen süreyi borçlanarak cebinden ciddi miktarlarda para ödemek zorunda kalmaktadır.

Yürürlükteki mevzuata göre askerlik borçlanması, 5510 sayılı kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt ve üst sınırları arasında olmak üzere, kendilerince belirlenecek günlük kazancın %32'si üzerinden hesaplanarak yapılmaktadır. Prime esas alınan günlük

kazancın alt sınırı asgari ücretin otuzda biri, üst sınırı ise günlük kazanç alt sınırının 6,5 katıdır. Buna göre askerlik borçlanması yapacak bir kişi; 01.01.2013-30.06.2013 tarihleri için geçerli olmak üzere prime esas günlük kazancın alt sınırı için bir ay karşılığı 313,15 TL ödeyecektir. İlgili kişinin 18 ay askerlik yaptığı varsayıldığında ödeyeceği miktar 5636,7 TL olmaktadır. Eğer askerlik borçlanması prime esas kazancın üst sınırından yapılmak istenirse ödenecek tutar bir ay için 2035,5 TL , 18 ay için ise 36639 TL olmaktadır.

Bu kanun teklifi ile vatan görevini yerine getirmek üzere işinden ayrılan ve gelirini kaybeden, bu yüzden mağduriyetler yaşayan vatandaşlarımızın askerlik süresindeki sosyal güvenlik primi borçlarının devlet tarafından karşılanması ve bu kişilerin bakmakla yükümlü olduğu kişilerin genel sağlık sigortası primi ödemeksizin sağlık hizmetlerinden yararlanmalarının sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Askerlik hizmetini yerine getirmekte olan er ve erbaşlar ile yedek subay öğrencilerinin bakmakla yükümlü olduğu kişilerin genel sağlık sigortası primi ödemeksizin sağlık hizmetlerinden yararlandırılmaları sağlanmaktadır.

Madde 2- Madde ile askerlik hizmetini yerine getirenlerin bu süredeki sosyal güvenlik primlerinin Milli Savunma bakanlığı tarafından ödenmesi sağlanmaktadır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

**5510 SAYILI SOSYAL SİĞORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİĞORTASI
KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

Madde 1- 31.05.2006 tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 60 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine aşağıdaki (11) numaralı alt bent eklenmiştir.

"11) Askerlik hizmetlerini er ve erbaş olarak yapmakta olanlar ile yedek subay okulu öğrencilerinin bakmakla yükümlü olduğu kişiler,"

Madde 2- 31.05.2006 tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 8- Bu kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında kanun yürürlüğe girdikten sonra askerlik hizmetini tamamlayarak borçlananların prim bedelleri, prime esas kazancın alt sınırından hesaplanarak Milli Savunma Bakanlığı bütçesinden ödenir."

Madde 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte birlikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Aydın Ayaydın
İstanbul

15/01/2013
Ercan Cengiz
İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1156)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Adalet bir devletin olmazsa olmaz temel kamu hizmetlerinden olup, herkese eşit, ölçülü ve zamanında dağıtılması gereken toplumsal bir ihtiyaçtır. Ancak maalesef ülkemizde adalet sisteminin kronik ve yapısal sorunları nedeniyle böylesine önemli bir toplumsal ihtiyaç yeterince karşılanamamaktadır.

Adalet sisteminin temel unsurları olan hakim ve savcılarımız, yetersiz özlük hakları içinde, ağır iş yükü ve riskler altında büyük özveri ile hizmet sunmaktadır. Hakim ve savcılarımız yoğun iş yükü altındadır. Biriken dava dosyaları altında acımasızca çalıştırılan hakim ve savcılar, mesai saati dışında da hergün koltuk altına aldıkları dava dosyalarını eve taşımakta; hafta sonu ve tatil günlerinde eşine, çocuklarına ayıracak zamanlarını dahi dosya okumakla geçirmektedir.

Kanun Teklifi ile pek çok meslek grubu için uygulanmakta olan fiili hizmet süresi zammının hakim ve savcılar için de uygulanması amaçlanmaktadır. Zira açıktır ki, hakim ve savcılarımız yıpranma payı olarak bilinen fiili hizmet süresi zammından yararlanmakta olan diğer meslek gruplarına benzer, ağır ve zor koşullar altında çalışmaktadır.

Bununla birlikte, halihazırda askeri hakim ve savcılar yıpranma payından istifade ederken, bu olanağın aynı mesleği sivil olarak icra eden hakim ve savcılara tanınmaması anayasal eşitliğe de uymamaktadır.

Bu çerçevede, Kanun Teklifi ile fiili hizmet süresi zammı uygulaması hakim ve savcılarımız için de getirilmek suretiyle, hem çalışma koşulları dikkate alınmakta, hem de bu alanda anayasal eşitlik gözetilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile çok zor koşullarda görev yapan hakim ve savcılarımızın da yıpranma payı diye bilinen fiili hizmet süresi zammı uygulamasından yararlanması sağlanmaktadır.

Madde 2- Kanunun yürürlük maddesidir.

Madde 3- Kanunun yürütme maddesidir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLLERİ AYDIN AĞAN AYAYDIN VE
ERCAN CENGİZ'İN TEKLİFİ (2/1156)

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI
KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/05/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40. maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki (19) numaralı bent eklenmiştir.

Kapsamdaki İşler/İşyerleri	Kapsamdaki Sigortalılar	Eklenecek Gün Sayısı
19) Hakimlik, savcılık	Hakimler, Cumhuriyet Savcıları	90

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Mülkiye Birtane

Kars

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1200)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GEREKÇE

10 Ocak 2013 tarihinde Genel Kurul'da kabul edilen değişiklikle, gazetecilere, görev yaptıkları süreler için yıpranma hakkı (fiili hizmet zammı) verilmiştir. Bu değişikliğe göre gazeteciler daha erken emekli olabilecektir. Bu değişiklikle olumlu bir düzenleme hayata geçirilmiş olmakla beraber, hayati tehlike riski olan iş alanlarında çalışanların ayın kapsama alınmaması, benzer bir çalışmanın yakın zamanda hayata geçirilmesini kaçınılmaz kılıyor.

Madencilik sektörü, en zor ve riskli sektörlerin başında gelmektedir. Bu sektörde çalışanlar, hayati tehlike dahil pek çok anlamda risk altında görev yapmaktadır. Son zamanlarda madencilik sektöründe yaşanan iş kazaları toplum olarak üzüntüyle izlenmektedir.

Madencilik sektöründe görev yapan maden mühendisleri ve maden işçileri yaptıkları işin gereği olarak genç yaşlarda sağlık sorunları yaşamakta ve yaşam kaliteleri düşmektedir. Bu konuda yapılan bilimsel çalışmalar sorunun ciddiyetini ortaya koymaktadır. Meskun mahalden uzakta, dağ başlarında, yerin metrelerce altında görev yapan maden mühendisleri ve maden çalışanları aileleriyle birlikte çok zor koşullarda mücadele etmektedir.

Halen yeraltında çalışanlara emeklilik yaş haddi 55 olarak uygulanmakta ancak bu yaş yapılan işin zorluğu ile değerlendirildiğinde yetersiz kalmaktadır. Madencilik sektöründe yerüstünde çalışanlar da oldukça zor koşullarda görev yapmalarına rağmen yıpranma payı hakkını hiç kullanamamaktadırlar.

Yeraltında çalışanlar için 55 olan emeklilik yaş haddini aşağı çekmek, yerüstünde çalışanlar için ise hak ettikleri yıpranma hakkının verilmesi, kamu vicdanını rahatlatacak bir sonuç olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Yeraltında çalışan işçilerin emeklilik yaş haddi, yapılan işin zorluğu göz önüne alınarak 50 olması sağlanmıştır.

Madde 2- Yerüstünde çalışanlar için ise hak ettikleri yıpranma hakkının verilmesi sağlanmıştır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

KARS MİLLETVEKİLİ MÜLKİYE BİRTANE’NİN TEKLİFİ (2/1200)

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI
KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

Madde 1- 28. maddede yer alan "yaş şartı 55 olarak uygulanır" ibaresi "yaş şartı 50 olarak uygulanır" şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 2- 40. maddenin ikinci fıkrasında yer alan tabloya aşağıdaki sıra eklenerek, ayın maddenin üçüncü fıkrasında yer alan "Tablonun (10) numaralı sırasında yer alan sigortalılar için bu fıkradaki süre sınırı uygulanmaz" cümlesi, "Tablonun (10) ve (19) numaralı sırasında yer alan sigortalılar için bu fıkradaki süre sınırı uygulanmaz" şeklinde değiştirilmiş ve (15) numaralı sırdan sonra gelmek üzere,

"19) Yerüstü maden ocakları

90" ibaresi eklenmiştir.

Madde 3- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 4- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz, gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Erkan Akçay

Manisa

Mehmet Şandır

Mersin

Mustafa Kalaycı

Konya

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1202)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu İçişleri Komisyonu Milli Savunma Komisyonu

GENEL GEREKÇE

31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 28 inci maddesi ile engelli vatandaşlarımıza belirli oranlardaki rapor durumlarına göre erken emeklilik hakkı tanınmıştır.

Giderek artan emeklilik yaşı, terörle mücadele esnasında yaralanarak gazi olup 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun Ek- 1 inci maddesine göre rehabilite edilmek amacıyla işe yerleştirilen, çeşitli fiziki ve ruhi sorunları olan gazilerimizde büyük bir sıkıntı yaratmaktadır. Sayıları 1500-2000 civarında olan bu gazilerimize vergi muafiyet indirim raporu almaları gözetilmeksizin gazi olmalarını belgelemeleri halinde üç bin altı yüz prim gün sayısı doldurduklarında erken emeklilik hakkı verilmesi uygun olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Harp ve vazife malûlleri ile gazilerin rapor veya vergi muafiyet belgesi istenmeden üç bin altı yüz prim gün sayısını doldurmaları halinde yaşlılık aylığına bağlanması amaçlanmıştır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

MANİSA MİLLETVEKİLİ ERKAN AKÇAY VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
GRUP BAŞKANVEKİLİ MERSİN MİLLETVEKİLİ MEHMET ŞANDIR İLE
1 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/1202)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarih ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 28 inci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Harp malulleri ile asayiş ve güvenliğin sağlanması ile ilgili kanunlara göre vazife malullüğü aylığı alanlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun Ek Madde 1 inci maddesinin (a) bendinde sayılanlardan malul olup da çalışabilir durumda olanların kendileri rapor veya vergi muafiyet belgesi istenmeden üç bin altı yüz prim gün sayısını doldurmaları halinde yaşlılık aylığına bağlanır."

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim ve gerekçesi
ektedir.

Gereğini arz ederim.

31.01.2013

İzzet Çetin

Ankara

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1203)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

Sosyal Hukuk Devleti, Anayasamızın ikinci maddesinde Cumhuriyetin nitelikleri arasında sayılmaktadır. Sosyal Hukuk Devleti diğer unsurlarının yanında hak arama özgürlüğü önündeki engelleri de kaldıran devlet olarak bilinmektedir. Anayasa da hak arama hürriyeti 36. madde ile "Herkes meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir." Şeklinde düzenlenerek dava yoluyla hak arama özgürlüğü güvence altına alınmıştır. Kişilere yargı mercileri önünde dava hakkı adil yargılanmanın ön koşulu olarak kabul edilmektedir. Kişinin uğradığı bir haksızlığa veya zarara karşı kendisini savunabilmesinin ya da maruz kaldığı haksız bir uygulama ve işleme karşı haklılığını ileri sürüp kanıtlayabilmesinin en etkili ve güvenceli yolu yargı mercileri önünde dava hakkını kullanabilmesidir.

Davanın tarafları arasında yargılama sırasında usul hükümleri yönünden eşit konumda bulunma, taraflardan birine dezavantaj diğerine avantaj sağlayacak kurallara yer vermeme esasının geçerli olması, davanın tarafları arasında hakkaniyete uygun bir dengenin varlığı adil yargılama hakkının genel kabul görmüş ölçütleri arasında önemli bir yer tutmaktadır.

Hak arama özgürlüğü, diğer temel hak ve özgürlüklerden gereken şekilde yararlanılmasını ve bunların korunmasını sağlayan en etkili güvencelerden biri olmakla birlikte aynı zamanda toplumsal barışı güçlendiren, bireyin adaleti bulma, hakkı olanı elde etme, haksızlığı önleme uğraşının da aracıdır.

Bu nedenlerle işveren karşısında zaten güçsüz durumda bulunan işçinin uğradığı bir haksızlık nedeniyle dava hakkını kullanmasının harç yatırma, hem de işçinin mali gücüne göre yüksek miktarlarda olan harç yatırma koşuluna bağlanması hak arama özgürlüğünü engelleyici bir nitelik taşımaktadır.

Nitekim 30.01.1950 tarihinde kabul edilen 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanunun 11. Maddesi "İş mahkemelerinde açılan davalar tebligat ücretinden, her türlü resim ve harçtan muaftır" hükmünü içermekteydi. Çalışanlar lehine onların hak arama özgürlüğü önündeki kanalları açan bu düzenleme ne yazık ki sonraki yıllarda kanun metninden çıkarılmış, bu alanda dava hakkının kullanılabilmesi harç yatırma koşuluna bağlanmıştır.

Bugün için 773 TL. olan asgari ücretli ailesini geçindirmeye çalışan bir işçi uğradığı bir haksızlık nedeniyle iş mahkemesine dava açmak istediğinde bir aylık ücretine yakın miktarda olan 700 TL. gibi rakamlara ulaşabilen harç yatırmak zorunda kalabilmektedir Bu yüksek harç miktarı nedeniyle pek çok kişi hakkını aramaktan vazgeçmektedir, adalete ulaşamamaktadır. Haksız nedenle işinden atılan ve dolayısıyla gelirinden yoksun kalan bir işçinin dava açması parasızlık nedeniyle bu harçlarla zaten mümkün olamamaktadır.

Bu kanun teklifi, adil yargılama hakkının özünü zedeleyen, hak arama özgürlüğünün engellenmesine yol açan, iş mahkemelerinde açılan davalarda harç yatırma koşulunu kaldırmak amacıyla hazırlanmıştır.

**İŞ MAHKEMELERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 30.01.1950 tarihli ve 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 11. Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 11- İş Mahkemelerinde açılan davalar tebligat ücretinden ve her türlü harçtan muaftır.

Türkçe bilmeyen yabancı uyruklu kişilerin taraf oldukları iş davalarında mahkemece çağırılacak tercüman ve mütercim ücreti, müttekabiliyet şartı ile Devlet Hazinesinden karşılanır."

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi" gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini dilerim.

04.02.2013

Ali İhsan Köktürk

Zonguldak

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1217)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Madencilik sektörü, en zor ve riskli sektörlerin başında gelmektedir. Özellikle yeraltında çalışanlar çok ağır koşullarda, yaşam riski dâhil pek çok risk altında görev yapmakta, taşkömürü madenciliğinde sıkça görüldüğü gibi akciğer hastalıkları v.s. gibi pek çok meslek hastalığına maruz kalmaktadırlar.

Yaptıkları işin gereği olarak, çalışma koşulları nedeniyle çok genç yaşlarda sağlık sorunları yaşamakta, buna bağlı olarak fizik güçleri olumsuz etkilenmekte ve yaşam kaliteleri düşmektedir.

Yine, son yıllarda görüldüğü gibi madenciler emekliliğe hak kazanmadan iş kazalarında grizularda çok genç yaşlarda yaşamlarını yitirmektedir.

Gerek meslek hastalıkları, gerekse iş kazaları yaralanma ve ölümleri konusunda yapılan bilimsel çalışmalar sorunun ciddiyetini açıkça ortaya koymaktadır.

Halen yeraltında çalışanlara emeklilik yaş haddi 55 olarak uygulanmakta ancak bu yaş; yapılan işin zorluğu ile işçinin sağlığında, fiziki gücünde, bedeninde ve yaşam kalitesinde yarattığı tahribat değerlendirildiğinde yetersiz kalmaktadır. Yeraltında çalışanlar için 50 yaş, yaş haddi olarak daha uygun olacaktır.

Ayrıca, hesaplanan fiilî hizmet süresi zammı, 40. Maddede yer alan tablonun (13) ve (14) numaralı sırasında yer alan sigortalılar için sekiz, diğer sigortalılar için beş yılı geçmemek üzere uzun vadeli sigorta kolları uygulamasında prim ödeme gün sayısına eklenmekte, bu sürelerin üç yılı

geçmemek üzere yarısı emeklilik yaş hadlerinden indirilmektedir. Tablonun (10) numaralı sırasında yer alan "**Yer altı işlerindeki**" sigortalılar için bu fıkradaki süre sınırı uygulanmamaktadır. Ancak, yer altı işlerinde süre sınırının uygulanmaması da yeterli değildir. Ayrıca, yeraltı işleri için fiili hizmet süresinin tamamının yaş haddinden indirilmesi, işin niteliğine ve zorluğuna daha uygun düşmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Yeraltında çalışan işçilerin emeklilik yaş haddi, yapılan işin zorluğu göz önüne alınarak 50 olması sağlanmıştır.

Madde 2- Yeraltı işleri için fiili hizmet süresinin yarısının değil tamamının yaş haddinden indirilmesi sağlanmıştır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ ALİ İHSAN KÖKTÜRK'ÜN TEKLİFİ (2/1217)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 28 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan "55" ibaresi "50" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2- 5510 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Ayrıca, yeraltı işleri için fiili hizmet süresinin tamamı yaş haddinden indirilir."

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Sezgin Tanrıku

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1222)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GEREKÇE

Türkiye'de iş güvenliği yetersizliği ve çalışma koşullarının zorluğu dikkate alındığında Madencilik sektörü en zor ve riskli sektörlerin başında gelmektedir. Madencilik sektöründe çalışanlar, hayati tehlike dâhil birçok anlamda risk altında görev yapmaktadır. Ülkemizde son dönemlerde madencilik sektöründe yaşanan ölümle ve yaralanmayla sonuçlanan iş kazaları kamuoyunda derin üzüntü ile karşılanmaktadır.

Türkiye'de madencilik gelişmiş sanayi kollarından biridir, Türkiye maden çeşitliliği ve rezerv itibarı ile dünyada önemli bir yer tutmaktadır. Gelişmiş ülkelerde teknolojinin etkin kullanımı ve teknoloji madenci uyumu ile üretimde verimlilik sağlanmaktadır. Ağır çalışma koşulları altında emek harcayan madencilik sektörü çalışanlarının da ülkemizde hak ettikleri sosyal haklara ayırım yapılmaksızın kavuşmaları gerekmektedir.

Madencilik sektöründe görev yapan maden mühendisleri ve maden işçileri yaptıkları işin gereği olarak genç yaşlardan itibaren ciddi sağlık sorunları yaşamakta ve yaşam kalitelerinde düşüş meydana gelmektedir. Bilimsel çalışmalar sonucunda sorunun ciddiyeti ortaya çıkmaktadır. Yerin metrelerce altında görev yapan maden mühendisleri ve maden çalışanları aileleriyle birlikte çok zor koşullarda mücadele etmektedir, yerleşim yerlerinden uzakta aileleri ile ya da ailelerinden uzak iş sahalarında sosyal hayattan soyutlanmış bir şekilde çalışmaktalar.

Madencilik sektöründe yeraltında çalışanların emeklilik yaş haddi 55 olarak uygulanmakta ancak bu yaş yapılan işin zorluğu ile değerlendirildiğinde yetersiz kalmaktadır. Madencilik sektöründe yerüstünde çalışanlar da oldukça zor koşullarda görev yapmalarına rağmen yıpranma payı hakkını hiç kullanamamaktadırlar.

Yeraltında çalışanlar için 55 olan emeklilik yaş haddini aşağı çekmek, yerüstünde çalışanlar için ise hak ettikleri yıpranma hakkının verilmesi, kamu vicdanını rahatlatacak bir sonuç olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Yeraltında çalışan işçilerin emeklilik yaş haddi, yapılan işin zorluğu göz önüne

Madde 2- Yerüstünde çalışanlar için ise hak ettikleri yıpranma hakkının verilmesi sağlanmıştır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI
KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

Madde 1- 28. maddede yer alan "yaş şartı 55 olarak uygulanır" ibaresi "yaş şartı 50 olarak uygulanır" şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 2- 40. maddenin ikinci fıkrasında yer alan tabloya aşağıdaki sıra eklenerek, ayın maddenin üçüncü fıkrasında yer alan "Tablonun (10) numaralı sırasında yer alan sigortalılar için bu fıkradaki süre sınırı uygulanmaz" cümlesi, "Tablonun (10) ve (19) numaralı sırasında yer alan sigortalılar için bu fıkradaki süre sınırı uygulanmaz" şeklinde değiştirilmiş ve (15) numaralı sırdan sonra gelmek üzere,

"19) Yerüstü maden ocakları 90" ibaresi eklenmiştir.

Madde 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim. 05.02.2013

Mahmut Tanal

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1227)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu

GENEL GEREKÇE

31/05/2006 tarih ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 41. maddesi ile kadına iki çocuğu için her birisi iki yıldan fazla olmamak üzere doğum borçlanması imkanı getirilmiştir. Ancak, bunun için doğumdan önce “bir günlük” bile olsa sigortalı olma şartı aranmaktadır. SGK’nın daha önceki tebliğ ve genelgelerinde böyle bir şart yokken, özellikle 2010/106 sayılı genelgesinde kadının doğum borçlanması yapabilmesi için doğumdan önce sigorta tescilinin olmasının kanunun gereği olduğu iddia edilerek vatandaşların borçlanma konusundaki başvuruları sırf bu nedenle reddedilmektedir.

5510 Sayılı Kanunun 1. fıkrasının (b) bendinde “ Er veya erbaş olarak silah altında veya yedek subay okulunda geçen süreleri, (d) bendinde “ Sigortalı olmaksızın doktora öğrenimi veya tıpta uzmanlık için yurt içinde veya yurt dışında geçirdikleri normal doktora veya uzmanlık öğrenim süreleri, (e) bendinde “Sigortalı olmaksızın avukatlık stajını yapanların normal staj süreleri” gibi sürelerde daha önceden sigortalılık süresi aranmadan borçlanma yapılabilmekte ve sigortalılık başlangıçları da borçlanılan gün sayısı kadar geriye götürülmektedir. Ancak, doğum borçlanmasında bir günlük bile olsa sigortalılık süresi aranmaktadır. Bu durum, Anayasa’mızdaki “Eşiklik İlkesi”ne açıkça aykırıdır. Bu yüzden bir çok sigortalı kadın mağdur durumda olmaktadır.

Bu şekilde doğum borçlanması yapmak öncelikle devlete büyük yarar sağlayacaktır. Çünkü, devletin vatandaşı kendisine muhtaç olmadan geçimini sağlama imkanına kavuşacaktır. Yine, bu durumda olan ve böyle bir düzenlemenin çıkmasını dört gözle bekleyen binlerce kişinin devlete yatıracığı toplu prim sayesinde devletin hazinesine önemli bir gelir katkısı da sağlanacaktır. Vatandaş açısından da, eşitsizlik giderilecek ve hak yerini bulacaktır.

31/05/2006 tarih ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortaları Kanunun 41.maddesi ile getirilen sigortalıların borçlanabileceği sürelerle ilişkin olarak bu maddenin 1. fıkrasının (b), (d) ve (e) bentleri ile sigortalılara sağlanan borçlanmalarda, borçlanma yapabilmek için daha öncesi için hiçbir sigortalılık tescil şartı aranmamasına rağmen, (a) bendi ile kadınlara sağlanan doğum

borçlanmasında borçlanma yapılabilmesi için doğumdan önce bir günlük bile olsa sigortalı olarak tescil şartının aranması bu durumdaki kadınların emeklilik hakkına kavuşamamasına yol açtığı gibi, Anayasa’mızdaki “Eşitlik İlkesi”ne de açıkça aykırıdır. Değişiklik teklifi ile bu eşitliksiz ve haksızlık giderilerek bu durumdaki binlerce kadının mağduriyetinin giderilecek ve sigortalılık sürelerinden sayılacak bu sürelerin hesaplanmasında diğer borçlanmalarda olduğu gibi sigortalılığın başlangıç tarihinin borçlanılan süreler kadar geri götürülerek hesaplama yapılmasını olanak sağlamış olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Genel gerekçede de izah edildiği gibi, diğer borçlanmalarda aranmamasına rağmen doğum borçlanmasında da doğumdan önce sigortalılık tescil süresinin aranmaması Anayasa’mızın eşitlik ilkesine uygun olması için 41. maddenin 1. fıkrasına (i) bendi eklenmiştir. Aynı maddenin 4. fıkrasının 1. cümlesinden sonra gelmek üzere eklenecek cümle ise, en fazla iki yıllık yapılabilecek borçlanmalarda borçlanma yapılacak çocuğun iki yıl yaşamamış olması ya da sonraki doğumun bu iki yıllık süre henüz dolmadan önce gerçekleşmiş olması halinde gerekli görülmektedir. 5. fıkranın (a) bendindeki bentlere (i) bendinin eklenmesi ile bu bende göre borçlanılacak sürelerin sigortalılık süresi olarak değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/05/2006 tarih ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortaları Kanunun 41. maddesinin 1. fıkrasına (ı) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (i) bendinin eklenmesi, 4. fıkrasının 1. cümlesinden sonra gelmek üzere “1. fıkranın (i) bendine göre yapılacak borçlanmalarda, ilk doğumdan sonraki doğuma kadar geçen süre ile çocuğun yaşadığı süre iki yıllık süreden az ise, o dikkate alınır” cümlesinin eklenmesi ve 5. fıkranın (a) bendinde geçen bentlerden (h) bendinden sonra gelmek üzere (i) bendi eklenmiştir.

(i) Sigortalı olmaksızın doğum yapan kadının en fazla iki çocuğu ve her birisi için azami iki yıllık süreleri,

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim. 06.02.2013

Mahmut Tanal
İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1236)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

31/05/2006 tarih ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 41. maddesi sayı ile sayma ilkesi ile uzun dönem sosyal sigorta kollarından olan emeklilik için borçlanma imkanı getirilmiştir. Ancak, çırak ve stajyer öğrenci olarak ülke üretimine katkıda bulunan yurttaşlarımız bu sınırlı sayının içersinde yer alamamıştır. Aynı kanunun 5. ve 7. Maddesi uyarınca kısa sigorta kollarından sağlık sigortasından faydalanan bu emekçiler emeklilik borçlanmasından faydalanamamakta ve mağdur olmaktadır.

5510 Sayılı Kanunun 1.fikrasının (b) bendinde “ Er veya erbaş olarak silah altında veya yedek subay okulunda geçen süreleri, (d) bendinde “ Sigortalı olmaksızın doktora öğrenimi veya tıpta uzmanlık için yurt içinde veya yurt dışında geçirdikleri normal doktora veya uzmanlık öğrenim süreleri, (e) bendinde “Sigortalı olmaksızın avukatlık stajını yapanların normal staj süreleri” gibi sürelerde daha önceden sigortalılık süresi aranmadan borçlanma yapılabilmekte ve sigortalılık başlangıçları da borçlanılan gün sayısı kadar geriye götürülmektedir. Ancak, çırak ve stajyer öğrenci olarak çalışan emekçi kardeşlerimiz bu uygulamadan faydalanamamaktadır. Bu durum, Anayasa’mızdaki “Eşiklik İlkesi”ne açıkça aykırıdır. Bu yüzden çırak ve stajyer öğrenci olarak çalışanlar mağdur olmaktadır.

Bu şekilde çırak ve stajyer öğrencilerin emeklilik prim borçlanması yapmak öncelikle devlete büyük yarar sağlayacaktır. Çünkü, devletin vatandaşı kendisine muhtaç olmadan geçimini sağlama imkanına kavuşacaktır. Yine, bu durumda olan ve böyle bir düzenlemenin çıkmasını dört gözle bekleyen binlerce kişinin devlete yatıracağı toplu prim sayesinde devletin hazinesine önemli bir gelir katkısı da sağlanacaktır. Vatandaş açısından da, eşitsizlik giderilecek ve hak yerini bulacaktır.

31/05/2006 tarih ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortaları Kanunun 41. maddesine kanun teklifi ile eklenmek istenen bent ile eşitlik ve haksızlık giderilerek bu durumdaki binlerce kişinin mağduriyetinin giderilecek ve sigortalılık sürelerinden sayılacak bu sürelerin hesaplanmasında diğer borçlanmalarda olduğu gibi sigortalılığın başlangıç tarihinin borçlanılan süreler kadar geri götürülerek hesaplama yapılmasını olanak sağlamış olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Teklif ile; çırak ve stajyer öğrencilerin emeklilik borçlanması yapabilmesine olanak sağlanarak Anayasamızın eşitlik ilkesine hizmet edilmesi ve mağdur durumda olan vatandaşlarımızın mağduriyetin giderilmesi amaçlanmıştır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ MAHMUT TANAL’IN TEKLİFİ (2/1236)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/05/2006 tarih ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortaları Kanunun 41. maddesinin 1. fıkrasının j bendinden sonra gelmek üzere “k” bendi eklenmiştir.

“(k) çıraklık veya stajyer öğrencilikte geçen süreleri,”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılması hakkındaki kanun teklifimiz ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Atila Kaya
İstanbul

Oktay Vural
İzmir
D. Ali Torlak
İstanbul

Ali Halaman
Adana

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1242)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre işletmelerde meslekî eğitim gören öğrenciler hakkında iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası; meslek liselerinde okumakta iken veya yükseköğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler hakkında ise iş kazası ve meslek hastalığı sigortası uygulanmaktadır.

Yine bu sayılanlar sigortalı sayılmakta ve bunlardan bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar hakkında ayrıca genel sağlık sigortası hükümleri uygulanmaktadır.

Ancak; malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarının uygulanmasında dikkate alınacak sigortalılık süresinin başlangıcı; malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi olarak ilk defa kapsama girildiği tarih olarak kabul edildiğinden, çıraklar ve stajyerler çıraklık ve staj süreleri için malullük, yaşlılık ve ölüm sigortasından sağlanan haklardan yararlanamamaktadır.

Bir taraftan; çırak veya stajyer öğrenci olarak çalışanlar sigortalı sayılırken ve çırak veya stajyer olarak çalışmaya başlanılan tarih sigortalılık başlangıç tarihi olarak kabul edilirken, diğer taraftan da; bu hakların sadece kısa vadeli sigorta kolları ile sınırlı tutulması eşitsizliğe ve dolayısıyla mağduriyete neden olmaktadır.

Bu itibarla; çırak olarak çalışmaya veya staja başlanılan tarih uzun vadeli sigorta kolları bakımından da sigortalılık başlangıç tarihi olarak esas alınmalı, çıraklık ve staj süresi için borçlanma hakkı verilmelidir.

Uygulamada; doğum, askerlik, aylıksız izin, doktora veya uzmanlık, avukatlık stajı gibi hatta bir çalışma ya da sigortalılık olmaksızın geçen bazı süreler borçlanılabilmektedir.

Ayrıca meslek lisesi stajı veya çıraklık sigortası başlangıcından sonra doğum yapanlar isterlerse doğum borçlanması yapıp emekliliklerini öne alabilmektedir.

Anayasanın eşitlik ilkesi de dikkate alınarak, uygulamada adaletin sağlanması için, aslında fiilen bir çalışmaya ve sigortalılığa dayanan çıraklık ve staj süresine borçlanma hakkı tanınmalı, bu çalışmalar sigortalılık başlangıç tarihi yönünden de dikkate alınmalıdır.

Bu düzenleme ile; yaşanan mağduriyetin giderilmesinin yanında mesleki eğitimin özendirilmesine de katkıda bulunmak amacıyla çırak veya stajyer öğrenci olarak çalışılan süreler için borçlanma hakkı verilmesi ve sigortalılık başlangıç tarihinin uzun vadeli sigorta kolları uygulamasında da çırak olarak çalışmaya veya staja başlanılan tarih olarak esas alınması öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Çırak veya stajyer öğrenci olarak çalışılan süreler için borçlanma hakkı verilmesi ve sigortalılık başlangıç tarihinin uzun vadeli sigorta kolları uygulamasında da çırak olarak çalışmaya veya staja başlanılan tarih olarak esas alınması öngörülmektedir. Böylece, hem kuruma gelir sağlanması, hem de o dönemdeki çalışmaların boşa geçmiş olmasının önlenmesi, bu konudaki mağduriyetin giderilmesi ve mesleki eğitiminin özendirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ ATİLA KAYA VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP
BAŞKANVEKİLİ İZMİR MİLLETVEKİLİ OKTAY VURAL İLE 2 MİLLETVEKİLİNİN
TEKLİFİ (2/1242)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarih ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent, “ ve birinci fıkradan sonra gelmek üzere maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“k) 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda belirtilen çıraklar ile meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrencilerin çıraklık ve staj süreleri,”

“Birinci fıkranın (k) bendinde geçen sürelerin borçlanılması halinde, çıraklık ve stajın başladığı tarih, sigortalılık başlangıç tarihi olarak esas alınır,”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

“5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanun’da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Pervin Buldan

İğdir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1245)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

31.05.2006 tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası kanununun 5. Maddesine göre 05.06.1986 tarihli ve 3308 Sayılı Mesleki Eğitim kanununda belirtilen aday, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler hakkında iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası; meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler hakkında ise iş kazası ve meslek hastalığı sigortası uygulanmaktadır.

Yine aynı maddeye göre; bu sayılanlar 4. maddesinin 1. Fıkrasının a bendi kapsamında sigortalı sayılmakta ve bunlardan bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar hakkında ayrıca genel sağlık sigortası hükümleri uygulanmaktadır.

5510 Sayılı Kanununun “sigortalılığın başlangıcı” başlıklı 7. maddesine göre de; sigorta hak ve hükümlülükleri 4. maddenin 1. Fıkrasının a bendi kapsamında sigortalı sayılanlar için çalışmaya, mesleki eğitime veya staja başladıkları tarihten itibaren başlamaktadır.

Ancak; 5510 Sayılı Kanunun 38. maddesine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarının uygulanmasında dikkate alınacak sigortalılık süresinin başlangıcı; malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi olarak ilk defa kapsama girildiği tarih olarak kabul edildiğinden, çıraklar ve stajyerler çıraklık ve staj süreleri için malullük, yaşlılık ve ölüm sigortasından sağlanan haklardan yararlanamamaktadır.

Bir taraftan; çırak veya stajyer öğrenci olarak çalışanlar 4. maddenin 1. Fıkrasının a bendi kapsamında sigortalı sayılırken ve de çırak veya stajyer olarak çalışmaya başlanılan tarih sigortalılık başlangıç tarihi olarak kabul edilirken, diğer taraftan da; bu hakların sadece kısa vadeli sigorta kolları ile sınırlı tutulması eşitsizliğe ve dolayısıyla mağduriyete neden olmaktadır.

Bu itibarla; çırak olarak çalışmaya veya staja başlanılan tarih uzun vadeli sigorta kolları bakımından da sigortalılık başlangıç tarihi olarak esas alınmalı, çıraklık ve staj süresi için borçlanma hakkı verilmelidir.

Uygulamada; doğum, askerlik, aylıksız izin, doktora veya uzmanlık, avukatlık stajı gibi hatta bir çalışma ya da sigortalılık olmaksızın geçen bazı süreler borçlanılabilmektedir.

Ayrıca meslek lisesi stajı veya çıraklık sigortası başlangıcından sonra doğum yapanlar isterlerse doğum borçlanması yapıp emekliliklerini ölen alabilmektedir.

Anayasa'nın eşitlik ilkesi de dikkate alınarak, uygulamada adaletin sağlanabilmesi için aslında fiilen bir çalışmaya ve sigortalılığa dayanan çıraklık ve staj süresine borçlanma hakkı tanınmalı bu çalışmalar sigortalılık başlangıç tarihi yönünden de dikkate alınmalıdır.

Bu kanun teklifinde; yaşanan mağduriyetin giderilmesinin yanında mesleki eğitimin özendirilmesine de katkıda bulunmak amacıyla çırak veya stajyer öğrenci olarak çalışılan süreler için borçlanma hakkı verilmesi ve sigortalılık başlangıç tarihinin uzun vadeli sigorta kolları uygulamasında da çırak olarak çalışmaya veya staja başlanılan tarih olarak esas alınması öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Çırak ve stajyer öğrenci olarak çalışan süreler için borçlanma hakkı verilmesi ve sigortalılık başlangıç tarihinin uzun vadeli sigorta kolları uygulamasında da çırak olarak çalışmaya veya staja başlanılan tarih olarak esas alınması öngörülmektedir. Böylece hem kuruma gelir sağlanması hem de o dönemdeki çalışmaların boşa geçmiş olmasının önlenmesi, bu konudaki mağduriyetin giderilmesi ve mesleki eğitimin özendirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 2- Yürürlük Maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

BARIŞ VE DEMOKRASİ PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ IĞDIR MİLLETVEKİLİ
PERVİN BULDAN'IN TEKLİFİ (2/1245)

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUN'DA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

Madde 1- 31.05.2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 41. maddesinin 1. fıkrasına aşağıdaki bent ilave edilmiş ve üçüncü fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

k) 3308 Sayılı Meslek Eğitim Kanununda belirtilen çıraklık ile meslek liselerinde okumakta iken veya Yüksek Öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrencilerin çıraklık ve staj süreleri

Birinci fıkranın (k) bendinde geçen sürelerin borçlanılması halinde, çıraklık ve stajın başladığı tarih, sigortalılık başlangıç tarihi olarak esas alınır.

Madde 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 sayılı “Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41. Maddesinde Değişiklik yapılmasına dair Kanun Teklifimiz gerekçeleri ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Ramazan Kerim Özkan
Burdur

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1248)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

İlk defa 1986 yılında 3279 sayılı Kanun ile emekli olduktan sonra sigortalı olarak bir işte çalışanlar için uygulamaya giren Sosyal Güvenlik Destek Primi uygulaması ile ilgili gelişmeler ve bu uygulamanın kısmen yanlış olduğu, çalışan ve çalışmayan emekliler aleyhine sonuçlar doğurduğu ve dolayısıyla adaletsiz bir uygulama olduğu ve bu uygulamanın Türkiye’de yaşayan Çırak stajyerleri ve Meslek Lisesi öğrencilerinin ve Türkiye’deki tüm esnafların temel sorunudur. Değişiklik ile bu adaletsizliğin ve sorunun giderilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Çırak veya stajyer öğrenci olarak çalışılan süreler için borçlanma hakkı verilmesi ve sigortalılık başlangıç tarihinin uzun vadeli sigorta kolları uygulamasında da çırak olarak çalışmaya veya staja başlanılan tarih olarak esas alınması öngörülmektedir. Böylece, hem kuruma gelir sağlanması, hem de o dönemdeki çalışmaların boşa geçmiş olmasının önlenmesi, bu konudaki mağduriyetin giderilmesi ve mesleki eğitimin özendirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

**5510 SAYILI “SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNUN
41. MADDESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31.5.2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41. Maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent ilave edilmiş ve üçüncü fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“k) 3308 sayılı Mesleki Eğitim kanununda belirtilen çıraklar ile meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabii tutulan öğrencilerin çıraklık ve staj süreleri”

“Birinci fıkranın (k) bendinde geçen sürelerin borçlanılması halinde, çıraklık ve stajın başladığı tarih, sigortalılık başlangıç tarihi olarak esas alınır.”

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçeleri ile yazımız ekinde sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mevlüt Duda

Hatay

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1258)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALI	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GEREKÇE

Madencilik sektörü, çalışma ortamı ve işlerin zorluğu bakımından riskli sektörlerin başında gelmektedir. Bu sektörde çalışanlar, hayati tehlike dahil pek çok anlamda risk altında görev yapmaktadır.

Madencilik sektöründe görev yapan maden mühendisleri ve maden işçileri yaptıkları işin gereği olarak genç yaşlarda sağlık sorunları yaşamakta ve yaşam kaliteleri düşmektedir. Bu konuda yapılan bilimsel çalışmalar sorunun ciddiyetini ortaya koymaktadır. Meskun mahalden uzakta, dağ başlarında, yerin metrelerce altında görev yapan maden mühendisleri ve maden çalışanları gerek genel olarak yaşadıkları sorunlar, gerekse, iş ortamından kaynaklanan sorunlar nedeniyle hem fiziksel hem de psikolojik baskı ve tehlike ile karşı karşıyadır.

Halen yeraltında çalışanlara emeklilik yaş haddi 55 olarak uygulanmakta ancak bu yaş yapılan işin zorluğu ile değerlendirildiğinde yetersiz kalmaktadır. Madencilik sektöründe yer üstünde çalışanlar da oldukça zor koşullarda görev yapmalarına rağmen yıpranma payı hakkını hiç kullanamamaktadırlar.

Yeraltında çalışanlar için 55 olan emeklilik yaş haddini aşağı çekmek, yerüstünde çalışanlar için ise hak ettikleri yıpranma hakkının verilmesi, hem çalışanların hak ettikleri değeri almaları hem de kamu vicdanını rahatlatacak bir sonuç olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Yeraltında çalışan işçilerin emeklilik yaş haddi, yapılan işin zorluğu göz önüne alınarak 50 olması sağlanmıştır.

Madde 2- Yerüstünde çalışanlar için ise hak ettikleri yıpranma hakkının verilmesi sağlanmıştır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU’NDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

Madde 1- 28. maddede yer alan “yaş şartı 55 olarak uygulanır” ibaresi “yaş şartı 50 olarak uygulanır” şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 2- 40. Maddenin ikinci fıkrasında yer alan tabloya aşağıdaki sıra eklenerek, aynı maddenin üçüncü fıkrasında yer alan “Tablonun (10) numaralı sırasında yer alan sigortalılar için bu fıkradaki süre sınırı uygulanmaz” cümlesi, “Tablonun (10) ve (19) numaralı sırasında yer alan sigortalılar için bu fıkradaki süre sınırı uygulanmaz” şeklinde değiştirilmiş ve (15) numaralı sırdan sonra gelmek üzere, “(19) Yerüstü maden ocakları 90” ibaresi eklenmiştir.

Madde 3- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 4- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçeleri ile yazımız ekinde sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mevlüt Duda

Hatay

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1260)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GEREKÇE

Demir Çelik sektörü, çalışma ortamı ve işlerin zorluğu bakımından riskli sektörlerin başında gelmektedir. Bu sektörde çalışanlar, hayati tehlike dahil pek çok anlamda risk altında görev yapmaktadır.

Demir çelik sektöründe görev yapan işçiler, yaptıkları işin gereği olarak genç yaşlarda sağlık sorunları yaşamakta ve yaşam kaliteleri düşmektedir. Bu konuda yapılan bilimsel çalışmalar sorunun ciddiyetini ortaya koymaktadır.

Bu sektör çalışanları; gerek genel olarak yaşadıkları sorunlar, gerekse, iş ortamından kaynaklanan sorunlar nedeniyle, fiziksel ortamlar ve iş güçlükleri nedeniyle yaşadıkları sağlık sorunlarına paralel olarak psikolojik baskı ve rahatsızlıklar yaşamakta ve bu etki aileleri ve sosyal çevrelerine de yansımaktadır.

Halen çalışanlara emeklilik yaş haddi 55 olarak uygulanmakta ancak bu yaş yapılan işin zorluğu ile değerlendirildiğinde yetersiz kalmaktadır. Demir çelik sektöründe çalışanlar, oldukça zor koşullarda görev yapmalarına rağmen yıpranma payı hakkını hiç kullanamamaktadırlar.

Demir çelik sektöründe çalışanlar için 55 olan emeklilik yaş haddini aşağı çekmek, bu sektörde çalışanlar için ise hak ettikleri yıpranma hakkının verilmesi, hem çalışanların hak ettikleri değeri almaları hem de kamu vicdanını rahatlatacak bir sonuç olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Demir çelik sektöründe çalışan işçilerin emeklilik yaş haddi, yapılan işin zorluğu ve çalışanlarda yarattığı yıpranma, hastalık ve travmalar göz önüne alınarak 50 olması sağlanmalıdır.

Madde 2- Bu sektörde çalışanların yaptıkları işler, çalışma şartları ve işlerin yarattığı yıpranma göz önünde bulundurularak; Madde 40’daki tabloda (1. Fabrika, atölye, havuz ve depolarda çalışanlar) satırında eklenecek gün sayısı 180 olarak değiştirilmesi bu sektör çalışanlarının hak ettiği bir yapılanmadır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

**5510 SAYILI SOSYAL SİĞORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİĞORTASI KANUNU’NDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

Madde 1- 28. maddede yer alan “yaş şartı 55 olarak uygulanır” ibaresi “yaş şartı 50 olarak uygulanır” şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 2- 40. Madde Fiili Hizmet Süreleri ile ilgili tabloda (1. Satırda; Fabrika, atölye, havuz ve depolarda; Çelik, demir, pirinç ve tunç döküm işlerinde çalışanlar) satırına eklenecek gün sayısı 180 olarak uygulanır.

Madde 3- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 4- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçeleriyle birlikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Levent Gök

Ankara

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1301)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

5510 sayılı Kanunun 38. Maddesine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarının uygulanmasında dikkate alınacak sigortalılık süresinin başlangıcı; malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi olarak ilk defa kapsama girildiği tarih olarak kabul edildiğinden, çıraklar ve stajyerler çıraklık ve staj süreleri için malullük, yaşlılık ve ölüm sigortasından sağlanan haklardan yararlanamamaktadır. Madde ile bu konudaki mağduriyetin giderilmesi amaçlanmıştır.

Uygulamada; doğum, askerlik, aylıksız izin, doktora veya uzmanlık, avukatlık stajı gibi hatta çalışma ya da sigortalılık olmaksızın geçen bazı sürelerin borçlanılabildiği bilinmektedir.

Ayrıca meslek lisesi stajı veya çıraklık sigortası başlangıcından sonra doğum yapanlar isterlerse doğum borçlanması yapıp emekliliklerini öne alabilmektedir.

Anayasanın eşitlik ilkesi de dikkate alınarak, uygulamada adaletin sağlanması için, aslında fiilen bir çalışmaya ve sigortalılığa dayanan çıraklık ve staj süresine borçlanma hakkı tanınması ve bu çalışmaların sigortalılık başlangıç tarihi yönünden dikkate alınması mağduriyetlerin giderilmesini sağlayacağı gibi hakkaniyet ölçülerine de uygun olacaktır.

Çırak veya stajyer öğrenci olarak çalışılan süreler için borçlanma hakkı verilmesi ve sigortalılık başlangıç tarihinin uzun vadeli sigortalı kolları uygulamasında da çırak olarak çalışmaya veya staja başlanılan tarih olarak esas alınması öngörülmekle hem kuruma gelir sağlanması, hem de o dönemdeki çalışmaların boşa geçmiş olmasının önlenmesi, bu konudaki mağduriyetin giderilmesi ve mesleki eğitimin özendirilmesi amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 5510 sayılı Kanunun 38. Maddesine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarının uygulanmasında dikkate alınacak sigortalılık süresinin başlangıcı; malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi olarak ilk defa kapsama girildiği tarih olarak kabul edildiğinden, çıraklar ve stajyerler çıraklık ve staj süreleri için malullük, yaşlılık ve ölüm sigortasından sağlanan haklardan yararlanamamaktadır. Madde ile bu konudaki mağduriyetin giderilmesi amaçlanmıştır.

Çırak veya stajyer öğrenci olarak çalışılan süreler için borçlanma hakkı verilmesi ve sigortalılık başlangıç tarihinin uzun vadeli sigortalı kolları uygulamasında da çırak olarak çalışmaya veya staja başlanılan tarih olarak esas alınması öngörülmektedir. Böylece, hem kuruma gelir sağlanması, hem de o dönemdeki çalışmaların boşa geçmiş olmasının önlenmesi, bu konudaki mağduriyetin giderilmesi ve mesleki eğitimin özendirilmesi amaçlanmıştır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/05/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent ve üçüncü fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“k) 3308 sayılı Kanunda belirtilen çıraklar ile meslek liselerinde okumakta iken veya yükseköğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrencilerin çıraklık ve staj süreleri,

“Birinci fıkranın (k) bendinde geçen sürelerin borçlanılması halinde, çıraklık ve stajın başladığı tarih, sigortalılık başlangıç tarihi olarak esas alınır.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçeleriyle birlikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Levent Gök

Ankara

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1302)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Madencilik sektörü, en zor ve riskli sektörlerin başında gelmektedir. Bu sektörde çalışanlar, hayati tehlike dahil pek çok anlamda risk altında görev yapmaktadır. Son zamanlarda madencilik sektöründe yaşanan iş kazaları toplum olarak üzüntüyle izlenmektedir.

Madencilik sektöründe görev yapan maden mühendisleri ve maden işçileri yaptıkları işin bir sonucu olarak genç yaşlarda sağlık sorunları yaşamakta ve yaşam kaliteleri düşmektedir.

Bu konuda yapılan bilimsel çalışmalar sorunun ciddiyetini ortaya koymaktadır. Meskun mahalden uzakta, dağ başlarında, yerin metrelerce altında görev yapan maden mühendisleri ve maden çalışanları aileleriyle birlikte çok zor koşullarda mücadele etmektedir.

Halen yeraltında çalışanlara emeklilik yaş haddi 55 olarak uygulanmakta ancak bu yaş, yapılan işin zorluğu ile değerlendirildiğinde yetersiz kalmaktadır. Madencilik sektöründe yerüstünde çalışanlar da oldukça zor koşullarda görev yapmalarına rağmen yıpranma payı hakkını hiç kullanamamaktadırlar.

Yeraltında çalışanlar için 55 olan emeklilik yaş haddini aşağı çekmek, yerüstünde çalışanlar için ise hak ettikleri yıpranma hakkının verilmesi, kamu vicdanını rahatlatacak bir sonuç olacaktır.

Kanun Teklifinin yasalaşması halinde büyük bir mağduriyetin giderilmesi sağlanacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madencilik sektörü, en zor ve riskli sektörlerin başında gelmektedir. Bu sektörde çalışanlar, hayati tehlike dahil pek çok anlamda risk altında görev yapmaktadır. Son zamanlarda madencilik sektöründe yaşanan iş kazaları toplum olarak üzüntüyle izlenmektedir.

Madencilik sektöründe görev yapan maden mühendisleri ve maden işçileri yaptıkları işin bir sonucu olarak genç yaşlarda sağlık sorunları yaşamakta ve yaşam kaliteleri düşmektedir.

Halen yeraltında çalışanlara emeklilik yaş haddi 55 olarak uygulanmakta ancak bu yaş, yapılan işin zorluğu ile değerlendirildiğinde yetersiz kalmaktadır. Madencilik sektöründe yerüstünde çalışanlar da oldukça zor koşullarda görev yapmalarına rağmen yıpranma payı hakkını hiç kullanamamaktadırlar.

Madde 2- Yeraltında çalışanlar için 55 olan emeklilik yaş haddini aşağı çekmek, yerüstünde çalışanlar için ise hak ettikleri yıpranma hakkının verilmesi, kamu vicdanını rahatlatacak bir sonuç olacaktır.

Madde ile bir mağduriyetin giderilmesi amaçlanmıştır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 28 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “55” ibaresi “50” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2- 5510 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tabloya aşağıdaki sıra eklenmiş; üçüncü fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“19) Yerüstü maden ocakları 90”

“Tablonun (10) ve (19) numaralı sırasında yer alan sigortalılar için bu fıkradaki süre sınırı uygulanmaz.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Mesut Dedeoğlu

Kahramanmaraş

Mehmet Şandır

Mersin

Mustafa Kalaycı

Konya

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1345)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GEREKÇE

Ülkemizde madencilik sektörü, en zor ve riskli sektörlerin başında gelmektedir. Bu sektörde çalışan vatandaşlarımız, hayati tehlike de dahil olmak üzere pek çok konuda risk altında görev yapmaktadır.

Madencilik sektöründe görev yapan maden mühendisleri ve maden işçileri yaptıkları işi bağlı olarak genç yaşta çeşitli sağlık sorunları yaşamaktadır. Bu nedenle, çok güç şartlarda çalışan maden işçilerinin yaşam kaliteleri de düşmektedir.

Bu konuda yapılan bilimsel çalışmalar, sorunun ciddiyetini açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Ayrıca ülkemizde maden kazalarından ölümlerde artmış durumdadır.

Türkiye’de geçen yıl madenlerde meydana gelen 80 kazada 61 kişi hayatını kaybetmiş, 91 kişi de yaralanmıştır. 1955-2012 tarihleri arasında maden kazaları nedeniyle ülkemizde, toplam 3 bin 53 kişi hayatını kaybederken 326 bin 208 kişi de yaralanmıştır.

Yerin metrelerce altında görev yapan madenciler, çok zor şartlarda ve koşullarda emeklilik beklemektedir.

Halen yeraltında çalışanlara emeklilik yaş haddi 55 olarak uygulanmaktadır. Ancak bu yaş haddi yapılan işin zorluğu ile değerlendirildiğinde pek çok meslek grubuna göre yetersiz ve uzun kalmaktadır.

Madencilik sektöründe yerüstünde çalışanlar da oldukça zor koşullarda yapmaktadır. Yerüstünde çalışanlar da, oldukça zor koşullarda görev yapmalarına rağmen yıpranma payı hakkını yararlanamamaktadır.

Bu kanun teklifimiz, yer altında çalışanlar için 55 olan emeklilik yaş haddinin 50’ye çekilmesi ve yerüstünde çalışanlar için ise hak ettikleri yıpranma hakkının verilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Bu maddede maden sektöründe emeklilik yaşının 50’ye çekilmesi düzenlenmiştir.

Madde 2- Bu maddede yer üstünde çalışan madenciler için de yıpranma payı getirilmektedir.

Madde 3- Bu madde yürürlük maddesidir.

Madde 4- Bu madde yürütme maddesidir.

KAHRAMANMARAŞ MİLLETVEKİLİ MESUT DEDEOĞLU VE MİLLİYETÇİ HAREKET
PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ MERSİN MİLLETVEKİLİ MEHMET ŞANDIR VE 1
MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/1345)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 28 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “55” ibaresi, “50” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 5510 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tabloya aşağıdaki sıra eklenmiş, üçüncü fıkrasının son cümlesinde yer alan “(10) numaralı” ibaresi “(10) ve (19) numaralı” şeklinde değiştirilmiştir.

“19) Yerüstü maden ocakları 90”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması hakkında Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Ali Öz

Mersin

Mehmet Şandır

Mersin

Mustafa Kalaycı

Konya

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1350)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

1 Ekim 2008 itibariyle uygulamaya giren doğum borçlanması; erkekler için uygulanan askerlik borçlanmasına benzer bir şekilde düşünülmüştür. Doğum yaptığı için çalışma hayatının ve dolayısıyla sosyal güvencenin dışında kalmış annelere, iki çocuk için ikişer yıldan 4 yıl borçlanma hakkı tanınmıştır. Böylece çocuk sahibi olmanın anneler için bir dezavantajı giderilirken, çocuklarına zaman ayırmaları da teşvik edilmiştir. Doğum borçlanmasının temel amacı, annelik sebebiyle çalışamayan sürelerin emeklilik açısından atıl kalmasını önlemektir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve 5754 sayılı Kanunun 67. maddesinde yapılan değişiklik ile; 4/a kapsamında sigortalı kadının, iki defaya mahsus olmak üzere doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla hizmet akdine istinaden işyerinde çalışmaması ve çocuğunun yaşaması şartıyla talepte bulunulan sürelerin borçlanılması imkanı, 4/b’li esnaf ve sanatkar kadın sigortalılarımıza da verilmelidir.

Açıklanan Teşvik paketindeki; çocuk yardımlarının artırılması, çocuk sayısına göre emeklilik yaşının kademeli hale getirilmesi ve doğumdan sonra işçiler için öngörülen doğum izni süresinde devlet desteği sağlanmasına ilişkin düzenlemelerden yararlanmak için işçi-memur-esnaf kadın sigortalı ayrımı yapılmamalıdır. Esnaf ve sanatkar kadın sigortalıların da yararlandırılması, norm ve standart birliği sağlanmasına yardımcı olacak ve daha tutarlı adil bir düzenleme ortaya çıkacaktır.

MERSİN MİLLETVEKİLİ ALİ ÖZ VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP
BAŞKANVEKİLİ MERSİN MİLLETVEKİLİ MEHMET ŞANDIR İLE 1 MİLLETVEKİLİNİN
TEKLİFİ (2/1350)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının a bendine “ve (b) bendi kapsamındaki sigortalı kadının, iki defaya mahsus olmak üzere doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla ve çocuğunun yaşaması şartıyla talepte bulunulan süreleri,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nda değişiklik yapılmasına ilişkin Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Ayşe Nedret Akova

Balıkesir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1364)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Türkiye’de madencilik sektörü her yıl yükselen cirosu, artan girişimci sayısı, istihdam kapasitesi ile ülkemizin sanayi üretiminde önemli sektörlerden biri konumuna gelmiştir. Dünyada 132 ülke arasında toplam maden üretim değeri itibarıyla 28. sırada yer alan ülkemiz, maden çeşitliliği açısından 10. sıradadır.

Ülkemiz ekonomisi için çok önemli bir değeri olan madencilik sektöründe çalışanların çalışma şartları çok ağırdır. Yer altı kaynaklarını ülke ve dünya kullanımına sunulmasını sağlayan madencilik sektörü, en zor ve riskli sektörlerin başında gelmektedir.

İş güvenliği çok riskli olan madencilik sektöründe çalışanlar, hayati tehlike, yaşam ömrünün kısalması, yaşam kalitesinin düşmesi gibi zorlu şartlar altında görev yapmaktadır. Sektör çalışanları yaptıkları işin gereği olarak genç yaşlarda sağlık sorunları yaşamaktadırlar.

Yeraltında çalışan madencilere yıpranma payı uygulanmasına rağmen bu oran yapılan işin zorluğu ile değerlendirildiğinde yetersiz kalmaktadır. Yerüstünde çalışan madencilik sektörü çalışanlarının ise yıpranma hakkı bulunmamaktadır. Madencilik sektöründe yeraltında çalışanlar kadar olmasa da yerüstünde çalışanlar da oldukça zor koşullar altında görev yapmaktadır.

Yeraltında çalışan madencilerin daha erken emekli olabilmelerine olanak tanınması ve yerüstünde çalışan madencilik sektörü çalışanlarına yıpranma hakkının verilmesi, işin zorluğunun büyüklüğüne göre hakkaniyetli bir yaklaşım olacaktır. Bu bağlamda 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılarak, çalışma koşulları çok ağır olan madencilik sektöründe yerüstünde çalışan meslek mensupları için yıpranma haklarının verilerek yaşanan bir mağduriyetin giderilmesi ve benzer şekilde yer altı işlerinde sürekli veya münavebeli olarak en az 20 yıldan beri çalışanların emeklilik yaşının azaltılması gerekmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nun 40’inci maddesinde yapılmak istenen değişiklikte amaç; günümüz çalışma koşulları değerlendirildiğinde, ağır çalışma şartları altında çalışan madencilik sektöründe yerüstünde çalışan meslek mensupları için bu düzenlemelerin yapılması gerekliliği, yıpranma haklarının verilerek yaşanan bir mağduriyetin giderilmesinin sağlanmak istenmesidir.

Madde 2- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nun 28 inci maddesinde yapılmak istenen değişiklikte amaç; çalışma koşulları çok ağır olan maden işyerlerinin yer altı işlerinde sürekli veya münavebeli olarak en az 20 yıldan beri çalışanların emeklilik yaşının azaltılmak istenmesidir.

Madde 3- Kanunun yürürlük maddesidir.

Madde 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulunun yürüteceği belirtilmiştir.

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU’NDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nun 40 ncı maddesinin ikinci maddesinde yer alan tabloya aşağıdaki sıra eklenmiştir.

19) Yerüstü işlerinde sürekli çalışanlar	Maden işyerleri	90 gün
--	-----------------	--------

MADDE 2- 28 inci maddede yer alan “yaş şartı 55 olarak uygulanır” ibaresi “yaş şartı 50 olarak” uygulanır şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi; gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Ali Öz

Mersin

Mehmet Şandır

Mersin

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1372)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

Sağlık Kurumları 24 saat kesintisiz hizmet vermektedir. Hekimlerimiz ve yardımcı sağlık çalışanlarımız birçok mesleki riskle karşı karşıyadır.

Sağlık çalışanları kamuoyuna yansıyan ve yansımayan birçok sorunla mücadele etmektedir. Sağlık kurum ve kuruluşlarında yaşananlara baktığımızda; şiddetin ulaştığı boyut malumdur. Sağlıkta şiddet öyle bir hal almıştır ki Türkiye’de ilk defa bir meslek grubuna yönelik şiddetin önüne geçilmesi için TBMM’de bir araştırma komisyonu kurulmuştur. Binlerce sağlık çalışanı her gün ölümcül hastalıklara yakalanma riski ile karşı karşıya kalmaktadır.

Bulaşıcı hastalıklar; teşhis ve tedavisinin her döneminde çalışan sağlığı için risk unsuru olmuştur. Ameliyathanelerde kimyasallarla iç içe çalışılmaktadır. Personel eksikliğinden kaynaklanan yoğun iş yükü, Sağlık kurumlarında yoğun iş temposunun ardından bitmek bilmeyen nöbetler, fazla mesailer hekimlerimizi ve diğer sağlık çalışanlarımızı her geçen gün yıpratmaktadır. Kendi sağlıklarını direkt etkileyen birçok unsura maruz kalan sağlık çalışanlarının hastanelerde yaşanan aşırı yoğunluk ve fazla iş yükü nedeniyle psikolojileri olumsuz etkilenmektedir.

Hekimlerimizin ve yardımcı sağlık personellerinin, ya maaş ve performanslarına yansıyacak ücret farkı ya da yıpranma payı gibi özlük haklarına yansıyacak bir takım avantajları olması gerekmektedir.

Ülkemizde zor mesleklerden biri olan hekimlik mesleğinde ve onlara yardımcı diğer sağlık çalışanlarının mesleki hayatlarında yaşadıkları zorluklar, emniyet görevlilerimizin yaşadığı zorluk düzeyine yakındır. Bundan dolayı “fiili hizmet zammı” verilmesi zorunludur.

Toplum sağlığı 24 saat canla başla ve kesintisiz hizmet veren hekimlerimiz ve yardımcı sağlık personellerimizin maaş katsayıları yeniden düzenlenmeli ve 5510 sayılı kanunun 40. maddesine ek yapılarak “yıpranma payı” verilmelidir.

MERSİN MİLLETVEKİLİ ALİ ÖZ VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP
BAŞKANVEKİLİ MERSİN MİLLETVEKİLİ MEHMET ŞANDIR'IN TEKLİFİ (2/1372)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 40 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tabloya aşağıdaki sıra eklenmiştir.

“19) Sağlık kuruluşlarında; kamuya ait sağlık kuruluşlarında sağlık 90”
hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfında
görev yapan personel ile özel sağlık kuruluşlarında
aynı görevleri yerine getiren personel.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Durmuşali Torlak
İstanbul

Mehmet Şandır
Mersin

Mustafa Kalaycı
Konya

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1383)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Denizcilik mesleği insanlık tarihinin her döneminde var olmuş ve denize kıyısı bulunan büyük devletler tarafından stratejik önemde görülmüştür.

Dünyada ithalat ve ihracat taşımacılığının %90'ından fazlası deniz yoluyla gerçekleştirilmekte olup, büyük ve güçlü ülkeler aynı zamanda denizcilik sektöründe de önde ve etkili olmuşlardır.

Dolayısıyla nitelikli gemi adamları denizciliğin en önemli aktörleridir.

Denizcilikte gemiadamı bir meslek olduğu kadar, aynı zamanda bir hayat tarzıdır. Aynı personel ile bir yıl içerisinde, uzun sürelerde aynı çalışma ortamında bulunulması ve aileden aylarca ayrı kalınması bu mesleği diğer mesleklerden farklı kılmaktadır.

İstanbul Liman Başkanlığınca 2011 yılı başlarında yapılan anketlere göre “Bir gemide izne ayrılmaksızın ortalama çalışma süreniz” nedir sorusuna verilen cevap dikkate değerdir. Verilen cevapta 6 aydan fazla cevabı verenlerin oranı zabitan gurubunda %62, tayfa gurubunda %57 oranında çıkması gemiadamı mesleğinin farklılığını ve zorluğunu ortaya koymaktadır.

Aynı gemi ve ortamda bu denli uzun süre çalışan gemiadamlarının, ruhsal sağlık ve verimlilik açısından büyük bir risk altında oldukları da şüphesizdir.

Vardiya saatleri içerisinde görev yerini terk etmeksizin verilen saatler içerisinde orada bulunmak zorunda olan zor mesleklerden biridir.

Diğer taraftan dünyanın değişik kıta ve bölgelerinde çok farklı iklim ve ağır hava şartlarında çalışmak zorunda kalan gemiadamları; çok fazla gürültülü, sürekli titreşimli, ağır kokulu (yağ veya mazot vb.) bir ortamda çalışmaktadırlar. Bu durum gemiadamlarının sağlık açısından ciddi sorunlar yaşamasına da neden olmaktadır.

Ayrıca gemiadamları; gemi fırtınaya yakalandığında sallantı, deniz tutması, stres ve iş birliği gerektiren zorlu koşullarda hayatta kalma mücadelesi vermektedirler. Bu zorlu şartlarda; 4 Aralık 2012 tarihinde İstanbul-Şile açıklarında meydana gelen ölümlü deniz kazasında olduğu gibi, hayatlarını kaybetme riskiyle de karşı karşıya kalmaktadırlar.

Yukardaki gerekçeler ışığında 31/05/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Fiili hizmet süresi zammı başlıklı 40 ıncı maddesinde gemiadamları'nın yer alması büyük bir haksızlık oluşturmıştır.

O nedenle bu Kanun Teklifi ile, 5510 sayılı kanundan kaynaklanan haksızlığın ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ektedir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

27.03.2013

Musa Çam
İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1414)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Sağlık hizmeti, sosyal devletin en temel kamu hizmetlerinden olup, herkese eşit, ölçülü ve zamanında dağıtılması gereken toplumsal bir ihtiyaçtır. Doğru ve zamanında yapılan tıbbi müdahale hayat kurtarmakta ancak gecikme ve hatalı müdahale telafisi mümkün olmayan olumsuz sonuçlar doğurabilmektedir. Acil tıbbi müdahale gerektiren durumlarda; hastanın uygun tedavisinin yapılabileceği sağlık kuruluşuna en hızlı şekilde ulaştırılması ve gereken müdahalenin zamanında yapılması, hayati önem taşımaktadır. Bu sebeple acil tıbbi müdahaleyi gerektiren durumlarda hastanın uygun bir sağlık kuruluşuna gecikmeksizin ulaştırılması ve hastanın getirildiği sağlık kuruluşundan gereken acil müdahalelerin öncelikle ve ön şartsız yapılması, insani bir görev olduğu gibi hukukun da gereğidir. (Başbakanlık Genelgesi, Tarih: 26.06.2008, Sayı: 26918)

Sağlık sisteminin her alanında olduğu gibi hastane öncesi acil sağlık hizmetleri biriminde görev yapan sağlık çalışanları, yetersiz özlük hakları içinde, 7 gün 24 saat büyük bir özveriyle fedakarca görev yapmakta, saldırılara maruz kalarak darp edilmekte, yaşam kurtarmak için zamanla yarışırken ambulans kazaları sonucu hayatını kaybetmekte, bulaşıcı hastalıklar açısından da risk altındadırlar.

Kanun teklifi ile pek çok meslek grubu için uygulanmakta olan fiili hizmet süresi zammının hastane öncesi acil sağlık hizmeti çalışanları için de uygulanması amaçlanmaktadır. Zira açıktır ki, bu alanda görev yapmakta olan sağlık çalışanları yıpranma payı olarak bilinen fiili hizmet süresi zammından yararlanmakta olan diğer meslek gruplarına benzer, ağır ve zor koşullar altında çalışmaktadır.

Bununla birlikte 112 acil sağlık hizmeti çalışanları Sağlık Bakanlığı tarafından da özellikli birim (riskli birim) grubuna dahil edilmiştir. Bu çerçevede, kanun teklifi ile fiili hizmet süresi zammı uygulaması 112 acil sağlık hizmeti çalışanları için de getirilmek suretiyle hem çalışma koşulları dikkate alınmakta hem de bu alanda anayasal eşitlik gözetilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile zor koşullarda ve risk altında görev yapan 112 acil sağlık hizmeti çalışanlarının da yıpranma payı diye bilinen fiili hizmet süresi zammı uygulamasından yararlanması sağlanmaktadır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

İZMİR MİLLETVEKİLİ MUSA ÇAM'IN TEKLİFİ (2/1414)

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31.05.2006 tarihli 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 40'ıncı maddesindeki 2 nci fıkrasına aşağıdaki (19) numaralı bent eklenmiştir.

Kapsamdaki İşler/işyerleri	Kapsamdaki Sigortalılar	Eklenecek Gün Sayısı
(19) 112 Acil Servis Hizmetleri	112 Acil Sağlık Hizmetleri Çalışanları	90

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

31/5/2006 tarih ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

20/3/2013

Şefik Çirkin

Hatay

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1422)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

Sayılarıyla büyük bir camiaı içerisinde barındıran adli personel ve ceza infaz kurumu çalışanları, zor şartlar altında, çok önemli toplumsal bir görevi ifa etmektedir.

Yaptıkları görev itibarıyla, sadece çalıştıkları kurumlardaki olumsuz fiziki ve psikolojik ortamdaki muhatap oldukları kişilerin toplumda “suçlu ve cezalandırılması gereken” kişiler olarak kabul edilmeleri nedeniyle içinde bulundukları sıkıntılar yanında, yetersiz mali ve sosyal haklar yanında, toplumda yer alan olumsuz imaj nedeniyle zor durumdadır.

Bu kapsamda yürütülen görevin tanımı incelendiğinde, yapılan iş ve işlemlerin büyük bölümünün güvenlik ve asayiş ile ilgili olduğu görülmektedir. Özellikle infaz koruma memurları 24 saat esaslı olarak, belirlenen nöbet sistemi uyarınca “üniformalı” olarak güvenlik ve asayiş hizmetlerini yürütmektedir. Ancak buna rağmen bu çalışanlar, masa başında görev yapan kamu görevlileriyle bir tutulmakta ve bir çok mali ve özlük haktan mahrum bırakılmaktadır.

Ceza infaz kurumu çalışanlarının maruz kaldığı en önemli hak kayıpları yıpranma olarak nitelendirilen “fiili hizmet zammı” kapsamında değerlendirilmemiş olmalarıdır. Bu çalışanlar, her gün defalarca X-Ray ve duyarlı kapılardan geçerek yoğun radyasyona maruz kalmakta, yoğun stres, psikolojik baskı ve tehditlere uğramakta, güneş ışığından ve temiz havadan yoksun olarak çalışmaktadırlar. İş yaşamının tamamını tutuklu ve hükümlülerle birlikte geçiren bu personel, adeta gönüllü mahkum gibi görev yapmaktadır.

Bu hakkın verilmemesi, personelin moral ve motivasyonunu olumsuz etkilemekte, iş veriminin düşmesine ve Devlet tarafından sahihsiz bırakıldıkları inancının oluşmasına neden olmaktadır.

Resmi tatil, yılbaşı, bayram tatili, haftasonu tatili yapamayan bu personel, kamu kurumları içerisinde en fazla ve ağır koşullarda görev yapmasına rağmen “yıpranmış” sayılmamaktadır.

Bu gerekçelerle, adli personel ve ceza infaz kurumu çalışanları ile ilgili acilen bir düzenleme yapılması zorunludur ve teklif amaca hizmet için verilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Zor koşullar altında görev yapan adli personel ile 24 saat esaslı olarak, belirlenen nöbet sistemi uyarınca “üniformalı” olarak güvenlik ve asayiş hizmetlerini yürüten ceza infaz kurumu çalışanlarının yıpranma hakkından yararlanacak kamu personeli arasında sayılması amaçlanmıştır.

Madde 2- Bu madde ile, kanunda Emniyet ve TSK Personeli gibi yıpratıcı koşullar altında çalışan adli personelin madde metninde yer alacağı sıra düzenlenmiştir.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarih ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Çalışmanın fiili hizmet süresi kapsamında değerlendirilebilmesi için, tablonun (13) ve (14)” ibaresinden sonra gelmek üzere, **(15)** ibaresi eklenmiş ve diğer sıralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

MADDE 2- 31/5/2006 tarih ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tablonun (14) üçüncü sırasından sonra gelmek üzere aşağıdaki sıra eklenmiş ve diğer sıralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

(15)- “Adalet Bakanlığı; Adli personel ve infaz koruma memurları”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur. 02.04.2013

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Sakine Öz

Manisa

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1426)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu

GENEL GEREKÇE

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ilgili maddelerinde değişiklik getiren 17/4/2008 tarih ve 5754 Sayılı Kanun, doğum yapmadan önce SSK’ya kayıtlı olarak çalışan kadınlara, doğum sebebiyle çalışma hayatından ve sosyal güvenceden yoksun kaldıkları süreleri borçlanma yoluyla kapatabilecekleri bir olanak yaratmıştır.

Kanun, SSK’ya kayıtlı çalışan kadınların kullandıkları ücretsiz doğum ya da analık izin sürelerinin emeklilik için hesaplanması işlemi “doğum borçlanması” adı altında belirlemiştir.

5510 Sayılı Kanunda 17/4/2008 tarihinde yapılan değişiklikle, kanunun 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (a) bendi ve 41 inci maddenin 1 inci fıkrasının (a) bendi şu şekilde düzenlenmiştir:

“MADDE 4- (Değişik: 17/4/2008-5754/2 md.)

Bu Kanunun kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından; a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar, (...)”

“MADDE 41- Bu Kanuna göre sigortalı sayılanların;

a) **(Değişik: 17/4/2008-5754/67 md.)** Kanunları gereği verilen ücretsiz doğum ya da analık izni süreleri ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalı kadının, iki defaya mahsus olmak üzere doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla hizmet akdine istinaden işyerinde çalışmaması ve çocuğunun yaşaması şartıyla talepte bulunulan süreleri, (...)”

5510 Sayılı Kanundaki bu değişiklikler, kanunun sadece 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (a) bendine tâbi kadın sigortalıları, kısacası “doğum yapmadan önce” bir işgünü dahi olsa “SSK’ya kayıtlı” gözüken kadın çalışanları kapsamaktadır. Kanun, “doğum borçlanması” hakkını, tüm sigortalı, genel sağlık sigortalı ve isteğe bağlı sigortalı çalışan kadınlara tanımamaktadır. Ayrıca, “doğum borçlanması” talebiyle başvurulması halinde, başvuru tarihinde SSK’lı olup olunmadığını dikkate almamakta, doğumdan önceki tarihte SSK kaydının bulunmasını şart koşmaktadır.

Yetkili makamlar, 5510 Sayılı Kanunun ilgili 4 üncü ve 41 inci maddelerini esas alarak, doğum yapmadan önce SSK’ya kayıtlı olmayan tüm kadınların “doğum borçlanması” talebiyle yaptıkları başvuruları geri çevirmekte; yargıya intikal eden uzlaşmazlıklar, davacı kadınların aleyhine sonuçlanmakta, sosyal güvence sorunu yaşayan birçok çalışan kadını mağdur etmekte, kadınların kendi ayakları üzerinde durarak kendi geleceklerini planlamalarının önüne geçmektedir.

Bu sorun, birçok mahkeme kararında da açıkça ifade edilmiştir. Sosyal Güvenlik Kurumu, bir davaya ilişkin savunmasında, kanundaki düzenlemenin getirilme sebebinin münhasıran sigortalı bir işte çalışmaya bağlanmış bir borçlanma olduğunu, aksi takdirde mücerret sigortalılık iradesine bağlansa idi, kanunun 4/b ve 4/c kapsamındaki kadınları da kapsamaya gerektiğini iddia etmiştir. Dolayısıyla, sorunun TBMM iradesine dayandığı ve “sigortalı sayılanlar”ı düzenleyen 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4üncü maddesinin (a) bendine atıf yapan 41 inci maddenin 1 inci fıkrasının (a) bendinin kapsamının genişletilerek “hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlardan “sigortalı kadın” olarak tanımlanması daha uygun olacaktır.

Bu sayede, 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (a) bendinin, SSK, Bağ-Kur, Emekli Sandığı kaydına bakılmaksızın, sigortalı, genel sağlık sigortalı ve isteğe bağlı sigortalı ayrımı yapmaksızın, tüm sigortalı kadın çalışanlara “doğum borçlanması” olanağını tanıması, Anayasamızın “eşitlik” ilkesinin yaşama geçmesi açısından olumlu bir adım olacaktır.

Yasanın teklif ettiğimiz biçimiyle düzenlenmesi, Anayasamızın “kanun önünde eşitlik” ilkesini düzenleyen 10 uncu maddesinin 5510 Sayılı Kanunda tam anlamıyla uygulama olanağı bulmasını sağlayacaktır. Bu kanun teklifi, yine Anayasamızın 10. Maddesinin 2 inci fıkrasında anılan “Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. (Ek Cümle: 7.5.2010 5982/1) Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.” ibaresiyle uyumlu bir düzenlemeyi beraberinde getirerek, kadınların sosyal alanda erkeklerle eşit hak ve yükümlülüklerle erişmelerine, kendi güvenceli yaşamlarını kurmalarına olanak yaratabilecektir. Ayrıca, “doğum borçlanması” yoluyla ödeme yapacak yurttaş sayısının yükselmesi, kamu gelirlerinin artmasını sağlayacak, sosyal güvenlik sistemimizin düzenli işlemesine katkı sağlayacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Genel Gerekçede açıklandığı üzere; 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (a) bendinin, SSK, Bağ-Kur, Emekli Sandığı kaydına bakılmaksızın, sigortalı, genel sağlık sigortalı ve isteğe bağlı sigortalı ayrımı yapılmaksızın, tüm sigortalı kadın çalışanlara “doğum borçlanması” olanağını tanıması, Anayasamızın “eşitlik” ilkesinin yaşama geçmesi açısından olumlu bir adım olacaktır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

Madde 1- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (a) bendinde yer alan “(...) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki” ifadesi kanun metninden çıkartılarak aşağıdaki biçimiyle düzenlenmiştir:

Madde 41- Bu kanuna göre sigortalı sayılanların;

- a)** Kanunları gereği verilen ücretsiz doğum ya da analık izni süreleri ile sigortalı kadının, iki defaya mahsus olmak üzere doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla hizmet akdine istinaden işyerinde çalışmaması ve çocuğunun yaşaması şartıyla talepte bulunulan süreleri,

Madde 2- Bu kanun, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Belediye İtfaiye teşkilatı personelinin işgal ettikleri kadro ile bağlantılı olarak fiili hizmet zammı uygulaması getirilmesi için 5510 sayılı Kanunun 40. Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesiyle birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Emine Ayna

Diyarbakır

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1431)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu İçişleri Komisyonu

GENEL GEREKÇE

2008 yılı Ekim ayı başında yürürlüğe giren 5754 sayılı Kanunla değiştirilen 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinin 15 inci bendi ile fiili hizmet süresi zammından yararlanacak olan gruplar yeniden belirlenirken, fiili hizmet zammını düzenleyen 40. maddesine itfaiye veya yangın söndürme işlerinde görev yapanlardan sadece yangın söndürme işlerinde çalışanların fiili hizmet müddetlerinin her 360 günü 60 gün fiili hizmet süresi zammı eklenmesi hükme bağlanmıştır.

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda öngörülen fiili hizmet süresi zammı uygulamasına ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla 27.09.2008 tarih ve 27010 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan Fiili Hizmet Süresi Zammı Uygulamasının Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik yayımlanmıştır.

Buna göre, 5510 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesi kapsamında sayılan itfaiye veya yangın söndürme işlerinde çalışan sigortaların fiil hizmet süresi zammından yararlanabilmesi, yasada belirtildiği üzere yangın söndürme işinde fiilen çalışması şartına bağlıdır. Diğer bir ifade ile fiili hizmet süresi zammından, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında çalışan ve fiilen yangın söndürme işinde çalışarak işin risklerine maruz kalan sigortalılar yararlandırılmaktadır.

Diğer Sosyal Güvelik Kurumu Başkanlığı, Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü, Sigortalı Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığının 2009/79 sayılı ve “Fiili Hizmet Süresi Zammı Uygulaması” konulu Genelgesi ile fiili hizmet süresi zammına müstahak görev yapanların bu sürelerinin ne şekilde değerlendirileceği (Bölüm 2 ve 3) bildirimlerinin Kuruma nasıl yapılacağı ve primlerin ne şekilde tahsil edileceği konularında (Bölüm 4) açıklamalar yapılmıştır.

Tüm bu düzenlemelerle getirilen uygulama; fiili hizmet süresi zammı kapsamında olan işyerlerinde çalışan personelin ayın bazı günlerinde kapsam dışı işlerde geçen süreleri ile kapsamda olan işlerde fiilen çalışmayarak risklerine maruz kalmadıkları resmi tatil, yıllık izin, ücretsiz izin, sıhhi izin ve eğitim kurs süreleri Kanunun 40 ıncı maddesi kapsamında değerlendirilmeyeceği ve

genel sınırlamayı aşmayacak şekilde prim ödeme gün sayısına 60 gün fiili hizmet süresi zammı eklenerek aylık veya yıllık fiili hizmet süresi zammı prim bildirgelerinin Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına gönderilmektedir.

Yasanın uygulaması anlamında hemen tüm belediyeler tarafından yalnızca itfaiye personelinin yangına gittiği gün ve saatlerle sınırlı olarak puantajlar yapılarak Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına iletilmektedir.

Oysa, yasal düzenlemelerle getirilen ‘yangın söndürme işlerinde fiilen çalışılmayan, işin riskine maruz kalmayanların fiili hizmet süresi zammından yararlandırılabilmelerinin mümkün olmayacağı’ şeklindeki düzenlemenin amacı iş riskine maruz kalmayan ve diğer işlerde geçen süreler şeklinde olması gerekmektedir. Buna rağmen sadece yangın ihbarları üzerine yapılan yangına müdahale saatleri ile sınırlı olarak itfaiye personeline puantaj yapılmakta bu nedenle de her bir itfaiye personelinin bir yılda belki birkaç günle sınırlı olarak fiili hizmet süresi zammından yararlanmasi söz konusu olmaktadır.

Bu nedenledir ki; 5754 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle amaçlanan itfaiye personelinin de yıpranma nedeni ile erken emekliliğinin sağlanması gibi bir sonuç doğurmamaktadır.

Oysa itfaiye personellerinin belki bir saat içinde maruz kalabileceği sağlığa zararlı gazlar bütün olarak bir ömrünü etkileyebilecek mahiyettedir. Buna rağmen 1 saatlik yangına müdahalenin bir saat olarak fiili hizmet zammına yansıtılması yanlış bir uygulamadır. Oysa yasa koyucu 40. madde ile belirlenmiş olan diğer çalışanlar gibi itfaiye personelinin yerine getirdiği görevin özelliğini dikkate alarak üst sınırı 2 ay olan fiili hizmet zammı süresi getirmiştir.

Ancak sorunun aslı kaynağı; 2008 yılı Ekim ayı başında yürürlüğe giren Ekim ayı başında yürürlüğe giren 5754 sayılı Kanunla değiştirilen 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinin 15 inci bendi ile fiili hizmet süresi zammından yararlanacak olan gruplar yeniden belirlenirken, fiili hizmet zammını düzenleyen 40. Maddesine İtfaiye Personeli eklenirken 15 bendinde İtfaiye veya yangın söndürme işleri işler/işyerleri olarak belirlenmiş iken, sigortalılar olarak ‘Yangın Söndürme İşlerinde Çalışanlar’ şeklinde tanımlanmasından kaynaklanmaktadır.

Oysa aynı maddede düzenlenen Türk Silahlı Kuvvetler ve Emniyet ve Polis Mesleğinde işler ve işyeri olarak belirlenmiş iken sigortalılar olarak subay, yedek subay, astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşlar, saleti onaylanmış olmak şartıyla adaylıkta geçirilen Milli İstihbarat Teşkilatında süreler dahil polis memuru, baş polis memuru, kıdemli baş polis memuru, komiser yardımcısı, komiser, baş komiser, emniyet amiri, emniyet müdürleri ile bu ve daha yukarı maaş ve derecelerdeki emniyet mensupları, Milli İstihbarat Teşkilatı mensupları şeklinde belirlenmiştir. Bu şekilde belirlenmiş olan personel kadroları karşılığı yasa ile öngörölmüş olan fiili hizmet zammı oranından faydalanmaktadır.

Tipki Türk Silahlı Kuvvetler ve Emniyet ve Polis Mesleğinde görev yapan personel gibi Belediye İtfaiye teşkilatı personelinin işgal ettikleri kadro ile bağlantılı olarak fiili hizmet zammı uygulaması getirilmesi için 5510 sayılı Kanunun 40. Maddesinde değişiklik yapılması zorunluluğu bulunmaktadır.

MADDE GEREKÇESİ

5754 sayılı Kanunla değiştirilen 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinin 15 inci bendinde İtfaiye veya yangın söndürme işleri işler/işyerleri olarak belirlenmiş olup, sigortalılar olarak ‘Yangın Söndürme İşlerinde Çalışanlar’ şeklinde tanımlandığından, ‘Yangın Söndürme İşlerinde Çalışanlar’ ibaresinin kanun metninden çıkarılarak sigortalılar olarak ‘Daire başkanı, itfaiye müdürü, İtfaiye şube müdürü, itfaiye amiri, itfaiye çavuşu ve itfaiye eri’ şeklinde değişiklik yapılarak kadro karşılığı fiili hizmet zammından yararlandırılmalarının sağlanması.

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinde yer alan tablonun (15) numaralı sırasında geçen “Yangın söndürme işlerinde çalışanlar” ibaresi “Daire başkanı, itfaiye müdürü, itfaiye şube müdürü, itfaiye amiri, itfaiye çavuşu ve itfaiye eri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

3201 Sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifimiz gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini saygılarımızla arz ederiz. 09.04.2013

Gürsel Tekin

Mahmut Tanal

İstanbul

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1437)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

3201 Sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun Geçici 6. Maddesi;

“Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerden 1/1/1989 tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar zorunlu göçe tabi tutulan, Türk vatandaşı olup Türkiye’de ikamet eden ve 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı Kanun dahil olmak üzere sosyal güvenlik kuruluşlarından gelir veya aylık almamak koşulu ile yurt dışında geçen ve belgelendirilen çalışma süreleri bu Kanuna göre borçlandırılmak suretiyle yaşlılık aylığı bağlanmasında sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirilir.” şeklinde düzenlenmiştir.

Bulgaristan’da yaşayan Türk soylu vatandaşlarımız soykırım sonucu Türkiye’ye göç etmek zorunda bırakılmışlardır. Bu vatandaşlarımız Bulgaristan’da geçen çalışma hayatına ait süreleri Türkiye ile Bulgaristan arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesi olmadığından ileride emekli olacakları yaşlarda ve sürelerde sorunlar yaşamaya başlamışlardır. Türkiye’de çalışmaya başladıkları süreler işe ilk giriş tarihi olarak kabul edildiğinden bu kişiler emekli planlamaları yapamaz hale gelmişlerdir, ilerleyen yaşlarından dolayı işverenler tarafından işten çıkarıldıklarından emekli olamamak gibi büyük bir sıkıntı yaşamaktadırlar.

3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun Geçici 6. Maddesinde ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelere 01.01.1989 tarihinden 08.05.2008 tarihinde kadar zorunlu göçe tabi olanlar daha sonra Türk Vatandaşlığına geçenlerin önceden bulundukları ülkede geçen çalışma sürelerini ya da hizmetlerini borçlanma yolu ile değerlendirilmesi imkanı sağlanmıştır. Ancak bu hak sadece zorunlu göç kapsamında ülkemize gelen vatandaşlarımıza tanınmış bu kapsam dışında Bulgaristan’dan ülkemize göç etmek zorunda kalan ancak zorunlu göçmen sayısı sınırlı olduğu için bu kapsama alınamayan vatandaşlarımıza bu hak tanınmamıştır. Şimdi bu vatandaşlarımız ilerleyen yaşlarına rağmen emeklilik planlayamaz durumdadırlar.

Hazırlanan kanun teklifi ile 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun Geçici 6. Maddesinde değişiklik yapılarak zorunlu göç kapsamında ibaresinin kaldırılması ve böylece zorunlu göç kapsamında olmasa bile anılan tarihler arasında ülkemize göç etmiş ve vatandaşlık alarak ülkemizde çalışmaya devam eden vatandaşlarımıza da tanınması amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun Geçici 6. Maddesinde değişiklik yapılarak zorunlu göç kapsamında ibaresinin kaldırılması ve böylece zorunlu göç kapsamında olmasa bile anılan tarihler arasında ülkemize göç etmiş ve vatandaşlık alarak ülkemizde çalışmaya devam eden vatandaşlarımıza da tanınması amaçlanmıştır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

**YURT DIŞINDA BULUNAN TÜRK VATANDAŞLARININ YURT DIŞINDA GEÇEN
SÜRELERİNİN SOSYAL GÜVENLİKLERİ BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ
HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun Geçici 6’nı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerden 1/1/1989 tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Türkiye’ye göç eden, Türk vatandaşı olup Türkiye’de ikamet eden ve 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı Kanun dahil olmak üzere sosyal güvenlik kuruluşlarından gelir veya aylık almamak koşulu ile yurt dışında geçen ve belgelendirilen çalışma süreleri bu Kanuna göre borçlandırılmak suretiyle yaşlılık aylığı bağlanmasında sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirilir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair Kanun Teklifim ve gerekçesini ekte sunuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Muharrem Işık
Erzincan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1442)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Milli Savunma Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

Sivil Savunma Arama ve Kurtarma Birlik ve Ekipleri yaptıkları işin riski göz önüne alındığında her türlü tehlike ve ağır depresyon riski altında özveriyle çalışmaktadırlar. Sivil Savunma arama ve kurtarma birlik ve ekip personelinin her an bir afete gitme ve afet dışında eğitim ve tatbikat çalışmaları sırasında her türlü risk altında çalıştığı ve bu çalışmalar sırasında da bulaşıcı hastalıklara yakalanma riski taşıdığından oluşacak yıpranmalara karşı yasal önlemler mutlaka alınmalıdır. Her türlü afette sağlıksız ortamlarda görev yapan arama kurtarma teknisyenlerinin hastalıklara yakalanma riski göz önüne alındığında İş Riski Zammı ve Fiili Hizmet Zammı haklarından faydalanılması için gerekli çalışmalar hızlandırılmalı ve hukuki düzenlemeler bir an önce sonuçlanmalıdır.

Ayrıca Kamu ve özel sektörde çalışan sağlık emekçilerinin uzun çalışma saatleri ile birlikte çalışma ortamlarında hastalık kapma riskleri yüksektir. Sağlık çalışanlarının enfeksiyon, kesici ve delici alet yaralanmaları, radyasyon, toksik kimyasal maddeler, biyolojik virüsler, ısı, gürültü, stres, şiddet ve kötü muamele gibi meslekle ilişkili sağlık sorunlarına maruz kaldıklarından dolayı yakın zamanda bir çok yaralanma ve can kaybı yaşanmıştır. Bu ve bunun gibi sebeplerden dolayı sağlık emekçilerine yıpranma payı hakkı tanınmalıdır. Sağlık çalışanlarının, mesleğe bağlı ciddi sağlık problemleri yaşadığı, bu nedenle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda değişikliğe gidilerek sağlıkçıların maaş katsayıları yeniden düzenlenmeli ve yıpranma payı hakları verilmelidir.

Bir diğer önemli kurumumuz olan TSK bünyesinde çalışan sivil memurlarımızda aynı çalışma ortamında beraber çalıştıkları, aynı riskleri taşıyan askeri personel ile birlikte aynı özlük haklarına kavuşmak istemektedirler. Ülkemizin terörle mücadele eden bir ülke olması sebebiyle askeri kurum ve kuruluşlar her zaman hedef olmuştur. Bu nedenle Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde çalışan sivil memurlarında aynı kurum bünyesinde çalışan askeri personele uygulanan yıpranma hakkının sivil personel içinde uygulanması gerekmektedir. Bu durumun gerçekleşmesi kurum içi iş barışın oluşmasını da sağlayacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Yaşamsal olarak riskli olan ağır ve yıpratıcı işlerde çalışan sigortalıların korunması amaçlanmıştır.

Madde 2- Yürürlük Maddesidir.

Madde 3- Yürütme Maddesidir.

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 Tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 40. Maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tablodaki 13 numaralı sırada belirtilen cümlelerin sonuna erler kelimesinden sonra gelmek üzere "sivil memurlar" cümlesi ilave edilmiş ve tabloya aşağıdaki sıralar eklenmiştir.

"19) Sağlık Kuruluşlarında; Kamu ve özel sağlık kurum ve kuruluşlarında sağlık hizmetleri ile yardımcı sağlık hizmetleri sınıfında çalışan personel. 90"

"20) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı; Teknik hizmetler sınıfı dahilindeki Teknisyen, Arama Kurtarma Teknisyeni, Tekniker ve Mühendis kadrolarında çalışan personel. 90"

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

4857 Sayılı İş Kanunu ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun bazı maddelerinde değişiklik Teklifi ve Gerekçesi ekte sunulmuştur.

25.04.2013

Gereğini arz ederim.

A. Levent Tüzcel

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1488)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Siyasi iktidar tarafından uygulanan neoliberal politikalar nedeniyle işçi ve emekçiler yüz elli yıl önce kazandıkları hakları gasp edilmekte, kualsız, güvencesiz, sendikasız, sağlıksız koşullarda düşük ücretle, günde 12- saate kadar çalışmaya zorlanmaktadır. Bilim ve teknolojiadaki gelişmeler doğrultusunda, çalışma sürelerinin düşürülmesi, 18 yaşın altında çalışmanın yasaklanması, ücretli doğum izninin uluslararası standartlara yükseltilmesi, kadın ve çocuk emeğinin korunmasına yönelik önlemler alınması gerekmektedir.

2002 yılında AKP Hükümeti tarafından 4857 sayılı İş Kanunu'nun 2. maddesinde asıl işveren-alt işveren tanımlaması getirilmek suretiyle, kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektörde yapılan asıl işlerin bir bölümü ve yardımcı işlerde "taşeron işçi çalıştırılması" yasal olarak düzenlenmiştir.

2002 yılında 387 bin olan taşeron işçi sayısı, 2012 yılında 1 milyon 611 bine yükselmiştir. Taşeron işçi sayısındaki dikkat çekici artışın en önemli sebebi, hizmet alım yönteminin doğrudan istihdam sağlamaya göre çok daha ucuza gelmesidir. Bu sebeple kamu kurumları dahil birçok kurum yemek, ulaşım, alt yapı, güvenlik, temizlik hizmetlerinin yanı sıra, asıl işlerden olan hasta kabul, acil servis, paketleme, nakil, fırınlama gibi işleri de taşeron firmalar aracılığıyla yürütmeye başlamıştır.

İşverenlerin maliyeti düşürmek amacıyla tercih ettiği alt işverene bağlı taşeron işçiler çalıştıkları, hastanelerde, belediyelerde, tersanelerde, madenlerde, demir çelik işletmelerinde, havayollarında, karayollarında, üniversitelerde iş güvencesinden yoksun, esnek ve kualsız çalıştırılmaktadır. Taşeron işçilerin çoğunluğunun yaptıkları iş, yürüttükleri hizmet, görev pozisyonu ile uyumlu bulunmamaktadır. Özellikle hastanelerde geçmiş yıllarda memurlar tarafından yapılan evrak kaydı, sekreterlik, güvenlik, görüntüleme gibi birçok kamu hizmeti taşeron firma elemanları yapmaktadır. 2002 yılında Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelerde çalışan taşeron işçi sayısı sadece 11 bin iken, bugün bu rakam 160 bine ulaşmıştır.

Taşeron çalışma kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektörde hızla artmaktadır. TBMM'de dahi taşeronlaştırma yaygınlaşmaktadır. Taşeron işçiler bir yıl dolmadan yapılan giriş çıkışları, uzun çalışma süreleri, düşük ücret ve yıllık ücretli izin kullanamama, sosyal ve sendikal haklar bakımından sorun yaşamaktadır.

Bakanlığın verilerine göre, Türkiye'de 11 milyon 743 bin kayıtlı çalışanın sadece 1 milyon 600 bini sendikalıdır. Taşeron şirketlerde çalışan işçilerin sendikalarda örgütlenmesi engellenmekte, örgütlenenler ya işten atılmakta ya da toplu sözleşme yapılmamaktadır.

Diğer taraftan, taşeronlaşmanın ve güvencesizliğin en çıplak görüntüsü ise ölümlü iş kazalarının sayısının her geçen gün artmasıdır. Türkiye, iş kazalarında Avrupa birincisi, Dünya üçüncüsüdür. SGK verilerine göre 2008'de 865, 2009'da 1171, 2010'da 1444 ve 2011'de 1563, 2012 de ise en az 867 işçi hayatını kaybetmiştir. Son 10 yılda 10 bin 723 işçinin öldüğü Türkiye'de her yıl ortalama 1072 işçi hayatını kaybetmektedir. 2011 yılında, 69.227 iş kazası gerçekleşmiştir. Her gün ortalama 190 iş kazası meydana gelirken, bu kazalarda her gün ortalama 4 işçi hayatını kaybetmekte, 6 işçi de iş göremez hale gelmektedir.

Çalışma ve Sosyal güvenlik Bakanlığı verilerine göre, toplam 1 milyon 522 bin 155 işyeri olup, alt işveren sayısı 27.643'dir. 25 milyonu aşkın çalışanın sadece 11.5 milyonu sigortalıdır. Sigortasızların geçirdiği iş kazalarının birçoğu da kayıtlara yansımamaktadır. İş kazaları en çok, maden, inşaat, metal, enerji, sektöründe meydana gelmekte ve alanlarda ciddi bir taşeronlaşma olduğu bilinmektedir.

Veriler değerlendirildiğinde, ölümlü iş kazaları ve meslek hastalıklarının artmasıyla taşeronlaştırmanın doğrudan ilişkili olduğu görülmektedir.

2008 Yılında kamu işverenlerini, kanunda yer alan yükümlülüklerden muaf tutan bir düzenleme yapılmasına rağmen, Yargıtay kamu için farklı bir uygulamaya gidilmesinin muvazaayı kaldırmadığına karar vermiştir.

Son yıllarda özellikle hastanelerde, belediyelerde, üniversitelerde yıllarca çalışıp kapının önüne konulan taşeron işçiler açtıkları binlerce dava sonucu ya işe 'iade kararı' almakta ya da o işyerinin 'kadrolu işçisi' işten atılmış gibi; işe girişinden çıkarıldığı tarihe kadar olan kıdem, ihbar tazminatları ile izin hakları; alacakları hesaplanarak ödenmesi istenmektedir.

Ancak, Yargıtay'ın kararları ne kamuda ne de özel sektörde uygulanmamaktadır. Karayollarında taşeron işçilerle ilgili mahkeme kararları halen uygulanmış değildir. Yargıtay kararlarının uygulanmaması nedeniyle, taşeron işçilerinin öncelikle ücret ve sosyal haklar, izin, tazminat, fazla çalışma ücreti, güvenceli çalışma, işçi sağlığı ve güvenliği, toplu sözleşme hakları bakımından hak kaybına uğramaktadır. İş, ücret ve sosyal haklar ile yaşam güvencesizliği olarak da adlandırılabilir; taşeron çalıştırma biçimi uygulamada yarattığı sorunlarla ve yargı kararlarıyla da açığa çıkmıştır ki; uygulanabilir, sürdürülebilir bir çalışma biçimi değildir.

Bütün bu gerekçelerle ve Yargıtay kararları uyarınca taşeron işçilerin hak kayıplarının giderilmesi için taşeron çalışmanın geçici işlerle sınırlandırılarak kaldırılması yönünde yeni bir yasal düzenlenmeye ihtiyaç duyulduğu açıktır.

Türkiye'de yasal çalışma süresi haftalık işçilerde 45, memurlarda 40 saat olmasına rağmen; özellikle özel işyerlerinde fiili çalışma süresi 55 ile 59 saat arasında değişmekte, istihdamın yaklaşık 4'te 1'inden fazlası 60 saatin üzerinde çalışmaktadır.

OECD'nin, çevre, ekonomi ve sosyal alanlara ilişkin istatistiklerin yer aldığı "Factbook 2013" başlıklı çalışmasına göre; çalışanlar Türkiye'de, Almanya'dan yılda 464, Fransa'dan 401, İngiltere'den 252, İspanya'dan 187, Japonya'dan 149, İtalya'dan 103 saat fazla çalışmaktadır. Çalışma sürelerinin uzaması ve esnekleşmesi ile ölümlü iş kazalarındaki artış arasında karşılıklı bir ilişki vardır. Yine, uzun sürelerle çalışma, meslek hastalığı riskini de tetiklemektedir.

Büyüyen ekonominin, büyüyen ihracat rakamlarının işçilerin uzun süre ve düşük ücretle çalıştırılması karşılığında gerçekleştiği apaçık onadır. Düşük ücret verilmesi nedeniyle, işçiler daha fazla sürelerle-çoğu zaman karşılıksız- çalışmaya zorlanmaktadır. Nitekim, TÜİK'in yoksulluk verilerine göre; Türkiye nüfusunun %30'u kişi başına ortalama ayda 475 %16,1'i de 339 liranın altında bir gelirle yaşamaktadır.

Asgari ücretin arttırılması ve çalışma sürelerinin düşürülmesiyle istihdam artacağı gibi iş kazaları azalacak, sosyal hukuk devleti olma ilkesi kısmen gerçekleşmiş olacaktır. Tüm bu nedenlerle çalışma sürelerinin düşürülmesi gerekmektedir.

2006 TÜİK verilerine göre, Türkiye'de 06-17 yaş grubundaki çocuk sayısı 16 milyon 264 bindir. Bunların %5,9'u (958 bin kişi) çalışmaktadır. Türkiye genelinde 6-17 yaş grubunda çalışan çocukların %47,7'si kentsel, %52,4'i kırsal yerlerde yaşamaktadır. Çocuk işçilerin %66'sını erkek, %34'ünü kız çocukları oluşturmakta ve %68,5'i öğrenimine devam etmemektedir. Çalışan çocukların çoğuna maaş veya yevmiye dahi verilmemektedir.

Sözü edilen rakamlar bile başlı başına dehşet vericidir. Fakat daha da kötü olanı, gerçek rakamların araştırmada geçen rakamlardan daha yüksek olmasıdır. Çocuk işçilerin birçoğu tezgahçılık, işportacılık, ayakkabı boyacılığı, çöp-kağıt toplayıcılığı, inşaat vb. işlerde ve sanayi sitelerinde çalıştırılmaktadır. Denetimsizlik nedeniyle gerçek rakamların verili rakamların çok üzerinde olduğu başka bir gerçektir. Yakın bir tarihte, Adana'da çalıştığı plastik fabrikasında pres makinesinin arasına sıkışarak can veren 13 yaşındaki Ahmet Yıldız'ın, işvereni tarafından hastane kayıtlarına trafik kazası olarak geçirilmesi, gizlenen iş cinayetlerinin ve kaçak çocuk işçiliğinin boyutlarını göstermektedir.

Türkiye'nin imzaladığı Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 1. Maddesine göre, 18 yaşından küçük herkes çocuk olarak tanımlanmaktadır. Aynı Sözleşmenin 32. maddesinde ise "Taraf devletler, çocuğun ekonomik sömürüye ve her türlü tehlikeli işte ya da eğitimine zarar verecek ya da sağlığı veya bedensel, zihinsel, ruhsal, ahlaksal ya da toplumsal gelişmesi için zararlı olabilecek nitelikte çalıştırılmasına karşı korunma hakkını kabul eder." denilmektedir.

Buna rağmen, Türkiye'de İş Yasası'nın 71. maddesinde çalışma yaşı 15 olarak belirlenmiş olup, 15 yaşın altındaki çocukların çalıştırılması yasaktır. Ancak aynı yasada 14 yaşındaki çocukların çalıştırılabileceklerinden söz edilmektedir. İş yasasına bağlı olmayan işyerlerinde geçerli olan Umumi Hıfzıssıhha Yasası ise, çalışma yaşını 12 olarak belirlemiştir. Buna göre, ülkemizde çocukların çalışma yaşı 12'ye kadar inmektedir. AKP Hükümetinin 2012-2013 öğretim yılında uygulamaya koyduğu 4+4+4 kademeli eğitim sistemiyle birlikte 9-10 yaşında ilköğretimi tamamlayan çocukların emek sömürüsüyle karşı karşıya kalacaktır. Sokaklarda mendil, kalem satan, ayakkabı boyayan 5-6 yaşındaki çocuklar da, çocuk işçiliğinin vahim boyutunu ortaya koymaktadır.

Çocuk emeği sömürüsünün önlenmesi ve tehlikelerden korunması bir yana, AKP Hükümeti, çıraklık yasası, çıraklık eğitimi, çırak öğrenci uygulamaları ile çocuk işçiliğini yasal güvenceye alırken, 16 yaşından küçük çocukların tehlikeli işlerde çalıştırılması yasağını kaldırma çabası içindedir. Tüm bu gerekçelerle, **çalışma yaşının 18'e çekilmesi yönünde bir yasal düzenleme uluslararası sözleşmeye uygunluk ve çocuk emeğinin korunması bakımından önemlidir.**

Türkiye'de, çalışan işçi ve emekçi kadınların doğum sonrası ücretli izin süreleri gerek AB, gerekse OECD ülkeleri ortalamalarının gerisinde bulunmaktadır. Dünya Sağlık Örgütünc, bebeklerin en az 6 ay anne sütü alması gerektiği açıklanmıştır. Halen doğum öncesi 8, doğum sonrası 8 hafta olmak üzere toplam 16 hafta olan **ücretli doğum izninin, doğum sonrası 24 hafta olarak düzenlenmesi, emzirme sürelerinin arttırılmasının uluslararası standartlara uygunluk açısından olduğu gibi, anne ve bebek sağlığı açısından önem taşımaktadır.**

Kamu kurum ve kuruluşlarında sözleşmeli ve 4C’li geçici personel kapsamında istihdam edilen personel sayısı her geçen gün artmaktadır. Yine özelleştirme uygulamaları ile kamu kurumlarına geçici personel olarak yerleştirilen kamu personeli ile aynı işi yapan çok sayıda memur veya işçi kadrosundaki personel arasında maddi ve sosyal haklar bakımından ciddi bir açığı farkı oluşmaktadır. Yıllarca aynı işyerinde, sürekli aynı işi yapmalarına karşın, geçici personel aleyhine eşitsizlik ve ayrımcılık hakkaniyet ilkesini zedelemektedir. Bu nedenle, 657 sayılı Kanunun 4/B ve 4/C madde/fıkrası ile 03/05/2004 tarihli ve 2004/7898 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Esaslara paralel olarak her yıl istihmal edilen Bakanlar Kurulu Kararının yürürlükten kaldırılması ve kamu kurumlarında halen 4B’li sözleşmeli ve 4/C’li geçici personelin aynı kanun kapsamında kadroya alınması, iş güvencesi, eşit işe eşit ücret ve hakkaniyet ilkesinin gerçekleşmesi bakımından son derece önemlidir.

Bilim ve teknolojiadaki muazzam gelişmeye rağmen, işçi ve emekçilerin kölelik koşullarında, kuralsız, geleceğinden endişeli, kötü ve güvencesiz ortamlarda, uzun sürelerle, çocuk yaşıta, düşük ücretle, aynı işi yapan çalışanlar arasında ayrımcılık yapılması kabul edilemezdir. Bu yasa teklifimizde yer alan hak ve özgürlüklere ilişkin düzenlemeler, işçi ve kamu emekçileri ile sendikalarla yapılan sayısız toplantıda gündeme getirilen talepler ve öneriler doğrultusunda hazırlanmıştır. Çalışma yaşamının demokratikleşmesi bakımından emekçilerin taleplerinin dikkate alınması gerekir. Teklif yukarıda belirtilen gerekçelerle hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Teklifimizle asıl iş yardımcı iş ayrımı kaldırılmış, alt işverene verilecek işler, işletmede işin gereği ve teknolojik nedenlerle özel uzmanlık gerektiren ve geçici işlerle sınırlandırılmıştır. Alt işveren yanında çalışan işçilerin asıl işverenin işyerinde uygulanan toplu sözleşme haklarından yararlanması, toplu sözleşmeye taraf olan sendikaya üye olması şartına bağlanmıştır.

Madde 2- İşverenin, işletmenin iflas ve benzeri nedenlerle ödeme gücüne düşmesi halinde, işçinin alacaklarının Ücret Garanti Fonundan karşılanması ve bilahare işverene rücu edilmesi sağlanmıştır.

Madde 3- Geçici bir maddeyle, mevcut taşeron işçilerin bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihte asıl işverenin kadrolu elemanı sayılması sağlanmıştır.

Madde 4- Uzun çalışma süreleri işçilerin sağlığını ve can güvenliğini tehlikeye sokacak boyutlara erişmiş durumdadır. Kanunda istisna olan en fazla 11 saat çalışma süresi, ne yazık ki, uygulamada işverenlerin büyük çoğunluğunca genel çalışma süresi olarak uygulanmaktadır. Uzmanlarca, iş kazalarına kaynaklık eden en önemli etkenlerden biri çalışma sürelerinin uzun olması olarak belirtilmektedir. Diğer taraftan son zamanlarda siyasi iktidarlarca esas çalışma biçimi haline getirilen esnek, kuralsız ve güvencesiz çalışma nedeniyle, işverenlerce az işçiyle çok iş yaptırma, çok mal üretime temel alınmaktadır. İşçinin sağlığı ve can güvenliğinin korunmasına ve istihdamın artırılmasına hizmet edecek bir değişiklik yapılması gerekmektedir. Kaldı ki pek çok ülkede haftalık çalışma süresi 35 saate düşürülmüş bulunmaktadır. Teklifimizle, günlük çalışma süresi 7, haftalık çalışma süresi 35 saate olarak düzenlenmiş, günlük en fazla 11 saat olan çalışma süresi 8 saate düşürülmüştür.

Madde 5- Teklifimizle, çalıştırma yaşı 18'e çekilmiş, stajyer öğrencilerin çalıştırılması günde 4, haftada 12 saatle sınırlanmış, sigortalanması ve ücretleri yasa güvencesine alınmıştır. Genç işçilerin ağır işlerde çalıştırılması yasaklamıştır. Böylelikle, Türkiye'de çalışma yaşı, taraf olduğumuz Uluslararası Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne uygun olarak düzenlenmiş, çocuk emeğinin sömürsünün önlenmesi sağlanmıştır.

Madde 6- Devlet Memurlarının çalışma süreleri günlük 7, haftalık 35 saate düşürülmüştür.

Madde 7- İş Kanununda halen işçi kadınların 16 hafta olan ücretli doğum izni, anne ve bebek sağlığının korunması amacıyla 24 haftaya, emzirme izni 3 saate çıkarılmış olup, Dünya Sağlık Örgütünün bebeklerin en altı ay anne sütü alması tavsiyesine uygun hale getirilmiştir.

Madde 8- Devlet memurları Kanununda yer alan ücretli doğum izni süresi 24 haftaya, emzirme izni 3 saate çıkarılarak anne ve bebek sağlığının korunması amaçlanmıştır.

Madde 9- Teklifimiz ile kamuda geçici personel uygulaması kaldırılmış, mevcut 4C'li personel ile özelleştirme uygulaması nedeniyle işini kaybeden işçilerin kamu kurum ve kuruluşlarına isteklerine göre memur ya da sürekli işçi kadrosuna atanmaları güvence altına alınmıştır. Böylelikle Anayasanın eşitlik ilkesi gerçekleşmiş, sosyal adalet ilkesi kısmen sağlanmış olacaktır.

Madde 10- Yürürlük maddesidir.

Madde 11- Yürütme Maddesidir.

4857 SAYILI İŞ KANUNU VE 657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

Madde 1- 4857 sayılı İş Kanununun 2. Maddesinin 6ncı, 7nci, 8 inci, 9uncu fıkraları yürürlükten kaldırılmış, aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

- a) "İşyerinde süreklilik arz eden asıl ve yardımcı işlerin tümü asıl işveren eliyle yürütülür. Ancak, bir işveren tarafından, işin ve işletmenin gereği teknolojik nedenlerle özel uzmanlık gerektiren istisna işler ile geçici işler, işçilerini sadece bu işte çalıştıran bir başka işverene verebilir, bu şekilde kurulan iş ilişkisine asıl işveren- alt işveren ilişkisi denir. Bu durumda, alt işveren yanında çalışanların mali ve sosyal hakları ile işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinden asıl işveren ve alt işveren müşterek sorumludur."
- b) "Aynı işyerinde, aynı veya eş değer nitelikte iş yapan emekçilere eşit ücret ödenir, sosyal ve özlük haklarda ayrımcılık yapılamaz. Alt işveren işçilerinin asıl işverenin işyerinde uygulanan toplu iş sözleşmesinden yararlanabilmeleri için toplu iş sözleşmesinin tarafı işçi sendikasına üye olmalarının dışında bir koşul aranmaz."

Madde 2- 4857 sayılı İş Kanununa aşağıdaki ek madde ilave edilmiştir.

"İşverenin, işletmenin iflas ve benzeri nedenlerle ödeme güçlüğüne düşmesi halinde, işçinin alacakları Ücret Garanti Fonundan karşılanır, bilahare işverene rücu edilir. "

Madde 3- 4857 sayılı İş Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"4857 sayılı Kanunun 2. Maddesinin 6ncı ve 7nci fıkraları kapsamında, asıl işveren tarafından alt işverene verilen işlerde çalışanlar, İş bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihte asıl işverenin kadrolu elemanı sayılır."

Madde 4- 4857 sayılı Kanununun çalışma sürelerine ilişkin 63. madde aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Genel bakımdan çalışma süresi günlük 7, haftada en çok otuz beş saattir. Aksi kararlaştırılmadıkça bu süre, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine eşit ölçüde bölünerek uygulanır. Çalışma sürelerinin 7 saate düşmesi nedeniyle, ücretler düşürülemez.

Tarafların anlaşması ile haftalık normal çalışma süresi, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine, günde 8 saati aşmamak koşulu ile farklı şekilde dağıtılabilir. Bu halde, iki aylık süre içinde işçinin haftalık ortalama çalışma süresi, normal haftalık çalışma süresini aşamaz. Denkleştirme süresi toplu iş sözleşmeleri ile dört aya kadar artırılabilir.

Çalışma sürelerinin yukarıdaki esaslar çerçevesinde uygulama şekilleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Sağlık kuralları bakımından günde ancak 6 saat ve daha az çalışması gereken işler, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı tarafından müştereken hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir."

Madde 5- 4857 sayılı Kanununun "çalıştırma yaşı ve çocuk çalıştırma yasağına" ilişkin 71.madde aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"On sekiz yaşını doldurmamış çocukların çalıştırılması yasaktır. Ancak 18 yaşını doldurmamış ve meslek liselerinde okuyan çocuklar günde en fazla 4, haftada 12 saat olmak üzere, bedensel, zihinsel, psikolojik gelişimlerine ve yeteneklerine uygun hafif işlerde stajyer olarak çalışabilirler. Bu sürede işveren tarafından stajyer öğrencilere asgari ücret üzerinden ödemede bulunulur, sigorta primleri SGK'ya yatırılır.

17 yaşını doldurmuş, on sekiz yaşını henüz doldurmamış, ancak, temel eğitimi tamamlamış ve okula gitmeyen çocukların çalışma saatleri günde beş ve haftada 20 saatten fazla olamaz. Genç işçiler bakımından yasak olan ağır işler ile çalışmasına izin verilecek hafif işler ve çalışma koşulları Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından altı ay içinde çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir."

Madde 6- 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 99. Maddesi birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Memurların günlük **çalışma süresi 7**, haftalık çalışma süresi genel olarak 35 saattir."

Madde 7- 4857 sayılı İş Kanununun analık halinde çalışma ve süt iznine ilişkin 74.maddede geçen "doğumdan sonra sekiz hafta" ifadesi "doğumdan sonra 16 hafta" olarak; beşinci fıkrada geçen onaltı ifadesi **yirmidört**, onsekiz ifadesi **yirmialtı** olarak; altıncı fıkrada geçen "birbuçuk" "**üç saat**" olarak değiştirilmiştir.

Madde 8- 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 104. Maddesinin (A) fıkrasında yer alan "doğum yaptığı tarihten itibaren 8 hafta olmak üzere toplam 16 hafta" ifadesi kaldırılarak, "*doğum yaptığı tarihten itibaren 16 hafta olmak üzere toplam 24 hafta*" olarak, "günde toplam bir buçuk saat süt izni" ifadesi, "günde toplam üç saat süt izni" olarak; (B) fıkrasında geçen "üç gün" ifadesi "10 gün" olarak değiştirilmiştir.

Madde 9- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4.maddesinin B ve C fıkraları ile 03/05/2004 tarihli ve 2004/7898 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Esaslar yürürlükten kaldırılmış, aşağıdaki madde eklenmiştir.

"İş bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kamu kurum ve kuruluşlarında 4-C pozisyonunda geçici personel ile sözleşmeli olarak 4/B statüsünde istihdam edilenler 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde belirtilen memur veya sürekli işçi kadrolarına atanmış sayılır."

Özelleştirme uygulamaları sonucunda işsiz kalan ve bilahare işsiz kalacak olan işçiler, Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığı koordinasyonu ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında memur veya sürekli işçi kadrolarına atanır."

Madde 10- Bu kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Madde 11- Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Fonu Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ilişkin Yasa Teklifi ve Gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

25.04.2013

A. Levent Tüzel

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1496)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Günümüzde, insanların yaşam kalitesini etkileyen en önemli hakların başında, geçimini sağlayacak nitelikte düzenli gelire ve sosyal güvenceye sahip olmaları gelmektedir. Çalışma ve sosyal güvenlik, temel "insan hakkı" ve esas itibarıyla de "devlet görevi"dir. Sosyal güvenlik kavramı; iktisadi, mesleki veya sosyal riskler nedeniyle geliri kesintiye uğramış kimselerin başkalarının yardımına ihtiyaç kalmaksızın, geçinme ve yaşama ihtiyaçlarını karşılayan bir sistem olarak tanımlanmaktadır. Sosyal güvenlik kavramı, çalışma ve düzenli gelir hakkını da içermektedir. Dolayısıyla, devletin yurttaşlarına hastalık, iş kazası, yaşlılık, ölüm ve işsizlik hallerinde, ekonomik ve sosyal zorluklara karşı kamusal koruma ve destek sağlaması gerekir.

Bu doğrultuda Anayasa'nın 49 uncu maddesinde "Çalışma herkesin hakkı ve ödevidir. Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemek(...) için gerekli tedbirleri alır" denilmektedir. Sosyal güvenlik hakkı ise, Anayasanın 60 ıncı maddesinde "Herkes sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet bu güvenliğı sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar" hükmü ile açıkça ortaya konmuştur.

Türkiye'de istihdamın korunması, geliştirilmesi ve işsizliğin önlenmesi faaliyetlerine yardımcı olmak ve işsizlik sigortası hizmetlerini yürütmek üzere İŞKUR kurulmuştur. Ancak gerek iş bulma, gerekse işsizlik sigortası fonundan işsizlere sağlanan hizmetler son derece yetersizdir. Fon yönetiminin çoğunluğunun siyasi iktidarın etkisindeki kamu görevlilerinden oluştuğı için özerk değildir. Diğer taraftan yasada yapılan değişikliklerle idare tarafından fon amacı dışında kullanılmaktadır.

Diğer taraftan, çalışabilir nüfusun %10'nu işsizdir; tarım dışı işsizlik oranı %14 iken, gençlerde işsizlik oranı %25'e kadar çıkmaktadır. Çalışabilir nüfusun iş gücüne katılma oranı %48.2'dir. Sektörlere göre istihdam oranları Ocak 2012 verilerine göre, tarımda, %23.1, hizmetlerde 50.9, sanayide %20, inşaat ise %6.1'dir. Kayıt dışı istihdam ise %40'lar civarındadır.

Bu veriler göstermektedir ki, çalışabilir nüfusun çoğunluğu çalışma hayatı dışındadır. Önemli bir bölümü de kayıt dışı çalışmaktadır. Gerek çalışabilir nüfusun işgücüne katılması gerekse kayıt dışı çalışmanın önlenmesi bakımından, çalışabilir nüfus ile çalışanlar ve işsizler, özel/kamu, işçi/memur, geçici, sözleşmeli, mevsimlik vb. şeklinde İŞKUR tarafından kayıt altına alınması ve düzenli olarak takip edilmesi gerekir.

Bilindiği üzere, işsizlik sigortasına ilişkin kanun 01.06.2000 tarihinden itibaren uygulanmaya başlamıştır. Ancak o tarihten günümüze kadar Fonun kullanımı, değerlendirilmesi ve yönetimine dair pek çok değişiklik gerçekleşmiş bulunmaktadır. Bu değişikliklerle fonun sahibi olan işsizlerin yararlanma koşulları güçleştirilirken, **istihdam yaratma gerekçisiyle işveren ve kamu idaresinin kullanımına sunulmaktadır.**

Mevcut İşsizlik Sigortası Kanununda, işsiz yurttaşlara yapılacak ödemelerden ve hizmetlerden daha çok, merkezi bütçe kapsamında yer alan GAP, yatırım ve istihdam programı kapsamında yapılacak ödemeleri esas alınmaktadır. Fon gelirlerinin bütçeye gelir kaydedilemeyeceği hüküm altına alınmasına rağmen, 2008 yılından bu yana bu hüküm ihlal edilmektedir. Kuruluş kanununda, Fon gelirlerinden damga vergisi dışında vergi kesilmemesi hükme bağlanmışken, 2012 yılında Vergi Usul Kanununda yapılan bir değişiklik gerekçesiyle fon gelirlerinden de stopaj vergisi kesilmek suretiyle fon gelirleri azaltılmıştır.

Siyasi iktidar, işsizlik sigortası fonundan; 4447 sayılı kanuna göre, işsizlik ödeneği dışında, kısa çalışma ödeneği, sağlık güvencesinin devamlılığı, toplum yararına çalışma, iş bulma, meslek eğitimi, yönetim giderleri, yatırım ve istihdamı teşvik projeleri adı altında sermaye çevrelerine partizanca fon kaynaklarını transfer etmektedir. İstihdam garantili mesleki eğitim projeleri ve istihdamı teşvik programı kapsamında yapılan ödemelerden yararlanan işletmelerin bu koşulları yerine getirip getirmediği dahi denetlenmemektedir.

İşsizlik Sigortası Fonunun yürürlüğe konulduğu 01.06.2000'den, **28 Şubat 2013 tarihine kadar Gelirler Toplamı 83milyon 170bin 205TL, Giderler Toplamı ise, 21milyon 845bin, 107 TL'dir. 28 Şubat 2013 tarihi itibarıyla fonun mevcudu 62milyon 434bin 986 liradır.**

İşsizlik Sigortasının uygulamaya başladığı Mart 2002 tarihinden 28.02.2013 tarihine kadar 3.764.980 kişi başvuruda bulunmuş 2.873.814 kişi işsizlik ödeneğinden yararlanabilmiştir. Mart 2002 tarihinden 28 Şubat 2013 tarihine kadar toplamda 5.726.107.730.-TL ödemede bulunulmuştur.

Görüldüğü üzere, işsizlik sigortası fonundan yapılan ödemeler, toplam harcamaların sadece 1/4'ü olup, fon harcamalarının 3/4'ü teşviklerle işverenlere ve GAP'a aktarılmaktadır. Fonda biriken para işveren çevrelerinin iştahını kabartmakta, hükümet açısından da kamu finans açıklarını kapatma aracına dönüşmektedir.

İşsizlik Sigortası Fonu Kanununun bu anlayıştan kurtarılması ve gerçekten işsiz yurttaşlarımızın iş ve meslek edinmesine yönelik hizmetler ile işsizlik ücreti ödeneklerinin artırılarak işsizler için kullanım alanının genişletilmesi gerekir. Sosyal devlet olma ilkesi gereği, İşsizlik Sigortası Fonunun gerçek bir sosyal güvenlik sisteminin parçası olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Mevcut haliyle Yasa, işsizlerden, güçsüzlerden çok, güçlü ve işverenlere hizmet etmektedir ki, bu durum kabul edilemezdir.

İşsizlik Sigortası Fonunun amacı dışında kullanımının önlenmesi, fondan işsizlerin yararlanmasının kolaylaştırılması, işsizlik ücretinin artırılması, fonunun gelirlerinin artırılması, mevsimlik işçilerin yaşlılık ve sağlık sigortası primlerinin fondan karşılanması, mesleki eğitim ve işsizlik ödeneği dışındaki gider kalemlerinin kaldırılması yönünde yeni bir yasal düzenleme ihtiyacı bulunmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Mevcut yasa maddesinde, işsizlik ödeneği ve işsizlere yönelik hizmetlerden ziyade işsizlik sigortasından yapılacak ödemeler ve hizmetler esas alınmaktadır. Teklifimizle belirsizlik giderilmiş, kullanım amacı daraltılmış olup, yasanın esasını oluşturan işsizlere yapılacak "işsizlik ödemesi ve işsizlere yönelik eğitim hizmetleri" yasa maddesi güvencesine alınmıştır.

Madde 2- Mevcut yasa maddesinde, fon gelirlerinin %30'u, Bakanlar kurulu kararıyla %50'sinin, işgücünün istihdam edilebilirliğinin ve çalışanların vasıflarının yükseltilmesi, işsizlik riskinin azaltılması, istihdamı arttırıcı ve koruyucu önlemlerin alınması ve uygulanması, danışmanlık hizmetleri, işgücü piyasası araştırma ve planlama çalışmaları yapılması amacıyla kullanılır ifadesi yer almaktadır. Bu ifade, bizzat devlet tarafından izlenmesi ve hazineden finanse edilmesi gerek istihdam politikalar olup, İdareye ve Hükümete çok geniş bir uygulama alan tanımaktadır. Önerimizle, fonun kuruluş amacı dışında kullanımına yol açan ve hizmet satın alma yoluyla özel şirketlere fon kaynaklarının aktarılmasına zemin hazırlayan, fon gelirlerinin %50'sinin bu hizmetler için kullanılmasına yol açacak Bakanlar Kurulu yetkisi kaldırılmıştır. Meclisin yasama yetkisi korunmuştur.

Madde 3- İşsizlik sigortasının kuruluş kanuna sonradan eklenen Fonun amacı dışında kullanımına yol açan yönetim giderleri gibi geniş ve soyut bir muhtevası olan düzenleme ile sigortalı bir iş bulamadığı için kendi ya da ailesinin imkanlarıyla isteğe bağlı sigorta primi ödemek zorunda kalan yurttaşan % 1 + 2 oranında fona prim yatırma zorunluluğu kaldırılmıştır.

Madde 4- İşsizlik sigortası fonundan işsiz kalanların yararlanma koşulları genişletilmiş olup, işsizlere ödenecek işsizlik ücreti yüzde 40'dan yüzde 80' ne yükseltilmiştir. Ayrıca işsizlik ödeneğinin asgari ücretin altında olmaması hüküm altına alınarak, işsizlik ödeneğine alt sınır getirilmiştir. Kuruma, işsizlik ödeneğinin durdurulabilmesi ve iş bulmak için başvuruda bulunan yurttaşlar için İŞKUR tarafından bulma koşulu getirilmiştir. Kurum tarafından 1 yılın sonunda iş gösterilememesi halinde işsizlik ücreti ödenmesi sağlanacaktır. Mevsimlik tarım ve turizm işçilerine, çalışmadıkları sürelerde işsizlik ücreti verilmesi, yaşlılık ve sağlık sigortası primlerinin fondan karşılanması düzenlenmiştir. Böylelikle Anayasada güvence altına alınan yurttaşların çalışma hakkı, geçimini sağlayacak gelire sahip olması ve sosyal devlet olma ilkesi kısmen gerçekleşmiş olacaktır.

Madde 5- Kanunda yapılan değişikliklerle Merkezi Yönetim Bütçesinin konusu olan GAP, yatırımı ve istihdamı teşvik programı ve yönetsel giderler adı altında fon gelirlerinin amacı dışında kullanılmasına son verilmiş, işsiz yurttaşların Fondan yararlanma koşulları genişletilmiştir. Yanı sıra, işsizlik ödeneği ve fon gelirlerinden damga vergisi dışında vergi kesilmemesi düzenlenmiştir.

Madde 6- İşverenin iflasi yada ekonomik nedenlerle işçilerin işini kaybetmesi halinde alamadıkları ücret alacaklarının süresi 12 aya kadar çıkarılmış, kıdem ve ihbar tazminatları alacaklarının da Ücret Garanti Fonundan karşılanması sağlanmıştır.

Madde 7- Fon gelirlerinin bütçeye gelir kaydedilemeyeceği hüküm altına alınmasına rağmen, 2008 yılından bu yana bu hüküm ihlal edilmektedir. Merkezi Yönetim Bütçesinin konusu dahilinde olan GAP, yatırımı ve istihdamı teşvik programı kapsamında işsizlik fonundan süreleri uzatılmak suretiyle yapılan ciddi miktarlara ulaşan ödemelere son verilmiştir. Yapılan değişiklikle, İşsizlik Sigortası Fonunun kuruluş amacı dışında kullanılması ortadan kaldırılmış, Fonun bütçeye gelir olarak kaydedilemeyeceği hükmüne uygunluk sağlanmıştır.

Madde 8- Yürürlük maddesidir.

Madde 9- Yürütme maddesidir.

4447 SAYILI İŞSİZLİK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

Madde 1- 25.08.1999 tarihli, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun 46ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 46- İşsizlik sigortasının amacı; işsizlik sigortasına ilişkin kuralları ve uygulama esaslarını düzenlemek, yurttaşların, sigortalıların işsiz kalmaları halinde, mevsimlik işçilerin başvuruları halinde, bu Kanunda öngörülen ödeme ve hizmetlerin yerine getirilmesini sağlamaktır."

Madde 2- 4447 Kanunun 48. Maddesinin 7 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 48- "Ayrıca Fonun bir önceki yıl prim gelirlerinin % 15'i işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmak, çalışanların vasıflarını yükseltmek ve teknolojik gelişmelere uyum sağlamak amacıyla meslek edindirme ve mesleki eğitim hizmetleri için kullanılabilir. Ancak, işsizlik ödeneğinden yararlanmakta olanlara yönelik hizmetler için bu sınırlama dikkate alınmaz. Bu fıkra ile ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Madde 3- 4447 sayılı Kanunun 49'uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 49- "İşsizlik sigortasının gerektirdiği ödeme ve hizmetlerin giderlerini karşılamak üzere, bu Kanunun 46 ncı maddesi kapsamına giren tüm sigortalılar, işverenler ve Devlet, işsizlik sigortası primi öder. İşsizlik sigortası primi, sigortalının 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 80 ve 82 nci maddelerinde belirtilen prime esas aylık brüt kazançlarından % 1 sigortalı, % 2 işveren ve % 1 Devlet payı olarak alınır. "

Madde 4- 4447 sayılı kanunun 50nci maddesinin birinci ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü ve dördüncü fıkralar ilave edilmiştir.

"MADDE 50-

- 1- Günlük işsizlik ödeneği, sigortalının son dört aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının yüzde seksenidir. Bu şekilde hesaplanan işsizlik ödeneği miktarı, 4857 sayılı İş Kanununun 39 uncu maddesine göre 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan aylık asgari ücretin brüt tutarının yüzde sekseninden az olamaz.
- 2- Hizmet akdinin sona ermesinden önceki son 120 gün prim ödeyerek sürekli çalışmış olanlardan, son üç yıl içinde;
 - a) 300 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 240 gün,
 - b) 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 300 gün,
 - c) 900 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 450 gün,
- 3- Kuruma (İŞKUR) iş bulmak için başvuran kişiye, başvuru tarihinden itibaren 1 yıl içerisinde; işsizlik ödeneğinden yararlanma süresi dolan kişiye ise sürenin bitiminde, yaşına, eğitimine ve mesleğine uygun bir iş gösterilmek zorundadır. Bu süre sonunda iş gösterilememesi halinde kişiye, asgari ücretin %80'i kadar işsizlik ücreti ödenir. Kişinin yeni bir işe başladığı tarih itibarıyla ödeme kesilir.
- 4- Tarım ve Turizm sektöründe çalışan mevsimlik işçilere, başvuruları halinde, çalışmadıkları süreler için işsizlik ücreti ödenir; yaşlılık ve sağlık sigorta primleri fondan karşılanır.

Madde 5- 4447 Sayılı Kanunun 53.maddesinin Fonun gelir ve Giderlerine ilişkin 3. Fıkrasının (B) alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (C) alt bendi ilave edilmiştir.

"Fonun;

B) Giderleri;

a) Sigortalılara verilen ödeneklerden,

b) İşsizlere ve mevsimlik işçilere verilen işsizlik ücretlerinden,

c) 5510 sayılı Kanun gereği ödenecek sigorta primlerinden,

d) Meslek geliştirme, edindirme ve yetiştirme eğitimi giderlerinden,

Oluşur."

C) Fondan yapılan işsizlik ödeneği ve Fon gelirlerinden damga vergisi hariç her hangi bir vergi kesintisi yapılmaz.

Madde 6- EK 1 maddesinin birinci paragrafında geçen "3 aylık ödenmeyen ücret alacaklarını" ifadesi "en fazla 12 aylık ödenmeyen ücret ile kıdem ve ihbar tazminatları alacaklarını" şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 7- 4447 sayılı Kanunun geçici 6, geçici 7, geçici 8, geçici 9 ve geçici 10 uncu maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 8- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 9- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

"31/05/2006 tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi" gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Haydar Akar

Kocaeli

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1498)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Madencilik, doğası gereği içerdiği riskler nedeniyle dünyanın en ağır işkollarından olup bilgi, deneyim, uzmanlık ve sürekli denetimi gerektirmektedir. Son otuz (30) yıldır devletin küçültülmesi, kamunun faaliyet alanının daraltılması ve iktisadi etkinlik ve verimliliğin sağlayacağı savı ile uygulanmaya çalışılan girişimler sonucu, ülkemizde madencilik sektörü yarı yarıya küçültüldüğü gibi, nesillerin bilgi birikimi de darmadağın edilmekle birlikte bu sektörde çalışanlar hayati tehlike olmak üzere pek çok anlamda risk altında görev yapmaktadırlar.

Maden çalışanlarının önemli bir sorununu ise iş sağlığı ve iş güvenliği oluşturmakta, düşük ücretle çalışmaları ve emekli olabilmek için çalışma sürelerinin uzun olması onların mağdur olmalarına neden olmaktadır. 31/05/2006 tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 28. Maddesi ile maden işlerinin yer altı işlerinde sürekli veya münavebeli olarak en az 20 yıl çalışan sigortalılara 55 yaşında emeklilik hakkı vermektedir. Ancak bu sigortalılardan 50 yaşını dolduran ve erken yaşlanmış olduğu tespit edilenlere diğer şartları taşımaları halinde emeklilik hakkı tanınmaktaydı. Ancak 17/04/2008 tarihli ve 5754 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. Maddesi ile 31/05/2006 tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 28. Maddesinin yedinci fıkrasına yer alan ve yeraltında çalışan 50 yaşında emekli olma hakkı sağlayan "50" ibaresi "55" şeklinde değiştirilerek yeraltında çalışıp erken yaşlandığı tespit edilenlerin erken emeklilik hakları elinden alınmıştır.

Halen yeraltında çalışanlara emeklilik yaş haddi 55 olarak uygulanmakta ancak bu yaş yapılan işin zorluğu ile değerlendirildiğinde yetersiz kalmaktadır. Madencilik sektöründe yerüstünde çalışanlar da oldukça zor koşullarda görev yapmalarına rağmen yıpranma payı hakkını hiç kullanamamaktadırlar. Yeraltında çalışanlar için 55 olan emeklilik yaş haddini aşağı çekmek, yerüstünde çalışanlar için ise hak ettikleri yıpranma hakkının verilmesi, kamu vicdanını rahatlatacak bir sonuç olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 31/05/2006 tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 40'inci maddesinde yapılmak istenen değişiklik ile amaç; günümüz çalışma koşulları değerlendirildiğinde, ağır çalışma şartları altında çalışan madencilik sektöründe yerüstünde çalışan meslek mensupları için bu düzenlemenin yapılması gerekliliği, yıpranma haklarının verilerek yaşanan bir mağduriyetin giderilmesidir.

Madde 2- 31/05/2006 tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 28'inci Maddesi ile maden işlerin yeraltı işlerinde sürekli veya münavebeli olarak en az 20 yıl çalışan sigortalılara 55 yaşında emeklilik hakkı verilmektedir. Ancak bu sigortalılardan 50 yaşını dolduran ve erken yaşlanmış olduğu tespit edilenlere yaş dışındaki diğer şartları taşımaları halinde emeklilik hakkı tanımaktaydı. Ancak 17/04/2008 tarihli ve 5754 sayılı sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. Maddesi ile 31/05/2006 tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 28. Maddesinin yedinci fıkrasına yer alan ve yer altında çalışanlara emekli olma hakkı sağlayan "50"ibaresi "55" şeklinde değiştirilerek yeraltında çalışıp da erken yaşlandığı tespit edilenlerin erken emeklilik hakları ellerinden alınmıştır. Değişiklikle amaç çalışma koşulları ağır olan maden işyerlerinin yeraltı işyerlerinde sürekli veya münavebeli olarak en az 20 yıldan beri çalışanların emeklilik yaşının azaltılmak istenmesidir.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ HAYDAR AKAR'IN TEKLİFİ (2/1498)

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU'NDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

Madde 1- 31/05/2006 tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 40' ıncı maddesinin ikinci fıkrasının devamında yer alan tabloya aşağıdaki bent eklenmiştir.

19)	Yerüstünde işlerinde sürekli çalışanlar	Maden İşyerleri	90 Gün
-----	---	-----------------	--------

Madde 2- 31/05/2006 tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 28'inci Maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "55" ibaresi "50" olarak değiştirilmiştir.

Madde 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçeleri ektedir.

Gereğini bilgilerinize sunarız.

M. Akif Hamzaçebi

İstanbul

Ferit Mevlüt Aslanoğlu

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1506)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

13.6.1952 tarihli ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun kapsamında işyerlerinde çalışan sigortalılar ile basım ve gazetecilik işyerlerinde 4857 sayılı İş Kanununa göre çalışanlar, fiili hizmet zammından yararlanırlar iken; 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasındaki tablonun 17.4.2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanunun 25 inci maddesiyle yeniden düzenlenmesi sonucu, fiili hizmet zammının kapsamı dışına çıkarılmışlardır.

Ancak, 5510 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasındaki tabloya 10.01.2013 tarihli ve 6385 sayılı Kanunun 15 inci maddesiyle (16) nolu sıra eklenerek basın ve gazetecilik mesleğinde; "*Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle fiilen çalışanlar*" tekrar fiili hizmet zammı kapsamına alınırken, basın mesleğinde basın kartı sahibi olmadan 5953 sayılı Kanuna tabi olarak çalışanlar ile basım ve gazetecilik işyerlerinde 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerine göre çalışan basın emekçileri fiili hizmet zammının kapsamı dışında tutularak büyük bir haksızlık, hukuksuzluk ve adaletsizlik yapılmış; basın emekçileri arasında Anayasaya aykırı eşitsizlik yaratılmıştır.

Günümüz Türkiye'sinde basın ve gazetecilik mesleğinde çalışanların yaklaşık yüzde 80'i basın kartına sahip değildir. Basın kartına sahip olanlar İstanbul, Ankara ve İzmir gibi büyükşehir merkezlerinde yerleşik ulusal basın organlarında çalışanlar ile sınırlıdır. Basın kartı sahibi olmak gazetecilik mesleğinin ön şartı olmadığı, onbeşin üzerinde evraka dayalı olarak yoğun bir bürokratik süreç ile başvuru tarihinden itibaren iki yıla yakın bir zamanı gerektirdiği, küçük il ve ilçelerde ihtiyaç duyulmadığı için büyükşehirler dışındaki il ile ilçelerde çıkarılan yerel basın organlarında çalışan ve mesleğin yüzde 80'ine yakınıni oluşturan gazeteciler, mesleklerini basın kartı sahibi olma ihtiyacı hissetmeden 5953 sayılı Kanuna göre sürdürmüşler ve halen de sürdürmektedirler.

Basın ve gazetecilik mesleğinde çalışmanın ölçütü; basın kartına sahip olmak değil, basın ve gazetecilik mesleğinde 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun ile basım ve gazetecilik işyerlerinde 4857 sayılı İş Kanununa göre çalışıyor olmaktır. Nitekim, 5953 sayılı kanun kapsamındaki iş yerleri, çalıştırdıkları gazetecileri Basın İlan Kurumu şube müdürlüklerine, şube müdürlüğünün olmadığı illerde ise valiliklere her ay düzenli olarak bildirmektedir.

Öte yandan, fiili hizmet zammı, zahmetli, zor ve insan sağlığına zararlı işlerde çalışanlara verilmesi gerekeceğine göre, basın ve gazetecilik mesleğinde fiili hizmet zammı kapsamına alınması gerekenler öncelikle basın ve gazetecilik işyerlerinde 4857 sayılı İş Kanununa göre çalışanlar olmak durumundadır.

Nitekim, 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun kapsamında işyerlerinde çalışan sigortalılar ile basın ve gazetecilik işyerlerinde 4857 sayılı İş Kanununa göre çalışanlar, 17.4.2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanunun 25 inci maddesiyle fiili hizmet zammı kapsamı dışına çıkarılıncaya kadar, basın kartına sahip olma zorunluluğu bulunmadan fiili hizmet zammından yararlandırılmışlardır.

Teklif ile 10.01.2013 tarihli ve 6385 sayılı Kanunun 15 inci maddesiyle basın ve gazetecilik mesleğinde fiili hizmet zammından yararlanmanın, "basın kartına sahip olmaya" dayandırılarak yaratılan haksızlık, hukuksuzluk ve adaletsizlik ile Anayasanın 10 uncu maddesine aykırı eşitsizliğin ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tablonun (16) nolu sırası, 13/6/1952 tarihli ve 5953 sayılı Kanuna tabi olarak çalışan sigortalılar ile Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle gazetecilik yaparken kamu kurumlarına giren ve bu kurumlarda meslekleriyle ilgili görevlerde istihdam edilenleri kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmekte ve tabloya (19) nolu sıra eklenerek basın ve gazetecilik işyerlerinde 4857 sayılı İş Kanununa istihdam edilenler de fiili hizmet zammının kapsamına alınmaktadır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ VE İSTANBUL MİLLETVEKİLİ FERİT MEVLÜT
ASLANOĞLU’NUN TEKLİFİ (2/1506)

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tablonun (16) nolu sırası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (18) nolu sırasından sonra aşağıdaki (19) nolu sıra eklenmiştir.

"16) 5953 sayılı Kanun kapsamındaki işyerleri	13/6/1952 tarihli ve 5953 sayılı Kanuna tabi olarak çalışan sigortalılar"	90
"19) Basın ve gazetecilik işyerlerinde 4857 sayılı İş Kanununa göre çalışanlar	1) Solunum veya cilt yoluyla vücuda geçen gaz veya diğer zehirleyici maddelerle çalışılan işyerleri. 2) Fazla gürültülü ve ihtizaz yapıcı makine ve aletlerle çalışılarak iş yapılan işyerleri. 3) Tabii ışığın hiç olmadığı veya münhasıran suni ışık altında çalışılan işyerleri. 4) Günlük mesainin yarısından fazlası saat 20.00'den sonra çalışılarak yapılan işyerleri. 5) Doğrudan doğruya yüksek hararete maruz bulunarak çalışılan işyerleri. 6) Fazla ve devamlı fiziki gayret sarf edilerek iş yapılan işyerleri."	90

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim Gerekçesi ile birlikte ektedir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın Türeli
İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1514)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

14/07/1965 tarihli 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Tesis Edilen Sınıflar" başlıklı 36 ncı maddesinde memurların öğrenim durumlarına göre mesleğe girişleri ve yükselebilecekleri en üst derece ve kademeler tespit edilmiş durumdadır. Anılan kanuna göre 14 üncü derece 2 inci kademedен başlayan ortaokul mezunları ile 14 üncü derecenin 3 üncü kademesinden başlayan ortaokul dengi mesleki veya teknik öğrenim mezunlarının yükselebileceği en üst derece 5 inci derecedir.

Bununla birlikte, mesleğe başladığı tarihte ortaokul veya dengi mesleki veya teknik öğretim mezunu olan 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi birçok memur ilerleyen zamanda lise ve sonrasında da üniversiteyi bitirerek eğitimlerini tamamlamışlardır.

Bu çerçevede 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi bir devlet memurunun, üniversiteyi bitirmiş olması halinde ortaokul mezunu olarak girdiği meslekte 3 üncü dereceye kadar yükselebilmesi gerekmektedir.

Bu kanun teklifi ile; 5 inci dereceden 3 üncü dereceye yükselen memurun, 3 üncü derecenin sağladığı her türlü haktan faydalanacağı düşünülürse memurlar arasında yaşanan bu dengesizlik giderilmiş ve hakkaniyet sağlanmış olacaktır.

**DEVLET MEMURLARI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 43- Bu Kanuna tabi Memur, Anbar Memuru, Ayniyat Memuru, Gişe Memuru, Koruma ve Güvenlik Görevlisi, Mutemet, Tahsildar, Gemici, Şoför, Matbaacı, Çocuk Bakıcısı, Teknisyen Yardımcısı, Sağlık Teknisyen Yardımcısı, Hizmetli, Hastabakıcı, Hayvan Bakıcısı, Bakıcı Anne, Aşçı, Kaloriferci, İtfaiye Eri, Bahçıvan, Bekçi, Gassal, Dağıtıcı, Balık Adam, Bandocu, Belediye Trafik Memuru, Bilet satış Memuru, Evlendirme Memuru, Hayvan Kesicisi, Sayaç Memuru, Temizlik Hizmetlisi ve Zabıta Memuru kadro unvanlı memurların göreve başladığı tarihten sonra üniversite mezunu olmaları halinde, en üst kadro derecesi 3 olarak uygulanır".

MADDE 2- 657 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 41- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ek 43 üncü maddede anılan kadrolardan emekli olanların en geç altı ay içinde ek 43 üncü madde hükümlerine göre intibakları yapılır.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1516)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesine göre fiili hizmet süresi zammından yararlanan bir meslek grubu olmalarına rağmen itfaiye ve yangın söndürme işlerinde çalışan itfaiye erleri çıkartılan bir genelge ile yıpranma paylarını alamamaktadırlar.

Böylesine zor ve riski yüksek bir mesleği yerine getiren itfaiyecilerin mesai kavramı bulunmamakta ve görevinin ne zaman başlayıp ne zaman biteceği belli olmamaktadır. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinde itfaiyecilerimize yıpranma payı hakkı olsa dahi, çıkan keyfi bir genelge ile itfaiye erlerinin sadece yangına müdahale ettikleri saatlerde yıpranma payı alması öngörülmüştür. Oysa yapılan iş bir bütündür. Yangın çıkmasa da mesaide olan her itfaiyeci teyakkuz halinde görevinin başındadır ve bu nedenle yıpranma paylarının bu durum göz önüne alınarak tüm mesai saatlerini kapsayacak şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

Bu kanun teklifi ile de itfaiyecilerin fiili hizmet süresi zamlarının sadece yangın çıktığında değil, yangın çıkmadan da alabilmelerinin önü açılacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Bu madde ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinde yer alan fiili hizmet süresi zammından yararlanan itfaiye ve yangın söndürme işlerinde çalışan kişilerin sadece yangın çıktığında değil, mesai saatlerinin tümünde yıpranma payından yararlanmaları amaçlanmıştır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir

Madde 3- Yürütme maddesidir.

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinin 4 üncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bu maddenin 2 nci fıkrasının 15 inci bendine göre fiili hizmet süresi zammı alan itfaiye veya yangın söndürme işlerinde çalışanların fiili hizmet süresi zamları görev başında bulundukları tüm mesai sürelerini kapsamaktadır."

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim Gerekçesi ile birlikte ektedir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın Türeli

İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1525)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu

GEREKÇE

02/07/1941 tarihinde kabul edilen 4081 Sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun'a uygun olarak ülkemizin dört bir yanında Çiftçi Malları Koruma Başkanlıkları kurulmuştur. Çiftçinin her türlü malını korumak, çiftçi hayvanları için çoban tutmak, suların yollara ve arazilere zarar vermesini önlemek ve bunun gibi pek çok görevi ve sorumluluğu olan Başkanlıklar 1 Başkan ve 4 üyeden oluşmaktadır. Çiftçi Malları Koruma Başkanlıkları geçmiş dönemlerde dekar başına koruma ücretlerini ödeyemeyen çiftçilerden alacaklarını tahsil edemedikleri için oldukça zor durumdadırlar. Bu çerçevede, Çiftçi Malları Koruma Başkanlıkları çiftçilerden alacaklarını zamanında tahsil edemedikleri için çalıştırdıkları personelin yasal haklarını zamanında ödeyememişler ve SGK tarafından haklarında yasal işlem başlatılmıştır.

Diğer yandan, 25/02/2011 tarihinde yürürlüğe giren 6111 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Ve Diğer Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında Çiftçi Malları Koruma Başkanlıklarında çalışanlara borçlarını yeniden yapılandırma imkanı sağlanmıştır. Bununla birlikte, söz konusu yeniden yapılandırmadan yararlanan Çiftçi Malları Koruma Başkanlıkları çalışanlarının büyük bir kısmı borcun anaparasına uygulanan yüksek faiz ve cezalar nedeniyle taksitlerini ödeyememişlerdir.

Bu Kanun Teklifi ile; ana paraya uygulanan gecikme faizi, gecikme cezası ve gecikme zammının silinmesi, borcun ana parasının ise 24 eşit taksite bölünerek ödenebilmesi imkanı sağlanmaktadır.

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 49- 2/7/1941 tarihli ve 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanuna göre kurulan Çiftçi Mallarını Koruma Başkanlıkları bünyesinde çalışanların Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borç asılları, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde Kuruma yazılı olarak başvurmaları halinde yirmi dört eşit taksit halinde yeniden yapılandırılır. Borç asıllarının bu şekilde tahsil edilmesini müteakip, bu borçlara uygulanan gecikme faizi, gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar hakkında 6111 sayılı Kanunun ilgili hükümleri tatbik edilir.

Bu maddenin yayımı tarihinde, birinci fıkra kapsamındaki prim borçlarına ilişkin süren davalar ile icra ve takip işlemleri düşmüş sayılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir."

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Ayla Akat Ata

Batman

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1540)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

31/5/2006 tarihli 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 40. Maddesinde fiilî hizmet süresi zammı başlığı düzenlenmiş ve madde kapsamına kimlerin girdiği, işyerleri ve çalışanlar bağlamında belirtilmiştir. Ancak, Ceza İnfaz Kurumları'nda çalışan personel bu kapsama girmemektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 36. Maddesinde gösterilen memur sınıflandırılmasına göre, Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü bünyesinde çalışmakta olan ceza infaz kurumları personeli "Genel İdare Hizmetleri" sınıfına dahil edilmiştir. Oysa ki yaptıkları iş açısından bakıldığında benzer görev yapan kolluk kuvvetleri gibi "Emniyet Hizmetleri" sınıfına dahil edilmeleri gerekir. Böylece bu sınıfta yer alan personelin yararlandığı ek ödeme ve tazminatlardan yararlanabilir ve kadro ve ek göstergeler açısından eşit bir uygulamaya tabi olur. Bu sınıfa dahil olmadıkları için sahip olmaları gereken özlük hakları ve sendikal ve sosyal haklar ya verilmemekte de ya da bu konularda iyileştirici adımlar atılmamaktadır.

Kanundaki sınıflandırmadan kaynaklı eşitsizlik, 5510 sayılı kanunun 40. Maddesinde Ceza İnfaz Kurumlarındaki kamu çalışanlarının örneğin emniyet ve polis mesleğinde çalışanların aksine "yıpranma payı" olarak da bilinen "fiilî hizmet süre zammı"ndan yararlanabilecekler kapsamına dahil edilmemesi şeklinde de kendini göstermektedir. Çalışma koşullarının ağırlığı ve yıpratıcılığı esas alınarak hangi meslek gruplarının dahil edileceğinin belirlendiği söylenen bu maddenin mesleki açıdan pek çok sıkıntı yaşayan Ceza İnfaz memurlarını kapsamıyor olması Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırılık teşkil etmektedir.

Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak Ceza İnfaz Kurumları'nda görev yapan kamu personeli 25 saat esasına göre çalışmakta, neredeyse tüm diğer kamu kurumlarının kapalı olduğu özel günlerde dahi mesai yapmakta ve kişisel hayatlarını da etkileyen pek çok ağır koşulla karşı karşıya kalmaktadır. İlgili dernek ve sivil toplum kuruluşlarının belirttiğine göre, bunlara ek olarak yoğun stres altında çalışmakta ve radyasyon ve X ışınına maruz kalarak fiziki ve ruhsal yıpranmaya maruz kalmaktadır.

Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü'ne bağlı 377 Ceza İnfaz Kurumunda çalışan 28000'den fazla infaz ve koruma memuru, yapılan görevin hassasiyeti, psikolojik ve sosyal yaşantıda oluşturduğu tahribat ve ağır çalışma koşulları açısından ciddi bir yıpranma yaşadığı halde, diğer kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan ve emekli personel için eşitlik sağlayan düzenlemeler yapılmasına karşın, ceza infaz kurumları personeli açısından iyileştirme yapılmamaktadır.

"Güvenlik ve asayiş" bağlamında benzer görev yapan Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet ve Polis Mesleğinde çalışan kamu personeli gibi Ceza İnfaz Kurumları'ndaki İnfaz ve Koruma memurlarının da fiili hizmet süre zammı hakkı kapsamına alınması amacıyla 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda değişiklik yapılması zaruridir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- İşbu kanun teklifi ile. Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü'ne bağlı Ceza İnfaz Kurumları'nda çalışan infaz ve koruma memurlarının ağır çalışma koşulları ve hassas görev alanları dikkate alınarak fiili hizmet süre zammından yararlanmalarının sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

BATMAN MİLLETVEKİLİ AYLAK AKAT ATA’NIN TEKLİFİ (2/1540)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 25/06/2001 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40. maddesinde yer alan tabloya aşağıdaki (19) nolu sıra eklenmiştir.

19) İnfaz Koruma Memurları,	Ceza ve tutukevlerinde fiilen	90 gün
baş memurları, ve	hükümlü ve tutuklularla irtibat	
diğer personel	içinde olan görevliler	

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılması hakkında kanun teklifim gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Sena Kaleli

Bursa

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1595)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu İçişleri Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde halen özel güvenlik hizmeti sağlayan 18. 707 firmaya bağlı 214 bin özel güvenlik çalışanı bulunmaktadır. 2004 yılında çıkarılan 5188 sayılı yasaya kapsamında hizmet veren özel güvenlik görevlileri, çalışma koşullarının ağırlığı, düşük ücret, sosyal güvenceden ve mali haklardan yoksunluk, can güvenliği riski gibi çeşitli zorluklarla karşı bulunmaktadır.

Özel güvenlik görevlisine verilecek maaş, diğer mali ve sosyal haklar yasal zorunluluklara göre değil, işverenin inisiyatifine göre belirlenmektedir. Sektörde yasal çalışma saatlerine dikkat edilmemekte, çalışanlar günde 12 saat ve bazen daha uzun sürelerle görev yapmaya zorlanmaktadır. Sektörde çalışanlarına fazla mesai ücreti, yemek, yol parası ödeyen firma sayısı parmakla gösterilecek kadar azdır. İşverenler hizmet şartnamesine kıdem ve ihbar tazminatı ile ilgili bir hüküm koymadığından çalışan personel işten ayrılması durumunda bu haklarından mahrum kalmaktadır. Özel güvenlik olarak istihdam edilen çalışanların vazifesi dışında işlerde çalıştırılması da sektörde yoğun bir şekilde gözlenmektedir.

Başta yıpranma, düşük ücretler, yetersiz sosyal haklar olmak üzere pek çok konuda sorun yaşayan özel güvenlik elemanlarının bu durumuna ilgili kurumlarca kayıtsız kalınması ve yaşanan sorunları ortadan kaldıracak tedbirlerin alınmaması, sektörde yoğun bir emek sömürüsü yaşanmasına neden olmaktadır. Özel Güvenlik İş Yasası'nın çıkartılmamış olması ve sendikalaşma konusunda yaşanan zorluklar bu sorunları daha da derinleştirmekte ve çalışma barışını tehdit etmektedir.

Öte yandan benzer şekilde hayati risk taşıyan diğer hizmetlere yıpranma tazminatı verilmesine karşın koruma ve güvenlik hizmeti yürüten özel güvenlik personeline yıpranma hakkı verilmemesi, Anayasa'nın eşitlik ilkesiyle de çelişmektedir.

Bu gerekçeler doğrultusunda hazırlanmış olan kanun teklifi "fiilen koruma ve güvenlik hizmeti yürüten özel güvenlik personeline yıpranma hakkı verilmesini" amaçlamaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Fiilen görev yapan özel güvenlik elemanlarına yıpranma tazminatı verilmesini içermektedir.

Madde 2- Yürürlük Maddesidir.

Madde 3- Yürütme Maddesidir.

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tabloya aşağıdaki sıra eklenmiştir.

"16) Özel güvenlik hizmetleri	10/6/2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun kapsamında fiilen çalışan özel güvenlik görevlileri	90"
----------------------------------	--	-----

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Ali Öz

Mersin

Mustafa Kalaycı

Konya

Mehmet Şandır

Mersin

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1652)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

2002 yılında 4759 sayılı yasa ise emeklilik yaşı kadınlar için 58 ve erkekler için 60 yaş olarak geri getirilmiştir. Yasanın gerekçesi o tarihte iflâs noktasına gelen SSK'nın kurtarılması olarak gösterilmiş, getirilen uygulama gerekli gün sayısı ve sigortalılık süresi tamamlanmış olsa bile belli bir yaştan önce emekli aylığı bağlanmaması esasına dayandırılmıştır.

Bağ-Kur ve Emekli Sandığı emekli aylığı bağlamak için kadınlarda 20 yıl (7200 gün), erkeklerde 25 yıl (9000 gün) prim ödeme şartı aranmakta, Bağ-Kur 01.06.2002 tarihinde, Emekli Sandığı 23.05.2002 tarihinde kadınlar için 20, erkekler için 25 yılın dolmasına kalan süreye göre emeklilik yaşı tespit edilmektedir. SSK ise sigortalılık başlangıç tarihine göre 5 bin ila 7 bin gün arasında değişen miktarda gün sayısı ve yaş koşulu aramaktadır.

Çeşitli formüllerle yapılan yeni düzenlemeler vatandaşlarımızın çalışma hayatlarını kolaylaştırmak yerine zorlaştırmış ve emeklilik sıkıntısını sürekli gündemde tutmuştur.

1990'lı yıllardan itibaren yaşanan ekonomik krizler pek çok SSK'lı ve Bağkur'lu vatandaşımızın işini kaybetmesine neden olmuştur. Bu duruma maruz kalan sigortalılarımızın çalışma süreleri arasında boşluklar meydana gelmiş ve öngörülen prim ödeme gün sayısını tamamlamaları oldukça zorlaşmıştır.

Yaşlarını doldurdukları halde imkansızlıklar nedeniyle primlerini zamanında ödeyemeyen ve eksik prim gün sayısı nedeniyle emekli de olamayan vatandaşlarımızın; prim borçlarının tamamını yatırmaları şekliyle mağduriyetlerinin giderilmesinin sağlanması ve emekli edilmelerinin kolaylaştırılması Sosyal devlet olmanın gereğidir.

Ayrıca kadın sigortalılarımız; sigorta başlangıcından önce yaptığı her doğum için doğum tarihinden sonra 2 yıllık süreyi geçmemek kaydıyla doğum borçlanmasında bulunabilmeli, prime esas sayılarak mağduriyetleri giderilmelidir.

Kanun Teklifimiz bu amaçla hazırlanmıştır.

MERSİN MİLLETVEKİLİ ALİ ÖZ VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP
BAŞKANVEKİLİ MERSİN MİLLETVEKİLİ MEHMET ŞANDIR İLE 1 MİLLETVEKİLİNİN
TEKLİFİ (2/1652)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “bulunulan süreleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve kadının sigorta başlangıcından önce yaptığı her doğum için doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla talepte bulunulan süreleri” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 2- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 51 - Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte bu Kanuna veya mülga sosyal güvenlik kanunlarına göre yaş koşulunu sağlayıp prim ödeme gün sayısı koşulunu sağlayamayanların bir defaya mahsus olmak üzere eksik kalan primlerini bu maddenin yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde kendilerinin veya hak sahiplerinin yazılı talepte bulunmaları ve talep tarihinde 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt ve üst sınırları arasında olmak üzere, kendilerince belirlenecek günlük kazancın yüzde otuz ikisi üzerinden ödeyebilir ve yaşlılık aylığı almak için başvurabilirler.

Bu maddeye ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Hasan Hüseyin Türkoğlu
Osmaniye

Sinan Oğan
Iğdır

Mehmet Şandır
Mersin

Ali Öz
Mersin

Mustafa Kalaycı
Konya

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1655)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

Toplumda her alanda var olan ve ekonomik, kültürel ve sosyal kalkınmaya önemli katkıları olan kadınlarımız birçok sorunla karşı karşıya kalmaktadır. Kırılamayan önyargılar nedeniyle kadınların karşılaştıkları birçok sorun ne yazık ki iş hayatında da devam etmektedir.

Günümüz Türkiye'sinde çalışan kadınların ülke ekonomisine katkısı ölçülemeyecek kadar fazladır. Ailenin toplumun en temel taşı olduğu, kadın ve çocuğun da aile kurumunun çekirdeği olduğu unutulmamalıdır. Çalışan kadınların haklarının kanunlar tarafından korunması ve kanunların günün şartlarına göre iyiye doğru değiştirilmesi elzemdir.

Teklifimizle iş hayatının süresi kısaltılarak annelerin çocuklarına daha çok vakit ayırmasına olanak sağlanması amaçlanmıştır.

Bir başka husus da dünyadaki diğer ülkelerle benzer şekilde yaşanan nüfusumuzun gençleştirilmesi için çalışan kadınların doğum yapmasının ve nüfus artışının teşviki amaçlanmıştır.

Kadınlarımızın çalışma yaşamında karşılaştıkları sorunlarla ilgili 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda var olan düzenlemeler yetersiz kalmaktadır.

Kanun teklifimizin amacı çalışan kadınların daha sağlıklı nesiller yetiştirebilmeleri için yukarıda bahsi geçen hususların yeniden düzenlenmesidir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 5510 sayılı Kanun'un 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "iki defaya mahsus" ibaresi, "dört defaya mahsus" olarak değiştirilerek ücretsiz doğum yada analık izinlerinde yapılan düzenleme ile daha sağlıklı nesillerin yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. Anne ve bebeğin sağlığının korunmasıyla birlikte kadın sigortalıların çocukları için ayırdıkları sürelerin primlerini borçlanarak ödeyebilmelerini sağlamaktır.

Ayrıca doğum yapan kadınların da erkek sigortalıların askerlik sürelerinde olduğu gibi sigortalılığı geriye çekme imkanı tanınması hedeflenmektedir. Borçlanma talebinin ivedilikle sonuçlandırılması bakımından hukuka bağlı idarenin işlemi sigortalıları mağdur etmeyen sürelerde sonuçlandırması amaçlanmaktadır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

OSMANİYE MİLLETVEKİLİ HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU VE MİLLİYETÇİ HAREKET
PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ MERSİN MİLLETVEKİLİ MEHMET ŞANDIR İLE 3
MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/1655)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "iki defaya mahsus" ibaresi "dört defaya mahsus" şeklinde değiştirilmiş; üçüncü fıkrasının ilk cümlesinden sonra gelmek üzere ve fıkranın sonuna aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

"Bu hüküm birinci fıkranın (a) bendinde sayılan tüm sigortalılar hakkında sigortalılıktan önceki süreler için de uygulanır."

"Borçlanma talebi en geç 5 gün içinde sonuçlandırılır."

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 sayılı ve 31/05/ 2006 tarihli Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle birlikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Altan Tan

Diyarbakır

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1657)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Madencilik sektörü, çalışma alanları içerisinde en zor ve riskli sektörlerin başında gelmektedir. Uzun çalışma saatleri, düşük ücret uygulamaları, çalışma alanlarında iş güvenliğinin hiçe sayıldığı koşullar ve denetimsizlik başlı başına riskli olan madencilik sektörünü daha da problemli bir hale getirmektedir. Maden sektöründe çalışan işçiler, hayati tehlike dahil pek çok anlamda risk altında görev yapmaktadır. Maden işçileri yaptıkları işlerin, çalışma alanlarının koşullarından dolayı genç yaşlarda sağlık sorunları yaşamakta ve yaşam kaliteleri düşmektedir. Bu konuda yapılan bilimsel çalışmalar sorunun ciddiyetini ortaya koymaktadır.

Madencilik sektöründe görev yapan maden mühendisleri ve maden işçileri yaptıkları işin gereği olarak çok genç yaşlarda sağlık sorunları yaşamakta ve buna bağlı olarak yaşam kaliteleri düşmektedir. Bu konuda yapılan bilimsel çalışmalar da sorunun ciddiyetini ortaya koymaktadır. Meskun mahalden uzakta, dağ başlarında, yerin metrelerce altında görev yapan maden mühendisleri ve maden çalışanları aileleriyle birlikte çok zor koşullarda mücadele etmektedirler.

Halen yeralında çalışanlara emeklilik yaş haddi 55 olarak uygulanmakta ancak bu yaş yapılan işin zorluluğu ile değerlendirildiğinde yetersiz kalmaktadır. Madencilik sektöründe yer üstünde çalışanlar da oldukça zor koşullarda görev yapmalarına rağmen yıpranma payı hakkını hiç kullanamamaktadırlar.

Yeralında çalışanlar için 55 olan emeklilik yaş haddini aşağı çekmek, yerüstünde çalışanlar için ise hak ettikleri yıpranma hakkının verilmesi, kamu vicdanını rahatlatacak bir sonuç olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Zor şartlar altında çalışmakta olan ve ciddi sağlık sorunlarıyla karşılaşan maden işçilerinin daha erken emeklilik haklarına kavuşmaları amaçlanmıştır.

Madde 2- Maden sektöründe yer üstünde çalışan kişilerin hak ettikleri yıpranma payı hakkının verilmesi amaçlanmıştır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU'NDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 28'inci maddesinde yer alan 'Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerinde sürekli veya münavebeli olarak en az 20 yıldan beri çalışan sigortalılar için ikinci fıkrada belirtilen yaş şartı 55 olarak uygulanır.' Cümlesinin son kısmı '**yaş şartı 50 olarak uygulanır**' şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 5510 sayılı kanunun 40'inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tabloya aşağıdaki sıra eklenmiştir.

"19) Yerüstü Maden Ocakları 90"

MADDE 3- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu kanun hükümleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından yürütülür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim Gerekçesi ile birlikte ektedir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın Türeli

İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1677)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu İçişleri Komisyonu

GEREKÇE

Ülkemizde çalışma hayatı çok ciddi sorunlar içermektedir. AKP döneminde Uluslararası Çalışma Örgütünün normlarından hızla uzaklaşıldığı ve hemen bütün alanlarda güvenceli ve sürekli çalışmanın yerini, geçici ve süreksiz çalışma ilişkilerinin almaya başladığı görülmektedir. Bu sorunlar, kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör firmalarında güvenliği sağlamak amacıyla istihdam edilen özel güvenlik görevlilerinde de yaygın bir biçimde görülmektedir.

Özel güvenlik personeli çalışma koşullarının ağırlığı, düşük ücret ve mali haklara sahip olmaları ve sosyal haklarının yetersizliği gibi nedenlerle büyük zorluklar yaşamaktadır. Nitekim gerek kamuda gerekse özel sektörde çalışan özel güvenlik görevlileri 7 gün 24 saat vardiyalı bir şekilde genel kolluk kuvvetleri gibi hizmet vermektedirler. Sektörde yasal çalışma saatlerine dikkat edilmemekte ve çalışanlar bazen günde 12 saat veya daha uzun süreler görev yapmaya zorlanmaktadır. Kamu kuruluşları ve özel sektöre güvenlik hizmeti sağlayan firmalar, işverenden personel başına tahsil ettiği ücretin çok daha azına, genellikle de asgari ücrete eleman çalıştırmaktadır. Sektörde çalışanların fazla mesai ücreti, yemek, yol parası ödeyen firma sayısı parmakla gösterilecek kadar azdır. İşverenler hizmet şartnamesine kıdem ve ihbar tazminatı ile ilgili bir hüküm koymadığından çalışan personel işten ayrılması durumunda bu haklarından mahrum olmaktadır.

Diğer taraftan, görev başında tehdit, yaralanma ve ölüme kadar gidebilen ağır bir tehlike ve risk altında çalışan özel güvenlik görevlileri, yaptıkları işin niteliği genel kolluk kuvvetlerinin yaptıkları görevlere de uygun olmasına rağmen, askerler ve polislerin faydalandığı yıpranma hakkından yararlanamamaktadırlar. Bu çerçevede, özel güvenlik görevlilerinin genel kolluk kuvvetlerinin faydalandığı yıpranma hakkına tabi olmadan emekli edilmeleri kamu vicdanını sarsmaktadır.

Bu kanun teklifi ile büyük bir özveriyle gece gündüz demeden ve zor şartlar altında çalışan özel güvenlik görevlilerine yıpranma hakkı tanınması amaçlanmaktadır.

İZMİR MİLLETVEKİLİ RAHMİ AŞKIN TÜRELİ’NİN TEKLİFİ (2/1677)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tabloya aşağıdaki sıra eklenmiştir.

"16) Özel güvenlik hizmetleri	10/6/2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun kapsamında fiilen çalışan özel güvenlik görevlileri	90"
----------------------------------	--	-----

MADDE 2- Bu Kanun 01.01.2013 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

<i>Hülya Güven</i>	<i>Osman Aydın</i>	<i>Kemal Ekinci</i>
İzmir	Aydın	Bursa
<i>Ayşe Nedret Akova</i>	<i>Mustafa Moroğlu</i>	<i>Haluk Eyidoğan</i>
Balıkesir	İzmir	İstanbul
<i>Candan Yüceer</i>	<i>Haydar Akar</i>	<i>İlhan Demiröz</i>
Tekirdağ	Kocaeli	Bursa
<i>İhsan Özkes</i>	<i>Vahap Seçer</i>	<i>Ömer Süha Aldan</i>
İstanbul	Mersin	Muğla
<i>Engin Özkoç</i>	<i>Kadir Gökmen Ögüt</i>	<i>F. Nur Serter</i>
Sakarya	İstanbul	İstanbul
<i>Uğur Bayraktutan</i>	<i>Aytuğ Atıcı</i>	<i>Veli Ağbaba</i>
Artvin	Mersin	Malatya
<i>M. Rıza Yalçınkaya</i>	<i>Mevlüt Dudu</i>	<i>Ali Özgündüz</i>
Bartın	Hatay	İstanbul
<i>Doğan Şafak</i>	<i>Süleyman Çelebi</i>	<i>Dilek Akagün Yılmaz</i>
Niğde	İstanbul	Uşak
<i>Turhan Tayan</i>	<i>Alaattin Yüksel</i>	<i>İzzet Çetin</i>
Bursa	İzmir	Ankara
<i>Sinan Aygün</i>	<i>Ali Sarıbaş</i>	<i>Mehmet Volkan Canalıoğlu</i>
Ankara	Çanakkale	Trabzon
<i>Mahmut Tanal</i>	<i>Hasan Ören</i>	<i>Kazım Kurt</i>
İstanbul	Manisa	Eskişehir
<i>Melda Onur</i>	<i>Sedef Küçük</i>	
İstanbul	İstanbul	

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1688)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 40 ıncı maddesindeki fiili hizmet süresi zammı uygulaması ile düzenlenerek bazı ağır ve yıpratıcı görev ve hizmetlerde çalışanların daha kısa sürede emekli olabilmelerinin sağlanması amaçlanmıştır.

5510 sayılı Kanun'un 40 ıncı maddesindeki düzenleme ile fiili hizmet süresi zammından yararlanacak gruplar Avrupa Birliği Komisyonu direktifleri, günümüz teknolojisi, iş sağlığı ve güvenliği alanındaki gelişmeler ile iş riskleri dikkate alınarak yeniden tanımlanmıştır.

Yasa metninde, radyoaktif ve radyoiyonizan maddelerle yapılan işler, asit üretimi yapan fabrika ve atölyeler, civa üretimi işleri sanayi, kurşun ve arsenik işleri ve benzeri işler yasa kapsamında değerlendirilmiştir. Bu işlerde fiilen çalışanlar için işin niteliğine göre değişen sürelerde fiili hizmet süresi zammı eklenmesi öngörülmüştür.

Formaldehid (FA - CH₂O) maruziyetinde yapılan işler ve bu işlerde çalışanlar bugüne kadar Kanunun 40 ıncı maddesi kapsamında düzenlenmemiştir.

Laboratuvarlarda kullanılan kimyasal maddelerin kanserojen etkilere sahip olduğu, bu maddelere maruz kalan sağlık personelinin sağlığının uzun vadede olumsuz etkilendiği bilinmektedir. Bu ortamlarda kullanılan kimyasal maddelerden biri de formalehiddir.

Aldehit ailesinin önemli bir üyesi olan Formaldehid (FA - CH₂O) elektrofilik özelliği nedeniyle oldukça reaktif bir özelliğe sahip, oda sıcaklığında hızla gaz haline geçebilen, yanabilen, suda çok iyi çözünen, renksiz, keskin kokulu, irrite edici, düşük molekül ağırlıklı zehirli bir gazdır. Metil alkolün oksidasyonu ile elde edilmektedir. Methanal, methylene oxide, oxymethylene, methylaldehyde ve oxomethane olarak da bilinmektedir. Suda kolayca erimekte, %37 lik solüsyonuna formalin denilmektedir.

Organizmaya dışarıdan alınan Formaldehid vücut içerisinde depo edilmez. Formaldehid dehidrogenaz (FDH) enzimi aracılığıyla karaciğer ve eritrositlerde formik asite metabolize olan bu kimyasal ajan idrar ve dışkı yoluyla ya da karbondioksite okside olarak solunum yoluyla atılır. Formaldehid mukoz membranlar için oldukça iritan olup, nonenzimatik yolla protein, nükleik asitler, doymamış yağ asitleri ile güçlü bir şekilde birleşme eğilimindedir. Bu birleşme, proteinlerde denatürasyon oluşturarak sitotoksiste, iltihabi reaksiyon, nekroz, alerji ve mutajenik etkinin görülmesine neden olmaktadır.

Formalin buharının havadaki konsantrasyonu ppm (part per million) ile ölçülmektedir. 1 metreküp havada 1.248 miligram formalin bulunmasına 1 ppm denilmektedir. Formalin absorpsiyondan 1.5 dakika gibi kısa bir sürede formik aside metabolize olmakta, formik asit idrar yoluyla böbreklerden atılmakta ya da karbondioksit ve suya dönüşmektedir. Formalinin akut ve doza bağlı yan etkilerine bakıldığında 0.05-1.0 ppm konsantrasyon aralığında kötü koku, 0.05-2.0 konsantrasyon aralığında göz irritasyonu, nöropisşik etki, 0.1-25 konsantrasyon aralığında burun, boğaz irritasyonu, 5-20 konsantrasyon aralığında göz yaşarması, dispne, öksürük, burun, göz ve farinkste yanma, 20 ve üstü konsantrasyonlarda pulmoner ödem, inflamasyon, pnömoni, 100 ve üstü konsantrasyonlarda ise ölüm görülmektedir. Yüksek konsantrasyonlarda formaldehid solunursa mukostaz ve siliostaza gelişmektedir.

FA, ağız yoluyla alındığında üst gastrointestinal sistemde lokal korozif etki meydana getirmektedir. Mide bulantısı, şiddetli ishal, karın ağrısı gibi semptomların ardından nekroz, perforasyon ve kanama gelişmektedir. Daha sonra dolaşım kollapsı, şiddetli metabolik asidoz ortaya çıkmakta ve birkaç gün içerisinde ölümler sonuçlanmaktadır.

Formaldehidin karaciğer hücrelerinde glutasyon seviyelerini azalttığı ve karaciğerde FA toksisitesinin arttığı bilinmektedir.

FA toksik etkilerini nonenzimatik yolla DNA, RNA, protein ve doymamış yağ asitleri ile güçlü bir şekilde birleşerek gerçekleştirme eğiliminde olup FA'nın nörotoksik etkileri akut etkilenmelerde baş ağrısı, baş dönmesi, keyifsizlik, uykusuzluk ve iştahsızlık şeklinde kendini göstermektedir. Uzun süreli maruziyette ise, duyu-durum bozuklukları, davranış bozuklukları ve epilepsi gibi kalıcı nörotoksikite belirtileri ortaya çıkmaktadır. FA'nın hipokampus ve frontal korteks üzerinde toksik etki yaparak, her iki beyin bölgesinde nöronal dejenerasyon ve piknotik hücre oluşumuna neden olduğu da tespit edilmiştir.

Tıp alanında ise, FA'nın kullanımı laboratuvarlarda yoğunlaşmaktadır. Anatomide kadavranın tespiti ve bozulmadan uzun süre saklanması, histoloji ve patoloji laboratuvarlarında dokuların fiksasyon aşamasında kullanılmaktadır.

Formaldehid, yaygın kullanımının yanında insan sağlığına önemli zararlar içerir. Formaldehid üretiminin yapıldığı ya da kullanıldığı endüstriyel alanlardaki laboratuvarlarda çalışan meslek grupları ile anatomistler ve patoloğlar formaldehide ve dolayısıyla onun olumsuz etkilerine işlerinden dolayı aşırı maruz kalan kişiler üzerinde yapılan araştırmalarda, beyin kanseri, kan kanseri ve kolon kanserinden ölenlerin sayısında normal popülasyona göre bir artış olduğu gözlenmiştir. Bir çalışmada ise mesleki olarak formaldehide maruz kalan işçiler arasında akciğer kanserinden ölüm oranının %30 daha fazla olduğu belirtilmiştir. Yapılan deneysel araştırmalarla kanserojenik olduğu vurgulanan formaldehidin, solunum sistemi, sinir sistemi ve sindirim sistemi gibi birçok sistem üzerinde zararlı etkiler gösterdiği ortaya konmuştur. Üreme sistemi üzerinde de olumsuz etkiler gösteren formaldehidin, germinal hücrelere zarar vererek fertilitate problemlerine yol açtığı, testis morfolojik yapısını bozduğu, sperm sayısı ve serum testosteron düzeylerinde azalmaya neden olduğu ifade edilmiştir.

Tıp Fakültelerinde Anatomi Anabilim Dalında ve FA'nın çok kullanıldığı makroskobik anatomi laboratuvarlarında, Tıbbi Patoloji laboratuvarlarında yapılan işler ve bu işlerde görevli çalışanlar ile formaldehid üretiminin yapıldığı ya da kullanıldığı laboratuvarlarda çalışılmasını gerektiren alanlardaki meslek gruplarından laboratuvar ortamında formaldehide ve dolayısıyla onun olumsuz etkilerine işlerinden dolayı aşırı maruz kalan çalışanlar bugüne kadar 5510 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesi kapsamında düzenlenmemiştir.

Bu kanun teklifi ile formaldehid (formalin) maddesi ile çalışan sağlık çalışanlarının ve formaldehid üretiminin yapıldığı ya da kullanıldığı laboratuvarlarda çalışılmasını gerektiren alanlardaki meslek gruplarından laboratuvar ortamında formaldehide ve dolayısıyla onun olumsuz etkilerine işlerinden dolayı aşırı maruz kalan çalışanların 5510 sayılı Kanunun ruhuna uygun olarak fiili hizmet süresi zammından ve aynı Kanunun 40 ıncı maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten önce formaldehid (formalin) maddesine maruz kalan işlerde fiilen çalışan personelin çalışma sürelerine karşılık gelen fiili hizmet süresi zammından faydalandırılması ve bu işlerde çalışan personelin hak kaybına uğratılmaması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile formaldehid (formalin) maddesi ile çalışan sağlık çalışanlarının ve formaldehid üretiminin yapıldığı ya da kullanıldığı laboratuvarlarda çalışılmasını gerektiren alanlardaki meslek gruplarından laboratuvar ortamında formaldehide ve dolayısıyla onun olumsuz etkilerine işlerinden dolayı aşırı maruz kalan çalışanların 5510 sayılı Kanunun ruhuna uygun olarak fiili hizmet süresi zammından faydalandırılması amaçlanmaktadır.

Madde 2- Madde ile Kanunun 40 ıncı maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten önce formaldehid (formalin) maddesine maruz kalınan işlerde fiilen çalışan personelin çalışma sürelerine karşılık gelen fiili hizmet süresi zammından faydalandırılması ve bu işlerde çalışan personelin hak kaybına uğratılmaması amaçlanmaktadır

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

İZMİR MİLLETVEKİLİ HÜLYA GÜVEN VE 34 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/1688)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 40 ıncı maddesinin 2 nci fıkrasına 18 inci bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiştir.

"19) Tıbbi Patoloji Laboratuvarları	Formaldehid (Formalin) maddesine maruz kalınan ortamda çalışanlar (Tıbbi Patoloji Uzmanları, Uzmanlık öğrencileri, Teknisyenler)	60
20) Anatomi Anabilim Dalları ve Laboratuvarları	Formaldehid (Formalin) maddesine maruz kalınan ortamda çalışanlar (Anatomi Uzmanları, Uzmanlık Öğrencileri, Teknisyenler)	60
21) Diğer Laboratuvarlar	Formaldehid maddesine maruz kalınan ortamların bulunduğu laboratuvarlarda çalışanlar"	60

MADDE 2- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 49-

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte 40 ıncı maddenin ikinci fıkrasının 19 uncu, 20 nci ve 21 inci bentlerinde sayılan işlerde çalışmakta olanlara Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki çalışmaları karşılığında bu maddede belirlenen fiili hizmet süresi zammı uygulanır."

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Bazı Kanunlarda değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi gerekçesiyle birlikte ilişkide sunulmuştur. Gereğinin yapılmasını arz ederim.

Sebahat Tuncel

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1716)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Türkiye'de kadınların ücret karşılığı işgücüne katılımı oldukça düşük olmasında toplumsal cinsiyet rollerini devam ettiren politikaların uygulanmasının büyük bir rolü bulunmaktadır. Kadın-erkek eşitliğini sağlama yönünde atılacak her adım kadının her alanda eşit bir şekilde var olabilesini de sağlayacaktır. Türkiye'de kadın istihdamı OECD ülkelerindeki değerlerden yaklaşık 30 puan altında bulunurken, kadınların pek çoğu özellikle evlendikten ve çocuk sahibi olduktan sonra işgücünün dışında kalmaktadır. Kadının geleneksel rollerini devam ettirmesi, evde yaşlı ya da çocuk bakımı, ev işleri gibi sorumluluklarının tamamen kadına yüklenmesi kadın istihdamını artırmada en büyük engel olarak durmaktadır. Kadın istihdamını artırıcı projeler ve çalışmalar yapılsa dahi kadının evdeki rolünü değiştirmeden ne yazık ki bir sonuç alınması zor. Bu nedenle özellikle kadın-erkek eşitliği konusunda ileri düzeyde olan İsveç, Norveç gibi ülkelerde 1970'li yıllarla beraber iş ve aile yaşamının uyumlu hale getirilmesi yönündeki hukuksal çalışmaların Türkiye'de de yapılması gerekmektedir. Bugün İsveç'te kadın istihdamı %72 iken uygulanan ebeveyn izni ile hem anne hem de baba çocuk sahibi olduktan sonra izin kullanabilmektedir.

Türkiye'de İş Kanununun ve Devlet Memurları Kanununun ilgili maddelerinde "analık ve doğum izni" adı altında çalışan kadınlara yönelik düzenlemeler yapılmıştır. Öncelikle yasa ile yine çocuk bakımı kadına devredilmektedir. Bu nedenle yapılacak değişiklik ile bu iznin "ebeveyn izni" olarak düzeltilmesi gerekmektedir. Ancak İsveç örneğinde olduğu gibi babaların da izin kullanmasını teşvik etmek amacıyla babanın en az 1 ay izin kullanması zorunlu kılınmıştır. İsveç'te uygulanan bu politikalar sonucunda kadın ve erkeklerin ev içinde bakım hizmetlerine ayırdıkları zaman eşitlenmesi de birbirine oldukça yaklaşmıştır. İsveç'te kadın evde 4, erkek ise 3 saat çalışmaktadır. Yasal tedbirlerle ailede daha demokratik ve eşitlikçi bir işbölümü sağlanabilmektedir. Ayrıca ebeveyn izninin esnek bir şekilde kullanımı, çocuk bakımından dolayı uzun süre çalışmadan uzaklaşmak zorunda kalan kadınların sorunlarına çözüm olacağı için teşvik edilmelidir. Böylelikle çocuk kreşe gidebilecek

yani temel ihtiyaçlarını görebilecek yaşa gelinceye kadar anne ve babanın örneğin haftada iki gün gibi sürelerle iznini yayarak kullanabilmeleri sağlanmıştır. Bu kanun teklifi ile de Türkiye'de kadın-erkek eşitliğinin sağlanması yönünde bir adım atılması ve kadın istihdamının artırılması yönünde bir düzenleme yapılması amaçlanmıştır.

Bu amaçla “BAZI KANUNLARDA DEğİşİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ” hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Söz konusu madde ile doğumdan sonra istihdam edilip sigortalı olan kadınların hizmet borçlanma hakkından yararlanabilmeleri amaçlanmıştır.

Madde 2- Söz konusu madde ile daha önceki analık ve doğum izninin ebeveyn izni olarak düzenlenerek babaların da izin kullanmaya teşvik edilmesi, toplumsal cinsiyet eşitliğinin aile içinde sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 3- Söz konusu madde ile Devlet Memurları Kanunundaki doğum izniyle ilgili maddenin İş Kanunundaki değişiklikle uyumlu hale getirilmesi amaçlanmıştır. Böylelikle memur ve işçilere ebeveyn izni hakkının eşit şekilde uygulanması sağlanmıştır.

Madde 4- Madde değişikliği ile askerlik hizmetinde olduğu gibi ebeveyn izninden sonra işçilerin eski işyerlerinde çalışmaya devam edebilmeleri sağlanmıştır. Böylelikle ebeveyn izni ile hak kaybı yaşanması engellenmiştir.

Madde 5- Madde değişikliği ile ebeveyn izni kullanılmasından kaynaklı kıdem ve derece ilerlemesinde ebeveyn izni süresinin dahil edilmesi ve böylelikle ebeveyn izni kullanan kadın ve erkeğin hak kaybına uğramaması hedeflenmiştir.

Madde 6- Yürürlük maddesidir.

Madde 7- Yürütme maddesidir.

BAZI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 41. Maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

a) Kanun gereği verilen ücretsiz doğum ya da analık izni süreleri 4'üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalı kadının doğumdan önce veya doğum sürecinde sigortalı olup olmadığına bakılmaksızın iki defaya mahsus olmak üzere doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla bu sürelerde sigortalı olarak çalışmaması ve çocuğunun yaşaması şartıyla talepte bulunulan süreleri"

MADDE 2- 4857 sayılı İş Kanunu'nun 74. Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ebeveyn izni

Madde 74 - Ebeveynler doğumdan önce sekiz doğumdan sonra 40 hafta olmak üzere toplam 48 hafta süre ile çalıştırmamaları esastır. Bu sürenin en az 12 haftasını erkek ebeveyn kullanmak zorundadır.

Ebeveynlere toplam 48 haftalık ebeveyn iznini çocuk 3 yaşını bitirinceye kadar haftada belirli günlere yayarak kullanma hakkı tanınır.

Çoğul gebelik halinde doğumdan önce çalıştırılmayacak sekiz haftalık süreye iki hafta süre eklenir. Ancak, sağlık durumu uygun olduğu takdirde, doktorun onayı ile kadın işçi isterse doğumdan önceki üç haftaya kadar işyerinde çalışabilir. Bu durumda, kadın işçinin çalıştığı süreler doğum sonrası sürelerle eklenir. (Ek cümle: 13/2/2011-6111/76 md.) Kadın işçinin erken doğum yapması halinde ise doğumdan önce kullanamadığı çalıştırılmayacak süreler, doğum sonrası sürelerle eklenmek suretiyle kullandırılır.

Yukarıda öngörülen süreler işçinin sağlık durumuna ve işin özelliğine göre doğumdan önce ve sonra gerekirse artırılabilir. Bu süreler hekim raporu ile belirtilir.

Hamilelik süresince kadın işçiye periyodik kontroller için ücretli izin verilir.

Hekim raporu ile gerekli görüldüğü takdirde, hamile kadın işçi sağlığına uygun daha hafif işlerde çalıştırılır. Bu halde işçinin ücretinde bir indirim yapılmaz.

İsteği halinde ebeveynlere, 48 haftalık sürenin tamamlanmasından veya çoğul gebelik halinde 50 haftalık süreden sonra altı aya kadar ücretsiz izin verilir. Bu süre, yıllık ücretli izin hakkının hesabında dikkate alınmaz.

(1) 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı Kanunun 32 nci maddesiyle, bu fıkrafta yer alan "hafif işler" ibaresinden sonra gelmek üzere “, onaltı yaşını doldurmuş fakat onsekiz yaşını bitirmemiş genç işçilerin hangi çeşit işlerde çalıştırılabilecekleri" ibaresi eklenmiştir.8448

Kadın işçilere bir yaşından küçük çocuklarını emzirmeleri için ilk altı ayda günde toplam bir üç saat, ikinci altı ayda günde birbuçuk saat süt izni verilir. Bu sürenin hangi saatler arasında ve kaç bölünerek kullanılacağını işçi kendisi belirler. Bu süre günlük çalışma süresinden sayılır.

MADDE 3- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 104'üncü maddesinin A ve B bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

A) Ebeveynler doğumdan önce sekiz doğumdan sonra 40 hafta olmak üzere toplam 48 hafta süre ile çalıştırmamaları esastır. Bu sürenin en az 12 haftasını erkek ebeveyn kullanmak zorundadır.

Ebeveynlere toplam 48 haftalık ebeveyn iznini çocuk 3 yaşını bitirinceye kadar haftada belirli günlere yayarak kullanma hakkı tanınır.

Çoğul gebelik halinde doğumdan önce çalıştırılmayacak sekiz haftalık süreye iki hafta süre eklenir. Ancak, sağlık durumu uygun olduğu takdirde, doktorun onayı ile kadın memur isterse doğumdan önceki üç haftaya kadar işyerinde çalışabilir. Bu durumda, kadın memurun çalıştığı süreler doğum sonrası sürelerle eklenir. Kadın memurun erken doğum yapması halinde ise doğumdan önce kullanmadığı çalıştırılmayacak süreler, doğum sonrası sürelerle eklenmek suretiyle kullandırılır.

Yukarıda öngörülen süreler memurun sağlık durumuna ve işin özelliğine göre doğumdan önce ve sonra gerekirse artırılabilir. Bu süreler hekim raporu ile belirtilir.

Hamilelik süresince kadın memura periyodik kontroller için ücretli izin verilir. Hekim raporu ile gerekli görüldüğü takdirde, hamile kadın memur sağlığına uygun daha hafif işlerde çalıştırılır. Bu halde memurun ücretinde bir indirim yapılmaz.

B) Memura, kendisinin veya çocuğunun evlenmesi ya da eşinin, çocuğunun, kendisinin veya eşinin ana, baba ve kardeşinin ölümü hâllerinde isteği üzerine yedi gün izin verilir.

MADDE 4- 4857 sayılı İş Kanunu'nun 31'inci maddesinin başlığı ve 4'üncü paragrafın l'inci cümlesi aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir.

"Askerlik, ebeveynlik izni ve kanundan doğan çalışma

"Herhangi bir askeri ve kanuni ödev dolayısıyla Herhangi bir askeri ve kanuni ödev dolayısıyla işinden ayrılan işçiler bu ödevin sona ermesinden başlayarak iki ay içinde ve ebeveyn izni kullanan işçilerin izin süreleri bitiminde işe girmek istedikleri takdirde işveren bunları eski işleri veya benzeri işlerde boş yer varsa derhal, yoksa boşalacak ilk işe başka isteklilere tercih ederek, o andaki şartlarla işe almak zorundadır."

MADDE 5- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 83'üncü maddesinin ikinci paragrafının ilk cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Ayrıca ebeveynlik iznini kullanmış olan memurların bu sürede geçen süreler, ebeveyn izni kullanmaya başladıkları sırada iktisap etmiş oldukları derecede kademe ilerlemesi yapılmak suretiyle değerlendirilir."

MADDE 6- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Namık Havutça

Balıkesir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1747)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

8 Eylül 1999 tarihinden önce işe başlayanlar normalde yaş şartı olmaksızın, prim günü ve sigortalılık süresiyle emekli olacakken, yapılan yasal düzenleme ile prim gününün yanında yaş şartını da getirmiştir. O dönemde, SSK'lı olanlar için 8.9.1999 gününe kadar emeklilik için iki şart bulunmaktaydı. Sigortalılık süresi (kadınlar için 20, erkekler için 25 yıl) ile 5000 günlük prim ödeme gün sayısı bu iki şartı oluşturmaktaydı. Yeni şartla, 8.9.1999 gününden önce işe girenler için kadınlarda 40 ile 58, erkeklerde ise 44 ile 60 yaş arasında değişen yaş bekleme süresi getirildi. Örneğin 1974 doğumlu ve 1992'de çalışmaya başlayan bir kadın çalışan 2012 yılında emekli olabileceksen, bu yasal düzenleme ile emekli olma tarihi 2023 yılına uzamıştır. 23 Mayıs 2002 tarihli 4759 sayılı kanun ile 1999 yılından önce işe başlayanla sigortalı yurttaşlarımızın emekli olacağı yaşı 3 ila 11 yıl arasında uzatmıştır.

Hükümet ise bu mağduriyeti yaşayanlar için formül arayışına girmişse de kamuoyuna yansıyan bilgilere göre, daha düşük emekli aylığı bağlamak şartıyla isteyen emekli etme formülü üzerinde durmaktadır. Her şeyden önce böyle bir formül, mağdur vatandaşlarımıza kötünün iyisini seçmeye zorunlu kılmaktır. Türkiye Cumhuriyeti sosyal bir hukuk devletidir. Yurttaşların haklarının elinden alınması veya yurttaşlara verilen haklarda sınırlamaya gidilecek düzenlemeler yapılması sosyal hukuk devleti ilkesi ile çelişkilidir.

Ayrıca, emekli olmak için yaşı bekleyen ama bu süre zarfında işsiz kalan ve belirli bir yaştan üzerinde oldukları için yeni bir iş bulmakta zorlanan yurttaşlarımız için emeklilik bir hayal olmuştur. Bu yurttaşlarımız sağlık sigortası güvencesinden de yoksundurlar. Bu kanun teklifi ile prim ödeme gün sayısı hem de sigortalılık süresini doldurmuş ama son şart olan yaş şartını yerine getiremeyenlere bir kere olmak üzere emeklilik hakkı tanımaktadır.

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNUN
BİR MADDESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31.05.2013 tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 28'inci maddesinin son fıkrasından önce gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"17.07.1964 tarih ve 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu hükümlerine tabi olarak 08.09.1999 tarihinden önce sigortalı olanlar istisnadır. Bu istisnadan yararlanmak için başvuruda bulunanların yaşlılık aylığından yararlanabilmeleri için;

- a) Kadın ise 50, erkek ise 55 yaşını doldurmuş olması ve en az beş bin gün veya,
- b) Kadın ise 50, erkek ise 55 yaşını doldurmuş olması, 15 yıldan beri sigortalı bulunması ve en az üç bin altı yüz gün yahut,
- c) Kadın ise 50, erkek ise 55 yaşını doldurmamış olmakla beraber, kadın ise 20 erkek ise 25 yıldan beri sigortalı bulunması ve en az beş bin gün,

Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olması şarttır."

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

5510 Sayılı "**Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu**" nda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi ve gerekçesi ek'te sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

M. Volkan Canalıoğlu

Trabzon

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1765)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Günümüzde ticaretin %90'lık kısmı deniz yolu ile yapılmakta ve deniz taşımacılığı hala en ekonomik ve hızlı taşımacılık sektörü durumundadır. Gemilerin bu yoğun çalışma sistemlerinin doğru sürdürülmesinden sorumlu bir gurupta hiç şüphesiz ki "gemi adamları"dır. Ama ne yazık ki bir çok zorluklar içerisinde çalışan gemi adamlarına gereken hassasiyet hiçbir zaman verilmemiş, kanunlar hep işveren lehine çıkmış, gemi adamları bir türlü düzgün bir eğitim ve yaşam standart zeminine oturtulmamışlardır.

Giderek artan iş şartlarına rağmen gemilerde çalışan insan sayısı giderek azaltılmakta ve uluslararası örgütlerce çıkarılan kanunlar ile bu haksızlıklara meşru zemin hazırlanmaktadır.

İstanbul Liman Başkanlığınca 2011 yılı başlarında yapılan anketlere göre "Bir gemide izne ayrılmaksızın ortalama çalışma süreniz" nedir sorusuna verilen cevap dikkate değerdir. Verilen cevapta 6 aydan fazla cevabı verenlerin oranı, zabitan gurubunda % 62, tayfa gurubunda % 57 oranında çıkması gemi adamı mesleğinin farklılığını ve zorluğunu ortaya koymaktadır. Aynı gemi ve ortamda bu denli uzun süre çalışan, sosyal hayattan mahrum, evinden uzakta yaşayan gemi adamlarının, ruhsal sağlık ve verimlilik açısından büyük bir risk altında oldukları şüphesizdir.

Bu kanun teklifinin amacı; "gemi adamlarının yaşamakta oldukları sıkıntıları bir nebze de olsa azaltmaktır".

TRABZON MİLLETVEKİLİ MEHMET VOLKAN CANALİOĞLU'NUN TEKLİFİ (2/1765)

**"5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU'NDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ"**

MADDE 1- 31/05/2006 tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 40.Maddesi'nin ikinci fıkrasının 3.Bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

**3) Gemi Adamları, Gemi Ateşçileri
Gemi Kömürcüleri, Dalgıçlar**

**Denizde ve
Limanda**

180 Gün

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 Sayılı Kanun'da değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi ve gerekçesi ek'te sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim.

M. Volkan Canalıoğlu
Trabzon

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1775)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

5510 Sayılı Sosyal Güvenlik ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun, tüm hükümlerinin 01.01.2012 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmesi nedeniyle Ülkede yaşayan tüm vatandaşlar, genel sağlık sigortası kapsamına alınmıştır. Yapılan bu değişiklikler en çok öğrencileri ve 18 yaşını bitiren gençleri etkilemiştir. Buna göre; 18 yaşını dolduran ve liseyi bitiren kişiler üniversiteye gidip, öğrenciliklerini devam ettiremiyorlarsa gelir testi yaptırarak prim ödemek zorunda bırakıldılar. Gelir testini yaptırmayıp, prim ödemeyenlerin hanesine SGK tarafından her ay için 225,72 TL prim borcu işlenecek, bu kişiler hem sağlık hizmetlerinden faydalanamayacak, hem de prim borçları faizleriyle birlikte katlanarak işlemeye devam edecektir.

Bu kanun teklifinin amacı; 18 yaşını doldurmuş, eğitimlerine devam edemeyen gençlerimizin düzenli iş bulana kadar devlet güvencesinde olmalarını sağlamak ve ücretsiz sağlık hizmeti alabilmelerinin önünü açmaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Genel gerekçe doğrultusunda bir düzenlemedir.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

TRABZON MİLLETVEKİLİ MEHMET VOLKAN CANALİOĞLU’NUN TEKLİFİ (2/1775)

**"5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI HAKKINDA
KANUN'DA" DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE- 18 yaşını doldurmuş, eğitimlerine devam edemeyen gençlerimiz çalışmaya başlayana kadar ücretsiz sağlık hizmetlerinden faydalanırlar ve bu süreçte geçmişe dönük borç çıkarılmaz."

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılması hakkındaki kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Emin Çınar
Kastamonu

Oktay Vural
İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1794)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

Belediye Zabıtaları 5393 sayılı Belediye Kanununun 51. Maddesi ve Belediye Zabıta Yönetmeliğinin vermiş olduğu görev ve yetkilere dayanarak yapmış olduğu denetim ve kontroller esnasında birçok olayla karşılaşmaktadırlar. Zabıta memurlarımız bu görevleri esnasında canlarını tehlikeye atmakta ve birçok tehdide de maruz kalmaktadırlar. Zaman zaman zabıta memurlarımıza yönelik saldırıların gerçekleştiği hepimizin malumudur. Bu gibi olaylar zabıta memurlarımızın yıpranmalarına neden olmaktadır.

Zabıta memurlarımız görevlerini 7 gün 24 saat kesintisiz olarak yapmakta, her türlü fedakârlığı göstermekte hatta canlarını tehlikeye atmaktadırlar. Benzer bir sınıfta hizmet veren emniyet mensupları gibi gece gündüz demeden görevlerini yerine getiren Belediye Zabıtalarımızın da 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40. Maddesinde yapılacak değişikliklerle fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmaları gerekmektedir.

KASTAMONU MİLLETVEKİLİ EMİN ÇINAR VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP
BAŞKANVEKİLİ İZMİR MİLLETVEKİLİ OKTAY VURAL'IN TEKLİFİ (2/1794)

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDAKİ KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1-) 5510 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tabloya aşağıdaki sıra eklenmiştir.

19) Belediyeler	Belediye zabıta birimindeki daire başkanı, müdür, şube müdürü, amir, komiser ve memurlar,	90
-----------------	--	----

MADDE 2-) Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğü girer.

MADDE 3-) Bu kanun hükümlerini bakanlar kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılması hakkındaki kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Emin Çınar
Kastamonu

Oktay Vural
İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1797)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

Adalet Bakanlığına bağlı Ceza İnfaz Kurumlarında çalışan personel, çalışma şartlarının ağır olması, her zaman ölüm, yaralanma, tehdit gibi riskler altında çalışması, 30 yıl çalışan bir personelin 10 yılını kurumda bulunan hükümlü ve tutuklular gibi parmaklıklar arkasında hizmet ederek geçirmesi, kuruma her girişte; x-ray, duyarlı kapı ve manyetik cihazlara maruz kalması hatta gerektiğinde elle aramaları yapılarak çalıştıkları yerlere girmeleri hem psikolojik hem de bedenen yıpranmalarına neden olmaktadır.

Cezaevinde çalışmak, sürekli suçlularla meşgul olmak, çalışanların ciddi manada yıpranmalarına, bedenen ve zihnen yorulmalarına neden olmaktadır. Suçluların disiplin işlemlerinin bu personel tarafından yapılması, suçluların haklarında tutanak tutan memurların suçlular tarafından "düşman" olarak algılanmasına neden olmaktadır. Bu durumlar Ceza İnfaz Kurumlarında çalışan memurların diğer memurlara oranla daha çok yıpranmalarına sebep olmaktadır.

Ceza İnfaz Kurumlarında çalışan personelin çalışma şartlarının yıpratıcı olması bu personelimizin fiili hizmet zammından yararlanılmasını gerektirmektedir. 5510 sayılı kanunda yapılacak değişiklikle Caza İnfaz Kurumlarında çalışan personelin fiili hizmet zammı almalarının önü açılmalıdır.

KASTAMONU MİLLETVEKİLİ EMİN ÇINAR VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP
BAŞKANVEKİLİ İZMİR MİLLETVEKİLİ OKTAY VURAL'IN TEKLİFİ (2/1797)

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDAKİ KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1-) 5510 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tabloya aşağıdaki sıra eklenmiştir.

19) Adalet Bakanlığı Ceza İnfaz Kurumlarında Çalışan Personel 90

MADDE 2-) Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğü girer.

MADDE 3-) Bu kanun hükümlerini bakanlar kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye İş Kurumu Kanunu ve Devlet Memurları Kanununda değişiklik yapılması hakkında kanun teklifim gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur. Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Sena Kaleli

Bursa

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1799)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

İstihdam hizmetlerine yeni bir boyut kazandıran İMD (İş ve Meslek Danışmanları), son kanuni düzenlemelerle birlikte hak ettiği değeri bulmak adına zorlu ve sıkıntılı bir dönem geçirmektedir.

2 Ağustos 2013 tarih ve 28726 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6495 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile İMD'lerin kadro sınıfı ve derecesi **GİH** (Genel İdari Hizmetler) **9/1** olarak belirlenmiş ve **2.630 TL** olan maaşları **1.784 TL**'ye düşürülmüştür.

TBMM Plan ve Bütçe Alt Komisyon metninin çerçeve 56. Maddesinde İş ve Meslek Danışmanlığı mesleği ile Aile ve Sosyal Politikalar Denetçi Yardımcısı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Denetçi Yardımcısı, Milli Eğitim Denetçi Yardımcısı ve Sağlık Denetçi Yardımcısı kariyer meslekleri aynı kapsamda değerlendirilmiştir. Ancak İş ve Meslek Danışmanlığı dışında madde kapsamında yer alan tüm meslekler 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 36. Maddesi A Bendi 11. Kısımında kendisine yer bulurken, kapsamdan İş ve Meslek Danışmanlığı çıkarılmış ve özlük hakları itibarıyla İMD'ler, Lisans mezunu yeni işe başlayan memura eşdeğer statüde değerlendirilmiştir. Bu düzenlemeden dolayı İş ve Meslek danışmanlığı yapanlar açısından aylık **840 TL** gibi bir mağduriyet doğmuştur.

Hükümetin ve yetkililerin bütün söylemlerinde **uzman** olarak ifade edilen İş ve Meslek Danışmanlığı, 2 Ağustos 2013 tarihli değişiklikle özlük açısından Lisans mezunu işe yeni başlayan memur kapsamına atılmıştır. Bu büyük bir adaletsizliktir.

İş ve Meslek Danışmanlığı mesleğinin kadro tanımının doğru yapılmaması, özlük hakları ile birlikte mali haklarında ciddi problem oluşması, bu mesleği icra edenlerin aile sorunlarıyla birlikte önemli düzeyde motivasyon kaybı yaşamalarına sebep olacaktır. Ayrıca ülkemizde icra edilmeye başlandığı ilk günden bu yana istihdama büyük katkı sunan İş ve Meslek Danışmanlığı mesleği söz konusu kayıpların dışında önem ve itibar kaybı da yaşayacaktır.

Mesleğin önem ve itibarının korunması amacıyla İş ve Meslek Danışmanlarının özlük ve mali hakları tekrar düzenlenmeli ve herhangi bir hak kaybı yaşanmadan İMD'ler, hak ettikleri unvan ve kadrolara atanmalıdır. Bu doğrultuda İş ve Meslek Danışmanlığı mesleği kendisiyle aynı kapsamda değerlendirilen diğer meslekler gibi 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 36. Maddesi A Bendi 11. Kısımında tanımlanmalı ve aynı kanunun 152. Maddesinde yer alan Özel Hizmet Tazminatı kısmına dâhil edilmelidir.

TÜRKİYE İŞ KURUMU KANUNU VE DEVLET MEMURLARI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 25/6/2003 tarihli ve 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununun 15 inci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kurumun taşra teşkilatında İş ve Meslek Danışmanı ve İş ve Meslek Danışman Yardımcısı çalıştırılabilir. İş ve Meslek Danışman Yardımcılığına atanabilmek için, 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde sayılan genel şartlara ek olarak Kurumun görev alanına giren ve yönetmelikle belirlenen en az dört yıllık eğitim veren yükseköğretim kurumlarından ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulunca kabul edilen yükseköğretim kurumlarından mezun olmak ve yapılacak özel yarışma sınavında başarılı olmak gerekir. İş ve Meslek Danışman Yardımcılığına atananlar, en az üç yıl fiilen çalışmak kaydıyla açılacak yeterlik sınavına girme hakkını kazanırlar. Sınavda başarılı olamayanlar veya geçerli mazereti olmaksızın sınav hakkını kullanmayanlara, bir yıl içinde ikinci kez sınav hakkı verilir. İkinci sınavda başarı gösteremeyen veya sınav hakkını kullanmayanlar İş ve Meslek Danışman Yardımcısı unvanını kaybederler ve durumlarına uygun kadrolara atanırlar. İş ve Meslek Danışman Yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma ve yeterlik sınavları ve İş ve Meslek Danışmanlığına atanmaları ile diğer hususlar, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."

MADDE 2- 4904 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 4- Bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla Kurum bünyesinde İş ve Meslek Danışmanı kadrolarında görev yapanlar herhangi bir işleme gerek kalmaksızın bu Kanunun 15 inci maddesinin sonra fıkrasında öngörülen hükümlere göre İş ve Meslek Danışmanı kadrosuna atanmış sayılır."

MADDE 3- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin, Ortak Hükümler bölümünün (A) bendinin değişik (11) numaralı fıkrasına "İstihdam Uzman Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere "İş ve Meslek Danışman Yardımcıları", "İstihdam Uzmanlığına" ibaresinden sonra gelmek üzere "İş ve Meslek Danışmanlığına" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 4- 657 sayılı Kanunun "Zam ve tazminatlar" başlıklı 152 nci maddesinin değişik "II-Tazminatlar" fıkrasının "(A) Özel Hizmet Tazminatı" bendinin (ğ) alt bendine "İstihdam Uzmanları" ibaresinden sonra gelmek üzere "İş ve Meslek Danışmanları" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 5- 657 sayılı Kanunun ek göstergelere ilişkin eki (I) sayılı cetvelin "I- Genel İdare Hizmetleri Sınıfı" bölümünün (g) bendine "İstihdam Uzmanları" ibaresinden sonra gelmek üzere "İş ve Meslek Danışmanları" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 6- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim. 11.10.2013

Mahmut Tanal
İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/1808 Esas Sayılı ilişkin Kanun Teklifine katılmak istiyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

M. Sezgin Tanrıku
İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1808)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

16/06/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 28. Maddesinin 2. Fıkrası; "(Değişik 2. fıkra: 5754 - 17.4.2008 /m.16) İlk defa bu Kanuna göre sigortalı sayılanlara;

a) Kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olmaları ve en az 9000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olması şartıyla yaşlılık aylığı bağlanır. Ancak, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar için prim gün sayısı şartı 7200 gün olarak uygulanır.

b) (a) bendinde belirtilen yaş şartı;

- 1) 1/1/2036 ila 31/12/2037 tarihleri arasında kadın için 59, erkek için 61,
- 2) 1/1/2038 ila 31/12/2039 tarihleri arasında kadın için 60, erkek için 62,
- 3) 1/1/2040 ila 31/12/2041 tarihleri arasında kadın için 61, erkek için 63,
- 4) 1/1/2042 ila 31/12/2043 tarihleri arasında kadın için 62, erkek için 64,
- 5) 1/1/2044 ila 31/12/2045 tarihleri arasında kadın için 63, erkek için 65,
- 6) 1/1/2046 ila 31/12/2047 tarihleri arasında kadın için 64, erkek için 65,
- 7) 1/1/2048 tarihinden itibaren ise kadın ve erkek için 65,

olarak uygulanır. Ancak yaş hadlerinin uygulanmasında (a) bendinde belirtilen prim gün sayısı şartının doldurulduğu tarihte geçerli olan yaş hadleri esas alınır'." şeklinde düzenlenmiştir.

Bu hüküm ile; 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4. Maddesine göre sigortalı olanlara ilişkin yaşlılık sigortasından sigortalıya sağlanan haklar ve yararlanma şartları belirtilmiştir.

Ülkemizde çalışan basın mensupları şuan ki düzenlemeye göre; emeklilik aylığından yararlanabilmesi için 7200 prim gün sayısı doldurmuş olması gerekmektedir. Ayrıca 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun ek madde 5'e göre; sigorta sürelerinden geçen her tam yıl için 90 gün sigorta süresi eklenmektedir.

Günümüzde muhabirler ve kameranlar en iyi koşullarda yanlarında üç objektif, fotoğraf makinesi, flaşı, bataryaları ve yan ekipmanları, laptop ve çektiği fotoğrafları ulaştırması için internet bağlantısını sağlayan mobil iletişim cihazları bulundurmaktadır. Bu cihazların minimum ağırlığı yaklaşık 20 kiloyu bulmaktadır. Örneğin spor foto muhabirlerinin taşıdığı tele objektifin ağırlığı yaklaşık 10-15 kiloyu buluyor. Foto muhabiri toplumsal olaylara giderken bu ekipmanların yanında gaz maskesi, kask da taşıyor. Savaş ortamında bulunan foto muhabiri, çelik yelek, uydu telefonu ve korunmak için bazı ekipmanlar taşıyor.

Gelişen teknolojiyle muhabirler ve kameramanlar üzerlerinde canlı yayın için 8 ila 16 arasında değişen sayıda sim kart bulunan 3G cihazı taşıyorlar. Tek bir cep telefonunun bile kanser riskinin tartışıldığı günümüzde aynı anda 16 sim karttan çıkış yapan 3G cihazının ne kadar tehlikeli olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Bir kameraman ortalama 10 kiloluk 3G cihazı, yaklaşık 14 kiloluk kamera, içinde mikrofon, yedek batarya, kablolar, kasetler bulunan 8-10 kilo ağırlığında malzeme çantası ile 6-7 kiloluk tripod ile göreve gidiyor.

AB ülkelerinde çalışan gazetecilere yönelik araştırmaya göre; foto muhabirleri ve kameramanların çoğunda boyun ve bel fıtığının olduğu tespit edilmiştir. İleriki yaşlardaki foto muhabirlerinin yüzde 90'ının diz ve bacaklarında da sağlık sorunları var.

Anayasamızın 2'nci maddesinde Türkiye Cumhuriyeti'nin niteliği olarak sosyal devlet ilkesi benimsenmiştir. Keza, bu ilkeye paralel olarak 5'inci maddesinde devletin temel amaç ve görevini "kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddî ve manevî varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmak" olarak belirlemiştir. Sosyal devlet anlayışına göre; devletin sosyal barışı ve sosyal adaleti sağlamak amacıyla sosyal ve ekonomik hayata aktif müdahalesini gerekli ve meşru gören bir anlayıştır. Diğer bir ifadeyle sosyal devlet, herkese insan onuruna yaraşır asgari bir hayat seviyesi sağlamayı amaçlayan bir devlet anlayışı olarak tanımlanmaktadır. Sosyal devletin temel amacı herkese insan onuruna yaraşan asgari bir yaşam düzeyi sağlamaktır. Anayasa belirtilen sosyal devlet ilkesi anlayışı ile muhabirlere ve kameramanlara içinde bulundukları çalışma şartlarının zorlukları dolayısıyla emeklilik şartlarının iyileştirilmesi hedeflenmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 16/06/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 28'inci maddesinin 2'nci fıkrasının a bendindeki değişiklik ile sosyal devlet ilkesi gereği muhabir ve kameramanların emeklilik şartlarının iyileştirilmesi amaçlanmıştır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 16/06/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 28'inci maddesinin 2 nci fıkrasının a bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) Kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olmaları ve en az 9000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olması şartıyla yaşlılık aylığı bağlanır. Ancak, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar için 7200 gün prim sayısı şartı aranırken, muhabir ve kameranlar için prim gün sayısı şartı 5400 gün olarak uygulanır."

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

5510 Sayılı Kanun'da değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi ve gerekçesi ek'te sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim.

M. Volkan Canalıoğlu
Trabzon

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1837)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

SGK tarafından hazırlanan 2008/111 Sayılı "Hizmet Borçlanma İşlemleri Genelgesine" göre "2008 yılı Ekim ayı başından önce geçen ve tarihten sonra borçlanılan süreler ile bu sürelerle ait kazançlar 5510 Sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılan ilgili kanun hükümlerine göre değerlendirilecektir." Denilmek sureti ile doğum borçlanma sürelerini 4/A (SSK'lı olarak) sigortalılık süresinden sayılacağı belirtilmiştir.

Ancak bu değişiklik ile birlikte Bağkur'lu olup doğum yapmış kadınlarımızın, SSK'lı olup doğum yapmış olan kadınlara tanınan haklardan faydalanmaları engellenmiştir.

Bu kanun teklifinin amacı; sosyal güvenlik kurumlarının isimleri dikkate alınmaksızın çalışılan süre içerisinde doğum yapmış her kadının aynı ve eşit haklardan faydalanabilmelerini sağlamaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Genel gerekçe doğrultusunda bir düzenlemedir.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

TRABZON MİLLETVEKİLİ MEHMET VOLKAN CANALİOĞLU’NUN TEKLİFİ (2/1837)

**"5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI HAKKINDA
KANUNDA" DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na Geçici Madde 13'ten sonra gelmek üzere aşağıdaki "Geçici Madde 14" eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 14- Bağkur'lu kadınlar, SSK'lı kadınların faydalandırıldığı tüm doğum haklarından faydalandırılırlar"

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Mehmet Şandır
Mersin

Oktay Vural
İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1869)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma, ve Turizm Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Bilindiği üzere fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki işler; ağır, riskli ve sağlığa zararlı olup, çalışanları fiziki, ruhi ve fizyolojik bakımdan olumsuz yönde etkileyen ve bu işlerde çalışanların diğer alanlarda çalışanlara göre daha fazla yıpranmalarına neden olan ve ömürlerini kısaltan işlerdir.

Gece - gündüz, yaz - kış direksiyon başında görev ifa eden, günde ortalama 10 saat çalışan ve ülke taşımacılığının % 90 ını gerçekleştiren uzun yol şoförleri, çeşitli risklerle karşı karşıya kalmaktadırlar.

Zorlu görevleri nedeniyle sosyal hayatları yok denecek kadar sınırlı olan şoförlerin, ağır tonajlı vasıtalar ile gerçekleştirdikleri uzun mesafeli yolculuklarında hareketsiz geçirdikleri saatler, dengesiz beslenmeleri, uyku problemleri, bedenen ve ruhen kısa sürede yıpranmalarına sebep olmakta, telafisi mümkün olmayan sağlık kayıplarına yol açabilmekte ve yaşam standartlarını asgari seviyeye getirmektedir. Ayrıca, çalışma şartlarının ağırlığı diğer insanların da can güvenliği için bir risk oluşturmaktadır.

Bu hususlar göz önünde bulundurulduğunda, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun fiili hizmet süresi zammı başlıklı 40 ıncı maddesinde uzun mesafe şoförlerinin yer almaması büyük bir haksızlık oluşturmıştır.

Bu nedenle bu Kanun teklifi ile, 5510 sayılı Kanundan kaynaklanan haksızlığın ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

Ayrıca, bir hizmet akdine bağlı olarak çalışan sigortalıların dışında, kendi nam ve hesabına çalışan ve aynı riskleri yaşayan araç sürücülerinin bu haktan yararlanmaları hususu da teklifte yer almıştır.

Böylelikle aynı şartlarda aynı işi yapan ve hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışan araç sahiplerinin de, Kanunda belirtilen şartları taşımak ve fiili çalışmalarını belgelemek kaydıyla bu haktan yararlanmaları öngörülmüştür.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Fiili hizmet süresi zammından yararlanacak sigortalılar kapsamına uzun yol ağır vasıta sürücülerinin de dahil edilmesi amaçlanmıştır.

Madde 2- Kapsama dahil edilen sürücülerin tespitine ilişkin işlemlerin, ilgili yönetmelik ile belirlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

MERSİN MİLLETVEKİLİ MEHMET ŞANDIR VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP
BAŞKANVEKİLİ İZMİR MİLLETVEKİLİ OKTAY VURAL'IN TEKLİFİ (2/1869)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tabloya 18 inci sıradan sonra gelmek üzere aşağıda yer alan 19 uncu sıradaki sigortalılar eklenmiştir.

Kapsamdaki İşler/İşyerleri	Kapsamdaki Sigortalılar	Eklenecek Gün Sayısı
19) 4925 Sayılı Kanun ve Kanun gereği düzenlenen yönetmeliklere göre taşımacılık yetki belgesine haiz işyerleri ile kendi nam ve hesabına bağımsız çalışıp aynı şartlarda aynı işi yapan sürücüler.	İlgili yeterlilik belgesine sahip, Şehirlerarası (100 Km'den uzak mesafe) ve Uluslararası Yük/Yolcu taşıyan Kamyon, Çekici ve Büyük Otobüs sürücüleri ile kendi nam ve hesabına bağımsız çalışıp aynı işi yaptığını belgeleyen sürücüler.	60

MADDE 2- Fiili hizmet süresi zammından yararlanacak sigortalıların tespitine ilişkin işlemler, ilgili yönetmelikle belirlenen esaslar doğrultusunda gerçekleştirilir.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Türkiye İş Kurumu Kanunu ve Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

27.11.2013

Alim Işık
Kütahya

Oktay Vural
İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1899)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Bilindiği gibi, İş ve Meslek Danışmanları (İMD)'nın 2 Ağustos 2013 tarihli ve 28726 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "6495 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile Genel İdari Hizmetler (GİH) sınıfında istihdam edilmeleri sağlanmıştır. Bu düzenleme sonucunda kadro dereceleri 9/1 olarak belirlenen personelin sözleşmeli olarak çalışırlarken 2.630 TL olan maaşları 1.784 TL'ye düşürülerek özlük haklarında ciddi bir mağduriyete yol açılmıştır.

TBMM Plan ve Bütçe Alt Komisyon metninin çerçeve 56. Maddesinde İş ve Meslek Danışmanlığı mesleği ile Aile ve Sosyal Politikalar Denetçi Yardımcısı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Denetçi Yardımcısı, Milli Eğitim Denetçi Yardımcısı ve Sağlık Denetçi Yardımcısı kariyer meslekleri aynı kapsamda değerlendirilmiştir. Ancak İş ve Meslek Danışmanlığı dışında madde kapsamında yer alan tüm meslekler 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 36. Maddesi A Bendi 11. Kısımında kendisine yer bulurken, kapsamdan İş ve Meslek Danışmanlığı çıkarılmış ve özlük hakları itibarıyla İMD'ler, Lisans mezunu yeni işe başlayan memura eşdeğer statüde değerlendirilmiştir. Bu düzenlemeden dolayı İş ve Meslek danışmanlığı yapanlar açısından aylık 840 TL gibi bir mağduriyet doğmuştur.

Hükümetin ve yetkililerin bütün söylemlerinde uzman olarak ifade edilen İş ve Meslek Danışmanlığı, 2 Ağustos 2013 tarihli değişiklikle özlük açısından Lisans mezunu işe yeni başlayan memur kapsamına alınmıştır. Bu açıdan değerlendirildiğinde, yapılan düzenlemede önemli bir eksiklik söz konusudur. Yapılan düzenleme sonucu ortaya çıkan mağduriyetin giderilmesi gerekmektedir.

Başka bir ifadeyle, İş ve Meslek Danışmanı unvanı oluşturulurken kadroya ilişkin herhangi bir teknik çalışmanın yapılmadığı görülmektedir. İş ve meslek danışmanları; işveren ziyaretleri, okul ziyaretleri, meslek araştırmaları, işgücü piyasası analiz çalışmaları, kariyer ve stant çalışmaları vb. gibi çalışmalar için sürekli sahada çalışmaktadırlar. Bu mesleği yerine getirme şartlarından biri olan ve

Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından seviye 6 olarak değerlendirilen İş ve Meslek Danışmanı mesleği profesyonel bir meslektir. Bu nedenlerle yeni mağduriyetlerin yaşanmaması için Türkiye İş Kurumunda istihdam edilen İş ve Meslek Danışmanlarının kadro tanımının Uzman statüsünde değerlendirilmesi önem kazanmaktadır.

İş ve Meslek Danışmanlığı mesleğinin de kendisiyle aynı kapsamda değerlendirilen diğer meslekler gibi 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 36. Maddesi A Bendi 11. Kısımında tanımlanan ve aynı Kanunun 152. Maddesinde yer alan Özel Hizmet Tazminatından yararlanan meslekler içinde değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bu Kanun teklifiyle, anılan meslek mensuplarının yaşadığı mağduriyetin giderilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Bu düzenleme ile Türkiye İş Kurumu taşra teşkilatları bünyesinde çalıştırılan İş ve Meslek Danışmanı ile İş ve Meslek Danışman Yardımcılarına yasal statü kazandırılması sağlanmaktadır.

Madde 2- 4904 sayılı Kanuna eklenen bir geçici madde ile halen Kurum bünyesinde İş ve Meslek Danışmanı kadrolarında görev yapan personelin herhangi bir işleme gerek kalmaksızın İş ve Meslek Danışmanı kadrosuna atanmış sayılmaları hükme bağlanmaktadır.

Madde 3- Bu madde ile Devlet Memurları Kanununun ilgili maddesine "İş ve Meslek Danışman Yardımcıları" ve "İş ve Meslek Danışmanlığına" ibareleri eklenerek anılan personel ve mesleğin yasa kapsamına alınması sağlanmaktadır.

Madde 4- Bu madde ile Devlet Memurları Kanununun ilgili maddesine "İş ve Meslek Danışmanları" ibaresi eklenerek anılan personelin yasa kapsamına alınması sağlanmaktadır.

Madde 5- Bu madde ile Devlet Memurları Kanununun ilgili maddesine "İş ve Meslek Danışmanları" ibaresi eklenerek anılan personelin ek göstergelerinin artırılarak mağduriyetlerinin giderilmesi sağlanmaktadır.

Madde 6- Yürürlük maddesidir.

Madde 7- Yürütme maddesidir.

KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ ALİM İŞİK VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP
BAŞKANVEKİLİ İZMİR MİLLETVEKİLİ OKTAY VURAL'IN TEKLİFİ (2/1899)

**TÜRKİYE İŞ KURUMU KANUNU VE DEVLET MEMURLARI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 25/6/2003 tarihli ve 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununun 15 inci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kurumun taşra teşkilatında İş ve Meslek Danışmanı ve İş ve Meslek Danışman Yardımcısı çalıştırılabilir. İş ve Meslek Danışmanı ve Yardımcılarının mesleğe alınmaları, atanmaları, yetiştirilmeleri, yarışma ve yeterlik sınavları ile diğer hususlar, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."

MADDE 2- 4904 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 4- Bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla Kurum bünyesinde İş ve Meslek Danışmanı kadrolarında görev yapanlar herhangi bir işleme gerek kalmaksızın İş ve Meslek Danışmanı kadrosuna atanmış sayılır."

MADDE 3- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin, Ortak Hükümler bölümünün (A) bendinin değişik (11) numaralı fıkrasına "İstihdam Uzman Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere "İş ve Meslek Danışman Yardımcıları", "İstihdam Uzmanlığına" ibaresinden sonra gelmek üzere "İş ve Meslek Danışmanlığına" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 4- 657 sayılı Kanunun "Zam ve tazminatlar" başlıklı 152'nci maddesinin değişik "II-Tazminatlar" fıkrasının "(A) Özel Hizmet Tazminatı" bendinin (ğ) alt bendine "İstihdam Uzmanları" ibaresinden sonra gelmek üzere "İş ve Meslek Danışmanları" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 5- 657 sayılı Kanunun ek göstergelere ilişkin eki (I) sayılı cetvelin "I- Genel İdare Hizmetleri Sınıfı" bölümünün (g) bendine "İstihdam Uzmanları" ibaresinden sonra gelmek üzere "İş ve Meslek Danışmanları" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 6- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi" gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

26.11.2013

Ahmet Duran Bulut

Balıkesir

Sümer Oral

Manisa

Enver Erdem

Elazığ

Bülent Belen

Tekirdağ

Mustafa Kalaycı

Konya

Erkay Akçay

Manisa

Şefik Çirkin

Hatay

Muharrem Varlı

Adana

Tunca Toskay

Antalya

Koray Aydın

Trabzon

Hasan Hüseyin Türkoğlu

Osmaniye

Necati Özensoy

Bursa

Seyfettin Yılmaz

Adana

Bahattin Şeker

Bilecik

Yusuf Ziya İrbeç

Antalya

Özcan Yeniçeri

Ankara

Reşat Doğru

Tokat

Sinan Oğan

Iğdır

Münir Kutluata

Sakarya

Nevzat Korkmaz

İsparta

Yusuf Halaçoğlu

Kayseri

Ali Halaman

Adana

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR

(2/1906)

ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

Öğretmenlik özü itibariyle kutsal bir meslektir. İnsanlık tarihinin en eski mesleklerinden birisidir. Öğretmen bir öğretici olduğu kadar aynı zamanda Öğrencidir. Eğitimi olduğu kadar aynı zamanda bir yol göstericidir.

Eğitim çocukların dünyaya gelmesiyle başlayıp ömür boyu devam eden bir süreçtir. Çocuklarda bozulma ve sapma aldığı eğitim ve terbiye ile doğrudan ilgilidir. Çocuğun ilk eğitimi aldığı yer aile ocağı olsa da çocuğun şekillenmesinde kimlik ve kişilik kazanmasında en etkili unsur öğretmenlerimizdir. Öğretmenlerimize sahip çıkmak geleceğimize sahip çıkmak demektir Öğretmenlerimizin itibarsızlaştırılması, geleceğimizi yok sayarak kimliksiz kişiliksiz nesillerin yetişmesine sebebiyet vermek demektir. Çünkü itibarsız öğretmen itibarlı nesiller yetiştirmesi söz konusu olamaz.

Öğretmenlerimiz yürüttükleri kutsal mesleğin maddi karşılığını alamamaktadırlar. Ülkemizde öğretmenlerimiz ortalama 2 bin TL maaşla çalışmaktadırlar. "Küreselleşme ile birlikte yaşanan sistemik değişim, teknolojik, sosyal ve siyasal gelişmelere bağlı olarak öğretmenlik mesleğinin ülkemizde de önem ve itibar kaybına uğradığı da görülmektedir. Öğretmenlerin ekonomik, mesleki, özlük ve demokratik sorunlar altında ezildiğini ve mesleğine küstürüldüğüne her geçen gün daha fazla tanık olmaktayız.

Sürekli özenilen ve içinde yer almak için büyük gayretler gösterilen; Batı ve OECD ülkelerinde öğretmenler kamuda en itibarlı ve geliri en yüksek meslek grupları arasına yer alırken ülkemizde öğretmenler aldığı maaş bakımından OECD ortalamasının çok altında rakamlara çalıştırılmaktadırlar.

1 Ekim 2008 tarihinden itibaren 5510 sayılı yasa ile çalışanlarda yıpranma hakkının kapsamı daraltılmıştır. Bir kısım meslek grupları yıpranma hakkından yararlandırılmıştır. Yıpranma hakkının çalışana getirileri; prim ödeme gün sayısını artırır, erken emekli olmalarına da yol açacaktır. Prim ödeme gün sayıları dörtte bir daha az olur ve emeklilikte alacakları maaş daha fazla olur.

Geçim şartlarının zorluğu içerisinde öğretmenlerimize yıpranma hakkının verilmesi ile emekliliklerinde de rahat edeceklerdir.

Öğretmenlerimize her yıl için 2 ay yıpranma zammı verilmesi konusu ile ilgili olarak bu kanun teklifi hazırlanmıştır.

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ AHMET DURAN BULUT VE MİLLİYETÇİ HAREKET
PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ KAYSERİ MİLLETVEKİLİ YUSUF HALAÇOĞLU İLE
20 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/1906)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tabloya aşağıdaki sıra eklenmiştir.

" 19) Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilköğretim ve ortaöğretim devlet okullarında.	Öğretmenler	60"
---	-------------	-----

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

5510 Sayılı Kanun'da değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi ve gerekçesi ek'te sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim.

M. Volkan Canalıoğlu
Trabzon

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1924)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Bağ-Kur sigortalılarının, vergi mükellefiyeti bulunan dönemlerinin borçlanılması ve bu sürelerin sigortalılık süresi olarak değerlendirilmesi konusunda geçmişte birden çok Kanun çıkarılmasına rağmen bu düzenlemelerden ekonomik imkansızlıklar, yaşanan ekonomik krizler ve diğer bazı nedenlerle yararlanamayan veya borçlarını yeniden yapılandırmakla birlikte taksitlerini düzenli olarak ödeyemedikleri için başladıkları halde sistemden çıkmak zorunda kalan pek çok esnaf ve sanatkar bulunmaktadır. Bu nedenle; 31/12/2000 tarihinden önce vergi mükellefiyet süreleri bulunanların daha önce Kuruma sigortalılığı tescil edilmiş olması şartı aranmadan; bu sürelerin sigortalılık süresi olarak değerlendirilmesi ve bu sürelerin tamamının borçlanılmasına imkan verilmesi son derece doğru olacaktır.

25/02/2011 tarih 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'da konuya ilişkin herhangi bir düzenleme olmaması beklenti içinde olan esnaf ve sanatkarları büyük bir hayal kırıklığına uğratmış olup, bu konuda çok sayıda müracaatta bulunmaktadır.

Bu kanun teklifinin amacı; 31/12/2000 tarihinden önce vergi mükellefi olup kendi hesabına bağımsız süreleri bulunanların daha önce Kuruma sigortalılığı tescil edilmiş olması şartı aranmadan; bu sürelerin sigortalılık süresi olarak değerlendirilmesi ve bu sürelerin tamamının borçlanılmasına imkan verilmesi amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Genel gerekçe doğrultusunda bir düzenlemedir.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

TRABZON MİLLETVEKİLİ MEHMET VOLKAN CANALIOĞLU'NUN TEKLİFİ (2/1924)

**"5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI HAKKINDA
KANUN'DA" DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici Madde 13'ten sonra gelmek üzere aşağıdaki "Geçici Madde 14" eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 14- Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi hariç diğer bentlerine göre sigortalı sayılanların 31/12/2000 tarihinden Önce vergi mükellefiyet süreleri bulunmak kaydıyla, sigortalının bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 6 ay içinde talepte bulunması halinde, vergi mükellefiyet sürelerinin tamamı için 80 inci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendine göre talep tarihindeki prime esas kazancının % 32'si üzerinden borçlanma tutan hesaplanır ve sigortalıya tebliğ edilir. Sigortalının kendisine tebliğ edilen borçlanma tutarının tamamını tebliğ tarihinden itibaren 6 ay içinde ödemesi halinde, bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Sigortalıya tebliğ edilen borç tutarının bu süre içerisinde tam olarak ödenmemesi halinde bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez ve ödenen tutar bu Kanunun 89 uncu maddesine göre iade edilir."

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

5510 Sayılı Kanun'da değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

24.12.2013

İdris Baluken

Bingöl

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1932)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

BAĞ-KUR sigortalılarının, vergi mükellefiyeti bulunan dönemlerinin borçlanılması ve bu sürelerin sigortalılık süresi olarak değerlendirilmesi konusunda geçmişte birden çok Kanun çıkarılmasına rağmen bu düzenlemelerden ekonomik imkânsızlıklar, yaşanan ekonomik krizler ve diğer bazı nedenlerle yararlanamayan veya borçlarını yeniden yapılandırmakla birlikte taksitlerini düzenli olarak ödeyemedikleri için başladıkları halde sistemden çıkmak zorunda kalan pek çok esnaf ve sanatkâr bulunmaktadır. Bu nedenle; 31.12.2000 tarihinden önce vergi mükellefiyet süreleri bulunanların daha önce Kuruma sigortalılığı tescil edilmiş olması şartı aranmadan; bu sürelerin sigortalılık süresi olarak değerlendirilmesi ve bu sürelerin tamamının borçlanılmasına imkân verilmesi son derece doğru olacaktır.

25.02.2011 tarih 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'da konuya ilişkin herhangi bir düzenleme olmaması beklenti içinde olan esnaf ve sanatkârları büyük bir hayal kırıklığına uğratmış olup, bu konuda çok sayıda müracaatta bulunmaktadır.

Bu kanun teklifinin amacı; 31.12.2000 tarihinden önce vergi mükellefi olup kendi hesabına bağımsız süreleri bulunanların daha önce Kuruma sigortalılığı tescil edilmiş olması şartı aranmadan; bu sürelerin sigortalılık süresi olarak değerlendirilmesi ve bu sürelerin tamamının borçlanılmasına imkân verilmesi amaçlanmıştır.

Bu imkânın verilmesi durumunda yaklaşık 70.000 esnafımız yarar sağlayacaktır. Dolayısıyla büyük bir toplumsal kesimi ilgilendiren düzenlemenin yapılması elzemdir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Genel gerekçe doğrultusunda bir düzenlemedir.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

BARIŞ VE DEMOKRASİ PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ BİNGÖL MİLLETVEKİLİ
İDRİS BALUKEN'İN TEKLİFİ (2/1932)

**"5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI HAKKINDA
KANUNDA" DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici Madde 13'ten sonra gelmek üzere aşağıdaki "Geçici Madde 14" eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 14- Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi hariç diğer bentlerine göre sigortalı sayılanların 31/12/2000 tarihinden önce vergi mükellefiyet süreleri bulunmak kaydıyla, sigortalının bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 6 ay içinde talepte bulunması halinde, vergi mükellefiyet sürelerinin tamamı için 80 inci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendine göre talep tarihindeki prime esas kazancının % 32'si üzerinden borçlanma tutan hesaplanır ve sigortalıya tebliğ edilir. Sigortalının kendisine tebliğ edilen borçlanma tutarının tamamını tebliğ tarihinden itibaren 6 ay içinde ödemesi halinde, bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Sigortalıya tebliğ edilen borç tutarının bu süre içerisinde tam olarak ödenmemesi halinde bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez ve ödenen tutar bu Kanunun 89 uncu maddesine göre iade edilir."

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ve gerekçeleri ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Süleyman Çelebi

İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Milletvekili Süleyman Çelebi'nin 13 Ocak 2014 tarihli ve 1254 sayılı olarak verdiği kanun teklifine katılıyoruz.

İzzet Çetin

Ankara

Ferit Mevlüt Aslanoğlu

İstanbul

Erdal Aksünger

İzmir

Ali Özgündüz

İstanbul

Orhan Düzgün

Tokat

Aydın Ayaydın

İstanbul

Vahap Seçer

Mersin

Veli Ağbaba

Malatya

Musa Çam

İzmir

Hülya Güven

İzmir

Rahmi Aşkın Türeli

İzmir

Mustafa Moroğlu

İzmir

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Milletvekili Süleyman Çelebi'nin 13 Ocak 2014 tarihli ve 1254 sayılı olarak verdiği kanun teklifine katılıyoruz.

Binnaz Toprak

İstanbul

Mehmet Ali Susam

İzmir

Hüseyin Aygün

Tunceli

Mahmut Tanal

İstanbul

Umut Oran

İstanbul

Sakine Öz

Manisa

Mehmet Hilal Kaplan

Kocaeli

Şafak Pavay

İstanbul

Melda Onur

İstanbul

Alaattin Yüksel

İzmir

Aytun Çıray

İzmir

Ali Haydar Öner

Isparta

Aykut Erdoğan

İstanbul

Sena Kaleli

Bursa

Celal Dinçer

İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Milletvekili Süleyman Çelebi'nin 13 Ocak 2014 tarihli ve 1254 sayılı olarak verdiği kanun teklifine katılıyoruz.

Ali Serindağ

Gaziantep

Nurettin Demir

Muğla

Müslim Sarı

İstanbul

Haydar Akar

Kocaeli

Candan Yüceer

Tekirdağ

Özgür Özel

Manisa

Hasan Ören

Manisa

Turgay Develi

Adana

Kadir Gökmen Ögüt

İstanbul

Engin Altay

Sinop

Malik Ecder Özdemir

Sivas

İlhan Demiröz

Bursa

Kamer Genç

Tunceli

Gürkut Acar

Antalya

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1938)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu Avrupa Birliği Uyum Komisyonu İçişleri Komisyonu Milli Savunma Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Anayasamızın sosyal ve ekonomik hak ve özgürlükler bölümü yurttaşlarımızın refahını arttırmak için devlete sorumluluk yüklemiştir. Keza Türkiye'nin imzalamış olduğu uluslararası sözleşmeler çerçevesinde de yükümlülükleri bulunmaktadır. Bu yükümlülükler ne yazık ki yerine getirilmemekte, salt rekabet kaygısıyla toplumun çalışan kesimlerinin sorunlarının çözümüne yönelik etkin kanuni düzenlemeler yapılmamaktadır.

Son yıllarda birçok torba yasa geçti ama bu torba yasalarda emekçilerin, ezilenlerin, ekonomik krizlerden mağdur olanların, sendikaların sorunlarına demokratik, sosyal ve kalıcı çözümler bir türlü getirilemedi. 1999 yılı öncesinde emekli olmuş yurttaşlarımıza yönelik "sözde intibak" yasası TBMM tarafından bunun gerçek bir intibak yasası olmadığına dair eleştirilerimize rağmen kabul edildi. Çıkarılan yasanın gerçek bir intibak olmadığı en son Kamu Denetçisi Kurumu tarafından da dile getirildi. Sendikalar Kanunu getirildi, grev yasakları ve baraj uygulaması kalkmadı aksine işkolu barajı ağırlaştırıldı. Yeni yasa ile %1 barajda 12 sendika, baraj altında kalmakta, 2018'te ise uygulanacak %3 baraj ile ise 29 sendika baraj altı kalacak duruma geldi.

2014 yılı bütçesi de yine AKP'nin temel yönelimlerini bizlere gösterdi. Hazırlanan bütçeye baktığımızda bu dönemde yasaların kimlere göre hazırlanacağını görebiliriz. 2014 Bütçe tasarısı, AKP Hükümetinin bütçeyi oluştururken tercihini bir kez daha sermaye sınıfından yana yaptığını göstermektedir. Bütçe gelirlerinde en fazla pay sahibi olan emekçilerin ekonomik ve sosyal taleplerini karşılamak bir tarafa, 2014 bütçesinden halkın temel ihtiyaçlarına ayrılan paylarda herhangi bir somut artış söz konusu değildir.

İşçi sınıfı ve sendikal hareketin önündeki en önemli engellerin başında gelen 2821 ve 2822 sayılı Kanunlar yürürlükten kalktı ancak, barajlar, grev yasakları, toplu pazarlık ve örgütlenme hakkının kullanımı önündeki engeller, sendikaların tüzüklerine, iç işleyişine müdahale ve lokavt bir hak olarak varlığını sürdürmektedir. 12 Eylül darbesiyle gelen ve işçi sınıfının örgütlenmesinin ve haklarını savunmasının önünde örülen duvarlar bu yasa ile korunmaya devam etmektedir. Yasanın adı değişmiş ama ruhu değişmemiştir.

Sendika üyeliğinin noter şartının kaldırılması olumlu bir gelişme iken, yeni kanunla getirilen e-devlet uygulaması, sendika üyeliğini, işveren baskısı ve Bakanlık bürokrasinin altına sokarak beklenen katkıyı sağlamasından uzak kalmıştır. Grev yasakları ise hala devam etmektedir. Hatta yeni grev yasakları eklenmiştir. Hala polislerin sendika kurma hakkı bile verilebilmiş değildir. Dolayısıyla yeni düzenlenen sendikalar kanunu çağının gerisinde, örgütlenme özgürlüğünü engelleyen, çalışma yaşamında kuralsızlığı hakim kılmaya çalışan bir yasa olarak çıkmıştır.

Son zamanlarda sıkça gündemde yer alan kıdem tazminatına ilişkin saldırı ise emekçinin elindeki son can simidini de elinden almaya çalışmaktır. Kıdem tazminatının bir fon sistemine aktarılması halinde, kıdem tazminatının iş sözleşmesinin sona ermesine bağlı bir hak ve işçi-işveren arasındaki bir ilişki olmaktan çıkarılacaktır. İşçiyi işveren tarafından güvencesiz kılmaya çalışan bu sistem yerine, kıdem tazminatı güvenceye kavuşturulmalı, ödenmeyen kıdem tazminatlarını kamu ödemeli ve işverenlerden tahsil etmeli, kıdem tazminatına hak kazanmak için önkoşul olan 1 yıllık süre kaldırılmalıdır. Özellikle kamu, yasal boşlukları ya da alt işveren uygulamasını kullanarak çalışanların kıdem tazminatını ödememe politikasını terk etmelidir. Kamuda güvencesiz işçi ve alt işveren uygulamalarına son verilmelidir.

Ülkemizde son dönemde uygulanan ve yaygınlaşan taşeron sistemi ile neredeyse bir tür taşeron Cumhuriyetine dönüştük. Binlerce işçi taşeron sistemi ile esnek çalışma biçiminde düşük ücret politikası, sosyal haklardan ve iş güvenliğinden yoksun şartlarda kölelik koşullarında çalıştırılırken kamuda ise taşeronlaşma her geçen gün arttı. 2002 yılında 387 bin olan taşeron işçi sayısı, 2014 yılında 1,5 milyonu aşmış durumdadır. Taşeron işçi sayısındaki dikkat çekici artışın en önemli sebebi, hizmet alım yönteminin doğrudan istihdam sağlamaya göre çok daha ucuza gelmesidir. Bu sebeple, Meclis dahil birçok kamu kurumu, hizmetleri taşeron firmalar aracılığıyla yürütmektedir.

Taşeron firmalar, daha çok kâr elde edebilmek için daha az işçi ile daha çok iş yaptırmaktadırlar. Asgari ücret karşılığı alınan ücret, 8 saatte karşılık gelmesine rağmen işçiler daha fazla çalıştırılmakta, çoğu zaman haftalık izin kullandırılmamakta, ücretleri düzenli verilmemekte, devletten alacağını hemen alan firmalar, işçilere geç ödeme yapmaktadır. Tazminat hakkı her yıl sonunda işe girdi çıktı yapılarak, yıllarca bir işte çalışmasına rağmen işçiler tek kurşun kıdem tazminatı dahi alamamaktadırlar. Mesai sınırlaması olmaksızın çalıştırılan bu işçiler, fazla mesai durumunda mesai ücreti alamamaktadır. Yıllarca çalışmalarına rağmen ücretleri hep asgari ücret düzeyinde kalan taşeron işçilerin sorunlarının çözülmesi için adım atması gereken merci Çalışma Bakanlığı olmasına karşın, bugüne kadar taşeron işçilerin sorunlarını çözmek adına somut hiçbir adım atılmamıştır.

Kuralsız çalışmanın kural halini aldığı koşullarda her yıl iş güvenliğinden yoksun çalışan binlerce işçi iş cinayetinde yaşamını yitirdi. Fabrikalarda, atölyelerde, inşaatlarda, madenlerde, tarlalarda, kısacası her yerde işçi cinayetleri sürüyor. Son 10 yılda 10 bin 723 işçinin öldüğü Türkiye'de her yıl ortalama bin 72 işçi hayatını kaybediyor. Hükümet işçilerin sağlıklı ve güvenli çalışma koşullarını gözetmemektedir. Ülkemizde ekonomik kalkınma ve büyüme söylemlerini AKP iktidarı dilinden düşmüyor. Ancak ekonomi işçilerin güvencesiz, kuraksız ve esnek çalıştırılması ile tutunabiliyor.

4-C uygulaması ile sözleşmeli olarak çalıştırılan emekçiler kıdem tazminat hakkı, iş güvencesinden mahrum olarak sömürülmesine hükümet göz yummaya devam ediyor.

Kuralsız, esnek, örgütsüz, çalışma biçimleri, sermayenin daha fazla kar hırsıyla doğurduğu eşitsizlikler ve haksızlıklar arasında çocukların karşı karşıya kaldıkları sömürü en katlanılmaz ve tahammül edilemez olanıdır. Bu durum oyun oynama çağındaki çocukların, ağır çalışma koşulları altında çalışmalarını doğurmaktadır. Çocuk işçiliği, emek sömürüsünün en vahşi biçimidir.

Çocuk emeği kullanımının doğrudan yasaklanması ve buna ilişkin sonuç alıcı düzenlemeler getirilmesi bir türlü sermayenin duvarlarını aşip meclis gündemine gelemiyor.

Türkiye'nin imzaladığı Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 1. Maddesine göre, 18 yaşından küçük herkes çocuk olarak tanımlanmaktadır. Aynı Sözleşmenin 32. maddesinde ise "Taraf devletler, çocuğun ekonomik sömürüye ve her türlü tehlikeli işte ya da eğitime zarar verecek ya da sağlığı veya bedensel, zihinsel, ruhsal, ahlaksal ya da toplumsal gelişmesi için zararlı olabilecek nitelikte çalıştırılmasına karşı korunma hakkını kabul eder." denilmektedir.

Buna rağmen, Türkiye'de İş Yasası'nın 71. maddesinde çalışma yaşı 15 olarak belirlenmiş olup, 15 yaşın altındaki çocukların çalıştırılması yasaktır. Ancak aynı yasada 14 yaşındaki çocukların çalıştırılabilirlerinden söz edilmektedir. İş yasasına bağlı olmayan işyerlerinde geçerli olan Umumi Hıfzıssıhha Yasası ise, çalışma yaşını 12 olarak belirlemiştir. Buna göre, ülkemizde çocukların çalışma yaşı 12'ye kadar inmektedir.

"Sosyal güvenlik sisteminde açıklar var" denilerek yapılan SSGSS düzenlemesinin üzerinden henüz 4 yıl geçmiş olmasına rağmen yeni düzenlemeler gündeme getirilmektedir. Sosyal devlet anlayışından gün geçtikçe uzaklaşan ve sosyallik yerine para ve sermayeye öncelik veren bir sisteme geçiş her geçen gün artmaktadır. Türkiye'nin sosyal güvenlik açığı, 2014 yılı bütçe beklentisine göre yıllık sadece ve sadece 21.6 milyar lira. Bu rakam da milli geliri yüzde 1'inden biraz fazladır. Sosyal güvenliğin bu kadar açık verdiği bir ülkede sosyal güvenlik bahsetmek oldukça zordur.

Sosyal hukuk devletinin, somut göstergelerinden biri olan sosyal güvenlik hakkının yer aldığı Anayasanın 60'ıncı maddesinin "Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliğı sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar." hükmü dikkate alındığında, sosyal güvenliğin; bireylerin istek ve iradeleri dışında oluşan sosyal risklerin, kendilerinin ve geçindirmekle yükümlü oldukları kişilerin üzerlerindeki gelir azaltıcı ve harcama artırıcı etkilerini en aza indirmek, ayrıca sağlıklı bir asgari hayat standardını güvence altına alabilmek olduğı görülmektedir. Bu nedenle sigortalıların ve işverenlerin, kendi namına bağımsız çalışanların Sosyal Güvenlik kurumuna pirim borçları da yeniden yapılandırılmalıdır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Yapılmak istenen değişiklikle 2000 yılından bugüne kadar mağdur olan emekli dul ve yetimlerin aylıklarının, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan en son temel yıllık kentsel yerler tüketici fiyatları indeksindeki artış oranı ve gayrisafi yurt içi hasıla sabit fiyatlarla gelişme hızı kadar artırılarak mağduriyetlerinin kısmen giderilmesi hedeflenmiştir.

Madde 2- 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 Sayılı Kanun ile Türkiye'de ilk defa uygulamaya konulan Genel Sağlık Sigortası uygulamasında kısmi süreli çalışanlara ilişkin yeni bir düzenleme yapılmıştır. Bu yapılan değişiklikle kısmi süreli iş akdi ile çalışan işçilerin genel sağlık sigortası primlerinin çalıştıkları döneme ait primlerinin ay içerisindeki çalıştıkları süreye ilişkin prim miktarlarının aldıkları ücret üzerinden işverenlerince ödenmesi, ay içerisinde çalışmadıkları süreler için ise yaşadıkları hanenin toplam gelirleri üzerinden gelir testi yöntemiyle hesaplanan bireysel geliri üzerinden ek bir GSS primi ödemesi yükümlülüğü getirilmiştir. Bu düzenlemeye ilişkin olarak da SGK tarafından yayınlanan 2012/2 Sayılı Genelgenin 10.1 Maddesinde de kısmi süreli çalışanların GSS primlerinin belirlenmesi ve ödeme şekli detaylı şekilde açıklanmıştır.

Yukarıda belirtilen bütün bu mevzuat değişikliğinin ana amaçlarından birisinin kayıt dışılığı önlemesi ve sosyal devlet ilkesi çerçevesinde kaynak aktarımının adaletli hale getirilmesi sürekli olarak ifade edilmiştir. Ancak, bu değişiklik amaçlanan aksine kısmi süreli çalışanların kayıtlı hale getirilmesi yerine kayıt dışına kaçmasına neden olduğı gibi aynı zamanda birçok kısmi süreli çalışan açısından elde ettiği gelirden fazla Genel Sağlık Sigortası primi ödemesine neden olacak bir durum ortaya çıkarmıştır.

Madde 3- Ayda 15-18 gün çalışan bir kısmi süreli çalışan açısından GSS priminin hesaplanması, çalıştığı süreye bağılı olarak ödenen % 12'si ve çalışmadığı günler için gelir testi sonucu hane halkı açısından bulunacak rakam olmak üzere iki ayrı bölümden oluşmaktadır. Gelir testi sonucu ödenecek prim miktarı bazı hallerde 100-200 TL'ye ulaşabilmektedir. Zaten genellikle asgari ücretin altında ücret alan bu kişiler açısından ödenen prim rakamı gelirin yarısına ulaşmaktadır. Aynı şekilde ay içerisinde 30 gün çalışan bir asgari ücretliden daha fazla prim ödemektedirler. Bu da Anayasamızın kanun önünde eşitlik ilkesini zedelemekte eşitsizlik ve adaletsizlik yaratmaktadır.

Özellikle öğrenciler açısından da oldukça sıkıntı yaratacak bir durum ortaya çıkmaktadır. Hafta sonları çalışan öğrenciler için GSS primleri çalışmadan kaynaklı aldıkların ücretlerinden çok daha yüksek olması nedeniyle birçok öğrenci çalışmamaya başlamıştır.

Bu çerçevede GSS primi bu tür çalışanlar açısından yeniden değerlendirilmelidir. Çalışmadıkları süreye ilişkin prim miktarları hane halkının geliri üzerinden değil, kendi kısmi süreli çalışmalarından elde edilen gelir üzerinden hesaplanmalıdır. Aksi halde birçok kısmi süreli çalışan açısından GSS primi ödeme miktarlarının çok yüksek olmasından kaynaklı, olarak çalışma hayatından çıkma veya kayıt dışılığın artması ile karşı karşıya gelinecektir.

Bu nedenle 5510 Sayılı Kanunun 82. ve Geçici Madde 12. Maddelerinde kısmi süreli çalışan işçilerin çalışmadıkları sürelerle ilişkin Genel Sağlık Sigortası primlerinin, tıpkı çalıştıkları süreler gibi çalıştıkları son ay içerisindeki ücretleri üzerinden işverenleri tarafından ödenmesine ilişkin değişiklik öngören kanun teklifi yapılmıştır.

Madde 4- 5510 sayılı kanun kapsamında emekli aylığı almakta olan yurttaşlarımızın aylık maaş artışlarında milli gelir artışından pay almaları hedeflenmiştir.

Madde 5- Kamuoyunda emeklilikte "Kademeli geçiş" olarak bilinen konu 23.05.2002 tarihli 4759 sayılı Yasa da yeniden düzenlenmiştir. Bu düzenlemeyle emeklilik yaşı kademeli olarak yükselmiştir. Kademeli geçiş uygulaması ile 1999'dan önce işe başlayan sigortalıların emekli olacağı yaş 3 ila 10 yıl arasında uzamıştır.

Sigortalılar kademeli geçiş uygulaması sebebiyle pirim ödeme süresini doldurmalarına rağmen, emekli aylığından yararlanamamaktadırlar.

1999 yılından önce sigortalı olup sonradan çıkan yasayla emeklilikleri yaş yüzünden ertelenen yaklaşık 5 milyon yurttaşın talepleri karşılanmamakta bu durum büyük bir mağduriyet yaratmaktadır.

Emekliliğe hak kazanmalarına rağmen yaşı bekleyenler yaşları sebebiyle yeni işlerde çalışmakta zorlanmakta, sigortalı işlerde çalışmadığı için sağlık giderlerini dahi karşılayamamaktadırlar.

Bu madde değişikliğiyle pirim gün sayısını doldurmuş olmalarına karşı emekli olamayan yaş mağdurlarının emekliliğe hak kazanması sağlanacaktır.

Madde 6- Sigortalıların ve işverenlerin, kendi namına bağımsız çalışanların Sosyal Güvenlik kurumuna pirim borçları yaşanan ekonomik zorluklar nedeniyle ödenmemiş ve artmıştır. Bu durum kayıtdışını doğurmaktadır. Bu çevrelerin borçlarına uygulanan ek mali müeyyideler de borç tutarlarını artırmış, icra takibine maruz kalan borçlulara mevcut yasal düzenlemeler ile sağlanmaya çalışılan ödeme imkânları da bu borçların tasfiyesinde yeterli olamamıştır.

Madde 7- Ekonomik kalkınmanın sürdürülebilir şekilde devamlılığını temin etmek, yatırım ortamını iyileştirmek, özel sektörün kamuya olan borç yükünü azaltmak, maliye ve para politikalarının daha etkin şekilde kullanılmasını sağlamak amaçlarıyla bu teklif sunulmuştur.

Madde 8- Anayasamızın 60. Maddesine göre devlet yurttaşlarının sosyal güvenliklerini sağlamak zorundadır. Bu çerçevede primli sosyal güvenlik sisteminde yurttaşlarımız sosyal güvenlik kurumuna kısa ve uzun süreli sigorta kolları açısından prim ödemektedirler. Ayrıca ek bir prim niteliği taşıyan katılım payı uygulamasının kaldırılması öngörülmüştür.

Madde 9- İş yaşamında yaygın olarak uygulanan taşeron sistemi işçilerin iş güvencesini azaltmakta, işsiz kalma korkusunda olan çalışanları haksız çalışma koşullarına karşı duramama, yasal yollara başvurmama ve hak aramama yönünde etkilemektedir.

İşini kaybetme korkusunda olan çalışanlar sendikalı olmayı bu sebeple kabul etmemekte ve taşeron sendikasızlaşmayı da beraberinde getirmektedir.

657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin C fıkrası kapsamında sözleşme ile çalıştırılan geçici personelin kendi tercihleri alınmak suretiyle kanunun yürürlüğe girmesinin ardında üç ay içerisinde durumlarına uygun işçi kadrolarına geçirilmeleri öngörülmektedir. Bununla birlikte sürekli işçi kadrolarına geçirilenlerin toplu iş sözleşmesinden yararlandırılmasının sağlanması da amaçlanmıştır.

4/C statüsünde çalışan sözleşmeli personel kendisiyle aynı işi yapan kamu personelinin neredeyse yarı maaşını almakta, 1 yıl içerisinde en fazla 10 gün izin kullanabilmekte, sözleşmelerinin feshi durumunda kıdem, ihbar tazminatı gibi tazminat haklarından yararlanamamaktadırlar.

Bu adaletsizliğin giderilebilmesi amacıyla yasal bir düzenleme yapılması zorunluluğu belirlemiştir. Bu nedenle 4/C li sözleşmelilerin bahsi geçen personelin, 657 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinin D fıkrasına göre İstihdam edilmesi amacıyla yasa teklifi hazırlanmıştır.

Madde 10- Türkiye'de Alt işveren ilişkisi günümüzde 94 Sayılı ILO sözleşmesinde belirtilen tanımlamayla uyuşmamaktadır. Taşeronlaşma, artık işyerinde çalışan işçilerin haklarını koruyamamalarına neden olan bir genişliğe ulaşmış, işyerinde asıl işler, çeşitli adlar altında sürekli alt-işverene devredilmeye başlanmıştır. Bunu önleyerek çalışanların haklarını ve özgürlüklerini korumak amacıyla hangi işlerin alt işverene devredilebileceği yeniden düzenlenmiştir. Ayrıca, aynı kanunda Anayasa'nın 10. Maddesinde belirtilen kanun önünde eşitlik ilkesine aykırı olan kamuya getirilen ayrıcalıklar ortadan kaldırılmıştır.

Madde 11- Çalışma yaşamımızın önemli kurumlarından olan kıdem tazminatına alt-işveren işçileri genellikle hak kazanamamaktadırlar veya muvazaa nedeniyle yıllık çalışma şartını yerine getirmemektedirler. Çalışma yaşamımızın en önemli sorunlarından birisi olan bir yıldan az çalışanların kıdem tazminatı hakkından mahrum olmaları için "bir yıldan az çalışsa dahi" işçiye çalışmasıyla orantılı olarak kıdem tazminatı ödenmesi ve yine kıdem tazminatına getirilen üst sınırın toplu iş sözleşmeleriyle artırılabilmesi düzenlenerek sözleşme özgürlüğü çerçevesinde çalışanların ve işverenlerin bu günlük sınır üstünde de kıdem tazminatı düzenleyebilmesi amaçlanmıştır.

Madde 12- 2004 sayılı İcra ve iflas Kanununun 206. Maddesinde de işçi alacakları imtiyazlı alacaklar arasında sayılmıştır. Aynı kanunda işçi alacakları adi alacaklar kapsamında ele alınmakta ve bu kapsamda imtiyazlı alacak değerlendirilerek ilk sırada ödeneceği hükme bağlanmaktadır.

İşverenin iflası veya icralık olması durumunda 2004 Sayılı İcra ve İflas Yasasının 206. maddesi gereğince işçi alacakları imtiyazlı konumunda bulunmasına rağmen bu hüküm uygulamada gerekli korumayı sağlamaktan uzaktır. Bu durumda rehinli alacaklar, masa alacakları, kamu alacakları, özel yasalarla kabul edilmiş imtiyazlı alacaklar ödendikten sonra işçi alacaklarına ancak sıra gelebilmektedir. Çoğu durumda işçi alacaklarının ödenmesine yetecek miktar kalmamakta ve işçiler hiç bir şey alamamaktadır. İşverenin iflası veya işverene yönelik haciz halinde en çok mağdur olan işçiler olmaktadır.

Yıllarca işçi tarafından iş görme edimi yerine getirilmiş olmasına rağmen, işverenin ücret ödeme yükümlülüğü yerine getirilmemektedir. Bu tür durumlarda işçilerin büyük bir çoğunluğu, ücretlerini sıra gelmediğinden dolayı alamamaktadırlar. Dahası 1475 Sayılı İş Kanununun 14. Maddesi gereğince ödenmesi gereken kıdem tazminatı, diğer tazminatlar ve ödemeler de alınamamaktadır. Özellikle hileli iflaslar başta olmak üzere işverenin ödeme güclüğü içine düşmesi durumunda işçiler ücret, kıdem tazminatı ve diğer tazminatlarını alamamaktadırlar.

Bu kanun teklifi işverenin iflası veya işverene yönelik haciz halinde emeğinin karşılığı ücreti dışında hiçbir geliri olmayan işçinin ücret, kıdem tazminatı ve diğer tazminat alacaklarının öncelikli olarak korunması amacıyla hazırlanmıştır.

Madde 13- Dünya'da her 5 çocuktan biri çalışmak zorunda bırakılırken, bu çocuklar sağlıklı bir çevreden ve temel özgürlüklerden de mahrum kalıyor. Dünya genelinde 2008 yılı itibari ile 5-17 yaş arasındaki çocuk sayısı 1 milyar 586 milyon iken çalışan çocuk sayısı (5-17 yaş) 306 milyon düzeyinde.

Daha fazla kar için daha ucuz işgücüne yönelim artarken, işini kaybeden yetişkinlerin yerini, maliyet hesaplarına dâhil edilmeyen bir işgücü olarak çocuklar almaktadır. Yoksullaşan ailelerde günlük yaşamı sürdürmek çocukların gelirine bağlı bir hale gelmiştir. Kayıt dışı alanda süren ekonomik etkinlikler, çalışma hukukunun dar kapsamı ve yetersiz denetim, ucuz işgücü olarak kadın ve çocukların bu alanda tüketilmesine neden olmaktadır.

Türkiye Birleşmiş Milletler'in ve ILO'nun da aralarında bulunduğu örgütlerin, temel haklarla ilgili birçok sözleşmesini imzalamıştır. Türkiye'nin çocuk çalıştırılmasına karşı yükümlülükleri, ILO'nun temel sözleşmelerinden olan 138 sayılı (İstihdamda Yaşa İlişkin Sözleşme) ve 182 sayılı (Kötü Şartlardaki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Önlemler Sözleşmesi) sözleşmelerle belirlenmiştir. Ama tüm bu sözleşmeler ve çıkarılan kanunların yaşam bulması hükümetin görevidir.

Çocuk işçiliğini önlemek için sadece yasalarda yetmez yasaların uygulanıp, uygulanmadığını denetlemek, kayıt dışı çalışmayla mücadele etmek, çalışma yaşamında örgütlenmenin önündeki tüm engelleri kaldırmak gerekmektedir.

Madde 14- 6331 Sayılı Kanunun 3. Maddesinin (c), (ç) ve (d) bentlerinde ev hizmetlerinde' çalışanlar ile 'çalışan istihdam etmeksizin kendi nam ve hesabına mal ve hizmet üretimi yapanlar' ile "Hükümlü ve tutuklulara yönelik infaz hizmetleri sırasında, iyileştirme kapsamında yapılan iş yurdu, eğitim, güvenlik ve meslek edindirme faaliyetleri" istisnalar arasında sayılarak bu Kanunun kapsamı dışında bırakılmıştır. Oysa, ev hizmetlerinde çalışanlar ile kendi işinde çalışanların da temel insan hakları arasında yer alan ve Anayasamızda da açıkça düzenlenmiş olan yaşam ve sağlık haklarına tam anlamıyla sahip olmaları desteklenmelidir. İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile bütün çalışanların sağlık ve güvenlik hizmetlerinden yararlanmaları amaçlanmış olduğuna göre istisnaların sadece zorunluluk haliyle sınırlı olarak tanımlanması gereklidir. Ev hizmetlerinde çalışanların iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinden yararlanmalarının önünde herhangi bir meşru engel bulunmamaktadır. Aynı şekilde ceza ve infaz kurumlarında çalıştırılanların da yaptıkları işler açısından bu kanun kapsamında yapılan işler olduğu açık bir gerçektir

Madde 15- Kanunun "Sendika Özgürlüğü Güvencesi" başlıklı 25. maddesinin 5. Fıkrasındaki 30 işçiden az işçi çalıştırılan işyerlerinde çalışmakta olan işçilerin sendikal nedenle işten çıkarılmaları halinde tazminat hakkından yararlanması ile bu fıkra kapsamında iş akdi sonlandırılan işçilerin iş akitlerinin geçersiz nedenle feshedilmesi hainde 4857 Sayılı İş Kanunundaki 21. Madde'de öngörülen tazminatın da alınmasına ilişkin hükmünün aynı şekilde devam etmesi amaçlanmıştır.

Madde 16- 39. maddeye günümüzün en önemli sorunlarından birisi olan taşeronlaşma ve veya alt işveren işçilerinin yaşadıkları sorunun çözümü amacıyla bu tür çalışan işçilerin asıl işverenle aynı işkolunda çalışmaları halinde işyerinde bağitlanmış olan toplu iş sözleşmesi kapsamına girecekleri" yönünde bir düzenlemeler eklenmiştir.

"Toplu iş Sözleşmesinden Yararlanma" başlıklı 39. Maddeye sendikal örgütlenmelerin gelişmesi ve temel hak ve özgürlüklerin gerçekleştirilmesi açısından toplu iş sözleşmesinden tüm çalışanların yararlanmasına ilişkin hüküm konulmuştur. Asıl olarak tüm çalışanların sözleşmeden yararlanması ilkesi benimsenmeli; ancak işyerinde toplu sözleşme düzeninin kesintisiz sürdürülebilmesini sağlamak amacıyla, yasal engelleri tüm toplu sözleşmeler için ortadan kaldırmaya dönük bir önlem olarak bu konu yeniden değerlendirilmelidir.

Madde 17- Mevcut Toplu sözleşme Kanunu'nun en çok eleştirilen maddelerinden birisi olan ve halihazırdaki sendikaların büyük bir kısmının yaşadığı en büyük sorun olan işkolu barajı olan örgütlü olunan işkolundaki işçi sayısının % 3'ününü örgütlenme şartı kaldırılmıştır. ILO tarafından 98 Sayılı sözleşmeye aykırı olarak belirlenen işkolu barajının kaldırılmasının yanı sıra konunun kalıcı bir biçimde çözümlenmesi açısından ILO Uzmanlar komitesi 98 Sayılı Sözleşmeye uygunluk açısından işkolu barajının tamamen kaldırılması ve işyeri barajının çağdaş seviyelere ve ILO'nun tavsiyelerine uygun olarak % 30'a düşülmesi teklif edilmektedir.

Madde 18- Maddede yetki itirazı düzenlenirken olumlu tespit yapılması durumunda da olumsuz tespit yazısında da aynı süreç işletilmekte ve mahkemeye itiraz koşulları düzenlenmektedir. Oysa öngörülen yeni kayıt sistemi ve buna bağlı olarak yerleştirilecek yeni düzenlemelerle, Bakanlığın bildireceği tespitlerin "gerçeğe en yakın sonuçlar olacağı" iddia edildiğinden dolayı, olumlu tespitlere işverenin itirazının, zaman kazanmak ve bu hakkı kötüye kullanmak anlamına geleceği kabul edilmelidir. Nitekim gerek 275 sayılı, gerek 2822 sayılı yasa, gerekse de 6356 sayılı yasaların yaklaşık 50 yıllık uygulamasında, işverenlerin özellikle ilk kez gerçekleşen örgütlenmelerde işyerinde çoğunluğun olduğunu bilmelerine karşın, kötü niyetle itiraz yolunu seçtikleri ve mahkemelerin işleyişi dolayısıyla sistemin tıkanıp bilinmektedir. Çok küçük işyerlerinde bile yetki tespiti davaları yıllarca sürmekte, bazı durumlarda 6-7 yılı bulmaktadır. Böylece kağıt üstündeki görünür haklara karşılık fiili olarak, toplu sözleşme hakkının kullanımı engellenmiş olmaktadır. Bu nedenle olumlu tespit yazısına işverenin itirazı durumunda bir an önce sonuç alabilmek ve yasanın amacına uygun bir şekilde işlemleri yürütebilmek için, işyerinde oylama (referandum) yapılarak yetki tespitinin kesinleştirilmesi için gerekli değişiklik teklif edilmektedir.

Madde 19- Grev hakkının tanımı anayasa'da yapılan değişiklikle paralel olarak düzenlenmiş ve Anayasa'da kaldırılan yasaklar kaldırılmıştır. Anayasa'da siyasi amaçlı grev, genel grev ve dayanışma grevlerinin yasak olduğuna ilişkin düzenlemenin kaldırılmış olması bu tür grevlerin serbest olması anlamı taşımaktadır. Ancak, taslakta kanuni grev tanımının yapılarak sadece menfaat uyumsuzlukları halinde yapılan grevin kanuni grev olarak tanımlanmış olması, hak grevi olan türlerin kanun dışı grev tanımının içerisine alındığını göstermektedir. Dolayısıyla Anayasa'da yapılan değişiklikle bu tür grev ve eylem biçimlerine ilişkin yasağın kaldırılmasına rağmen kanuni olarak yasakların devam ettiği görülmektedir. Bu düzenleme ile yasa metni anayasaya uygun hale getirilmiştir.

Madde 20- Özellikle 98 Sayılı ILO sözleşmesine ve doktrine göre yürürlükte olan 6356 Sayılı Yasanın 62. Maddesinde belirtilen iş ve işyerilerindeki grev yasağının devam etmesi doğru değildir. Bu tür işlerde kamu yararının veya genel sağlığı etkileme durumu bulunmamaktadır. ILO özellikle grev yasağı konusunda ana kıstaslar olarak işler bazında devlet otoritesini kullanan devlet memurları ve kelimenin tam anlamıyla hizmetin kesintiye uğraması halinde yaşamı, kişisel güvenliği ve toplumun tamamının veya bir kısmının sağlığını tehlikeye düşürebilecek temel hizmetlerde grevin yasaklanabileceğini belirtmektedir. Bu nedenle Kanun maddesi ILO Sözleşmesine uygun olarak değiştirilmiştir.

Madde 21- Anayasa Mahkemesinin Milli Savunma Bakanlığın'da çalışan kamu görevlilerinin sendika kurma ve sendika yasağını iptal emesi ve polislerin sendikalaşmasının önünün açılması için yukarıda belirtilen hizmet sektörlerine "Milli Savunma ve Güvenlik Hizmetleri" sektörü eklenmiştir.

Madde 22- 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Ve Toplu Sözleşme Kanununun 15 nci maddesinde sendika üyesi olamayacak kamu görevlilerinin kapsamı çok geniş tutulmuştur. Grev hakkı tanınmayan bir yasada bile kapsamın bu derece geniş tutulması, pek çok kamu görevlisine sendika üyeliğinin yasaklanması sendikal hakların esasına ve ruhuna aykırıdır. Bu yasaklama aynı zamanda altına imza atmış bulunduğumuz ve anayasamızın 90. maddesi uyarınca da iç hukukumuzun

bir parçası durumunda bulunan Sendika Hakkının Korunmasına ilişkin 87 sayılı ILO sözleşmesinin 2. ve 9/1 maddelerine, Kamu Hizmetinde Örgütlenme Hakkının Korunmasına ve İstihdam Koşullarının Belirlenmesine ilişkin 151 sayılı sayılı sözleşmenin 1 ve 3. maddelerine, ayrıca örgütlenme özgürlüğüne ilişkin diğer uluslar arası sözleşmelere açıkça aykırıdır.

Bu yasaklamalar anayasaya da aykırıdır. Nitekim Milli Savunma Bakanlığı ve Türk Silahlı Kuvvetleri kadrolarında görev yapan sivil memurların kurdukları sendikanın kapatılması istemiyle açılan davada anılan kamu görevlilerinin sendika kurmalarını ve sendikaya üye olmalarını yasaklayan kuralın anayasaya aykırı olduğu iddiasını ciddi bulan Ankara 8. İş Mahkemesi, bu kuralın iptali için itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesine başvurmuştur. 12.07.2013 tarihli ve 28705 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Anayasa Mahkemesi kararında (E. Sayısı: 2013/21, K. Sayısı: 2013/57) Anyasa Mahkemesi itiraza konu yasaklayıcı kuralı anayasanın temel hak ve özgürlüklerin kısıtlanması kenar başlıklı 13. maddesine, sendika kurma hakkını düzenleyen 51. maddesine aykırı bularak, Milli Savunma Bakanlığı ve Türk Silahlı Kuvvetleri kadrolarında görev yapan sivil memurların sendika kurmalarını ve sendikaya üye olmalarını yasaklayan 4688 sayılı yasanın 15. maddesinin birinci fıkrasının (g) bendini oybirliği ile iptal etmiştir.

Kuşkusuz bu karar ve gerekçesi sendikal hakların kısıtlanması konusundaki kuralların anayasa karşısındaki konumunu ortaya koymaktadır. Anayasa Mahkemesi kararından sonra **4688** sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun sendika üyesi olamayacak kamu görevlileri konusunu düzenleyen 15 inci maddesinin bu karar ve gerekçesi doğrultusunda yeniden ele alınma zorunluluğu doğmuştur.

Bu Kanun Teklifi, sendika hakkının özüne uygun olarak sendika üyesi olamayacak kamu görevlilerinin kapsamının daraltılması, Uluslar arası sözleşmeler ve Anayasa Mahkemesi kararı doğrultusunda **Türkiye** Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği ile Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinde çalışan kamu görevlilerinin, hâkimler ve savcıların, kurum ve kuruluş yöneticilerinin yardımcılarının, merkezi denetim elemanlarının, emniyet hizmetleri sınıfı ve emniyet teşkilâtında çalışan diğer hizmet sınıflarına dahil personelin ve ceza infaz kurumlarında çalışan kamu görevlilerinin de sendika kurabilmeleri ve sendikalara üye olabilmelerini sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

Madde 23- Kanuna göre kamu görevlileri toplu sözleşmelerinde en çok üyeye sahip konfederasyona tek başına karar alma yetkisi verilmektedir. Yürürlükteki mevzuata göre en çok üyeye sahip konfederasyon; hem kendi üyeleri, hem başka konfederasyonlara bağlı sendikaların üyeleri, hem bağımsız sendikalar, hem de sendika üyesi olmayanlar ve emekliler adına tek söz sahibi durumundadır. Bu konfederasyonun aldığı karar konusunda diğer konfederasyonlara hiçbir söz hakkı tanınmadığı gibi itiraz hakkı da verilmemiştir. Diğer konfederasyonlar toplu sözleşme sürecinde adeta yok sayılmıştır. En çok üyeye sahip konfederasyon dışındaki konfederasyonlara toplu sözleşmeye imza ve itiraz yetkisi tanınmamıştır. Hatta Kamu Görevlileri heyetinde yer alan en çok üyeye sahip konfederasyon temsilcilerine bile hayır deme hakkı tanınmamış, toplu sözleşmeyi imzalama veya reddetme hakkı bir anlamda tek başına Kamu Görevlileri Heyet Başkanına tanınmıştır. Yasa tek bir sendika ve tek bir adam rejimi kurmuş bulunuyor. Bu şekilde bir toplu sözleşme düzeninin örneği hiçbir demokratik ve çağdaş ülkede yoktur. Bu durum toplu sözleşme düzeninin özüne ve demokratik ilkelere aykırıdır. Yüzbinlerce üyeye sahip konfederasyonların üyeleri adına talepte bulunma hakkının ortadan kaldırılarak en çok üyeye sahip konfederasyonun iradesine bırakılması demokratik katılım ve uzlaşma anlamında izahı mümkün olmayan bir durumdur.

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU İLE BAZI
KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 55 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu Kanuna göre bağlanan gelir ve aylıklar, her yılın Ocak ayı ödeme döneminden geçerli olmak üzere Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan bir önceki yılın altı aylık döneme göre en son temel yıllık tüketici fiyatları genel indekisindeki değişim oranı ile gayrisafı yurt içi hâsıla sabit fiyatlarla gelişme hızı kadar ayrı ayrı ve Temmuz ödeme döneminden itibaren ise bir önceki altı aylık döneme göre Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan en son temel yıllık tüketici fiyatları genel indekisindeki değişim oranı kadar artırılarak belirlenir.

Bu Kanuna göre sigortalıya bağlanacak aylıklar ile ölen sigortalının hak sahiplerinin aylıklarının hesabına esas tutar, çalışma sürelerindeki her yıl için 82 nci maddeye göre tespit edilen prime esas günlük kazanç alt sınırları dikkate alınarak, talep veya ölüm yılına ait Ocak ayı itibariyle 29 uncu maddenin ikinci fıkrasına göre belirlenen ortalama aylık kazancın % 50'sinden, sigortalının bakmakla yükümlü olduğu eşi varsa %60'ından, çocuğu varsa % 70'inden az olamaz. Hak sahibi kimselerin aylıkları; hak sahibi bir kişi ise bu fıkraya göre hesaplanan alt sınır aylığının % 80'inden, hak sahibi iki kişi ise % 90'ından az olamaz. Uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri gereğince bağlanan kısmı aylıklar için bu fıkra hükümleri uygulanmaz."

MADDE 2- 5510 sayılı Kanunun 88 inci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olmakla birlikte, 4857 sayılı Kanunun 13 ve 14 üncü maddelerine göre kısmi süreli veya çağrı üzerine çalışanlar ile bu Kanuna göre ev hizmetlerinde ay içerisinde 30 günden az çalışan sigortalılar için eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerinin 30 güne tamamlanması zorunludur, kısmi süreli veya çağrı üzerine çalışan sigortalıların eksik günlerine ilişkin genel sağlık sigortası primleri, Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarının % 6'sıdır. Bu primler işverenleri tarafından ödenir. Kamu idaresine ait işyerlerinde çalıştırılan sigortalıların iş sözleşmesinin askıda kaldığı aylara ait genel sağlık sigortası primi, 82 inci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazancın alt sınırının 30 günlük tutarı üzerinden ilgili kamu idaresince ödenir. Ancak, kamu idaresine ait işyerinde çalıştırılan sigortalıların iş sözleşmesinin askıda olduğu sürede 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi çalışmaları ya da isteğe bağlı sigortalı olmaları halinde bu sigortalılar için belirtilen şekilde çalıştıkları veya isteğe bağlı sigortalı olarak prim ödedikleri sürelerle sınırlı olarak ilgili kamu idaresinden genel sağlık sigortası primi alınmaz."

MADDE 3- 5510 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"4857 sayılı İş Kanununun 13 üncü ve 14 üncü maddelerine göre kısmi süreli iş sözleşmesiyle çalışan sigortalıların eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerinin 88 inci maddede belirtilen usule göre işverenleri tarafından 30 güne tamamlama yükümlülüğü 1/3/2012 tarihinde başlar. Bu tarihten kanunun yürürlük tarihine kadar yukarıdaki sigortalılar tarafından 60 ncı maddenin c fıkrasının (1) nolu alt bendine göre ödenmiş olan Genel Sağlık Sigortası primleri sigortalılara Kanunun yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içerisinde iade edilir."

MADDE 4- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 53- 01.01.2000 tarihi ve bu tarihten itibaren emekli aylığı bağlananların aylıkları, 2000 yılından itibaren 2008 yılı Ocak ayına kadar geçen takvim yılları için, her yılın Aralık ayına göre Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan en son temel yıllık kentsel yerler tüketici fiyatları indeksindeki artış oranı ve gayrisafi yurt içi hasıla sabit fiyatlarla gelişme hızı kadar ayrı ayrı artırılarak taşınır. Bu şekilde hesaplanan aylık tutarı da, 2008 yılı Ocak ayı ödeme döneminden başlayarak 2014 yılı Ocak ayı ödeme dönemine kadar (bu dönem dahil) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara ödenmekte olan aylıklara uygulanmış olan aylık artışları ile artırılarak hesaplanır. Yeni hesaplanan aylık ile mevcut uygulanan aylık arasında fark bulunması halinde en yüksek aylık ödenir. Her halükarda bu aylık miktarı 1,200 TL'den düşük olamaz."

MADDE 5- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 54- 506 sayılı kanun hükümlerine tabi olarak 08.09.1999 tarihinden önce sigortalı olanlardan erkek ise adına 9000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları bildirilmiş olanlar, kadın ise adına 7200 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası bildirilmiş olanlar, 506 sayılı kanunun geçici 81.nci maddesindeki hükümlere bakılmaksızın bu kanunun yürürlüğü girdiği tarihten itibaren altı ay içinde kuruma başvurmaları halinde yaşlılık aylığından yararlandırılırlar."

MADDE 6- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 55- Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) ve (3) numaralı alt bentlerine göre sigortalı sayılanlardan 1/10/2008 tarihi itibarıyla sigortalılıkları başlatılanların, 1/10/2008 tarihi ile 20/4/1982 tarihi arasında geçen vergi mükellefiyet süreleri bulunmak kaydıyla, sigortalının bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren 6 ay içinde talepte bulunması halinde, vergi mükellefiyet sürelerinin tamamı için 80 inci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendine göre talep tarihindeki prime esas kazancının % 32'si üzerinden borçlanma tutarı hesaplanır ve sigortalıya tebliğ edilir. Sigortalının kendisine tebliğ edilen borçlanma tutarının tamamını tebliğ tarihinden itibaren 6 ay içinde peşin olarak veya 24 ay içinde eşit taksitler halinde ödemesi halinde, bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Sigortalıya tebliğ edilen borç tutarının bu süre içerisinde tam olarak ödenmemesi halinde bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez ve ödenen tutar bu Kanunun 89 uncu maddesine göre iade edilir."

MADDE 7- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"MADDE 56- Bu maddenin yayımlandığı tarihten önce tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan;

a) 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan; sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,

b) Başvuru tarihi itibarıyla ilgili mevzuatına göre ödenmesi imkanı ortadan kalkmamış isteğe bağlı sigorta primi ve topluluk sigortası primi,

c) Kurum tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı,

asılları ile bu alacaklara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu maddenin yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, 3 ay içinde Kuruma başvuru yapılması ve Kurumca yapılacak bildirimden itibaren 6 ay içinde peşin olarak veya 36 ay içinde eşit taksitler halinde ödenmesi halinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

Bu maddenin yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması halinde, asıl borçlular ve kefiller hakkında sürdürülen davalar sonlandırılır, icra ve takip işlemleri durdurulur"

MADDE 8- 5510 sayılı Kanunun 68 inci ve 69 uncu maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 9- 657 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 42- Bu kanunun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası kapsamında istihdam edilen personel, kendi isteklerine bakılarak üç ay içerisinde durumlarına uygun 657 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin (D) fıkrası kapsamındaki sürekli işçi kadrolarına geçirilir. 5620 sayılı kanun kapsamında olan ve halen kamu kurum ve kuruluşlarında geçici veya mevsimlik olarak çalışan işçiler de bu madde hükmünden yararlanır.

Sürekli işçi pozisyonlarına geçirilen personel emsallerinin mali ve sosyal haklarından ile toplu sözleşme hükümlerinden yararlandırılırlar.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Devlet Personel Başkanlığı ile Maliye Bakanlığınca müştereken çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."

Bu Kanun kapsamında talepleri üzerinde 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (D) fıkrası hükümleri kapsamına alınan geçici personel için ihtiyaç duyulacak kadrolar, ihdas edilmiş sayılır ve Kanunun yayımı tarihinden itibaren 6 ay içinde bu kadrolar Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığınca yapılacak tahsis işlemiyle 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerin ilgili bölümlerine eklenir.

Bu Kanun kapsamında sürekli işçi kadrolarına geçirilen geçici personelin kamu kurum ve kuruluşlarında çalıştırıldıkları süre kıdemlerinden sayılır."

MADDE 10- 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş kanununun 2 nci maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve sekizinci ile dokuzuncu fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

"Bir işverenden, işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin yardımcı işlerinde iş alan ve bu iş için görevlendirdiği işçilerini sadece bu işyerinde aldığı işte çalıştıran diğer işveren ile iş aldığı işveren arasında kurulan ilişkiye asıl işveren-alt işveren ilişkisi denir. Asıl işlerde alt-işveren ilişkisi kurulamaz. Bu ilişkide asıl işveren, alt işverenin işçilerine karşı o işyeri ile ilgili olarak bu Kanundan, iş sözleşmesinden veya alt işverenin taraf olduğu toplu iş sözleşmesinden doğan yükümlülüklerinden alt işveren ile birlikte sorumludur."

MADDE 11- 1475 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve altıncı fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"Bu Kanuna tabi işçilerin hizmet akitlerinin:

1. İşçi veya işveren tarafından bu Kanunun 17 nci maddesinin II numaralı bendinde gösterilen sebepler dışında,

2. İşçi tarafından bu Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca,

3. Muvazzaf askerlik hizmeti dolayısıyla,

4. Bağlı bulundukları kanunla kurulu kurum veya sandıklardan yaşlılık, emeklilik veya malullük aylığı yahut toptan ödeme almak amacıyla;

5. 506 Sayılı Kanunun 60 ncı maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (a) ve (b) alt bentlerinde öngörülen yaşlar dışında kalan diğer şartları veya aynı Kanunun Geçici 81 inci maddesine göre yaşlılık aylığı bağlanması için öngörülen sigortalılık süresini ve prim ödeme gün sayısını tamamlayarak kendi istekleri ile işten ayrılmaları nedeniyle,

feshedilmesi veya kadının evlendiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde kendi arzusu ile sona erdirmesi veya işçinin ölümü sebebiyle son bulması hallerinde işçinin işe başladığı tarihten itibaren hizmet akdinin devamı süresince her geçen tam yıl için işverence işçiye 30 günlük ücreti tutarında kıdem tazminatı ödenir. Bir yıldan artan süreler için de aynı oran üzerinden ödeme yapılır. Bu günlük sınır, toplu iş sözleşmeleriyle arttırılabilir. Ayrıca bir yıldan az çalışanlar açısından hizmet akitlerinin yukarıda belirtilen şekilde sona ermesi halinde de aynı oran üzerinden kistelyevm usulüyle ödeme yapılır."

MADDE 12- 4857 Sayılı Kanunun 34 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"İşverenin konkordato ilan etmesi, işveren için aciz vesikası alınması veya iflası nedenleriyle işverenin ödeme güçlüğüne düştüğü hallerde işçilerin, iş sözleşmesine dayanan ihbar ve kıdem tazminatları dahil her türlü alacakları, 4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu, 2004 Sayılı İcra ve İflas Kanunu, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu ve özel kanunlarında imtiyazlı alacaklar konumunda bulunan kamu alacakları dahil tüm alacaklardan önce gelir."

MADDE 13- 4857 sayılı Kanunun 71 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve 73 üncü maddesinin birinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"Onbeş yaşını doldurmamış çocukların çalıştırılması; sanayie ait işlerde ise onsekiz yaşını doldurmamış çocuk ve genç işçilerin çalıştırılması yasaktır."

MADDE 14- 20/6/2012 tarihli ve 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 2 nci maddesinin (c), (ç) ve (d) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 15- 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 25 inci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(5) Sendikal nedenlerden dolayı iş sözleşmesinin feshi halinde işçi, 4857 sayılı İş Kanununun 18 inci maddenin birinci fıkrasındaki otuz işçi ve altı aylık çalışma süresi koşulu aranmaksızın 20 ve 21 inci madde hükümlerine göre dava açma hakkına sahiptir. Bu durumda işçinin bir yıllık ücret tutarından az olmamak üzere sendikal tazminata hükmedilir. Sendikal tazminat, İş Kanununun 21 inci maddesine göre işçinin başvurusu, işverenin işe başlatması veya başlatmaması koşuluna bağlı değildir. İşçinin İş Kanununun yukarıdaki hükümlerine göre dava açmaması ayrıca sendikal tazminat talebini engellemez."

MADDE 16- 6356 sayılı Kanunun 39 uncu maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"(9) Aynı işkolunda çalışıyor olmak koşuluyla alt işverenin işçileri asıl işverenin taraf olduğu toplu iş sözleşmesinden taraf işçi sendikasına üye olmak veya dayanışma aidatı ödemek koşuluyla yararlanırlar.

(10) Asıl işveren alt işveren ilişkisinin mahkeme kararıyla geçersiz sayılarak asıl işverenin işçisi kabul edilen işçiler, kararın kesinleşmesinden önceki tarihe ilişkin olarak üyelik veya dayanışma aidatı ödeme koşulu aranmaksızın asıl işverenin taraf olduğu toplu iş sözleşmesinden yararlandırılır.

(11) Toplu iş sözleşmelerine, o işyerinde çalışan işçilerin toplu iş sözleşmesinden yararlanma hakkını kısıtlayıcı düzenlemeler konulamaz."

MADDE 17- 6356 sayılı Kanunu 41 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve geçici 6 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

"MADDE 41- (1) işçi sendikası, toplu iş sözleşmesinin kapsamına girecek işyerinde veya işletmede başvuru tarihinde çalışan işçilerin yüzde otuzunun kendi üyesi bulunması halinde bu işyeri veya işletme için toplu iş sözleşmesi yapmaya yetkilidir. İşletme toplu iş sözleşmeleri için işyerleri bir bütün olarak dikkate alınır ve yüzde otuz çoğunluk buna göre hesaplanır.

(2) İşletmede birden çok sendikanın yüzde otuz veya fazla üyesinin olması durumunda başvuru tarihinde en çok üyeye sahip sendika toplu iş sözleşmesi yapmaya yetkilidir.

(3) Bir işveren sendikası, üyesi işverenlere ait işyeri veya işyerleri, sendika üyesi olmayan bir işveren ise kendi işyeri veya işyerleri için toplu iş sözleşmesi yapmaya yetkilidir.

(4) Bakanlık yetkili sendikanın belirlenmesinde e-devlet üzerinden yapılan üyelik ve üyelikten çekilme bildirimleri ile Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılan işçi bildirimlerini esas alır."

MADDE 18- 6356 sayılı Kanunu 43 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 43 - (1) Kendilerine 42 nci madde uyarınca gönderilen tespit yazısını alan işçi veya işveren sendikaları veya sendika üyesi olmayan işveren, taraflardan birinin veya her ikisinin yetki şartlarına sahip olmadığı veya kendisinin bu şartları taşıdığı yolundaki itirazını, nedenlerini de göstererek yazının kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren altı işgünü içinde görevli makama yapabilir.

(2) Kurulu bulunduğu işkolunda 41 inci maddenin birinci fıkrasına göre ehliyeti olmayan işçi sendikası yetki itirazında bulunamaz.

(3) Bu Kanunun 42. maddesinde belirtilen itiraz süresi içinde, herhangi bir itiraz vaki olduğunda, Bakanlık, üç işgününün bitimini takip eden 15 gün içinde, işyerinde bir referandum yapar. Bakanlık işyerinde yapacağı referandumun tarih ve saatini tespit ederek yetki başvurusunda bulunan sendika, işveren ve itiraz edenlere bir yazıyla bildirir.

(4) Referandumla ilgili hazırlıklar, görevli makam yürütülür.

(5) Referandum için gerekli olan her türlü araç ve gereçler görevli makam tarafından temin edilir.

(6) Referandum esnasındaki resmi görevlilere ödenecek ücretler ve yapılacak masraflar itiraz eden taraflarca karşılanır. İtiraz eden taraf, itiraz başvurusu ile birlikte yukarıda belirlenen giderleri yatırmaması halinde, itiraz başvurusu geçersiz sayılır.

(7) Yapılacak Referanduma işçi sayısının yetki başvurusu tarihinde işyerinde çalışan işçiler katılırlar. Yapılacak oylamaya işveren vekilleri katılamaz. İşveren, referandum tarihinde, işçilerin referanduma katılmasını, oy kullanmasını engelleyici uygulamalarda bulunamaz.

(8) Referandum sonucunda, işyerinde çalışan işçilerin yarıdan oyunu alan sendika yetkili sendika olarak belirlenir. Referanduma ikiden fazla sendikanın katılması ve ilk oylamada hiçbir sendikanın yarıdan fazla oy sağlayamaması halinde, aynı gün içinde, en çok oy alan iki sendikanın katılacağı ikinci tur oylamaya geçilir.

(9) İlan edilen sonuçlara göre, yetkili olma koşulunu sağlayan sendikaya yetki belgesi verilir.

(10) Referandumda uyulacak usul ve esaslar, gizli oy açık sayım esası gözetilerek Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından, konfederasyonların görüşü alınarak çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

(11) Referandum sonuçlarına, oylamanın yapıldığı tarihten itibaren 3 işgünü içinde, işyerinin bulunduğu yer itibarıyla yetkili iş mahkemesinde itiraz olunabilir. Mahkeme, itirazı, 6 işgünü içinde, evrak üzerinden kesin olarak karara bağlar."

MADDE 19- 6356 sayılı Kanunu 58 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 58- (1) İşçilerin, topluca çalışmamak suretiyle işyerinde faaliyeti durdurmak veya işin niteliğine göre önemli ölçüde aksatmak amacıyla aralarında anlaşarak veya bir kuruluşun aynı amaçla topluca çalışmamaları için verdiği karara uyarak işi bırakmalarına grev denir.

(2) İşçilerin ekonomik ve sosyal durumları ile çalışma şartlarını korumak veya geliştirmek amacıyla yapılan greve kanunî grev denir."

MADDE 20- 6356 sayılı Kanunu 62 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 62- (1) Can ve mal kurtarma işlerinde; cenaze ve defin işleri ile mezarlıklarda ve hastanelerin acil servislerinde grev ve lokavt yapılamaz.

(2) Doğal afet yaşanması durumlarında Bakanlar Kurulu, genel hayatı önemli ölçüde etkileyen doğa olaylarının gerçekleştiği yerlerde, Savaş, seferberlik ve bu durumun devamı süresince yürürlükte kalmak kaydıyla gerekli gördüğü işyerlerinde grev ve lokavtı yasaklayabilir. Yasağın kalkmasından itibaren altmış gün içinde altı işgünü önce karşı tarafa bildirilmek kaydıyla grev ve lokavt uygulamasına devam edilir."

MADDE 21- 25/6/2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun 5 inci maddesine aşağıdaki bent eklenmiştir.

"12. Milli Savunma ve Güvenlik Hizmetleri,"

MADDE 22- 4688 sayılı Kanununun 15 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 15- Bu Kanuna göre kurulan sendikalara;

a) Yüksek yargı organlarının başkan ve üyeleri,

b) Bu Kanun kapsamında bulunan kurum ve kuruluşların müsteşarları, başkanları, genel müdürleri, daire başkanları, yönetim kurulu üyeleri, merkez teşkilâtlarının denetim birimleri yöneticileri ve kurul başkanları, hukuk müşavirleri, bölge, il ve ilçe teşkilâtlarının en üst amirleri, belediye başkanları,

c) Yükseköğretim Kurulu Başkan ve üyeleri ile Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkan ve üyeleri, üniversite ve yüksek teknoloji enstitüsü rektörleri, fakülte dekanları, enstitü ve yüksek okulların müdürleri

d) Mülkî idare amirleri,

e) Silahlı Kuvvetler mensupları,

f) Millî İstihbarat Teşkilâtı mensupları,

üye olamazlar ve sendika kuramazlar"

MADDE 23- 4688 sayılı Kanunun 29 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 29- Toplu Sözleşme görüşmelerine kamu idaresi adına Kamu İşveren Heyeti, kamu görevlileri adına Kamu Görevlileri Sendikaları Heyeti katılır.

Kamu İşveren Heyeti, Başbakanın görevlendireceği Başbakan yardımcısının başkanlığında, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Devlet Personel Başkanlığı temsilcilerinden oluşur.

Toplu sözleşme görüşmelerinde Kamu Görevlileri Sendikaları Heyeti, bağlı sendikaların toplam üye sayısı itibarıyla en çok üyeye sahip üç konfederasyonunun belirleyeceği temsilcilerden olmak üzere yedi üyeden oluşur. Bu yedi temsilcinin belirlenmesinde en çok üyeye sahip üç konfederasyona bağlı sendikaların toplam üye sayısı, yediye bölünmek suretiyle bir temsilcilik için gerekli üye sayısı belirlenir. Her bir konfederasyona bağlı sendikaların toplam üye sayısı, bir temsilcilik için gerekli üye sayısına bölünmek suretiyle konfederasyonların Kamu Görevlileri Sendikaları Heyetindeki temsilci sayıları tespit edilir. Bu işlem sonunda tam sayıları gösteren temsilci sayıları konfederasyonlara dağıtıldıktan sonra kalan temsilcilikler, arta kalan yüzdelik rakamların büyükten küçüğe doğru sıralaması esas alınarak konfederasyonlar arasında dağıtılır. Bu fıkra hükmüne göre her bir konfederasyonun belirleyeceği temsilci sayıları Devlet Personel Başkanlığınca ilgili konfederasyonlara bildirilir.

Toplu sözleşme, Kamu İşveren Heyeti ile Kamu Görevlileri Sendikaları Heyet üyelerinin nitelikli çoğunluğu (toplam üye sayısının 2/3'ü) arasında imzalanır.

Hizmet kolu toplu sözleşmesi görüşmelerinde Kamu Görevlileri Sendikaları Heyeti, o hizmet kolunda en çok üyeye sahip ilk üç sendikanın temsilcilerinden oluşur. Heyetin oluşumu Toplu Sözleşmedeki gibi hizmet kolu bazında belirlenir. Her bir hizmet kolu kapsamında toplu sözleşme görüşmelerine katılacak Kamu Görevlileri Sendikaları Heyet üyeleri, ilgili sendika tarafından toplu sözleşme görüşmelerinin başlamasından bir hafta önce Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Hizmet kolu toplu sözleşmesi, Kamu İşveren Heyeti ile Kamu Görevlileri Sendikaları Heyeti arasında imzalanır.

Toplu sözleşme veya hizmet kolu toplu sözleşmesinin imzalanması halinde Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurulamaz"

MADDE 24- 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan, ", kendisine kanunen bakmakla mükellef kimsesi bulunmayan" ibaresi metinden çıkarılmıştır.

MADDE 25- 2022 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde geçen "18 yaşını dolduran ve kanunen bakmakla mükellef kimsesi bulunmayan", birinci fıkrasının (b) bendinde geçen "18 yaşını dolduran, kanunen bakmakla mükellef kimsesi olmayan ve herhangi bir işe yerleştirilememiş olan", birinci fıkrasının (c) bendinde geçen "5 kanunen bakmakla yükümlü olduğu 18 yaşını tamamlamamış" ibareleri metinden çıkarılmıştır.

MADDE 26- (1) Kanuna ve kanunun verdiği yetkiye dayanılarak kurulan kamu kurum ve kuruluşları ile bunların doğrudan veya dolaylı olarak sermayesinin en az yüzde ellisine sahip oldukları ortaklıklarda, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu veya diğer kanun hükümleri çerçevesinde, hizmet alımı amacıyla yapılan sözleşmeler gereğince, yüklenici aracılığıyla çalıştırılanlar, bu şekilde çalışmış olmalarına dayanarak; bu kurum, kuruluş ve ortaklıklara ait 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (D) fıkrası kapsamındaki sürekli işçi kadrolarına geçirilir.

(2) Taşeron işçiler için ihtiyaç duyulacak sürekli işçi kadrolarına bu Kanunun yayını tarihinden itibaren altı ay içinde Maliye Bakanlığınca vize verilir.

(3) Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar, Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir.

MADDE 27- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 28- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

31.5.2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Candan Yüceer

Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1954)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Sağlık çalışanları büyük bir özveri ve emekle yirmi dört saat esasına göre yurttaşlara, kesintisiz sağlık hizmeti sunmaktadır. Personel eksikliğinden kaynaklanan iş yükü, yoğun iş temposunun ardından bitmek bilmeyen nöbetler, fazla mesailer sağlık çalışanlarını her geçen gün biraz daha yıpratmaktadır. Ayrıca sağlık çalışanlarının hizmet verdikleri hasta sayısı çok fazla ve çalışma saatleri çok uzundur.

Sağlık sektörü, uzun süreli çalışma, aşırı iş yükü, zaman baskısı, yetersiz dinlenme araları, fiziksel olarak kötü iş koşulları gibi stresle ilgili risk faktörlerini yoğun olarak içermektedir. Bununla birlikte; sağlık çalışanları tıbbi uygulamalar sırasında, hizmet yoğunluğuna göre değişmek üzere uzun süre ayakta kalma, nöbetlerde uykusuzluk, beslenme düzensizlikleri ile karşı karşıya kalmaktadırlar.

Sağlık sektörü çalışanlarının sağlık ve güvenlik riskleri diğer sektörlere göre de oldukça yüksektir. Birçok sağlık çalışanı, mesleğini icra ederken çeşitli sağlık-güvenlik riskleri ve tehlikelerle karşı karşıya kalmaktadır. Bundan dolayı hastalanmakta, yaralanmakta, sakat kalmakta veya ölmektedirler.

Sağlık reformu olarak lanse edilen Sağlıkta Dönüşüm Programı, sağlık hizmetlerinin etkili, verimli ve hakkaniyete uygun bir şekilde organize edilmesi, finansman sağlanması ve sunulması olarak açıklanmıştır. Ancak SDP adı altında yapılanlar bu amaca hizmet etmemiştir. Sistem, Sağlık Bakanlığı'nı sadece politika üreten, standart koyan ve denetleyen bir konuma indirgerken, devlet hastanelerini ticarethaneye dönüştürmüş ve sağlık çalışanını değersizleştirmiştir.

"Sağlıkta Reform"; "Sağlıkta Dönüşüm Programı" adı altında performans uygulamaları, kamu hastane birlikleri ve kanun hükmünde kararnamelerle sağlık hizmeti nitelik ve kalite kaybı yaşandı. Bunların doğal sonucu olarak da hekimler ve sağlık çalışanlarının çalışma alanları iyice daraltıldı ve çalışma huzuru kalmadı. Hekimleri verimlilik ve performans ölçütleriyle değerlendiren bu yeni sağlık sistemi, hastayı da müşteri olarak konumlandırdı. Sağlıkta Dönüşüm'le birlikte gece gündüz demeden mesai yapan yüz binlerce sağlık çalışanı, şiddete, en çok maruz kalan kesim konumuna geldi.

Çalışanlar, saldırılan artık günlük rutin bir olay olarak yaşamakta; şiddet, fiziksel saldırı, sözel saldırı ya da psikolojik şiddet (mobbing) şeklinde olmaktadır. Tehdit, hakaret ve şiddet rutin bir hal aldığından sağlık çalışanları, bu durumu sağlıkta şiddet olarak bile algılamamaktadır. Şiddetin diğer işyerlerine göre en çok sağlık alanında ortaya çıktığı, diğer sektörlerdeki şiddetten doğası gereği farklılıklar gösterdiği, diğer sektörlerde göre şiddete uğrama yönünden 16 kat fazla olduğu tespit edilmiştir.

Sağlık hizmeti hekimi, hemşiresi, sağlık personeli ve hastalarla bir bütündür. Sağlık hizmetinin kalitesinin yükseltilebilmesi hekimleri, sağlık çalışanlarını, hastaları mağdur ve mutsuz etmeden, hak ettiğini, haklarını vererek sağlanabilir.

Yukarıda özetlenen gerekçelerden dolayı halk sağlığı için kesintisiz hizmet veren hekimlere ve yardımcı sağlık personeline, 5510 sayılı kanunun 40.maddesine ek yapılarak "yıpranma payı" verilmelidir.

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ CANDAN YÜCEER'İN TEKLİFİ (2/1954)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31.5.2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 40. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tabloya aşağıdaki sıra eklenmiştir.

"19) Sağlık Sektöründe

Kamuda ve özelde, sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfında görev yapan personel 90"

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"31/5/2006 Tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" gerekçeleriyle birlikte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim.

Cemalettin Şimşek

Samsun

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1957)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Sağlık Kurumları 24 saat kesintisiz hizmet vermektedir. Hekimlerimiz ve yardımcı sağlık çalışanlarımız birçok mesleki riskle karşı karşıyadır.

Sağlık çalışanları kamuoyuna yansıyan ve yansımayan birçok sorunla mücadele etmektedir. Sağlık kurum ve kuruluşlarında yaşananlara baktığımızda; şiddetin ulaştığı boyut malumdur. Sağlıkta şiddet öyle bir hal almıştır ki Türkiye'de ilk defa bir meslek grubuna yönelik şiddetin önüne geçilmesi için TBMM'de bir araştırma komisyonu kurulmuştur. Binlerce sağlık çalışanı her gün ölümcül hastalıklara yakalanma riski ile karşı karşıya kalmaktadır.

Bulaşıcı hastalıklar; teşhis ve tedavisinin her döneminde çalışan sağlığı için risk unsuru olmuştur. Ameliyathanelerde kimyasallarla iç içe çalışılmaktadır. Personel eksikliğinden kaynaklanan yoğun iş yükü, Sağlık kurumlarında yoğun iş temposunun ardından bitmek bilmeyen nöbetler, fazla mesailer hekimlerimizi ve diğer sağlık çalışanlarımızı her geçen gün yıpratmaktadır. Kendi sağlıklarını direkt etkileyen birçok unsura maruz kalan sağlık çalışanlarının hastanelerde yaşanan aşırı yoğunluk ve fazla iş yükü nedeniyle psikolojileri olumsuz etkilenmektedir.

Hekimlerimizin, sağlık personeli ve yardımcı sağlık personelinin çalışma şartları göz önüne alındığında diğer fiili hizmet zammından yararlanan personellerle karşılaştırılamayacak derecede her bakımdan daha fazla risk altında oldukları bilinen bir gerçektir.

Kanun teklifiyle, Toplum sağlığı 24 saat canla başla ve kesintisiz hizmet veren hekimlerimize ve yardımcı sağlık personellerimize 5510 sayılı kanunun 40.maddesine ek yapılarak "yıpranma payı" verilmesi amaçlanmıştır."

SAMSUN MİLLETVEKİLİ CEMALETTİN ŞİMŞEK'İN TEKLİFİ (2/1957)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tabloya aşağıdaki sıra eklenmiştir.

Kapsamdaki İşler/İşyerleri	Kapsamdaki Sigortalılar	Eklenecek Gün Sayısı
19 Üniversite ve Sağlık Bakanlığı Hastaneleri	Uzman Tabip, Tabip, Diş Tabibi, Uzman Veteriner Hekim, Veteriner Hekim, Eczacı, Biyolog, Psikolog, Ebe, Hemşire Laborant, Sağlık Teknikeri, Sağlık Memuru, Hasta Bakıcı	90

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

31/5/2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda değişiklik yapılmasına ilişkin Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Ayşe Nedret Akova

Balıkesir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1963)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 60 ıncı maddesine göre "Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliğı sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar. "Bu bağlamda devletin önemli bir görevi de toplumun en muhtaç kesimlerinin sosyal güvenlik bakımından özel korunmasını ve insanca bir hayat seviyesini sağlamaktır.

İnsanların gelirlerine bakılmaksızın toplum huzurunu ve refahını bozan sosyal tehlikelerin verdiği zararlardan "insan hakkı" ve esas itibarıyla de "devlet görevi" olarak primli ya da primsiz sistemlerin kullanılması, kişilerin sosyal tehlikelerin zararlarından kurtarıma güvencesi amacıyla gelir ve sağlık güvencesi sağlama görevini yerine getiren uygulamalar topluluğı olan sosyal güvenlik, belirli bir yaştan sonra kişinin hayatının ikamesinde en önemli güvencedir.

Bir insanın sosyal güvencesinin olmaması hayatı boyunca yaşam kalitesini etkileyen en önemli unsurdur. Ülkemizde sosyal devletin gereğı olarak, özel sigortacılıktan farklı olarak birebir fayda/maliyet dengesi gözetilmeden oluşturulan sosyal güvenlik sistemi; sosyo-ekonomik ve demografik değişimlerin neden olduğı tüm risklerin sistem tarafından taşınmasını gerektirmektedir.

Eşinin işyerinde ücretsiz olarak, destek olmak amacıyla çalışan kadınlar, boşanma, kaza, ölüm vb. çeşitli nedenlerle eşinin sosyal güvenlik şemsiyesinden istemeyerek de olsa çıktığında hayatının ikamesi ile ilgili ciddi risk taşımaktadırlar. Kadınlar aile işletmelerinde ciddi bir emek ve çalışma gücü harcayarak, işin fiziksel ve psikolojik yıpranmasını yaşamaktadırlar. Ancak eşinin işyerinde çalışan kadınlar sigortalı sayılmamakta, çalıştıkları süreleri borçlanamamakta, çalışma süreleri boyunca verdikleri emek boşa gitmektedir. Bu durumda olan kadınlarımızın gelecekle ilgili endişelerinin azalması ve hayatlarının ikamelerini sağlayabilmeleri için ücretsiz ve sigortasız çalıştıkları sürelerin borçlandırılarak, borçlandıkları sürelerinin sigortalılarına sayılması sosyal devletin gereğı olarak gerekmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 6 ncı maddesinin a) fıkrası kaldırılarak, işverenin işyerinde ücretsiz çalışan eşinin sigortalı sayılmamaları engellenmek amaçlanmıştır.

Madde 2- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 41 inci maddesine 'işverenin işyerinde sigortasız ve ücretsiz çalışan eşi' fıkrası eklenerek, sigortasız çalıştıkları sürelerin borçlandırılarak, borçlandıkları sürelerinin sigortalılıklarına sayılması amaçlanmıştır.

Madde 3- Kanunun yürürlük maddesidir.

Madde 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulunun yürüteceği belirtilmiştir.

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ AYŞE NEDRET AKOVA’NIN TEKLİFİ (2/1963)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 6 ncı maddesinin a) fıkrası kaldırılmıştır.

MADDE 2- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 41 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"i) İşverenin işyerinde sigortasız ve ücretsiz çalışan eşi"

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim Gerekçesi ile birlikte ektedir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın Türeli

İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1983)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

Anayasanın sosyal ve ekonomik haklar ve ödevler bölümü, yurttaşların çalışma ve sözleşme özgürlüğü, çalışma koşulları ve dinlenme hakkı, sendika kurma ve sendikal faaliyette bulunma hakkı, toplu iş sözleşmesi ve grev hakkı ve de ücrette adalet sağlanması konularında devlete sorumluluklar yüklemiştir. Ayrıca, başta Uluslararası Çalışma Örgütü ILO sözleşmeleri olmak üzere, Türkiye tarafından üstlenilmiş olan yükümlülükler vardır. Ancak ne yazık ki, bu yükümlülükler öngörüldüğü biçimiyle yerine getirilmemekte, çalışan kesimlerin ekonomik ve sosyal sorunlarının çözümünü hedefleyen yasal düzenlemeler eksik ve yetersiz kalmaktadır.

AKP iktidarları döneminde çalışma ilişkilerinde kuralızsızlık genel bir kural haline dönüşmüştür.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 2. maddesi, "İşin gereği", "işletmenin gereği" ile "teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde", asıl işin bir bölümünde taşeron çalıştırılmasına izin vermektedir. Bu koşulların tek tek değerlendirilebileceğini ve buna göre taşeron çalıştırılabileceğini öne sürenler olmakla birlikte, Alt İşverenlik Yönetmeliği ve yargı kararları bu üç koşulun birlikte varlığını şart koşturmaktadır.

Bununla birlikte, İş Kanunu'ndaki tanımın başta hükümet olmak üzere iş çevrelerince katı bulunarak esnekleştirilmesi gündeme getirilmektedir. 61. Hükümet programında kararlılıkla uygulanacağı belirtilen ve kapsamı daha sonra kamuoyuyla paylaşılan Ulusal İstihdam Stratejisi (ÜİS) hedeflerinden birisi de alt işveren (taşeron) uygulamasına ilişkin kısıtlamaların hafifletilmesi olmuştur. 2014 - 2016 dönemine ilişkin hedefleri ortaya koyan Orta Vadeli Program (OVP) da ÜİS'le paralel bir yaklaşımı benimsemiştir. OVP'de "Alt İşverenlik uygulaması işçi hakları ve ekonominin rekabet gücünü dikkate alacak şekilde gözden geçirilecek." denilmektedir.

Yine 26-27 Eylül 2013'de uzun bir aradan sonra Ankara'da toplanan 10. Çalışma Meclisinde de taşeron konusu "Alt İşveren" başlığı ile tartışmaya açılmış ve emek kesimi temsilcilerinin tüm itiraz ve karşı çıkımlarına rağmen üzerinde uzlaşma sağlanmış gibi sonuç bildirgesine yansıtılmıştır.

İş Kanunu'nda katı olarak görülen biçimiyle bile bugün için ülkemizde taşeron uygulaması alabildiğine yaygınlaşmış ve yaygınlaşmaya devam etmektedir. Taşeron işçi sayısında AKP iktidarı döneminde patlama yaşanmıştır.

Taşeron sistemiyle amaçlanan, üretimde iş gücü maliyetlerinin düşürülerek ucuz emek üzerinden rekabet üstünlüğü sağlanmasıdır. Ne var ki, çalışma ilişkilerini güvencesizleştiren taşeronluk, sendikasız ve toplu sözleşmesiz çalıştırmanın aracı haline getirilmiştir. Taşeron firmalar, daha az işçiyle daha çok iş yaptırarak yüksek oranlı kâr elde etme yoluna gitmekte, işçiler, aynı işi yapan emsallerine göre daha düşük ücretle çalıştırılmakta, izin hakları kısıtlanmakta, tazminat haklarından mahrum bırakılmakta, güvencesiz bir ortamda sendikal örgütlenme haklarını da kullanamamaktadırlar.

İşçi sağlığı ve güvenliği konusunda da taşeron sistemi önemli sakıncalar içermektedir. İş kazalarının ağırlıklı olarak taşeron firma işyerlerinde görülüyor olması da bu konudaki en önemli göstergedir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı bazı konuşmalarında, "Taşeron sistemi modern köleliktir" demektedir. O halde yapılması gereken, çalışma yaşamını köleleştirmek için Taşeron Kanunu çıkararak, çalışanları köleliğe mahkûm etmek değil, sistemi ortadan kaldırarak, çalışma yaşamı alanında İş Kanunu'nu uygulamak ve uygulatmaktır.

**DEVLET MEMURLARI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 43- Kamu kurum ve kuruluşları ile bunların doğrudan veya dolaylı olarak sermayesinin en az yüzde ellisine sahip oldukları ortaklıkları ile il özel idaresi, belediye ve bağlı kuruluşları ile mahalli idare birliklerinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde hizmet alım suretiyle personel istihdam edilemez, buna ilişkin hizmet sözleşmesi yapılamaz.

Diğer mevzuatın bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz."

MADDE 2- 657 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 42- Kamu kurum ve kuruluşları ile bunların doğrudan veya dolaylı olarak sermayesinin en az yüzde ellisine sahip oldukları ortaklıkları ile il özel idaresi, belediye ve bağlı kuruluşları ile mahalli idare birliklerince 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile ilgili diğer mevzuat hükümlerine göre hizmet satın alınan işlerde bu kanunun kabul tarihinde fiili olarak çalışanlar ile 2013 yılı içerisinde 90 günden az olmamak kaydı ile çalışanlardan, 90 gün içerisinde çalıştıkları kuruma yazılı olarak başvuranlar Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtları esas alınarak, aynı kurumda ihdas edilecek işçi unvanlı sürekli işçi kadrolarına yeni bir toplu sözleşme imzalanıncaya kadar aynı ücret ve hakları devam etmek üzere atanırlar. Atama yapılan işçilere ve atanılan işçi unvanlı kadrolara ilişkin bilgiler 90 gün içerisinde Devlet Personel Başkanlığına bildirilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ilgili bölümüne kurumlar itibariyle eklenir.

Çalışmakta iken bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce askerlik, doğum, ücretsiz izin gibi nedenlerle sözleşmeleri askıya alınanlar için birinci fıkrada belirtilen süreler 1 yılı aşmamak üzere başvuru tarihlerinden itibaren başlar."

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim Gerekçesi ile birlikte ektedir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın Türeli
İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1997)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

Günümüzde kamu personel rejimine bakıldığında ciddi boyutta bir dağınıklıkla karşılaşılmaktadır. Kamu çalışanları; 4/A'lı memurlar, 4/B'li sözleşmeliler, 4/C'li geçici personel ve 4/D'li işçiler gibi çeşitli statülere ayrılmaktadırlar. Aynı özelliklere ve liyakate sahip, aynı işi, aynı görevi yapanlardan bir kısmı memur, bir kısmı işçi, bir kısmı 4/b sözleşmeli, bir kısmı bir başka sözleşmeli statü gibi farklı statülerde ve farklı özlük hakları ile çalışabilmektedirler. Devletin asli ve sürekli işlerinden olan eğitim ve sağlık işkollarında bile artık geleneksel memurluk sisteminde uzaklaşılarak bu hizmetlerin sözleşmeliler eliyle yürütülmesi uygulaması başlamıştır. Özel bilgi ve yetenek gerektiren işleri gördürmek için istisnai olarak getirilen sözleşmeli çalıştırma yöntemi ne yazık ki AKP döneminde kamuda esas çalıştırma biçimine dönüştürülmüştür.

Kamuoyunda bilinen adıyla 4/C'liler, bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmet olduğuna Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşlerine dayanılarak Bakanlar Kurulunca karar verilen görevlerde ve belirtilen ücret ve adet sınırları içinde sözleşme ile çalıştırılan ve işçi sayılmayan kimselerdir. Bunun yanında, 4/C uygulaması, özelleştirme uygulamaları nedeniyle işsiz kalan işçilerin diğer kamu kurum ve kuruluşlarında yılda 10 ay süre ile sınırlı olmak üzere sosyal haklardan yoksun olarak düşük ücretle istihdamına dönük olarak hükümet tarafından kullanılan bir araç haline gelmiştir. Nitekim özelleştirme nedeniyle zaten zor durumda olan işçiler bu çalıştırma şekliyle bir kez daha mağdur edilmektedirler. Yıllarını devlete vermiş işçiler, işyerlerinin birileri kar etsin diye satılması sonucu 4/C statüsüne geçirilmektedirler. Hâlbuki aynı kurumda memur statüsüyle çalışanlar özlük haklarıyla birlikte diğer kurumlara nakledilirken, işçilerin 4/C uygulamasıyla mağdur edilmesi anlaşılabilir değildir.

AKP döneminde 4/C uygulaması amacından saptırılmıştır. Kamuda düşük ücretle, iş güvencesinden, her türlü sosyal haktan yoksun olarak işçi çalıştırmanın yolu olarak benimsenmiştir. Bugün için TBMM başta olmak üzere pek çok kamu kurum ve kuruluşunda 4/C statüsünde çalıştırma yaygın bir şekilde uygulanmaktadır.

Halen sayıları 23 bini bulan 4/C'li çalışan kadro talebinde bulunmakta ve diğer kamu çalışanları gibi başta iş güvencesi olmak üzere diğer sosyal haklarına kavuşmak istemektedirler.

Bu kanun teklifi ile 4/C statüsünde çalışan personelin kadroya alınması amaçlanmaktadır.

**DEVLET MEMURLARI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 42- Kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte bu Kanunun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası kapsamında çalışmakta olan ve 90 gün içinde yazılı olarak başvurular, pozisyonlarının vizeli olduğu teşkilat ve birimde, bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı unvanlı 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerde yer alan memur kadrolarına, bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı unvanlı memur kadrosu olmaması halinde, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerde yer alan kadro unvanlarıyla sınırlı olmak suretiyle Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığınca müştereken belirlenen memur kadrolarına, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altmış gün içinde kurumlarınca atanırlar.

4 üncü maddenin (C) fıkrası uyarınca çalışmakta iken bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce askerlik, doğum, nedenleriyle görevlerinden ayrılanlardan ilgili mevzuatına göre yeniden hizmete alınma şartlarını kaybetmemiş olanlar hakkında da bu madde hükümleri uygulanır. Bunlar için birinci fıkrada belirtilen süreler yeniden hizmete alındıkları tarihten itibaren başlar.

Bu madde hükümlerine göre memur kadrolarına atananların, 4 üncü maddenin (C) fıkrası uyarınca sözleşmeli personel pozisyonlarında geçirdikleri hizmet süreleri, öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri dereceleri aşmamak kaydıyla kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilir. Bunlar, atandıkları kadronun mali ve sosyal haklarına göreve başladığı tarihi takip eden aybaşından itibaren hak kazanır ve önceki pozisyonlarında aldıkları mali ve sosyal haklar hakkında herhangi bir mahsuplaşma yapılmaz."

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

31/5/2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda değişiklik yapılmasına ilişkin Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Ayşe Nedret Akova

Balıkesir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2000)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

"Engellilerin İnsan Haklarına Dair Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin onaylanması, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 27/5/2009 tarihinde kararlaştırılmıştır. Bu Sözleşmeye göre engelli vatandaşları kamu sektöründe istihdam etmek; iş piyasasında engellilerin istihdam olanaklarının ve kariyer gelişiminin desteklenmesine ve engellilerin iş aramasına veya işe başlamasına, çalışmaya devam etmesine ve işe geri dönmelerine yardım etmek; engelli vatandaşların istihdam koşullarını iyileştirecek politikaların geliştirilmesi vb. önlemler kabul edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 60 ıncı maddesine göre "Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar." Bu bağlamda devletin önemli bir görevi de toplumun en muhtaç kesimlerinin sosyal güvenlik bakımından özel korunmasını ve insanca bir hayat seviyesini sağlamaktır. Engelli bireylerin toplumsal yaşama katılımlarının önündeki engellerden birisi de istihdam olanaklarının çok kısıtlı olmasıdır. İstihdam olanağı bulan engelli birey için işyerinde ulaşım ve işyerinde gerekli fiziksel şartların var olmaması, zor bulunan işte çalışmayı güçleştirmekte hatta engelli bireyin tekrar işsiz kalmasına sebep olmaktadır.

Engelli bireylerin sosyal tehlikelerin zararlarından kurtarılması, gelir ve sağlık güvencesi elde edebilmeleri ve belirli bir yaştan sonra hayatlarının ikamesi için sosyal güvenlik çatısı altına girebilmeleri çok önemlidir.

Engellilerin özel durumlarına uygun iş bulamamaları; işe ulaşım olanaklarının yetersizliği; engellilerin buldukları işin çalışabilmeleri için gerekli fiziksel şartları taşınamaması, çalışmayı arzu etmelerine rağmen birçok engellinin işten ayrılmasına neden olmaktadır. Yeni iş arama süreçlerinde de benzer fiziksel yetersizliklerle karşı karşıya kalan engelli bireyler, mevcut olanakları ile isteğe bağlı sigortalı olarak prim ödemekte zorlandıklarından emekli olabilmek için gerekli prim gün sayısını dolduramamaktadırlar. Özel durumlarından dolayı işten çıkmak zorunda kalan engelli bireylerin diğer sağlıklı bireylere göre daha zorlu olan çalışma süreleri boyunca verdikleri emek boş

gitmektedir. Bu durumda olan engelli bireylerin gelecekle ilgili endişelerinin azalması ve hayatlarının ikamelerini sağlayabilmeleri için özel durumlarından dolayı işten çıkmak zorunda kaldıkları sürelerin borçlandırılarak, borçlandıkları sürelerinin sigortalılarına sayılması sosyal devletin gereği olarak gerekmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 41 inci maddesine 'Engelli bireylerin, işyerlerine ulaşım için gerekli altyapı desteğinin olmaması, işyerlerinde çalışmaları için gerekli fiziksel koşulların yetersiz olması vb. özel durumlarından dolayı işten ayrılmak zorunda kalıp, çalışamadıkları, emeklilik için sigorta primi eksik süreler' fıkrası eklenerek, engellerinden dolayı işten çıkmak zorunda kaldıkları sürelerin borçlandırılarak, borçlandıkları sürelerinin sigortalılarına sayılması amaçlanmıştır.

Madde 2- Kanunun yürürlük maddesidir.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulunun yürüteceği belirtilmiştir.

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ AYŞE NEDRET AKOVA’NIN TEKLİFİ (2/2000)

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu nun 41 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"i) Engelli bireylerin, işyerlerine ulaşım için gerekli altyapı desteğinin olmaması, işyerlerinde çalışmaları için gerekli fiziksel koşulların yetersiz olması vb. özel durumlarından dolayı işten ayrılmak zorunda kalıp, çalışamadıkları, emeklilik için sigorta primi eksik süreler"

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda değişiklik yapılmasına ilişkin Yasa Teklifi ve Gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

14.02.2014

A. Levent Tüzel

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2032)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Türkiye'de istihdamın korunması, geliştirilmesi ve işsizliğin önlenmesi faaliyetlerine yardımcı olmak ve işsizlik sigortası hizmetlerini yürütmek üzere Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) kurulmuştur. Ancak gerek iş bulma, gerekse işsizlik sigortası fonundan işsizlere sağlanan hizmetler son derece yetersizdir. İŞKUR Genel Kurulunun çoğunluğu ve yönetimin tamamı siyasi iktidarın etkisindeki kamu görevlilerinden oluştuğu için özerk de değildir.

Türkiye'de çalışabilir nüfusun %10'nu işsizdir; tarım dışı işsizlik oranı %14 iken, gençlerde işsizlik oranı %25'e kadar çıkmaktadır. Çalışabilir nüfusun iş gücüne katılma oranı %48.2'dir. Sektörlere göre istihdam oranları Ocak 2012 verilerine göre, tarımda, %23.1, hizmetlerde 50.9, sanayide %20, inşaat ise %6.1'dir. Kayıt dışı istihdam ise %40'lar civarındadır.

Bu veriler göstermektedir ki, çalışabilir nüfusun çoğunluğu çalışma hayatı dışındadır, önemli bir bölümü de kayıt dışı çalışmaktadır. Gerek çalışabilir nüfusun işgücüne katılması gerekse kayıt dışı çalışmanın önlenmesi bakımından, çalışabilir nüfus ile çalışanlar ve işsizler, özel/kamu, işçi/memur, geçici, sözleşmeli, mevsimlik vb. şeklinde İŞKUR tarafından kayıt altına alınması ve düzenli olarak takip edilmesi gerekir.

Ne var ki, ne Hükümetin ne de Bakanlığın çalışabilir nüfusun takibine ve çalışma alanlarına yönlendirilmesine dair bir programı bulunmamaktadır. Her fırsatta Bakanlık, özel istihdam bürolarını ve iş ve meslek danışmanlarını işsizliğe çözüm olarak sunmaktadır. Yapılması gereken, İş Kurumunun çalışabilir nüfusa yönelik istihdam politikaları üretmesi ve bunların yurttaş bazında takibini yapacak kapasitede ve etkinlikte kamu hizmeti sunmasını sağlayacak, sürekliliği olan yeterli personel, teknik ve fiziki olanaklara kavuşturulmasıdır.

Ağustos 2013'de, Hükümet, işsizliğe çözüm olarak "her işsiz bir meslek danışmanı olacak" "iş bulmak artık çok kolay" gibi buram buram reklam kokan ifadelerle İş ve Meslek Danışmanlığı (İMD) uygulaması başlatılmıştır. İş Kurumu'nda bu amaçla dört bin civarında personel sözleşmeli olarak istihdam edilmiştir. İşsizlere "kolayca" iş bulacakları iddia edilen iş ve meslek danışmanlarının kendilerinin bile sözleşmeli istihdam edilmesi, yani en genel anlamıyla iş güvencesinden yoksun olmaları, sistemin işsizlere iş bulmayı kolaylaştırma iddiasını daha baştan çürütmüştür.

Nitekim, İş ve Meslek Danışmanlarına mütde olarak verilen kadro neticesinde, mevcut gelirleri 1/3 oranında azalmıştır. İstihdam politikalarının uygulanması, işsiz yurttaşlara iş bulunması, istihdama ihtiyacı olan işverene uygun işçi bulunması gibi birebir insanlarla temas halinde ve sahada fedakarca çalışması beklenen, dört bin civarındaki İş ve Meslek Danışmanının mağduriyetlerinin 8 aydır giderilmemiş olması kabul edilemez.

Bilindiğı üzere, 2 Ağustos 2013 tarihli 28726 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6495 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile, 657 sayılı Kanunun 4. Maddesi B fıkrasına göre sözleşmeli olarak İŞKUR bünyesinde göreve başlatılan İş ve Meslek Danışmanlarının kadro ve derecesi Genel İdari Hizmetler Sınıfı (GİHS) 9/1 olarak belirlenmiş ve maaşlarında asgari ücreti aşan bir düşüş meydana gelmiştir.

Teklifimizle, İŞKUR bünyesinde istihdam edilen yaklaşık dört bin civarında İş ve Meslek Danışmanının ve ailelerinin mağduriyetlerinin giderilmesi amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 25/6/2003 tarihli ve 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununun 15 inci maddesinin son fıkrası değiştirilerek, İŞKUR'un taşra teşkilatında İş ve Meslek Danışman Yardımcısı ve İş ve Meslek Danışmanı çalıştırılması, bu kadrolara atanacaklarda aranan şartlar belirlenmiş ve göreve atanmaları için diğer hususların Yönetmelikle belirlenmesi düzenlenmiştir.

Madde 2- 4904 sayılı Kanuna geçici madde eklenmek suretiyle, birinci maddenin yürürlük tarihi itibarıyla Kurum bünyesinde görev yapan İş ve Meslek Danışmanlarının başka bir işleme gerek kalmaksızın Kanunun 15 inci maddesinin sonra fıkrasında öngörülen hükümlere göre İş ve Meslek Danışmanı kadrosuna atanmaları sağlanmıştır.

Madde 3- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin, Ortak Hükümler bölümünün (A) bendinin değişik (11) numaralı fıkrasına "İstihdam Uzman Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere "İş ve Meslek Danışman Yardımcıları", "istihdam Uzmanlığına" ibaresinden sonra gelmek üzere "İş ve Meslek Danışmanlığına" ibaresi eklenmek suretiyle, bu personelin kadro ve mesleki kariyerleri tanımlanmış, maddi kayıplarının giderilmesi amaçlanmıştır.

Madde 4- 657 sayılı Kanunun "Zam ve Tazminatlar" başlıklı 152 nci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle, İş ve Meslek Danışmanlarının ücret kayıplarının giderilmesini teminen Özel Hizmet Tazminatından yararlanmaları sağlanmıştır.

Madde 5- 657 sayılı Kanunun ek göstergelere ilişkin eki (I) sayılı cetvelin "I- Genel idare Hizmetleri Sınıfı" bölümüne, İş ve Meslek Danışmanları" ibaresi eklenmek suretiyle, bu personelin ücret kayıplarının giderilmesi amaçlanmıştır.

Madde 6- Yürütme maddesidir.

Madde 7- Yürürlük tarihi maddesidir.

TÜRKİYE İŞ KURUMU KANUNU VE DEVLET MEMURLARI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 25/6/2003 tarihli ve 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununun 15inci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kurumun Taşra Teşkilatında İş ve Meslek Danışmanı ve İş ve Meslek Danışman Yardımcısı çalıştırılabilir. İş ve Meslek Danışman Yardımcılığına atanabilmek için, 657 sayılı Kanun'un 48 inci maddesinde sayılan genel şartlara ek olarak Kurumun görev alanıyla ilgili ve Yönetmelikle belirlenen en az dört yıllık eğitim veren yükseköğretim kurumlarından ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulunca kabul edilen yükseköğretim kurumlarının birinden mezun olmak ve yapılacak özel yarışma sınavında başarılı olmak şartı aranır. İş ve Meslek Danışman Yardımcılığına atanalar, en az üç yıl fiilen çalışmak kaydıyla açılacak yeterlik sınavına girme hakkını kazanırlar. Sınavda başarılı olamayanlar veya geçerli mazereti olmaksızın sınav hakkını kullanmayanlara, bir yıl içinde ikinci kez sınav hakkı verilir, ikinci sınavda da başarı gösteremeyen veya sınav hakkını kullanmayanlar İş ve Meslek Danışman Yardımcısı unvanını kaybederler ve durumlarına uygun bir kadroya atanır. İş ve Meslek Danışman Yardımcılarının mesleğe alınmaları yetiştirilmeleri, yarışma ve yeterlik sınavları ve İş ve Meslek Danışmanlığına atanmaları ile diğer hususlar yönetmelikle belirlenir."

MADDE 2- 4904 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 4- Bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla Kurum bünyesinde İş ve Meslek Danışmanı kadrolarında görev yapanlar herhangi bir işleme gerek kalmaksızın bu Kanunun 15 inci maddesinin sonra fıkrasında öngörülen hükümlere göre İş ve Meslek Danışmanı kadrosuna atanmış sayılır."

MADDE 3- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin, Ortak Hükümler bölümünün (A) bendinin değişik (11) numaralı fıkrasına "İstihdam Uzman Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere "İş ve Meslek Danışman Yardımcıları", "istihdam Uzmanlığına" ibaresinden sonra gelmek üzere "İş ve Meslek Danışmanlığına" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 4- 657 sayılı Kanunun "Zam ve tazminatlar" başlıklı 152 nci maddesinin değişik "II- Tazminatlar" fıkrasının "(A) Özel Hizmet Tazminatı" bendinin (ğ) alt bendine "İstihdam Uzmanları" ibaresinden sonra gelmek üzere "İş ve Meslek Danışmanları" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 5- 657 sayılı Kanunun ek göstergelere ilişkin eki (I) sayılı cetvelin "I- Genel idare Hizmetleri Sınıfı" bölümünün (g) bendine "İstihdam Uzmanları" ibaresinden sonra gelmek üzere "İş ve Meslek Danışmanları" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 6- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim.

13.02.2014

Aytun Çıray

İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2041)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

Sağlıkta devrim sloganıyla 1 Ocak 2012'de yaşama geçirilen Genel Sağlık Sigortası (GSS) uygulamasındaki yanlışlıklar nedeniyle milyonlarca kişi sağlık hizmetlerinden yoksun kalırken prim borçları da her geçen gün katlanarak artmıştır. GSS kapsamında çalışmayan ve gelir testi yaptırmayan yaklaşık 4.5 milyon vatandaşın prim borcu katlanarak artmış ve 8 Milyar Liraya ulaşmıştır. Daha da önemlisi bu yurttaşlarımız Sağlık Hizmetlerinden de yararlanamamaktadırlar.

Bunun nedenlerinden ilki yaşama geçirilen Genel Sağlık Sigortası (GSS) uygulamasının vatandaşa yeterince anlatılamamasıdır. Ayrıca gelir testi sonucunda belirlenen primler sigortalının ödeme gücünü aşmaktadır.

Yasada gelir testinden geçilmemesi durumunda primlerin asgari ücretin 2 katı üzerinden hesaplanabileceğine ilişkin hüküm bulunduğundan gençlere gelen borçların büyük bölümü geçmiş 24 ayı kapsamaktadır.

Bu gerekçelerle kanun teklifimiz, 1 Ocak 2012 itibarıyla yürürlüğe giren 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası kanununda bahsedilen 18 yaşın üzerinde, gelir testi yaptırmayan ve prim borcu katlanarak artan vatandaşın prim borçlarının 1 defaya mahsus gecikme faizleri ile birlikte silinmesini amaçlamaktadır.

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendinin (b) alt bendinde yer alan "18 yaşını, lise ve dengi öğrenim veya 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda belirtilen aday çıraklık ve çıraklık eğitimi ile işletmelerde meslekî eğitim görmesi halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim görmesi halinde 25 yaşını doldurmamış ve evli olmayan çocukları ile yaşına bakılmaksızın bu Kanuna göre malûl olduğu tespit edilen evli olmayan çocuklarını," ibaresi "genel sağlık sigortalılığı ya da bakmakla yükümlü olduğu kişi bulunmayan evli olmayan çocuklarını" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) ve (7) numaralı alt bentlerinde yer alan "Türk vatandaşlarından 18 yaşını doldurmamış çocuklar" ibaresi "Türk vatandaşları" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 3- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 53- (I) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce genel sağlık sigortalılığı ya da bakmakla yükümlü olduğu kişi bulunmayan Türk vatandaşlarından 18 yaşını doldurmuş olanlara tahakkuk ettirilen sosyal güvenlik prim borçları ve prim alacaklarına uygulanmış gecikme faizleri, cezaları ve gecikme zamlarının tahsilinden vazgeçilir. Nakden veya mahsuben tahsilat yapılmışsa söz konusu tutar Kurumca ilgilerine iade edilir.

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılmasına ilişkin Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Ayşe Nedret Akova

Balıkesir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2051)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne bağlı olarak, 4 bin 365 sözleşmeli infaz ve koruma memuru, 30 bin 99 kadrolu infaz ve koruma memuru; 2 bin 608 infaz koruma başmemuru çalışmaktadır.

İnfaz ve koruma memurları, cezaevlerinde tutuklu ve hükümlülerle ilgili birçok farklı işi yaparken hem can güvenliği riski çok yüksek bir görevi yerine getirmekte hem de görevlerinden dolayı toplumumuzun önyargı ile yaklaşması ile mücadele etmek zorunda kalmaktadırlar. İnfaz ve koruma memurları özlük hakları yetersiz bir şekilde, yıpranma payı olmadan, psikolojik açıdan çok zorlu bir görevi yerine getirmektedirler.

Üretim sektörünün sağlık açısından riskli olan çalışma alanları ile hizmet sektörünün can güvenliği açısından riskli olan çalışma alanlarına verilen fiili hizmet süre zammı infaz ve koruma memurlarına verilmemiştir. Bu çifte standardın acilen düzeltilmesi gereklidir.

Ceza infaz ve koruma memuru olarak çalışanlarının iş zorlukları ve maddi sıkıntıları psikolojilerinin bozulmasına ve aileleri ile aralarında huzursuzluğun meydana gelmesine ve kendilerinin umutsuzluğa düşmelerine sebep olmaktadır. Çeşitli baskılar altında görev yapan; ailesi ve çevresiyle birlikte tehditlere maruz kalan, öldürülen, yaralanan, yoğun stres altında ve bunalıcı çalışma koşulları içinde çalışan, aile fertleri ile birlikte psikolojik bunalımlara giren, çalıştıkları kurumların yerleşim alanları dışında olması nedeniyle ulaşım sorunları yaşayan; kamuoyunda haklarında çok kötü bir imaj oluşturulan infaz ve koruma memurlarının, diğer alanlarda çalışanlara göre daha çok yıprandıkları bilinen bir gerçektir. İnfaz ve koruma memurlarının hak ettikleri yıpranma payının verilmesi, çalışma hayatında önemli bir mağduriyeti giderecektir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 40 ıncı maddesinde yapılmak istenen değişiklik ile günümüz çalışma koşulları değerlendirildiğinde, ağır çalışma şartları altında çalışan ceza infaz kurumu çalışanlarına yıpranma haklarının verilerek yaşanan bir mağduriyetin giderilmesi amaçlanmıştır.

Madde 2- Kanunun yürürlük maddesidir.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulunun yürüteceği belirtilmiştir.

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ AYŞE NEDRET AKOVA’NIN TEKLİFİ (2/2051)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tabloya aşağıdaki sıra eklenmiştir.

"19) Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü	1) İnfaz ve Koruma Memuru 2) İnfaz Koruma Başmemuru	60 gün"
--	--	---------

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sigortalılık öncesi için doğum borçlanması yapılabilmesi ve sigortalı kadın esnaf ve sanatkarlar ile sigortalı kadın çiftçilere doğum borçlanması hakkı verilmesi amacıyla hazırlanan "**Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi**" gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Mustafa Kalaycı
Konya

Oktay Vural
İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2056)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Devlet, herkes için eşit hak ve yükümlülükler içeren bir sosyal güvenlik sistemi kurgulamakla yükümlüdür. Ancak, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bendi kapsamında sigortalı sayılan (işçi ve memur) kadınlar doğum borçlanması yapabilirken, (b) bendi kapsamında sigortalı sayılan (esnaf ve sanatkar, çiftçi, köy ve mahalle muhtarı) kadınların doğum borçlanma hakkı bulunmamaktadır.

Ayrıca, 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre kadınların doğum borçlanması yapabilmeleri için doğumdan önce sigortalı olarak tescil edilmiş olmaları şartı aranmaktadır. Bu nedenle kadınlar işe girmeden evvel yaptıkları doğum nedeniyle çalışma hayatından ayrı kaldıkları süreyi borçlanamamaktadır.

Halbuki, erkekler sigortalılık öncesi askerlikte geçen süreleri borçlanabilmektedir. Erkeklerin er veya erbaş olarak silâh altında veya yedek subay okulunda geçen süreleri borçlanabilmek için askerlikten önce sigortalı olarak tescil edilmiş olma şartı aranmamaktadır.

Bu itibarla, Anayasanın eşitlik ilkesi uyarınca ve sigortalılar arasında norm ve standart birliği sağlanması amacıyla tüm sigortalı kadınlar ve erkeklere eşit haklar verilmelidir.

Bu Kanun Teklifi ile;

- Sigortalılık başlangıç tarihinden önceki doğumların da borçlanılabilmesi,
- Sigortalı kadın esnaf ve sanatkarların doğum borçlanması yapabilmesi,
- Sigortalı kadın çiftçilerin doğum borçlanması yapabilmesi,

amacıyla 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde değişiklik yapılması öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Sigortalılık başlangıç tarihinden önceki doğumların borçlanılabilmesi, ayrıca sigortalı kadın esnaf ve sanatkarlar ile sigortalı kadın çiftçilere doğum borçlanması yapabilme imkanı verilmesi öngörülmektedir. Böylelikle, sigortalılar arasında norm ve standart birliği sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

KONYA MİLLETVEKİLİ MUSTAFA KALAYCI VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
GRUP BAŞKANVEKİLİ İZMİR MİLLETVEKİLİ OKTAY VURAL'IN TEKLİFİ (2/2056)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) Kanunları gereği verilen ücretsiz doğum ya da analık izni süreleri ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendi kapsamındaki sigortalı kadının, iki defaya mahsus olmak üzere ve sigortalılık şartı aranmaksızın doğum yaptığı tarihten sonraki iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla hizmet akdine istinaden işyerinde çalışmaması ve çocuğunun yaşaması şartıyla talepte bulunulan süreleri,"

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Esnaf ve çiftçinin, kayıt ve tescili yapılmadığından hizmetine sayılmayan geçmiş sigortalılık sürelerini borçlanılabilmesi amacıyla hazırlanan "Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi" gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Mustafa Kalaycı
Konya

Oktay Vural
İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2057)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Esnaf ve sanatkarlar (hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar) ile çiftçiler (tarımsal faaliyette bulunanlar), 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin (b) bendi uyarınca sigortalı sayılmaktadır.

Esnaf ve sanatkarlar ile çiftçiler, 5510 sayılı Kanundan önce yürürlükte olan 1479 ve 2926 sayılı kanunlara göre de zorunlu sigortalı sayılmış olup, halk arasında "esnaf bağ-kurlu" ve "tarım bağ-kurlu" olarak bilinmektedir.

Birçok esnaf ve sanatkârımız ile çiftçilerimiz, vergi mükellefiyeti ve oda kaydı bulunmasına rağmen zamanında sigortalılık kayıt ve tescili yapılmadığından, geçmişteki bazı çalışma sürelerini hizmetine saydıramamakta ve bu nedenle emekli olamamaktadır.

Bağ-kur sigortalılarının, bu durumda bulunan dönemlerinin borçlanılması ve bu sürelerin sigortalılık süresi olarak değerlendirilmesi konusunda geçmişte birden çok kanun çıkarılmasına rağmen, verilen süre içinde ekonomik imkânsızlıklar, yaşanan ekonomik krizler ve diğer bazı nedenlerle bu düzenlemelerden yararlanamayan pek çok esnaf ve sanatkâr ile çiftçi bulunmaktadır.

Esasen mevzuata göre zorunlu sigortalılık sayılan çalışma sürelerinin zamanında kayıt ve tescilinin yapılmamış olmasında, Kurumun yasalarla kendisine verilen görevleri yapmadığını da ortaya koymaktadır. Kurumun zorunlu sigortalılarla ilgili resen tescil görevi bulunmaktadır.

Bu itibarla, geçmişte vergi mükellefiyeti ve oda kaydı bulunan çalışma sürelerinin kanunen zorunlu sigortalılık olduğu hususu da dikkate alınarak, daha önce Kuruma kayıt ve tescil edilmiş olma şartı aranmadan; sigortalılık süresi olarak değerlendirilmesi ve bu sürelerin borçlanılmasına imkân verilmesi gerekmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Sigortalılık niteliği taşıdığı halde kayıt ve tescili yapılmamış hizmet sürelerinin, bu süreleri belgelemek ve belgelenen bu sürelere ilişkin olarak hesaplanacak prim borçlarının tamamını, bir yıl içinde ödemek kaydıyla, bu sürelerin sigortalılık süresi olarak değerlendirilmesi öngörülmektedir.

Esnaf ve sanatkarlar ile çiftçilerin kanunen zorunlu sigortalı sayılmalarına rağmen, kayıt ve tescili yapılmamış olan geçmiş sigortalılık sürelerini hizmetlerine saydırabilmeleri amaçlanmaktadır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

KONYA MİLLETVEKİLİ MUSTAFA KALAYCI VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
GRUP BAŞKANVEKİLİ İZMİR MİLLETVEKİLİ OKTAY VURAL'IN TEKLİFİ (2/2057)

**SOSYAL SİĞORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİĞORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 53- Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre sigortalı sayılanlardan, sigortalılık niteliği taşıdıkları halde o tarihte yürürlükteki kanun hükümlerine göre kayıt ve tescili yapılmamış olanların, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren altı ay içinde Kuruma yazılı olarak başvurmaları ve sigortalılık niteliği taşıyan sürelerini belgelemek ve belgelenen bu sürelerle ilişkin olarak bu Kanunun 80 inci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendine göre belirlenecek prime esas kazancının % 32'si üzerinden hesaplanacak prim borçlarının tamamını, tebliğ tarihinden itibaren bir yıl içinde ödemek kaydıyla bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir."

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılmasına ilişkin Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Ayşe Nedret Akova

Balıkesir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2065)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 60 ıncı maddesine göre "Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar." İnsanların gelirlerine bakılmaksızın toplum huzurunu ve refahını bozan sosyal tehlikelerin verdiği zararlardan "insan hakkı" ve esas itibariyle de "devlet görevi" olarak primli ya da primsiz sistemlerin kullanılması, kişilerin sosyal tehlikelerin zararlarından kurtarılma güvencesi amacıyla gelir ve sağlık güvencesi sağlama görevini yerine getiren uygulamalar topluluğu olan sosyal güvenlik, belirli bir yaştan sonra kişinin hayatının ikamesinde en önemli güvencedir.

Sigorta prim süresinin doldurulmasında yaşanan sıkıntılar, kişilerin sosyal güvenceden yoksun kalmasına neden olabilmektedir. Üstelik okurken çırak ve stajyer olarak çalışan öğrencilerin çalıştıkları sürelerin sigortalılarına sayılmaması ayrı bir mağduriyet yaratmaktadır.

5510 sayılı Kanun hükümlerine göre, er veya erbaş olarak silâh altında veya yedek subay okulunda geçen süreleri, sigortalı olmaksızın doktora öğrenimi veya tıpta uzmanlık için yurt içinde veya yurt dışında geçirdikleri normal doktora veya uzmanlık öğrenim süreleri, sigortalı olmaksızın avukatlık stajını yapanların normal staj süreleri, sigortalı iken herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınanlardan bu suçtan dolayı beraat edenlerin tutuklulukta veya gözaltında geçen süreleri, grev ve lokavtta geçen süreleri ve kurumca kabul edilecek sektörel veya genel ekonomik kriz dönemlerinde işvereni tarafından ücretsiz izinli sayılanların, her yıl için 3 ayı geçmemek üzere bu süreleri, hekimlerin fahri asistanlıkta geçen süreleri için borçlandırılarak, borçlandıkları süreleri sigortalılarına sayılmaktadır.

Anayasanın eşitlik ilkesi çerçevesinde öğrencilikleri sırasında stajyer veya çırak olarak çalışanların, çalıştıkları sürelerin de borçlandırılarak, borçlandıkları sürelerin sigortalılarına sayılması zorunludur.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 41 inci maddesine 'Meslek liselerinde okumakta iken veya yükseköğrenimleri sırasında sigortalık olmaksızın staja tabi tutulan öğrencilerin çıraklık ve staj süreleri' bendi eklenerek, çırak ve stajyerlerin çalışmalarına rağmen sigortalı sayılmadıkları sürelerin borçlandırılarak, borçlandıkları sürelerinin sigortalılarına sayılması amaçlanmıştır.

Madde 2- Kanunun yürürlük maddesidir.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulunun yürüteceği belirtilmiştir.

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"k) Meslek liselerinde okumakta iken veya yükseköğrenimleri sırasında sigortalık olmaksızın staja tabi tutulan öğrencilerin çıraklık ve staj süreleri."

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılmasına ilişkin Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Ayşe Nedret Akova

Balıkesir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2069)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Belediye zabıtası, görev yaptığı bölgede esenlik, huzur, sağlık ve düzenin sağlanmasıyla görevli olup bu amaçla, belediye meclisi tarafından alınan ve belediye zabıtası tarafından yerine getirilmesi gereken emir ve yasaklarla bunlara uymayanlar hakkında mevzuatta öngörülen ceza ve diğer yaptırımları uygulamakla görevlidir.

Belediye Zabıta Teşkilâtının çalışma usul ve esaslarına göre, zabıta hizmetleri kesintisiz olarak yürütülür. Zabıta personelinin çalışma süresi ve saatleri 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda belirtilen çalışma süre ve saatlerine bağlı olmaksızın, hizmetin aksatılmadan yürütülmesini sağlayacak şekilde düzenlenmektedir.

Zabıta, çalışma saat ve sürelerinin belirsizliği, uzunluğu, resmi tatil günlerinde bile çalışmak zorunda olmalarının yanı sıra, görevleri gereği yapmak zorunda kaldıkları uygulamalardan dolayı her türlü baskı, şiddet, stres ve psikolojik gerginlik yaşamaktadırlar.

Bu bağlamda 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılarak, çalışma koşulları çok ağır olan zabıtalara yıpranma haklarının verilerek yaşanan bir mağduriyetin giderilmesi gerekmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinde yapılmak istenen değişiklik ile, günümüz çalışma koşulları değerlendirildiğinde, ağır çalışma şartları altında çalışan zabıtaların yıpranma haklarının verilerek yaşanan bir mağduriyetin giderilmesi amaçlanmıştır.

Madde 2- Kanunun yürürlük maddesidir.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulunun yürüteceği belirtilmiştir.

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ AYŞE NEDRET AKOVA’NIN TEKLİFİ (2/2069)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tabloya aşağıdaki sıra eklenmiştir.

"19) Belediyeler

Zabıtalılar

60 gün"

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5393 sayılı Belediye Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim ve gerekçesi ektedir.

Gereğini arz ederim.

İzzet Çetin

Ankara

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2083)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

5393 sayılı Belediye Kanununun 67 nci maddesi belediyelerin yerine getirmesi gereken hizmetlerin ihale yoluyla üçüncü şahıslara yani taşeronla gördürülebileceğini düzenlemektedir. Belediyeler bu maddeye dayanarak bu hizmetleri gördürebileceği personeli kendi bünyesinde istihdam etmek yerine, işleri ihale yoluyla taşeronla vererek gördürme yolunu tercih etmektedirler. Hatta bu konuda kanun Belediyelere bir ayrıcalık tanımıştır. Hiçbir sınırlamaya tabii olmadan hemen her işi taşeronla verme ayrıcalığı Belediyelerin yerine getirdiği hizmetler üzerinden yoğun bir emek sömürüsüne yol açmaktadır.

Taşeron uygulaması bugün çalışma yaşamımızdaki en sorunlu alanların başında gelmektedir. 4857 sayılı İş Yasasının 2 nci maddesi "işin gerekleri", "işletmenin gerekleri" ve "teknolojik uzmanlık gerektirme" konularının bir bütün olarak değerlendirilerek asıl işin bir bölümünde taşeronla çalıştırılmasına izin vermektedir. Bu koşulların tek tek değerlendirilebileceğini ve buna göre taşeronla çalıştırılabileceğini öne sürenler olmakla birlikte, Alt İşverenlik Yönetmeliği ve yargı kararları bu üç koşulun birlikte varlığını şart koşmaktadır.

Belediyeler Kanunu bu sınırlamalara bile tabi olmadan bütün işlerini taşeronla gördürebilmektedir.

Taşeron, çalışma ilişkilerini güvencesizleştiren, sendikasız ve toplu sözleşmesiz çalıştırmanın aracı haline getirilmiştir. Bu çalışma şeklinin kölelik düzeni olduğunu bizzat Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı açıklamıştır.

İşçi sağlığı ve güvenliği konusunda da taşeron sistemi önemli sakıncalar içermektedir. İş kazalarının ağırlıklı olarak taşeron firma işyerlerinde görülüyor olması da bu konudaki en önemli göstergedir.

Kanun teklifi ile Belediyelere tanınan ve hiçbir sınırlamaya tabi olmayan işleri taşeronla gördürme ayrıcalığı, yani belediyelerin yerine getirmesi gereken işlerin ihale yoluyla üçüncü şahıslara gördürülmesinin önlenmesi, belediye hizmetlerinin belediye personeli eliyle yerine getirilmesinin sağlanması amaçlanmaktadır.

ANKARA MİLLETVEKİLİ İZZET ÇETİN’İN TEKLİFİ (2/2083)

**5393 SAYILI BELEDİYE KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 03.01.2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 67 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun teklifim gerekçeleri ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini Saygılarımla arz ederim.

Hasan Ören

Manisa

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2146)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Soma'da meydana gelen iş kazasından 301 işçi hayatını kaybetmiştir. İşçilerin bir kısmının sigortalılık süreleri ve ödenmiş primlerinin ölüm aylığı bağlanması için yeterli olmadığı belirtilmektedir.

Kanunda ölüm aylığı bağlanabilmesi için 1800 gün sigortalılık süresi ve en az 900 gün sigorta primi ödenmesi şartı bulunmaktadır.

Kanun teklifimiz ile Soma maden kazaları ile birlikte meydana gelen iş kazalarında hayatını kaybeden işçilerimizin yakınlarına sigortalılık sürelerine ve bildirilmiş prim sürelerine bakılmaksızın ölüm aylığı bağlanması sağlanmış olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Kanuna eklenen ek madde ile iş kazalarında ölen sigortalılara sigortalılık süreleri ve bildirilmiş primlerine bakılmaksızın ölüm aylığı bağlanması sağlanacaktır.

Madde 2- Bu madde yürürlük maddesidir

Madde 3- Bu madde yürütme maddesidir.

MANİSA MİLLETVEKİLİ HASAN ÖREN'İN TEKLİFİ (2/2146)

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

EK MADDE 9- İş kazalarında ölen sigortalıların hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanması için gerekli olan kanunun 32 nci maddesinin 2 nci fıkrasının a bendindeki şartlar aranmaz.

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu Yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2985 sayılı Toplu Konut Kanunu'na Geçici Madde eklenmesine dair kanun teklifi ve gerekçesi ek de sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

M. Serdar Soydan

Çanakkale

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2156)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

13 Mayıs 2014 tarihinde Manisa ilinin Soma ilçesindeki kömür madeninde çıkan yangın nedeniyle çok sayıda madencinin ölümüyle sonuçlanan facia 301 işçinin yaşamını yitirmesine neden oldu.

Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en çok can kaybı ile sonuçlanan iş ve madencilik kazası, Soma Holding şirketlerinden Soma Kömür İşletmeleri A.Ş. tarafından işletilen maden ocağında meydana gelmiştir.

Facianın gerçekleşmesinden sonra üç günlük ulusal yas ilan edilmiş ve tüm ulusumuz acıyı paylaşmaya çalışmıştır.

Bilindiği gibi çok düşük maaşlar karşılığında, çok zor şartlarda çalışarak yaşam sürmeye çalışan maden işçilerimiz ve aileleri ciddi ekonomik sorunlar yaşamaktadırlar. Bu nedenle yaşamını kaybeden madencilerimizin ailelerine yapılacak konut yardımı hem vicdani, hem insani hem de Anayasal bir sorumluluktur.

Teklifin amacı,

Soma faciasında yaşamını yitiren madencilerin ailelerinin sıkıntılarını ve acılarını biraz olsun hafifletmek ve kimseye muhtaç olmadan bir ev sahibi olmalarını sağlamaktır.

ÇANAKKALE MİLLETVEKİLİ MUSTAFA SERDAR SOYDAN'IN TEKLİFİ (2/2156)

**2985 Sayılı Toplu Konut Kanunu'na Bir Geçici Madde
Eklenmesine Dair Kanun Teklifi**

Madde 1- 2985 sayılı Toplu Konut Kanunu'na aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

Geçici Madde: **13 Mayıs 2014 tarihinde Manisa'nın Soma ilçesinde meydana gelen maden kazasında hayatlarını kaybedenlerin; dul eşine, eşi hayatta değilse veya evlenmişse maaşa bağlanmış çocuklarına müştereken, bunlar bulunmadığı takdirde bakmakla yükümlü olduğu ana veya babasına istediği ilden bir adet 3+1 tamamlanmış, kullanıma hazır konut verilir.**

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2330 Sayılı Nakdi Tazminat Ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun teklifim gerekçeleri ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini Saygılarımla arz ederim.

Hasan Ören

Manisa

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2158)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Soma'da meydana gelen iş kazasında son açıklamalara göre 301 işçi hayatını kaybetmiştir. Ülkemizi yasa boğan kazada hayatını kaybeden işçilerimizin şehit sayılması gerekmektedir. Çünkü devlet, gerekli iş güvenliği tedbirlerinin alınmasını sağlayamamış ve işçinin can güvenliğini koruyamamıştır.

Kanun teklifimiz ile, Soma'daki maden kazasında ölen işçilerimiz Şehit sayılarak kanuni mirasçılarının mevzuatta belirtilen haklardan yararlanmalarının yasal güvence altına alınması sağlanacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Kanun teklifi ile Soma'da maden kazasında ölen işçilerin şehit sayılması kanuni mirasçılarının 2330 sayılı kanunda belirtilen haklardan yararlanmaları hüküm altına alınmıştır.

Madde 2- Bu madde yürürlük maddesidir.

Madde 3- Bu madde yürütme maddesidir.

**2330 SAYILI NAKDİ TAZMİNAT VE AYLIK BAĞLANMASI HAKKINDA KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 2330 Sayılı Nakdi Tazminat Ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna aşağıdaki Geçici Madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 4- 13 Mayıs 2014 tarihinde Manisa ili Soma İlçesinde meydana gelen maden kazasında ölenler ile yaralananlar, bu kanun kapsamında sağlanan bütün haklardan yararlandırılır.

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu Yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2176)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu İçişleri Komisyonu Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii, Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

13 Mayıs 2014 günü ülkemiz en büyük maden facialarından birini yaşamış ve Soma Holding şirketlerinden olan Soma Kömür İşletmeleri AŞ tarafından işletilen maden ocağındaki kazada 301 madencimiz hayatını kaybetmiştir.

Bilindiği gibi çok düşük maaşlar karşılığında, çok zor şartlarda çalışan maden işçilerimiz ve aileleri ciddi ekonomik sorunlar yaşamakta ve adeta madencilığe mahkum edilmektedir. 105 bin nüfuslu Soma ilçesinin en önemli geçim kaynağı da madenciliktir ve son yıllarda bitirilen tarım ve hayvancılık nedeniyle Somalılar adeta madene mecbur bırakılmıştır. Soma'da tütün üretimi bitirilmiş, tarımsal faaliyetler ise adeta durmuştur. Madencilerimiz maden politikaları yüzünden gece gündüz demeden çalışmaya mahkum edilmiş. Soma ise, geçim sıkıntısı çeken vatandaşların iş bulabilmek umuduyla göç ettiği bir bölge haline dönüşmüştür.

Soma maden faciasının göz göre geldiği bilinen bir gerçek iken, şimdi bu kazada hayatını kaybeden ve kazadan sağ kurtulan işçilerimizin bir nebze olsun yaralarının sarılması amacıyla gerekli düzenlemelerin bir an önce hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Bu Kanun teklifinde, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası kanununa göre aylık kazancının %70'i oranında bağlanan ölüm gelirin, ölüm aylığında az olmayacağı ve en az iki asgari ücret tutarında olacağı öngörülmektedir.

Bu kanun ile, Soma'da hayatını kaybeden vatandaşlarımız 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması hakkında kanun kapsamına alınmaktadır.

Ayrıca, hayatını kaybeden madencilerimizin ailelerine konut yardımı yapılması da düzenlemeler arasındadır.

13 Mayıs günü kazadan sağ kurtulan işçilerimizin kredi kartı ve kredi borçlarının 1 yıl ertelenerek, faizsiz olarak taksitlendirilmesi ve yine aynı kazada hayatını kaybeden işçilerimizin tüm borçlarının Hazine tarafından karşılıksız ödenmesi öngörülmektedir.

Soma'da hayatını kaybeden işçilerimizin bakmakla yükümlü olduğu kişilere kamuda iş hakkı verilmesi de bu kanunun getirdiği düzenlemelerdendir.

Ayrıca 13 Mayıs gününün "Madencileri Anma ve Yas Günü" ilan edilmesi ve bu günün madencilik sektöründe çalışanlar için genel tatil olması da bu kanunun düzenlemeleri arasındadır.

Kanun teklifinin 7 nci maddesi ile de, bu kanunda yer alan haklardan son 10 yılda madenlerde iş kazası/meslek hastalığı sonucu hayatını kaybetmiş ve maden kazalarında yaralanmış tüm hak sahiplerinin de yararlanması amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Bu maddede, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası kanununa göre aylık kazancının %70'i oranında bağlanan ölüm gelirinin, ölüm aylığından az olamayacağı ve en az iki asgari ücret tutarında olması öngörülmektedir.

Madde 2- Bu madde ile Soma'da hayatını kaybeden vatandaşlarımızın 2330 sayılı Nakdi tazminat ve Aylık Bağlanması hakkında kanun kapsamına alınmaları ve ölüm gelirinden yararlanma haklarının aynen devam etmesi öngörülmüştür.

Madde 3- Bu madde ile Soma'da hayatını kaybeden madencilerimizin ailelerine konut yardımı yapılması düzenlenmektedir.

Madde 4- Bu madde ile 13 Mayıs günü kazadan sağ kurtulan işçilerin kredi kartı ve kredi borçlarının 1 yıl ertelenerek, faizsiz olarak taksitlendirilmesi ve yine aynı kazada hayatını kaybeden işçilerin tüm borçlarının Hazine tarafından karşılıksız ödenmesi öngörülmüştür.

Madde 5- Bu madde ile Soma'da hayatını kaybedenlerin eş veya çocuklarından birisinin, eşi veya çocuğu yoksa kardeşlerinden birisinin kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilmesi amaçlanmıştır.

Madde 6- 13 Mayıs gününün Madencileri Anma ve Yas Günü olarak kabul edilmesi ve bu günün madencilik sektöründe çalışanlar için tam gün genel tatil olması öngörülmüştür.

Madde 7- Bu madde ile, Soma'da hayatını kaybeden madencilerimizin yanı sıra son 10 yılda madenlerde iş kazası/meslek hastalığı sonucu hayatını kaybetmiş veya kazalarda mağdur olmuş tüm hak sahiplerinin yararlanması amaçlanmıştır.

Madde 8- Yürürlük maddesidir.

Madde 9- Yürütme maddesidir.

**SOSYAL SİĞORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİĞORTASI KANUNU İLE BAZI
KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 17 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"İş kazası ve meslek hastalığı sonucu ölen sigortalının hak sahiplerine bağlanacak gelir bu kanunun 33 üncü maddesi ile düzenlenen ölüm sigortası aylığından az olamaz ve her yıl asgari ücret tespit komisyonunca belirlenen iki asgari ücret tutarına eşittir."

MADDE 2- 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 2 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"13 Mayıs 2014 tarihinde Manisa'nın Soma İlçesinde meydana gelen maden kazasında hayatını kaybedenleri kapsar. Ayrıca bu kanun kapsamına alınan 13 Mayıs 2014 tarihinde Soma'da meydana gelen kazada hayatını kaybedenlerin hak sahiplerinin 5510 sayılı Kanuna göre ölüm gelirinden yararlanma hakları devam eder."

MADDE 3- 2/3/1084 tarihli ve 2085 sayılı 'Toplu Konut Kanununun ek 2 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"13 Mayıs 2014 tarihinde Manisa'nın Soma ilçesinde meydana gelen maden kazasında hayatını kaybedenlerin dul eşine, eşi hayatta değilse veya evlenmişse maaşa bağlanmış çocuklarına müstereken, bunlar bulunmadığı takdirde bakmakla yükümlü olduğu ana veya babasına istediği ilden bir adet üç artı bir tamamlanmış, kullanıma hazır konut verilir."

MADDE 4- 23/2/2006 tarihli ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 6- 13 Mayıs 2014 tarihinde meydana gelen Soma maden faciasından sağ kurtulan işçilerin kredi kartı borçları ve Bankalardan aldıkları krediler 1 yıl süre ile ertelenir. Bu kapsamda bulunan kredi kartı hamilinin anapara borçları faizsiz olarak 120 aya kadar taksitlendirilir. Bu maden faciasında hayatını kaybeden işçilerin tüm kredi kartı borçları ve Bankalardan aldıkları krediler ilgili Bankalar tarafından borcun tahsili yönünde bir talep ortaya çıktığı takdirde Hazine tarafından karşılıksız ödenir."

MADDE 5- 20/6/2012 tarih ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 9- 13 Mayıs 2014 tarihinde Soma'da meydana gelen maden kazasında hayatını kaybedenlerin eş veya çocuklarından birisi, eşi veya çocuğu yoksa kardeşlerinden birisi kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilir."

MADDE 6- 17/3/1981 tarih ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 1- 13 Mayıs günü "Madencileri Anma ve Yas Günü" olarak kabul edilmiştir ve aynı zamanda bu gün madencilik sektöründe çalışanlar için tam gün genel tatildir."

MADDE 7- Bu kanun teklifinin ilk 7 maddesinde düzenlenen tüm haklardan son on yılda madenlerde iş kazası veya meslek hastalığı sonucu hayatını kaybedenlerin hak sahipleri ve kazalarda yaralananlar altı ay içinde ilgili kuruma başvurmaları halinde yararlanırlar.

MADDE 8- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kamu Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlar Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Hüseyin Şahin

Bursa

Faruk Işık

Muş

A. Nejat Koçer

Gaziantep

Önder Matlı

Bursa

Recep Özel

Isparta

Fehmi Küpçü

Bolu

M. Cemal Öztaylan

Balıkesir

Ali Ercoşkun

Bolu

Ramazan Can

Kırıkkale

Ertuğrul Soysal

Yozgat

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

(2/2178) Esas numaralı Bazı Kamu Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlar ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzama koyuyorum; Gereğinin yapılmasını arz ederim.

03.06.2014

A. Nejat Koçer

Gaziantep

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Bursa Milletvekili Hüseyin Şahin ve arkadaşlarının 2.6.2014 tarihinde başkanlığınıza teslim ettikleri bazı kamu alacaklarının yeniden yapılandırılması ile bazı kanunlar ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılmasına dair kanun teklifine imzam ile katılmak istiyorum. Gereğini arz ederim.

03.06.2014

Mustafa Baloğlu

Konya

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2178)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Borçluların kamuya olan borçlarının enflasyon oranında endekslenmek suretiyle ödenmesi, kamu ile olan mali ilişkinin belli bir plan dâhilinde çözümlenmesi suretiyle faaliyetlerine devam edilmesine imkan verilmesi amacıyla hazırlanan bu Kanun teklifi ile ekonomik kalkınmanın sürdürülebilir şekilde devamlılığını temin etmek, yatırım ortamını iyileştirmek, özel sektörün kamuya olan borç yükünü azaltmak, maliye ve para politikalarının daha etkin şekilde kullanılmasını sağlamak amaçlanmıştır.

Kanun teklifinin kapsamı Maliye Bakanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerince takip ve tahsil edilen alacak türleri itibarıyla belirlenmiş olup, yapılacak ödemelerde finansman sıkıntısı ile karşılaşılması için uzun sürede taksitle ödeme imkânı getirilmiştir.

Teklifin 1 inci maddesinde, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen kesinleşmiş vergi alacakları yeniden yapılandırılmaktadır. 2 nci maddesinde ise kasa fazlaları ile ortaklardan alacaklara ilişkin düzenlemelerle işletme kayıtlarının gerçek duruma uygun hale getirilmesi amaçlanmıştır. 3 üncü maddesinde de Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerince takip edilen alacakların yeniden yapılandırılmasına ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

Ayrıca ihtiyaç duyulan konularda düzenleme yapmak amacıyla 4734, 492, 4447, 3065, 5502 657 sayılı Kanunlar ile 375 sayılı KHK'de değişiklik yapılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen kesinleşmiş amme alacaklarına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin birinci fıkrasında, Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan;

- 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren ve 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dahil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamele ilgili vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,

- 2014 yılına ilişkin olarak 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dahil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,

- 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dahil) önce yapılan tespitlere ilişkin vergi aslına bağlı olmayan vergi cezaları,

- 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dahil) önce vadesi geldiği halde ödenmemiş olan bazı 1111 sayılı Askerlik Kanunu, mülga 11/2/1950 tarihli ve 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, 10/6/1983 tarihli ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 18/1/1984 tarihli ve 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun, 23/5/1987 tarihli ve 3376 sayılı Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun, 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ve 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun gereğince verilen idari para cezaları,

- 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dahil) önce vadesi geldiği takip ve tahsili 6183 sayılı Kanuna göre Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerince takip edildiği halde ödenmemiş olan bazı kamu alacakları,

hakkında düzenleme yapılmaktadır. Böylece adli para cezaları ve idari para cezalarından maddede sayılan Kanunların dışında kalan kanunlarda düzenlenmiş olan idari para cezaları kapsam dışında tutulmuştur. Ayrıca, 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen alacakların tamamı da kapsama alınmamıştır. Kapsama alınamamış olanlar yine madde metninde belirtilmiştir.

Madde metninde yapılandırmanın koşulları belirlenmiş ve ödemenin şartları yine madde metninde düzenlenmiştir.

Madde 2- Madde ile bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükelleflerinin, 31/12/2013 tarihi itibarıyla bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarını Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilmelerine imkân sağlanmaktadır. Bu kapsamda beyan edilen tutarlar üzerinden % 3 oranında vergi hesaplanarak beyanname verme süresi içinde ödenmesi öngörülmektedir.

Madde 3- Sosyal Güvenlik Kurumunun alacaklarının yeniden yapılandırılması suretiyle, Kuruma yasal ödeme süresi geçmiş prim ve diğer alacaklarının zamanaşımına uğratılmadan tahsil edilmesi amaçlanmıştır.

Ayrıca, ödeme vadesi geçmiş alacaklar için TEFE/ÜFE oranları üzerinden gecikme zammı hesaplanarak bulunacak borç üzerinden taksitler halinde ödenmesine imkan sağlanarak, işverenlerin ve sigortalıların Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçlarını ödemedeki yüklerinin hafifletilmesi amaçlanmıştır.

Madde 4- Türkiye'nin 2015 yılında üstleneceği Yirmiler Grubu (G-20) Dönem Başkanlığı kapsamında, 2014 ve 2015 yıllarında yapılacak etkinlikler çerçevesinde çok sayıda ülkeden üst düzey katılımcının ülkemize ziyareti beklenmektedir. Önceki yıllarda yapılan uluslararası organizasyonlardaki tecrübeler dikkate alınarak, Türkiye'nin 2015 yılında üstleneceği Yirmiler Grubu

(G-20) Dönem Başkanlığı kapsamında, 2014 ve 2015 yıllarında yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, ceza ve yasaklama hükümleri hariç 4734 sayılı Kamu İhale Kanunundan ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunundan istisna tutulması amaçlanmıştır.

Madde 5- Madde ile, uzun dönem ikamet izni gibi üzerinde harç hesaplanmasında esas alınacak bir süre yer almayan ve aynı niteliğe sahip olan süresiz çalışma izinlerinin de ikamet izin harcından muaf tutulması düzenlenmektedir. Süresiz çalışma izninin verilmesinde çalışma izni harcı tahsiline ise devam edilecektir.

Madde 6- Mevcut uygulamada işsizlik ödeneğinden yararlanmakta iken 4857 sayılı Kanunun 21 inci maddesi gereğince işe iadesine karar verilip işe başlatılanlara, aynı madde gereğince işveren tarafından dört aylık ücretleri ve primleri ödendiğinden, Kurum tarafından işsiz kaldıkları dönem için ödenen işsizlik ödenekleri kişilerden geri istenilmekte, iade edilmemesi halinde ise kanuni yollardan takibine girilmektedir.

Bu uygulamaya yönelik açılan davalara ilişkin Yargıtay kararlarında ise sadece işe iade nedeniyle işveren tarafından işçinin ücretinin ödendiği ve primlerinin yatırıldığı dört aylık döneme ilişkin işsizlik ödeneklerinin geri istenebileceği, işsiz kalan diğer sürelerle ilişkin yapılmış ödemelerin ise geri istenemeyeceğine hükmedilmektedir. Madde ile, yargı kararları da dikkate alınmak suretiyle işe iade davası nedeniyle yatırılan primlerin son günü esas alınarak işsizlik ödeneği hak sahipliği belirlenmektedir.

Madde 7- 13/5/2014 tarihinde Manisa İlinin Soma İlçesinde yaşanan maden kazası nedeniyle kömür ve linyit çıkarılması faaliyet kollarında çalışanlardan, kazanın meydana geldiği maden ocağında çalışanlar ile vefat edenlerin hak sahiplerine yaşadıkları olumsuzlukların kısmen de olsa giderilmesi amacıyla Fondan ödeme yapılması öngörülmektedir.

Madde 8- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 41 inci maddesine göre, 31/12/2023 tarihine kadar uygulanmak üzere, özelleştirme kapsamına alınan kuruluşlar dahil 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabi iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile bunların müesseseleri, bağlı ortaklıkları ve iştirakleri, 18/6/1999 tarihli ve 4389 sayılı mülga Bankalar Kanununa tabi faaliyeti devam eden kamu bankaları, büyükşehir belediyeleri, belediyeler, il özel idareleri ve bunlara ait tüzel kişilerin veya bunlara bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşların; Sosyal Güvenlik Kurumuna ait olan ve Kuruma bağlı tahsil dairelerince 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen borçlarına karşılık olarak; mülkiyeti bu idarelere ait ve üzerinde herhangi bir takyidat bulunmayan taşınmazlardan Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından uygun görülenler belirlenen takdir değeri üzerinden borçlu kurumun da uygun görüşü alınarak Kurum tarafından satın alınabilmektedir. Satın alınan taşınmazların tespit edilen değerine eşit tutarda Kuruma ait olan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen borç terkin edilmektedir.

Geçici 41 inci madde hükmü yukarıda sayılan kuruluşlar dışında kalan, borcunu ödemedi çok zor duruma düştüğü Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı denetim elemanlarının inceleme raporu ile tespit edilen ve Kuruma bağlı tahsil dairelerine 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen borcu bulunan diğer mükelleflerin (tüzel kişiliği bulunanların ortaklarına ait olanlar dahil) taşınmazları için de uygulanabilmektedir.

Düzenlemeyle Sosyal Güvenlik Kurumu alacaklarının tahsiline imkân sağlayan söz konusu uygulama kapsamında, anılan Kurumun taşınmaz alımının ve taşınmazların müzayede suretiyle satışı dahil, devir ve tesliminin katma değer vergisinden istisna edilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 9- Madde ile, Sosyal Güvenlik Kurumunun görevleri arasına eğitim, araştırma ve danışmanlık ile ilgili yeni bir görev eklenmesi amaçlanmıştır.

Madde 10- Madde ile, yeni kurulan Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığının yardımcı hizmet birimleri arasında yer alması öngörülmüştür.

Madde 11- Madde ile, nüfusun tamamına hizmet veren Sosyal Güvenlik Kurumunun kapasitesinin artırılması, sosyal güvenlik politikalarının oluşturulması, personel niteliğinin geliştirilmesi için yeni kurulan Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığının görevlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 12- Madde ile, yeni kurulan Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığına ilişkin olarak 657 sayılı Kanunda düzenleme yapılmıştır.

Madde ile ayrıca, istihdam alanında önemli görevler ifa eden iş ve meslek danışmanlarının ücretleri ile ilgili düzenleme yapılmaktadır.

Madde 13- Madde ile, yeni kurulan Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığı kurulmasına ilişkin olarak 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede düzenleme yapılmıştır.

Madde 14- Yürürlük maddesidir.

Madde 15- Yürütme maddesidir.

BURSA MİLLETVEKİLLERİ HÜSEYİN ŞAHİN VE ÖNDER MATLI İLE 8
MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/2178)

**BAZI KAMU ALACAKLARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE BAZI
KANUNLAR VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) Maliye Bakanlığına bağı tahsil dairelerince tahsil edilen;

a) 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren;

1) 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamlarından,

2) 2014 yılına ilişkin olarak 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamlarından (2014 yılı için tahakkuk eden motorlu taşıtlar vergisi ikinci taksiti hariç),

3) 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dâhil) önce yapılan tespitlere ilişkin olarak vergi aslına bağı olmayan vergi cezalarından,

b) 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dâhil) önce, 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu, mülga 11/2/1950 tarihli ve 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, 10/6/1983 tarihli ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 18/1/1984 tarihli ve 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun, 23/5/1987 tarihli ve 3376 sayılı Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun, 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ve 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun gereğince verilen idari para cezalarından,

c) Yukarıdaki bentler dışında kalan ve Maliye Bakanlığına bağı tahsil dairelerince 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan; adli ve idari para cezaları ile mülga 7/3/1954 tarihli ve 6326 sayılı Petrol Kanununa istinaden alınan Devlet hissesi ve Devlet hakkı, 30/5/2013 tarihli ve 6491 sayılı Türk Petrol Kanununa istinaden alınan Devlet hissesi, mülga 22/6/1956 tarihli ve 6747 sayılı Şeker Kanununa istinaden alınan şeker fiyat farkı, mülga 10/9/1960 tarihli ve 79 sayılı Milli Korunma Suçlarının Affına, Milli Korunma Teşkilat, Sermaye ve Fon Hesaplarının Tasfiyesine ve Bazı Hükümler İhdasına Dair Kanuna istinaden alınan akaryakıt fiyat istikrar payı ve akaryakıt fiyat farkı, 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununa istinaden alınan Devlet hakkı ve özel idare payı ile madencilik fonu, mülga 10/8/1993 tarihli ve 491 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ve 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye istinaden alınan kılavuzluk ve römorkörcülük hizmet payları hariç olmak üzere, asli ve fer'i amme alacaklarından (28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında olup tahsil dairesine takip için intikal etmiş olan amme alacakları dâhil),

kesinleşmiş olup bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan alacakların ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde fer'i alacak yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu maddede belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla alacak asıllarına bağlı faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları ve aslı bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olanlar dâhil olmak üzere asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) Birinci fıkra kapsamına giren ve vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan vergi cezaları ile iştirak, teşvik ve yardım fiilleri nedeniyle kesilmiş olan vergi cezalarının % 50'si ve bu tutara gecikme zammı yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece gecikme zammından ibaret olması halinde gecikme zammı yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu maddede belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan % 50'sinin ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(3) Bu maddede geçen, TEFE/ÜFE aylık değişim oranları tabiri, Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını, vergi tabiri, 213 sayılı Kanun kapsamına giren vergi, resim, harç ve fon payı ile eğitime katkı payını ifade eder. Bu madde hükümlerine göre ödenecek alacaklara bu Kanunun yayımlandığı ay için uygulanması gereken ÜFE aylık değişim oranı olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten bir önceki ay için belirlenen ÜFE aylık değişim oranı esas alınır.

(4) İhtirazi kayıtlı verilen beyannameler üzerine tahakkuk etmiş olan vergiler hakkında bu maddenin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

(5) Bu madde kapsamında ödenecek olan motorlu taşıtlar vergisi ve bu vergiye bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın ait olduğu taşıt için, bu madde hükümlerinin ihlal edilmemiş olması koşuluyla bu madde belirtilen ödeme süresi sonuna kadar 18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin (d) fıkrası hükmü uygulanmaz.

(6) Bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Davadan vazgeçme dilekçeleri ilgili tahsil dairesine verilir ve bu dilekçelerin tahsil dairelerine verildiği tarih, ilgili yargı mercii ne verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı mercii ne gönderilir. Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince tahsili gerektiği halde tahakkuku diğer kamu idarelerince yapılan alacaklara ilişkin ilgili kamu idaresi aleyhine açılmış davalardan vazgeçme dilekçelerinin verileceği idari mercii belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir. Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen borçluların bu ihtilaflarıyla ilgili olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonra tebliğ edilen kararlar uyarınca işlem yapılmaz ve bu kararlar ile hükmedilmiş yargılama giderleri ve vekâlet ücreti bulunması halinde bunlar talep edilemez.

(7) Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan amme alacaklarından yıllık gelir veya kurumlar vergilerini, gelir (stopaj) vergisi, kurumlar (stopaj) vergisi, katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi için bu madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunan mükellefler, taksit ödeme süresince bu vergi türleri ile ilgili verilen beyannameler üzerine tahakkuk eden bu vergileri çok zor durum olmaksızın her bir vergi türü itibarıyla bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememeleri ya da eksik ödemeleri halinde belirtilen madde hükümlerine göre yapılandırılan borçlarına ilişkin kalan taksitlerini ödeme haklarını kaybederler. İl özel idareleri, belediyeler ve bunlara bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlar hakkında bu hüküm uygulanmaz.

(8) Bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların madde öngörülen şartların yanı sıra bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar başvuruda bulunmaları ve madde kapsamında ödenecek tutarları, ilk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte ödemeleri şarttır. Bu Kanuna göre ödenecek taksitlerin ödeme süresinin son gününün resmi tatile rastlaması halinde süre tatili izleyen ilk iş günü mesai saati sonunda biter.

(9) Bu madde hükümlerine göre hesaplanan tutarın;

a) İlk taksit ödeme süresi içerisinde tamamen ödenmesi halinde, bu tutara bu Kanunun yayımlandığı tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz uygulanmaz.

b) Taksitle ödenmek istenmesi halinde borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, oniki veya onsekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.

c) Taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;

- 1) Altı eşit taksit için (1,05),
- 2) Dokuz eşit taksit için (1,07),
- 3) Oniki eşit taksit için (1,10),
- 4) Onsekiz eşit taksit için (1,15),

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler halinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması halinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.

(10) a) Bu maddeye göre ödenmesi gereken taksitlerden; bir takvim yılında iki veya daha az taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu madde hükümlerinden yararlanılır. Süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında ikiden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde bu madde hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir. Bu hüküm alacaklı tahsil daireleri açısından taksitlendirilen alacaklar için ayrı ayrı uygulanır.

b) Bu maddenin yedinci fıkrasında vadesinde ödenmesi öngörülen alacakların veya taksit tutarının % 10'unu aşmamak şartıyla 5 liraya (bu tutar dâhil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu madde hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

c) Bu madde kapsamına giren alacakların maddede belirtilen şekilde tamamen ödenmemiş olması halinde, bu maddenin yedinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla borçlular ödedikleri tutarlar kadar bu madde hükümlerinden yararlanırlar.

(11) Bu madde kapsamında ödenecek olan alacakların 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi uygun görüldüğü takdirde, ödemeye aracılık yapan bankalarca, kart kullanıcılarına kredi kartı işlemine konu borç tutarının, taksitler halinde yansıtılması ve taksit ödeme aylarında hesaplarına borç kaydedilmesi koşuluyla, bu ödemeler için ödeme tarihi olarak kredi kartının kullanıldığı gün esas alınır ve borçluya tahsilatın yapıldığını gösterir makbuz verilir. Bu şekilde tahsil edilen tutarların bankalarca Hazine hesaplarına aktarılmasına ilişkin 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde belirlenen süre, taksit aylarının son gününü izleyen günden itibaren hesaplanır. Taksitlerin kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi bu madde hükmüne göre katsayı uygulanmasına engel teşkil etmez.

(12) Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine ödenmesi gereken amme alacaklarına uygulanmak üzere, bu Kanun hükümlerinden yararlanmak için başvuruda bulunan ve ödenecek tutarları ilgili vergi mevzuatı gereği iade alacağından kendi borçlarına mahsuben ödemek isteyen borçluların, bu taleplerinin yerine getirilebilmesi için başvuru ve/veya taksit süresi içinde ilgili mevzuatın öngördüğü bilgi ve belgeleri tam ve eksiksiz olarak ibraz etmeleri şarttır. Bu takdirde, ilgili mevzuatın borçlunun mahsup talebine esas aldığı tarih itibarıyla bu Kanuna göre ödenecek tutara mahsup işlemleri yapılır, mahsup talebine konu tutardan daha az tutarda mahsubun yapılması halinde, mahsuben ödeme suretiyle tahsil edilemeyen tutar için borçluya bildirimde bulunularak eksik ödenen bu tutarın bir ay içerisinde ödenmesi istenilir. Bu süre içerisinde eksik ödenen tutarın, ödenmesi gerektiği tarihten öndendiği tarihe kadar gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi halinde eksik ödenen tutar için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

(13) a) 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Ve Diğer Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümlerine göre bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla taksit ödemeleri devam eden alacaklar hariç olmak üzere, bu madde kapsamına giren alacakların, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce 6183 sayılı Kanun ve diğer kanunlar uyarınca tecil edilip de tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olanlarından, kalan taksit tutarları için borçlular, talep etmeleri halinde bu madde hükümlerinden yararlanabilirler. Bu takdirde tecil şartlarına uygun olarak ödenen taksit tutarları için tecil hükümleri geçerli sayılır. Bu şekilde ödenmiş taksit tutarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için sadece ilgili kanunun öngördüğü faiz uygulanır. Kalan taksit tutarları vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir ve bu alacaklar hakkında bu madde hükümleri uygulanır.

b) Bu maddeden yararlanılarak süresinde ödenen alacaklara, maddede yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla Kanunun yayımlandığı tarihten sonraki süreler için faiz, gecikme zammı, gecikme faizi gibi fer'i amme alacağı hesaplanmaz.

c) Bu maddeye göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak, tatbik edilen hacizler yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.

d) 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 5 inci maddesi ile 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü maddesi kapsamında uzlaşılan alacaklar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

(14) a) 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası ile 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 39 uncu maddesine göre verilen idari para cezaları hariç olmak üzere, 31/12/2013 tarihinden (bu tarih dâhil) önce idari yaptırım kararı verildiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ilgisine tebliğ edilmemiş olan ve genel bütçeye gelir kaydı gereken ve her bir kabahat için 120 Türk Lirasının (bu tutar dâhil) altında kalan idari para cezaları tebliğ edilmez, tebliğ edilmiş olanların ve bunlara bağlı fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu bent kapsamına giren ve mülga 5539 sayılı Kanun ile 6001 sayılı Kanun gereğince verilen idari para cezası ile birlikte ilgisine tebliği gereken ve tutarı 12 Türk Lirası ve altında kalan geçiş ücretleri için de bu bent hükmü uygulanır.

b) Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan ve vadesi 31/12/2007 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan ve 6183 sayılı Kanun kapsamına giren her bir alacağın türü, dönemi, asılları ayrı ayrı dikkate alınmak suretiyle tutarı 50 Türk Lirasını aşmayan asli alacakların ve tutarına bakılmaksızın bu asıllara bağlı fer'i alacakların, aslı ödenmiş fer'i alakalardan tutarı 100 Türk Lirasını aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.

(15) Bu madde kapsamına giren alacaklara karşılık bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarlar, bu madde kapsamında tahsil edilen tutarlar ile bu maddenin on üçüncü fıkrasının (a) bendi kapsamında yapılan tecile ilişkin olarak 6183 sayılı Kanun veya diğer kanunlar uyarınca ödenen faizlerin bu Kanun hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılmaz.

(16) Bakanlar Kurulu, bu maddede öngörülen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini bir aya kadar, yabancı ülkelerde de faaliyette bulunan vergi mükelleflerinden, Ekonomi Bakanlığı tarafından olağanüstü politik riskin gerçekleştiği tespit edilen ülkede faaliyette bulunan ve bu ülkedeki faaliyetleri nedeniyle durumları 213 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine göre mücbir sebep hali kabul edilenlerin, bu Kanun kapsamında alacakları yapılandırılan alacaklı idarelere mücbir sebep hallerinin devam ettiği süre içinde ödemeleri gereken taksitlerin ödeme süreleri ile 213 sayılı Kanunun 15 inci maddesine göre doğal afet nedeniyle mücbir sebep hali ilan edilen yerlerdeki dairelere (alacaklı idarelere) doğal afetin vukuu tarihinden itibaren ödenmesi gereken taksitlerin ödeme süreleri, mücbir sebep halinin bitim tarihini takip eden aydan başlamak üzere topluca veya ayrı ayrı bir yıla kadar uzatmaya yetkilidir.

(17) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 2- (1) Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri, 31/12/2013 tarihi itibarıyla düzenledikleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarını bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilirler.

b) (a) bendi kapsamında beyan edilen tutarlar üzerinden % 3 oranında hesaplanan vergi, beyanname verme süresi içinde ödenir.

c) Bu fıkra kapsamında ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmez; beyan edilen tutarlar ve ödenen vergiler, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez. Bu fıkra uyarınca beyan edilen tutarlar nedeniyle ilave bir tarhiyat yapılmaz. Bu fıkra kapsamında beyanda bulunan mükelleflerin 2014 yılı gelir ve kurumlar vergisine mahsuben beyan ettikleri geçici vergiye ilişkin beyannamelerde düzeltme gerektiği takdirde, düzeltme işlemleri bu fıkra uyarınca yapılacak beyanname verme süresi içinde yapılır. Bu düzeltme işlemleri nedeniyle herhangi bir ceza veya faiz aranmaz.

(2) Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak yılı içerisinde ödenmesi gereken vergilerin ödeme sürelerinde değişiklik yapmaya, 213 sayılı Kanun hükümlerine göre bildirimde bulunma zorunluluğu getirmeye ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

MADDE 3- (1) 2014 yılı Nisan ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan;

a) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan, sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,

b) Bu maddeye göre yapılan başvuru tarihi itibarıyla ilgili mevzuatına göre ödenmesi imkanı ortadan kalkmamış isteğe bağlı sigorta primi ve topluluk sigortası primi,

c) Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı,

ç) 31/4/2014 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup bu maddenin yayımlandığı tarihten önce Kurumca resen tahakkuk ettirilerek işverene tebliğ edildiği halde bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan; özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespitler sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi,

d) 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olanların genel sağlık sigortası primi,

asalları ile bu alacaklara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) 30/5/2014 tarihine kadar (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan idari para cezası asıllarının % 50'si ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde idari para cezası asıllarının kalan % 50'si ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(3) Bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların;

a) Bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ay başından itibaren; birinci fıkranın (d) bendinde belirtilen borçlular dört ay içerisinde, diğer bentlerde belirtilen borçlular ise üç ay içerisinde Kuruma başvuruda bulunmaları,

b) İlk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ay başından itibaren; birinci fıkranın (d) bendinde belirtilen borçlular beş ay içerisinde, diğer bentlerde belirtilenler ise dört ay içerisinde, diğer taksitlerini ise ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte ödemeleri gerekir.

(4) Bu madde hükümlerine göre hesaplanan tutarın;

a) İlk taksit ödeme süresi içerisinde tamamen ödenmesi halinde, bu tutara bu Kanunun yayımlandığı tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz uygulanmaz.

b) Taksitle ödenmek istenmesi halinde, ilgili maddelerde yer alan hükümler saklı kalmak şartıyla, borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, oniki veya onsekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.

c) Taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;

1) Altı eşit taksit için (1,05),

2) Dokuz eşit taksit için (1,07),

3) Oniki eşit taksit için (1,10),

4) Onsekiz eşit taksit için (1,15),

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler halinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması halinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.

(5) Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar ile tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan mülga 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ve mülga 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre tescilleri yapıldığı halde prim borçları nedeniyle ilgili kanunları uyarınca sigortalılık süreleri durdurulmuş olanlardan bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla ihya edilmemiş olanların kendileri veya hak sahipleri, bu maddenin

yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başından itibaren dört ay içerisinde Kuruma müracaat ederek, durdurulan sigortalılık süreleri için ödeyecekleri prim tutarının, sigortalılık süreleri durdurulmamış gibi değerlendirilerek sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre hesaplanmasını talep edebilirler. Hesaplanan borç aslının tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi halinde durdurulan süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Hesaplanan borç aslının tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmemesi halinde ihya işlemi geçerli sayılmaz ve bu madde kapsamında ödenmiş olan tutarlar ilgilinin bu madde kapsamı haricinde başkaca prim borcunun bulunmaması kaydıyla faizsiz olarak iade edilir.

(6) Borçlular, borç türü bazında taksitlendirilmiş borçlarıyla ilgili ödeme yükümlülüklerini bir takvim yılında iki defadan fazla yerine getirmemeleri veya eksik yerine getirmeleri ya da bir takvim yılında iki defaya kadar ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarını en geç son taksiti izleyen ayın sonuna kadar gecikilen her ay için ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödememeleri halinde kalan taksitlerini bu kanun hükümleri doğrultusunda ödeme hakkını kaybederler. Süresi dışında ödenen taksit tutarları bu madde kapsamında ihlal nedeni sayılmaz.

(7) Taksit tutarının % 10'unu aşmamak şartıyla 10 liraya (bu tutar dâhil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

(8) Ödeme hakkının kaybedilmiş olması halinde, borçlular ödedikleri tutar kadar bu madde hükmünden yararlandırılırlar.

(9) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş gecikme cezası ve gecikme zammı, yanlış veya yersiz alınan tutarlar hariç iade ve mahsup edilmez.

(10) Bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların, bu maddelerde belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.

(11) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce bu madde kapsamına giren borçlar nedeniyle, taşınır ve taşınmaz mallara konulan hacizler ile alınan teminatlar yapılan ödemeler nispetinde, üçüncü şahıslar nezdindeki hak ve alacaklarla ilgili hacizler ise ilk taksitin ödenmesinden sonra tümüyle kaldırılır.

(12) 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Ve Diğer Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümlerine göre bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla taksit ödemeleri devam eden alacaklar hariç olmak üzere, bu madde kapsamına giren alacakların, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce bu madde kapsamına giren borçları 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi gereğince tecil ve taksitlendirilmiş olup, tecil ve taksitlendirme işlemi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden borçlularca, tecil ve taksitlendirme süresi içinde ödenmiş tutarların Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili mevzuatı uyarınca mahsup edilmesinin yazılı olarak talep edilmesi halinde, daha önce ödenen oldukları tutarlar, sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre mahsup edildikten sonra birinci fıkra kapsamına giren kalan borçları bu maddeye göre peşin veya taksitler halinde ödenir.

(13) 6385 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna göre sosyal güvenlik destek primi borçlarını yapılandıran ve yapılandırma işlemi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden borçlularca, yapılandırma süresi içinde ödenmiş tutarların Kurumun ilgili mevzuatı uyarınca mahsup edilmesinin yazılı olarak talep edilmesi halinde, daha önce ödenen tutarlar, sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre mahsup edildikten sonra kalan borçları bu maddeye göre peşin veya taksitler halinde ödenir.

(14) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar ile 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olanlar, bu madde kapsamındaki borçlarını yapılandırmaları halinde, yapılandırılan borç haricinde altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçlarının bulunmaması veya altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçları bulunmakla birlikte bu borçlarını ilgili kanunlara göre taksitlendirmiş veya yapılandırmış olup ödeme yükümlülüklerini de yerine getiriyor olmaları ve bu maddeye göre yapılandırılan borçlarının ilk taksitini ödemeleri kaydıyla genel sağlık sigortasından yararlanmaya başlatılır.

(15) Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçluların taksit ödeme süresince tahakkuk eden sigorta primlerini çok zor durum olmaksızın bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememeleri ya da eksik ödemeleri halinde, belirtilen madde hükümlerine göre yapılandırılan borçlarına ilişkin kalan taksitlerini ödeme haklarını kaybederler.

(16) Bu Kanun kapsamına giren alacaklara karşılık bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarların bu Kanun hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılmaz.

(17) Bakanlar Kurulu, bu maddede öngörülen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini bir aya kadar uzatmaya yetkilidir.

(18) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Sosyal Güvenlik Kurumu yetkilidir.

MADDE 4- 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 16- Türkiye'nin 2015 yılında üstleneceği Yirmiler Grubu (G-20) Dönem Başkanlığı kapsamında, 2014 ve 2015 yıllarında yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işleri, ceza ve yasaklama hükümleri hariç bu Kanuna ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa tâbi değildir. Bu madde kapsamında yapılacak alımlara ve yapım işlerine ilişkin esas ve usuller, Maliye Bakanlığı'nın görüşü alınarak Dışişleri Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken hazırlanır ve Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulur."

MADDE 5- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 88 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"h) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca süresiz çalışma izni verilenler."

MADDE 6- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 50 nci maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"4857 sayılı Kanunun 21 inci maddesi gereği işe iade davası nedeniyle yatırılan primlerin son günü esas alınarak işsizlik ödeneği hak sahipliği belirlenir ve işsiz geçen dönem için ödeme yapılır."

MADDE 7- 4447 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 12- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında kömür ve linyit çıkarılması faaliyet kollarında Manisa İli Soma İlçesinde faaliyet gösteren Soma Kömür İşletmeleri A.Ş.'ye ait Karanlıkdere mevkiî Eynez Maden Ocağı işletmesinde 13/5/2014 itibarıyla sigortalı olanlara veya bunların 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinde sayılan hak sahiplerine aynı maddede belirtilen oranlarda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca belirlenen sürede aylık net ücretleri esas alınarak Fondan ödeme yapılır. Bu ödemelerden vergi veya başka ad altında herhangi bir kesinti yapılamaz. Bu ödemeler, işverenin ücret ve diğer yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz."

MADDE 8- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 33- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 41 inci maddesi kapsamında taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumuna devir ve teslimi ile bu taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) devir ve teslimi 31/12/2023 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu kapsamda vergiden istisna edilen işlemler bakımından 30 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanmaz. Maliye Bakanlığı, istisnaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir."

MADDE 9- 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendine "Sosyal güvenlik alanında," ibaresinden sonra gelmek üzere "eğitim, araştırma ve danışmanlık faaliyetleri yapmak ve yaptırmak," ibaresi eklenmiştir.

MADDE 10- 5502 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"ç) Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığı."

MADDE 11- 5502 sayılı Kanuna 25/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 25/B maddesi eklenmiştir.

"Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığı

MADDE 25/B- Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Sosyal güvenliğe ve sağlık sigortasına ilişkin alanlarda ulusal ve uluslararası düzeyde araştırma, eğitim, inceleme, yayın ve danışmanlık faaliyetleri yapmak ve yaptırmak.

b) Kurumsal kapasitenin artırılmasına yönelik hizmet içi eğitim programını hazırlamak ve görevde yükselme sınavlarında başarılı olan personeli özel eğitim programı hazırlayarak eğitmek.

c) Kurum personelinin eğitim planını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek,

ç) Sosyal güvenlik ekonomisi ve finansmanı alanında gelişmeleri takip etmek.

d) Sosyal güvenlik mevzuatına ilişkin sertifika programları hazırlamak.

e) Üniversite ve araştırma enstitüleri ile işbirliği yaparak veya hizmet satın alınması suretiyle eğitim programları, araştırma, geliştirme çalışmaları yapmak veya yaptırmak.

f) Kamu kurum ve kuruluşlarına, tüzel kişi ve kurumlara sosyal güvenlik konularında eğitim vermek, seminer ve konferans düzenlemek.

ğ) İkili sosyal güvenlik sözleşmesi bulunan ülkelerdeki dış temsilcilikler ve ilgili kurum ve kuruluşlarla eğitim, seminer, staj ve personel değişimi çalışmalarını yürütmek.

ğ) Başkan tarafından verilecek benzer nitelikteki diğer görevleri yapmak."

MADDE 12- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

a) 152 nci maddesinin "II- Tazminatlar" kısmının "A) Özel Hizmet Tazminatı" bölümüne aşağıdaki bent eklenmiştir.

"n) Türkiye İş Kurumu iş ve meslek danışmanları için %150 sine,"

b) Eki (II) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin "2. Yargı Kuruluşları, Bağlı ve ilgili Kuruluşlar ile Yüksek Öğretim Kuruluşlarında" bölümüne "Sosyal Güvenlik Kurumu İnşaat ve Emlak Daire Başkanı," ibaresinden sonra gelmek üzere "Sosyal Güvenlik Kurumu Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanı," ibaresi ve "5. Yargı Kuruluşları, Bağlı ve İlgili Kuruluşlar ile Yüksek Öğretim Kuruluşlarında" bölümüne "Sosyal Güvenlik İl Müdürü," ibaresinden sonra gelmek üzere "Sosyal Güvenlik Kurumu Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkan Yardımcısı," ibaresi eklenmiştir.

MADDE 13- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (II) sayılı Cetvelin 8 inci sırasına "Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Proje Grup Başkanı," ibaresinden sonra gelmek üzere "Sosyal Güvenlik Kurumu Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanı," ibaresi eklenmiştir.

Yürürlük

MADDE 14- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim. 01.08.2013

Aytun Çıray

İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2186)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu gereği, sayıları 600 bin civarında olan emeklilere, on binlerce lira tutarında borç çıkarılmıştır. Sosyal güvenlik sistemine göre, emekli olan bir kişi çalışmaya devam ederse prim ödemek durumunda kalmaktadır. Buna dayanarak, primini ödemediği tespit edilen yüz binlerce emekli için yüklü miktarlarda borç tahakkuk ettirilerek maaşlarına haciz işlemi uygulanmaktadır. Tahsilatta kurum genellikle maaştan 4'te 1 oranında kesinti yapmakta, 10 bin liranın üzerindeki rakamlarda tebligatla emeklilere 'borcunu öde' çağrısı yapılmaktadır.

SGK, çalışan emeklilere bu konuda, gerekli uyarıları yapmadığından, adına borç tahakkuk ettirilen emeklilerin belki de yarıya yakını prim ödemek durumunda olduklarını bilmeden çalışmaya devam etmekte ve neticede mağdur olmaktadırlar.

Emekli olarak çalışırken prim ödemesi gerektiğini bilen bir kısım emekli de, yüzde 15'lik Sosyal Güvenlik Destek Prim kesintisinin çok yüksek olması nedeniyle ödeme yapamamakta, böylelikle de bir bakıma kayıt dışı çalışmaya mecbur bırakılmaktadır. Ayrıca, emekliliği hak eden insanların emekli maaşlarından kesintiler yapılarak çalışma özgürlüklerinin kısıtlanması da Anayasaya aykırıdır.

Düzenlenen Kanun Teklifinin Geçici 51. Maddesi ile maddenin yürürlüğe girdiği tarihte vadesi gelmiş olup ödenmemiş olan Sosyal Güvenlik Destek Primi alacakları ile 6111 Sayılı Kanuna göre "Yeniden yapılandırılmış olan Sosyal Güvenlik Destek Primi alacaklarının ve bu alacaklara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'ilerinin ve aslı ödenmiş olan fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilmiştir.

Dünyanın hiçbir ülkesinde emeklilerden bu şekilde prim kesintisi uygulanmamaktadır. Bu gerekçelerle kanun teklifimiz, emekli olup çalışanlardan kesilen primin kaldırılmasını amaçlamaktadır.

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi ile beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"b) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi hariç olmak üzere diğer alt bentlerine tabi çalışmaya başlayanlardan aylıklarının kesilmemesi için yazılı istekte bulunanların yaşlılık aylıklarının ödenmesine devam edilir."

"4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendine tabi faaliyete başladığı için üçüncü fıkranın (a) bendine göre yaşlılık aylığı kesilenler, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılıkları devam ettiği süre içinde bu maddenin üçüncü fıkrasının (b) bendi hükümlerinin uygulanmasını isteyebilirler."

MADDE 2- 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinin dördüncü cümlesinde yer alan ", sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 3- 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinin dördüncü cümlesinde yer alan "ile sosyal güvenlik destek primine tabi tutulmak suretiyle çalışanlar" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 4- 5510 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ve sosyal güvenlik destek primine tâbi sigortalıların" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 5- 5510 sayılı Kanunun 87 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"b) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendine tâbi olanlar, isteğe bağlı sigortalı olanlar ve 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (d) ve (g) bentlerinde sayılan kişilerin kendileri,"

MADDE 6- 5510 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 7- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 51- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte vadesi gelmiş olup ödenmemiş olan sosyal güvenlik destek primi alacakları ile 6111 sayılı Kanuna göre yeniden yapılandırılmış olan sosyal güvenlik destek primi alacaklarının ve bu alacaklara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'ilerinin ve aslı ödenmiş olan fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir."

MADDE 8- 5510 sayılı Kanunun geçici 14 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 9- 5510 sayılı Kanunun geçici 46 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 10- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 11- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun teklifim gerekçeleri ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini Saygılarımla arz ederim.

Hasan Ören

Manisa

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2187)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu yürürlüğe girdiği tarihten bu yana tartışma konusu olmuş ve birçok maddesi zaman içerisinde yeniden değiştirilmiştir. 08.09.1999 tarihinde yürürlüğe giren emeklilik yaşı kademeli olarak yükselten kanunun Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesinin ardından 1 Haziran 2002 tarihinde yeniden yürürlüğe konulmuştur.

Bu düzenleme ülkemiz çalışma koşulları ile bağdaşmadığından tüm çalışanlar mağdur olmuşlardır. 13 Mayıs 2014 tarihinde Soma'da meydana gelen ve 301 işçinin öldüğü kaza, bu kanunla en çok yeraldında çalışan maden işçilerinin emeklilik hakkının ellerinden alındığını göstermiştir.

5510 sayılı kanunun 40 ıncı maddesine göre yılda 180 gün fiili hizmet süresi zammı ile madenciler pirim gün sayılarını diğer çalışanlara göre daha çabuk doldurmakta, fakat yaş hadleri yüzünden emekli olamamaktadırlar. Bu nedenle uzun yıllar emekli olmak için beklemektedirler. Emekli aylığı alamadıkları için de yeniden maden ocaklarında çalışmak zorunda kalmaktadırlar.

Kanun teklifimiz ile pirim gün sayısını dolduran yeraldında çalışan maden işçilere yaş hadlerine bakılmadan emekli aylığı bağlanması sağlanacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı tarafından bildirim yapılan yabancı öğrencileri primlerinin Başkanlık tarafından ödenmesi amaçlanmıştır.

Madde 2- Kanun teklifi ile yeraldında çalışan maden işçileri pirim gün sayılarını doldurduklarında emekli olmaları için gerekli yaş şartının dolmasını beklemeyeceklerdir.

Madde 2- Bu madde yürürlük maddesidir.

Madde 3- Bu madde yürütme maddesidir.

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 5510 sayılı Kanunun 87 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"g) Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı tarafından bildirimi yapılan yabancı uyruklu öğrenciler için bu Başkanlık,"

MADDE 2- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun, Yaşlılık sigortasından sağlanan haklar ve yararlanma şartları başlıklı 28 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Maden işyerlerinde yeraltında çalışanlardan emekliliğe esas prim gün sayısını tamamlayanlara kanunda belirtilen yaş hadlerine bakılmaksızın yaşlılık aylığı bağlanır. Bu haktan yararlanacak olanların yeraltında çalışma süresi 10 yıldan az olamaz.

MADDE 3- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu Yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kamu Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

<i>Mehmet Yüksel</i>	<i>Cahit Bağcı</i>	<i>Süreyya Sadi Bilgiç</i>
Denizli	Çorum	Isparta
<i>Recep Özel</i>	<i>Şuay Alpay</i>	<i>Mehmet Doğan Kubat</i>
Isparta	Elazığ	İstanbul
<i>Tülay Kaynarca</i>	<i>Ramazan Can</i>	<i>Salih Fırat</i>
İstanbul	Kırıkkale	Adıyaman
<i>Ali Şahin</i>	<i>Osman Kahveci</i>	<i>Feramuz Üstün</i>
Gaziantep	Karabük	Gümüşhane
<i>Gülray Dalyan</i>	<i>Türkan Dağoğlu</i>	<i>Gürsoy Erol</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
<i>Hilmi Bilgin</i>	<i>Mustafa Şahin</i>	<i>Yılmaz Tunç</i>
Sivas	Malatya	Bartın
<i>H. Bayram Türkoğlu</i>	<i>Fatih Şahin</i>	<i>Osman Aşkın Bak</i>
Hatay	Ankara	İstanbul
<i>Abdurrahim Akdağ</i>	<i>Emin Önen</i>	<i>Mustafa Akış</i>
Mardin	Şanlıurfa	Konya
<i>Fatih Çiftci</i>	<i>Yahya Akman</i>	<i>Muzaffer Yurttaş</i>
Van	Şanlıurfa	Manisa
<i>Salim Uslu</i>	<i>Ertuğrul Soysal</i>	<i>Mehmet Ersoy</i>
Çorum	Yozgat	Sinop
<i>Ömer Faruk Öz</i>	<i>Ekrem Çelebi</i>	<i>M. Kerim Yıldız</i>
Malatya	Ağrı	Ağrı
<i>İlknur Denizli</i>	<i>Faruk Işık</i>	<i>Mehmet Erdoğan</i>
İzmir	Muş	Adıyaman
<i>Mustafa Baloğlu</i>	<i>Ali Boğa</i>	<i>H. Cemal Akın</i>
Konya	Muğla	Malatya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

(2/2190) Esas numaralı Bazı Kamu Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzama koyuyorum; Gereğinin yapılmasını arz ederim.

04.06.2014

A. Nejat Koçer

Gaziantep

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2190)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu İçişleri Komisyonu Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Borçluların kamuya olan borçlarının enflasyon oranında endekslenmek suretiyle ödenmesi, kamu ile olan mali ilişkinin belli bir plan dâhilinde çözümlenmesi suretiyle faaliyetlerine devam edilmesine imkan verilmesi amacıyla hazırlanan bu Kanun teklifi ile ekonomik kalkınmanın sürdürülebilir şekilde devamlılığını temin etmek, yatırım ortamını iyileştirmek, özel sektörün kamuya olan borç yükünü azaltmak, maliye ve para politikalarının daha etkin şekilde kullanılmasını sağlamak amaçlanmıştır.

Kanun teklifinin kapsamı Maliye Bakanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerince takip ve tahsil edilen alacak türleri itibarıyla belirlenmiş olup, yapılacak ödemelerde finansman sıkıntısı ile karşılaşılmasını için uzun sürede taksitle ödeme imkânı getirilmiştir.

Teklifin 1 inci maddesinde, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen kesinleşmiş vergi alacakları yeniden yapılandırılmaktadır. 2 nci maddesinde ise kasa fazlaları ile ortaklardan alacaklara ilişkin düzenlemelerle işletme kayıtlarının gerçek duruma uygun hale getirilmesi amaçlanmıştır. 3 üncü maddesinde de Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerince takip edilen alacakların yeniden yapılandırılmasına ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

Ayrıca ihtiyaç duyulan konularda düzenleme yapmak amacıyla 4734, 492, 4447, 3065, 5502, 657, 406, 5335, 6475, 4749, 5393, 6292 sayılı kanunlar ile 375 ve 655 sayılı KHK'de değişiklik yapılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen kesinleşmiş amme alacaklarına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin birinci fıkrasında, Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan;

- 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren ve 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dahil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,

- 2014 yılına ilişkin olarak 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dahil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,

- 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dahil) önce yapılan tespitlere ilişkin vergi aslına bağlı olmayan vergi cezaları,

- 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dahil) önce vadesi geldiği halde ödenmemiş olan bazı 1111 sayılı Askerlik Kanunu, mülga 11/2/1950 tarihli ve 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, 10/6/1983 tarihli ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 18/1/1984 tarihli ve 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun, 23/5/1987 tarihli ve 3376 sayılı Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun, 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ve 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun gereğince verilen idari para cezaları,

- 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dahil) önce vadesi geldiği takip ve tahsili 6183 sayılı Kanuna göre Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerince takip edildiği halde ödenmemiş olan bazı kamu alacakları,

hakkında düzenleme yapılmaktadır. Böylece adli para cezaları ve idari para cezalarından maddede sayılan Kanunların dışında kalan kanunlarda düzenlenmiş olan idari para cezaları kapsam dışında tutulmuştur. Ayrıca, 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen alacakların tamamı da kapsama alınmamıştır. Kapsama alınamamış olanlar yine madde metninde belirtilmiştir.

Madde metninde yapılandırmanın koşulları belirlenmiş ve ödemenin şartları yine madde metninde düzenlenmiştir.

Madde 2- Madde ile bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükelleflerinin, 31/12/2013 tarihi itibarıyla bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarını Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilmelerine imkân sağlanmaktadır. Bu kapsamda beyan edilen tutarlar üzerinden % 3 oranında vergi hesaplanarak beyanname verme süresi içinde ödenmesi öngörülmektedir.

Madde 3- Sosyal Güvenlik Kurumunun alacaklarının yeniden yapılandırılması suretiyle, Kuruma yasal ödeme süresi geçmiş prim ve diğer alacaklarının zamanaşımına uğratılmadan tahsil edilmesi amaçlanmıştır.

Ayrıca, ödeme vadesi geçmiş alacaklar için TEFE/ÜFE oranları üzerinden gecikme zammı hesaplanarak bulunacak borç üzerinden taksitler halinde ödenmesine imkan sağlanarak, işverenlerin ve sigortalıların Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçlarını ödemedeki yüklerinin hafifletilmesi amaçlanmıştır.

Madde 4- Türkiye'nin 2015 yılında üstleneceği Yirmiler Grubu (G-20) Dönem Başkanlığı kapsamında, 2014 ve 2015 yıllarında yapılacak etkinlikler çerçevesinde çok sayıda ülkeden üst düzey katılımcının ülkemize ziyareti beklenmektedir. Önceki yıllarda yapılan uluslararası organizasyonlardaki tecrübeler dikkate alınarak, Türkiye'nin 2015 yılında üstleneceği Yirmiler Grubu (G-20) Dönem Başkanlığı kapsamında, 2014 ve 2015 yıllarında yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, ceza ve yasaklama hükümleri hariç 4734 sayılı Kamu İhale Kanunundan ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunundan istisna tutulması amaçlanmıştır.

Madde 5- Madde ile, uzun dönem ikamet izni gibi üzerinde harç hesaplanmasında esas alınacak bir süre yer almayan ve aynı niteliğe sahip olan süresiz çalışma izinlerinin de ikamet izin harcından muaf tutulması düzenlenmektedir. Süresiz çalışma izninin verilmesinde çalışma izni harcı tahsiline ise devam edilecektir.

Madde 6- Mevcut uygulamada işsizlik ödeneğinden yararlanmakta iken 4857 sayılı Kanunun 21 inci maddesi gereğince işe iadesine karar verilir işe başlatılanlara, aynı madde gereğince işveren tarafından dört aylık ücretleri ve primleri ödendiğinden, Kurum tarafından işsiz kaldıkları dönem için ödenen işsizlik ödenekleri kişilerden geri istenilmekte, iade edilmemesi halinde ise kanuni yollardan takibine girilmektedir.

Bu uygulamaya yönelik açılan davalara ilişkin Yargıtay kararlarında ise sadece işe iade nedeniyle işveren tarafından işçinin ücretinin ödendiği ve primlerinin yatırıldığı dört aylık döneme ilişkin işsizlik ödeneklerinin geri istenebileceği, işsiz kalan diğer sürelerle ilişkin yapılmış ödemelerin ise geri istenemeyeceğine hükmedilmektedir. Madde ile, yargı kararları da dikkate alınmak suretiyle işe iade davası nedeniyle yatırılan primlerin son günü esas alınarak işsizlik ödeneği hak sahipliği belirlenmektedir.

Madde 7- 13/5/2014 tarihinde Manisa İlının Soma İlçesinde yaşanan maden kazası nedeniyle kömür ve linyit çıkarılması faaliyet kollarında çalışanlardan, kazanın meydana geldiği maden ocağında çalışanlar ile vefat edenlerin hak sahiplerine yaşadıkları olumsuzlukların kısmen de olsa giderilmesi amacıyla Fondan ödeme yapılması öngörülmektedir.

Madde 8- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 41 inci maddesine göre, 31/12/2023 tarihine kadar uygulanmak üzere, özelleştirme kapsamına alınan kuruluşlar dahil 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabi iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile bunların müesseseleri, bağlı ortaklıkları ve iştirakleri, 18/6/1999 tarihli ve 4389 sayılı mülga Bankalar Kanununa tabi faaliyeti devam eden kamu bankaları, büyükşehir belediyeleri, belediyeler, il özel idareleri ve bunlara ait tüzel kişilerin veya bunlara bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşların; Sosyal Güvenlik Kurumuna ait olan ve Kuruma bağlı tahsil dairelerince 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen borçlarına karşılık olarak; mülkiyeti bu idarelere ait ve üzerinde herhangi bir takyidat bulunmayan taşınmazlardan Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından uygun görülenler belirlenen takdir değeri üzerinden borçlu kurumun da uygun görüşü alınarak Kurum tarafından satın alınabilmektedir. Satın alınan taşınmazların tespit edilen değerine eşit tutarda Kuruma ait olan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen borç terkin edilmektedir.

Geçici 41 inci madde hükmü yukarıda sayılan kuruluşlar dışında kalan, borcunu ödemedede çok zor duruma düştüğü Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı denetim elemanlarının inceleme raporu ile tespit edilen ve Kuruma bağlı tahsil dairelerine 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen borcu bulunan diğer mükelleflerin (tüzel kişiliği bulunanların ortaklarına ait olanlar dahil) taşınmazları için de uygulanabilmektedir.

Düzenlemeyle Sosyal Güvenlik Kurumu alacaklarının tahsiline imkân sağlayan söz konusu uygulama kapsamında, anılan Kurumun taşınmaz alımının ve taşınmazların müzayede suretiyle satışı dahil, devir ve tesliminin katma değer vergisinden istisna edilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 9- Madde ile, Sosyal Güvenlik Kurumunun görevleri arasına eğitim, araştırma ve danışmanlık ile ilgili yeni bir görev eklenmesi amaçlanmıştır.

Madde 10- Madde ile, yeni kurulan Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığının yardımcı hizmet birimleri arasında yer alması öngörülmüştür.

Madde 11- Madde ile, nüfusun tamamına hizmet veren Sosyal Güvenlik Kurumunun kapasitesinin artırılması, sosyal güvenlik politikalarının oluşturulması, personel niteliğinin geliştirilmesi için yeni kurulan Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığının görevlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 12- Madde ile, yeni kurulan Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığına ilişkin olarak 657 sayılı Kanunda düzenleme yapılmıştır.

Madde ile ayrıca, istihdam alanında önemli görevler ifa eden iş ve meslek danışmanlarının ücretleri ile ilgili düzenleme yapılmaktadır.

Madde 13- Madde ile, yeni kurulan Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığı kurulmasına ilişkin olarak 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede düzenleme yapılmıştır.

Madde 14- 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununda değişiklik ile Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş.'nin özel hukuk hükümlerine tabi olacağı hususu düzenlenmesine rağmen uygulamadaki tereddüdün giderilmesi amaçlanmıştır.

Madde 15- Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından 14 Mayıs 2002 tarih ve 24755 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Hava Alanı Yapım İşletim ve Sertifikalandırma Yönetmeliği (SHY 14A)'nın 5. Maddesi; "Hava alanları, 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 34 üncü maddesi gereğince, 3348 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinde belirlenen esaslarda devlet veya kamu tüzel kişileri ile gerçek ve özel tüzel kişiler tarafından yapılır ve işletilir" hükmüne amirdir. Bu çerçevede DHMİ Genel Müdürlüğü tarafından işletilen havalimanları veya terminal binalarının işletme hakları özel sektöre devredilebilmektedir. Konuya ilişkin olarak 02.10.2011 tarih ve 28072 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Hava Alanı Yapım, İşletim ve Sertifikalandırma Yönetmeliği (SHY 14A)'da Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik kapsamında da DHMİ Genel Müdürlüğünce havalimanları işletmesinin devri halinde gerçek ve özel sektöre alınması zorunlu işletme ruhsatı ve/veya sertifika koşulları belirtilmiştir. Zira havalimanı işletmeciliği münhasıran DHMİ'nin tekelinde olmayıp farklı kuruluşlar da anılan yönetmelik gereğince ruhsat alarak havalimanı işletmeciliği yapabilmektedirler. Örneğin İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı Savunma Sanayi Müsteşarlığı tarafından, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Havalimanı Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü tarafından işletilmektedir. Bu çerçevede iş bu düzenleme ile havalimanı veya terminal binası işletmeciliğinin DHMİ tekelinde olmaması nedeniyle buna ilişkin kiralamaların da imtiyaz sayılamayacağından bu madde kapsamında yapılan sözleşmelerin özel hukuk hükümlerine tabii olması hususunun açık ve net olarak belirlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 16- Kaza Araştırma ve İnceleme Kurulu bütün ulaştırma türlerinde meydana gelen kazalarla ilgili araştırma ve inceleme yapmakla görevli ve yetkilidir. Ulaştırma türlerinden özellikle denizcilik ve havacılığın uluslararası boyutu haiz olması ve Kurulun bu alanda uluslararası yükümlülüklerinin de bulunması nedeniyle, özellikle hava aracı ve deniz kazalarının layığıyla

incelenebilmesi birçok uzmanlık dalını gerektirmektedir. Bilhassa deniz ve hava aracı kazaları değişik özellikte birçok farklı deniz ve hava araçlarını içermekte, bunun yanı sıra, bu araçların gerek yapım aşamaları, gerek operasyonları sırasında çok sayıda kişi müdahil olmakta ve bunlara ilişkin konular çok çeşitli teknik ve idari detayları içermekte ve ayrıca kazaların nedenleriyle ilgili çok çeşitli ihtisas alanları bulunmaktadır.

Her konunun her seviyedeki detaylarına vakıf olabilecek personelin Kurul bünyesinde çalıştırılmasının kamu kaynaklarının etkili ve verimli kullanılması ilkesiyle bağdaşmayacağı, bu nedenle, Kurulun uzmanlık gerektiren muhtelif hususlarda bilirkişilerden faydalanmasının yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

Bu itibarla, bilirkişilik müessesesinden yararlanılmasına yönelik hususun 655 sayılı KHK'nin 29 uncu maddesinin 2 nci fıkrasında düzenlenen Kaza Araştırma ve İnceleme Kurulunun görevleri arasına dercedilmesinin Kurulun yapacağı çalışmalara önemli ölçüde katkı sağlayacağı cihetle yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

Madde 17- T.C. PTT A.Ş. 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu ile Evrensel Posta Hizmet Yükümlüsü olarak belirlenmiş olup, aynı kanunun "Devir" başlıklı Geçici 4 üncü maddesiyle mülga T.C. Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğüne ait taşınır ve taşınmazlar, her türlü araç, gereç, malzeme, yazılım ve donanımlar, her türlü sözleşmeler ve kredi anlaşmaları, her türlü fikri ve sınai haklar ile sair hak, alacak ve borçları ile personeli, tescil ve ilanı müteakip PTT'ye devredilmiş sayılmıştır.

Başta Anayasamızla güvence altına alınmış haberleşme özgürlüğünü temin etmek ve evrensel posta hizmetini yerine getirmek olmak üzere Kanunlarla kendisine verilen birçok önemli ve temel kamu hizmetleri PTT'ye ait 4353 adet işyerinden yürütülmektedir.

Sermayesinin tamamı devlete ait olan ve Sayıştay ve Türkiye Büyük Millet Meclisi denetimine tabi PTT'ye ait işyerleri 6475 sayılı Kanunun Geçici 4 üncü maddesiyle devredilmiş sayıldığından ve bu işyerlerinde uzun yıllardır posta hizmetleri görülmekte olduğundan ve Evrensel Posta Hizmet Yükümlülüğü ayrıca Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile imzalanacak Görev Sözleşmesi ile yürütüleceğinden bu hizmetleri Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun denetimi altında yapacak olması nedeniyle PTT işyerlerinin ruhsatlandırılmalarından muaf tutulması öngörülmüştür.

Madde 18- Genel bütçe dışındaki kuruluşların yatırımlarına dış finansman temini, 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun çerçevesinde kuruluşların gerekli mali yeterlilik kriterlerini sağlaması halinde dış borcun ikrazı veya Hazine geri ödeme garantisi yoluyla mümkün olabilmektedir. TCDD'nin mali yapısının uygun olmaması nedeniyle TCDD yatırımlarına bahsedilen ikraz veya garanti yoluyla dış finansman temini mümkün olmamaktadır. Bu amaçla 4749 sayılı Kanuna 2006 yılında eklenen geçici 10. madde ile TCDD'nin 2006 Yılı Yatırım Programında yer alan projelerine karşılıksız tahsis yoluyla dış finansman temini mümkün olmuştur. Öte yandan, TCDD'nin yeni planladığı yüksek hızlı tren projeleri gibi yatırımlar büyük finansman gerektiren yatırımlardır. Dış finansman temini imkânı getirilmesi bütçe imkânlarının yanı sıra dış kredi kaynaklarının da bu yatırımlar için kullanılabilmesini sağlayacaktır. Yapılacak değişiklik ile TCDD'nin 2014-2018 Yılı Yatırım Programlarında yer alan projelerine karşılıksız tahsis yoluyla dış finansman sağlanması mümkün olacaktır.

Madde 19- Belediyelerin görev ve sorumlulukları arasına yükseköğrenim öğrenci yurtları yapma ve yaptırmada alınmaktadır.

Madde 20- Belediyelerin sağlık, eğitim, sosyal hizmet ve turizmi geliştirecek projelere İçişleri Bakanlığının onayı ile ücretsiz veya düşük bir bedelle amacı dışında kullanılmamak kaydıyla taşınmaz tahsis edebilmesi düzenlenmektedir.

Madde 21- Bu madde ile Sakarya İli, Kocaali İlçesinde bulunan yerleşim, yerlerinin Melen Barajı rezervuar alanı ile mutlak koruma alanında kalması nedeniyle bu yerlerde yaşayan ailelerin yeni yerleşim yerine nakillerinde TOKİ yetkilendirilerek mağdur olmamaları, ilçenin sosyal ve idari bütünlüğünün bozulmaması için yeniden yerleşim koşullarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 22- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca 5746 ve 4691 sayılı Kanunlar ile sağlanan teşvikler, ülkemizde kurumsal Ar-Ge yapılarının oluşması, nitelikli Ar-Ge personeli sayısının artması yönünde önemli katkılar sağlamıştır. Ancak, 5746 sayılı Kanunla sağlanan teşviklerden yaralanan SGK mevzuatına tabi Ar-Ge personeli Kanunda belirtilen beş yıllık süre sınırı nedeni ile 2013 yılı Nisan ayı sonu itibarı ile bu teşvikten yararlanamaz duruma gelmiştir.

5746 sayılı Kanun kapsamında sağlanan Gelir Vergisi Stopajı Desteği, Gelir Vergisi Kanununda yapılan değişiklik ile 2023 yılına kadar uzatılmıştır.

Buna paralel olarak yapılan düzenleme ile 5746 ve 4691 sayılı kanunlarda verilen Ar-Ge indirimi, gelir vergisi stopajı desteği, damga vergisi istisnası gibi destek unsurlarının süresini 2023 yılına kadar devam etmesini sağlayacaktır.

Ülkemizdeki nitelikli Ar-Ge personeli sayısının 2023'e kadar artarak devam etmesi açısından, ilgili desteğin 2023 yılına kadar devam etmesi faydalı olacaktır.

Madde 23- Yürürlük maddesidir.

Madde 24- Yürütme maddesidir.

DENİZLİ MİLLETVEKİLİ MEHMET YÜKSEL VE ÇORUM MİLLETVEKİLİ CAHİT BAĞCI
İLE 37 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/2190)

**BAZI KAMU ALACAKLARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE BAZI KANUN
VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince tahsil edilen;

a) 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren;

1) 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamlarından,

2) 2014 yılına ilişkin olarak 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamlarından (2014 yılı için tahakkuk eden motorlu taşıtlar vergisi ikinci taksiti hariç),

3) 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dâhil) önce yapılan tespitlere ilişkin olarak vergi aslına bağlı olmayan vergi cezalarından,

b) 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dâhil) önce, 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu, mülga 11/2/1950 tarihli ve 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, 10/6/1983 tarihli ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 18/1/1984 tarihli ve 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun, 23/5/1987 tarihli ve 3376 sayılı Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun, 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ve 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun gereğince verilen idari para cezalarından,

c) Yukarıdaki bentler dışında kalan ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan; adli ve idari para cezaları ile mülga 7/3/1954 tarihli ve 6326 sayılı Petrol Kanununa istinaden alınan Devlet hissesi ve Devlet hakkı, 30/5/2013 tarihli ve 6491 sayılı Türk Petrol Kanununa istinaden alınan Devlet hissesi, mülga 22/6/1956 tarihli ve 6747 sayılı Şeker Kanununa istinaden alınan şeker fiyat farkı, mülga 10/9/1960 tarihli ve 79 sayılı Milli Korunma Suçlarının Affına, Milli Korunma Teşkilat, Sermaye ve Fon Hesaplarının Tasfiyesine ve Bazı Hükümler İhdasına Dair Kanuna istinaden alınan akaryakıt fiyat istikrar payı ve akaryakıt fiyat farkı, 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununa istinaden alınan Devlet hakkı ve özel idare payı ile madencilik fonu, mülga 10/8/1993 tarihli ve 491 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ve 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye istinaden alınan kılavuzluk ve römorkörcülük hizmet payları hariç olmak üzere, asli ve fer'i amme alacaklarından (28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında olup tahsil dairesine takip için intikal etmiş olan amme alacakları dâhil),

kesinleşmiş olup bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan alacakların ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun

yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde fer'i alacak yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu maddede belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla alacak asıllarına bağlı faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları ve aslı bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olanlar dâhil olmak üzere asla bağlı olarak kesilen vergi cezalan ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) Birinci fıkra kapsamına giren ve vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan vergi cezaları ile iştirak, teşvik ve yardım fiilleri nedeniyle kesilmiş olan vergi cezalarının % 50'si ve bu tutara gecikme zammı yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece gecikme zammından ibaret olması halinde gecikme zammı yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu maddede belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan % 50'sinin ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(3) Bu maddede geçen, TEFE/ÜFE aylık değişim oranları tabiri, Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını, vergi tabiri, 213 sayılı Kanun kapsamına giren vergi, resim, harç ve fon payı ile eğitime katkı payını ifade eder. Bu madde hükümlerine göre ödenecek alacaklara bu Kanunun yayımlandığı ay için uygulanması gereken ÜFE aylık değişim oranı olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten bir önceki ay için belirlenen ÜFE aylık değişim oranı esas alınır.

(4) İhtirazi kayıtla verilen beyannameler üzerine tahakkuk etmiş olan vergiler hakkında bu maddenin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

(5) Bu madde kapsamında ödenecek olan motorlu taşıtlar vergisi ve bu vergiye bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın ait olduğu taşıt için, bu madde hükümlerinin ihlal edilmemiş olması koşuluyla bu madde belirtilen ödeme süresi sonuna kadar 18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin (d) fıkrası hükmü uygulanmaz.

(6) Bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Davadan vazgeçme dilekçeleri ilgili tahsil dairesine verilir ve bu dilekçelerin tahsil dairelerine verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir. Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince tahsili gerektiği halde tahakkuku diğer kamu idarelerince yapılan alacaklara ilişkin ilgili kamu idaresi aleyhine açılmış davalardan vazgeçme dilekçelerinin verileceği idari mercii belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir. Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen borçluların bu ihtilaflarıyla ilgili olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonra tebliğ edilen kararlar uyarınca işlem yapılmaz ve bu kararlar ile hükmedilmiş yargılama giderleri ve vekâlet ücreti bulunması halinde bunlar talep edilemez.

(7) Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan amme alacaklarından yıllık gelir veya kurumlar vergilerini, gelir (stopaj) vergisi, kurumlar (stopaj) vergisi, katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi için bu madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunan mükellefler, taksit ödeme süresince bu vergi türleri ile ilgili verilen beyannameler üzerine tahakkuk eden bu vergileri çok zor durum olmaksızın her bir vergi türü itibarıyla bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememeleri ya da eksik ödemeleri halinde belirtilen madde hükümlerine göre

yapılandırılan borçlarına ilişkin kalan taksitlerini ödeme haklarını kaybederler. İl özel idareleri, belediyeler ve bunlara bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlar hakkında bu hüküm uygulanmaz.

(8) Bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların madde öngörülen şartların yanı sıra bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar başvuruda bulunmaları ve madde kapsamında ödenecek tutarları, ilk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte ödemeleri şarttır. Bu Kanuna göre ödenecek taksitlerin ödeme süresinin son gününün resmi tatile rastlaması halinde süre tatili izleyen ilk iş günü mesai saati sonunda biter.

(9) Bu madde hükümlerine göre hesaplanan tutarın;

a) İlk taksit ödeme süresi içerisinde tamamen ödenmesi halinde, bu tutara bu Kanunun yayımlandığı tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz uygulanmaz.

b) Taksitle ödenmek istenmesi halinde borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, oniki veya onsekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.

c) Taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;

- 1) Altı eşit taksit için (1,05),
- 2) Dokuz eşit taksit için (1,07),
- 3) Oniki eşit taksit için (1,10),
- 4) Onsekiz eşit taksit için (1,15),

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler halinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması halinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.

(10) a) Bu maddeye göre ödenmesi gereken taksitlerden; bir takvim yılında iki veya daha az taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu madde hükümlerinden yararlanılır. Süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında ikiden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde bu madde hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir. Bu hüküm alacaklı tahsil daireleri açısından taksitlendirilen alacaklar için ayrı ayrı uygulanır.

b) Bu maddenin yedinci fıkrasında vadesinde ödenmesi öngörülen alacakların veya taksit tutarının % 10'unu aşmamak şartıyla 5 liraya (bu tutar dâhil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu madde hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

c) Bu madde kapsamına giren alacakların maddede belirtilen şekilde tamamen ödenmemiş olması halinde, bu maddenin yedinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla borçlular ödedikleri tutarlar kadar bu madde hükümlerinden yararlanırlar.

(11) Bu madde kapsamında ödenecek olan alacakların 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi uygun görüldüğü takdirde, ödemeye aracılık yapan bankalarca, kart kullanıcılarına kredi kartı işlemine konu borç tutarının, taksitler halinde yansıtılması

ve taksit ödeme aylarında hesaplarına borç kaydedilmesi koşuluyla, bu ödemeler için ödeme tarihi olarak kredi kartının kullanıldığı gün esas alınır ve borçluya tahsilatın yapıldığını gösterir makbuz verilir. Bu şekilde tahsil edilen tutarların bankalarca Hazine hesaplarına aktarılmasına ilişkin 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde belirlenen süre, taksit aylarının son gününü izleyen günden itibaren hesaplanır. Taksitlerin kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi bu madde hükmüne göre katsayı uygulanmasına engel teşkil etmez.

(12) Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine ödenmesi gereken amme alacaklarına uygulanmak üzere, bu Kanun hükümlerinden yararlanmak için başvuruda bulunan ve ödenecek tutarları ilgili vergi mevzuatı gereği iade alacağından kendi borçlarına mahsuben ödemek isteyen borçluların, bu taleplerinin yerine getirilebilmesi için başvuru ve/veya taksit süresi içinde ilgili mevzuatın öngördüğü bilgi ve belgeleri tam ve eksiksiz olarak ibraz etmeleri şarttır. Bu takdirde, ilgili mevzuatın borçlunun mahsup talebine esas aldığı tarih itibarıyla bu Kanuna göre ödenecek tutara mahsup işlemleri yapılır, mahsup talebine konu tutardan daha az tutarda mahsubun yapılması halinde, mahsuben ödeme suretiyle tahsil edilemeyen tutar için borçluya bildirimde bulunularak eksik ödenen bu tutarın bir ay içerisinde ödenmesi istenilir. Bu süre içerisinde eksik ödenen tutarın, ödenmesi gerektiği tarihten öndendiği tarihe kadar gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi halinde eksik ödenen tutar için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

(13) a) 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Ve Diğer Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümlerine göre bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla taksit ödemeleri devam eden alacaklar hariç olmak üzere, bu madde kapsamına giren alacakların, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce 6183 sayılı Kanun ve diğer kanunlar uyarınca tecil edilip de tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olanlarından, kalan taksit tutarları için borçlular, talep etmeleri halinde bu madde hükümlerinden yararlanabilirler. Bu takdirde tecil şartlarına uygun olarak ödenen taksit tutarları için tecil hükümleri geçerli sayılır. Bu şekilde ödenmiş taksit tutarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için sadece ilgili kanunun öngördüğü faiz uygulanır. Kalan taksit tutarları vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir ve bu alacaklar hakkında bu madde hükümleri uygulanır.

b) Bu maddeden yararlanılarak süresinde ödenen alacaklara, maddede yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla Kanunun yayımlandığı tarihten sonraki süreler için faiz, gecikme zammı, gecikme faizi gibi fer'i amme alacağı hesaplanmaz.

c) Bu maddeye göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak, tatbik edilen hacizler yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.

d) 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 5 inci maddesi ile 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü maddesi kapsamında uzlaşılan alacaklar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

(14) a) 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası ile 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 39 uncu maddesine göre verilen idari para cezaları hariç olmak üzere, 31/12/2013 tarihinden (bu tarih dâhil) önce idari yaptırım kararı verildiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih

itibarıyla ilgisine tebliğ edilmemiş olan ve genel bütçeye gelir kaydı gereken ve her bir kabahat için 120 Türk Lirasının (bu tutar dâhil) altında kalan idari para cezaları tebliğ edilmez, tebliğ edilmiş olanların ve bunlara bağlı fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu bent kapsamına giren ve mülga 5539 sayılı Kanun ile 6001 sayılı Kanun gereğince verilen idari para cezası ile birlikte ilgisine tebliği gereken ve tutarı 12 Türk Lirası ve altında kalan geçiş ücretleri için de bu bent hükmü uygulanır.

b) Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan ve vadesi 31/12/2007 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan ve 6183 sayılı Kanun kapsamına giren her bir alacağın türü, dönemi, asılları ayrı ayrı dikkate alınmak suretiyle tutarı 50 Türk Lirasını aşmayan asli alacakların ve tutarına bakılmaksızın bu asıllara bağlı fer'i alacakların, aslı ödenmiş fer'i alacaklardan tutarı 100 Türk Lirasını aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.

(15) Bu madde kapsamına giren alacaklara karşılık bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarlar, bu madde kapsamında tahsil edilen tutarlar ile bu maddenin on üçüncü fıkrasının (a) bendi kapsamında yapılan tecile ilişkin olarak 6183 sayılı Kanun veya diğer kanunlar uyarınca ödenen faizlerin bu Kanun hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılmaz.

(16) Bakanlar Kurulu, bu maddede öngörülen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini bir aya kadar, yabancı ülkelerde de faaliyette bulunan vergi mükelleflerinden, Ekonomi Bakanlığı tarafından olağanüstü politik riskin gerçekleştiği tespit edilen ülkede faaliyette bulunan ve bu ülkedeki faaliyetleri nedeniyle durumları 213 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine göre mücbir sebep hali kabul edilenlerin, bu Kanun kapsamında alacakları yapılandırılan alacaklı idarelere mücbir sebep hallerinin devam ettiği süre içinde ödemeleri gereken taksitlerin ödeme süreleri ile 213 sayılı Kanunun 15 inci maddesine göre doğal afet nedeniyle mücbir sebep hali ilan edilen yerlerdeki dairelere (alacaklı idarelere) doğal afetin vukuu tarihinden itibaren ödenmesi gereken taksitlerin ödeme süreleri, mücbir sebep halinin bitim tarihini takip eden aydan başlamak üzere topluca veya ayrı ayrı bir yıla kadar uzatmaya yetkilidir.

(17) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 2- (1) Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri, 31/12/2013 tarihi itibarıyla düzenledikleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarını bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilirler.

b) (a) bendi kapsamında beyan edilen tutarlar üzerinden % 3 oranında hesaplanan vergi, beyanname verme süresi içinde ödenir.

c) Bu fıkra kapsamında ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmez; beyan edilen tutarlar ve ödenen vergiler, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez. Bu fıkra uyarınca beyan edilen tutarlar nedeniyle ilave bir tarhiyat yapılmaz. Bu fıkra kapsamında beyanda bulunan mükelleflerin 2014 yılı gelir ve kurumlar vergisine mahsuben beyan ettikleri geçici

vergiye ilişkin beyannamelerde düzeltme gerektiği takdirde, düzeltme işlemleri bu fıkra uyarınca yapılacak beyanname verme süresi içinde yapılır. Bu düzeltme işlemleri nedeniyle herhangi bir ceza veya faiz aranmaz.

(2) Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak yılı içerisinde ödenmesi gereken vergilerin ödeme sürelerinde değişiklik yapmaya, 213 sayılı Kanun hükümlerine göre bildirimde bulunma zorunluluğu getirmeye ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

MADDE 3- (1) 2014 yılı Nisan ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan;

a) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan, sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,

b) Bu maddeye göre yapılan başvuru tarihi itibarıyla ilgili mevzuatına göre ödenmesi imkanı ortadan kalkmamış isteğe bağlı sigorta primi ve topluluk sigortası primi,

c) Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı,

ç) 31/4/2014 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup bu maddenin yayımlandığı tarihten önce Kurumca resen tahakkuk ettirilerek işverene tebliğ edildiği halde bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan; özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespitler sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi,

d) 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olanların genel sağlık sigortası primi,

asılları ile bu alacaklara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) 30/5/2014 tarihine kadar (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan idari para cezası asıllarının % 50'si ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde idari para cezası asıllarının kalan % 50'si ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(3) Bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların;

a) Bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ay başından itibaren; birinci fıkranın (d) bendinde belirtilen borçlular dört ay içerisinde, diğer bentlerde belirtilen borçlular ise üç ay içerisinde Kuruma başvuruda bulunmaları,

b) İlk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ay başından itibaren; birinci fıkranın (d) bendinde belirtilen borçlular beş ay içerisinde, diğer bentlerde belirtilenler ise dört ay içerisinde, diğer taksitlerini ise ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte ödemeleri gerekir.

(4) Bu madde hükümlerine göre hesaplanan tutarın;

a) İlk taksit ödeme süresi içerisinde tamamen ödenmesi halinde, bu tutara bu Kanunun yayımlandığı tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz uygulanmaz.

b) Taksitle ödenmek istenmesi halinde, ilgili maddelerde yer alan hükümler saklı kalmak şartıyla, borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, oniki veya onsekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.

c) Taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;

1) Altı eşit taksit için (1,05),

2) Dokuz eşit taksit için (1,07),

3) Oniki eşit taksit için (1,10),

4) Onsekiz eşit taksit için (1,15),

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler halinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması halinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.

(5) Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar ile tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan mülga 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ve mülga 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre tescilli yapıldığı halde prim borçları nedeniyle ilgili kanunları uyarınca sigortalılık süreleri durdurulmuş olanlardan bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla ihya edilmemiş olanların kendileri veya hak sahipleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başından itibaren dört ay içerisinde Kuruma müracaat ederek, durdurulan sigortalılık süreleri için ödeyecekleri prim tutarının, sigortalılık süreleri durdurulmamış gibi değerlendirilerek sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre hesaplanmasını talep edebilirler. Hesaplanan borç aslının tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi halinde durdurulan süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Hesaplanan borç aslının tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmemesi halinde ihya işlemi geçerli sayılmaz ve bu madde kapsamında ödenmiş olan tutarlar ilgilinin bu madde kapsamı haricinde başkaca prim borcunun bulunmaması kaydıyla faizsiz olarak iade edilir.

(6) Borçlular, borç türü bazında taksitlendirilmiş borçlarıyla ilgili ödeme yükümlülüklerini bir takvim yılında iki defadan fazla yerine getirmemeleri veya eksik yerine getirmeleri ya da bir takvim yılında iki defaya kadar ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarını en geç son taksiti izleyen ayın sonuna kadar gecikilen her ay için ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödememeleri halinde kalan taksitlerini bu kanun hükümleri doğrultusunda ödeme hakkını kaybederler. Süresi dışında ödenen taksit tutarları bu madde kapsamında ihlal nedeni sayılmaz.

(7) Taksit tutarının % 10'unu aşmamak şartıyla 10 liraya (bu tutar dâhil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

(8) Ödeme hakkının kaybedilmiş olması halinde, borçlular ödedikleri tutar kadar bu madde hükmünden yararlandırırlar.

(9) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş gecikme cezası ve gecikme zammı, yanlış veya yersiz alınan tutarlar hariç iade ve mahsup edilmez.

(10) Bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların, bu maddelerde belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.

(11) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce bu madde kapsamına giren borçlar nedeniyle, taşınır ve taşınmaz mallara konulan hacizler ile alınan teminatlar yapılan ödemeler nispetinde, üçüncü şahıslar nezdindeki hak ve alacaklarla ilgili hacizler ise ilk taksitin ödenmesinden sonra tümüyle kaldırılır.

(12) 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Ve Diğer Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümlerine göre bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla taksit ödemeleri devam eden alacaklar hariç olmak üzere, bu madde kapsamına giren alacakların, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce bu madde kapsamına giren borçları 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi gereğince tecil ve taksitlendirilmiş olup, tecil ve taksitlendirme işlemi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden borçlularca, tecil ve taksitlendirme süresi içinde ödenmiş tutarların Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili mevzuatı uyarınca mahsup edilmesinin yazılı olarak talep edilmesi halinde, daha önce ödenen oldukları tutarlar, sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre mahsup edildikten sonra birinci fıkra kapsamına giren kalan borçları bu maddeye göre peşin veya taksitler halinde ödenir.

(13) 6385 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna göre sosyal güvenlik destek primi borçlarını yapılandıran ve yapılandırma işlemi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden borçlularca, yapılandırma süresi içinde ödenmiş tutarların Kurumun ilgili mevzuatı uyarınca mahsup edilmesinin yazılı olarak talep edilmesi halinde, daha önce ödenen tutarlar, sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre mahsup edildikten sonra kalan borçları bu maddeye göre peşin veya taksitler halinde ödenir.

(14) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar ile 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olanlar, bu madde kapsamındaki borçlarını yapılandırmaları halinde, yapılandırılan borç haricinde altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçlarının bulunmaması veya altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçları bulunmakla birlikte bu borçlarını ilgili kanunlara göre taksitlendirmiş veya yapılandırmış olup ödeme yükümlülüklerini de yerine getiriyor olmaları ve bu maddeye göre yapılandırılan borçlarının ilk taksitini ödemeleri kaydıyla genel sağlık sigortasından yararlanmaya başlatılır.

(15) Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçluların taksit ödeme süresince tahakkuk eden sigorta primlerini çok zor durum olmaksızın bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememeleri ya da eksik ödemeleri halinde, belirtilen madde hükümlerine göre yapılandırılan borçlarına ilişkin kalan taksitlerini ödeme haklarını kaybederler.

(16) Bu Kanun kapsamına giren alacaklara karşılık bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarların bu Kanun hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılmaz.

(17) Bakanlar Kurulu, bu maddede öngörülen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini bir aya kadar uzatmaya yetkilidir.

(18) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Sosyal Güvenlik Kurumu yetkilidir.

MADDE 4- 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 16- Türkiye'nin 2015 yılında üstleneceği Yirmiler Grubu (G-20) Dönem Başkanlığı kapsamında, 2014 ve 2015 yıllarında yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işleri, ceza ve yasaklama hükümleri hariç bu Kanuna ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol

Kanununa tâbi değildir. Bu madde kapsamında yapılacak alımlara ve yapım işlerine ilişkin esas ve usuller, Maliye Bakanlığı'nın görüşü alınarak Dışişleri Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken hazırlanır ve Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulur."

MADDE 5- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 88 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"h) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca süresiz çalışma izni verilenler."

MADDE 6- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 50 nci maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"4857 sayılı Kanunun 21 inci maddesi gereği işe iade davası nedeniyle yatırılan primlerin son günü esas alınarak işsizlik ödeneği hak sahipliği belirlenir ve işsiz geçen dönem için ödeme yapılır."

MADDE 7- 4447 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 12- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında kömür ve linyit çıkarılması faaliyet kollarında Manisa İli Soma İlçesinde faaliyet gösteren Soma Kömür İşletmeleri A.Ş.'ye ait Karanlıkdere mevki Eynez Maden Ocağı işletmesinde 13/5/2014 itibarıyla sigortalı olanlara veya bunların 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinde sayılan hak sahiplerine aynı maddede belirtilen oranlarda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca belirlenen sürede aylık net ücretleri esas alınarak Fondan ödeme yapılır. Bu ödemelerden vergi veya başka ad altında herhangi bir kesinti yapılamaz. Bu ödemeler, işverenin ücret ve diğer yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz."

MADDE 8- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 33- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 41 inci maddesi kapsamında taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumuna devir ve teslimi ile bu taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) devir ve teslimi 31/12/2023 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu kapsamda vergiden istisna edilen işlemler bakımından 30 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanmaz. Maliye Bakanlığı, istisnaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir."

MADDE 9- 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendine "Sosyal güvenlik alanında," ibaresinden sonra gelmek üzere "eğitim, araştırma ve danışmanlık faaliyetleri yapmak ve yaptırmak," ibaresi eklenmiştir.

MADDE 10- 5502 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"ç) Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığı."

MADDE 11- 5502 sayılı Kanuna 25/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 25/B maddesi eklenmiştir.

"Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığı

MADDE 25/B- Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Sosyal güvenliğe ve sağlık sigortasına ilişkin alanlarda ulusal ve uluslararası düzeyde araştırma, eğitim, inceleme, yayın ve danışmanlık faaliyetleri yapmak ve yaptırmak.

b) Kurumsal kapasitenin artırılmasına yönelik hizmet içi eğitim programını hazırlamak ve görevde yükselme sınavlarında başarılı olan personeli özel eğitim programı hazırlayarak eğitmek.

- c) Kurum personelinin eğitim planını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek,
- ç) Sosyal güvenlik ekonomisi ve finansmanı alanında gelişmeleri takip etmek.
- d) Sosyal güvenlik mevzuatına ilişkin sertifika programları hazırlamak.
- e) Üniversite ve araştırma enstitüleri ile işbirliği yaparak veya hizmet satın alınması suretiyle eğitim programları, araştırma, geliştirme çalışmaları yapmak veya yaptırmak.
- f) Kamu kurum ve kuruluşlarına, tüzel kişi ve kurumlara sosyal güvenlik konularında eğitim vermek, seminer ve konferans düzenlemek.
- g) İkili sosyal güvenlik sözleşmesi bulunan ülkelerdeki dış temsilcilikler ve ilgili kurum ve kuruluşlarla eğitim, seminer, staj ve personel değişimi çalışmalarını yürütmek.
- ğ) Başkan tarafından verilecek benzer nitelikteki diğer görevleri yapmak."

MADDE 12- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

a) 152 nci maddesinin "II- Tazminatlar" kısmının "A) Özel Hizmet Tazminatı" bölümüne aşağıdaki bent eklenmiştir.

"n) Türkiye İş Kurumu iş ve meslek danışmanları için %150 sine,"

b) Eki (II) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin "2. Yargı Kuruluşları, Bağlı ve İlgili Kuruluşlar ile Yüksek Öğretim Kuruluşlarında" bölümüne "Sosyal Güvenlik Kurumu İnşaat ve Emlak Daire Başkanı," ibaresinden sonra gelmek üzere "Sosyal Güvenlik Kurumu Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanı," ibaresi ve "5. Yargı Kuruluşları, Bağlı ve İlgili Kuruluşlar ile Yüksek Öğretim Kuruluşlarında" bölümüne "Sosyal Güvenlik İl Müdürü," ibaresinden sonra gelmek üzere "Sosyal Güvenlik Kurumu Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkan Yardımcısı," ibaresi eklenmiştir.

MADDE 13- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (II) sayılı Cetvelin 8 inci sırasına "Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Proje Grup Başkanı," ibaresinden sonra gelmek üzere "Sosyal Güvenlik Kurumu Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanı," ibaresi eklenmiştir.

MADDE 14- 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 33 üncü maddesinin yedinci fıkrasının birinci cümlesine " Sayıştay Kanunu hükümlerine " ibaresinden sonra gelmek üzere "ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede düzenlenen kısıtlamalara" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 15- 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 33 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bu madde kapsamında yapılacak kiralama ve/veya işletme hakkının verilmesi imtiyaz addolunmaz. Bu çerçevede imzalanan sözleşmeler özel hukuk hükümlerine tabiidir."

MADDE 16- 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik Ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasına (ç) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut (d) bendi (e) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

"d) Kaza Araştırma ve İnceleme Kurulunca ihtiyaç duyulması halinde, çözümü özel uzmanlık veya teknik bilgiyi gerektiren kaza araştırma ve incelemelerinde bilirkişi görevlendirilebilir. Bilirkişi görevlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar ile bunlara verilecek ücretin miktarı Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Bakanlıkça belirlenir."

MADDE 17- 9/5/2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanununun 21 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(5) T.C. Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi işyerleri hakkında; 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun 3 üncü maddesi ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 81 inci maddesi hükümleri uygulanmaz."

MADDE 18- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 26 -Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2014 - 2018 Yılları Yatırım Programlarında yer alan projelerinin finansmanı için herhangi bir dış finansman kaynağından Türkiye Cumhuriyetinin borçlu sıfatıyla sağlayacağı kredileri, anılan Genel Müdürlüğe bütçe gelir ve gider kalemleri ile ilişkilendirilmeksizin karşılıksız tahsis etmeye Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu maddeye istinaden sağlanacak krediler hakkında, 14 üncü maddenin beşinci ve altıncı fıkralarının 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kanunun eki (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerine ilişkin hükümleri uygulanmaz."

MADDE 19- 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "gençlik ve spor" ibaresinden sonra gelmek üzere "yüksek öğrenim öğrenci yurtları" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 20- 5393 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "arsa" ibaresi" taşınmaz" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 21- 19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 3- (1) Sakarya İli, Kocaali İlçesinde bulunan ve Melen Barajı rezervuar alanı ile mutlak koruma alanında kalan yerleşim yerlerindeki halkın iskan edilmesini teminen Bakanlar Kurulunun 15/3/2013 tarihli ve 2013/4482 sayılı kararına ekli haritada koordinatlarıyla belirlenen orman sınırları dışına çıkarılmış alan Toplu Konut İdaresi Başkanlığı adına res'en tescil edilerek devredilir.

(2) Devredilen bu alan birinci fıkrada belirtilen nakil ve yerleştirme amacıyla kullanılır ve hak sahipliği ile geri ödemeye ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir."

MADDE 22- 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "her bir çalışan için beş yıl süreyle" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır."

MADDE 23- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 24- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz gerekçesi ile birlikte ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Erkan Akçay

Manisa

Oktay Vural

İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2191)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Madencilik sektörü en zor ve riskli sektörlerin başında gelmektedir. Bu sektörde çalışanlar hayati tehlike dahil olmak üzere pek çok anlamda risk altında görev yapmaktadır. Maden işyerleri ve özellikle yeraltı işleri, meslek hastalıkları ve özellikle toplu ölümlü iş kazaları açısından yüksek risk taşımaktadır. Madencilik sektöründe çalışanlar yaptıkları işin gereği olarak genç yaşlarda sağlık sorunları yaşamakta bu da yaşam kalitelerinin düşmesine neden olmaktadır. Nitekim bu işyerlerinde çalışan işçilerin aktif çalışmadan sonraki ortalama yaşam süreleri, çalışma koşullarına bağlı olarak diğer sektörlerde çalışanlara oranla daha kısadır.

17/07/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununda 11/12/1981 tarihli ve 2564 sayılı Kanunla değişiklik yapılarak " 50 yaşını doldurmamış olmakla beraber en az 20 yıldan beri sigortalı olarak Sosyal Güvenlik ve Çalışma bakanlıklarınca tespit edilen maden işyerlerinde çalışanlara emeklilik hakkı " verilmiştir.

31/5/2006 tarih ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 28 inci maddesi ile yaşlılık sigortasından yararlanma şartları yeniden düzenlenerek Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerinde sürekli veya münavebeli en az 20 yıldan beri çalışan maden işçilerine emeklilik için 55 yaş şartı getirilmiştir. Böylece yeraltında çalışan maden işçilerinin emeklilik koşulları ağırlaştırılarak, dünyanın en zor ve riskli işini yapan maden işçileri mağdur edilmiştir.

Yapılan iş gereği yeraltında çalışan maden işçileri genç yaşta meslek hastalıklarına yakalanmakta ve fiziksel zorluklar nedeniyle ileri yaşlarda yeraltında çalışmamaktadırlar. Bunun sonucunda da sürekli istihdam kapasitesini artıran maden şirketleri, ihtiyacını karşılayacak yeterli ve nitelikli işgücünü bulamamaktadır. Maden sektörünün ihtiyaç duyduğu iş gücünün karşılanmasında yaşanan bu olumsuz durum, maden sektöründe amaçlanan üretim seviyesine ulaşılmasına imkân vermemekte ve önemli oranda ekonomik kayıplara neden olmaktadır.

Kanun teklifimizle; Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerinde sürekli veya münavebeli olarak en az 20 yıl çalışan ve bu işlerde en az 4000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödeyen sigortalılar için yaş şartı aranmamakta ve bu sigortalılara 8100 gün prim ödemiş sigortalılar gibi yaşlılık aylığı bağlanmaktadır.

Ayrıca 50 yaşını dolduran ve malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tâbi çalışmalarının en az 1800 gününü Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerinde geçirmiş olan sigortalılar hiçbir şart istenmeden yaşlılık aylığına bağlanmaktadır.

Mevcut uygulamada, 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işyerlerinde çalışanlar 20 yıl sürekli çalışan ve 5000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemeleri şartıyla yaşlılık aylığına hak kazanmaktadır. Yapılan düzenleme ile yaşlılık aylığına hak kazanma için gereken prim gün sayısı 4000 güne düşürülmüştür. 50 yaşını dolduran ve malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tâbi çalışmalarının en az 1800 gününü Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerinde geçirmiş olan sigortalılara da birinci fıkrada belirtilen diğer şartlarla yaşlılık aylığı bağlanmaktadır. Yapılan düzenleme ile 50 yaşını dolduran ve malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tâbi çalışmalarının en az 1800 gününü Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerinde geçirmiş olan sigortalılar hiçbir şart istenmeden yaşlılık aylığı bağlanmaktadır.

Yapılan düzenleme ile; yeraltı maden işlerinde çalışma özendirilmekte, madencilik sektörünün nitelikli iş gücü ihtiyaçları karşılanarak olası ekonomik kayıplar önlenmekte, sektörün yarattığı istihdam alanları uygun ve yeterli şekilde kullanılarak işsizlik sorunun giderilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1 - 17/07/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ile; en az 20 yıldan beri sigortalı olarak Sosyal Güvenlik ve Çalışma bakanlıklarınca tespit edilen maden işyerlerinde çalışanlara emeklilik hakkı verilmiştir.

31/5/2006 tarih ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 28 inci maddesi ile; Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerinde sürekli veya münavebeli en az 20 yıldan beri çalışan maden işçilerine emeklilik için 55 yaş şartı getirilmiştir.

Yapılan düzenleme ile; Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerinde sürekli veya münavebeli olarak en az 20 yıl çalışan ve bu işlerde en az 4000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödeyen maden işçileri için yaşlılık aylığı yaş sınırı kaldırılmakta ve bu işçiler 8100 gün prim ödemiş sigortalılar gibi yaşlılık aylığına bağlanmaktadır.

50 yaşını dolduran ve malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tâbi çalışmalarının en az 1800 gününü Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerinde geçirmiş olan sigortalılara yaşlılık aylığı bağlanması öngörülmektedir.

Madde 2 - 5510 Sayılı Kanunun geçici 9 uncu maddesinde, 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre sigortalı sayılanlarla ilgili geçiş hükümleri düzenlenmektedir. Bu maddenin (a) fıkrasına göre; Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işyerlerinde 20 yıl sürekli çalışan ve 5000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödeyen sigortalılar yazılı talepleri halinde yaşlılık aylığına bağlanmaktadır. Yapılan düzenleme ile yaşlılık aylığına hak kazanma için gereken prim gün sayısı 4000 güne düşürülmüştür.

Aynı kanunun (c) bendine göre; 50 yaşını dolduran ve malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tâbi çalışmalarının en az 1800 gününü Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerinde geçirmiş olan sigortalılara da birinci fıkrada belirtilen diğer şartlarla yaşlılık aylığı bağlanmaktadır. Yapılan düzenleme ile 50 yaşını dolduran ve malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tâbi çalışmalarının en az 1800 gününü Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerinde geçirmiş olan sigortalılara hiçbir şart istenmeden yaşlılık aylığı bağlanmaktadır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4 - Yürütme maddesidir.

MANİSA MİLLETVEKİLİ ERKAN AKÇAY VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP
BAŞKANVEKİLİ İZMİR MİLLETVEKİLİ OKTAY VURAL'IN TEKLİFİ (2/2191)

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 - 31/5/2006 tarih ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 28 inci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve beşinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

" En az 20 yıldan beri Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işyerlerinde sürekli veya münavebeli olarak çalışan ve bu işlerde en az 4000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödeyen sigortalılara yaş şartları aranmaksızın 8100 gün prim ödemiş sigortalılar gibi yaşlılık aylığı bağlanır. "

" 50 yaşını dolduran ve malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tâbi çalışmalarının en az 1800 gününü Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerinde geçirmiş olan sigortalılara yaşlılık aylığı bağlanır."

MADDE 2- 5510 sayılı Kanunun geçici 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (a) bendinde yer alan "en az 5000 gün" ibaresi " en az 4000 gün" şeklinde değiştirilmiş ve (c) bendinde yer alan " da birinci fıkroda belirtilen diğer şartlarla" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

13 Mayıs 2014 Tarihinde Manisa İli Soma İlçesinde Meydana Gelen Maden Faciasından Zarar Görenlere Sağlanacak Yardımlar Hakkında Kanun Teklifim, gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

29.05.2014

Sakine Öz

Manisa

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2192)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

13/05/2014 tarihinde, Manisa ilinin Soma ilçesinde, Soma Kömür İşletmeleri AŞ tarafından işletilen maden ocağında yaşanan faciada, resmi açıklamalara göre, 301 maden emekçimiz yaşamını yitirmiş. 486 madencimiz bu faciadan sağ kurtulmuştur. İlk belirlemeler doğrultusunda, yaşamını yitiren madencilerimizden 255'i evli olup, ortalama yaşları 10 olan 432 çocuğumuz yetim kalmıştır.

Denetim, iş ve işçi güvenliği, sendikal örgütlenme, özlük hakları gibi çalışma ilişkilerine dair en önemli ilke ve kuralların arka plana atıldığı birçok kez dile getirdiğimiz madencilik sektöründe, özelleştirme, ihaleye açma ve ruhsat verme, rödovans sözleşmeleri, taşeronlaştırma usullerindeki siyasi ve ticari ilişki ağı, işçi haklarının sürekli aleyhinde seyretmeye devam etmiştir.

En riskli çalışma kollarından olan madencilikte, gerek devlet gerekse şirket düzeyinde alınması gereken önlemler ile denetimler konusunda açıkça sorunlar barındıran Soma'daki bu ocağın açtığı derin ve çokboyutlu yaraları bir nebze olsun sarmak; madencilerimizin, yakınlarının ve yakın iş kollarında çalışanların yaşama yeniden tutunmalarını zaman yitirmeksizin sağlamak; yaşanan toplumsal ve ruhsal travmayla birlikte ilerleyen ekonomik belirsizliğe son vermek, gerçek bir "sosyal devlet"in en temel Anayasal görevleri arasındadır.

Kanun teklifiyle; Manisa ili Soma ilçesinde meydana gelen maden faciasından zarar görenlere sağlanması öngörülen yardımlar, farklı açılardan ele alınmış ve mağduriyetlerin maddi yönüne dair çözümler getirilmeye çalışılmıştır.

Soma'daki maden faciası, kuşkusuz en çok yaşamını yitiren madencilerimizin yakınlarını etkilemekle birlikte, maden iş kolu ve yan sanayi kollarında, hizmetler sektöründe faaliyetlerini sürdüren binlerce çalışanımızı (nakliyeciler, motorlu taşıyıcılar, minibus ve otobüsçüler vb. dahil), sektörle ilişkili oda ve kooperatifleri ve esnafları maddi ve manevi yönden yeni sorunlarla baş başa bırakmıştır. Bu sorunları devletin desteğiyle aşmayı öneren kanun teklifi, maden faciası sonucunda

yaşamını yitiren maden emekçilerinin yakınlarıyla birlikte, faciadan sağ kurtulmuş madencilerin ve Soma'daki diğer maden işletmelerinde, maden işletmelerinin yan sanayi kolları ile madenlerle bağlantılı hizmetler sektöründeki işyerlerinde fiilen çalışan ücretlileri, kendi nam ve hesabına çalışanları da ilgili maddeleriyle kapsam altına almıştır.

Bu amaçla; kanun teklifinde öncelikle "Maden Faciasından Zarar Görenler" sıralanmış ve Soma genelinde mağduriyet yaşayan yurttaşlarımızın ve iş kollarının kapsamı geniş tutulmuştur. Maden faciasından zarar görenlerin borçlarının ertelenmesi, taksitlendirilmesi, mevcut borçlara ve takipteki alacaklara hiçbir surette faiz işletilmemesi hususları düzenlenmiştir. Kanun kapsamındaki kişilere kullanılacak kredilerde kolaylıklar sağlanarak, ticari ve gündelik yaşama uyumları yönünde bir ilk adım atılması amaçlanmıştır.

Ayrıca, kanun kapsamındaki vergi mükelleflerinin vergi ve sigorta borçlarının ertelenme süresi içinde faiz, gecikme zammı ve temerrüt faizi uygulanmayacağı belirtilmiş; maden faciasında yaşamını yitirenlerin "şehit" sayılması suretiyle, hak sahiplerinin, 3/11/1980 tarihli ve 2330 Sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamına alınması öngörülmüştür.

Ayrıntıları ilgili maddelerde düzenlenmekle birlikte; maden faciasında yaşamını yitiren maden emekçilerimizin hak sahiplerine karşılıksız Toplu Konut İdaresi konutu tahsisine ya da kendi belirleyecekleri bir konutu almak için bankalardan çekecekleri kredilerde, Toplu Konut İdaresi konutunun eş mali değeri kadarlık kısmının Devlet tarafından üstlenilmesi ve maden faciasında yaşamını yitiren madencilerimizin her birinin ailesinden birer yakınına kamuda kadrolu bir iş olanağı yaratılması amaçlanmıştır. Sağlanan haklardan yararlanmak isteyen hak sahiplerinin, Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 1 (bir) yıl içerisinde ilgili kurumlara müracaat etmeleri gerekmektedir.

Teklif, maden faciasının yaşandığı 13 Mayıs tarihinin "Maden Emekçileri Yas Günü" olarak kabul edilmesini ve maden sektöründeki tüm iş kollarının çalışanları için, her yıl dönümünde tam gün tatil sayılmasını önermektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- "Maden faciasından zarar görenler" sıralanmış ve Soma genelinde mağduriyet yaşayan yurttaşlarımızın ve iş kollarının kapsamı belirtilmiştir. Yaşamını yitiren madencilerimizin hak sahipleri ve sağ kurtulmuş madencilerimizle birlikte, madencilik alanıyla doğrudan ya da dolaylı bağlantısı bulunan iş kolları da kapsama alınmıştır.

Madde 2- Maden faciasından zarar görenlerin borçlarının ertelenmesi, taksitlendirilmesi, mevcut borçlara ve takipteki alacaklara, kanunun yürürlük tarihinden sonra başlayabilecek alacak takiplerine hiçbir surette faiz işletilmemesi hususları düzenlenmiştir.

Madde 3- Maden faciasından zarar görenlerden ilgili madde kapsamındaki kişilere kullanılacak kredilerde kolaylıklar sağlanarak, Soma'daki maden faciasının birçok iş kolunda yarattığı sorunların azaltılması yönünde düzenleme getirilmiştir.

Madde 4- Kanun kapsamındaki vergi mükelleflerinin 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu kapsamındaki vergi ve 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında sigorta borçları ertelenmiş, bu erteleme süresi içinde faiz, gecikme zammı ve temerrüt faizi uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Madde 5- Soma'daki maden faciasında yaşamını yitiren maden emekçilerimizin "şehit" sayılması suretiyle, hak sahiplerinin, 3/11/1980 tarihli ve 2330 Sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamına alınması öngörülmüştür.

Madde 6- Maden faciasında yaşamını yitiren maden emekçilerimizin dul eşine, eşi hayatta değilse veya evlenmişse maaş bağlanmış çocuklarına müstereken, bu kişiler bulunmadığı takdirde bakmakla yükümlü bulunduğu ana veya babasına Toplu Konut İdaresi tarafından inşa edilmiş ve kullanımına hazır hale getirilmiş, asgari 100 metrekarelik bir adet konutun süresiz olarak tahsisi ya da hak sahiplerinin kendi belirleyecekleri bir konutu almak için bankalardan çekecekleri kredilerde, Toplu Konut İdaresi konutunun eş mali değeri kadarlık kısmının Devlet tarafından üstlenilmesi düzenlenmiştir.

Madde 7- Madencilerimizin hak sahipleri arasında sayılan yakınlarına kamuda uygun görülecek kadrolarda istihdam alanı açılması öngörülmüştür.

Madde 8- 13/05/2014 tarihinde 301 madencimizin yaşamını yitirmesine yol açan, çalışma tarihimizin en büyük iş cinayetlerinden biri olarak kayıtlara geçen Soma'daki maden faciasının hatırlanması, maden alanında gerekli denetim ve önlemlerin, özlük haklarının gündemde kalması adına, 13 Mayıs tarihi "Maden Emekçileri Yas Günü" sayılarak, maden sektöründeki tüm iş kollarının çalışanları için, her yıl dönümünde tam gün tatil sayılmıştır.

Madde 9- Kanunun sağladığı haklardan yararlanmak isteyen hak sahiplerinin başvuru süresi belirtilmiştir.

Madde 10- Benzer içerikteki kanunların bu Kanun hükümlerine aykırı düşen hükümlerinin uygulanmayacağı ifade edilmiştir.

Madde 11- Yürürlük maddesidir.

Madde 12- Yürütme maddesidir.

**13 MAYIS 2014 TARİHİNDE, MANİSA İLİ SOMA İLÇESİNDE MEYDANA GELEN
MADEN FACİASINDAN ZARAR GÖRENLERE SAĞLANACAK YARDIMLAR
HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Bu Kanun kapsamında, maden faciasından zarar görenlerden; 13/05/2014 tarihinde, Manisa ili Soma ilçesinde yaşanan maden faciası sonucunda üçüncü dereceye kadar (bu derece dâhil) kan ve civar hısımları vefat edenler; faciada zarar görmediğini veya vergi ödemek istediğini beyan edenler hariç, Manisa İli Soma İlçesi maden işletmelerinde, maden işletmelerinin yan sanayi kolları ile bu madenlerle bağlantılı hizmetler sektöründeki işyerlerinde fiilen çalışan ücretliler ve kendi nam ve hesabına çalışanlar anlaşılr.

MADDE 2- Maden faciasından zarar görenlerden gerçek kişilerin, özel ve kamu bankalarına olan tüm borçları, ilk ödeme vadesinden başlayarak 1 (bir) yıl süre ile ertelenir. Bu erteleme sırasında, borçlara hiçbir biçimde faiz, temerrüt faizi, gecikme zammı vb. işletilmez. 1 (bir) yılın sonunda, işbu borçlar, zarar görenlerin ödeme güçleri oranında taksitlendirilir. Erteleme süresinde, ilgili bankalardan borç tahsili yönünde bir işlem başlatılması hâlinde, maden faciası sonucunda yaşamını yitirenlerin tüm banka borçları ile ilgili işlemler, ilgisinin bu Kanunun 9 uncu maddesi kapsamındaki 1 yıllık itiraz süresi içindeki ilk itirazı üzerine 1 (bir) yıl boyunca durur. Bu süre içerisinde, mevcut borçlara hiçbir faiz işletilmez.

MADDE 3- Bu Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla, maden faciasından zarar görenlerden esnaf ve sanatkâr olanlar ile gerçek kişilere, başvuruları hâlinde Türkiye Halk Bankası A.Ş. tarafından mevcut kredi faizinin yarısı nispetinde faiz uygulanarak kredi verilir. İşbu kredilerin geri ödemesi hususunda da 2 nci madde koşulları uygulanır. Bu Kanun kapsamında kullanılacak tüm kredi işlemleri, her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır. Bu Kanun kapsamındaki faiz ve gelir kayıpları, Hazine tarafından görev zararı kapsamında karşılanır.

MADDE 4- Bu Kanun kapsamında, maden faciasından zarar gören vergi mükelleflerinin 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu kapsamında doğan ve 31/12/2015 tarihine kadar doğacak olan gelir vergisi ile; 31/05/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında doğan ve 31/12/2015 tarihine kadar doğacak olan sosyal sigorta prim borçları ve katılım payı ödemeleri 31/12/2015 tarihine kadar ertelenir. Bu erteleme nedeni ile faiz, gecikme zammı ve temerrüt faizi uygulanmaz.

MADDE 5- Bu kanun kapsamında, maden faciasından zarar görenlerden, Manisa ili Soma ilçesinde meydana gelen maden faciasında yaşamını yitirenlerin hak sahipleri, 3/11/1980 tarihli ve 2330 Sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamına alınmıştır.

MADDE 6- Bu kanun kapsamında maden faciasından zarar görenlerden yaşamını yitirenlerin; yaşamını yitirenlerden; dul eşine, eşi hayatta değilse veya evlenmişse maaş bağlanmış çocuklarına müştereken, bunlar bulunmadığı takdirde bakmakla yükümlü bulunduğu ana veya babasına, Toplu Konut İdaresi tarafından inşa edilmiş ve kullanımına hazır hale getirilmiş, asgari 100 metrekarelik bir adet konut süresiz olarak tahsis edilir veya hak sahiplerinin kendi belirleyecekleri bir konutu almak için bankalardan çekecekleri konut kredisinin Toplu Konut İdaresi konutunun eş mali değeri kadarlık kısmı, Devlet tarafından; üstlenilir.

MADDE 7- Bu kanun kapsamında maden faciasından zarar görenlerden yaşamını yitirenlerin hak sahipleri arasında sayılanların her birinin eşi ya da bir çocuğu; eşi ya da çocuğu bulunmuyorsa bir kardeşi, kamuda uygun görülecek kadrolarda istihdam edilir.

MADDE 8- 13 Mayıs tarihi, "Maden Emekçileri Yası Günü" olarak kabul edilir ve maden sektöründeki tüm iş kollarının çalışanları için, her yıl dönümünde tam gün tatil sayılır.

MADDE 9- Bu Kanunun 2 ilâ 7 nci maddeleri arasında sağlanan haklardan yararlanmak isteyen maden faciasından zarar görenlerin, Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 1 (bir) yıl içerisinde ilgili kurumlara müracaat etmeleri gerekir.

MADDE 10- Diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz.

MADDE 11- Bu Kanun, 13/05/2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Gerekçesi ekte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim.

M. Akif Hamzaçebi
İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2198)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

2008 yılının son çeyreğinde patlak veren ve etkileri küresel ölçekte ekonomik kriz Türkiye ekonomisi ve yurttaşlarımız üzerinde de ciddi olumsuz etkiler doğurmuştur. Krizin olumsuz yönde etkilediği kesimlerden biri de kriz öncesinde döviz; özellikle Japon Yeni ve İsviçre Frangı üzerinden konut kredisi kullanan yurttaşlardır. Şüphesiz kredi kullanımı, tüketiciler ile bankalar arasında gerçekleşen bir ticari akit niteliği taşımaktadır. Bu itibarla söz konusu akitten doğabilecek riskler akdin taraflarınca üstlenilmelidir. Bununla birlikte 2008 krizinde olduğu gibi, yurttaşları olağandışı dışsal koşullar ile ortaya çıkan risklerden korumak veya söz konusu risklerin yarattığı mağduriyetleri mümkün olduğu ölçüde hafifletmek Devletin yükümlülüğü sayılmak gerekir.

Nitekim bu yükümlülüğten hareketle 24 Haziran 2009 tarihinde, 5915 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, TBMM'de kabul edilmiş ve kredi kartı borçları yeniden yapılandırılmıştır.

Kriz öncesinde dövizle endeksli konut kredisi kullanan tüketiciler geçen zaman zarfında çok ciddi mali yüklere katlanmak durumunda kalmıştır. Bu itibarla, söz konusu kesimin mağduriyetini gidermek üzere, kredi kartı borçlularına yönelik düzenlemenin benzeri bir yasal düzenleme yapılmasının düşünülüp düşünülmeyeğine ilişkin olarak 16/09/2011 tarihinde Başbakan Yardımcısı Sayın Ali Babacan tarafından yazılı olarak cevaplandırılması talebiyle vermiş olduğum soru önergesine Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı imzasıyla verilmiş cevap "Halihazırda 2008 krizi öncesinde döviz kredisi kullanan ve kriz nedeniyle Türk lirasının değerinde meydana gelen düşüş sonucu toplam borç miktarında azalma ortaya çıkmayan kredi borçlularına, kredi kartı borçlularına tanınmış olan yeniden yapılandırma benzeri bir yasal düzenlemenin getirilmesi hususuna yönelik Kurumumuzca yürütülmekte olan bir çalışma bulunmamaktadır." şeklinde olmuştur.

Geçen süre içinde Japon Yeni ve İsviçre Frangı'na endeksli olarak sözleşme imzalayarak konut kredisi kullanan ve döviz kurunda meydana gelen aşırı yükselme sonucunda kredi taksitlerini ödeme güçlüğü içerisine düşerek mağdur olan vatandaşlarımız; mağduriyetlerinin giderilmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisi Dilekçe Komisyonuna müracaat etmişlerdir. Komisyon, 04/12/2013 tarih ve 23 sayılı kararında; Başbakanlık koordinatörlüğünde, bütün tarafların katılımıyla Hazine Müsteşarlığı, T.C. Merkez Bankası, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Türkiye Bankalar Birliği ile en fazla dövizde endeksli kredi vermiş olan banka temsilcilerinden oluşan bir komisyon kurularak, bireysel dövizde endeksli kredi kullanan ve mağdur olan vatandaşlarımızın sorununa çözüm bulunması, taraflar arasında anlaşmaya varılamaması halinde yasal düzenleme yapılmasının değerlendirilmesi karar altına alınmıştır.

Dilekçe Komisyonunun anılan kararı üzerine tarafların katılımıyla 03/02/2014 tarihinde yapılan toplantıda; sorunun çözümü için taraf temsilcileri görüşlerini beyan etmiş, konunun bankalar ile müşterileri arasında özel hukuktan kaynaklanan bir ilişki olduğu, sorunun bankalar ile müşterileri arasında çözülmesi gerektiği, genel kanaat olarak belirtilmiştir.

Gerek TBMM Dilekçe Komisyonu, gerekse Komisyonun kararı üzerine toplanan sektör temsilcileri, 2008 ve 2009 yıllarında imzaladıkları sözleşmeler ile Japon Yeni ve İsviçre Frangı'na endeksli olarak konut kredisi kullanan vatandaşlarımızın sorununa şu ana kadar çözüm üretememiştir.

Bunun üzerine dövizde endeksli olarak kredi kullanan vatandaşlarımızın yaşadıkları mağduriyeti giderme amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına tarafımdan 14/02/2014 tarihinde bir Kanun Teklifi verilmiştir.

Plan ve Bütçe Komisyonunun 19/02/2014 tarihinde yapmış olduğu görüşmede birbiriyle ilgili görülmeleri nedeniyle söz konusu 2/2007 Esas Sayılı Kanun Teklifim üç adet kanun teklifi ile birleştirilerek görüşülmüştür. Görüşmede Komisyonun Cumhuriyet Halk Partili üyelerinin yapmış olduğu öneri doğrultusunda mağdurlar Komisyon tarafından dinlenmiş, fakat Kanun Teklifimde yer alan 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununa bir geçici madde eklenmesi şeklindeki öneri yasa metnine dahil edilmemiştir. Komisyon görüşmelerinde konuya yasa düzenlemesi yerine farklı bir çözüm getirilmesi benimsenmiştir. Bunun üzerine Plan ve Bütçe Komisyonu Sayın Başkanının başkanlığında dört siyasi parti grubunun temsilcileri ve Türkiye Bankalar Birliği temsilcileri ile toplantı yapılmış, toplantı sonucunda Türkiye Bankalar Birliği'nin yayınlacağı bir genelge ile sorunun çözülmesi kararlaştırılmıştır. Türkiye Bankalar Birliği 4/3/2014 tarihinde internet sitesinde konu ile ilgili Kararı yayımlamıştır. Ancak anılan Karar ile dövizde endeksli olarak konut kredisi kullanan vatandaşlarımızın yaşadıkları sorunlar halen önemli ölçüde çözümlenebilmiş değildir.

Teklif ile Japon Yeni ve İsviçre Frangı'na endeksli olarak konut kredisi kullanan vatandaşlarımızın yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca, Sosyal Güvenlik Kurumunun alacaklarının yeniden yapılandırılması suretiyle, Kuruma yasal ödeme süresi geçmiş prim ve diğer alacaklarının zamanaşımına uğratılmadan tahsil edilmesi amaçlanmıştır.

Ayrıca, ödeme vadesi geçmiş alacaklar için TEFE/ÜFE oranları üzerinden gecikme zammı hesaplanarak bulunacak borç üzerinden taksitler halinde ödenmesine imkan sağlanarak, işverenlerin ve sigortalıların Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçlarını ödemedeki yüklerinin hafifletilmesi amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1 - Düzenleme ile 2006, 2007, 2008 ve 2009 yıllarında Japon Yeni ve İsviçre Frangı'na endeksli olarak konut kredisi kullanan vatandaşlarımızın döviz kurundaki aşırı yükseliş nedeniyle uğradıkları mağduriyetin giderilmesi amaçlanmıştır.

Madde 2 - Sosyal Güvenlik Kurumunun alacaklarının yeniden yapılandırılması suretiyle, Kuruma yasal ödeme süresi geçmiş prim ve diğer alacaklarının zamanaşımına uğratılmadan tahsil edilmesi amaçlanmıştır.

Ayrıca, ödeme vadesi geçmiş alacaklar için TEFE/ÜFE oranları üzerinden gecikme zammı hesaplanarak bulunacak borç üzerinden taksitler halinde ödenmesine imkân sağlanarak, işverenlerin ve sigortalıların Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçlarını ödemedeki yüklerinin hafifletilmesi amaçlanmıştır.

Madde 3 - Yürürlük maddesidir.

Madde 4 - Yürütme maddesidir.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ'NİN TEKLİFİ (2/2198)

BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 - 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununa aşağıdaki Geçici Madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 32- 2006, 2007, 2008 ve 2009 yıllarında bankalarca İsviçre Frangı veya Japon Yeni'ne endeksli olarak kullandırılan konut kredileri bu maddede belirtilen esaslar çerçevesinde Türk Lirası cinsinden yeniden yapılandırılır.

Yapılandırma kapsamına; bu maddenin yayımlandığı tarihte kapatılmamış olmak kaydıyla İsviçre Frangı veya Japon Yeni'ne endeksli konut kredileri ve bu kredilerden Türk Lirasına dönüştürülerek yeniden yapılandırılan kredilerden; kredinin kullanıldığı tarihte müşteri hesabına geçen ve miktarı 250 bin TL ve altında olan krediler, 250 bin TL'yi aşan kredilerin 250 bin TL'ye kadar olan kısmı girer. Söz konusu kredilerden yargıya intikal edip davası müşteri aleyhine sonuçlanan ya da başvuru süresi içerisinde davadan vazgeçilenlerde yapılandırma kapsamına girer.

Söz konusu kredilerde; kredi kullanıldığı tarihte müşteri hesabına geçen TL tutarı baz alınarak, aylık en fazla 1,25 faiz oranı ile borç bakiyesi yeniden hesaplanır. Müşteri tarafından yapılan, yasal ödemeler (vergi, fon vb.) hariç, anapara, faiz ve kur farkı ödemelerinin müşteri hesabından tahsil edilen TL karşılıkları hesaplanan borç bakiyesinden mahsup edilerek hesaplanan borç için kalan vade üzerinden yeni bir TL ödeme planı hazırlanır. Mahsuplaşma sonrasında müşteriye herhangi bir iade yapılmaz.

Bu madde kapsamındaki yapılandırmadan yararlanabilmek için maddenin yayımı tarihinden itibaren 60 gün içerisinde kredi müşterisi tarafından krediyi kullandıran bankaya yazılı olarak başvuru yapmak şarttır.

MADDE 2- (1) 2014 yılı Nisan ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan;

a) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan, sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,

b) Bu maddeye göre yapılan başvuru tarihi itibarıyla ilgili mevzuatına göre ödenmesi imkanı ortadan kalkmamış isteğe bağlı sigorta primi ve topluluk sigortası primi,

c) Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı,

ç) 31/4/2014 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup bu maddenin yayımlandığı tarihten önce Kurumca resen tahakkuk ettirilerek işverene tebliğ edildiği halde bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan; özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespitler sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi,

d) 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olanların genel sağlık sigortası primi,

asılları ile bu alacaklara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) 30/5/2014 tarihine kadar (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan idari para cezası asıllarının % 50'si ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde idari para cezası asıllarının kalan % 50'si ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(3) Bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların;

a) Bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ay başından itibaren; birinci fıkranın (d) bendinde belirtilen borçlular dört ay içerisinde, diğer bentlerde belirtilen borçlular ise üç ay içerisinde Kuruma başvuruda bulunmaları,

b) İlk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ay başından itibaren; birinci fıkranın (d) bendinde belirtilen borçlular beş ay içerisinde, diğer bentlerde belirtilenler ise dört ay içerisinde, diğer taksitlerini ise ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte ödemeleri gerekir.

(4) Bu madde hükümlerine göre hesaplanan tutarın;

a) İlk taksit ödeme süresi içerisinde tamamen ödenmesi halinde, bu tutara bu Kanunun yayımlandığı tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz uygulanmaz.

b) Taksitle ödenmek istenmesi halinde, ilgili maddelerde yer alan hükümler saklı kalmak şartıyla, borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, oniki veya onsekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.

c) Taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;

1) Altı eşit taksit için (1,05),

2) Dokuz eşit taksit için (1,07),

3) Oniki eşit taksit için (1,10),

4) Onsekiz eşit taksit için (1,15),

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler halinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması halinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.

(5) Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar ile tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan mülga 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ve mülga 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre tescilleri yapıldığı halde prim borçları nedeniyle ilgili kanunları uyarınca sigortalılık süreleri durdurulmuş olanlardan bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla ihya edilmemiş olanların kendileri veya hak sahipleri bu maddenin

yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başından itibaren dört ay içerisinde Kuruma mürakat ederek, durdurulan sigortalılık süreleri için ödeyecekleri prim tutarının, sigortalılık süreleri durdurulmamış gibi değerlendirilerek sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre hesaplanmasını talep edebilirler. Hesaplanan borç aslının tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi halinde durdurulan süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Hesaplanan borç aslının tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmemesi halinde ihya işlemi geçerli sayılmaz ve bu madde kapsamında ödenmiş olan tutarlar ilgilinin bu madde kapsamı haricinde başkaca prim borcunun bulunmaması kaydıyla faizsiz olarak iade edilir.

(6) Borçlular, borç türü bazında taksitlendirilmiş borçlarıyla ilgili ödeme yükümlülüklerini bir takvim yılında iki defadan fazla yerine getirmemeleri veya eksik yerine getirmeleri ya da bir takvim yılında iki defaya kadar ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarını en geç son taksiti izleyen ayın sonuna kadar gecikilen her ay için ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödememeleri halinde kalan taksitlerini bu kanun hükümleri doğrultusunda ödeme hakkını kaybederler. Süresi dışında ödenen taksit tutarları bu madde kapsamında ihlal nedeni sayılmaz.

(7) Taksit tutarının % 10'unu aşmamak şartıyla 10 liraya (bu tutar dâhil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

(8) Ödeme hakkının kaybedilmiş olması halinde, borçlular ödedikleri tutar kadar bu madde hükmünden yararlandırılırlar.

(9) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş gecikme cezası ve gecikme zammı, yanlış veya yersiz alınan tutarlar hariç iade ve mahsup edilmez.

(10) Bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların, bu maddelerde belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.

(11) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce bu madde kapsamına giren borçlar nedeniyle, taşınır ve taşınmaz mallara konulan hacizler ile alınan teminatlar yapılan ödemeler nispetinde, üçüncü şahıslar nezdindeki hak ve alacaklarla ilgili hacizler ise ilk taksitin ödenmesinden sonra tümüyle kaldırılır.

(12) 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Ve Diğer Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümlerine göre bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla taksit ödemeleri devam eden alacaklar hariç olmak üzere, bu madde kapsamına giren alacakların, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce bu madde kapsamına giren borçları 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi gereğince tecil ve taksitlendirilmiş olup, tecil ve taksitlendirme işlemi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden borçlularca, tecil ve taksitlendirme süresi içinde ödenmiş tutarların Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili mevzuatı uyarınca mahsup edilmesinin yazılı olarak talep edilmesi halinde, daha önce ödenen oldukları tutarlar, sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre mahsup edildikten sonra birinci fıkra kapsamına giren kalan borçları bu maddeye göre peşin veya taksitler halinde ödenir.

(13) 6385 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna göre sosyal güvenlik destek primi borçlarını yapılandıran ve yapılandırma işlemi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden borçlularca, yapılandırma süresi içinde ödenmiş tutarların Kurumun ilgili mevzuatı uyarınca mahsup edilmesinin yazılı olarak talep edilmesi halinde, daha önce ödenen tutarlar, sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre mahsup edildikten sonra kalan borçları bu maddeye göre peşin veya taksitler halinde ödenir.

(14) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar ile 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olanlar, bu madde kapsamındaki borçlarını yapılandırmaları halinde, yapılandırılan borç haricinde altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçlarının bulunmaması veya altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçları bulunmakla birlikte bu borçlarını ilgili kanunlara göre taksitlendirmiş veya yapılandırmış olup ödeme yükümlülüklerini de yerine getiriyor olmaları ve bu maddeye göre yapılandırılan borçlarının ilk taksitini ödemeleri kaydıyla genel sağlık sigortasından yararlanmaya başlatılır.

(15) Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçluların taksit ödeme süresince tahakkuk eden sigorta primlerini çok zor durum olmaksızın bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememeleri ya da eksik ödemeleri halinde, belirtilen madde hükümlerine göre yapılandırılan borçlarına ilişkin kalan taksitlerini ödeme haklarını kaybederler.

(16) Bu Kanun kapsamına giren alacaklara karşılık bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarların bu Kanun hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılmaz.

(17) Bakanlar Kurulu, bu maddede öngörülen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini bir aya kadar uzatmaya yetkilidir.

(18) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Sosyal Güvenlik Kurumu yetkilidir.

MADDE 3 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Alt Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

16/6/2014

Esas No: 1/931, 2/2056, 2/1837, 2/1716, 2/1655, 2/1426, 2/1350, 2/368, 2/453, 2/601, 2/1227, 2/1652, 2/1657, 2/1498, 2/1364, 2/1200, 2/1217, 2/1222, 2/1258, 2/1302, 2/1345, 2/439, 2/1799, 2/1899, 2/2032, 2/434, 2/2146, 2/1488, 2/2176, 2/2069, 2/2051, 2/1957, 2/1954, 2/1906, 2/1869, 2/1797, 2/1794, 2/1765, 2/1688, 2/1677, 2/1595, 2/1540, 2/1516, 2/1506, 2/1442, 2/1431, 2/1422, 2/1414, 2/1383, 2/1372, 2/158, 2/282, 2/524, 2/528, 2/555, 2/689, 2/691, 2/896, 2/944, 2/1019, 2/1063, 2/1156, 2/2041, 2/1775, 2/2065, 2/2000, 2/1963, 2/195, 2/139, 2/297, 2/298, 2/399, 2/640, 2/798, 2/885, 2/1236, 2/1242, 2/1245, 2/1248, 2/1301, 2/2057, 2/1932, 2/1924, 2/1808, 2/1202, 2/1747, 2/1260, 2/1103, 2/1437, 2/2158, 2/2156, 2/1938, 2/2190, 2/2178, 2/2192, 2/2191, 2/2186, 2/2187, 2/2083, 2/1203, 2/883, 2/324, 2/1131, 2/115, 2/1496, 2/1514, 2/1525, 2/1983, 2/1997, 2/2198

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Komisyonumuzun 4/6/2014 tarihinde yaptığı 33 üncü birleşiminde, 1/931 esas numaralı “İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” görüşülmeye başlanmıştır. Tasarının geneli üzerinde görüşmeler başlamadan önce verilen bir önerge doğrultusunda, 2/2056, 2/1837, 2/1716, 2/1655, 2/1426, 2/1350, 2/368, 2/453, 2/601, 2/1227, 2/1652, 2/1657, 2/1498, 2/1364, 2/1200, 2/1217, 2/1222, 2/1258, 2/1302, 2/1345, 2/439, 2/1799, 2/1899, 2/2032, 2/434, 2/2146, 2/1488, 2/2176, 2/2069, 2/2051, 2/1957, 2/1954, 2/1906, 2/1869, 2/1797, 2/1794, 2/1765, 2/1688, 2/1677, 2/1595, 2/1540, 2/1516, 2/1506, 2/1442, 2/1431, 2/1422, 2/1414, 2/1383, 2/1372, 2/158, 2/282, 2/524, 2/528, 2/555, 2/689, 2/691, 2/896, 2/944, 2/1019, 2/1063, 2/1156, 2/2041, 2/1775, 2/2065, 2/2000, 2/1963, 2/195, 2/139, 2/297, 2/298, 2/399, 2/640, 2/798, 2/885, 2/1236, 2/1242, 2/1245, 2/1248, 2/1301, 2/2057, 2/1932, 2/1924, 2/1808, 2/1202, 2/1747, 2/1260, 2/1103, 2/1437, 2/2158, 2/2156, 2/1938, 2/2190, 2/2178, 2/2192, 2/2191, 2/2186, 2/2187, 2/2083, 2/1203, 2/324, 2/1131, 2/115, 2/1496, 2/1514, 2/1525, 2/1983, 2/1997, 2/2198 esas numaralı Kanun Teklifleri İçtüzüğü’nün 35 inci maddesi uyarınca birbirleriyle ilgili görüldüklerinden birleştirilmesine, görüşmelerde Tasarı metninin esas alınmasına ve Tasarı ve tekliflerin daha ayrıntılı olarak incelenebilmesini teminen bir alt komisyon kurulmasına karar verilmiştir. Tasarı ve teklifler, 4/6/2014, 5/6/2014, 6/6/2014, 9/6/2014, 10/6/2014, 11/6/2014 ve 12/6/2014 tarihlerinde alt komisyonda görüşülmüş ve Tasarı metninde gerekli değişiklikler yapılmıştır.

Raporumuz, Plan ve Bütçe Komisyonuna arz olunur.

1/931 esas numaralı “**İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı**” Bakanlar Kurulu tarafından 30/5/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. Tasarı, Başkanlıkça aynı tarihte tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve

Turizm Komisyonu, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ve Adalet Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir. Tasarının geneli üzerinde görüşmeler başlamadan önce verilen bir önerge doğrultusunda, 2/2056, 2/1837, 2/1716, 2/1655, 2/1426, 2/1350, 2/368, 2/453, 2/601, 2/1227, 2/1652, 2/1657, 2/1498, 2/1364, 2/1200, 2/1217, 2/1222, 2/1258, 2/1302, 2/1345, 2/439, 2/1799, 2/1899, 2/2032, 2/434, 2/2146, 2/1488, 2/2176, 2/2069, 2/2051, 2/1957, 2/1954, 2/1906, 2/1869, 2/1797, 2/1794, 2/1765, 2/1688, 2/1677, 2/1595, 2/1540, 2/1516, 2/1506, 2/1442, 2/1431, 2/1422, 2/1414, 2/1383, 2/1372, 2/158, 2/282, 2/524, 2/528, 2/555, 2/689, 2/691, 2/896, 2/944, 2/1019, 2/1063, 2/1156, 2/2041, 2/1775, 2/2065, 2/2000, 2/1963, 2/195, 2/139, 2/297, 2/298, 2/399, 2/640, 2/798, 2/885, 2/1236, 2/1242, 2/1245, 2/1248, 2/1301, 2/2057, 2/1932, 2/1924, 2/1808, 2/1202, 2/1747, 2/1260, 2/1103, 2/1437, 2/2158, 2/2156, 2/1938, 2/2190, 2/2178, 2/2192, 2/2191, 2/2186, 2/2187, 2/2083, 2/1203, 2/883, 2/324, 2/1131, 2/115, 2/1496, 2/1514, 2/1525, 2/1983, 2/1997, 2/2198 esas numaralı Kanun Tekliflerinin İçtüzüğü'nün 35 inci maddesi uyarınca Tasarı ile birleştirilmesine, görüşmelerde Tasarı metninin esas alınmasına ve Tasarı ve Tekliflerin daha ayrıntılı olarak incelenebilmesini teminen bir alt komisyon kurulmasına karar verilmiştir.

Alt Komisyonun, 4/6/2014, 5/6/2014, 6/6/2014, 9/6/2014, 10/6/2014, 11/6/2014 ve 12/6/2014 tarihlerinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Devlet Personel Başkanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, Türkiye İş Kurumu, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Mesleki Yeterlilik Kurumu, TÜİK, BDDK, TRT, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları, Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü, Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi, Elektrik Üretim Anonim Şirketi, TÜRKSAT A.Ş., Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Ziraat Odaları Birliği, Türkiye Barolar Birliği, Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Hak İşçi Konfederasyonu, Memur Sendikaları Konfederasyonu, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye Madenciler Derneği, Türkiye Maden Şehitleri Aileleri Dayanışma Derneği, Öz Maden İş Sendikası, Madencilik Sektörü Başkanlar Konseyi Birliği ve diğer sivil toplum kuruluşları ile özel sektör temsilcilerinin katılımlarıyla yapmış olduğu toplantılarda Kanun Tasarısı ve teklifleri değerlendirilmiş, Tasarı ve teklifler üzerindeki görüşmeleri müteakip Tasarı ve tekliflerin gerekçesi Alt Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Alt komisyonda yapılan görüşmeler esnasında;

- Tasarı ile Manisa İli Soma İlçesinde faaliyet gösteren Soma Kömür İşletmeleri A.Ş.'ye ait Karanlıkdere mevkiî Eynez Maden Ocağı işletmesinde 13/5/2014 tarihinde meydana gelen maden kazası sonucunda çalışanlara tanınması öngörülen mali hakların aynı işletmeye ait Ata ve Işıklar maden ocaklarında çalışanlara da tanınması, söz konusu firmada çalışanlara yapılacak ödemeler konusunda eksik veya ödenmemiş ücretlerinin takibinde kazanın meydana geldiği ocak ile diğer ocak çalışanları arasında bir ayırım yapılmaması gerektiği ve bu konunun olumlu görüşle Plan ve Bütçe Komisyonunda değerlendirilmesi,

- 13/5/1971 tarihli ve 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu uyarınca kurulan sıkıyönetim mahkemelerinin görev alanına giren suçlar nedeniyle yakalanan veya tutuklananlardan, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yönetime el koyduğu 12 Eylül 1980 tarihinden itibaren haklarında kovuşturmayaya yer olmadığına veya beraatlerine karar verilenlerin, gözaltında veya tutuklulukta geçen sürelerine ilişkin getirilmiş olan prim borçlanması imkanının söz konusu dönemde adil yargılama imkanı bulunmayışından ötürü hüküm giyenlerin hükümlülükte geçirmiş oldukları süre için de tanınması hususunun Plan ve Bütçe Komisyonunda değerlendirilmesi,

Temennisinde bulunulmuştur.

Komisyonumuzda Tasarı ve Teklifler üzerinde yapılan görüşmelerde çeşitli sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri tarafından;

- 13/5/2014 tarihinde Manisa İlinin Soma İlçesinde meydana gelen maden kazası sonucunda hayatını kaybedenlerin şehit statüsünde sayılması gerektiği ve yakınlarına bağlanan ölüm geliri veya aylığının artırılması gerektiği, diğer taraftan sadece söz konusu madende hayatını kaybedenlerin değil diğer madenlerde de hayatını kaybedenlerin şehit statüsü kapsamına alınması gerektiği,
- Avrupa ülkelerinde uzun yıllardan beri grizu veya göçük vb. nedenlerle maden kazalarının meydana gelmediği, bu nedenle bu ülkelerde yürürlükte olan iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin yasaların ayrıntılı bir şekilde incelenmesi gerektiği,
- Maden Şehitleri Aileleri Dayanışma Derneğinin kamu yararına çalışan dernek statüsüne alınmasının faydalı olacağı,
- Yeraltı işlerinde alt işveren uygulamasının kaldırılması gerektiği, rödövars olarak işletilen maden sahalarında rödövars sahibinin asıl işveren olarak faaliyetlerini sürdürmesi ve taşeron uygulamasına gitmemesi gerektiği, ayrıca yeraltında çalışanların risk tazminatı alması gerektiği,
- Son yıllarda ülkemizde dört büyük maden faciasının yaşandığı, 1990'lı yıllardan sonra alt işveren uygulaması nedeniyle maden kazalarında artış yaşandığı, maden ocaklarının çoğunda kaza riskinin bulunduğu, iş güvenliği düzenlemelerinin yeniden ele alınması gerektiği ve Madencilik Bakanlığı kurularak detaylı bir maden kanunu çıkarılmasının faydalı olacağı,
- Tasarının alt işveren işçilerine yeni bir hak getirmediği, mevcut hakların da kullanımını zorlaştırdığı, asıl işveren-alt işveren ilişkisinin muvazaalı olduğunun tespit edilmesi halinde alt işveren işçisinin sözleşmenin başından itibaren asıl işverenin işçisi sayılmasına yönelik mevcut uygulamayı ortadan kaldırdığı, bu uygulama sayesinde çok sayıda işçinin kamu işçisi haline geldiği ancak Tasarı ile muvazaanın tespiti halinde sadece ücret ve diğer mali hakların asıl işveren işçisinden düşük olmaması şartı getirilmekte olduğu, oysa ILO sözleşmesinin 94'üncü maddesinde emsal ücret düzenlemesinin yer almasından ötürü ayrıca bir düzenlemeye ihtiyaç olmadığı, sözleşmeye uyulmasının yeterli olacağı, ayrıca iş müfettişlerinin asıl işveren-alt işveren ilişkisinin denetimindeki yetkilerini ortadan kaldırdığı, mahkemelerin söz konusu tespiti yapmasının belli bir süre alacağı ve bu sürede alt işverenin iş sözleşmesinin bitmiş olabileceği,

- Kamu idareleri tarafından alt işverene verilebilecek yardımcı işlerin hangi işler olduğunun belirlenmesinde Bakanlar Kuruluna verilen yetkinin İş Kanununa uygun olmadığı, personelin yeterli nitelik veya sayıda olmaması halinde taşeron işçi çalıştırılmasına dayalı yardımcı işlere ilişkin hizmetlerde ihaleye çıkılabilemesine ilişkin düzenlemenin kamuda taşeron çalıştırmanın daha da yaygınlaşmasına yol açabileceği ve asıl istihdam biçimine dönüşeceği,
- Kamu idarelerine ait bir işyerlerinde yürütülen asıl işin bir bölümünde idarenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde, yeterli nitelik veya sayıda personel olmaması durumunda hizmet alımı ihalesine çıkılabileceğine yönelik düzenlemenin açıkça Anayasaya aykırı olduğu, bu düzenleme ile avukat, mühendis, doktor ve öğretmenlerin de alt işveren işçisi olarak çalıştırılabileceği,
- İşe iade davalarında işsizlik sigortasından işsiz kalınan dönem için yapılan ödemelerin geri alınmasında işçiye değil işverene rücu edilmesi gerektiği,
- Madencilere İşsizlik Sigortası Fonunda yardım yapılmasının yanlış olduğu, Fonun amacı dışında kullanıldığı, bunun yerine söz konusu yardımların Hazineden yapılmasının yerinde olacağı,
- Sendikal örgütlenme açısından asıl muhatabın asıl işveren olduğu, bu nedenle toplu iş sözleşmesinde muhatabın da asıl işveren olması gerektiği,

ifade edilmiştir.

Yapılan ayrıntılı görüşmelerin ardından Tasarının maddeleri aşağıda belirtilen değişiklikler yapılmak suretiyle kabul edilmiştir. Ayrıca Tasarı metninin tamamı kanun dili ve tekniği ile kanunların hazırlanmasında uyulan esas ve usuller doğrultusunda gözden geçirilmiş ve redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmıştır.

Çerçeve Madde 1

Tasarının çerçeve 1 inci maddesi, 4857 sayılı İş Kanununun 2 nci maddesinde tanımlanan asıl işveren-alt işveren ilişkisinin mevcut halinin devamının sağlanması amacıyla Tasarı metninden çıkarılmıştır.

Çerçeve Madde 2, 3, 4, 5, 6

Çerçeve 1,2,3,4 ve 5 inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 7

Tasarının çerçeve 7 nci maddesi; yer altında çalışan işçilerin yeraltında yapacakları çalışmaya ilişkin süreler konusunda tereddütlerin giderilmesini teminen yeniden düzenlenerek çerçeve 6 ncı madde olarak kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 8

Tasarının çerçeve 8 inci maddesi; 4857 sayılı Kanunun 98 inci maddesinde düzenlenen yaptırımların mevcut halinin devamının sağlanması amacıyla Tasarı metninden çıkarılmıştır.

Çerçeve Madde 9

Komisyonumuzca çerçeve 7 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 10

Tasarının çerçeve 10 uncu maddesi; müfettiş raporlarına itiraz süresinin otuz iş gününe çıkarılmasının sağlanması, içtihat birliğinin oluşması açısından iş mahkemelerince verilen kararlara karşı temyiz yolunun açılması, kamu idarelerine bu raporlara karşı süresi içinde itiraz yükümlülüğü getirilmesi ve temyiz merciinin kararlarını altı ay içinde vermesi amacıyla yeniden düzenlenerek çerçeve 8 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 11

Tasarının çerçeve 11 inci maddesi; yardımcı işlerin belirlenmesinde konfederasyonların görüşlerinin alınması ile asıl işlerin alt işverene verilmesinde, yerleşik yargı içtihatlarının dikkate alınması, yeterli nitelik ve sayıda personelin olmaması şartının ise kaldırılması amacıyla yeniden düzenlenerek çerçeve 9 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 12

Tasarının çerçeve 12 nci maddesi; 233 sayılı KHK ve 4046 sayılı Kanuna tabi kuruluşlar için her yıl Bakanlar Kurulu Kararı olarak yayımlanan Genel Yatırım ve Finansman Kararnamesinde öngörülen hizmet alımı izni süreci maddeye taşınarak mükerrer bir izin süreci oluşturulmaması, kapsamın daha net bir biçimde ifade edilmesi için Özelleştirme İdaresi Başkanlığı bünyesinde sermayesinin % 50'sinden fazlası kamuya ait kuruluşları tanımlayan cümlelin önüne "işletmeci kuruluş" ibaresinin eklenmesi ve süresi içerisinde yargı yoluna başvurmayan kamu görevlisine yaptırım öngörülmesi amacıyla yeniden düzenlenerek çerçeve 10 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Türkiye'nin 2015 yılında üstleneceği Yirmiler Grubu (G- 20) Dönem Başkanlığı kapsamında, 2014 ve 2015 yıllarında yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, ceza ve yasaklama hükümleri hariç 4734 sayılı Kamu İhale Kanunundan ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunundan istisna tutulmasına yönelik olan ve Tasarıyla birleştirilen Bursa Milletvekilleri Hüseyin Şahin ve Önder Matlı ile 8 milletvekilinin 2/2178 esas numaralı Kanun Teklifinin maddelerinden biri olan bir düzenleme Tasarıya çerçeve 11 inci madde olarak eklenmiştir.

Çerçeve Madde 13

Tasarının çerçeve 13 üncü maddesi; alt işveren işçilerinin örgütlenmesi halinde işçi sendikası ile kamu işveren sendikası arasında toplu sözleşme yapılabilmesine imkan sağlanması amacıyla yeniden düzenlenerek çerçeve 12 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Yeni Madde

22/9/2012 tarihinden önce 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre ihalesi yapılan ve Tasarının yürürlüğe gireceği tarih itibarıyla sözleşmesi devam eden ve ihale dokümanında fiyat farkı verilmesine ilişkin hüküm bulunan sözleşmelerde, yüklenicinin kullandığı akaryakıtı ilişkin fiyat farkı hesaplanmasına esas alınan endeks yerine Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan ilgili endekslerden uygun olan endeksin (Kok ve rafine petrol ürünleri, Kok Fırını ürünleri, Rafine edilmiş petrol ürünlerinden herhangi birinin) kullanılabilmesine ve özel tüketim vergisinde gerçekleşen değişikliğin fiyat farkı olarak hesaplanabilmesine ilişkin olarak Bakanlar Kuruluna yetki verilmesini sağlayan bir hüküm Tasarıya yeni çerçeve 13 üncü madde olarak eklenmiştir.

Çerçeve Madde 14

Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Tâbi oldukları uluslararası sözleşmelerin bulunması nedeniyle ve deniz ve hava taşımacılığının kendine özgü çalışma koşulları dikkate alınarak ülkemizdeki girişimcilerin uluslararası rekabette olumsuz etkilenmemelerini teminen uluslararası denizyolu ve havayolu taşımacılığı yapan araçların seyrüsefer hallerini 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapmak suretiyle Kanun kapsamı dışında tutan bir düzenlemenin Tasarıya çerçeve 15 inci madde olarak eklenmiştir.

Çerçeve Madde 15

Komisyonumuzca 16 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 6 ncı maddesine değişiklik yaparak mali müşavirlik, bakkal ve market gibi az tehlikeli sınıfta sayılan ve mikro işletme olarak tanımlanan işyerlerinin uygulamada iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin yerine getirilmesinde karşılaştıkları zorlukların giderilmesini teminen bu tür işletmelere kolaylık tanıyan ve işverene bir takım sorumluluklar veren bir düzenleme Tasarıya çerçeve 17 nci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Uygulamada karşılaşılan tereddütleri gidermek üzere çalışanların sağlık raporlarını çalışan sayısına bakılmaksızın hizmet alınan veya görevlendirilen işyeri hekiminden alabilmesi, ortak hizmet alınan sağlık ve güvenlik birimlerinde görev yapan işyeri hekimlerinin yetkisinin devam ettirilmesi ve 10'dan az çalışan bulunan ve az tehlikeli işyerleri çalışanlarının sağlık raporlarını kamu hizmet sunucuları veya aile hekimlerinden de alınabilmesine imkân tanıyan ve bir düzenleme Tasarıya çerçeve 18 inci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 6 ncı maddesinde yapılan değişikliğe ek olarak 10'dan az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde, işverenlerin veya vekillerinin iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin üstlenilmesine ilişkin eğitim programları, eğitimin süresi ve eğiticilerin nitelikleri ile görevlendirmeye ilişkin hususların Bakanlık tarafından belirleneceğine yönelik bir düzenleme Tasarıya çerçeve 19 uncu madde olarak eklenmiştir.

Çerçeve Madde 16

Komisyonumuzca 20 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 41 inci maddesinin birinci ve beşinci fıkraları ile 43 üncü maddesinin ikinci ve dördüncü fıkralarında yer alan kurulu bulunduğu işkolunda en az yüzde üç üye şartının, Ekonomik ve Sosyal Konseye üye konfederasyonlara bağlı işçi sendikaları için yüzde bir olmasını öngören bir hüküm Tasarıya yeni 21 inci madde olarak eklenmiştir.

Çerçeve Madde 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26

Komisyonumuzca 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30 ve 31 inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 27

Komisyonumuzca kanunların hazırlanmasındaki usul ve esaslara uygunluğun sağlanmasını teminen redaksiyona tabi tutulmak suretiyle 32 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 28, 29, 30, 31, 32, 33

Komisyonumuzca 33, 34, 35, 36, 37 ve 38 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 34

Tasarının çerçeve 34 üncü maddesi; SGK'nın sahip olduğu gayri maddi hakların satışının, kişisel verilerin gizliliği ile güvence altında yapılması ve anonim veriler dışında bu verilerin paylaşılması, mevzuata bağlı kalınarak üçüncü kişilere satışının yapılarak gelir elde edilmesi amacıyla yeniden düzenlenerek çerçeve 39 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 35

Tasarının çerçeve 35 inci maddesi; SGK'nın muaf olduğu vergi, resim, harç ve teminatların daha anlaşılır bir şekilde sayılması suretiyle yeniden düzenlenerek çerçeve 40 ıncı madde olarak kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 36, 37, 38, 39

Komisyonumuzca 41, 42, 43 ve 44 üncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 40

Tasarının çerçeve 40 ıncı maddesi; sosyal sigorta terimleri bakımından teknik bir değişiklik yapılmak suretiyle yeniden düzenlenerek çerçeve 45 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 41 ve 42

Komisyonumuzca 46 ve 47 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 43

Tasarının çerçeve 43 üncü maddesi; alternatif tıp uygulamalarının, geri ödeme kapsamına alınmasının önlenmesi amacıyla yeniden düzenlenerek çerçeve 48 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 44

Tasarının çerçeve 44 üncü maddesi; 5510 sayılı Kanunda yer alan ve Tasarı metniyle sehven çıkarılan katılım paylarının üst sınırını düzenleyen hükmün, tekrar ihdas edilmesi amacıyla yeniden düzenlenerek çerçeve 49 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 45

Komisyonumuzca çerçeve 50 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 46

Tasarının çerçeve 46 ncı maddesi; aynı konularda mükerrer veya tenakuz teşkil edecek düzenleme yapılmasının önlenmeye yönelik sağlık hizmet sunucuları ve/veya ürün sağlayıcılardan satın alınan/alınacak ürün ya da sağlık hizmetlerinin kalitesinin, standardının, niteliğinin ve yeterliliğinin belirlenmesinde SGK'nın Sağlık Bakanlığı ile müştereken karar vermesi, ayrıca öngörülen düzenlemelerle amaçlanan hedefe ulaşılması ve uygulamada sorun yaşanmamasına yönelik olarak madde metninde teknik düzenleme yapılması amacıyla yeniden düzenlenerek çerçeve 51 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 47, 48, 49, 50, 51, 52

Komisyonumuzca çerçeve 52, 53, 54, 55, 56 ve 57 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 53

Tasarının çerçeve 53 üncü maddesi; maddeye bağlı geçici maddelerin kanunların hazırlanmasındaki esas ve usullere uygunluğun sağlanmasını teminen müstakil maddeler haline getirilmesi suretiyle;

- Maddeye bağlı geçici 53 üncü maddesi; 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki sigortalıların prim borçlarının ayrı bir yapılandırma yerine, genel yapılandırma kapsamına alınarak diğer sigortalılarla aynı kurallara tabi olmaları ve prim borçlarının aslını peşin olarak ödemeleri halinde, sosyal güvenlik mevzuatına göre hesaplanan gecikme cezası ve gecikme zammının tamamının terkin edilmesi amacıyla yeniden düzenlenerek çerçeve 58 inci madde olarak,
- Maddeye bağlı geçici 54 üncü maddesi çerçeve 59 uncu madde olarak aynen,
- Maddeye bağlı geçici 55 inci maddesi; 100 Türk Lirasını aşmayan alacakların ferileri ile birlikte terkininin yapılması amacıyla yeniden düzenlenerek çerçeve 60 ıncı madde olarak,
- Maddeye bağlı geçici 56, 57, 58 ve 59 uncu maddeleri çerçeve 61, 62, 63 ve 64 üncü maddeler olarak aynen,

kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 54

Tasarının çerçeve 54 üncü maddesi, maddede 90 gün olarak belirtilen zımnı red süresinin 60 gün olarak uygulanmasını teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 65 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 55

Tasarının çerçeve 55 inci maddesi; usul hukukuna yeni getirilen kuralların geçmişe yürümesinin ortaya çıkarabileceği sorunların giderilmesini teminen Tasarı metninden çıkarılmıştır.

Çerçeve Madde 56, 57

Komisyonumuzca çerçeve 66 ve 67 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Aile sağlığı merkezleri ile toplum sağlığı merkezlerinde nöbet tutan personele de 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ek 33'üncü maddesi uyarınca nöbet ücreti ödenmesine imkan sağlayan bir hüküm Tasarıya yeni çerçeve 68 inci madde olarak eklenmiştir.

Çerçeve Madde 58

Komisyonumuzca çerçeve 69 uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 59

Tasarının çerçeve 59 uncu maddesi;

- 17/02/2010 tarihli ve 5952 sayılı Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yapılması öngörülen değişiklikte, Müsteşarlık Müşaviri sayısının beşi geçemeyeceği belirtildiğinden ve mevcut durumda da Müsteşarlıkta bir adet Müsteşarlık Müşaviri kadrosu bulunduğundan, ekli (2) sayılı listedeki Müsteşarlık Müşaviri kadro sayısının dörde indirilmesi amacıyla,
- 35.000 adedi öğretmen unvanlı kadrolar, 1.000 adedi diğer hizmet sınıflarına ait kadrolarda kullanılmak üzere, 6512 sayılı 2014 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu kapsamında yapılan atamaların dışında 31/12/2014 tarihine kadar atama yapılmasına izin verilmek suretiyle, Millî Eğitim Bakanlığına ait toplam 40.000 adet öğretmen kadrosu ihdas edilmesini teminen,

değiştirilmesi suretiyle çerçeve 70 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen kesinleşmiş amme alacaklarının ve büyükşehir belediyeleri ile bunlara bağlı su ve kanalizasyon idarelerinin ve belediyelerin emlak vergisi, çevre temizlik vergisi, taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı, su ve atık su alacaklarıyla bunlara ilişkin ceza, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi alacaklarının yapılandırılmasını öngören ve 2/2178 esas numaralı Kanun Teklifinin maddelerinden biri olan bir düzenleme değiştirilerek Tasarıya çerçeve 71 inci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükelleflerinin, 31/12/2013 tarihi itibarıyla bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarını düzeltebilmelerine olanak sağlayan ve 2/2178 esas numaralı Kanun teklifinin maddelerinden biri olan bir düzenleme Tasarıya çerçeve 72 nci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Borç ödeme gücü bulunmayan Devlet yükseköğretim kurumları tıp fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi döner sermaye işletme birimlerinin ilaç, tıbbi malzeme ve tıbbi cihaz alımlarına ilişkin muaccel borçlarının ödenmesi amacıyla yükseköğretim kurumlarının bütçelerinde öz gelir karşılığı ödenekleştirilen tutarlardan, 2015 yılı sonuna kadar döner sermaye işletme birimi hesabına kaynak aktarımına imkân sağlayan bir hüküm Tasarıya yeni 73 üncü madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Türkiye İhracatçılar Meclisinin, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu bütçesine katkı payı ödemesini öngören bir hüküm Tasarıya yeni 74 üncü madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu hükümlerine göre oda ve borsa üyelerinin oda ve borsalara, oda ve borsaların da Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine olan borçlarının yapılandırılmasına yönelik bir düzenleme Tasarıya çerçeve 75 inci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu hükümlerine göre esnaf ve sanatkarların üyesi oldukları odalara, odaların birlik ve üyesi oldukları federasyonlara, birlik ve federasyonların Konfederasyona olan borçlarının yapılandırılmasına yönelik bir düzenleme Tasarıya çerçeve 76 ncı madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Sosyal Güvenlik Kurumu alacaklarının yeniden yapılandırılması suretiyle, yasal ödeme süresi geçmiş prim ve diğer alacakların zamanaşımına uğratılmadan tahsil edilmesine yönelik olan ve 2/2178 esas numaralı Kanun teklifinin maddelerinden biri olan bir düzenleme değiştirilerek Tasarıya çerçeve 77 nci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

2022 sayılı sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamındaki kişilere Tasarının yasalaşarak yürürlüğe gireceği tarihe kadar yersiz ödenen ve geri alınması gereken aylıklar ile bunlardan doğan ceza ve faizlerin terkin edilmesini ve ilgililer hakkında herhangi bir adli, idari ve icrai takibat yapılmamasını öngören bir hüküm Tasarıya yeni 78 inci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

TÜRKSAT A.Ş.'nin 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede öngörülen kısıtlamalardan muaf tutulmasına yönelik olan ve Denizli Milletvekili Mehmet Yüksel ve Çorum Milletvekili Cahit Bağcı ile 37 milletvekilinin 2/2190 esas numaralı Kanun teklifinin maddelerinden biri olan bir düzenleme Tasarıya çerçeve 79 uncu madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

6360 sayılı Kanunla tüm büyükşehir belediyelerinde belediye sınırının il mülki idare sınırı olarak kabul edilmesi nedeniyle büyükşehir belediyeleri dışında kalan belediyelerde eski uygulamanın devamı sağlanırken, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde görev yapan memur ve hizmetliler için yeni bir memuriyet mahalli tanımı yapılarak, büyükşehir olan illerde; aynı ilçe sınırları içinde ilçe belediye merkezi ile yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerlerin memuriyet mahalli olarak kabul edilmesini, aynı ilçe sınırları içinde belediye merkezi ile yerleşim özellikleri itibariyle bütünlük arz etmeyen yerlerin ise memuriyet mahalli dışı kabul edilerek harcırah ödenmesi imkânı getirilmesini, ayrıca ilçe belediyelerinin yerleşim yerlerinin birbirlerine yakınlaşması sonucu iç içe girmesi nedeniyle ilçe sınırları dışına çıkmakla birlikte bütünlük arz eden ve aralarında yerleşim özellikleri bakımından ayırım bulunmayan yerlerin de memuriyet mahalli olarak kabul edilmesini öngören hüküm Tasarıya yeni 80 inci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Avukatlık Kanununun 182'nci maddesi uyarınca Türkiye Barolar Birliği tarafından hazırlanıp Adalet Bakanlığına gönderilen yönetmeliklerin Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde karar verilmediği veya onaylandığı takdirde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmesini, geri gönderilen yönetmeliklerin ise Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmesini ve yönetmelikle veya diğer bir düzenleyici işlemle avukatlık stajına kabulde, staj döneminde ve avukatlık mesleğine kabulde sınav veya benzeri bir rejim öngörülemeyeceğini öngören bir hüküm Tasarıya yeni 81 inci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Kamu görevlileri hakkında tesis edilen atama, görevden alma, göreve son verme, naklen veya vekaleten atama, yer değiştirme, görev ve unvan değişiklikleri işlemleri hakkında verilen yargı kararlarının gereğinin Anayasaya uygun olarak idarenin takdir yetkisini ortadan kaldırmayacak şekilde yerine getirilmesini öngören bir hüküm Tasarıya yeni 82 nci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununun 1'inci maddesinde belirtilen cihazları ithal edenlerin bandrol mükellefiyetinin söz konusu cihazların serbest dolaşıma girişinde olmasını öngören böylece Kurum aleyhine oluşan kayıp kaçakçı önlemeyi amaçlayan bir hüküm Tasarıya yeni 83 üncü madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Türkiye Radyo - Televizyon Kurumunun, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsili öngörülen alacakları açısından uygulanmak üzere söz konusu Kanunun Maliye Bakanlığı, tahsil dairesi ve diğer makam, merci ve komisyonlara verdiği yetkileri Kurumun da kullanabilmesini, merkez ve taşra teşkilatı hizmet birimlerini tahsil dairesi sıfatıyla görevlendirebilmesini, ithalatçı firmaların bandrol ücreti yükümlülüklerinin gümrük işlemlerinden önce ifa edilmesini, bandrole tabi cihaz imalatçıları ve ithalatçıları ile nihai tüketicilere elektrik enerjisi satışı yapan firmaların Kuruma olan yükümlülüklerini tam ve zamanında yerine getirmelerini teminen talep edilen bilgilerin Kuruma verilmesini sağlayan bir hüküm Tasarıya yeni 84 üncü madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Tasarının kanunlaşarak yürürlüğe gireceği tarihten itibaren devir ve teslim işlemlerinin tamamlanmasının üzerinden beş yıl geçmiş olan özelleştirmeler hakkında verilmiş olan yargı kararlarının uygulanmasıyla ilgili olarak uygulamada karşılaşılan sorunların ve ortaya çıkan hukuki belirsizliğin giderilmesi amacıyla sözleşme ve/veya şartnamelerinde belirtilen haller dışında bu kuruluşların geri alınması yönünde herhangi bir işlem tesis edilmemesini öngören bir hüküm Tasarıya yeni 85 inci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

4458 sayılı Gümrük Kanununun 218'inci maddesinde yer alan “demirbaş eşya ile telefon ve diğer teknik donanımları” ibaresi “telefon ve büro eşyasını” şeklinde değiştirilerek işletmelerin yükümlülüklerinin belirgin hale getirilmesini; Anayasa Mahkemesi Kararı ile iptal edilen, 6455 sayılı Kanunun 8'inci maddesi ile 4458 sayılı Kanuna eklenen 218/A maddesinin ikinci cümlesinde yer alan devirlerin yöntemi, değer tespit komisyonu ve görevlendirme komisyonu üyeleri, bu komisyonların çalışma usul ve esasları ile diğer hususların belirlenmesi amacıyla yeniden düzenleme yapan hüküm Tasarıya yeni 86 ncı madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

TCDD'nin 2014-2018 Yılı Yatırım Programlarında yer alan projelerine karşılıksız tahsis yoluyla dış finansman sağlanmasına imkân sağlayan ve 2/2190 esas numaralı Kanun teklifinin maddelerinden biri olan bir düzenleme Tasarıya çerçeve 87 nci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Türkiye Halk Sağlığı Kurumunca belirlenen aile sağlığı merkezlerinde, çalışma saatleri dışında acil başvuran hastalara hizmet vermek amacıyla aile hekimleri ve aile sağlığı elemanları ile gerektiğinde Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşları personeline nöbet görevi verilebilmesini sağlayan bir hüküm Tasarıya yeni 88 inci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Havalimanı veya terminal binası işletmeciliğinin Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tekelinde olmaması nedeniyle buna ilişkin kiralamaların da imtiyaz sayılmamasına ve yapılan sözleşmelerin özel hukuk hükümlerine tabii olması hususunun açık ve net olarak belirlenmesine yönelik olan ve 2/2190 esas numaralı Kanun teklifinin maddelerinden biri olan bir düzenleme Tasarıya çerçeve 89 uncu madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Belediyelerin görev ve sorumlulukları arasına orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları yapma ve yaptıрма yetkisinin eklenmesini öngören ve 2/2190 esas numaralı Kanun teklifinin maddelerinden biri olan bir düzenleme Tasarıya çerçeve 90 ncı madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Belediyelerin sağlık, eğitim, sosyal hizmet ve turizmi geliştirecek projelere İçişleri Bakanlığının onayı ile ücretsiz veya düşük bir bedelle amacı dışında kullanılmamak kaydıyla önceki düzenlemedeki arsa yerine taşınmaz tahsis edebilmesini öngören ve 2/2190 esas numaralı Kanun teklifinin maddelerinden biri olan bir düzenleme Tasarıya çerçeve 91 inci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Kalkınma ajanslarında genel sekreter görevlendirmesinde Yönetim Kurullarının da önerebilecekleri adaylar arasından doğrudan Kalkınma Bakanlığınca görevlendirme ve görevden almaya imkân sağlayan bir hüküm Tasarıya yeni 92 nci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Ülkemizdeki nitelikli Ar-Ge personeli sayısının 2023’e kadar artarak devam etmesi açısından, 5746 ve 4691 sayılı Kanunlarda verilen Ar-Ge indirimi, gelir vergisi stopajı desteği, damga vergisi istisnası gibi destek unsurlarının süresinin 2023 yılına kadar devam etmesine yönelik olan ve 2/2190 esas numaralı Kanun teklifinin maddelerinden biri olan bir düzenleme Tasarıya çerçeve 93 üncü madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun uyarınca kurulan İhracatçı Birliklerinin görevleri arasına dış ticarete ilişkin konularda çalışma yapmanın yanı sıra yurt dışı hizmetlere ilişkin konularda da çalışmalar yapmasını öngören bir hüküm Tasarıya yeni 94 üncü madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Şirketler tarafından ticari vekillik görevi verilen kişiler tarafından yapılan hangi işlemlerin yetki kapsamında olduğunun üçüncü kişilerce bilinmesi ve yetkisiz temsil nedeniyle yaşanan mağduriyetlerin önlenmesi amacıyla temsile yetkili olmayan yönetim kurulu üyeleri ile şirkete istihdam ilişkisi ile bağlı olanların ve yetki sınırlarının, bu kişilerin görev yaptıkları pozisyonlara ilişkin görev tanımı, yetki ve sorumlulukların Türk Ticaret Kanununun 367’nci maddesi uyarınca hazırlanacak iç yönergede açıkça belirtilmek şartıyla, ticaret siciline tescil ve ilan edilebilmesine imkân sağlayan hüküm Tasarıya yeni 95 inci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Türk Ticaret Kanununun 371’inci maddesinde anonim şirketler bakımından getirilen temsile yetkili olmayan yönetim kurulu üyeleri ile şirkete istihdam ilişkisi ile bağlı olanların ve yetki sınırlarının, bu kişilerin görev yaptıkları pozisyonlara ilişkin görev tanımı, yetki ve sorumlulukların Türk Ticaret Kanununun 367’nci maddesi uyarınca hazırlanacak iç yönergede açıkça belirtilmek şartıyla, ticaret siciline tescil ve ilan edilebilmesine imkân sağlayan yeni düzenlemenin limited şirketler bakımından da uygulanmasını sağlayan bir hüküm Tasarıya yeni 96 ncı madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Radio ve Televizyon Üst Kurulunun gelirleri arasında yer alan yayın lisans ücretinin on yıl olan lisans süresi esas alınarak her yıl olmak üzere on eşit taksitte ödenmesini, katma değer vergisi beyannamesi ile paralellik sağlanması için beyanname verme süresinin ayın “20’si” yerine ayın “sonu” olarak belirlenmesini ve Üst Kurulun taşra teşkilatı bulunmadığından yapılacak icra takiplerinde Ankara icra dairelerinin yetkili olmasını sağlayan hüküm Tasarıya yeni 97 nci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Karasal sayısal yayın lisanslarının verilmesi için 6112 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde sıralama ihalesi yapılması öngörülmüş olup, ihaleler yapılmakla birlikte yargı tarafından verilen yürütmenin durdurulması kararları nedeniyle belirlenen süreçte lisansların verilememesi nedeniyle 6112 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde sıralama ihalesi yapılması zorunluluğunun kaldırılmasını ve radyo yayınları için yapılacak sıralama ihalesinin televizyon yayınlarından bağımsız hale getirilmesini öngören hüküm Tasarıya yeni 98 inci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarının Organize Sanayi Bölgelerinin müteşebbis heyetine Yüksek Planlama Kurulu kararı ile katılımına imkan sağlayan bir hüküm Tasarıya yeni 99 uncu madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Ekonomi Bakanlığınca görev alanına giren konularla ilgili olarak çalışmalarda bulunmak üzere diğer bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, meslek kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör temsilcileri ve konu ile ilgili uzmanların katılımı ile oluşturulan geçici çalışma gruplarına farklı illerden katılım sağlanması halinde, katılımcıların ulaşım ve konaklama giderlerinin Bakanlık bütçesinden karşılanmasına imkân sağlayan bir hüküm Tasarıya yeni 100 üncü madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı bünyesinde sürekli kurul olarak faaliyet gösteren Kaza Araştırma ve İnceleme Kurulunca ihtiyaç duyulması halinde, çözümü özel uzmanlık veya teknik bilgiyi gerektiren kaza araştırma ve incelemelerinde bilirkişi görevlendirilmesine olanak sağlayan ve 2/2190 esas numaralı Kanun teklifinin maddelerinden biri olan bir düzenleme değiştirilerek Tasarıya çerçeve 101 inci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Baraj bölgesi olması nedeniyle hizmet götürülemeyen Artvin ili Yusufeli ilçe merkezinde ve Denizli ili Acıpayam ilçesinde baraj projesi kapsamında kalan yerleşim yerlerinde yaşayan ailelerin yeni yerleşim yerlerine nakillerinde mağdur olmamaları ve söz konusu yerlerin sosyal ve idari bütünlüğünün bozulmaması için iskân edilme koşullarının yeniden belirlenmesine yönelik bir düzenleme Tasarıya çerçeve 102 nci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Sakarya İli, Kocaali İlçesinde bulunan yerleşim yerlerinin Melen Barajı rezervuar alanı ile mutlak koruma alanında kalması nedeniyle bu yerlerde yaşayan ailelerin yeni yerleşim yerine nakillerinde TOKİ yetkilendirilerek mağdur olmamalarına ve ilçenin sosyal/idari bütünlüğünün bozulmaması için yeniden yerleşim koşullarının belirlenmesine yönelik olan ve 2/2190 esas numaralı Kanun teklifinin maddelerinden biri olan bir düzenleme Tasarıya çerçeve 103 üncü madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Evrensel Posta Hizmet Yükümlülüğü, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile imzalanacak görev sözleşmesi ile yürütüleceğinden bu hizmetleri Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun denetimi altında yapacak olması nedeniyle PTT'ye ait işyerlerinin ruhsatlandırmalardan muaf tutulmasını öngören ve 2/2190 esas numaralı Kanun teklifinin maddelerinden biri olan bir düzenleme Tasarıya çerçeve 104 üncü madde olarak eklenmiştir.

Çerçeve Madde 60

Tasarının yürürlük maddesi; 6245 sayılı Harcırah Kanununda “Memuriyet Mahalli” ile ilgili tanımını değiştiren maddenin yürürlük tarihinin 31/3/2014 tarihinden geçerli olmasını teminen değiştirilmesi ve maddenin metin içinde yapılan değişiklikler doğrultusunda redaksiyona tabi tutulması suretiyle çerçeve 105 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 61

Tasarının yürütme maddesi; çerçeve 106 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Başkan	Üye	Üye
<i>Vedat Demiröz</i>	<i>İzzet Çetin</i>	<i>Mehmet Günal</i>
Bitlis	Ankara	Antalya
	(Muhalefet şerhimiz eklidir)	(Muhalefet şerhi ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Hüseyin Şahin</i>	<i>Cahit Bağcı</i>	<i>Mehmet Yüksel</i>
Bursa	Çorum	Denizli
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Muş</i>	<i>Musa Çam</i>	<i>Rahmi Aşkın Türeli</i>
İstanbul	İzmir	İzmir
	(Muhalefet şerhi ektedir)	(Muhalefet şerhi ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Baloğlu</i>	<i>Erkan Akçay</i>	<i>Uğur Aydemir</i>
Konya	Manisa	Manisa
	(Muhalefet şerhimiz eklidir)	
Üye	Üye	Üye
<i>Hasip Kaplan</i>	<i>Ertuğrul Soysal</i>	<i>Özcan Ulupınar</i>
Şırnak	Yozgat	Zonguldak
(Muhalefet şerhimiz ektedir)		

KARŞI OY YAZISI

I. KANUN TASARISININ GENELİ ÜZERİNDEKİ GÖRÜŞ VE ELEŞTİRİLERİMİZ

1/931 esas numaralı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı gerek usul ve gerekse esas açılarından çok ciddi sakıncalar taşımaktadır. Bu çerçevede, ilgili kanun tasarısının Plan ve Bütçe Komisyonu gündemine gelmesinden, üst komisyondaki birleştirmelere, Alt komisyondaki görüşmelerden eklenen önergelere kadar birçok hususta hukuka ve içtüzüğe aykırılıklar taşıdığı ve eşitsizlikler yarattığı görülmektedir.

“İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” başlıklı 61 maddeden oluşan torba yasa tasarısı, 30 Mayıs 2014 tarihinde, mesai bitimi saatlerinde TBMM’ye sunulmuştur. Aylardır, bütün kesimlerden saklanan söz konusu yasa tasarısı, TBMM’ye sunulmasının hemen ardından Plan ve Bütçe Komisyonuna sevk edilmiştir. 3 Haziran tarihinde başlayan Plan ve Bütçe Komisyonunda Komisyon Başkanlığınca söz konusu kanun tasarısıyla ilişkili görülen diğer kanun teklifleri birleştirilmiş ve Alt komisyon kurulmasına karar verilmiştir. Alt Komisyon çalışmalarına 4 Haziran günü başlamış ve çalışmalar 7 gün boyunca devam etmiştir.

Diğer taraftan, söz konusu kanun tasarısı Plan ve Bütçe Komisyonuna asli komisyon olarak gelirken Adalet Komisyonu, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu olmak üzere dört alt komisyona da tali komisyon olarak gitmiştir. Bununla birlikte, kanun tasarısı tali komisyonlarda görüşülmemiş olup, sadece Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmüştür. Bu durum AKP iktidarının yasama faaliyetlerini nasıl ciddiye almadığının somut bir örneğini oluşturmaktadır.

Alt komisyon çalışmalarında, Alt Komisyon Başkanı ve Komisyonun AKP üyesi milletvekilleri, toplum yararına ve ihtiyaçlarına uygun bir düzenleme yapma gayesinin dışında partilerinin ve bürokrasinin ihtiyaçlarına yönelik Anayasa’ya ve hukuk sistematiğine aykırı birçok düzenleme yaparken muhalefet partili milletvekillerinin en makul ve haklı önerilerini bile çoğunluklarıyla reddetmişlerdir.

Diğer taraftan, özellikle 12.06.2014 günkü oturumda, meclis tarihinde eşine rastlanılmayacak tarzda İç Tüzük hükümlerine aykırı işlemler yapılmış, bazı önergeler oylanıp AKP’li milletvekillerinin oylarıyla tasarıya usule aykırı biçimde eklenmiştir.

61 madde olarak Alt Komisyona gelen torba yasa tasarısı, alt komisyon çalışmaları sırasında 106 maddeye çıkmıştır. Esas komisyon çalışmalarında madde sayısının nereye varacağı meçhuldür. Alt Komisyonunda muhalefet partili milletvekillerinin önergeleri reddedilirken,(CHP milletvekillerinin verdiği önergeler konuları itibarıyla sıralanarak bu şerhin içine dahil edilmiştir.) AKP’li milletvekilleri tarafından verilen önergeler çoğunlukçu bir anlayış ile oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Söz konusu yasa tasarısı niteliği itibarıyla, TBMM’ye sevk edilmeden önce 2010 yılında yapılan Anayasa değişikliği ile anayasal bir kurum olan Ekonomik ve Sosyal Konsey’e sunulmamış, ayrıca ilgili sivil toplum örgütleri ve sendikalarla da paylaşılmamıştır. Plan ve Bütçe Komisyonu tarafından sivil toplum örgütleri görüşmeler esnasında toplantılara çağrılmış, ancak birçok örgüt ve dernek yasa ile doğrudan ilgiliyken çağırılmamıştır. Ayrıca, söz konusu Yasa Tasarısından etkilenecek toplumsal kesimlerin görüşleri alt komisyonda zaman zaman şeklen dinlenmiş, ancak hiç dikkate alınmamıştır.

Diğer taraftan, ilgili kanun tasarısı ile birleştirilen kanun teklifleriyle vergi ve sosyal güvenlik primleri alanında yapılan yeniden yapılandırmaların bütçeye ciddi etkileri bulunacağı açıktır. Bununla birlikte, söz konusu düzenlemelerin Merkezi Yönetim Bütçesi üzerindeki mali etkilerinin 5018 Sayılı Kanunun 14 üncü maddesi doğrultusunda TBMM’ye sunulmasının yanı sıra, Alt Komisyonunda ısrarlı sorularımıza rağmen açıklanmamış olması büyük bir eksiklik olarak görülmektedir.

Maden işçilerinin çalışma koşullarını kısmen iyileştiren ve kimsenin itirazının olmayacağı değişiklikleri, taşeron işçilik gibi oldukça tartışmalı ve kamuda taşeronlaşmayı kalıcı hale getiren düzenlemelerle aynı paket içinde sunulması toplumsal açıdan kanayan bir yara haline gelmiş taşeronlaşmanın sürmesi karşılığında maden işçilerine diyet önermek, kurnazlığın da ötesinde insafsızlık ve vicdansızlık olarak değerlendirilmelidir. Yine aynı şekilde kamu bürokrasisinin işleyişiyle ilgili birçok düzenlemenin de bu yasa tasarısının içine eklenerek, Anayasa Mahkemesi ve yargı kararlarını bertaraf etme anlayışı da siyasi iktidarın yasaları ne için ve kimin için yaptığını açıkça ortaya koymuştur.

AKP pek çok benzemez düzenlemeyi bir pakete koymuştur. Paketteki taşeron düzenlemelerine itiraz edilmesini, maden işçileri için yapılacak iyileştirmelere karşı çıkıyormuş gibi bir algı yaratılarak, bu yolla taşeronlaşmaya karşı olanlar susturulmak ve bastırılmak istenmiştir. Alt işveren işçisini üye yapma ve toplu iş sözleşmesi yapma umuduyla 3 işçi Konfederasyonu da taşeron sisteminin kalıcılığına ve kamudaki çalışanların hak ve özgürlüklerinin geri götürülerek atipik istihdam modellerinin başat hale getirilmesine çivi çakmıştır.

Tam adı “İş Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” olan torba yasa tasarısı Plan ve Bütçe Komisyonu Alt Komisyonunda 61 maddeden 106 maddeye çıkartılmıştır.

1/931 Esas nolu Yasa Tasarısında değiştirilen kanunlar aşağıda gösterilmektedir.

- 1) 4857 sayılı İş Kanunu,
- 2) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununu,
- 3) 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununu,
- 4) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununu
- 5) 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu
- 6) 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu
- 7) 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunun
- 8) 492 sayılı Harçlar Kanununu
- 9) 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununu
- 10) 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu
- 11)3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanun
- 12)5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu
- 13)5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununu
- 14)5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu
- 15)5952 sayılı Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun

16) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununu

17) 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname

AKP milletvekillerinin önergeleriyle kabul edilen ve Yasa Tasarısına eklenen yasa değişiklikleri ise aşağıda gösterilmiştir.

18) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu

19) 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu

20) 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu

21) 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun

22) 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu

23) 6245 sayılı Harciraç Kanunu

24) 1136 sayılı Avukatlık Kanunu

25) 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu

26) 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu

27) 4046 Sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun

28) 4458 sayılı Gümrük Kanunu

29) 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun

30) 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanunu

31) 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

32) 5393 sayılı Belediye Kanunu

33) 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun

34) 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun

35) 5910 sayılı Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun

36) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu

37) 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun

38) 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname

39) 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname

40) 637 sayılı Ekonomi Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun

41) 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun

42) 5543 sayılı İskân Kanunu

43) 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun

44) 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu

Diğer bir ifadeyle, madencilerin haklarını düzenlemek için taslak hazırladık diyerek kamuoyuna duyurulan tasarıda iş yasasından iskan yasasına, idari yargılama hukukundan avukatlık yasasına, borsalardan, esnaf yasasına kadar ilgili ilgisiz tam 44 yasa da değişiklik yapan bir metin yaratılmıştır. Tam 44 yasa veya kanun hükmünde kararname bir tek yasayla değiştirilmektedir. Her şeyden önce, birbiriyile ilgisiz 44 yasa da yapılan değişikliklerin incelenmesi, yasanın getirip götürdüklerinin değerlendirilmesi fiilen olanaklı değildir. Her birisi ayrı uzmanlık gerektiren 44 yasanın bir yasayla değiştirilip adına torba yasa denilmesi yasama faaliyeti olarak kabul edilemez. Yapılan iktidar partisinin istediği değişikliklerin meclise onaylatılmasıdır.

Üstelik bu yasaların hiçbirisi ilgili ihtisas komisyonlarına gönderilmemiş ve o komisyonlarda görüşülmeden, ilgili ilgisiz tümü Plan ve Bütçe Komisyonunda değerlendirilmiş ve AKP çoğunluğunca kabul edilmiştir.

Görüşmeler sırasında AKP'li milletvekilleriince imzalanıp Alt Komisyona getirilen önergelerin içeriği ve anlamı hakkında imzacı milletvekilleriinin hiçbir bilgisi bulunmadığı görüşmeler sırasında defalarca açığa çıkartılmıştır.

Yukarıda da görüldüğü üzere 44 Kanunu ve/veya Kanun Hükmünde Kararnameyi değıştiren bu Yasa Tasarısı olumlu ve önemli birkaç düzenleme yanında oldukça eksik ve tehlikeli hükümlerle doludur. Taşeronlaşmaya ve madencilere ilişkin hükümler torba yasadān çıkarılmalıdır. Çünkü maden işçisinin hakları taşeronlaşmanın diyeti olamamalıdır.

Yasa tasarısı 301 madencinin ölümünün üzerinden gerekçelendirilerek, hem taşeron sisteminin kalıcılaştırılarak ana çalıştırma biçimine dönüşmesine fırsat vermekte, hem de 17 Aralık'tan bu yana ülkede yaşanan pek çok olumsuzluğu torba kanunla temizleme gibi bir görüntü vermektedir.

Torba yasa tasarısında yer alan ve maden işçisinin çalışma koşullarını ve haklarını genişlettiği belirtilen düzenlemeler şöyledir;

1) Yeraltı maden işçilerinin günlük çalışma süresi 6 saate indirilerek haftalık çalışma süreleri 36 saat ile sınırlandırılmaktadır. Ancak, son anda AKP Milletvekilleriince verilen bir önerge ile bu düzenleme sadece maden işçilerinin yeraltı çalışmalarını kapsayacak hale getirilerek eski biçimine döndürülmüştür.

2) Yeraltı maden işlerinde çalışan işçilerin işten çıkarılmaları durumunda işe iade davası açabilmeleri için gerekli koşullardan biri olan 6 aylık kıdem koşulu kaldırılmaktadır. Böylece işten atılan maden işçileri 30'dan fazla işçi çalıştıran işlerde çalışıyorlarsa, yani İş Güvencesi Kanunu kapsamındaki işyerlerinde çalışıyorsa kıdem koşulu olmaksızın işe iade davası açmaları mümkün olacaktır.

3) Yeraltı maden işçilerinin emeklilik yaşı 50'ye düşürölmektedir.

4) Tasarı ile yeraltı maden işçilerinin yıllık izinleri 4'er gün artırılmaktadır.

5) Tasarı ile Soma Madencilik A.Ş' de çalışan işçilere ve ölenlerin hak sahiplerine İşsizlik Sigortası Fonundan aldıkları son ücret üzerinden net ücret ödemesi yapılması sağlanmıştır.

6) Tasarı ihalelerde sözleşme süresini üç yıla kadar çıkarmaya izin vermektedir. Bununla birlikte, taşeronun taşeronu uygulamasının önüne geçecek bir düzenleme öngörölmemiştir.

7) Asıl işverene işçilerin izin kullandırılmasının, ücretlerinin ödenmesinin ve işyerinde iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin alınması konusunda kontrol yükümlölüğü verilmiştir.

Taşeron sistemi altında uygulanmaları nerdeyse imkânsız olsa da bu düzenlemeler olumlu olarak değerlendirilmiş ve maden işçilerinin lehine olduğu için desteklenmiştir. Ancak 13 Mayıs'ta yaşanan katliam sonrasında ortaya çıkan gerçekler ışığında maden işçilerinin korunması için daha fazla düzenleme yapılması gerekmektedir. Ayrıca, maden işyerleri kadar tehlikeli olan ve ölümlü iş kazalarının artarak sürdüğü diğer sektörlerde çalışanlara yönelik olarak korumanın genişletilmesi ve ILO Sözleşmelerine uygun düzenlemeler yapılması taleplerimiz göz ardı edilmiştir.

Söz konusu yasa tasarısı, maden işçileri için bu olumlu düzenlemeleri içerirken, Soma katliamının ortaya çıkardığı ve acil değiştirilmesi gereken konulara yer vermemektedir. Tersine maden işçileri dâhil tüm taşeron işçiler için oldukça tehlikeli düzenlemeler içermektedir.

Tasarı özel sektöre bir kaynak aktarma aracı haline dönüşen kamuda taşeron işçi çalıştırma düzeninden vazgeçmemektedir, tersine bu sistemi kalıcılaştıracak hükümler getirmektedir.

Taşeron sistemi var olduğu sürece işçilerin yasalarda yer alan pek çok hakkı kâğıt üzerinde kalacaktır. Çünkü bu sistemin varlık nedeni işçi haklarını hile yoluyla ortadan kaldırmaktır. Maden işçilerinin haklarının geliştirilmesi elbette gereklidir ancak taşeron sistemi değişmediği sürece bu hakların hayata geçmesi oldukça zor olacaktır. Zaten başta tasarıda düzenledikleri haftalık çalışma süresini 36 saate düşüren 7. Madde, AKP'li komisyon üyelerinin tekriri müzakere talebi ve oylarıyla yeniden, daha asıl komisyonda görüşülmeden 45 saate çıkarılmıştır. Bu da AKP'nin asıl amacının madencinin çalışma ve yaşama koşullarını iyileştirmekten öte, bu faciayı fırsata dönüştürüp, torba kanunla 17 Aralıktan bugüne yaşananları aklamak için çabaladığının somut göstergesidir.

Yasa tasarısının Alt Komisyona gelen halindeki 1. Maddesinde İş Kanununun 2. Maddesinde yapılan değişiklikle hileli taşeron çalıştırmanın yaptırımlarının hafifletilip, emsal ücret ödeyerek taşeron sisteminin yaygınlaştırılmasının hedeflendiği görülmektedir. ***Ancak bu düzenleme muhalefet partileri ve sendikaların karşı çıkmasıyla tasarıdan çıkartılmıştır.*** İşçiler ve sendikalar tarafından açılan sayısız davada muvazaa tespit edilmiş ve özellikle çeşitli kamu kuruluşlarında yapılan taşeron uygulamalarında işçilerin başından itibaren kamu kurum ve kuruluşunun işçisi olduğu yönünde çok sayıda yüksek yargı kararı ortaya çıkmış iken (Örneğin Karayollarında ve sağlık sektöründe.), AKP yargı kararlarına direnerek bu yönde adım atmamış, işçileri kadroya almamış ve keyfi bir biçimde hileli taşeron uygulamasının devamında ısrar etmiştir. Söz konusu yasa tasarısındaki düzenlemelerle de bu toplumsal sorunun çözümü yerine Bakanlıkların yargılama ile ilgili sorun olarak tanımladığı alanlarda Bakanlıklar lehine düzenlemeler yapılmıştır.

Yasa tasarısında yapılan düzenlemeler ile kamuda çalışan taşeron işçilerinin kıdem tazminatlarının, değişik kamu kuruluşlarında geçen hizmetlerinin birleştirilerek ödenmesi öngörülmektedir. Bu düzenleme ilk bakışta olumlu olarak değerlendirilse dahi kamu açısından maliyet analizi yapılmadan getirilen bu düzenleme kamu taşeronlarının maliyetlerini kamuya yüklemek anlamına gelmektedir. Başka bir işverenin işçisi olduğu halde taşeron işçilerin kıdem tazminatının tamamını ödeyen kamunun, taşeron işçileri kendi işçisi sayıp kadroya almaktan kaçınması da ayrıca tartışılması gereken bir konudur. Çünkü bu kamudan alt işverene doğrudan kaynak transferidir. Hükümet bu tasarısı ve bu yaklaşımıyla, taşeron sistemi üzerinden yandaşına kaynak aktarmaktan vazgeçmeyeceğini, kamu kaynaklarını kendi çıkarları için kullanmaya devam edeceğinin altını bir kez daha çizmektedir.

Yasa tasarısında iş güvenliği denetimi konusunda, işyerinde denetimle görevli olanların işverenden bağımsızlığı ve iş güvencesi konusunda hiçbir iyileştirme yapılmamaktadır.

Tasarı hukuksuz olarak, hizmet alımı yoluyla özel sektöre devredilen madenlerin geri alınması ve kamu tarafından işletilmesi konusunda hiçbir hükme yer vermemektedir.

Tasarı, kamuda taşeron çalıştırmaya son verilmesi konusunda hiçbir düzenlemeye yer vermemektedir. Kamuda taşeron sistemine son verilmesi ve hileli taşeron uygulamalarının gereğinin yapılarak bu işçilerin kamu kadrolarına alınması temel bir ihtiyaç olarak durmaktadır.

Tasarıda yer alan madencinin çalışma koşullarını iyileştiren düzenlemelerin aciliyeti nedeniyle yasa tasarısından ayrılarak (uygulanması çok zor olsa da) özel bir yasa olarak düzenlenmesine yönelik taleplerimiz ise hükümetin olumsuz yaklaşımı nedeniyle kabul görmemiştir.

301 madencinin ölümü ardından gerçekten madencilerin çalışma koşulları iyileştirilmek isteniyorsa ilk yapılması gereken taşeron sistemine son verilmesidir. Soma katliamına yol açan bataklık taşeron sistemidir. Bataklık kurutulmalıdır. Yoksa taşeronlaşmanın kurbanlarına taşeronlaşmayı sürdürerek diyet ödetmek insafsızlıktır. Üstelik de bunun Sosyal Devlet ilkesine aykırı olarak İşsizlik Sigortası Fonuna yıkılarak yapılması devlet ciddiyeti ile uyuşmamaktadır.

II. KANUN TASARISININ MADDELERİ ÜZERİNDEKİ GÖRÜŞ VE ELEŞTİRİLERİMİZ

Kanun tasarısının maddeleri üzerindeki görüş ve düşüncelerimiz karşı çıktığımız en önemli maddeler başta olmak üzere aşağıda sıralanmıştır.

Tasarı ile madencileri haftalık çalışma süreleri yeniden 45 saate çıkarılmıştır.

Alt Komisyon metninin 6. Maddesinde yer alan değişiklik ile Plan ve Bütçe Komisyonumuza gelen yasa tasarısının ilk halinde madencilerin haftalık çalışma süresi 36 saate indirilmişken, yapılan değişiklikle bundan vaz geçilip, haftalık çalışma süresi korunmuş, sadece yer altında çalışma 36 saate indirilmiştir. Tasarının değiştirilen 6. Maddesine göre, “Yer altı işlerinde çalışan işçiler için yer altındaki çalışma süresi; haftada en çok otuz altı saat olup günlük altı saatten fazla olamaz.” hükmü gece yarısı tekriri müzakere ile değiştirilmiştir. Tasarıda bulunmayan "yeraltındaki" kelimesi ilave edilip "günlük" den sonra gelen " çalışma süresi" çıkarılmış ve madenlerde çalışmada başa dönülmüştür. Böylece AKP'nin madenci üzerinden emellerini gerçekleştirmeye çalıştığı da açığa çıkmıştır.

Tekriri müzekkere ile getirilen düzenlemeye göre, madenci haftalık 45 saatlik çalışma süresinin en fazla 36 saatini yer altı işlerde geçirecek, kalan 9 saatini yer üstü işlerde tamamlayacaktır. Madde, haftalık çalışma süresini azaltmamakta, sadece yer altında geçirilecek süreyi 36 saatle sınırlandırmaktadır. Yer altında 36 saatin üzerinde fazla çalışma ödenerek madencinin çalışmasını sürdürmesi de yine olanaklıdır.

Tasarı tefecilik yapanlara, ihale alıp artan akaryakıt fiyatları ve özel tüketim vergisi nedeniyle fark alamayanlara kolaylık getirmeyi de unutmamıştır.

Alt Komisyon metninin 13. Maddesinde ise bir başka işadamı veya iş adamları tarif edilerek özel korunmaya alınmışlardır. Maddeye göre;

“4734 sayılı Kanuna göre ihalesi yapılan ve ihale dokümanında fiyat farkı hesaplanabilmesine ilişkin hüküm bulunan yapım işleri ihalelerinde, yaklaşık maliyetin yarısından fazlasını akaryakıt giderinin oluşturduğu ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla geçici kabulü yapılmamış veya fesih/tasfiye edilmemiş işlerin, 22/9/2012 tarihinden sonra gerçekleştirilen kısımlarında kullanılan akaryakıtla ilişkin olarak fiyat farkı hesaplamasına esas alınan endeks yerine Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan uygun bir endeksin kullanılabilmesine ve özel tüketim vergisinde gerçekleşen değişiklik nedeniyle fiyat farkı hesaplanabilmesine dair esas ve usulleri tespite Kurumun teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

Sendikaların yetki alması için aranan iş kolu barajı Türk- İş, DİSK, Hak- İş üyesi sendikalarla sınırlı olarak %3 den %1'e düşürülmüştür.

Alt Komisyon metninin 21 Maddesiyle 6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Yasasının Geçici 6. maddesinin birinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1 – 41 inci maddenin birinci ve beşinci fıkraları ile 43 üncü maddenin ikinci ve dördüncü fıkralarında yer alan kurulu bulunduğu işkolunda en az yüzde üç üye şartı, Ekonomik ve Sosyal Konseye üye konfederasyonlara bağlı işçi sendikaları için yüzde bir olarak uygulanır.”

Ekonomik ve Sosyal Konsey perde bir kavramdır. Bu konseye üye konfederasyonlar sadece Türk İş, DİSK ve Hak İş dir. Taslak bu konfederasyonların adını açıkça anarak yapılan eşitsizliği görünür kılmak yerine ““Ekonomik ve Sosyal Konseye üye” kavramını kullanmış, Türk İş, DİSK ve Hak İş'i baraj oranını düşürerek taşeronlaşmanın kalıcılığı karşılığı ödüllendirmiştir.

Tasarı ile toplu sözleşme yapabilmek için yetki alma şartı olan işkolu genelinde işçilerin % 1'ni örgütlemiş olma hakkı için son toplantısını 5 Şubat 2009 da yapan, 12 Eylül 2010 Anayasa Referandumunda hükümetin "Ekonomik ve Sosyal Konseyi Anayasal bir kurum haline getiriyoruz." diye övündükleri, 3 ayda bir toplanması gerekirken 5 yılı aşkın süredir toplanmayan bir kurum olan Ekonomik ve Sosyal Konseye üyelik şartının getirilmiş olması, bir diğer deyişle sadece 3 işçi konfederasyonlarına üyelik şartının getirilmesi diğer bağımsız sendikalara bu hakkın % 3 olarak uygulanması Anayasa'ya aykırıdır, ayrımcılık yaratan bir düzenlemedir.

Yasa Tasarısı ile Genel Sağlık Sigortası için getirilen düzenleme GSS'nin ve Gelir Testi Sisteminin iflas ettiğinin açık kanıtıdır.

Alt Komisyon metninin 58. Maddesi ile GSS primlerine ilişkin düzenleme yapılmaktadır. AKP nin yasa yapma anlayışının hangi olumsuz sonuçlara yol açtığına bir örnek yine bu torba tasarıda mevcuttur. Genel Sağlık Sigortasının topluma tam anlatılmadan, toplum tarafından tam benimsenmesini beklemeden uygulamaya girmiş olması bugünkü sakıncayı ortaya çıkarmıştır. Gelir testi yaptırarak Genel Sağlık Sigortası Primi ödeme yükümlüsü olanların ancak %1 nin bu yükümlülüğünü yerine getirmiş olması durumu, bu konunun vahametini de ortaya koymaktadır. Tasarıyla bu yönde getirilen düzenlemeyi esas itibarıyla uygun bulmakla birlikte bundan sonra yapılacak çalışmalar için bu hususlara dikkat edilmesi uyarısını da yapmayı sorumluluğumuzun gereği olarak görüyoruz.

Alt Komisyon metninin 72 Maddesinde tefecilik yapanlara çağrı yapılmıştır. Maddeye göre;

“ Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri, 31/12/2013 tarihi itibarıyla düzenledikleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarını bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebileceklerdir. Kayıtdışı faaliyetler, rüşvetler vb. usulsüz harcamalar affedilmektedir.

Tasarının yasalaşması halinde yasayla özelleştirmeye ilişkin kesinleşmiş yargı kararlarının uygulanmaması ve atamalara ilişkin yargı kararlarının uygulanamaz hale getirilmesi hükmü getirilmiştir.

Alt Komisyon metninin 82. Maddesiyle getirilen düzenleme ile; “6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 28 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının üçüncü ve dördüncü cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, kamu görevlileri hakkında tesis edilen atama, görevden alma, göreve son verme, naklen veya vekâleten atama, yer değiştirme, görev ve unvan değişikliği işlemleriyle ilgili olarak verilen iptal ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin mahkeme kararlarının gereği iki yıl içinde; ilgilinin kazanılmış hak aylık derecesine uygun başka bir kadroya atanması suretiyle yerine getirilir.

“Kamu görevlileri hakkında yapılan bu tür idari tasarruflar; telafisi güç veya imkansız zararlar doğurmaz.”

“Kamu görevlileri hakkında tesis edilen atama, görevden alma, göreve son verme, naklen veya vekâleten atama, yer değiştirme, görev ve unvan değişikliği işlemleriyle ilgili olarak verilen iptal ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin mahkeme kararlarının gereğini yerine getirmeyen kamu görevlisi hakkında ceza soruşturması ve kovuşturması yapılamaz; ancak disiplin hükümleri saklıdır.”

Bu hükmün pratik anlamı şudur: İdare kesinleşmiş yargı kararlarını atama işlemlerinde iki yıl uygulamama özgürlüğünü kazanmakta daha sonrasında ise mahkeme kararlarının anlamını ortadan kaldıran bir düzenleme önermektedir.

Siyasi iktidar kendisine yandaş olmadığı için, kendisine göre şu ya da bu görüşte olduğu için, şu hatırlı kişinin ricasını yasaya aykırı bulup yerine getirmediği için, veya görevini gerektiği gibi yapmadığı iddiası ile her hangi bir kamu görevlisini görevden alıp bir başka ile, ilçeye, atayabilecektir.

Bu atama karşında hakkında işlem yapılan görevli yargıya başvurup, yürütmeyi durdurma kararı veya iptal kararı aldığıında idare bu kararı iki yıl içerisinde uygulayabilecek. Üstelik uygularken aynı göreve değil görevlinin “kazanılmış hak aylık derecesine uygun başka bir kadroya” atayarak uygulayacaktır.

Somut örnekten gidecek olursak, bir kısım polis müdürleri “paralel yapı üyesi oldukları için”, görevlerinden alınıp bir başka ile atandıklarında, yargıya başvurup yürütmenin durdurulması kararı aldıklarında bu kararı idare iki yıl bekletip iki yıl sonra üstelik bir başka yere atayarak uygulayabilecektir. İki yıl sonra uygulanacak bir yargı kararının üstelik kazanılmış hak derecesine uygun bir başka göreve atanarak yerine getirilmesini yargı kararının uygulanması olarak kabul etmek, her şeyden önce mantık kuralarına aykırıdır.

Atama işlemlerinde telafisi güç veya imkânsız zararı yargıcın belirleme yetkisi yargıcın elinden alınmakta, yargıç atama durumlarında zarar oluştuğunu görse de telafisi güç zarar var diyemeyecektir. İdari yargıda hangi durumların telafisi güç zararlara yol açacağıının takdiri yargıca bırakılmıştır. Torba yasa iktidarın atama yapması durumları için yargıcın takdir yetkisini ortadan kaldırmaktadır. Torba yasa da yer alan “Kamu görevlileri hakkında yapılan bu tür idari tasarruflar; telafisi güç veya imkansız zararlar doğurmaz” hükmü gereği, atanan memurun aile düzeni parçalanmış olsa da, çocukları okullarından eşi işinden olsa da bu durum yasa buyurduğu için telafisi güç zarar olarak nitelendirilemeyecektir.

Yürütmeyi durdurma kararı verilebilmesi için telafisi güç veya imkânsız zarar ve açık hukuka aykırılık unsurlarının birlikte gerçekleşmesi zorunludur. Tasarı atama kararının telafisi güç ya da imkânsız zararlara yol açamayacağı hükmünü getirerek gerçekte atanma kararlarında idarenin yürütmeyi durdurma kararı vermesini olanaksız hale getirmektedir. İdari yargı önüne atama kararı geldiğinde yürütmeyi durdurma için gerekli iki koşullardan birisini yasa hükmü gereği yok sayacağından, açık hukuka aykırılık görse de yürütmeyi durdurma kararı veremeyecektir.

Tasarının hükmü açıktır;

- a. Kamu Görevlileri bir yere atandığında,
- b. Kamu Görevlisi görevden alındığında,
- c. Kamu görevlisinin görevine son verildiğinde,
- d. Kamu Görevlisi naklen veya vekâleten atandığında,
- e. Kamu Görevlisi yeri değiştirildiğinde,
- f. Kamu Görevlisinin görev ve unvan değişikliği yapıldığında,

bu işlemlere maruz kalan görevli yargıya gidip işlemi iptal ettirdiğinde veya yürütmeyi durdurma kararı aldığına bu kararı uygulamayan kamu görevlisi hakkında suç duyusunda bulunamayacak, yargı kararını uygulamayan kamu görevlisi ceza kovuşturmasına tabi tutulamayacaktır.

Yargı kararları herkesi bağlayacak ancak kendisini yargı kararı ile bağlı hissetmeyen kamu görevlisi ceza kovuşturmasına tabi tutulamayacak. iktidar isterse yargı kararlarını yerine getirecek, istemez ise yerine getirmeyecektir. Hükümet torba yasa tasarısı ile örtülü sıkıyönetim ilan etmektedir. Yasa Tasarısı özellikle yargı kararlarının uygulanmaması ve uygulamayanların ceza kovuşturmasının engellenmesi hükmüyle hukuk devletini askıya almıştır. Yargı kararlarının bağlayıcılığı ilkesi deforme edilerek Anayasanın 2. Maddesinde tanımlanan hukuk devleti ilkesi yok sayılmıştır. Anayasa'nın 138. Maddesine göre yargı kararları yargı yasama yürütme ile gerçek ve tüzel kişileri bağlar. Herkes yargı kararlarına uymak zorundadır. Tasarı yasalarsa yargı kararları uygulanmayacak ve bunları uygulamayan görevlilere ceza kovuşturması yapılamayacaktır. Bu nedenle söz konusu düzenleme Anayasa'nın 138. Maddesine de aykırıdır. Bu çerçevede, söz konusu maddenin kanun tasarısı metninden çıkarılması gerekmektedir.

Torba yasayla kesinleşmiş yargı kararına göre SEKA Balıkesir işletmesini on yıldır hukuka aykırı elinde tutan Albayraklar gibi şirketler artık kesinleşmiş yargı kararıyla bağlı olamayacaktır.

Alt Komisyon metninin 85. Maddesiyle 4046 Sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanuna eklenen geçici maddeye göre;

“Bu Maddenin yayımı tarihi itibarıyla devir ve teslim işlemlerinin tamamlanmasının üzerinden beş yıl geçmiş olan özelleştirmeler hakkında verilmiş olan yargı kararları ile ilgili olarak sözleşmelerinde belirtilen haller dışında bu kuruluşların geri alınması yönünde herhangi bir işlem tesis edilmez.”

SEKA Balıkesir işletmesinin Albayraklar A.Ş.'ye değerinin ellide biri fiyatına satılmasını idari yargı iptal etmiş, karar kesinleşmiştir. Kesinleşen yargı kararını Albayraklar uygulamayıp, devlete ait işletmeyi kesinleşen yargı kararına karşın yıllarca hukuka aykırı bir şekilde ellerinde tutmuşlardır. Tasarının yasalasması halinde, kesinleşmiş yargı kararını beş yıl süreyle uygulamayan, özelleştirmeden işletme alanlar, hukuka aykırı bir şekilde beş yıl işletmeye el koymaları karşılığı işletmenin sahibi olarak ödüllendirileceklerdir. Aynı örnek TDİ Limanları ve Seydişehir Alüminyum Fabrikasının satışı içinde geçerlidir. Açıkça yasa yoluyla yargı kararlarının uygulanmayacağı hüküm altına alınmaktadır. Anayasa'nın 138. Maddesi açıktır. İdare, yargı kararlarını derhal uygulamakla yükümlüdür. Getirilen bu düzenleme ile Anayasa ihlal edilmektedir. Kaldı ki Anayasa Mahkemesi, 2012/73 Esas ve 2013/107 Sayılı Kararı ile 6300 Sayılı Kanun'unda yer alan aynı içerikli bir düzenlemeyi iptal etmiştir. Siyasi iktidar, Anayasa'ya aykırı bulunup iptal edilmiş bir düzenlemeyi yeniden yasalastırarak hukuk devleti ilkesini de yok etmektedir. Bu çerçevede, söz konusu maddenin kanun tasarısı metninden çıkarılması gerekmektedir.

Tasarı belediyelerin ellerinde bulunan ranta açık her türlü taşınmazın bedelsiz veya düşük bedelle yandaşa (Bu TÜRGEV’de olabilir) aktarılmasını da unutmamıştır.

Alt Komisyon metninin 91. Maddesi ile 5393 sayılı Belediye Kanununun 15. maddesinde belediyelerin satabilecekleri varlıklar içinde sayılan "arsa" kelimesini "taşınmaz" olarak değiştirerek, özellikle İstanbul gibi varlıkları çok değerli olan arsa, arazi, yalı, kıyı sosyal tesis v.s. taşınmazların belediyeler tarafından istediği kişi, kurum ya da kuruluşlara bedelsiz veya çok düşük bedelle devrine ilişkin düzenleme getirilmiştir. Bu topyekun halka ait olan varlıkların yandaşa devrinden başka bir anlam taşımamaktadır.

Alt Komisyon metninin 98. Maddesi ile

Alt Komisyon metninin 9. maddesi ile kamuda hizmet alımı yönteminin kapsamının genişletilmiştir. Nitekim 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62. Maddesinin (e) bendinin 1 numaralı alt bendinde hangi işlerin yardımcı işler olarak tanımlanacağını idareler itibarıyla belirleme yetkisi Bakanlar Kurulu’na verilmiştir. Bu durum açık bir biçimde Anayasanın 128. maddesine ve kamu personel mevzuatına aykırıdır. Nitekim Anayasamızın 128. Maddesi “Devletin, Kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yürütülür.” Hükmünü haizdir. Bu çerçevede, kamu idarelerinde asli iş-yardımcı iş ayırımını yapma yetkisinin Bakanlar Kurulu’nun yetkisine bırakılması Anayasa ile çelişmektedir.

Diğer taraftan, aynı maddenin 2 numaralı alt bendinde idareye ait bir işyerinde yürütülen asıl işin bir bölümünün hizmet alım yöntemiyle verilmesinde var olan “yeterli nitelik veya sayıda personel bulunmaması” şartı da kaldırılarak hizmet alım sözleşmesinin kapsamı genişletilmiştir.

Alt Komisyon metninin 11. Maddesinde yer alan ve 4634 sayılı Kanuna bir geçici madde eklenerek Türkiye’nin yirmiler grubu dönem başkanlığı kapsamında yapılacak etkinlikler için 4734 ve 5018 sayılı kanun hükümlerinden 2014 ve 2015 yıllarında muaf tutulması amaçlanmaktadır.

Alt Komisyon metninin 12. Maddesinde yer alan ve 4735 sayılı Kamu ihale Sözleşmeleri Kanununun 8. Maddesine bir fıkra eklenerek taşeron işçilerinin örgütlenmeleri halinde kamu işveren sendikası ile toplu sözleşme yapabilmeleri amaçlanmaktadır. Ancak imzalanan sözleşme ile alt işverene fiyat farkı verilebilmesi, sözleşmenin Kamu İşveren Sendikaları ile imzalanması şartını getirilmektedir. Bu durum serbest toplu sözleşme ve sendika seçme özgürlüğüne açık müdahale içerdiğinden hem iç hukuk hükümlerine, hem de ILO normlarına açıkça aykırıdır.

Alt Komisyon metninin 15. Maddesinde yer alan ve 6331 sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanununun 2. Maddesinde değişiklik yapılarak uluslararası denizyolu ve havayolu taşımacılığı yapan araçların seyrüsefer hallerinde kanundan muaf tutulması amaçlanmaktadır. 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nu amacından saptırılmış ve bütün çalışanların kapsama dahil edilmesi yerine kapsam dışına çıkarılmasına yönelik bir yaklaşım tıpkı yürürlük tarihinin ertelenmesine benzer şekilde torba kanuna eklenmiştir.

Alt Komisyon metninin 17. Maddesinde yer alan ve 6331 sayılı kanunun 6. Maddesinde değişiklik yapılarak meslek lisesi ve üniversite öğrencileri staj yaptıkları işyerlerinde toplam çalışan sayısına dahil edilmeyerek, işyerinin iş sağlığı ve güvenliği yükümlülükleri hafifletilmektedir. İşyerlerinde alınması gereken önlemlerde öğrenci ve çıraklar çalışan olarak sayılmamaktadırlar. Oysa iş sağlığı ve güvenliği kavramı statüyle bağlantılı bir kavram değildir. Çalışma edimiyle bağlantılıdır. Uluslararası sözleşmelere aykırı olan bu düzenlemeye de karşı çıkılmaktadır

Alt Komisyon metninin 25. maddesi ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası eklenen geçici bir madde ile “...kömür ve linyit çıkarılması faaliyet kollarında Manisa İli Soma İlçesinde faaliyet gösteren Soma Kömür İşletmeleri A.Ş.’ye ait Karanlıkdere mevkiî Eynez Maden Ocağı işletmesinde 13/5/2014 itibarıyla sigortalı olanlara veya bunların 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinde sayılan hak sahiplerine aynı maddede belirtilen oranlarda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca belirlenen sürede aylık net ücretleri esas alınarak Fondan ödeme yapılır. Bu ödemelerden vergi veya başka ad altında herhangi bir kesinti yapılamaz. Bu ödemeler, işverenin ücret ve diğer yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.” hükmü getirilmiştir.

Söz konusu hüküm ile getirilen düzenleme olumlu olmakla beraber, bu ödemelerin İşsizlik Sigortası Fonu yerine Bütçe kaynaklarından yapılmasının daha uygun olduğunu düşünmekteyiz. İşsizlik Sigortası Fonunun kuruluş amacı, hak sahibi işsizlere ödenecek işsizlik yardımları ile istihdamı artırıcı ve işgücünün niteliklerini yükseltici faaliyetlerde bulunmaktır. Bu kapsamda, İşsizlik Sigortası Fonunda değişiklik yapılarak, işsizlik sigortası ödemelerinden yararlanma koşullarının hafifletilmesi, işsizlik ödemelerinin süresinin artırılması ve işsizlere yapılacak ödemelerin yükseltilmesi amaçlanmalıdır. Ayrıca, 6331 Sayılı Kanunun 25. Maddesinin 6. Fıkrasında belirtilen işveren yükümlülüğü ile çelişmektedir. Bu nedenle, söz konusu ödemelerin ayrıca işverenden rücu edilmesine ilişkin düzenleme yapılmalıdır.

Alt Komisyon metninin 29. maddesi ile 3201 sayılı Kanunun 5. Maddesine eklenen fıkra ile yurtdışında çalışanların yurtdışında geçen sürelerinin borçlanması değişikliğe gidilerek borçlanma süresinin tespitinde borçlanma talebinde bulunulan tarihler arasındaki son tarihten geriye doğru borçlanma yapma yükümlülüğü getirilerek yeni bir ayrımcılık yaratılmıştır. Türkiye’de ikamet eden bir sigortalı borçlanma yapmak istediği takdirde istediği zaman aralığını borçlanabilirken, yasa tasarısıyla getirilen düzenleme nedeniyle bu imkan yurtdışında yaşayan yurttaşlarımız açısından kısıtlanmıştır. Bu da sigortalılar için emekli aylıklarının daha düşük bağlanmasına neden olacaktır.

Alt Komisyon metninin 36.maddesi ile 5502 sayılı Kanunun 28 inci maddesine bir fıkra eklenerek “Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü bünyesinde çalıştırılmak ve yirmi kişiyi geçmemek üzere sözleşmeli olarak uzman personel istihdam edilebilmesi imkânı getirilmiştir. Bununla birlikte, “Bu şekilde çalıştırılacak olanlardan Kurumca belirlenecek en fazla on kişiye ödenecek ücret, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenlerin sözleşme ücreti tavanının dört katını, geri kalanlar için ise üç katını geçemez ve bunlara bu fıkra da belirtilen ücret dışında herhangi bir ödeme yapılamaz.” hükmü ile söz konusu personelin farklı bir ücret rejimine tabi olması öngörülmüştür.

Bununla birlikte, kamuda bir kurumda mevcut ücret rejiminin dışında personel çalıştırılması doğru değildir. Eğer SGK’nın bu madde kapsamında çalıştırılmak üzere personel ihtiyacı varsa ve bu niteliklere uygun personeli yoksa diğer kamu kurumlarından sürekli veya geçici transfer yoluyla bu ihtiyacı karşılaması mümkündür. Diğer taraftan, bu madde kapsamında mevcut ücret rejiminin dışında personel istihdamı 666 sayılı KHK’nın eşit işe eşit ücret verilmesi prensibine de aykırıdır.

Alt Komisyon metninin 39.maddesi ile 5502 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin başlığı “Kurumun taşınmaz edinimi, taşınır ve taşınmaz mal varlıkları ile gayri maddi haklarının hukuki durumu” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kurum, Anayasa tarafından güvence altına alınan kişisel verilerin gizliliği ilkesine bağlı kalmak koşuluyla, gayri maddi haklarını satabilir.”

Kanun tasarısının ilk halinde var olan gayri maddi hakların SGK tarafından satılabilmesi hükmüne gayri maddi hakların kapsamının çok geniş olması nedeniyle yaptığımız itirazlar ve Komisyonunda yapılan tartışmalar sonucunda maddeye “Anayasa tarafından güvence altına alınan kişisel verilerin gizliliği ilkesine bağlı kalmak koşuluyla” ifadesi eklenmiştir.

Bununla birlikte kanun metninde satılabilecek gayri maddi hakların ismen sayılmasının ortaya çıkacak tartışmaları önleyeceği düşüncesindeyiz. Sigortalıların özel sağlık ve gelir bilgilerinin de kapsamı dahilinde olduğu gayri maddi haklar kavramı ile SGK ticarileştirilmektedir.

Alt Komisyon metninin 70. Maddesinde yer alan ve 652 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK ya ekleme yapılarak 35.000 öğretmen, 1000 adet diğer hizmet sınıfları olmak üzere 40000 kadro ihdası yapılmaktadır. Halihazırda 300.000’den fazla öğretmenin atanmayı beklediği bir durumda bu düzenleme ile ihdas edilen kadrolar oldukça yetersiz olduğu gibi getirilen düzenlemede ihdas edilen kadroların dağılımları da belirtilmemiştir.

Alt Komisyon metninin 79. Maddesinde yer alan ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 33. Maddesinde değişiklik yapılarak TÜRKSAT A.Ş., Sayıştay denetiminin dışına çıkarılmaktadır ve 631 Sayılı KHK kısıtlamalarından muaf tutulmaktadır.

Alt Komisyon metninin 81. Maddesinde yer alan ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 182. Maddesinde yapılacak değişiklik ile Türkiye Barolar Birliğince yayınlanmak üzere Resmi gazeteye gönderilen ancak yayınlanmayarak geri gönderilen yönetmeliklerin Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edilmesi koşuluyla yayınlanması düzenleniyor. Halihazırda Danıştay’da aynı konu ile ilgili görülen davada verilen yürütmeyi durdurma kararı bertaraf edilmekte ve Anayasa’ya aykırı bir düzenleme yapılmakta ve Adalet Komisyonunda görüşülen başka bir kanun tasarısındaki bu durum yasa tasarısıyla ayrıca düzenlenerek TBMM İhtüzük hükümleri ihlal edilmektedir.

Alt Komisyon metninin 87. maddesi ile 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna geçici bir madde eklenerek Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2014-2018 Yılları Yatırım Programlarında yer alan projelerinin finansmanı için herhangi bir dış finansman kaynağından Türkiye Cumhuriyetinin borçlu sıfatıyla sağlayacağı kredileri, anılan Genel Müdürlüğe bütçe gelir ve gider kalemleri ile ilişkilendirilmeksizin karşılıksız tahsis etmeye Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır.

Söz konusu madde ciddi sakıncalar içermektedir. Öncelikle bu madde ile sadece 2014 Yılı Yatırım Programı değil, daha henüz hazırlanmamış 2015, 2016, 2017 ve 2018 yılları Kamu Yatırım Program’larında yer alacak projeler de Hazine garantisi kapsamına alınmıştır. Böyle bir durum kabul edilebilir değildir.

Diğer taraftan, Hazinenin miktarı belli olmayan ölçülerde borç yükü altına girmesi ciddi sakıncalar taşımaktadır. Son yıllarda Türkiye’de özellikle yerel yönetimlerin yürüttüğü projeler için gerekli finansman hazine garantili dış kredilerle sağlanmış ancak söz konusu kurumların bazılarının kredi borçlarını geri ödeyemedikleri ve bu ödemelerin Hazine tarafından üstlenildiği hususları göz önünde bulundurulmalıdır. Buna ilaveten, kapsamı ve tutarı giderek artan KÖİ projeleri ile getirilen Hazine garantilerinin koşullu yükümlülükler yaratarak gelecekteki borç yükünü artırmasının yanlışlığı tartışılırken, şimdi de Hazine’ye bir kamu kurumu için dış borçlanma imkanı getirilmesi anlaşılabilir bir durum değildir.

Diğer taraftan, söz konusu Hazine garantilerinin bütçe gelir ve gider kalemleri ile ilişkilendirilmeksizin tahsis edilmesi de hiçbir şekilde kabul edilemez. Kamu yatırımları bütçe olanakları ile yapılmalıdır. Bütçe dışı yöntemler gerek mali disipline ve gerekse bütçe prensiplerine aykırıdır. Söz konusu borçlanmanın bütçe dengeleri içinde kavranamaması bir taraftan bütçe açıklarının gerçekte olduğundan daha düşük görünmesine neden olacak, diğer taraftan da kamu borçlarının gerçek büyüklüğünü görmemizi engelleyecektir.

Alt Komisyon metninin 89. maddesi ile 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 33 üncü maddesine "Bu madde kapsamında yapılacak kiralama ve/veya işletme hakkının verilmesi imtiyaz addolunmaz. Bu çerçevede imzalanan sözleşmeler özel hukuk hükümlerine tabiidir." fıkrası eklenmiştir.

Söz konusu düzenleme ciddi sakıncalar içermektedir. Bilindiği üzere Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMİ) 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye (KHK) tabi bir Kamu İktisadi Kuruluşudur. 233 sayılı KHK'nin 2 nci maddesinin 3 nolu bendinde Kamu İktisadi Kuruluşu (KİK); "sermayesinin tamamı devlete ait olup, tekel niteliğindeki mal ve hizmetleri kamu yararı gözeterek üretmek ve pazarlamak üzere kurulan ve gördüğü bu kamu hizmeti dolayısıyla ürettiği mal ve hizmetler imtiyaz sayılan kamu iktisadi teşebbüsüdür".

Dolayısıyla bu genel düzenleme kapsamında bir KİK olarak faaliyet göstermekte olan DHMİ 233 sayılı KHK'nin sözü geçen maddesi kapsamında bir KİK olarak faaliyetini sürdürdüğü sürece, ürettiği kamu hizmetlerinin "imtiyaz" olma niteliği değişmeyecektir. Zira DHMİ'nin ürettiği hizmetlerin "imtiyaz" niteliği taşıması kurumsal statüsü ile ilgili olup, tüzel kişiliğine ilişkin tanım ve statü değişmediği sürece, 233 sayılı KHK'nin ilgili maddesi dışında, herhangi bir yasal düzenleme yapmak suretiyle, ürettiği mal hizmetlerin imtiyaz olma niteliği değiştirilemeyecektir.

Kaldı ki, 28.06.1995 günlü 1995/23 sayılı Kararında idare ile sermaye şirketleri arasında yapılacak sözleşmelerin, imtiyaz teşkil etmeyecek nitelikte olmasına ilişkin yasal düzenlemelerin Anayasaya aykırı olduğu belirtildiğinden, Anayasa Mahkemesince iptal edileceği belli olan bir "yasal" düzenleme ile karşı karşıya olduğumuz açıktır.

Alt Komisyon metninin 95. Maddesinde yer alan ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda yapılan değişiklik ile Anonim şirketlerde hizmet akdi ile çalışanlara sınırlı yetki devri yapılabilmesinin önü açılmaktadır. Özellikle Soma Madencilik A.Ş.'de yaşanan süreçten sonra iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınması ve uygulanması gibi sorumlulukların da şirket çalışanlarına devrine imkan sağlayan bu düzenleme oldukça tartışmalıdır. Halihazırda soruşturması sürmekte olan Soma davalarını da etkileyebilecek olan bu düzenlemenin kanun tasarısından çıkarılmasına ilişkin önerilerimiz dikkate alınmamıştır.

III. TORBA KANUN TASARISININ ALT KOMİSYON ÇALIŞMALARINDA CHP OLARAK VERMİŞ OLDUĞUMUZ KABUL EDİLMEYEN ÖNERGELER

Alt Komisyon görüşmeleri sırasında maden çalışanlarına ilişkin düzenlemeler ile çeşitli kamu alacaklarına ilişkin af ve terkinlere ilişkin getirilen düzenlemeler ve diğer toplumsal sorunlara ilişkin olumlu yaklaşım sergilememiz ve yapılacak kanuni düzenlemelerin daha kapsamlı ve geniş toplumsal kesimlerin haklı taleplerini kapsamaları için verdiğimiz önergelerimiz ise AKP'li vekillerin oylarıyla içerikleri bile tartışılmadan reddedilmiştir.

Torba Kanun Tasarısının Alt Komisyon çalışmaları sürecinde vermiş olduğumuz ancak AKP çoğunluğunca kabul edilmeyen önergelerimiz ve içerdiği konular aşağıdadır:

■ 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 3. Maddesinde yapılacak değişiklikle yükseköğrenimine devam edenlerin yaşına bakılmaksızın anne ya da babasının sağlık sigortasından yararlandırılması yönündeki önergemiz,

■ 5510 sayılı Kanunun 4. Maddesi kapsamında oluşan sigorta primi borçlarının gecikme cezaları ve gecikme zamlarının affedilmesi yönündeki önergemiz,

■ 5510 sayılı Kanunun 6. Maddesinde yapılacak değişiklikle işverenin işyerinde ücretsiz çalışan eşinin sigortalı olmasını sağlamaya dönük önergemiz,

■ 5510 sayılı Kanunun 41. Maddesinde yapılacak değişiklikle Meslek Lisesi öğrencilerinin staj ve çıraklık sürelerinin borçlandırılarak sigortalılıklarına sayılması yönündeki önergemiz,

■ 5510 sayılı Kanunun 41. Maddesinde yapılacak değişiklikle yasanın öngördüğü yaş ve süreyi tamamlayan ancak emekli aylığı alabilmek için prim gün eksiği bulunanlara, eksik sürelerinin borçlanılarak emekli aylığı almalarının sağlanmasına yönelik önergemiz,

■ 5510 sayılı Kanuna eklenecek geçici madde ile “emeklilikte yaşa takılanlar” olarak bilinen emekliliğe hak kazandığı halde emekli aylığı alamayanların mağduriyetlerinin giderilmesine olanak sağlayan önergemiz,

■ 5510 sayılı Kanuna eklenecek geçici madde ile emekli aylığı almakta olanların maaş artışlarında milli gelir artışından da pay almalarını sağlayacak önergemiz,

■ 5510 sayılı Kanuna eklenecek geçici madde ile Genel Sağlık Sigortası prim borçları ile uygulanmış gecikme faizi, cezalar ve gecikme zamlarının silinmesine yönelik önergemiz,

■ 5510 sayılı Kanuna eklenecek geçici madde ile Çiftçi Mallarını Koruma Başkanlıklarında çalışanların Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçlarının asıllarına uygulanan gecikme faizi, gecikme cezası ve gecikme zammının silinmesi; borç anaparasının ise 24 eşit taksitte ödenmesine olanak sağlayan önergemiz,

■ 5510 sayılı Kanuna eklenecek geçici madde ile süper emeklilik olarak bilinen 1987 de beş yıllık primi yatırarak emekli olan ancak Anayasa Mahkemesinin iptal kararı ile bu haklarını kullanamayan vatandaşlarımıza yatırdıkları primlerin iade edilmesini sağlamaya yönelik önergemiz,

■ 5510 sayılı Kanuna eklenecek geçici madde ile tahakkuk etmiş ancak ödenmemiş Sosyal Güvenlik Destek Primi (SGDP) borçlarının tamamen silinmesine yönelik önergemiz,

■ 5510 sayılı Kanunun 6. Maddesinde yapılacak değişiklikle askerlik hizmeti yapmakta olanların sigortalı sayılmayacağına dair hükmün yürürlükten kaldırılmasına yönelik önergemiz,

■ 5510 sayılı Kanunun 60. Maddesinde yapılacak değişiklikle askerlik hizmetini yerine getirmekte olanların bakmakla yükümlü olduğu kişilerin genel sağlık sigortası primi ödemeksizin sağlık hizmetlerinden yararlandırılmalarına yönelik önergemiz,

■ 5510 sayılı Kanunun 63. Maddesinde yapılacak değişiklikle lösemi hastalarına yönelik kemik iliği nakli önergemiz,

■ 5510 sayılı Kanunun 68 ve 69. Maddelerinin yürürlükten kaldırılması ve tedavi katılım payı uygulamasına son verilmesini sağlayan önergemiz,

■ 5510 sayılı Kanunun 55. Maddesinde yapılacak değişiklikle 2000 yılından bu yana mağdur olan emekli, dul ve yetim aylıklarının TÜFE artış oranı ve gayrisafi yurtiçi hasıla sabit fiyatlarla gelişme hızı kadar artırılarak mağduriyetlerinin giderilmesini sağlayacak önergemiz,

■ 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa eklenecek ek madde ile göreve başladıktan sonra üniversite mezunu olanlara ek olanaklar getiren ve 3. Dereceye kadar yükselebilmelerine olanak sağlayan önergemiz,

■ 657 sayılı Kanunun 36. Maddesinde yapılan değişiklikle kanunun taşeron izin veren hükmünün kaldırılarak kamuda taşeron sisteminin kaldırılmasını sağlayacak önergemiz,

■ 657 sayılı Kanuna eklenecek geçici madde ile kamuda çalışan taşeron işçilerinin kadroya alınmasını sağlayacak önergemiz,

■ 657 sayılı Kanuna eklenecek geçici madde ile 4/C lilerin kadroya alınmasını sağlayacak önergemiz,

■ 652 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK ya ekleme yapılarak 100.000 kadro ihdası yapılmasını sağlayacak önergemiz.

■ 5411 sayılı Bankacılık Kanuna eklenecek geçici madde ile 2006, 2007, 2008 ve 2009 yıllarında Japon Yen’i ve İsviçre Frangı’na endeksli konut kredisi kullanan vatandaşlarımızın döviz kurundaki aşırı yükseliş nedeniyle uğradıkları mağduriyetin giderilmesine yönelik önergemiz,

■ Sosyal Güvenlik Kurumunun vadesi geçmiş alacaklarının TEFE/ÜFE oranları üzerinden gecikme zammı hesaplanarak yeniden yapılandırılması ve bu tutar üzerinden taksitlendirilerek ödenmesine imkân sağlayan önergemiz,

■ 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinde değişiklik yapılarak vergi gelirlerinden ilçe belediyelerine % 6 oranında pay verilmesine ilişkin önergemiz,

■ 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu’nun 2’nci maddesinde yapılan değişiklikle Minibüslerdeki koltuk sayılarının artırılarak minibüsçü esnafımızın yaşadığı sorunun çözümüne yönelik önergemiz,

■ 213 sayılı Vergi Usul Kanununa eklenecek madde ile vergisini zamanında ödeyenlere yüzde 5 oranında indirim yapılarak, vergi ödemelerinde teşvik sağlayamaya yönelik önergemiz,

■ 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununun 15. Maddesinde yapılacak değişiklik ile İş ve Meslek Danışmanlarının meslek kriterleri, mesleğe alınmaları ve yükselmelerini düzenleyen önergemiz,

■ İş ve Meslek Danışmanlarının özel hizmet tazminatlarının artırılmasını sağlayarak özlük ve mali haklarını yeniden düzenleyen önergemiz,

■ 3153 sayılı Radyoloji, Radyom ve Elektrikle Tedavi ve Diğer Fizyoterapi Müesseseleri Hakkında Kanunda yapılacak değişiklikle radyasyonla çalışan sağlık personelinin haftalık çalışma süresinin kısaltılarak yeniden düzenlenmesine yönelik önergemiz,

■ 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanuna eklenecek madde ile 13 Mayıs gününün “Madencileri Anma ve Yas Günü” olarak kabul edilmesini sağlayacak önergemiz,

■ 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununa eklenecek geçici madde ile Soma Faciasında sağ kurtulan işçilerin kredi kartı ve kredi borçlarının 1 yıl ertelenerek, faizsiz olarak taksitlendirilmesi ile faciada hayatını kaybeden işçilerin tüm borçlarının Hazine tarafından karşılıksız ödenmesini sağlayacak önergemiz,

■ 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 41. Maddesinde yapılacak değişiklik ile sendikaların işkolundaki işçi sayısının yüzde 3'ünü örgütlenme şartının tamamen kaldırılmasını sağlayacak önergemiz,

■ 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 25. Maddesinde yapılacak değişiklik ile 30 işçiden az işçi çalıştıran işyerlerinde sendikal nedenle işten çıkarılanların tazminat hakkından yararlandırılmalarını sağlayan önergemiz,

■ 4857 sayılı İş Kanununun 71. ve 73. Maddelerinde yapılan değişiklik ile çocuk işçiliğinin yasaklanmasını sağlayan önergemiz,

■ 4857 sayılı İş Kanununun 34. Maddesinde yapılan değişiklik ile işverenin iflası veya işverene yönelik haciz halinde emeğinin karşılığı ücreti dışında hiçbir geliri olmayan işçinin ücret, kıdem tazminatı ve diğer tazminat alacaklarının öncelikli olmasını sağlayacak önergemiz,

■ 4857 sayılı Kanunun 30. Maddesinde yapılan değişiklik ile iş kazası sonucu ölen ya da sakat kalan işçinin ailesinden bir kişinin istihdamını sağlayacak önergemiz,

■ 4857 sayılı Kanunun 18. Maddesinde yapılan değişiklik ile işçinin ücreti üzerinde haciz bulunması nedeniyle iş sözleşmesinin feshedilmesini engelleyecek önergemiz,

■ 1475 sayılı Kanununun 14. Maddesinde yapılacak değişiklikle taşeron işçilerinin kıdem tazminatı hakkında yararlanabilmelerini ve kıdem tazminatı üst sınırının toplu sözleşmelerle artırılabilmesini sağlayan önergemiz,

■ 2330 sayılı Nakdi Tazminat Ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna eklenecek geçici madde ile Soma faciasında ölen işçilerimizin şehit kabul edilerek, kanuni mirasçılarının mevzuatta belirtilen haklardan yararlanmalarını sağlayacak önergelerimiz,

■ İşsizlik Sigortası Fonunun amacına uygun olarak kullanılmasının sağlanması, şimdiye kadar fondan alınan kaynakların fona geri ödenmesinin sağlanmasına yönelik önergemiz,

■ İşsizlik Sigortası Fonunda değişiklik yapılarak, işsizlik sigortası ödemelerinden yararlanma koşullarının hafifletilmesi, işsizlik ödemelerinin süresinin artırılması ve işsizlere yapılacak ödemelerin yükseltilmesi hakkındaki önergemiz

■ 2985 sayılı Toplu Konut Kanununda yapılacak değişiklikle Soma Faciasında hayatını kaybeden işçilerimizin ailelerine konut verilmesini sağlayacak önergemiz,

■ 3201 sayılı Kanunun 1. Maddesinde yapılacak değişiklik ile zorunlu göç dışındaki nedenlerle Türkiye'ye gelenlerin geldikleri ülkedeki sosyal güvenliğe esas sürelerinin ülkemizde kabul edilmesini sağlayacak önergemiz,

■ 5510 sayılı Kanunun 40. Maddesinde yapılacak değişiklik ile Basın Kartı sahibi gazetecilerin kamu kurumlarında meslekleri ile ilgili istihdam edilenlerin fiili hizmet zammı kapsamına alınmasını sağlayacak önergemiz,

■ 5510 sayılı Kanunun 40. Maddesinde yapılacak değişiklik ile hâkim ve savcılarının fiili hizmet zammından yararlandırılmalarını sağlayacak önergemiz,

■ 5510 sayılı Kanunun 40. Maddesinde yapılacak değişiklik ile İtfaiye Teşkilatı personelinin kadro unvanlarının sayılarak işgal ettikleri kadro ile bağlantılı olarak fiili hizmet zammından yararlandırılmalarını sağlayacak önergemiz,

■ 5510 sayılı Kanunun 40. Maddesinde yapılacak değişiklik ile infaz kurumu çalışanlarına sosyal güvenlik bakımından yıpranma hakkı verilmesini sağlayacak önergemiz,

■ 5510 sayılı Kanunun 40. Maddesinde yapılacak değişiklik ile Formaldehit maddesine maruz kalınan ortamların bulunduğu laboratuvarlarda çalışanlara sosyal güvenlik bakımından yıpranma hakkı verilmesini sağlayacak önergemiz,

■ 5510 sayılı Kanunun 40. Maddesinde yapılacak değişiklik ile özel güvenlik görevlilerine sosyal güvenlik bakımından yıpranma hakkı verilmesini sağlayacak önergemiz

■ 5510 sayılı Kanunun 40. Maddesinde yapılacak değişiklik ile zabıta memurlarına sosyal güvenlik bakımından yıpranma hakkı verilmesini sağlayacak önergemiz,

■ 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Ve Toplu Sözleşme Kanununun 29. Maddesinde yapılacak değişiklikle kamu görevlileri toplu sözleşmelerinde en çok üyeye sahip konfederasyonda toplanan tüm yetkiler konusunda uzlaşma temelinde heyet üyesi diğer konfederasyon temsilcilerinin de söz ve karar sahibi olabilmelerini sağlayacak önergemiz,

■ 6356 sayılı Kanunun 58. Maddesinde yapılacak değişiklik ile grev hakkını anayasada yapılan değişikliğe paralel hale getirilmesini sağlayacak önergemiz,

■ 6356 sayılı Kanunun 62. Maddesinde yapılacak değişiklik ile grev yasaklarının kapsamını daraltacak önergemiz,

■ 657 sayılı Kanunun 152. Maddesinde yapılacak değişiklik ile kamuda görev yapan hekimlerin özel hizmet tazminatlarını artırmaya yönelik önergemiz,

■ 657 sayılı Kanunun 152. Maddesinde yapılacak değişiklik ile özelleştirmeler nedeniyle başka kurumlara atanan ve atandığı kurumdaki aynı kadroda çalışanlar arasındaki mali hak kaybını telafi edecek şekilde özel hizmet tazminatı almalarını sağlayacak önergemiz,

■ Gelir İdaresi Başkanlığı bünyesinde çalışan ve mesleğe 2003-2004 yıllarında özel yarışma sınavı ile başlayan, aynı şartlarda alınan atanacakları statüleri sınav komisyonunca belirlenen kişiler arasındaki gelir ve özlük haklar farkı dolayısıyla bu konudaki mağduriyetleri giderecek önergemiz,

Plan ve Bütçe Alt Komisyonunda AKP çoğunluğu tarafından reddedilmiştir.

Son söz olarak maden işçilerinin çalışma koşullarını kısmen iyileştiren ve kimsenin itirazının olmayacağı değişikliklerin, taşeron işçilik gibi oldukça tartışmalı ve kamuda taşeronlaşmayı kalıcı hale getiren düzenlemelerle aynı paket içinde sunulması toplumsal açıdan kanayan bir yara haline gelmiş taşeronlaşmanın sürmesi karşılığında maden işçilerine diyet önermek, kurnazlığın da ötesinde insafsızlık ve vicdansızlık olarak değerlendirilmelidir. Yine aynı şekilde kamu bürokrasisinin işleyişiyle ilgili birçok düzenlemeyi de bu yasa tasarısının içine ekleyerek, Anayasa Mahkemesi ve yargı kararlarını bertaraf etme anlayışı da siyasi iktidarın yasaları ne için ve kimin için yaptığını açıkça ortaya koymuştur.

Bu çerçevede, yukarıda detaylarını açıkladığımız hususlar nedeniyle Plan ve Bütçe Alt Komisyonu gündeminde olan 1/931 Esas Nolu Kanun Tasarısının Alt Komisyon metnine karşı oy verdiğimizizi belirtiriz.

Rahmi Aşkın Türeli
İzmir

İzzet Çetin
Ankara

Musa Çam
İzmir

MUHALEFET ŞERHİ

13/5/2014 tarihinde Soma’da meydana gelen maden faciasından sonra 61 madde olarak hazırlanan ve TBMM’ne sunulan, alt komisyonda eklenen önergelerle birlikte 106 maddeye ulaşan bu tasarıda Soma’daki maden işçilerine verilen sözler yerine getirilmemiştir.

Soma’daki maden kazasından sonra AKP Hükümeti maden işçilerine;

- Yer altı maden ocaklarının 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa uygun hale getirileceği,

- Madenlerde taşeronluğa son verileceği,

- Yeraltı çalışanlarının mali ve sosyal haklarının iyileştirileceği

- Yeraltında çalışanların ücretlerinin iyileştirileceği (taban aylık),

- Yeraltı çalışanlarına erken emeklilik hakkı verileceği,

- Yer altında çalışan işçilerin; yıllık ücretli izinleri, tatil, bayram ve genel tatil günleri izinleri ile eğitim ve kurs süreleri fiili hizmet zammı kapsamına dahil edilmesi,

Yönünde sözler vermişti.

Ancak; kaza sonrası hazırlanan torba kanun tasarısında bu düzenlemelerden birçoğu ya yer almamış, ya da eksik olarak yer almıştır.

- AKP Hükümeti maden işçilerine taşeronluk sistemine son verileceği yönünde söz vermesine rağmen torba kanunla taşeronluğu yaygınlaştırmaktadır.

- Tasarıyla yeraltındaki haftalık 45 saatlik çalışma süresi 36 saate, günlük çalışma süresi ise fiili olarak 6 saate indirilmiştir. Oysa madenlerde çalışan işçilerin mesai yerlerine gidip gelmesi günde ortalama iki saat sürmektedir. Dolayısıyla bir işçi günün 8 saatini yeraltında geçirmektedir. Dolayısıyla yapılan düzenleme ile işçilerin çalışma süresi azalmamış, aksine artmıştır.

- Tasarıyla yeraltı işçilerinde 55 olan emeklilik yaşı 50’ye düşürülmektedir. Oysa 50 yaşındaki bir işçinin yeraltında çalışması mümkün değildir.

- Tasarıyla Soma’da hayatını kaybedenlerin ailelerinden birine kamuda istihdam hakkı verilmektedir. Ancak diğer maden kazalarında hayatını kaybedenlere bu hak verilmemektedir. Ayrıca kaza esnasında yeraltında çalışan ve onlarca arkadaşını kaybederek psikolojileri bozulan madencilerin kamuda istihdam edilmesine yönelik önergemizi reddetmiştir.

- Tasarıyla maden kazasının yaşandığı Soma Kömür İşletmelerine bağlı Eynez Maden ocağında çalışanlara belli bir süre ile aylık net ücretleri tutarında İşsizlik Fonundan ücret verilmektedir. Öncelikle bu ücretler İşsizlik Fonundan değil Hazineден verilmelidir. Ayrıca aynı iş güvenliği nedeniyle aynı şirketin Atabacası ve Işıklar maden ocaklarında da iş durdurulmuştur. Bu maden ocaklarında çalışanlara da bu ücret verilmelidir.

- AKP Hükümeti yeraltı maden ocaklarının İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa uygun hale getirileceğine yönelik söz vermesine rağmen tasarıda bu yönde hiçbir düzenleme yapılmadığı gibi yeraltında çalışan iş güvenliği uzmanlarının istihdam, aylık, çalışma koşulları mali ve sosyal haklarının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinden karşılanmasına yönelik önergemiz de iktidar tarafından reddedilmiştir.

A) TASARININ USULÜNE VE GENELİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

1- Tasarı hazırlanırken “Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” hükümlerine riayet edilmemiştir.

a) Tasarıda, konu itibarıyla aralarında bağlantı bulunmayan birçok mevzuatta düzenleme yapılmaktadır.

10/10/1984 tarihli ve 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanunun 2 nci, 8 inci ve 33 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 19/12/2005 tarihli ve 2005/9986 sayılı Kararı ile uygulamaya konulan “*Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik*”; hazırlanacak kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük, yönetmelik, Bakanlar Kurulu kararı ve diğer düzenleyici işlemlerin taslak metinlerinin hazırlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir.

Bu Yönetmeliğin 17 nci maddesinde; “*konu itibarıyla aralarında bağlantı bulunması sebebiyle birden fazla mevzuatta düzenleme yapılmasını gerektiren haller dışında, bir çerçeve taslak ile birden fazla düzenlemenin hükümlerinde değişiklik yapılamaz. Yapılacak değişiklikler her düzenleme için ayrı ayrı çerçeve taslaklar ile yapılır.*” denilmektedir.

Ancak, bu Tasarıda konu itibarıyla aralarında hiçbir bağlantı bulunmayan, konu ve amaç bütünlüğü olmayan birçok mevzuatta değişiklik içeren hükümler yer almaktadır.

“Torba Kanun” olarak nitelenen bu türlü uygulamalar sonucu, kanunlar için aranan öngörülebilir, anlaşılabilir ve ulaşılabilir olma özellikleri tamamen yok edilmektedir. Hukuki güvenlik ilkesi, yürürlükte bulunan ve herkes için bağlayıcı olan kuralların açık, ulaşılabilir ve öngörülebilir olmasını gerekli kılmaktadır. Ülkemizde son yıllarda yaygınlaşan bu şekildeki yasa yapım tarzı, hukukun bu genel ilkesini, dahası hukukun kendisini altüst etmiş bulunmaktadır.

b) Tasarı ile yapılması öngörülen düzenlemelerin “düzenleyici etki analizi” hazırlanmamıştır.

Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 10 uncu maddesine göre, hazırlanan düzenlemelerin düzenleyici etki analizinin bulunması zorunlu olmasına karşın, Tasarının düzenleyici etki analizi hazırlanmamıştır.

2- Tasarıda, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunun 14 üncü maddesi hükümlerine uyulmamıştır.

10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunun 14 üncü maddesinde “*Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri; kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak kanun tasarılarının getireceği malî yükü, orta vadeli program ve malî plan çerçevesinde, en az üç yıllık dönem için hesaplar ve tasarılar ekler. Sosyal güvenliğe yönelik kanun tasarılarında ise en az yirmi yıllık aktüeryal hesaplara yer verilir. Ayrıca, bu kanun tasarılarına Maliye Bakanlığı ile ilgisine göre Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı veya Hazine Müsteşarlığının görüşleri eklenir.*” hükmü yer almaktadır. 2011 yılı bütçe kanunu tasarısı mecliste görüşülürken gündeme gelen vergi ve diğer bazı borçların yeniden yapılandırılmasına ilişkin düzenlemeden beklenen gelirlerin tahmini ve bu gelirin nasıl harcanacağı hususu bütçede yer almamıştır.

Buna karşın, bu Tasarının mali yüküne ilişkin hiçbir hesaplama yapılmamış olup, hatta yapılandırmanın ne tutarda alacağı kapsadığı, hangi tutarda alacaktan, vergi cezasından, idari para cezasından, ne tutarda gecikme cezası, gecikme zammı gibi ferilerinden vazgeçildiği bilinmemektedir.

Ayrıca; sosyal güvenlikle ilgili düzenlemelere ilişkin en az yirmi yıllık aktüeryal hesaplar hazırlanmadığından, Tasarı ekinde yer verilmemiştir.

Yine, Maliye Bakanlığı ile Kalkınma Bakanlığı'nın ve Hazine Müsteşarlığının görüşleri Tasarıya eklenmemiştir.

3- Tasarı görüşmelerinde TBMM İç Tüzüğü hükümleri dikkate alınmamıştır.

Tasarının içerdiği konular itibarıyla aşağıda belirtilen 8 ayrı ihtisas komisyonunda ayrı ayrı görüşülmesi gereken maddeler vardır. Başka Komisyonların görev ve uzmanlık alanına giren düzenlemeler, ilgili Komisyonlarda görüşülmeyerek İç Tüzük hükümleri ihlal edilmiştir.

İlgili komisyonlar:

Adalet Komisyonu,

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu,

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu,

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu,

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu,

Tarım, Orman ve Köyüşleri Komisyonu,

Çevre Komisyonu,

İçişleri Komisyonu'dur.

4- Tasarı, Üçlü Danışmaya İlişkin 144 sayılı ILO Sözleşmesine ve sosyal diyaloga aykırı hazırlanmıştır.

4857 sayılı İş Kanununun “Üçlü Danışma Kurulu” başlığını taşıyan 114 üncü maddesine göre, çalışma barışının ve endüstri ilişkilerinin geliştirilmesinde, çalışma hayatıyla ilgili mevzuat çalışmalarının ve uygulamalarının izlenmesi amacıyla hükümet, işçi ve işveren konfederasyonları arasında etkin danışmayı sağlamak üzere üçlü temsile dayalı olarak Üçlü Danışma Kurulu kurulmuştur.

Büyük oranda çalışma hayatını ilgilendiren bu Tasarıda yapılan düzenlemelere ilişkin olarak, Üçlü Danışma Kurulu'nun hiç bilgilendirilmemesi, taslakların konfederasyonlara gönderilip görüşlerinin bile alınmaması manidar olduğu kadar, ülkemizin taraf olduğu Üçlü Danışmaya İlişkin 144 sayılı ILO Sözleşmesine ve sosyal diyaloga aykırıdır.

5- Tasarıdaki konular, Ekonomik Sosyal Konsey'in gündemine getirilmemiştir.

Toplumsal büyük bir bölümünü yakından ilgilendiren bu değişiklik tasarısı Anayasa değişikliklerinde bu tür konuların görüşüleceği yer olarak, büyük bir iddia ile Anayasal bir kurum haline getirilen Ekonomik Sosyal Konsey'in de gündemine getirilmemiştir.

Bu durum, katılımcılık ve sosyal diyalog konusunda dile getirilen iddialarla çelişmektedir. Bunun sonucu olarak ortaya çıkan taslak, büyük oranda sermaye kesimlerinin beklentilerini yansıtan bir öze sahiptir.

6- AKP siyasi ahlaka uygun davranmamıştır.

Bilindiği üzere milyonlarca vatandaşımızın vergi, sosyal güvenlik primi, harç, para cezası gibi çeşitli ve çok yüklü kamu borçları bulunmaktadır.

12 yıllık AKP iktidarının yanlış ekonomi uygulamaları sonucunda derinleşen ekonomik krizin etkisiyle vatandaşlarımız kamuya olan borçlarını ödeyemez hale gelmişlerdir. Bu durumu dikkate alan MHP vatandaşın borçluluğu konusunda defalarca hükümetin dikkatini çekmiş, MHP milletvekilleri tarafından çok sayıda Kanun Teklifi verilmiştir. MHP'nin teklif ve uyarıları maalesef dikkate alınmamış, dolayısıyla bugünlere gelinmiştir.

7- Tasarı AKP'nin samimiyetsiz ve fırsatçı siyasetinin yeni bir göstergesidir.

Bu düzenleme ile AKP esasen 12 yıldır Türkiye'yi iyi yönetmediğini itiraf etmektedir. Vatandaşlarımızın borcunu ödeyemez hale gelmesinin sorumlusu, gerekli önlemleri almayarak ekonomiyi ve vatandaşlarımızı kaderine terk eden AKP Hükümetidir.

Önce borcunu ödeyemez duruma düşürdüğü vatandaşlarımıza seçim öncesinde kolaylık getirmeyi vaat etmesi, AKP'nin samimiyetsiz ve fırsatçı siyasetinin yeni bir göstergesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum AKP'nin sorunları çözmeyp, kronikleştirme ve sonra da istismar etme alışkanlığının bir örneğidir.

Kapsamlı bir şekilde alacakların yeniden yapılandırılması ile bir taraftan seçim ekonomisine kaynak yaratılırken, diğer taraftan da seçim öncesinde devlete borçlu kesimlerin oylarının devşirilmesi hedef alınmaktadır.

Seçime dönük popülist bir yatırım çabası olduğu gözlerden kaçmayan düzenlemenin amacı her ne olursa olsun, AKP'nin zorlaştırdığı hayat şartları karşısında vatandaşlarımızın geçimine bir nebze olsun kolaylık sağlayacak olmasını olumlu buluyoruz.

AKP'nin öncelikli olarak yapması gereken şey, vatandaşlarımızın gelir düzeyini yükseltecek ve istihdamı artıracak yapısal önlemleri almaktır. Vatandaşlarımızı borçlanmadan yaşayabilir hale getirmektir. Türkiye ekonomisinin üretmeyen, ithal eden, tüketime dayalı yapısını ve dolayısıyla sıcak paraya ve ithalata dayalı ekonomi anlayışını kökten değiştirilmelidir.

8- AKP kara para sahiplerini ve gayri meşru para trafiğini de kapsama almıştır.

Öngörülen düzenlemenin dikkat çekici vahim boyutu, AKP Hükümeti tarafından her türlü gayri meşru faaliyetlerden sağlanan para ve varlıkların kayda alınmasına, kara paranın aklanmasına imkân verilmesidir.

Kendi Maliye Bakanı'na af çıkartan kötü bir sicile sahip olan AKP, bu sefer acaba kimlerin kara parasının aklanmasına imkân vermektedir? Bunların arasında siyasilere ve AKP mensupları var mıdır? Bu soruların cevapsız kalması da kamu vicdanını yaralayacaktır.

9- AKP borcunu zamanında ödeyen vatandaşlarımızı küstürmektedir.

Mali af düzenlemelerinin, öncelikle vergide adalet ilkesini zedelediğini, borcunu ödemeyenlere kolaylık sağlarken, borcunu zamanında ve düzenli ödeyen vatandaşlarımızı küstürdüğünü, isyana sevk ettiğini de ifade etmemiz gerekmektedir.

Vatandaşların birçoğu devlete olan borcunu zamanında ödeyebilmek için arabalarını veya evlerini satmış, bankalardan, hatta tefecilerden borçlanmışlardır. Sırf bu yüzden batan ticaret erbabı olduğu gibi gururuna yediremeyerek intihar edenler de bulunmaktadır. Bunların bedelini AKP nasıl ödeyecektir? AKP döneminde oluşan, namuslu vatandaşların hep mağdur edildiği kanaati nasıl giderilecektir?

Borcunu zamanında ödeyen vatandaşlara da telafi edici kolaylıklar sağlanmasını zorunlu gördüğümüzü belirtmek istiyorum. Toplumda adalet ve devlete güven duygusunun zedelenmemesi için böyle bir düzenlemenin yapılması şarttır. Ancak bu şekilde kuralıslık teşvik edilmemiş, kurallara uyanlar aldatılmamış, devlet herkese adil davranmış olacaktır.

Esasen, hukukun genellik ve eşitlik ilkesi, kuralların, hak ve yükümlülüklerin herkese eşit biçimde uygulanmasını, yaptırımlara herkesin uymasını gerektirmektedir.

TASARININ MADDELERİYLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİMİZ

Tasarının 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 14 ve 16 ncı maddelerinde alt işveren (taşeron işçilik) ile ilgili düzenlemeler yapılmaktadır.

Madde 2- 4857 sayılı kanun 36 ncı maddesinin beşinci fıkrasına göre; “*kamu tüzel kişilerine ve bazı teşekküllere verilen yetkileri 2 nci maddenin altıncı fıkrası gereğince sorumluluk taşıyan bütün işverenler de kullanmaya yetkilidir*”. Aynı Kanunun 2 nci maddesinin altıncı fıkrası da; “*Bu Kanunda işveren için öngörülen her çeşit sorumluluk ve zorunluluklar işveren vekilleri hakkında da uygulanır. İşveren vekilliği sıfatı, işçilere tanınan hak ve yükümlülükleri ortadan kaldırmaz.*” şeklindedir.

Tasarıda yapılan düzenleme ile işveren vekillerinin sorumluluğu ortadan kaldırılmaktadır.

Madde 8- 4857 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasına göre alt işveren; kendi işyerinin tescili için asıl işverenden aldığı yazılı alt işverenlik sözleşmesi ve gerekli belgelerle birlikte, birinci fıkra hükmüne göre bildirim yapmakla yükümlüdür. Bölge müdürlüğünce tescili yapılan bu işyerine ait belgeler gerektiğinde iş müfettişlerince incelenir. İnceleme sonucunda muvazaalı işlemin tespiti halinde, bu tespiti ilişkin gerekçeli müfettiş raporu işverenlere tebliğ edilir. Bu rapora karşı tebliğ tarihinden itibaren altı işgünü içinde işverenlerce yetkili iş mahkemesine itiraz edilmektedir.

Tasarının 8 inci maddesiyle alt işverenin mahkemeye itiraz süresi 30 iş gününe uzatılmaktadır.

Madde 9- 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi değiştirilerek taşeronluk yaygınlaştırılmaktadır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunun 62 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine göre; “İdarelerce kanun, tüzük ve yönetmeliklere göre istihdam edilen personelin yeterli nitelik veya sayıda olmaması halinde, bu Kanunda belirtilen hizmetler için ihaleye çıkılmaktadır.”

Tasarının 9 uncu maddesiyle 4857 sayılı İş Kanununun 2 inci maddesinin yedinci fıkrasındaki asıl işveren- alt işveren çerçevesindeki taşeronluk 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa da taşınmaktadır.

Tasarının 9 uncu maddesinde; personel çalıştırılmasına dayalı yardımcı işler ve idareye ait bir işyerinde yürütülen asıl işin bir bölümünde hizmet alım ihalesi gerçekleştirilmesine yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Madde 3 ve 6- 3 üncü maddeyle yeraltında çalışan işçilere haftalık 36 saati aşan her bir çalışma saati için normal çalışma saatinin yüzde elli fazlasıyla ödeme yapılmaktadır. 6 ncı maddeye göre yeraltı çalışanlarının haftalık çalışma süreleri 36 saat, günlük ise 6 saatir. Ancak bu süreler yeraltındaki fiili çalışma süreleridir. Oysa bir işçinin yeraltındaki çalışma noktasına ulaşması ve mesai sonrası yerüstüne çıkması ortalama bir buçuk iki saat sürmektedir. Dolayısıyla yeraltında çalışan bir işçinin günde ortalama 8 saati yeraltında geçmektedir. Haftada altı gün çalışan bir işçi günde 6 saat çalışırsa yeraltındaki sürelerle birlikte haftada 42 saat yeraltında her türlü riske maruz kalmaktadır. Dolayısıyla yapılan düzenleme pek bir anlam ifade etmemektedir.

Yeraltı işlerinde haftalık fiili çalışma süresinin 30 saate düşürülmesi yönündeki önergemiz hükümet tarafından kabul edilmemiştir.

Madde 13- Tasarının 13 üncü maddesiyle 22/9/2012 tarihinden sonra gerçekleştirilen işlerde kullanılan akaryakıtı ilişkin olarak bazı firmalara fiyat farkı ödenecektir. Ancak firmalara ödenecek fiyat farkı konusunda akaryakıtı ilişkin fiyat farkı hesaplamasında esas alınan endeks yerine Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan bir endeksin kullanılması öngörülmektedir. Oysa bu endeksin ne olduğunun kanunda açıkça yazılması gerekmektedir. Akaryakıt fiyat farkı ile ilgili olarak hangi firmaya ne kadar ödeme yapılacağı belli değildir. Tasarının 13 üncü maddesindeki bu düzenleme adrese teslim intibası vermektedir. Zira bu düzenleme daha önce de getirilmiş ancak tepkiler nedeniyle geri çekilmiştir.

Madde 14- Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerindeki sürekli işlere ilişkin hizmet alımındaki ihaleler üç yıllık süre ile yapılmaktadır. Sürekli nitelikte olan işlerde üç yıllık süre ile ihale yapılması yerine bu işlere kadrolu çalışanların atanması daha doğru olacaktır. Ancak AKP Hükümeti sürekli nitelikteki bu işlere kadrolu personel atamak yerine taşeron işçiliği yaygınlaştırmaktadır.

Madde 16- Tasarının 16 ncı maddesiyle 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 4 üncü maddesinde düzenleme yapılarak asıl işverene, işyerlerindeki alt işverenlerin gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alıp almadığı yönünde denetleme yapma görevi verilmektedir. Bu düzenlemeyle AKP Hükümeti adeta günah çıkarmakta, taşeronla verdiği işlerde denetleme yapmadığını itiraf etmektedir.

Yeraltı maden kazalarının en önemli nedenlerinden biri de iş güvenliği uzmanlarının işverene bağlı çalışmasıdır. Yeraltında istihdam edilen iş güvenliği uzmanlarının istihdam, sosyal ve mali hakları işverenin iki dudağı arasındadır. Yeraltında istihdam edilen iş güvenliği uzmanları iş güvenliği konusunda gerekli tedbirleri almaya çalıştığı zaman üretimi yavaşlattığı gerekçesiyle prim sistemiyle çalışan taşeronlarla tartışmaya girmektedir. Öncelikli hedefi üretim olan işyeri sahipleri ve taşeronlarla tartışan iş güvenliği uzmanlarının sözleşmelerine son verilmektedir. İstihdamı ile sosyal ve mali hakları işverenin iki dudağı arasında olan iş güvenliği uzmanları, en ufak bir ihmalin onlarca kişinin hayatına sebep olduğu yeraltı işlerinde gerekli önlemlerin alınmasında etkin olamamaktadırlar.

Tasarının 16 ncı maddesinin görüşmeleri sırasında “*yeraltı işlerinde istihdam edilen iş sağlığı ve güvenliği uzmanlarının aylıklarının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinden karşılanması ve bu kapsamda istihdam edilen iş sağlığı ve güvenliği uzmanlarının aylık miktarının, çalışma koşullarının, mali ve sosyal hakların ve diğer ilgili hususların Bakanlar Kurulunca belirlenmesine yönelik*” önergemiz hükümet tarafından kabul edilmemiştir.

Madde 25- Tasarının 25 inci maddesiyle 13/5/2014 tarihinde kazanın meydana geldiği Soma Kömür İşletmesine bağlı Eynez Maden Ocağında çalışanlara aylık net ücretleri tutarında belli bir süreyle İşsizlik Fonundan ödeme yapılması öngörülmektedir.

13 Mayıs 2014 tarihinde Soma Kömür İşletmelerinin Eynez Maden Ocağında meydana gelen kaza sonrası aynı şirketin Atabacası ve Işıklar Maden Ocaklarında da güvenlik gerekçesiyle üretim durmuştur. Bu ocaklardaki güvenlikle ilgili çalışmalar devam etmekte olup, çalışanların büyük bir bölümü hala iş başı yapmamıştır. Bu nedenle Soma Kömür İşletmelerine bağlı Atabacası ve Eynez maden ocaklarında çalışan madencilere de bu hak tanınmalıdır.

Soma Kömür İşletmelerinde yeraltında çalışan maden işçileri ortalama 1200 ile 1400 TL arasında ücret almaktadır. Günümüz şartlarında bu ücretler çok düşüktür. Birçoğu bankalara borçlu olan madenciler, gelir getirmesi amacıyla hiç izin kullanmadan bir ay boyunca her gün madende çalışarak yaklaşık 400 TL üretim primi almaya hak kazanmaktadır. Maden ocağının çalışmamasından dolayı maden işçileri üretim primini alamamaktadır.

Tasarının görüşmeleri sırasında maden işçilerinde aylık net ücretlerinin yanı sıra üretim primi de verilmesine yönelik önergemiz AKP tarafından reddedilmiştir.

Madde 43- Tasarının 43 üncü maddesiyle yeraltı işlerine çalışanların emeklilik yaşı 55’ten 50’ye indirilmektedir. Ancak prim gün sınırı ile ilgili bir düzenleme yoktur. Ayrıca 50 yaşındaki bir madencinin yeraltında çalışması neredeyse imkânsızdır.

Madencilik sektörü en zor ve riskli sektörlerin başında gelmektedir. Bu sektörde çalışanlar hayati tehlike dâhil olmak üzere pek çok anlamda risk altında görev yapmaktadır. Maden işyerleri ve özellikle yeraltı işleri, meslek hastalıkları ve özellikle toplu ölümlü iş kazaları açısından yüksek risk taşımaktadır. Madencilik sektöründe çalışanlar yaptıkları işin gereği olarak genç yaşlarda sağlık sorunları yaşamakta, bu da yaşam kalitelerinin düşmesine neden olmaktadır.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre; 20 yıldan beri sigortalı olarak maden işyerlerinde çalışanlara emeklilik hakkı verilmekteydi. AKP hükümeti 2008 yılında çıkardığı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununu ile maden işyerlerinin yeraltı işlerinde 20 yıldan beri çalışan maden işçilerine emeklilik için 55 yaş şartı getirilmiştir. Böylece yeraltında çalışan maden işçilerinin emeklilik koşulları ağırlaştırılarak, dünyanın en zor ve riskli işini yapan maden işçileri mağdur edilmiştir.

Yeraltında çalışan maden işçileri genç yaşta meslek hastalıklarına yakalanmakta ve fiziksel zorluklar nedeniyle ileri yaşlarda yeraltında çalışamamaktadırlar. Bunun sonucunda da sürekli istihdam kapasitesini artıran maden şirketleri, ihtiyacını karşılayacak yeterli ve nitelikli işgücünü bulamamaktadır.

Tasarının görüşmeleri sırasında; *“Yeraltı işlerinde sürekli veya münavebeli olarak en az 20 yıl çalışan ve bu işlerde en az 4000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödeyen sigortalılar için yaş şartı aranmaması ve bu sigortalılara 8100 gün prim ödemiş sigortalılar gibi yaşlılık aylığı bağlanması ve 50 yaşını dolduran ve en az 1800 gün prim ödemiş yeraltı maden çalışanlarının hiçbir şart istenmeden yaşlılık aylığına bağlanmasına yönelik önerimiz”* AKP tarafından reddedilmiştir.

Madde 44- Tasarının 44 üncü maddesiyle yeraltı işlerinde çalışanların; yıllık ücretli izin, sıhhi izin, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil günleri ile eğitim ve kurs süreleri hizmet süresi zammına dâhil edilmektedir.

Bu olumlu bir düzenlemedir. Ancak bu maddenin görüşmeleri sırasında yerüstü maden ocaklarında çalışanlar, sağlık çalışanları ve Milli Eğitim Bakanlığında öğretmen olarak çalışanlara aylık 90 gün fiili hizmet süresi zammı verilmesine yönelik önerimiz AKP tarafından reddedilmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ncı maddesi ile yeraltı işlerinde maden ocaklarında (elementer civa bulunduğu saptanan civa maden ocakları hariç), kanalizasyon ve tünel yapımı gibi yer altında yapılan işlerde çalışanlara 180 gün fiili hizmet zammı uygulanmaktadır. Bu doğru bir uygulamadır. Ancak, aynı maden ocaklarında yerüstünde oldukça zor koşullarda çalışanlar fiili hizmet süresi hakkından yararlanamamaktadır. Zira kömür ocağında yerüstünde çalışanlar da kömür tozunu solumaktadır. Maden ocakları, kanalizasyon ve tünel yapımı gibi yeraltı işlerinde yerüstünde çalışanlara bir yılda 90 gün fiili hizmet süresi zammı verilmesi uygun olacaktır.

Sağlık Kurumları 24 saat kesintisiz hizmet vermektedir. Birçok mesleki riskle karşı karşıya kalarak hizmet veren hekimlerimiz ve yardımcı sağlık çalışanları, kamuoyuna yansıyan ve yansımayan birçok sorunla mücadele etmektedir. Sağlık kurum ve kuruluşlarında şiddet öyle bir hal almıştır ki Türkiye’de ilk defa bir meslek grubuna yönelik şiddetin önüne geçilmesi için TBMM’de bir araştırma komisyonu kurulmuştur. Binlerce sağlık çalışanı her gün ölümcül hastalıklara yakalanma

riski ile karşı karşıya kalmaktadır. Personel eksikliğinden kaynaklanan yoğun iş yükü, yoğun iş temposunun ardından bitmek bilmeyen nöbetler, fazla mesailer hekimlerimizi ve diğer sağlık çalışanlarımızı her geçen gün yıpratmaktadır. Kendi sağlıklarını direkt etkileyen birçok unsura maruz kalan sağlık çalışanlarının hastanelerde yaşanan aşırı yoğunluk ve fazla iş yükü nedeniyle psikolojileri olumsuz etkilenmektedir. Bu yoğun tempo ve zor şartlar altında hizmet veren ülkemizdeki en zor mesleklerden biri olan hekimlere ve onlara yardımcı diğer sağlık çalışanlarına yılda 90 gün “fiili hizmet zammı” verilmesi uygun olacaktır.

Öğretmen ve derslik açığı, okullardaki teknik ve fiziki alt yapı imkânlarının yetersizliği, kalabalık sınıflar, öğretmenlere yönelik itibarsızlaştırma politikaları, okullarda yaşanan güvenlik sorunu, öğretmenlere yönelik artan şiddet olayları, özür grubu tayinlerinin yapılamaması, öğretmenlerin yaşadığı maddi sıkıntılar, eğitim çalışanlarının özlük ve sosyal haklarının gün geçtikçe turpanlanması gibi onlarca sorun altında fedakârca görevlerini yapan öğretmenlerimiz her geçen gün yıpranmaktadır. Önergemizle geleceğimizin güvenceleri olan çocuklarımızı hayata hazırlayan, bilgiyle tanıstıran ve onlara irfan kazandıran, milletimizin gelişmesi ve aydınlanması amacıyla her türlü fedakârlığı gösteren öğretmenlerimize yılda 90 gün fiili hizmet süresi zammı verilmesi uygun olacaktır.

Fiili hizmet zammının uygulanmasının özünde ağır ve yıpratıcı işlerde çalışan sigortalıların korunması düşüncesi vardır. Silah ve mühimmat imalatı yapan fabrikalarda çalışanlar 5434 sayılı Kanunun 32 nci maddesi kapsamında fiili hizmet süresi zammından yararlandırılırken 5510 sayılı Kanunla kapsam dışına çıkarılmıştır. Oysa 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte işyerleri ile ilgili 5 risk grubu olup, mühimmat ve patlayıcı üretimi yapan fabrikalar en riskli grup olan 5 inci grupta yer almaktaydı. 29.03.2013 tarihinde yürürlüğe giren işyeri tehlike sınıfları tebliğindeki sıralamaya göre silah ve mühimmat üretimi yapan işyerleri çok tehlikeli olarak tanımlanmıştır. İşin mahiyeti, tehlike ve zarar düzeyi değişmemiş olmasına rağmen 5510 sayılı Kanun ile kapsam dışına bırakılan Silah ve mühimmat imalatı yapan fabrikalarda çalışanlara yılda 90 gün fiili hizmet zammı verilmelidir.

Madde 45- Tasarının 45 inci maddesiyle 5510 sayılı Kanunun dördüncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalı kadınlara çocuğunun yaşaması şartıyla ve doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek üzere üç defaya mahsus olmak üzere borçlanma hakkı verilmektedir.

Doğum yapan Bağ-kur ve SSK’lı sigortalılara doğum borçlanması hakkı verilmesi yönündeki kanun teklifimiz ve önergelerimiz AKP tarafından sürekli reddedilmiştir. Bu düzenleme olumludur. Ancak 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre kadınların doğum borçlanması yapabilmeleri için doğumdan önce sigortalı olarak tescil edilmiş olmaları şartı aranmaktadır. Bu nedenle kadınlar işe girmeden evvel yaptıkları doğum nedeniyle çalışma hayatından ayrı kaldıkları süreyi borçlanamamaktadır. Oysa erkekler sigortalılık öncesi askerlikte geçen süreleri borçlanabilmektedir. Erkeklerin er veya erbaş olarak silâh altında veya yedek subay olarak okulunda geçen süreleri borçlanabilmek için askerlikten önce sigortalı olarak tescil edilmiş olma şartı aranmamaktadır.

Maddenin görüşmeleri sırasında kadınlara sigortalılık başlangıç tarihinden önceki doğumlarını borçlanma hakkı verilmesine yönelik önergemiz AKP tarafından reddedilmiştir.

Ülkemizde yaş haddinden emeklilik hakkını kazandığı halde hizmet süresi eksik olduğu için on binlerce vatandaşımız emekli olamamıştır. 2009 yılında yaşanan ekonomik kriz ve son dönemlerdeki ekonomik durgunluk neticesinde binlerce işyeri kapanmış bunun neticesinde yüzbinlerce kişi işsiz kalmıştır. İşsiz kalanların bir bölümü de yaş haddinden emeklilik hakkını kazandığı halde hizmet

süresi eksik olan sigortalılardır. Üniversite mezunlarının bile iş bulmakta zorlandığı bir dönemde belli bir yaştan üzerindeki sigortalı vatandaşlarımızın iş bulma şansı neredeyse yok denecek kadar azdır. Yaş haddinden emeklilik hakkını kazandığı halde hizmet süresi eksik olduğu için emekli olamayan vatandaşlarımız büyük bir mağduriyet yaşamaktadır.

45 inci maddenin görüşmeleri sırasında “*Yaş haddinden emeklilik hakkını kazandığı halde hizmet süresi eksik olduğu için emekli olamayanlara beş yıla kadar eksik hizmet sürelerini borçlanma hakkı verilmesi*”ne yönelik önergemiz AKP tarafından reddedilmiştir.

Madde 51- 5510 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin 10 uncu fıkrasının ilk cümlesi “*3713 sayılı Kanuna göre aylık bağlanmış maluller; 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi veya 2330 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinde sayılanlardan 3713 sayılı Kanun kapsamına giren olaylar sebebiyle aylık bağlananlar ile 3713 sayılı Kanun kapsamına girmese dahi başkasının yardımı ve desteği olmaksızın yaşamak için gereken hareketleri yapamayacak derecede malul olan vazife ve harp malullerinin sağlık kurulu raporuyla ihtiyaç duydukları her türlü ortez/protez ve diğer iyileştirici araç ve gereçler herhangi bir kısıtlama getirilmeksizin Kurumca karşılanır.*” şeklindedir.

Dolayısıyla vazife ve harp malullerinin sağlık kurulu raporuyla ihtiyaç duydukları her türlü ortez/protez ve diğer iyileştirici araç ve gereçlerin herhangi bir kısıtlama getirilmeksizin Sosyal Güvenlik Kurumunca verilmesi gerekmektedir. Ancak Sağlıkta Uygulama Tebliği ile bu kanuna uyulmamakta, vazife ve harp malullerinden fark istenmektedir.

Yapılan düzenleme ile vazife ve harp malullerinin sağlık kurulu raporuyla ihtiyaç duydukları her türlü ortez/protez ve diğer iyileştirici araç ve gereçlere ulaşması daha da engellenmektedir. Ayrıca, Kurumun ödeme kapsamındaki sağlık hizmetleri veya ürünleri listelerine girmek, bu listede kalmak veya listelerde değişiklik yapmak için başvuruda bulunan ya da Kurum ile sözleşme yapmak için başvuranlardan yıllık ücret veya başvuru ücreti alınmaktadır. Bu nedenle 51 inci madde tasarı metninden çıkarılmalıdır.

Madde 64- AKP Hükümetleri döneminde Soma’daki maden ocakları rödövans veya hizmet alımı yöntemiyle özel sektöre devredilmiştir. Özel sektördeki taşeronluk yöntemi, güvenlik eksiklikleri ve kamu denetiminin yeterince yapılmaması nedeniyle Soma’daki maden kazalarında ciddi bir artış olmuştur. 20/10/2014 tarihinde Soma’daki Uyar Madencilige bağlı Darkale Maden ocağında meydana gelen kazada bir işçimiz hayatını kaybetmiştir. 13/5/2014 tarihinde Soma Kömür İşletmelerine bağlı Eynez maden ocağında meydana gelen kazada 301 madencimiz hayatını kaybetmiştir.

Tasarının 64 üncü maddesiyle 13/5/2014 tarihinde Manisa İli Soma İlçesinde meydana gelen maden kazası sonucu hayatını kaybedenlerin hak sahiplerine aylık bağlanmaktadır. Ayrıca bu kazada hayatını kaybedenlerin ailelerinden bir kişiye kamuda istihdam hakkı verilmektedir. Bu düzenlemeler olumludur. Ancak yetersizdir.

13/5/2014 tarihinde meydana gelen kazada yeraltında yıllardır beraber çalıştığı mesai arkadaşlarını kaybeden yeraltı maden çalışanlarının psikolojileri bozulmuş, bu madencilerin bir bölümü de depresyona girmiştir. Kaza anında yeraltında beraber mesai yaptığı onlarca arkadaşını kaybeden madencilerimiz tekrar yeraltı maden ocaklarında çalışmak istememektedir.

Tasarının görüşmeleri sırasında “*13/5/2014 tarihinde Soma’da meydana gelen maden kazasında hayatını kaybeden madenci evli ise bu madencimizin ailesine iki iş hakkı verilmesi; bu iş hakkından birinin eşe veya çocuğa, diğerinin de ana, baba veya kardeşlerinden birine verilmesi, kazada hayatını*

kaybeden madencinin eşi ve çocuğunun bulunmaması durumunda ana veya babası, ana veya babasının bu hakkı kullanmaması durumunda ise kardeşine kamuda iş hakkı verilmesi, ayrıca kaza esnasında yeraltında çalışmakta olup da sağ kurtulanlara kamuda iş hakkı verilmesi, iş hakkı verilenlerin kendi tercih edecekleri üç ilden birine yerleştirilmeleri” yönündeki önergemiz AKP tarafından reddedilmiştir.

Ayrıca ülkemizde 1950-2014 yılları arasında şehit olan 3402 madenci ailelerine de kamuda iş hakkı verilmelidir.

Madde 68 ve 88- Tasarının 68 ve 88 inci maddeleri ile aile sağlığı merkezleri ve toplum sağlığı merkezleri çalışanlarına nöbet mecburiyeti getirilmektedir. Bazı birimlerde ayda 130 saat fazla ödeme yapılırken, aile sağlığı merkezleri ve toplum sağlığı merkezleri çalışanlarına ayda 60 saat fazla ödeme yapılması öngörülmektedir.

Acil servis hizmetlerini düzenleyen 11.05.2000 tarihli 24046 sayılı resmi gazetede yayımlanan Acil Sağlık Hizmetleri Yönetmeliğinin 15 inci maddesi ile aile hekimlerinin söz konusu hastanelerin acil servislerinde görevlendirilebilmeleri için öncelikle hizmet öncesi, **acil sağlık hizmetleri ile ilgili resmi bir eğitim programına alınmaları zorunludur**. Bu hekimlerin büyük çoğunluğu herhangi bir kuruluş tarafından hizmet öncesi eğitime tabi tutulmadığı gibi acil servis sertifikaları da bulunmadığından acil servislerde görev alabilmeleri hukuken mümkün değildir.

Aile Hekimlerinin kendisi tarafından yapılan Zorunlu Mesleki Sorumluluk Sigortasının kapsamı görevli bulundukları Aile Sağlığı Merkezi olup, ilgili 24.07.2013 tarih ve 2013/12 sayılı Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Uygulama Esaslarına İlişkin Genelge uyarınca da sadece Türkiye Halk Sağlığı Kurumuna bağlı birimlerde görevlendirilmeleri halinde sigorta kapsamının devam edeceği düzenlenmiştir. Bağlı bulundukları kurum dışında yapılan görevlendirme nedeni ile yaptırmış oldukları sigorta kapsamı dışına çıkacağından **hastane idaresi tarafından aile hekimlerinin haklarında tamamlayıcı mesuliyet sigortası yaptırılması zorunludur**. Söz konusu sigorta yaptırılmadan hekimlik görevlerini icra edebilmeleri 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun’un Ek 12 inci Maddesi uyarınca mümkün olmamaktadır.

Bununla birlikte 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 35 inci maddesinin 5 inci bendine göre bağlı kuruluşlar arasında görevlendirilecek personelin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’na tabi olduğu düzenlenmiş ve fakat 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanunu uyarınca aile hekimlerinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve sözleşmeli personel çalıştırılmasına dair diğer kanun hükümlerine bağlı olmaksızın çalıştırıldıkları dikkate alındığında; aile hekimlerinin 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 35 inci maddesinin dördüncü bendi uyarınca bağlı kuruluşlar arasında görevlendirilemeyeceği açıktır. Zira 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanunu uyarınca **aile hekimi kendisine kayıtlı nüfus hakkındaki görev ve yetkilerini, aile sağlığı merkezinde yerine getirmekle yükümlüdür**. 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanunu ile verilen görevlerin yerine getirilmesi ile birlikte çok büyük bir iş yükü aile hekimlerine yüklenmekte ve bu nedenle de acil servis hizmeti sunumunda **gerekli eğitim** verilmediği gibi **gerekli dinlenme hakkı** da tanınmadığından büyük bir risk altında görev yapmaları emredilmektedir. Bu itibarla hizmetin sunumunda ortaya çıkması olası kusur, ihmal veya tedbirsizlik nedeni ile büyük zararların ortaya çıkmasının muhtemel olduğu açıktır. Bununla birlikte nöbet görevi sonrası aile hekimlerine nöbet izni verilmemekte ve her gün 50’nin üzerinde poliklinik hizmeti ve diğer aile hekimliği görevleri ile taraflarına kayıtlı ortalama 3000 nüfus hakkında aile hekimliği hizmeti sunması gerekmekte ve fakat oluşan yorgunluk ve yıpranmışlık nedeni ile görevlerin yapılmasında ihmal ve kusurlar ortaya çıkabilmektedir.

Söz konusu çalışma düzeninin çalışma hayatını düzenleyen hiçbir uluslararası sözleşmeye uygun olmadığını belirtmekle birlikte ülkemizin taraf olmadığı ve ancak Anayasa'nın Başlangıç ilkeleri ile çağdaş medeniyetler seviyesinde hedef olarak emsal alınması gereken Avrupa Topluluğu Adalet Divanının yerleşik kararları doğrultusunda **hekimlerin bu kadar uzun ve sağlıksız çalışma koşulları ile çalıştırılmasının hak ihlali niteliğinde olduğu açıktır.** Söz konusu hak ihlali sadece hekim hakkında olmayıp Anayasal sağlık hizmetinin kalitesizleşmesine yol açarak, vatandaşların sağlık hizmetine erişim hakkının da ihlali niteliğindedir.

Nöbet hizmeti verilecek olan Aile Sağlığı merkezlerinin her türlü idari ve tıbbi giderleri ve kiralari Aile hekimlerince karşılanmaktadır. Nöbet sırasında kullanılacak tıbbi sarf malzeme ve demirbaş, yakacak, elektrik, su vb. gibi giderler çalışan hizmetli güvenlik personeli gibi giderlerin nasıl karşılanacağı ayrı bir husustur.

Aile hekimliği prensibi Aile hekimleri ve Aile sağlığı elemanı ile onlara kayıtlı kişiler ile yürütülürken nöbetler esnasında bu durumdan uzaklaşılacak, normal herkese açık poliklinik gibi işlev görecektir.

Madde 70- Tasarının 70 inci maddesiyle Sosyal Güvenlik Kurumuna 92, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı'na 7, Milli Eğitim Bakanlığına 40.000 öğretmen kadrosu ihdas edilmektedir.

21/5/2014 tarihi itibarıyla Milli Eğitim Bakanlığında fiilen görev yapan yönetici hariç çalışan öğretmen sayısı 747 bin kişidir. Buna karşılık öğretmen normu 866 bin kişidir. Dolayısıyla 1199 bin öğretmen ihtiyacı bulunmaktadır.

2002 yılında İzmit mitinginde; “...*Şu sisteme bakın hele ülkede 72.000 öğretmen açığı var. Sen sınavla öğretmen seçiyorsun, hangi akla hizmet ediyorsunuz! Biz hükümetimizi kurduğumuzda bütün öğretmenleri göreve başlatacağız ve öncelikli olarak eğitim sorununu çözeceğiz.*” diyen Recep Tayyip Erdoğan aynı yıl Samsun mitinginde “*Biz geldiğimizde üniversiteyi bitiren öğretmen adaylarının ‘Ne yapacağım, sınavı ya kazanamazsam’ korkusu olmayacak, çünkü sınav olmayacak.*” demiştir. Gaziantep mitinginde ise ; “... *Bunlar bir de sınavla öğretmen alıyor. O zaman niye okutuyorsun bu öğrencileri yazık değil mi?! Öğretmen almıyorum de. Bu evlatlarım okumasın boşuna. Ama biz iktidar olunca inşallah boşta öğretmen adayı olmayacak.*” diyerek öğretmenlere sınavsız atanma sözü veren Recep Tayyip Erdoğan Türkiye’de 120 bin öğretmene ihtiyaç varken ve 370 bin civarında öğretmen adayı atama beklerken “*Öğretmen maaşları memura haksızlıktır. Zaten 15 saat çalışıyorlar. Bir de iki ay tatil yapıyorlar.*” diyerek öğretmenlerimize en büyük darbeyi vurmuştur.

Yine aynı şekilde 2011 Genel Seçimleri öncesinde zamanın Milli Eğitim Bakanı tarafından 2011 yılında 55 bin yeni öğretmen ataması yapılacağı açıklanarak 370 bin dolayında atama bekleyen öğretmen adayı büyük bir beklenti içine sokulmuştur. Ancak, seçimlerden sonra bu söz unutulurak 11 bin dolayında öğretmenin ataması yapılmıştır. Öğretmenlerimizin yıllık çalışma saati ortalaması OECD ülkelerinden 141 saat fazla iken öğretmenlerimiz, yoksulluk sınırının çok altında maaş almaktadır.

Öğretmenlerimiz şiddete maruz kaldıkça, itibarsızlaştırıldıkça, hor görüldükçe, öğretmenlerimizin maddi ve özlük hakları tırpanlandıkça, bu ülkenin aydınlık yarınlarına ulaşması mümkün değildir. Öğretmenlerimizin sorunları bitirilmeden eğitimin düzelme şansı, Türkiye’nin istikrar kazanma ihtimali yoktur. Bu nedenle öğretmenlerimizin sorunları bir an önce çözülmelidir. Bu kapsamda; Öğretmenlerin ek ders ücretlerinin yükseltilmeli ve tatillerde de verilmeli, ek ders ücretlerinden vergi kesilmemeli, öğretmenlerin yıpranma tazminatı verilmeli, öğretmen taban aylığının yükseltilmeli, Büyükşehirlerde öğretmenlerin lojman imkânları artırılmalı, aday öğretmenlerin atanmasıyla ilgili engeller ortadan kaldırılmalı, 2 Kasım 2011 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan 666 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile memur maaşlarında yapılan iyileştirmeden öğretmenler de yararlandırılmalıdır.

Önergemizle yüz bin öğretmen kadrosu ihdas edilerek bunların atanması öngörülmektedir.

Madde 71- Tasarının 71 inci maddesiyle 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamındaki borçlar ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamındaki borçları yapılandırılmaktadır. Maliye Bakanlığı borç yapılandırmasını öngören bu tasarı öncesi yüzbinlerce mükellefe borç yazısı göndererek icra işlemi başlatacağını bildirmişti. Vatandaşlar panik halinde eşten-dosttan borç alarak veya bankalardan kredi çekerek bu borçlarını ödemişlerdir. Borç yapılandırılmasına yönelik düzenleme öncesi Maliye Bakanlığı tarafından vatandaşlara borç yazısı gönderilerek mükellefleri icra işlemi başlatmakla tehdit ederek tahsilât yapılması, borcunu ödemeyenlere ise bu Tasarı ile kolaylık sağlanması tam anlamıyla haksızlık ve hukuksuzluktur.

Bu nedenle vergilerini zamanında ödeyenlere yüzde beş indirim uygulanmalıdır.

Tasarının 71 inci maddesine; çiftçilerin Kamu bankaları ve Tarım Kredi Kooperatiflerine tarımsal kredi borçlarının, TEDAŞ'a tarımsal sulama elektrik borçları ile köylerin TEDAŞ'a içme suyu elektrik borçlarının ve esnaf ve sanatkârların Türkiye Halk Bankası A.Ş'ye kredi borçlarının yapılandırılmaması düzenlemenin büyük eksikliğidir.

Tasarının görüşmeleri sırasında;

- Çiftçilerin Kamu bankaları ve Tarım Kredi Kooperatiflerine vadesi geçmiş zirai kredi borçlarının yapılandırılması ve Kamu bankaları ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından çiftçilere kullandırılan tarımsal kredilerden kesinti yapılmaması ve komisyon alınmaması,

- Çiftçilerin tarımsal sulama elektrik borçları ile köylerin (mahalle) içme suyu elektrik borçlarının,

- Esnaf ve sanatkârların Türkiye Halk Bankası A.Ş'ye vadesi geçmiş borçlarının

Faizlerinin silinerek anaparanın faizsiz ve gecikme zammı alınmadan 18 eşit taksitte 36 ayda ödenmesine yönelik kanun teklifimiz AKP tarafından reddedilmiştir.

Çiftçilerin Bankalara ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Borçları:

AKP döneminde tarımsal girdi fiyatları enflasyonun ortalama dört beş katı üstünde artarken ürün fiyatları yerinde saymıştır. Bir taraftan enflasyona, diğer taraftan da 4-5 kat artan girdi fiyatlarına ezdirilen çiftçi borç batağına saplanmış Tarım Kredi Kooperatiflerine, bankalara ve tarımsal sulamadan dolayı elektrik dağıtım şirketlerine vadesi gelmiş elektrik borçlarını ödeyemez duruma gelmiştir. Çiftçilerin Tarım Kredi Kooperatifleri ve bankalar borcu 2002 yılı Aralık ayında 530 milyon lira iken 2012 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla bu borç 39 milyar liraya ulaşmıştır.

T.C Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri düşük faizli kredi kullanmak isteyen çiftçilerimize sigorta zorunluluğu getirmiştir. Üretici düşük faizli kredi kullanırken ödediği banka masraflarının yanı sıra sigorta masrafı da ödemek zorunda kalmaktadır. Bu durum kredi maliyetini artırmaktadır. Çeşitli nedenlerle sigorta yaptıramayan çiftçiler T.C Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden tarımsal kredi çekemediği için yüksek faizle başka bankalardan kredi çekmektedir.

T.C Ziraat Bankasının kullandığı düşük faizli tarımsal kredi limitlerine sınırlama getirildiği için üreticiler ihtiyaçlarının altında kredi kullanabilmektedir. Bu nedenle çiftçilerimiz diğer bankalardan yüksek faizli kredi çekmek zorunda kalarak mağdur olmaktadır.

T.C Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri çiftçilere verdikleri düşük faizli kredilerden vadesi bitene kadar her yıl yüzde bir komisyon almaktadır. Bu komisyon kredi maliyetlerini yükselttiği gibi çiftçilerimizin kredi kullanımında sorun yaşanmasına neden olmaktadır

Üreticilerimizin yıl boyunca ihtiyaç duyduğu krediyi uygun faiz oranları ile kullanabilmesi ve düşük faizli kredi kararının amacına ulaşabilmesi için Ziraat Bankasından düşük faizli tarımsal kredi kullanımında tarım sigortası zorunluluğunu, çiftçilerden her türlü ad altında alınan vergi (damga, harç vs.) ve komisyonlar kaldırılmalı ve düşük faizli kredi kararının amacına ulaşabilmesi için Ziraat Bankasının kullandığı kredi limitleri artırılmalıdır.

Tasarının görüşmeleri sırasında; çiftçilerin Kamu bankaları ve Tarım Kredi Kooperatiflerine vadesi geçmiş zirai kredi borçlarının faizlerinin silinerek anaparanın faizsiz ve gecikme zammı alınmadan 18 eşit taksit ve 36 ayda ödenmesine ve Kamu bankaları ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından çiftçilere kullandırılan tarımsal kredilerden kesinti yapılmaması ve komisyon alınmamasına yönelik önergemiz AKP tarafından reddedilmiştir.

Çiftçilerin Tarımsal Sulama, Köylerin (mahalle) İçme Suyu Elektrik Borçları:

Tarımsal üretimde kullanılan, maliyet içinde önemli girdi kalemlerinden biri de elektriktir. AB ülkelerinde tarımsal elektrik 9 cent iken ülkemizde tarımsal sulamada kullanılan elektrik yaklaşık 17 centtir. AB ülkelerinde tarımsal sulamada kullanılan elektrikte KDV yok iken ülkemizde tarımsal sulamadaki elektrikte % 1 enerji fonu, yüzde 18 KDV ve % 2 TRT payı bulunmaktadır.

Türkiye'deki elektrik abone sayısı 32 milyon 564 bindir. Bu abonelerden yüzde 1,3'ü tarımsal sulama abonesidir. Ülkemizde 2012 yılında 242 milyar kWh elektrik tüketilmiştir. Tarımsal sulamada kullanılan elektrik, Türkiye'deki elektrik tüketiminin % 2,7'sidir.

Tarımsal sulama abonelerinin TEDAŞ'a 780 milyon TL, özel dağıtım şirketlerine 500 milyon TL olmak üzere toplam 1 milyar 280 milyon TL anapara borcu bulunmaktadır. Faizleriyle birlikte çiftçilerimizin borcu 2,7 milyara ulaşmıştır.

13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı kanun 167 sayılı Yer altı Suları Hakkında Kanun'da değişiklik yapılarak kuyu, galeri, tünel ve benzerlerine otomatik sayaç okuma sistemleri takma zorunluluğu getirilmiştir.

Sulama kooperatifleri, abonelerinden dekar başına alacakları sulama bedelini kendileri belirlemekteydi. Ancak 8/3/2011 tarihli ve 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanununun 6 ncı maddesi ile 'Sulama Birliklerince İşletilen Sulama Tesislerinde Uygulanacak Su Kullanım Hizmet Bedeli' Tarifelerini belirleme yetkisi Bakanlar Kurluna verilmiştir. Su Kullanım Hizmet Bedeli Tarifelerini belirleme yetkisinin Bakanlar Kuruluna verilmesi ve Sulama Birliklerinin bu bedelin altında üreticiye su verememesi sonucu tarımsal sulama ücretleri yükselmiş, çiftçilerimiz mağdur edilmiştir.

AKP döneminde; sulama birliklerine, Bakanlar Kurulunun belirlediği fiyattan az olmamak şartıyla dönüm başına 'Su Kullanım Hizmet Bedeli' ödeyen çiftçiye kendi imkânlarıyla açtığı yeraltı kuyusuna otomatik sayaç takma zorunluluğu getirilmiş, yine bu çiftçiden dekar başına ortalama 7,5 TL su kullanma bedeli alınmaya başlanmıştır.

Özel elektrik dağıtım şirketleri tarımsal elektrik borcunu ödeyen tarımsal sulama abonelerinden saat açmak için son bir yıl içinde ödediği en yüksek iki elektrik faturası tutarında peşin para veya teminat istemektedir. Özelleştirilen şirketler üreticiye aylık fatura düzenlemekte, ödemelerde en ufak bir aksama olması halinde de üreticilerin elektrikleri kesilmektedir. Ayrıca 6111 sayılı Kanunda getirilen yapılandırma özelleştirilen şirketler için ihtiyarı bir karar olarak yer almış olup, özelleştirilen şirketler üreticilerimizin elektrik borçlarını yapılandırmamıştır.

Anadolu’da binlerce köy içme suyunu kuyulardan sağlamakta, köye su pompalanırken elektrik kullanılmaktadır. Binlerce köy, köye su pompalayan kuyunun TEDAŞ’a olan borcunu ödeyememekte, TEDAŞ tarafından su pompalarının elektrikleri kesildiği için susuz kalmaktadır.

Tasarının görüşmeleri sırasında; Çiftçilerin tarımsal sulama elektrik borçları ile köylerin (mahalle) içme suyu elektrik borçlarının faizlerinin silinerek anaparanın faizsiz ve gecikme zammı alınmadan 18 eşit taksitte 36 ayda ödenmesine yönelik önergemiz AKP tarafından reddedilmiştir.

Esnaf ve Sanatkârların Halk Bankasına Borçları:

Esnaf ve sanatkârlarımız; sermaye ve refahın tabana yayılmasında, gelir dağılımının iyileştirilmesinde, sosyal dengelerin korunmasında çok önemli bir görev üstlenmektedir. Ülkemizdeki işyerlerinin yüzde 99’u esnaf ve küçük işletmelerden oluşmaktadır. İstihdamın yüzde 77’si, ekonomide yaratılan katma değerın yüzde 36’sı esnaf tarafından sağlanmaktadır. Bu nedenle esnaf ve sanatkâr kesiminin sorunlarını ülkemizin genel sorunlarından ayrı düşünmemek gerekmektedir.

Ülkemizin temel direği olan ve etki alanı itibarıyla her tarafa hitap eden, aile kurumundan sonra toplumsallaşmanın, iletişim kurmanın, birlik ve beraberliği zenginleştirmenin en güçlü yapısı olan esnaf ve sanatkârlık müessesemiz çökmek üzeredir.

Anayasa’nın 173 üncü maddesi gereğince küçük Etnaf ve Sanatkârın devlet tarafından korunması ve desteklenmesi gerekmektedir. Ancak AKP Hükümeti, kendi istihdamını sağlamanın yanında ülkemizdeki en fazla istihdamı da sağlayan, devletine yük olmadığı gibi vergisini ve sigortasını ödeyerek bütçeye finansman sağlayan esnaf ve sanatkârlarımıza sözde verdiği destek ve bir sonuç ifade etmeyen bazı girişimleri haricinde ilgisiz ve duyarsız kalmıştır. Nitekim 2010 Nisan ayında hükümet tarafından açıklanan ‘esnaf değişim, dönüşüm ve destek strateji belgesi ve eylem paketi de; diğer paketler gibi içi boş çıkmıştır.

10 Ocak 2008 tarihli 60. Hükümet Programında esnaf ve sanatkârlara yönelik bir strateji ve eylem planı geliştirileceği yer almaktadır. Ancak Esnafa yönelik bu program iki yıllık bir gecikmeyle 2010 yılı Nisan ayında açıklanmıştır. Etnaf ve Sanatkârlar Değişim, Dönüşüm, Destek strateji Belgesi ve Eylem Planı (ESDEP) ile esnaf ve sanatkârların sorunları 7 başlık altında 30 madde halinde toplanmıştır. Bu tedbirlerin hayata geçirilmesi için verilen süre 2011 yılında dolmuştur. Bu projelerin bitiş süresi 2012 yılına uzatılmasına rağmen bu projelerden şu ana kadar 7 tanesi ile ilgili olarak yarım yamalak çalışma yapılmıştır.

Bütün bu olumsuzluklar nedeniyle; 2005-2014 tarihleri arasında ülkemizde 1 milyon 400 bin esnaf kepenk kapatmıştır. Etnaf ve Sanatkârlar, son birkaç yıldır piyasalarda var olan talep daralmasından ciddi olarak olumsuz etkilenmiştir. Talep daralmasındaki olumsuzlukları aşabilmek için krediye ihtiyaç duymaktadır.

Etnaf ve Sanatkârlarımızın modern çağın şartlarına uyum sağlaması, evrensel değerlerde mal ve hizmet üretebilmesi amacıyla yeni esnaf ve sanatkâr modelini oluşturacak milli politikanın belirlenerek plan, program ve projelerin yürürlüğe konulması gerekmektedir. Etnaf ve sanatkârlarımızın daha iyiye ve rahata ulaşması için; Etnaf ve Sanatkârın günün şartlarına uygun olarak yeniden tanımlı yapılmalı, Etnaf ve sanatkârlarımızın başta finans ve kredi olmak üzere, vergi, mesleki eğitim ile hukuki ve idari problemlerinin bir program çerçevesinde çözülmesi gerekmektedir. Anayasamızın 173’üncü maddesinde belirtilen “Devlet, esnaf ve sanatkârı koruyucu tedbirleri alır.” Hükümünün hayata geçirilmesi, bunun için gerekli yasal düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

Tasarının görüşmeleri sırasında; Esnaf ve sanatkârların Türkiye Halk Bankası A.Ş’ye, vadesi geçmiş borçlarının faizlerinin silinerek anaparanın faizsiz ve gecikme zammı alınmadan 18 eşit taksite bölünerek 36 ayda ödenmesine yönelik önergemiz AKP tarafından reddedilmiştir.

Madde 72- Tasarının 72 inci maddesiyle; Kurumlar vergisi mükellefleri, kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarını bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar vergi dairelerine beyan ederek düzeltilebilecektir.

Bu düzenleme ile şirketler kayıt dışı varlıklarını yüzde 3 vergi karşılığında kayıt altına almaktadır. Cumhuriyet tarihinin en büyük kara para aklama yasasını geçen yıllarda çıkartan AKP Hükümetinin “*bir daha af yok*” sözüne rağmen kara para aklamaya yönelik bu düzenlemeyi neden çıkardığı malumdur.

Bu düzenleme ile patronların şirket kasasından yaptıkları harcamalar, kayıt içine girmeyen mallar ve kasada meydana gelen açıklar yüzde 3’lük vergi ile kapatılacak veya sisteme alınacaktır. Bu da son yıllarda elde edilen kayıt dışı gelirlerin kayıt altına alınmasını sağlayacaktır. Bu düzenlemeden Başbakan Erdoğan’ın ‘hayırsever’ dediği Reza Zarrab da yararlanacak, işadamları ve bakanlara verdiği milyonlarca dolarlık rüşvetin kaydını yüzde 3’lük vergi ödeyerek düzeltilebilecektir.

Bu düzenleme AKP’nin seçim çalışmalarına para aktaran, ‘havuz’a para bulmak için değişik formüller arayan iş adamlarına rahat bir nefes aldıracaktır.

Bilindiği gibi Başbakan Erdoğan’ın talimatıyla eski Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım ATV- Sabah grubu olarak bilinen havuz medyası için gayri hukuki bir şekilde iş adamlarından yaklaşık 650 milyon dolar toplamıştı ki bu şirketlerden bazıları yüzler milyon dolar vermişti. Havuza yaklaşık 100’er milyon dolar veren bu şirketlerin kasa mevcutlarıyla bilânçoları arasında ciddi farklar oluşmuştur. Yapılan düzenleme ile havuz medyası için para aktaran şirketler ile kara para aklayan Reza Zarrab gibi yandaşlar affedilmektedir. Bu nedenle 72 inci madde tasarı metninden çıkarılmalıdır.

Madde 81- Tasarının 81 inci maddesiyle hükümet Türkiye Barolar Birliği’nin hazırlayacağı yönetmelikleri denetimine almaktadır. 1136 tarihli Avukatlık Kanununun 182 nci maddesine göre; Avukatlık Kanununda düzenlenmesi yönetmeliğe bırakılan hususlar Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından hazırlanarak Adalet Bakanlığına gönderilmektedir.

Mevcut uygulamada Adalet Bakanlığına gönderilen yönetmelikler Adalet Bakanlığına ulaştıktan iki ay içinde karar verilmediği veya onaylandığı takdirde kesinleşerek yürürlüğe girmektedir. Adalet Bakanlığı’nın uygun bulmadığı yönetmelik Türkiye Barolar Birliğine geri gönderilmekte, geri gönderilen bu yönetmelikler, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış sayılarak yürürlüğe girmektedir.

Yapılan düzenleme ile Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına gönderilen yönetmeliklerin kesinleşmesi için Resmi Gazete’de yayınlanması gerekmektedir. Adalet Bakanlığı tarafından geri gönderilen yönetmelikleri Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış sayılarak yürürlüğe girmektedir. Yapılan düzenleme ile Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun bu yetkisi alınmıştır. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun kontrol altına almaya yönelik bu düzenleme tasarı metninden çıkarılmalıdır.

Madde 82- AKP Hükümeti 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun 28. maddesini 21/2/2014 tarihli 6526 sayılı Terörle Mücadele Kanunu ve Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 18 inci maddesiyle değiştirmişti. Yapılan değişiklikle, konuyla ilgili davalara bakan mahkemelere idarenin savunmasını aldıktan sonra değerlendirme yapma zorunluluğu getirilmişti. Değişiklikle, iptal ya da yürütmenin durdurulması kararı alan kamu görevlisi, dava konusu olan kadroya başka birinin atanmış olması durumunda da artık eski kadrosuna atanamıyor. Aynı kurumda kazanılmış hak aylık derecesine uygun başka bir kadroya atanırsa yargı kararı uygulanmış sayılıyor. Davayı kazanan kamu personelinin atandığı kadro ile dava konusu ettiği kadronun mali hakları arasında fark varsa, farklılık kapanıncaya kadar aradaki fark tazminat olarak ödeniyor. Ancak söz konusu değişiklik Anayasa Mahkemesi’ne götürülmüş ve Mahkeme, 14 Mayıs itibarıyla davayı esastan görüşmeye başlamıştır.

Tasarının 82 inci maddesiyle 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 28 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Yapılan düzenlemeyle; kamu görevlileri hakkında tesis edilen atama, görevden alma, göreve son verme, naklen veya vekâleten atama, yer değiştirme, görev ve unvan değişikliği işlemleriyle ilgili olarak verilen iptal ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin mahkeme kararlarının gereği iki yıl içinde; ilgilinin kazanılmış hak aylık derecesine uygun başka bir kadroya atanması suretiyle yerine getirilecektir. *“Kamu görevlileri hakkında yapılan bu tür idari tasarruflar; telafisi güç veya imkânsız zararlar doğurmaz”* denilmektedir. Kamu görevlileri hakkında tesis edilen atama, görevden alma, göreve son verme, naklen veya vekâleten atama, yer değiştirme, görev ve unvan değişikliği işlemleriyle ilgili olarak verilen iptal ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin mahkeme kararlarının gereğini yerine getirmeyen kamu görevlisi hakkında ceza soruşturması ve kovuşturması yapılamayacaktır.

Kamu görevlilerini siyasi nedenlerle hukuksuz bir şekilde görevden alan AKP Hükümeti “Kamu görevlileri hakkında yapılan bu tür idari tasarruflar; telafisi güç veya imkânsız zararlar doğurmaz.” ibaresiyle mahkemelerin kamu görevlilerini göreve iade gerekçesini ortadan kaldırmaktadır.

Göreve iade kararı verilen kamu görevlilerini iki yıl boyunca bekleten ve aynı görevine atanmasını engelleyen ve mahkemelerin iptal ve göreve iade kararlarını uygulamayanlara ceza soruşturması ve kovuşturması açılmamasına yönelik bu düzenleme hukuk ilkeleriyle bağdaşmadığı gibi, bir siyasi zorbalığın önünü alabildiğince açmaktadır.

AKP Hükümeti siyasi nedenlerle haksız olarak binlerce kamu görevlisini görevden almıştır. Özellikle 17 ve 25 Aralık yolsuzluk operasyonları sonrası AKP Hükümeti binlerce kamu görevlisini hukuksuz bir şekilde görevden almış veya ‘Hizan’a ve Fizan’a’ sürmüştür. Hukuksuz şekilde görevden alınan veya sürülen bu kamu görevlileri hakkında mahkemeler yürütmeyi durdurma veya göreve iade kararı vermiştir.

Açıkça anlaşılmaktadır ki, AKP Hükümeti siyaseten karşısında olan, kendisi gibi düşünmeyenlerle AKP’nin yolsuzluklarını ortaya çıkartan kamu görevlilerini tasfiye etmeye çalışmaktadır. Hukuka ve Anayasamızın genel ilkelerine aykırı olan bu düzenlemenin tasarı metninden çıkarılması gerekmektedir.

Madde 85- 1980’lerin ikinci yarısından bu güne kadar, toplamda 55 milyar dolarlık özelleştirme yapılmış, bunun yaklaşık 50 milyar doları AKP döneminde gerçekleşmiştir. AKP döneminde yapılan özelleştirmelerde, kamu yararının gözetilmediği, usulsüzlüklerin yapıldığı kamuoyuna yansımıştır.

52.1 milyon dolarlık Balıkesir SEKA, 1.1 milyon dolara yandaşlara satılmıştır. Tüpraş’ın yüzde 14,76’sı kapalı kapılar ardında ihalesiz olarak Ofer grubuna satılmıştır. Danıştay bu satıştan devletin 750 milyon dolar zarar ettiği yönünde karar vermiştir.

Hükümet ise, yargının iptal kararları uygulamak yerine, 6300 sayılı Kanunla mahkeme kararlarını iptal edebilmek için yetki almıştır. Bu yetkiye dayanılarak 12 Haziran 2012 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan 2012/3240 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Eti Alüminyum, Seka- Balıkesir, TÜPRAŞ, Kuşadası ve Çeşme Limanının özelleştirme işlemleri konusunda yargının verdiği iptal kararları geçersiz kılınmıştır. Yargı kararları Bakanlar Kurulu kararı ile yok edilmiş, özelleştirme işlemleri yargı denetimi dışına çıkarılmıştır. Hukuk devleti ilkesine, Anayasanın 125 ve 138 inci maddelerine uygun olmayan bu düzenleme iptal edilmiştir.

26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunun 235 inci maddesine göre kamu kurum veya kuruluşları adına yapılan mal veya hizmet alım veya satımlarına ya da kiralamalara ilişkin ihaleler ile yapım ihalelerine fesat karıştıran kişi, beş yıldan on iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılmakta, ihaleye fesat karıştırma sonucunda ilgili kamu kurumu veya kuruluşu açısından bir zarar meydana gelmiş ise, ceza yarı oranında artırılmaktaydı.

AKP, 11/4/2013 tarihli ve 6459 sayılı Kanun ile 5237 sayılı Türk Ceza Kanunun 235 inci maddesini değiştirerek kamu kurum veya kuruluşlarının yaptığı ihalelere fesat karıştıran kişilere verilen hapis cezalarının alt ve üst sınırını 5-12 yıldan 3-7 yıla indirmiştir. İhale sonucunda ilgili kamu kurumu veya kuruluşu açısından bir zarar meydana gelmiş ise cezanın yarı oranında artırılacağına ilişkin hüküm de kaldırılmıştır. Dolayısıyla ihaleye fesat karıştıranlara verilen cezalar azaltılarak, yolsuzluklar adeta teşvik edilmiştir.

Tasarının 85 inci maddesiyle; 4046 Sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanuna geçici 26 ncı madde eklenmektedir.

Geçici 26 ncı maddeye göre; Bu Maddenin yayımı tarihi itibarıyla devir ve teslim işlemlerinin tamamlanmasının üzerinden beş yıl geçmiş olan özelleştirmeler hakkında verilmiş olan yargı kararları ile ilgili olarak sözleşmelerinde belirtilen haller dışında bu kuruluşların geri alınması yönünde herhangi bir işlem tesis edilemeyecektir.

Düzenleme, AKP’nin yolsuzluklarını ve yandaşlara yapılan özelleştirme peşkeşlerine mahkeme yolunu kapatmaktadır. Şüphesiz ki bu düzenleme Anayasanın 125 inci maddesinde “*İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır.*” 138 inci maddesindeki “*Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır. Bu organlar mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesi geciktiremez.*” hükümlerine açıkça aykırıdır.

Madde 87- Tasarının 87 inci maddesi ile Devlet Demiryollarına yurtdışından devlet tarafından kredi sağlanmaktadır. Özelleştirme kapsamına alınan Devlet Demiryollarına devlet tarafından dış kredi sağlanması doğru değildir. Yarın özelleştirilecek olan Devlet Demiryollarının borcu devlete kalacaktır.

Madde 90- Tasarının 90 ncı maddesiyle 5393 sayılı Belediye Kanununun 14 üncü maddesi değiştirilerek belediyenin görev ve sorumlulukları arasına orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları yapmak eklenmektedir. Belediye başkanları beş yıl süre ile seçildiğinden belediyelerde süreklilik ve yurt işletecek uzman personel yoktur. Ayrıca orta öğrenimdeki öğrencilerin kaldıkları yurtlara belediyeler vasıtasıyla siyaset girecek, öğrenciler siyasi partilerin, cemaatlerin, tarikâtların ve terör örgütlerin propagandasına maruz kalabilecektir. Bu nedenle belediyeler tarafından yapılan orta öğretim yurtları Milli Eğitim Bakanlığı, yükseköğretim yurtları da Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından yönetilmelidir.

Madde 91- Tasarının 91 inci maddesiyle 5393 sayılı Belediye Kanunun 15 inci maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “arsa” ibaresi “taşınmaz” olarak değiştirilmektedir. 5393 sayılı Belediye Kanunun belediyenin yetkileri ve imtiyazları düzenleyen 15 inci maddenin beşinci fıkrasına göre; nüfusu 10 bini geçen belediyeler meclis kararıyla; sağlık, eğitim, sosyal hizmet ve turizmi

geliştirecek projelere İçişleri Bakanlığının onayı ile ücretsiz veya düşük bir bedelle amacı dışında kullanılmamak kaydıyla arsa tahsis edebilmektedir. “Yapılan düzenleme ile nüfusu 10 bini geçen belediyeler sağlık, eğitim ve sosyal hizmet ve turizmi geliştirecek projelere İçişleri Bakanlığının onayı ile ücretsiz veya düşük bir bedelle amacı dışında kullanılmamak kaydıyla taşınmaz tahsis edebilecektir.”

Kamuoyuna yansıdığı gibi birçok AKP’li iş adamı başında Tayyip Erdoğan’ın oğlunun olduğu TÜRGEV’e para bağışlayarak ihale alırken birçok AKP’li belediye de arsa bağışlamıştı. 5393 sayılı Belediye Kanununa göre belediyeler Bilal Erdoğan’ın başında olduğu TÜRGEV’e ancak arsa bağışlayabiliyordu. Anlaşılan bağışlanacak arsalar bitmiş, belediyeler şimdi de TÜRGEV’e taşınmaz bağışlayacaktır. Düzenlemede İçişleri Bakanlığının onayının istenmesi hükümetin istemediği hiçbir vakfa hiçbir şeyin bağışlanamayacağı anlamına gelmektedir.

Madde 104- 14/6/1989 tarihli ve 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun 3 üncü maddesine göre; İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatını vermeye dair merciler belirlenmiştir.

26/5/1981 tarihli ve 2464 tarihli Belediye Gelirleri Kanununun 81 inci maddesine göre belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılması “İşyeri Açma İzni Harcına” tabidir.

Tasarıyla T.C. Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi işyerleri açarken belediyelerden izin almayacak ve işyeri açma izni harcı ödemeyecektir.

Anonim şirket haline dönüştürülen T.C. Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi’ne bu imtiyazların verilmesi doğru değildir. Bu nedenle tasarının 104 üncü maddesi tasarı metninden çıkarılmalıdır.

Ayrıca Tasarısının görüşmeleri sırasında;

- Kadın memur ve işçilerin doğumdan sonraki analık izni süresi sekiz haftadan yirmi dört haftaya çıkartılması, kadın işçilerin toplam analık izni süresi onaltı haftadan otuz iki haftaya çıkartılması ve çoğul gebeliklerde doğum öncesi analık izni süresi on haftadan on iki haftaya çıkartılmasına,

- Gazilerimizden 1.10.2008 tarihinden önceki çalışma günlerine ait istenen sosyal güvenlik destek primi borçları silinmeli, sosyal güvenlik destek primi kesilen gazilere ödedikleri bedeller geri ödenmesine,

- Emniyet amiri ve daha üst seviyede görevli emniyet hizmetleri sınıfı mensupları hariç olmak üzere emniyet çalışanlarının sendikaya üye olabilmesine,

- Geçici işçilerin kamuda uygun daimi kadroya geçirilmesine, 31/12/2000 tarihinden önce vergi mükellefiyeti olan ve bağ-kur kaydı olmayan esnaf ve sanatkarlara hizmet sürelerini borçlanma hakkı verilmesine

- 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda belirtilen çıraklar ile meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrencilerin çıraklık ve staj sürelerinin sigortalılık başlangıcı olarak sayılmasına

Yönelik önergelerimiz AKP tarafından reddedilmiştir.

Yukarıda belirttiğimiz nedenlerden dolayı Tasarıya muhalefet ediyoruz.

Erkan Akçay

Manisa

Mehmet Günal

Antalya

MUHALEFET ŞERHİ

Hükümet tasarısı 61 madde olarak sunulmuş, Alt Komisyonunda AKP üyeleri tarafından ilgisiz yüzü aşkın önerge verilmiş, muhalefetin kanun teklifleri dikkate alınmamıştır, sonuçta torba kanun tasarısına yüzü aşkın madde eklenmiştir.

Bu durum iç tüzüğe aykırıdır, Anayasa ve içtüzük gereği, ilgili ihtisas komisyonlarında görüşmeler yapılmamış, kanun tekniği yok sayılmış, anayasaya aykırı düzenlemeler konulmuş, kişiye özel düzenlemelere gidilmiştir.

İşçi konfederasyonları, tasarıdan haberdar olmamış, komisyona gelindiğinde üç konfederasyon başbakanla görüşmesine rağmen ortak talepleri dikkate alınmamış, taşeronluk yaygınlaştırılmıştır.

Soma'da yaşanan maden faciasıyla beraber 301 yurttaşımız hayatını kaybetmiş, yüzlerce yurttaşımız da yaralanmıştır. İşçi cinayetleri uzun bir süredir Türkiye kamuoyunun yüz yüze kaldığı en trajik toplumsal olgulardan biri haline gelmiştir. Türkiye'de maalesef, özellikle işçi sendikalarının, meslek odalarının ve bir bütün olarak örgütlü toplumsal muhalefetin her defasında dikkat çektiği bu konu, büyük felaketler yaşanmadan siyasal iktidarın birincil gündemi olmamıştır.

İşçi kıyımı olarak niteleyebileceğimiz bu kazaların önüne geçebilecek yasal ve uygulanabilir çözümler üretme gerekliliği bütün dönemlerden çok daha kendisini bugünlerde acilen dayattığı aşikardır. Siyasal iktidarın bu konudaki vurdum duymaz tavrını sürdürmesinin bu facialara daha fazla sebebiyet vereceği, artık tartışılmaz bir gerçektir.

Soma'da yaşananların toplumda yarattığı duyarlılık ve Türkiye'de çalışma koşullarına dair toplumsal talepler, yaşanan facianın ilk gününden bu yana AKP tarafından savuşturulmaya, gerçek sebeplerin gizlenmesi yöntemiyle manipüle edilmeye çalışılmıştır. Hükümet sözcülerinin yasal hazırlıklara başladıkları ve bu yasal hazırlıkların madenlerde rödövens sistemiyle özelleştirilen madenlerde taşeron çalıştırılmayacağı, çalışma sürelerinin 6 saate düşeceği, Soma'da kazanın meydana geldiği ocakta çalışanlara biri işsizlik fonundan, diğeri de işlemeden olmak üzere çift maaş verileceği, ocakta hayatını kaybedenlere şehitlik hakları tanınacağı, ocaklarda robotta dahil teknolojik yeterliliğin çalışma sistemine dahil edileceği ve bunların kullanımının zorunlu kılınacağı ve tazminatların ödenmesinde devletin sorumluluk alacağı söylenmiş ve mevzuatın bu yönlü düzenlemeler içereceğine dair açıklamalar yapılmıştır.

Halkların Demokratik Partisi olarak konu ile ilgili yapılmış bütün açıklamalardaki eksik yanları, yanlış yaklaşımları eleştiriye tabi tutmştuk.

Bu eleştirilerimizde;

I)- Rödövens sisteminin varlığını koruduğu sürece taşeron çalıştırmanın ortadan kaldırılacağı yönü açıklamaların mümkün olmayacağını ve bu yönlü açıklamaların halkı yanıltmaya dönük olduğunu,

II)- Çalışma koşullarının sadece çalışma süreleriyle sınırlı olmadığını, çalışma sürelerinin kısılmasının madenlerde yüksek ölüm riskini ortadan kaldırmayacağını belirtmiştik. Bu uygulamanın olumlu olduğu ancak gerekli diğer önlemler alınmadığı sürece işverenin sadece vardiya sayısını arttırmasına ve bir miktar istihdam artışına neden olacağını da ayrıca söylemiştik. Ancak özel sektör artan vardiya sayısına paralel olarak işçi sayısındaki artıştan kaynaklı ek maliyetin, gündemin sıcaklığı geçtikten sonra diğer güvenlik vb. maliyetlerine yansıtmasının kuvvetle muhtemel olduğunu,

III)- Çifte maaş uygulamasını onayladığımızı ancak işsizlik fonunun bu uygulamada kullanılmasının AKP'nin sürekli başvurduğu bir kolaycılık olduğunu belirtmiştik. Söz konusu fon işçilerin ve emekçilerin ücretlerinden kesilerek oluşturulduğu için yeni bir mağduriyet üreteceğini,

IV)- Madenlerde iş cinayetleri sonucu hayatını kaybedenlerin şehitlik haklarına kavuşturulması mağduriyetlerin giderilmesine katkı sunması açısından kabul edilebilir olduğunu ancak hükümetin bu sorun alanlarında sürekli toplumun manevi değerlerini manipüle ettiğini, şehitlik kavramını kullanarak toplumsal tepkileri baskılamaya çalıştığını ifade etmiştik.

Ayrıca madenlerde robot dahil yüksek teknolojinin kullanılacağı ve tazminatlarda devlet sorumluluğunun vurgulanması konusunda ise şu eleştirimizi dile getirmiştik:

V)- ‘Devletin tazminatlarda sorumluluk üstlenmesi kuşkusuz olumludur ve bu bir kamu sorumluluğudur. Bunu ekstra bir politik özveri olarak göstermek maksatlıdır.

Türkiye’de madenlerde toplam maliyetin yarısından fazlası emek maliyetleridir. Bu da gösteriyor ki madenlerde altyapı ve teknolojik yatırım seviyesi oldukça düşüktür. Şu an birçok maden yüksek kaza riski barındırdığına göre, bu alana dair vaatten ziyade somut, inandırıcı uygulamalar gerekmektedir. Bu somut uygulamalardan biri de madenlerin gerekli teknolojik altyapı yeterlilikleri sağlanıncaya kadar madenlerin çalıştırılmamasıdır. AKP hükümeti, madenleri işçi sağlığı ve iş güvenliği konularında uygun hale gelinceye kadar kapalı tutmalıdır.

Kaza sonrası yeraltı madenlerinde çalışma koşullarının iyileştirileceğine, bu konuda gerekli yapısal adımların atılacağına dönük kamuoyunda oluşan beklenti, AKP tarafından plan ve bütçe komisyonuna sunulan **“İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”** ile boşa çıkarılmıştır. Tasarı meclise gelmeden önce belirttiğimiz ve altını çizdiğimiz bu hususlar tasarının hazırlanmasında dikkate alınmamış ve hükümet yine kendi bildiğini okumuştur. Tasarıda yeraltı madenlerinde çalışan işçilerin çalışma koşullarında önemli olarak nitelendirilebilecek belli düzenlemeler mevcuttur. Ancak tasarıdaki düzenlemeler yeraltı kömür madenlerinde çalışanların yapısal olan sorunlarını çözmekten uzak ve sadece günü geçiştirmeye yöneliktir.

Hazırlanan tasarıda madende çalışanlara ilişkin düzenlemenin boyutu, çalışma süreleri, emeklilik yaşı, izin süresi ve işten çıkarılma durumunda yargıya başvurma kriteri olan kıdem kriterinin kaldırılmasıyla sınırlı tutulmuş ve sorunun temelini teşkil eden alanlara değinilmemiş ve bu alanlarda bir düzenlemeye gidilmemiştir.

Bir torba tasarısı olarak komisyona sunulan hükümet tasarısı, gerek madende çalışan emekçilerin durumlarını yeterince kapsamadığı, gerek taşeronu yaygınlaştıracak tasarıyla birlikte getirilmesi ve gerekse de bu mevzuatın dışında farklı alanları içeren bir takım düzenlemelere yer vermiş olması nedeniyle tartışma konusu olmuştur. Torba tasarısı şeklinde komisyona getirilen tasarısı, yine bir iç tüzük ihlali neticesinde görüşülmeye başlanmış, farklı komisyonlarda görüşülmesi gereken farklı içerikli tasarısı maddeleri, bu süreç işletilmeden Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmeye başlanmıştır. Özellikle muhalefete ait, madenlerde çalışma hayatını düzenleyen kanun tekliflerinin de olması nedeniyle, bunların da tasarıya alınması talebinin ısrarla dillendirilmesi sonucu, bütün bu tartışmaları ve düzenlemelerin yapılacağı bir alt komisyon kurulmuştur. Alt komisyonun kurulmasını gerektirecek en önemli hususlardan biri de özellikle madenler ve çalışma hayatına ilişkin uzman kurumlar, işçi ve işveren sendika temsilcileri, işçiler ile meslek örgütlerinden temsilcilerin dinlenmesinin zorunluluğu olmuştur.

Tasarının en büyük handikaplarından biri madenlerde her gün yüksek ölüm riskiyle çalışan madencilerin çalışma koşullarının kısmi olarak da olsa düzeltilmesini sağlayacak maddelerin, taşeron uygulamasını bütün alanlarda yaygınlaştıracak maddelerle aynı tasarısı içine konulmuş olmasıdır. Madencilerin çalışma koşullarında kısmi de olsa iyileşme yaratacak düzenlemelerin yasalaşmasının, taşeronu yaygınlaştıracak maddelerin de içinde bulunduğu torba yasaya bağlı kılınması ahlaki bir uygulama değildir. Komisyonunda defalarca, madende çalışanlara ilişkin bölümlerin torbadan ayrı olarak, derhal ele alınması ve yasalaştırılması yönlü talebimiz AKP tarafından dikkate alınmamış ve emekçilerin çalışma koşullarını daha da kötüye götürecek ve taşeron çalıştırmayı yaygınlaştıracak maddelerle aynı torbada yer almıştır.

Alt komisyon çalışmalarında konuşan işçi sendikaları ve meslek odalarının temsilcilerinin uyarıları alt komisyon çalışmalarına yeterince yansıtılmamıştır. Sınırlı sayıda çağırılan sendika ve meslek örgütü temsilcilerinin yanı sıra, bu sorun alanlarını bizzat yaşayan çalışanların yaşadıkları sorunlara ilişkin anlatımları yeterince dikkate alınmamıştır.

Komisyon çalışmalarında AKP'nin halkı yanlış bilgilendiren tavrı bir kaz daha teşhir edilmiştir. 'Taşeron düzenlemesi' olarak bilinen ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın daha önceden, işçi ve işveren sendikalarıyla da görüşerek hazırladığını iddia ettiği ancak işçi sendikalarının onay vermediği tasarı, madende çalışmayı ilgilendiren düzenlemeye eklenmiştir. Bu torba tasarının ise emek sendikalarına yollandığı ve onların da bu düzenlemeyi inceledikleri, bu tasarının buradan çıkan bir uzlaşının sonucunda TBMM'ye sunulduğu gibi bir izlenim verilmiştir. Ancak işçi konfederasyonlarının her biri, bu tasarının kendilerine daha önceden sunulmadığını ve uzlaştıkları bir konunun da olmadığını komisyonda açık bir şekilde ifade etmişlerdir. Emek sendikaları bu tasarının taşeron düzenleme bölümünü hem Üçlü Danışma Kurulu'nda hem de şimdiki haliyle onaylamadıklarını, bakanlığın verdiği bilginin gerçeği yansıtmadığını aktarmış olmalarına rağmen, AKP'nin bu konudaki ciddiyetsiz tutumu kabul edilebilir değildir.

İşçi sendikaları tasarının ilk gündeme geldiği günden bugüne özellikle 1,10,11,12 ve 13. maddelerin esnek çalışma rejimini daha da yaygınlaştıracığı için tasarı metninden çıkarılması gerektiğini defalarca ifade ettiler. Muhalefet olarak da bu maddelerin Soma sonrası çalışanların durumunu düzeltme iddiasıyla gündeme getirilen bir tasarının içine konulamayacağını belirtmişlerdir. Yapılan şey fırsattan istifade etmektir. Ve tam olarak AKP'nin yaptığı şey de budur.

Tasarının 1. Maddesi, ilk komisyona geldiği şekliyle amacının çalışanlar lehine düzenleme yapmak değil, kamu idaresini hileli taşeronluktan kaynaklı yüklerden kurtarmanın, taşeron uygulamasını yaygınlaştırmanın 'hukuki' kılıfı olduğu açıkça ortaya çıkmıştır. Alt komisyonda bu madde tasarı metninden çıkarılmış ancak yeni bir düzenleme ile yetiştirilmesi halinde üst komisyon görüşmelerinde yeniden dahil edileceğini ima eden ifadeler sarf edilmiştir.

4857 Sayılı İş Kanunu'nun 2. Maddesini düzenleyen ve alt komisyonda tasarı metninden çıkarılan 1. Madde, AKP iktidarının taşeron sistemine ve emeğin haklarına karşı yaklaşımını ifade etmesi açısından oldukça önemli bir gösterge olmuştur. Cari yasadaki alt işveren (taşeron) düzenlemeleri taşeron çalıştırılması konusunda görece önemli kısıtlamalar içermektedir. Asıl işin tümünün alt işverene devredilemeyeceği gibi, devredilecek kısım için de üç koşulun birlikte sağlanması gerekliliğidir. Asıl işin bir bölümünde alt işveren çalıştırılabilmesi için **"işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenle uzmanlık gerektiren işler"** gibi üç koşulun bir arada var olması gerekmektedir.

Bu üç koşul aynı anda bulunmuyorsa, yargı taşeron işçi çalıştırmayı muvazaa (hile) olarak kabul etmekte ve bu durumdaki çalışanı başından itibaren asıl işverenin çalışanı saymaktadır. Yani yasada belirtilen üç koşul bir arada olmadan, asıl iş taşeronu verilirse bu durumda, "muvazaa" (hile) olgusu ortaya çıkmaktadır. Taşeron istihdamın kritik noktası bu tanımda düğümlenmektedir. Çünkü iş yasasındaki mevcut düzenlemeye ve Türkiye'nin on dört yıldır altında imzası bulunan 94 sayılı ILO sözleşmesine göre, asıl işverenin işçilerinin alt işveren tarafından işe alınarak çalıştırmaya devam edilmesi suretiyle hakları kısıtlanamaz. Bu durumda asıl işveren-alt işveren ilişkisi muvazaalı (hileli) kabul edilir ve alt işverenin işçileri başından itibaren asıl işverenin işçisi sayılarak işlem görürler.

AKP'nin bu yasayı delme girişimi şimdilik askıya alınmış olsa da, üst komisyon ve genel kurul görüşmelerinde bunu tekrar gündemine alma riski ortadan kalkmamıştır.

Tasarının 4. ve 7. Maddelerinde yer alan düzenleme, madencilerin yeraltında geçirdikleri süre açısından önemli bir düzenlemedir. Haftalık çalışma süresinin 36 saat olması ve bunun üzerindeki her çalışma süresini fazla mesai olarak nitelemek tarafımızca da uygun bulunmuştur. Ancak bu düzenlemede oldukça sorunlu yönler bulunmaktadır. Madende yeraltında çalışanların uzun bir süreyi yeraltında çalışacakları galerilere yürüyerek geçirdikleri, Soma faciasından sonra kamuoyu tarafından da bilinen bir gerçek olmuştur. Kilometrelerce yürüyen işçilerin bu zaman zarfında yüksek hayati risk altında oldukları da göz önüne alındığında, gidiş-gelişlerde geçen yürüme süresinin de bu haftalık 36 saat içinde yer almamış olması bir eksikliklerdir. Alt komisyonda işveren sendika temsilcileri tarafından günlük çalışma süresinin 6 saate indirilmesinin vardiya sayısını 3'ten 4'e çıkaracağı ve bu durumun üretimde %15'lik düşüşe neden olacağı yönünde ifadeleri, özel işletme sahiplerinin bu ek maliyeti telafi edecek hukuksuz uygulamalara başvuracağına dönük bir işarettir. Maksimum kar hırsıyla işyeri çalıştıran özel müteşebbislerin böyle bir uygulama içine girmesi kuvvetle muhtemeldir. Bu Soma dahil, iş kazalarının yaşandığı bir çok işletmede ortaya çıkmıştır. Bu tür maliyet düşürücü uygulamalar sonucu, ülkemizde yılda binden fazla işçinin hayatını kaybettiği bir gerçekliktir. İşyerlerinde denetimin sıklaştırılması ve hukuki yaptırımların ağırlaştırılması zorunluluğunu da beraberinde getirmektedir.

Tasarının 5. ve 6. Maddelerinde geçen ve yer altı işçilerin yıllık ücretli izin sürelerini dörder gün arttıran düzenleme olumlu olmakla beraber yetersizdir. Taşeron sistemi içinde çalışan işçilerin en önemli sorunlarından biri ise ücretli izin sürelerinin düşük olması, doğum, ölüm, evlilik vb. birçok durumda, sosyal hayatın zorunlu kıldığı katılımları gösterememeleridir. Ücretli izi, temel çalışanın en temel haklarından biridir. Bu bağlamda 4 gün arttırılan ücretli izin hakkının daha da arttırılması ve bunun uygulanıp uygulanmadığının tespiti için yeterli bir denetim sisteminin kurularak aksi durumlarda cezai yaptırımların artırılması elzemdir.

Tasarının 8. Maddesiyle “alt işveren hükümlerine aykırılık” bölümünü ilişkin düzenleme yapılmaktadır. 4857 sayılı kanunun 98'inci maddesinde yapılması öngörülen değişiklik ile, yasanın 2. maddesinin sekizinci fıkrasına aykırı davranışların her bir işçi için işveren veya işveren vekiline iki bin lira idari para cezası verilmesinin düzenlenmesi amaçlanmaktadır. Bu yaptırım oldukça düşük bir caydırıcılığa sahiptir. Yargı kararlarıyla tespit edilmiş bir çok hileli durumun asıl ve alt işverence tanınmadığı, yargı kararlarına uyulmadığı ve denetim de dahil bir çok zorunlu uygulamanın görmezden geldiği bir çalışma ve iş hukuku rejiminin içinde bulunmaktayız. Bu noktada doğru ve güçlü bir denetim sisteminin kurulamamış ve yeterli cezai yaptırımın devreye konulamamış olması temel eksikliklerden biridir.

Tasarının 10. Maddesiyle, 4857 sayılı iş kanunun 3'üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarının tasarı metninden çıkarılması amaçlanmıştır. Ancak alt komisyonda bu madde değiştirilerek alt işveren sözleşmesi ve gerekli belgelerin iş müfettişlerince incelenmesi sonucunda muvazaalı işlemin tespiti halinde, bu tespite ilişkin gerekçeli müfettiş raporuna karşı itiraz süresini 6 işgününden 30 işgününe çıkarılması hedeflenmiştir. İtiraz üzerine verilecek mahkeme kararlarının kesin olmasına ilişkin hükmün değiştirilerek temyiz süreci getirilmesi, itiraz üzerine davanın dört ay içinde sonuçlandırılması hükmünün getirilmesi, temyiz halinde ise 6 ay içinde Yargıtay tarafından karar verilmesi hükmü ve aynı zamanda kamu idarelerine bu raporlara karşı itiraz yükümlülüğü getirilmesi bu maddede yeniden düzenlenmiştir.

Bu düzenleme tasarının ilk halini aratmayacak nitelikte olup, çalışanların yargı kararlarıyla hak talep etme ve bu hakları elde etme koşullarını oldukça daraltmakta, işvereni yargı karşısında işçiye karşı oldukça avantajlı bir konuma getirmektedir. Bu tasarı maddesi ile çalışanların daha çok mağdur edilecekleri açıktır.

Tasarının 11. Maddesinin ilk hali, kamu ihale kanununda yapılma istenen ve kamu kuruluşlarında hizmet alım ihalelerinin yeterli personel olmaması şartına indirgenmiş halini içeriyordu. Madde, muhalefetin baskısıyla değiştirildi. Değişiklik ile kamu idarelerince yardımcı işler için çıkılacak ihalelerde, yardımcı işlere ilişkin hizmet türlerinin belirlenmesinde işçi, işveren ve memur konfederasyonlarının görüşünün alınması ve hizmet türlerinin belirlenmesinde ilgili mevzuatın yanı sıra, yerleşik yargı içtihatlarının da dikkate alınması hükmü getirilmiştir.

Kamu idarelerinde asıl işin bir bölümünde hizmet alım ihalesine çıkabilmek için aranacak şart olan yeterli nitelik veya sayıda personel olmaması durumu kaldırılmıştır. Buna göre sadece idarenin ve işin gereği ile uzmanlık gerektiren işlerde hizmet alım ihalesine çıkılabilecektir.

Değişiklik önemli olmakla beraber taşeron sorununu gidermekten ziyade daha da yaygınlaştıran bir içeriği muhafaza etmektedir.

Tasarının 12. Maddesinin TBMM’ye gelen ilk hali ile özelleştirme kapsamındaki işyerlerinde mal veya hizmet üretimine ait işlerin, cari mevzuattaki sınırlamalara tabi olmaksızın tümüyle alt işverene devredilmesi öngörülmekteydi. Alt komisyonda yapılan değişiklik ile personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında ihaleye çıkılmadan önce, Hazine Müsteşarlığı’ndan alınacak izne ilişkin olarak, her yıl Bakanlar Kurulu Kararı olarak yayımlanan Genel Yatırım ve Finansman Kararnamesi’nde öngörülen izin süreci maddeye konuldu. Bu izne ilişkin olarak özelleştirme kapsamında veya programında bulunan kuruluşlardan ise “işletmecî kuruluş” olarak tanımlananların Özelleştirme İdaresi Başkanlığı’ndan ihaleye çıkmak için izin almaları hükmedildi.

Kanuna aykırı olarak asıl işveren- alt işveren ilişkisinin dışına çıkılması halinde itiraz için öngörülen süre içerisinde yargı yoluna başvurmayan kamu görevlilerine idari para cezası uygulanması hükmü getirilip, kanuna aykırı olarak asıl işveren- alt işveren ilişkisinin dışına çıkılması halinde asıl işveren- alt işveren ilişkisinin sonlandırılmasına ilişkin hüküm madde metninden çıkarıldı.

Değişiklik ile taşeron çalıştırmanın işçi lehine bir düzenlemesine içkin bir durum ortaya çıkmadığı gibi, muvazaalı iş durumunun ortaya çıkması neticesinde yaptırımlardan biri olan asıl işveren- alt işveren ilişkisinin sonlandırılmasının kaldırılmasıyla taşeron firmalar üzerindeki yaptırım gücü de azaltılmış oldu.

Bu madde ile özelleştirme kapsamına alınan kuruluşlar, taşeron sisteminin yaygın istihdam rejimi haline geldiği alanlara dönüştürülecektir. Diğer bir ifadeyle özelleştirme kapsamına alınan işyerleri özelleştirilme süreci tamamlanmadan fiilen özelleştirilmiş olacaktır.

Tasarının 13. Maddesinin TBMM’ye sunulan ilk hali asıl işveren –alt işveren ilişkisinde alt işveren ile işçileri kapsayan toplu pazarlık süreci; asıl işverenin üye olması ve alt işverenin yetkilendirilmesi kaydıyla, ilgili kamu işveren sendikası tarafından ilgili mevzuata göre yürütülmesini ve toplu sözleşme sonucunda ortaya çıkan fiyat farkına ilişkin düzenlemeleri içeriyordu. Alt komisyonda yapılan değişiklik ile Kamu İhale Kanunu kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerlerinde toplu pazarlık süreci, alt işverenin üye olduğu kamu işveren sendikası tarafından yürütülecektir.

Taşeron çalışanların sendikalı olma süreci oldukça sıkıntılı olup, çoğu kez işverenin aleni engelleriyle karşılaşmaktadır. 18/10/2012 tarihli ve 6356 numaralı kanunda yapılan yeni düzenlemeler ile sendikalaşma kavramının içi boşaltılmış ve iktidara yakın sendikaların etkin kılınması yönünde düzenlemeler yapılmıştı. Çalışların bu alanda toplu pazarlık sürecinde oldukça büyük engellerle karşı karşıyayken, bu tür düzenlemeler sorunların çözümünü görmeyen bir yerden yapılmaktadır.

AKP, taşeron yasa tasarısına karşı muhalefeti engellemenin yolu olarak “Maden Yasa Tasarısı” ve başta Genel Sağlık Sigortası primleri olmak üzere çeşitli prim-vergi borçlarının yeniden düzenlenmesini içeren maddeleri de torbaya eklemiştir. Çünkü AKP iktidarı, “Maden Yasa Tasarısı” ile Soma katliamı sonrasında iş cinayetleri konusunda toplumda artan hassasiyetten nemalanmayı hedeflemektedir.

Başında “en büyük af geliyor” diyerek cilalanan yasa tasarısında ise sigorta primlerinin, idari para cezalarının, bazı vergilerin yeniden düzenlenmesi vardır. Yani af değil, borçların tahsili için yeniden düzenleme yapılmaktadır. Düzenlemeden daha çok çalışanlarının sigorta primlerini yatırmayan işverenler yararlanacaktır. Tasarıda emekçileri ilgilendiren bölüm ise 2012 yılında hayata geçirilen genel sağlık sigortası primlerinin yeniden düzenlenmesidir. Hatırlanacağı üzere 1 Ocak 2012 yılında başlayan uygulamaya göre, hiçbir sosyal güvenliği olmayanlar, yeşil kartlılar, kısmi süreli çalışanlar (part time çalışanlar), öğrenciler ve zorunlu sigortası sona erenler genel sağlık sigortası kapsamına alınmıştı. Bunlardan gelir testi sonucu aylık geliri brüt asgari ücretin üçte birini geçenlerin kademeli olarak ayda 35,46 TL’den 212,76 TL’ye kadar prim ödemesi düzenlenmişti.

Çalışma Bakanı’nın açıklamalarına GSS düzenlemesi ile başlayan gelir testine girmeyen yaklaşık 3 milyon 300 bin civarında vatandaşımız bulunmaktadır. Teste girmeyenlere en yüksek oranda prim (212,76 TL) tahakkuk ettiği için bu vatandaşların şu anda prim borcu 7 milyarı aşmış durumdadır.

“Büyük af geliyor” diye müjdelenen tasarıda zaten haksız bir şekilde en yüksek oranda prim tahakkuk ettirilen bu prim borçlarının yeniden yapılandırılması var. Buna göre bugüne kadar gelir testi yaptırmayanlara 4 ay içinde başvuruları halinde tahakkuk edilecek prim borçlarını 12 ayda ödeyebilmeleri düzenlenmektedir. Kısacası ortada geniş toplum kesimlerini ilgilendiren bir af yoktur.

Alt komisyonda HDP olarak daha önceden verdiğimiz ve madende çalışanların koşullarını ve madenlerin düzenlenmesini içeren aynı mahiyetteki tasarımızda yer alan hususların hiçbiri bu tasarıda yer almamıştır. Özellikle madenlerde rödöfans sisteminin kaldırılması, çalışanların kamu çalışanı statüsüne kavuşturulması, yeterli denetim sisteminin sağlanması gibi kanun teklifi maddelerimize yer verilmemiştir. Ancak AKP’nin verdiği ve kişiye özel düzenleme niteliğinde olan düzenlemeler alt komisyonda tasarıya eklenmiştir. Bu kabul edilebilir olmadığı gibi anayasal sorunlar içermektedir.

Bütün bu gerçeklerle yasa tasarısının alt komisyon metnine muhalefet etmekteyiz.

16.06.2014

Hasip Kaplan
Şırnak

ALT KOMİSYON METNİ

**İŞ KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Yer altı işlerinde çalışan işçilerde kıdem şartı aranmaz.”

MADDE 2- 4857 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İşverenler, alt işverene iş vermeleri halinde, bunların işçilerinin ücretlerinin ödenip ödenmediğini işçinin başvurusu üzerine veya aylık olarak resen kontrol etmekle ve varsa ödenmeyen ücretleri hak edişlerinden keserek işçilerin banka hesabına yatırmakla yükümlüdür.”

MADDE 3- 4857 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin sekizinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Bu Kanunun 42 nci ve 43 üncü maddelerinde sayılan haller dışında yer altı işlerinde çalışan işçilere fazla çalışma yaptırılmaz.

Yer altında çalışan işçilere, bu Kanunun 42 nci ve 43 üncü maddelerinde sayılan hallerde haftalık otuzaltı saati aşan her bir saat fazla çalışma için verilecek ücret, normal çalışma ücretinin saat başına düşen miktarının yüzde elli artırılması suretiyle ödenir.”

MADDE 4- 4857 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Yer altı işlerinde çalışan işçilerin yıllık ücretli izin süreleri dörder gün artırılarak uygulanır.”

MADDE 5- 4857 sayılı Kanunun 56 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Alt işveren işçilerinden, alt işvereni değiştirdiği halde aynı işyerinde çalışmaya devam edenlerin yıllık ücretli izin süresi, aynı işyerinde çalıştıkları süreler dikkate alınarak hesaplanır. Asıl işveren, alt işveren tarafından çalıştırılan işçilerin hak kazandıkları yıllık ücretli izin sürelerinin kullanılıp kullanılmadığını kontrol etmek ve ilgili yıl içerisinde kullanılmasını sağlamakla, alt işveren ise altıncı fıkraya göre tutmak zorunda olduğu izin kayıt belgesinin bir örneğini asıl işverene vermekle yükümlüdür.”

MADDE 6- 4857 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Yer altı işlerinde çalışan işçiler için yer altındaki çalışma süresi; haftada en çok otuzaltı saat olup günlük altı saatten fazla olamaz. ”

MADDE 7- 4857 sayılı Kanunun 112 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında alt işverenler tarafından çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatları;

a) Alt işverenlerinin değişik değişikliğine bakılmaksızın aralıksız olarak aynı kamu kurum veya kuruluşuna ait işyerlerinde çalışmış olanların bu şekilde çalışmış oldukları sürelerle ilişkin kıdem tazminatına esas hizmet süreleri, aynı kamu kurum veya kuruluşuna ait işyerlerinde geçen toplam çalışma süreleri esas alınarak tespit olunur. Bunlardan son alt işverenleri ile yapılmış olan iş sözleşmeleri mülga 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesine göre kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona ermiş olanların kıdem tazminatları ilgili kamu kurum veya kuruluşları tarafından,

b) Aynı alt işveren tarafından ve aynı iş sözleşmesi çerçevesinde farklı kamu kurum veya kuruluşlarında çalıştırılmış olan işçilerden iş sözleşmeleri mülga 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesine göre kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona ermiş olanlara, 4734 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında farklı kamu kurum ve kuruluşuna ait işyerlerinde geçen hizmet sürelerinin toplamı esas alınarak çalıştırıldığı son kamu kurum veya kuruluşu tarafından,

işçinin banka hesabına yatırılmak suretiyle ödenir.

Alt işveren ile yapmış olduğu iş sözleşmesi sona ermediği gibi, alt işveren tarafından 4734 sayılı Kanun kapsamında bulunan idarelere ait işyerleri dışında bir işyerinde çalıştırılmaya devam olunan ve bu şekilde çalıştırıldığı sırada iş sözleşmesi kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona eren işçinin kıdem tazminatı işçinin yazılı talebi halinde, kıdem tazminatının söz konusu kamu kurum veya kuruluşlarına ait işyerlerinde geçen süreye ilişkin kısmı, kamu kurum veya kuruluşuna ait çalıştığı son işyerindeki ücretinin yılları itibarıyla asgari ücret artış oranları dikkate alınarak güncellenmiş miktarı üzerinden hesaplanmak suretiyle son kamu kurum veya kuruluşu tarafından işçinin banka hesabına yatırılmak suretiyle ödenir. Bu şekilde hesaplanarak ödenen kıdem tazminatı tutarının, iş sözleşmesinin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden aynı süreler dikkate alınarak hesaplanacak kıdem tazminatı tutarından daha düşük olması halinde, işçinin aradaki farkı alt işverenden talep hakkı saklıdır.

Kıdem tazminatı tutarı, 4734 sayılı Kanunun ek 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında belirtilen işyerlerinde kıdem tazminatı ile ilgili açılacak bütçe tertibinden, (b) bendi kapsamında belirtilen işyerlerinde ise hizmet alımı gider kaleminden, ödeneğin yetip yetmediğine bakılmaksızın ödenir.

Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamında değişen alt işverenler yanında çalışan işçilerin bu işyerlerinde geçen hizmet süresinin hesabı, alt işverenden ve alt işveren işçisinden istenecek belgeler ve ödeme süreci ile ilgili diğer usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ve Kamu İhale Kurumunun görüşleri alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 8- 4857 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “altı iş günü” ibareleri “otuz iş günü” şeklinde, aynı fıkranın beşinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İtiraz üzerine görülecek olan dava seri muhakeme usulüne göre dört ay içinde sonuçlandırılır. Mahkemece verilen kararın temyizi halinde Yargıtay altı ay içinde kesin olarak karar verir. Kamu idarelerince bu raporlara karşı yetkili iş mahkemelerine itiraz edilmesi ve mahkeme kararlarına karşı diğer kanun yollarına başvurulması zorunludur.”

MADDE 9- 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) İdarelerin bu Kanunda tanımlanan hizmetlerden personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında aşağıda belirtilen hususlara uyması zorunludur.

1) İdarelerce kanun, tüzük ve yönetmeliklere göre istihdam edilen personelin yeterli nitelik veya sayıda olmaması halinde personel çalıştırılmasına dayalı yardımcı işlere ilişkin hizmetler için ihaleye çıkılabilir. Bu kapsamda ihaleye çıkılabilecek yardımcı işlere ilişkin hizmet türlerini; idarelerin teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin mevzuatı, yerleşik yargı içtihatları ile 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 2 nci maddesinin yedinci fıkrası dikkate alınmak suretiyle idareler itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte belirlemeye işçi, işveren, memur konfederasyonları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir.

2) İdarelerin teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin mevzuatı ile 4857 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin yedinci fıkrası esas alınmak suretiyle, idareye ait bir işyerinde yürütülen asıl işin bir bölümünde idarenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde hizmet alımı ihalesine çıkılabilir.

3) Danışmanlık hizmet alım ihalelerinde istihdam edilen personelin yeterli nitelik veya sayıda olmaması şartı aranmaz.”

MADDE 10- 4734 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Uygun görüş alınması ve görevlilerin sorumlulukları

EK MADDE 8- 62 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında personel çalıştırılmasına dayalı hizmetler (danışmanlık hizmet alımları hariç) için ihaleye çıkılmadan önce;

a) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan idareler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşların, Maliye Bakanlığından,

b) 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca yayımlanan Genel Yatırım ve Finansman Programı Kararı çerçevesinde, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye tabi Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarının Hazine Müsteşarlığından, 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun çerçevesinde özelleştirme kapsamında veya programında bulunanlardan sermayesinin %50’sinden fazlası kamuya ait işletmecî kuruluşların ise Özelleştirme İdaresi Başkanlığından,

uygun görüş alması zorunludur.

Uygun görüş alınmadan bu hizmetler için ihaleye çıkılamaz. 62 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan hizmet alımlarında niteliği gereği sözleşme süresi altı ayı aşmayan işlerde uygun görüş şartı aranmaz.

62 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca yapılan personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihaleleri çerçevesinde çalıştırılan personel, ihale ve sözleşme konusu iş dışında başka bir işte çalıştırılmaz ve görevlendirilemez. Bu kapsamda, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihalesine çıkılmaması gerektiği halde ihaleye çıkılması, uygun görüş alınması gereken hallerde alınmadan ihaleye çıkılması, ihale kapsamında çalıştırılan personelin sözleşme konusu işler dışında çalıştırılması, 4857 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin yedinci fıkrası hükmüne aykırılık teşkil edecek şekilde işlem ve eylemler yapılması nedeniyle idare aleyhine zarar ortaya çıkması halinde, oluşan bu zararlar, bu zarara neden olduğu tespit edilenlere rücu edilmek suretiyle tahsil edilir. Ayrıca, bu kişiler hakkında uygulanacak ceza ve disiplin hükümleri saklı kalmak üzere, bu kişilere her türlü aylık, ödenek, zam, tazminat dahil yapılan bir aylık net ödemelerin beş katı tutarında idari para cezası uygulanır. 4857 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen itiraz veya diğer kanun yollarına başvurmayan kişilere ise her türlü aylık, ödenek, zam, tazminat dahil yapılan bir aylık net ödemelerin iki katı tutarında idari para cezası uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığının görüşü ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 11- 4734 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 16- Türkiye’nin 2015 yılında üstleneceği Yirmiler Grubu (G- 20) Dönem Başkanlığı kapsamında, 2014 ve 2015 yıllarında yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işleri, ceza ve yasaklama hükümleri hariç bu Kanuna ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa tâbi değildir. Bu madde kapsamında yapılacak alımlara ve yapım işlerine ilişkin esas ve usuller ile diğer hususlar, Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Dışişleri Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken hazırlanır ve Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulur.”

MADDE 12- 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 8 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca ihale edilen işlerde, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 2 nci maddesinde tanımlanan asıl işveren-alt işveren ilişkisi çerçevesinde alt işveren tarafından münhasıran bu Kanun kapsamına giren kamu kurum ve kuruluşlarına ait işyerlerinde çalıştırılan işçileri kapsayacak olan toplu iş sözleşmeleri; alt işverenin yetkilendirmesi kaydıyla kamu işveren sendikalarından birisi tarafından 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu hükümlerine göre yürütülür ve sonuçlandırılır. Toplu iş sözleşmesinin kamu işveren sendikası tarafından bu fıkraya göre sonuçlandırılması halinde, belirlenen ücret ve sosyal haklardan kaynaklanan bedel artışı kadar idarece fiyat farkı ödenir. Kamu işveren sendikası tarafından yürütülmeyen ve sonuçlandırılmayan toplu iş sözleşmeleri için fiyat farkı ödenemez, 4857 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin yedinci fıkrası esas alınarak asıl işveren sıfatından dolayı ücret farkına hükmedilemez ve asıl işveren sıfatıyla sorumluluk yüklenemez. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin esas ve usuller, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 13- 4735 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Özel tüketim vergisi ve endeks değişikliğinden kaynaklı fiyat farkı

GEÇİCİ MADDE 3 - 22/9/2012 tarihinden önce 4734 sayılı Kanuna göre ihalesi yapılan ve ihale dokümanında fiyat farkı hesaplanabilmesine ilişkin hüküm bulunan yapım işleri ihalelerinde, yaklaşık maliyetin yarısından fazlasını akaryakıt giderinin oluşturduğu ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla geçici kabulü yapılmamış veya fesih/tasfiye edilmemiş işlerin, 22/9/2012 tarihinden sonra gerçekleştirilen kısımlarında kullanılan akaryakıtla ilişkin olarak fiyat farkı hesaplamasına esas alınan endeks yerine Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan uygun bir endeksin kullanılabilmesine ve özel tüketim vergisinde gerçekleşen değişiklik nedeniyle fiyat farkı hesaplanabilmesine dair esas ve usulleri tespiti Kurumun teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

MADDE 14- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 28 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “temizlik, yemek, koruma ve güvenlik ile” ibaresi “yemek ve” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında olan işlerden sürekli nitelikte olanlara ilişkin hizmet alımlarında, yüklenme süresi üç yıl olup, bu süre gerekli hallerde gerekçesi gösterilmek şartıyla üst yöneticinin onayıyla kısaltılabilir.”

MADDE 15- 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 2 nci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) Uluslararası denizyolu ve havayolu taşımacılığı yapan araçların seyrüsefer halleri.”

MADDE 16- 6331 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(5) 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 2 nci maddesinde tanımlanan asıl işveren-alt işveren ilişkisinde asıl işveren, işyerindeki alt işverenlerin gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alıp almadığını gözetmek ve denetlemekle yükümlüdür.”

MADDE 17- 6331 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde geçen “işyeri hekimi ve” ibaresinden sonra gelmek üzere “gerektiğinde” ibaresi; bendin sonuna “Belirlenen niteliklere ve gerekli belgeye sahip olmayan ancak 10’dan az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyeri işverenleri veya işveren vekili tarafından Bakanlıkça ilân edilen eğitimleri tamamlamak şartıyla işe giriş ve periyodik muayeneler ve tetkikler hariç iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütebilirler.” cümlesi ve maddeye aşağıdaki dördüncü fıkra eklenmiştir.

“(4) Birinci fıkranın (a) bendine göre yapılacak görevlendirme süresinin belirlenmesinde 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ile 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu kapsamındaki öğrenci statüsünde olan çırak ve stajyerler, çalışan sayısının toplamına dâhil edilmez.”

MADDE 18- 6331 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin ikinci fıkrasında geçen “işyerlerinde” ibaresi “işlerde” şeklinde; üçüncü fıkrasının birinci cümlesi ise aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanun kapsamında alınması gereken sağlık raporları işyeri hekiminden alınır. 10’dan az çalışanı bulunan ve az tehlikeli işyerleri için ise kamu hizmet sunucuları veya aile hekimlerinden de alınabilir.”

MADDE 19- 6331 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine aşağıdaki alt bent eklenmiştir.

6) 10’dan az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerinde iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin üstlenilmesine ilişkin eğitim programları, eğitimin süresi ve eğiticilerin nitelikleri ile görevlendirmeye ilişkin hususlar.”

MADDE 20- 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 26 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(10) İşveren sendikaları, tüzüklerinde hüküm bulunmak ve şartları genel kurul kararıyla belirlenmek kaydıyla, işçilerin sigorta primlerinin işveren payının ödemelerinde kullanılmak ve nakit mevcudunun yüzde yirmibeşini aşmamak üzere karşılıksız yardıma dayalı dayanışma ve yardım fonu oluşturabilir.”

MADDE 21- 6356 sayılı Kanunun Geçici 6 ncı maddesinin birinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1 - 41 inci maddenin birinci ve beşinci fıkraları ile 43 üncü maddenin ikinci ve dördüncü fıkralarında yer alan kurulu bulunduğu işkolunda en az yüzde üç üye şartı, Ekonomik ve Sosyal Konseye üye konfederasyonlara bağlı işçi sendikaları için yüzde bir olarak uygulanır.”

MADDE 22- 27/2/2003 tarihli ve 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 6- Türkiye’nin taraf olduğu ikili ya da çok taraflı sözleşmelerde aksi öngörülmedikçe ve 11/4/2014 tarihinden önce süresiz çalışma izni verilmiş olan yabancıların hakları saklı kalmak kaydıyla; 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu uyarınca uzun dönem ikamet iznine sahip olanlar veya Türkiye’de kesintisiz en az sekiz yıl ikamet izni ile kalmış olan veya en az sekiz yıl kanuni çalışması olan yabancılara, süresiz çalışma izni verilebilir.

Süresiz çalışma izni verilen yabancılar, 6458 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinde belirtilen uzun dönem ikamet izninin sağladığı haklardan yararlanırlar.

Süresiz çalışma izni yabancıların veya işverenin talebiyle ya da 6458 sayılı Kanunun 45 inci maddesinde sayılan uzun dönem ikamet izninin iptalini gerektiren hallerde iptal edilir.

Çalışma izni verilen yabancıların Türkiye’ye girişleri, Türkiye’de kalışları ve Türkiye’den çıkışlarına ilişkin kayıtlar İçişleri Bakanlığı tarafından Bakanlığa bildirilir.”

MADDE 23- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 88 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“h) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca süresiz çalışma izni verilenler.”

MADDE 24- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 50 nci maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“4857 sayılı Kanunun 21 inci maddesi gereği işe iade davası nedeniyle yatırılan primlerin son günü esas alınarak işsizlik ödeneği hak sahipliği belirlenir ve işsiz geçen dönem için ödeme yapılır.”

MADDE 25- 4447 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 12- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında kömür ve linyit çıkarılması faaliyet kollarında Manisa İli Soma İlçesinde faaliyet gösteren Soma Kömür İşletmeleri A.Ş.’ye ait Karanlıkdere mevki Eynes Maden Ocağı işletmesinde 13/5/2014 itibarıyla sigortalı olanlara veya bunların 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinde sayılan hak sahiplerine aynı maddede belirtilen oranlarda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca belirlenen sürede aylık net ücretleri esas alınarak Fondan ödeme yapılır. Bu ödemelerden vergi veya başka ad altında herhangi bir kesinti yapılamaz. Bu ödemeler, işverenin ücret ve diğer yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.”

MADDE 26- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 33- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 41 inci maddesi kapsamında taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumuna devir ve teslimi ile bu taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) devir ve teslimi 31/12/2023 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu kapsamda vergiden istisna edilen işlemler bakımından 30 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanmaz. Maliye Bakanlığı, istisnaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 27- 8/5/1985 tarihli ve 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 1- Türk vatandaşları ile doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenlerin onsekiz yaşını doldurduktan sonra Türk vatandaşı olarak yurt dışında geçen ve belgelendirilen sigortalılık süreleri ve bu süreleri arasında veya sonunda her birinde bir yıla kadar olan işsizlik süreleri ile yurt dışında ev kadını olarak geçen süreleri, bu Kanunda belirtilen sosyal güvenlik kuruluşlarına prim ödenmemiş olması ve istekleri halinde, bu Kanun hükümlerine göre sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirilir.”

MADDE 28- 3201 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Sosyal güvenlik sözleşmeleri” ibaresi “Uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 29- 3201 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin beşinci fıkrasına aşağıdaki cümle ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Ancak, uluslararası sosyal güvenlik sözleşmelerinde Türk sigortasına girişinden önce akit ülke sigortasına girdiği tarihin Türk sigortasına girdiği tarih olarak kabul edileceğine ilişkin özel hüküm bulunan ülkelerdeki sigortalılık sürelerini borçlanılanların akit ülkede ilk defa çalışmaya başladıkları tarih ilk işe giriş tarihi olarak kabul edilir.

Yurt dışında geçen sürelerin tamamı veya istenildiği kadarı borçlanılabilir. Başvuru sahiplerinin kısmi borçlanma taleplerine istinaden yapılacak borçlanma süresinin tespitinde ibraz edecekleri belgelerde kayıtlı bulunan tarihler arasındaki son tarihten geriye doğru olmak üzere gün sayıları esas alınır.”

MADDE 30- 3201 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Sosyal güvenlik sözleşmeleri” ibaresi “Uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 31- 3201 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesinin birinci fıkrasına “aylık” ibaresinden önce gelmek üzere “ilgili sosyal güvenlik kanunlarına göre” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 32- 3201 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Davalardan vazgeçenlerin işlemleri

GEÇİCİ MADDE 8- 1 inci madde ile 5 inci maddenin beşinci fıkrasında bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan değişiklikler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Kurum aleyhine açılmış ve henüz sonuçlanmamış davalardan feragat edenler hakkında da uygulanır. Davadan feragat edilmesi halinde davacı aleyhine yargılama giderlerine hükmedilmez.”

MADDE 33- 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendine “Sosyal güvenlik alanında,” ibaresinden sonra gelmek üzere “eğitim, araştırma ve danışmanlık faaliyetleri yapmak ve yaptırmak,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 34- 5502 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“ç) Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığı.”

MADDE 35- 5502 sayılı Kanuna 25/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 25/B maddesi eklenmiştir.

“Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığı

MADDE 25/B- Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Sosyal güvenliğe ve sağlık sigortasına ilişkin alanlarda ulusal ve uluslararası düzeyde araştırma, eğitim, inceleme, yayın ve danışmanlık faaliyetleri yapmak ve yaptırmak.

b) Kurumsal kapasitenin artırılmasına yönelik hizmet içi eğitim programını hazırlamak ve görevde yükselme sınavlarında başarılı olan personeli özel eğitim programı hazırlayarak eğitmek.

c) Kurum personelinin eğitim planını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek.

ç) Sosyal güvenlik ekonomisi ve finansmanı alanında gelişmeleri takip etmek.

d) Sosyal güvenlik mevzuatına ilişkin sertifika programları hazırlamak.

e) Üniversite ve araştırma enstitüleri ile işbirliği yaparak veya hizmet satın alınması suretiyle eğitim programları, araştırma, geliştirme çalışmaları yapmak veya yaptırmak.

f) Kamu kurum ve kuruluşlarına, tüzel kişi ve kurumlara sosyal güvenlik konularında eğitim vermek, seminer ve konferans düzenlemek.

g) İkili sosyal güvenlik sözleşmesi bulunan ülkelerdeki dış temsilcilikler ve ilgili kurum ve kuruluşlarla eğitim, seminer, staj ve personel değişimi çalışmalarını yürütmek.

ğ) Başkan tarafından verilecek benzer nitelikteki diğer görevleri yapmak.”

MADDE 36- 5502 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin mülga ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü bünyesinde çalıştırılmak ve yirmi kişiyi geçmemek üzere sözleşmeli olarak uzman personel istihdam edilebilir. Bu kapsamda sözleşmeli olarak istihdam edilecek personel, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır. Bu şekilde çalıştırılacak olanlardan Kurumca belirlenecek en fazla on kişiye ödenecek ücret, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenlerin sözleşme ücreti tavanının dört katını, geri kalanlar için ise üç katını geçemez ve bunlara bu fıkra da belirtilen ücret dışında herhangi bir ödeme yapılamaz. Bu kapsamda istihdam edilecek personel Kurum tarafından yürütülen özel bilgi ve ihtisas gerektiren projeler kapsamında görevlendirilir ve bu şekilde sözleşmeli personel istihdam edilen projelerin süresi en fazla üç yıldır. Bu kapsamda çalıştırılan bir kişi aralıksız olarak en fazla bir proje süresince görevlendirilebilir ve farklı projelerde de olsa üç yıldan daha uzun süre istihdam edilemez. Bu suretle çalıştırılacakların nitelikleri, alınma usulü, sözleşme usul ve esasları, bunlara ödenecek ücret ile diğer hususlar Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 37- 5502 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasına “diğer Daire Başkanı” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanı ve Yardımcısı” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 38- 5502 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkra ya (g) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut bent teselsül ettirilmiştir.

“d) Kurumca hazırlanan her türlü standart form, manyetik, elektronik veya akıllı kart satışından elde edilecek gelirler ile her türlü data hattı, internet kullanımı ve benzeri kira gelirleri, Kurumun ödeme kapsamındaki listelere girmek veya bu listelerde kalmak veya değişiklik yapmak için yapılan başvurulardan ve sözleşmelerden elde edilen gelirler.”

“h) Eğitim ve danışmanlık hizmetlerinden elde edilen gelirler.”

MADDE 39- 5502 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin başlığı “Kurumun taşınmaz edinimi, taşınır ve taşınmaz mal varlıkları ile gayrimaddi haklarının hukuki durumu” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kurum, Anayasa tarafından güvence altına alınan kişisel verilerin gizliliği ilkesine bağlı kalmak koşuluyla, gayrimaddi haklarını satabilir.”

MADDE 40- 5502 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Muafiyetler

MADDE 36- Kurum, bu Kanun kapsamındaki faaliyetleri dolayısıyla yapılan işlemler yönünden 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu ve 30/6/1934 tarihli ve 2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanuna göre alınan harçlardan, elektrik ve havagazı tüketim vergisi ve yangın sigortası vergisi hariç olmak üzere 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereğince alınan vergiler ile işgal harcı ve bina inşaat harcından, düzenleyeceği kağıtlar nedeniyle damga vergisinden, sahip olduğu taşınmazlar dolayısıyla emlak vergisinden, satın alınan ve satılan taşınmazlar ile ilgili olarak döner sermaye bedellerinden, belediyelerde yürütülecek her türlü hizmet karşılığı alınan ücret ve katılma payından ve her türlü dava ve icra işlemlerinde teminat yatırma mükellefiyetinden muaftır.

Kurum aleyhine sonuçlanan davalarda yargılama harçları Kuruma yükletilemez.

Kurumun taraf olduğu ve konusu belli bir miktar paranın ödenmesini gerektiren davalarda hükmedilen miktar ile Kurumun taraf olduğu her türlü davalarda Kurum aleyhine hükmedilen vekalet ücreti ve yargılama giderleri, alacaklı veya vekilinin Kuruma ödemeye dayanak makbuz ve belgelerle birlikte yazılı şekilde yapacağı müracaat üzerine bildireceği banka hesap numarasına, müracaat tarihinden itibaren otuz gün içinde yatırılır. Alacaklı veya vekili ilama dayalı alacağının tahsili hususunda Kuruma müracaat ederek bu sürenin dolmasını beklemeksizin Kurum aleyhine cebri icra yollarına başvuramaz. Belirtilen sürede ödeme yapılamaması halinde, söz konusu alacaklar genel hükümler dairesinde tahsil olunabilir. Kesinleşmeksizin hüküm altına alınan miktarların ödenmesini müteakip söz konusu kararın ilgili mercilerce bozulması halinde, ödenen miktarlar ödeme tarihinden itibaren işleyecek kanuni faizi ile birlikte ilgililerden tahsil edilir.”

MADDE 41- 5502 sayılı Kanunun eki (I) sayılı Cetvelin “Yardımcı Hizmet Birimleri” bölümüne “Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığı” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 42- 5502 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 43- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 28 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “55” ibaresi “50” ve sekizinci fıkrasında yer alan “malûl” ibaresi “ağır engelli” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 44- 5510 sayılı Kanunun 40 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir. “Tablonun (10) numaralı sırasında belirtilen sigortalıların, fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacakları dönem içerisinde kalan; yıllık ücretli izin, sıhhi izin, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil günleri ile eğitim ve kurs sürelerinde fiilen çalışma ve söz konusu işlerin risklerine maruz kalma şartı aranmaz.”

MADDE 45- 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Kanunları gereği verilen ücretsiz doğum ya da analık izni süreleri ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalı kadının, üç defaya mahsus olmak üzere doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla borçlanılacak sürelerde uzun vadeli sigorta kolları açısından sigortalı sayılmaması ve çocuğunun yaşaması şartlarıyla talepte bulunulan süreleri,”

MADDE 46- 5510 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin altıncı fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı bursu ile Türkiye’ye gelen yabancı uyruklu öğrencilerin bildirimleri ise bu Başkanlık tarafından yapılır.”

MADDE 47- 5510 sayılı Kanunun 63 üncü maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “iki” ibaresi “üç” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“3713 sayılı Kanuna göre aylık bağlanmış maluller, 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi veya 2330 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (f) bentlerinde sayılanlardan 3713 sayılı Kanun kapsamına giren olaylar sebebiyle aylık bağlananlar ile 3713 sayılı Kanun kapsamına girmese dahi başkasının yardımı ve desteği olmaksızın yaşamak için gereken hareketleri yapamayacak derecede malul olan vazife ve harp malulleri ile bakmakla yükümlü olduğu kişiler bu maddenin birinci fıkrasının (e) bendinin (3) ve (5) numaralı alt bentlerinden muafır.”

MADDE 48- 5510 sayılı Kanunun 64 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin başına “Geleneksel, tamamlayıcı, alternatif tıp uygulamaları ve” ibaresi ile birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kurumla sözleşmeli özel sağlık hizmet sunucuları ile Kurumla kısmi branş veya sağlık hizmeti alım sözleşmesi imzalamış olan vakıf üniversitesi sağlık hizmeti sunucuları, Kuruma bildirmiş oldukları hekimlerden sözleşme kapsamı branşlarda fiilen hizmet sunanlar tarafından verilen sağlık hizmetlerini, Kurumca belirlenen istisnalar hariç olmak üzere ve Kurum mevzuatına uygun olarak fatura edebilirler. Aksi takdirde, bu faturalara ait tutarlar Kurumca karşılanmaz.”

MADDE 49- 5510 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“63 üncü maddenin birinci fıkrasının (e) bendi gereğince sağlanan ve bir hastalığın tedavisinin başka tıbbî bir yöntemle mümkün olmaması nedeniyle yapılacak yardımcı üreme yöntemi tedavisi dışındaki, yardımcı üreme yöntemi tedavisinde katılım payı ilk denemede %30, ikinci denemede %25, üçüncü denemede %20 oranında uygulanır. Ancak katılım payında dördüncü fıkra gereği uygulanan üst limit dikkate alınmaz.”

MADDE 50- 5510 sayılı Kanunun 72 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilenler hariç olmak üzere 63 üncü maddede belirtilen komisyonlara iştirak edenler ile bilimsel ve akademik nitelikleri dikkate alınarak Kurum tarafından bilimsel nitelikli komisyonlarda veya tıbbi inceleme, tıbbi değerlendirme, tıbbi uygunluk onayı verme gibi iş ve işlemlerle ilgili yürütülen çalışmalarda; üniversitelerden görevlendirilen öğretim üyelerine, kamu ve özel sağlık kurum ve kuruluşlarından görevlendirilen tabip, diş tabibi ve eczacılara (6.500) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere ödeme yapılır. Bu ödemenin usul, esas ve miktarı ile diğer hususlar Kurum ve Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenir.”

MADDE 51- 5510 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin onuncu fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye onbirinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Ancak, 72 nci maddede belirtilen usullere göre bedelleri karşılanacak olan bu kapsamdaki ürünler, garanti süresi kapsamında veya aynı amaca yönelik ürün talepleri Kurum tarafından yayınlanan ürün listelerinden, yine Kurum tarafından belirlenen usul ve esaslara göre karşılanır.”

“Kurum, ödeme kapsamındaki sağlık hizmetleri ve/veya ürünleri listelerine girmek, bu listelerde kalmak veya listelerde değişiklik yapmak için başvuruda bulunan ya da Kurumla sözleşme yapmak için başvuran, gerçek veya tüzel kişilerden yıllık ücret ve/veya başvuru ücreti alınması hususunda yetkilidir. Buna ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.

Kurum, sağlık hizmeti sunucuları ve/veya ürün sağlayıcılarından satın alacağı ürün ya da sağlık hizmetleri ile ilgili olarak, ürün ve hizmetin kalitesi, standardı, niteliği veya yeterliliği ile fatura denetimi konusunda kriterler koymaya, alternatif geri ödeme modelleri oluşturmaya ve bu konularda tespitler ve denetimler yapmaya ve/veya yaptırmaya, buna bağlı olarak hizmet alımı yapmaya yetkilidir. Sağlık hizmet sunucuları ve/veya ürün sağlayıcılardan satın alınan/alınacak ürün ya da sağlık hizmetlerinin kalitesinin, standardının, niteliğinin ve yeterliliğinin belirlenmesine Kurum ve Sağlık Bakanlığı müştereken karar verir.”

MADDE 52- 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen sigortalıların sigorta primine esas günlük kazanç üst sınırı 16 yaşından büyük sigortalılara ait günlük kazanç alt sınırının üç katıdır.”

MADDE 53- 5510 sayılı Kanunun 87 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“g) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı tarafından bildirimi yapılan yabancı uyruklu öğrenciler için bu Başkanlık,”

MADDE 54- 5510 sayılı Kanunun 88 inci maddesine yirmibirinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Sigortalılar ile tüzel kişilerin kasıt, kusur, hata veya yanıltıcı beyanından kaynaklanmaması şartıyla, sigortalılarca ödenen prim ve prime ilişkin borcun noksan tahakkuk ettirildiğinin Kurumca sonradan tespit edilmesi halinde tespit edilen fark prime ilişkin borç aslına, tebliğ tarihinden itibaren 89 uncu maddenin ikinci fıkrasına göre gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanır.”

MADDE 55- 5510 sayılı Kanunun 97 nci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “altı ay” ibaresi “oniki ay” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 56- 5510 sayılı Kanunun 103 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Kurum müfettişlerince yapılan inceleme veya soruşturma esnasında, telafisi güç Kurum zararının oluşacağı kanaati olursa, en az üç müfettişten oluşan komisyonun uygun görüşü ve Rehberlik ve Teftiş Başkanının onayıyla altı ayı geçmemek üzere, inceleme veya soruşturma sonuçlanıncaya kadar sağlık hizmet sunucusunun Kurum nezdindeki muaccel veya müeccel alacaklarının ödemesi durdurulabilir. Altı aylık süre içerisinde inceleme veya soruşturma sonuçlanmaz ise durdurma kararı kendiliğinden kalkar ve bu tarihten itibaren muaccel olan alacakları ödenmeye devam olunur. Altı aylık süre sonuna kadar ödemesi durdurulan alacaklar ise inceleme veya soruşturma sonuçlanıncaya kadar ödenmez. Ancak, sağlık hizmet sunucusunun Kurum nezdindeki muaccel olan alacaklarının her biri için, 6183 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde sayılanlar kapsamında, teminat gösterilmesi durumunda durdurma kararı bu kararı uygulayan Kurum ünitesi tarafından kaldırılır ve Kurum nezdindeki alacakları ödenir.

Kurum tarafından sözleşmesi feshedilmiş sağlık hizmet sunucusunun feshinden doğan Kurum alacakları tahsil edilmeden ve fesh süresi tamamlanmadan aynı sağlık hizmet sunucusu ile sözleşme yapılmaz. Ancak, 5237 sayılı Kanunda belirtilen nitelikli dolandırıcılık fiillerinin işlenmesi ile Kurum zararına sebep olunmuş ise aynı sağlık hizmet sunucusu ile hiçbir şekilde sözleşme yapılmaz. Söz konusu sağlık hizmet sunucusunun devri halinde ise, fesh süresinin tamamlanması ve fesihten kaynaklı borçlarının tamamının ödenmiş olması, şirket ortakları ile yöneticilerinin aynı kişiler olmaması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda devir alan ile sözleşme yapılabilir.”

MADDE 57- 5510 sayılı Kanunun geçici 41 inci maddesine üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu madde uyarınca Kurum tarafından satın alınan taşınmazlar, kamu hizmetlerinde kullanılmak veya gerektiğinde Hazineye ait diğer taşınmazlar gibi değerlendirilmek üzere satın alınan bedel üzerinden Hazineye devredilebilir.”

MADDE 58- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 53- 60 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortası tescili yapılmış olup da gelir testine hiç başvurmamayanlardan bu maddenin yayımını takip eden aybaşından itibaren üç ay içerisinde gelir testine başvuran kişilerin genel sağlık sigortası primleri yapılan gelir testi sonucuna göre tescil başlangıç tarihinden itibaren tahakkuk ettirilir.

60 inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında re’sen genel sağlık sigortası tescili yapılmış olanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce gelir testi yaptırmış olmakla birlikte gelir düzeyleri asgari ücretin iki katından daha düşük olarak tespit edilmiş olanların, bu tespit öncesinde genel sağlık sigortası primi ödenmemiş olan süreleri hakkında da gelir testi sonucu bulunan tutarlar esas alınarak birinci fıkra hükümleri uygulanır. Ancak, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar ödemiş oldukları genel sağlık sigortası primi ile gecikme cezası ve gecikme zammı tutarları geri iade edilmez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.

Birinci fıkrada belirtilen üç aylık süreyi bir ay daha uzatmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

MADDE 59- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 54- Mülga 4355 sayılı Ticaret ve Sanayi Odaları, Esnaf Odaları ve Ticaret Borsaları Kanunu, mülga 5373 sayılı Esnaf Dernekleri ve Esnaf Dernekleri Birlikleri Kanunu ve mülga 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkârlar Kanununa göre; esnaf ve sanatkâr siciline veya odasına ya da her ikisine birden kayıtları bulunmakla birlikte üye kayıtlarının mevzuata uygun olarak yapılmadığının tespit edilmesi üzerine, Kuruma kayıt ve tescili yapılmakla birlikte, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılık süreleri geçersiz sayılarak iptal edilen sigortalılardan 22/3/1985 tarihinden sonraki sürelerle ait prim, gecikme zammı ve gecikme cezalarının 31/12/2013 tarihine kadar ödenmiş olması şartıyla 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılıkları başlangıç tarihinden itibaren geçerli sayılır.

4 üncü ve 7 nci maddeleri ile 2926 sayılı Kanunun 2 nci, 5 inci ve 9 uncu maddelerine göre kayıt ve tescili yapılanların, sigortalılık tescil ve sürelerine esas tarımsal faaliyetleri ile ilgili kurum ve kuruluş üye kayıtlarının mevzuata uygun olarak yapılmadığının tespit edilmesi üzerine sigortalılıkları geçersiz sayılarak iptal edilenlerin, tescillerinin yapıldığı tarihten 31/12/2010 tarihine kadar geçen sürelerle ait prim, gecikme zammı ve gecikme cezalarının 31/12/2013 tarihine kadar

ödenmiş olması şartıyla, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki sigortalılıkları başlangıç tarihinden itibaren geçerli sayılır. Ancak, tevkifat kesintisine binaen geriye dönük yapılan tescillerden, tevkifatın yapıldığı tarihte ziraat odası kaydı bulunmayan, daha sonra geriye dönük tesis edilen kayıtlar geçerli kabul edilmez.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra birinci ve ikinci fıkralar uyarınca hizmet iptali yapılmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

MADDE 60- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 55- 506 sayılı Kanun ve bu Kanun kapsamından çıkarılan işyerlerine ilişkin olup işyerine ait borcun tamamının ödeme süresi 31/12/2013 veya önceki bir tarihe ilişkin olduğu halde ödenmemiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ve idari para cezası ile özel kanunlardaki hükme istinaden Kurumca 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen eğitime katkı payı, özel işlem vergisi ve damga vergisi borçlarından borç türü bazında borç asılları toplamı yüz Türk Lirasını aşmayan asli alacakların ve tutarına bakılmaksızın bu asıllara bağlı gecikme cezası, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.

MADDE 61- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 56- Geçici 44 üncü veya geçici 51 inci madde kapsamında bulunanlardan öngörülen süre içinde başvuru hakkını kullanmamış olanlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Kuruma başvurmaları hâlinde, geçici 44 üncü madde hükümlerinden yararlandırılır.

Geçici 4 üncü maddenin onyedinci fıkrası uyarınca borçlandırılarak borcun tamamını veya bir kısmını ödeyenlerin ödememiş oldukları tutarların iadesini istemeleri halinde, geçici 44 üncü madde kapsamında hesaplanan emeklilik keseneği ve kurum karşılığı tutarlarının halen çalıştıkları veya kamu görevlisi olarak en son çalışmış oldukları kamu idarelerine bildirilmesini takip eden altı ay içerisinde Kuruma defaten ödenmesi, bu süre içinde ödenmezse gecikme zammı ile birlikte ödenmesi halinde daha önce yatırmış oldukları tutarların kamu idaresince yatırılan kısmı kendilerine faizsiz olarak iade edilir.

Geçici 4 üncü maddenin onyedinci fıkrası, geçici 44 üncü maddesi, geçici 51 inci maddesi ve bu madde kapsamında borçlandırılmak suretiyle hizmet olarak alınan süreler ile söz konusu maddeler kapsamında belirtilen sürelerde diğer sigortalılık statülerine tabi olarak uzun vadeli sigorta kollarına prim ödenen sürelerin tamamı memuriyette geçmiş kabul edilerek kazanılmış hak aylıklarının tespitinde değerlendirilir.

MADDE 62- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 57- 8 inci maddenin üçüncü fıkrasında ve 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilenler için 9 uncu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen yükümlülükler ile 11 inci maddenin altıncı fıkrasında belirtilen yükümlülüklerden bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren üç ay içerisinde yerine getirilmiş olanlar, kanuni süresinde yerine getirilmiş sayılır ve idari para cezası uygulanmaz. Bu yükümlülükler için daha önce uygulanan idari para cezaları, kesinleşip kesinleşmediğine bakılmaksızın terkin edilir, ancak tahsil edilmiş tutarlar red ve iade veya mahsup edilmez.

5 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamındaki sigortalılar hakkında bu Kanun gereğince verilmesi gereken bildirge ve belgeler, bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren altı ay içerisinde verilmesi halinde kanuni süresinde verilmiş sayılır. Bu yükümlülükler için daha önce uygulanan idari para cezaları, kesinleşip kesinleşmediğine bakılmaksızın terkin edilir, ancak tahsil edilmiş tutarlar red ve iade veya mahsup edilmez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

MADDE 63- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 58- Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığında 18/11/2005 tarihinden 1/10/2008 tarihine kadar 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası kapsamında istihdam edilen geçici personele ödenmiş olan fazla çalışma ücretleri prime esas kazancın hesabında dikkate alınmaz. Bu maddenin uygulamasında 102 nci maddeye göre tahakkuk ettirilip tahsilatı gerçekleştirilen tutarlar iade ve mahsup edilmez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

MADDE 64- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 59- 13/5/2014 tarihinde Manisa İlının Soma İlçesinde meydana gelen maden kazası sonucunda ölen sigortalının; Kuruma olan her türlü borçları terkin edilir ve hak sahiplerine 32 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde öngörülen şartlar aranmaksızın bu Kanun hükümlerine göre aylık bağlanır. Bu Kanunda öngörülen primlerin eksik olan kısmı Maliye Bakanlığınca Kuruma ödenir.

Ölen sigortalının anne ve babasına gelir ve aylık bağlanmasında, 34 üncü maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelirinin asgari ücretin net tutarından daha az olması ve diğer çocuklarından hak kazanılan gelir ve aylıklar hariç olmak üzere gelir ve/veya aylık bağlanmamış olması şartları aranmaz.

3713 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (ç) bendi hükmü bu Madde kapsamına girenler hakkında ayrıca uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığınca müştereken tespit edilir.”

MADDE 65- 30/1/1950 tarihli ve 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 7 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile diğer sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklarda, hizmet akdine tabi çalışmaları nedeniyle zorunlu sigortalılık sürelerinin tespiti talepleri hariç olmak üzere, dava açılmadan önce Sosyal Güvenlik Kurumuna müracaat edilmesi zorunludur. Diğer kanunlarda öngörülen süreler saklı kalmak kaydıyla yapılan müracaata altmış gün içinde Kurumca cevap verilmezse talep reddedilmiş sayılır. Kuruma karşı dava açılabilmesi için, taleplerin reddedilmesi veya reddedilmiş sayılması şarttır. Kuruma başvuruda geçirilecek süre zamanaşımı ve hak düşürücü sürelerin hesaplanmasında dikkate alınmaz.

Hizmet akdine tabi çalışmaları nedeniyle zorunlu sigortalılık sürelerinin tespiti talebi ile işveren aleyhine açılan davalarda, dava Kuruma re’sen ihbar edilir. İhbar üzerine davaya davalı yanında fer’i müdahil olarak katılan Kurum, yanında katıldığı taraf başvurmasa dahi kanun yoluna başvurulabilir. Kurum, yargılama sonucu verilecek kararı kesinleştikten sonra uygulamakla yükümlüdür.”

MADDE 66- 17/2/2010 tarihli ve 5952 sayılı Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine “Müsteşarlık Müşavirleri.” ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş ve aynı bentte yer alan “Terörle” ibaresi “Ayrıca; terörle” şeklinde değiştirilmiştir.

“Müşterilikte sayısı beşi geçmemek üzere Müşterilik Müşaviri çalıştırılabilir.”

MADDE 67- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

a) 152 nci maddesinin “II- Tazminatlar” kısmının “A) Özel Hizmet Tazminatı” bölümüne aşağıdaki bent eklenmiştir.

“n) Türkiye İş Kurumu iş ve meslek danışmanları için %150 sine,”

b) Eki (II) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin “2. Yargı Kuruluşları, Bağlı ve İlgili Kuruluşlar ile Yüksek Öğretim Kuruluşlarında” bölümüne “Sosyal Güvenlik Kurumu İnşaat ve Emlak Daire Başkanı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Sosyal Güvenlik Kurumu Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanı,” ibaresi ve “5. Yargı Kuruluşları, Bağlı ve İlgili Kuruluşlar ile Yüksek Öğretim Kuruluşlarında” bölümüne “Sosyal Güvenlik İl Müdürü,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Sosyal Güvenlik Kurumu Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkan Yardımcısı,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 68- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ek 33 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesine ‘ağız ve diş sağlığı merkezleri’ ibaresinden sonra gelmek üzere ‘, aile sağlığı merkezleri, toplum sağlığı merkezleri’ ibaresi, üçüncü cümlesine ‘ayda’ ibaresinden sonra gelmek üzere ‘aile sağlığı ve toplum sağlığı merkezlerinde 60 saatten, diğer yerlerde ve hiçbir şekilde’ ibaresi eklenmiştir.

MADDE 69- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (II) sayılı Cetvelin 8 inci sırasına “Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Proje Grup Başkanı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Sosyal Güvenlik Kurumu Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanı,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 70- (1) Ekli (1), (2) ve (3) sayılı listelerde yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Sosyal Güvenlik Kurumu, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müşteriliği ve Milli Eğitim Bakanlığına ait bölümlerine eklenmiştir.

(2) Ekli (3) sayılı listede yer alan öğretmen unvanlı kadrolardan 35.000 adedi ile Bakanlığa ait diğer hizmet sınıfları kadrolarından 1.000 adedine, 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 7 nci maddesi ve 20/12/2013 tarihli ve 6512 sayılı 2014 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu kapsamında yapılan atamaların dışında 31/12/2014 tarihine kadar atama yapılır.”

MADDE 71- (1) Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince tahsil edilen;

a) 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren;

1) 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamlarından (2013 takvim yılına ilişkin gelir vergisi ikinci taksiti hariç),

2) 2014 yılına ilişkin olarak 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamlarından (2014 yılı için tahakkuk eden motorlu taşıtlar vergisi ikinci taksiti hariç),

3) 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dâhil) önce yapılan tespitlere ilişkin olarak vergi aslına bağlı olmayan vergi cezalarından,

b) 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dâhil) önce, 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu, mülga 11/2/1950 tarihli ve 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, 10/6/1983 tarihli ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı

Karayolları Trafik Kanunu, 18/1/1984 tarihli ve 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun, 23/5/1987 tarihli ve 3376 sayılı Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun, 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ve 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun gereğince verilen idari para cezalarından,

c) Yukarıdaki bentler dışında kalan ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında takip edilen; adli ve idari para cezaları ile mülga 7/3/1954 tarihli ve 6326 sayılı Petrol Kanununa istinaden alınan Devlet hissesi ve Devlet hakkı, 30/5/2013 tarihli ve 6491 sayılı Türk Petrol Kanununa istinaden alınan Devlet hissesi, mülga 22/6/1956 tarihli ve 6747 sayılı Şeker Kanununa istinaden alınan şeker fiyat farkı, mülga 10/9/1960 tarihli ve 79 sayılı Milli Korunma Suçlarının Affına, Milli Korunma Teşkilat, Sermaye ve Fon Hesaplarının Tasfiyesine ve Bazı Hükümler İhdasına Dair Kanuna istinaden alınan akaryakıt fiyat istikrar payı ve akaryakıt fiyat farkı, 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununa istinaden alınan Devlet hakkı ve özel idare payı ile madencilik fonu, mülga 10/8/1993 tarihli ve 491 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ve 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye istinaden alınan kılavuzluk ve römorkörcülük hizmet payları hariç olmak üzere, asli ve fer'i amme alacaklarından (28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında olup tahsil dairesine takip için intikal etmiş olan amme alacakları dâhil),

kesinleşmiş olup bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan alacakların ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alaktan ibaret olması halinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu maddede belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla alacak asıllarına bağlı faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları ve aslı bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olanlar dâhil olmak üzere asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir. Bu hüküm kapsamında aslı bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olması nedeniyle tahsilinden vazgeçilen vergi cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamları için bu madde kapsamında başvuru şartı aranmaz.

(2) Birinci fıkra kapsamına giren ve vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan vergi cezaları ile iştirak, teşvik ve yardım fiilleri nedeniyle kesilmiş olan vergi cezalarının % 50'si ve bu tutara gecikme zammı yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece gecikme zammından ibaret olması halinde gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu maddede belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan % 50'sinin ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(3) Bu maddede geçen, Yİ-ÜFE aylık değişim oranları tabiri, Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurtiçi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranlarını, vergi tabiri, 213 sayılı Kanun kapsamına giren vergi, resim, harç ve fon payı ile eğitime katkı payını, beyanname tabiri, vergi tarhına esas olan beyanname ve bildirimleri ifade eder. Bu madde hükümlerine göre ödenecek alacaklara bu Kanunun yayımlandığı ay için uygulanması gereken Yİ-ÜFE aylık değişim oranı olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten bir önceki ay için belirlenen Yİ-ÜFE aylık değişim oranı esas alınır.

(4) İhtirazi kayıtla verilen beyannameler üzerine tahakkuk etmiş olan vergiler hakkında bu maddenin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

(5) Bu madde kapsamında ödenecek olan motorlu taşıtlar vergisi ve bu vergiye bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın ait olduğu taşıt için, bu madde hükümlerinin ihlal edilmemiş olması koşuluyla bu maddede belirtilen ödeme süresi sonuna kadar 18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin (d) fıkrası hükmü uygulanmaz.

(6) Bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Davadan vazgeçme dilekçeleri ilgili tahsil dairesine verilir ve bu dilekçelerin tahsil dairelerine verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir. Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince tahsili gerektiği halde tahakkuku diğer kamu idarelerince yapılan alacaklara ilişkin ilgili kamu idaresi aleyhine açılmış davalardan vazgeçme dilekçelerinin verileceği idari mercii belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir. Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen borçluların bu ihtilaflarıyla ilgili olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonra tebliğ edilen kararlar uyarınca işlem yapılmaz ve bu kararlar ile hükmedilmiş yargılama giderleri ve vekâlet ücreti bulunması halinde bunlar talep edilemez. Birinci fıkra gereğince başvuru şartı aranılmaksızın tahsilinden vazgeçilen asla bağlı vergi cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarına ilişkin açılmış davalarla ilgili olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonra mahkemelerce karar verilmez, verilmiş olan kararlar uyarınca işlem yapılmaz ve hükmedilmiş olan yargılama giderleri ve vekâlet ücreti bulunması halinde bunlar talep edilemez.

(7) Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan amme alacaklarından yıllık gelir veya kurumlar vergilerini, gelir (stopaj) vergisi, kurumlar (stopaj) vergisi, katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi için bu madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunan mükellefler, taksit ödeme süresince bu vergi türleri ile ilgili verilen beyannameler üzerine tahakkuk eden bu vergileri çok zor durum olmaksızın her bir vergi türü itibarıyla bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememeleri ya da eksik ödemeleri halinde belirtilen madde hükümlerine göre yapılandırılan borçlarına ilişkin kalan taksitlerini ödeme haklarını kaybederler. İl özel idareleri, belediyeler ve bunlara bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlar hakkında bu hüküm uygulanmaz.

(8) Bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların maddede öngörülen şartların yanı sıra bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar başvuruda bulunmaları ve madde kapsamında ödenecek tutarları, ilk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte ödemeleri şarttır. Bu Kanuna göre ödenecek taksitlerin ödeme süresinin son gününün resmi tatile rastlaması halinde süre tatili izleyen ilk iş günü mesai saati sonunda biter.

(9) Bu madde hükümlerine göre hesaplanan tutarın;

a) İlk taksit ödeme süresi içerisinde tamamen ödenmesi halinde, bu tutara bu Kanunun yayımlandığı tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz uygulanmaz.

b) Taksitle ödenmek istenmesi halinde borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, oniki veya onsekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.

c) Taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili fıkralara göre belirlenen tutar;

- 1) Altı eşit taksit için (1,05),
- 2) Dokuz eşit taksit için (1,07),
- 3) Oniki eşit taksit için (1,10),
- 4) Onsekiz eşit taksit için (1,15),

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler halinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması halinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.

(10) a) Bu maddeye göre ödenmesi gereken taksitlerden; bir takvim yılında iki veya daha az (2014 takvim yılı için bir) taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu madde hükümlerinden yararlanılır. Süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında ikiden fazla (2014 takvim yılı için birden fazla) taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde bu madde hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir. Bu hüküm alacaklı tahsil daireleri açısından taksitlendirilen alacaklar için ayrı ayrı uygulanır.

b) Bu maddenin yedinci fıkrasında vadesinde ödenmesi öngörülen alacakların veya taksit tutarının % 10'unu aşmamak şartıyla 5 Türk Lirasına (bu tutar dâhil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu madde hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

c) Bu madde kapsamına giren alacakların maddede belirtilen şekilde tamamen ödenmemiş olması halinde, bu maddenin yedinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla borçlular ödedikleri tutarlar kadar bu madde hükümlerinden yararlanırlar.

(11) Bu madde kapsamında ödenecek olan alacakların 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi uygun görüldüğü takdirde, ödemeye aracılık yapan bankalarca, kart kullanıcılarına kredi kartı işlemine konu borç tutarının, taksitler halinde yansıtılması ve taksit ödeme aylarında hesaplarına borç kaydedilmesi koşuluyla, bu ödemeler için ödeme tarihi

olarak kredi kartının kullanıldığı gün esas alınır ve borçluya tahsilatın yapıldığını gösterir makbuz verilir. Bu şekilde tahsil edilen tutarların bankalarca Hazine hesaplarına aktarılmasına ilişkin 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde belirlenen süre, taksit aylarının son gününü izleyen günden itibaren hesaplanır. Taksitlerin kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi bu madde hükmüne göre katsayı uygulanmasına engel teşkil etmez.

(12) Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine ödenmesi gereken amme alacaklarına uygulanmak üzere, bu Kanun hükümlerinden yararlanmak için başvuruda bulunan ve ödenecek tutarları ilgili vergi mevzuatı gereği iade alacağından kendi borçlarına mahsuben ödemek isteyen borçluların, bu taleplerinin yerine getirilebilmesi için başvuru ve/veya taksit süresi içinde ilgili mevzuatın öngördüğü bilgi ve belgeleri tam ve eksiksiz olarak ibraz etmeleri şarttır. Bu takdirde, ilgili mevzuatın borçlunun mahsup talebine esas aldığı tarih itibarıyla bu Kanuna göre ödenecek tutara mahsup işlemleri yapılır, mahsup talebine konu tutardan daha az tutarda mahsubun yapılması halinde, mahsuben ödeme suretiyle tahsil edilemeyen tutar için borçluya bildirimde bulunularak eksik ödenen bu tutarın bir ay içerisinde ödenmesi istenilir. Bu süre içerisinde eksik ödenen tutarın, ödenmesi gerektiği tarihten ödendiği tarihe kadar gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi halinde eksik ödenen tutar için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

(13) a) 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümlerine göre bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla taksit ödemeleri devam eden alacaklar hariç olmak üzere, bu madde kapsamına giren alacakların, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce 6183 sayılı Kanun ve diğer kanunlar uyarınca tecil edilip de tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olanlarından, kalan taksit tutarları için borçlular, talep etmeleri halinde bu madde hükümlerinden yararlanabilirler. Bu takdirde tecil şartlarına uygun olarak ödenen taksit tutarları için tecil hükümleri geçerli sayılır. Bu şekilde ödenmiş taksit tutarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için sadece ilgili kanunun öngördüğü faiz uygulanır. Kalan taksit tutarları vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir ve bu alacaklar hakkında bu madde hükümleri uygulanır.

b) Bu maddeden yararlanılarak süresinde ödenen alacaklara, maddede yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla Kanunun yayımlandığı tarihten sonraki süreler için faiz, gecikme zammı, gecikme faizi gibi fer'i amme alacağı hesaplanmaz.

c) Bu maddeye göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak, tatbik edilen hacizler yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.

d) 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 5 inci maddesi ile 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü maddesi kapsamında uzlaşılan alacaklar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

(14) a) 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası ile 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 39 uncu maddesine göre verilen idari para cezaları hariç olmak üzere, 31/12/2013 tarihinden (bu tarih dâhil) önce idari yaptırım kararı verildiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ilgisine tebliğ edilmemiş olan ve genel bütçeye gelir kaydı gereken ve her bir kabahat için 120 Türk Lirasının (bu tutar dâhil) altında kalan idari para cezaları tebliğ edilmez, tebliğ edilmiş

olanların ve bunlara bağı fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu bent kapsamına giren ve mülga 5539 sayılı Kanun ile 6001 sayılı Kanun gereğince verilen idari para cezası ile birlikte ilgisine tebliğı gereken ve tutarı 12 Türk Lirası ve altında kalan geçiş ücretleri için de bu bent hükmü uygulanır.

b) Maliye Bakanlığına bağı tahsil dairelerince takip edilmekte olan ve vadesi 31/12/2007 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğı halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan ve 6183 sayılı Kanun kapsamına giren her bir alacağın türü, dönemi, asılları ayrı ayrı dikkate alınmak suretiyle tutarı 50 Türk Lirasını aşmayan asli alacakların ve tutarına bakılmaksızın bu asıllara bağı fer'i alacakların, aslı ödenmiş fer'i alaklardan tutarı 100 Türk Lirasını aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.

(15) Bu madde kapsamına giren alacaklara karşılık bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarlar, bu madde kapsamında tahsil edilen tutarlar ile bu maddenin on üçüncü fıkrasının (a) bendi kapsamında yapılan tecile ilişkin olarak 6183 sayılı Kanun veya diğer kanunlar uyarınca ödenen faizlerin bu Kanun hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılmaz.

(16) a) Emlak vergisi ile çevre temizlik vergisi ve bunlara bağı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları ve emlak vergisi üzerinden hesaplanan taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı ile buna bağı gecikme zammından,

b) 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamındaki belediyelerin su abonelerinden olan su kullanımından kaynaklanan alacakları ile bunlara bağı fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacaklarından,

c) 20/11/1981 tarihli ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamındaki büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin su ve atık su bedeli alacakları ile bu alacaklara bağı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacaklarından,

vadesi 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğı halde kesinleşmiş olup bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan alacaklar hakkında bu madde hükmü uygulanır.

(17) Bakanlar Kurulu, bu maddede öngörülen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini bir aya kadar, yabancı ülkelerde de faaliyette bulunan vergi mükelleflerinden, Ekonomi Bakanlığı tarafından olağanüstü politik riskin gerçekleştiğı tespit edilen ülkede faaliyette bulunan ve bu ülkedeki faaliyetleri nedeniyle durumları 213 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine göre mücbir sebep hali kabul edilenlerin, bu Kanun kapsamında alacakları yapılandırılan alacaklı idarelere mücbir sebep hallerinin devam ettiği süre içinde ödemeleri gereken taksitlerin ödeme süreleri ile 213 sayılı Kanunun 15 inci maddesine göre doğal afet nedeniyle mücbir sebep hali ilan edilen yerlerdeki dairelere (alacaklı idarelere) doğal afetin vukuu tarihinden itibaren ödenmesi gereken taksitlerin ödeme süreleri, mücbir sebep halinin bitim tarihini takip eden aydan başlamak üzere topluca veya ayrı ayrı bir yıla kadar uzatmaya yetkilidir.

(18) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."

MADDE 72- (1) Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri, 31/12/2013 tarihi itibarıyla düzenledikleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle

ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarını bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilirler.

b) (a) bendi kapsamında beyan edilen tutarlar üzerinden % 3 oranında hesaplanan vergi, beyanname verme süresi içinde ödenir.

c) Bu fıkra kapsamında ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmez; beyan edilen tutarlar ve ödenen vergiler, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez. Bu fıkra uyarınca beyan edilen tutarlar nedeniyle ilave bir tarhiyat yapılmaz. Bu fıkra kapsamında beyanda bulunan kurumlar vergisi mükelleflerinin bu beyanları nedeniyle 2014 yılı geçici vergi beyannamelerinde düzeltme gerektiği takdirde, düzeltme işlemleri bu fıkra da öngörülen beyanname verme süresi içinde yapılır ve düzeltme işlemleri nedeniyle herhangi bir ceza veya faiz aranmaz.

(2) Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak yılı içerisinde ödenmesi gereken vergilerin ödeme sürelerinde değişiklik yapmaya, 213 sayılı Kanun hükümlerine göre bildirimde bulunma zorunluluğu getirmeye ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

MADDE 73- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 66- 2015 mali yılı sonuna kadar, Yükseköğretim kurumları bütçelerinin “01- Genel Kamu Hizmetleri” fonksiyonunda öz gelir karşılığı ödenekleştirilen tutarlardan ilgili ekonomik kodlara aktarma yapılmak suretiyle, tıp fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi döner sermaye birimlerinin bütçesine ilaç, tıbbi malzeme ve tıbbi cihaz alımlarına ilişkin muaccel borçlarının ödenmesi amacıyla aktarma yapılabilir. Söz konusu tutar, 17/9/2004 tarihli ve 5234 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi uyarınca ödenecek hazine payı ile bu Kanunun 58 inci maddesi uyarınca ayrılacak payların ve yapılacak ek ödemenin hesabında dikkate alınmaz. Bu maddenin uygulanması ile ilgili sınırlamalar getirmeye, usul ve esaslar belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 74- 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 58 inci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurulun bütçesi, kurucu kuruluşların Kurul yönetim kurulu tarafından belirlenen yıllık üyelik aidatlarından, iş konseyi üyelik aidatlarından, Birliğin ve Türkiye İhracatçılar Meclisinin ödeyeceği katkı payı ve diğer gelirlerden oluşur. Kurul bütçesini Birlik denetler.”

MADDE 75- 5174 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 18 - Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ödenmesi gerektiği halde ödenmemiş olan, bu Kanun hükümlerine göre üyelerin oda ve borsalara olan aidat, navlun hasılatından alınacak oda payları ve borsa tescil ücreti ile oda ve borsaların da Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine olan aidat borçları asıllarının ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer’i alacaklar yerine bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; birinci taksiti bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı üçer aylık dönemler halinde sekiz eşit taksitte ödemeleri halinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer’i alacakların ve borç asıllarının bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması halinde ise ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer’i alacakların tahsilinden vazgeçilir.

Ödenmesi gereken toplam tutarın birinci taksit ödeme süresi içerisinde ödenmesi halinde, ödenmesi gereken tutardan %10 oranında indirim yapılır.

Bu madde hükmünden yararlanılabilmesi için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurmaları şarttır. Madde kapsamında ödenmesi gereken tutarların maddede öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir.

Bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu kapsamda tamamı ödenen alacaklara ilişkin yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez.

Bu maddede geçen, Yİ-ÜFE aylık değişim oranları tabiri, Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurtiçi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranlarını ifade eder. Bu madde hükümlerine göre ödenecek alacaklara bu Kanunun yayımlandığı ay için uygulanması gereken Yİ-ÜFE aylık değişim oranı olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten bir önceki ay için belirlenen Yİ-ÜFE aylık değişim oranı esas alınır.”

MADDE 76- 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13 - Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ödenmesi gerektiği halde ödenmemiş olan, bu Kanun hükümlerine göre esnaf ve sanatkarların üyesi oldukları odalara aidat borçları ile odaların birlik ve üyesi oldukları federasyonlara, birlik ve federasyonların Konfederasyona olan katılma payı borçları asıllarının ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar yerine bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; birinci taksiti bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı üçer aylık dönemler halinde sekiz eşit taksitte ödemeleri halinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların ve borç asıllarının bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması halinde ise ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.

Ödenmesi gereken toplam tutarın birinci taksit ödeme süresi içerisinde ödenmesi halinde, ödenmesi gereken tutardan %10 oranında indirim yapılır.

Bu madde hükmünden yararlanılabilmesi için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurmaları şarttır. Madde kapsamında ödenmesi gereken tutarların maddede öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir.

Bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu kapsamda tamamı ödenen alacaklara ilişkin yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez.

Bu maddede geçen, Yİ-ÜFE aylık değişim oranları tabiri, Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurtiçi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranlarını ifade eder. Bu madde hükümlerine göre ödenecek alacaklara bu Kanunun yayımlandığı ay için uygulanması gereken Yİ-ÜFE aylık değişim oranı olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten bir önceki ay için belirlenen Yİ-ÜFE aylık değişim oranı esas alınır.”

MADDE 77- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 60- 2014 yılı Nisan ve önceki aylara ilişkin olup bu maddenin yayımlandığı tarihten önce tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan;

a) Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan, sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,

b) Bu maddeye göre yapılan başvuru tarihi itibarıyla ilgili mevzuatına göre ödenmesi imkanı ortadan kalkmamış isteğe bağlı sigorta primi ve topluluk sigortası primi,

c) Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı,

ç) 30/4/2014 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup bu maddenin yayımlandığı tarihten önce Kurumca resen tahakkuk ettirilerek işverene tebliğ edildiği halde bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan; özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespitler sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi,

d) Bu Kanunun 60 ncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olanların genel sağlık sigortası primi,

asılları ile bu alacaklara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu maddenin yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer’i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) 30/4/2014 tarihine kadar (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan idari para cezası asıllarının % 50’si ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu maddenin yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde idari para cezası asıllarının kalan % 50’si ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer’i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(3) Bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların;

a) Bu maddenin yayımlandığı tarihi izleyen ay başından itibaren; birinci fıkranın (d) bendinde belirtilen borçlular dört ay içerisinde, diğer bentlerde belirtilen borçlular ise üç ay içerisinde Kuruma başvuruda bulunmaları,

b) İlk taksiti bu maddenin yayımlandığı tarihi izleyen ay başından itibaren; birinci fıkranın (d) bendinde belirtilen borçlular beş ay içerisinde, diğer bentlerde belirtilenler ise dört ay içerisinde, diğer taksitlerini ise ikiye aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte ödemeleri gerekir.

(4) a) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılık statüsü ile 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki sigortalılık statüsünden kaynaklanan prim borcu hariç diğer borçların bu madde hükümlerine göre hesaplanan tutarının ilk taksit ödeme süresi içerisinde tamamen ödenmesi halinde, bu tutara bu maddenin yayımlandığı tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz uygulanmaz.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılık statüsü ile 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki sigortalılık statüsünden kaynaklanan prim borcu aslının ilk taksit ödeme süresi içerisinde tamamen ödenmesi halinde ödeme tarihine kadar sosyal güvenlik mevzuatına göre hesaplanan gecikme cezası ve gecikme zammı tahsil edilmez.

b) Bu madde hükümlerine göre hesaplanan tutarın taksitle ödenmek istenmesi halinde, ilgili maddelerde yer alan hükümler saklı kalmak şartıyla, borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, oniki veya onsekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.

c) Taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;

- 1) Altı eşit taksit için (1,05),
- 2) Dokuz eşit taksit için (1,07),
- 3) Oniki eşit taksit için (1,10),
- 4) Onsekiz eşit taksit için (1,15),

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler halinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması halinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.

(5) Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar ile tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan mülga 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ve mülga 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre tescilleri yapıldığı halde prim borçları nedeniyle daha önceki ilgili kanunları uyarınca sigortalılık süreleri durdurulmuş olanlardan bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla ihya edilmemiş olanların kendileri veya hak sahipleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başından itibaren üç ay içerisinde Kuruma müracaat ederek, durdurulan sigortalılık süreleri için ödeyecekleri prim tutarının, sigortalılık süreleri durdurulmamış gibi değerlendirilerek sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre hesaplanmasını talep edebilirler. Hesaplanan borç aslının tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi halinde durdurulan süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir ve sosyal güvenlik mevzuatına göre ödeme tarihine kadar hesaplanan gecikme cezası ve gecikme zammı tahsil edilmez. Hesaplanan borç aslının tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmemesi halinde ihya işlemi geçerli sayılmaz ve bu madde kapsamında ödenmiş olan tutarlar ilgilinin bu madde kapsamı haricinde başkaca prim borcunun bulunmaması kaydıyla faizsiz olarak iade edilir.

(6) Borçlular, borç türü bazında taksitlendirilmiş borçlarıyla ilgili ödeme yükümlülüklerini bir takvim yılında iki defadan fazla yerine getirmemeleri veya eksik yerine getirmeleri ya da bir takvim yılında iki defaya kadar ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarını en geç son taksiti izleyen ayın sonuna kadar gecikilen her ay için ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen

gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödememeleri halinde kalan taksitlerini bu madde hükümleri doğrultusunda ödeme hakkını kaybederler. Süresi dışında ödenen taksit tutarları bu madde kapsamında ihlal nedeni sayılmaz.

(7) Taksit tutarının % 10'unu aşmamak şartıyla 5 Türk Lirasına (bu tutar dâhil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu madde hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

(8) Ödeme hakkının kaybedilmiş olması halinde, borçlular ödedikleri tutar kadar bu madde hükümünden yararlandırılırlar.

(9) Bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların, bu maddelerde belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.

(10) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu madde kapsamına giren borçlar nedeniyle, taşınır ve taşınmaz mallara konulan hacizler ile alınan teminatlar yapılan ödemeler nispetinde, üçüncü şahıslar nezdindeki hak ve alacaklarla ilgili hacizler ise ilk taksitin ödenmesinden sonra tümüyle kaldırılır.

(11) 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Ve Diğer Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümlerine göre bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla taksit ödemeleri devam eden alacaklar hariç olmak üzere, bu madde kapsamına giren alacakların, bu maddenin yayımlandığı tarihten önce bu madde kapsamına giren borçları 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi gereğince tecil ve taksitlendirilmiş olup, tecil ve taksitlendirme işlemi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden borçlularca, tecil ve taksitlendirme süresi içinde ödenmiş tutarların Kurumun ilgili mevzuatı uyarınca mahsup edilmesinin yazılı olarak talep edilmesi halinde, daha önce ödememiş oldukları tutarlar, sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre mahsup edildikten sonra birinci fıkra kapsamına giren kalan borçları bu maddeye göre peşin veya taksitler halinde ödenir.

(12) 6385 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna göre sosyal güvenlik destek primi borçlarını yapılandıran ve yapılandırma işlemi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden borçlularca, yapılandırma süresi içinde ödenmiş tutarların Kurumun ilgili mevzuatı uyarınca mahsup edilmesinin yazılı olarak talep edilmesi halinde, daha önce ödenen tutarlar, sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre mahsup edildikten sonra kalan borçları bu maddeye göre peşin veya taksitler halinde ödenir.

(13) Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar ile 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olanlar, bu madde kapsamındaki borçlarını yapılandırmaları halinde, yapılandırılan borç haricinde altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçlarının bulunmaması veya altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçları bulunmakla birlikte bu borçlarını ilgili kanunlara göre taksitlendirmiş veya yapılandırmış olup ödeme yükümlülüklerini de yerine getiriyor olmaları ve bu maddeye göre yapılandırılan borçlarının ilk taksitini ödemeleri kaydıyla genel sağlık sigortasından yararlanmaya başlatılır.

(14) Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçluların taksit ödeme süresince tahakkuk eden sigorta primlerini çok zor durum olmaksızın bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememeleri ya da eksik ödemeleri halinde, belirtilen madde hükümlerine göre yapılandırılan borçlarına ilişkin kalan taksitlerini ödeme haklarını kaybederler.

(15) Bu madde kapsamına giren alacaklara karşılık bu maddenin yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarların bu madde hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılmaz.

(16) Bu maddede geçen Yİ-ÜFE aylık değişim oranları tabiri, Türkiye İstatistik Kurumunun her ay belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurtiçi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranlarını ifade eder. Bu madde hükümlerine göre ödenecek alacaklara bu maddenin yayımlandığı ay için uygulanması gereken Yİ-ÜFE aylık değişim oranı olarak, bu maddenin yayımlandığı tarihten bir önceki ay için belirlenen Yİ-ÜFE aylık değişim oranı esas alınır.

(17) Bakanlar Kurulu, bu maddede öngörülen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini bir aya kadar uzatmaya yetkilidir.

(18) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Sosyal Güvenlik Kurumu yetkilidir.”

MADDE 78- 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4- Bu Kanun kapsamındaki kişilere bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar yersiz ödenen ve geri alınması gereken aylıklar ile bunlardan doğan ceza ve faizler terkin edilmiştir. İlgililer hakkında herhangi bir adli, idari ve icrai takibat yapılmaz. Yersiz ödemeler kapsamında maddenin yürürlüğe girmesinden önce idare tarafından yapılan tahsilatlar, ilgililerine iade edilmez.”

MADDE 79- 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 33 üncü maddesinin yedinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "832 sayılı Sayıştay Kanunu hükümlerine" ibaresi, "832 sayılı Sayıştay Kanunu hükümlerine ve 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede düzenlenen kısıtlamalara" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 80- 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 3 üncü maddesinin (g) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, geçici 4 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

“g. Memuriyet mahalli: Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller ile bu mahallerin dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde ise il mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler ile belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller ve kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerleri,”

MADDE 81- 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 182 nci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “kesinleşerek” ibaresi “Resmî Gazete’de yayımlanarak” şeklinde, dördüncü cümlesinde yer alan “onaylanmış sayılarak” ibaresi “Resmî Gazete’de yayımlanarak” şeklinde değiştirilmiş; üçüncü cümlesindeki “Ancak” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Ancak, yönetmelikle veya diğer bir düzenleyici işlemle avukatlık stajına kabulde, staj döneminde ve avukatlık mesleğine kabulde sınav veya benzeri bir rejim öngörülemez.”

MADDE 82- 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 28 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının üçüncü ve dördüncü cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkra aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, kamu görevlileri hakkında tesis edilen atama, görevden alma, göreve son verme, naklen veya vekâleten atama, yer değiştirme, görev ve unvan değişikliği işlemleriyle ilgili olarak verilen iptal ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin mahkeme kararlarının gereği iki yıl içinde; ilgilinin kazanılmış hak aylık derecesine uygun başka bir kadroya atanması suretiyle yerine getirilir.

“Kamu görevlileri hakkında yapılan bu tür idari tasarruflar; telafisi güç veya imkansız zararlar doğurmaz.”

“Kamu görevlileri hakkında tesis edilen atama, görevden alma, göreve son verme, naklen veya vekâleten atama, yer değiştirme, görev ve unvan değişikliği işlemleriyle ilgili olarak verilen iptal ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin mahkeme kararlarının gereğini yerine getirmeyen kamu görevlisi hakkında ceza soruşturması ve kovuşturması yapılamaz; ancak disiplin hükümleri saklıdır.”

MADDE 83- 4/12/1984 tarihli ve 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununun 3 üncü maddesinin başlığı “Cihazların imalat ve ithalatı” şeklinde ve birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanunun 1 inci maddesinde belirtilen cihazları imal edenler satıştan önce; ithal edenler ise serbest dolaşıma girişinde bandrol veya etiket almaya mecburdur.”

MADDE 84- 3093 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (b) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“b) Bu maddenin (g) bendi kapsamı dışında kalan bandrol ücretleri; Gümrük idarelerince ithalatta alınan gümrük vergileri ve diğer mali yükümlülüklerden ayrı olarak tahsil olunur ve yapılan aylık tahsilat toplamı en geç takip eden ayın on beşinci gününe kadar Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna intikal ettirilir. Bu ücretlerin tahsiline, iadesine, teminata bağlanmasına ve tahsil edilen ücretlerin Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna aktarılmasına ilişkin usul ve esaslar Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu arasında müştereken belirlenir.”

“e) Kurum, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsili öngörülen alacakları açısından uygulanmak üzere anılan Kanunun Maliye Bakanlığı, tahsil dairesi ve diğer makam, merci ve komisyonlara verdiği yetkileri kullanır. Kurum, merkez ve taşra teşkilatı hizmet birimlerini tahsil dairesi sıfatıyla görevlendirebilir, tahsil dairelerinin yetki mahallini il sınırları ile bağlı olmaksızın tayin edebilir, borçlu ya da mallarının başka mahallerde bulunması halinde takibe yetkili tahsil dairesi olarak görevlendirilecek birimlerini belirleyebilir.

f) Kurum, bu Kanun kapsamında ödenmesi gereken bandrol ücreti ve enerji payı ile ilgili olarak firmalar ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından bilgi ve belge talebinde bulunabilir, ilgililere bandrole tabi cihazların kullanımına veya satışına izin verilmeden veya gümrük işlemlerinden önce bandrol yükümlülüğüne ilişkin olarak Kurumdan alınacak olan belgenin ibraz zorunluluğunu getirebilir, bu yükümlülükleri uymayanlar ile istenilen bilgileri vermeyenler hakkında Genel Müdürlük tarafından 5.000 Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir. Verilen idari para cezaları tebliğ edildiği tarihten itibaren bir ay içinde ödenir ve Kurum bütçesine gelir kaydedilir. Bu cezalar hakkında 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümleri uygulanır. Ödeme süresi içinde ödenmeyen idari para cezaları hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre işlem yapılır. Bu maddeye göre kesilecek idari para cezalarına karşı, ilgisine tebliğ tarihinden itibaren, bir ay içerisinde yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir.

g) Bandrol ücretlerine ilişkin ödemeleri bu maddenin (a) bendinde belirtilen sürenin sonunda yapmak isteyen imalatçı ya da ithalatçı firmalara bandroller teminat mektubu karşılığı verilir.”

MADDE 85- 24/11/1994 tarihli ve 4046 Sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 26- Bu Maddenin yayımı tarihi itibarıyla devir ve teslim işlemlerinin tamamlanmasının üzerinden beş yıl geçmiş olan özelleştirmeler hakkında verilmiş olan yargı kararları ile ilgili olarak sözleşmelerinde belirtilen haller dışında bu kuruluşların geri alınması yönünde herhangi bir işlem tesis edilmez.”

MADDE 86- 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 218 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “demirbaş eşya ile telefon ve diğer teknik donanımlarını” ibaresi “telefon ve büro eşyasını” şeklinde değiştirilmiş; 218/A maddesinin birinci fıkrasında geçen “uygulayarak” ibaresinden sonra gelmek üzere “bu madde uyarınca belirlenen sözleşme bedeli karşılığında” ibaresi eklenmiş, birinci fıkranın son cümlesi yürürlükten kaldırılmış ve fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“2. Bakanlıkça belirlenen devir yöntemine göre değer tespiti işlemleri; Bakanlık tarafından görevlendirilecek bir Daire Başkanının başkanlığında, Gümrük ve Ticaret Uzmanı, Mali Hizmetler Uzmanı, Mühendis ve Gümrük Müdürü olmak üzere beş asil ve beş yedek üyeden oluşan değer tespit komisyonu tarafından 4046 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendinin (c) alt bendinde yer alan metotlardan en az birinin uygulanması suretiyle yapılır. Bu bedel, Komisyonun talebi üzerine Bakanlık tarafından hizmet alımı yoluyla 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa tâbi şirketlere de tespit ettirilebilir. Bu durumda, tespit edilen değer, değer tespit komisyonu tarafından incelenerek karara bağlanır.

3. Görevlendirme işlemleri, Müsteşarın başkanlığında, ilgili Müsteşar Yardımcısı, Gümrükler Genel Müdürü, Gümrükler Muhafaza Genel Müdürü, Strateji Geliştirme Başkanı ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanı ve I. Hukuk Müşavirinden oluşan Görevlendirme Komisyonu tarafından yürütülür.

4. Bu madde uyarınca oluşturulan komisyonlar eksiksiz olarak toplanır. Üyelerden birinin geçerli mazereti nedeniyle toplantıya katılamaması durumunda yerine vekili veya yedek üye katılır. Kararlar çoğunlukla alınır ve kararlarda çekimser kalmamaz. Kararlar imzalanan bir tutanakla tespit edilir. Karara muhalefet eden üye karşı oy gerekçesini yazarak imzalar. Komisyonlarca alınan kararlar Bakan onayına sunulur. Komisyonların sekreteryâ işlemleri Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığınca yürütülür.

5. Devir işlemi gerçekleştirilen gümrük kapıları ve/veya lojistik merkezleri devir süresi sonunda aynı usullerle yeniden devredilebilir.

6. Görevlendirme kararı verilen şirket ile Bakanlık arasında sözleşme imzalanır. Ancak, görevlendirme kararı verilen şirketin ortakları arasında şirket sermayesine en az yüzde ellibir oranında iştirak eden kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu veya üst kuruluşu olması halinde sözleşme, Bakanlık ile ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu ve görevlendirme kararı verilen şirket arasında imzalanır. Sözleşme tutarının yüzde altısı oranında kesin teminat alınır. Bu madde kapsamında yapılan sözleşmelere konu alanlarda yürütülen faaliyetlerden elde edilen toplam yıllık hasıllattan genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere yüzde bir oranında pay alınır.”

MADDE 87- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 26 -Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2014-2018 Yılları Yatırım Programlarında yer alan projelerinin finansmanı için herhangi bir dış finansman kaynağından Türkiye Cumhuriyetinin borçlu sıfatıyla sağlayacağı kredileri, anılan Genel Müdürlüğe bütçe gelir ve gider kalemleri ile ilişkilendirilmeksizin karşılıksız tahsis etmeye Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu maddeye istinaden sağlanacak krediler hakkında, 14 üncü maddenin beşinci ve altıncı fıkralarının 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kanunun eki (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerine ilişkin hükümleri uygulanmaz."

MADDE 88- 24/11/2004 tarihli ve 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanununun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Türkiye Halk Sağlığı Kurumunca belirlenen aile sağlığı merkezlerinde çalışma saatleri dışında acil başvuran hastalara hizmet vermek üzere, aile hekimleri ve aile sağlığı elemanları ile gerektiğinde Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşları personeline nöbet görevi verilebilir."

MADDE 89- 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 33 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bu madde kapsamında yapılacak kiralama ve/veya işletme hakkının verilmesi imtiyaz addolunmaz. Bu çerçevede imzalanan sözleşmeler özel hukuk hükümlerine tabiidir."

MADDE 90- 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "gençlik ve spor" ibaresinden sonra gelmek üzere "orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 91- 5393 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "arsa" ibaresi "taşınmaz" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 92- 25/1/2006 tarihli ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin 2 nci fıkrasının (g) bendi "g) Yönetim Kurulu tarafından teklif edilen ve/veya Kalkınma Bakanlığınca belirlenen adaylar arasından genel sekreteri görevlendirir. Gerekli gördüğünde genel sekreteri re'sen görevden alır." şeklinde değiştirilmiş, 11 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (k) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 93- 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "her bir çalışan için beş yıl süreyle" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 94- 18/6/2009 tarihli ve 5910 sayılı Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(a) Dış ticarete ve yurt dışı hizmetlere ilişkin konularda çalışmalar yapmak, bu kapsamda; kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör kuruluşları ve ulusal ve uluslararası kuruluşlar nezdinde üyelerinin menfaatlerini ülke çıkarları çerçevesinde koruyucu ve geliştirici çalışmalar yapmak."

MADDE 95- 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 371 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(7) Yönetim kurulu, yukarıda belirtilen temsilciler dışında, temsile yetkili olmayan yönetim kurulu üyelerini veya şirkete hizmet akdi ile bağlı olanları sınırlı yetkiye sahip ticari vekil veya diğer tacir yardımcılarını olarak atayabilir. Bu şekilde atanacak olanların görev, yetki ve sorumlulukları, 367 nci maddeye göre hazırlanacak iç yönergede açıkça belirlenir. Bu durumda iç yönergenin tescil ve ilam zorunludur. İç yönergede yapılacak değişiklikler de tescil ve ilan edilir. İç yönerge ile ticari vekil ve diğer tacir yardımcılarını atanamaz. Talep edilmesi halinde bu fıkra uyarınca yetkilendirilen ticari vekil veya diğer tacir yardımcılarını tescil ve ilan edilir.”

MADDE 96- 6102 sayılı Kanunun 629 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Müdürler tarafından şirkete hizmet akdi ile bağlı olanların sınırlı yetkiye sahip ticari vekil veya diğer tacir yardımcılarını olarak atanması hususunda 367 nci madde ile 371 inci maddenin yedinci fıkrası kıyasen limited şirketlere de uygulanır.”

MADDE 97- 15/2/2011 tarihli ve 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunun 42 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasında yer alan “20’sine” ibaresi “son gününe” şeklinde değiştirilmiş, beşinci ve sekizinci fıkralarına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“(1) Yayın lisans ücreti birinci taksiti lisans belgesinin verilmesinden önce ödenmek koşuluyla kalan taksitler takip eden her yılın Şubat ayının son gününe kadar ödenecek şekilde on eşit taksitte; yayın iletim yetkilendirme ücreti, yetki belgesinin verilmesini müteakip altı ay içinde eşit taksitlerle alınır.”

“Beyannamenin kanuni süresinden sonraki ilk otuz gün içinde verilmesi halinde yukarıda belirlenen ceza tutarı 1/10 oranında, devam eden otuz gün içinde verilmesi halinde ceza tutarı 1/5 oranında, devam eden günlerde verilmesi halinde ise ceza tutarı tam olarak uygulanır.”

“Bu madde hükümlerine göre Üst Kurulca yapılacak icra takiplerinde Ankara icra daireleri yetkilidir.”

MADDE 98- 6112 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Sıralama ihalesinde karasal sayısal televizyon multipleks kapasitesi tahsisine hak kazanan kuruluşlardan bir bölümüne, ihaledeki sıraları ve analog kanal kapasitesi dikkate alınarak en fazla iki yıl süreyle karasal sayısal yayının yanı sıra analog televizyon yayını yapmalarına da imkân tanınır. Tahsisi müteakip en geç iki yıllık süre sonunda analog karasal televizyon yayınları ülke genelinde tümüyle sonlandırılır ve analog karasal televizyon yayınları durdurulur. Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu da kendisine yapılan tahsisler çerçevesinde ve Üst Kurulca verilen süre içinde karasal radyo ve televizyon yayınlarını eski kullandığı kanal ve frekanslardan tahsis edilen kanal, multipleks kapasitesi ve frekanslara taşır.”

“(7) Ulusal karasal sayısal yayın lisansları verilinceye kadar, 26 nci maddenin sekizinci fıkrasına göre kurulması gereken verici tesis ve işletim şirketi, bu maddenin birinci fıkrası kapsamında yayın izni verilmiş olan medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar tarafından kurulabilir ve bu şirkete Üst Kurulca geçici yayın iletim yetkisi verilebilir.”

MADDE 99- 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin “Diğer haklar” başlıklı 61 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“4) Yüksek Planlama Kurulu kararı ile bir organize sanayi bölgesinin müteşebbis heyetine katılım sağlayabilirler.”

MADDE 100- 3/6/2011 tarihli ve 637 sayılı Ekonomi Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 36 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Çalışma gruplarının mevzuatı uyarınca gerçekleştirilen ulaşım ve konaklama giderleri Bakanlık bütçesinden karşılanabilir.”

MADDE 101- 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 29 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(14) Kaza Araştırma ve İnceleme Kurulunca ihtiyaç duyulması halinde, çözümü özel uzmanlık veya teknik bilgiyi gerektiren kaza araştırma ve incelemelerinde bilirkişi görevlendirilebilir. Bilirkişi görevlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar ile bunlara verilecek ücretin miktarı Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Bakanlıkça belirlenir.”

MADDE 102- 19/9/2006 tarihli ve 5543 sayılı İskan Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 8 - (1) Artvin ili Yusufeli ilçe merkezinin, 16/4/2008 tarihli ve 5753 sayılı Artvin İli Yusufeli İlçesinin Merkezinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun ile belirlenen alana naklinde, bu alanda iskan edilecek aileler ile Yusufeli Barajı ve Hidroelektrik Santrali yapımından etkilenen köyler için yeniden yapılacak iskan etütleri sonrasında belirlenecek alanlarda iskan edilecek ailelerin hak sahipliği ve borçlandırılmaları Bakanlar Kurulunca belirlenecek usul ve esaslara göre yürütülür.

(2) Denizli ili Acıpayam ilçesi Dalaman Çayı üzerinde Sami Soydam Barajı ve Hidroelektrik Santrali Projesi kapsamında kalan ve bulundukları yerleşim yerlerinden kaldırılmaları zorunlu bulunan orman içi ve kenarı mahalle, köy veya belde halkının iskânlarının temini için, Orman ve Su İşleri Bakanlığınca bilim ve fen bakımından orman olarak muhafazasında hiçbir yarar görülmeyen ve tarım alanına dönüştürülmesi de mümkün olmayan orman sınırları dışına çıkarılmış ve çıkarılacak alanlar, Bakanlar Kurulunca alınacak kararda belirtilen şekil ve şartlar çerçevesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığına devredilir. Bu fıkra hükümlerine göre iskan edilecek ailelerin hak sahipliği ve borçlandırılmalarına ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir.”

MADDE 103- 19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3- (1) Sakarya İli, Kocaeli İlçesinde bulunan ve Melen Barajı rezervuar alanı ile mutlak koruma alanında kalan yerleşim yerlerindeki halkın iskan edilmesini teminen Bakanlar Kurulunun 15/3/2013 tarihli ve 2013/4482 sayılı kararına ekli haritada koordinatlarıyla belirlenen orman sınırları dışına çıkarılmış alan, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı adına res’en tescil edilerek devredilir.

(2) Devredilen bu alan birinci fıkrada belirtilen nakil ve yerleştirme amacıyla kullanılır ve hak sahipliği ile geri ödemeye ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir.”

MADDE 104- 9/5/2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanununun 21 inci maddesine aşağıdaki fıkrâ eklenmiştir.

"(5) T.C. Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim şirketi işyerleri hakkında; 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükümünde Kararnamenin Değıştirilerek Kabulüne Dair Kanunun 3 üncü maddesi ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 81 inci maddesi hükümleri uygulanmaz."

MADDE 105- Bu Kanunun;

a) 9 uncu maddesi, 10 uncu maddesi ile 4734 sayılı Kanuna eklenen ek 8 inci maddenin birinci, ikinci, üçüncü ve beşinci fıkraları bu Kanunun yayımı tarihinden dört ay sonra,

b) 10 uncu maddesi ile 4734 sayılı Kanuna eklenen ek 8 inci maddenin dördüncü fıkrası 1/1/2015 tarihinde,

c) 64 üncü maddesi ile 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 59 uncu madde 13/5/2014 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

ç) 80 inci maddesi, 31/3/2014 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

d) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

MADDE 106- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ALT KOMİSYON METNİNE EKLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : SOSYAL GÜVENLİK KURUMU

TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
ĞİH	Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanı	1	1	1
ĞİH	Başkan Yardımcısı	1	2	2
ĞİH	Sosyal Güvenlik Uzmanı	1	4	4
ĞİH	Sosyal Güvenlik Uzmanı	2	4	4
ĞİH	Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı	8	14	14
ĞİH	Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı	9	14	14
ĞİH	Mütercim	6	4	4
ĞİH	Aktüer	6	5	5
ĞİH	Memur	6	12	12
ĞİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	6	12	12
TH	Programcı	6	6	6
TH	İstatistikçi	6	6	6
TH	Matematikçi	6	4	4
TH	Grafiker	6	4	4
	TOPLAM		92	92

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİĞİ MÜSTEŞARLIĞI

TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
ĞİH	Müsteşarlık Müşaviri	1	4	4
ĞİH	Şube Müdürü	1	3	3
	TOPLAM		7	7

(3) SAYILI LİSTE

KURUMU : MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Tutulan Kadro Adedi	Toplam
EÖH	Öğretmen	(1-9)	40.000	-	40.000
	TOPLAM		40.000		40.000

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

14.7.2014

Esas No: 1/931, 2/115, 2/139, 2/158, 2/195, 2/282, 2/297, 2/298, 2/324, 2/368, 2/399, 2/434, 2/439, 2/453, 2/524, 2/528, 2/555, 2/601, 2/640, 2/689, 2/691, 2/798, 2/885, 2/896, 2/944, 2/1019, 2/1063, 2/1103, 2/1131, 2/1156, 2/1200, 2/1202, 2/1203, 2/1217, 2/1222, 2/1227, 2/1236, 2/1242, 2/1245, 2/1248, 2/1258, 2/1260, 2/1301, 2/1302, 2/1345, 2/1350, 2/1364, 2/1372, 2/1383, 2/1414, 2/1422, 2/1426, 2/1431, 2/1437, 2/1442, 2/1488, 2/1496, 2/1498, 2/1506, 2/1514, 2/1516, 2/1525, 2/1540, 2/1595, 2/1652, 2/1655, 2/1657, 2/1677, 2/1688, 2/1716, 2/1747, 2/1765, 2/1775, 2/1794, 2/1797, 2/1799, 2/1808, 2/1837, 2/1869, 2/1899, 2/1906, 2/1924, 2/1932, 2/1938, 2/1954, 2/1957, 2/1963, 2/1983, 2/1997, 2/2000, 2/2032, 2/2041, 2/2051, 2/2056, 2/2057, 2/2065, 2/2069, 2/2083, 2/2146, 2/2156, 2/2158, 2/2176, 2/2178, 2/2186, 2/2187, 2/2190, 2/2191, 2/2192, 2/2198

Karar No: 13

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1/931 esas numaralı “İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ile 2/115, 2/139, 2/158, 2/195, 2/282, 2/297, 2/298, 2/324, 2/368, 2/399, 2/434, 2/439, 2/453, 2/524, 2/528, 2/555, 2/601, 2/640, 2/689, 2/691, 2/798, 2/885, 2/896, 2/944, 2/1019, 2/1063, 2/1103, 2/1131, 2/1156, 2/1200, 2/1202, 2/1203, 2/1217, 2/1222, 2/1227, 2/1236, 2/1242, 2/1245, 2/1248, 2/1258, 2/1260, 2/1301, 2/1302, 2/1345, 2/1350, 2/1364, 2/1372, 2/1383, 2/1414, 2/1422, 2/1426, 2/1431, 2/1437, 2/1442, 2/1488, 2/1496, 2/1498, 2/1506, 2/1514, 2/1516, 2/1525, 2/1540, 2/1595, 2/1652, 2/1655, 2/1657, 2/1677, 2/1688, 2/1716, 2/1747, 2/1765, 2/1775, 2/1794, 2/1797, 2/1799, 2/1808, 2/1837, 2/1869, 2/1899, 2/1906, 2/1924, 2/1932, 2/1938, 2/1954, 2/1957, 2/1963, 2/1983, 2/1997, 2/2000, 2/2032, 2/2041, 2/2051, 2/2056, 2/2057, 2/2065, 2/2069, 2/2083, 2/2146, 2/2156, 2/2158, 2/2176, 2/2178, 2/2186, 2/2187, 2/2190, 2/2191, 2/2192, 2/2198, esas numaralı Kanun Teklifleri Komisyonumuzun 4/6/2014, 17/6/2014, 18/6/2014, 19/6/2014, 20/6/2014, 23/6/2014, 24/6/2014, 25/6/2014, 26/6/2014, 27/6/2014, 28/6/2014, 30/6/2014, 1/7/2014, 2/7/2014, 3/7/2014, 4/7/2014, 5/7/2014, 6/7/2014, 7/7/2014, 8/7/2014, 9/7/2014, 10/7/2014 tarihlerinde yaptığı 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53 ve 54 üncü birleşimlerinde içtüzüğün 35 inci maddesi uyarınca birbirleriyle ilgili görülerek birleştirilmek suretiyle görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	465
2. 1/931 ESAS NUMARALI KANUN TASARISININ GEREKÇESİ VE TASARI İLE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER	472
3. KOMİSYONUMUZDA TASARININ GENELİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER	474
3.1. Komisyon Üyelerinin Görüşleri	474
3.2. Hükümet Adına Yapılan Açıklamalar	476
4. KOMİSYONUN MADDELER HAKKINDA KARARI	478
5. ÖZEL SÖZCÜLER	492

1. GİRİŞ

1/931 esas numaralı “*İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı*” Bakanlar Kurulunca 30/5/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. Tasarı, Başkanlıkça aynı tarihte tali komisyon olarak Adalet Komisyonu, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir.

Komisyonumuzun 4/6/2014 tarihinde yaptığı 33 üncü birleşiminde 1/931 esas numaralı “*İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı*”nın görüşmelerine başlanmıştır. Tasarının geneli üzerinde görüşmeler başlamadan önce verilen bir önerge doğrultusunda;

➤ Ankara Milletvekili İzzet Çetin ve 13 Milletvekilinin; 2/115 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifinin,

➤ Ankara Milletvekili İzzet Çetin; 2/139 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,

➤ İstanbul Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu’nun; 2/158 esas numaralı 31.05.2006 Tarih ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,

➤ Yozgat Milletvekili Sadir Durmaz ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural’ın; 2/195 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,

➤ İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel’in; 2/282 esas numaralı 5510 Sayılı Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,

➤ Bingöl Milletvekili İdris Baluken’in; 2/297 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Bazı Değişiklikler Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifinin,

➤ Bursa Milletvekili Sena Kaleli ve 5 Milletvekilinin; 2/298 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,

➤ Ankara Milletvekili İzzet Çetin’in; 2/324 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,

➤ Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 3 Milletvekilinin; 2/368 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,

➤ Kahramanmaraş Milletvekili Mesut Dedeoğlu ile Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural’ın; 2/399 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,

➤ Kırklareli Milletvekili Mehmet Siyam Kesimoğlu ve 4 Milletvekilinin; 2/434 esas numaralı 3201 Sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,

- Mersin Milletvekili Aytağ Atıcı'nın; 2/439 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; 2/453 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Adana Milletvekili Turgay Develi'nin; 2/524 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- İzmir Milletvekili Musa Çam'ın; 2/528 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Bartın Milletvekili Muhammet Rıza Yalçinkaya'nın; 2/555 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- İstanbul Milletvekilleri Mahmut Tanal ve Binnaz Toprak'ın; 2/601 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 2/640 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- İstanbul Milletvekilleri Mahmut Tanal ve Gürsel Tekin'in; 2/689 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- İstanbul Milletvekili Celal Dinçer'in; 2/691 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın; 2/798 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; 2/885 esas numaralı 31/5/2006 Tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Muğla Milletvekili Nurettin Demir'in; 2/896 esas numaralı Devlet Memurları Kanunu ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün; 2/944 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Hakkında Kanun Teklifinin,
- Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın; 2/1019 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- İstanbul Milletvekili Ali Özgündüz'ün; 2/1063 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- Tekirdağ Milletvekili Bülent Belen ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın; 2/1103 esas numaralı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,

- Ankara Milletvekili İzzet Çetin’in; 2/1131 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- İstanbul Milletvekili Aydın Ağan Ayaydın ve Ercan Cengiz’in; 2/1156 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifinin,
- Kars Milletvekili Mülkiye Birtane’nin; 2/1200 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ile 1 Milletvekilinin; 2/1202 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Ankara Milletvekili İzzet Çetin’in; 2/1203 esas numaralı İş Mahkemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Zonguldak Milletvekili Ali İhsan Köktürk’ün; 2/1217 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’nun; 2/1222 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın; 2/1227 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın; 2/1236 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- İstanbul Milletvekili Atilla Kaya ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural ile 2 Milletvekilinin; 2/1242 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- Barış ve Demokrasi Partisi Grup Başkanvekili Iğdır Milletvekili Pervin Buldan’ın; 2/1245 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin ,
- Burdur Milletvekili Ramazan Kerim Özkan’ın; 2/1248 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41. Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Hatay Milletvekili Mevlüt Dudu’nun; 2/1258 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Hatay Milletvekili Mevlüt Dudu’nun; 2/1260 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Ankara Milletvekili Levent Gök’ün; 2/1301 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Ankara Milletvekili Levent Gök’ün; 2/1302 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Kahramanmaraş Milletvekili Mesut Dedeoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ve 1 Milletvekilinin; 2/1345 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,

- Mersin Milletvekili Ali Öz ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ile 1 Milletvekilinin; 2/1350 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- Balıkesir Milletvekili Ayşe Nedret Akova'nın; 2/1364 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Mersin Milletvekili Ali Öz ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın; 2/1372 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- İstanbul Milletvekili Durmuşalı Torlak ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ile 1 Milletvekilinin; 2/1383 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- İzmir Milletvekili Musa Çam'ın; 2/1414 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in; 2/1422 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- Manisa Milletvekili Sakine Öz'ün; 2/1426 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Diyarbakır Milletvekili Emine Ayna'nın; 2/1431 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin ve Mahmut Tanal'ın; 2/1437 esas numaralı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımında Değerlendirilmesi Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Erzincan Milletvekili Muharrem Işık'ın; 2/1442 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in; 2/1488 esas numaralı 4857 Sayılı İş Kanunu ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in; 2/1496 esas numaralı 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın; 2/1498 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve İstanbul Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoglu'nun; 2/1506 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türel'i'nin; 2/1514 esas numaralı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; 2/1516 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türel'i'nin; 2/1525 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,

- Batman Milletvekili Ayla Akat Ata'nın; 2/1540 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Bursa Milletvekili Sena Kaleli'nin; 2/1595 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- Mersin Milletvekili Ali Öz ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ile 1 Milletvekilinin; 2/1652 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Osmaniye Milletvekili Hasan Hüseyin Türkoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ile 3 Milletvekilinin; 2/1655 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın; 2/1657 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türel'i'nin; 2/1677 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- İzmir Milletvekili Hülya Güven ve 34 Milletvekilinin; 2/1688 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifinin,
- İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel'in; 2/1716 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- Balıkesir Milletvekili Namık Havutça'nın; 2/1747 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- Trabzon Milletvekili Mehmet Volkan Canalıoğlu'nun; 2/1765 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Trabzon Milletvekili Mehmet Volkan Canalıoğlu'nun; 2/1775 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Kastamonu Milletvekili Emin Çınar ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; 2/1794 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Kastamonu Milletvekili Emin Çınar ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; 2/1797 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- Bursa Milletvekili Sena Kaleli'nin; 2/1799 esas numaralı Türkiye İş Kurumu Kanunu ve Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 2/1808 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Trabzon Milletvekili Mehmet Volkan Canalıoğlu'nun; 2/1837 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,

- Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; 2/1869 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- Kütahya Milletvekili Alim Işık ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; 2/1899 esas numaralı Türkiye İş Kurumu Kanunu ve Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran Bulut ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu ile 20 Milletvekilinin; 2/1906 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- Trabzon Milletvekili Mehmet Volkan Canalıoğlu'nun; 2/1924 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Barış ve Demokrasi Partisi Grup Başkanvekili Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in; 2/1932 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- İstanbul Milletvekili Süleyman Çelebi'nin; 2/1938 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in; 2/1954 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- Samsun Milletvekili Cemalettin Şimşek'in; 2/1957 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Balıkesir Milletvekili Ayşe Nedret Akova'nın; 2/1963 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifinin,
- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin; 2/1983 esas numaralı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin; 2/1997 esas numaralı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- Balıkesir Milletvekili Ayşe Nedret Akova'nın; 2/2000 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifinin,
- İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in; 2/2032 esas numaralı Türkiye İş Kurumu Kanunu ve Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın; 2/2041 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- Balıkesir Milletvekili Ayşe Nedret Akova'nın; 2/2051 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
- Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; 2/2056 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
- Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; 2/2057 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,

- Balıkesir Milletvekili Ayşe Nedret Akova'nın; 2/2065 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifinin,
 - Balıkesir Milletvekili Ayşe Nedret Akova'nın; 2/2069 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
 - Ankara Milletvekili İzzet Çetin'in; 2/2083 esas numaralı 5393 Sayılı Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
 - Manisa Milletvekili Hasan Ören'in; 2/2146 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
 - Çanakkale Milletvekili Mustafa Serdar Soydan'ın; 2/2156 esas numaralı 2985 Sayılı Toplu Konut Kanununa Bir Geçici Madde Eklennesine Dair Kanun Teklifinin,
 - Manisa Milletvekili Hasan Ören'in; 2/2158 esas numaralı 2330 Sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
 - Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; 2/2176 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
 - Bursa Milletvekili Hüseyin Şahin ve Önder Matlı ile 8 Milletvekilinin; 2/2178 esas numaralı Bazı Kamu Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlar ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
 - İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın; 2/2186 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
 - Manisa Milletvekili Hasan Ören'in; 2/2187 esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin,
 - Denizli Milletvekili Mehmet Yüksel ve Çorum Milletvekili Cahit Bağcı ile 37 Milletvekilinin; 2/2190 esas numaralı Bazı Kamu Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
 - Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; 2/2191 esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin,
 - Manisa Milletvekili Sakine Öz'ün; 2/2192 esas numaralı 13 Mayıs 2014 Tarihinde Manisa ili Soma İlçesinde Meydana Gelen Maden Faciasında Zarar Görenlere Sağlanacak Yardımlar Hakkında Kanun Teklifinin,
 - Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili M. Akif Hamzaçebi'nin; 2/2198 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifinin,
- İçtüzüğün 35 inci maddesi uyarınca Tasarı ile birleştirilmesine, görüşmelerde Tasarı metninin esas alınmasına ve Tasarı ve Tekliflerin daha ayrıntılı olarak incelenebilmesini teminen bir alt komisyon kurulmasına karar verilmiştir.
- Tasarı ve Teklifler, 4/6/2014, 5/6/2014, 6/6/2014, 9/6/2014, 10/6/2014, 11/6/2014 ve 12/6/2014 tarihlerinde Alt Komisyonunda görüşülmüş ve Alt Komisyon hazırlamış olduğu raporu Komisyonumuza sunmuştur.

Komisyonumuzun 17/6/2014 tarihinde yaptığı 34 üncü birleşiminde Kanun Tasarısı ve Tekliflerinin geneli üzerindeki görüşmelere başlanmıştır. Komisyonumuzun 17/6/2014, 18/6/2014, 19/6/2014, 20/6/2014, 23/6/2014, 24/6/2014, 25/6/2014, 26/6/2014, 27/6/2014, 28/6/2014, 30/6/2014, 1/7/2014, 2/7/2014, 3/7/2014, 4/7/2014, 5/7/2014, 6/7/2014, 7/7/2014, 8/7/2014, 9/7/2014, 10/7/2014 tarihlerinde Hükümeti temsilen Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Lütfi ELVAN, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk ÇELİK, İçişleri Bakanı Efkân ALA, Milli Eğitim Bakanı Nabi AVCI, Kalkınma Bakanı Cevdet YILMAZ, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner YILDIZ, Başbakan Yardımcısı Emrullah İŞLER, Ekonomi Bakanı Nihat ZEYBEKÇİ, Maliye Bakanı Mehmet ŞİMŞEK, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Ayşenur İSLAM, Milli Savunma Bakanı İsmet YILMAZ, Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel EROĞLU, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Fikri IŞIK, Adalet Bakanı Bekir BOZDAĞ, Çevre ve Şehircilik Bakanı İdris GÜLLÜCE, Başbakan Yardımcısı Ali BABACAN, Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay KILIÇ ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Devlet Personel Başkanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, Türkiye İş Kurumu, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Mesleki Yeterlilik Kurumu, TÜİK, BDDK, Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu, RTÜK, TRT, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları, Devlet Hava Meydanları İşletmesi, Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü, Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi, Elektrik Üretim Anonim Şirketi, TÜRKSAT A.Ş., Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Ziraat Odaları Birliği, Türkiye Barolar Birliği, Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye Kamu-Sen, Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu, Memur Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Hak İşçi Konfederasyonu, Memur Sendikaları Konfederasyonu, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye Madenciler Derneği, Türkiye Maden Şehitleri Aileleri Dayanışma Derneği, Öz Maden İş Sendikası, Madencilik Sektörü Başkanlar Konseyi Birliği ve diğer sivil toplum kuruluşları ile özel sektör temsilcilerinin katılımlarıyla yaptığı birleşimlerde Tasarı ve Tekliflerin geneli üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve Tekliflerin gerekçesi de benimsenerek Alt Komisyon tarafından hazırlanan metin esas alınmak suretiyle görüşmeler tamamlanmıştır.

2. 1/931 ESAS NUMARALI KANUN TASARISININ GEREKÇESİ VE TASARI İLE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

Tasarının gerekçesinde özetle aşağıdaki değerlendirmelere yer verilmiştir.

1936 tarihinden bu yana mevzuatımızda yer alan işverenlere işyerindeki mal veya hizmet üretimini bir başka işverenin işçileri aracılığıyla gerçekleştirme imkânı sağlayan asıl işveren-alt işveren ilişkisi son yıllarda daha çok öne çıkan bir uygulama haline gelmiştir.

22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun yürürlüğe girmesinin ardından, uygulamada karşılaşılan sorunlar, yargı kararları açısından yapılan değerlendirmeler ve akademik çalışmalar asıl işveren-alt işveren ilişkisinin değişime ihtiyaç duyulan bir alan olduğunu göstermektedir. Tasarı ile;

- Alt işveren işçilerinin iş mevzuatından kaynaklanan haklarını kullanmalarını sağlayan, hak kayıplarını ortadan kaldıran, ücretlerini garantiye alan,
 - Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan alt işveren sözleşmeleri ve uygulamalarının iş mevzuatına uygunluğunu sağlayan,
 - Alt işverenlik ile ilgili düzenlemeler ile alt işveren yanında çalışan işçilerin hak kayıplarının sosyal hukuk devleti olmanın gereklerine uygun olarak ortadan kaldırılması, alt işverenlik ilişkisinin kanuni sınırlar içinde özellikle kamu kesiminde daha sınırlı fakat işlevsel olarak kullanılmasına imkân sağlayan,
 - Yer altında çalışan işçilerin haftalık çalışma süreleri ve yıllık ücretli izin sürelerinin yeniden düzenlenmesini sağlayan, yer altında çalışan işçilere fazla çalışma yaptırılmasını yasaklayan, bu işçilerin iş güvencesi hükümlerinden yararlanmasını kolaylaştıran,
 - 13/5/2014 tarihinde Manisa İlının Soma İlçesindeki maden ocağında meydana gelen iş kazasında, bu tarih itibarıyla 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olanlara veya bunların hak sahiplerine Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca belirlenecek sürede aylık net ücretleri tutarında ödeme yapılmasına imkan sağlayan; kazada hayatını kaybeden işçilerin geride kalan hak sahiplerinden, ölüm aylığı bağlanabilmesi için 5510 sayılı Kanunda aranan prim ödeme süresi şartını yerine getiremeyenlerin hak sahiplerine de prim ödeme şartı aranmaksızın ölüm aylığı bağlanmasına imkan sağlayan, ölen sigortalının Sosyal Güvenlik Kurumuna olan her türlü borçlarının terkin edilmesi, anne ve babaya gelir ve aylık bağlanırken muhtaçlık şartının aranmaması ve yakınlarından bir kişiye kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilebilme hakkı veren,
 - İşveren sendikalarının atıl olan nakit mevcudunun yüzde yirmi beşini geçmemek üzere işveren dayanışma ve yardım fonu kurulabilmesi ve oluşturulan bu fondan yardım alan üye işyerlerinin, işçilerin sigorta primlerinin işveren payını ödeyebilmesine imkân sağlayan,
 - Sosyal Güvenlik Kurumunun prim borcuna mahsuben aldığı taşınmazların satışının hızlandırılması ve değerlendirilmesi amacıyla katma değer vergisi muafiyeti getiren,
 - 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun uygulanmasında, yargı kararları da dikkate alınarak doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenlerin Türk vatandaşı olarak çalıştıkları süreleri borçlanmalarına imkân tanyan,
 - Sosyal güvenlik sözleşmesi yapılan ülkedeki ilk işe giriş tarihinin Türkiye’de ilk işe giriş tarihi olarak kabul edilmesini sağlayan,
 - Tüp bebek denemesi ve doğum borçlanması hakkını ikiden üçe çıkaran ve kadın memurlara doğum borçlanması hakkı tanyan,
 - Disiplin cezası sonucu memuriyetleri sona eren ve af kanunlarıyla cezaları kaldırılan memurlardan borçlanma için verilen süreyi kaçıranlara yeni bir hak veren, daha önceki borçlanmada kendileri tarafından ödenmiş prim tutarlarının iadesini ve borçlanılan sürelerin kazanılmış hak aylığında değerlendirilmesi sağlayan,
 - 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden sonra sigortalılığı başlayan ve maden işyerlerinin yer altı işlerinde sürekli veya münavebeli olarak çalışan sigortalıların emeklilikleri için 5510 sayılı Kanunda 55 olarak öngörülen yaş şartını 50’ye düşüren, maden ocakları (elementer cıva bulunduğu saptanan cıva maden ocakları hariç), kanalizasyon ve tünel yapımı gibi yer altında yapılan işlerde çalışan sigortalıların bu işlerde, herhangi bir nedenle fiilen çalışmadıkları sürelerin de fiili hizmet süresi zammı kapsamında değerlendirilmesini sağlayan,
- düzenlemeler öngörülmektedir.

3. KOMİSYONUMUZDA TASARININ GENELİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

3.1. Komisyon Üyelerinin Görüşleri

Komisyonumuzda Tasarının geneli üzerinde yapılan görüşmelerde;

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunun 14 üncü maddesi gereğince kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak kanun tasarılarının getireceği mali yükün hesaplanması ve Tasarıya eklenmesinin yasal bir zorunluluk olduğu, diğer taraftan Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik gereğince düzenleyici etki analizlerinin yapılması gerekirken yapılmadığı, Tasarı ve Tekliflerde mali yapılandırma ve af ile gider artırıcı ve gelir azaltıcı çeşitli hükümlerin olduğu, bu hükümlere ilişkin mali hesapların ayrıntılı olarak Komisyona sunulması gerektiği,

- Tasarının tali komisyon olarak Adalet Komisyonu, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna gönderilmesine rağmen bu komisyonlarca görüş bildirilmemesinin önemli bir eksiklik olduğu, ayrıca Tasarı ve Tekliflerde Plan ve Bütçe Komisyonunun ihtisas alanının dışında kalan düzenlemeler olduğundan söz konusu düzenlemelerin ilgili ihtisas komisyonlarında görüşülmesinin yasama süreci açısından daha faydalı olacağı,

- Anayasaya aykırı olduğu iddia edilen düzenlemeler hakkında Anayasa Komisyonundan görüş alınması gerektiği, söz konusu düzenlemelerin müzakerelere geçilmeden reddedilmesi gerektiği,

- 13/5/2014 tarihinde Manisa İlinin Soma İlçesindeki maden ocağında meydana gelen iş kazasına ilişkin düzenlemelerin müstakil bir kanun olarak yasalaştırılmasının daha faydalı olacağı,

- Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen kesinleşmiş amme alacaklarının ve büyükşehir belediyeleri ile bunlara bağlı su ve kanalizasyon idarelerinin ve belediyelerin emlak vergisi, çevre temizlik vergisi, taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı, su ve atık su alacaklarıyla bunlara ilişkin ceza, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi alacaklarının yapılandırılmasına ilişkin düzenlemelerin borçlarını zamanında ödeyenler üzerinde olumsuz etkiler doğurabileceği, bu nedenle vergilerini zamanında ödeyen vatandaşların da ödüllendirilmesini teminen çeşitli indirimler uygulanmasının yerinde olacağı,

- Kamu alacaklarının yapılandırılmasına ilişkin düzenlemenin çiftçilerin Tarım Kredi Kooperatifine ve sulama birliklerine olan borçlarını kapsamamasının eksiklik olduğu ve bu borçların kapsama alınmasının faydalı olacağı,

- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında kömür ve linyit çıkarılması faaliyet kollarında Manisa İli Soma İlçesinde faaliyet gösteren Soma Kömür İşletmeleri A.Ş.'ye ait Karanlıkdere mevkiî Eynez Maden Ocağı işletmesinde 13/5/2014 itibarıyla sigortalı olanlara veya bunların 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinde sayılan hak sahiplerine aynı maddede belirtilen oranlarda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca belirlenen sürede aylık net ücretleri esas alınarak İşsizlik Sigortası Fonundan ödeme yapılmasının Fonun amacı dışında kullanılması anlamına geleceği, bunun yerine ödemelerin Hazine tarafından yapılmasının daha uygun olacağı, ayrıca ödemelerin yapılacağı sürenin belirlenmesine ilişkin kriterlerin de açıklığa kavuşturulması gerektiği,

• 22/9/2012 tarihinden önce 4734 sayılı Kanuna göre ihalesi yapılan ve ihale dokümanında fiyat farkı hesaplanabilmesine ilişkin hüküm bulunan yapım işleri ihalelerinde, yaklaşık maliyetin yarısından fazlasını akaryakıt giderinin oluşturduğu ve düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla geçici kabulü yapılmamış veya fesih/tasfiye edilmemiş işlerin, 22/9/2012 tarihinden sonra gerçekleştirilen kısımlarında kullanılan akaryakıtla ilişkin olarak fiyat farkı hesaplamasına esas alınan endeks yerine Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan uygun bir endeksin kullanılabilmesine ve özel tüketim vergisinde gerçekleşen değişiklik nedeniyle fiyat farkı hesaplanabilmesine dair düzenlemeye ilişkin toplam maliyet hesabının yapılarak bu uygulamanın kamuya getireceği yüke ilişkin Komisyonun bilgilendirilmesi gerektiği,

• Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü (DHİMİ) tarafından yapılacak kiralama ve/veya işletme hakkının verilmesine ilişkin işlemlerin imtiyaz sayılmamasına ilişkin düzenleme sonucu bu işlemlerin Danıştay denetiminden çıkarılmış olacağı, bu durum söz konusu sözleşmelerin denetimi hususunda sorunlar ortaya çıkarabileceği,

• Yeraltında çalışma sürelerinin kısaltılmasının genel anlamda faydalı olacağı, ancak yeraltında çalışılan sürenin kısaltılmasının ücretler üzerinden uygulanan vergi indiriminden mahrum kalınması nedeniyle işçilerin mali kaybına yol açacağı, bu nedenle işçilere yapılacak ödemelerden herhangi bir kesinti yapılmamasına ilişkin düzenleme yapılmasının uygun olacağı,

• Yer altında çalışan işçilere İş Kanununun 42 nci ve 43 üncü maddelerinde sayılan hallerde haftalık otuz altı saati aşan her bir saat fazla çalışma için verilecek ücretin normal çalışma ücretinin saat başına düşen miktarının yüzde elli artırılarak ödenmesine ilişkin düzenleme yapıldığı, ancak yeraltındaki çalışma koşulları dikkate alındığında bu oranın yüzde 100 olarak uygulanmasının daha anlamlı olacağı,

• Ülkemizde son dönemde uygulanan ve yaygınlaşan taşeron sistemi ile çalışanlar esnek çalışma biçiminde düşük ücret politikası, sosyal haklardan ve iş güvenliğinden yoksun şartlarda çalıştırılırken kamuda da taşeron çalışma biçiminin giderek arttığı, 2002 yılında 387 bin olan taşeron işçi sayısının 2014 yılında 1,5 milyonu aştığı, taşeron işçi sayısındaki dikkat çekici artışın en önemli sebebinin hizmet alım yönteminin doğrudan istihdam sağlamaya göre çok daha ucuza gelmesi olduğu, taşeron firmaların daha çok kâr elde edebilmek için daha az işçi ile daha çok iş yaptırdığı, asgari ücret karşılığı alınan ücretin 8 saate karşılık gelmesine rağmen işçilerin daha fazla çalıştırılmakta olduğu, çoğunlukla haftalık izin kullandırılmadığı, ücretlerin düzenli olarak verilmediği, tazminat hakkının her yıl sonunda işe yeniden giriş ve çıkış yapılarak yıllarca aynı işte çalışmasına rağmen işçilerin kıdem tazminatı alamadıkları, taşeron işçilerin sorunlarının çözülmesi için adım atması gereken kurumun Çalışma Bakanlığı olmasına karşın, bugüne kadar taşeron işçilerin sorunlarını çözmek adına somut adımlar atılmadığı,

• Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2014-2018 Yılları Yatırım Programlarında yer alan projelerinin finansmanı için herhangi bir dış finansman kaynağından Türkiye Cumhuriyetinin borçlu sıfatıyla sağlayacağı kredilere ilişkin düzenlemenin daha sınırlı hale getirilmesi gerektiği ve uygulamanın 2014 Yılı Yatırım Programı kapsamındaki projelerle sınırlı tutulması gerektiği,

• Ülkemizin iş kazalarında Avrupa ülkeleri arasında birinci, dünyada üçüncü sırada olduğu, ülkemizdeki işçi ölümleri ortalamasının Avrupa Birliğinin 8,5 katı düzeyinde olduğu, her gün ortalama 176 iş kazası meydana geldiği, ayrıca iş kazalarının en yoğun yaşandığı alanın madencilik sektörü olduğu, Devlet Denetleme Kurulunun 8 Haziran 2011 tarihli raporunda iş kazalarının sebepleri olarak taşeronluk, alt işverenlik uygulaması, üretim zorlaması, kamu birimleri denetimlerinin etkinsizliği, risk değerlendirmesi yapılmaması, geçmiş kazalardan ders alınmaması gibi faktörlerin belirtildiği, bu nedenle iş sağlığı ve güvenliği konusunda daha sıkı tedbirlerin alınması gerektiği,

- Yeraltında çalışma sürelerinin azaltılmasının iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması açısından etkili olamayacağı, bunun yanı sıra iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin denetimlerin artırılması gerektiği,
- Tasarıda sosyal güvenliğe ilişkin çeşitli düzenlemeler bulunduğu, ancak vatandaş tarafından sıklıkla talep edilen emeklilikte yaşa takılanlar sorunu ile prim eksikliği olanlara ilişkin düzenlemeler bulunmadığı,
- Kamudaki alt işveren işçisinin kıdem tazminatı devlet tarafından garanti altına alınırken özel sektördeki alt işveren işçisine yönelik bir düzenleme yapılmamasının eksiklik olduğu,
- Doğum borçlanmasıyla ilişkin düzenlemenin tıpkı askerlik borçlanmasında olduğu gibi işe girmeden önceki süreleri de kapsamaması gerektiği,
- İşverenlerin alt işverene iş vermeleri halinde, bunların işçilerinin ücretlerinin ödenip ödenmediğini işçinin başvurusu üzerine veya aylık olarak resen kontrol etmekle ve varsa ödenmeyen ücretleri hak edişlerinden keserek işçilerin banka hesabına yatırmakla yükümlü tutulduğu, ancak düzenlemede herhangi bir yaptırım veya ceza öngörülmemiş olmasının uygulamada sıkıntılar doğurabileceği,
- Kamuda hizmet alımı yöntemi ile personel çalıştırılmasına yönelik düzenlemede hangi işlerin yardımcı işler olarak tanımlanacağı hususunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmesinin kamuda taşeron çalışma biçiminin daha da yaygınlaşmasına yol açacağı,
- Kamuda üç yüz bin civarında atanamayan öğretmen varken sadece kırk bin kişilik öğretmen kadrosu verilmesinin yetersiz olduğu,
- İdari Yargılama Usulü Kanununun 28 inci maddesinde kamu görevlileri hakkında tesis edilen atama, görevden alma, göreve son verme, naklen veya vekâleten atama, yer değiştirme, görev ve unvan değişikliği işlemleriyle ilgili olarak verilen iptal ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin mahkeme kararlarının yerine getirilmesine ilişkin düzenlemenin Anayasaya aykırı olduğu, idari yargı karar verirken idari işlemi hukuka aykırılık ile telafisi güç veya imkânsız zararlar doğurması yönünden incelediği ancak düzenleme ile getirilen kamu görevlileri hakkında yapılan söz konusu idari tasarrufların telafisi güç veya imkansız zararlar doğurmadığına ilişkin hüküm ile idari yargının görevini yapmasının imkânsız hâle getirildiği,
- Soma'daki iş kazasında hayatını kaybedenlerin yakınlarına yönelik önemli mali ve sosyal haklar getirildiği, yeraltında çalışma saatlerinin azaltılarak yeraltı maden işlerinde çalışma koşullarının daha iyi hale getirileceği,
- Alt işveren ilişkisinde çalışanların haklarının korunmasına yönelik tedbirler alındığı, bu kapsamda kamu da çalışan alt işveren işçilerinin kıdem tazminatlarının kamu işvereni tarafından ödeneceği, ayrıca, iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanmasında asıl işverenlere de sorumluluklar yüklendiği,

3.2. Hükümet Adına Yapılan Açıklamalar

Hükümet adına yapılan açıklamalarda ise;

- Devletin ilgili tüm birimlerinin 13/5/2014 tarihinde Manisa'nın Soma İlçesindeki maden ocağında meydana gelen iş kazasından hemen sonra olay yerine intikal ettiği, iş kazasında hayatını kaybedenlerin yakınlarına sosyal güvenlik sisteminden kaynaklanan haklarının derhal sağlandığı, hayatını kaybeden 301 kişiden 234'üne 632 hak sahibi yakınına ölüm geliri ve aylığının bağlandığı, ancak 67 kişinin prim gün eksikliği veya prim borcu ve ana babalarının muhtaçlık şartını taşıyamamaları nedeniyle bağlanmadığı, yapılan düzenlemelerle bu sorunların da çözüleceği,
- Düzenlemeyle Soma'da hayatını kaybeden madenci şehitlerimizin Sosyal Güvenlik Kurumuna olan her türlü borçlarının silineceği, ölüm aylığı için gerekli olan 5 yıl sigortalılık ve 900 gün prim ödeme şartının da kaldırılacağı, aylık bağlanacak olan anne ve babalar için muhtaçlık kriterinin kaldırılacağı,

• 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 1/10/2008 tarihinden sonra sigortalı olan ve maden iş yerlerinin yer altı işlerinde sürekli veya münavebeli olarak çalışan madencilerin 55 olarak belirlenmiş olan emeklilik yaş haddinin 50'ye düşürüleceği, ayrıca madencilere çalışmadıkları resmi tatil, hafta tatili, izin ile eğitim ve kurs süreleri için de yıpranma payı verileceği,

• Mevzuatımızda 1936 yılından beri yer alan ve dünyanın gelişmiş ve gelişmekte olan birçok ülkesinde uygulanan asıl işveren-alt işveren ilişkisinin disipline edilmesinin ve belirli standartlara tabi tutulmasının hedeflendiği, alt işveren işçilerinin hak kayıplarının ortadan kaldırılmakta olduğu ve ücretlerinin garantiye alındığı, kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan alt işveren sözleşmeleri ve uygulamalarının iş mevzuatına uygunluğunun sağlandığı,

• Alt işverenlikle ilgili düzenlemelerle alt işveren yanında çalışan işçilerin hak kayıplarının sosyal hukuk devleti olmanın gereklerine uygun olarak ortadan kaldırılmasının hedeflendiği, alt işverenlik ilişkisinin kanuni sınırlar içinde özellikle kamu kesiminde daha sınırlı fakat işlevsel olarak kullanılmasına imkân sağlandığı,

• Yer altında çalışan işçilerin haftalık çalışma süreleri ve yıllık ücretli izin sürelerinin yeniden düzenlenmesini sağlayan, yer altında çalışan işçilere fazla çalışma yaptırılmasını yasaklayan, bu işçilerin iş güvencesi hükümlerinden yararlanmasını kolaylaştıran düzenlemeler yapıldığı,

• Tasarıyla yurt dışındaki gurbetçilerin iki önemli sorununun çözüme kavuşturulması amacıyla; mavi kartlı olarak da bilinen doğumla Türk vatandaşı olup Bakanlar Kurulu kararı ile Türk vatandaşlığından çıkanlara yurt dışında Türk vatandaşı olarak geçen sürelerini borçlanma imkânı getirildiği ve yurt dışında çalışan vatandaşlarımızın yabancı ülkedeki ilk işe giriş tarihinin Türkiye' de ilk işe giriş tarihi olarak kabul edilmesinin ve emeklilik şartlarının buna göre belirlenmesinin hedeflendiği,

• Ülke nüfusumuzun hızla yaşlanmakta ve doğum oranlarının da azalmakta olduğu, bu nedenle doğum oranlarının artırılması gerektiği, bu kapsamda doğum borçlanmasının 2 çocuktan 3'e çıkarıldığı, ayrıca, sigortalılar arasında eşitlik sağlanması amacıyla BAĞ-KUR'lu ve memur sigortalılara da doğum borçlanması hakkının getirildiği, daha önce 2 olan tüp bebek deneme sınırının 3'e çıkarıldığı,

• Yabancı ülkelerde hizmet veren Türk firmalarına yönelik olarak Türk firmaları tarafından yurt dışına çalışmak için götürülen Türk işçilerinin sayısının artırılması amacıyla bu işçiler için ödenen prim üst sınırının asgari ücretin 6,5 katından 3 katına indirildiği, böylece yurt dışında iş yapan Türk firmalarının iş gücü maliyetlerini düşürerek rekabet güçlerinin artırılmasının hedeflendiği,

• Gelir testine çeşitli sebeplerle başvuruda bulunmamış genel sağlık sigortalısına, düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başından itibaren üç ay içinde gelir testine başvurması halinde primlerin tespit edilecek gelir seviyesine göre belirlenmesinin sağlandığı ve faizsiz yapılandırma imkânı getirildiği,

• Yapılandırmaya ilişkin düzenlemeler ile Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen kesinleşmiş amme alacaklarının ve büyükşehir belediyeleri ile bunlara bağlı su ve kanalizasyon idarelerinin ve belediyelerin emlak vergisi, çevre temizlik vergisi, taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı, su ve atık su alacaklarıyla bunlara ilişkin ceza, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi alacaklarının yapılandırıldığı,

• Tasarı ile yapılandırma kapsamına girecek vergi ile ilgili bütün alacaklar toplamının 67 milyar lira olduğu, bu tutarın 23.5 milyar lirasının dahilde alınan KDV, 17.6 milyar lirasının gelir vergisi, 5.8 milyar lirasının kurumlar vergisi, 7.5 milyar lirasının motorlu taşıtlar vergisi, 4.7 milyar lirasının ÖTV ve 7.9 milyar lirasının ise diğer vergi kalemlerinden oluştuğu, kapsama girecek mükellefler sayısının 9.86 milyon kişi olduğu ve bunun 6.2 milyonunun takipteki borcunun 1,000 liraya kadar olan mükellefler olduğu, ayrıca 67 milyar liranın gecikme faizi, ceza ve anapara toplamı olduğunu, Tasarının anaparanın silinmesini kapsamadığını ve vergi cezalarının da kapsam dışına alınabileceği,

• Sosyal güvenlik primlerini zamanında ödeyen işverenler için halihazırda beş puanlık bir indirimin uygulandığı, böylece yükümlülüklerini yerine getirenlerin ödüllendirildiği bir sistemin de mevzuatımızda bulunduğu,

ifade edilmiştir.

4. KOMİSYONUN MADDELER HAKKINDA KARARI

Tasarı ve Teklifler üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek alt komisyon metni esas alınmak suretiyle maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Alt Komisyon metni aşağıdaki değişiklikler yapılmak suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 1 ve 2

Alt Komisyon metninin 1 inci ve 2 nci maddeleri; kanunların hazırlanmasındaki usul ve esaslara uygunluk sağlanması amacıyla Komisyonumuzca 2 nci ve 3 üncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 3

Alt Komisyon metninin 3 üncü maddesi; fazla çalışma yaptırılmayacak işlere açıklık kazandırılması ve fazla çalışma yaptırılması durumunda ödenecek ücretin yüzde yüzden az olmamak üzere artırılarak ödenmesini teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 4 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 4 ve 5

Alt Komisyon metninin 4 üncü ve 5 inci maddeleri; Komisyonumuzca 5 inci ve 6 ncı maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 6

Alt Komisyon metninin 6 ncı maddesi yer altı işlerine ilişkin düzenlemenin maden işleriyle sınırlı tutulmasını teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 7 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 7

Alt Komisyon metninin 7 nci maddesi Komisyonumuzca çerçeve 8 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 8

Alt Komisyon metninin 8 inci maddesi, madde metninin 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununa uygun hale getirilmesini teminen değiştirilmesini ve kanunların hazırlanmasındaki usul ve esaslara uygunluk sağlanması amacıyla çerçeve 1 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Linyit ve taşkömürü çıkarılan işyerlerinde yer altında çalışan işçilere ödenecek ücret miktarının asgari ücretin iki katından az olmamasını öngören bir hüküm Tasarıya yeni 9 uncu madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Yer altında faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşlarının 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ve 3213 sayılı Maden Kanununun ek 7 nci maddesi kapsamında devam eden sözleşmelerinde, 4857 sayılı İş Kanununun 41,53 ve 63 üncü maddeleri ile 3213 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesi çerçevesinde fazla çalışma ücreti, ücretli izin süreleri, çalışma süresi, ücret miktarı konularında yapılan değişiklikler sonucu yüklenicilerin ilave maliyet artışlarının fiyat farkı olarak ödenebilmesini amaçlayan bir düzenleme Tasarıya yeni 10 uncu madde olarak eklenmiştir.

Madde 9

Alt Komisyon metninin 9 uncu maddesi; kanunların hazırlanmasında uyulan esas ve usuller doğrultusunda redaksiyona tabi tutularak çerçeve 11 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 10

Alt Komisyon metninin 10 uncu maddesi 4734 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında personel çalıştırılmasına dayalı hizmetler için ihaleye çıkılmadan önce; eski statü ve bağlılıkları devam eden ancak özelleştirmeye hazırlanmasına karar verilen özelleştirme kapsamındaki kuruluşların Hazine Müsteşarlığından uygun görüş almalarını teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 12 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 11

Alt Komisyon metninin 11 inci maddesi Komisyonumuzca çerçeve 13 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 12

Alt Komisyon metninin 12 nci maddesi; alt işverenlerin yetkilendirmesi şartıyla işçi sendikaları ile toplu iş sözleşmelerini yapacak olan kamu işveren sendikalarının merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin üyesi bulunduğu sendikalar olduğu hususuna açıklık kazandırılmasını teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 14 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 13

Alt Komisyon metninin 13 üncü maddesi; öngörülen düzenlemenin daha ayrıntılı değerlendirilmesini teminen metinden çıkarılmıştır.

Madde 14

Alt Komisyon metninin 14 üncü maddesi; afet ve acil durumlar için kurulan lojistik depoların işletilmesiyle ilgili hizmet alımlarının daha uzun süreli planlanabilmesini teminen bu hizmet alımlarının süresinin uzatılmasına yönelik olarak değiştirilmesi ve temizlik, koruma ve güvenlik ile yemek gibi işlere ilişkin hizmet alımlarında üç yıl olması amaçlanan sözleşme süresinin kısa süreli bir ihale yapılmasına ihtiyaç duyulan zorunlu hallerde üst yöneticinin onayı ile sözleşme süresinin kısılabilmesini teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 15 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 15

Alt Komisyon metninin 15 inci maddesi Komisyonumuzca çerçeve 16 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 16

Alt Komisyon metninin 16 ncı maddesi ile öngörülen düzenlemenin daha ayrıntılı değerlendirilebilmesini teminen metinden çıkarılmıştır.

Madde 17

Alt Komisyon metninin 17 nci maddesi; işyeri hekimi hariç diğer sağlık personelinin on ve daha fazla çalışanı olan çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde görevlendirilmesini teminen değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 18, 19, 20

Alt Komisyon metninin 18, 19 ve 20 nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Madde 21

Alt Komisyon metninin 21 inci maddesi; 6356 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesinin birinci fıkrasını yürürlükten kaldıran hükmü, yürürlükten kaldırılan hükümlerin düzenlendiği 146 ncı maddeye taşınmış, diğer hükümleri çerçeve 21 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 22, 23

Alt Komisyon metninin 22 ve 23 üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

233, 399 ve 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelere tabi kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilat kanunlarındaki hükümlerine göre sözleşmeli personel statüsünde çalışanlarla benzer şekilde Sümer Holding A.Ş’de çalışan sözleşmeli personelden de iş kaybına uğrama gibi bir durumda olmamaları gerekçesiyle işsizlik sigortası primi kesintisi yapılmamasını öngören bir düzenleme Tasarıya yeni 24 üncü madde olarak eklenmiştir.

Madde 24

Alt Komisyon metninin 24 üncü maddesi Komisyonumuzca çerçeve 25 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 25

Alt Komisyon metninin 25 inci maddesi ile yapılması öngörülen düzenleme, 18/6/2014 tarihli ve 6545 sayılı Kanun ile yasalaştığından tasarı metninden çıkarılmıştır.

Yeni Madde

Kıymetli taşların borsada işlem görmek üzere ithalinin, borsaya tesliminin ve borsa içinde veya ilgili mevzuatına göre borsaya bildirilmek kaydıyla borsa üyeleri arasında borsa dışında el değiştirmesinin katma değer vergisinden istisna tutulmasını ve kıymetli taşların belirtilen işlemler dışındaki diğer teslimlerinin ise istisna kapsamından çıkarılmasını öngören bir düzenleme Tasarıya yeni 26 ncı madde olarak eklenmiştir.

Madde 26, 27, 28, 29, 30, 31

Alt Komisyon metninin 26, 27, 28, 29, 30 ve 31 inci maddeleri çerçeve 27, 28, 29,30, 31 ve 32 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 32

Alt Komisyon metninin 32 nci maddesi; anlatımdaki muğlaklığın giderilmesi amacıyla redaksiyona tabi tutulmak suretiyle çerçeve 33 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 33, 34, 35, 36, 37, 38

Alt Komisyon metninin 33, 34, 35, 36, 37 ve 38 inci maddeleri çerçeve 34, 35, 36, 37, 38 ve 39 uncu maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 39

Alt Komisyon metninin 39 uncu maddesi; Sosyal Güvenlik Kurumunun satabileceği gayri maddi hakların kapsamına açıklık kazandırılmasını teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 40 ıncı madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 40

Alt komisyon metninin 40 ncı maddesi; Sosyal Güvenlik Kurumunun muaf tutulduğu vergi, harç ve benzeri ödemelere açıklık getirilmesini ve Kurumun I. Hukuk Müşaviri, hukuk müşaviri ve kadrolu avukatlarının baro vekalet pulundan muaf olmalarının sağlanmasını teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 41 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 41

Alt Komisyon metninin 41 inci maddesi; çerçeve 42 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 42

Alt Komisyon metninin 42 inci maddesi; 5502 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendini yürürlükten kaldırdığından, kanunların hazırlanmasındaki usul ve esaslar gereğince yürürlükten kaldırmaya ilişkin maddelerin toplandığı 146 ncı maddeye taşınmıştır.

Yeni Madde

5510 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle; aynı kişi yanında ev hizmetlerinde ay içerisinde 10 günden az çalışanların zorunlu sigortalılık kapsamından çıkarılarak kendi isteklerine bağlı olarak sigortalılıklarının sağlanmasını öngören bir hüküm ile sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerde kurulu herhangi bir kuruluş tarafından ve o kuruluş adına ve hesabına üç aydan fazla süreyle çalıştırılmak üzere ülkemize gönderilenlerin sosyal güvenlik kapsamına alınmasını öngören bir hüküm Tasarıya yeni 43 üncü madde olarak eklenmiştir.

Madde 43

Alt Komisyon metninin 43 üncü maddesi; çerçeve 44 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 44

Alt Komisyon metninin 44 üncü maddesi; yer altı maden işlerinde çalışanların iş öncesi ve sonrası hazırlık sürelerinin de fiili hizmet süresi kapsamında değerlendirilmesini teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 45 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 45

Alt Komisyon metninin 45 inci maddesi çerçeve 46 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 46

Alt Komisyon metninin 46 ncı maddesi; burslu öğrenim gören uluslararası öğrencilerin genel sağlık sigortalılıklarına ilişkin bildirimlerinin yapılabilmesi amacıyla burslu uluslararası öğrencilere ilişkin iş ve işlemlerde karar mercii olan Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kurulu tarafından Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığını ya da başka bir kurumu görevlendirebilmesini teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 47 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 47

Alt Komisyon metninin 47 nci maddesi; madde kapsamındaki harp ve vazife malullerinin tüp bebek hakkından yararlanabilmeleri için gereken en az beş yıl sigortalı olma şartından muaf tutulmalarını teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 48 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 48, 49, 50

Alt Komisyon metninin 48, 49 ve 50 nci maddeleri çerçeve 49, 50 ve 51 inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 51

Alt Komisyon metninin 51 inci maddesi; Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından madde kapsamında gerçek ve tüzel kişilerden alınması öngörülen ücretlere üst sınır getirilmesi ve Kurumun faturalama ve geri ödeme hususunda alternatif modeller geliştirilmesine imkan sağlanması, ayrıca alınacak ücretlerin tavan tutarın altında kalması kaydıyla imal ürünler lehine belirlenmesi amacıyla değiştirilmesi suretiyle çerçeve 52 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 52

Alt Komisyon metninin 52 nci maddesi çerçeve 53 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 53

Alt Komisyon metninin 53 üncü maddesi; 46 ncı maddede yapılan değişikliğe paralel olarak yeniden düzenlenmesini ve uluslararası öğrenciler için yapılacak prim ödemelerinin bursluluk statüsü sürdüğü müddet zarfında yapılmasını teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 54 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 54, 55

Alt Komisyon metninin 54 ve 55 inci maddeleri çerçeve 55 ve 56 ncı maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 56

Alt Komisyon metninin 56 ncı maddesi; uygulamada yaşanabilecek sorunların giderilmesini teminen yeniden düzenlenmesi suretiyle çerçeve 57 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Ev hizmetlerinde aynı kişi yanında ay içinde 10 günden az çalışanlar adına % 2 oranındaki iş kazası ve meslek hastalığı priminin Sosyal Güvenlik Kurumunca belirlenecek usul ve esaslar dahilinde bunları çalıştıranlarca ödenmesi, çalışanların ise adlarına iş kazası ve meslek hastalığı primi ödenen aya ilişkin emeklilik ve sağlık primi ödemek istemesi halinde sigortalılıklarının sağlanması, 10 günden fazla çalışması olanların sigortalılık iş ve işlemlerinin kolaylaştırılarak sigortalılıklarının sağlanması için usul ve esasları belirleme konusunda Sosyal Güvenlik Kurumuna yetki tanınmasını öngören bir düzenleme Tasarıya yeni çerçeve 58 inci madde olarak eklenmiştir.

Madde 57

Alt Komisyon metninin 57 nci maddesi; prim borçlarına mahsup edilerek alınan taşınmazların Hazineye devredilmesi durumunda beklenmesi gereken sürenin belirlenmesini ve alış bedelinin yeniden değerlendirme oranı uygulanmak suretiyle devredilmesini teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 59 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 58

Alt Komisyon metninin 58 inci maddesi; gelir testine ilişkin başvuru sürelerinin uzatılmasını teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 60 ncı madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 59, 60 ve 61

Alt Komisyon metninin 59, 60 ve 61 inci maddeleri; Komisyonumuzca çerçeve 61, 62 ve 63 üncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 62

Alt Komisyon metninin 62 nci maddesi; 5510 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin üçüncü fıkrasındaki bildirim yükümlülüklerine ilişkin ek süre verilmesini ve süresi içerisinde bildirimlerin yapılması halinde idari para cezası uygulanmamasını teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 64 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 63

Alt Komisyon metninin 63 üncü maddesi; Komisyonumuzca çerçeve 65 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 64

Alt Komisyon metninin 64 üncü maddesi; Manisa'nın Soma İlçesinde meydana gelen iş kazasında hayatını kaybeden sigortalının yakınlarına tanınan kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam hakkının ne şekilde kullanılacağına açıklık kazandırılmasını teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 66 ncı madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 65, 66

Alt Komisyon metninin 65 ve 66 ncı maddeleri; Komisyonumuzca çerçeve 67 ve 68 inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Anayasa Mahkemesinin aday memurken herhangi bir disiplin cezası alanların memuriyetle ilişkisinin kesilmesine yönelik düzenlemeyi iptal kararının gerekçesine uygun olarak maddenin yeniden düzenlenmesini teminen aday memurken aylıktan kesme veya kademe ilerlemesinin durdurulması cezası alan memurun görevine son verilmesine ilişkin hüküm Tasarıya yeni çerçeve 69 uncu madde olarak eklenmiştir.

Madde 67, 68, 69

Alt Komisyon metninin 67, 68 ve 69 uncu maddeleri Komisyonumuzca çerçeve 70, 71 ve 72 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

İş yoğunluğu diğer mahkemelere göre fazla olan mahkemelerde görev yapan memurlar ile sözleşmeli personele ayda elli ve her bir personel için yılda 300 saati geçmemek üzere yılı merkezi yönetim bütçe kanununda belirlenen fazla çalışma saat ücretinin üç katını aşmamak kaydıyla fazla çalışma ücreti ödenmesine ilişkin olan ve 2014-2015 yıllarını kapsayan 2. Dönem Toplu Sözleşmesinin Büro, Bankacılık ve Sigortacılık Hizmet Koluna ilişkin bölümün gereği olan bir hüküm Tasarıya yeni 73 üncü madde olarak eklenmiştir.

Madde 70

Alt Komisyon metninin 70 inci maddesi; Başbakanlık, Maliye Bakanlığı ve Gelir İdaresi Başkanlığında ihtiyaç duyulan bazı kadroların ihdas edilmesini ve 4/7/2012 tarihli ve 6354 sayılı Kanunla Afyon Kocatepe Üniversitesi adına ihdas edilen ancak şekil şartları sebebiyle kullanılamayan akademik ve idari kadroların iptal edilerek aynı sayıda kadronun yeniden ihdas edilmesini teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 74 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 71

Alt Komisyon metninin 71 inci maddesi; Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından mülga 3984 ve mevcut 6112 sayılı kanunlar kapsamında verilmiş olan idari para cezalarının da madde kapsamında yapılandırılmasını; vergi cezalarının vergi aslının ödenmesine bağlı olarak terkin edilmesi yerine söz konusu cezaların madde kapsamında yapılandırılmasını teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 75 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 72, 73

Alt Komisyon metninin 72 ve 73 üncü maddeleri; Komisyonumuzca çerçeve 76 ve 77 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliğine olan birlik payı borçlarının yapılandırılmasına ilişkin bir düzenleme Tasarıya yeni 78 inci madde olarak eklenmiştir.

Madde 74, 75, 76

Alt Komisyon metninin 74, 75 ve 76 ncı maddeleri; Komisyonumuzca çerçeve 79, 80 ve 81 inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Araç muayenelerini zamanında yaptıramamış olanlar için 31/12/2014 tarihine kadar bu muayenelerini yaptırmaları şartıyla muayenede gecikilen her ay ve kesri için alınan % 5 fazla yerine Yİ-ÜFE oranı, Kanunun yayımı tarihinden sonraki süreler için de aylık % 1 oranı kullanılarak hesaplanan tutarı ödemeleri imkanı veren bir hüküm Tasarıya yeni 82 nci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Gümrük ve Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından takip edilen gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, gecikme faizi, zamlar ve gecikme zammı alacaklarından yükümlülüğü 30/4/2014 tarihi itibarıyla başlamış olan ve kesinleşmiş olup bu düzenlemenin yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan alacakların ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü nedeniyle gümrük vergileri asıllarına bağlı olmaksızın kesilmiş olan ve Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan idari para cezalarının ve gümrük vergileri asıllarına bağlı olmaksızın kesilmiş olan ancak gümrük vergilerinin de tahsil edilmesi gerektiği durumlara ilişkin düzenlemenin yayımlandığı tarih itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan idari para cezaları ile birlikte gümrük vergilerinin de yapılandırılmasını öngören bir hüküm Tasarıya yeni 83 üncü madde olarak eklenmiştir.

Madde 77

Alt Komisyon metninin 77 nci maddesi; 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar ile 60 ncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olanlarla birlikte, Ek-5 ve Ek 6 ncı madde kapsamında sigortalı olanların da borçlarının yapılandırılarak ilk taksitini ödemeleri halinde genel sağlık sigortasından yararlanmalarını ve 5510 sayılı Kanunun 60 ncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortası tescili yapılmış olup da gelir testine hiç başvurmayanlara gelir testi yaptırmaları için tanınan sürenin üç aydan altı aya çıkarılması nedeniyle yapılandırmadan faydalanmaları için bu değişikliğe paralel olarak müracaat süresi ile ilk ödeme süresinde değişiklik yapılmasını ve madde kapsamında yapılandırılan alacaklar hakkında daha önce uygulanmış hacizler ile verilmiş olan teminatların, madde kapsamında yapılacak ödemeler nispetinde kaldırılması ve teminatların iade edilmesini teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 84 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 78

Alt Komisyon metninin 78 inci maddesi çerçeve 85 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 79

Alt Komisyon metninin 79 uncu maddesi; düzenlemenin mülga 832 sayılı Kanunun ihya edildiği ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ilave olarak Sayıştay Kanunu muafiyeti getirilmesinin de amaçlandığı şeklinde yorumlanmaması amacıyla değiştirilmesi suretiyle çerçeve 86 ncı madde olarak kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü çalışanları aleyhine başlatılacak rücu işlemlerinde zamanaşımı süresini ödeme tarihinden itibaren iki yıl, her halde zarara yol açan işlemin tarihinden itibaren on yıl olarak belirleyen ve 2014-2015 yıllarını kapsayan 2.Dönem Toplu Sözleşmenin Bayındırlık, İnşaat ve Köy Hizmet Koluna İlişkin Bölümün de gereği olan bir düzenleme Tasarıya yeni 87 nci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Diyanet İşleri Başkanlığının yurt dışı teşkilatında görevli din hizmetleri koordinatörlerine diplomatik pasaport verilmesine ilişkin bir hüküm Tasarıya yeni çerçeve 88 inci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Birinci derece kadro ile emekliliğe hak kazanmış olan belediye başkanlarının yeşil pasaport alabilmelerini sağlayan bir düzenleme Tasarıya yeni çerçeve 89 uncu madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Memleket kültürü için önemi haiz görülen eserlerin kamuya mal edilmesine ve yayımlanmasına ilişkin usul ve esaslarda değişiklik yapan bir düzenleme Tasarıya yeni çerçeve 90 ıncı madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Anayasa Mahkemesinin iptal etmiş olduğu su yapılarının denetimine ilişkin hususları detaylı olarak yeniden hüküm altına alan bir düzenleme Tasarıya yeni çerçeve 91 inci madde olarak eklenmiştir.

Madde 80

Alt Komisyon metninin 80 inci maddesi; 6245 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin yürürlükten kaldırılmasına ilişkin hükmü 146 ncı maddeye taşınmış, diğer hükümleri çerçeve 92 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Orman veya orman rejimine tabi alanların; mesire yeri, şehir ormanı, milli park, tabiat parkı, tabiat anıtı, yaban hayatı koruma ve geliştirme sahaları ve avlak olarak ayrılan kısımlarında, orman koruma ve yangınla mücadele için yapılacak yapı ve tesisler ile idarenin ve ziyaretçilerin zaruri ihtiyaçları karşılayacak olan yapıların imar planı şartı aranmaksızın Uzun Devreli Gelişme Planlarına veya Gelişim ve Yönetim Planlarına göre yapılabilmesini ve kıyı ve sahil şeritlerinde kalan alanlarda ve kesin yapı yasağı getirilen korunan alanların, orman veya orman rejimine tabi olması halinde istisna hükmü uygulanmayarak mevcut ve yapılacak imar planına uyulmasını, inşa edilecek yapıların etüt ve projelerinin yöresel doku ve mimari özelliklere, fen, sanat ve sağlık kurallarına uygun olarak yapılmasının ve bu yapıların Orman ve Su İşleri Bakanlığının sorumluluğunda gerçekleştirilmesini öngören bir düzenleme Tasarıya yeni çerçeve 93 üncü madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

13 Mayıs 2014 tarihinde Manisa İli Soma İlçesinde meydana gelen maden kazasında hayatını kaybeden kişilerin yasal mirasçılarının konut tahsis edilmesi amacıyla mülkiyeti, anılan kişilerin mirasçılarının devredilmek üzere, hayırsever gerçek ve tüzel kişiler tarafından bedelleri kendilerince karşılanarak konut yaptırılmasına, yapılacak bu konutlar için Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığınca taşınmaz teminine ve bu konutların maden kazasında hayatını kaybeden kişilerin mirasçıları adına kura ile bedelsiz olarak tapuda devir ve tescil edilmesine imkan sağlayan bir düzenleme Tasarıya yeni çerçeve 94 üncü madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Başbakanlıkça veya Bakanlar Kurulunca başlatılan yardım kampanyalarına teşvik maksadıyla vergi indirimi öngören bir düzenleme Tasarıya yeni çerçeve 95 inci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Din İşleri Yüksek Kurulu üyeliğine atanacaklardan yirmi dört adayı tespit etmekle görevli Aday Tespit Kurulu üyelerinin seçimine ilişkin hususları düzenleyen bir hüküm Tasarıya yeni çerçeve 96 ncı madde olarak eklenmiştir.

Madde 81

Alt Komisyon metninin çerçeve 81 inci maddesi çerçeve 97 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Aday öğretmenliğe atanabilmek için yapılacak sınavın Bakanlık veya ÖSYM tarafından yapılması, öğretmenliğe atanmak için yazılı ve/veya sözlü sınava veya ikisinin birden yapılabilmesine yönelik düzenlemeler öngören ayrıca, öğretmenlerin hizmet sürelerine ve/veya isteğe bağlı il içi veya il dışı yer değiştirmelerine ilişkin usul ve esasların yönetmelikle belirlenmesine ilişkin bir hüküm Tasarıya yeni çerçeve 98 inci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Millî Eğitim Bakanlığı ve Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan merkezi ve ortak sınavlar hakkında açılan davalara ilişkin yargılama sürecini düzenleyen bir hüküm Tasarıya yeni çerçeve 99 uncu madde olarak eklenmiştir.

Madde 82

Alt Komisyon metninin 82 nci maddesi; madde kapsamının daraltılması suretiyle değiştirilerek çerçeve 100 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Tapu kütüğüne “korunması gerekli taşınmaz kültür varlığıdır” kaydı konulmuş olan ve I inci ve II nci grup olarak gruplandırılmış bulunan taşınmaz kültür varlıkları ile arkeolojik sit alanı ve doğal sit alanı olmaları nedeniyle üzerlerinde kesin yapılanma yasağı getirilmiş taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarından büyükşehir belediyesi sınırları içerisindeki bina ve parsellerden basit usulde vergilendirilen küçük işletmeler hariç ticari faaliyette kullanılanlar için emlak vergisinin yarısı ile çevre temizlik vergisinin tamamının ödenmesini ve 2863 sayılı Kanun kapsamında olup da üzerlerine kesin yapılanma yasağı getirilmesine rağmen yapı tesis edilen parseller ve kanuna aykırı eklenti yapılan taşınmazlar için bu aykırılıklar giderilinceye veya kanuna aykırı yapılar yıkılincaya kadar muafiyetten yararlandırılmamalarını ve Boğaziçi Sahil Şeridi veya Öngörünüm Bölgesinde konut veya işyeri olarak kullanılan taşınmaz kültür varlıkları için Kanunda belirtilen muafiyetlerin uygulanmamasına ilişkin bir düzenleme Tasarıya yeni çerçeve 101 inci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Maliklerin mülkiyet hakkının engellenmemesi, can ve mal güvenliği bakımından risk oluşturulmaması kaydıyla irtifak hakkı tesis etmeksizin kamu yararı kararına dayalı olarak taşınmazların üzerinde teleferik ve benzeri ulaşım hatları, taşınmazların altında ise tünel, metro ve metro benzeri raylı taşıma sistemi yapılabilmesine imkan veren bir düzenleme Tasarıya yeni çerçeve 102 nci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Kamulaştırılan taşınmaz malların geri alınmasına ilişkin esaslarda değişiklik yapan bir düzenleme Tasarıya yeni çerçeve 103 üncü madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Kamulaştırılan taşınmaz malların geri alınmasına ilişkin esaslarda değişiklik yapan düzenlemenin bu düzenlemenin yürürlük tarihinden önceki işlemlere de uygulanabilmesini öngören bir hüküm Tasarıya yeni çerçeve 104 üncü madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Başbakanlıkta ihdas edilen Sektörel İzleme ve Değerlendirme Raportörü kadrosunun özlük haklarına ve bu kadrolara yapılacak atamalara ilişkin bir düzenleme Tasarıya yeni çerçeve 105 inci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Sektörel İzleme ve Değerlendirme Raportörü kadrolarına maddenin yayımı tarihinden itibaren bir yıl süreyle, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (III) sayılı Cetvelin birinci sırasında yer alan kadrolarda bulunanlar ile 5018 sayılı Kanunun eki (III) sayılı Cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların uzmanları ve murakıplarının Başbakanlıkça naklen atanabilmesini öngören bir düzenleme Tasarıya yeni çerçeve 106 ncı madde olarak eklenmiştir.

Madde 83,84

Alt Komisyon metninin 83 ve 84 üncü maddeleri çerçeve 107 ve 108 inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Muvazzaf askerlik görevini yaptıktan sonra uzman erbaşlığa alınanların, muvazzaf askerlikte geçen sürelerinin kademe ilerlemesi yapılmak suretiyle derece yükseltilmesinde değerlendirilmesi imkânı tanınması neticesinde belirlenecek emekli keseneği ve kurum karşılığı veya sigorta primi çalışan ve işveren paylarından oluşacak fark tutarının ilgili Bakanlıklarca Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmesi için gereken altı aylık sürenin bir yıla uzatılmasını öngören yeni bir hüküm Tasarıya yeni 109 uncu madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Yeminli mali müşavirler hakkında sorumluluk raporu yazılmadan önce yazılı savunmaları istenilerek konudan haberdar edilmelerinin sağlanmasını öngören bir hüküm Tasarıya yeni çerçeve 110 uncu madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

4046 sayılı Kanun gereğince özelleştirme işlemleri sebebiyle yapılan atamalarda 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (1) sayılı cetveldeki kadrolarda istihdam edilmekte olanlar ile burada sayılan unvanlarla çalışan diğer statülerdeki personelin araştırmacı unvanlı kadroların yanı sıra öğrenim durumları itibarıyla ihraz etmiş oldukları unvanlara da istekleri halinde atanmalarına imkan sağlayan bir düzenleme Tasarıya yeni çerçeve 111 inci madde olarak eklenmiştir.

Madde 85

Alt Komisyon metninin 85 inci maddesi çerçeve 112 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

4046 sayılı Kanun gereğince özelleştirme işlemleri sebebiyle yapılan atamalarda 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetveldeki kadrolarda istihdam edilmekte olanlar ile burada sayılan unvanlarla çalışan diğer statülerdeki personelden Araştırmacı unvanlı kadrolara atanmış olanların da Kanunun yürürlük tarihinden itibaren otuz gün içinde kurumlarına başvurmaları halinde öğrenim durumları itibariyle ihraz etmiş oldukları unvanlara istekleri halinde atanmalarına imkan sağlayan bir düzenleme Tasarıya yeni çerçeve 113 üncü madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar için öngörülen idari para cezalarının 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunla tanımlanan tüm lisans tiplerini kapsayacak şekilde değiştiren bir hüküm ile 4207 sayılı Kanunun 3 üncü maddesindeki yasakları ihmal eden ve 4 üncü maddesindeki yükümlülüklerini yerine getirmeyen kuruluşlara uygulanacak para cezalarını düzenleyen bir hüküm Tasarıya yeni 114 üncü madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Mera, yaylak ve kışlak gibi yerlerin kentsel dönüşüm ve gelişim projesi kapsamında ilgili belediye sınırları içerisinde alternatif alan bulunamaması halinde tahsis amacının değiştirilebilmesini amaçlayan bir düzenleme Tasarıya yeni 115 inci madde olarak eklenmiştir.

Madde 86

Alt Komisyon metninin 86 ncı maddesi; kanunların hazırlanmasında uyulan esas ve usuller doğrultusunda redaksiyona tabi tutularak çerçeve 116 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Doğal Gaz İletim Hatları BOTAŞ tarafından inşa edilmiş olan, ancak 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu doğrultusunda, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından şehir içi doğal gaz dağıtımının yapılmasını teminen açılan ihaleler neticesinde Doğal Gaz Dağıtım Lisansı verilemeyen veya herhangi bir Doğal Gaz Dağıtım Lisansı kapsamına dahil edilemeyen il ve ilçelerden oluşan, EPDK tarafından belirlenmiş doğal gaz dağıtım bölgelerinde, Doğal Gaz dağıtım faaliyetlerinin gerçekleştirilebilmesini amaçlayan bir düzenleme Tasarıya yeni 117 nci madde olarak eklenmiştir.

Madde 87

Alt Komisyon metninin 87 nci maddesi; Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün yatırımları için sağlanacak dış finansman kaynaklarının sermayesine mahsuben tahsis edilebilmesini ve söz konusu işlemlerin Hazine Müsteşarlığı bütçesi ile ilişkilendirilmesini teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 118 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Pırlantalı gümüşten ve pırlantalı altından mamul eşyaların Özel Tüketim Vergisi kapsamına alınmasını öngören bir hüküm Tasarıya yeni 119 uncu madde olarak eklenmiştir.

Madde 88

Alt Komisyon metninin 88 inci maddesi; aile sağlığı merkezlerinde verilecek hizmetlerin kapsamının yönetmelikle belirlenmesini teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 120 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 89

Alt Komisyon metninin 89 uncu maddesi çerçeve 121 inci madde olarak aynen kabul edilmiş ve Devlet Hava Meydanları İşletmesinin sermaye artırımı yapmasına ilişkin bir hüküm maddeye eklenmiştir.

Yeni Madde

Gelir İdaresi Başkanlığı merkez teşkilatında grup başkanı, daire başkanı veya taşra teşkilatında vergi dairesi başkanı kadrolarında toplam en az üç yıl görev yapmış olanların, atama tarihi itibarıyla fiilen bu kadrolardan birinde bulunmak şartıyla Devlet Gelir Uzmanı kadrosuna atanabilmesini öngören bir düzenleme Tasarıya yeni 122 nci madde olarak eklenmiştir.

Madde 90

Alt Komisyon metninin 90 ıncı maddesi çerçeve 123 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 91

Alt Komisyon metninin 91 inci maddesi; belediyeler aleyhine yapılan icra takiplerinde alacak miktarına bakılmaksızın belediyelerin tüm taşınır, taşınmaz mal ve hesaplarına haciz konulmasının belediyelerin hizmet görme kapasitelerini kısıtlanmasının sakıncalarını gidermek amacıyla haciz işlemlerinin alacakla sınırlı tutulması ve kamu hizmetini aksatacak şekilde yapılmamasını öngören bir hükmün maddeye fıkra olarak eklenmesi suretiyle çerçeve 124 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Belediyeler tarafından yürütülen kentsel dönüşüm ve gelişim projeleri kapsamında vatandaşlarla yaptığı anlaşmalarla kendisine geçen ve üzerinde proje uygulanarak yeniden vatandaşlara verilecek olan taşınmazlara haciz uygulanmamasını öngören bir hüküm Tasarıya yeni çerçeve 125 inci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesine Tasarıyla eklenen ve belediyelerin borçları oranında mallarına haciz konulmasını öngören fıkraya ilişkin geçici madde olup, Belediye Kanununun 15 inci maddesinin sonuna eklenen fıkra hükümlerinin devam eden her türlü icra takipleri hakkında da uygulanmasını ve 15 inci maddeye eklenen fıkranın yürürlük tarihinden önce yapılmış icra takipleri gereğince konulan tüm hacizlerin kaldırılmasını öngören bir düzenleme Tasarıya yeni 126 ncı madde olarak eklenmiştir.

Madde 92

Alt Komisyon metninin 92 nci maddesi; 5449 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinin yürürlükten kaldırılmasına ilişkin hüküm 146 ncı maddeye taşınmış, diğer hükümleri çerçeve 127 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 93

Alt Komisyon metninin 93 üncü maddesi; 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “her bir çalışan için beş yıl süreyle” ibaresini metinden çıkardığından kanunların hazırlanmasındaki usul ve esaslar gereğince yürürlükten kaldırmaya ilişkin maddelerin toplandığı 146 ncı maddeye taşınmıştır.

Madde 94

Alt Komisyon metninin 94 üncü maddesi çerçeve 132 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 95

Alt Komisyon metninin 95 inci maddesi; anonim şirketlerde zarara sebebiyet veren tacir yardımcılarının işlem ve eylemlerinde yönetim kurulu üyelerinin müteselsil olarak sorumlu tutulmalarını teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 133 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 96

Alt Komisyon metninin 96 ncı maddesi çerçeve 134 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Münfesiş durumda bulunan ticaret şirketlerinin kolaylaştırılmış usulle tasfiyesine ve ticaret sicili kayıtlarının silinmesine imkan tanıyan düzenlemenin 1/7/2014 tarihinde sona erecek olan uygulama süresinin altı ay daha uzatılmasını öngören bir hüküm Tasarıya yeni çerçeve 135 inci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre yapılması gereken sermaye artırımlarını herhangi bir sebeple yapmamış olan şirketlerin asgari sermaye şartını bu Kanunun yayınlandığı tarihten itibaren üç ay içinde yerine getirmeleri halinde haklarında fesih işlemi uygulanmamasına ve sermaye artırımında bulunmaması nedeniyle ticaret kaydı silinenlerin sermaye artırımı için başvurmaları halinde kayıtlarının resen oluşturulmasına ilişkin bir hüküm Tasarıya yeni 136 ncı madde olarak eklenmiştir.

Madde 97, 98

Alt Komisyon metninin 97 ve 98 inci maddeleri çerçeve 137 ve 138 inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 99

Alt Komisyon metninin 99 uncu maddesi çerçeve 143 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 100

Alt Komisyon metninin 100 üncü maddesi çerçeve 144 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 101

Alt Komisyon metninin 101 inci maddesi çerçeve 145 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 102

Alt Komisyon metninin 102 nci maddesi; ikinci fıkradan Orman ve Su İşleri Bakanlığınca bilim ve fen bakımından orman olarak muhafazasında hiçbir yarar görülmeyen ve tarım alanına dönüştürülmesi de mümkün olmayan orman sınırları dışına çıkarılmış ve çıkarılacak alanların Bakanlar Kurulunca alınacak kararda belirtilen şekil ve şartlar çerçevesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığına devredilmesine ilişkin hükmün çıkarılması suretiyle çerçeve 128 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Yeni Madde

5651 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen içerik, yer ve erişim sağlayıcılarının tanıtıcı bilgilerine usulüne uygun olarak internet sitesinde yer vermeyenler için öngörülen para cezasının üst limitinin on bin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına çıkarılmasını öngören bir düzenleme Tasarıya yeni çerçeve 129 uncu madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun 8 inci maddesi kapsamında Kanunun diğer maddelerinde erişimin engellenmesi için öngörülen sürelerle uyumluluk sağlamak amacıyla erişimin engellenmesi için öngörülen sürenin yirmi dört saat yerine dört saate indirilmesini öngören bir düzenleme Tasarıya yeni çerçeve 130 uncu madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Tüm illerde fonksiyonlarını kalmayan bucakların kaldırılmasını öngören bir hüküm Tasarıya yeni çerçeve 131 inci madde olarak eklenmiştir.

Madde 103

Alt Komisyon metninin 103 üncü maddesi çerçeve 139 uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Su yapılarının denetimi konusunda Tasarıyla DSİ'nin teşkilat kanununda düzenleme yapıldığından 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile 6200 sayılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun arasında uyum sağlanmasını amaçlayan bir düzenleme Tasarıya yeni 140 ıncı madde olarak eklenmiş, aynı önergeyle Tasarıya eklenmesi öngörülen 6446 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin ikinci fıkrasının yürürlükten kaldırılmasına ilişkin hüküm ise yürürlükten kaldırmaya ilişkin hükümlerin yer aldığı 146 ncı maddeye taşınmıştır.

Madde 104

Alt Komisyon metninin 104 üncü maddesi çerçeve 141 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Tüketici hakem heyetlerince vekalet ücreti ödenmesine yönelik karar verilemeyeceğini öngören bir hüküm Tasarıya yeni çerçeve 142 nci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

18/1/1966 tarihli ve 711 Sayılı Nöbetçi Memurluğu Kurulmasını ve Olağanüstü Hal Tatbikatlarında Mesainin 24 Saat Devamını Sağlayan Kanunun yürürlükten kaldırılmasını öngören düzenleme ile 4857 sayılı İş Kanununda eski kanunlardaki gibi işçi çalışma ve kimlik karnesi verilmesine ilişkin bir düzenleme olmadığından bu Kanunla paralellik sağlanması amacıyla 854 sayılı Deniz İş Kanunundaki söz konusu hükümlere ilişkin maddelerin yürürlükten kaldırılmasını öngören düzenlemeler Tasarının yürürlükten kaldırmaya ilişkin hükümlerini ihtiva eden 146 ncı maddesine eklenmiştir.

Yeni Madde

Öğrenim görmek amacıyla yurtdışına gönderilenlerin Devlete olan borçlarının yapılandırılmasını öngören bir hüküm Tasarıya geçici 1 inci madde olarak eklenmiştir.

Madde 105

Alt Komisyon metninin yürürlüğe ilişkin 105 inci maddesi; metin içinde yapılan değişiklikler doğrultusunda yeniden düzenlenmek suretiyle 147 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 106

Alt Komisyon metninin yürütme maddesi olan 106 ncı madde; 148 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Ayrıca, Tasarı metninin tamamı kanun dili ve tekniği ile kanunların hazırlanmasında uyulan esas ve usuller doğrultusunda gözden geçirilmiş ve redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmıştır.

5. ÖZEL SÖZCÜLER

İçtüzüğün 45 inci maddesi uyarınca Tasarının Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Adana Milletvekili Mehmet Şükrü ERDİNÇ, Ağrı Milletvekili Ekrem ÇELEBİ, Antalya Milletvekili Sadık BADAĞ, Bitlis Milletvekili Vedat DEMİRÖZ, Bursa Milletvekili Önder MATLI, Bursa Milletvekili Hüseyin ŞAHİN, Çorum Milletvekili Cahit BAĞCI, Denizli Milletvekili Mehmet YÜKSEL, Erzurum Milletvekili Cengiz YAVILIOĞLU, Eskişehir Milletvekili Salih KOCA, Gaziantep Milletvekili A. Nejat KOÇER, Gümüşhane Milletvekili Feramuz ÜSTÜN, İstanbul Milletvekili Mehmet MUŞ, İzmir Milletvekili İlknur DENİZLİ, Kars Milletvekili Ahmet ARSLAN, Konya Milletvekili Mustafa BALOĞLU, Malatya Milletvekili Hüseyin ŞAHİN, Manisa Milletvekili Uğur AYDEMİR, Muğla Milletvekili Ali BOĞA, Şanlıurfa Milletvekili Abdülkerim GÖK, Yozgat Milletvekili Ertuğrul SOYSAL, Zonguldak Milletvekili Özcan ULUPINAR özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan <i>Recai Berber</i> Manisa	Başkanvekili <i>Süreyya Sadi Bilgiç</i> Isparta	Sözcü <i>Vedat Demiröz</i> Bitlis (Bu raporun özel sözcüsü)
Katip <i>İlknur Denizli</i> İzmir (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Mehmet Şükrü Erdinç</i> Adana (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Ekrem Çelebi</i> Ağrı (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>İzzet Çetin</i> Ankara (Muhalefet şerhim ektedir)	Üye <i>Bülent Kuşoğlu</i> Ankara (Muhalefet şerhim ektedir)	Üye <i>Sadık Badak</i> Antalya (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Mehmet Günal</i> Antalya (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Önder Matlı</i> Bursa (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Hüseyin Şahin</i> Bursa (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Cahit Bağcı</i> Çorum (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Mehmet Yüksel</i> Denizli (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Cengiz Yavilioğlu</i> Erzurum (Bu raporun özel sözcüsü)

Üye <i>Salih Koca</i> Eskişehir (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>A. Nejat Koçer</i> Gaziantep (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Feramuz Üstün</i> Gümüşhane (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Adil Zozani</i> Hakkari (Muhalefet şerhi var)	Üye <i>Aydın Ağan Ayaydın</i> İstanbul (Muhalefet şerhi var)	Üye <i>Mehmet Muş</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Müslim Sarı</i> İstanbul (Muhalefet şerhim ektedir)	Üye <i>Musa Çam</i> İzmir (Muhalefet şerhi ekte)	Üye <i>Rahmi Aşkın Türeli</i> İzmir (Muhalefet şerhi var)
Üye <i>Ahmet Arslan</i> Kars (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Mustafa Baloğlu</i> Konya (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Mustafa Şahin</i> Malatya (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Erkan Akçay</i> Manisa (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Uğur Aydemir</i> Manisa (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Sümer Oral</i> Manisa (Muhalefet şerhim ektedir)
Üye <i>Vahap Seçer</i> Mersin (Muhalefet şerhim ekte)	Üye <i>Ali Boğa</i> Muğla (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Abdülkerim Gök</i> Şanlıurfa (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Hasip Kaplan</i> Şırnak (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Ertuğrul Soysal</i> Yozgat (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Özcan Ulupınar</i> Zonguldak (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Adnan Keskin</i> Denizli (Muhalefet şerhimiz ektedir)	Üye <i>Bihlun Tamaylıgil</i> İstanbul (Muhalefet şerhim ektedir)	Üye <i>İhsan Barutçu</i> İstanbul (İmzada bulunamadı)

KARŞI OY YAZISI

I. KANUN TASARISININ GENELİ ÜZERİNDEKİ GÖRÜŞ VE ELEŞTİRİLERİMİZ

13 Mayıs'ta Soma'da meydana gelen ve 301 madencimizin ölümüne yol açan facia sonrasında toplumumuzun gündemine oturan madencilerimizin çalışma koşulları ve maden emekçilerimizin haklarının geliştirilmesi ile ilgili olduğu iddia edilen bir kanun tasarısı Hükümet tarafından 30 Mayıs'ta TBMM'ye sevk edilmiştir.

“İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” başlıklı 61 maddeden oluşan torba kanun tasarısı 3 Haziran 2014 tarihinde Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmeye başlanmıştır. Komisyonunda söz konusu kanun tasarısıyla ilişkili görülen diğer kanun teklifleri birleştirilmiş ve çalışmaları yürütmek üzere bir Alt Komisyon kurulmasına karar verilmiştir.

Söz konusu kanun tasarısı Plan ve Bütçe Komisyonuna asli komisyon olarak gelirken Adalet Komisyonu, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu olmak üzere dört alt komisyona da tali komisyon olarak gitmiştir. Bununla birlikte, kanun tasarısı tali komisyonlarda görüşülmemiş, sadece Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmüştür. Bu durum AKP iktidarının yasama faaliyetlerini nasıl ciddiye almadığının açık bir örneğini oluşturmaktadır.

Kanun tasarısı niteliği itibarıyla, TBMM'ye sevk edilmeden önce 2010 yılında yapılan Anayasa değişikliği ile anayasal bir kurum olan Ekonomik ve Sosyal Konsey'e sunulmamış, ayrıca ilgili sivil toplum örgütleri ve sendikalarla da paylaşılmamıştır. Konuyla ilgili meslek odaları ve sivil toplum örgütlerinin görüşmeler sırasında toplantılara çağırılması gerekirken, birçok örgütün toplantılara çağırılmadığı gözlenmiştir. Toplantıya çağırılan meslek odaları ve sivil toplum örgütlerinin görüşleri ise sadece şeklen dinlenmiş, ancak dikkate alınmamıştır.

TBMM'ye sevk edildiğinde basın yayın organlarında ve siyasi iktidarın açıklamalarında “Soma Tasarısı” olarak adlandırılan bu tasarı Hükümet tarafından taşeron sorununa çare ve Soma faciasının yaralarının sarılmasını sağlayacak bir araç olarak sunulmuştur. Bu durum, kamuoyunda bu konuda ciddi beklentilerin oluşmasına yol açmıştır. Bununla birlikte, gerek tasarıda taşeronlaşmaya karşı çıkılmamış olması gerekse konu ilgisiz düzenlemelerin eklenmesi sonucunda tasarı amacından uzaklaşmıştır. Söz konusu kanun tasarısına eklenen yeni maddelerin Soma faciasının yaralarının sarılması ve başta madenciler olmak üzere emekçilerimizin çalışma koşullarının iyileştirilmesi ile hiçbir ilgisi olmadığı gibi, Anayasamızın hukuk devleti ilkesine ve güçler ayrılığı prensiplerine aykırı birçok düzenleme de tasarı metnine eklenmiştir. Bunun sonucunda, 61 madde olarak TBMM'ye sunulan kanun tasarısı Plan ve Bütçe Alt Komisyonu'nda 106 maddeye çıkmış, Plan ve Bütçe Üst Komisyonu'nda ise 148'i esas, 1'i ise geçici olmak üzere 149 maddeye ulaşmıştır.

Diğer taraftan, Soma faciasının üzerinden 2 aydan fazla bir süre geçmesine rağmen Soma'da hayatını kaybeden madencilerimizin geride bıraktığı ailelerinin ve madenlerde çalışmaya devam eden emekçilerimizin sorunları çözülmemiş, Hükümet'in en üst düzeyde bu sorunları çözme yolunda verdiği sözler yerine getirilmemiştir. Üstelik Soma'da maden faciasında yaşamını yitiren 301 madencinin acılarını tüm yurttaşlarımız yüreğinde hissederken ve yaraların sarılması için de tüm yurttaşların vergileriyle oluşan genel bütçe kaynakları kullanılması gerekirken, hükümet bir kez daha İşsizlik Sigortası Fonu kaynaklarına el atarak acıların faturasını sadece emekçilerin üzerine yıkmıştır.

Bu nedenlerle, Cumhuriyet Halk Partisi olarak tasarıdaki Soma ve çalışma hayatı ile ilgili maddelerin ayrılarak bir tasarı oluşturulması ve bu çerçevede Soma’ya ve maden işçilerine özgü bir düzenleme olacak şekilde öncelikle görüşülerek hızla yasalaşması amacıyla vermiş olduğumuz önergemiz Plan ve Bütçe Komisyonu’nun AKP çoğunluğu tarafından reddedilmiştir.

Bu önergenin reddedilmesi AKP’nin gerçek yüzünü de ortaya koymuştur. AKP Soma faciası nedeniyle toplumda oluşan duyarlılığı kabulü asla mümkün olmayacak düzenlemeler için kullanmak istemektedir. AKP’nin bu tutumu Soma konusundaki samimiysizliğinin de en somut kanıtıdır.

Yapılan Komisyon çalışmalarında, Komisyonun AKP’li milletvekilleri, toplum yararına ve ihtiyaçlarına uygun düzenlemeler yapma gayesinin dışında partilerinin ve bürokrasinin ihtiyaçlarına yönelik olarak Anayasamızın hukuk devleti ilkesine, yasama, yürütme ve yargı arasındaki güçler ayrılığına ve yargının bağımsızlığına aykırı birçok düzenleme yapmışlardır.

Kanun tasarısı Üst Komisyonunda ise çoğunlukla haftanın yedi günü, günde 14-15 saati bulan çalışma saatleriyle görüşülmüştür. Bunun sonucunda çalışmalar angaryaya dönüşmüş olup, mobbing uygulaması bir insan hakları ihlali olarak meclis çatısı altında sistematik biçimde uygulanır hale gelmiştir. Bu durum Komisyonunda sık sık usul tartışmalarına, gerginliklere ve sert tartışmalara neden olmuştur.

Diğer taraftan, kanun tasarısının görüşmelerine çoğu zaman görüşülen konuyla ilgili bakanların katılmaması veya sık sık bakan değişiklikleri yapılması Hükümetin konulara ilişkin görüşlerinin sağlıklı bir biçimde alınmasını engelleyerek görüşmeleri verimsiz bir noktaya taşımıştır.

Komisyon üyeleri tarafından hazırlanmayıp sadece imzalandığı, hükümet ve bürokrasi tarafından hazırlandığı açıkça belli olan yüzlerce önerge, Anayasa ve TBMM İçtüzüğü hükümleri yok sayılarak Meclis Başkanlığına sunulmadan ve muhalefetin gerekli hazırlıkları yapmasına fırsat tanınmadan İçtüzüğü’nün 23. maddesine aykırı olarak görüşülmeye zorlanmıştır.

TBMM İçtüzüğü’nün 38. Maddesine göre komisyon yapması gereken anayasaya uygunluk denetimini yapmayarak görevini açıkça ihmal etmiş ve kötüye kullanmıştır.

Anayasanın 138. maddesi mahkemelerin bağımsızlığını düzenlemekte olup, yasama ve yürütme organları ile idarenin mahkeme kararlarına uymasının zorunlu olduğunu, bu organlar ve idarenin mahkeme kararlarını hiçbir surette değiştiremeyeceğini ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceğini hükme bağlamıştır. Buna rağmen, başta 100. ve 112. maddeler olmak üzere Anayasaya aykırılığı açıkça belli olan ve bu konuyla ilgili olarak Anayasaya aykırılığı Anayasa Mahkemesi kararları ile tescil edilmiş olan düzenlemeler komisyonunda kabul edilmiştir.

Soma Maden Faciası

13 Mayıs 2014 günü Soma Kömür İşletmeleri Eynez Maden ocağında meydana gelen elim kazanın ardından ülkemizin “siyaset-sendika-sermaye” üçgeni ile ilgili gerçeği en acı şekilde gün yüzüne çıkmıştır. Kazanın yaşandığı Soma Kömür İşletmeleri hükümet yetkilileri ve iktidar partisi tarafından “örnek maden ocağı” şeklinde gösterilirken, övgüyle anılan bu maden ocağında 301 işçimiz hayatını kaybetmiştir. Bu rakam Türkiye’nin en çok kayıplı iş cinayetidir ve en büyük maden kazasıdır.

13 Mayıs 2014 tarihinde Soma’da Soma Kömür İşletmelerine ait Eynez ocağında meydana gelen büyük facianın ardından gerek ölen madencilerin yakınlarına gerekse Eynez ve Soma Kömür İşletmelerinin diğer iki ocağı- Işıklar ve Atabacası- çalışanlarına Başbakan, Bakanlar ve AKP yetkilileri tarafından çok sayıda söz verilmiş ve kazadan sadece 17 gün sonra da (30/05/2014) İş Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına ilişkin Kanun Tasarısı TBMM’ye sunulmuştur. Bu yasa tasarısı basına ‘Soma Yasası’ olarak lanse edilmiş ve Soma’ya ilişkin her sözün garantisi için de tasarı doğrudan adres olarak gösterilmiştir.

Ancak Plan ve Bütçe Komisyonunun ilgili kanun tasarısını görüşmesi tam 39 gün sürmüş ve Soma için verilen sözlerin yer aldığı 60 maddelik bu tasarı 149 madde ile tamamlanmıştır. Yani tasarı Soma'nın acısı ile kılıflanarak, adeta özelleştirmeye, kadrolaşmaya, taşeronlaşmaya ve sermayeye hizmet eden bir torba tasarı haline gelmiş, madenciye verilen tüm sözler ise unutturularak, sulandırılmıştır.

Üstelik partimiz ve TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerimizin bu torba tasarıdan taşeron, Soma ve madenlerde çalışanlara yönelik düzernlemelerin ayrıştırılarak Komisyon'da ve TBMM Genel Kurulunda ivedi olarak görüşülüp kanunlaşması için verdikleri önergeler AKP çoğunluğunca ret edilmiştir.

Oysa bu tasarı TBMM'ye sevk edildiğinde basında ve iktidarın yaptığı açıklamalarda Soma faciasının yaralarının sarılmasını sağlayacak kanun olarak sunulmuş, kamuoyunda ve Soma'da beklentilere neden olmuştur. Daha sonra gerek alt komisyon görüşmelerinde ve ardından gerçekleşen esas komisyon çalışmalarında önerilerimizin mahiyeti görmezden gelinmiş ve adeta facia fırsata dönüştürülerek, 17 madde ile bugüne kadar çoktan yasalaşmış olabilecek Soma düzenlemeleri, iktidarın amacına hizmet eden düzenlemeleri geçirebilmesi için arkasına saklandığı bir kılıf olmuştur.

Ayrıca Soma ile ilgili herhangi bir önceliklendirme yapılmadığı gibi, verilen tüm sözler unutulmuş, gerek tasarı ile gelen düzenlemelerde oynama yapılarak gerekse, verilen sözleri tasarıyla bütünleştirmeyerek 'Soma' ktidar tarafından resmen gözden çıkartılmıştır.

Kaldı ki; Başbakan Recep Tayyip Erdoğan 3 Haziran 2014 tarihli Grup Toplantısında;

“Yer altında çalışan işçilerimize yönelik de yine önemli düzenlemeler yapıyor, örneğin haftalık çalışma saatini 36 saat, günlük çalışma süresini 6 saat olarak kısıtlıyoruz. Yani 48 saatten 36 saate, böyle bir noktaya geliyoruz. Soma'daki maden kazasından etkilenen madencilere ve ailelerine de bu tasarıyla önemli haklar sağlıyoruz. 67 şehit madencimizin ailelerinin aylık alma hakkı kanunen bulunmuyordu. Şimdi yapacağımız değişiklikle 1 gün bile sigortalı olsa, hayatını kaybedenlerin ailelerine aylık alma hakkı getiriyoruz. Şehit madencilerimizin anne-babaları için aylık almakta gerekli olan muhtaçlık şartını da kaldırıyoruz. Soma'da şu anda çalışamayan madencilerimizin ücretleri işveren tarafından ödenecek, ne alıyorsa maaş bunu o işletme açılana kadar aynen alacak. Ayrıca, çalışmadıkları dönemde İşsizlik Sigortası Fonundan net maaşları kadar biz de ödeme yapacağız. Madenlerde çalışan işçilerimizin emeklilik yaşını da 55'ten 50'ye indiriyoruz. Yıpranma payını değiştiriyoruz. İzinde geçirdikleri süreler ve tatiller de yıpranmaya dahil edildiğinde erken emekli olmak isteyen madenci kardeşimiz o zaman 43 yaşında bile emekli olabilecek(...)

(...)Özellikle Soma'daki madencilerimize, gerçi Kınık'taki ziyaretimde oradaki şehit ailelerine, Bergama'dan gelen şehit ailelerine bunları anlatmıştım. Bu vesileyle yine kısmen televizyonlara yansımıştı ama, bunu bugün sabah yaptığımız toplantıda, şimdi grupta ve inşallah Meclis'teki müzakerelerde de bunlar zaten geniş yer alacak. Soma'daki madencilerimize, şehit olan madencilerimizin ailelerine bu önemli hakların hayırlı olmasını diliyorum...” şeklinde yaptığı konuşmasında madencilere ve ailelerine verilen sözlerin bir kısmını özetlemiştir.

Somalı madencilere verilen sözlerle ilgili Başbakan, Bakanlar ve AKP yetkilileri ile görüşen 9 madenciden 7'sinin yazdığı dilekçe 19 Haziran 2014 tarihinde Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmuştur. Madenciler söz konusu bu dilekçede Salih Kapusuz'un başkanlığındaki heyetin Soma'ya geldiğinde verilen sözleri tekrar ederek oturma eylemlerini bitirmelerini istediğini ancak madencilere verilen sözlerden dönüldüğünü beyan etmişlerdir. Madencilerin 15 maddede sıraladığı ve Meclis'ten yerine getirilmesini bekledikleri sözler şunlardır:

1. Devlet tarafından denetimler yapılana ve teftiş raporları tamamlanana kadar kimse madenlere inmeye zorlanmayacak. Gerekirse “önce biz gelip ineceğiz, ondan sonra siz ineceksiniz” denildi.
2. Kimseye bu süre içerisinde çıkış verilmeyecek.
3. Maaşlar tam şekilde, eksiksiz ödenecek. Şartlar düzelene kadar gerekirse 7-8 ay devlet maaşları ödeyecek.
4. Maaşlar en az 2000 TL olacak.
5. 6 maaş ikramiye verilecek.
6. Kanunda yeraltında günlük 7,5 saat yazan çalışma süresi, 6 saat olacak.
7. Haftalık çalışma saati 36 saati asla geçmeyecek.
8. Emeklilik yaşı 55’ten 49’a düşürülecek.
9. Ölen madenciler sivil şehit statüsünde sayılacak.
10. 1400 TL- 1500 TL arasında ölüm aylığı bağlanacak.
11. Ölen madencilerin yakınlarına TOKİ’den ev verilecek.
12. Ölen madencilerin yakınlarından 1 kişiye istihdam sağlanacak.
13. Resmi tatiller ve senelik izinler yeraltı sigortası olarak yatırılacak.
14. Taşeron sistemi kaldırılacak.
15. Uyar Madencilikte çalışırken işsiz kalan işçilerin mağduriyeti giderilecek, işçilerin alacağı tazminatlar bir yasa çıkartılarak işsizlik fonundan ödenecek.

İktidar tarafından yapılan baskıcı tutum ile, kimi zaman baskı sınırlarını da aşarak şiddete ulaşan bir tavır ve anlayışta geçen Plan Bütçe Komisyonunun 38 günlük yoğun çalışma süresinde, bizzat iktidar yetkilileri tarafından Somalı madencilere ve ailelerine verilen 15 sözden sadece 4 tanesi tam olarak yerine getirilmiş, 3 tanesi kısmen (eksiklikleri ile birlikte) kabul edilmiş, 8 tanesi ise hiç kabul görmemiş, gündeme dahi alınmamıştır.

Bu bağlamda;

■ Madenlere İnmeye Zorlanmayacak/ Kimseye Çıkış Verilemeyecek

Soma faciasının hemen ardından, iktidar yetkililerinin bölgeye yaptıkları ziyaretlerde işçilerin “madene inmeye zorlanıp zorlanmayacakları”, “haklarını alıp, alamayacakları” yönündeki sorularına “kimse madene inmeye zorlanmayacak” şeklinde yanıtlar verilmiştir. Özellikle kazanın yaşandığı ocağın dışında Soma Kömür İşletmelerine ait Işıklar ve Atabacası ocaklarının da Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı müfettişlerince kapatılmasının ardından işçilerin işbaşı yapmayacağı kesinleşmiştir.

23 Mayıs 2014 tarihinde de AKP’den çok sayıda milletvekili ile birlikte Soma’ya ziyarete giden AKP Genel Başkan Yardımcısı ve Ankara Milletvekili Salih Kapusuz ile Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı ve Manisa Milletvekili Recai Berber diğer ocaklarda çalışan işçilere maaşlarının ödeneceğini ve daha pek çok sözü vermişlerdir. Özellikle işçilerin oturma eylemini bitirmelerini söylemişler ve Başbakanın “**Madenler güvenli olana kadar kimse o madene inmeye zorlanmayacak ve gerekirse üç ay dört maaşları devlet ödeyecek ama kimse zorlanmayacak**” sözünü Işıklar ve Atabacası çalışanları için de teyit etmişlerdir.

Tüm bu sözlerin üzerinden iki-üç gün sonra, önce Dayıbaşları tarafından mesajla işçilere çağrı yapılmış ardından “işe davet ihtarnamesi” ile işçiler adeta işsizlik ile tehdit edilmiştir. Diğer iki ocakta çalışan işçilerin maden ocağını iyileştirme çalışmaları için çağrıldıkları iddia edilse de, işçilerin işten çıkartılma tehdidi ile karşı karşıya kaldıkları gönderilen ihtarnamede kayıtlıdır.

Oysa Başbakan ve ilgili Bakanlar tarafından madencilere verilen “Devlet tarafından denetimler yapılabilecek ve teftiş raporları tamamlanana kadar kimse madenlere inmeye zorlanmayacak” sözü ve kimse işten çıkartılmayacak güvencesi Meclise sunulan yasa tasarısında güvence altına alınmamış, görüşmeler boyunca da bu konuda herhangi bir adım atılmamıştır.

Plan Bütçe Komisyonunun konuyla ilgili madde görüşmeleri sırasında da, partimiz Soma Kömür İşletmelerine ait diğer ocaklarda çalışan madencilerin sorunlarına yönelik tüm uyarılar yapılmıştır. Ancak madenlere inmeye zorlanmayacak ve kimseye çıkış verilmeyecek sözüne ilişkin madencilere herhangi bir güvence verilmemiş ve adeta Somalı madenciler işverenin ve müfettişlerin insafına terk edilmiştir.

■ Madenlerde Çalışma Süreleri (Md. 7)

Bir diğer husus da madenlerdeki çalışma sürelerine ilişkin iktidar partisinin ikircikli yaklaşımıdır. Bu konu Komisyon çalışmaları sırasında sıkça tartışılmış ancak AKP tarafından kasıtlı bir şekilde yanlış ele alınarak verilen sözden dönülmüştür. Tasarının ilk halinde yapılan düzenleme ve Başbakan tarafından işçilere verilen ‘günde 6 saat/haftalık 36 saatlik çalışmanın’ aşılamayacağına ilişkin taahhüt alt komisyon çalışmalarında iktidar partisi milletvekilleri tarafından her fırsatta tartışmaya açılmıştır.

Hatta madende kazmanın vurulduğu yerde, dizüstünde oturarak yenen öğlen yemeğinin dahi çalışmadan sayıldığı ve 5-10 dakikada yenilmek zorunda kalınan öğle yemeği süresi sanki bir saat uygulanıyormuşcasına dillendirilip, görüşülen düzenlemeden ve Başbakan tarafından işçilere verilen sözden geri adım atılması ile ilgili irade beyan edilmiş ve düzenlemenin ilk hali önce alt komisyonda ardından da esas komisyon görüşmelerinde değiştirilerek yer altındaki çalışma süresi günlük 6, haftalık 36 saat şeklinde değiştirilmiştir. Oysa madencinin maden alana gitmesi ile başlayan ve madene inmesine kadar geçen hazırlık süresi 1,5 saatten fazla sürmektedir ve bu durum fiili çalışma süresini 7,5 saate çıkartmaktadır.

Kömür üretiminin 24 saat kesintisiz şekilde, bir an bile duraksamadan devam etmesi için işveren tarafından yapılan ve işçilere dayatılan her türlü zorlamanın fiili mesai saatini artırdığı görmezden gelinip, sanki mesai başladığı anda şirketin kapısından giriliyor, mesai bittiği saatte de şirketin kapısından çıkılıyormuş gibi hatalı ve eksik bilgiye dayalı bir algı yüzünden bu yanlış hesaplamalar komisyon gündemine gelmiş ve nihayetinde bir kelime oyunu ile madenciye vaat edilen sözden dönülerek, mevcut yasalardaki düzenlemeden hiç de farklı olmayan bir uygulamaya imza atılmıştır.

Bu uygulama; madene ulaşım, maden alanındaki ön hazırlıklar, maden ağzında tertip alınma gibi işlemlerin tamamının mesaiden önce yapılması bir yana, şaltercilerin şalter başında, araç ve ekipman kullananların ekipmanların başında, kazmacıların kazma elde ele ya da hilti elden ele prensibi ile mevzuata aykırı bir şekilde maden ocağının üretiminin yapıldığı en derin noktalarında mesai değişimi yapıldığı gerçeğini ve saat 16.00’da mesaisine başlayacak işçinin, saat 15.00’den itibaren madene girerek bir saatlik yolu yeraltında yürüyerek almasını ve bunların da mesaiden sayılmamasını ancak kazmayı eline alan diğer arkadaşının mesaisinin başlaması ile bir önceki vardiyanın mesaisini bitmesi gibi bilinen bir gerçeği hiçe saymaktadır.

İşçi sağlığı, güvenliği ve iş kazaları açısından yapılması gereken en doğru yaklaşımın en başta verilen yeraltı/yerüstü dâhil günlük 6 saat, haftalık 36 saatlik çalışma sözünün tutulması olduğu kanatındeyiz.

Ancak, Komisyonun kabul ettiği bu düzenleme, ilk günlerdeki tepkilerden kaçınmak ve işçilerin içinde bulundukları infial halini yatıştırmak için hükümet ağız ve devlet eliyle yalan söylendiğinin teyidi niteliğinde olmuştur.

■ Maaşların Tam ve Eksiksiz Ödenmesi

Madencilerimiz 19 Haziran 2014 tarihine kadar maaşlarını alamamıştır. Bu süre zarfında Plan ve Bütçe Komisyonu konuyu görüşmüş ve fondan yapılacak ayrı maaş ödemesi önerisi ile birlikte bir önerge olarak ivedi bir şekilde 17 Haziran 2014 tarihinde Meclis Genel Kuruluna sevk edilmiş ve her iki önerge görüşülmekte olan kanun tasarısına eklenerek yasalaşmıştır. Buna göre;

“25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir:

GEÇİCİ MADDE 12- Manisa İlinde taş kömürü madenciliği ve linyit madenciliği alanında faaliyet gösteren;

a) Eynez maden ocağı işletmesinde 13/5/2014 tarihi itibarıyla, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olanlara veya bunların 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinde sayılan hak sahiplerine aynı maddede belirtilen oranlarda, son aylık net ücretleri esas alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanınca belirlenen sürede Fondan aylık ödeme yapılır. Bu ödemelerden her hangi bir vergi ve kesinti yapılmaz.

b) Eynez, Atabacası ve Işıklar maden ocağı işletmelerinde 13/5/2014 tarihi itibarıyla, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olanlara; işyerinin kapalı olduğu dönemle sınırlı olmak üzere, 6331 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin 6 ncı fıkrasında belirtilen ve işveren tarafından ödenmeyen ücretleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanınca belirlenen süre ile aylık olarak Fondan ödenir ve yapılan bu ödemeler yasal faiz uygulanmak suretiyle işverenden tahsil edilir.”

Ancak, her ne kadar madencilerimizin maaşlarının şirket tarafından ödenmemesi durumunda devlet güvencesi verilmiş olsa da, madenciler 19 Haziran tarihinde aldıkları maaşlarda prim kesintisi yapıldığını ifade etmiştir. Şirket işçilerin maaşlarında, facianın olduğu tarihe kadar 13 gün yeraltı, 17 gün ise yerüstü sigortası olarak göstermiş ve maden işçilerine, Holding’in diğer taşeron firmalarından olan TİLAGA A.Ş. üzerinden kesintilerle birlikte ödeme yapma yoluna gitmiştir. Bunun üzerine Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmeleri sırasında Partimiz bu kesintinin sebeplerinin Maliye tarafından araştırılmasını istemiş, Maliye tarafından yeraltı çalışmalarına uygulanan gelir vergisi muafiyetinin kaza sonrası günler için uygulamadığı dolayısı ile maaşlardan vergi kesintisinin bu sonucu doğurduğu doğrulanmış ve konuyla ilgili çalışma yapılacağına ilişkin söz verilmiştir. Maliye Bakanlığı yaptığı çalışmaların neticesinde şirkete kesintilerin iadesi yönünde yazı yolladığını beyan etmiştir. Ancak henüz işçilerin eksik yatan maaşları ödenmemiştir.

Bir diğer düzenlemede yer alan Eynez maden ocağında çalışan işçiler için fondan ayrı bir maaş ödemesi kabul edilmiş olsa da, önergenin kabul edilışinin üzerinden geçen 1 ay gibi bir zaman zarfında bu ödeme ile ilgili bir gelişme olmamış ve düzenlemede ‘Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında belirlenen sürede’ ifadesinin arkasına sığınarak Bakanlıktan çalışmaların ne zaman tamamlanacağı konusunda kesin cevap alınamamıştır.

■ Ölen Madencilerin Sivil Şehit Sayılması

Konuyla ilgili kazanın hemen ardından iktidar partisinin bir reklam aracı olarak kullandığı ve her tür beyan ve açıklamasında sıkça dile getirdiği Somalı 301 madencimizin sivil şehit statüsü sayılmasına ilişkin söz lafta kalmış, sivil şehit olanların yararlandığı bazı haklar bu kişilerin ailelerine de tanınmış olsa da, madencilerimize resmi olarak böyle bir statü verilmemiştir.

■ TOKİ’den konut sözü (Md. 94)

Ölen madencilerin yakınlarına TOKİ’den ev verilmesine ilişkin söz madencilerimize verilen bir diğer sözdür. Nitekim bu söz, gerek Recep Tayyip Erdoğan gerekse Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Ayşenur İslam tarafından, Soma’da ve diğer platformlarda defaatle yinelenmiştir.

Nitekim Plan ve Bütçe Komisyonun görüşmelerinde kanuna yeni bir madde ihdas edilmiş ve 94 üncü madde ile konutların nasıl yapılacağı hükmüne bağlanmıştır. Buna göre;

“Diğer kanunlardaki sınırlamalara tabi olmaksızın, mülkiyeti; 13 Mayıs 2014 tarihinde Manisa İli, Soma İlçesinde meydana gelen maden kazasında hayatını kaybeden kişilerin mirasçılarına devredilmek üzere; gerçek ve/veya tüzel kişiler tarafından bedelsiz olarak yapılacak konutlar için ihtiyaç duyulan taşınmazlar Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığınca maliklerinden bağış, satın alma, kamulaştırma, devir ve temlik veya tahsis yolu ile edinilebilir. Hazinesin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar ile bu Kanunun ek 10 uncu maddesi kapsamında olanlar dahil orman sınırları dışına çıkarılmış ve çıkarılacak alanlarda bulunan taşınmazlardan aynı amaçla ihtiyaç duyulanlar ise Maliye Bakanlığınca adı geçen Başkanlığa tahsis edilir. Bu taşınmazlardan özelleştirme kapsamında olanlar için ayrıca Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı aranmaz.

Birinci fıkraya göre edinilen taşınmazların üzerine yapılan konutlar, adı geçen Başkanlık tarafından maden kazasında hayatını kaybeden kişilerin mirasçıları adına kura ile bedelsiz olarak tapuda devir ve tescil olunur. Bu konutlardan arta kalanlar Maliye Bakanlığınca genel hükümlere göre değerlendirilir.”

Oysa AFAD yardımları yardımsever vatandaşlar tarafından Somalı madencilerin doğrudan ihtiyaçlarının karşılanması için toplanmış bağışlardan oluşmaktadır. Ölen madencilerin ailelerine verilecek konut sözünün AFAD’ta toplanacak yardımlar ile yapılması, siyasi hesaptan ve vatandaşlarımızın iyi niyetini suistimalden başka bir şey değildir.

■ Ölen Madencilerin Yakınlarından 1 Kişiyi İstihdam Sağlanacak (Md. 66)

Söz konusu bu düzenleme tasarının ilk halinde ve alt Komisyon metninde olmamakla birlikte partimizin yoğun çabaları ile 66 ncı maddeye eklenen fıkra ile düzenlenmiştir. Ölüm aylığının düzenlendiği 66 ncı maddede getirilen şu hüküm ile ölen madencilerimizin yakınlarına istihdam olanağı sağlanması hüküm altına alınmıştır. Buna göre;

“Ölen sigortalının eş ve çocuklarından birisi, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden birisi olmak üzere toplam bir kişi hakkında 3713 sayılı Kanuna ek 1 inci maddesindeki istihdama ilişkin hükümler ayrıca uygulanır.”

■ Madencilere 2000 TL Maaş Verilmesi (Md. 9)

Kanun tasarısının ilk halinde olmayan düzenlemelerden biri de madencilere verilen ‘2000 TL maaş’ sözüdür. Konuyla ilgili uzun tartışmaların sonunda tasarıya ‘Maden Kanunun 2 inci maddesinde sayılan 4. Grup madenlerden ‘Linyit’ ve ‘Taşkömürü’ çıkarılan işyerlerinde, yer altında çalışan işçilere ödenecek ücret miktarı 4857 sayılı Kanunun 39 uncu maddesi uyarınca belirlenen asgari ücretin iki katından az olamaz’ şeklinde bir hüküm eklenmiştir. Oysa bugün asgari ücretlinin eline geçen rakam 800 lira civarındadır ve madencilere bizzat Başbakan tarafından verilen 2000 TL maaş sözü bu düzenleme ile eksik bırakılmış ve madenciye bu sözün brüt rakamlar üzerinden söylendiği belirtilmiştir. Ancak yine de bu sözü tam ve eksiksiz yerine getirmek sadece ve sadece bir siyasi irade meselesidir ve iktidar bu iradeyi göstermemiştir.

Ayrıca, madencilerimize 6 maaş ikramiye verilmesine ilişkin sözün tutulmasına yönelik ısrarımız ve verdiğimiz önergeler kabul edilmemiş, bu söz de iktidar partisi tarafından tutulmamıştır.

■ Uyar Madencilik Çalışanlarının Alacakları

Soma’da sürekli ölümlü iş kazasının yaşandığı Uyar Madencilik de siyaset tarafından korunup kollanmıştır. Bu maden ocağına yapılan teftişlerde şirkete kapatma cezası, idari para cezası gibi çeşitli yaptırımlar uygulanmış ancak ölümlerin önüne geçilmemiştir. 20 Ekim 2013 tarihinde Uyar Madencilikte yaşanan kazanın ardından Kasım ayında işyeri kesin olarak kapatılmış ancak işçiler 2 aylık maaşlarını ve açtıkları davalardan alacakları madeni tazminatlarını bugüne kadar hala alamamıştır. Bu madenin kapatılması ile 748 madenci işsiz kalmış, yine hiçbir kıdem tazminatlarını da alamamıştır. Uzun süredir madende çalışan işçilerden kıdem tazminatı alacağı 15-25 bin TL’yi bulan vardır. Ayrıca, yine bu işçilerden kimi Soma Kömür İşletmelerinde işe başlamış ve 13 Mayıs Soma faciasında hayatını kaybetmiş, kimi de haklarını almaktan umudunu kesmiştir. Öyle ki, Uyar Madencilikte çalışan Ali Kandemir adlı 34 yaşındaki maden işçisi yaşanan bir kazada, antigrizü dinamit yerine, taş ocaklarında kullanılan klasik fitilli dinamit kullanıldığı için her iki gözünü kaybetmiş, konuyla ilgili dava açmış ancak muhatapları üzerindeki malları kaçırdıkları için sonuç alamamıştır. SGK karşılamadığı için kendi imkanları ile protez taktrabilmiş, borçlanmış ama Uyar Madencilik isim değiştirerek, muvazaalı bir şekilde çalışmalarına devam etmiş, şirket sahipleri kazanmaya devam ederken, işçiler adeta ölmedikleri için cezalandırılmışlardır. Nitekim iktidar partisi tarafından Soma’ya yapılan tüm ziyaretlerde Uyar Madencilik çalışanlarının geçmişe dönük alacaklarına ilişkin verilen sözler de tutulmamıştır ve Uyar Madencilik çalışanlarının mağduriyeti devam etmektedir.

Tüm bu sözlerin dışında; partimiz tarafından verilen 13 Mayıs Madencileri Anma ve Yas Günü olarak kutlansın ve bu gün madencilik sektöründe çalışanlar için tam gün genel tatil olsun önerisi de yine iktidar partisi oyları ile reddedilmiştir.

Ayrıca, madenler için son derece önemli olan ve Soma faciasının ardından sıkça gündeme gelen ‘yaşam odalarının’ zorunlu olmasına ilişkin önergemiz reddedilmiş ve Soma dahil ülkemizdeki tüm madenler adeta eski haline terk edilmiştir.

Yine Partimizin üzerinde ısrarla durduğu konulardan bir diğeri de facianın yaşandığı Eynez maden ocağının dışında, Soma Kömür İşletmelerine ait Atabacası ve Işıklar ocaklarında çalışanların da kanunda yer alan tüm haklardan yararlanması olmuştur. Yine sadece yeraltı ocakları değil, işletmeye ait yer üstünde teknik ekipman hazırlayan ve maden alanında bulunan tüm atölyelerde çalışan işçilerin de bu haklardan yararlanması partimiz tarafından önerilmiştir. Ancak tüm önergelerimiz de olduğu gibi bu önergeler de iktidar partisi oyları ile reddedilmiştir.

Torba Tasarıda Soma’da çalışan madenciler ve yeraltı işlerinde çalışanlara ilişkin mevcut duruma göre daha ileri sayılabilecek bazı düzenlemelerden de bahsetmek gerekirse:

- Yeraltı maden işlerinde çalışan işçilerin işten çıkarılmaları durumunda işe iade davası açabilmeleri için gerekli koşullardan biri olan altı aylık kıdem koşulu kaldırılmaktadır. Bu kapsamda, işten atılan maden işçileri 30’dan fazla işçi çalıştıran işyerlerinde çalışıyorlarsa, yani iş güvencesi kapsamındaki işyerlerinde çalışıyorlarsa kıdem şartı aranmaksızın işe iade davası açabileceklerdir. (Md. 2)
- İşverenlere, alt işverene iş vermeleri halinde, bunların işçilerin ücretlerini ödeyip ödemediğini, ödememe durumlarında ise hak edişlerinden keserek işçilerin hesaplarına yatırma zorunluluğu getirilmektedir. (Md. 3)
- Yeraltı maden işlerinde fazla çalıştırma yaptırılması yasaklanmakta ve 4857 sayılı Yasanın 42 ve 43. maddelerine göre çalıştırma yaptırılması durumunda da haftalık 36 saati aşan çalışmalar için ücretin saat başına yüzde 100 arttırılarak ödenmesi hükmü getirilmektedir. (Md. 4)

- Yeraltı maden işçilerinin yıllık ücretli izinleri dörder gün arttırılmıştır. (Md. 5)
- Tasarı asıl işverene, alt işverenin işçilere yıllık ücretli izinlerini kullandırıp kullandırmadığını kontrol etme görevini vermektedir. (Md. 6)
- Tasarı, yeraltı maden işlerinde çalışan işçiler için, yeraltındaki çalışma süresini haftada en çok otuzaltı, günlük altı saatten fazla olamayacak şekilde düzenlemektedir. (Md. 7) Oysa, TBMM’ye sunulan ilk tasarıda bu hüküm “yeraltı işlerinde çalışan işçiler için çalışma süresi günlük 6 saat, haftalık 36 saat,” olarak düzenlenmişti ve daha düzgün bir düzenleme idi. AKP önerge ile bu hükmü geriye götürerek haftalık çalışma süresini yeniden 45 saate çıkartmıştır.
- Kamudaki alt işveren işçilerinin, kıdem tazminatı almaya hak kazanacak şekilde işten ayrılmaları durumunda kıdem tazminatlarının kamu tarafından ödenmesi öngörülmektedir. (Md. 8) Ancak, Özel sektörde çalışan işçiler yönünden bir düzenleme olmadığı gibi, taşeron işçilerinin kıdem tazminatına erişebilmeleri için gerekli çalışma süreleri ve iş güvenceleri de sağlanabilmiş değildir.
- Linyit ve Taşkömürü çıkarılan işyerlerinde, yeraltında çalışacak işçilere ödenecek ücretin asgari ücretin iki katından az olamayacağı hükme bağlanmaktadır. (Md. 9) Bizim talebimiz tüm yeraltı işlerinde çalışanlar için bu hükmün geçerli olmasıdır.
- Kamuda sürekli nitelikteki işlerde ihale süresinin üç yıla çıkarılmasına ilişkin düzenleme olumlu gibi olmakla birlikte (Md. 15), alt işverenin alt işvereni, ya da taşeronun taşeronu gibi bir durumun yaygınlaşması tehlikeleri giderilmiş değildir.
- Yeraltı maden işlerinde çalışanların emeklilik yaşı 55’den 50’ye düşürülmektedir.(Md. 44)

Alt işveren (taşeron) sistemi altında uygulanması zor olsa da bu düzenlemeler olumlu olarak değerlendirilmiş ve maden işçilerinin lehine olduğu için tarafımızdan da desteklenmiştir. Ancak, 13 Mayıs’ta yaşanan katliam sonrası açığa çıkan gerçekler ışığında maden işçilerinin korunması için daha fazla düzenlemeye ihtiyaç olduğu ortadadır. Başta, yeraltı maden işlerinde çalışanların yaşam haklarının korunması için zorunlu olan “sığınma evleri” gibi güvenlik tedbirlerinin alınması konusunda vermiş olduğumuz önergeler AKP çoğunluğunca ret edilmiştir. Ayrıca, maden işyerleri kadar tehlikeli olan ve ölümlü iş kazalarının artarak sürdüğü diğer sektörlerde çalışanlara yönelik olarak korumanın genişletilmesi ve ILO sözleşmelerine uygun düzenlemeler yapılması taleplerimiz de AKP çoğunluğunca kabul edilmemiştir.

Sonuç olarak, maden işçilerinin çalışma koşullarını kısmen iyileştiren ve kimsenin itirazının olmayacağı değişiklikleri, taşeron işçilik gibi oldukça tartışmalı ve kamuda taşeronlaşmayı kalıcı hale getiren düzenlemelerle aynı paket içinde sunulması toplumsal açıdan kanayan bir yara haline gelmiş taşeronlaşmanın sürmesi karşılığında maden işçilerine diyet önermek, kurnazlığın da ötesinde insafsızlık ve vicdansızlık olarak değerlendirilmelidir. Yine aynı şekilde kamu bürokrasisinin işleyişine ilişkin birçok düzenlemenin de bu yasa tasarısının içine eklenerek, Anayasa Mahkemesi ve yargı kararlarını bertaraf etme anlayışı da siyasi iktidarın yasaları ne için ve kimin için yaptığını açıkça ortaya koymuştur.

Vergi ve Sosyal Güvenlik Prim Düzenlemeleri

Torba kanunun en önemli düzenlemelerinden birisi de ödenemeyen vergi ve sigorta primlerinin yeniden yapılandırılması, yani affedilmesidir. Her ne kadar hükümet bunun bir af değil yeniden yapılandırma olduğunu iddia ediyorsa da düzenleme ile bir kamu alacağından vazgeçildiği açıktır. Komisyonunda verilen bilgilere göre yaklaşık 32 Milyar Sosyal Güvenlik Prim Borcu yeniden yapılandırılmakta, bu borca ilişkin idari cezalar silinmekte, gecikme faizleri ise TEFE’ye ve ÜFE’ye bağlanmaktadır. Vergiye ilişkin yeniden yapılandırma düzenlemesi ise 67 Milyarlık vergi alacağı ve yaklaşık 8,5 milyon vergi mükellefi ile ilişkilidir.

AKP döneminde sık sık gündeme gelen bu vergi afları ekonomide işlerin iyi gitmediğine ve vatandaşların ve şirketlerin ciddi anlamda ödeme sıkıntısı çektiğine işaret etmektedir. Bu durum AKP hükümetleri döneminde ekonomide çizilen tozpembe tabloların gerçeği yansıtmadığını açık bir biçimde ortaya koymaktadır.

Diğer taraftan, 12 yıldır iktidarda olan bir hükümetin neden hala kapsamlı bir vergi reformunu yapmadığı anlaşılmamaktadır. Bugün Türk Vergi Sistemi satın alma gücünü merkezine koyan ve adil olan doğrudan vergilerle değil gayri adil dolaylı vergilerle şekillenmektedir. Vatandaş ödeme güçlüğü çektiğinde onun vergi borçlarını yeniden yapılandırarak yapay ve palyatif çözümler aramak yerine, Türk Vergi Sistemi’ni yeniden yapılandırarak çağdaş devletlerde olduğu gibi doğrudan vergileri vergi sisteminin ana omurgası haline getirmek gerekmektedir.

II. KANUN TASARISININ MADDELERİ ÜZERİNDEKİ GÖRÜŞ VE ELEŞTİRİLERİMİZ

Kanun tasarısının maddeleri üzerindeki görüş ve eleştirilerimiz aşağıda sıralanmıştır.

Madde 2- Bu madde ile iş güvencesinden yararlanma bakımından yer altı işlerinde çalışan işçiler için “6 aylık asgari kıdem şartı” kaldırılmaktadır. Bu düzenlemeye göre “deneme süresi”ni dolduran yer altı işlerinde çalışan işçiler, 6 aylarını doldurmamış olsalar bile, işten çıkarıldıkları takdirde işe iade davası açabileceklerdir. Bu düzenleme, yer altı işlerinde çalışan işçiler için kısmi bir iyileştirme sağlasa da, son derece yetersizdir. Hiçbir Avrupa ülkesinde olmayan, “30 işçi” şartı nedeniyle, 30’ dan az işçi çalıştıran işyerlerinde ve madenlerde çalışan işçiler iş güvencesi kapsamı dışındadır. Kaldı ki, işçi işe iade davasını kazansa bile işveren işçiye toplam 8 ila 12 aylık ücreti tutarında tazminat ödeyerek, işçiye işbaşı yaptırmama olanağına sahiptir. Ülkemizde ücretlerin düşüklüğü de göz önünde bulundurulduğunda, bu düşük tazminat tutarı ve ayrıca bir yaptırım getirilmemiş olması, işverenleri yasa dışı işten çıkarma yapmaya teşvik etmektedir.

İşe iade davaları yıllarca sürmekte, işçi yıllarca mahkeme kapılarında sürünmekte, davasını kazansa bile işe dönmeme ve tazminatla yetinme riski ile karşı karşıya kalmaktadır. Hal böyle olunca, İş Yasasında yer alan iş güvencesi sistemi, işverenler bakımından yeterli ölçüde caydırıcı, işçiler bakımından yeterli derecede koruyucu değildir. Sonuç olarak, 6 aylık kıdem şartının yer altı işlerinde çalışan işçiler bakımından kaldırılması, esaslı bir fark doğurmayacak, maden işçilerine ihtiyaç duydukları güvenceyi sağlamayacaktır. Oysa Soma’da yaşanan facianın en önemli nedenlerinden biri iş güvencesinin yetersiz olması, işlerini kaybetme endişesi yaşayan işçilerin, işverenden işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin alınmasını özgürce, güven içinde talep edememesidir.

Kaldı ki, madende çalışan işçilerin çok büyük çoğunluğunun kıdemi 6 aydan fazla olmasına, yani işçiler iş güvencesi kapsamında yer almasına rağmen, iş güvencesinin yetersizliği, işverenin işçiler üzerinde baskı kurmasına olanak sağlamıştır. Bu gerçek ortadayken, bu kadar kısmi ve yetersiz bir düzenleme yapılması, maden işçilerine gerçek anlamda iş güvencesi sağlamayacaktır. İhtiyaç duyulan düzenleme, tüm işçiler için 6 ay kıdem şartı ile 30 işçi şartının kaldırılması, tüm işçilere işyeri sendika temsilcilerine sağlanan iş güvencesinin bir benzerinin getirilmesi ve işçiye işbaşı yaptırmayan işverenin işçiye ücretini ödemeye devam etmesinin sağlanmasıdır.

Madde 3- Bu madde ile asıl işverenlere, işçilerin başvurusu üzerine ya da aylık olarak resen alt işverenin işçilerinin ücretlerini ödeyip ödemediğini kontrol etmek ve varsa ödenmeyen ücretleri hak edişlerinden keserek işçilerin banka hesabına yatırmakla yükümlü tutulmuştur.

Öncelikle belirtmek gerekir ki, bu düzenlemenin kendisi, çok büyük bir gelişme ve ilerleme olarak sunulsa da, esasında İş Yasası’nın 2’nci maddesinde yer alan asıl işverenin alt işveren işçilerine karşı alt işverenle birlikte müteselsil sorumluluğunun ücretler bakımından daha açık düzenlenmiş halinden ibarettir. Ancak, kamudakiler başta olmak üzere, asıl işverenler bu sorumluluklarını yerine getirmedikleri için; böyle bir düzenlemeye ihtiyaç duyulmuştur.

Türkiye’deki sayıları artık milyonlarla ifade edilen taşeron işçilerin temel talebi, taşeronlaştırmaya son verilmesi ve taşeron işçilerinin asıl işverenin işçisi haline gelmektir. Bu talep özellikle kamudaki işçiler tarafından “kadro” olarak adlandırılmaktadır. Ancak torba yasa ile bu talep karşılanmamış, makyaj niteliğindeki düzenlemelerle, taşeron gerçeğinin üstü örtülmeye çalışılmıştır. Oysa ücretlerin ödenmemesi de dâhil olmak üzere bu sorunların kaynağı, işçilerin haklarının ihlal edilmesinin asıl nedeni, taşeronlaştırmanın bizzatı kendisidir. Asıl sorun çözülmediği sürece işçilerin sorunları çözüme kavuşturulamayacak, hak ihlalleri önlenemeyecektir. Sonuç olarak asıl yapılması gereken taşeronlaştırmaya son verilmesi, işçilerin asıl işverenlerin işçisi haline getirilmesidir.

Madde 6- Bu madde ile alt işveren değiştiği halde aynı işyerinde çalışmaya devam eden taşeron işçilerin yıllık izinlerini aynı işyerinde çalıştıkları toplam süre dikkate alınarak kullanmalarının sağlanması amaçlanmış ve asıl işverene yıllık izinlerin kullanılıp kullanılmadığını kontrol ve kullanılmasını sağlama yükümlülüğü getirilmiştir. Hâlihazırda zaten Yargıtay’ın yerleşik uygulamasına göre, taşeron değiştiği halde aynı asıl işveren bünyesinde çalışmaya devam eden işçilerin yıllık izin ve diğer süreye bağlı haklarında İş Yasası’nın 6’ncı maddesi uygulanmakta ve işçilerin toplam hizmet süreleri esas alınmaktadır.

Bu madde ile taşeron işçilere yeni bir hak tanınmamakta, zaten uyulması gereken Yargıtay’ın yerleşik uygulaması yasa metnine eksik bir biçimde aktarılmaktadır. Bu düzenleme eksiktir çünkü aynı “işyerinde” ifadesi kullanılarak, mevcut durumun gerisine gidilebilecek bir düzenleme öngörülmüştür. Örneğin işletme niteliği taşıyan kamu kurumlarında işçiler, alt işveren değişirken aynı kamu kurumu, kuruluşu ya da işletmesinin farklı işyerlerinde çalışabilmektedir, dolayısıyla burada esas alınması gereken aynı işyeri koşulu değil, aynı asıl işveren olmalıdır. Öte yandan bu düzenleme, aynı taşeron şirket tarafından farklı işyerlerinde çalıştırılan alt işveren işçilerinin sorunlarını da çözmemektedir. Sonuç olarak, düzenlemenin bu gerçekler ışığında değiştirilmesi gerekmektedir. Kaldı ki taşeron işçilerin sorunlarının böyle palyatif yöntemlerle çözülmesi olanaklı değildir. Sorunun kaynağına yani taşeron sistemine inilmesi, taşeronlaştırmaya son verilmesi gerekmektedir.

Madde 7- Tasarının ilk halinde, yer altı işlerinde çalışan işçiler için çalışma süresi haftada en çok 36, günde en çok 6 saat olarak öngörülmüşken, alt komisyonda AKP’li milletvekillerinin önergesi ve oyları ile yapılan değişiklikle, “yer altındaki” ifadesi eklenmiş, böylece yer altı işlerinde çalışan işçilerin yer altında 36 saat çalışırken, yer üstünde de ayrıca 9 saat de çalışma yaptırılabilmesi ya da yer altına inerken ve yer üstüne çıkarken geçen ve normalde çalışma süresinden sayılan sürelerin 36 saat dışında değerlendirilmesi yorumlarına yol açabilecek bir düzenlemeye gidilmiştir.

Üst komisyonda yine AKP’li milletvekillerinin önergesi ve oyları ile “maden” ifadesi eklenmiş ve maden dışındaki yer altında çalışan işçiler düzenleme kapsamı dışına itilmiştir.

Sonuç olarak Soma faciasının ardından gündeme gelen ve yer altında çalışan işçiler bakımından en çok önem taşıyan düzenleme, maden lobisinin baskısı üzerine AKP’li milletvekilleri tarafından adeta kuşa çevrilmiştir.

Sonuç olarak, madde metnindeki “maden” ve “yer altındaki” ifadeleri çıkarılmalı, madde ilk haliyle yasalaşmalıdır.

Madde 8- Bu maddeye göre kamuda çalışan taşeron işçilerin kıdem tazminatları -iş sözleşmeleri kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde sona ermesi koşulu ile- çalıştıkları kamu kurum ya da kuruluşu tarafından ödenecektir.

İş Yasasının 2’nci maddesinde yer alan “ortak sorumluluk” ilkesi gereği, zaten asıl işverenler taşeron şirketlerin İş Yasası’ndan, iş sözleşmesinden veya toplu iş sözleşmesinden doğan yükümlülüklerinden taşeron şirket ile birlikte sorumludur. Yine İş Yasasının 6’ncı maddesi ve Yargıtay ilke kararları gereği, işçilerin yıllık izin ve kıdem tazminatı gibi haklarına ilişkin olarak, değişen taşeronlar ve kamu kurumlarında geçen hizmet sürelerinin birleştirilmesi gerekmektedir. Örneğin taşeron şirket işçinin kıdem tazminatını ücretini ödemediğinde, asıl işverenin işçiye söz konusu ödemeyi yapması ve ardından taşeronu ödeme tutarını rücu etmesi zaten mevcut yasal düzenlemelerin gereğidir. Ancak asıl işverenler bu sorumluluklarını uygulamada yerine getirmemektedir.

Bu madde ile AKP hükümeti, kendi yönettiği kamu kurum ve kuruluşlarının bu ayıbını bu düzenleme ile örtmeye çalışmakta, taşeronun kıdem tazminatını sorumluluğunu rücu edilmemek üzere kamuya yüklemektedir. Oysa asıl yapılması gereken, kâğıt üzerinde işveren olan, kamuya işçi temin etmek ve karşılığında komisyon almaktan başka hiçbir işlevi olmayan taşeronlaştırmaya son verilmesi, kamuda çalışan taşeron işçilerin kamu işçisi haline getirilmesidir.

Madde 10- Bu madde ile, 4857 sayılı Kanunun 41, 53 ve 63. maddeleri ve bu kanunun Ek 9. maddesi ile yeraltında çalışan maden işçilerine getirilen hakların oluşturacağı maliyet artışının fiyat farkı olarak alt işverene ödenmesi hükmünü düzenlenmektedir.

Soma Faciası sonrası madenlerle ilgili olarak bu tasarıyla yapılmaya çalışılan ancak henüz TBMM’nin kabul edip kanunlaştırmadığı düzenlemelerin maden işletmeleri için bir miktar maliyet getirmesi anlaşılabilir bir durumdur. Ancak tasarı henüz Plan ve Bütçe Komisyon’undan çıkmadan, yasalaşmadan, diğer bir ifadeyle TBMM’nin iradesi oluşmadan ilgili Bakanlık olan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’nın maden işletmeleri için alelacele bir düzenlemeyle fiyat farkı maddesi getirmesi “etik” değildir.

Diğer taraftan, TKİ Genel Müdürlüğü’nün maddenin görüşülmesi sırasında tarafımızca yöneltilen ihalesiz, yönetim kurulu kararı olmaksızın ve süresinden önce yapılan sözleşme yenilemelerinin nasıl gerçekleştirildiği sorularına bir açıklama getirememesinin yanısıra fiyat farkının gerekçelerini de anlatamaması, bir etki analizi çerçevesinde fiyat farkının gereklerini rakamlandırması, Bakanlık ve TKİ’yi şaibeli bir duruma düşürmüştür. Üstelik TKİ ve Bakanlık yetkilileri Komisyona her gelişlerinde birbirinden çok farklı rakamlar vererek gerçekte fiyat farkı talebi için haklı gerekçe ve çalışmaları olmadığını ortaya koymuşlardır. Komisyonunda iktidar milletvekillerini de rahatsız eden bu durum maalesef Genel Kurul safhasına kadar gerekli bilgiler ilgili kurum ve Bakanlık tarafından verilecektir gerekçesiyle oylanarak kabul edilmiştir.

Bakanlık ve ilgili kurumun veremediği maden işletmelerine ilişkin gerçek bilgiler tarafımızdan temin edilip ilgililere sorulduğunda yine ilgili Bakanlık ve TKİ yetkililerinden cevap alınamamıştır.

Örneğin TKİ’nin örnek gösterdiği bir firmanın 2013 hasılatı 344 milyon liradır. Yeraltı ve yer üstünde toplam 4700 kişinin çalıştığı bu firmada total işçilik maliyeti (bir işçi için 2013’de maliyet 3 bin lira olarak hesaplansa dahi) 170 milyon lirayı geçmemektedir. İşletmelerin zarar edip kapanacaklarını nasıl iddia edebiliyorsunuz sorumuza yanıt alınamamıştır.

Ayrıca 2013’de asgari ücret her bir işçi için 2 kat olsa dahi 3 bin lira maliyet oluşmamaktadır. Asgari ücretin 2 misli uygulanmasından işletmeler için ilave ne kadar maliyet artışı bekliyorsunuz sorumuza da bir yanıt alınamamıştır.

Madde 11- Bu madde ile kamuda hizmet alımı yönteminin kapsamının genişletilmiştir. Nitekim 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62. Maddesinin e) bendinin (1) numaralı alt bendinde hangi işlerin yardımcı işler olarak tanımlanacağını idareler itibarıyla belirleme yetkisi Bakanlar Kurulu’na verilmiştir. Bu durum açık bir biçimde Anayasanın 128. maddesine ve kamu personel mevzuatına aykırıdır. Nitekim Anayasamızın 128. maddesi “Devletin, Kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yürütülür.” hükmünü haizdir. Bu çerçevede, kamu idarelerinde asli iş-yardımcı iş ayırımını yapma yetkisinin Bakanlar Kurulu’nun yetkisine bırakılması Anayasa ile çelişmektedir.

Her ne kadar Alt Komisyonunda yapılan değişiklikle bu belirleme yapılırken, “yerleşik Yargıtay içtihatları”nın dikkate alınacağı ve işçi, işveren ve memur konfederasyonlarından görüş alınacağı eklenmiş olsa da, yine alt komisyonunda ilave edilen “dikkate alınmak” ifadesi AKP’nin gerçek amacını gözler önüne sermektedir.

Tasarının ilk metninde İş Yasası’nın 2’nci maddesinin 7’nci fıkrasının esas alınacağı belirtilmiş olsa da, Komisyonunda yapılan değişiklik ile “esas alınma” çıkarılmış yerine “dikkate alınma” ifadesi eklenmiştir. Hukuksal olarak “esas almak” bağlayıcı bir norm iken, “dikkate almak” tavsiye niteliğinde bağlayıcı olmayan bir normdur. Bu düzenlemeye göre Bakanlar Kurulu, İş Yasası’nın 2’nci maddesinin 7’nci fıkrası ile Yargıtay içtihadını “dikkate alacak” yani isterse aksini kararlaştırarak, aslında asıl iş olan işleri yardımcı iş sayabilecek, böylece “işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektirme” koşulunun etrafından dolaşarak, koşulsuz şartsız bir taşeronlaştırmının olanağını yaratabilecektir.

Sonuç olarak, “yardımcı iş” kavramı gerek Alt İşverenlik Yönetmeliği gerek Yargıtay kararları ile sabittir. Hukuksal olarak karşılığı olan bir kavramın içeriğinin Bakanlar Kurulu tarafından doldurulması, yardımcı iş kavramının olağan sınırlarının ötesinde genişletilmesi riskini barındırmaktadır.

Diğer taraftan, aynı maddenin 2 numaralı alt bendinde idareye ait bir işyerinde yürütülen asıl işin bir bölümünün hizmet alım yöntemiyle verilmesinde var olan “yeterli nitelik veya sayıda personel bulunmaması” şartı da kaldırılarak hizmet alım sözleşmesinin kapsamı genişletilmiştir.

Madde 12- Bu madde, AKP hükümetinin “muvazaa” korkusunu gözler önüne sermektedir. Kamunun personel ihtiyacını karşılamayan, kamu kurum ve kuruluşları ile işletmelerini taşeronlaştırmaya teşvik eden, muvazaa kararlarını uygulamayarak kanun dışı taşeronlaştırmayı destekleyen AKP hükümeti, Anayasa’ya aykırı biçimde uygulamamakta ısrar ettiği muvazaa kararlarının benzerlerinin oluşmaması için, bu maddede detaylı düzenlemelere yer vermiştir.

Bu maddeye göre kamuda ihaleye çıkılmadan önce kamu kurum, kuruluşu ve işletmeleri Maliye Bakanlığı’ndan, kamu iktisadi teşebbüsleri, müesseseleri ve işletmeleri Hazine Müsteşarlığından, özelleştirme kapsamı veya programındaki kamu işletmeleri ise Özelleştirme İdaresi Başkanlığı’ndan uygun görüş almak zorunda olacaktır.

Bu kurallara aykırı biçimde ihaleye çıkılması ve/veya muvazaalı alt işverenlik ilişkileri kurulması halinde, kamunun uğrayacağı zarar bu zarara neden olduğu tespit edilen kamu görevlilerine rücu edilmek suretiyle tahsil edilecek, ayrıca bu kişilere bir aylık net ödemelerinin 5 katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır. Bir başka deyişle, bir hükümet politikası olarak teşvik edilen taşeronlaştırmının yol açabileceği milyonlarca TL’yi bulabilecek zararlar, kamu kurumlarındaki bürokratların sırtına yıkılacaktır.

Oysa muvazaanın önlenmesi, bu tür “polisye” önlemler ve “Deli Dumrul” cezaları ile değil, taşeronlaştırmının yasaklanması ve kamuya yeterli sayıda memur ve işçi alımı ile mümkündür.

Madde 13- Bu madde ile 4634 sayılı Kanuna bir geçici madde eklenerek Türkiye’nin 2015 yılında üstleneceği yirmiler grubu (G-20) dönem başkanlığı kapsamında yapılacak etkinlikler için 4734 ve 5018 sayılı kanun hükümlerinden 2014 ve 2015 yıllarında muaf tutulması amaçlanmaktadır. Bununla birlikte, Komisyonda maddenin görüşülmesi sırasında, 2015 yılına altı aydan daha kısa bir süre kalmışken söz konusu etkinliklerin tahmini maliyetinin ne olduğu ve bu kapsamda yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin neden ihale kanunları kapsamı dışında tutulduğu sorularımıza tatmin edici cevapların alınamamış olması ciddi bir problem oluşturmaktadır.

Madde 14- 4735 sayılı Kanunun 8. maddesine eklenen fıkra ile kamu kurum ve kuruluşlarına ait işyerlerinde çalıştırılan alt işverene ait işçileri kapsayacak olan bir toplu iş sözleşmesi, kamu işveren sendikalarından biri tarafından imzalanırsa işçilere yapılacak ücret artışının oluşturacağı maliyetin fiyat farkı olarak alt işverene ödenmesi hüküm altına alınmaktadır.

Hükümet bu konuda sendikalarla anlaştığını söylese de, düzenleme Anayasa’nın eşitlik ilkesine ve sendika seçme özgürlüğüne aykırılık içermektedir. Hiç kimse bir sendikaya üye olmaya ve üyelikten ayrılmaya zorlanamaz. Buradaki düzenleme kamu işveren sendikalarına üyeliği zorunla kılmakta ve alt işverene fiyat farkı ödemenin aracı olarak kullanılmaktadır. Sendikalar da yetki sorunlarında hükümetin üzerlerine gitmemeleri ve alt işveren işçilerini hükümet destekli örgütleyebilmeleri için böyle bir düzenlemeyi kabul etmişlerdir.

Madde 15- Kamuda sürekli nitelikteki hizmet alım sözleşmelerinin süresinin üç yıl olması düzenlenmiştir. Olumlu bir düzenleme gibi gözükmekle birlikte, alt işverenin alt işvereni (taşeronun taşeronu) gibi zincirleme alt işverenlerin türemesine ve çalışma koşullarının daha da kötüleşmesine yönelik tehlikeleri içermektedir.

Madde 16- Bu madde ile “uluslararası denizyolu ve havayolu taşımacılığı yapan araçların seyrüsefer halleri” İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nun kapsamı dışına çıkarılmıştır. Bu düzenlemeye gerekçe gösterilen, “uluslararası kural ve sözleşmelere uygunluk” trajikomik bir söylemin ötesine gitmemektedir. Seyir öncesi ve sonrası Kanun kapsamı içinde olan işlerin seyir sırasında Kanun kapsamı dışına çıkarılması anlaşılır değildir. Eğer uluslararası kural ve sözleşmeler İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’ndan daha ileri hükümler öngörüyor, başkaca kurallar getiriyorsa, bunların uygulanmasının önünde zaten engel yoktur. Ancak bu düzenleme ile amaç bunun sağlanması değil, seyir halinde, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nun hükümlerinin uygulanmamasını sağlamaktır.

Madde 17- Bu madde ile 6331 sayılı kanunun 6. Maddesinde değişiklik yapılarak meslek lisesi ve üniversite öğrencileri staj yaptıkları işyerlerinde toplam çalışan sayısına dâhil edilmeyerek, işyerinin iş sağlığı ve güvenliği yükümlülükleri hafifletilmektedir. İşyerlerinde alınması gereken önlemlerde öğrenci ve çıraklar çalışan olarak sayılmamaktadırlar. Oysa iş sağlığı ve güvenliği kavramı statüyle bağlantılı bir kavram değildir. Çalışma edimiyle bağlantılıdır. Uluslararası sözleşmelere aykırı olan bu düzenlemeye de karşı çıkmaktadır

Madde 19- Bu madde ile 10’dan az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyeri işverenleri ve işveren vekillerine, işyeri hekimi ya da iş güvenliği uzmanı istihdam etmek veya OSGB’lerden hizmet almak yerine, Bakanlıkça ilan eğitimleri tamamları şartıyla iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini (işe giriş ve periyodik muayeneler ile tetkikler hariç) yürütme hakkı tanınmaktadır. “Küçük ölçekli işyerlerini” korumak adı altında yapılan bu düzenlemenin dünyada emsali yoktur; işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanı olmak için belirlenen niteliklere ve gerekli belgeye sahip olmayan işveren veya işveren vekilleri, özel uzmanlık gerektiren, üniversite mezunu olmanın ötesinde ayrıca uzmanlık eğitimi alınarak ve ilgili sınavları başarı ile tamamlayarak

yapılabilen işyeri hekimliği ve iş güvenliği uzmanlığı hizmetlerini yapabileceklerdir. Bakanlığın ilan edeceği eğitimleri tamamlayan işverenler ve işveren vekilleri, ilkokul mezunu olsalar, sağlık ve güvenlik ile ilgili gerekli altyapıya sahip olmasalar bile fiilen işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının sorumluluklarını yerine getirebilecektir. Böyle bir düzenlemenin akılla, mantıkla, bilimle, teknolojiyle uzaktan yakından ilişkisi yoktur.

Madde 21- Bu maddeyle 6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Yasasının Geçici 6. maddesinin birinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- 41 inci maddenin birinci ve beşinci fıkraları ile 43 üncü maddenin ikinci ve dördüncü fıkralarında yer alan kurulu bulunduğu işkolunda en az yüzde üç üye şartı, Ekonomik ve Sosyal Konseye üye konfederasyonlara bağlı işçi sendikaları için yüzde bir olarak uygulanır.”

Ekonomik ve Sosyal Konsey perde bir kavramdır. Bu konseye üye konfederasyonlar sadece Türk İş, DİSK ve Hak İş dir. Taslak bu konfederasyonların adını açıkça anarak yapılan eşitsizliği görünür kılmak yerine “Ekonomik ve Sosyal Konseye üye” kavramını kullanmış, Türk İş, DİSK ve Hak İş’i baraj oranını düşürerek taşeronlaşmanın kalıcılığı karşılığı ödüllendirmiştir.

Tasarı ile toplu sözleşme yapabilmek için yetki alma şartı olan işkolu genelinde işçilerin yüzde 1’ni örgütlemiş olma hakkı için son toplantısını 5 Şubat 2009 da yapan, 12 Eylül 2010 Anayasa Referandumunda hükümetin “Ekonomik ve Sosyal Konseyi Anayasal bir kurum haline getiriyoruz.” diye övündükleri, 3 ayda bir toplanması gerekirken 5 yılı aşkın süredir toplanmayan bir kurum olan Ekonomik ve Sosyal Konseye üyelik şartının getirilmiş olması, bir diğer deyişle sadece 3 işçi konfederasyonlarına üyelik şartının getirilmesi, diğer bağımsız sendikalara bu hakkın yüzde 3 olarak uygulanması ayrımcılık yaratan bir düzenleme olup, Anayasa’ya da aykırıdır,

İşkolu barajı ILO’nun 87 ve 98 Sayılı Sözleşmeleri başta olmak üzere Türkiye’nin tarafı olduğu uluslararası sözleşmelere aykırıdır ve tümüyle kaldırılmalıdır. Bütün bunlarla birlikte işkolu barajı yüzde 1’de sabitlense dahi Türkiye’deki 115 işçi sendikasıdan sadece 47’si toplu iş sözleşmesi yapabilecektir.

Dolayısıyla işkolu barajı tümüyle kaldırılmalıdır. En azından hali hazırda toplu iş sözleşmeleri bulunan ancak baraj altı olan sendikaların sendikal yaşamdan çekilmemesi, üyelerinin de sendikasız ve toplu iş sözleşmesiz kalmaması için bir tür geçiş süreci öngörülmelidir. Aksi takdirde, işkolu barajının yüzde 1’de sabitlenmesi, mevcut durumu geliştirmeyecek, aksine ilerleyen dönemde daha da geriye götürebilecektir.

Madde 26- Bu madde ile Katma Değer Vergisi Kanununun 17. maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendindeki ibare SPK’ya tabi borsalarda işlem görmek üzere ithali, borsaya teslimi ve borsa üyeleri arasında el değiştirmesi şeklinde değiştirilmiştir. Ancak, değişikliğe Kübik Virconia’nın alınmamasının bir unutkanlık mı olduğu yoksa bilerek mi yapıldığı anlaşılmamıştır. Her halükarda konunun düzeltilmesi gereklidir. Bilindiği gibi kübik virconia tek taş pırlantayı ifade etmekte olup önemli bir taşdır.

Madde 28- Bu madde ile 3201 sayılı Kanunun 5. Maddesine eklenen fıkra ile yurtdışında çalışanların yurtdışında geçen sürelerinin borçlanması değişikliğe gidilerek borçlanma süresinin tespitinde borçlanma talebinde bulunulan tarihler arasındaki son tarihten geriye doğru borçlanma yapma yükümlülüğü getirilerek yeni bir ayrımcılık yaratılmıştır. Türkiye’de ikamet eden bir sigortalı borçlanma yapmak istediği takdirde istediği zaman aralığını borçlanabilirken, yasa tasarısıyla getirilen düzenleme nedeniyle bu imkân yurtdışında yaşayan yurttaşlarımız açısından kısıtlanmıştır. Bu da sigortalılar için emekli aylıklarının daha düşük bağlanmasına neden olacaktır.

Madde 30- 3201 sayılı Yurt Dışında bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlik Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun 5. maddesine eklenen fıkra ile yurt dışında geçen sürelerin tamamı veya istenildiği kadarına borçlanma hakkı veren bir düzenleme. Borçlanma iyi gibi gözükse de, borçlanma taleplerine istinaden yapılacak borçlanma süresinin tespitinde ibraz edecekleri belgelerde kayıtlı bulunan tarihler arasındaki son talihten geriye doğru olmak üzere gün sayılarının esas alınacak olması bağlanacak aylık miktarında yüzde otuz nispetinde eksik maaş bağlanmasına neden olmakta, bu da hak kaybı anlamına gelmektedir.

Yurtdışında geçen hizmet sürelerinin borçlanmasına olanak verilirken, yurt içinde, emeklilik yaşını doldurmuş olmasına rağmen prim gün eksiği olması nedeniyle emekli maaşına erişemeyenlere ilişkin olarak bir düzenleme yapılmadığı gibi, kamuoyunda EYT olarak bilinen emeklilikte yaşa takılanların sorunlarının çözümü için bir düzenleme yapılmamış, bu konuda verdiğimiz önergeler de AKP çoğunluğunca red edilmiştir. Hükümetin tasarısındaki bu teklifi sorun çözmekten çok, kuruma kısa vadede sıcak para girişi sağlama amacından başka bir hüküm taşımadığı açıktır.

Madde 37- 5502 sayılı Kanunun 28 inci maddesine bir fıkra eklenerek “Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü bünyesinde çalıştırılmak ve yirmi kişiyi geçmemek üzere sözleşmeli olarak uzman personel istihdam edilebilmesi imkânı getirilmiştir. Bununla birlikte, “Bu şekilde çalıştırılacak olanlardan Kurumca belirlenecek en fazla on kişiye ödenecek ücret, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenlerin sözleşme ücreti tavanının dört katını, geri kalanlar için ise üç katını geçemez ve bunlara bu fıkra da belirtilen ücret dışında herhangi bir ödeme yapılamaz.” hükmü ile söz konusu personelin farklı bir ücret rejimine tabi olması öngörülmüştür.

Bununla birlikte, kamuda bir kurumda mevcut ücret rejiminin dışında personel çalıştırılması doğru değildir. Eğer SGK’nın bu madde kapsamında çalıştırılmak üzere personel ihtiyacı varsa ve bu niteliklere uygun personeli yoksa diğer kamu kurumlarından sürekli veya geçici transfer yoluyla bu ihtiyacı karşılaması mümkündür. Diğer taraftan, bu madde kapsamında mevcut ücret rejiminin dışında personel istihdamı 666 sayılı HKH’nın eşit işe eşit ücret verilmesi prensibine de aykırıdır.

Madde 41- Bu madde ile Sosyal Güvenlik Kurumu’nun muafiyetleri düzenlenmiştir. Adil yargılanma, Anayasa’nın 36. maddesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 6. maddesinde güvence altına alınan temel bir haktır. Adil yargılanma ilkesinin bir gereği olarak yargılama faaliyetinde davacı ve davalı tarafların eşit hak ve imkânlarla sahip olması gerekmektedir. Kendisini diğer tarafla eşit hissetmeyen veya kanunen böyle muamele görmeyen tarafın adil yargılandığından söz edilemez. Hal böyleyken Sosyal Güvenlik Kurumu’nun her türlü dava ve icra işlemlerinde teminat yatırma mükellefiyetinden muaf olması ama yargılamanın diğer tarafının muaf olmaması yargılama diyalektiği bakımından eşitlik ilkesini ihlal etmektedir. Maddenin ikinci fıkrası ile Kurum aleyhine hükmedilen alacakların tahsili için öncelikle Kurum’a başvuru şartı getirilmiştir. Oysa Sosyal Güvenlik Kurumu’nun yargılama neticesinde alacağı doğduğunda karşı tarafa başvuru şartı bulunmamaktadır. Bu durum da eşitlik ilkesine aykırıdır. Maddenin 3. fıkrasına göre Sosyal Güvenlik Kurumu’nu vekil sıfatıyla temsile yetkili olan I. hukuk müşaviri, hukuk müşaviri ve kadrolu avukatların vekâletname kullanmaması bu nedenle de vekâletnamelere pul yapıştırılmaması öngörülmüştür. Pul gelirleri ile Türkiye Barolar Birliği nezdinde sosyal güvenlik, sosyal yardım ve dayanışma hizmetlerinde kullanılmak üzere yarısı olan “Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu” kurulmuştur. Bu yardımlardan yararlanma koşulu ise baro levhasına kayıtlı avukat olmaktır. Pul kullanmayarak Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu’na katkı sunmayan Sosyal Güvenlik Kurumu avukatlarının pul kullanan diğer avukatlarla Fon’dan eşit hizmet alması eşitlik ilkesini zedeleyici niteliktedir.

Madde 44- Bu madde ile 5510 sayılı Kanun’un 28 inci maddesinin sekizinci fıkrasında yer alan “malûl” ibaresinin “ağır engelli” şeklinde değiştirilmesi, otistik veya down sendromlu çocuğun anne veya babasının erken emekliliğini düzenlemektedir.

Otizm ve down sendromu konusunda ailelere verilen destek ülkemizde eksiktir. Eğitim sisteminde ailenin de eğitime evde destek vermesi, okul ile aile arasında düzenlenememiş, tüm sorumluluk ve bilginin edinilmesi ailenin ilgisine bırakılmıştır. İş yaşantılarını da otistik veya down sendromlu çocuklarına göre düzenleyen anneler ve babalar, çocuklarının eğitim, sağlık, bakım, gelişim ve diğer sorunlarına zaman ayırmak için işyerlerinden talep ettikleri izinler için de çeşitli sıkıntılar yaşamaktadırlar. Otistik ve down sendromlu çocukların bir meslek sahibi olup olamayacakları, ölümlerinden sonra çocuklarına ne olacağı da ailelerini kaygılandırmaktadır. Emeklilik talebinde bulunmak isteyen ve otistik veya down sendromlu çocuğunu belli bir yaşa kadar maddi olanak, destek ve çabasıyla büyümüş ailelerde anne ya da babadan birinin erken emekli olmasının sağlanması, otistik çocuğuna ilerleyen yaşlarda bakan ailelerin ve çocukların mutluluklarını ve güven duygularını sağlayacak, aynı zamanda da bakım yüklerini azaltacaktır.

Bu kapsamda ilgili maddeye “ve emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanması talebinde bulunan sigortalılardan otistik spektrum bozukluğu veya down sendromu tanısı konulmuş çocuğu bulunan anne ya da babadan birinin,” ibaresi de eklenerek emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanması talebinde bulunan sigortalılardan otistik spektrum bozukluğu veya down sendromu tanısı konulmuş çocuğu bulunan anne ya da babadan birinin de 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 31/5/2006 tarihinden sonra geçen prim ödeme gün sayılarının dörtte birinin, prim ödeme gün sayılarının toplamına eklenmesi ve eklenen bu sürelerin emeklilik yaş hadlerinden de indirilmesine yönelik değişikliğin yapılması uygun olacaktır.

Madde 52- Maddede yapılan düzenleme ile “kurum (SGK), ödeme kapsamındaki sağlık hizmetleri ve/veya ürünleri listelerine girmek, bu listelerde kalmak veya listelerde değişiklik yapmak için başvuruda bulunan ya da kurumla sözleşme yapmak için başvuran, gerçek veya tüzel kişilerden yıllık ücret ve/veya başvuru ücreti alınması hususunda yetkilidir. Buna ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.” denilerek, kuruma gelir getirmek hedeflenmiş ancak, tek taraflı olarak kullanılacak bu yetki ile anlaşmalı eczanelerin zorda kalabileceği düşünülmemiştir. Bu ücretin ne kadar olacağı bakanlığın insafına bırakılmıştır.

Ayrıca bir başka düzenleme ile de hizmet sunucuları içinde yurtiçi tedarikçilere teşvik uygulaması yapılırken ithalatçı imalatçı farkı gözetilmemiştir.

Madde 60- Madde ile genel sağlık sigortası ile ilgili olarak, tescili yapılmış olup da primini ödemiş olanlara ve hiç yaptırmayanlara yönelik düzenleme yapılmıştır. Maddeden anlaşıldığı kadarıyla Genel Sağlık Sigortasında beklenen işlerlik ve verim alınamamış, prim ödeme oranı çok düşük seviyelerde kalmıştır. Nitekim 7,5 Milyon vatandaşın tahsil edilemeyen 9,1 milyar TL borcunun olduğu ortaya çıkmıştır. Bilindiği gibi Genel Sağlık Sigortası Uygulaması’na göre herhangi bir sosyal güvenlik sisteminde bulunmayan vatandaşların sigorta kapsamına alınması için gelir testinin yapılması zorunludur. Ancak bu uygulamadan yeterince haberdar olmadığı için kapsamdaki vatandaşların sadece yüzde 5’i gelir testi yaptırmış, yüzde 95’inin geliri ise resen idarece yaptırılarak vatandaşa 9,1 milyar TL borç çıkartılmıştır.

Madde ile vatandaşın gelir testi yapabilmesi için bir süre uzatımı öngörülmüş ancak prim borçları gelir testi yapıldığı tarihten itibaren değil kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren geriye doğru işletilmiştir. Sonuç olarak vatandaş almadığı sağlık hizmetinin bedelini prim olarak ödemek zorunda bırakılmıştır. Kısa bir süre sonra bu borçlara ilişkin tebligatların vatandaşların evine gönderilmesi beklenmektedir.

Madde 65- Tasarının 65'inci maddesi ile 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 56 madde ile Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığında Devlet Memurları Kanununun 4'üncü maddesinin (C) fıkrası kapsamında istihdam edilen geçici personele ödenmiş olan fazla çalışma ücretlerinin prime esas kazancın hesabında dikkate alınmamasının öngörülmesi, ilgili personelin hak kaybına neden olacağı gibi, Anayasa ile teminat altına alınmış olan sosyal güvenlik hakkının korunma ilkesine de ters düşmektedir.

Madde 66- Tasarının 66. maddesi ile 5510 sayılı kanuna eklenen geçici 59 uncu madde ile Manisa İlinin Soma İlçesinde meydana gelen maden kazası sonucunda ölen sigortalının; Kuruma olan her türlü borçları terkin edilmesi, hak sahiplerine 32'nci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde öngörülen şartlar aranmaksızın bu Kanun hükümlerine göre aylık bağlanması, Kanunda öngörülen primlerin eksik olan kısmı Maliye Bakanlığınca Kuruma ödenmesi, ölen sigortalının anne ve babasına gelir ve aylık bağlanmasında, 34'üncü maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelirinin asgari ücretin net tutarından daha az olması ve diğer çocuklarından hak kazanılan gelir ve aylıklar hariç olmak üzere gelir ve/veya aylık bağlanmamış olması şartları aranmaması, ölen sigortalının eş ve çocuklarından birisi, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden birisi olmak üzere toplam bir kişinin 3713 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi uyarınca istihdam edilmesi ve böylece vahim iş kazası sonucu hayatını kaybeden maden işçilerimizin geride kalan aile bireylerinin yaralarının olanaklar ölçüsünde sarılması Anayasamızın gereğidir. Verilen sözlerin tutulması da hükümet olmanın vazgeçilmez gereğidir. Bununla birlikte, bu düzenleme hakkaniyete uygun değildir. Anayasamızın Sosyal Hukuk Devleti olma görevi, eşitlik ilkesi dikkate alınarak söz konusu düzenlemenin iş kazası sonucu hayatını kaybeden ve aynı açt sonuçları yaşayan tüm işçilerin geride kalan ailelerini de kapsayacak şekilde yapılması zorunludur.

Madde 67- Bu madde ile 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 7. maddesine iki fıkra eklenmiştir. Eklenen birinci fıkra uyarınca 5510 sayılı Kanun ile diğer sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan ve İş Mahkemelerinin görev alanına giren hizmet tespiti hariç uyuşmazlıklarda Kuruma başvuru yapılması dava şartı olarak belirlenmiştir. Sosyal Güvenlik Kurumu'nun sulh yolu ile uyuşmazlık çözme yetisi bulunmadığından öngörülen zorunlu başvuru vatandaşın hakkına gecikmeli kavuşmasına sebebiyet verecek niteliktedir. İkinci fıkra ile hizmet tespiti davaları düzenlenmiştir. Hizmet tespiti davası, sigorta bildirimi yapılmadan çalışan işçinin, sigortasız geçen süresini sigortalı hale getirebilmek için görevli ve yetkili İş Mahkemelerinde, İş Mahkemesi bulunmayan yerlerde Asliye Hukuk Mahkemeleri aracılığıyla açtığı davadır. Bu husus 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 86. maddesinde "Aylık prim ve hizmet belgesi işveren tarafından verilmeyen veya çalıştıkları Kurumca tespit edilemeyen sigortalılar, çalıştıklarını hizmetlerinin geçtiği yılın sonundan başlayarak beş yıl içerisinde iş mahkemesine başvurarak, alacakları ilâm ile ispatlayabilirlerse, bunların mahkeme kararında belirtilen aylık kazanç toplamaları ile prim ödeme gün sayıları dikkate alınır." denilerek düzenlenmiştir. Hizmet tespiti davası, sigorta bildirimi yapılmadan çalışan işçinin, sigortasız geçen süresini sigortalı hale getirebilmek için görevli ve yetkili İş Mahkemelerinde, İş Mahkemesi bulunmayan yerlerde Asliye Hukuk Mahkemeleri aracılığıyla açtığı davadır. Bu husus 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 86. maddesinde "Aylık prim ve hizmet belgesi işveren tarafından verilmeyen veya çalıştıkları Kurumca tespit edilemeyen sigortalılar, çalıştıklarını hizmetlerinin geçtiği yılın sonundan başlayarak beş yıl içerisinde iş mahkemesine başvurarak, alacakları ilâm ile ispatlayabilirlerse, bunların mahkeme

kararında belirtilen aylık kazanç toplamaları ile prim ödeme gün sayıları dikkate alınır.” denilerek düzenlenmiştir. Hizmet tespit davasının işveren ile birlikte Sosyal Güvenlik Kurumu aleyhine açılması gerekmekte olup, 3 ana koşulu vardır. Bunlar:

- a) Sigortasız çalışma,
- b) Çalışmanın kuruma bildirilmemiş veya kurumca saptanmamış olması,
- c) 5 yıl içinde dava açılmasıdır.

Sonuç olarak hizmet tespiti davasının esas nedeni kayıt dışı ekonomi olup, Sosyal Güvenlik Kurumu’nun denetim ve kontrol görevini yeterince yerine getirememesi nedeniyle bu davalar açılmaktadır. Hizmet tespiti davalarının davacıları ise yoksul ve ihtiyaç sahibi vatandaşlardır. Tasarı ile öngörülen düzenlemeye göre Sosyal Güvenlik Kurumu, hizmet tespiti davalarında Davalı yerine fer’i müdahil olacaktır. Üstelik hukukumuzda fer’i müdahilin hükmü tek başına temyiz hakkı mevcut değilken öngörülen düzenlemeye göre Sosyal Güvenlik Kurumu hükmü tek başına temyiz edebilecektir. Usul hukuku, mahkemelerde görülen yargılama ve işlerin ne şekilde yürütüleceğini konu almakta olup, yüzyılların birikimiyle şekillenmektedir. Tasarı ile öngörülen düzenleme usul hukukunun temel normlarına aykırıdır. Tasarı ile amaçlanan, Sosyal Güvenlik Kurumu’nun hizmet tespiti davalarında Davacılara vekâlet ücreti, bilirkişi ve tanık ücretleri gibi masrafların ödememesidir. Hizmet tespiti davalarında aslında sigortasız çalıştıran işverenlerden bu masrafları alma imkânı bulunmamaktadır. Bu düzenleme hizmet tespiti davalarının davacıları olan yoksul ve ihtiyaç sahibi kimselerin hak arama özgürlüğü kısıtlayıcı niteliktedir.

Madde 74- Madde ile bazı kurumlara ve Afyon Kocatepe Üniversitesine kadro ihdasına yönelik bir düzenlemedir. Burada dikkati çeken husus, Başbakanlığa İki Genel Müdür Yardımcısı, yirmi Daire Başkanı ve 380 adet Sektörel İzleme ve Değerlendirme Raportörü kadrosu verilmesidir. Bu kadrolar gereksizdir. Çünkü Başbakanlık istediği kurumlardan istediği personeli görevlendirme ile kullanabilmektedir.

Madde ile ayrıca 35.000’i bu yılın sonuna kadar kullanılmak üzere toplam 40.000 öğretmen kadrosu tahsis edilmiştir. Sayıları 300.000’in üzerinde olan ve atanamayan öğretmen adayının bulunduğu bir ülkede 40.000 kadro çok yetersizdir. Nitekim komisyon çalışmalarında verilen bilgilere göre, Milli Eğitim Bakanlığı’nın bu yıl için 120.000 öğretmen açığı vardır. Partimiz bu açığın kapatılmasını teminen 100.000 kadro tahsis edilmesi için önerge vermiş ancak bu önerge AKP Milletvekillerinin verdiği oylarla reddedilmiştir. Bakanlık öğretmen açığını mali olanakların yetersizliği sebebiyle kadrolu değil, ücretli öğretmenlerle kapatmaya çalışmaktadır. Yine bize verilen bilgilere göre, bakanlık aylık ücreti 800 ila 1.200 lira arasında değişen 50.736 ücretli öğretmen çalıştırmaktadır. Yani eğitim sistemi bir çeşit taşeron uygulamasıyla karşı karşıyadır. Öğretmen arz ve talebi bir an önce dengelenmeli, ciddi bir eğitim planlaması yapılmalı ve ülkenin ihtiyacı kadar öğretmen yetiştirmesi konusunda çalışmalar bir an önce başlatılmalıdır. Görüşmeler esnasında Milli Eğitim Bakanı’nın her yıl Türkiye’de kaç tane öğretmen adayının mezun olduğu konusunda bilgi sahibi olmadığı düşünüldüğünde Bakanlığın bu konunun ne kadar uzağında olduğu açıktır.

Madde 75 ve 76- Torba Kanun tasarısında en sorunlu maddelerden ikisi vergi afları ile ilgili olan 75. ve 76. maddelerdir.

Kömür madenlerinin düzeni ve denetimi amaçlı bir tasarıya bu tür tartışmalı maddelerin konulması daha öncede belirtildiği üzere her şeyden önce etik değildir. Bu hayatını kaybeden madencilerin acılarının istismar edilmesidir.

Ayrıca konunun şekil yönünden bir sakıncası da vergi ile ilgili af veya af benzeri düzenlemelerin mutlaka ayrıntılı bir çalışma sonucu kanun tasarısı olarak TBMM gündemine gelmesi gereğidir. Bu söz konusu maddeler ise hiçbir ayrıntılı çalışma yapılmadan, hiç tereddütsüz birilerinin çıkarları için getirilmiş ve anlaşıldığı kadarıyla iktidarca iktidar milletvekillerine teklif olarak verdirilmişlerdir. Komisyon çalışmaları sırasında bu konuya esprili bir yaklaşımla “Hükümet teklifi” denilmiştir, ama aslında durum maalesef tirajı komiktir.

Önceleri Komisyon toplantılarına katılmayan ancak daha sonra muhalefetin ısrarı üzerine Komisyon çalışmalarına az bir süre katılan Maliye Bakanı Mehmet Şimşek’in Komisyon’da yaptığı konuşmadan bazı bölümleri çok ilginç bulduğumuz için tutanaklardan doğrudan alıntılıyoruz;

“Şimdi, “Bu bir teklif.” deyip geçebilirim ama yapmayacağım. Ama, gerçekten de bu, parti grubumuz tarafından getirilmiş bir tekliftir. Maliyenin mutfağında üzerinde çalışılmış, hazırlanmış yani bizim önceden planlayıp, kurgulayıp, üzerinde yoğun bir şekilde düşünüp o anlamda getirdiğimiz bir düzenleme değil.”

“Değerli arkadaşlar, kasa alacakları burada, bu düzenlemede af kapsamında, daha doğrusu affa en yakın düzenlemedir. Dolayısıyla, orada da benim yine prensip olarak görüşüm, bu türden düzenlemelerin olmaması yönündedir.

Şimdi, arkadaşlar bazı sorular sordular “Yeni bir sayfa mı açıyoruz?” Yok, hence yeni bir sayfa açılması için bir durum söz konusu değil. Yani, biz otururuz, bu Komisyon, bu Mecliste çok büyük bir reform yaparız ve bu reformun bir parçası olarak geliriz size “Biz mükelleflerle yeni bir sayfa açıyoruz.” deriz, siz de belki bunu takdir edersiniz ama şu anda o durumda değiliz; tam aksine, bir buçuk-iki yıl önce bu Komisyona gönderdiğim tasarı duruyor burada. Bu çok rahatsız edici. Dolayısıyla, şahsen ben yeni bir sayfa diye görmüyorum.”

Maliye Bakanı’nın açık itirafıyla Maliyenin mutfağında hazırlanmamış olan ve Maliye Bakanının bizzat katılmadığını açıkladığı bir teklifin Komisyondan geçmesi ve TBMM Genel Kuruluna iktidar milletvekillerinin oylarıyla gönderilmesi devlet adına maalesef bir utanç vesilesidir. Çünkü bu teklif Maliye Bakanınca savunulmazken Maliye Müsteşarı ve diğer Maliye bürokratlarınca ise savunulmuş ve kabullenilmiştir.

Vergi, devlet egemenliğinin hem simgesi hem de yaşama geçirilmesidir. Çağdaş güçlü bir devlet, çağdaş, herkesi adil bir şekilde kavrayan güçlü bir vergi sistemi gerektirir. Türk vergi sistemi AKP iktidarı sürecinde maalesef ileri gideceğine geri gitmiştir. 2011 Yılında çıkarılan KHK’lerle de denetim sistemi çökünce vergi sistemi daha da gerilere gitmiş ve zayıflamıştır. Özellikle son yıllarda vergi denetimlerinin siyasi mülahazalarla yapılıyor oluşu ve Gelir İdaresi Başkanlığı’nın tam bir siyasi kuruma dönüştürülmüş olması devleti de güçsüzleştirmiş ve etkin bir vergi sistemi kurulması hedefinden uzaklaştırmıştır. Bunun sonucu kayıtdışılık artmış ve kontrolü yapılamaz bir noktaya gelinmiştir.

Torba tasarıda bulunan maddelere gelince; 75. madde kesinleşmiş alacaklarla ilgili bir düzenleme, 76. madde ise kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar hakkındadır. İktidarın sadece bu 2 konuda af düzenlemesi yapmış olması ilginç ve önemli anlamlar taşımaktadır.

Adalet ve Kalkınma Partisinin 12 yıllık döneminde 8 adet irili ufaklı af düzenlemesi yapılmıştır. En son ve en kapsamlı düzenleme 2011’de Genel Seçimler öncesi yapılmıştır. 6111 Sayılı bu Kanun düzenlemesiyle,

- Kesinleşmiş Alacaklar,
- Kesinleşmemiş veya Dava Safhasında Bulunan Alacaklar,
- İnceleme ve Tarhiyat Safhasında Bulunan Alacaklar,
- Pişmanlıkla yada Kendiliğinden Yapılan Alacaklar,
- Gelir ve Kurumlar Vergisi Matrah Artırımı,
- Katma Değer Vergisi Artırımı,
- Gelir ve Kurumlar Vergisi Stopaj Vergisi Artırımı,
- Kayıtlarda Bulunmayan Stok ve Envanter Beyanı,
- ÖTV Beyanı,
- KDV Beyanı,

gibi konularda af yasası kapsamındaki iken bu sefer iktidarın özellikle “Kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar” hakkında af getirirken araya da asıl amacı perdelemeye yönelik sadece kesinleşmiş alacaklar hakkında düzenleme yapması manidardır. Hâlbuki Maliye Bakanı Mehmet Şimşek’in komisyonda yaptığı açıklamalara göre Gelir İdaresinin mükelleflerden tahsil edemediği 67 milyar Türk Lirası bir alacak bulunmaktadır. (17.6 milyar TL Gelir Vergisi, 5.8 milyar TL Kurumlar Vergisi, 7.5 milyar TL Motorlu Taşıtlar Vergisi, 4.7 milyar TL ÖTV, 23.5 milyar TL Dahilde alınan KDV ve 7.9 milyar TL diğer vergiler) Bu alacığın dağılımında kesinleşmiş alacaklardan ziyade dava safhasında bulunan ve diğer alacaklar önemli yer tutmaktadır.

Kamuoyu, çok daha kapsamlı ve önemli alacaklar dururken sadece 2 alacak türünün af kapsamına alınması durumunu, 17 Aralık sürecini ve bu süreçte adı geçen, medya havuzuna ve Başbakan’ın para havuzuna nakit aktarmak zorunda kalan iktidar müteahhitlerini kurtarma düzenlemesi olarak görmüştür ve bu durum yanlış da değildir. Komisyonda bir ara iktidar milletvekilleri düzenlemeyi sınırlayarak bu mülahazaları ortadan kaldıracakları sözünü vermişlerse de bunu da gelen talimatlar doğrultusunda yapamamışlardır. Bu düzenleme kara paranın aklanmasına ve rüşvetin izlerinin silinmesine yönelik skandal bir düzenlemedir.

İktidarın sınırlı vergi affı konusunda milletvekili sayısına güvenerek ısrarlı olduğunu görünce CHP Grubu mükellefler nezdinde hakkaniyeti de düşünerek tüm safhalar için vergi affının genişletilmesi teklifinde bulunmuştur. Ancak ne bu teklifler, ne de vergisini zamanında ödeyen mükelleflerin teşvik edilmesi yönünde yaptığımız teklifler iktidarcı kabul görmemiş ve maalesef red edilmişlerdir.

Madde 76- Madde ile; Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri, 31.12.2013 tarihi itibarıyla düzenledikleri bilançolarında gözükmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla ortaklarından alacaklı bulundukları tutarlar ile borçlu bulundukları tutarlar arasındaki net farkı beyan ettikleri takdirde, ödeyecekleri yüzde 3 oranında vergi ile bu işlemlerini meşrulaştırabileceklerdir.

Maliye Bakanı'nın da düzenlenmesine katılmadığını beyan ettiği bu madde, kaynağı belli olmayan girişlerinde yüzde 3 oranında vergi ile kayıtlara alınabilmesine olanak vermektedir. Örneğin TÜRGEV'e girdiği iddia edilen 99 milyon 999 bin 990 dolar para yüzde 3 vergi ile meşrulaşacaktır.

Madde tüm karşı önerilerimize rağmen AKP çoğunluğunca kabul edilerek tasarıda yer almıştır.

Madde 77- Maddedeki düzenleme ile yükseköğretim kurumlarının öz gelir karşılığı ödenekleştirilen tutarlardan ilgili ekonomik kodlarına aktarma yapmak suretiyle borçlarını ödeyebilecekleri ve bu gelirleri ile ilaç, tıbbi malzeme ve tıbbi cihaz alabileceklerinin amaçlandığı belirtilse de, asıl amacın başta Hacettepe Üniversitesi olmak üzere üniversite arazilerinin ranta açılması olduğu açıktır. Üniversiteler bu yolla geçici olarak borçlarını ödeyebilecekleri bir kaynak bulsalar bile, Hükümetin ve YÖK'ün kamu üniversitelerine yönelik olarak uyguladığı kaynak kısıtlamaları neticesinde sonrasında yeniden borç kıskacına düşeceklerinden bu durum bir işe yaramayacak, sadece eldeki arazilerin elden çıkmasına yol açacaktır.

Madde 90- Bu madde ile 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 47 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 47- Bakanlar Kurulu Kararı ile memleket kültürü için önemi haiz görülen eserler üzerindeki haklar, hak sahiplerinin münasip bir bedel talep etme hakları saklı kalmak kaydıyla, eser sahibinin ölümünden sonra, koruma süresinin bitiminden önce, kamuya mal edilebilir. Bu hususta karar verilebilmesi için eserin, Türkiye'de veya Türkiye dışında Türk vatandaşları tarafından vücuda getirilmiş olması gerekir.

Bakanlar Kurulu Kararında:

1. Eser ve sahibinin adı,
2. Hakları kullanacak makam veya müessese,
3. Hak sahiplerine, talep üzerine ödenecek bedelin nasıl belirleneceği ve bu bedelin hangi kurum tarafından ödeneceği,
4. Eserden gelir elde edilmesi halinde bu gelirin hangi gayelere tahsis edileceği, yazılır.

Bakanlar Kurulu Kararında belirtilen eserin, topluma ulaşması sağlanacak şekilde yayımlanması zorunludur.”

Bununla birlikte, ilgili kanunun “kamuya maletme” başlıklı maddesinin değiştirilmeden önceki halinde bir fikir ve sanat eserinin kamuya maledilebilmesi için eserin Türkiye'de veya Türkiye dışında Türk vatandaşları tarafından vücuda getirilmiş olması ve aynı zamanda yayımlanmış eser nüshalarının iki yıldan beri tükenmiş olması ve hak sahibinin uygun bir süre içinde eserin yeni bir baskısını yapmayacağını tespit edilmesi olarak tanımlanan üç şartın birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.

Yeni yapılan düzenlemeyle söz konusu üç şartın ikisi kaldırılmakta olup, bu durum telif hakkı sahiplerinin haklarının açık bir ihlalden başka bir şey değildir.

Madde 93- Madde ile 6831 sayılı Orman Kanununa eklenen bir ek maddeyle “Orman veya orman rejimine tabi alanların; mesire yeri, şehir ormanı, millipark, tabiat parkı, tabiat anıtı, yaban hayatı koruma ve geliştirme sahaları ve avlak olarak ayrılan kısımlarda, orman koruma ve yangınla mücadele için yapılacak yapı ve tesisler ile idarenin ve ziyaretçilerin zaruri ihtiyaçlarını karşılayacak olan taban alanı 250 metrekareyi ve kat adedi bir bodrum kat ve çatı arası hariç 2'yi geçmeyen yapılar Uzun Devreli Gelişme Planlarına veya Gelişme ve Yönetim Planlarına göre yapılır. Bu alanlar için imar planı şartı aranmaz....” hükmü getirilmiştir.

İktidar partisi bu maddeyle rantı öne çıkaran ve Devletin hukuk düzenini temelden sarsan yasal düzenlemelerine devam etmektedir. Bu bağlamda, özellikleri nedeniyle, 6831 sayılı Orman Kanunu, 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu ve 2873 sayılı Milliparklar Kanunlarına dayanarak, ulusal ve uluslar arası ekolojik, biyolojik, sosyal, kültürel, yaban hayatı vb. kriterlere sahip olduğu için özel koruma statüsü verilen alanlar ranta açılmakta ve korunan alanlar statüleri delinmektedir. Böylece bugüne kadar bu alanlarda hukuk dışı fiili durum yaratılarak yapılan yapılara ve hukuk dışı imar planlarının iptali için Orman Mühendisleri Odasınca açılan iptal davalarına hukuki dayanak sağlanmak istenmektedir.

Şöyle ki;

1- İstanbul Parkormanı tabiat parkında, onlarca lüks villanın yapılmasına yönelik olarak gizlice imar planı yapılıyor ve askıya alınmadan kabul ediliyor. Hukuksuz olarak yapılan imar planına kılıf hazırlamak için tasarıya hüküm eklenmiştir.

2- Yine hukuka aykırı olarak, alevi vatandaşlarımız için kutsal yer olan İstanbul Tuzla Hacet deresi Tabiat parkında, yapılan onlarca lüks villaların yürürlüğün durdurulması ve iptali için Orman Mühendisleri Odasınca açılan davanın önünü kesmek için hüküm eklenmiştir.

3- Orman ve Su İşleri Bakanlığınca hazırlanıp 18.03.2014 tarih ve 28945 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Milli Parklar Yönetmeliğinde, 2873 sayılı Milliparklar Kanununa aykırı olarak, uzun devreli gelişim planlarını bay-pas ederek, millipark alanlarında plan dışı tesis yapımına imkan sağlayan ve Orman Mühendisleri Odasınca Danıştay’da iptal davası açılan düzenlemeye yasal kılıf hazırlamak için hüküm eklenmiştir.

Maddeyle, sanki orman yönetimi, orman korunması ve orman yangınları ile mücadele için ormanlarda 6831 sayılı Kanuna göre tesis yapılamıyormuş görüntüsü altında, orman mevzuatına göre hiçbir engel bulunmayan yapıların gölgesinde korunan alanlarda taban alanı 250 metrekaare olan ve fiilen çatı arası ve bodrum dâhil 4 kat olan yapılara imarsız izin verilebileceği düzenlenmektedir. Esasen Hacet deresi tabiat parkında usulsüz olarak yapılan yapılar ile park ormanda mevzuata aykırı yapılan imar planına zemin hazırlanmaktadır.

Madde 97- 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 182. Maddesinde yapılacak değişiklik ile Türkiye Barolar Birliğince yayınlanmak üzere Resmi gazeteye gönderilen ancak yayınlanmayarak geri gönderilen yönetmeliklerin Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edilmesi koşuluyla yayınlanması düzenlenmiştir. Hâlihazırda Danıştay’da aynı konu ile ilgili görülen davada verilen yürütmeyi durdurma kararı bertaraf edilmekte ve Anayasa’ya aykırı bir düzenleme yapılmakta ve Adalet Komisyonunda görüşülen başka bir kanun tasarısındaki bu durum yasa tasarısıyla ayrıca düzenlenerek TBMM İçtüzük hükümleri ihlal edilmektedir.

Madde 100- 2577 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin 1. fıkrasının üçüncü ve dördüncü cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkra aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, 23/4/1981 tarihli ve 2451 sayılı bakanlıklar ve bağlı Kuruluşlarda Atama Usulüne İlişkin Kanuna Ekli (1) ve (2) sayılı Cetvellerde gösterilen unvanları taşıyan görevler ile farklı atama usullerine tabi olsalar dahi daire başkanı ve üstü görevlere, sivil memurlar hariç kolluk teşkilatlarının kadrolarına; açıktan, naklen veya vekaleten yapılan atama ve bu görevlerden alınma, bu görevlerle ilgili yer değiştirme, görev ve unvan değişikliği işlemleri hakkında verilen mahkeme kararlarının gereği, ilgilinin kazanılmış hak aylık derecesine uygun başka bir kadroya atanması suretiyle iki yıl içinde yerine getirilir. Bu görevliler hakkındaki mezkur işlemlerin uygulanması, telifisi güç veya imkansız zararları doğuran hallerden sayılmaz.

“Bu fıkranın üçüncü cümlesinde belirtilen işlemlerle ilgili mahkeme kararlarının yerine getirilmemesi ceza soruşturması ve kovuşturmasına konu edilemez; ancak disiplin hükümleri saklıdır.” denilmektedir.

Bu hüküm ile İdare kesinleşmiş yargı kararlarını atama işlemlerinde iki yıl uygulamama özgürlüğünü kazanmakta, daha sonrasında ise mahkeme kararlarının anlamını ortadan kaldıran bir düzenleme öngörülmektedir.

Siyasi iktidar kendisine yandaş olmadığı için, kendisine göre şu ya da bu görüşte olduğu için, şu hatırlı kişinin ricasını yasaya aykırı bulup yerine getirmediği için veya görevini gerektiği gibi yapmadığı iddiası ile bir kamu görevlisini görevden alıp bir başka İle veya İlçeye atayabilecektir.

Bu atama karşında hakkında işlem yapılan görevli yargıya başvurup, yürtmeyi durdurma kararı veya iptal kararı aldığında idare bu kararı iki yıl içerisinde uygulayabilecek. Üstelik uygularken aynı göreve değil görevlinin “kazanılmış hak aylık derecesine uygun başka bir kadroya” atayarak uygulayacaktır.

Somut örnekten gidecek olursak, bir kısım polis müdürleri “paralel yapı üyesi oldukları için”, görevlerinden alınıp bir başka ile atandıklarında, yargıya başvurup yürütmenin durdurulması kararı aldıklarında bu kararı idare iki yıl bekletip iki yıl sonra üstelik bir başka yere atayarak uygulayabilecektir. İki yıl sonra uygulanacak bir yargı kararının üstelik kazanılmış hak derecesine uygun bir başka göreve atanarak yerine getirilmesini yargı kararının uygulanması olarak kabul etmek, her şeyden önce mantık kurallarına aykırıdır.

Atama işlemlerinde telafisi güç veya imkânsız zarar yargıcın belirleme yetkisi yargıcın elinden alınmakta, yargıç atama durumlarında zarar oluştuğunu görse de telafisi güç zarar var diyemeyecektir. İdari yargıda hangi durumların telafisi güç zararlara yol açacağıın takdiri yargıca bırakılmıştır. Torba yasa iktidarın atama yapması durumları için yargıcın takdir yetkisini ortadan kaldırmaktadır. Torba yasada yer alan “Kamu görevlileri hakkında yapılan bu tür idari tasarruflar; telafisi güç veya imkânsız zararlar doğurmaz” hükmü gereği, atanan memurun aile düzeni parçalanmış olsa da, çocukları okullarından eşi işinden olsa da bu durum yasa buyurduğu için telafisi güç zarar olarak nitelendirilemeyecektir.

Yürtmeyi durdurma kararı verilebilmesi için telafisi güç veya imkânsız zarar ve açık hukuka aykırılık unsurlarının birlikte gerçekleşmesi zorunludur. Tasarı atama kararının telafisi güç ya da imkânsız zararlara yol açamayacağı hükmünü getirerek gerçekte atanma kararlarında idarenin yürtmeyi durdurma kararı vermesini olanaksız hale getirmektedir. İdari yargı önüne atama kararı geldiğinde yürtmeyi durdurma için gerekli iki koşullardan birisini yasa hükmü gereği yok sayacağından, açık hukuka aykırılık görse de yürtmeyi durdurma kararı veremeyecektir.

Tasarının hükmü açıktır;

- a. Kamu Görevlileri bir yere açıktan, naklen veya vekaleten atandığında,
- b. Kamu Görevlisi görevden alındığında,
- c. Kamu Görevlisinin yeri değiştirildiğinde,
- d. Kamu Görevlisinin görev ve unvan değişikliği yapıldığında,

bu işlemlere maruz kalan görevli yargıya gidip işlemi iptal ettirdiğinde veya yürtmeyi durdurma kararı aldığında bu kararı uygulamayan kamu görevlisi hakkında suç duyusunda bulunamayacak, yargı kararını uygulamayan kamu görevlisi ceza kovuşturmasına tabi tutulamayacaktır.

Yargı kararları herkesi bağlayacak ancak kendisini yargı kararı ile bağlı hissetmeyen kamu görevlisi ceza kovuşturmasına tabi tutulamayacak, Hükümet isterse yargı kararlarını yerine getirecek, istemezse yerine getirmeyecektir. Hükümet torba yasa tasarısı ile örtülü sıkıyönetim ilan etmektedir. Yasa Tasarısı özellikle yargı kararlarının uygulanmaması ve uygulamayanların ceza kovuşturmasının engellenmesi hükmüyle hukuk devletini askıya almıştır. Yargı kararlarının bağlayıcılığı ilkesi deforme edilerek Anayasanın 2. Maddesinde tanımlanan hukuk devleti ilkesi yok sayılmıştır.

Bu düzenleme Anayasanın 125. maddesindeki "İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır." Hükmüne ve Anayasanın 138. maddesindeki "Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir şekilde değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez" hükümlerine açıkça aykırıdır. Hükümet bu tasarıyı Anayasaya aykırılığını bile bile getirmektedir. Anayasa Mahkemesi kararlarının geriye doğru yürümeişini fırsat bilip, paralel dedikleri yapıyla hesaplaşmasına Türkiye Büyük Millet Meclisini alet etmektedir.

Diğer taraftan, bu madde ile Türkiye’de kamu görevlileri arasında farklı hukuk uygulamalarına zemin hazırlanmaktadır. Maddenin ilk halinde tüm kamu görevlileri için geçerli olacak bu uygulama verilen bir önerge ile değiştirilerek kapsam daraltılmıştır. Buna göre kamuda çalışan 5.152, büyükşehirlerde çalışan 1.922, büyükşehirlerle bağlı kuruluşlarda çalışan 1.382 ve mahalli idari birliklerinde çalışan 5 daire başkan yardımcısı ve üzeri toplam 8.461 kamu görevlisi, 259.140 polis ve 50.310 jandarma, subay, astsubay ve uzman jandarma toplam 317.911 kamu görevlisinin idareye karşı kazandığı davaların iki yıl boyunca uygulanamayacağı düzenlenmiş olmaktadır. Yani belirli bir unvanın üzerindeki ya da belirli nitelikteki kamu görevlileri için farklı bir hukuk sistemi yaratılmış olmaktadır. Hükümetin bu düzenleme ile üst düzey kamu görevlileri ve emniyet mensubu içindeki “paralel yapının” tasfiyesine dönük bir uygulama içinde olacağı anlaşılmaktadır.

Madde 102- Bu madde ile 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu’nun 4. maddesine eklenen fıkra neticesinde maliklerinin mülkiyet hakkının engellenmemesi, can ve mal güvenliği bakımından risk oluşturmaması kaydıyla, kamulaştırma veya kamulaştırma yoluyla irtifak hakkı tesisi işlemi yapılmaksızın kamu yararı kararına davalı olarak taşınmazların üzerinde teleferik ve benzeri ulaşım hatları, altında tünel, metro ve metro benzeri raylı taşıma sistemleri yapılabilecektir.

Bununla birlikte, taşınmazın üzerinden teleferik ve benzeri ulaşım hattının, altından tünel, metro ve benzeri raylı taşıma sisteminin yapılması neticesinde taşınmazın değerinin düşmesi muhakkaktır. Mülkiyet hakkı taşınmazın değerini de içermektedir. Yapılan bu işlemler neticesinde taşınmazın değeri düşeceği için taşınmaz mal malikinin mülkiyet hakkı ihlal edilmiş olacaktır. Bu nedenle de yapılan düzenleme anayasal bir temel hak olan mülkiyet hakkına aykırıdır. Diğer taraftan, bu düzenleme ile Ankara Yenimahalle Şentepe’ye yapılan ucube teleferik sistemi için Ankara Büyükşehir Belediye Başkanının korunacağı açıktır.

Madde 103- Bu madde ile 2942 sayılı Kanun’un 22. maddesi değiştirilmektedir. Kamulaştırmanın ve bedelinin kesinleşmesinden sonra taşınmaz malların kamulaştırma amacına veya kamu yararına yönelik herhangi bir ihtiyaca tahsisli lüzumu kalmaması halinde 22. madde hükümleri uygulanmaktadır. Yapılan düzenleme taşınmazı kamulaştırılan vatandaşların aleyhine olup, düzenlemede Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin mülkiyet hakkı konusunda verdiği emsal kararların aksine bir düzenleme tercih edilmiştir.

Madde 104- Bu madde ile 2942 sayılı geçici madde 9'un eklenmesi öngörülmüştür. Bu maddeye göre, Tasarı ile değiştirilen veya eklenen Kamulaştırma Kanunu'nun 22 nci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkrası hükümleri; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce gerçekleştirilen kamulaştırma işlemleri nedeniyle, kamulaştırılan taşınmaz malların eski malikleri veya mirasçıları tarafından bu taşınmaz malların geri alınması, bedel veya tazminat talebiyle açılan ve henüz kesinleşmeyen davalarda da uygulanır. Yapılan bu düzenleme hukuki güvenlik ilkesini yok etmektedir ve bu nedenle Anayasa'ya aykırıdır.

Madde 105 ve 106- Bu maddelerle 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkındaki Kanunun ek 11. Maddesinin 3. fıkrasına "Başbakanlık Müşaviri ve Sektörel İzleme ve Değerlendirme Raportörleri" ilave edilmiş olup, kimlerin bu görevlere atanacağı ve atanacakların özlük hakları düzenlenmiştir. Türk devlet sisteminde Başbakanlık bir koordinasyon merkezi olup, icracı organlar olan bakanlıklar arasında koordinasyonu sağlamakla görevlendirilmiştir. Diğer taraftan, söz konusu sektörel yapılanma eski adıyla DPT yeni adıyla Kalkınma Bakanlığı'nın özgün yapılanması olup, böyle bir yapılanmayı alternatif bir biçimde Başbakanlıkta yeniden oluşturmak etkinlikten ve verimlilikten uzaktır. Konunun kamuoyunda Başkanlık sistemine geçiş için bir aşama olarak nitelendirilmesi de bu konudaki eleştirilerimizin haklılığını ortaya koymakta olup, Başbakanlık'ta bu tip kadrolara ve düzenlemelere ihtiyaç olmadığını düşünmekteyiz.

Madde 112- Madde ile 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanuna Geçici 26. madde olarak "bu maddenin yayımı tarihi itibarıyla devir ve teslim işlemlerinin tamamlanmasının üzerinden beş yıl geçmiş olan özelleştirmeler hakkında verilmiş olan yargı kararları ile ilgili olarak sözleşmelerinde belirtilen haller dışında bu kuruluşların geri alınması yönünde bir işlem tesis edilmez." hükmü eklenmiştir.

Madde ile devir ve teslim tarihinden sonra 5 yıl içinde hukuki itirazlar nedeniyle sona erdirilemeyen özelleştirme işlemlerinin aleyhte yargı kararına konu olsa bile bu yargı kararlarının uygulanamayacağına ilişkin bir düzenleme öngörülmüştür. Bu düzenlemenin Anayasamızın hukuk devleti ve güçler ayrılığı ilkelerine aykırı olduğu açıktır. Düzenlemenin Eti Alüminyum A.Ş., TDİ Kuşadası Limanı, TDİ Çeşme Limanı, SEKA Balıkesir İşletmeleri ve TÜPRAS'ın yüzde 14.76'lık hissesinin özelleştirilmesi ile ilgili süreçleri kapsadığı anlaşılmaktadır. Bu 5 özelleştirme ile ilgili verilen ya da verilecek mahkeme kararlarının fiili imkansızlık gerekçesiyle uygulanmıyor oluşu kabul edilemez. Özelleştirme ile ilgili bir ihtilaf varsa çağdaş devletlerde idareye düşen görev bu ihtilaf sonuçlandırılana kadar başlatılan özelleştirme uygulamasının durdurulmasıdır. Mahkemeler, piyasanın işlerliğini riske sokacak ölçüde çok uzun süreli zamana yayılı kararlar veriyorlarsa yine yürütmeye ve yasamaya düşen görev mahkeme süreçlerinin kısaltılmasını temin edecek yasalar çıkarmaktır. Zira Şubat ayında buna benzer süreçler için ivedi yargılama süreleri hukuk sistemimizde yer almıştır.

Tasarının yasalaşması halinde, üzerinden beş yıl geçmiş özelleştirmeler hakkında kesinleşmiş yargı kararlarını uygulamayan ve hukuka aykırı bir şekilde işletmeye el koyanlar işletmenin sahibi olarak ödüllendirileceklerdir.

Bu kanun tasarısıyla kesinleşmiş yargı kararına rağmen SEKA Balıkesir işletmesini on yıldır hukuka aykırı elinde tutan Albayraklar gibi şirketler artık kesinleşmiş yargı kararıyla bağlı olamayacaktır. Nitekim SEKA Balıkesir işletmesinin Albayraklar A.Ş.'ye değerinin ellide biri fiyatına satılmasını idari yargı iptal etmiş, karar kesinleşmiştir. Kesinleşen yargı kararını Albayraklar uygulamayıp, devlete ait işletmeyi kesinleşen yargı kararına karşın yılarca hukuka aykırı bir şekilde ellerinde tutmuşlardır. Aynı durum TDİ Limanları ve Seydişehir Alüminyum Fabrikasının satışı içinde geçerlidir. Açıkça yasa yoluyla yargı kararlarının uygulanmayacağı hüküm altına alınmaktadır.

Anayasa'nın 138. Maddesinin son fıkrası "Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir surette değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez." Hükümünü taşımaktadır. Anayasa'nın 138. Maddesi açıktır. İdare, yargı kararlarını derhal uygulamakla yükümlüdür. Getirilen bu düzenleme ile Anayasa ihlal edilmektedir.

Kaldı ki Anayasa Mahkemesi, 2012/73 Esas ve 2013/107 Sayılı Kararı ile 6300 Sayılı Kanun'unda yer alan aynı içerikli bir düzenlemeyi iptal etmiştir. Siyasî iktidar, Anayasa'ya aykırı bulunup iptal edilmiş bir düzenlemeyi yeniden yasalaştırarak hukuk devleti ilkesini de yok etmektedir.

Madde 115- Madde ile 4342 sayılı Mera Kanununun 14. maddesinin birinci fıkrasına "(1) İlgili belediye sınırları içerisinde alternatif alan bulunmaması şartıyla Bakanlar Kurulunca kentsel dönüşüm ve gelişim projesi alanı olarak ilan edilen," hükmü ilave edilmiştir.

Buradan anlaşılan kentsel dönüşüm adı altında özellikle rantı yüksek illerde Bakanlar Kurulu meraları, yaylakları ve kışlakları kentsel dönüşüm adı altında yerleşime açabilecektir. Söz konusu madde ile ülkemizde hayvancılık faaliyetlerinin yürütülmesi için köy tüzel kişiliklerine ve belediyelere tahsis edilmiş olan meralar, yaylaklar ve kışlaklar kentsel dönüşüm ve gelişim projeleri kapsamında yapılaşmaya açılmaktadır. Maddeye esas teşkil eden önerenin hazırlanmasında katkıda bulunan Belediyeler Birliği bu düzenlemenin il sınırları ile değil de belediye sınırları ile sınırlandırılmasını önerdiği halde, AKP Milletvekilleri il sınırlarını esas alarak Türkiye'deki bütün meraları kapsama almayı tercih etmiştir. Üstelik komisyon görüşmelerinde Kentsel Gelişim Projelerinden ne kastedildiğine ilişkin bir bilgilendirme yapılamamıştır. Maddenin bu haliyle belediyelere herhangi bir dönüşüm projesine bağlı olmaksızın il sınırları içerisindeki bütün meraların yapılaşmaya açılması yetkisini verdiği açıktır. Bu madde ile özellikle İstanbul'un Karadeniz sınırındaki 3. Köprü ve 3. Havalimanı etrafındaki, rantı yüksek köy meralarının hedeflendiği açıktır. Madde ile büyük bir talan furysı başlayacaktır.

Madde 118- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna geçici bir madde eklenerek Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2014-2018 Yılları Yatırım Programlarında yer alan projelerinin finansmanı için herhangi bir dış finansman kaynağından Türkiye Cumhuriyetinin borçlu sıfatıyla sağlayacağı kredileri, anılan Genel Müdürlüğe bütçe gelir ve gider kalemleri ile ilişkilendirilmeksizin karşılıksız tahsis etmeye Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır.

Söz konusu madde ciddi sakıncalar içermektedir. Öncelikle bu madde ile sadece 2014 Yılı Yatırım Programı değil, daha henüz hazırlanmamış 2015, 2016, 2017 ve 2018 yılları Kamu Yatırım Program'larında yer alacak projeler de Hazine garantisi kapsamına alınmıştır. Böyle bir durum kabul edilebilir değildir.

Diğer taraftan, Hazinesin miktarı belli olmayan ölçülerde borç yükü altına girmesi ciddi sakıncalar taşımaktadır. Son yıllarda Türkiye’de özellikle yerel yönetimlerin yürüttüğü projeler için gerekli finansman hazine garantili dış kredilerle sağlanmış ancak söz konusu kurumların bazılarının kredi borçlarını geri ödeyemedikleri ve bu ödemelerin Hazine tarafından üstlenildiği hususları göz önünde bulundurulmalıdır. Buna ilaveten, kapsamı ve tutarı giderek artan KÖİ projeleri ile getirilen Hazine garantilerinin koşullu yükümlülükler yaratarak gelecekteki borç yükünü artırmasının yanlışlığı tartışılırken, şimdi de Hazine’ye bir kamu kurumu için dış borçlanma imkânı getirilmesi anlaşılabilir bir durum değildir.

Madde 119- Komisyon görüşmelerinde bu maddenin getirilme amacı taşların ham olarak ithali vergisizdi mücevheratın yani mamüllerin vergilendirme durumunu düzeltiyoruz ve üretimi teşvik ediyoruz şeklinde açıklanmıştır. Gerçekten amaç bu ise ve mücevherata yönelik bir düzenleme yapıyor ise tüm altın, gümüş ve değerli taşların en az temel gıda, eğitim ve sağlık ürünleri kadar vergilendirilmesi gerekirdi. Bu gerçek ortada iken iktidarın düzenlemesi ve gerekçesi ciddiyetten uzak kalmaktadır.

Madde 121- 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 33 üncü maddesine "Bu madde kapsamında yapılacak kiralama ve/veya işletme hakkının verilmesi imtiyaz addolunmaz. Bu çerçevede imzalanan sözleşmeler özel hukuk hükümlerine tabiidir." fıkrası eklenmiştir.

Söz konusu düzenleme ciddi sakıncalar içermektedir. Bilindiği üzere Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMİ) 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye (KHK) tabi bir Kamu İktisadi Kuruluşudur. 233 sayılı KHK’nin 2 nci maddesinin 3 nolu bendinde Kamu İktisadi Kuruluşu (KİK); “sermayesinin tamamı devlete ait olup, tekel niteliğindeki mal ve hizmetleri kamu yararı gözeterek üretmek ve pazarlamak üzere kurulan ve gördüğü bu kamu hizmeti dolayısıyla ürettiği mal ve hizmetler imtiyaz sayılan kamu iktisadi teşebbüsüdür”.

Dolayısıyla bu genel düzenleme kapsamında bir KİK olarak faaliyet göstermekte olan DHMİ 233 sayılı KHK’nin sözü geçen maddesi kapsamında bir KİK olarak faaliyetini sürdürdüğü sürece, ürettiği kamu hizmetlerinin “imtiyaz” olma niteliği değişmeyecektir. Zira DHMİ’nin ürettiği hizmetlerin “imtiyaz” niteliği taşıması kurumsal statüsü ile ilgili olup, tüzel kişiliğine ilişkin tanım ve statü değişmediği sürece, 233 sayılı KHK’nin ilgili maddesi dışında, herhangi bir yasal düzenleme yapmak suretiyle, ürettiği mal hizmetlerin imtiyaz olma niteliği değiştirilemeyecektir.

Kaldı ki, 28.06.1995 günlü 1995/23 sayılı Kararında idare ile sermaye şirketleri arasında yapılacak sözleşmelerin, imtiyaz teşkil etmeyecek nitelikte olmasına ilişkin yasal düzenlemelerin Anayasaya aykırı olduğu belirtildiğinden, Anayasa Mahkemesince iptal edileceği belli olan bir “yasal” düzenleme ile karşı karşıya olduğumuz açıktır.

Madde 124- Bu madde ile 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 15. maddesinde belediyelerin tahsis edebilecekleri varlıklar içinde sayılan "arsa" ibaresi "taşınmaz" olarak değiştirilerek, başta İstanbul olmak üzere varlıkları çok değerli olan kentlerde arazi, bina, sosyal tesis gibi taşınmazların belediyeler tarafından istenilen kişi, kurum ya da kuruluşlara bedelsiz veya çok düşük bedelle devrine ilişkin düzenleme getirilmiştir. Bu durum halka ait olan kent varlıklarının yandaa devrinden başka bir anlam taşımamaktadır.

Madde 128- Bu madde ile 19/9/2006 tarihli ve 5543 sayılı İskan Kanununa eklenen geçici madde ile “Artvin ili Yusufeli ilçe merkezinin, 16/4/2008 tarihli ve 5753 sayılı Artvin İli Yusufeli İlçesinin Merkezinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun ile belirlenen alana naklinde, bu alanda iskan edilecek aileler ile Yusufeli Barajı ve Hidroelektrik Santrali yapımından etkilenen köyler için yeniden yapılacak iskan etütleri sonrasında belirlenecek alanlarda iskan edilecek ailelerin hak sahipliği ve borçlandırılmaları Bakanlar Kurulunca belirlenecek usul ve esaslara göre yürütülür.” hükmü getirilmiştir.

Artvin Yusufeli İlçesinin Coğrafi Konumu: İlçe, Artvin il merkezinin güneybatısında yer alır. İlçe merkezi ve yakın çevresi ile Çoruh Nehrine yakın yerlerde yazlar sıcak ve kurak, kışlar ılık ve yağışlı geçer. Buralarda Akdeniz ikliminin tipik bitki türleri olan zeytin, incir, üzüm gibi meyveler bolca yetişir. Vadinin yüksek kesimlerinde karasal iklim hüküm sürer. İlçenin nüfusu 2012 adrese dayalı nüfus kayıt sistemine göre 22.234'dir. Bunun 6.856'sı ilçe merkezinde, 15.378'i ise belde ve köylerde yaşamaktadır. Yusufeli ilçesinin 59 köyü, 1 beldesi vardır. Artvin il merkezine olan uzaklığı yaklaşık 104 km olup ulaşım Erzurum-Artvin karayolu ile sağlanır. İlçenin deniz seviyesinden yüksekliği 600-650 metre arasındadır.

Yusufeli İlçesinin Tarihi: Yusufeli ve çevresi tarih öncesi/yazı öncesi Kalkolitik ve Tunç Çağı'na ait kalıntıların bulunduğu (Milattan Önce 3000 -5500 yılları) önemli bir tarihe sahip yerleşim alanıdır ve arkeolojik açıdan çok değerli bir mirasa sahiptir. Bu yöre Tunç Çağından bu yana tarihin çeşitli dönemlerinde çeşitli zaman aralıklarında Hitit, Urartu, İyonya, Pers, Roma, Emevi, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı yönetiminde kalmış bir geniş medeniyetler alanıdır.

Yusufeli kaza merkezi Osmanlı ve Cumhuriyet devirlerinde yedi defa yer değiştirmiştir. İlk Osmanlı fethi ile Peterek kaza yapılmış, daha sonra Kiskim'e oradan Öğdem'e ve Ersis'e taşınmıştır. Türkiye Cumhuriyeti devrinde Ersis'ten tekrar Öğdem'e ve oradan da şimdiki yeri olan Yusufeli'ne (Ahalt) nakledilmiştir. Yusufeli halkının dürüstlüğü ve uyumluluğunda o günlerden bugüne çok şey değişmemiştir. Bugün de Yusufeli'nde hapisane yoktur.

Yusufeli Barajı ile İlgili Gelişmeler: Çoruh Nehir üzerindeki baraj projeleri kapsamında yapımı planlanan 5 barajdan biri Artvin İli Yusufeli Barajıdır. Yusufeli İlçesi merkezi ve çevresi baraj nedeniyle su altında kalacaktır. Bu nedenle Yusufeli ilçesinin başka bir alana taşınması konusu yıllardır gündemde olan bir konudur. Bugüne kadar taşınma ile ilgili 3 kez karar değiştirilmiştir. Bu yerdeğişiklikleri ile ilgili bir çok kez incelemeler yapılmış, raporlar hazırlanmıştır.

2000 yılında ilgili teknik komisyon tarafından yapılan incelemelerde çevresindeki köylerden Alanbaşı, Çevreli, Taşkıran, Çiğdem, Kılıçkaya, Demirkent, İshan köyleri yeni yerleşme alternatifi olarak tespit edilmiştir.

Mülga Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğüne yazdığı 15 Eylül 2005 tarih ve 2426 sayılı yazısı ile Yusufeli İlçe merkezinin yerinin değiştirilmesinin ilgili ve kurum ve kuruluşların görüşü alınması koşuluyla bir sakınca bulunmadığını beyan etmiştir.

3 Nisan 2006 yılında 2006/10290 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Yusufeli ilçesi ve çevresinde belirlenen alanda yapılacak barajın suyunun dolacağı alan ve çevresinde Mülga Bayındırlık ve İskan Bakanlığının acele kamulaştırma yapması uygun görülmüştür.

Afet İşleri Genel Müdürlüğü, 24 Mayıs 2006 tarihli 2 sayfalık bir yerseçimi raporuyla Yusufeli İlçesinin taşınması düşünülen Yansıtcılar Bölgesi-Sakut Deresi Mevkiinde teknik tespitlerini ilgililere sunmuştur. Raporda yeni yerleşim alanının bir çok yerde eğimin %100 olduğu dik ve engebeli bir topografyaya sahip olduğu, kaya düşmesi olasılığı olduğu, yerleşim ve planlama anlamında olumlu

bir özellik göstermediği, buraya yerleşmenin ekonomik olmadığı tespit edilmiştir. Kaya yapısı nedeniyle alt yapı inşaatı çok zor olacağı ifade edilmiştir. Tüm bu olumsuzluklara rağmen eğer yerleşim alanı seçilmesine karar verilirse alanda çok ayrıntılı jeolojik, jeofizik ve jeoteknik araştırmalar yapılması da ayrıca raporda tavsiye edilmiştir.

Teknik verilerin söz konusu alanda yerleşim için sakıncalı olduğunu ortaya koymasına rağmen 16.04.2008 tarihli ve 5753 sayılı “Artvin İli Yusufeli İlçesinin Merkezinin Yerinin Değiştirilmesi Hakkındaki Kanun”la ilçe merkezinin yukarıda bahsettiğimiz daha önce tespit edilen alana taşınmasına karar verilmiştir. Buna göre Yusufeli’nin kuzeyinde 1305 rakımlı Üşüktas Tepesi, güneyinde Uyuz Deresi ve Kepkar Sırtı, doğusunda Barhal Çayı ve Çoruh Nehri, batısında Öküzyatağı Tepesi’nin 852 metre kotunda kuzey, güney ve doğu yamaçları, Üşüktas Tepesi’nin 850 metre kotunda kuzeydoğu yamaçları, Sakut Deresi Vadisi’nin 850 metre kotunda kuzey ve güney yamaçları, 964 rakımlı Kara Tepe’nin 850 metre kotunda kuzey, güney ve doğu yamaçlarıyla çevrili alana Yusufeli İlçesinin nakledilmesi kanunla karara bağlanmıştır.

Halkın Baraj Konusunda Görüşü: Çorum Nehri Projeleri kapsamında tamamlanan Artvin’deki Muratlı ve Borçka Barajları ile yapım aşamasında olan Deriner ve Yusufeli Barajları çevresinde yaşayan yerli halkın barajların yapımı esnasında karşılaştıkları sorunlar ve söz konusu barajların yapımlarının bitmesinden sonra olan beklentiler sorulmuştur. Borçka ve Yusufeli ilçe merkezleri ve Muratlı Köyü’nde en az altı yıldır ikamet etmiş ve rasgele seçilen 90 kişilik örneklem gruba sorulan beş adet açık uçlu sorulara dayanarak bir sosyal etki analizi çalışmasında şu bulgular elde edilmiştir:

Bölgede daha önce yapılan barajlardan etkilenen örneklem grubunun görüşleri ve gözlemediği sorunlar istatistiksel olarak tesbit edilmiştir. Ankete katılanların birçoğu barajların yapım esnasında yolların kapanmasından, yeni yapılan servis yollarının düzenli, düzgün ve güvenli yapılmadığından şikâyetçi olmaktadır.

Ayrıca doğaya verilen zarar, gürültü ve ses kirliliği baraj yapımı esnasında örneklem grubun karşılaştığı sorunlardan bazıları olmuştur.

Genel itibarı ile kısa ömürlü olan hidro-elektrik santrallerin Çoruh Nehri için daha da kısa olacağını belirten örneklem grup, çeşitli sebeplerden dolayı uzayan baraj yapımının kendilerinde bezginlik oluşturduğunu işaret etmektedirler. Devletin ve yetkili kişilerin baraj projeleri hakkında yöre halkına gereken açıklamayı yapmamış olmasını vatandaş büyük bir eksiklik olarak görmektedir.

Yerleşim yerlerinin su altında kalması sonucu yöre halkına verilen istimlâk paraları da örneklem grup için farklı bir problem kaynağı olarak görülmektedir. Yerlerinden yurtlarından edilen insanlar hak ettikleri meblâğı almadıklarını düşünüyor ve istimlâk paralarının zamanında verilmediğinden şikâyetçi oluyorlar. Ayrıca istimlâk paralarının eşit dağıtılmadığından kaynaklanan ya da haklı veya haksız hak iddia eden kişilerin ortaya çıkması ile aile içi kavgaların oluşmasına sebebiyet verdiğini dile getirmektedirler.

Yerleşim yerlerinin su altında kalması sonucu ortaya çıkan mecburi göç olayı farklı sorunları da beraberinde getirmiştir. Yöre halkının doğduğu, büyüdüğü toprakları, aile hatıralarını, ailelerine ait önemli taşınmazları (kabristan vs) olduğu gibi bırakmak zorunda kalmaları yöre halkını ve beraberinde kültürünü olumsuz yönde etkilemiştir.

Örneklem grubun barajlar konusundaki beklentileri de benzer özellik taşımaktadır. Şöyle ki; birçoğu barajların yapımı esnasında baraj inşaatında yöre halkının çalıştırılması ve bölge için en büyük sorunlardan biri olan işsizlik sorununun ortadan kalkmasıdır.

Örneklem grubun bir diğer beklentisi ise, yapım aşamasında yöre halkının büyük sıkıntılar çektiği barajların bittikten sonra bu bölgenin ucuz elektrik kullanabilmesidir.

Yukarıdaki tespitlere ek olarak Yusufeli ilçe merkezi ve vadi köylerde yaşayan halkın ekstra bir sorunu daha bulunmaktadır: Yerli halkın şu anda iskân ettiği yerleşim yerleri su altında kalarak yerine yeniden imar edilecek olan bölgeler için yaşamış oldukları belirsizlik yüzünden rahatsız olduklarını ve bu belirsizlik yüzünden alt yapı, kamulaştırma gibi çeşitli konularda sorunlar yaşadıklarını ifade etmişlerdir.

Afet sonrası yıkım veya büyük mühendislik yapılarının olduğu alanlardan vatandaşın binlerce yıllık yerleşim alanlarından başka alanlara taşınması çok boyutlu sosyal, kültürel ve ekonomik sorunları ortaya çıkarmaktadır. Başka yerlere belki de daha planlı ve yeni binalar yaparak yeni yerleşim alanları oluşturmak yapısal sorunları ve fiziksel mekân sorunlarını çözer gibi gözüksede başka derin sosyal ve kültürel sorunları doğurmaktadır. Yusufeli Barajı nedeniyle yapılacak tasfiyede sorunun yalnızca yeni binalar yapmakla çözülemeyeceği hususunu önemle dikkatlere arz ederiz.

III. TORBA KANUN TASARISININ KOMİSYON ÇALIŞMALARINDA CHP OLARAK VERMİŞ OLDUĞUMUZ KABUL EDİLMİYEN ÖNERGELER

İlgili kanun tasarısının Alt Komisyon ve Üst Komisyonadaki görüşmeleri sırasında maden çalışanlarına ilişkin düzenlemeler ile çeşitli kamu alacaklarına ilişkin af ve terkinlere ilişkin getirilen düzenlemeler ve diğer toplumsal sorunlara ilişkin olumlu yaklaşım sergilememiz ve yapılacak kanuni düzenlemelerin daha kapsamlı ve geniş toplumsal kesimlerin haklı taleplerini kapsaması için verdiğimiz önergelerimiz ise AKP’li vekillerin oylarıyla içerikleri bile tartışılmadan reddedilmiştir.

Torba Kanun Tasarısının Plan ve Bütçe Alt ve Üst Komisyonlarında görüşülmesi sürecinde vermiş olduğumuz ancak AKP çoğunluğunca kabul edilmeyen önergelerimiz ve içerdiği konular aşağıdadır:

- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 3. Maddesinde yapılacak değişiklikle yükseköğrenimine devam edenlerin yaşına bakılmaksızın anne ya da babasının sağlık sigortasından yararlandırılması yönündeki önergemiz,
- 5510 sayılı Kanunun 4. Maddesi kapsamında oluşan sigorta primi borçlarının gecikme cezaları ve gecikme zamlarının affedilmesi yönündeki önergemiz,
- 5510 sayılı Kanunun 6. Maddesinde yapılacak değişiklikle işverenin işyerinde ücretsiz çalışan eşinin sigortalı olmasını sağlamaya dönük önergemiz,
- 5510 sayılı Kanunun 41. Maddesinde yapılacak değişiklikle Meslek Lisesi öğrencilerinin staj ve çıraklık sürelerinin borçlandırılarak sigortalılıklarına sayılması yönündeki önergemiz,
- 5510 sayılı Kanunun 41. Maddesinde yapılacak değişiklikle yasanın öngördüğü yaş ve süreyi tamamlayan ancak emekli aylığı alamamak için prim gün eksiği bulunanlara, eksik sürelerinin borçlanılarak emekli aylığı almalarının sağlanmasına yönelik önergemiz,
- 5510 sayılı Kanuna eklenecek geçici madde ile “emeklilikte yaşa takılanlar” olarak bilinen emekliliğe hak kazandığı halde emekli aylığı alamayanların mağduriyetlerinin giderilmesine olanak sağlayan önergemiz,
- 5510 sayılı Kanuna eklenecek geçici madde ile emekli aylığı almakta olanların maaş artışlarında milli gelir artışından da pay almalarını sağlayacak önergemiz,

- 5510 sayılı Kanuna eklenecek geçici madde ile Genel Sağlık Sigortası prim borçları ile uygulanmış gecikme faizi, cezalar ve gecikme zamlarının silinmesine yönelik önergemiz,
- 5510 sayılı Kanuna eklenecek geçici madde ile Çiftçi Mallarını Koruma Başkanlıklarında çalışanların Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçlarının asıllarına uygulanan gecikme faizi, gecikme cezası ve gecikme zammının silinmesi; borç anaparasının ise 24 eşit taksitte ödenmesine olanak sağlayan önergemiz,
- 5510 sayılı Kanuna eklenecek geçici madde ile süper emeklilik olarak bilinen 1987 de beş yıllık primi yatırarak emekli olan ancak Anayasa Mahkemesinin iptal kararı ile bu haklarını kullanamayan vatandaşlarımıza yatırdıkları primlerin iade edilmesini sağlamaya yönelik önergemiz,
- 5510 sayılı Kanuna eklenecek geçici madde ile tahakkuk etmiş ancak ödenmemiş Sosyal Güvenlik Destek Primi (SGDP) borçlarının tamamen silinmesine yönelik önergemiz,
- 5510 sayılı Kanunun 6. Maddesinde yapılacak değişiklikle askerlik hizmeti yapmakta olanların sigortalı sayılmayacağına dair hükmün yürürlükten kaldırılmasına yönelik önergemiz,
- 5510 sayılı Kanunun 60. Maddesinde yapılacak değişiklikle askerlik hizmetini yerine getirmekte olanların bakmakla yükümlü olduğu kişilerin genel sağlık sigortası primi ödemeksizin sağlık hizmetlerinden yararlandırılmalarına yönelik önergemiz,
- 5510 sayılı Kanunun 63. Maddesinde yapılacak değişiklikle lösemi hastalarına yönelik kemik iliği nakli önergemiz,
- 5510 sayılı Kanunun 68 ve 69. Maddelerinin yürürlükten kaldırılması ve tedavi katılım payı uygulamasına son verilmesini sağlayan önergemiz,
- 5510 sayılı Kanunun 55. Maddesinde yapılacak değişiklikle 2000 yılından bu yana mağdur olan emekli, dul ve yetim aylıklarının TÜFE artış oranı ve gayrisafi yurtiçi hasıla sabit fiyatlarla gelişme hızı kadar artırılarak mağduriyetlerinin giderilmesini sağlayacak önergemiz,
- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa eklenecek ek madde ile göreve başladıktan sonra üniversite mezunu olanlara ek olanaklar getiren ve 3. Dereceye kadar yükselbilmelerine olanak sağlayan önergemiz,
- 657 sayılı Kanunun 36. Maddesinde yapılan değişiklikle kanunun taşeron izin veren hükmünün kaldırılarak kamuda taşeron sisteminin kaldırılmasını sağlayacak önergemiz,
- 657 sayılı Kanuna eklenecek geçici madde ile kamuda çalışan taşeron işçilerinin kadroya alınmasını sağlayacak önergemiz,
- 657 sayılı Kanuna eklenecek geçici madde ile 4/C lilerin kadroya alınmasını sağlayacak önergemiz,
- 652 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK ya ekleme yapılarak 100.000 kadro ihdası yapılmasını sağlayacak önergemiz,
- 5411 sayılı Bankacılık Kanuna eklenecek geçici madde ile 2006, 2007, 2008 ve 2009 yıllarında Japon Yen'i ve İsviçre Frangı'na endeksli konut kredisi kullanan vatandaşlarımızın döviz kurundaki aşırı yükseliş nedeniyle uğradıkları mağduriyetin giderilmesine yönelik önergemiz,
- Sosyal Güvenlik Kurumunun vadesi geçmiş alacaklarının TEFE/ÜFE oranları üzerinden gecikme zammı hesaplanarak yeniden yapılandırılması ve bu tutar üzerinden taksitlendirilerek ödenmesine imkân sağlayan önergemiz,

- 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinde değişiklik yapılarak vergi gelirlerinden ilçe belediyelerine %6 oranında pay verilmesine ilişkin önergemiz,
- 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu’nun 2’nci maddesinde yapılan değişiklikle Minibüslerdeki koltuk sayılarının artırılarak minibüsçü esnafımızın yaşadığı sorunun çözümüne yönelik önergemiz,
- 213 sayılı Vergi Usul Kanununa eklenecek madde ile vergisini zamanında ödeyenlere yüzde 5 oranında indirim yapılarak, vergi ödemelerinde teşvik sağlayamaya yönelik önergemiz,
- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununun 15. Maddesinde yapılacak değişiklik ile İş ve Meslek Danışmanlarının meslek kriterleri, mesleğe alınmaları ve yükselmelerini düzenleyen önergemiz,
- İş ve Meslek Danışmanlarının özel hizmet tazminatlarının artırılmasını sağlayarak özlük ve mali haklarını yeniden düzenleyen önergemiz,
- 3153 sayılı Radyoloji, Radyom ve Elektrikle Tedavi ve Diğer Fizyoterapi Müesseseleri Hakkında Kanunda yapılacak değişiklikle radyasyonla çalışan sağlık personelinin haftalık çalışma süresinin kısaltılarak yeniden düzenlenmesine yönelik önergemiz,
- 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanuna eklenecek madde ile 13 Mayıs gününün “Madencileri Anma ve Yas Günü” olarak kabul edilmesini sağlayacak önergemiz,
- 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununa eklenecek geçici madde ile Soma Faciasında sağ kurtulan işçilerin kredi kartı ve kredi borçlarının 1 yıl ertelenerek, faizsiz olarak taksitlendirilmesi ile faciada hayatını kaybeden işçilerin tüm borçlarının Hazine tarafından karşılıksız ödenmesini sağlayacak önergemiz,
- 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 41. Maddesinde yapılacak değişiklik ile sendikaların işkolundaki işçi sayısının yüzde 3’ünü örgütleme şartının tamamen kaldırılmasını sağlayacak önergemiz,
- 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 25. Maddesinde yapılacak değişiklik ile 30 işçiden az işçi çalıştıran işyerlerinde sendikal nedenle işten çıkarılanların tazminat hakkından yararlanmalarını sağlayan önergemiz,
- 4857 sayılı İş Kanununun 71. ve 73. Maddelerinde yapılan değişiklik ile çocuk işçiliğinin yasaklanmasını sağlayan önergemiz,
- 4857 sayılı İş Kanununun 34. Maddesinde yapılan değişiklik ile işverenin iflası veya işverene yönelik haciz halinde emeğinin karşılığı ücreti dışında hiçbir geliri olmayan işçinin ücret, kıdem tazminatı ve diğer tazminat alacaklarının öncelikli olmasını sağlayacak önergemiz,
- 4857 sayılı Kanunun 30. Maddesinde yapılan değişiklik ile iş kazası sonucu ölen ya da sakat kalan işçinin ailesinden bir kişinin istihdamını sağlayacak önergemiz,
- 4857 sayılı Kanunun 18. Maddesinde yapılan değişiklik ile işçinin ücreti üzerinde haciz bulunması nedeniyle iş sözleşmesinin feshedilmesini engelleyecek önergemiz,
- 1475 sayılı Kanunun 14. Maddesinde yapılacak değişiklikle taşeron işçilerinin kıdem tazminatı hakkından yararlanabilmelerini ve kıdem tazminatı üst sınırının toplu sözleşmelerle artırılabilmesini sağlayan önergemiz,
- 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna eklenecek geçici madde ile Soma faciasında ölen işçilerimizin şehit kabul edilerek, kanuni mirasçılarının mevzuatta belirtilen haklardan yararlanmalarını sağlayacak önergelerimiz,

- İşsizlik Sigortası Fonunun amacına uygun olarak kullanılmasının sağlanması, şimdiye kadar fondan alınan kaynakların fona geri ödenmesinin sağlanmasına yönelik önergemiz,
- İşsizlik Sigortası Fonunda değişiklik yapılarak, işsizlik sigortası ödemelerinden yararlanma koşullarının hafifletilmesi, işsizlik ödemelerinin süresinin artırılması ve işsizlere yapılacak ödemelerin yükseltilmesi hakkındaki önergemiz,
- 2985 sayılı Toplu Konut Kanununda yapılacak değişiklikle Soma Faciasında hayatını kaybeden işçilerimizin ailelerine konut verilmesini sağlayacak önergemiz,
- 3201 sayılı Kanunun 1. Maddesinde yapılacak değişiklik ile zorunlu göç dışındaki nedenlerle Türkiye'ye gelenlerin geldikleri ülkedeki sosyal güvenliğe esas sürelerinin ülkemizde kabul edilmesini sağlayacak önergemiz,
- 5510 sayılı Kanunun 40. Maddesinde yapılacak değişiklik ile Basın Kartı sahibi gazetecilerin kamu kurumlarında meslekleri ile ilgili istihdam edilenlerin fiili hizmet zammı kapsamına alınmasını sağlayacak önergemiz,
- 5510 sayılı Kanunun 40. Maddesinde yapılacak değişiklik ile hâkim ve savcılarının fiili hizmet zammından yararlandırılmalarını sağlayacak önergemiz,
- 5510 sayılı Kanunun 40. Maddesinde yapılacak değişiklik ile İtfaiye Teşkilatı personelinin kadro unvanlarının sayılarak işgal ettikleri kadro ile bağlantılı olarak fiili hizmet zammından yararlandırılmalarını sağlayacak önergemiz,
- 5510 sayılı Kanunun 40. Maddesinde yapılacak değişiklik ile infaz kurumu çalışanlarına sosyal güvenlik bakımından yıpranma hakkı verilmesini sağlayacak önergemiz,
- 5510 sayılı Kanunun 40. Maddesinde yapılacak değişiklik ile Formaldehit maddesine maruz kalan ortamların bulunduğu laboratuvarlarda çalışanlara sosyal güvenlik bakımından yıpranma hakkı verilmesini sağlayacak önergemiz,
- 5510 sayılı Kanunun 40. Maddesinde yapılacak değişiklik ile özel güvenlik görevlilerine sosyal güvenlik bakımından yıpranma hakkı verilmesini sağlayacak önergemiz,
- 5510 sayılı Kanunun 40. Maddesinde yapılacak değişiklik ile zabıta memurlarına sosyal güvenlik bakımından yıpranma hakkı verilmesini sağlayacak önergemiz,
- 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun 29. Maddesinde yapılacak değişiklikle kamu görevlileri toplu sözleşmelerinde en çok üyeye sahip konfederasyonda toplanan tüm yetkiler konusunda uzlaşma temelinde heyet üyesi diğer konfederasyon temsilcilerinin de söz ve karar sahibi olabilmelerini sağlayacak önergemiz,
- 6356 sayılı Kanunun 58. Maddesinde yapılacak değişiklik ile grev hakkını anayasada yapılan değişikliğe paralel hale getirilmesini sağlayacak önergemiz,
- 6356 sayılı Kanunun 62. Maddesinde yapılacak değişiklik ile grev yasaklarının kapsamını daraltacak önergemiz,
- 657 sayılı Kanunun 152. Maddesinde yapılacak değişiklik ile kamuda görev yapan hekimlerin özel hizmet tazminatlarını artırmaya yönelik önergemiz,
- 657 sayılı Kanunun 152. Maddesinde yapılacak değişiklik ile özelleştirmeler nedeniyle başka kurumlara atanan ve atandığı kurumdaki aynı kadroda çalışanlar arasındaki mali hak kaybını telafi edecek şekilde özel hizmet tazminatı almalarını sağlayacak önergemiz,
- Gelir İdaresi Başkanlığı bünyesinde çalışan ve mesleğe 2003-2004 yıllarında özel yarışma sınavı ile başlayan, aynı şartlarda alınan atanacakları statüleri sınav komisyonunca belirlenen kişiler arasındaki gelir ve özlük haklar farkı dolayısıyla bu konudaki mağduriyetleri giderecek önergemiz,

Plan ve Bütçe Komisyonunda AKP çoğunluğu tarafından reddedilmiştir.

Özet olarak, maden işçilerinin çalışma koşullarını kısmen iyileştiren ve kimsenin itirazının olmayacağı değişikliklerin, taşeron işçilik gibi oldukça tartışmalı ve kamuda taşeronlaşmayı kalıcı hale getiren düzenlemelerle aynı paket içinde sunulması toplumsal açıdan kanayan bir yara haline gelmiş taşeronlaşmanın sürmesi karşılığında maden işçilerine diyet önermek, kurnazlığın da ötesinde insafsızlık ve vicdansızlık olarak değerlendirilmelidir. Yine aynı şekilde kamu bürokrasisinin işleyişiyle ilgili birçok düzenlemeyi de bu yasa tasarısının içine ekleyerek, Anayasa Mahkemesi ve yargı kararlarını bertaraf etme anlayışı da siyasi iktidarın yasaları ne için ve kimin için yaptığını açıkça ortaya koymuştur.

Bu çerçevede, yukarıda detaylarını açıkladığımız hususlar nedeniyle Plan ve Bütçe Komisyonu gündeminde olan 1/931 Esas Nolu Kanun Tasarısına Karşı Oy verdiğimizizi belirtiriz.

Rahmi Aşkın Türeli

İzmir

Adnan Keskin

Denizli

Bihlun Tamaylıgil

İstanbul

İzzet Çetin

Ankara

Aydın Ağan Ayaydın

İstanbul

Musa Çam

İzmir

Bülent Kuşoğlu

Ankara

Müslim Sarı

İstanbul

Vahap Seçer

Mersin

MUHALEFET ŞERHİ

İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

13/5/2014 tarihinde Soma’da meydana gelen maden faciasından sonra 61 madde olarak hazırlanan ve TBMM’ne sunulan, alt ve üst komisyonlarda eklenen önergelerle birlikte 148 maddeye ulaşan bu tasarıda Soma’daki maden işçilerine verilen sözler yerine getirilmemiştir.

Soma’daki maden kazasından sonra AKP Hükümeti maden işçilerine;

- Yer altı maden ocaklarının 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa uygun hale getirileceği,
 - Madenlerde taşeronluğa son verileceği,
 - Yeraltı çalışanlarının mali ve sosyal haklarının iyileştirileceği
 - Yeraltında çalışanların ücretlerinin iyileştirileceği (taban aylık),
 - Yeraltı çalışanlarına erken emeklilik hakkı verileceği,
 - Yer altında çalışan işçilerin; yıllık ücretli izinleri, tatil, bayram ve genel tatil günleri izinleri ile eğitim ve kurs süreleri fiili hizmet zammı kapsamına dahil edilmesi,
- Yönünde sözler vermişti.

Ancak; kaza sonrası hazırlanan torba kanun tasarısında bu düzenlemelerden birçoğu ya yer almamış, ya da eksik olarak yer almıştır.

- AKP Hükümeti maden işçilerine taşeronluk sistemine son verileceği yönünde söz vermesine rağmen torba kanunla taşeronluğu yaygınlaştırmaktadır.

- Tasarıyla yeraltındaki haftalık 45 saatlik çalışma süresi 36 saate, günlük çalışma süresi ise fiili olarak 6 saate indirilmiştir. Oysa madenlerde çalışan işçilerin fiili çalışma yerlerine gidip gelmesi günde ortalama iki saati bulabilmektedir. Dolayısıyla bir işçi günün 8 saatini yeraltında geçirmektedir. Dolayısıyla yapılan düzenleme ile işçilerin çalışma süresi azalmamıştır.

- Tasarıyla yeraltı işçilerinde 55 olan emeklilik yaşı 50’ye düşürülmektedir. Oysa 50 yaşındaki bir işçinin yeraltında çalışması mümkün değildir.

- Tasarıyla Soma’da hayatını kaybeden işçilerin ailelerinden birine kamuda istihdam hakkı verilmektedir. Ancak diğer maden kazalarında hayatını kaybedenlere bu hak verilmemektedir. Ayrıca kaza esnasında yeraltında çalışan ve onlarca arkadaşını kaybederek psikolojileri bozulan madencilerin kamuda istihdam edilmesine yönelik önergemizi reddetmiştir.

- Tasarıyla maden kazasının yaşandığı Soma Kömür İşletmelerine bağlı Eynez Maden ocağında çalışanlara belli bir süre ile aylık net ücretleri tutarında İşsizlik Fonundan ücret verilmektedir. Öncelikle bu ücretler İşsizlik Fonundan değil Hazineден verilmelidir. Ayrıca aynı iş güvenliği nedeniyle aynı şirketin Atabacası ve Işıklar maden ocaklarında da iş durdurulmuştur. Bu maden ocaklarında çalışanlara da bu ücret verilmelidir.

- AKP Hükümeti yeraltı maden ocaklarının İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa uygun hale getirileceğine yönelik söz vermesine rağmen tasarıda bu yönde hiçbir düzenleme yapılmadığı gibi yeraltında çalışan iş güvenliği uzmanlarının istihdam, aylık, çalışma koşulları mali ve sosyal haklarının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinden karşılanmasına yönelik önergemiz de iktidar tarafından reddedilmiştir.

TASARININ USULÜNE VE GENELİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

1- Tasarı hazırlanırken “Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” hükümlerine riayet edilmemiştir.

a) Tasarıda, konu itibarıyla aralarında bağlantı bulunmayan birçok mevzuatta düzenleme yapılmaktadır.

10/10/1984 tarihli ve 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanunun 2 nci, 8 inci ve 33 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 19/12/2005 tarihli ve 2005/9986 sayılı Kararı ile uygulamaya konulan “*Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik*”; hazırlanacak kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük, yönetmelik, Bakanlar Kurulu kararı ve diğer düzenleyici işlemlerin taslak metinlerinin hazırlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir.

Bu Yönetmeliğin 17 nci maddesinde; “*konu itibarıyla aralarında bağlantı bulunması sebebiyle birden fazla mevzuatta düzenleme yapılmasını gerektiren haller dışında, bir çerçeve taslak ile birden fazla düzenlemenin hükümlerinde değişiklik yapılamaz. Yapılacak değişiklikler her düzenleme için ayrı ayrı çerçeve taslaklar ile yapılır.*” denilmektedir.

Ancak, 148 maddelik bu Tasarıda konu itibarıyla aralarında hiçbir bağlantı bulunmayan, konu ve amaç bütünlüğü olmayan birçok mevzuatta değişiklik içeren hükümler yer almaktadır. Tasarıda 45 ayrı kanunda düzenleme yapılmaktadır.

“Torba Kanun” olarak nitelenen bu türlü uygulamalar sonucu, kanunlar için aranan öngörülebilir, anlaşılabilir ve ulaşılabilir olma özellikleri tamamen yok edilmektedir. Hukuki güvenlik ilkesi, yürürlükte bulunan ve herkes için bağlayıcı olan kuralların açık, ulaşılabilir ve öngörülebilir olmasını gerekli kılmaktadır. Ülkemizde son yıllarda yaygınlaşan bu şekildeki yasa yapım tarzı, hukukun bu genel ilkesini, dahası hukukun kendisini altüst etmiş bulunmaktadır.

b) Tasarı ile yapılması öngörülen düzenlemelerin “düzenleyici etki analizi” hazırlanmamıştır.

Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 10 uncu maddesine göre, hazırlanan düzenlemelerin düzenleyici etki analizinin bulunması zorunlu olmasına karşın, Tasarının düzenleyici etki analizi hazırlanmamıştır.

2- Tasarıda, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunun 14 üncü maddesi hükümlerine uyulmamıştır.

10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunun 14 üncü maddesinde “*Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri; kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak kanun tasarılarının getireceği mali yükü, orta vadeli program ve mali plan çerçevesinde, en az üç yıllık dönem için hesaplar ve tasarılar eklerler. Sosyal güvenliğe yönelik kanun tasarılarında ise en az yirmi yıllık aktüeryal hesaplara yer verilir. Ayrıca, bu kanun tasarılarına Maliye Bakanlığı ile ilgisine göre Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı veya Hazine Müsteşarlığının görüşleri eklenir.*” hükmü yer almaktadır.

Buna karşın, bu Tasarının mali yüküne ilişkin hiçbir hesaplama yapılmamış olup, hatta yapılandırmanın ne tutarda alacağı kapsadığı, hangi tutarda alaktan, vergi cezasından, idari para cezasından, ne tutarda gecikme cezası, gecikme zammı gibi ferilerinden vazgeçtiği bilinmemektedir.

Ayrıca; sosyal güvenlikle ilgili düzenlemelere ilişkin en az yirmi yıllık aktüeryal hesaplar hazırlanmadığından, Tasarı ekinde yer verilmemiştir.

Yine, Maliye Bakanlığı ile Kalkınma Bakanlığı’nın ve Hazine Müsteşarlığının görüşleri Tasarıya eklenmemiştir.

3- Tasarı görüşmelerinde TBMM İç Tüzüğü hükümleri dikkate alınmamıştır.

Tasarının içerdiği konular itibarıyla aşağıda belirtilen 8 ayrı ihtisas komisyonunda ayrı ayrı görüşülmesi gereken maddeler vardır. Başka Komisyonların görev ve uzmanlık alanına giren düzenlemeler, ilgili Komisyonlarda görüşülmeyle İç Tüzük hükümleri ihlal edilmiştir.

İlgili komisyonlar:

Adalet Komisyonu,

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu,

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu,

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu,

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu,

Tarım, Orman ve Köyîşleri Komisyonu,

Çevre Komisyonu,

İçişleri Komisyonu'dur.

4- Tasarı, Üçlü Danışmaya İlişkin 144 sayılı ILO Sözleşmesine ve sosyal diyaloga aykırı hazırlanmıştır.

4857 sayılı İş Kanununun “Üçlü Danışma Kurulu” başlığını taşıyan 114 üncü maddesine göre, çalışma barışının ve endüstri ilişkilerinin geliştirilmesinde, çalışma hayatıyla ilgili mevzuat çalışmalarının ve uygulamalarının izlenmesi amacıyla hükümet, işçi ve işveren konfederasyonları arasında etkin danışmayı sağlamak üzere üçlü temsile dayalı olarak Üçlü Danışma Kurulu kurulmuştur.

Büyük oranda çalışma hayatını ilgilendiren bu Tasarıda yapılan düzenlemelere ilişkin olarak, Üçlü Danışma Kurulu'nun hiç bilgilendirilmemesi, taslakların konfederasyonlara gönderilip görüşlerinin bile alınmaması manidar olduğu kadar, ülkemizin taraf olduğu Üçlü Danışmaya İlişkin 144 sayılı ILO Sözleşmesine ve sosyal diyaloga aykırıdır.

5- Tasarıdaki konular, Ekonomik Sosyal Konsey'in gündemine getirilmemiştir.

Toplumun büyük bir bölümünü yakından ilgilendiren bu değişiklik tasarısı Anayasa değişikliklerinde bu tür konuların görüşüleceği yer olarak, büyük bir iddia ile Anayasal bir kurum haline getirilen Ekonomik Sosyal Konsey'in de gündemine getirilmemiştir.

Bu durum, katılımcılık ve sosyal diyalog konusunda dile getirilen iddialarla çelişmektedir. Bunun sonucu olarak ortaya çıkan taslak, büyük oranda sermaye kesimlerinin beklentilerini yansıtan bir öze sahiptir.

6- AKP siyasi ahlaka uygun davranmamıştır.

Bilindiği üzere milyonlarca vatandaşımızın vergi, sosyal güvenlik primi, harç, para cezası gibi çeşitli ve çok yüklü kamu borçları bulunmaktadır.

12 yıllık AKP iktidarının yanlış ekonomi uygulamaları sonucunda derinleşen ekonomik krizin etkisiyle vatandaşlarımız kamuya olan borçlarını ödeyemez hale gelmişlerdir. Bu durumu dikkate alan MHP vatandaşın borçluluğu konusunda defalarca hükümetin dikkatini çekmiş, MHP milletvekilleri tarafından çok sayıda Kanun Teklifi verilmiştir. MHP'nin teklif ve uyarıları maalesef dikkate alınmamış, dolayısıyla bugünlere gelinmiştir.

7- Tasarı AKP'nin samimiyetsiz ve fırsatçı siyasetinin yeni bir göstergesidir.

Bu düzenleme ile AKP esasen 12 yıldır Türkiye'yi iyi yönetmediğini itiraf etmektedir. Vatandaşlarımızın borcunu ödeyemez hale gelmesinin sorumlusu, gerekli önlemleri almayarak ekonomiyi ve vatandaşlarımızı kaderine terk eden AKP Hükümetidir.

Önce borcunu ödeyemez duruma düşürdüğü vatandaşlarımıza seçim öncesinde kolaylık getirmeyi vaat etmesi, AKP'nin samimiyetsiz ve fırsatçı siyasetinin yeni bir göstergesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum AKP'nin sorunları çözmeyip, kronikleştirme ve sonra da istismar etme alışkanlığının bir örneğidir.

Kapsamlı bir şekilde alacakların yeniden yapılandırılması ile bir taraftan seçim ekonomisine kaynak yaratılırken, diğer taraftan da seçim öncesinde devlete borçlu kesimlerin oylarının devşirilmesi hedef alınmaktadır.

Seçime dönük popülist bir yatırım çabası olduğu gözlerden kaçmayan düzenlemenin amacı her ne olursa olsun, AKP'nin zorlaştırdığı hayat şartları karşısında vatandaşlarımızın geçimine bir nebze olsun kolaylık sağlayacak olmasını olumlu buluyoruz.

AKP'nin öncelikli olarak yapması gereken şey, vatandaşlarımızın gelir düzeyini yükseltecek ve istihdamı artıracak yapısal önlemleri almaktır. Vatandaşlarımızı borçlanmadan yaşayabilir hale getirmektir. Türkiye ekonomisinin üretmeyen, ithal eden, tüketime dayalı yapısını ve dolayısıyla sıcak paraya ve ithalata dayalı ekonomi anlayışını kökten değiştirilmelidir.

8- AKP kara para sahiplerini ve gayri meşru para trafiğini de kapsama almıştır.

Öngörülen düzenlemenin dikkat çekici vahim boyutu, AKP Hükümeti tarafından her türlü gayri meşru faaliyetlerden sağlanan para ve varlıkların kayda alınmasına, kara paranın aklanmasına imkân verilmesidir.

Kendi Maliye Bakanı'na af çıkartan kötü bir sicile sahip olan AKP, bu sefer acaba kimlerin kara parasının aklanmasına imkân vermektedir? Bunların arasında siyasilere ve AKP mensupları var mıdır? Bu soruların cevapsız kalması da kamu vicdanını yaralayacaktır.

9- AKP borcunu zamanında ödeyen vatandaşlarımızı küstürmektedir.

Mali af düzenlemelerinin, öncelikle vergide adalet ilkesini zedelediğini, borcunu ödemeyenlere kolaylık sağlanırken, borcunu zamanında ve düzenli ödeyen vatandaşlarımızı küstürdüğünü, isyana sevk ettiğini de ifade etmemiz gerekmektedir.

Vatandaşların birçoğu devlete olan borcunu zamanında ödeyebilmek için arabalarını veya evlerini satmış, bankalardan, hatta tefecilerden borçlanmışlardır. Sırf bu yüzden batan ticaret erbabı olduğu gibi gururuna yediremeyerek intihar edenler de bulunmaktadır. Bunların bedelini AKP nasıl ödeyecektir? AKP döneminde oluşan, namuslu vatandaşların hep mağdur edildiği kanaati nasıl giderilecektir?

Borcunu zamanında ödeyen vatandaşlara da telafi edici kolaylıklar sağlanmasını zorunlu gördüğümüzü belirtmek istiyorum. Toplumda adalet ve devlete güven duygusunun zedelenmemesi için böyle bir düzenlemenin yapılması şarttır. Ancak bu şekilde kuralsızlık teşvik edilmemiş, kurallara uyanlar aldatılmamış, devlet herkese adil davranmış olacaktır.

Esasen, hukukun genellik ve eşitlik ilkesi, kuralların, hak ve yükümlülüklerin herkese eşit biçimde uygulanmasını, yaptırımlara herkesin uymasını gerektirmektedir.

TASARININ MADDELERİYLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİMİZ

Tasarıyla maden işçilerinin çalışma koşullarında kısmen iyileştirme yapılmışsa da taşeron işçilik daraltılmamış aksine yaygınlaştırılmıştır. Tasarı taşeron işçilik sistemini yaygınlaştıracak düzenlemeler içermektedir. İş Kanunundaki asıl işin tamamının alt işverene verilemeyeceği hükmü kaldırılarak işverenin asıl işi bölerek taşeronla vermesinin önü açılmaktadır.

Yargıtay tarafından onaylanarak işe girdiği ilk günden itibaren asıl işverenin işçisi olarak kabul edilen çok sayıda taşeron işçi bulunmaktadır. Sadece Karayollarında 8.500 taşeron işçi bulunmaktadır. Bu işçilerden 6.463'ü açtıkları davaları kazanmış, Yargıtay'da onaylamıştır. Yaklaşık 2 bin işçinin mahkemesi de devam etmektedir. Karar gereği bu ve benzeri durumdaki taşeron işçilere kadro verilmesi gerekirken tasarıda buna yönelik bir düzenleme yer almamıştır.

Soma'daki maden şehitleri için hazırlandığı söylenen torba kanun tasarısına;

- Taşeron işçiliği yaygınlaştıran,
- Kara para aklayanları ve yolsuzluk yapanları affeden,
- Özelleştirmelerdeki yolsuzlukları örten,
- Memurlarla ilgili yargı kararlarını uygulatmayan,
- Meraları yapılaşmaya açan,
- Aday öğretmenliği zorlaştıran ve öğretmenlere rotasyon getiren,
- TÜRGEV gibi yandaş vakıflara belediyelerce taşınmaz veren,
- Anayasa ve yargı kararlarının uygulanmasını engelleyen

Düzenlemelerin dahil edilmesi Soma maden şehitlerine karşı en büyük insafsızlık ve vicdansızlıktır.

Madde 1- 4857 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasına göre alt işveren; kendi işyerinin tescili için asıl işverenden aldığı yazılı alt işverenlik sözleşmesi ve gerekli belgelerle birlikte, birinci fıkra hükmüne göre bildirim yapmakla yükümlüdür. Bölge müdürlüğünce tescili yapılan bu işyerine ait belgeler gerektiğinde iş müfettişlerince incelenir. İnceleme sonucunda muvazaalı işlemin tespiti halinde, bu tespiti ilişkin gerekçeli müfettiş raporu işverenlere tebliğ edilir. Bu rapora karşı tebliğ tarihinden itibaren altı işgünü içinde işverenlerce yetkili iş mahkemesine itiraz edilmektedir.

Tasarının 1 inci maddesiyle alt işverenin mahkemeye itiraz süresi 30 iş gününe uzatılmakta, yargıya itiraz yolu getirilmektedir. Günümüzün iletişim ve ulaşım imkanlarındaki gelişmeler dikkate alındığında itiraz süresinin uzatılması doğru değildir.

Madde 3- 4857 sayılı kanun 36 ncı maddesinin beşinci fıkrasına göre; “kamu tüzel kişilerine ve bazı teşekküllere verilen yetkileri 2 nci maddenin altıncı fıkrası gereğince sorumluluk taşıyan bütün işverenler de kullanmaya yetkilidir”. Aynı Kanunun 2 nci maddesinin altıncı fıkrası da; “Bu Kanunda işveren için öngörülen her çeşit sorumluluk ve zorunluluklar işveren vekilleri hakkında da uygulanır. İşveren vekilliği sıfatı, işçilere tanınan hak ve yükümlülükleri ortadan kaldırmaz.” şeklindedir.

Maddede yapılan düzenleme ile işveren vekillerinin sorumluluğu ortadan kaldırılmaktadır.

Madde 4 ve 7 - 4 üncü maddeyle yeraltında çalışan işçilere haftalık 36 saati aşan her bir çalışma saati için normal çalışma saatinin yüzde yüz fazlasıyla ödeme yapılmaktadır. 7 inci maddeye göre yeraltı çalışanlarının haftalık çalışma süreleri 36 saat, günlük ise 6 saattir. Ancak bu süreler yeraltındaki fiili çalışma süreleridir. Oysa bir işçinin yeraltındaki çalışma noktasına ulaşması ve mesai

sonrası yerüstüne çıkması ortalama bir buçuk iki saati bulmaktadır. Dolayısıyla yeraltında çalışan bir işçinin günde ortalama 8 saati yeraltında geçmektedir. Haftada altı gün çalışan bir işçi günde 6 saat çalışırsa yeraltındaki sürelerle birlikte haftada 42 saat yeraltında her türlü riske maruz kalmaktadır. Dolayısıyla yapılan düzenleme pek bir anlam ifade etmemektedir.

Yeraltı işlerinde haftalık fiili çalışma süresinin 30 saate düşürülmesi yönündeki önergemiz hükümet tarafından kabul edilmemiştir.

MADDE 9- Tasarının 9 uncu maddesiyle 3213 sayılı Maden Kanununa ek madde eklenerek “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkarılan işyerlerinde, yer altında çalışan işçilere ödenecek ücretin asgari ücretin iki katından az olamayacağı hükmü getirilmiştir.

Madencilik sektörü en zor ve riskli sektörlerin başında gelmektedir. Ancak, maden işyerleri ve özellikle yeraltı işleri, meslek hastalıkları ve özellikle ölümlü iş kazaları açısından yüksek risk taşımaya rağmen özel sektörde yeraltında çalışan işçiler hak ettikleri ücreti alamamaktadır.

Türkiye Kömür İşletmelerinde yeraltında çalışan maden işçileri primleriyle birlikte ortalama üç bin lira maaş alırken özel sektörde yeraltında çalışan maden işçileri ortalama 1200-1400 TL arasında ücret almakta, ayın tamamında çalışırsa da ortalama 400 TL üretim primi almaktadır. Ancak işçilerin çok büyük bir bölümü ayın tamamında çalışmadığı için üretim primini tam olarak alamamaktadır. Özel sektörde yeraltında çalışan bir maden işçisi bir günlük yevmiyesiyle çalıştığı şirkete olan bir aylık maliyetini karşılamaktadır.

Yeraltı maden ocaklarında çalışan işçilere verilen ücretlerin asgari ücretin üç katından az olamayacağına yönelik olarak 28/05/2014 tarihli ve 2/2180 Esas No’lu İş Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun teklifimizi verdik. Tasarının görüşmeleri sırasında da 22/5/2003 tarih ve 4857 İş Kanunun 39 uncu maddesine “ Bu madde kapsamında belirlenen asgari ücret Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işyerlerinde sürekli çalışanlar için üç katı olarak uygulanır.” şeklinde fıkra eklemek suretiyle taban aylığı uygulaması getirilerek özel sektörde yer altında çalışan işçilerle kamudaki emsalleri arasında eşitlik sağlanmasına yönelik önerge verdik. Ancak 13 Mayıs’ta Soma’da meydana gelen maden faciası sonrası yeraltı maden işçilerine en az iki bin lira taban aylığı sözü veren AKP Hükümeti bizim yerlatı maden ocaklarında çalışan işçilere asgari ücretin üç katı tutarında ücret verilmesini yönelik kanun teklifimizi ve önergemizi dikkate almamış, buralarda çalışan işçilere asgari ücretin iki katı oranında ücret verilmesine yönelik yeni bir önerge vermiştir.

MADDE 10 - 3213 sayılı Maden Kanununa geçici madde eklenerek yeraltı maden işçileriyle ilgili düzenlemeler sonrasında oluşabilecek maliyet artışları nedeniyle maden ocaklarını sözleşme veya rödövens yöntemiyle işletenlere fiyat farkı ödenmesine yönelik Bakanlar Kuruluna yetki verilmiştir.

Yapılan düzenleme ile; Yer altındaki maden işlerinde faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşlarının yeraltındaki maden işlerine ilişkin bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu kapsamında devam eden sözleşmeleri ile bu Kanunun ek 7 nci maddesi kapsamında devam eden rödövens sözleşmelerinde, 4857 sayılı İş Kanununun 41, 53 ve 63 üncü maddeleri ile bu Kanunun ek 9 uncu maddesinde yapılan değişikliklerle sınırlı olmak kaydıyla meydana gelebilecek maliyet artışlarının fiyat farkı olarak ödenebilmesine ilişkin esas ve usuller Kamu İhale Kurumunun teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenecektir.

13 Mayıs’da Soma’da meydana gelen maden faciasında 301 madencimiz hayatını kaybetmiştir. Eğer bu maden ocağında yeterli sayıda kurtarma odası bulunsaydı bu madencilerimizin çok büyük bir bölümü bugün hayatta olabilirdi.

Uluslararası Çalışma Örgütü’nün maden ocaklarıyla ilgili 176 no’lu sözleşmesini maden işletmelerine ekstra yük getirecek diye onaylamayan AKP Hükümeti bu düzenlemeyle TKİ’nin taşeronu maden şirketlerine ton başına en az iki dolarlık ek ödeme yapacaktır. TKİ tarafından taşeron maden işletmelerine yapılacak ek ödemenin yılda 250 milyon lirayı aşması beklenmektedir. Hükümetin bir yılda taşeron maden şirketlerine verdiği ilave ek ödemenin yarısıyla 12 bin işçinin yeralında çalıştığı Soma’daki tüm maden ocaklarına kurtarma odaları kurulabilirdi.

Görüldüğü gibi maden işçilerinin sosyal ve mali haklarıyla ilgili düzenlemelerde çok cimri davranan AKP hükümeti maden şirketi sahiplerine çok cömert davranmaktadır.

Komisyon görüşmelerinde bu maddeye ilişkin düzenleme etkisi analizi yapılarak komisyona somut ve net bilgi verilmesi taleplerimiz hükümet tarafından yerine getirilmemiş, üstünkörü ve inandırıcı olmayan hesaplamalar yapılmıştır.

Madde 11- 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi değiştirilerek kamuda hizmet alımı yönteminin kapsamı genişletilerek taşeronluk yaygınlaştırılmaktadır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunun 62 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine göre; “İdarelerce kanun, tüzük ve yönetmeliklere göre istihdam edilen personelin yeterli nitelik veya sayıda olmaması halinde, bu Kanunda belirtilen hizmetler için ihaleye çıkılmaktadır.”

Tasarının 11 inci maddesiyle 4857 sayılı İş Kanununun 2 inci maddesinin yedinci fıkrasındaki asıl işveren-alt işveren çerçevesindeki taşeronluk yaygınlaştırılmaktadır.

Tasarının 11 inci maddesinde; personel çalıştırılmasına dayalı yardımcı işler ve idareye ait bir işyerinde yürütülen asıl işin bir bölümünde hizmet alım ihalesi gerçekleştirilmesine yönelik düzenleme yapılmakta ve ihaleye çıkılabilecek yardımcı işleri ilişkin hizmet türlerini belirme yetkisi Bakanlar Kuruluna verilmektedir. Oysa Anayasa’nın 128 inci maddesine göre; Kamu İktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yürütmelidir. Dolayısıyla Anayasa’nın 128 inci maddesiyle asli ve sürekli görevlerle ilgili düzenlemeler yapılırken asli ve yardımcı iş ayrımını yapma yetkisinin Bakanlar Kuruluna verilmesi Anayasaya aykırıdır.

Madde 14- Tasarının 14 üncü maddesiyle 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 8 inci maddesine bir fıkra eklenerek taşeron işçilerin örgütlenmeleri halinde kamu işveren sendikası ile toplu sözleşme yapabilmelerine olanak sağlanmıştır. Toplu iş sözleşmesinin kamu işveren sendikası tarafından bu fıkraya göre sonuçlandırılması halinde, belirlenen ücret ve sosyal haklardan kaynaklanan bedel artışı kadar idarece alt işverene fiyat farkı verilmesi, sözleşmenin merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin üyesi bulunduğu kamu işveren sendikalarından birisi ile imzalanması şartı getirilmektedir. Bu durum toplu sözleşme ve sendika seçme özgürlüğü, iç hukuk ve ILO normlarına açıkça aykırıdır.

Madde 15- Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerindeki sürekli işlere ilişkin hizmet alımındaki ihaleler üç yıllık süre ile yapılmaktadır. Sürekli nitelikte olan işlerde üç yıllık süre ile ihale yapılması yerine bu işlere kadrolu çalışanların atanması daha doğru olacaktır. Ancak AKP Hükümeti sürekli nitelikteki bu işlere kadrolu personel atamak yerine taşeron işçiliği yaygınlaştırmaktadır.

Tasarının görüşmeleri sırasında taşeron işçilerin ve geçici işçilerin kadroya geçirilmesine yönelik önergelerimiz dikkate alınmamıştır.

MADDE 17- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 6 ncı maddesinde eklenen ibare ile on ve daha fazla çalışanı olan çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personeli görevlendirileceği hüküm altına alınmıştır. Belirlenen niteliklere ve gerekli belgeye sahip olmayan ancak 10’ dan az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyeri işverenleri veya işveren vekilleri Bakanlıkça ilân edilen eğitimleri tamamlamak şartıyla işe giriş ve periyodik muayeneler ve tetkikler hariç iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütebileceklerdir. Meslek lisesi ve üniversite öğrencileri staj yaptıkları işyerlerinde toplam çalışan sayısına dahil edilmeyerek, işyerinin iş sağlığı ve güvenliği yükümlülükleri hafifletilmektedir.

Tasarıya alt komisyon görüşmelerinde eklenen 17 nci madde ile 6331 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine “ 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 2 nci maddesinde tanımlanan asıl işveren-alt işveren ilişkisinde asıl işveren, işyerindeki alt işverenlerin gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alıp almadığını gözetmek ve denetlemekle yükümlüdür.” şeklinde yeni bir fıkra eklenmişti. Bu düzenlemeyle asıl işverene, işyerindeki alt işverenlerin gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alıp almadığı yönünde denetleme yapma görevi verilmektedir. Bu düzenlemeyle AKP Hükümeti adeta günah çıkarmakta, taşeronla verdiği işlerde denetleme yapmadığını itiraf etmekteydi. Yeraltı maden kazalarının en önemli nedenlerinden biri de iş güvenliği uzmanlarının işverene bağlı çalışmasıdır. Yeraltında istihdam edilen iş güvenliği uzmanlarının istihdam, sosyal ve mali hakları işverenin iki dudağı arasındadır. Yeraltında istihdam edilen iş güvenliği uzmanları iş güvenliği konusunda gerekli tedbirleri almaya çalıştığı zaman üretimi yavaşlattığı gerekçesiyle prim sistemiyle çalışan taşeronlarla tartışmaya girmektedir. Öncelikli hedefi üretim olan işyeri sahipleri ve taşeronlarla tartışan iş güvenliği uzmanlarının sözleşmelerine son verilmektedir. İstihdamı ile sosyal ve mali hakları işverenin iki dudağı arasında olan iş güvenliği uzmanları, en ufak bir ihmalin onlarca kişinin hayatına sebep olduğu yeraltı işlerinde gerekli önlemlerin alınmasında etkin olamamaktadırlar.

Tasarının 17 inci maddesinin üst komisyondaki görüşmeleri sırasında “yeraltı işlerinde istihdam edilen iş sağlığı ve güvenliği uzmanlarının aylıklarının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinden karşılanması ve bu kapsamda istihdam edilen iş sağlığı ve güvenliği uzmanlarının aylık miktarının, çalışma koşullarının, mali ve sosyal hakların ve diğer ilgili hususların Bakanlar Kurulunca belirlenmesine yönelik” önergemiz hükümet tarafından kabul edilmediği gibi asıl işveren-alt işveren ilişkisinde asıl işveren, işyerindeki alt işverenlerin gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alıp almadığını gözetmek ve denetlemekle yükümlü tutan madde tasarı metninden çıkarılarak asıl işveren sorumluluktan kurtarılmıştır.

MADDE 21- Tasarının 21 inci maddesiyle 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununa EK MADDE 1- eklenerek 41 inci maddenin birinci ve beşinci fıkraları ile 43 üncü maddenin ikinci ve dördüncü fıkralarında yer alan kurulu bulunduğu işkolunda en az yüzde üç üye şartının Ekonomik ve Sosyal Konseye üye konfederasyonlara bağlı işçi sendikaları için yüzde bir olarak uygulanması öngörülmektedir.

3 ayda bir toplanması gereken Ekonomik ve Sosyal Konsey 12 Eylül 2010 Anayasa Referandumu ile Anayasal bir kurum haline getirilmiş ancak henüz toplanamamıştır. Ekonomik ve Sosyal Konseye üye işçi konfederasyonları Türk İş, Hak İş ve DİSK’tir. 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunun 41 inci maddesiyle toplu iş sözleşmesi yapılmasına yönelik yetkili sendika, 43 üncü maddesiyle yetki itirazı düzenlenmektedir.

6356 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasına göre: bir işçi sendikasının toplu iş sözleşmesinde yetkili olabilmesi için kurulu bulunduğu işkolunda çalışan işçilerin en az yüzde üçünün üyesi bulunması şartı vardır. Beşinci fıkrasında göre; bir işkolunda çalışan işçilerin yüzde üçünün tespitinde Bakanlıkça her yıl ocak ve temmuz aylarında yayımlanan istatistikler esas alınmaktadır.

43 üncü maddesine ikinci fıkrasına göre; Kurulu bulunduğu işkolunda çalışan işçilerin yüzde üçünden daha az üyesi bulunan işçi sendikası, yetki itirazında bulunamaz. Dördüncü fıkrasına göre; Mahkeme açılan davayı o işkolunda çalışan işçilerin en az yüzde üçünü üye kaydeden işçi sendikaları ile işveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işverene de bildirmektedir.

Tasarıyla Sosyal Ekonomik Konseye üye olan Türk İş, DİSK ve Hak İş üyesi sendikaların yetki alması için iş kolu barajı yüzde %3'de % 1'e düşürülerek taşeronlaşma karşılığında sessiz kalan ve AKP Hükümetinin politikalarını destekleyen veya hükümetin işçilerin aleyhine politikalarına sessiz kalan bu sendikalar ödüllendirilmektedir. Diğer sendikalarda iş kolunda yetkili olmak veya yetki itirazı konusunda % 3 şartı aranırken Türk İş, DİSK ve Hak İş üyesi sendikalarda bu şartın % 1 olarak düzenlenmesi Anayasa'ya aykırıdır.

MADDE 24- Tasarıya üst komisyonda eklenen 24 üncü madde ile 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunun 46 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında değişiklik yapılmıştır. Bilindiği gibi İşsizlik Sigortası Kanunun 46 ncı maddesiyle İşsizlik sigortasının amaç ve kapsamı ile yetkili, görevli ve sorumlu kuruluşlar düzenlenmektedir.

46 ncı maddenin üçüncü fıkrasıyla İşsizlik Sigortası Kanunu kapsamında olmayan çalışanlar düzenlenmektedir. Yapılan değişiklikle 18/5/1994 tarihli ve 527 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri İle İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin 31 inci maddesi kapsamında yer alan sözleşmeli personelin İşsizlik Sigortası Kanunu kapsamında olduğu dolayısıyla bu kanun kapsamında işten ayrılanlara İşsizlik Sigortası verilmemesine yönelik düzenleme yapılmaktadır.

2008 yılından bu yana İşsizlik Sigortası Fonu kaynakları fonun kuruluş amacı dışında kullanılmaktadır. 2008 yılında başlayan bu süreç genişleyerek devam etmektedir. Yıllardır çıkarılan kanunlarla yapılan amaç dışı aktarımlarla Fon aşamalı olarak kuruluş amacının dışına çekilmiş ve giderek kamuya kaynak aktaran ve net dış borç rakamını düşürmenin dışında bir işe yaramayan bir hale getirilmiştir. Zira İşsizlik Sigortası Fonu'nun oluşturulma amacı Fon'a prim ödeyenlerin kendi ihtiyaçları dışında işsiz kalmaları halinde Fon'dan yararlandırılmalarıdır. Ancak Kanun Tasarısı'nda bu konuda bir düzenleme yapılmamakta, Fon'dan yararlanma koşulları aynı bırakılmaktadır. Halbuki, öncelikle Fon'a erişim ve Fon'dan yararlanma koşullarının iyileştirilmesi gerekmektedir.

MADDE 26- Tasarıya üst komisyonda eklenen 24 üncü madde ile; 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendi değiştirilmektedir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunun 17 nci maddesiyle Askeri amaçlı istisnalarla diğer istisnalar düzenlenmektedir.

AKP Hükümeti; 16/7/2004 tarih ve 5228 sayılı Kanunun 15 inci maddesiyle ‘ Külçe altın, külçe gümüş, kıymetli taşlar (elmas, pırlanta, yakut, zümrüt, topaz, safir, zebircet, inci, kübik virconia) döviz, para, damga pulu, değerli kâğıtlar, hisse senedi, tahvil, Türkiye’de kurulu borsalarda işlem gören sermaye piyasası araçları ile metal, plastik, lastik, kauçuk, kâğıt, cam hurda ve atıklarının teslimini, 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 85 inci maddesiyle de varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikalarını Katma Değer Vergisi kapsamı dışına çıkarmıştır.

26 ncı maddede yapılan düzenleme ile ‘ 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre Türkiye’de kurulu borsalarda işlem görmek üzere ithali, borsaya teslimi ve borsa üyeleri arasında el değıştiren varlıklara KDV istisnası sağlanmaktadır.

Tarımda istisnasız hemen herkesin şikayetçi olduğu bir numaralı sorun yüksek girdi maliyetleridir. Ürettikçe zarar eden çiftçi girdi fiyatlarındaki artışa yetişemeyince üretimden kaçmaktadır. Bu nedenle Türkiye birçok tarım ürünü ithal ederken ülkenin yaklaşık 3 milyon hektar arazisi boş durmaktadır.

Gübre ve elektrikte yüzde 18, zirai ilaç ve hayvan yeminde yüzde 8 KDV vardır. Tohumluklarda yüzde 1 KDV varken sebze tohumluklarında ve sebze fidelerinde yüzde 8 KDV vardır. Mazotla yüzde 15,25 KDV ve 37,61 oranında ÖTV bulunmaktadır.

Tarımsal üretimdeki bu yüksek girdi fiyatları nedeniyle üretim maliyetleri yükselmekte, Türk çiftçisi yabancı ülkelerin üreticileriyle rekabet edememektedir.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütünün verilerine göre, Türkiye, pahalı üretim bakımından, pirinçte 16’ncı, tütün ve buğdayda 21’inci, soyada 22’nci, mısırd 26’ncı sıradadır.

21/11/2011 tarih ve 2-170 Esas numaralı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile, “ çiftçilerin tarımsal üretimde kullandıkları motorine, tarımsal sulama, kültür balıkçılığı ve kümes hayvanları çiftliği, büyükbaş ve küçükbaş işletmeleri ve fideciler, entegre sera tesisleri, kesme çiçek üreten ve paketlenen tesisler ile tohumculuk kuruluşları gibi tarımsal işletmelerde kullanılan elektriklerle ile gübre, ilaç, tohum, fide ve yemden KDV alınmamasını önerdik. Ancak AKP Hükümeti çiftçilerin üretimde girdi olarak kullandıkları ürünlerin katma değer vergisinden istisna tutularak tarımsal üretim maliyetlerinin düşürülmesine yönelik kanun teklifimizi reddetmiştir.

Madde 30- 8/5/1985 tarihli ve 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun beşinci maddesine eklenen fıkra ile yurtdışında çalışanların çalıştıkları sürelerin borçlanması değişikliğe gidilmektedir. Türkiye’de ikamet eden bir sigortalı borçlanma yapmak istediği takdirde isteği zaman aralığını borçlanabilirken yapılan değişiklikle yurt dışında ikamet eden vatandaşlarımız borçlanma talebinde bulunulan tarihler arasındaki son tarihten geriye doğru borçlanma yapılabilecektir. Bu durum yurtdışında ikamet eden vatandaşlarımızın hem daha yüksek prim ödemelerine neden olacak hem de daha düşük emekli aylığına bağlanmasına neden olacaktır.

Madde 44- Tasarının 44 üncü maddesiyle yeraltı işlerine çalışanların emeklilik yaşı 55’ten 50’ye indirilmektedir. Ancak prim gün sınırı ile ilgili bir düzenleme yoktur. Ayrıca 50 yaşındaki bir madencinin yeraltında çalışması neredeyse imkânsızdır.

Madencilik sektörü en zor ve riskli sektörlerin başında gelmektedir. Bu sektörde çalışanlar hayatı tehlike dâhil olmak üzere pek çok anlamda risk altında görev yapmaktadır. Maden işyerleri ve özellikle yeraltı işleri, meslek hastalıkları ve özellikle toplu ölümlü iş kazaları açısından yüksek risk taşımaktadır. Madencilik sektöründe çalışanlar yaptıkları işin gereği olarak genç yaşlarda sağlık sorunları yaşamakta, bu da yaşam kalitelerinin düşmesine neden olmaktadır.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre; 20 yıldan beri sigortalı olarak maden işyerlerinde çalışanlara emeklilik hakkı verilmekteydi. AKP hükümeti 2008 yılında çıkardığı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununu ile maden işyerlerinin yeraltı işlerinde 20 yıldan beri çalışan maden işçilerine emeklilik için 55 yaş şartı getirilmiştir. Böylece yeraltında çalışan maden işçilerinin emeklilik koşulları ağırlaştırılarak, dünyanın en zor ve riskli işini yapan maden işçileri mağdur edilmiştir.

Yeraltında çalışan maden işçileri genç yaşta meslek hastalıklarına yakalanmakta ve fiziksel zorluklar nedeniyle ileri yaşlarda yeraltında çalışmamaktadırlar. Bunun sonucunda da sürekli istihdam kapasitesini artıran maden şirketleri, ihtiyacını karşılayacak yeterli ve nitelikli işgücünü bulamamaktadır.

Tasarının görüşmeleri sırasında; “Yeraltı işlerinde sürekli veya münavebeli olarak en az 20 yıl çalışan ve bu işlerde en az 4000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödeyen sigortalılar için yaş şartı aranmaması ve bu sigortalılara 8100 gün prim ödemiş sigortalılar gibi yaşlılık aylığı bağlanması ve 50 yaşını dolduran ve en az 1800 gün prim ödemiş yeraltı maden çalışanlarının hiçbir şart istenmeden yaşlılık aylığına bağlanmasına yönelik önergemiz” AKP tarafından reddedilmiştir.

Madde 45- Tasarının 45 inci maddesiyle yeraltı işlerinde çalışanların; yıllık ücretli izin, sıhhi izin, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil günleri ile eğitim ve kurs süreleri hizmet süresi zammına dâhil edilmektedir.

Bu olumlu bir düzenlemedir. Ancak bu maddenin görüşmeleri sırasında yerüstü maden ocaklarında çalışanlar, sağlık çalışanları ve Milli Eğitim Bakanlığında öğretmen olarak çalışanlara aylık 90 gün fiili hizmet süresi zammı verilmesine yönelik önergemiz AKP tarafından reddedilmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesi ile yeraltı işlerinde maden ocaklarında (elementer civa bulunduğu saptanan civa maden ocakları hariç), kanalizasyon ve tünel yapımı gibi yer altında yapılan işlerde çalışanlara 180 gün fiili hizmet zammı uygulanmaktadır. Bu doğru bir uygulamadır. Ancak, aynı maden ocaklarında yerüstünde oldukça zor koşullarda çalışanlar fiili hizmet süresi hakkından yararlanamamaktadır. Zira kömür ocağında yerüstünde çalışanlar da kömür tozunu solumaktadır. Maden ocakları, kanalizasyon ve tünel yapımı gibi yeraltı işlerinde yerüstünde çalışanlara bir yılda 90 gün fiili hizmet süresi zammı verilmesi uygun olacaktır.

Sağlık Kurumları 24 saat kesintisiz hizmet vermektedir. Birçok mesleki riskle karşı karşıya kalarak hizmet veren hekimlerimiz ve yardımcı sağlık çalışanları, kamuoyuna yansıyan ve yansımayan birçok sorunla mücadele etmektedir. Sağlık kurum ve kuruluşlarında şiddet öyle bir hal almıştır ki Türkiye’de ilk defa bir meslek grubuna yönelik şiddetin önüne geçilmesi için TBMM’de bir araştırma komisyonu kurulmuştur. Binlerce sağlık çalışanı her gün ölümcül hastalıklara yakalanma riski ile karşı karşıya kalmaktadır. Personel eksikliğinden kaynaklanan yoğun iş yükü, yoğun iş temposunun ardından bitmek bilmeyen nöbetler, fazla mesailer hekimlerimizi ve diğer sağlık çalışanlarımızı her geçen gün yıpratmaktadır. Kendi sağlıklarını direkt etkileyen birçok unsura maruz kalan sağlık çalışanlarının hastanelerde yaşanan aşırı yoğunluk ve fazla iş yükü nedeniyle psikolojileri olumsuz etkilenmektedir. Bu yoğun tempo ve zor şartlar altında hizmet veren ülkemizdeki en zor mesleklerden biri olan hekimlere ve onlara yardımcı diğer sağlık çalışanlarına yılda 90 gün “fiili hizmet zammı” verilmesi uygun olacaktır.

Öğretmen ve derslik açığı, okullardaki teknik ve fiziki alt yapı imkânlarının yetersizliği, kalabalık sınıflar, öğretmenlere yönelik itibarsızlaştırma politikaları, okullarda yaşanan güvenlik sorunu, öğretmenlere yönelik artan şiddet olayları, özür grubu tayinlerinin yapılamaması, öğretmenlerin yaşadığı maddi sıkıntılar, eğitim çalışanlarının özlük ve sosyal haklarının gün geçtikçe tırpanlanması gibi onlarca sorun altında fedakârca görevlerini yapan öğretmenlerimiz her geçen gün yıpranmaktadır. Önergemizle geleceğimizin güvenceleri olan çocuklarımızı hayata hazırlayan, bilgiyle tanıstıran ve onlara irfan kazandıran, milletimizin gelişmesi ve aydınlanması amacıyla her türlü fedakârlığı gösteren öğretmenlerimize yılda 90 gün fiili hizmet süresi zammı verilmesi uygun olacaktır.

Fiili hizmet zammının uygulanmasının özünde ağır ve yıpratıcı işlerde çalışan sigortalıların korunması düşüncesi vardır. Silah ve mühimmat imalatı yapan fabrikalarda çalışanlar 5434 sayılı Kanunun 32 nci maddesi kapsamında fiili hizmet süresi zammından yararlandırılırken 5510 sayılı Kanunla kapsam dışına çıkarılmıştır. Oysa 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte işyerleri ile ilgili 5 risk grubu olup, mühimmat ve patlayıcı üretimi yapan fabrikalar en riskli grup olan 5 inci grupta yer almaktaydı. 29.03.2013 tarihinde yürürlüğe giren işyeri tehlike sınıfları tebliğindeki sıralamaya göre silah ve mühimmat üretimi yapan işyerleri çok tehlikeli olarak tanımlanmıştır. İşin mahiyeti, tehlike ve zarar düzeyi değişmemiş olmasına rağmen 5510 sayılı Kanun ile kapsam dışına bırakılan Silah ve mühimmat imalatı yapan fabrikalarda çalışanlara yılda 90 gün fiili hizmet zammı verilmelidir.

Madde 46- Tasarının 46 ncı maddesiyle 5510 sayılı Kanunun dördüncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalı kadınlara çocuğunun yaşaması şartıyla ve doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek üzere üç defaya mahsus olmak üzere borçlanma hakkı verilmektedir.

Doğum yapan Bağ-kur ve SSK’lı sigortalılara doğum borçlanması hakkı verilmesi yönündeki kanun teklifimiz ve önergelerimiz AKP tarafından sürekli reddedilmiştir. Bu düzenleme olumludur. Ancak 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre kadınların doğum borçlanması yapabilmeleri için doğumdan önce sigortalı olarak tescil edilmiş olmaları şartı aranmaktadır. Bu nedenle kadınlar işe girmeden evvel yaptıkları doğum nedeniyle çalışma hayatından ayrı kaldıkları süreyi borçlanamamaktadır. Oysa erkekler sigortalılık öncesi askerlikte geçen süreleri borçlanabilmektedir. Erkeklerin er veya erbaş olarak silâh altında veya yedek subay olarak okulunda geçen süreleri borçlanabilmek için askerlikten önce sigortalı olarak tescil edilmiş olma şartı aranmamaktadır.

Maddenin görüşmeleri sırasında kadınlara sigortalılık başlangıç tarihinden önceki doğumlarını borçlanma hakkı verilmesine yönelik önergemiz AKP tarafından reddedilmiştir.

Ülkemizde yaş haddinden emeklilik hakkını kazandığı halde hizmet süresi eksik olduğu için on binlerce vatandaşımız emekli olamamıştır. 2009 yılında yaşanan ekonomik kriz ve son dönemlerdeki ekonomik durgunluk neticesinde binlerce işyeri kapanmış bunun neticesinde yüzbinlerce kişi işsiz kalmıştır. İşsiz kalanların bir bölümü de yaş haddinden emeklilik hakkını kazandığı halde hizmet süresi eksik olan sigortalılardır. Üniversite mezunlarının bile iş bulmakta zorlandığı bir dönemde belli bir yaştan üzerindeki sigortalı vatandaşlarımızın iş bulma şansı neredeyse yok denecek kadar azdır. Yaş haddinden emeklilik hakkını kazandığı halde hizmet süresi eksik olduğu için emekli olamayan vatandaşlarımız büyük bir mağduriyet yaşamaktadır.

46 ncı maddenin görüşmeleri sırasında “Yaş haddinden emeklilik hakkını kazandığı halde hizmet süresi eksik olduğu için emekli olamayanlara beş yıla kadar eksik hizmet sürelerini borçlanma hakkı verilmesi”ne yönelik önergemiz AKP tarafından reddedilmiştir.

Madde 52- 5510 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin 10 uncu fıkrasının ilk cümlesi “3713 sayılı Kanuna göre aylık bağlanmış maluller, 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi veya 2330 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinde sayılanlardan 3713 sayılı Kanun kapsamına giren olaylar sebebiyle aylık bağlananlar ile 3713 sayılı Kanun kapsamına girmese dahi başkasının yardımı ve desteği olmaksızın yaşamak için gereken hareketleri yapamayacak derecede malul olan vazife ve harp malullerinin sağlık kurulu raporuyla ihtiyaç duydukları her türlü orteز/protez ve diğer iyileştirici araç ve gereçler herhangi bir kısıtlama getirilmeksizin Kurumca karşılanır.” şeklindedir.

Dolayısıyla vazife ve harp malullerinin sağlık kurulu raporuyla ihtiyaç duydukları her türlü ortez/protez ve diğer iyileştirici araç ve gereçlerin herhangi bir kısıtlama getirilmeksizin Sosyal Güvenlik Kurumunca verilmesi gerekmektedir. Ancak Sağlıkta Uygulama Tebliği ile bu kanuna uyulmamakta, vazife ve harp malullerinden fark istenmektedir.

Yapılan düzenleme ile vazife ve harp malullerinin sağlık kurulu raporuyla ihtiyaç duydukları her türlü ortez/protez ve diğer iyileştirici araç ve gereçlere ulaşması daha da engellenmektedir.

Tasariya üst komisyonda eklenen fıkralar ile Kurum’a, fatura denetimi konusunda kriterler koyma, alternatif geri ödeme modelleri oluşturma ve bu konularda tespitler ve denetimler yapmaya ve/veya yaptırma, buna bağlı olarak hizmet alımı yapma yetkisi verilmektedir. Ayrıca Kuruma, ödeme kapsamındaki sağlık hizmetleri ve/veya ürün listelerine girmek için yapılan başvurulardan asgari ücretin yirmi katına kadar başvuru ücreti, ilaç hariç olmak üzere diğer tıbbi malzeme ve ürünlerden listelerde kalmak için asgari ücretin üç katına kadar yıllık aidat, fiyat düşüş talepleri hariç olmak üzere listelerdeki değişiklik taleplerinden her bir işlem için asgari ücret tutarını geçmemek üzere işlem ücreti, kamu kurumu niteliğinde tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşları ile yapılan protokollere dayalı sözleşmeler hariç olmak üzere sözleşme imzalamak için asgari ücretin on katına kadar sözleşme ücreti alma, bu ücretleri imal ve ithal ürün gruplarına göre farklılaştırabilme yetkisi verilmektedir. Ayrıca, Kurumun ödeme kapsamındaki sağlık hizmetleri veya ürünleri listelerine girmek, bu listede kalmak veya listelerde değişiklik yapmak için başvuruda bulunan ya da Kurum ile sözleşme yapmak için başvuranlardan yıllık ücret veya başvuru ücreti alınmaktadır. Bu nedenle 52 nci madde tasari metninden çıkarılmalıdır.

MADDE 58- Tasariya üst komisyonda eklenen 56 ncı madde ile 5510 sayılı Kanuna geçici madde eklenerek ev hizmetlerinde çalışanların sigortalılığı ile ilgili düzenlemeler yapılmaktadır.

Bu düzenlemeye göre; ev hizmetlerinde bir veya birden fazla gerçek kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içerisinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 gün ve daha fazla olan sigortalılar hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara ilişkin hükümler uygulanır.

Ev hizmetlerinde bir veya birden fazla gerçek kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içerisinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 günden az olanlar için ise, çalıştırıldıkları süreyle orantılı olarak çalıştıranlarca 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının % 2’si oranında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası primi ödenir.

Bu Kanuna göre iş kazası veya meslek hastalığından dolayı geçici iş göremezlik ödeneği ödenmesi veya sürekli iş göremezlik geliri ya da malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından aylık bağlanabilmesi için prim ve prime ilişkin her türlü borçlarının ödenmiş olması şartı aranmaktadır. Bu sigortalılar ile ilgili iş kazası ve meslek hastalığı olaylarında Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrası hükümlerinin uygulanmaması adaletsizliktir.

Madde 66- AKP Hükümetleri döneminde Soma’daki maden ocakları rödövens veya hizmet alımı yöntemiyle özel sektöre devredilmiştir. Özel sektördeki taşeronluk yöntemi, güvenlik eksiklikleri ve kamu denetiminin yeterince yapılmaması nedeniyle Soma’daki maden kazalarında ciddi bir artış olmuştur. 20/10/2014 tarihinde Soma’daki Uyar Madencilğe bağlı Darkale Maden ocağında meydana gelen kazada bir işçimiz hayatını kaybetmiştir. 13/5/2014 tarihinde Soma Kömür İşletmelerine bağlı Eynez maden ocağında meydana gelen kazada 301 madencimiz hayatını kaybetmiştir.

Tasarının 66 ncı maddesiyle 13/5/2014 tarihinde Manisa İli Soma İlçesinde meydana gelen maden kazası sonucu hayatını kaybedenlerin hak sahiplerine aylık bağlanmaktadır. Ayrıca bu kazada hayatını kaybedenlerin ailelerinden bir kişiye kamuda istihdam hakkı verilmektedir. Bu düzenlemeler olumludur. Ancak yetersizdir.

13/5/2014 tarihinde meydana gelen kazada yeraltında yıllardır beraber çalıştığı mesai arkadaşlarını kaybeden yeraltı maden çalışanlarının psikolojileri bozulmuş, bu madencilerin bir bölümü de depresyona girmiştir. Kaza anında yeraltında beraber mesai yaptığı onlarca arkadaşını kaybeden madencilerimiz tekrar yeraltı maden ocaklarında çalışmak istememektedir.

Tasarının görüşmeleri sırasında “13/5/2014 tarihinde Soma’da meydana gelen maden kazasında hayatını kaybeden madenci evli ise bu madencimizin ailesine iki iş hakkı verilmesi; bu iş hakkından birinin eşi veya çocuğa, diğerinin de ana, baba veya kardeşlerinden birine verilmesi, kazada hayatını kaybeden madencinin eşi ve çocuğunun bulunmaması durumunda ana veya babası, ana veya babasının bu hakkı kullanmaması durumunda ise kardeşine kamuda iş hakkı verilmesi, ayrıca kaza esnasında yeraltında çalışmakta olup da sağ kurtulanlara kamuda iş hakkı verilmesi, iş hakkı verilenlerin kendi tercih edecekleri üç ilden birine yerleştirilmeleri” yönündeki önergemiz AKP tarafından reddedilmiştir.

Ayrıca ülkemizde 1950-2014 yılları arasında şehit olan 3402 madencimizin ailelerine de kamuda iş hakkı verilmesine yönelik önergemiz AKP tarafından reddedilmiştir.

Madde 68- Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığında terörle mücadele alanında özel bilgi ve ihtisasından yararlanılmak üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki usul ve esaslara bağlı olmaksızın Bakan onayı ile on Müsteşarlık Müşaviri çalıştırılabilmektedir.

Tasarının 68 inci maddesiyle 5952 sayılı Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) düzenleme yapılarak Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığına beş adet müsteşarlık müşaviri kadrosu ihdas edilmektedir.

Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı gibi stratejik bir makamda görev yapacak olan “Müsteşarlık Müşavirleri” ne terörle mücadele konusunda en az on yıl aktif olarak görev almış olma veya terörle mücadele konusunda “en az doktora” düzeyinde akademik kariyer yapma zorunluluğu getirilmesine yönelik önerilerimiz AKP tarafından kabul reddedilmiştir.

MADDE 69- Tasarıya üst komisyonda eklenen 67 nci madde ile; 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 57 nci maddesinin birinci fıkrası “Adaylık süresi içinde aylıktan kesme veya kademe ilerlemesinin durdurulması cezası almış olanların disiplin amirlerinin teklifi ve atamaya yetkili amirin onayı ile ilişkileri kesilir. İlişkileri kesilenler ilgili kurumlarca derhal Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.” şeklinde değiştirilmiştir.

657 sayılı Kanun’un, 2670 sayılı Kanun’un 22. maddesiyle değiştirilen ve itiraz konusu kuralı da içeren 57. maddesi şöyledir:

“Adaylık süresi içinde disiplin cezası almış olanların disiplin amirlerinin teklifi ve atamaya yetkili amirin onayı ile ilişkileri kesilir. İlişkileri kesilenler ilgili kurumlarca derhal Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Adaylık devresi içinde veya sonunda, 56 ncı ve bu madde hükümlerine göre ilişkileri kesilenler (sağlık nedenleri hariç) 3 yıl süre ile Devlet memurluğuna alınmazlar.”

Anayasa Mahkemesi; Devlet memurluğundan ilişiği kesilen davacının, işlemin iptal edilmesi için açtığı davada, itiraz konusu kuralın Anayasa’ya aykırı olduğu iddiasını ciddi bulan Kırıkkale İdare Mahkemesi iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmuştur.

Anayasa Mahkemesi; 14.11.2013 tarih, 2013/15 Esas ve 2013/131 Karar Sayısı ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun, 12.5.1982 günlü, 2670 sayılı Kanun’un 22. maddesiyle değiştirilen 57. maddesinin birinci fıkrasının “Adaylık süresi içinde disiplin cezası almış olanların disiplin amirlerinin teklifi ve atamaya yetkili amirin onayı ile ilişkileri kesilir.” biçimindeki birinci cümlesinin Anayasa’nın 2. maddesine aykırılığı ileri sürülerek iptali istemiyle açılan davayı karara bağlamıştır.

Anayasa Mahkemesinin bu kararı 28 Şubat 2014 tarih ve 28927 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Başvuru kararında, 657 sayılı Kanun’un 125. maddesinde düzenlenen disiplin suç ve cezalarının aday memurlar için de uygulanacağı, Devlet memurluğundan çıkarma cezasını gerektiren hâllerin neler olduğunun Kanun’da ayrıca belirtildiği, dava konusu kuralda adaylık süresi içinde hiçbir ayırım yapılmadan disiplin cezası almış olanların memuriyetle ilişkilerinin kesilmesinin öngörüldüğü, kuralın bu hâliyle uyarma cezası alanların dahi memuriyetlerine son verilmesine imkan sağladığı, bu durumun hukuk devleti olmanın bir gereği olan orantılılık ilkesi ile bağdaşmadığı belirtilerek kuralın, Anayasa’nın 2. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

İtiraz konusu kural, aday olarak görev yapmakta olan devlet memurlarının adaylık süresi içerisinde disiplin cezası almış olmaları hâlinde disiplin amirlerinin teklifi ve atamaya yetkili amirin onayı ile memuriyetten ilişkilerinin kesilmesini öngörmektedir.

Anayasa’nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına saygılı, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa’ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir.

Kanun koyucu hukuk devletinde kamu hizmetlerinin uyum ve düzen içinde yürütülmesini sağlamak amacıyla hizmeti sunan kamu görevlileri için disiplin düzenlemeleri içeren kurallar öngörebilir ve bu kurallara uyulmasını temin etmek amacıyla çeşitli disiplin yaptırımları benimseyebilir. Ancak disipline konu eylemler ile yaptırımlar arasında adil bir dengenin gözetilmesi de hukuk devleti ilkesinin bir gereğidir. Eylem ile yaptırım arasında bulunması gereken adil denge, “ölçülülük ilkesi” olarak da adlandırılmakta ve bu ilkenin alt ilkelerini de elverişlilik, zorunluluk ve orantılılık ilkeleri oluşturmaktadır.

“Elverişlilik ilkesi”, öngörülen yaptırımın ulaşılmak istenen amaç için elverişli olmasını, “zorunluluk ilkesi” öngörülen yaptırımın ulaşılmak istenen amaç bakımından zorunlu olmasını ve “orantılılık ilkesi” ise öngörülen yaptırım ile ulaşılmak istenen amaç arasında olması gereken orantıyı ifade etmektedir.

İtiraz konusu kuralda disiplin cezası gerektiren farklı fiiller için ayırım yapılmaksızın tek bir yaptırım benimsenmiştir. Diğer bir ifadeyle uyarma cezasını gerektirecek bir fiil karşılığında uygulanacak yaptırım ile daha ağır bir disiplin cezasını gerektirecek bir davranış aynı sonuca bağlanmıştır. Buna göre bireyin kamu hizmetinde kalmasının, disiplin cezası gerektiren eylemlerin ağırlığına uygun herhangi bir kademelendirme yapılmayarak, adil ve makul bir denge gözetilmeksizin ölçüsüz bir biçimde memuriyetten çıkarılma yaptırımına tabi tutulmasının hukuk devleti ilkesi ile bağdaşmayacağı açıktır.

14.7.1965 günlü, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun, 12.5.1982 günlü, 2670 sayılı Kanun’un 22. maddesiyle değiştirilen 57. maddesinin birinci fıkrasının “Adaylık süresi içinde disiplin cezası almış olanların disiplin amirlerinin teklifi ve atamaya yetkili amirin onayı ile ilişkileri kesilir.” biçimindeki birinci cümlesinin Anayasa’ya aykırı olduğuna ve iptaline oy çokluğuyla 14.11.2013 tarihinde karar vermiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununda uyarma, kınama, aylıktan kesme, kademe ilerlemesini durdurma ile Devlet memurluğundan çıkarma cezaları bulunmaktadır. Bu cezaların hangi hallerde verileceği de Kanunda açıkça belirtilmektedir. Ancak AKP Hükümeti aday memurları baskı altına alma ve istemediği aday memurların memuriyete geçişlerini engelleme adına Anayasa Mahkemesinin iptal kararının gerekçelerini dikkate almadan Devlet Memurların Kanunun 57 inci maddesini tekrar düzenlemektedir.

Madde 71 ve 120 – Tasarının 71 ve 120 nci maddeleri ile aile sağlığı merkezleri ve toplum sağlığı merkezleri çalışanlarına nöbet mecburiyeti getirilmektedir. Bazı birimlerde ayda 130 saat fazla ödeme yapılırken, aile sağlığı merkezleri ve toplum sağlığı merkezleri çalışanlarına ayda 60 saat fazla ödeme yapılması öngörülmektedir.

Acil servis hizmetlerini düzenleyen 11.05.2000 tarihli 24046 sayılı resmi gazetede yayımlanan Acil Sağlık Hizmetleri Yönetmeliğinin 15 inci maddesi ile aile hekimlerinin söz konusu hastanelerin acil servislerinde görevlendirilebilmeleri için öncelikle hizmet öncesi, **acil sağlık hizmetleri ile ilgili resmi bir eğitim programına alınmaları zorunludur**. Bu hekimlerin büyük çoğunluğu herhangi bir kuruluş tarafından hizmet öncesi eğitime tabi tutulmadığı gibi acil servis sertifikaları da bulunmadığından acil servislerde görev alabilmeleri hukuken mümkün değildir.

Aile Hekimlerinin kendisi tarafından yapılan Zorunlu Mesleki Sorumluluk Sigortasının kapsamı görevli bulundukları Aile Sağlığı Merkezi olup, ilgili 24.07.2013 tarih ve 2013/12 sayılı Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Uygulama Esaslarına İlişkin Genelge uyarınca da sadece Türkiye Halk Sağlığı Kurumuna bağlı birimlerde görevlendirilmeleri halinde sigorta kapsamının devam edeceği düzenlenmiştir. Bağlı bulundukları kurum dışında yapılan görevlendirme nedeni ile yaptırmış oldukları sigorta kapsamı dışına çıkacağından **hastane idaresi tarafından aile hekimlerinin haklarında tamamlayıcı mesuliyet sigortası yaptırılması zorunludur**. Söz konusu sigorta yaptırılmadan hekimlik görevlerini icra edebilmeleri 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un Ek 12 inci Maddesi uyarınca mümkün olmamaktadır.

Bununla birlikte 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 35 inci maddesinin 5 inci bendine göre bağlı kuruluşlar arasında görevlendirilecek personelin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi olduğu düzenlenmiş ve fakat 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanunu uyarınca aile hekimlerinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve sözleşmeli personel çalıştırılmasına dair diğer kanun hükümlerine bağlı olmaksızın çalıştırıldıkları dikkate alındığında; aile hekimlerinin 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 35 inci maddesinin dördüncü bendi uyarınca bağlı kuruluşlar arasında görevlendirilemeyeceği açıktır. Zira 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanunu uyarınca **aile hekimi kendisine kayıtlı nüfus hakkındaki görev ve yetkilerini, aile sağlığı merkezinde yerine getirmekle yükümlüdür**. 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanunu ile verilen görevlerin yerine getirilmesi ile birlikte çok büyük bir iş yükü aile hekimlerine yüklenmekte ve bu nedenle de acil servis hizmeti sunumunda **gerekli eğitim** verilmediği gibi **gerekli dinlenme hakkı** da tanınmadığından büyük bir risk altında görev yapmaları emredilmektedir. Bu itibarla hizmetin sunumunda ortaya çıkması olası kusur, ihmal veya tedbirsizlik nedeni ile büyük zararların ortaya çıkmasının muhtemel olduğu açıktır. Bununla birlikte nöbet görevi sonrası aile hekimlerine nöbet izni verilmemekte ve her gün 50'nin üzerinde poliklinik hizmeti ve diğer aile hekimliği görevleri ile taraflarına kayıtlı ortalama 3000 nüfus hakkında aile hekimliği hizmeti sunması gerekmekte ve fakat oluşan yorgunluk ve yıpranmışlık nedeni ile görevlerin yapılmasında ihmal ve kusurlar ortaya çıkabilmektedir.

Söz konusu çalışma düzeninin çalışma hayatını düzenleyen hiçbir uluslararası sözleşmeye uygun olmadığını belirtmekle birlikte ülkemizin taraf olmadığı ve ancak Anayasa'nın Başlangıç ilkeleri ile çağdaş medeniyetler seviyesinde hedef olarak emsal alınması gereken Avrupa Topluluğu Adalet Divanının yerleşik kararları doğrultusunda **hekimlerin bu kadar uzun ve sağlıksız çalışma koşulları ile çalıştırılmasının hak ihlali niteliğinde olduğu açıktır.** Söz konusu hak ihlali sadece hekim hakkında olmayıp Anayasal sağlık hizmetinin kalitesizleşmesine yol açarak, vatandaşların sağlık hizmetine erişim hakkının da ihlali niteliğindedir.

Nöbet hizmeti verilecek olan Aile Sağlığı merkezlerinin her türlü idari ve tıbbi giderleri ve kiralari Aile hekimlerince karşılanmaktadır. Nöbet sırasında kullanılacak tıbbi sarf malzeme ve demirbaş, yakacak, elektrik, su vb. gibi giderler çalışan hizmetli güvenlik personeli gibi giderlerin nasıl karşılanacağı ayrı bir husustur.

Aile hekimliği prensibi Aile hekimleri ve Aile sağlığı elemanı ile onlara kayıtlı kişiler ile yürütülürken nöbetler esnasında bu durumdan uzaklaşılacak, normal herkese açık poliklinik gibi işlev görecektir.

Madde 73- Tasarıya üst komisyonda eklenen 73 üncü madde ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenerek 6/1/1982 tarih ve 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunla ve 26/9/2004 tarih ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun uyarınca kurulmuş olan ve iş yoğunluğu diğer mahkemelere göre fazla olan mahkemelerde görev yapan memurlar ile sözleşmeli personele ayda elli ve her bir personel için yılda 300 saati geçmemek üzere yılı merkezi yönetim bütçe kanununda belirlenen fazla çalışma saat ücretinin üç katını aşmamak kaydıyla fazla çalışma ücreti ödenebilecektir.

Bu ödemelerin damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmayacak olması olumlu bir durum olsa da fazla çalışma ücreti ödenebilecek personel sayısının, mahkemelerde görev yapan toplam personel sayısının %10'unu geçemeyecek olması bu sınırlamanın veya bu ücreti alacak personelin neye göre belirlendiği sorusunu akıllara getirmektedir. Ayrıca diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde yaptıkları fazla çalışma karşılığında herhangi bir ad altında ödeme yapılan personele bu madde uyarınca ayrıca fazla çalışma ücreti ödenmeyecektir.

Bu düzenleme 2014-2015 yıllarını kapsayan 2. Dönem Toplu Sözleşmenin Büro, Bankacılık ve Sigortacılık Hizmet Koluna ilişkin bölümünün 5 nci maddesinde yer alan “ 5235 sayılı Kanun ile 2576 sayılı Kanun uyarınca kurulmuş olan ve iş yoğunluğu diğer mahkemeler göre daha fazla olan mahkemelerde görev yapan memurlar ile sözleşmeli personelden fazla mesai yapanlara fazla çalışma ücreti ödenmesine ilişkin yasal düzenleme yapılması hususunda Adalet Bakanlığı ile Maliye Bakanlığınca müştereken çalışma yapılacaktır.” hükmü çerçevesinde düzenlenmiştir.

Madde 74- Tasarıya alt komisyonda eklenen 74 üncü madde ile; Sosyal Güvenlik Kurumuna 92, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı'na 7, Milli Eğitim Bakanlığına 40.000 öğretmen kadrosu ihdas edilmekteydi. Ancak üst komisyonda eklenen yeni önergeyle Maliye Bakanlığına dördü genel müdür yardımcısı ve 12 si daire başkanı olmak üzere toplam 16, Gelir İdaresi Başkanlığına 30 Devlet Gelir Uzmanı, Afyon Kocatepe Üniversitesine 150 si idari, 100 ü akademik olmak üzere toplam 250 kadro ihdas edilmiştir. Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığına 4'ü Müsteşarlık Müşaviri 3'ü şube müdürü olmak üzere toplam 7 kadro ihdas edilmektedir.

Başbakanlık bünyesinde 2011 yılında kurulan genel müdürlük bünyesinde ikisi genel müdür yardımcısı, 20 si daire başkanı olmak üzere toplam 402 sektörel izleme ve değerlendirme raportörü kadrosu ihdas edilmektedir. Tasarının 105 ve 106 ncı maddeleriyle tasarının 74 üncü maddesinde kadrosu ihdas edilen Sektörel İzleme ve Değerlendirme Raportörlerinin mali ve sosyal hakları, atanmaları ve görevlendirilmeleriyle ilgili düzenlemeler yapılmaktadır.

Bu birimin kurulması fikri yeni olmayıp 23. Dönem parlamentosunda da gündeme getirilmiş ancak o zamanki itirazlarımız sonucu geri çekilmişti. O dönemde DPT uzmanlarıyla Hükümet üyeleri arasında yaşanan anlaşmazlık nedeniyle DPT by-pass edilmek istenmişti. Ancak daha sonraki süreçte DPT kapatılarak Kalkınma Bakanlığı'na dönüştürse de Başbakan Erdoğan KHK ile Başbakanlık bünyesinde bir genel müdürlük kurdurdu. Ama ne hikmetse 3 yıldır kimsenin aklına gelmeyen bu genel müdürlüğün kadroları alelacele torba kanuna eklenen bir maddeyle doldurulmak istenmiştir. Bu acelenin nedeni anlaşılamamış olup, bir nevi fiili başkanlık sistemi uygulaması için altyapı oluşturulduğu izlenimi vermektedir. Başbakanlık bir icra birimi değil koordinasyon birimidir. Bakanlıklararası koordinasyonu sağlamakla görevli olan Başbakan istediği her kurumdan bilgi ve rapor alabilecek yetkiye sahiptir. Bu birimin kurulması bir ihtiyaçtan değil siyasi bir projenin uygulanmak istenmesinden kaynaklanmaktadır. Kalkınma Bakanlığı bünyesinde iktisadi sektörler ve sosyal sektörler genel müdürlükleri ve bunların bünyesindeki onlarca uzman dururken başka bir birim kurmanın başka bir izahı yoktur.

Milli Eğitim Bakanlığının verilerine göre 25.7.2012 itibarıyla üniversitelerimizde 105.703 akademik kadro boşluğu bulunmaktadır. Afyon Kocatepe Üniversitesine akademik ve idari personel atanmasına yönelik düzenleme olumlu olsa da diğer üniversitelerin akademik ve idari personel açıkları da bir an önce giderilmelidir.

Tasarıyla 35 bin öğretmen ataması yapılırken Milli Eğitim Bakanlığına ait diğer hizmet sınıfları kadrolarından 1.000 adedine atama yapılmaktadır.

21/5/2014 tarihi itibarıyla Milli Eğitim Bakanlığında fiilen görev yapan yönetici hariç çalışan öğretmen sayısı 747 bin kişidir. Buna karşılık öğretmen normu 866 bin kişidir. Dolayısıyla 119 bin öğretmen ihtiyacı bulunmaktadır.

2002 yılında İzmit mitinginde; "...Şu sisteme bakın hele ülkede 72.000 öğretmen açığı var. Sen sınavla öğretmen seçiyorsun, hangi akla hizmet ediyorsunuz! Biz hükümetimizi kurduğumuzda bütün öğretmenleri göreve başlatacağız ve öncelikli olarak eğitim sorununu çözeceğiz." diyen Recep Tayyip Erdoğan aynı yıl Samsun mitinginde "Biz geldiğimizde üniversiteyi bitiren öğretmen adaylarının 'Ne yapacağım, sınavı ya kazanamazsam' korkusu olmayacak, çünkü sınav olmayacak." demiştir. Gaziantep mitinginde ise ; "... Bunlar bir de sınavla öğretmen alıyor. O zaman niye okutuyorsun bu öğrencileri yazık değil mi?! Öğretmen almıyorum de. Bu evlatlarım okumasın boşuna. Ama biz iktidar olunca inşallah boşta öğretmen adayı olmayacak." diyerek öğretmenlere sınavsız atanma sözü veren Recep Tayyip Erdoğan Türkiye'de 120 bin öğretmene ihtiyaç varken ve 370 bin civarında öğretmen adayı atama beklerken "Öğretmen maaşları memura haksızlıktır. Zaten 15 saat çalışıyorlar. Bir de iki ay tatil yapıyorlar." diyerek öğretmenlerimize en büyük darbeyi vurmuştur.

Yine aynı şekilde 2011 Genel Seçimleri öncesinde zamanın Milli Eğitim Bakanı tarafından 2011 yılında 55 bin yeni öğretmen ataması yapılacağı açıklanarak 370 bin dolayında atama bekleyen öğretmen adayı büyük bir beklenti içine sokulmuştur. Ancak, seçimlerden sonra bu söz unutulurak 11 bin dolayında öğretmenin ataması yapılmıştır. Öğretmenlerimizin yıllık çalışma saati ortalaması OECD ülkelerinden 141 saat fazla iken öğretmenlerimiz, yoksulluk sınırının çok altında maaş almaktadır.

Öğretmenlerimiz şiddete maruz kaldıkça, itibarsızlaştırdıkça, hor görüldükçe, öğretmenlerimizin maddi ve özlük hakları tırpanlandıkça, bu ülkenin aydınlık yarınlarına ulaşması mümkün değildir. Öğretmenlerimizin sorunları bitirilmeden eğitimin düzelme şansı, Türkiye'nin istikrar kazanma ihtimali yoktur. Bu nedenle öğretmenlerimizin sorunları bir an önce çözülmelidir. Bu kapsamda; Öğretmenlerin ek ders ücretlerinin yükseltilmeli ve tatillerde de verilmeli, ek ders ücretlerinden vergi kesilmemeli,

öğretmenlerin yıpranma tazminatı verilmeli, öğretmen taban aylığının yükseltilmeli, Büyükşehirlerde öğretmenlerin lojman imkânları artırılmalı, aday öğretmenlerin atanmasıyla ilgili engeller ortadan kaldırılmalı, 2 Kasım 2011 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan 666 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile memur maaşlarında yapılan iyileştirmeden öğretmenler de yararlandırılmalıdır.

119 bin öğretmen ihtiyacının bulunduğu bir ortamda yalnızca 35 öğretmenin atanması son derece yetersizdir. Yüz bin öğretmen kadrosu ihdas edilerek bunların atanmasına yönelik önergemiz AKP tarafından reddedilmiştir.

Madde 75- Tasarının 75 inci maddesiyle 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamındaki borçlar ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamındaki borçları yapılandırılmaktadır. Ayrıca bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan vergi cezalarının %50'sinin, bu maddede belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan % 50'sinin tahsilinden vazgeçilmektedir.

Maliye Bakanlığı borç yapılandırmasını öngören bu tasarı öncesi yüzbinlerce mükellefe borç yazısı göndererek icra işlemi başlatacağını bildirmişti. Vatandaşlar panik halinde eşten-dosttan borç alarak veya bankalardan kredi çekerek bu borçlarını ödemişlerdir. Borç yapılandırılmasına yönelik düzenleme öncesi Maliye Bakanlığı tarafından vatandaşlara borç yazısı gönderilerek mükellefleri icra işlemi başlatmakla tehdit ederek tahsilât yapılması, borcunu ödemeyenlere ise bu Tasarı ile kolaylık sağlanması tam anlamıyla haksızlık ve hukuksuzluktur.

Sigorta primini zamanında ödeyen işverenlere yüzde beş indirim yapılarak sigorta primlerinin zamanında ödenmesi teşvik edilmektedir. Vergisini zamanında ödeyen mükelleflere yüzde beş indirim yapılarak hem vergisini zamanında ödeyen mükelleflerin ödüllendirilmesi hem de mükelleflerin vergilerini zamanında ödemeleri teşvik etmeye yönelik önergemiz AKP tarafından reddedilmiştir.

Tasarının 75 inci maddesine; çiftçilerin Kamu bankaları ve Tarım Kredi Kooperatiflerine tarımsal kredi borçlarının, TEDAŞ'a tarımsal sulama elektrik borçları ile köylerin TEDAŞ'a içme suyu elektrik borçlarının ve esnaf ve sanatkârların Türkiye Halk Bankası A.Ş'ye kredi borçlarının yapılandırılmaması düzenlemenin büyük eksikliğidir.

Tasarının görüşmeleri sırasında;

- Çiftçilerin Kamu bankaları ve Tarım Kredi Kooperatiflerine vadesi geçmiş zirai kredi borçlarının yapılandırılması ve Kamu bankaları ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından çiftçilere kullanılan tarımsal kredilerden kesinti yapılmaması ve komisyon alınmaması,

- Çiftçilerin tarımsal sulama elektrik borçları ile köylerin (mahalle) içme suyu elektrik borçlarının,

- Esnaf ve sanatkârların Türkiye Halk Bankası A.Ş'ye vadesi geçmiş borçlarının

Faizlerinin silinerek anaparanın faizsiz ve gecikme zammı alınmadan 30 eşit taksitte 60 ayda ödenmesine yönelik kanun teklifimiz AKP tarafından reddedilmiştir.

Çiftçilerin Bankalara ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Borçları:

AKP döneminde tarımsal girdi fiyatları enflasyonun ortalama dört beş katı üstünde artarken ürün fiyatları yerinde saymıştır. Bir taraftan enflasyona, diğer taraftan da 4-5 kat artan girdi fiyatlarına ezdirilen çiftçi borç batağına saplanmış Tarım Kredi Kooperatiflerine, bankalara ve tarımsal sulamadan dolayı elektrik dağıtım şirketlerine vadesi gelmiş elektrik borçlarını ödeyemez duruma gelmiştir. Çiftçilerin Tarım Kredi Kooperatifleri ve bankalar borcu 2002 yılı Aralık ayında 530 milyon lira iken 2012 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla bu borç 39 milyar liraya ulaşmıştır.

T.C Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri düşük faizli kredi kullanmak isteyen çiftçilerimize sigorta zorunluluğu getirmiştir. Üretici düşük faizli kredi kullanırken ödediği banka masraflarının yanı sıra sigorta masrafı da ödemek zorunda kalmaktadır. Bu durum kredi maliyetini artırmaktadır. Çeşitli nedenlerle sigorta yaptıramayan çiftçiler T.C Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden tarımsal kredi çekemediği için yüksek faizle başka bankalardan kredi çekmektedir.

T.C Ziraat Bankasının kullandığı düşük faizli tarımsal kredi limitlerine sınırlama getirildiği için üreticiler ihtiyaçlarının altında kredi kullanabilmektedir. Bu nedenle çiftçilerimiz diğer bankalardan yüksek faizli kredi çekmek zorunda kalarak mağdur olmaktadır.

T.C Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri çiftçilere verdikleri düşük faizli kredilerden vadesi bitene kadar her yıl yüzde bir komisyon almaktadır. Bu komisyon kredi maliyetlerini yükselttiği gibi çiftçilerimizin kredi kullanımında sorun yaşanmasına neden olmaktadır

Üreticilerimizin yıl boyunca ihtiyaç duyduğu krediyi uygun faiz oranları ile kullanabilmesi ve düşük faizli kredi kararının amacına ulaşabilmesi için Ziraat Bankasından düşük faizli tarımsal kredi kullanımında tarım sigortası zorunluluğunu, çiftçilerden her türlü ad altında alınan vergi (damga, harç vs.) ve komisyonlar kaldırılmalı ve düşük faizli kredi kararının amacına ulaşabilmesi için Ziraat Bankasının kullandığı kredi limitleri artırılmalıdır.

Tasarının görüşmeleri sırasında; çiftçilerin Kamu bankaları ve Tarım Kredi Kooperatiflerine vadesi geçmiş zirai kredi borçlarının faizlerinin silinerek anaparanın faizsiz ve gecikme zammı alınmadan 30 eşit taksit ve 60 ayda ödenmesine ve Kamu bankaları ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından çiftçilere kullandırılan tarımsal kredilerden kesinti yapılmaması ve komisyon alınmamasına yönelik önerimiz AKP tarafından reddedilmiştir.

Çiftçilerin Tarımsal Sulama, Köylerin (mahalle) İçme Suyu Elektrik Borçları:

Tarımsal üretimde kullanılan, maliyet içinde önemli girdi kalemlerinden biri de elektriktir. AB ülkelerinde tarımsal elektrik 9 cent iken ülkemizde tarımsal sulamada kullanılan elektrik yaklaşık 17 centtir. AB ülkelerinde tarımsal sulamada kullanılan elektrikte KDV yok iken ülkemizde tarımsal sulamadaki elektrikte % 1 enerji fonu, yüzde 18 KDV ve % 2 TRT payı bulunmaktadır.

Türkiye’deki elektrik abone sayısı 32 milyon 564 bindir. Bu abonelerden yüzde 1,3’ü tarımsal sulama abonesidir. Ülkemizde 2012 yılında 242 milyar kWh elektrik tüketilmiştir. Tarımsal sulamada kullanılan elektrik, Türkiye’deki elektrik tüketiminin % 2,7’sidir.

Tarımsal sulama abonelerinin TEDAŞ’a 780 milyon TL, özel dağıtım şirketlerine 500 milyon TL olmak üzere toplam 1 milyar 280 milyon TL anapara borcu bulunmaktadır. Faizleriyle birlikte çiftçilerimizin borcu 2,7 milyara ulaşmıştır.

13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı kanun 167 sayılı Yer altı Suları Hakkında Kanun’da değişiklik yapılarak kuyu, galeri, tünel ve benzerlerine otomatik sayaç okuma sistemleri takma zorunluluğu getirilmiştir.

Sulama kooperatifleri, abonelerinden dekar başına alacakları sulama bedelini kendileri belirlemekteydi. Ancak 8/3/2011 tarihli ve 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanununun 6 ncı maddesi ile ‘Sulama Birliklerince İşletilen Sulama Tesislerinde Uygulanacak Su Kullanım Hizmet Bedeli’ Tarifelerini belirleme yetkisi Bakanlar Kurluna verilmiştir. Su Kullanım Hizmet Bedeli Tarifelerini belirleme yetkisinin Bakanlar Kuruluna verilmesi ve Sulama Birliklerinin bu bedelin altında üreticiye su verememesi sonucu tarımsal sulama ücretleri yükselmiş, çiftçilerimiz mağdur edilmiştir.

AKP döneminde; sulama birliklerine, Bakanlar Kurulunun belirlediği fiyattan az olmamak şartıyla dönüm başına ‘Su Kullanım Hizmet Bedeli’ ödeyen çiftçiye kendi imkânlarıyla açtığı yeraltı kuyusuna otomatik sayaç takma zorunluluğu getirilmiş, yine bu çiftçiden dekar başına ortalama 7,5 TL su kullanma bedeli alınmaya başlanmıştır.

Özel elektrik dağıtım şirketleri tarımsal elektrik borcunu ödeyen tarımsal sulama abonelerinden saat açmak için son bir yıl içinde ödediği en yüksek iki elektrik faturası tutarında peşin para veya teminat istemektedir. Özelleştirilen şirketler üreticiye aylık fatura düzenlemekte, ödemelerde en ufak bir aksama olması halinde de üreticilerin elektrikleri kesilmektedir. Ayrıca 6111 sayılı Kanunda getirilen yapılandırma özelleştirilen şirketler için ihtiyarı bir karar olarak yer almış olup, özelleştirilen şirketler üreticilerimizin elektrik borçlarını yapılandırmamıştır.

Anadolu’da binlerce köy içme suyunu kuyulardan sağlamakta, köye su pompalanırken elektrik kullanılmaktadır. Binlerce köy, köye su pompalayan kuyunun TEDAŞ’a olan borcunu ödeyememekte, TEDAŞ tarafından su pompalarının elektrikleri kesildiği için susuz kalmaktadır.

Tasarının görüşmeleri sırasında; Çiftçilerin tarımsal sulama elektrik borçları ile köylerin (mahalle) içme suyu elektrik borçlarının faizlerinin silinerek anaparanın faizsiz ve gecikme zammı alınmadan 30 eşit taksitte 60 ayda ödenmesine yönelik önergemiz AKP tarafından reddedilmiştir.

Esnaf ve Sanatkarların Halk Bankasına Borçları:

Esnaf ve sanatkarımız; sermaye ve refahın tabana yayılmasında, gelir dağılımının iyileştirilmesinde, sosyal dengelerin korunmasında çok önemli bir görev üstlenmektedir. Ülkemizdeki işyerlerinin yüzde 99’u esnaf ve küçük işletmelerden oluşmaktadır. İstihdamın yüzde 77’si, ekonomide yaratılan katma değerın yüzde 36’sı esnaf tarafından sağlanmaktadır. Bu nedenle esnaf ve sanatkar kesiminin sorunlarını ülkemizin genel sorunlarından ayrı düşünmemek gerekmektedir.

Ülkemizin temel direği olan ve etki alanı itibariyle her tarafa hitap eden, aile kurumundan sonra toplumsallaşmanın, iletişim kurmanın, birlik ve beraberliği zenginleştirmenin en güçlü yapısı olan esnaf ve sanatkarlık müessesemiz çökmek üzeredir.

Anayasa’nın 173 üncü maddesi gereğince küçük Etnaf ve Sanatkarın devlet tarafından korunması ve desteklenmesi gerekmektedir. Ancak AKP Hükümeti, kendi istihdamını sağlamanın yanında ülkemizdeki en fazla istihdamı da sağlayan, devletine yük olmadığı gibi vergisini ve sigortasını ödeyerek bütçeye finansman sağlayan esnaf ve sanatkarımıza sözde verdiği destek ve bir sonuç ifade etmeyen bazı girişimleri haricinde ilgisiz ve duyarsız kalmıştır. Nitekim 2010 Nisan ayında hükümet tarafından açıklanan ‘esnaf değişim, dönüşüm ve destek strateji belgesi ve eylem paketi de; diğer paketler gibi içi boş çıkmıştır.

10 Ocak 2008 tarihli 60. Hükümet Programında esnaf ve sanatkarlara yönelik bir strateji ve eylem planı geliştirileceği yer almaktadır. Ancak Esnafa yönelik bu program iki yıllık bir gecikmeyle 2010 yılı Nisan ayında açıklanmıştır. Etnaf ve Sanatkarlar Değişim, Dönüşüm, Destek strateji Belgesi ve Eylem Planı (ESDEP) ile esnaf ve sanatkarların sorunları 7 başlık altında 30 madde halinde toplanmıştır. Bu tedbirlerin hayata geçirilmesi için verilen süre 2011 yılında dolmuştur. Bu projelerin bitiş süresi 2012 yılına uzatılmasına rağmen bu projelerden şu ana kadar 7 tanesi ile ilgili olarak yarım yamalak çalışma yapılmıştır.

Bütün bu olumsuzluklar nedeniyle; 2005-2014 tarihleri arasında ülkemizde 1 milyon 400 bin esnaf kepenk kapatmıştır. Esnaf ve Sanatkârlar, son birkaç yıldır piyasalarda var olan talep daralmasından ciddi olarak olumsuz etkilenmiştir. Talep daralmasındaki olumsuzlukları aşabilmek için krediye ihtiyaç duymaktadır.

Esnaf ve Sanatkârlarımızın modern çağın şartlarına uyum sağlaması, evrensel değerlerde mal ve hizmet üretebilmesi amacıyla yeni esnaf ve sanatkâr modelini oluşturacak milli politikanın belirlenerek plan, program ve projelerin yürürlüğe konulması gerekmektedir. Esnaf ve sanatkârlarımızın daha iyiye ve rahata ulaşması için; Esnaf ve Sanatkârın günün şartlarına uygun olarak yeniden tanımı yapılmalı, Esnaf ve sanatkârlarımızın başta finans ve kredi olmak üzere, vergi, mesleki eğitim ile hukuki ve idari problemlerinin bir program çerçevesinde çözülmesi gerekmektedir. Anayasamızın 173’üncü maddesinde belirtilen “*Devlet, esnaf ve sanatkârı koruyucu tedbirleri alır.*” Hükümünün hayata geçirilmesi, bunun için gerekli yasal düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

Tasarının görüşmeleri sırasında; Esnaf ve sanatkârların Türkiye Halk Bankası A.Ş.’ye, vadesi geçmiş borçlarının faizlerinin silinerek anaparanın faizsiz ve gecikme zammı alınmadan 30 eşit taksite bölünerek 60 ayda ödenmesine yönelik önergemiz AKP tarafından reddedilmiştir.

Adli ve idari para cezaları yapılandırma kapsamında dahil edilmesi, taksit süresini 36 aydan 60 aya, taksit adedinin 18’den 30’a çıkarılması, uzatılan taksit süresi ve adedine göre yeni katsayılar belirlenmesine yönelik önergemiz AKP tarafından kabul edilmemiştir.

Madde 76- Tasarının 76 ncı maddesiyle; Kurumlar vergisi mükellefleri, kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarını bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar vergi dairelerine beyan ederek düzeltilebilecektir.

Bu düzenleme ile şirketler kayıt dışı varlıklarını yüzde 3 vergi karşılığında kayıt altına almaktadır. Cumhuriyet tarihinin en büyük kara para aklama yasasını geçen yıllarda çıkartan AKP Hükümetinin “*bir daha af yok*” sözüne rağmen kara para aklamaya yönelik bu düzenlemeyi neden çıkardığı malumdur.

Bu düzenleme ile patronların şirket kasasından yaptıkları harcamalar, kayıt içine girmeyen mallar ve kasada meydana gelen açıklar yüzde 3’lük vergi ile kapatılacak veya sisteme alınacaktır. Bu da son yıllarda elde edilen kayıt dışı gelirlerin kayıt altına alınmasını sağlayacaktır. Bu düzenlemeden Başbakan Erdoğan’ın ‘ hayırsever’ dediği Reza Zarrab da yararlanacak, işadamları ve bakanlara verdiği milyonlarca dolarlık rüşvetin kaydını yüzde 3’lük vergi ödeyerek düzeltebilecektir.

Bu düzenleme AKP’nin seçim çalışmalarına para aktaran, ‘havuz’a para bulmak için değişik formüller arayan iş adamlarına rahat bir nefes aldıracaktır.

Bilindiği gibi Başbakan Erdoğan’ın talimatıyla eski Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım ATV-Sabah grubu olarak bilinen havuz medyası için gayri hukuki bir şekilde iş adamlarından yaklaşık 650 milyon dolar toplamıştı ki bu şirketlerden bazıları yüzer milyon dolar vermişti. Havuza yaklaşık 100’er milyon dolar veren bu şirketlerin kasa mevcutlarıyla bilançoları arasında ciddi farklar oluşmuştur. Yapılan düzenleme ile havuz medyası için para aktaran şirketler ile kara para aklayan Reza Zarrab gibi yandaşlar da affedilmektedir. Bu nedenle 76 ncı madde tasarı metninden çıkarılmalıdır.

Madde 77- Tasarının 77 inci maddesiyle 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa geçici madde eklenmektedir. Buna göre “2015 mali yılı sonuna kadar, Yükseköğretim kurumları bütçelerinin “01- Genel Kamu Hizmetleri” fonksiyonunda öz gelir karşılığı ödenekleştirilen tutarlardan ilgili ekonomik kodlara aktarma yapılmak suretiyle, tıp fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi döner sermaye birimlerinin bütçesine ilaç, tıbbi malzeme ve tıbbi cihaz alımlarına ilişkin muaccel borçlarının ödenmesi amacıyla aktarma yapılabilir. Söz konusu tutar, 17/9/2004 tarihli ve 5234 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi uyarınca ödenecek hazine payı ile bu Kanunun 58 inci maddesi uyarınca ayrılacak payların ve yapılacak ek ödemenin hesabında dikkate alınmaz. Bu maddenin uygulanması ile ilgili sınırlamalar getirmeye, usul ve esaslar belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

Bu maddeyle Hacettepe Üniversitesi gibi yıllardır döner sermaye sorunu yaşayan ve bir türlü yapısal sorunları çözülemeyen üniversitelerin sorunlarına geçici palyatif çözüm getirilmeye çalışılmaktadır. Oysa bu sorunun nereden kaynaklandığı Sayıştay’ın Hacettepe döner sermaye işletmesine ilişkin denetim raporlarında açıkça yazılmıştır.

Madde 80- 22.4.2014 tarihi itibariyle 825 bin tacirin 501 milyon 316 bin lira aidat borcu bulunmaktadır. TOBB’a bağlı 365 oda ve borsadan, 40 oda ve borsanın TOBB’a 6 milyon 556 bin lira aidat borcu bulunmaktadır.

Tasarının 80 inci maddesiyle 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununa geçici bir madde eklenerek üyelerin oda ve borsalara olan aidat, navlun hasılatından alınacak oda payları ve borsa tescil ücreti ile oda ve borsaların da Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine olan aidat borçları asıllarının ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer’i alacaklar yerine bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar yapılandırılmaktadır. Birinci taksiti bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı üçer aylık dönemler halinde sekiz eşit taksitte ödenecektir. Bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer’i alacakların ve borç asıllarının bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması halinde ise ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer’i alacakların tahsilinden vazgeçilecektir.

Madde 81- Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonuna bağlı 3100 oda 82 birlik ve 13 federasyon bulunmaktadır. Üye aidatları yerleşim birimlerine göre değişmektedir. En yüksek üye aidatları Büyükşehirlerde asgari ücretin yüzde 25’i oranındadır. TESK’e bağlı odaların üyelerinden yaklaşık 150 milyon lira aidat borcu alacağı vardır. Odalar üyelerinden aidat toplama konusunda istekli değildir. Beş yıl içinde üyeden tahsil edilemeyen alacaklar kadük kalmaktadır. Üyeler ancak bağlı bulunduğu odadan bir belge alma durumunda ödeyebildiği kadar borcunu ödemektedir. Münferit olaylar dışında icra yolu ile bir tahsil yolu kullanılmamaktadır.

Ödenmeyen aidatlara (6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun uygulanmakta) 4/12/1984 tarihli 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine ilişkin Kanuna göre Maliye Bakanlığının belirlediği yıllık faiz oranı uygulanmaktadır.

Tasarının 81 inci maddesiyle 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununa geçici madde eklenerek bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ödenmesi gerektiği halde ödenmemiş olan, bu Kanun hükümlerine göre esnaf ve sanatkarların üyesi oldukları odalara aidat borçları ile odaların birlik ve üyesi oldukları federasyonlara, birlik ve federasyonların

Konfederasyona olan katılma payı borçları asıllarının ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer’i alacaklar yerine bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar yapılandırılmaktadır.

Yapılandırmanın birinci taksiti bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı üçer aylık dönemler halinde sekiz eşit taksitte ödenecek, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer’i alacakların ve borç asıllarının bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması halinde ise ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer’i alacakların tahsilinden vazgeçilecektir.

Madde 82- Tasarıya üst komisyonda eklenen 82 nci madde ile araç muayenesi yaptırmaları gerektiği halde muayenelerini süresinde yaptırmamış olanların, 31/12/2014 tarihine kadar (bu tarih dahil) araç muayenelerini yaptırmaları şartıyla araç muayene borçları yapılandırılmaktadır.

Madde 83- Tasarıya üst komisyona eklenen 83 üncü madde ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, gecikme faizi, zamlar ve gecikme zamları alacaklarından yükümlülüğü 30/4/2014 tarihi itibarıyla başlamış olanlar ve kesinleşmiş olup bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan alacaklar yapılandırılmaktadır. Gümrük Kanunu ve diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğünden kaynaklanan idari para cezaları ile gümrük vergileri asıllarına bağlı olmaksızın kesinleşmiş ancak gümrük vergilerinin tahsil etmesi gerektiği durumlara ilişkin kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş olan idari para cezalarıyla birlikte gümrük vergileri de yapılandırılmaktadır.

Madde 84- Tasarının 84 üncü maddesiyle Nisan 2014 yılı Nisan ve önceki aylara ilişkin olup bu maddenin yayımlandığı tarihten önce tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan; sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi, isteğe bağlı sigorta primi ve topluluk sigortası primi, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı, genel sağlık sigortalısı olanların genel sağlık sigortası primi yapılandırılmaktadır. 30/4/2014 tarihine kadar (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan idari para cezası asıllarının % 50’si ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu maddenin yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde idari para cezası asıllarının kalan % 50’si ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer’i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilmektedir.

MADDE 87- 22/12/1934 tarihli ve 2644 sayılı Tapu Kanununa ek madde eklenmiştir.

Tasarıya eklenen ek madde ile Tapu ve kadastro işlemleri ile ilgili olarak, Devletin kusursuz sorumluluğu sebebiyle yapılan ödemeler dolayısıyla, ihmalî bulunan personel aleyhine başlatılacak rücu istemleri, ödeme tarihinden itibaren iki yıl, her halde zarara yol açan işlemin gerçekleştirildiği tarihten itibaren on yılın geçmesiyle zamanaşımına uğramaktadır. Ağır kusura dayalı sorumluluğu bulunan personel için 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 73 üncü maddesi hükümleri saklı tutulmaktadır.

22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunun Sorumluluk başlıklı 1007 inci maddesine göre; “Tapu sicilinin tutulmasından doğan bütün zararlardan Devlet sorumludur. Devlet, zararın doğmasında kusuru bulunan görevlilere rücu eder. Devletin sorumluluğuna ilişkin davalar, tapu sicilinin bulunduğu yer mahkemesinde görülür.”

2014-2015 yıllarını kapsayan 2. Dönem Toplu Sözleşmenin Bayındırlık, İnşaat ve Köy Hizmet Koluna ilişkin bölümünde yer alan “Tapu Kadastro çalışanlarının sorumlulukları ile ilgili olarak Türk Medeni Kanunun 1007 nci maddesinden kaynaklanan sorunların giderilmesi amacıyla ilgili kurumlarla da gerekli koordinasyon sağlanarak yasal çalışma yapılması” maddesi yer almaktadır. Tasarıyla Tapu Kadastro çalışanları aleyhine başlatılacak rücu istemlerine ilişkin zaman aşımı süreleri belirlenmektedir.

Madde 91- Tasarının 91 inci maddesiyle 18/12/1953 tarihli ve 6200 sayılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna ek madde eklenerek Anayasa Mahkemesinin iptal kararı neticesinde boşlukta kalan su yapılarının denetlenmesine dair hükümler yeniden düzenlenmektedir. Ayrıca DSİ Genel Müdürlüğünce su yapıları yetkili denetim firmasının izin belgesi ile yetkilendirilmiş denetim şirketlerinden müşavirlik hizmet alımı suretiyle gerçekleştirilecek denetleme görev ve yetkisinin uygulanmasına ilişkin yaptırımlar düzenlenmektedir.

13.5.2011 günlü, 27933 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Su Yapıları Denetim Hizmetleri Yönetmeliği’nin iptali ve yürürlüğünün durdurulması istemiyle açılan davada, Yönetmelik’in dayanağı olarak gösterilen itiraz konusu kuralın, Anayasa’ya aykırı olduğu kanısına varan Danıştay Onüçüncü Dairesi, iptal için başvurmuştur.

20.2.2001 günlü, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’nun geçici 14. maddesinin birinci fıkrasına, 13.2.2011 günlü, 6111 sayılı Kanun’un 204. maddesi ile eklenen (f) bendinin “...veya gerektiğinde yetkilendirilecek denetim şirketlerine yaptırılması sağlanır. Denetim şirketleri ile ilgili uygulamaya ilişkin usul ve esaslar, ilgili bakanlıkların görüşü alınmak kaydıyla DSİ tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.” bölümünün Anayasa’nın 128. maddesine aykırılığı savıyla iptaline ve yürürlüğünün durdurulmasına karar verilmesi istemidir.

“Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) tarafından çıkartılarak 13.05.2011 tarih ve 27933 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Su Yapıları Denetim Hizmetleri Yönetmeliği”nin iptali ile dava konusu Yönetmeliğin dayanağını oluşturan 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’nun, 25.02.2011 tarih ve 27846 sayılı Mükerrer Resmî Gazete’de yayımlanan 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’un 204. maddesiyle eklenen Geçici 14. maddesinin 1. fıkrasının (f) bendinin Anayasa’ya aykırılığı nedeniyle Anayasa Mahkemesi’ne başvurulması ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılan davaya ait dosya, 2575 sayılı Danıştay Kanunu’nun Ek 1. maddesi uyarınca birlikte toplanan Danıştay Onüçüncü ve Onuncu Dairelerince Anayasa Mahkemesine dava açılmıştır. Başvuru kararında, Anayasa’nın 128. maddesine dayanılmış, 2. ve 7. maddeleri ise ilgili görülmüştür.

20.2.2001 günlü, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’nun geçici 14. maddesinin birinci fıkrasına, 13.2.2011 günlü, 6111 sayılı Kanun’un 204. maddesi ile eklenen ve itiraz konusu bölümü de içeren (f) bendi şöyledir: “20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve Su Kullanım Hakkı Anlaşması çerçevesinde elektrik enerjisi üretmek maksadıyla yapılacak olan üretim tesislerinin su yapısıyla ilgili kısımları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından inşa edilecek suyla ilgili yapıların inşasının inceleme ve denetimi, masrafları ilgililerine ait olmak üzere DSİ tarafından yapılır veya gerektiğinde yetkilendirilecek denetim şirketlerine yaptırılması sağlanır. Denetim şirketleri ile ilgili uygulamaya ilişkin usul ve esaslar, ilgili bakanlıkların görüşü alınmak kaydıyla DSİ tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

Başvuru kararında, yapılan kanuni değişiklik ile Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğünün su yapıları üzerindeki inceleme ve denetleme görev ve yetkisinin yetkilendirilecek denetim şirketlerine devredilebileceğinin öngörüldüğü, inceleme ve denetlemenin idarenin kolluk etkinlikleri içerisinde yer alan, asli ve sürekli görevleri arasında bulunan ve genel idare esaslarına göre yürütülmesi gereken bir kamu hizmeti olduğundan memur veya diğer kamu görevlilerince yürütülmesinin zorunlu olduğu, idarenin haiz olduğu inceleme ve denetim yetkisinin bu konuda çıkarılacak yönetmeliğe göre yetkilendirilecek özel hukuk tüzel kişiliklerine devredilmesinin veya onlarla paylaşılmasının olanaklı bulunmadığı belirtilerek kuralın, Anayasa'nın 128. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 43. maddesine göre, ilgisi nedeniyle kural Anayasa'nın 2. ve 7. maddeleri yönünden de incelenmiştir.

DSİ, 6200 sayılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 2. maddesinin (I) bendi uyarınca, su yapıları ile etüd ve proje işlerini kendisi yapabildiği gibi aynı zamanda ücreti karşılığında da yaptırma imkânına sahiptir. Ancak DSİ, su yapıları ile ilgili olarak yapının projeye uygun olup olmadığı, fenni icaplara uygun bir şekilde yapılıp yapılmadığı konusunda tek yetkili kurum iken 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun geçici 14. maddesinin birinci fıkrasına eklenen ve başvurunun konusunu oluşturan (f) bendiyle elektrik enerjisi üretmek için yapılacak olan üretim tesislerinin su yapısıyla ilgili kısımları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından inşa edilecek suyla ilgili yapıların inşasının incelenmesi ve denetlenmesinin yetkilendirilecek denetim şirketlerine de yaptırılabilceği kurala bağlanmıştır. Denetim şirketleri ile ilgili uygulamaya ilişkin usul ve esasların ise ilgili bakanlıkların görüşü alınmak kaydıyla DSİ tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği öngörülmüştür.

Anayasa'nın 7. maddesinde “Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindir. Bu yetki devredilemez.” denilmiştir. Buna göre, yasa ile yürütme organına genel ve sınırları belirsiz bir düzenleme yetkisinin verilebilmesi olanaklı değildir. Yürütmenin düzenleme yetkisi, sınırlı, tamamlayıcı ve bağımlı bir yetkidir. Yasa ile yetkilendirme Anayasa'nın öngördüğü biçimde yasa ile düzenleme anlamını taşımamaktadır. Temel ilkeleri belirlenmeksizin ve çerçevesi çizilmeksizin, yürütme organına düzenleme yetkisi veren bir yasa kuralı ile sınırsız, belirsiz, geniş bir alanın yönetimin düzenlemesine bırakılması, Anayasa'nın belirtilen maddesine aykırılık oluşturur.

Anayasa'nın 128. maddesinde ise “Devletin, kamu iktisadî teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür.” denilmiştir.

Devlet ya da diğer kamu tüzel kişileri tarafından ya da bunların gözetim ve denetimleri altında, genel ve ortak gereksinimleri karşılamak, kamu yararını ya da çıkarını sağlamak için yapılan ve topluma sunulmuş bulunan sürekli ve düzenli etkinlikler olarak tanımlanan kamu hizmetinin, kamu hukukunun genel ilkeleri gereğince, doğrudan idarenin kuruluş ve kurumları eliyle, kamusal yönetim biçimine göre yürütülmesi asıl ve olağandır.

Elektrik enerjisi üretmek için yapılacak olan üretim tesislerinin su yapısıyla ilgili kısımları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından inşa edilecek suyla ilgili yapıların inşasının incelenmesi ve denetlenmesi işlemlerinin kamu hizmeti niteliği taşıdığı kuşkusuzdur. Nitekim itiraz konusu kuralda bu inceleme ve denetlemenin DSİ tarafından yapılacağı veya gerektiğinde DSİ tarafından yetkilendirilecek denetim şirketlerine yaptırılabilceği belirtilmiştir.

Denetim şirketlerine yaptırılacak denetimde, bu şirketlerin yetkilerinin sınırları, söz konusu denetim sonuçlarının DSİ yönünden bağlayıcılık taşıyıp taşımadığı ve bu aşamada DSİ’nin denetim yetkisinin ayrıca devam edip etmediği, inceleme ve denetimlerde denetlenen şirket ile denetleyen şirketin yükümlülüklerini tam olarak yerine getirmediğinin ya da usulsüzlük yapıldığının tespiti halinde uygulanacak yaptırım ve sonuçları, denetimin tekrarlanabilirliği hususlarında dava konusu kuralda bir açıklık bulunmamakta, denetim şirketleri ile ilgili uygulamaya ilişkin usul ve esasların bakanlıkların görüşü alınmak kaydıyla DSİ tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceğinin belirtilmesi ile yetinilmektedir.

Denetim şirketlerinin yetkileri ve nitelikleri ile bu şirketlerce yapılacak denetimin usul ve esaslarına ilişkin temel ilkeler belirlenmeksizin ve çerçevesi çizilmeksizin, yürütme organına düzenleme yetkisi verilmesi, yasama yetkisinin devredilmezliği ilkesine aykırılık oluşturur.

Diğer taraftan, Anayasa’nın 2. maddesinde yer alan hukuk devletinin temel ilkelerinden biri “belirlilik”tir. Bu ilkeye göre, yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olması gereklidir.

Denetim şirketlerince yapılacak denetimin usul ve esaslarına ilişkin temel ilkelerin belirlenmemesi, itiraz konusu kuralın belirsizliğine de yol açmakta ve bu belirsizlik, Anayasa’nın 2. maddesine aykırılık oluşturduğu gibi dava konusu kural yönünden Devletin, kamu iktisadî teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği aslî ve sürekli görevlerin memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görüleceğini öngören Anayasa’nın 128. maddesi yönünden yapılacak denetime de engel oluşturmaktadır. Açıklanan nedenlerle itiraz konusu kural, Anayasa’nın 2. ve 7. maddelerine aykırıdır. İptali gerekir.

Anayasa’nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasında, “Kanun, kanun hükmünde kararname ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi İptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilir. Bu tarih, kararın Resmî Gazetede yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemez.” denilmekte, 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulü Hakkında Kanun’un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrasında da bu kural tekrarlanmaktadır.

Anayasa Mahkemesi 27.9.2012 Karar Günü, 2012/6 Esas Sayısı ve 2012/131 Karar sayısı ile; 20.2.2001 günlü, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’nun geçici 14. maddesinin birinci fıkrasına, 13.2.2011 günlü, 6111 sayılı Kanun’un 204. maddesi ile eklenen (f) bendinin “...veya gerektiğinde yetkilendirilecek denetim şirketlerine yaptırılması sağlanır. Denetim şirketleri ile ilgili uygulamaya ilişkin usul ve esaslar, ilgili bakanlıkların görüşü alınmak kaydıyla DSİ tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.” bölümünün Anayasa’ya aykırı olduğuna ve iptaline oy çokluğuyla, 4628 sayılı Kanun’un geçici 14. maddesinin birinci fıkrasına eklenen (f) bendinin “...veya gerektiğinde yetkilendirilecek denetim şirketlerine yaptırılması sağlanır. Denetim şirketleri ile ilgili uygulamaya ilişkin usul ve esaslar, ilgili bakanlıkların görüşü alınmak kaydıyla DSİ tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.” bölümünün iptal edilmesi nedeniyle, Anayasa’nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasıyla 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun’un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince iptal hükmünün, Kararın Resmi Gazetede yayımlanmasından başlayarak altı ay sonra yürürlüğe girmesine oy birliğiyle karar vermiştir.

Anayasa Mahkemesinin bu kararı 13 Şubat 2013 tarih ve 28558 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Tasarının 91. maddesiyle 6200 sayılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna ek madde eklenmektedir. Buna göre “...su yapılarının da denetim masrafları ilgililerine ait olmak üzere denetim hizmeti DSİ tarafından yapılır veya DSİ tarafından yetkilendirilen Türk Ticaret Kanununa göre kurulmuş şirketlerden DSİ’ce müşavirlik hizmeti satın alınarak yaptırılır. Su yapıları yapmak üzere görevlendirilmiş ve yetkilendirilmiş kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idareler, mevzuatı çerçevesinde talep etmeleri halinde su yapılarının denetim hizmetleri bu madde kapsamında yapılır. Denetim masrafları, denetlenen yatırımcı gerçek ve tüzel kişiler tarafından DSİ’ye ödenir.”

Bu hükme göre DSİ hem işin ihalesini yapan, hem denetleyen, hem de denetim standartlarını koyan bir birim olmaktadır. Ancak denetim şirketlerinin nasıl kurulacağı, nitelikleri vb. hususlar maddede yer almamaktadır. Normal şartlarda denetim görevi EPDK tarafından veya DSİ Genel Müdürlüğü denetim elemanları tarafından yerine getirilmesi gereken bir görevdir. Denetim elemanının yetersiz olması durumunda yapılması gereken şey ilave denetim elemanı kadrosu istemektir. Ancak AKP iktidarının mensupları her işte olduğu gibi burada da hizmet alımı ihaleleri yoluyla yandaş şirketleri kayırmak için denetim işini de özel sektöre devretmektedir.

Denetim işinin su yapıları konusunda uzman denetim şirketlerine yapılması makul karşılanırsa bile, DSİ’nin ancak denetim standartlarının belirlenmesinde katkı sağlamada rolü olabilir. Türkiye’de denetim standartlarını belirlemek üzere kurulan Kamu Gözetimi ve Denetimi Kurumu ile enerji piyasasını düzenleme ve denetleme görevi olan Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu ortada dururken DSİ Genel Müdürlüğünün denetim işlerini uhdesine alması ve hizmet alımı yoluyla özel şirketlere devretme yetkisi istemesinin nedeni ancak ihale rantlarıyla açıklanabilir. Bu madde bu haliyle DSİ çalışanlarını da ağır töhmet altında bırakacaktır.

AKP Hükümeti daha önce Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği düzenlemeleri Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarının gerekçelerini dikkate almadan tekrar düzenlemeye çalışmaktadır.

MADDE 94- Tasarıya üst komisyonda eklenen 94 üncü madde ile 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanuna geçici 24 üncü madde eklenmiştir.

Geçici Madde 24’e göre; “Diğer kanunlardaki sınırlamalara tabi olmaksızın, mülkiyeti; 13 Mayıs 2014 tarihinde Manisa İli, Soma İlçesinde meydana gelen maden kazasında hayatını kaybeden kişilerin mirasçılarına devredilmek üzere; gerçek ve/veya tüzel kişiler tarafından bedelsiz olarak yapılacak konutlar için ihtiyaç duyulan taşınmazlar Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığınca maliklerinden bağış, satın alma, kamulaştırma, devir ve temlik veya tahsis yolu ile edinilebilecektir. Hazinesin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar ile bu Kanunun ek 10 uncu maddesi kapsamında olanlar dahil orman sınırları dışına çıkarılmış ve çıkarılacak alanlarda bulunan taşınmazlardan aynı amaçla ihtiyaç duyulanlar ise Maliye Bakanlığınca adı geçen Başkanlığa tahsis edilecektir. Bu taşınmazlardan özelleştirme kapsamında olanlar için ayrıca Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı aranmayacak.

Birinci fıkraya göre edinilen taşınmazların üzerine yapılan konutlar, adı geçen Başkanlık tarafından maden kazasında hayatını kaybeden kişilerin mirasçıları adına kura ile bedelsiz olarak tapuda devir ve tescil olunacak, bu konutlardan arta kalanlar Maliye Bakanlığınca genel hükümlere göre değerlendirilecektir.”

AKP Hükümeti 13 Mayıs'taki Soma faciasında hayatını kaybedenler için konut yapılacağını söylemiştir. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı bu konutların adının "301 Evler" olacağını söyleyerek maden faciasında hayatını kaybeden vatandaşlarımızın yaralarına tekrar tuz basmıştır.

Soma faciasından sonra AFAD hesabında toplanan ve Soma'daki maden faciasındaki şehit madencilerimizin ailelerine ve bu kazadan yaralı kurtulanlara bir türlü verilmeyen paralara ne olacağı sorusu hala cevabını bulamamışken Soma'daki maden faciası sonrası maden şehitlerimizin ailelerine konut sözü veren AKP Hükümeti şimdi bu konutların arsalarını kendisi temin ederek konutları özel sektöre bedelsiz olarak yaptırmaya çalışmaktadır.

MADDE 95- Tasarıya üst komisyonda eklenen 95 inci madde ile; 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendi ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi "Başbakanlıkça veya Bakanlar Kurulunca başlatılan yardım kampanyalarına makbuz karşılığı yapılan aynı ve nakdî bağışların tamamı." şeklinde değiştirilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesi ile Gelir vergisi matrahının tespitinde, gelir vergisi beyannamesinde bildirilecek gelirlerden yapılacak indirimler sıralanmaktadır. 89 uncu maddenin 10 uncu fıkrasına göre; "Bakanlar Kurulunca yardım kararı alınan doğal afetler dolayısıyla Başbakanlık aracılığıyla makbuz mukabili yapılan aynı veya nakdî bağışların tamamı vergi indirimine tabidir."

13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesi ile Kurumlar vergisi matrahının tespitinde; kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından yapılacak indirimler düzenlenmektedir. 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunun "Diğer İndirimler" başlıklı 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine göre "Bakanlar Kurulunca yardım kararı alınan doğal afetler dolayısıyla Başbakanlık aracılığı ile makbuz karşılığı yapılan aynı ve nakdî bağışların tamamı kurumlar vergisi indirimine tabidir."

Yardım kampanyalarındaki aynı ve nakdi yardımların tamamının Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanununa kapsamındaki indirimlere tabi olması için bu yardımların Bakanlar Kurulu Kararıyla doğal afetler nedeniyle başlatılmış olması gereklidir. Yapılan düzenleme ile Başbakanlık aracılığıyla makbuz mukabili yapılan aynı veya nakdî bağışların tamamı vergi indirimine tabidir." Yapılan düzenleme ile Başbakanlıkça veya Bakanlar Kurulunca başlatılan yardım kampanyalarına makbuz karşılığı yapılan aynı ve nakdî bağışların tamamı bu kapsama dahil edilmektedir. Yani Hükümetin yurt dışı için bile başlatacağı bir yardım kampanyası bu kapsama dahil edilecektir.

Madde 97- Tasarının 97 nci maddesiyle hükümet Türkiye Barolar Birliği'nin hazırlayacağı yönetmelikleri denetimine almaktadır. 1136 tarihli Avukatlık Kanununun 182 nci maddesine göre; Avukatlık Kanununda düzenlenmesi yönetmeliğe bırakılan hususlar Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından hazırlanarak Adalet Bakanlığına gönderilmektedir.

Mevcut uygulamada Adalet Bakanlığına gönderilen yönetmelikler Adalet Bakanlığına ulaştıktan iki ay içinde karar verilmediği veya onaylandığı takdirde kesinleşerek yürürlüğe girmektedir. Adalet Bakanlığı'nın uygun bulmadığı yönetmelik Türkiye Barolar Birliğine geri gönderilmekte, geri gönderilen bu yönetmelikler, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış sayılarak yürürlüğe girmektedir.

Yapılan düzenleme ile Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına gönderilen yönetmeliklerin kesinleşmesi için Resmi Gazete’de yayınlanması gerekmektedir. Adalet Bakanlığı tarafından geri gönderilen yönetmelikleri Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış sayılarak yürürlüğe girmektedir. Yapılan düzenleme ile Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun bu yetkisi alınarak Danıştay’da aynı konu ile ilgili görülen davada verilen yürütmeyi durdurma kararı berteraf edilmekte ve Anayasa’ya aykırı bir düzenleme yapılmaktadır. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun kontrol altına almaya yönelik bu düzenleme tasarısı metninden çıkarılmalıdır.

MADDE 98- Tasarıya üst komisyonda eklenen 98 inci madde ile 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun öğretmenlik mesleği ile ilgili 43 üncü maddesi düzenlenmektedir.

43 üncü maddenin 10 uncu fıkrasına göre; Aday öğretmenliğe atanabilmek için; 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan şartlara ek olarak, yönetmelikle belirlenen yükseköğretim kurumlarından mezun olma ve Bakanlıkça ve Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılacak sınavlarda başarılı olma şartları aranır. Yapılan düzenleme ile “Bakanlıkça ve Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi” ibaresi “Bakanlıkça ve/veya Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi” şeklinde değiştirilerek aday öğretmenliğe atanmada Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi saf dışı bırakılarak bakanlıkça sınav yapıp yandaşları atamanın yolu açılmaktadır.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun 46 ncı maddesi “Öğretmenlikte yurdun çeşitli bölgelerinde görev yapmak esastır. Hizmet bölgeleri ve ihtiyaçlara göre bu bölgelerarası yer değiştirme esasları yönetmelikle düzenlenir.” şeklinde iken 43 üncü maddesinin sonuna eklenen “Öğretmenlerin hizmet sürelerine ve/veya isteğe bağlı il içi veya il dışı yer değiştirmelerine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.” fıkrası ile öğretmenlere rotasyonun yolu açılmıştır.

MADDE 99- Tasarının 99 uncu maddesiyle; 6/1/1982 tarih ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununa 20/A maddesinden sonra gelmek üzere 20/B maddesi eklenerek Millî Eğitim Bakanlığı ile Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan merkezi ve ortak sınavlar, bu sınavlara ilişkin iş ve işlemler ile sınav sonuçları hakkında açılan davalar hızlandırılmaktadır.

Bu düzenlemeye göre; dava açma süresi on gündür. Sınav sorularının dahi dışarıya verilmesinin yasaklandığı bir süreçte hangi soruların doğru olup olmadığının on gün içinde belirlenmesi pek mümkün görünmemektedir.

İdari Yargılama Kanunun 11 inci maddesine göre; İlgililer, idari dava açılmadan önce, idari işlemin kaldırılması, geri alınması değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması üst makamdan, üst makam yoksa işlemi yapmış olan makamdan, idari dava açma süresi içinde isteyebilmektedir. Oysa Millî Eğitim Bakanlığı ile Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan merkezi ve ortak sınavlar, bu sınavlara ilişkin iş ve işlemler ile sınav sonuçları hakkında üst makamlara başvurulamayacaktır.

Danıştay evrak üzerinde yaptığı inceleme sonunda, maddi vakalar hakkında edinilen bilgiyi yeterli görürse veya temyiz sadece hukuki noktalara ilişkin ise yahut temyiz olunan karardaki maddi yanlışlıkların düzeltilmesi mümkün ise işin esası hakkında karar verecektir. Aksi hâlde gerekli inceleme ve tahkikatı kendisi yaparak esas hakkında yeniden karar verecektir. Ancak, ilk inceleme üzerine verilen kararlara karşı yapılan temyizi haklı bulduğu hâllerde kararı bozmakla birlikte dosyayı geri gönderecektir. Temyiz üzerine verilen kararlar kesindir.

Madde 100- AKP Hükümeti 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun 28. maddesini 21/2/2014 tarihli 6526 sayılı Terörle Mücadele Kanunu ve Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 18 inci maddesiyle değiştirmişti. Yapılan değişiklikle, konuyla ilgili davalara bakan mahkemelere idarenin savunmasını aldıktan sonra değerlendirme yapma zorunluluğu getirilmişti. Değişiklikle, iptal ya da yürütmenin durdurulması kararı alan kamu görevlisi, dava konusu olan kadroya başka birinin atanmış olması durumunda da artık eski kadrosuna atanamıyor. Aynı kurumda kazanılmış hak aylık derecesine uygun başka bir kadroya atanırsa yargı kararı uygulanmış sayılıyor. Davayı kazanan kamu personelinin atandığı kadro ile dava konusu ettiği kadronun mali hakları arasında fark varsa, farklılık kapanıncaya kadar aradaki fark tazminat olarak ödeniyor. Ancak söz konusu değişiklik Anayasa Mahkemesi’ne götürülmüş ve Mahkeme, 14 Mayıs itibariyle davayı esastan görüşmeye başlamıştır.

Tasarının 96 ncı maddesiyle 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 28 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun 28. maddesinin (1) numaralı fıkrasının üçüncü ve dördüncü cümleleri değiştirilmiş ve fıkraya bir cümle eklenmiştir.

Bu değişiklikle yargı kararlarının yerine getirilmesi idarenin keyfiyetine bırakılmış, idare karşısındaki yargı kararlarının kesinliği ve uygulama zorunluluğu ortadan kaldırılmıştır. Tasarıya eklenen madde hükmü kendi içinde çelişkili olduğu gibi kamu görevlilerinin hüküm niteliğindeki yürütmeyi durdurma talep etme hakkını da ortadan kaldırmaktadır.

2577 sayılı kanunun 27. Maddesine göre; “Danıştay veya idari mahkemeler, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç ve ya imkansız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma süresi geçtikten sonra gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilirler. Uygulanmakla etkisi tükenecek olan idari işlemlerin yürütülmesi, savunma alındıktan sonra yeniden karar verilmek üzere, idarenin savunması alınmaksızın da durdurulabilir.”

Maddenin bu haliyle kabulü durumunda, itirazları mahkeme kararları ile en kısa sürede karara bağlanmayacak olan kamu görevlilerinin, mahkemelere başvurusu anlamsız hale gelecek bu durum daha çok idarecilerin keyfi uygulamalarına neden olacaktır. Yapılmak istenen değişiklik önergesinin gerekçesinde de bu durum açıkça zikredilmiş, belirtilen uygulamayı yapanları yargılamadan muaf tutmak üzere; ceza soruşturması veya kovuşturması açılmayacağı hükme bağlanmıştır. “Madde hükmünde yer alan disiplin hükmü saklıdır” ibaresinin ise bu durumda hiçbir anlamı bulunmamaktadır.

Ayrıca bu maddenin kabulüyle hak kaybına uğrayanlar, iki yıl sonra atandıklarında ise eski görev yerlerine atanamayacaklar. Bilindiği gibi mevcut hukuk sistemimizde kesinleşen mahkeme kararlarının uygulanacağı hükme bağlanmıştır. Bu süreyi 2 yıla yaymak sadece çalışanların hak kaybına sebep olmayacak, aynı zamanda hukuk sistemimize de derin bir darbe vuracaktır. Bu yasa maddesinin yürürlüğe girmesi ile birlikte de Anayasamızda ifadesini bulan “Türkiye Cumhuriyeti Devleti bir hukuk devletidir” hükmü ve hukukun üstünlüğü ilkesi ayaklar altına alınacaktır.

Demokrasinin zedelendiği, sosyal diyalogun tahrip edildiği, memurluk güvencesinin yok edildiği, kamu hizmetinin, iktidar hizmetine dönüştürüldüğü, devlet memurunun hükümet memuru haline getirilmek istendiği bir girişimle karşı karşıyayız.

Bilindiği üzere, Anayasanın 36. Maddesinde; “Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir.” hükmü yer almaktadır.

Anayasanın 125. Maddesinde ise; “İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır.....” “.....İdari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkansız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda gerekçe gösterilerek yürütmenin durdurulmasına karar verilebilir.....” “İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür.” hükmüne yer verilerek, idarenin işlemlerinin yargı dışı bırakılamayacağı esasa bağlanmıştır.

Anayasanın 138. Maddesinde de “.....Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.” hükmüne yer verilerek mahkeme kararlarının niteliği konusunda açıkça bir düzenleme yapılmış, bu kararlar karşısında idarenin her hangi bir tercihinin bulunmayacağı emredici bir şekilde belirtilmiştir.

İdari işlemlerin, Yasama organı kullanılarak yapılması idarenin idari yargı yolu ile denetimini engellemekte ve memurların haklarını arayamamalarına yol açmaktadır. Bu yolun yaygın olarak kullanılması ise esasen kuvvetler ayrılığı ilkesinin de ihlali anlamına gelmektedir. Bu tür düzenleme ve uygulamalar memuru bütünüyle güvencesiz kılmaktadır. İnsan hakları çiğnenmekte, çalışma hürriyeti ve memur güvencesi yok edilmektedir.

AKP Hükümeti siyasi nedenlerle haksız olarak binlerce kamu görevlisini görevden almıştır. Özellikle 17 ve 25 Aralık yolsuzluk operasyonları sonrası AKP Hükümeti binlerce kamu görevlisini hukuksuz bir şekilde görevden almış veya ‘Hizan’a ve Fizan’a’ sürmüştür. Hukuksuz şekilde görevden alınan veya sürülen bu kamu görevlileri hakkında mahkemeler yürütmeyi durdurma veya göreve iade kararı vermiştir.

Açıkça anlaşılmaktadır ki, AKP Hükümeti siyaseten karşısında olan, kendisi gibi düşünmeyenlerle AKP’nin yolsuzluklarını ortaya çıkartan kamu görevlilerini tasfiye etmeye çalışmaktadır. Hukuka ve Anayasamızın genel ilkelerine aykırı olan bu düzenlemenin tasarı metninden çıkarılması gerekmektedir.

Tasarının 102 nci maddesiyle 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 4 üncü maddesine fıkra eklenerek ‘maliklerinin mülkiyet hakkının engellenmemesi, can ve mal güvenliği bakımından risk oluşturmaması kaydıyla, kamulaştırma veya kamulaştırma yoluyla irtifak hakkı tesisi işlemi yapılmaksızın kamu yararı kararına davalı olarak taşınmazların üzerinde teleferik ve benzeri ulaşım hatları, altında tünel, metro ve metro benzeri raylı taşıma sistemleri yapılabilmesine izin verilmektedir.

Tasarıda yer alan 2942 sayılı kamulaştırma kanunu ile ilgili maddelerden bazıları kamu yararına bazı hizmetlerin yapılması gerekçesiyle önerilmiş olsa da komisyon tartışmaları sırasında eklenmek istenen ve tartışmalar sonucu geri çekilen bazı önergeler vatandaşlar açısından hak kaybına yol açabilecek düzenlemeler içermektedir. Bu maddelerin şehir rantlarından önemli ölçüde faydalanan ve kentsel dönüşüm adı altında “rantsal bölüşümü” gerçekleştiren AKP iktidarı tarafından genel kurul görüşmeleri sırasında yeniden tasarıya eklenmeye çalışılması bizim açımızdan sürpriz olmayacaktır. Çünkü AKP iktidarının benzer konulardaki daha önceki yaklaşımları ve akçalı işleri takipteki ısrarlı tavırları bu kanaatimizi güçlendirmektedir. Kanun yoluyla vatandaşların Anayasa ve uluslararası sözleşmelerden kaynaklanan dava açma hakkının engellenmesi veya açılmış davaların hükümsüz sayılması Anayasaya aykırıdır.

Madde 112- 1980'lerin ikinci yarısından bu güne kadar, toplamda 55 milyar dolarlık özelleştirme yapılmış, bunun yaklaşık 50 milyar doları AKP döneminde gerçekleşmiştir. AKP döneminde yapılan özelleştirmelerde, kamu yararının gözetilmediği, usulsüzlüklerin yapıldığı kamuoyuna yansımıştır.

52.1 milyon dolarlık Balıkesir SEKA, 1.1 milyon dolara yandaşlara satılmıştır. Tüpraş'ın yüzde 14,76'sı kapalı kapılar ardında ihalesiz olarak Ofer grubuna satılmıştır. Danıştay bu satıştan devletin 750 milyon dolar zarar ettiği yönünde karar vermiştir.

Hükümet ise, yargının iptal kararları uygulamak yerine, 6300 sayılı Kanunla mahkeme kararlarını iptal edebilmek için yetki almıştır. Bu yetkiye dayanarak 12 Haziran 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan 2012/3240 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Eti Alüminyum, Seka-Balıkesir, TÜPRAŞ, Kuşadası ve Çeşme Limanının özelleştirme işlemleri konusunda yargının verdiği iptal kararları geçersiz kılınmıştır. Yargı kararları Bakanlar Kurulu kararı ile yok edilmiş, özelleştirme işlemleri yargı denetimi dışına çıkarılmıştır. Hukuk devleti ilkesine, Anayasanın 125 ve 138 inci maddelerine uygun olmayan bu düzenleme iptal edilmiştir.

Anayasa Mahkemesi 3.10.2013 tarihli iptal kararında şu tespiti yapmaktadır:

“Dava konusu kuralla özelleştirme uygulamaları sonucunda verilen yargı kararının Başbakanlık ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından uygulanması engellenmekte, özelleştirme uygulamaları sona eren kuruluşlar hakkında verilen yargı kararlarının uygulanmasına yönelik olarak tesis edilecek işlemler konusunda Bakanlar Kurulu'na yetki verilmesi öngörülmektedir. Böylece, özelleştirme uygulamaları sonucunda verilen yargı kararlarının ilgili idarelerce gecikmeksizin ve derhal yerine getirilmesinin yolu kapatılmış ve özelleştirme uygulamaları sona eren kuruluşlar hakkında verilen yargı kararlarının Bakanlar Kurulu kararı ile uygulanması öngörülme suretiyle adli veya idari yargı mercilerince verilmiş olan mahkeme kararlarının sonuçsuz kalmasının yolu açılmaktadır. Bakanlar Kurulu kararına karşı yeniden yargı yoluna başvurulabilmesi de bu sonucu değiştirmeyecektir. İdarenin mahkeme kararlarını yerine getirmesi, Anayasa'nın 138. maddesinde öngörülen bağlayıcılık ilkesi gereği temel bir ödevi olup kararları uygulamama gibi bir tercih hakkı bulunmamaktadır. Açıklanan nedenlerle dava konusu kural Anayasa'nın 2., 125. ve 138. maddelerine aykırıdır.”

Böylece, AKP iktidarının bir gece yarısı operasyonuyla 6300 sayılı torba kanun görüşmeleri sırasında 26.4.2012 tarihinde eklediği maddeyle 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanuna eklenen ek 5. maddesindeki “...özelleştirme uygulamaları sonucunda kuruluşların nihai devir sözleşmelerinin imzalanarak devir ve teslim işlemlerinin tamamlanmasından sonra özelleştirme işlemlerinin bütün sonuçlarıyla birlikte tamamlanmış bulunması, söz konusu kuruluşları devralanlar tarafından üretim, yatırım, modernizasyon, istihdam ve bunlara bağlı her türlü hukuki, ticari ve mali tasarruflarda bulunulması nedeniyle oluşacak fiili imkansızlık karşısında geri dönülemeyecek bir yapının ortaya çıkması halinde yargı kararlarının...” ifadesi iptal edilmiştir.

112 nci madde, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği madde hükmünü yeniden tesis etmeye yönelik olup özelleştirme peşkeşlerinin üstünü yasa yoluyla örtmeyi amaçlamaktadır. Anayasa'nın 2., 125. ve 138. maddelerine aykırı olduğu daha önce de tespit edilmiş olan bu maddenin tasarı metninde yer alması gerekmektedir.

26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunun 235 inci maddesine göre kamu kurum veya kuruluşları adına yapılan mal veya hizmet alım veya satımlarına ya da kiralamalara ilişkin ihaleler ile yapım ihalelerine fesat karıştıran kişi, beş yıldan on iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılmakta, ihaleye fesat karıştırma sonucunda ilgili kamu kurumu veya kuruluşu açısından bir zarar meydana gelmiş ise, ceza yarı oranında artırılmaktadır.

AKP, 11/4/2013 tarihli ve 6459 sayılı Kanun ile 5237 sayılı Türk Ceza Kanunun 235 inci maddesini değiştirerek kamu kurum veya kuruluşlarının yaptığı ihalelere fesat karıştıran kişilere verilen hapis cezalarının alt ve üst sınırını 5-12 yıldan 3-7 yıla indirmiştir. İhale sonucunda ilgili kamu kurumu veya kuruluşu açısından bir zarar meydana gelmiş ise cezanın yarı oranında artırılacağına ilişkin hüküm de kaldırılmıştır. Dolayısıyla ihaleye fesat karıştıranlara verilen cezalar azaltılarak, yolsuzluklar adeta teşvik edilmiştir.

Tasarının 112 nci maddesiyle; 4046 Sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanuna geçici 26 ncı madde eklenmektedir.

Geçici 26 ncı maddeye göre; Bu Maddenin yayımı tarihi itibarıyla devir ve teslim işlemlerinin tamamlanmasının üzerinden beş yıl geçmiş olan özelleştirmeler hakkında verilmiş olan yargı kararları ile ilgili olarak sözleşmelerinde belirtilen haller dışında bu kuruluşların geri alınması yönünde herhangi bir işlem tesis edilemeyecektir.

Düzenlemenin amacı AKP'nin yolsuzluklarını ve yandaşlara yapılan özelleştirme peşkeşlerine mahkeme yolunu kapatmaktadır. Şüphesiz ki bu düzenleme Anayasanın 125 inci maddesinde “İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır.” 138 inci maddesindeki “Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır. Bu organlar mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesi geciktiremez.” hükümlerine açıkça aykırıdır.

MADDE 115- Tasarının 115 inci maddesiyle mera alanları kentsel dönüşüm ve gelişim projeleri için imara açılmaktadır.

Dünya mera alanları yaklaşık 3.4 milyar hektardır. Ülkemizin en önemli kaba yem kaynaklarından birisi çayır ve meralardır. 1940 yılında 44.2 milyon hektar olan çayır ve mera alanları olumsuz birçok nedenlerden dolayı 1991 yılına kadar büyük bir azalış içerisine girmiştir. 1998 yılında Mera Kanunu'nun kabul edilmesiyle birlikte meralarda tespit ve tahdit çalışmaları başlamıştır. Kanunun kabul edilmesinden itibaren yapılan çalışmalarla birlikte 2003 yılına kadar ki beş yıllık süreçte mera alanları 12.3 milyon ha'dan 13.4 milyon hektara çıkarılmıştır. Bu hali ile Türkiye dünya mera alanlarının % 0.38'ine sahiptir ve dünya sıralamasında 46. sırada yer almaktadır. Ülkemizin yıllık 50 milyon ton kaba yem ihtiyacı dikkate alındığında, kaliteli kaba yem açığı 4.3 milyon gözükmekte ise de, sap saman anız artıkları kaliteli kaba yem olarak değerlendirilmediğinden, kaliteli kaba yem açığımız 14.3 milyon ton olduğu görülmektedir.

Söz konusu açığın kapatılması için çayır mera alanlarının ıslah edilerek otlatma kapasitelerinin artırılması, ekili tarla tarımı içerisindeki oranının % 25'lere çıkarılması, yıl boyunca ihtiyaç duyulan yeşil ve sulu kaba yem ihtiyacının giderilmesi için yeşil yem zincirinin kurulması yani, silaj yapımının yaygınlaştırılması ile mümkün görülmektedir.

Hazırlanan meraların korunması, otlatma dönemine uyulması, bakımları yapılarak uzun süreli kullanılabilir şekilde muhafaza edilmesi önem arz etmektedir. Meraların mevcut kuru ot üretiminin 12 milyon tondan daha yukarılara çıkarılması ve kaliteli kaba yem açığının önemli ölçüde kapatılması mümkün olabilecektir.

17 Ağustos 2011 tarihinde çıkartılan 648 sayılı KHK ile İmar Kanunu'na bir madde eklenerek, “Mera, yaylak ve kışlakların uygun görülen kısımlarının, tapuda Hazine adına tescillerinin yapılması ve kamu hizmetleri için gerekli olanlar dışındakilerin, talep sahiplerine bedeli karşılığında 29 yıla kadar tahsis edilmesine” olanak sağlanmıştır. Düzenlemeyle ayrıca, mera, yaylak ve kışlakların,

turizm merkezleri ile kültür ve turizm gelişim bölgeleri kapsamında kalan kısımlarının 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu çerçevesinde kullanılmak ve değerlendirilmek üzere Kültür ve Turizm Bakanlığına tahsis edilmesi öngörülmüştür. Aynı KHK ile 3194 sayılı İmar Kanunu’nun 27. maddesi değiştirilerek, köylerde inşa edilecek yapılarla ilgili olarak daha önce sadece köy nüfusuna kayıtlı ve köyde sürekli oturanlar için geçerli olan ‘yapı ruhsatı aranmamasına’ yönelik istisna, herkesi kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

Anayasa Mahkemesi’nin, 29 Kasım 2012 tarihinde her iki düzenlemeyi de iptal etmiştir. Mahkemenin kararının, Resmi Gazete’nin 28606 sayılı mükerrer sayısında, 2 Nisan 2013 tarihinde yayımlanmıştır. Ancak yargı kararlarına rağmen rant odaklı politikalarından vazgeçmeyen AKP, “TBMM’de gece yarısı verilen bir önergeyle, mera, yaylak ve kışlakların kiralama yöntemiyle imara açılmasına olanak sağlamıştır. Buna göre Hazine adına tescil edilen meralar, yaylak ve kışlaklar Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın gözetiminde kiralama ve geçici imara konu olacaktır.” Bu düzenleme mera, yaylak ve kışlakların hayvancılık amacı dışında kiralanıp yapılaşmaya açılmasına ve beton yığınlarına dönüşmelerine yol açacaktır. Hükümet üyelerinin çizdikleri pembe tablolar ve yaptıkları ‘rekor’ açıklamalarına karşın, Türkiye tarımsal üretim ve ihracatta bıraktığı ‘rekor kırmayı’, bugün samanı bile ithal etmek zorunda kalan bir ülkedir. Hal böyleyken bedava yem kaynağı meralarını amacı dışında kullanarak beton yığına çeviren Türkiye, ithalata devam edecek ve dövizlerini o ülkelerin halklarının refahı için kullanacaktır.

Madde 118- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna geçici bir madde eklenerek Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2014-2018 Yılları Yatırım Programlarında yer alan projelerin finansmanı için herhangi bir dış finansman kaynağından Türkiye Cumhuriyeti tarafından kredi sağlanmaktadır. Bu kredileri Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğüne bütçe gelir ve gider kalemleri ile ilişkilendirilmeksizin karşılıksız tahsis etmeye Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır.

Bu düzenlemeyle sadece Devlet Demiryollarının sadece 2014 Yılı Yatırım Programı değil henüz hazırlanmamış 2015, 2016, 2017 ve 2018 Kamu Yatırımları Programında yer alacak projeler de Hazine garantisine alınmış olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2014-2018 Yılları Yatırım Programlarında ne kadarlık bir yatırım yapılacağı ve bunların ne kadarının Hazine tarafından dış kredi ile sağlanacağı açıkça belirtilmemiştir. Son yıllarda özellikle yerel yönetimlerin yürüttüğü projeler için dış finansman garantisi sağlanmış ancak bu borçlar yerel yönetimler tarafından ödenmemiş bu da Hazineye ayrıca bir yük getirmiştir.

Söz konusu dış kredilerin Hazine garantilerinin bütçe gelir ve gider kalemleri ile ilişkilendirilmeksizin tahsis edilmesinin kabul edilmesi mümkün değildir. Kamu yatırımları bütçe olanaklarıyla yapılmalıdır. Bütçe dışı yöntemler gerek mali disipline gerekse bütçe prensiplerine aykırıdır. Söz konusu borçlanmanın bütçe dengeleri içinde kavranamaması bir taraftan bütçe açıklarının olduğundan düşük görünmesine neden olacak diğer taraftan da kamu borçlarının gerçek büyüklüğünün görünmesini engelleyecektir.

Özelleştirme kapsamına alınan Devlet Demiryollarına devlet tarafından dış kredi sağlanması doğru değildir. Yarın özelleştirilecek olan Devlet Demiryollarının borcu devlete kalacaktır.

MADDE 119- Tasarının 119 uncu maddesiyle 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 12 nci maddesinin (d) bendinde düzenleme yapılmaktadır. 4760 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (d) fıkrası“ (IV) sayılı listedeki mallar için belirlenen oranları sıfıra kadar indirmeye %25’e kadar artırmaya” şeklindedir. Tasarıyla (d) bendinin sonuna “bu sınırlar dahilinde listede yer alan mallardan Borsa İstanbul Anonim Şirketi Elmas ve Kıymetli Taş Piyasasında işlem göreceklr için farklı oranlar belirlemeye,” cümlesi eklenerek Borsa İstanbul Anonim Şirketi Elmas ve Kıymetli Taş Piyasasında işlem göreceklr için yüzde 25 oranında indirim yapılmasının önu açılmıştır. Kanuna ekli IV sayılı listeye eklenen pırlantalı altından ve gümüştten olan malların vergi oranı % 20 olarak belirlenmiştir.

Madde 121- 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 33 üncü maddesine “Bu madde kapsamında yapılacak kiralama ve/veya işletme hakkının verilmesi imtiyaz addolunamaz. Bu çerçevede imzalanan sözleşmeler özel hukuk hükümlerine tabidir.” fıkrası eklenmiştir.

Söz konusu düzenleme ciddi sakıncalar içermektedir. Bilindiğı üzere Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMİ) 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye tabi bir Kamu İktisadi kuruluşudur. 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 inci maddesinin 3 üncü bendinde Kamu İktisadi Kuruluşu;” Sermayesinin tamamı devlete ait olup, tekel niteliğindeki mal ve hizmetleri kamu yararı gözeterek üretmek ve pazarlamak üzere kurulan ve gördüğü bu kamu hizmeti dolayısıyla ürettiğı mal ve hizmetler imtiyaz sayılan kamu iktisadi teşebbüsüdür.”

Dolayısıyla bu genel düzenleme kapsamında bir Kamu İktisadi Kuruluşu olarak faaliyet göstermekte olan Devlet Hava Meydanları 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin sözü geçen maddesi kapsamında bir Kamu İktisadi Kuruluşu olarak faaliyetini sürdürdüğü sürece, ürettiğı kamu hizmetlerinin imtiyaz olma niteliğı değişmeyecektir. Zira Devlet Hava Meydanları’nın ürettiğı hizmetlerin imtiyaz niteliğı taşıması kurumsal statüsü ile ilgili olup, tüzel kişiliğine ilişkin tanım ve statü değişmediğı sürece 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ilgili maddesi dışında, herhangi bir yasal düzenleme yapmak suretiyle, ürettiğı mal ve hizmetlerin imtiyaz olma niteliğı değişmeyecektir.

Kaldı ki, 28.06.1995-23 sayılı Kararından idare ile sermaye şirketleri arasında yapılacak sözleşmelerin, imtiyaz teşkil etmeyecek nitelikte olmasına ilişkin yasal düzenlemelerin Anayasaya aykırı olduğı belirtildiğinden, Anayasa Mahkemesince iptal edileceğı belli olan bir yasal düzenleme ile karşı karşıya olduğumuz açıktır.

Madde 123- Tasarının 123 üncü maddesiyle 5393 sayılı Belediye Kanununun 14 üncü maddesi değiştirilerek belediyenin görev ve sorumlulukları arasına orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları yapmak eklenmektedir. Belediye başkanları beş yıl süre ile seçildiğinden belediyelerde süreklilik ve yurt işletecek uzman personel yoktur. Ayrıca orta öğrenimdeki öğrencilerin kaldıkları yurtlara belediyeler vasıtasıyla siyaset girecek, öğrenciler siyasi partilerin, cemaatlerin, tarikâtların ve terör örgütlerin propagandasına maruz kalabilecektir. Bu nedenle belediyeler tarafından yapılan orta öğretim yurtları Milli Eğitim Bakanlığı, yükseköğretim yurtları da Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından yönetilmektedir.

Madde 124- Tasarının 124 üncü maddesiyle 5393 sayılı Belediye Kanunun 15 inci maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “arsa” ibaresi “taşınmaz” olarak değiştirilmektedir. 5393 sayılı Belediye Kanunun belediyenin yetkileri ve imtiyazları düzenleyen 15 inci maddenin beşinci fıkrasına göre; nüfusu 10 bini geçen belediyeler meclis kararıyla; sağlık, eğitim, sosyal hizmet ve turizmi geliştirecek projelere İçişleri Bakanlığının onayı ile ücretsiz veya düşük bir bedelle amacı dışında kullanılmamak kaydıyla arsa tahsis edebilmektedir. *“Yapılan düzenleme ile nüfusu 10 bini geçen belediyeler sağlık, eğitim ve sosyal hizmet ve turizmi geliştirecek projelere İçişleri Bakanlığının onayı ile ücretsiz veya düşük bir bedelle amacı dışında kullanılmamak kaydıyla taşınmaz tahsis edebilecektir.”*

Kamuoyuna yansıdığı gibi birçok AKP’li iş adamı başında Tayyip Edoğan’ın oğlunun olduğu TÜRGEV’e para bağışlayarak ihale alırken birçok AKP’li belediye de arsa bağışlamıştı. 5393 sayılı Belediye Kanununa göre belediyeler Bilal Erdoğan’ın başında olduğu TÜRGEV’e ancak arsa bağışlayabiliyordu. Anlaşılan bağışlanacak arsalar bitmiş, belediyeler şimdi de TÜRGEV’e taşınmaz bağışlayacaktır. Düzenlemede İçişleri Bakanlığının onayının istenmesi hükümetin istemediği hiçbir vakfa hiçbir şeyin bağışlanamayacağı anlamına gelmektedir.

MADDE 129- Tasarının 129 uncu maddesiyle 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ikibin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına” ibaresi “ikibin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına” şeklinde değiştirilmiştir.

Bilgilendirme yükümlülüğü başlıklı 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasına göre; İçerik, yer ve erişim sağlayıcıları, yönetmelikle belirlenen esas ve usüller çerçevesinde tanıtıcı bilgilerini kendilerine ait internet ortamında kullanıcıların ulaşabileceği şekilde ve güncel olarak bulundurmayanlara içerik, yer veya erişim sağlayıcısına Başkanlık tarafından ikibin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilmektedir. Yapılan düzenleme ile ceza alt sınırı ikin bin lira olarak kalırken cezanın üst sınırı “ikibin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına” çıkarılmıştır.

MADDE 130- Tasarının 130 uncu maddesiyle 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda değişiklik yapılarak internete erişimin dört saat içinde engellenmesi sağlanmaktadır.

5651 sayılı Kanun Erişimin engellenmesi kararı ve yerine getirilmesi başlıklı sekizinci maddesi; “Erişimin engellenmesi kararının gereği, derhal ve en geç kararın bildirilmesi anından itibaren yirmidört saat içinde yerine getirilir.” şeklindedir. Yapılan düzenleme ile “yirmidört saat” ibaresi “dört saat” şeklinde değiştirilerek internetin dört saat içinde engellenmesi düzenlenmektedir.

AKP bu düzenlemeyle 17 ve 25 Aralık yolsuzluk ve rüşvet operasyonları sonrası çıkan yolsuzluk ve kara para aklamayla ilgili ses ve telefon kayıtlarının benzeri çıkabilecek yeni kayıtların yayılmasını engellemeyi amaçlamaktadır.

Madde 133-134 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda yapılan değişiklikle Anonim şirketlerde hizmet akdi ile çalışanlara sınırlı yetki devri yapılabilmesinin önü açılmaktadır. Özellikle Soma Madencilik A.Ş.’de yaşanan süreçten sonra iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınması ve uygulanması gibi sorumlulukların da şirket çalışanlarına devrine imkan sağlayan bu düzenleme oldukça tartışmalıdır.

Bu fıkra uyarınca yetkilendirilen ticari vekil veya diğer tacir yardımcıları da ticaret siciline tescil ve ilan edilir. Bu kişilerin, şirkete ve üçüncü kişilere verecekleri her tür zarardan dolayı Yönetim Kurulu müteselsilen sorumludur. Bu düzenleme halihazırda soruşturması sürmekte olan Soma davalarını da etkileyebilecektir.

Müdürler tarafından şirkete hizmet akdi ile bağlı olanların sınırlı yetkiye sahip ticari vekil veya diğer tacir yardımcıları olarak atanması hususunda 367 nci madde ile 371 inci maddenin yedinci fıkrası kıyasen limited şirketlere de uygulanması öngörülmektedir.

Madde 141- 14/6/1989 tarihli ve 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun 3 üncü maddesine göre; İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatını vermeye dair merciler belirlenmiştir.

26/5/1981 tarihli ve 2464 tarihli Belediye Gelirleri Kanununun 81 inci maddesine göre belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılması “İşyeri Açma İzni Harcına” tabidir.

Tasarıyla T.C. Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi işyerleri açarken belediyelerden izin almayacak ve işyeri açma izni harcı ödemeyecektir.

Anonim şirket haline dönüştürülen T.C. Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi’ne bu imtiyazların verilmesi doğru değildir. Bu nedenle tasarının 141 inci maddesi tasarı metninden çıkarılmalıdır.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYON ÇALIŞMALARINDA MHP OLARAK VERMİŞ OLDUĞUMUZ VE KABUL EDİLMİYEN ÖNERGELER

- Kadın memur ve işçilerin doğumdan sonraki analık izni süresi sekiz haftadan yirmi dört haftaya çıkartılması, kadın işçilerin toplam analık izni süresi onaltı haftadan otuz iki haftaya çıkartılması ve çoğul gebeliklerde doğum öncesi analık izni süresi on haftadan on iki haftaya çıkartılmasını sağlayan önergemiz,

- Gazilerimizden 1.10.2008 tarihinden önceki çalışma günlerine ait istenen sosyal güvenlik destek primi borçları silinmesi, sosyal güvenlik destek primi kesilen gazilere ödedikleri bedeller geri ödenmesine yönelik önergemiz,

- Emniyet amiri ve daha üst seviyede görevli emniyet hizmetleri sınıfı mensupları hariç olmak üzere emniyet çalışanlarının sendikaya üye olabilmesine yönelik önergemiz,

- Geçici işçilerin kamuda uygun daimi kadroya geçirilmesine yönelik önergemiz,

- 31/12/2000 tarihinden önce vergi mükellefiyeti olan ve bağ-kur kaydı olmayan esnaf ve sanatkarlara hizmet sürelerini borçlanma hakkı verilmesine yönelik önergemiz,

- Esnaf ve sanatkarlardan sosyal güvenlik destek primi kesilmemesine yönelik önergemiz,

- 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda belirtilen çıraklar ile meslek liselerinde okumakta iken veya yükseköğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrencilerin çıraklık ve staj sürelerinin sigortalılık başlangıcı olarak sayılmasına yönelik önergemiz,

- Yaşını doldurduğu halde prim gün sayısını dolduramayanlara on yıla kadar borçlanma hakkı verilerek emekli olmalarının sağlanmasına yönelik önergemiz,

- Emekliliğe hak kazandığı halde emekli aylığı alamayanların mağduriyetinin giderilmesine yönelik önergemiz,

- Kamudaki taşeron işçilerin kadroya geçirilmesine yönelik önergemiz,

- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunun 4/C maddesi kapsamındakilerin 4/A maddesi kapsamına geçirilmesine yönelik önergemiz,
- 100 bin öğretmen kadrosuna ihdas edilerek bu kadrolara atama yapılmasına yönelik önergemiz,
- 2006, 2007, 2008 ve 2009 yıllarında Japon Yen’i ve İsviçre Frangı’na endeksli konut kredisi kullanan vatandaşlarımızın döviz kurundaki aşırı yükseliş nedeniyle uğradıkları mağduriyetin giderilmesine yönelik önergemiz,
- İl Özel İdareleri ve belediyelerin Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden aldıkları payın artırılmasına yönelik önergemiz,
- Vergisini zamanında ödeyenlere % 5 oranında vergi indirimi yapılmasına yönelik önergemiz,
- 13 Mayıs’ın Madencileri Anma Günü olarak kabul edilmesini yönelik önergemiz,
- Soma faciasından sağ kurtulanların kredi ve banka kartları borçlarının 1 yılı faizsiz ve geri ödemesiz olmak üzere 60 ay vade ile faizsiz olarak yapılandırılmasına yönelik önergemiz,
- İşsizlik Sigortası Fonundan yararlanma şartlarının hafifletilmesini yönelik önergemiz,
- Öğretmen, Doktor, silah ve mühimmat imalatı yapan fabrikalarda çalışanlar ile maden ocaklarında (elementer civa bulunduğu saptanan civa maden ocakları hariç), yerüstünde yapılan işlerde çalışanlara yılda 90 gün fiili hizmet zammı verilmesine yönelik önergemiz,
- Gelir İdaresi Başkanlığı bünyesinde çalışan ve mesleğe 2003-2004 yıllarında özel yarışma sınavı ile başlayan, aynı şartlarda alınan atanacakları statüleri sınav komisyonunca belirlenen kişiler arasındaki gelir ve özlük haklar farkı dolayısıyla bu konudaki mağduriyetleri giderecek önergemiz,
- Sosyal Güvenlik Kurumunda en az üç yıl şube müdürlüğü yapmış olanlara Sosyal Güvenlik Uzmanı kadrolarına atanma hakkı tanınmasına yönelik önergemiz,
- Gelir İdaresi Başkanlığının merkez veya taşra teşkilatı kadrolarında görev yapan ve son üç yılda Bakanlıkta olumlu sicil almış olan personel, yaş ve öğrenim alanı şartları hariç Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik ile Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü Gelir Uzmanlığı Görev, Çalışma ve Atama Yönetmeliğindeki şartları taşıyanlara gelir uzmanlığı sınav hakkı verilmesine yönelik önergemiz,
- 3056 Sayılı Kanun’un 35. Maddesi uyarınca “sözleşmeli personel” olarak çalışmakta iken 6495 Sayılı Kanun’la Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğünde “araştırmacı” kadrosuna atanmış personelin gelir kayıplarının kısmen telafisine yönelik önergemiz,
- Emniyet çalışanlarının ‘ Emniyet Hizmetleri Tazminatı’nın artırılarak polislere 3600 ek gösterge verilmesine yönelik önergemiz,
- Otuz veya daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde kıdem şartının üç ay’a indirilmesine yönelik önergemiz,
- Yeraltı maden ocaklarında çalışan işçilerin yıllık ücretli çalışma sürelerinin altışar gün artırılmasına yönelik önergemiz,
- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunun 62 inci maddesi kapsamındaki asıl işveren veya alt işverenin; yıllık ücretli veya ücretsiz izin sürelerinde dahi işçileri herhangi bir partinin miting, gösteri, yürüyüş, panel vb organizasyonlarına götürmemesi, çalışanlarına bu organizasyonlara katılmaları yönünde bir telkinde bulunamaması, çalışanlarına bir siyasi partiye üye olma veya oy verme yönünde baskı yapamaması ve telkinde bulunamaması, asıl işveren ve alt işverene ait ulaşım araçlarının bu

organizasyonlarda görevlendirilememesi, siyasi partilerin organizasyonlarında emniyet görevlilerinin ulaşımı hariç olmak üzere kamuya ait ulaşım araçlarının tahsis edilememesi, bu organizasyonlarda mesai saatleri içinde emniyet görevlileri hariç kamu görevlilerinin görevlendirilememesi, okul yöneticileri ve öğretmenlerin siyasi partilerin organizasyonlarına ilk ve orta öğretim öğrencileri götürmemesine yönelik önergemiz,

- Yeraltı maden işçilerinin fiili olarak yeraltında haftalık çalışacağı sürenin 30 saate düşürülmesine,

- 4734 sayılı Kanun kapsamındaki asıl işveren ve alt işverenin işçilere; hangi sendikaya üye olacağı konusunda baskı kuramaması, teklinde bulunamaması, bu yönde davranan asıl ve alt işveren hakkında idari ve adli yaptırımlar öngören önergemiz,

- Yeraltında istihdam edilen İş güvenliği uzmanlarının aylıklarının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinden karşılanması, bu kapsamda istihdam edilen iş güvenliği uzmanlarının aylık miktarı, çalışma koşulları mali ve sosyal hakları ve diğer ilgili hususların Bakanlar Kurulunca belirlenmesine yönelik önergemiz,

- Soma'daki maden kazasında hayatını kaybedenlerin aileleri ile bu kazadan etkilenen Eynez, Atbacası ve Işıklar maden ocaklarında çalışan madencilere Hazine tarafından son olarak aldıkları aylık net aylık ücretlerinin yanında son olarak aldıkları aylık net üretim primlerinin verilmesine yönelik önergemiz,

- En az 20 yıldan beri Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işyerlerinde sürekli veya münavebeli olarak çalışan ve bu işlerde en az 4000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödeyen sigortalılara yaş şartları aranmaksızın 8100 gün prim ödemiş sigortalılar gibi yaşlılık aylığına bağlanmasına yönelik önergemiz,

- 50 yaşını dolduran ve malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tâbi çalışmalarının en az 1800 gününü Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerinde geçirmiş olan sigortalılara yaşlılık aylığı bağlanmasına yönelik önergemiz,

- 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) kapsamına girenler hariç olmak üzere 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre veya 2330 Sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlara göre harp veya vazife malullüğü aylığı almakta olup da çalışanların kendileri rapor veya vergi muafiyet belgesi istenmeden üç bin altı yüz prim gün sayısını doldurmaları halinde yaşlılık aylığına bağlanmasına yönelik önergemiz,

- Kadınlara sigortalılık başlangıç tarihinden önceki doğumlarını borçlanma hakkı verilmesine yönelik önergemiz,

- Maden kazalarında hayatını kaybeden madencilerden evli olanın ailesine iki, bekar olanın ailesine kamuda bir iş hakkı verilmesi, 13/5/2014 tarihinde Soma'daki maden ocağında kaza esnasında yeraltında çalışmakta olup da sağ kurtulanlara da kamuda iş hakkı verilmesine ve bu kişilerin kendi tercih edecekleri üç ilden birine yerleştirilmesine yönelik önergemiz,

- Çiftçilerin tarımsal sulama elektrik borçları ile köylerin (mahalle) içme suyu elektrik borçlarının faizlerinin silinerek anaparanın faizsiz ve gecikme zammı alınmadan 30 eşit taksitte 60 ay vade ile yapılandırılmasına yönelik önergemiz,

- Çiftçilerin Kamu bankaları ve Tarım Kredi Kooperatiflerine vadesi geçmiş zirai kredi borçlarının faizlerinin silinerek anaparanın faizsiz ve gecikme zammı alınmadan 30 eşit taksitte 60 ay vade ile yapılandırılması ve Kamu bankaları ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından çiftçilere kullandırılan tarımsal kredilerden kesinti yapılmaması ve komisyon alınmamasına yönelik önergemiz,

- Esnaf ve sanatkârların Türkiye Halk Bankası A.Ş.'ye, vadesi geçmiş borçlarının faizlerinin silinerek anaparanın faizsiz ve gecikme zammı alınmadan 30 eşit taksitte bölünerek 60 ay vade ile yapılandırılmasına yönelik önergemiz,

- Ruhsat sahasında görev yapan teknik nezaretçi ve daimi nezaretçiye bu görevleri dışında başka bir görev verilememesine yönelik önergemiz,

- Maden ruhsatlarının; rüdvans, üretim veya herhangi bir sözleşme adı altında kiralanamaması, maden işletmelerinde asıl işveren-alt işveren ilişkisi kurulamaz ve/veya takım sözleşmesi yapılamaması ve bu hükümleri ihlal edenlerin ruhsatlarının iptal edilmesine yönelik önergemiz,

- Yeraltı işyerlerinde çalışan maden işçilerinin ücretlerinin asgari ücretin üç katına çıkarılmasına yönelik önergemiz,

Plan ve Bütçe Komisyonunda AKP milletvekilleri tarafından reddedilmiştir. Toplumda karşılığı bulunan olumlu ve tasarıyla katkı veren önergelerimizin tamamının reddedilmesi iktidarın bencil, uzlaşmaz ve sığ demokrasi anlayışından kaynaklanmaktadır.

Yukarıda belirttiğimiz nedenlerden dolayı Tasarıya muhalefet ediyoruz.

Erkan Akçay
Manisa

Sümer Oral
Manisa

Mehmet Günal
Antalya

MUHALEFET ŞERHİ

USUL AÇISINDAN DEĞERLENDİRME

Komisyonumuza 30.05.2014 tarihinde sevk edilen ve 04.06.2014 tarihinde görüşülüp alt komisyonumuza sevk edilen Tasarı; yukarıda esas numaralarından da anlaşıldığı üzere, onlarca farklı kanun teklifinin içerdiği ölçüde farklı kanun ve kanun hükmünde kararnamelelerde değişiklik öngören, AK Partinin yasama faaliyeti olarak tek yöntem olarak benimsediği ve yasamanın ciddiyetini ayaklar altına alan torba düzenleme şeklinde bir tasarıdır.

Torba Tasarı; kamuoyuna servis edilişi bakımından Manisa'nın Soma ilçesinde 13.05.2014 tarihinde meydana gelen, ülkenin yaşadığı en büyük maden facialarından biri olan ve 301 yurttaşın yaşamını yitirmesiyle neticelenen elim iş cinayetinden sonra, hükümetin yoğun bir baskı altında kalması ve bu felaketteki sorumluluğunu gizleyebilmek için yaptığı bir düzenleme şeklindedir. Tasarıya; medya aracılığıyla '*Cumhuriyet Tarihinin En Büyük Affı*' şeklinde duyurulan, Maliye Bakanlığı'na intikal eden borçların yeniden yapılandırılmasına ilişkin düzenlemenin de eklenmesi sonucu; AK Parti, Cumhurbaşkanlığı seçimleri öncesi popülist siyasetinin parçası olan, seçim yatırımı olarak değerlendirdiğimiz ve tasarıda yer alan büyük çoğunluğu yurttaşların aleyhine olan düzenlemeleri gölgelemeyi esas almıştır.

Evvelinde hem komisyon görüşmelerinde altını çizerek belirttiğimiz, hem de muhalefet şerhlerimizde defalarca vurgu yaptığımız hususu bir kez daha vurgulamak gerekir.

Söz konusu tasarının esas komisyon olarak geldiği komisyonumuz haricinde, talî komisyon olarak sevk edildiği; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu, Anayasa, Adalet Komisyonu ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu gibi ihtisas komisyonlarında görüşülmemesi ve bu komisyonlardan Plan ve Bütçe Komisyonu'na, ilgili düzenlemelere ilişkin bir rapor sunulmaması önemli bir eksikliktir. Bu bağlamda; yasama usulü açısından, AKP'nin torba düzenlemeleri meclise sunması ve her defasında birbiriyle alakalı olmayan ve müstakil bir yasa tasarısı niteliğinde olmayan düzenlemeleri önümüze getirmesi, komisyon ve Genel Kurul çalışmaları esnasında da çoğunluğu üzerinden alakasız kanunlarda son dakika önerge değişiklikleriyle bir dayatmada bulunması, AK Partinin yurttaşların haklarını, hukukunu belirleyen yasama faaliyetine ne denli ciddiyetsiz yaklaştığını gözler önüne sermektedir.

Tasarının en büyük handikaplarından biri madenlerde her gün yüksek ölüm riskiyle çalışan madencilerin çalışma koşullarının kısmi olarak da olsa düzeltilmesini sağlayacak maddelerin, taşeron uygulamasını bütün alanlarda yaygınlaştıracak maddelerle aynı tasarı içine konulmuş olmasıdır. Madencilerin çalışma koşullarında kısmi de olsa iyileşme yaratacak düzenlemelerin yasalaşmasının, taşeronu yaygınlaştıracak maddelerin de içinde bulunduğu torba yasaya bağlı kılınması ahlaki bir uygulama değildir. Komisyonunda defalarca, madende çalışanlara ilişkin bölümlerin torbadan ayrı olarak, derhal ele alınması ve yasalaştırılması yönü talebimiz AKP tarafından dikkate alınmamış ve emekçilerin çalışma koşullarını daha da kötüye götürecektir ve taşeron çalıştırmayı yaygınlaştıracak maddelerle aynı torbada yer almıştır.

Üstelik bu düzenlemenin Soma faciasından sonra maden ile ilgili meslek odaları, emek örgütleri ile ortaklaşarak, bu facianın bir daha yaşanmasının önünü alacak düzeyde ciddi bir çalışma yapılarak müstakil bir maden tasarısı şeklinde gelmesi, AKP'nin gerçekten bu faciadan ders aldığı ve

meseleye ciddiyetle yaklaştığını gösterebilirdi. Ancak ne yazık ki; taşeronluğu kaldıracak bir irade göstermenin aksine, Soma faciasının yaşanmasının asli nedeni olan taşeron uygulamasını devam ettirecek ve yaygınlaştıracak olan düzenlemeleri, sorumsuzca Soma’ya ilişkin düzenlemelerle birlikte tasarıya eklemiştir. Üstelik alt komisyon çalışmalarına katkı sunmak ve konuya ilişkin görüşlerini belirtmek için gelen işçi sendikaları ve meslek odası temsilcilerinin görüşleri ve önerileri dikkate alınmamıştır.

Dolayısıyla bu tasarı; Soma gibi karşımıza çıkacak nice felaketin asıl müsebbibi olan neo-liberal iktisadi politikalarının yarattığı aşırı kâr hırsının araçları olan emek sömürüsü, güvencesiz çalışma ve taşeron uygulamalarını kaldırmadığı gibi, maden işçilerinin temel haklarını da bir lütuf gibi göstermeye ve AKP’nin bunu siyasi bir propaganda aracı haline getirmesine neden olmuştur.

Soma sonrası kamuoyu tepkisine paralel olarak siyasi iktidar tarafından özellikle madenlerde çalışma koşullarının olumlu yönde düzenleneceğine dönük vaatler kamuoyunda bir umut yaratmış ancak hükümet tarafından TBMM’ye sunulan tasarı tam bir hayal kırıklığı yaratmıştır. Yaşam odalarına karşı çıkan bir anlayışla, tasarıda maden işçileri için palyatif bir takım düzenlemeler yapılmış olup, yapısal nitelikteki sorunlar, iş kanununda yapılan yeni düzenlemeler ile daha da ağırlaştırılmıştır.

Torba tasarı, komisyonumuza sevk edildiği ilk haliyle 61 madde iken, alt komisyon çalışmaları esnasında iktidar partisinin çoğu pragmatik siyasetin bir parçası niteliğinde olan ve özellikle sermaye çevreleri ile bürokrasinin dayatmalarıyla 45 yeni madde eklenmiş ve üst komisyona 106 madde olarak gelmiştir. Bu 106 madde içerisinde; İş Kanunundan Madencilik Kanununa; TOBB Kanunundan, Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununa; Büyükşehir Belediye Kanunundan, Gümrük Kanununa; Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunundan, Kamu İhale Kanununa; Devlet Memurları Kanunundan, Yükseköğretim Kanununa; Harcırah Kanunundan, Posta Hizmetleri Kanununa; Avukatlık Kanunundan, İdari Yargı Usulleri Kanununa; Aile Hekimliği Kanunundan, Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Kanununa; Kamu Finansmanı ve Borç Yönetimi Kanunundan, Belediye Kanununa, tamamını burada ifade etmediğimiz ve birbirleriyle alakalı olmayan 44 kanun ve kanun hükmünde kararnamede değişiklik öngören düzenlemeler yer almaktadır. Birbiri ile alakalı olmayan ve Soma faciasından sonra, maden yasasında değişiklik yapılan bir tasarıya, bu kadar farklı konularda ve her biri farklı uzmanlık gerektiren 44 ayrı kanunda spesifik değişiklikler öngören düzenlemeler eklenmesi, adına da torba denmesi, bizim AKP döneminde artık çok sık rastladığımız ama yasamanın ciddiyeti açısından kabul etmediğimiz bir tutumdur. Bu tasarinın AKP’nin çoğunluk dayatmasıyla 106 madde ile sınırlı kalmamış, komisyonda 148 madde olarak çıkmıştır.

AK Partinin bugüne kadar komisyonları ve çalışma düzenini kendi isteği dâhilinde nasıl çalıştırdığını veya çalıştırmadığını bu torba tasarı görüşmelerinde de görmüş bulunduk. Torba Tasarı, ilk olarak 04.06.2014 tarihinde görüşülmüş ve alt komisyona havale edilmiştir. Alt komisyon yaklaşık iki haftalık çalışma sonrasında tasarinın görüşmelerini bitirmiş ve üst komisyona sevk etmiştir. 17.06.2014 tarihinde de tasarı üst komisyonda görüşülmeye başlanmış ve üç hafta boyunca haftanın her günü, hatta hafta sonu da dahil olmak üzere, tasarinın görüşmeleri devam etmiştir. Ancak bu uzun zamana yayılmanın nedeni komisyonun çalışıyor olmasından ziyade, çalışıyor gibi görünmesidir. Bugüne kadar komisyonumuzda defalarca, torba tasarıları görüşmüş bulunduk, ancak hiçbir zaman bir torba tasarinın görüşmeleri bu kadar uzun sürmemiştir. Burada eleştirimiz, komisyonun çalışmasına değil elbette, bizim temel görevimiz zaten yasama faaliyeti yürütmek. Ancak

AKP'nin, bu tasarının görüşmelerinde yaptığı, önceki tasarıların aksine, uzlaşmaktan ve muhalefetin kesinlikle geri çekilmesini istediği düzenlemelerde diretmesiydi. Tasarıda tartışmalı, bizim komisyonumuzu ilgilendirmeyen ve anayasa ihlali yaptığı görülen birkaç madde nedeniyle, görüşmeler bu kadar uzamış ve yaptığımız iş bir yere varmaması açısından bir eziyete dönüşmüştür. Burada kastedilen elbette çalışmakla ilgili bir durum değildir. Altını çizdiğimiz mesele; AK Partinin komisyonları nasıl tekelinde tutmaya çalıştığı ve kendi direktmesiyle, uzlaşmaya varmamasıyla birlikte görüşmelerin tıkanmış olduğu gerçeğidir. Bu uzlaşmaktan kaçan ve kendi çoğunluğu üzerinden isteğini dayatan yaklaşım, AKP'nin yasama faaliyetine, bu işin ciddiyetine ve en temelde de demokrasiye nasıl yaklaştığının tezahürüdür.

Tasarı, çoğunluğu bürokratlarca hazırlanmış yüzlerce önerge ile, iç tüzük ve anayasal hükümler yok sayılarak, TBMM başkanlığına sunulmadan, muhalefetin konuya vakıf olmasına zaman tanınmadan, iç tüzüğün 23. Maddesine aykırı bir şekilde ihtisas komisyonlarına sunulmadan görüşülmeye başlanmıştır.

TBMM Başkanlığına yaptığımız 07.07.2014 tarihli başvuru TBMM 321640 sayı ile kayda alınmış, içtüzüğün 14 üncü maddesi 6 fıkrası uyarınca komisyonun denetimi, uyarılması ve genel kurula bilgi verilmesi talebimize yanıt verilmediği gibi gereği de yapılmamıştır.

TBMM iç tüzüğünün 91. Maddesi mecliste görüşülecek temel kanun hükümlerini içermektedir. Torba kanun bir temel kanun olmayıp usule ve hukuka açıkça aykırı bir icraattır. Ayrıca mahkemelerce verilmiş kararların uygulanması Anayasanın 138. Maddesi uyarında zorunlu iken, kanun teklifleri ile Anayasa'ya aykırı çok sayıda kanun komisyondan geçirilmiştir.

TORBA TASARI, AK PARTİNİN SİYASAL İDEOLOJİSİNİN BİR YANSIMASIDIR.

Özellikle 1980 sonrası Türkiye'de hızla egemen olan siyasal ideoloji (neo liberalizm) AK Parti dönemiyle birlikte tavan yapmış ve bugün Türkiye'de işçilerin, emekçilerin ve bir bütün olarak yoksul halkların yaşadığı sorunların temel nedeni haline gelmiştir.

AK Partinin yerel siyasetini tamamen sermayenin ihtiyaçlarına göre dizayn etmesi sonucu günden güne ortadan kaldırılan emeğin tarihi kazanımları, bu ülkenin emekçisini neo liberal kamusal dönüşümler ve buna göre şekillendirilen yasal mevzuat karşısında bir bütün olarak sermayeye karşı savunmasız bırakmıştır. Sendikalar ve meslek odaları başta olmak üzere sivil toplumun ve demokratik siyasetin bu konuda yürütmüş olduğu her türlü muhalefet girişimi hükümetler eliyle devletin zor aygıtlarıyla bastırılmaya çalışılmıştır.

AK parti döneminde hayatını kaybeden 13 bini aşkın emekçinin başına gelen iş kazalarının yaklaşık %90'ının önlenabilir kazalar olduğu, bu konunun uzmanları tarafından defalarca ifade edilmiştir. 1980'den günümüze emeğin kazanımlarının yarısından fazlası yok edilmiş, yasal ve fiili engellerle sendikal örgütlenmeler asgariye çekilmiştir. Asgari ücretler dahi halen 1970'lerin reel seviyesinin çok altında kalmaya devam ederken, istihdam rejiminin esnekleşmesi ve bu alanların sermayenin insafına terk edilmesi, bugün içinde bulunduğumuz işçi katliamlarına zemin hazırlayan temel koşullar haline gelmiştir.

Yaşanan bunca acı deneyime rağmen önlem almayan AK Parti hükümeti, Soma'da yaşanan facia sonrasındaki tutum ve açıklamalardan da anlaşılacağı üzere gerekli dersi çıkarmamış, bu ölümleri doğal gösterme çabası içinde girmiştir. Bu insani ve vicdani olmayan tavır ideolojiktir, politiktir. Önlem almayan, bu ülkenin yurttaşlarını göz göre göre ölüme götüren iktidar anlayışının daha fazla ölüm ve gözyaşı getireceği açıktır.

Bu şekilde iş kazalarının doğal bir olay olmadığı, göz göre göre cinayet olduğu açıkken, işçi ölümlerini bu kadar normalleştiren ve doğallaştıran AK Partinin içine düştüğü siyasal ve ideolojik aklın, artık herkes tarafından daha fazla sorgulanmasının zamanı gelmiştir. Esasında ölüm bu işin fitratına değil, iş cinayetlerini normalleştirmenin hükümetin siyasal aklının fitratında olduğu artık daha net bir biçimde ortaya konulmuştur.

Soma faciası sonrası HDP grubu olarak meclise sunduğumuz kanun teklifi torba yasada yerini bulmadığı gibi, sunduğumuz teklife yaklaşan bir niteliğe dahi erişememiştir. Kanun teklifimizde sunduğumuz; madenlerin bir kamu malı olduğu yaklaşımından hareketle;

İşletilmesinde de kamunun birincil derecede sorumluluk sahibi olması ve tüm dışsallıkları göz önünde bulundurarak insan hayatını önceleyen bir işletme mantığını egemen kılması;

Özel sektörün maksimum kar hırsıyla bu insani koşulları madenlerde sağlayamayacağı ve dolayısıyla bu alana ilişkin sınırlandırıcı önlemlerin alınması;

Bu gerekçelerle rödövans denilen ve madenlerde insan hayatına kasteden sistemin ortadan kaldırılmasını ve madenlerin tekrar kamu eliyle işletilmesini, bu alanda madenlerde çalışanlara daha insani koşullarda, insan onuruna yakışır bir ücret ve iş güvencesi temin edilmesi;

Kömür havzalarındaki imtiyaz alanının Bakanlar Kurulu kararıyla küçültülmesi sonucu serbest kalan alanların ruhsatlandırılması ve işletilmesi meselesi oldukça sorunlu bir konu olup, sit alanı, orman ve dere yatakları gibi alanların kamu yararı gerekçesiyle her hangi bir   vre değerlendirmeye (  ED) tabi tutulmadan işletilmesi kamuya ve   vreye yapılmış bir darbe niteliğindedir. Bu alanlarda kömür madenlerinin işletilmesinin engellenmesi;

Bu alanda özellikle “İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği İzleme ve Değerlendirme Kurulu” adı altında bir kurulun oluşturulması, kamu adına denetim yapanların ücretlerinin de kamu tarafından karşılanması;

Bugüne kadar uygulanan ve bir AK Parti buluşu olan iş güvenliğini izlemeye yetkili kişilerin istihdamının işletmeci tarafından sağlanması tam bir işgüzarlık olduğu ve değiştirilmesi gerekliliği, ciddi ve yasal bir yetki verilmediği sürece patronunu denetleyen bir çalışanın iş hayatı içerisinde kalması bugüne kadar mümkün olmadığı ve bu durumun değiştirilmesi gerekliliği ve denetleme mekanizmasının katılımcı olmasıdır.

Çalışanların, sendikaların, meslek odalarının ve bilim kurumlarının da bu denetim mekanizmasına dahil olması, katılımcılık düzeyiyle oluşturulmuş kurulların madenlerde her türlü çalışma standardını denetlemesi, uluslararası   l    terin yerine getirilip getirilmediğine dair kanaat edinmesi ve bu kanaate göre yaptırım telkin etmesinin mevzuat dahiline alınması; siyasi iradenin çalışanlar karşısında özgürlük, eşitlik ve insani koşulların sağlanması hem ilkesel hem de mevzuat olarak kabul etmesi ve bu çerçevede hareket etmesi, siyasal iktidarın bu şekilde bir ilkesellikle kamu adına sınırlandırılması, sadece işçi sağlığı ve güvenliği açısından değil, iş hayatı boyunca insan onuruna yakışır koşulların oluşturulması ve tüm mevzuat oluşumlarında bu kriterler ölçeğinde katılımcılığın esas alınması yönünde verdiğimiz teklif ve önergelerimiz görmezden gelinmiş, yok sayılmıştır.

AK Parti hükümetinin tasarıyı meclise getirme şekli torba tasarı şeklinde olmuştur. Alt ve üst komisyonlarda da torba tasarı şeklinde görüşülmüştür. HDP ve diğer muhalefet partilerinin, madencilikle ilgili görece iyi düzenlemelerin bu torbadan ayrıştırılarak öncelikli olarak yasalaştırılması

yönünde verdiğimiz ayrıştırma önergelerimiz reddedilmiş, ancak AK Parti hükümeti gerek alt komisyonda gerekse de üst komisyonda çok sayıda yeni önerge getirerek, bu tasarımı madencilerin çalışma koşullarını düzenleyecek tasarıdan ziyade, kendi siyasal ve ideolojik ihtiyaçları boyutunda çok sayıda yeni maddeyle doldurmuştur. Torba yasa madencilerden ziyade, iş hayatını bütün emekçiler için zindana çevirecek, kamuda taşeron çalıştırmayı arttıracak, sermaye kesimine yeni vergi afları ve yapılandırmaları getirecek, yargıyı kendi siyasal hedefleri kapsamında karar almaya zorlayacak ya da bu yönlü yargı kararlarını kendi lehine bir noktada oluşturacak, toplumun büyük çoğunluğunu mağdur edecek maddelerle tam bir felaket yasası haline getirilmiştir.

Torba yasa tekniği her şeyden önce iç tüzüğe ve anayasaya aykırılık içermektedir. Bir birinden bağımsız uzmanlık alanlarında görüşülmesi gerekli maddelerin tümünün tek bir komisyonda görüşülmesi ve tek yasa tasarısı altında toplanması hukuki değildir. AK Parti iktidarı bu noktada yasal ve anayasal suç niteliğinde ki işler yapmaktadır.

Madencilerin çalışma koşullarını düzenleme görüntüsü altında, işçi cinayetlerini arttıracak taşeron sistemi yaygınlaştırılmakta, adeta emekçiye kaşıkla verilen hakları, kepçeyle geri alınmaktadır.

Soma katliamından sonra iktidarın gündemine giren çalışma koşulları, taşeron uygulamaları ve iş cinayetleri konusu bugün toplumun kanayan yaralarından biri. Ancak AKP'nin yaklaşımı halen bu sorunun ağırlığına denk bir yerden olmadığı gibi, çözüm diye sunduğu yasal çalışmalar da aksi yönde, sorunu daha da ağırlaştıracak nitelikte.

AKP'nin rödövens sistemini ve taşeronu kaldırıyormuş gibi yaptığı açıklamaların, sadece toplumun gazını alma telaşıyla yapıldığı, hükümetin TBMM' ye gönderdiği bu tasarıda da ortaya çıkmıştır.

AK Parti bu konuda muhalefeti dinlememiş, vermiş olduğu hiçbir teklifi ciddiye almamıştır.

Bu alanlardaki muhalefet önerilerini dikkate almadan hazırlanan AK Partinin bu tasarısında, madencilerin mağduriyetini acılarını istismar ederek kölelik rejimi olan taşeronluğu daha da arttıracak bir yaklaşım söz konusudur.

SOMA KATLİAMINA İLİŞKİN GETİRİLEN DÜZENLEMELERE DAİR DEĞERLENDİRMELER

301 maden işçisinin yaşamını yitirdiği Soma maden katliamıyla, taşeron çalıştırmanın vahşi boyutu, işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin yetersizliği, devletin denetimsizlik ve cezasızlıkta ısrarı bir kez daha apaçık gözler önüne serilmiştir.

Soma Maden Katliamının, Hükümetin yıllardır uygulamakta ısrar ve teşvik ettiği özelleştirme ve taşeronlaştırma politikaları, kuralsız ve güvencesiz çalıştırmanın sonucu olduğu tüm çıplaklığıyla orta yerededir. Tüm bunlara rağmen, Hükümet, Soma maden katliamıyla birlikte gündeme gelen maden işçilerinin hak ve taleplerini de istismar ederek, iki yıldır Meclis gündemine getiremediği “taşeron çalıştırmayla” ilgili yasa tasarısını meclise sevk etmiştir. Bununla da yetinilmemiş, alt komisyonda, ilk yapılan, maden işçisine müjde olarak sunulan günlük 6 saat, haftalık 36 saat çalışma süresinin tekrar 45 saate yükseltilmesi ve alt işverenlik ilişkisine aykırı davranan işverenlere her işçi için 2 bin lira idari para cezasına dair 8. Maddenin tasarıdan çıkarılması olmuştur.

Nitekim 61 maddelik torba tasarısı Alt Komisyonunda yine AK Partili milletvekillerinin sermaye çevrelerinin çıkarları ve patron örgütlerinin telkinleri doğrultusunda verdikleri önergelerle 106 maddeye çıkarılmıştır. Tasarıda, sermaye çevrelerinin beklentileri doğrultusunda vergi, sigorta prim afları, kasa mevcudu affı, sermaye artırımı yoluyla vergi kaçırma ve kara para aklamanın önünün açılması, siyasi iktidara seçim öncesi partizanca kullanacağı çok sayıda üst düzey memur kadrosu ihdas eden, tüp bebekten, kamu ihalesine, aile hekimine nöbetten, avukatlıktan, malûl, dul ve yetime, sigortadan, esnaf odalarına, idari yargılamadan, özelleştirmeye, gümrükten, SGK'ya kadar birbiriyle ilgisi olmayan sayısız düzenleme bulunmaktadır.

Maden işçileriyle (yeraltında çalışan işçilerle) ilgili düzenlemeler Tasarının 1, 3, 4, 5, 6, 43 ve 64. Maddelerinde yer almaktadır.

Tasarı maddeleri incelendiğinde,

■ Alt komisyon metninin 1. Maddesinde; iş akdi feshinin haklı gerekçelere dayandırılması için gerekli olan 6 aylık kıdem şartının kaldırılması,

■ Alt komisyon metninin 3. Maddesinde; fazla mesainin yasaklanması yaptırılması halinde %50 fazla ücret ödenmesi,

■ Alt komisyon metninin 4. Maddesinde; yıllık izin sürelerinin 4 gün artırılması,

■ Alt komisyon metninin 43. Maddesinde; maden işçilerinin emeklilik yaşının 55'den 50'ye çekilmesi,

■ Alt komisyon metninin 64. Maddesinde; ölen tüm maden işçilerinin geride kalanlarına aylık bağlanması

dışındaki düzenlemeler haricinde tasarısı; işçilerin ölümüne neden olan çalışma koşulları, işçi sağlığı, meslek hastalıkları ve iş güvenliği önlemlerine dair tek bir düzenleme içermemektedir.

Maden işçilerini de kapsayan yeraltında çalışan işçilerin çalışma süreleri **tasarının 7. maddesi** ile düzenlenmektedir. Maddeyle İş Kanunu 63. Maddesinin birinci fıkrasına, “*Yer altı işlerinde çalışan işçiler için **yer altındaki** çalışma süresi; haftada 36 saat olup, günlük altı saatten fazla olamaz*” ibaresi eklenmiş olup, maden işçilerinin genel olarak çalışma süresi haftalık 45 saat olarak kalmıştır. Patronların, maden işçilerini 2 saat eğitim, madene iniş-çıkış, vardiya değişimi, yer üstünde kimi işlerde çalıştırma istemleri kabul edilmiş, maden işçisine Soma katliamı sonrası kamuoyuna duyurulan 6 saatlik çalışma müjdesi, yalan olmuştur.

Soma'da yaşanan toplu iş cinayetinin ardından maden işçilerinin çalışma koşulları ve haklarında iyileştirmeye gidilmesi önemli olmakla birlikte, işçilerin sağlığını, güvenliğini ve insanca koşullarda çalışmasını sağlamak bakımından yetersizdir. Eğer maden işçileri ile işçilerin sağlığı ve güvenliği düşünülüyorsa, madenlerde özelleştirme ve taşeronlaştırma derhal durdurulmalı, madenler kamulaştırılmalı, sağlıklı ve güvenli çalışma koşulları hazırlanmalıdır. Ayrıca belirtmek gerekir ki; bu kısmi iyileştirmeler, AKP hükümetini Soma'da yaşanan işçi kıyımındaki sorumluluğundan kurtaramayacaktır. Madenlerde özelleştirme ve taşeronlaştırmaya son verilmediği, madenler kâr hürsına terk edildiği sürece benzer faciaların yaşanılması ne yazık ki kaçınılmazdır. Yeni iş cinayetleri ve işçi ölümlerinden en az işverenler kadar AKP hükümeti de sorumlu olmaya devam edecektir.

İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ İLE İLGİLİ DÜZENLEMELERE DAİR GENEL VE MADDELERE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

6331 sayılı Yasa, 30.06.2012 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmış, yürürlüğü için ise kademeli bir süreç öngörülmüştür. Yasanın işleyişinde çok önemli bir yere sahip olmayan sınırlı sayıda madde, yayımı tarihinde; temel maddeler, 30.12.2013 tarihinde, 50’den az çalışanı olan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıftaki işyerlerinde 01.01.2014 tarihinde, işçi personel hariç olmak üzere kamu kurumları açısından 01.07.2016 tarihinde, 50’den az çalışanı olan az tehlikeli sınıftaki işyerleri için de yine 01.07.2016 tarihinde yürürlüğe girmesi öngörülmüştür. 6331 sayılı Yasa, “İş Sağlığı ve Güvenliği Çerçeve Direktifi” olarak bilinen “89/391/EEC” direktifin uyumlaştırılması kapsamında çıkarılmıştır. Buna rağmen, daha başlangıçta, söz konusu çerçeve direktiften sapma yoluna gidilmiştir. Söz konusu çerçeve direktifte, düzenlemenin “boş zamanı değerlendirme” de dahil olmak üzere, kamuda ve özelde yer alan tüm ekonomik sektörleri kapsayacağı belirtilmiş ve istisnalar olarak da silahlı kuvvetler, polis teşkilatı ve sivil savunma faaliyetleri olarak belirlenmiştir. Bizde, başta ev hizmetleri olmak üzere, başkaca istisnalara da yer verilmiştir.

Tasarının 14 ve 17. maddelerindeki düzenlemelerle, henüz tümüyle bile yürürlüğe girememiş olan 6331 sayılı Yasada, yeni istisnalar yaratılmakta; dolaylı yoldan Yasa işlemez hale getirilmeye çalışılmaktadır. İş güvenliği uzmanları ile işyeri hekimlerinin bağımsızlığının gözetilmemiş olunması, Yasa’nın uygulanmasındaki en önemli sorunlardandır. İş güvenliği uzmanları ile işyeri hekimlerinin iş güvencesi açısından kuvvetlendirici hükümlere ihtiyaç bulunmaktadır. Bu konuda, işyeri sendika temsilcisinin güvencesi ile paralellik kurulmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Yasa’nın uygulanmasının takibinde görevli iş müfettişlerinin, bağımsız bir Kurulda temsil edilmemesi, “İş Teftiş Kurulunun” özerk bir yapı yerine Bakanlık birimi olması da Teftişte siyasi müdahalelere imkan bırakmaktadır.

İşçi sağlığı, meslek hastalıkları ve iş güvenliği önlemlerinin eksiz ve ayrımsız tüm işyerlerinde uygulanması, güvenlik önlemlerinin denetlemesine işçi temsilcileri, sendikalar ve meslek odalarının katılmasına dair sendika ve meslek örgütlerinin talepleri gözetilmemektedir. Keza Tasarı, işçi cinayetlerinin temel nedenlerinden biri olan kuralsız ve taşeron çalıştırmayı kaldırmak, işçilere kadro vermek bir yana, taşeron çalıştırmayı iş kanundaki birçok maddeye eklemek suretiyle “kalıcı” ve “temel çalışma biçimi” haline getirmektedir.

Torba Tasarının Alt Komisyon Metninin 16. Maddesi; 6331 sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanununun 2. Maddesinde değişiklik yapılarak uluslararası denizyolu ve havayolu taşımacılığı yapan araçların seyrüsefer hallerinde kanundan muaf tutulması amaçlanmaktadır.

Yani düzenleme ile uluslararası denizyolu ve havayolu taşımacılığı yapan araçların seferleri, kapsam dışına çıkarılmaktadır. Bu yaklaşımın gerekçesi olarak da, bu faaliyetlerin tabi olduğu uluslararası sözleşmelerin bulunduğu öne sürülmektedir. Çerçeve direktifin istisnaları içinde yer almayan ve her yıl yüzlerce gemi adamının da iş kazasına maruz kaldığı bu sektörlerin kapsam dışına çıkarılması durumunda, belirtilen sektörlerin artık TEFTİŞİ de yapılamayacaktır. Uluslararası sözleşmelerin gerekli olan hususları karşılaması durumunda, zaten istisna dışına çıkarmaya da gerek olmayacaktır. Oysa ki, gerekçede de yer aldığı üzere, asıl amaç sektörün rekabette korunmasıdır. Rekabet sürsün, işçiler ölse de olur denilmek istenmektedir.

Torba Tasarının Alt Komisyon Metninin 17. Maddesi: Yine 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği kanununun 6. Maddesinde;” Birinci fıkranın (a) bendine göre yapılacak görevlendirme süresinin belirlenmesinde 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ile 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu kapsamındaki öğrenci statüsünde olan çırak ve stajyerler, çalışan sayısının toplamına dâhil edilmez.” Şeklinde bir düzenleme yapılmıştır. Bu düzenleme; mesleki eğitim kanunu çerçevesinde meslek liseleri ile Yükseköğretim kanunu çerçevesinde üniversite öğrencilerinin staj yaptıkları iş yerlerinde toplam çalışanlara dahil edilmeyeceği anlamını taşımaktadır. Stajyer öğrencilerin sayılmaması durumu toplam çalışan sayısının az olmasını, bu sayede de iş yerinin iş sağlığı ve güvenliğine dair sorumluluklarını azaltmaya dönük bir durum yaratacaktır. Böylece, işyerlerinde alınması gereken önleyici tedbirler ve yükümlülükler hafifleyecek. Ancak unutulmaması gereken husus, iş sağlığı ve güvenliği meselesi; kişilerle, çalışanların pozisyonu ve tutumuyla ilgili değildir. Dolayısıyla, stajyer de olsa, yarım zamanlı veya tam zamanlı, hangi statüde olursa olsun, o iş yerinde işverenin iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin tedbirleri alması ve gereken yükümlülükleri yerine getirmesi gerekir. Burada AKP, böylesi bir düzenlemeyle; işçinin, emekçinin, çalışanın iş güvenliğini sağlamak yerine, işverenin, sermaye kesimlerinin hukukunu ve kârını önceleyen bir tutum sergilemektedir. Bu düzenlemenin metinden çıkarılması gerekmektedir.

Torba Tasarının 17. Maddesinde: Az tehlikeli sınıfta yer alan ve 10’dan az işçi çalıştıran işyerlerine de çeşitli muafiyetler getirilmektedir. Bu düzenlemenin gerekçesi olarak da, bakkalda, manavda vb. küçük işyerlerinin korunması belirtilmektedir. Az tehlikeli sınıfta yer alan ve bir şekilde Yasa’dan kısmi muafiyet sağlanan işyerleri kapsamında olan kimi işyerleri içinde; konfeksiyonlar, kolonya gibi bir kısım parlayıcı madde depoları, inşaat malzeme depoları, oteller ve tatil köyleri, yemek imalathane ve fabrikaları, çamaşırhaneler, ekmek fırınları... gibi, aslında yaptıkları işler az tehlikeli sınıfta yer almaması gerekenler de mevcuttur.

Yasaya aykırı alt işverenlik uygulamalarının gerek özel sektördeki ve gerekse de kamu sektöründeki yaygınlığı ile bunlara yönelik ciddi bir denetim ve yaptırım uygulanmaması durumu gözetildiğinde; az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinin, çok sayıda taşeron kullanarak işyerinde çalışan sayısını 10’un altında tutarak Yasa’nın getirdiği yükümlülükleri dolanacağı açıktır. Zaten amaç da budur. Aslında, bu konuda, korunması gereken yerlerin esnaf işyerleridir. Ancak, buna rağmen, düzenlemede 5362 sayılı “Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu” dikkate alınmamıştır. 5362 sayılı Yasa dikkate alınmayınca da, pek çok esnaf işyeri, işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı gibi Yasanın zorlayıcı hükümleri kapsamında kalmaktadır.

Sonuç olarak; 20/6/2012 tarihinde kanunlaşan 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nda değişiklik öngören bu düzenlemeler; bu kanunun yapılış gerekçesini ortadan kaldırmaktadır. Zira geçen sene çıkan torba yasada da, tehlikeli sınıflardaki iş güvenliği uzmanı bulundurma durumunun yürürlüğü, yasanın ilk halindeki kısmında belirtilen tarihin ertelenmesiyle değiştirilmişti. Bugün çalışma hayatı ile ilgili, iş cinayetleriyle ilgili en büyük sorun, bu yasanın mevcut haliyle ihtiyaca cevap bile vermiyorken, bir de yürürlüğün ertelenmesi, bazı çalışanların kapsam dışında tutulması durumu, Soma gibi hazin ama nedeninin hukuki yaptırımlar olmadığı açık olan olayların yeniden yaşama ihtimalini artırmaktadır. Bu nedenle, hükümetin bu düzenleme gibi muafiyetler ya da öncesinde yürürlüğü erteleyen düzenlemelerin aksine, 6331 sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanununun ihtiyaca cevap verecek ve hukuki yaptırımlar ile gerçekten iş cinayetlerini engelleyecek bir hale getirilmesi için ciddi bir çalışma yapması gerekmektedir.

İŞ KANUNU VE TAŞERONLAŞMA UYGULAMALARINA DAİR TASARIDAKİ MADDELERE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

Kamuoyuna, taşeron işçilere müjde olarak lanse edilen, gerçekte ise, işçilerin kadro ve iş güvencesi beklentilerini boşa çıkaran, bugüne kadar işçilerin ve sendikalarının kazandığı mahkeme kararlarının aksine düzenlemelerle, “ucuz emek sömürüsü, kurlsız ve kölece çalıştırmanın adı olan taşeronlaştırma yaygınlaştırılmaktadır. 4857 sayılı İş Yasası’nın ve 4734 sayılı Kamu İhale Yasası’nın bir çok maddesinde taşeron çalışmayla ilgili yapılan düzenlemelerle taşeron çalıştırma kalıcı hale getirilmektedir. Kamu kurumlarında yürütülmekte olan asıl işlerin, “nitelikli ve yeterli personel olmadığı” gerekçesiyle alt işverene verilebilmesine yönelik düzenleme ise, kamuda taşeronlaştırmayı yaygınlaştırarak, temel çalışma biçimi haline getireceği gibi, kamu emekçilerinin iş güvencesini de tehdit etmektedir.

Kara yollarında, belediyelerde, hastanelerde, kamu kurumlarında yüz binlerce taşeron işçisi yıllardır ücret, kıdem tazminatı, yıllık izin, fazla çalışma, sendikal örgütlenme haklarının tanınması için mücadele yürütmekte, hak gasplarına karşı davalar açmakta, işlerin lehine, haklılığına dair yargı kararları dahi kamu idaresi tarafından yerine getirilmemektedir. İşçiler defalarca taşeron çalışmaya son verilmesi, asıl işyerinde kadro verilmesi, çalışma koşullarının iyileştirilmesi, işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin alınması için imzalar toplayıp Meclise, Bakanlığa iletilmesi ve yargı kararlarının uygulanması istenmesine karşın, Hükümet yasama gücünü kullanarak, yargı kararlarına aykırı düzenlemelerde ısrar etmektedir.

Tasarıda, taşeron işçilerin yıllardır açtıkları davalarla kazandıkları kıdem tazminatı, yıllık izin hakları, sözleşme dışında bir işte çalıştırılmaması gibi sorunlara ve fiilen kullanılan sendikal örgütlenmeye dair sınırlı/kısmi düzenlemeler yer almaktadır. İşçilerin ve sendikaların talebi ise, yargı kararları doğrultusunda taşeronlaştırmaya son verilmesi, taşeron işçilerin asıl işverenin işçisi haline getirilmesidir. Ancak tasarı, gerek kamu gerek özel sektörde taşeron işçilere, “kadro” getirmemekte, milyonlarca işçiyi taşerona mahkûm etmektedir. Tasarıya göre taşeron ilişkisinin muvazaalı (hileli, hukuka aykırı) olduğu tespit edilse bile, taşeron işçileri asıl işverenin işçisi sayılmayacak, taşeron işçiler için tek kadro yolu da tümüyle kapatılmış olacaktır.

Tasarının 2. Maddesiyle; kıdem şartı kaldırılmaktadır.

Tasarının 3 ncü maddesiyle: asıl işverenlere, alt işverenin işçilerine ücretlerini ödeyip ödemediğini denetlemek ve ödenmemiş ise, alt işverene yapacağı ödmeden kesip işçinin banka hesabına yatırma yükümlülüğü getirmektedir.

Metnin 5. Maddesinde; maden işçilerine 4 gün izin getirilmektedir.

Asıl işverene yıllık ücretli izinlerinin yılı içerisinde kullanılıp kullanılmadığını denetlemek ve kullanılmasını yükümlülüğünü vermektedir. Ücretli yıllık izin süreleri, alt işvereni değiştiği halde, aynı işyerinde çalışmaya devam eden işçilerin aynı işyerinde çalıştıkları süreler dikkate alınarak hesaplanacağı hükmü yer almasına rağmen, uygulamada işçilerin senelerdir kullanamadıkları birikmiş yıllık izinlerinin nasıl çözüleceği belirsizdir.

Tasarının 6 ncı maddesiyle, İşveren-alt işveren sorumluluğu düzenlenirken, asıl işveren konumunda olan kamunun sorumluluğu sınırlanmaktadır.

Tasarının 7. Maddesinde; yer altında çalışan yeraltı işçilerinin çalışma sürelerinin günlük 6, haftalık 36 saati geçemeyeceği öngörülmüştür. Ancak, özellikle madenlerde çalışanlar lehine sonuç alıcı bir denetim sistemi kurulmadığı için bu uygulamanın pratikte karşılığının olmayacağı geçmiş bir çok deneyimle ortaya çıkmıştır.

Tasarının 8. Maddesinde, farklı alt işverene bağlı olarak aynı kamu kurumunda veya aynı alt işverene bağlı olarak farklı kamu kurumlarında çalıştırılan taşeron işçilerin kıdem tazminatlarının son çalıştıkları kamu kurumları tarafından ödenmesi düzenlenmektedir. Bu düzenleme, hükümetin bir lütfu olmayıp, işçilerin mahkeme kararlarına rağmen yıllarca gasp edilmiş, karşılığı ödenmemiş emekleridir.

Tasarının 9 ncu maddesiyle, yeraltı madenlerde çalışan işçilerin ücretlerinin asgari ücretinin iki katı olacağı yazılıdır. Asgari ücrette vergiyi kaldırtmayan hükümet dünya standartlarının çok altında bir ücret anlayışı dayatmaktadır.

Tasarının 10 ncu maddesi, Geçici 21 nci maddesiyle, Sadece Soma’da yaşamını yitiren maden işçilerine verilen kısmi haklar nedeniyle; TKİ nin rödovans sözleşmelerinin hükümet tarafından yenilenmesi yetkisiyle özel sektöre olası mağduriyetleri esas alınarak yapılan düzenleme insani, vicdani, hukuki ve ahlaki açıdan kabul edilemezdir. Acıların istismari yapılmakta bazı kesimlere yeni rant kapıları açılmaktadır.

Tasarının 1. Maddesinde; İş Yasasının 3’üncü maddesinin 2.fikrasında yapılan değişiklikle, iş müfettişlerinin, belge üzerinden ya da başvuru üzerine muvazaayı bir rapor ile tespit ettiği takdirde, rapora 6 işgünü içinde yapılması gereken itiraz süresi, 30 işgününe çıkarılmaktadır. Yine, mevcut yasa hükümlerine göre, itiraz edilmese ya da itiraz üzerine iş mahkemesi muvazaayı onarsa, muvazaa kesinleşmektedir. İş mahkemesinin vereceği karar Yargıtay’a temyiz edilememektedir. Böylece, muvazaalı bir taşeron ilişkisi söz konusu ise, muvazaanın hızlı bir biçimde tespit edilebilmesi mümkün olmaktadır. Ancak tasarısı ile işveren, muvazaa tespit raporuna 30 gün içinde itiraz edebilecek ve mahkeme, muvazaa yönünde karar verse dahi, bu karar Yargıtay’a temyiz edilebilecektir. Gerek iş mahkemelerinin gerekse Yargıtay’ın yükü göz önünde bulundurulduğunda, tasarısı maddesinde ifade edilen “itiraz üzerine görülecek bu dava basit yargılama usulüne göre 4 ay içinde sonuçlandırılır... Temyizi halinde Yargıtay 6 ay içinde kesin olarak karar verir.” Hükmünün uygulamada mümkün olamayacağı birçok örnekle sabittir.

Kamu Çalışanları Sendikaları Kanununun ilk yürürlüğe girdiği 2002 yılını takip eden işkolunda yetkili sendikaların belirlenmesine ilişkin yasa maddesinde, yetkiye itiraz davalarının 15 gün içinde sonuçlandırılması hükmü yer almıştır. Buna rağmen, Büro Emekçileri Sendikası (BES)’in işkolu yetkisine itiraz davası, aradan üç toplu sözleşme süreci geçtikten yani 3 yıl sonra sonuçlanmış ve 2003 yılının yetkili sendikası olduğuna 2005 yılında karar verilebilmiştir. Sonuç olarak, muvazaa söz konusu ise hızlı bir biçimde tespit edilmesine olanak sağlayan düzenleme gibi görünmekle birlikte, uygulamada muvazaanın tespitinin geciktirilmesiyle sonuçlanabilecek bir düzenlemedir.

Tasarının 11. nci Maddesiyle; Kamu İhale Kanunun 62. maddesinin “e” bendinde yapılan değişikliklerle kamudaki asıl işlerin bir bölümünün, yeterli nitelik ve sayıda personel olmaması” gerekçesiyle taşerona verilmesi düzenlenmektedir. Tasarıyla, 4734 sayılı KİK’nun 62./e maddesine eklenen bir fıkrayla; İş Yasasının 2’nci maddesinin 7’nci fıkrası esas alınmak suretiyle idareye ait bir işyerinde yürütülen asıl işin bir bölümünde idarenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde, “yeterli nitelik veya sayıda personel olmaması durumunda” hizmet alımı ihalesine çıkılabilecektir. Tasarının bu maddesinin gerekçesinde ise bu düzenlemenin amacı, şu şekilde belirtilmiştir: “...danışmanlık hizmet alımları dışında idarenin yeterli nitelik ve sayıda personelinin olmaması halinde ihaleye çıkılabilmesi şartı getirilmektedir”.

İlk bakışta, kamudaki asıl işlerin taşeronla verilebilmesi için İş Yasası’nın 2’nci maddesinin 7’nci fıkrasında yer alan koşulun yanı sıra, ilave bir koşul getirildiği düşünülebilir. Ancak, “*idarenin yeterli nitelik ve sayıda personelinin olmaması*” koşulu, fiilen hiçbir anlam ve etki taşımamaktadır. Zira yıllardır kamu istihdamında uygulanan sınırlamalar nedeniyle, yeterli sayıda kamu personeli istihdam edilmediği gibi işçi sayısı artmak bir yana düşmektedir. Zaten kamuya ait hemen hemen tüm işyerlerinde ciddi bir personel açığı vardır; bir başka deyişle, kamu işyerlerinde yeterli nitelik ve sayıda personel yoktur. Özellikle AKP hükümeti döneminde kamudaki işgücü açığı giderek büyümüş, kamu kurumlarına yeterli memur ve işçi kadrosu verilmeyerek, taşeronlaştırma teşvik edilmiş, işgücü açığı çoğu zaman da muvazaalı taşeron ilişkileri ile giderilmeye çalışılmıştır. Dolayısıyla bu düzenlemenin kamuda taşeronlaştırmayı sınırlayacak bir etkide bulunması pek mümkün görünmemektedir.

Öte yandan söz konusu düzenlemenin kamuda tam tersi bir amaçla kullanılması da söz konusu olabilir. Bir başka deyişle, kamu işyerlerinde, “yeterli nitelik ve sayıda personel olmadığı” gerekçe gösterilerek, taşeronlaştırma daha da yaygınlaştırılabilir. Sonuç olarak, tasarı ile getirilen bu düzenleme, sınırlama yerine daha da yaygınlaştırma ile sonuçlanabilir.

Tasarının 12 ve diğer maddeleri: AKP hükümetinin “muvazaa” korkusunu gözler önüne sermektedir. Kamunun personel ihtiyacını karşılamayan, kamu kurum ve kuruluşları ile işletmelerini taşeronlaştırmaya teşvik eden, muvazaa kararlarını uygulamayarak kanun dışı taşeronlaştırmayı destekleyen AKP hükümeti, Anayasa’ya aykırı biçimde uygulamamakta ısrar ettiği muvazaa kararlarının benzerlerinin oluşmaması için, tasarıda detaylı düzenlemelere yer vermiştir.

9./e maddesinin 1.fıkrasına göre, kamuda ihaleye çıkılabilecek yardımcı işlerin, “*idareler itibarıyla birlikte veya ayrı ayrı belirlemeye, işçi, işveren, memur konfederasyonları Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir.*” hükmü ile sendikalar da suça ortak edilmişlerdir. Kamu ihalelerinde yolsuz ve ihaleye fesat mevzuları ayyuka çıkmışken, sendikaların doğrudan veya dolaylı bir biçimde kamu ihalelerinde adının geçmesi suça ortak etme girişimi olarak değerlendirilmektedir. Toplu sözleşme ile ilgili maddede atfı yapılmayan memur konfederasyonlarının bu maddede anılması manidardır.

Kamuda ihaleye çıkılmadan önce kamu kurum, kuruluşu ve işletmeleri, Maliye Bakanlığı’ndan, kamu iktisadi teşebbüsleri, müesseseleri ve işletmeleri Hazine Müsteşarlığından, özelleştirme kapsamı veya programındaki kamu işletmeleri ise Özelleştirme İdaresi Başkanlığı’ndan uygun görüş almak zorunda olacaktır.

Bu kurallara aykırı biçimde ihaleye çıkılması ve/veya muvazaalı alt işverenlik ilişkileri kurulması halinde, kamunun uğrayacağı zarar bu zarara neden olduğu tespit edilen kamu görevlilerine rücu edilmek suretiyle tahsil edilecek, ayrıca bu kişilere bir aylık net ödemelerinin 5 katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır. Bir başka deyişle, bir hükümet politikası olarak teşvik edilen taşeronlaştırmaya yol açabileceği milyonlarca TL’yi bulabilecek zararlar, kamu kurumlarındaki personellerin sırtına yıkılacaktır.

Bu düzenleme ile işçilerin şikayetçi olduğu ve kurutulmasını istedikleri bataklığı (taşeron sistemi) kurutmak yerine, sivrisinekler hedefe konulmuştur. Muvazaalı çalışmaya bir biçimde neden olmuş, ya da zamanında itiraz etmemiş, kamu görevlisi ya da şirket yetkilisi, dava açarak, muvazaayı tespit ettiren ve kendisinin iki veya beş aylık kazancının kesilmesine yol açacak bir işçinin o işyerinde

çalışmasına göz yumar mı? Tersinden, iş güvencesi olmayan bir işçi, böyle bir dava açmayı göze alır mı? Sorular çoğaltılabilir. Nihayetinde, iş güvencesinin olmadığı her durumda, tehdit altında kalacak işçinin hakları olacaktır. Muvazaa tespit edildiğinde, taşeron ilişkisi sona ereceği için işçiler artık taşeron şirketin işçisi olmayacaktır. Bununla birlikte işçiler, kamunun işçisi haline de gelmeyecektir. Tasarıda, böyle bir durumda, işçilerin ilgili kamu kurumunda çalışmaya devam edip etmeyeceği, ederse kimin işçisi olacağına dair bir düzenlemeye de yer verilmemiştir.

Bu düzenleme sadece Kamu İhale Kanunu çerçevesinde kurulan taşeron ilişkileri kapsadığı için, özel sektördeki taşeron ilişkilerinde muvazaa tespit edilse dahi taşeron ilişkisi son bulmayacak, devam edecektir. İşçiler, söz konusu taşeron şirkette çalışmaya devam edecek ancak işçilere asıl işverenin emsal işçisinin ücret ve hakları ödenecektir. Bu durumda da muvazaalı, yasaya aykırı ve hileli olduğu tespit edilmesine rağmen, işçilerin asıl işverenin işçisi haline gelmesini önlemek adına, hukuksuz ve hileli taşeronluk ilişkileri sürdürülmüş ve dolayısıyla korunmuş olacaktır. Oysa muvazaanın önlenmesi, bu tür “polisye” önlemler ve “Deli Dumrul” cezaları ile değil, taşeronlaştırmanın yasaklanması, en azından sınırlandırılması ve kamuya yeterli sayıda devlet memuru ve işçi alımı ile mümkündür.

Tasarının 13. Maddesiyle: “Türkiye’nin 2015 yılında üstleneceği Yirmiler Grubu (G- 20) Dönem Başkanlığı kapsamında, 2014 ve 2015 yıllarında yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işleri, ceza ve yasaklama hükümleri hariç bu Kanuna ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa tâbi değildir” denilerek, bu işlere ilişkin usul ve esasların ve diğer hususların belirlenmesinde maliye bakanlığının görüşü alınarak, dışişleri bakanlığı, bakanlar kurulu ve hazine müsteşarlığına yetki verilmektedir. G-20 zirvesi amaçlı yapılacak tüm alımların bu kanun maddesine tabi olması, sınırların belirtilmemiş olması, “ve diğer hususlar” adı altında muğlak alanların yaratılması şeffaflık ve kamu denetimi açısından sorun teşkil etmektedir.

Tasarının 14. ncü Maddesiyle: kamu kurumlarında, taşeron şirket işçilerini kapsayacak toplu sözleşmelerinin, alt işverenin yetkilendirmesi kaydıyla **merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin üyesi bulunduğu** kamu işveren sendikalarından birisi tarafından 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu hükümlerine göre yürütülüp sonuçlandırılması halinde, doğacak ücret farklarının idarece karşılanması düzenlenmektedir. Kamu işveren sendikaları tarafından sonuçlandırılmayan toplu iş sözleşmesi farklarının idarece ödenmeyeceği ifade edilmektedir.

Toplu iş sözleşmesi özerkliğine aykırı olan bu düzenleme Anayasaya ve Türkiye’nin tarafı olduğu uluslararası sözleşmelere aykırı olduğu gibi, taşeron işçilerin örgütlenmesinin önündeki engelleri de kaldırmamaktadır. Öte yandan özel bir şirket adına toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin kamu işverenleri sendikası tarafından yürütülmesi 6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu ile toplu pazarlık hakkının temel ilkelerine de aykırıdır.

Bu düzenleme ile taşeron şirketlerde imzalanan toplu iş sözleşmelerinin kamu işverenleri sendikaları aracılığı ile denetim altına alınması amaçlanmış; işçilerin hak ve ücretlerini iyileştirmelerinin sınırlanması hedeflenmiştir. Öyle ki, toplu iş sözleşmesinden doğan “fiyat farkı”nın ancak ve ancak toplu iş sözleşmesi kamu işverenleri sendikası ile yapılırsa ödenecek olması bu amaçları gözler önüne sermektedir. Kaldı ki bu düzenleme taşeron işçilerin örgütlenmesinin önündeki en büyük engeli kaldırmamaktadır. Öyle ki, taşeron ilişkisi ayrı bir işyeri olarak sayıldığı için, işkolu da asıl işverenin/işyerinin işkolundan bağımsız olarak belirlenmekte, fiilen hangi iş yapılıyorsa, taşeron şirketin işkolu ona göre belirlenmekte ve işçiler ancak o işkolundaki sendikalara üye

olabilmektedir. Böylece işçilerin işyerinin asıl faaliyet alanındaki sendikalarda örgütlenmesi ve asıl işverenin işçileri ile birlikte sendikal mücadele içine girmesine engel olunmaktadır. Öte yandan muvazaa kararlarına rağmen, binlerce taşeron işçinin sendika üyeliği Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından yok sayılmaktadır.

Kamu kurumlarında, alt işverene ihale yoluyla verilen, yemek, temizlik, güvenlik, sekreterlik gibi sürekliliği olan kamu hizmetleri, 1992 yılına kadar, “devlet memurları” ya da “kamu işçisi” tarafından yürütülmekteydi. Dolayısıyla, alt işverenlik uygulaması olmasıydı, bu hizmetleri yürüten tüm kamu çalışanları, çalıştıkları kurumların yürüttükleri hizmetlerin dahil olduğu işkolundaki işçi ya da kamu sendikasında örgütlenecekti. Ve fakat tasarıda, kamu kurumlarında alt işverene bağlı çalışan işçilerin, o işyerinde yürütülen kamu hizmetinin dahil olduğu ve halen örgütlü bulunan işkolu sendikalarından birine üye olmasına dair bir düzenleme bulunmamaktadır.

Aynı işyerinde yürütülen hizmetlerin, örneğin hastanede, sağlık hizmetlerinin, üniversite akademik hizmetlerinin, belediyede, yerel hizmetlerin, karayollarında, yol yapım hizmetlerinin yürütücüsü olan emekçilerle birlikte çalışan taşeron işçiler, bu hizmetlerin dahil olduğu işkollarında örgütlenmelerine dair bir düzenleme almamaktadır. Böylelikle, taşeron işçiler alt işverenin unvanının yer aldığı işkollarına bölünerek, işyerinde çalışanların sendikal bölünmüşlüğü tetiklenecektir. Keza, taşeron işçilerin, nerede, hangi kurumda ne iş yaptığından, hangi kamu hizmetinin yürütücüsü olduğundan bağımsız “hizmet” işkoluna sevk edilmesi de işyerlerinde zaten var olan sendikal bölünmüşlüğe bir yenisinin daha eklenmesidir ki, bu işçi ve emekçilerin yararına değildir. Bu durum, Hükümetin “çalışma kolları” gibi işleyen bir sendikayı esas alarak düzenleme yapıldığı algısı yaratmaktadır.

Taşeron işçilerin örgütlenmesinin önündeki bu engeller kaldırılmadığı, işçilerin özgürce asıl işverenin işyerinin dâhil olduğu işkolundaki sendikalarda örgütlenmesi ve özgürce toplu pazarlık yapmasına olanak tanınmadığı sürece, gerçek anlamda sendikal haklardan söz etmek olanaklı değildir. Son olarak belirtmek gerekir ki, tasarıda öngörülen biçimde, işçi sendikası ile kamu işveren sendikası arasında toplu iş sözleşmesi yapılırsa dahi, taşeron şirket değiştiğinde, sendikal örgütlenmenin devamlılığı söz konusu olmayabilecektir.

SONUÇ OLARAK; Tasarıyla, kamuda çalışan taşeron işçinin tazminatını ve toplu sözleşme farkını ödemeyi kabul eden devlet, bütün maliyete katlanmayı öngörmesine rağmen, misliyle taşeron şirkete kamu kaynağı aktarıyor da, neden işçiyi kadroya almıyor? Bu işçi düşmanlığından başka nasıl izah edilebilir. Soma gerçeği, taşeronlaştırmaya derhal son verilmesi gerektiğini gözler önüne sermiş, ancak AK Parti hükümeti mevcut durumu sürdürerek, yeni iş cinayetlerine davetiye çıkaran kuralsız ve kölece çalışma anlayışında ve politikasında ısrar etmektedir. Bu soruya kimi ekonomistlerce, taşeronlaşmanın, AKP’nin siyasette finansman kaynağı haline geldiği cevabının verilmesi dikkate değerdir.

Ücret, yıllık izin, kıdem tazminatı ile işçi sağlığı ve iş güvenliğine ilişkin tasarı ile getirilen düzenlemeler, bazı basın organlarında “müjde” olarak takdim edilmektedir. Oysa İş Yasasının 2’nci maddesinde yer alan “ortak sorumluluk” ilkesi gereği, zaten asıl işverenler taşeron şirketlerin İş Yasası’ndan, iş sözleşmesinden veya toplu iş sözleşmesinden doğan yükümlülüklerinden taşeron şirket ile birlikte sorumludur. Yine İş Yasasının 6’ncı maddesi ve Yargıtay ilke kararları gereği, işçilerin yıllık izin ve kıdem tazminatı gibi haklarına ilişkin olarak, değişen taşeronlar ve kamu kurumlarında geçen hizmet sürelerinin birleştirilmesi gerekmektedir. Örneğin taşeron şirket işçinin kıdem tazminatını ya da ücretini ödemediğinde, asıl işverenin işçiye söz konusu ödemeyi yapması ve ardından taşeronu ödeme tutarını rücu etmesi zaten mevcut yasal düzenlemelerin gereğidir.

Bu yasa maddelerine rağmen, taşeron şirketler, işçilerin haklarını ihlal etmekte, kamu kurumları başta olmak üzere asıl işverenler ise yasal sorumluluklarını yerine getirmemektedir. Sonuç olarak, tasarı, işçilerin zaten var olan ancak kamu ve taşeron şirketler tarafından ihlal edilen haklarının, daha açık biçimde düzenlenmesinden öte gitmemekte; işçilere yeni bir hak getirmemektedir. AKP hükümeti bu düzenlemelerle, ölümü gösterdiği taşeron işçileri sıtmaya razı etmeye çalışmakta, hükümetin borazanını çalan basın organları aracılığı ile yaratılan sahte/sanal “müjde” nidaları ile taşeron işçilere yeni haklar getiriyor imajı çizmeye çalışmaktadır. Bir başka deyişle AKP hükümeti birkaç makyajla taşeron işçilerin sorunlarını çözüyor görünmeye çalışmaktadır. Oysa bu sorunların kaynağı, işçilerin haklarının ihlal edilmesinin asıl nedeni, taşeronlaştırmanın bizzatı kendisidir. Daha önce de belirttiğimiz üzere bataklık kurutmadan sineklerle mücadele etmek olanaklı değildir. Sorunları ve hak ihlallerini yaratan ucuz emek ve güvencesizlik üzerine kurulmuş bulunan taşeronlaştırma sistemidir. Bu kaynak kurutulmadığı sürece işçilerin sorunları çözüme kavuşturulamayacak, hak ihlalleri önlenemeyecektir.

DİĞER MADDELERE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

Tasarının 66. Maddesinde; Manisa ili Soma ilçesinde meydana gelen maden kazasında hayatını kaybedenlere ilişkin olarak_“Kuruma olan her türlü borçları terkin edilir ve hak sahiplerine 32 ncı maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde öngörülen şartlar aranmaksızın bu Kanun hükümlerine göre aylık bağlanır. Bu Kanunda öngörülen primlerin eksik olan kısmı Maliye Bakanlığınca Kuruma ödenir.” denilmektedir. Ayrıca 3713 sayılı kanun kapsamında Soma’da yaşamını yitirenlerin ailelerinden bir kişinin istihdamı öngörülmektedir.

Komisyon görüşmelerinin başında “Maden şehitleri Derneği yönetici ve aileleri” taleplerini açıklayarak aynı durumda olanların eşit olarak kapsama alınması talepleri ret edilmiş, Zonguldak, Şırnak, Afşin ve bir çok yerde maden şehitleri bu haklardan yararlanamaz duruma düşürülmüştür. İhtiyaç olan bu düzenleme, Türkiye gibi maden kazaları açısından dünyada ilk sıralarda olan bir ülke için kapsam alanı oldukça dardır.

Tasarının 73 ncü maddesiyle; Adli iş yükü dikkate alınarak kısmen fazla mesai getirilmesi yetersizdir, Adalet bakanlığına daha fazla bütçe ayrılması, personel, araç, gereç ve tüm ihtiyaçlarının karşılanması, adil bir yargılanmanın koşullarının oluşturulması zorunludur.

Tasarının 74. Maddesi; MEB Kanunu ve ilgili KHK da değişiklik öngörerek, Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde istihdam edilmek üzere, 35.000 öğretmen kadrosu ihdas etmektedir. Her seçim dönemi olduğu gibi, cumhurbaşkanlığı seçimi öncesi, AKP bu torba tasarıya birçok olumsuz düzenleme koyduğu halde, bazı vergi afları çıkartarak, ya da Soma faciası gibi önemli elem bir olaydan sonra, kamuoyu beklentilerine cevap verme bağlamında ve bu maddedeki gibi öğretmenler için yeni kadrolar ihdas ederek pragmatik bir yaklaşımla kamuoyu algısını yönetmeyi planlamaktadır. AKP’nin samimi olmadığını bu madde de çok açık görebiliriz. Zira AKP’nin iktidarda olduğu 10 yıllık süreçte, atanamayan öğretmen sayısı oldukça ciddi şekilde artmış ve bugün 350 bin dolayına ulaşmıştır. Her yıl, yüz binlerce öğretmen atama beklerken, on binlercesi ekmeğini kazanmak için ücretli öğretmenliğe mecbur kalırken ve sigortasız, güvencesiz bir biçimde 300–600 TL gibi çok düşük ücretlerle çalışmak zorunda bırakılmışken, bu torbada sermayedarların yüklü borçlarını silip, 35 bin kadro ihdas etmek, çok açık bir aymazlıktır. AKP iktidarı döneminde, sadece 2007’den bu yana, onlarca öğretmen atanamadığı ve işsiz kaldığı için intihar etmiştir. Bu tablo bile, öğretmenlere ölümü reva gören bir anlayışın tezahürüdür. AKP Hükümeti, bu maddedeki öğretmen kadrosu ihdası;

bırakın eğitim sendikalarının açıkladığı öğretmen ihtiyacı sayısını, kendi açıkladığı öğretmen açığına bile ter düşen bir sayıdır. Üstelik bu ihdas edilen kadrolar, kadro bekleyen öğretmenlere lütuf gibi görülmekte ve kamuoyuna bu şekilde yansıtılmaktadır.

Tasarının 75. Maddesinde: Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince tahsil edilen; 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren çok sayıda vergi borcun dair af niteliğinde yeni mali yapılandırma öngörülmüştür. Vatandaşın vergi dairelerine olan borçlarına ilişkin yapılandırmalar, Türkiye’de ki gelir düzeyi ve yoksulluk düzeyine bakıldığında olumlu addedilebilir. Ancak bu yasa kapsamına sermaye kesiminin kamuya olan borçlarının da dahil edilmiş olması toplumsal adalet açısından sakıncalıdır. Kurumlar vergisi ile gelir ve dolaylı vergiler üzerinden alınan vergilerin toplumsal adalet noktasında oldukça sorunlu ve taraflı niteliği halen devam ederken. Bu yönlü bir düzenlemede sermaye kesimlerine getirilen borç yapılandırmalarının hiçbir meşru dayanağı yoktur. Ayrıca bu yasada hangi sermaye kesimlerinin ne kadar faydalanacağına ilişkin bir sonuç çıkarmak da mümkün değildir. İhtiyacı olan küçük ve orta ölçekli işletmeler dışında bu yasadan faydalanacak büyük sermaye gruplarıyla ortaya çıkan şey rekabet gücünün da yitirilmesi olacaktır. Büyük ekonomik aktörlere dönük borç yapılandırmaları, ekonomik kriz ve ekonomi de model ve niteliksel değişiklikler döneminde söz konusu olabilecek bir durum iken, bu koşulların olmadığına dönük hükümet beyanları da, bu düzenlemeyi çelişkili hale getirmektedir.

Tasarının 97. Maddesi: 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 182 nci maddesinde değişiklik öngörerek; *“Ancak, yönetmelikle veya diğer bir düzenleyici işlemle avukatlık stajına kabulde, staj döneminde ve avukatlık mesleğine kabulde sınav veya benzeri bir rejim öngörülemmez.”* şeklinde yeniden düzenlenmiştir. Bu düzenleme, Türkiye Barolar Birliği’nin (TBB) avukatlık stajına kabulde, staj döneminde ve avukatlık mesleğine kabulde sınavla ilgili yönetmelik çıkarma ya da bir başka düzenleyici işlem yapma yetkisini kaldırmaktadır. Barolar Birliği, kamu tüzel kişiliği olan bir meslek kuruluşu olup Anayasa’nın 124. maddesi gereğince kendi görev alanı kapsamında yönetmelik çıkarabilme yetkisine haizdir. Ancak bu düzenleme ile TBB’nin bu yetkisi elinden alınmakta ve TBB’nin işlevsizleştirilmesine dönük bir hukuki düzenleme yapılmaktadır. Bu durum; Anayasa’nın 124. Maddesinde geçen; *“Başbakanlık, Bakanlıklar ve kamu tüzelkişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilirler.”* hükmüne açık bir aykırılık teşkil etmektedir. Mesleğe giriş ile ilgili TBB’nin çıkardığı yönetmelik resmi gazetede yayınlanmış ve yönetmeliğin çıkarılma gerekçesi, yasal dayanaklarıyla belirtilmiştir. Üstelik Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (YMM) gibi birçok meslek odası da kamu tüzel kişiliğine haiz olup, mesleğe giriş ile ilgili sınav yapmaktadır. Burada asıl kritik nokta, sınavla mesleğe adım atılması hususundan ziyade, o mesleği ilgilendiren bir düzenleme hakkında, kamu tüzel kişiliği olan ilgili meslek odasının görüşünün esas alınmaması, söz konusu odanın mesleğe dair alacağı kararların sınırlanması ve bu bağlamda, o meslek odasının yasama eliyle işlevsizleştirilmesidir. Bir başka deyişle, bir meslek örgütünün kendi meslek alanına ve mensuplarına dair yapacağı değerlendirmeler ve alacağı kararlarda, düzenleyici bir işlem yapmasında, inisiyatifin veya yetkinin kendisinde olması hukukun gereği olup, siyasi iktidarın çoğunluğunu kullanarak yasa yoluyla bunu sınırlandırması sakıncalı bir durumdur. Benzer bir durumu bir başka torba tasarıda, AKP’nin Meclis Genel Kurulu’nda, gece yarısı son dakika değişikliği ile TMMOB’un mesleki denetim ile ilgili yetkilerini almasıyla tecrübe etmiş bulunmuştuk. Bu nedenle, bu maddenin metinden çıkarılması oldukça zaruridir.

Tasarının 99 ncu maddesi, seçme yerleştirme sınavları nedeniyle, ivedi yargılama getirilmesi adil yargılanma koşullarına ve Anayasanın 90 ncı maddesine aykırıdır.

Tasarının 100 ncü maddesiyle, Anayasanın 138 nci maddesine aykırı olarak, mahkeme kararlarının 2 yıl süreyle uygulanmaması, kanunla anayasa hükümlerinin değiştirilmesi hukuka aykırıdır. Kuvvetler ayrılığının kabul edildiği anayasa hükümlerine göre, yasa ile yargı kararlarının yok sayılması mümkün olmadığı gibi geriye işlemesi de evrensel hukuk kurallarına aykırıdır.

Metnin 107. Maddesinde: tasarının 106. Maddesinde “Bu Kanunun 2 nci maddesinde sayılan 4. Grup madenlerden “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkarılan işyerlerinde, yer altında çalışan işçilere ödenecek ücret miktarı 4857 sayılı Kanunun 39 uncu maddesi uyarınca belirlenen asgari ücretin iki katından az olamaz.” Denilmiştir. Ancak sermayeye buradan doğacak ek maliyetler 107. Madde ile “İş Kanununun 41, 53 ve 63 üncü maddeleri ile bu Kanunun ek 9 uncu maddesinde yapılan değişikliklerle sınırlı olmak kaydıyla meydana gelebilecek maliyet artışlarının fiyat farkı olarak ödenebilmesine ilişkin esas ve usuller Kamu İhale Kurumunun teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir.” Denilerek sermayenin yüklenmesi gereken ek maliyetler kamu maliyesi tarafından yüklenilmiştir. Ücret artışlarından doğan maliyetlerin kamu tarafından karşılanmasına dönük düzenleme, AKP hükümetinin sermaye lehine aldığı pervasız bir karar olup, hiçbir toplumsal ve siyasal meşruluğu yoktur. Emek sendikalarıyla yapılan toplu pazarlık görüşmelerinde, sendikaların emekçiler için talep ettiği en cüzi rakamları dahi “kamu mali dengesini bozar” gerekçesiyle reddeden AKP hükümeti, şimdi bu düzenleme ile ne kadar taraflı bir siyasal irade gösterdiği ortaya koymuştur. Bu maddenin tasarı metninden ivedilikle çıkarılması, ekonomik ve sosyal adalet açısından oldukça elzemdir.

Tasarının 112. madde, Geçici 26 madde: 4046 Sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanuna geçici madde eklenerek özelleştirme ile ilgili; “*Bu maddenin yayımı tarihi itibarıyla devir ve teslim işlemlerinin tamamlanmasının üzerinden beş yıl geçmiş olan özelleştirmeler hakkında verilmiş olan yargı kararlarıyla ilgili olarak sözleşmelerinde belirtilen hâller dışında bu kuruluşların geriye alınması yönünde herhangi bir işlem tesis edilmez.*” Düzenlemesi yapılmıştır. Bu düzenleme; devlete ait işletmeyi elinde tutan kişilerin kesinleşen yargı kararlarına rağmen, bu özelleştirilen işletmeleri iade etmelerini engelliyor. Bu durum çok açık bir hukuk ihlâlidir. Zira burada hem kamuya geri iade ile kamu yararının sağlanmasına dönük bir engel var, hem de kesinleşmiş yargı kararlarını uygulamamaya dair çok açık bir hukuka aykırılık var. Anayasa’nın 138’inci maddesinde; “Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; **bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez**” ifadesi vardır ve bu hüküm açıkça yasama ve yürütmenin, yargı kararlarına uyum sağlamasını hüküm altına almıştır. Dolayısıyla bu madde, çok açık bir biçimde Anayasa’ya aykırıdır ve Anayasa Mahkemesi’nden döneceği büyük olasılık dahilinde olan bu maddenin, metinden kesinlikle çıkarılması gerekmektedir.

Tasarının 115. Maddesi; 4342 sayılı Mera Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına “(1) İlgili belediye sınırları içerisinde alternatif alan bulunmaması şartıyla Bakanlar Kurulunca kentsel dönüşüm ve gelişim projesi alanı olarak ilan edilen,” ibaresini ekleyerek, Türkiye’de meraların da rant sistemine dahil edilmesinin önünü açmaktadır. Mera Kanuna göre mera, yaylak ve kışlak olarak tahsis edilmiş olan veya kadimden beri bu amaçla kullanılan araziler, başka amaçlarla kullanılamaz. Ancak torba tasarıya eklenen 115. madde ile, kanununda bir değişiklikle, Bakanlar kurulu meraları, otlakları kentsel dönüşüm ve gelişim projesi kapsamına alabilecek.

Türkiye’ de büyük oranda TOKİ eliyle yürütülen kentsel yapılaşmalar, bugün sağlıklı kentler algısı başta olmak üzere yaşanılabilir kent algısından uzak olduğu gibi, doğaya ve çevreye duyarlı değildir. ekonomik boyutta yüksek rant alanlarını da teşkil eden bu yapılaşma alanlarına, bu düzenleme ile meralar da dahil edilmek istenmektedir. Kentlerde soylulaştırma politikalarına paralel ilerleyen TOKİ mantığı bugün kısmi yeşil alanlara da göz dikmiş, insan tabiatına uygun, yaşanılabilir, tarım ve hayvancılığa müsait alanları da tek tek yok etmektedir. Bu maddenin tasarıdan çıkarılması kentlerin geleceği ve meraların kalıcılığı açısından elzemdir.

Tasarının 120. Maddesi: 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanununun 5. Maddesine; *‘Türkiye Halk Sağlığı Kurumunca belirlenen aile sağlığı merkezlerinde çalışma saatleri dışında acil başvuran hastalara hizmet vermek üzere, aile hekimleri ve aile sağlığı elemanları ile gerektiğinde Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşları personeline nöbet görevi verilebilir.’* şeklinde yeni bir fıkra ekleyerek, aile ve toplum sağlığı hekimlerinin mesai saatleri dışında da çalışması istenmektedir. Aile hekimliği, toplum sağlığı hekimliği ve acil tıp hekimliği tıpta ayrı disiplinlerdir. Aile hekimleri; birinci basamakta çalışan ve koruyucu hekimliği önceleyen hekimlerdir ve daha verimli olabilmek açısından, hastalara poliklinik saatlerinde bakmak daha doğru bir uygulamadır. Ayrıca aile hekimlerinin acil hekimliğini yapabilmeleri için; Çilyad, İlyad, TRK, temel modül gibi 4 ayrı eğitimi tamamlayıp bunun üzerine 6 ayda bir CPR eğitimi alarak acil servislerde nöbet tutabilmeleri söz konusu olabilir. Avrupa Parlamentosu’nun üye ülkeler açısından bağlayıcı ve zorunlu 1993 tarih ve 104/ EC ve 2003 tarih ve 88/EC sayılı kararlarında, hekimlerin günlük çalışma süresi 8 saat olup bu süre haftalık 40 saati aşmayacaktır. Zorunla hallerde günlük çalışma süresi 10 saati aşmamak üzere uzatılabilecektir. Ancak günlük 10 saatlik çalıştırma halinde dahi, çalışanlar yönünden bir yılda 24 hafta ortalama 8 saatlik çalışmayı güvence altına alacak şekilde çalışma düzeninin belirlenmesi zorunludur. Acil hastalar için ise, acil servisler 24 saat açık olup, her hekimin kendi eğitimini aldığı ve görev alanı olan yerde daha verimli olabileceğinden hareketle, aile hekimlerine nöbet zorunluluğu yerine, acil servislerin kadrolarının güçlendirilmesi daha doğru bir tutumdur. Üstelik aile hekimlerine ve ilgili meslek odasına sorulmadan, onların görüşü alınmadan böylesi dayatmacı bir tavırla, bir yasal düzenleme yaparak, bir zorunluluk getirilmesi de sorunlu bir yaklaşım olmakla birlikte, keyfi uygulamaların da önünü açabilecektir.

Tasarının 122. Maddesinde; 5/5/2005 tarihli ve 5345 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 29 uncu maddesine “Başkanlık merkez teşkilatında grup başkanı, daire başkanı veya taşra teşkilatında vergi dairesi başkanı kadrolarında toplam en az üç yıl görev yapmış olanlar, atama tarihi itibarıyla fiilen bu kadrolardan birinde bulunmak şartıyla Devlet Gelir Uzmanı kadrosuna atanabilir.” İbaresini eklenmiştir. Bu düzenleme ile, Gelir İdaresi Başkanlığında 3 yıl daire başkanlığı yapmış olanlar Devlet Gelir Uzmanı yapılıyor. Bu değişiklikle, birçok sınavı aşarak bu statüye gelmiş, yıllardır çalışan maliye emekçilerine verilmeyen kadrolar siyaseten atanmış daire başkanlarına peşkeş çekiliyor. Bunun bir diğer anlamı da siyasi kadrolaşmadır. Bu düzenleme ile ilgili kurumda yeni siyasi kadrolara yer açılması öngörülmektedir.

Tasarının 124. Maddesinde; 5393 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “arsa” ibaresi “taşınmaz” olarak değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir. Bu değişiklik ile belediyelerin arsa dışındaki varlıklarına ilişkin de yasa da belirtilen amaçlar dahilinde işlem yapması olanaklı hale getirilmiştir. Tanımın bu kadar genişletilmesi, özellikle yolsuzluğun öne çıktığı bir çok belediyede yeni suiistimallerde de kapı aralayacaktır.

Tasarının 137-138. Maddeleri; 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 33. Maddesi, yani TÜRKSAT A.Ş. ile ilgili maddesinde değişiklik öngörülmüş ve TÜRKSAT A.Ş.’nin, Sayıştay denetimi dışına çıkarılması ve 631 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) den muaf olması öngörülmüştür. AKP’nin neredeyse yaptığı bütün yasal düzenlemelerde, belirli sermaye kesimlerine, ya da kamu bünyesinde özel hukuk hükümlerine tabii çeşitli şirket veya ortaklıklara istisnalar ve muafiyetler getirmekte, sermaye kesimlerinin kazançlarını, kârını önceleyen bir tutum sergilemektedir. Bunun haricinde, kamu bünyesindeki çeşitli kurum, kuruluş ve şirketlere de, Sayıştay Denetimi ve ilgili KHK’lardan muafiyetler getirerek, hangi amaca hizmet ettiğini belirtmeyen yaklaşımlar geliştirmektedir. Sayıştay denetiminden ve kanunlardaki diğer kısıtlamalardan muafiyetler getirilmesi, kafalarda oldukça soru işaretleri yaratmaktadır. Özellikle yolsuzluk gündeminin yoğun olduğu ve hükümet üyelerinin karıştığı iddialarının ülke gündemini meşgul ettiği gerçeğini göz önünde bulundurursak, AKP’nin böyle muafiyetler ve istisnalar getiren düzenlemelerin izahını vermesi oldukça zor olacaktır.

SONUÇ OLARAK: torba tasarısı içtüzük ve anayasa hükümleri ihlal edilerek, komisyonda görüşülmüş, evrensel hukuk kuralları yok sayılmış, kişiye özel düzenlemeler yapılmıştır. Soma faciasından yeterli derslerin çıkarılmadığı görülmüş, iş güvenliği sağlığı, maden ocaklarının denetimi düzenlenmemiş yaşam odaları yok sayılmıştır.

Seçim dönemlerinde faydacı bir yaklaşımla, sistemden kaynaklanan mali aflarla kayıt dışılık özendirilmiş, kara para aklanmış, yolsuzluk yasalaştırılmak istenmiştir.

148 maddelik torba tasarıda birkaç olumlu düzenleme dışında, yüzün üstünde madde ile kayıt dışılık güçlendirilmiş, özelleştirme yaygınlaştırılmıştır. İşçi güvenliğini, sağlığını, örgütlenme ve denetlemeği yok sayan, iktidar çoğunluğuna dayalı, muhalefeti yok sayan bir torba tasarısı olarak içtüzük ve anayasaya aykırı olarak genel kurula götürülmektedir.

Bütün bu değerlendirmeler ışığında; 1/931 esas numaralı “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” ve “Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının komisyonumuzdan çıkan son şekline dair karşı oy kullanacağımızı bilgilerinize sunarız.

13.07.2014

Hasip Kaplan

Adil Zozani

Sırnak

Hakkari

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı: 43452547-130.05-187659

14.7.2014

Konu: Komisyon Raporu

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Başkanlığımızca, 30.05.2014 tarihinde 1/931 esas numaralı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı esas komisyon olarak Komisyonunuza havale edilmiştir.

Tasarı Komisyonunuzca 108 adet kanun teklifi ile birleştirilerek görüşülmüş ve bu konudaki 11.07.2014 tarihli ve 13 karar numaralı raporunuz Başkanlığımıza gönderilmiştir. Rapor ve metnin incelenmesi sonucunda kanun tasarısı ve birleştirilen kanun teklifleri metinlerinde yer almayan kanunlarda değişiklik yapan ekli listede yer alan maddelerin ihdas edilerek Komisyonun kabul ettiği metne eklendiği görülmüştür.

Türkiye Büyük Millet Meclisi İtüzüğü'nün “Komisyonların yetkisi, toplantı yeri ve zamanı” başlıklı 35'inci maddesinin birinci fıkrasında “Komisyonlar, kendilerine havale edilen kanun tasarı veya tekliflerini aynen veya değiştirerek kabul veya reddedebilirler; birbirleriyle ilgili gördüklerini birleştirerek görüşebilirler...” hükmü ile aynı maddenin ikinci fıkrasında ise “komisyonlar... kanun teklif edemezler, kendilerine havale edilen işler dışında kalan işlerle uğraşamazlar,...” hükmü yer almaktadır.

Açıklanan nedenlerle konuya ilişkin rapor ve metin yeniden değerlendirilmek üzere dosyası ile birlikte geri gönderilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla.

Cemil ÇİÇEK

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Ek: Diğer kanunlardaki değişikliklere ilişkin liste (2 sayfa)

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

1/931 ESAS NUMARALI KANUN TASARISI VE BİRLEŞTİRİLEN KANUN TEKLİFLERİNDE YER ALMAYAN KANUNLARDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER				
SIRA	KOMİSYONUN KABUL ETTİĞİ METİNDEKİ MADDE NUMARASI	DEĞİŞTİRİLEN KANUN		
		KANUN NO	KANUN ADI	DEĞİŞTİRİLEN KANUN MADDESİ
1	9	3213	Maden Kanunu	Yeni Ek Madde
	10			Yeni Geçici Madde
2	77	2547	Yükseköğretim Kanunu	Yeni Geçici Madde
3	78	-	Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik aidat borçları yapılandırma düzenlemesi	-
4	79	5174	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu	58
	80			Yeni Geçici Madde
5	81	5362	Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu	Yeni Geçici Madde
6	82	-	Araç muayenesi konusunda yapılandırma düzenlemesi	-
7	83	-	Gümrük konusunda yapılandırma düzenlemesi	-
8	87	2644	Tapu Kanunu	Yeni Ek Madde
9	88	5682	Pasaport Kanunu	13
	89			14
10	90	5846	Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu	47
11	91	6200	Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun	Yeni Ek madde
12	92	6245	Harcırah Kanunu	3
	146/b			Geçici Madde 4
13	93	6831	Orman Kanunu	Yeni Ek Madde
14	94	7269	Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun	Yeni Geçici Madde
15	95	193	Gelir Vergisi Kanunu	89
16	95	5520	Kurumlar Vergisi Kanunu	10
17	96	633	Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun	20
18	97	1136	Avukatlık Kanunu	182
19	98	1739	Millî Eğitim Temel Kanunu	43
20	99	2577	İdari Yargılama Usulü Kanunu	20/B eklenmesi
	100			28
21	101	2863	Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu	21
22	102	2942	Kamulaştırma Kanunu	4
	103			22, 23
	104			Yeni Geçici Madde
23	105	3056	Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun	Ek Madde 11
	106			Yeni Geçici Madde
24	107	3093	Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu	3
	108			5
25	109	3269	Uzman Erbaş Kanunu	Geçici Madde 2

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

26	110	3568	Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu	12
27	111	4046	Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun	22
	112			Yeni Geçici Madde
	113			Yeni Geçici madde
28	114	4207	Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun	5
29	115	4342	Mera Kanunu	14
30	116	4458	Gümrük Kanunu	218, 218/A
31	117	4646	Doğalgaz Piyasası Kanunu	4
32	119	4760	Özel Tüketim Vergisi Kanunu	12
33	120	5258	Aile Hekimliği Kanunu	5
34	122	5345	Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun	29
35	127	5449	Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun	4
	146/ç			11
36	128	5543	İşkan Kanunu	Yeni Geçici Madde
37	129	5651	İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun	3
	130			8
38	131	5747	Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	2
39	132	5910	Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun	3
40	133	6102	Türk Ticaret Kanunu	371
	134			629
	135			Geçici 7
	136			Yeni Geçici Madde
41	137	6112	Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun	42
	138			Geçici Madde 4
42	140	6446	Elektrik Piyasası Kanunu	15
	146/g			
43	142	6502	Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun	70
44	143	233	Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	61
45	144	637	Ekonomi Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	36
46	146/a	711	Nöbetçi Memurluğu Kurulmasını ve Olağanüstü Hal Tatbikatlarında Mesainin 24 Saat Devamını Sağlayan Kanun	Kanunun yürürlükten kaldırılması
47	146/c	854	Deniz İş Kanunu	11, 50
48	Geçici Madde 1	-	Yurtdışına gönderilen öğrenci borçları hakkında yapılandırma düzenlemesi	-

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞI

Sayı: 13922241-130.05-187681

14.7.2014

Konu: Komisyon Raporu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 14.07.2014 tarih ve 43452547-130.05-187659 sayılı yazısı.

1/931 esas numaralı “İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ile Komisyonumuza havale edilmiş bulunan 108 adet kanun teklifi birbirleri ile ilgili görülerek birleştirilmek suretiyle görüşülmüştür. 61 maddeden oluşan Kanun Tasarısı, başta Soma’da meydana gelen maden kazası nedeniyle ihtiyaç duyulanlar olmak üzere, çeşitli konularda düzenlemeler içermektedir. Alt Komisyonunda ve Plan ve Bütçe Komisyonunda birleştirilen tekliflerdeki kimi düzenlemelerin yanısıra ülkemizin son derece önemli sorunlarının çözülmesi konusunda ihtiyaç duyduğu diğer düzenlemeler de Tasarıya eklenmiştir. Bu düzenlemeler esas itibarıyla birleştirilen Tasarı ve Tekliflerin düzenlediği alanlara ilişkindir.

Komisyonumuz kendisine havale edilen Kanun Tasarı ve Tekliflerini İçtüzüğe uygun olarak görüşmüş ve bu çerçevede Tasarı ve Tekliflerle düzenlenen konularda yeni maddeleri metne eklemiştir. Komisyonumuza havale edilen Kanun Tasarı ve Tekliflerinin tek bir konuya ilişkin olmayıp, pek çok farklı konuda düzenleme içerdikleri de göz önüne alındığında İçtüzük hükümlerine aykırı bir uygulamanın yapılmadığı değerlendirilmektedir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, Komisyonumuz Raporunun Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Recai BERBER

Manisa Milletvekili

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**İŞ KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 2 nci maddesinin sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dokuzuncu ve onuncu fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

“Yedinci fıkra hükümlerine aykırı olarak alt işverene iş verilmesi veya asıl işveren işçilerinin hakları kısıtlanmak suretiyle alt işveren tarafından işe alınarak çalıştırıldığına mahkeme kararı ile belirlenmesi halinde alt işverenin işçilerine ödenecek ücret ve diğer sosyal haklar asıl işverenin emsal işçisine ödenen ücret ve sosyal haklardan daha az olamaz.”

MADDE 2- 4857 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Yer altı işlerinde çalışan işçilerde kıdem şartı aranmaz.”

MADDE 3- 4857 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İşverenler, alt işverene iş vermeleri halinde, bunların işçilerinin ücretlerinin ödenip ödenmediğini işçinin başvurusu üzerine veya aylık olarak resen kontrol etmekle ve varsa ödenmeyen ücretleri hak edişlerinden keserek işçilerin banka hesabına yatırmakla yükümlüdür.”

MADDE 4- 4857 sayılı Kanunun 41 inci maddesine sekizinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Bu Kanunun 42 nci ve 43 üncü maddelerinde sayılan haller dışında yer altı işlerinde çalışan işçilere fazla çalışma yaptırılmaz.

Yer altında çalışan işçilere, bu Kanunun 42 nci ve 43 üncü maddelerinde sayılan hallerde haftalık otuzaltı saati aşan her bir saat fazla çalışma için verilecek ücret, normal çalışma ücretinin saat başına düşen miktarının yüzde elli artırılması suretiyle ödenir.”

MADDE 5- 4857 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Yer altı işlerinde çalışan işçilerin yıllık ücretli izin süreleri dörder gün arttırılarak uygulanır.”

MADDE 6- 4857 sayılı Kanunun 56 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Alt işveren işçilerinden, alt işvereni değiştirdiği halde aynı işyerinde çalışmaya devam edenlerin yıllık ücretli izin süresi, aynı işyerinde çalıştıkları süreler dikkate alınarak hesaplanır. Asıl işveren, alt işveren tarafından çalıştırılan işçilerin hak kazandıkları yıllık ücretli izin sürelerinin kullanılıp kullanılmadığını kontrol etmek ve ilgili yıl içerisinde kullanılmasını sağlamakla, alt işveren ise altıncı fıkraya göre tutmak zorunda olduğu izin kayıt belgesinin bir örneğini asıl işverene vermekle yükümlüdür.”

MADDE 7- 4857 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Yer altı işlerinde çalışan işçiler için çalışma süresi haftada en çok otuzaltı saat olup günlük çalışma süresi altı saatten fazla olamaz.”

MADDE 8- 4857 sayılı Kanunun 98 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Alt işverenlik hükümlerine aykırılık

MADDE 98- Bu Kanunun 2 nci maddesinin sekizinci fıkrasına aykırı davranan işveren ve alt işveren veya işveren vekillerine her bir işçi için ikibin lira idari para cezası verilir.”

MADDE 9- 4857 sayılı Kanunun 112 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında alt işverenler tarafından çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatları;

a) Alt işverenlerinin değişip değişmediğine bakılmaksızın aralıksız olarak aynı kamu kurum veya kuruluşuna ait işyerlerinde çalışmış olanların bu şekilde çalışmış oldukları sürelerle ilişkin kıdem tazminatına esas hizmet süreleri, aynı kamu kurum veya kuruluşuna ait işyerlerinde geçen toplam çalışma süreleri esas alınarak tespit olunur. Bunlardan son alt işverenleri ile yapılmış olan iş sözleşmeleri mülga 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesine göre kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona ermiş olanların kıdem tazminatları ilgili kamu kurum veya kuruluşları tarafından,

b) Aynı alt işveren tarafından ve aynı iş sözleşmesi çerçevesinde farklı kamu kurum veya kuruluşlarında çalıştırılmış olan işçilerden iş sözleşmeleri mülga 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesine göre kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona ermiş olanlara, 4734 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında farklı kamu kurum ve kuruluşuna ait işyerlerinde geçen hizmet sürelerinin toplamı esas alınarak çalıştırıldığı son kamu kurum veya kuruluşu tarafından,

işçinin banka hesabına yatırılmak suretiyle ödenir.

Alt işveren ile yapmış olduğu iş sözleşmesi sona ermediği gibi, alt işveren tarafından 4734 sayılı Kanun kapsamında bulunan idarelere ait işyerleri dışında bir işyerinde çalıştırılmaya devam olunan ve bu şekilde çalıştırıldığı sırada iş sözleşmesi kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona eren işçinin kıdem tazminatı işçinin yazılı talebi halinde, kıdem tazminatının söz konusu kamu kurum veya kuruluşlarına ait işyerlerinde geçen süreye ilişkin kısmı, kamu kurum veya kuruluşuna ait çalıştığı son işyerindeki ücretinin yılları itibarıyla asgari ücret artış oranları dikkate alınarak güncellenmiş miktarı üzerinden hesaplanmak suretiyle son kamu kurum veya kuruluşu tarafından işçinin banka hesabına yatırılmak suretiyle ödenir. Bu şekilde hesaplanarak ödenen kıdem tazminatı tutarının, iş sözleşmesinin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden aynı süreler dikkate alınarak hesaplanacak kıdem tazminatı tutarından daha düşük olması halinde, işçinin aradaki farkı alt işverenden talep hakkı saklıdır.

Kıdem tazminatı tutarı, 4734 sayılı Kanunun ek 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında belirtilen işyerlerinde kıdem tazminatı ile ilgili açılacak bütçe tertibinden, (b) bendi kapsamında belirtilen işyerlerinde ise hizmet alımı gider kaleminden, ödeneğin yetip yetmediğine bakılmaksızın ödenir.

Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamında değişen alt işverenler yanında çalışan işçilerin bu işyerlerinde geçen hizmet süresinin hesabı, alt işverenden ve alt işveren işçisinden istenecek belgeler ve ödeme süreci ile ilgili diğer usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ve Kamu İhale Kurumunun görüşleri alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 10- 4857 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 11- 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) İdarelerin bu Kanunda tanımlanan hizmetlerden personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında aşağıda belirtilen hususlara uyması zorunludur.

1) İdarelerce kanun, tüzük ve yönetmeliklere göre istihdam edilen personelin yeterli nitelik veya sayıda olmaması halinde personel çalıştırılmasına dayalı yardımcı işlere ilişkin hizmetler için ihaleye çıkılabilir. Bu kapsamda ihaleye çıkılabilecek yardımcı işlere ilişkin hizmet türlerini; idarelerin teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin mevzuatı ile 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 2 nci maddesinin yedinci fıkrası esas alınmak suretiyle idareler itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte belirlemeye, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir.

2) İdarelerin teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin mevzuatı ile 4857 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin yedinci fıkrası esas alınmak suretiyle, idareye ait bir işyerinde yürütülen asıl işin bir bölümünde idarenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde, yeterli nitelik veya sayıda personel olmaması durumunda hizmet alımı ihalesine çıkılabilir.

3) Danışmanlık hizmet alım ihalelerinde istihdam edilen personelin yeterli nitelik veya sayıda olmaması şartı aranmaz.”

MADDE 12- 4734 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Uygun görüş alınması ve görevlilerin sorumlulukları

EK MADDE 8- 62 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında personel çalıştırılmasına dayalı hizmetler (danışmanlık hizmet alımları hariç) için ihaleye çıkılmadan önce;

a) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan idareler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşların, Maliye Bakanlığından,

b) Kamu iktisadî teşebbüsleri, müesseseleri ve işletmeleri ile bağlı ortaklıklarının (iştirakler hariç), 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun çerçevesinde özelleştirme kapsamında veya programında bulunanlardan sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait kuruluşların, Hazine Müsteşarlığından (özelleştirme programına alınanlar için Özelleştirme İdaresi Başkanlığından),

uygun görüş alması zorunludur.

Uygun görüş alınmadan bu hizmetler için ihaleye çıkılamaz. 62 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan hizmet alımlarında niteliği gereği sözleşme süresi altı ayı aşmayan işlerde uygun görüş şartı aranmaz.

62 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca yapılan personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihaleleri çerçevesinde çalıştırılan personel, ihale ve sözleşme konusu iş dışında başka bir işte çalıştırılmaz ve görevlendirilemez. Bu kapsamda, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihalesine çıkılmaması gerektiği halde ihaleye çıkılması, uygun görüş alınması gereken hallerde alınmadan ihaleye çıkılması, ihale kapsamında çalıştırılan personelin sözleşme konusu işler dışında çalıştırılması, 4857 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin yedinci fıkrası hükmüne aykırılık teşkil edecek şekilde işlem ve eylemler yapılması nedeniyle idare aleyhine zarar ortaya çıkması halinde, oluşan bu zararlar, bu zarara neden olduğu tespit edilenlere rücu edilmek suretiyle tahsil edilir. Ayrıca, bu kişiler hakkında uygulanacak ceza ve disiplin hükümleri saklı kalmak üzere, bu kişilere her türlü aylık, ödenek, zam, tazminat dahil yapılan bir aylık net ödemelerin beş katı tutarında idari para cezası uygulanır.

62 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca yapılan personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihaleleri çerçevesinde çalıştırılan personelin, ihale ve sözleşme konusu iş dışında başka bir işte çalıştırılması veya görevlendirilmesi veya 4857 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin yedinci fıkrası hükmüne aykırılık teşkil edecek şekilde işlem ve eylemler yapılması gibi sebeplerle mahkeme tarafından işçi lehine ücret farkına hükmedilmesi veya personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihalesine çıkılmaması gerektiği halde ihaleye çıkılması hallerinde sözleşme iptal edilerek alt işveren-asıl işveren ilişkisi sonlandırılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığının görüşü ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 13- 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 8 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu Kanun kapsamında bulunan işyerlerinde kurulan 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 2 nci maddesinde tanımlanan asıl işveren-alt işveren ilişkisinde, alt işveren ile işçilerini kapsayan toplu pazarlık süreci; asıl işverenin üye olması ve alt işverenin yetkilendirmesi kaydıyla, ilgili kamu işveren sendikası tarafından 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu hükümlerine göre yürütülür ve sonuçlandırılır. Bu fıkraya göre imzalanan toplu iş sözleşmelerine göre belirlenen ücret ve sosyal haklardan kaynaklanan bedel artışı kadar idarece fiyat farkı ödenir. Kamu işveren sendikaları tarafından yürütülmeyen ve sonuçlandırılmayan toplu iş sözleşmeleri için fiyat farkı ödenmez ve 4857 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin yedinci fıkrasının son cümlesinde yer alan asıl işverenin toplu iş sözleşmesinden doğan sorumluluğu bu fıkra hükümleri ile getirilen yükümlülüğten fazla olamaz.”

MADDE 14- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 28 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “temizlik, yemek, koruma ve güvenlik ile” ibaresi “yemek ve” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında olan işlerden sürekli nitelikte olanlara ilişkin hizmet alımlarında, yüklenme süresi üç yıl olup, bu süre gerekli hallerde gerekçesi gösterilmek şartıyla üst yöneticinin onayıyla kısaltılabilir.”

MADDE 15- 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(5) 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 2 nci maddesinde tanımlanan asıl işveren-alt işveren ilişkisinde asıl işveren, işyerindeki alt işverenlerin gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alıp almadığını gözetmek ve denetlemekle yükümlüdür.”

MADDE 16- 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 26 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(10) İşveren sendikaları, tüzüklerinde hüküm bulunmak ve şartları genel kurul kararıyla belirlenmek kaydıyla, işçilerin sigorta primlerinin işveren payının ödemelerinde kullanılmak ve nakit mevcudunun yüzde yirmibeşini aşmamak üzere karşılıksız yardıma dayalı dayanışma ve yardım fonu oluşturabilir.”

MADDE 17- 27/2/2003 tarihli ve 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 6- Türkiye'nin taraf olduğu ikili ya da çok taraflı sözleşmelerde aksi öngörülmedikçe ve 11/4/2014 tarihinden önce süresiz çalışma izni verilmiş olan yabancıların hakları saklı kalmak kaydıyla; 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu uyarınca uzun dönem ikamet iznine sahip olanlar veya Türkiye'de kesintisiz en az sekiz yıl ikamet izni ile kalmış olan veya en az sekiz yıl kanuni çalışması olan yabancılara, süresiz çalışma izni verilebilir.

Süresiz çalışma izni verilen yabancılar, 6458 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinde belirtilen uzun dönem ikamet izninin sağladığı haklardan yararlanırlar.

Süresiz çalışma izni yabancıların veya işverenin talebiyle ya da 6458 sayılı Kanunun 45 inci maddesinde sayılan uzun dönem ikamet izninin iptalini gerektiren hallerde iptal edilir.

Çalışma izni verilen yabancıların Türkiye'ye girişleri, Türkiye'de kalışları ve Türkiye'den çıkışlarına ilişkin kayıtlar İçişleri Bakanlığı tarafından Bakanlığa bildirilir.”

MADDE 18- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 88 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“h) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca süresiz çalışma izni verilenler.”

MADDE 19- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 50 nci maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“4857 sayılı Kanunun 21 inci maddesi gereği işe iade davası nedeniyle yatırılan primlerin son günü esas alınarak işsizlik ödeneği hak sahipliği belirlenir ve işsiz geçen dönem için ödeme yapılır.”

MADDE 20- 4447 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 12- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında kömür ve linyit çıkarılması faaliyet kollarında Manisa İli Soma İlçesinde faaliyet gösteren Soma Kömür İşletmeleri A.Ş.'ye ait Karanlıkdere mevki Eynez Maden Ocağı işletmesinde 13/5/2014 itibarıyla sigortalı olanlara veya bunların 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinde sayılan hak sahiplerine aynı maddede belirtilen oranlarda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca belirlenen sürede aylık net ücretleri esas alınarak Fondan ödeme yapılır. Bu ödemelerden vergi veya başka ad altında herhangi bir kesinti yapılamaz. Bu ödemeler, işverenin ücret ve diğer yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.”

MADDE 21- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 33- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 41 inci maddesi kapsamında taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumuna devir ve teslimi ile bu taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) devir ve teslimi 31/12/2023 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu kapsamda vergiden istisna edilen işlemler bakımından 30 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanmaz. Maliye Bakanlığı, istisnaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 22- 8/5/1985 tarihli ve 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 1 - Türk vatandaşları ile doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenlerin onsekiz yaşını doldurduktan sonra Türk vatandaşı olarak yurt dışında geçen ve belgelendirilen sigortalılık süreleri ve bu süreleri arasında veya sonunda her birinde bir yıla kadar olan işsizlik süreleri ile yurt dışında ev kadını olarak geçen süreleri, bu Kanunda belirtilen sosyal güvenlik kuruluşlarına prim ödenmemiş olması ve istekleri halinde, bu Kanun hükümlerine göre sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirilir.”

MADDE 23- 3201 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Sosyal güvenlik sözleşmeleri” ibaresi “Uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 24- 3201 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin beşinci fıkrasına aşağıdaki cümle ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Ancak, uluslararası sosyal güvenlik sözleşmelerinde Türk sigortasına girişinden önce akit ülke sigortasına girdiği tarihin Türk sigortasına girdiği tarih olarak kabul edileceğine ilişkin özel hüküm bulunan ülkelerdeki sigortalılık sürelerini borçlananların akit ülkede ilk defa çalışmaya başladıkları tarih ilk işe giriş tarihi olarak kabul edilir.

Yurt dışında geçen sürelerin tamamı veya istenildiği kadarı borçlanılabilir. Başvuru sahiplerinin kısmi borçlanma taleplerine istinaden yapılacak borçlanma süresinin tespitinde ibraz edecekleri belgelerde kayıtlı bulunan tarihler arasındaki son tarihten geriye doğru olmak üzere gün sayıları esas alınır.”

MADDE 25- 3201 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Sosyal güvenlik sözleşmeleri” ibaresi “Uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 26- 3201 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesinin birinci fıkrasına “aylık” ibaresinden önce gelmek üzere “ilgili sosyal güvenlik kanunlarına göre” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 27- 3201 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Davalardan vazgeçenlerin işlemleri

GEÇİCİ MADDE 8- 1 inci madde ile 5 inci maddenin beşinci fıkrasında bu Kanunla yapılan değişiklikler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Kurum aleyhine açılmış ve henüz sonuçlanmamış davalardan feragat edenler hakkında da uygulanır. Davadan feragat edilmesi halinde davacı aleyhine yargılama giderlerine hükmedilmez.”

MADDE 28- 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendine “Sosyal güvenlik alanında,” ibaresinden sonra gelmek üzere “eğitim, araştırma ve danışmanlık faaliyetleri yapmak ve yaptırmak,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 29- 5502 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“(ç) Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığı.”

MADDE 30- 5502 sayılı Kanuna 25/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 25/B maddesi eklenmiştir.

“Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığı

MADDE 25/B- Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Sosyal güvenliğe ve sağlık sigortasına ilişkin alanlarda ulusal ve uluslararası düzeyde araştırma, eğitim, inceleme, yayın ve danışmanlık faaliyetleri yapmak ve yaptırmak.

b) Kurumsal kapasitenin artırılmasına yönelik hizmet içi eğitim programını hazırlamak ve görevde yükselme sınavlarında başarılı olan personeli özel eğitim programı hazırlayarak eğitmek.

c) Kurum personelinin eğitim planını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek,

ç) Sosyal güvenlik ekonomisi ve finansmanı alanında gelişmeleri takip etmek.

d) Sosyal güvenlik mevzuatına ilişkin sertifika programları hazırlamak.

e) Üniversite ve araştırma enstitüleri ile işbirliği yaparak veya hizmet satın alınması suretiyle eğitim programları, araştırma, geliştirme çalışmaları yapmak veya yaptırmak.

f) Kamu kurum ve kuruluşlarına, tüzel kişi ve kurumlara sosyal güvenlik konularında eğitim vermek, seminer ve konferans düzenlemek.

g) İkili sosyal güvenlik sözleşmesi bulunan ülkelerdeki dış temsilcilikler ve ilgili kurum ve kuruluşlarla eğitim, seminer, staj ve personel değişimi çalışmalarını yürütmek.

ğ) Başkan tarafından verilecek benzer nitelikteki diğer görevleri yapmak.”

MADDE 31- 5502 sayılı Kanunun 28 inci maddesine mülga ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü bünyesinde çalıştırılmak ve yirmi kişiyi geçmemek üzere sözleşmeli olarak uzman personel istihdam edilebilir. Bu kapsamda sözleşmeli olarak istihdam edilecek personel, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır. Bu şekilde çalıştırılacak olanlardan Kurumca belirlenecek en fazla on kişiye ödenecek ücret, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenlerin sözleşme ücreti tavanının dört katını, geri kalanlar için ise üç katını geçemez ve bunlara bu fıkarda belirtilen ücret dışında herhangi bir ödeme yapılamaz. Bu kapsamda istihdam edilecek personel Kurum tarafından yürütülen özel bilgi ve ihtisas gerektiren projeler kapsamında görevlendirilir ve bu şekilde sözleşmeli personel istihdam edilen projelerin süresi en fazla üç yıldır. Bu kapsamda çalıştırılan bir kişi aralıksız olarak en fazla bir proje süresince görevlendirilebilir ve farklı projelerde de olsa üç yıldan daha uzun süre istihdam edilemez. Bu suretle çalıştırılacakların nitelikleri, alınma usulü, sözleşme usul ve esasları, bunlara ödenecek ücret ile diğer hususlar Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 32- 5502 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasına “diğer Daire Başkanı” ibaresinden sonra gelmek üzere Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanı ve Yardımcısı” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 33- 5502 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya (g) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“d) Kurumca hazırlanan her türlü standart form, manyetik, elektronik veya akıllı kart satışından elde edilecek gelirler ile her türlü data hattı, internet kullanımı ve benzeri kira gelirleri, Kurumun ödeme kapsamındaki listelere girmek veya bu listelerde kalmak veya değişiklik yapmak için yapılan başvurulardan ve sözleşmelerden elde edilen gelirler.”

“ğ) Eğitim ve danışmanlık hizmetlerinden elde edilen gelirler.”

MADDE 34- 5502 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin başlığı “Kurumun taşınmaz edinimi, taşınır ve taşınmaz mal varlıkları ile gayrimaddi haklarının hukuki durumu” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kurum, gayrimaddi haklarını satabilir.”

MADDE 35- 5502 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Muafiyetler

MADDE 36- İlgili kanunlarda yer verilmemiş olsa dahi; Kuruma ait taşınır ve taşınmazlar, bunların alım ve satım işlemleri ile Kuruma yapılacak bağış ve yardımlar, Kurumun taraf olduğu davalar, icra kovuşturmaları ile ilâmlar, Kurum tarafından avukatlara verilen vekaletnameler, Kurum tarafından satın alınan ve satılan taşınmazlar ile ilgili tüm tapu işlemleri, döner sermaye bedelleri,

Kurum tarafından yapılan bütün işlemler ve bu işlemler için ilgililere verilmesi veya bunlardan alınması gereken yazı ve belgeler ve bunların suretleri, baro vekalet pulu, damga vergisi, harçlar ve 30/6/1934 tarihli ve 2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanuna göre alınan harçlar da dahil olmak üzere her türlü vergi, resim ve harçlar ile Kurumun doğrudan doğruya hizmetlerinden yararlanmadığı her türlü fon ve kuruluşlara katkı paylarından, belediyelerde yürütülecek her türlü hizmet karşılığı alınan ücret ve katılma payından, her türlü dava ve icra işlemlerinde teminat yatırma mükellefiyetinden muaftır. Diğer kanunlarda yer alan bütün muafiyet ve istisnalar saklıdır.

Kurum aleyhine sonuçlanan davalarda yargılama harçları Kuruma yükletilemez.

Kurumun taraf olduğu ve konusu belli bir miktar paranın ödenmesini gerektiren davalarda hükmedilen miktar ile Kurumun taraf olduğu her türlü davalarda Kurum aleyhine hükmedilen vekalet ücreti ve yargılama giderleri, alacaklı veya vekilinin Kuruma ödemeye dayanak makbuz ve belgelerle birlikte yazılı şekilde yapacağı müracaat üzerine bildireceği banka hesap numarasına, müracaat tarihinden itibaren otuz gün içinde yatırılır. Alacaklı veya vekili ilama dayalı alacağının tahsili hususunda Kuruma müracaat ederek bu sürenin dolmasını beklemeksizin Kurum aleyhine cebri icra yollarına başvuramaz. Belirtilen sürede ödeme yapılamaması halinde, söz konusu alacaklar genel hükümler dairesinde tahsil olunabilir. Kesinleşmeksizin hüküm altına alınan miktarların ödenmesini müteakip söz konusu kararın ilgili mercilerce bozulması halinde, ödenen miktarlar ödeme tarihinden itibaren işleyecek kanuni faizi ile birlikte ilgililerden tahsil edilir.”

MADDE 36- 5502 sayılı Kanunun eki (I) sayılı Cetvelin “Yardımcı Hizmet Birimleri” bölümüne “Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığı” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 37- 5502 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 38- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 28 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “55” ibaresi “50” ve sekizinci fıkrasında yer alan “malûl” ibaresi “ağır engelli” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 39- 5510 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Tablonun (10) numaralı sırasında belirtilen sigortalıların, fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacakları dönem içerisinde kalan; yıllık ücretli izin, sıhhi izin, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil günleri ile eğitim ve kurs sürelerinde fiilen çalışma ve söz konusu işlerin risklerine maruz kalma şartı aranmaz.”

MADDE 40- 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Kanunları gereği verilen ücretsiz doğum ya da analık izni süreleri ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalı kadının, üç defaya mahsus olmak üzere doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla borçlanılacak sürelerde hizmet akdine istinaden işyerinde çalışmaması, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılmaması ve çocuğunun yaşaması şartlarıyla talepte bulunulan süreleri,”

MADDE 41- 5510 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin altıncı fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı bursu ile Türkiye'ye gelen yabancı uyruklu öğrencilerin bildirimleri ise bu Başkanlık tarafından yapılır.”

MADDE 42- 5510 sayılı Kanunun 63 üncü maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “iki” ibaresi “üç” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“3713 sayılı Kanuna göre aylık bağlanmış maluller, 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi veya 2330 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (f) bentlerinde sayılanlardan 3713 sayılı Kanun kapsamına giren olaylar sebebiyle aylık bağlananlar ile 3713 sayılı Kanun kapsamına girmese dahi başkasının yardımı ve desteği olmaksızın yaşamak için gereken hareketleri yapamayacak derecede malul olan vazife ve harp malulleri ile bakmakla yükümlü olduğu kişiler bu maddenin birinci fıkrasının (e) bendinin (3) ve (5) numaralı alt bentlerinden muaftır.”

MADDE 43- 5510 sayılı Kanunun 64 üncü maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kurumla sözleşmeli özel sağlık hizmet sunucuları ile Kurumla kısmi branş veya sağlık hizmeti alım sözleşmesi imzalamış olan vakıf üniversitesi sağlık hizmeti sunucuları, Kuruma bildirmiş oldukları hekimlerden sözleşme kapsamı branşlarda fiilen hizmet sunanlar tarafından verilen sağlık hizmetlerini, Kurumca belirlenen istisnalar hariç olmak üzere ve Kurum mevzuatına uygun olarak fatura edebilirler. Aksi takdirde, bu faturalara ait tutarlar Kurumca karşılanmaz.”

MADDE 44- 5510 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“63 üncü maddenin birinci fıkrasının (e) bendi gereğince sağlanan ve bir hastalığın tedavisinin başka tıbbî bir yöntemle mümkün olmaması nedeniyle yapılacak yardımcı üreme yöntemi tedavisi dışındaki, yardımcı üreme yöntemi tedavisinde katılım payı ilk denemede %30, ikinci denemede %25, üçüncü denemede %20 oranında uygulanır.”

MADDE 45- 5510 sayılı Kanunun 72 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilenler hariç olmak üzere 63 üncü maddede belirtilen komisyonlara iştirak edenler ile bilimsel ve akademik nitelikleri dikkate alınarak Kurum tarafından bilimsel nitelikli komisyonlarda veya tıbbi inceleme, tıbbi değerlendirme, tıbbi uygunluk onayı verme gibi iş ve işlemlerle ilgili yürütülen çalışmalarda; üniversitelerden görevlendirilen öğretim üyelerine, kamu ve özel sağlık kurum ve kuruluşlarından görevlendirilen tabip, diş tabibi ve eczacılara (6.500) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere ödeme yapılır. Bu ödemenin usul, esas ve miktarı ile diğer hususlar Kurum ve Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenir.”

MADDE 46- 5510 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin onuncu fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye onbirinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Ancak, 72 nci maddede belirtilen usullere göre bedelleri karşılanacak olan bu kapsamdaki ürünler garanti süresi içerisinde veya aynı amaca yönelik ürün talepleri Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonu tarafından belirlenen bedeller üzerinden Kurum tarafından belirlenen usul ve esaslara göre karşılanır.”

“Kurum, ödeme kapsamındaki sağlık hizmetleri ve/veya ürünleri listelerine girmek, bu listelerde kalmak veya listelerde değişiklik yapmak için başvuruda bulunan ya da Kurumla sözleşme yapmak için başvuran, gerçek veya tüzel kişilerden yıllık ücret ve/veya başvuru ücreti alınması hususunda yetkilidir. Buna ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.

Kurum, sağlık hizmeti sunucuları ve/veya ürün sağlayıcılarından satın alacağı ürün ya da sağlık hizmetleri ile ilgili olarak, ürün ve hizmetin kalitesi, standardı, niteliği veya yeterliliği ile fatura denetimi konusunda kriterler koymaya, alternatif geri ödeme modelleri oluşturmaya ve bu konularda tespitler ve denetimler yapmaya ve/veya yaptırmaya, buna bağlı olarak hizmet alımı yapmaya yetkilidir.”

MADDE 47- 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen sigortalıların sigorta primine esas günlük kazanç üst sınırı 16 yaşından büyük sigortalılara ait günlük kazanç alt sınırının üç katıdır.”

MADDE 48- 5510 sayılı Kanunun 87 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“g) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı tarafından bildirimi yapılan yabancı uyruklu öğrenciler için bu Başkanlık,”

MADDE 49- 5510 sayılı Kanunun 88 inci maddesine yirmibirinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Sigortalılar ile tüzel kişilerin kasıt, kusur, hata veya yanıltıcı beyanından kaynaklanmaması şartıyla, sigortalılarca ödenen prim ve prime ilişkin borcun noksan tahakkuk ettirildiğinin Kurumca sonradan tespit edilmesi halinde tespit edilen fark prime ilişkin borç aslına, tebliğ tarihinden itibaren 89 uncu maddenin ikinci fıkrasına göre gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanır.”

MADDE 50- 5510 sayılı Kanunun 97 nci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “altı ay” ibaresi “oniki ay” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 51- 5510 sayılı Kanunun 103 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Kurum müfettişlerince yapılan inceleme veya soruşturma esnasında, telafisi güç Kurum zararının oluşacağı kanaati olursa, en az üç müfettişten oluşan komisyonun uygun görüşü ve Rehberlik ve Teftiş Başkanının onayıyla altı ayı geçmemek üzere, inceleme veya soruşturma sonuçlanıncaya kadar sağlık hizmet sunucusunun Kurum nezdindeki muaccel veya müeccel alacaklarının ödemesi durdurulabilir. Altı aylık süre içerisinde inceleme veya soruşturma sonuçlanmaz ise durdurma kararı kendiliğinden kalkar ve bu tarihten itibaren muaccel olan alacakları ödenmeye devam olunur. Altı aylık süre sonuna kadar ödemesi durdurulan alacaklar ise inceleme veya soruşturma sonuçlanıncaya kadar ödenmez. Ancak, sağlık hizmet sunucusunun Kurum nezdindeki muaccel olan alacaklarının her biri için, 6183 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde sayılanlar kapsamında, teminat gösterilmesi durumunda durdurma kararı bu kararı uygulayan Kurum ünitesi tarafından kaldırılır ve Kurum nezdindeki alacakları ödenir.

Kurum tarafından sözleşmesi feshedilmiş sağlık hizmet sunucusunun feshinden doğan Kurum alacakları tahsil edilmeden ve fesih süresi tamamlanmadan aynı sağlık hizmet sunucusu ile sözleşme yapılmaz. Ancak, 5237 sayılı Kanunda belirtilen nitelikli dolandırıcılık fiillerinin işlenmesi ile Kurum zararına sebep olunmuş ise aynı sağlık hizmet sunucusu ile hiçbir şekilde sözleşme yapılmaz. Söz konusu sağlık hizmet sunucusunun devri halinde ise, fesih süresinin tamamlanması ve fesihden kaynaklı borçlarının tamamının ödenmiş olması, şirket ortakları ile yöneticilerinin aynı kişiler olmaması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda devir alan ile sözleşme yapılabilir.”

MADDE 52- 5510 sayılı Kanunun geçici 41 inci maddesine üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu madde uyarınca Kurum tarafından satın alınan taşınmazlar, kamu hizmetlerinde kullanılmak veya gerektiğinde Hazineye ait diğer taşınmazlar gibi değerlendirilmek üzere satın alınan bedel üzerinden Hazineye devredilebilir.”

MADDE 53- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 53- 60 ncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortası tescili yapılmış olup da gelir testine hiç başvurmayanlardan bu maddenin yayımını takip eden aybaşından itibaren üç ay içerisinde gelir testine başvuran kişilerin genel sağlık sigortası primleri yapılan gelir testi sonucuna göre tescil başlangıç tarihinden itibaren tahakkuk ettirilir.

Tescil başlangıç tarihinden bu maddenin yayımlandığı ayın sonuna kadar tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan genel sağlık sigortası prim alacaklarının aslı, bu maddenin yayımını takip eden aybaşından itibaren dört ay içerisinde talep edilmesi ve talep tarihini takip eden aydan başlanarak oniki ay içerisinde peşin veya taksitle ödenmesi halinde ilgili dönemler için gecikme cezası ve gecikme zammı alınmaz. İlk taksiti ödeyen kişilerin kalan borçları, süresi geçen ikiden fazla ödenmeyen taksit tutarı bulunmadıkça 67 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen borç olarak değerlendirilmez. Bu madde ile belirlenen süre içerisinde yapılandırılan borcun tamamını ödemeyen kişiler ödediği tutar kadar bu madde hükümlerinden yararlandırılır.

60 ncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında re'sen genel sağlık sigortası tescili yapılmış olanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce gelir testi yaptırmış olmakla birlikte gelir düzeyleri asgari ücretin iki katından daha düşük olarak tespit edilmiş olanların, bu tespit öncesinde genel sağlık sigortası primi ödenmemiş olan süreleri hakkında da gelir testi sonucu bulunan tutarlar esas alınarak birinci fıkra hükümleri uygulanır. Ancak, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar ödemiş oldukları genel sağlık sigortası primi ile gecikme cezası ve gecikme zammı tutarları geri iade edilmez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.

Birinci fıkrada belirtilen üç aylık süreyi üç ay daha uzatmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 54- Mülga 4355 sayılı Ticaret ve Sanayi Odaları, Esnaf Odaları ve Ticaret Borsaları Kanunu, mülga 5373 sayılı Esnaf Dernekleri ve Esnaf Dernekleri Birlikleri Kanunu ve mülga 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkârlar Kanununa göre; esnaf ve sanatkâr siciline veya odasına ya da her ikisine birden kayıtları bulunmakla birlikte üye kayıtlarının mevzuata uygun olarak yapılmadığının tespit edilmesi üzerine, Kuruma kayıt ve tescili yapılmakla birlikte, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılık süreleri geçersiz sayılarak iptal edilen sigortalılardan 22/3/1985 tarihinden sonraki sürelerle ait prim, gecikme zammı ve gecikme cezalarının 31/12/2013 tarihine kadar ödenmiş olması şartıyla 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılıkları başlangıç tarihinden itibaren geçerli sayılır.

4 üncü ve 7 nci maddeleri ile 2926 sayılı Kanunun 2 nci, 5 nci ve 9 uncu maddelerine göre kayıt ve tescili yapılanların, sigortalılık tescil ve sürelerine esas tarımsal faaliyetleri ile ilgili kurum ve kuruluş üye kayıtlarının mevzuata uygun olarak yapılmadığının tespit edilmesi üzerine sigortalılıkları geçersiz sayılarak iptal edilenlerin, tescillerinin yapıldığı tarihten 31/12/2010 tarihine kadar geçen sürelerle ait prim, gecikme zammı ve gecikme cezalarının 31/12/2013 tarihine kadar ödenmiş olması şartıyla, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki sigortalılıkları başlangıç tarihinden itibaren geçerli sayılır. Ancak, tevkifat kesintisine binaen geriye dönük yapılan tescillerden, tevkifatın yapıldığı tarihte ziraat odası kaydı bulunmayan, daha sonra geriye dönük tesis edilen kayıtlar geçerli kabul edilmez.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra birinci ve ikinci fıkralar uyarınca hizmet iptali yapılmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 55- 506 sayılı Kanun ve bu Kanun kapsamından çıkarılan işyerlerine ilişkin olup işyerine ait borcun tamamının ödeme süresi 31/12/2013 veya önceki bir tarihe ilişkin olduğu halde ödenmemiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ve idari para cezası ile özel kanunlardaki hükme istinaden Kurumca 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen eğitime katkı payı, özel işlem vergisi ve damga vergisi borçlarından borç türü bazında borç asılları toplamı yüz Türk Lirasını aşmayan alacakların tahsilinden vazgeçilir.

GEÇİCİ MADDE 56- Geçici 44 üncü veya geçici 51 inci madde kapsamında bulunanlardan öngörülen süre içinde başvuru hakkını kullanmamış olanlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Kuruma başvurmaları hâlinde, geçici 44 üncü madde hükümlerinden yararlandırılır.

Geçici 4 üncü maddenin onyedinci fıkrası uyarınca borçlandırılarak borcun tamamını veya bir kısmını ödeyenlerin ödemiş oldukları tutarların iadesini istemeleri halinde, geçici 44 üncü madde kapsamında hesaplanan emeklilik keseneği ve kurum karşılığı tutarlarının halen çalıştıkları veya kamu görevlisi olarak en son çalışmış oldukları kamu idarelerine bildirilmesini takip eden altı ay içerisinde Kuruma defaten ödenmesi, bu süre içinde ödenmezse gecikme zammı ile birlikte ödenmesi halinde daha önce yatırmış oldukları tutarların kamu idaresince yatırılan kısmı kendilerine faizsiz olarak iade edilir.

Geçici 4 üncü maddenin onyedinci fıkrası, geçici 44 üncü maddesi, geçici 51 inci maddesi ve bu madde kapsamında borçlandırılmak suretiyle hizmet olarak alınan süreler ile söz konusu maddeler kapsamında belirtilen sürelerde diğer sigortalılık statülerine tabi olarak uzun vadeli sigorta kollarına prim ödenen sürelerin tamamı memuriyette geçmiş kabul edilerek kazanılmış hak aylıklarının tespitinde değerlendirilir.

GEÇİCİ MADDE 57- 8 inci maddenin üçüncü fıkrasında ve 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilenler için 9 uncu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen yükümlülükler ile 11 inci maddenin altıncı fıkrasında belirtilen yükümlülüklerden bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren üç ay içerisinde yerine getirilmiş olanlar, kanuni süresinde yerine getirilmiş sayılır ve idari para cezası uygulanmaz. Bu yükümlülükler için daha önce uygulanan idari para cezaları, kesinleşip kesinleşmediğine bakılmaksızın terkin edilir, ancak tahsil edilmiş tutarlar red ve iade veya mahsup edilmez.

5 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamındaki sigortalılar hakkında bu Kanun gereğince verilmesi gereken bildirme ve belgeler, bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren altı ay içerisinde verilmesi halinde kanuni süresinde verilmiş sayılır. Bu yükümlülükler için daha önce uygulanan idari para cezaları, kesinleşip kesinleşmediğine bakılmaksızın terkin edilir, ancak tahsil edilmiş tutarlar red ve iade veya mahsup edilmez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 58- Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığında 18/11/2005 tarihinden 1/10/2008 tarihine kadar 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası kapsamında istihdam edilen geçici personele ödenmiş olan fazla çalışma ücretleri prime esas kazancın hesabında dikkate alınmaz. Bu maddenin uygulamasında 102 nci maddeye göre tahakkuk ettirilip tahsilatı gerçekleştirilen tutarlar iade ve mahsup edilmez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 59- 13/5/2014 tarihinde Manisa İlının Soma İlçesinde meydana gelen maden kazası sonucunda ölen sigortalının; Kuruma olan her türlü borçları terkin edilir ve hak sahiplerine 32 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde öngörülen şartlar aranmaksızın bu Kanun hükümlerine göre aylık bağlanır. Bu Kanunda öngörülen primlerin eksik olan kısmı Maliye Bakanlığınca Kuruma ödenir.

Ölen sigortalının anne ve babasına gelir ve aylık bağlanmasında, 34 üncü maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelirinin asgari ücretin net tutarından daha az olması ve diğer çocuklarından hak kazanılan gelir ve aylıklar hariç olmak üzere gelir ve/veya aylık bağlanmamış olması şartları aranmaz.

3713 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (ç) bendi hükmü bunlar hakkında ayrıca uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığınca müştereken tespit edilir.”

MADDE 54- 30/1/1950 tarihli ve 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 7 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile diğer sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyumsuzluklarda, hizmet akdine tabi çalışmaları nedeniyle zorunlu sigortalılık sürelerinin tespiti talepleri hariç olmak üzere, dava açılmadan önce Sosyal Güvenlik Kurumuna müracaat edilmesi zorunludur. Diğer kanunlarda öngörülen süreler saklı kalmak kaydıyla yapılan müracaata doksan gün içinde Kurumca cevap verilmezse talep reddedilmiş sayılır. Kuruma karşı dava açılabilmesi için, taleplerin reddedilmesi veya reddedilmiş sayılması şarttır. Kuruma başvuruda geçirilecek süre zamanaşımı ve hak düşürücü sürelerin hesaplanmasında dikkate alınmaz.

Hizmet akdine tabi çalışmaları nedeniyle zorunlu sigortalılık sürelerinin tespiti talebi ile işveren aleyhine açılan davalarda, dava Kuruma re'sen ihbar edilir. İhbar üzerine davaya davalı yanında fer'i müdahil olarak katılan Kurum, yanında katıldığı taraf başvurmasa dahi kanun yoluna başvurulabilir. Kurum, yargılama sonucu verilecek kararı kesinleştikten sonra uygulamakla yükümlüdür.”

MADDE 55- 5521 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3- 7 nci maddeye bu Kanunla eklenen dördüncü fıkra hükmü, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış olan davalarda da uygulanır.”

MADDE 56- 17/2/2010 tarihli ve 5952 sayılı Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine “Müsteşarlık Müşavirleri:” ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş ve aynı bentte yer alan “Terörle” ibaresi “Ayrıca; terörle” şeklinde değiştirilmiştir.

“Müsteşarlıkta sayısı beşi geçmemek üzere Müsteşarlık Müşaviri çalıştırılabilir.”

MADDE 57- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

a) 152 nci maddesinin “II- Tazminatlar” kısmının “A) Özel Hizmet Tazminatı” bölümüne aşağıdaki bent eklenmiştir.

“n) Türkiye İş Kurumu iş ve meslek danışmanları için %150 sine,”

b) Eki (II) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin “2. Yargı Kuruluşları, Bağlı ve İlgili Kuruluşlar ile Yüksek Öğretim Kuruluşlarında” bölümüne “Sosyal Güvenlik Kurumu İnşaat ve Emlak Daire Başkanı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Sosyal Güvenlik Kurumu Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanı,” ibaresi ve “5. Yargı Kuruluşları, Bağlı ve İlgili Kuruluşlar ile Yüksek Öğretim Kuruluşlarında” bölümüne “Sosyal Güvenlik İl Müdürü,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Sosyal Güvenlik Kurumu Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkan Yardımcısı,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 58- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (II) sayılı Cetvelin 8 inci sırasına “Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Proje Grup Başkanı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Sosyal Güvenlik Kurumu Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanı,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 59- Ekli (1) ve (2) sayılı listelerde yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Sosyal Güvenlik Kurumu ve Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığına ait bölümlerine eklenmiştir.

MADDE 60- Bu Kanunun;

a) 11 inci maddesi, 12 nci maddesi ile 4734 sayılı Kanuna eklenen ek 8 inci maddenin birinci, ikinci, üçüncü ve beşinci fıkraları dört ay sonra,

b) 12 nci maddesi ile 4734 sayılı Kanuna eklenen ek 8 inci maddenin dördüncü fıkrası 1/1/2015 tarihinde,

c) 53 üncü maddesi ile 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 59 uncu madde 13/5/2014 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

ç) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

MADDE 61 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

E. İşler

Avrupa Birliği Bakanı V.

Ö. Çelik

Çevre ve Şehircilik Bakanı

İ. Güllüce

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı

Ö. Çelik

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

B. Bozdağ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Işık

Dışişleri Bakanı V.

T. Yıldız

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

E. Ala

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Başbakan Yardımcısı

B. Atalay

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

A. İslam

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

N. Zeybekci

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

N. Avcı

Sağlık Bakanı

M. Müezzinoğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı V.

F. Işık

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**İŞ KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI İLE BAZI ALACAKLARIN YENİDEN
YAPILANDIRILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “altı iş günü” ibareleri “otuz iş günü” şeklinde, aynı fıkranın beşinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İtiraz üzerine görülecek olan dava basit yargılama usulüne göre dört ay içinde sonuçlandırılır. Mahkemece verilen kararın temyizi halinde Yargıtay altı ay içinde kesin olarak karar verir. Kamu idarelerince bu raporlara karşı yetkili iş mahkemelerine itiraz edilmesi ve mahkeme kararlarına karşı diğer kanun yollarına başvurulması zorunludur.”

MADDE 2- 4857 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.
“Yer altı işlerinde çalışan işçilerde kıdem şartı aranmaz.”

MADDE 3- 4857 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İşverenler, alt işverene iş vermeleri halinde, bunların işçilerinin ücretlerinin ödenip ödenmediğini işçinin başvurusu üzerine veya aylık olarak resen kontrol etmekle ve varsa ödenmeyen ücretleri hak edişlerinden keserek işçilerin banka hesabına yatırmakla yükümlüdür.”

MADDE 4- 4857 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin sekizinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Bu Kanunun 42 nci ve 43 üncü maddelerinde sayılan haller dışında yer altında maden işlerinde çalışan işçilere fazla çalışma yaptırılamaz.

Yer altında maden işlerinde çalışan işçilere, bu Kanunun 42 nci ve 43 üncü maddelerinde sayılan hallerde haftalık otuz altı saati aşan her bir saat fazla çalışma için verilecek ücret, normal çalışma ücretinin saat başına düşen miktarının yüzde yüzden az olmamak üzere artırılması suretiyle ödenir.”

MADDE 5- 4857 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Yer altı işlerinde çalışan işçilerin yıllık ücretli izin süreleri dörder gün artırılarak uygulanır.”

MADDE 6- 4857 sayılı Kanunun 56 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Alt işveren işçilerinden, alt işvereni değiştigi halde aynı işyerinde çalışmaya devam edenlerin yıllık ücretli izin süresi, aynı işyerinde çalıştıkları süreler dikkate alınarak hesaplanır. Asıl işveren, alt işveren tarafından çalıştırılan işçilerin hak kazandıkları yıllık ücretli izin sürelerinin kullanılıp kullanılmadığını kontrol etmek ve ilgili yıl içerisinde kullanılmasını sağlamakla, alt işveren ise altıncı fıkraya göre tutmak zorunda olduğu izin kayıt belgesinin bir örneğini asıl işverene vermekle yükümlüdür.”

MADDE 7- 4857 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Yer altı maden işlerinde çalışan işçiler için yer altındaki çalışma süresi; haftada en çok otuz altı saat olup günlük altı saatten fazla olamaz. ”

MADDE 8- 4857 sayılı Kanunun 112 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında alt işverenler tarafından çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatları;

a) Alt işverenlerinin değişip değişmediğine bakılmaksızın aralıksız olarak aynı kamu kurum veya kuruluşuna ait işyerlerinde çalışmış olanların bu şekilde çalışmış oldukları sürelerle ilişkin kıdem tazminatına esas hizmet süreleri, aynı kamu kurum veya kuruluşuna ait işyerlerinde geçen toplam çalışma süreleri esas alınarak tespit olunur. Bunlardan son alt işverenleri ile yapılmış olan iş sözleşmeleri mülga 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesine göre kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona ermiş olanların kıdem tazminatları ilgili kamu kurum veya kuruluşları tarafından,

b) Aynı alt işveren tarafından ve aynı iş sözleşmesi çerçevesinde farklı kamu kurum veya kuruluşlarında çalıştırılmış olan işçilerden iş sözleşmeleri mülga 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesine göre kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona ermiş olanlara, 4734 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında farklı kamu kurum ve kuruluşuna ait işyerlerinde geçen hizmet sürelerinin toplamı esas alınarak çalıştırıldığı son kamu kurum veya kuruluşu tarafından,

işçinin banka hesabına yatırılmak suretiyle ödenir.

Alt işveren ile yapmış olduğu iş sözleşmesi sona ermediği gibi, alt işveren tarafından 4734 sayılı Kanun kapsamında bulunan idarelere ait işyerleri dışında bir işyerinde çalıştırılmaya devam olunan ve bu şekilde çalıştırıldığı sırada iş sözleşmesi kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona eren işçinin kıdem tazminatı işçinin yazılı talebi halinde, kıdem tazminatının söz konusu kamu kurum veya kuruluşlarına ait işyerlerinde geçen süreye ilişkin kısmı, kamu kurum veya kuruluşuna ait çalıştığı son işyerindeki ücretinin yılları itibarıyla asgari ücret artış oranları dikkate alınarak güncellenmiş miktarı üzerinden hesaplanmak suretiyle son kamu kurum veya kuruluşu tarafından işçinin banka hesabına yatırılmak suretiyle ödenir. Bu şekilde hesaplanarak ödenen kıdem tazminatı tutarının, iş sözleşmesinin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden aynı süreler dikkate alınarak hesaplanacak kıdem tazminatı tutarından daha düşük olması halinde, işçinin aradaki farkı alt işverenden talep hakkı saklıdır.

Kıdem tazminatı tutarı, 4734 sayılı Kanunun ek 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında belirtilen işyerlerinde kıdem tazminatı ile ilgili açılacak bütçe tertibinden, (b) bendi kapsamında belirtilen işyerlerinde ise hizmet alımı gider kaleminden, ödeneğin yetip yetmediğine bakılmaksızın ödenir.

Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamında değişen alt işverenler yanında çalışan işçilerin bu işyerlerinde geçen hizmet süresinin hesabı, alt işverenden ve alt işveren işçisinden istenecek belgeler ve ödeme süreci ile ilgili diğer usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ve Kamu İhale Kurumunun görüşleri alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 9- 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 9- Bu Kanunun 2 nci maddesinde sayılan 4. Grup madenlerden “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkarılan işyerlerinde, yer altında çalışan işçilere ödenecek ücret miktarı 4857 sayılı Kanunun 39 uncu maddesi uyarınca belirlenen asgari ücretin iki katından az olamaz.”

MADDE 10- 3213 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 21- Bu Kanun kapsamında yer altındaki maden işlerinde faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşlarının yeraltındaki maden işlerine ilişkin bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu kapsamında devam eden sözleşmeleri ile bu Kanunun ek 7 nci maddesi kapsamında devam eden rüdvans sözleşmelerinde, 4857 sayılı Kanunun 41, 53 ve 63 üncü maddelerinde yapılan değişiklikler ile bu Kanunun ek 9 uncu maddesiyle sınırlı olmak kaydıyla meydana gelebilecek maliyet artışlarının fiyat farkı olarak ödenebilmesine ilişkin esas ve usuller Kamu İhale Kurumunun teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir.”

MADDE 11- 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) İdarelerin bu Kanunda tanımlanan hizmetlerden personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında aşağıda belirtilen hususlara uyması zorunludur.

1) İdarelerce kanun, tüzük ve yönetmeliklere göre istihdam edilen personelin yeterli nitelik veya sayıda olmaması halinde personel çalıştırılmasına dayalı yardımcı işlere ilişkin hizmetler için ihaleye çıkılabilir. Bu kapsamda ihaleye çıkılabilecek yardımcı işlere ilişkin hizmet türlerini; idarelerin teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin mevzuatı, yerleşik yargı içtihatları ile 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 2 nci maddesinin yedinci fıkrası dikkate alınmak suretiyle idareler itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte belirlemeye işçi, işveren ve kamu görevlileri konfederasyonları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir.

2) İdarelerin teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin mevzuatı ile 4857 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin yedinci fıkrası esas alınmak suretiyle, idareye ait bir işyerinde yürütülen asıl işin bir bölümünde idarenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde hizmet alımı ihalesine çıkılabilir.

3) Danışmanlık hizmet alım ihalelerinde istihdam edilen personelin yeterli nitelik veya sayıda olmaması şartı aranmaz.”

MADDE 12- 4734 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Uygun görüş alınması ve görevlilerin sorumlulukları

EK MADDE 8- 62 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında personel çalıştırılmasına dayalı hizmetler (danışmanlık hizmet alımları hariç) için ihaleye çıkılmadan önce;

a) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan idareler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşların, Maliye Bakanlığından,

b) 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname uyarınca yayımlanan Genel Yatırım ve Finansman Programı Kararı çerçevesinde, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye tabi Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarının Hazine Müsteşarlığından, 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun çerçevesinde özelleştirme programında bulunanlardan sermayesinin %50’sinden fazlası kamuya ait işletmecî kuruluşların ise Özelleştirme İdaresi Başkanlığından,

uygun görüş alması zorunludur.

Uygun görüş alınmadan bu hizmetler için ihaleye çıkılmaz. 62 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan hizmet alımlarında niteliği gereği sözleşme süresi altı ayı aşmayan işlerde uygun görüş şartı aranmaz.

62 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca yapılan personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihaleleri çerçevesinde çalıştırılan personel, ihale ve sözleşme konusu iş dışında başka bir işte çalıştırılmaz ve görevlendirilemez. Bu kapsamda, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihalesine çıkılmaması gerektiği halde ihaleye çıkılması, uygun görüş alınması gereken hallerde alınmadan ihaleye çıkılması, ihale kapsamında çalıştırılan personelin sözleşme konusu işler dışında çalıştırılması, 4857 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin yedinci fıkrası hükmüne aykırılık teşkil edecek şekilde işlem ve eylemler yapılması nedeniyle idare aleyhine zarar ortaya çıkması halinde, oluşan bu zararlar, bu zarara neden olduğu tespit edilenlere rücu edilmek suretiyle tahsil edilir. Ayrıca, bu kişiler hakkında uygulanacak ceza ve disiplin hükümleri saklı kalmak üzere, bu kişilere her türlü aylık, ödenek, zam, tazminat dahil yapılan bir aylık net ödemelerin beş katı tutarında idari para cezası uygulanır. 4857 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen itiraz veya diğer kanun yollarına başvurmayan kişilere ise her türlü aylık, ödenek, zam, tazminat dahil yapılan bir aylık net ödemelerin iki katı tutarında idari para cezası uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığının görüşü ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 13- 4734 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 16- Türkiye’nin 2015 yılında üstleneceği Yirmiler Grubu (G- 20) Dönem Başkanlığı kapsamında, 2014 ve 2015 yıllarında yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işleri, ceza ve yasaklama hükümleri hariç bu Kanuna ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa tâbi değildir. Bu madde kapsamında yapılacak alımlara ve yapım işlerine ilişkin esas ve usuller ile diğer hususlar, Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Dışişleri Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken hazırlanır ve Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulur.”

MADDE 14- 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 8 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca ihale edilen işlerde, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 2 nci maddesinde tanımlanan asıl işveren-alt işveren ilişkisi çerçevesinde alt işveren tarafından münhasıran bu Kanun kapsamına giren kamu kurum ve kuruluşlarına ait işyerlerinde çalıştırılan işçileri kapsayacak olan toplu iş sözleşmeleri; alt işverenin yetkilendirmesi kaydıyla merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin üyesi bulunduğu kamu işveren sendikalarından birisi tarafından 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu hükümlerine göre yürütülür ve sonuçlandırılır. Toplu iş sözleşmesinin kamu işveren sendikası tarafından bu fıkraya göre sonuçlandırılması halinde, belirlenen ücret ve sosyal haklardan kaynaklanan bedel artışı kadar idarece fiyat farkı ödenir. Kamu işveren sendikası tarafından yürütülmeyen ve sonuçlandırılmayan toplu iş sözleşmeleri için fiyat farkı ödenemez, 4857 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin yedinci fıkrası esas alınarak asıl işveren sıfatından dolayı ücret farkına hükmedilemez ve asıl işveren sıfatıyla sorumluluk yüklenemez. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin esas ve usuller, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 15- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 28 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “finansal kiralama suretiyle temini;” ibaresinden sonra gelmek üzere “afet ve acil durumlar için kurulan lojistik depoların işletilmesiyle ilgili hizmetleri,” ibaresi eklenmiş; “temizlik, yemek, koruma ve güvenlik ile” ibaresi “yemek (beşinci fıkra kapsamındaki yemek hizmetleri hariç) ve” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında olan işlerden sürekli nitelikte olanlara ilişkin hizmet alımlarında, yüklenme süresi üç yıl olup, işin niteliğinden veya süresinden kaynaklanan zorunlu hallerde bu süre gerekçesi gösterilmek şartıyla üst yöneticinin onayıyla kısaltılabilir.”

MADDE 16- 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 2 nci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) Uluslararası denizyolu ve havayolu taşımacılığı yapan araçların seyrüsefer halleri.”

MADDE 17- 6331 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde geçen “işyeri hekimi ve” ibaresinden sonra gelmek üzere “on ve daha fazla çalışanı olan çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde” ibaresi; bendin sonuna “Belirlenen niteliklere ve gerekli belgeye sahip olmayan ancak 10’dan az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyeri işverenleri veya işveren vekili tarafından Bakanlıkça ilân edilen eğitimleri tamamlamak şartıyla işe giriş ve periyodik muayeneler ve tetkikler hariç iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütebilirler.” cümlesi ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Birinci fıkranın (a) bendine göre yapılacak görevlendirme süresinin belirlenmesinde 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ile 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu kapsamındaki öğrenci statüsünde olan çırak ve stajyerler, çalışan sayısının toplamına dâhil edilmez.”

MADDE 18- 6331 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin ikinci fıkrasında geçen “işyerlerinde” ibaresi “işlerde” şeklinde; üçüncü fıkrasının birinci cümlesi ise aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanun kapsamında alınması gereken sağlık raporları işyeri hekiminden alınır. 10’dan az çalışanı bulunan ve az tehlikeli işyerleri için ise kamu hizmet sunucuları veya aile hekimlerinden de alınabilir.”

MADDE 19- 6331 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine aşağıdaki alt bent eklenmiştir.

“(6) 10’dan az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerinde iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin üstlenilmesine ilişkin eğitim programları, eğitimin süresi ve eğiticilerin nitelikleri ile görevlendirmeye ilişkin hususlar.”

MADDE 20- 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 26 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(10) İşveren sendikaları, tüzüklerinde hüküm bulunmak ve şartları genel kurul kararıyla belirlenmek kaydıyla, işçilerin sigorta primlerinin işveren payının ödemelerinde kullanılmak ve nakit mevcudunun yüzde yirmibeşini aşmamak üzere karşılıksız yardıma dayalı dayanışma ve yardım fonu oluşturabilir.”

MADDE 21- 6356 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1 - 41 inci maddenin birinci ve beşinci fıkraları ile 43 üncü maddenin ikinci ve dördüncü fıkralarında yer alan kurulu bulunduğu işkolunda en az yüzde üç üye şartı, Ekonomik ve Sosyal Konseye üye konfederasyonlara bağlı işçi sendikaları için yüzde bir olarak uygulanır.”

MADDE 22- 27/2/2003 tarihli ve 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 6- Türkiye’nin taraf olduğu ikili ya da çok taraflı sözleşmelerde aksi öngörülmedikçe ve 11/4/2014 tarihinden önce süresiz çalışma izni verilmiş olan yabancıların hakları saklı kalmak kaydıyla; 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu uyarınca uzun dönem ikamet iznine sahip olanlar veya Türkiye’de kesintisiz en az sekiz yıl ikamet izni ile kalmış olan veya en az sekiz yıl kanuni çalışması olan yabancılara, süresiz çalışma izni verilebilir.

Süresiz çalışma izni verilen yabancılar, 6458 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinde belirtilen uzun dönem ikamet izninin sağladığı haklardan yararlanırlar.

Süresiz çalışma izni yabancıların veya işverenin talebiyle ya da 6458 sayılı Kanunun 45 inci maddesinde sayılan uzun dönem ikamet izninin iptalini gerektiren hallerde iptal edilir.

Çalışma izni verilen yabancıların Türkiye’ye girişleri, Türkiye’de kalışları ve Türkiye’den çıkışlarına ilişkin kayıtlar İçişleri Bakanlığı tarafından Bakanlığa bildirilir.”

MADDE 23- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 88 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“h) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca süresiz çalışma izni verilenler.”

MADDE 24- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 46 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına “hükümlerine göre sözleşmeli personel statüsünde çalışanlar” ibaresinden sonra gelmek üzere “(18/5/1994 tarihli ve 527 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 31 inci maddesi kapsamında yer alan sözleşmeli personel dahil)” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 25- 4447 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“4857 sayılı Kanunun 21 inci maddesi gereği işe iade davası nedeniyle yatırılan primlerin son günün esas alınarak işsizlik ödeneği hak sahipliği belirlenir ve işsiz geçen dönem için ödeme yapılır.”

MADDE 26- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendindeki “Külçe altın, külçe gümüş, kıymetli taşlar (elmas, pırlanta, yakut, zümrüt, topaz, safir, zebercet, inci, kübik virconia)” ibaresi “Külçe altın ve külçe gümüş teslimleri ile kıymetli taşların (elmas, pırlanta, yakut, zümrüt, topaz, safir, zebercet, inci) 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre Türkiye’de kurulu borsalarda işlem görmek üzere ithali, borsaya teslimi ve borsa üyeleri arasında el değiştirmesi,” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 27- 3065 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 33- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 41 inci maddesi kapsamında taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumuna devir ve teslimi ile bu taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) devir ve teslimi 31/12/2023 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu kapsamda vergiden istisna edilen işlemler bakımından 30 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanmaz. Maliye Bakanlığı, istisnaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 28- 8/5/1985 tarihli ve 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 1- Türk vatandaşları ile doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenlerin on sekiz yaşını doldurduktan sonra Türk vatandaşı olarak yurt dışında geçen ve belgelendirilen sigortalılık süreleri ve bu süreleri arasında veya sonunda her birinde bir yıla kadar olan işsizlik süreleri ile yurt dışında ev kadını olarak geçen süreleri, bu Kanunda belirtilen sosyal güvenlik kuruluşlarına prim ödenmemiş olması ve istekleri halinde, bu Kanun hükümlerine göre sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirilir.”

MADDE 29- 3201 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Sosyal güvenlik sözleşmeleri” ibaresi “Uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 30- 3201 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin beşinci fıkrasına aşağıdaki cümle ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Ancak, uluslararası sosyal güvenlik sözleşmelerinde Türk sigortasına girişinden önce akit ülke sigortasına girdiği tarihin Türk sigortasına girdiği tarih olarak kabul edileceğine ilişkin özel hüküm bulunan ülkelerdeki sigortalılık sürelerini borçlananların akit ülkede ilk defa çalışmaya başladıkları tarih ilk işe giriş tarihi olarak kabul edilir.

Yurt dışında geçen sürelerin tamamı veya istenildiği kadarı borçlanılabilir. Başvuru sahiplerinin kısmi borçlanma taleplerine istinaden yapılacak borçlanma süresinin tespitinde ibraz edecekleri belgelerde kayıtlı bulunan tarihler arasındaki son tarihten geriye doğru olmak üzere gün sayıları esas alınır.”

MADDE 31- 3201 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Sosyal güvenlik sözleşmeleri” ibaresi “Uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 32- 3201 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesinin birinci fıkrasına “aylık” ibaresinden önce gelmek üzere “ilgili sosyal güvenlik kanunlarına göre” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 33- 3201 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Davalardan vazgeçenlerin işlemleri

GEÇİCİ MADDE 8- 1 inci madde ile 5 inci maddenin beşinci fıkrasında bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan değişiklikler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Kurum aleyhine, bu Kanunun, bu maddenin yürürlük tarihinden önceki 1 inci maddesi ile 5 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca açılmış ve henüz sonuçlanmamış davalardan feragat edenler hakkında da uygulanır. Davadan feragat edilmesi halinde davacı aleyhine yargılama giderlerine hükmedilmez.”

MADDE 34- 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendine “Sosyal güvenlik alanında,” ibaresinden sonra gelmek üzere “eğitim, araştırma ve danışmanlık faaliyetleri yapmak ve yaptırmak,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 35- 5502 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“ç) Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığı.”

MADDE 36- 5502 sayılı Kanuna 25/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 25/B maddesi eklenmiştir.

“Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığı

MADDE 25/B- Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Sosyal güvenliğe ve sağlık sigortasına ilişkin alanlarda ulusal ve uluslararası düzeyde araştırma, eğitim, inceleme, yayın ve danışmanlık faaliyetleri yapmak ve yaptırmak.

b) Kurumsal kapasitenin artırılmasına yönelik hizmet içi eğitim programını hazırlamak ve görevde yükselme sınavlarında başarılı olan personeli özel eğitim programı hazırlayarak eğitmek.

c) Kurum personelinin eğitim planını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek.

ç) Sosyal güvenlik ekonomisi ve finansmanı alanında gelişmeleri takip etmek.

d) Sosyal güvenlik mevzuatına ilişkin sertifika programları hazırlamak.

e) Üniversite ve araştırma enstitüleri ile işbirliği yaparak veya hizmet satın alınması suretiyle eğitim programları, araştırma, geliştirme çalışmaları yapmak veya yaptırmak.

f) Kamu kurum ve kuruluşlarına, tüzel kişi ve kurumlara sosyal güvenlik konularında eğitim vermek, seminer ve konferans düzenlemek.

g) İkili sosyal güvenlik sözleşmesi bulunan ülkelerdeki dış temsilcilikler ve ilgili kurum ve kuruluşlarla eğitim, seminer, staj ve personel değişimi çalışmalarını yürütmek.

ğ) Başkan tarafından verilecek benzer nitelikteki diğer görevleri yapmak.”

MADDE 37- 5502 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin mülga ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü bünyesinde çalıştırılmak ve yirmi kişiyi geçmemek üzere sözleşmeli olarak uzman personel istihdam edilebilir. Bu kapsamda sözleşmeli olarak istihdam edilecek personel, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır. Bu şekilde çalıştırılacak olanlardan Kurumca belirlenecek en fazla on kişiye ödenecek ücret, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenlerin sözleşme ücreti tavanının dört katını, geri kalanlar için ise üç katını geçemez ve bunlara bu fıkarda belirtilen ücret dışında herhangi bir ödeme yapılamaz. Bu kapsamda istihdam edilecek personel Kurum tarafından yürütülen özel bilgi ve ihtisas gerektiren projeler kapsamında görevlendirilir ve bu şekilde sözleşmeli personel istihdam edilen projelerin süresi en fazla üç yıldır. Bu kapsamda çalıştırılan bir kişi aralıksız olarak en fazla bir proje süresince görevlendirilebilir ve farklı projelerde de olsa üç yıldan daha uzun süre istihdam edilemez. Bu suretle çalıştırılacakların nitelikleri, alınma usulü, sözleşme usul ve esasları, bunlara ödenecek ücret ile diğer hususlar Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 38- 5502 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasına “diğer Daire Başkanı” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanı ve Yardımcısı” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 39- 5502 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya (g) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut bent teselsül ettirilmiştir.

“d) Kurumca hazırlanan her türlü standart form, manyetik, elektronik veya akıllı kart satışından elde edilecek gelirler ile her türlü data hattı, internet kullanımı ve benzeri kira gelirleri, Kurumun ödeme kapsamındaki listelere girmek veya bu listelerde kalmak veya değişiklik yapmak için yapılan başvurulardan ve sözleşmelerden elde edilen gelirler.”

“h) Eğitim ve danışmanlık hizmetlerinden elde edilen gelirler.”

MADDE 40- 5502 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin başlığı “Kurumun taşınmaz edinimi, taşınır ve taşınmaz mal varlıkları ile gayrimaddi haklarının hukuki durumu” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kurum, işverenlerin, sigortalıların, genel sağlık sigortalılarının, emeklilerin, bunların hak sahipleri ile dul ve yetimlerinin ve kurumdan aylık alan diğer kişilerin bireysel veri ve hakları, bireysel veri ve haklarından oluşan toplu veri ve hakları ile işletmelerin ticari sırları hariç olmak üzere, sahip olduğu gayri maddi haklarını Yönetim Kurulunun onayı ile satabilir.”

MADDE 41- 5502 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Muafiyetler

MADDE 36- Kurum, bu Kanun kapsamındaki faaliyetleri dolayısıyla yapılan işlemler yönünden ilgili kanunlarında yer almamış olsa dahi 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa göre alınan harçlardan, elektrik ve havagazı tüketim vergisi ve yangın sigortası vergisi hariç olmak üzere 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereğince alınan vergi, harç, katılma payı ile tasdik ücretlerinden, düzenleyeceği kağıtlar nedeniyle damga vergisinden, sahip olduğu taşınmazlar dolayısıyla emlak vergisinden, satın alınan ve satılan taşınmazlar ile ilgili olarak tapu ve kadastro döner sermaye bedellerinden ve her türlü dava ve icra işlemlerinde teminat yatırma mükellefiyetinden muafır.

Kurumun taraf olduğu her türlü davalarda, Kurum aleyhine hükmedilen asıl alacak ile vekalet ücreti ve yargılama giderleri, alacaklı veya vekilinin Kuruma ödemeye dayanak makbuz ve belgelerle birlikte yazılı şekilde yapacağı müracaat üzerine bildireceği banka hesap numarasına, müracaat tarihinden itibaren otuz gün içinde ödenir. Bu süre geçmeden Kurum aleyhine cebri icra yollarına başvurulamaz. Belirtilen sürede ödeme yapılamaması halinde, söz konusu alacaklar genel hükümler dairesinde tahsil olunur. Mahkeme kararlarında yer alan miktarların kararın kesinleşmesinden önce ödenmesi halinde, söz konusu kararların ilgili mercilerce bozulmasını müteakip ödenen miktarlar, ödeme tarihinden itibaren işleyecek kanuni faizi ile birlikte ilgililerden tahsil edilir.

Kurumu vekil sıfatıyla temsile yetkili olan I. hukuk müşaviri, hukuk müşaviri ve kadrolu avukatlarının bir listesi Kurumca yazılı olarak veya Adalet Bakanlığınca belirlenen esaslar dairesinde elektronik ortamda ilgili Cumhuriyet başsavcılığına, bölge idare mahkemesi başkanlıklarına, askeri savcılıklara ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Başkanlığına verilir. Bu listeler, Cumhuriyet başsavcılığı tarafından adli yargı çevresinde, bölge idare mahkemesi başkanlığınca idari yargı çevresinde bulunan mahkemelere gönderilir. Yüksek mahkemeler ve bölge adliye mahkemesindeki duruşmalarda temsil yetkisini kullanacakların isimleri ilgili mahkemelerin başsavcılıklarına veya başkanlıklarına bildirilir. Listede isimleri yer alanlar Baroya kayıt ve vekaletname ibrazı gerekmeksizin Kurum vekili sıfatıyla her türlü dava ve icra işlemlerini takip edebilirler. Vekil sıfatıyla temsil yetkisi sona erenlerin isimleri anılan mercilere aynı usulle derhal bildirilir.”

MADDE 42- 5502 sayılı Kanunun eki (I) sayılı Cetvelin “Yardımcı Hizmet Birimleri” bölümüne “Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığı” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 43- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan “(ücretle ve sürekli olarak çalışanlar hariç)” ibaresi “(Kanunun ek 9 uncu maddesi kapsamında sigortalı olanlar ile ücretle aynı kişi yanında ay içerisinde 10 gün ve daha fazla süreyle çalışanlar hariç)” şeklinde, (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) Uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri hükümleri saklı kalmak kaydıyla; yabancı bir ülkede kurulu herhangi bir kuruluş tarafından ve o kuruluş adına ve hesabına Türkiye’ye üç ayı geçmemek üzere bir iş için gönderilen ve yabancı ülkede sosyal sigortaya tâbi olduğunu belgeleyen kişiler ile Türkiye’de kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, yurt dışında ikamet eden ve o ülke sosyal güvenlik mevzuatına tâbi olanlar,”

MADDE 44- 5510 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “55” ibaresi “50” ve sekizinci fıkrasında yer alan “malûl” ibaresi “ağır engelli” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 45- 5510 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Tablonun (10) numaralı sırasında belirtilen sigortalıların, fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacakları dönem içerisinde kalan; yıllık ücretli izin, sıhhi izin, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil günleri ile eğitim, kurs, iş öncesi ve sonrası hazırlık sürelerinde fiilen çalışma ve söz konusu işlerin risklerine maruz kalma şartı aranmaz.”

MADDE 46- 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Kanunları gereği verilen ücretsiz doğum ya da analık izni süreleri ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalı kadının, üç defaya mahsus olmak üzere doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla borçlanılacak sürelerde uzun vadeli sigorta kolları açısından sigortalı sayılmaması ve çocuğunun yaşaması şartlarıyla talepte bulunulan süreleri,”

MADDE 47- 5510 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin altıncı fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kurulu kararı ile burslandırılan uluslararası öğrencilerin bildirimleri ise, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı veya Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kurulu tarafından görevlendirilen kurum tarafından yapılır.”

MADDE 48- 5510 sayılı Kanunun 63 üncü maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “iki” ibaresi “üç” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Harp malullüğü kapsamında aylık almakta olan harp malullerinin kendileri ve bunların eşleri, 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna veya 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlara göre malullük aylığı almakta olan vazife malullerinin kendileri ile bunların eşleri, bu Kanunun 47 ncı maddesi ile 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi ve mülga 45 inci maddesi kapsamında vazife malulü olarak aylık almakta olan vazife malullerinden ise başkasının yardımı ve desteği olmaksızın yaşamak için gereken hareketleri yapamayacak derecede malul olanların kendileri ile bunların eşleri, birinci fıkranın (e) bendinin (3) ve (5) numaralı alt bentlerinden muaf tutulur.”

MADDE 49- 5510 sayılı Kanunun 64 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin başına “Geleneksel, tamamlayıcı, alternatif tıp uygulamaları ve” ibaresi ile birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kurumla sözleşmeli özel sağlık hizmet sunucuları ile Kurumla kısmi branş veya sağlık hizmeti alım sözleşmesi imzalamış olan vakıf üniversitesi sağlık hizmeti sunucuları, Kuruma bildirmiş oldukları hekimlerden sözleşme kapsamı branşlarda fiilen hizmet sunanlar tarafından verilen sağlık hizmetlerini, Kurumca belirlenen istisnalar hariç olmak üzere ve Kurum mevzuatına uygun olarak fatura edebilirler. Aksi takdirde, bu faturalara ait tutarlar Kurumca karşılanmaz.”

MADDE 50- 5510 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“63 üncü maddenin birinci fıkrasının (e) bendi gereğince sağlanan ve bir hastalığın tedavisinin başka tıbbi bir yöntemle mümkün olmaması nedeniyle yapılacak yardımcı üreme yöntemi tedavisi dışındaki, yardımcı üreme yöntemi tedavisinde katılım payı ilk denemede %30, ikinci denemede %25, üçüncü denemede %20 oranında uygulanır. Ancak katılım payında dördüncü fıkra gereği uygulanan üst limit dikkate alınmaz.”

MADDE 51- 5510 sayılı Kanunun 72 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilenler hariç olmak üzere 63 üncü maddede belirtilen komisyonlara iştirak edenler ile bilimsel ve akademik nitelikleri dikkate alınarak Kurum tarafından bilimsel nitelikli komisyonlarda veya tıbbi inceleme, tıbbi değerlendirme, tıbbi uygunluk onayı verme gibi iş ve işlemlerle ilgili yürütülen çalışmalarda; üniversitelerden görevlendirilen öğretim üyelerine, kamu ve özel sağlık kurum ve kuruluşlarından görevlendirilen tabip, diş tabibi ve eczacılara (6.500) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere ödeme yapılır. Bu ödemenin usul, esas ve miktarı ile diğer hususlar Kurum ve Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenir.”

MADDE 52- 5510 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin onuncu fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye on birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Ancak, 72 nci maddede belirtilen usullere göre bedelleri karşılanacak olan bu kapsamdaki ürünler, garanti süresi kapsamında veya aynı amaca yönelik ürün talepleri Kurum tarafından yayınlanan ürün listelerinden, yine Kurum tarafından belirlenen usul ve esaslara göre karşılanır.”

“Kurum, fatura denetimi konusunda kriterler koymaya, alternatif geri ödeme modelleri oluşturmaya ve bu konularda tespitler ve denetimler yapmaya ve/veya yaptırmaya, buna bağlı olarak hizmet alımı yapmaya yetkilidir.

Kurum, gerçek veya tüzel kişilerden; ödeme kapsamındaki sağlık hizmetleri ve/veya ürün listelerine girmek için yapılan başvurulardan asgari ücretin yirmi katını geçmemek üzere başvuru ücreti, ilaç hariç olmak üzere diğer tıbbi malzeme ve ürünlerden listelerde kalmak için asgari ücretin üç katını geçmemek üzere yıllık aidat, fiyat düşüş talepleri hariç olmak üzere listelerdeki değişiklik taleplerinden her bir işlem için asgari ücret tutarını geçmemek üzere işlem ücreti, kamu kurumu niteliğinde tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşları ile yapılan protokollere dayalı sözleşmeler hariç olmak üzere sözleşme imzalamak için asgari ücretin on katını geçmemek üzere sözleşme ücreti alabilir, bu ücretleri imal ve ithal ürün gruplarına göre farklılaştırabilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.”

MADDE 53- 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen sigortalıların sigorta primine esas günlük kazanç üst sınırı 16 yaşından büyük sigortalılara ait günlük kazanç alt sınırının üç katıdır.”

MADDE 54- 5510 sayılı Kanunun 87 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“g) Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kurulu kararı ile burslandırılan uluslararası öğrenciler için bursluluk statüleri devam ettiği süre boyunca Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı veya Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kurulu tarafından görevlendirilen kurum,”

MADDE 55- 5510 sayılı Kanunun 88 inci maddesine yirmi birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Sigortalılar ile tüzel kişilerin kasıt, kusur, hata veya yanıltıcı beyanından kaynaklanmaması şartıyla, sigortalılarca ödenen prim ve prime ilişkin borcun noksan tahakkuk ettirildiğinin Kurumca sonradan tespit edilmesi halinde tespit edilen fark prime ilişkin borç aslına, tebliğ tarihinden itibaren 89 uncu maddenin ikinci fıkrasına göre gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanır.”

MADDE 56- 5510 sayılı Kanunun 97 nci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “altı ay” ibaresi “oniki ay” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 57- 5510 sayılı Kanunun 103 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Kurum müfettişlerince yapılan inceleme veya soruşturma esnasında, Kurum alacağı tahsilinin riske gireceği öngörülmesi halinde, en az üç müfettişten oluşan komisyonun uygun görüşü ve Rehberlik ve Teftiş Başkanının onayıyla altı ayı geçmemek üzere, inceleme veya soruşturma sonuçlanıncaya kadar sağlık hizmet sunucusunun Kurum nezdindeki muaccel veya müeccel alacaklarının ödemesi, tahsili riske gireceği öngörülen alacakla orantılı olarak durdurulabilir. Altı aylık süre içerisinde inceleme veya soruşturma sonuçlanmaz ise durdurma kararı kendiliğinden kalkar ve bu tarihten itibaren muaccel olan alacakları ödenmeye devam olunur. Altı aylık süre sonuna kadar ödemesi durdurulan alacaklar ise inceleme veya soruşturma sonuçlanıncaya kadar ödenmez. Ancak, sağlık hizmet sunucusunun Kurum nezdindeki muaccel olan alacaklarının her biri için, 6183 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının 2 nci ve 3 üncü bentlerinde sayılanlar kapsamında, teminat verilmesi halinde durdurma kararı bu kararı uygulayan Kurum üitesi tarafından kaldırılır ve Kurum nezdindeki alacakları ödenir.

Kurum tarafından sözleşmesi feshedilmiş sağlık hizmet sunucusunun fesihden doğan Kurum alacakları tahsil edilmeden ve fesih süresi tamamlanmadan aynı sağlık hizmet sunucusu ile sözleşme yapılmaz. Ancak, 5237 sayılı Kanunda belirtilen nitelikli dolandırıcılık fiillerinin işlenmesi sonucunda Kurum zararına sebep olunmuş ise aynı sağlık hizmet sunucusu ve hekimler ile hiçbir şekilde sözleşme yapılmaz.

5237 sayılı Kanunda belirtilen nitelikli dolandırıcılık fiillerini işleyen sağlık hizmet sunucusu ve ilgili hekimler hakkında ruhsat iptali de dahil olmak üzere gerekli tüm iş ve işlemler için keyfiyet Sağlık Bakanlığına bildirilir.”

MADDE 58- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Ev hizmetlerinde çalışanların sigortalılığı

EK MADDE 9- Ev hizmetlerinde bir veya birden fazla gerçek kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içerisinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 gün ve daha fazla olan sigortalılar hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara ilişkin hükümler uygulanır. Bunların bildirimi, işverenler tarafından örneği Kurumca hazırlanan belgeyle en geç çalışmanın geçtiği ayın sonuna kadar yapılır. Süresinde yapılmayan bildirim için işverene 102 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendi hükmü uygulanır.

Ev hizmetlerinde bir veya birden fazla gerçek kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içerisinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 günden az olanlar için ise, çalıştırıldıkları süreyle orantılı olarak çalıştıranlarca 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının % 2’si oranında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası primi ödenir. Bu şekilde çalışanların sigortalılık tescili, çalışan ve çalıştıran imzalarını da ihtiva eden ve en geç çalışmanın geçtiği ayın sonuna kadar Kuruma verilmesi gereken örneği Kurumca hazırlanacak belgenin Kuruma verilmesi ile sağlanır. Sigortalılık başlangıcında bu belge üzerinde çalışma başlangıcına dair kayıtlı en eski tarih esas alınır. Bunlar hakkında hastalık sigortası hükümleri uygulanmaz. Bu fıkra kapsamına girenler, adlarına ödenen priminin ait olduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar aynı kazancın otuz katının % 32,5 oranında prim ödeyebilir. Bunun % 20’si malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları, % 12,5’i genel sağlık sigortası primidir. Bu süre içinde ödenmeyen primin ödenme hakkı düşer. Ödenen primler 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık sayılır.

İkinci fıkra kapsamındakileri çalıştıranlar bu Kanun uygulamasında işveren sayılmaz. Sigortalının iş kazası ve meslek hastalığı sigorta kollarından sağlanan yardımlardan yararlanabilmesi için iş kazasının olduğu tarihten en az on gün önce tescil edilmiş olması ve sigortalılığının sona ermemiş olması, bu Kanuna göre iş kazası veya meslek hastalığından dolayı geçici iş göremezlik ödeneği ödenmesi veya sürekli iş göremezlik geliri ya da malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından aylık bağlanabilmesi için prim ve prime ilişkin her türlü borçlarının ödenmiş olması şarttır. Bu sigortalılar ile ilgili iş kazası ve meslek hastalığı olaylarında Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrası hükümleri uygulanmaz.

Bu maddenin ikinci fıkrasındaki sigortalılar hakkında Kanunun 67 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri hükümleri uygulanır.

Bu madde kapsamındaki sigortalılarla ilgili olarak prim oranları ve uygulanacak sigorta kolları hariç olmak üzere, Kanundaki işveren yükümlülüklerini yeniden belirlemeye, Kuruma verilmesi gereken bildirge ve belgeleri birleştirmeye, yapılacak bildirimlerin ve primlerin ödenmesine ilişkin usul ve esasları tespiti Kurum yetkilidir.

Bu madde kapsamındaki sigortalılarla ilgili olarak bu maddede aksine hüküm bulunmaması kaydıyla bu Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

MADDE 59- 5510 sayılı Kanunun geçici 41 inci maddesine üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu madde uyarınca Kurum tarafından satın alınan taşınmazlardan, alınış tarihi itibarıyla iki yıl içinde satışı yapılamayanlar, satın alınan bedele geçen sürede yeniden değerlendirme oranı kadar artış yapılmak suretiyle kamu hizmetlerinde kullanılmak veya gerektiğinde Hazineye ait diğer taşınmazlar gibi değerlendirilmek üzere Hazineye devredilebilir.”

MADDE 60- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 53- 60 ncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortası tescili yapılmış olup da gelir testine hiç başvurmamayanlardan bu maddenin yayımını takip eden aybaşından itibaren altı ay içerisinde gelir testine başvuran kişilerin genel sağlık sigortası primleri yapılan gelir testi sonucuna göre tescil başlangıç tarihinden itibaren tahakkuk ettirilir.

60 ncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında re’sen genel sağlık sigortası tescili yapılmış olanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce gelir testi yaptırmış olmakla birlikte gelir düzeyleri asgari ücretin iki katından daha düşük olarak tespit edilmiş olanların, bu tespit öncesinde genel sağlık sigortası primi ödenmemiş olan süreleri hakkında da gelir testi sonucu bulunan tutarlar esas alınarak birinci fıkra hükümleri uygulanır. Ancak, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar ödemiş oldukları genel sağlık sigortası primi ile gecikme cezası ve gecikme zammı tutarları geri iade edilmez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.

Birinci fıkra da belirtilen altı aylık süreyi altı ay daha uzatmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

MADDE 61- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 54- Mülga 4355 sayılı Ticaret ve Sanayi Odaları, Esnaf Odaları ve Ticaret Borsaları Kanunu, mülga 5373 sayılı Esnaf Dernekleri ve Esnaf Dernekleri Birlikleri Kanunu ve mülga 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkarlar Kanununa göre; esnaf ve sanatkar siciline veya odasına ya da her ikisine birden kayıtları bulunmakla birlikte üye kayıtlarının mevzuata uygun olarak yapılmadığının tespit edilmesi üzerine, Kuruma kayıt ve tescili yapılmakla birlikte, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılık süreleri geçersiz sayılarak iptal edilen sigortalılardan 22/3/1985 tarihinden sonraki sürelerle ait prim, gecikme zammı ve gecikme cezalarının 31/12/2013 tarihine kadar ödenmiş olması şartıyla 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılıkları başlangıç tarihinden itibaren geçerli sayılır.

4 üncü ve 7 nci maddeleri ile 2926 sayılı Kanunun 2 nci, 5 nci ve 9 uncu maddelerine göre kayıt ve tescili yapılanların, sigortalılık tescil ve sürelerine esas tarımsal faaliyetleri ile ilgili kurum ve kuruluş üye kayıtlarının mevzuata uygun olarak yapılmadığının tespit edilmesi üzerine sigortalılıkları geçersiz sayılarak iptal edilenlerin, tescillerinin yapıldığı tarihten 31/12/2010 tarihine kadar geçen sürelerle ait prim, gecikme zammı ve gecikme cezalarının 31/12/2013 tarihine kadar ödenmiş olması şartıyla, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı altı bendi kapsamındaki sigortalılıkları başlangıç tarihinden itibaren geçerli sayılır. Ancak, tevkifat kesintisine binaen geriye dönük yapılan tescillerden, tevkifatın yapıldığı tarihte ziraat odası kaydı bulunmayan, daha sonra geriye dönük tesis edilen kayıtlar geçerli kabul edilmez.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra birinci ve ikinci fıkralar uyarınca hizmet iptali yapılmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

MADDE 62- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 55- 506 sayılı Kanun ve bu Kanun kapsamından çıkarılan işyerlerine ilişkin olup işyerine ait borcun tamamının ödeme süresi 31/12/2013 veya önceki bir tarihe ilişkin olduğu halde ödenmemiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ve idari para cezası ile özel kanunlardaki hükme istinaden Kurumca 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen eğitime katkı payı, özel işlem vergisi ve damga vergisi borçlarından borç türü bazında borç asılları toplamı yüz Türk Lirasını aşmayan aslı alacakların ve tutarına bakılmaksızın bu asıllara bağlı gecikme cezası, gecikme zammı gibi fer’i alacakların tahsilinden vazgeçilir.

MADDE 63- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 56- Geçici 44 üncü veya geçici 51 inci madde kapsamında bulunanlardan öngörülen süre içinde başvuru hakkını kullanmamış olanlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Kuruma başvurmaları hâlinde, geçici 44 üncü madde hükümlerinden yararlandırılır.

Geçici 4 üncü maddenin onyedinci fıkrası uyarınca borçlandırılarak borcun tamamını veya bir kısmını ödeyenlerin ödemiş oldukları tutarların iadesini istemeleri halinde, geçici 44 üncü madde kapsamında hesaplanan emeklilik keseneği ve kurum karşılığı tutarlarının halen çalıştıkları veya kamu görevlisi olarak en son çalışmış oldukları kamu idarelerine bildirilmesini takip eden altı ay içerisinde Kuruma defaten ödenmesi, bu süre içinde ödenmezse gecikme zammı ile birlikte ödenmesi halinde daha önce yatırmış oldukları tutarların kamu idaresince yatırılan kısmı kendilerine faizsiz olarak iade edilir.

Geçici 4 üncü maddenin onyedinci fıkrası, geçici 44 üncü maddesi, geçici 51 inci maddesi ve bu madde kapsamında borçlandırılmak suretiyle hizmet olarak alınan süreler ile söz konusu maddeler kapsamında belirtilen sürelerde diğer sigortalılık statülerine tabi olarak uzun vadeli sigorta kollarına prim ödenen sürelerin tamamı memuriyette geçmiş kabul edilerek kazanılmış hak aylıklarının tespitinde değerlendirilir.

MADDE 64- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 57- 8 inci maddenin üçüncü fıkrasında ve 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilenler için 9 uncu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen yükümlülükler ile 11 inci maddenin üçüncü ve altıncı fıkrasında belirtilen yükümlülüklerden bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren üç ay içerisinde yerine getirilmiş olanlar, kanuni süresinde yerine getirilmiş sayılır ve idari para cezası uygulanmaz. Bu yükümlülükler için daha önce uygulanan idari para cezaları, kesinleşip kesinleşmediğine bakılmaksızın terkin edilir, ancak tahsil edilmiş tutarlar red ve iade veya mahsup edilmez.

5 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamındaki sigortalılar hakkında bu Kanun gereğince verilmesi gereken bildirge ve belgeler, bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren altı ay içerisinde verilmesi halinde kanuni süresinde verilmiş sayılır. Bu yükümlülükler için daha önce uygulanan idari para cezaları, kesinleşip kesinleşmediğine bakılmaksızın terkin edilir, ancak tahsil edilmiş tutarlar red ve iade veya mahsup edilmez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

MADDE 65- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 58- Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığında 18/11/2005 tarihinden 1/10/2008 tarihine kadar 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası kapsamında istihdam edilen geçici personele ödenmiş olan fazla çalışma ücretleri prime esas kazancın hesabında dikkate alınmaz. Bu maddenin uygulamasında 102 nci maddeye göre tahakkuk ettirilip tahsilatı gerçekleştirilen tutarlar iade ve mahsup edilmez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

MADDE 66- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 59- 13/5/2014 tarihinde Manisa İlının Soma İlçesinde meydana gelen maden kazası sonucunda ölen sigortalının; Kuruma olan her türlü borçları terkin edilir ve hak sahiplerine 32 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde öngörülen şartlar aranmaksızın bu Kanun hükümlerine göre aylık bağlanır. Bu Kanunda öngörülen primlerin eksik olan kısmı Maliye Bakanlığınca Kuruma ödenir.

Ölen sigortalının anne ve babasına gelir ve aylık bağlanmasında, 34 üncü maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelirinin asgari ücretin net tutarından daha az olması ve diğer çocuklarından hak kazanılan gelir ve aylıklar hariç olmak üzere gelir ve/veya aylık bağlanmamış olması şartları aranmaz.

Birinci fıkra da belirtilen nedenlerden dolayı ölen sigortalının eş ve çocuklarından birisi, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden birisi olmak üzere toplam bir kişi hakkında 3713 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesindeki istihdama ilişkin hükümler ayrıca uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığınca müştereken tespit edilir.”

MADDE 67- 30/1/1950 tarihli ve 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 7 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile diğer sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyumsuzluklarda, hizmet akdine tabi çalışmaları nedeniyle zorunlu sigortalılık sürelerinin tespiti talepleri hariç olmak üzere, dava açılmadan önce Sosyal Güvenlik Kurumuna müracaat edilmesi zorunludur. Diğer kanunlarda öngörülen süreler saklı kalmak kaydıyla yapılan müracaata altmış gün içinde Kurumca cevap verilmezse talep reddedilmiş sayılır. Kuruma karşı dava açılabilmesi için, taleplerin reddedilmesi veya reddedilmiş sayılması şarttır. Kuruma başvuruda geçirilecek süre zamanasımı ve hak düşürücü sürelerin hesaplanmasında dikkate alınmaz.

Hizmet akdine tabi çalışmaları nedeniyle zorunlu sigortalılık sürelerinin tespiti talebi ile işveren aleyhine açılan davalarda, dava Kuruma re’sen ihbar edilir. İhbar üzerine davaya davalı yanında fer’i müdahil olarak katılan Kurum, yanında katıldığı taraf başvurmasa dahi kanun yoluna başvurabilir. Kurum, yargılama sonucu verilecek kararı kesinleştikten sonra uygulamakla yükümlüdür.”

MADDE 68- 17/2/2010 tarihli ve 5952 sayılı Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine “Müsteşarlık Müşavirleri.” ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş ve aynı bentte yer alan “Terörle” ibaresi “Ayrıca; terörle” şeklinde değiştirilmiştir.

“Müsteşarlıkta sayısı beşi geçmemek üzere Müsteşarlık Müşaviri çalıştırılabilir.”

MADDE 69- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 57 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Adaylık süresi içinde aylıktan kesme veya kademe ilerlemesinin durdurulması cezası almış olanların disiplin amirlerinin teklifi ve atamaya yetkili amirin onayı ile ilişkileri kesilir. İlişkileri kesilenler ilgili kurumlarca derhal Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.”

MADDE 70- 657 sayılı Kanunun;

a) 152 nci maddesinin “II- Tazminatlar” kısmının “A) Özel Hizmet Tazminatı” bölümüne aşağıdaki bent eklenmiştir.

“n) Türkiye İş Kurumu iş ve meslek danışmanları için %150 sine,”

b) Eki (II) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin “2. Yargı Kuruluşları, Bağlı ve İlgili Kuruluşlar ile Yükseköğretim Kuruluşlarında” bölümüne “Sosyal Güvenlik Kurumu İnşaat ve Emlak Daire Başkanı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Sosyal Güvenlik Kurumu Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanı,” ibaresi ve “5. Yargı Kuruluşları, Bağlı ve İlgili Kuruluşlar ile Yükseköğretim Kuruluşlarında” bölümüne “Sosyal Güvenlik İl Müdürü,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Sosyal Güvenlik Kurumu Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkan Yardımcısı,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 71- 657 sayılı Kanunun ek 33 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesine ‘ağız ve diş sağlığı merkezleri’ ibaresinden sonra gelmek üzere ‘, aile sağlığı merkezleri, toplum sağlığı merkezleri’ ibaresi, üçüncü cümlesine ‘ayda’ ibaresinden sonra gelmek üzere ‘aile sağlığı ve toplum sağlığı merkezlerinde 60 saatten, diğer yerlerde ve hiçbir şekilde’ ibaresi eklenmiştir.

MADDE 72- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (II) sayılı Cetvelin 8 inci sırasına “Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Proje Grup Başkanı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Sosyal Güvenlik Kurumu Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanı,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 73- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 17- 6/1/1982 tarihli ve 2576 sayılı Kanunla 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Kanun uyarınca kurulmuş olan ve iş yoğunluğu diğer mahkemelere göre fazla olan mahkemelerde görev yapan memurlar ile sözleşmeli personele ayda elli ve her bir personel için yılda 300 saati geçmemek üzere yılı merkezi yönetim bütçe kanununda belirlenen fazla çalışma saat ücretinin üç katını aşmamak kaydıyla fazla çalışma ücreti ödenebilir. Bu fıkraya göre fazla çalışma ücreti ödenebilecek personel sayısı, mahkemelerde görev yapan toplam personel sayısının %10’unu geçemez. Bu kapsamda yıllık olarak yapılacak toplam fazla çalışma süresi Adalet Bakanlığının talebi üzerine Maliye Bakanlığınca belirlenir. İş yoğunluğu fazla olan mahkemeleri belirlemeye ve toplam fazla çalışma saat süresini ilgili mahkemelere dağıtmaya ve bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Adalet Bakanlığı yetkilidir. Bu ödeme damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz. Diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde yaptıkları fazla çalışma karşılığında herhangi bir ad altında ödeme yapılan personele bu madde uyarınca ayrıca fazla çalışma ücreti ödenmez.”

MADDE 74- (1) Ekli (1), (2), (3), (4), (5), (6) ve (7) sayılı listelerde yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Sosyal Güvenlik Kurumu, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Başbakanlık, Maliye Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı ve Afyon Kocatepe Üniversitesine ait bölümlerine eklenmiştir.

(2) Ekli (3) sayılı listede yer alan öğretmen unvanlı kadrolardan 35.000 adedi ile Bakanlığa ait diğer hizmet sınıfları kadrolarından 1.000 adedine, 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 7 nci maddesi ve 20/12/2013 tarihli ve 6512 sayılı 2014 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu kapsamında yapılan atamaların dışında 31/12/2014 tarihine kadar atama yapılır.

(3) Afyon Kocatepe Üniversitesinde kullanılmak üzere ekli (8) sayılı listede yer alan öğretim elemanlarına ait kadrolar ihdas edilerek 78 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye bağlı cetvellerde, ilgili üniversiteye ait bölüme eklenmiş ve 4/7/2012 tarihli ve 6354 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle eklenen kadrolar anılan bölümden çıkarılmıştır.

MADDE 75- (1) Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince tahsil edilen;

a) 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren;

1) 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamlarından (2013 takvim yılına ilişkin gelir vergisi ikinci taksiti hariç),

2) 2014 yılına ilişkin olarak 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamlarından (2014 yılı için tahakkuk eden motorlu taşıtlar vergisi ikinci taksiti hariç),

3) 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dâhil) önce yapılan tespitlere ilişkin olarak vergi aslına bağlı olmayan vergi cezalarından,

b) 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dâhil) önce, 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu, mülga 11/2/1950 tarihli ve 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, 10/6/1983 tarihli ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 18/1/1984 tarihli ve 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun, 23/5/1987 tarihli ve 3376 sayılı Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun, 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu, mülga 13/4/1994 tarihli ve 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun, 15/2/2011 tarihli ve 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun ve 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun gereğince verilen idari para cezalarından,

c) Yukarıdaki bentler dışında kalan ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında takip edilen; adli ve idari para cezaları ile mülga 7/3/1954 tarihli ve 6326 sayılı Petrol Kanununa istinaden alınan Devlet hissesi ve Devlet hakkı, 30/5/2013 tarihli ve 6491 sayılı Türk Petrol Kanununa istinaden alınan Devlet hissesi, mülga 22/6/1956 tarihli ve 6747 sayılı Şeker Kanununa istinaden alınan şeker fiyat farkı, mülga 10/9/1960 tarihli ve 79 sayılı Milli Korunma Suçlarının Affına, Milli Korunma Teşkilat, Sermaye ve Fon Hesaplarının Tasfiyesine ve Bazı Hükümler İhdasına Dair Kanuna istinaden alınan akaryakıt fiyat istikrar payı ve akaryakıt fiyat farkı, 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununa istinaden alınan Devlet hakkı ve özel idare payı ile madencilik fonu, mülga 10/8/1993 tarihli ve 491 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ve 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye istinaden alınan kılavuzluk ve römorkörlük hizmet payları hariç olmak üzere, asli ve fer'i amme alacaklarından (28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında olup tahsil dairesine takip için intikal etmiş olan amme alacakları dâhil),

kesinleşmiş olup bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan alacakların ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu maddede belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla alacaklara bağlı faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tahsilinden vazgeçilir.

(2) Birinci fıkra kapsamına giren ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan vergi cezalarının %50'sinin, bu maddede belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan % 50'sinin tahsilinden vazgeçilir.

(3) Bu maddede geçen, Yİ-ÜFE aylık değişim oranları tabiri, Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurtiçi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranlarını, vergi tabiri, 213 sayılı Kanun kapsamına giren vergi, resim, harç ve fon payı ile eğitime katkı payını, beyanname tabiri, vergi tarhına esas olan beyanname ve bildirimleri ifade eder. Bu madde hükümlerine göre ödenecek alacaklara bu Kanunun yayımlandığı ay için uygulanması gereken Yİ-ÜFE aylık değişim oranı olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten bir önceki ay için belirlenen Yİ-ÜFE aylık değişim oranı esas alınır.

(4) İhtirazi kayıtla verilen beyannameler üzerine tahakkuk etmiş olan vergiler hakkında bu maddenin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

(5) Bu madde kapsamında ödenecek olan motorlu taşıtlar vergisi ile bu vergiye bağlı kesilen vergi cezaları ve bunlara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın ait olduğu taşıt için, bu madde hükümlerinin ihlal edilmemiş olması koşuluyla bu maddede belirtilen ödeme süresi sonuna kadar 18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin (d) fıkrası hükmü uygulanmaz.

(6) Bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Davadan vazgeçme dilekçeleri ilgili tahsil dairesine verilir ve bu dilekçelerin tahsil dairelerine verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir. Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince tahsili gerektiği halde tahakkuku diğer kamu idarelerince yapılan alacaklara ilişkin ilgili kamu idaresi aleyhine açılmış davalardan vazgeçme dilekçelerinin verileceği idari mercii belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir. Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen borçluların bu ihtilaflarıyla ilgili olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonra tebliğ edilen kararlar uyarınca işlem yapılmaz ve bu kararlar ile hükmedilmiş yargılamaya giderleri ve vekâlet ücreti bulunması halinde bunlar talep edilemez.

(7) Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan amme alacaklarından yıllık gelir veya kurumlar vergilerini, gelir (stopaj) vergisi, kurumlar (stopaj) vergisi, katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi için bu madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunan mükellefler, taksit ödeme süresince bu vergi türleri ile ilgili verilen beyannameler üzerine tahakkuk eden bu vergileri çok zor durum olmaksızın her bir vergi türü itibarıyla bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememeleri ya da eksik ödemeleri halinde belirtilen madde hükümlerine göre yapılandırılan borçlarına ilişkin kalan taksitlerini ödeme haklarını kaybederler. İl özel idareleri, belediyeler ve bunlara bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlar hakkında bu hüküm uygulanmaz.

(8) Bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların maddede öngörülen şartların yanı sıra bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar başvuruda bulunmaları ve madde kapsamında ödenecek tutarları, ilk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte ödemeleri şarttır. Bu Kanuna göre ödenecek taksitlerin ödeme süresinin son gününün resmi tatile rastlaması halinde süre tatili izleyen ilk iş günü mesai saati sonunda biter.

(9) Bu madde hükümlerine göre hesaplanan tutarın;

a) İlk taksit ödeme süresi içerisinde tamamen ödenmesi halinde, bu tutara bu Kanunun yayımlandığı tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz uygulanmaz.

b) Taksitle ödenmek istenmesi halinde borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, oniki veya onsekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.

c) Taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili fıkralara göre belirlenen tutar;

1) Altı eşit taksit için (1,05),

2) Dokuz eşit taksit için (1,07),

3) Oniki eşit taksit için (1,10),

4) Onsekiz eşit taksit için (1,15),

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler halinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması halinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.

(10) a) Bu maddeye göre ödenmesi gereken taksitlerden; bir takvim yılında iki veya daha az (2014 takvim yılı için bir) taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu madde hükümlerinden yararlanılır. Süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında ikiden fazla (2014 takvim yılı için birden fazla) taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde bu madde hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir. Bu hüküm alacaklı tahsil daireleri açısından taksitlendirilen alacaklar için ayrı ayrı uygulanır.

b) Bu maddenin yedinci fıkrasında vadesinde ödenmesi öngörülen alacakların veya taksit tutarının % 10'unu aşmamak şartıyla 5 Türk Lirasına (bu tutar dâhil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu madde hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

c) Bu madde kapsamına giren alacakların maddede belirtilen şekilde tamamen ödenmemiş olması halinde, bu maddenin yedinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla borçlular ödedikleri tutarlar kadar bu madde hükümlerinden yararlanırlar.

(11) Bu madde kapsamında ödenecek olan alacakların 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi uygun görüldüğü takdirde, ödemeye aracılık yapan bankalarca, kart kullanıcılarına kredi kartı işlemine konu borç tutarının, taksitler halinde yansıtılması ve taksit ödeme aylarında hesaplarına borç kaydedilmesi koşuluyla, bu ödemeler için ödeme tarihi olarak kredi kartının kullanıldığı gün esas alınır ve borçluya tahsilatın yapıldığını gösterir makbuz verilir. Bu şekilde tahsil edilen tutarların bankalarca Hazine hesaplarına aktarılmasına ilişkin 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde belirlenen süre, taksit aylarının son gününü izleyen günden itibaren hesaplanır. Taksitlerin kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi bu madde hükmüne göre katsayı uygulanmasına engel teşkil etmez.

(12) Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine ödenmesi gereken amme alacaklarına uygulanmak üzere, bu Kanun hükümlerinden yararlanmak için başvuruda bulunan ve ödenecek tutarları ilgili vergi mevzuatı gereği iade alacağından kendi borçlarına mahsuben ödemek isteyen borçluların, bu taleplerinin yerine getirilebilmesi için başvuru ve/veya taksit süresi içinde ilgili mevzuatın öngördüğü bilgi ve belgeleri tam ve eksiksiz olarak ibraz etmeleri şarttır. Bu takdirde, ilgili mevzuatın borçlunun mahsup talebine esas aldığı tarih itibarıyla bu Kanuna göre ödenecek tutara mahsup işlemleri yapılır, mahsup talebine konu tutardan daha az tutarda mahsubun yapılması halinde, mahsuben ödeme suretiyle tahsil edilemeyen tutar için borçluya bildirimde bulunularak eksik ödenen bu tutarın bir ay içerisinde ödenmesi istenilir. Bu süre içerisinde eksik ödenen tutarın, ödenmesi gerektiği tarihten ödendiği tarihe kadar gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi halinde eksik ödenen tutar için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

(13) a) 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümlerine göre bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla taksit ödemeleri devam eden alacaklar hariç olmak üzere, bu madde kapsamına giren alacakların, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce 6183 sayılı Kanun ve diğer kanunlar uyarınca tecil edilip de tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olanlarından, kalan taksit tutarları için borçlular, talep etmeleri halinde bu madde hükümlerinden yararlanabilirler. Bu takdirde tecil şartlarına uygun olarak ödenen taksit tutarları için tecil hükümleri geçerli sayılır. Bu şekilde ödenmiş taksit tutarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için sadece ilgili kanunun öngördüğü faiz uygulanır. Kalan taksit tutarları vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir ve bu alacaklar hakkında bu madde hükümleri uygulanır.

b) Bu maddeden yararlanılarak süresinde ödenen alacaklara, maddede yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla Kanunun yayımlandığı tarihten sonraki süreler için faiz, gecikme zammı, gecikme faizi gibi fer'i amme alacağı hesaplanmaz.

c) Bu maddeye göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak, tatbik edilen hacizler yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.

d) 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 5 inci maddesi ile 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü maddesi kapsamında uzlaşılan alacaklar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

(14) a) 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası ile 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 39 uncu maddesine göre verilen idari para cezaları hariç olmak üzere, 31/12/2013 tarihinden (bu tarih dâhil) önce idari yaptırım kararı verildiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ilgisine tebliğ edilmemiş olan ve genel bütçeye gelir kaydı gereken ve her bir kabahat için 120 Türk Lirasının (bu tutar dâhil) altında kalan idari para cezaları tebliğ edilmez, tebliğ edilmiş olanların ve bunlara bağlı fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu bent kapsamına giren ve mülga 5539 sayılı Kanun ile 6001 sayılı Kanun gereğince verilen idari para cezası ile birlikte ilgisine tebliği gereken ve tutarı 12 Türk Lirası ve altında kalan geçiş ücretleri için de bu bent hükmü uygulanır.

b) Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan ve vadesi 31/12/2007 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan ve 6183 sayılı Kanun kapsamına giren her bir alacağın türü, dönemi, asılları ayrı ayrı dikkate alınmak suretiyle tutarı 50 Türk Lirasını aşmayan asli alacakların ve tutarına bakılmaksızın bu asıllara bağlı fer'i alacakların, aslı ödenmiş fer'i alaklardan tutarı 100 Türk Lirasını aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.

(15) Bu madde kapsamına giren alacaklara karşılık bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarlar, bu madde kapsamında tahsil edilen tutarlar ile bu maddenin on üçüncü fıkrasının (a) bendi kapsamında yapılan tecile ilişkin olarak 6183 sayılı Kanun veya diğer kanunlar uyarınca ödenen faizlerin bu Kanun hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılmaz.

(16) a) Emlak vergisi ile çevre temizlik vergisi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları ve emlak vergisi üzerinden hesaplanan taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı ile buna bağlı gecikme zammından,

b) 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamındaki belediyelerin su abonelerinden olan su kullanımından kaynaklanan alacakları ile bunlara bağlı fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacaklarından,

c) 20/11/1981 tarihli ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamındaki büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin su ve atık su bedeli alacakları ile bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacaklarından,

vadesi 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu halde kesinleşmiş olup bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan alacaklar hakkında bu madde hükmü uygulanır.

(17) Bakanlar Kurulu, bu maddede öngörülen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini bir aya kadar, yabancı ülkelerde de faaliyette bulunan vergi mükelleflerinden, Ekonomi Bakanlığı tarafından olağanüstü politik riskin gerçekleştiği tespit edilen ülkede faaliyette bulunan ve bu ülkedeki faaliyetleri nedeniyle durumları 213 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine göre mücbir sebep hali kabul edilenlerin, bu Kanun kapsamında alacakları yapılandırılan alacaklı idarelere mücbir sebep hallerinin devam ettiği süre içinde ödemeleri gereken taksitlerin ödeme süreleri ile 213 sayılı Kanunun 15 inci maddesine göre doğal afet nedeniyle mücbir sebep hali ilan edilen yerlerdeki dairelere (alacaklı idarelere) doğal afetin vukuu tarihinden itibaren ödenmesi gereken taksitlerin ödeme süreleri, mücbir sebep halinin bitim tarihini takip eden aydan başlamak üzere topluca veya ayrı ayrı bir yıla kadar uzatmaya yetkilidir.

(18) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 76- (1) Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri, 31/12/2013 tarihi itibarıyla düzenledikleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarını bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilirler.

b) (a) bendi kapsamında beyan edilen tutarlar üzerinden % 3 oranında hesaplanan vergi, beyanname verme süresi içinde ödenir.

c) Bu fıkra kapsamında ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmez; beyan edilen tutarlar ve ödenen vergiler, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez. Bu fıkra uyarınca beyan edilen tutarlar nedeniyle ilave bir tarhiyat yapılmaz. Bu fıkra kapsamında beyanda bulunan kurumlar vergisi mükelleflerinin bu beyanları nedeniyle 2014 yılı geçici vergi beyannamelerinde düzeltme gerektiği takdirde, düzeltme işlemleri bu fıkra öngörülen beyanname verme süresi içinde yapılır ve düzeltme işlemleri nedeniyle herhangi bir ceza veya faiz aranmaz.

(2) Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak yılı içerisinde ödenmesi gereken vergilerin ödeme sürelerinde değişiklik yapmaya, 213 sayılı Kanun hükümlerine göre bildirimde bulunma zorunluluğu getirmeye ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

MADDE 77- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 66- 2015 mali yılı sonuna kadar, Yükseköğretim kurumları bütçelerinin “01- Genel Kamu Hizmetleri” fonksiyonunda öz gelir karşılığı ödenekleştirilen tutarlardan ilgili ekonomik kodlara aktarma yapılmak suretiyle, tıp fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi döner sermaye birimlerinin bütçesine ilaç, tıbbi malzeme ve tıbbi cihaz alımlarına ilişkin muaccel borçlarının ödenmesi amacıyla aktarma yapılabilir. Söz konusu tutar, 17/9/2004 tarihli ve 5234 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi uyarınca ödenecek hazine payı ile bu Kanunun 58 inci maddesi uyarınca ayrılacak payların ve yapılacak ek ödemenin hesabında dikkate alınmaz. Bu maddenin uygulanması ile ilgili sınırlamalar getirmeye, usul ve esaslar belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 78- 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliğine olan birlik payı borçlarının asıllarının tamamını; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ay başından başlamak üzere birer aylık dönemler halinde dokuz eşit taksitte ödemeleri durumunda bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların, alacak asıllarının bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması halinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.

Bu madde hükmünden yararlanmak isteyenlerin bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurmaları şarttır. Madde kapsamında ödenmesi gereken tutarların maddede öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir.

MADDE 79- 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 58 inci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurulun bütçesi, kurucu kuruluşların Kurul yönetim kurulu tarafından belirlenen yıllık üyelik aidatlarından, iş konseyi üyelik aidatlarından, Birliğin ve Türkiye İhracatçılar Meclisinin ödeyeceği katkı payı ve diğer gelirlerden oluşur. Kurul bütçesini Birlik denetler.”

MADDE 80- 5174 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 18- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ödenmesi gerektiği halde ödenmemiş olan, bu Kanun hükümlerine göre üyelerin oda ve borsalara olan aidat, navlun hasılatından alınacak oda payları ve borsa tescil ücreti ile oda ve borsaların da Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine olan aidat borçları asıllarının ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar yerine bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; birinci taksiti bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı üçer aylık dönemler halinde sekiz eşit taksitte ödemeleri halinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların ve borç asıllarının bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması halinde ise ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.

Ödenmesi gereken toplam tutarın birinci taksit ödeme süresi içerisinde ödenmesi halinde, ödenmesi gereken tutardan %10 oranında indirim yapılır.

Bu madde hükmünden yararlanılabilmesi için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurmaları şarttır. Madde kapsamında ödenmesi gereken tutarların maddede öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir.

Bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu kapsamda tamamı ödenen alacaklara ilişkin yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez.

Bu maddede geçen, Yİ-ÜFE aylık değişim oranları tabiri, Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurtiçi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranlarını ifade eder. Bu madde hükümlerine göre ödenecek alacaklara bu Kanunun yayımlandığı ay için uygulanması gereken Yİ-ÜFE aylık değişim oranı olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten bir önceki ay için belirlenen Yİ-ÜFE aylık değişim oranı esas alınır.”

MADDE 81- 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13 - Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ödenmesi gerektiği halde ödenmemiş olan, bu Kanun hükümlerine göre esnaf ve sanatkarların üyesi oldukları odalara aidat borçları ile odaların birlik ve üyesi oldukları federasyonlara, birlik ve federasyonların Konfederasyona olan katılma payı borçları asıllarının ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar yerine bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; birinci taksiti bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı üçer aylık dönemler halinde sekiz eşit taksitte ödemeleri halinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların ve borç asıllarının bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması halinde ise ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.

Ödenmesi gereken toplam tutarın birinci taksit ödeme süresi içerisinde ödenmesi halinde, ödenmesi gereken tutardan %10 oranında indirim yapılır.

Bu madde hükmünden yararlanılabilmesi için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurmaları şarttır. Madde kapsamında ödenmesi gereken tutarların maddede öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir.

Bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu kapsamda tamamı ödenen alacaklara ilişkin yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez.

Bu maddede geçen, Yİ-ÜFE aylık değişim oranları tabiri, Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurtiçi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranlarını ifade eder. Bu madde hükümlerine göre ödenecek alacaklara bu Kanunun yayımlandığı ay için uygulanması gereken Yİ-ÜFE aylık değişim oranı olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten bir önceki ay için belirlenen Yİ-ÜFE aylık değişim oranı esas alınır.”

MADDE 82- (1) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla (bu tarih dahil) 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu uyarınca araç muayenesi yaptırmaları gerektiği halde muayenelerini süresinde yaptırmamış olanların, 31/12/2014 tarihine kadar (bu tarih dahil) araç muayenelerini yaptırmaları ve anılan Kanunun 35 inci maddesi uyarınca muayene süresi geçirilen her ay ve kesri için tahsili gereken % 5 fazla yerine Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları, bu Kanunun yayımlandığı tarihten (yayımlandığı ay dahil) araç muayenelerinin yapıldığı tarihe kadar her ay ve kesri için aylık % 1 oranı esas alınarak hesaplanacak tutarı ödemeleri şartıyla anılan madde uyarınca alınması gereken % 5 fazlaların tahsilinden vazgeçilir ve yetkili kuruluş tarafından tahsil edilen bu tutarlar anılan maddede belirtilen süre ve şekilde Hazine hesaplarına aktarılır.

(2) Bu madde kapsamına giren alacaklara karşılık bu maddenin yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarların bu madde hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılmaz.

(3) Bu maddede geçen, Yİ-ÜFE aylık değişim oranları tabiri, Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurtiçi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranlarını ifade eder.

(4) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 83- (1) Gümrük ve Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince, 30/4/2014 tarihinden (bu tarih dahil) önce 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü doğan ve 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen gümrük vergileri, idari para cezaları, faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı alacaklarından kesinleşmiş olup bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla;

a) Vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan gümrük vergileri ile bu vergilere bağlı cezaların ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu maddede belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla, alacak asıllarına bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

b) Vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bir vergi aslına bağlı olmaksızın 4458 sayılı Kanun ve ilgili diğer kanunlar kapsamında kesilmiş olan idari para cezaları ile 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kanunun iştirak hükümleri nedeniyle kesilmiş olan idari para cezalarının % 50'si bu maddede belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan % 50'sinin tahsilinden vazgeçilir.

c) Eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş olan idari para cezaları ile ilgili olarak söz konusu cezaların ve varsa gümrük vergileri aslının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu maddede belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla, alacak asıllarına bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

ç) Bu fıkra kapsamında, ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar tahsil edilir.

(2) Birinci fıkra kapsamında kesinleşen alacakların yanı sıra eşyanın mülkiyeti kamuya geçirilmiş ise birinci fıkranın (c) bendine uygun olarak işlem yapılmış olması ve eşyanın gümrüklenmiş değerinin ödenmesi şartıyla mülkiyetin kamuya geçirilmesi işlemi iptal edilir.

(3) Bu maddede geçen, Yİ-ÜFE aylık değişim oranları tabiri, Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurtiçi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranlarını, gümrük vergileri tabiri, ilgili mevzuat uyarınca eşyanın ithali veya ihracında uygulanan ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığına bağlı gümrük idarelerince takip ve tahsil edilen gümrük vergisi, diğer vergiler, eş etkili vergiler ve mali yüklerin tümünü, gümrüklenmiş değer tabiri, Uluslararası Kıymet Sözleşmesine göre belirlenecek; ithal eşyası için eşyanın CİF kıymeti ile gümrük vergileri toplamını, ihraç eşyası için FOB kıymeti ile gümrük vergileri toplamını ifade eder. Bu madde hükümlerine göre ödenecek alacaklara bu Kanunun yayımlandığı ay için uygulanması gereken Yİ-ÜFE aylık değişim oranı olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten bir önceki ay için belirlenen Yİ-ÜFE aylık değişim oranı esas alınır.

(4) Bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Davadan vazgeçme dilekçeleri ilgili tahsil dairesine verilir ve bu dilekçelerin tahsil dairelerine verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir. Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen borçluların bu ihtilaflarıyla ilgili olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonra tebliğ edilen kararlar uyarınca işlem yapılmaz ve bu kararlar ile hükmedilmiş yargılama giderleri ve vekâlet ücreti bulunması halinde bunlar talep edilemez.

(5) Bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların maddede öngörülen şartların yanı sıra bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar başvuruda bulunmaları ve madde kapsamında ödenecek tutarları, ilk taksidi bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde onsekiz eşit taksitte ödemeleri şarttır. Bu Kanuna göre ödenecek taksitlerin ödeme süresinin son gününün resmi tatile rastlaması halinde süre izleyen ilk iş günü mesai saati sonunda biter.

(6) Bu madde hükümlerine göre hesaplanan tutarın;

a) İlk taksit ödeme süresi içerisinde tamamen ödenmesi halinde, bu tutara bu Kanunun yayımlandığı tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz uygulanmaz.

b) Taksitle ödenmek istenmesi halinde borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, oniki veya onsekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.

c) Taksitle yapılacak ödemelerde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;

1) Altı eşit taksit için (1,05),

2) Dokuz eşit taksit için (1,07),

3) Oniki eşit taksit için (1,10),

4) Onsekiz eşit taksit için (1,15),

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler halinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması halinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.

(7) a) Bu maddeye göre ödenmesi gereken taksitlerden; bir takvim yılında iki veya daha az (2014 takvim yılı için bir) taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksidi izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu madde hükümlerinden yararlanılır. Süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında ikiden fazla (2014 takvim yılı için birden fazla) taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde bu madde hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir. Bu hüküm alacaklı tahsil daireleri açısından taksitlendirilen alacaklar için ayrı ayrı uygulanır.

b) Taksit tutarının % 10'unu aşmamak şartıyla 5 liraya (bu tutar dâhil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu madde hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

c) Bu madde kapsamına giren alacakların maddede belirtilen şekilde tamamen ödenmemiş olması halinde borçlular ödedikleri tutarlar kadar bu madde hükümlerinden yararlanırlar.

(8) a) 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Karamamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümlerine göre bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla taksit ödemeleri devam eden alacaklar hariç olmak üzere, bu madde kapsamına giren alacakların, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce 6183 sayılı Kanun ve diğer kanunlar uyarınca tecil edilip de tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olanlarından, kalan taksit tutarları için borçlular, talep etmeleri halinde bu madde hükümlerinden yararlanabilirler. Bu takdirde tecil şartlarına uygun olarak ödenen taksit tutarları için tecil hükümleri geçerli sayılır. Bu şekilde ödenmiş taksit tutarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için sadece ilgili kanunun öngördüğü faiz uygulanır. Kalan taksit tutarları vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir ve bu alacaklar hakkında bu madde hükümleri uygulanır.

b) Bu maddeden yararlanılarak süresinde ödenen alacaklara, maddede yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla Kanunun yayımlandığı tarihten sonraki süreler için faiz, zam ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacağı hesaplanmaz.

c) Bu maddeye göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak, tatbik edilen hacizler yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.

(9) Gümrük ve Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan ve vadesi 31/12/2013 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödenmemiş olan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında gümrük idarelerince takibi gereken her bir alacağın; türü, yükümlülüğü, asılları ayrı ayrı dikkate alınmak suretiyle tutarı 50 Türk Lirasını aşmayan asli alacakların, idari para cezalarında 80 Türk Lirasını aşmayanların ve tutarına bakılmaksızın bu alacaklara bağlı fer'i alacakların, aslı ödenmiş fer'i alacaklarda toplamı 100 Türk Lirasını aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.

(10) Bu madde kapsamına giren alacaklara karşılık bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarlar, bu madde kapsamında tahsil edilen tutarlar ile bu maddenin sekizinci fıkrasının (a) bendi kapsamında yapılan tecile ilişkin olarak 6183 sayılı Kanun veya diğer kanunlar uyarınca ödenen faizlerin bu Kanun hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılmaz.

(11) Bakanlar Kurulu, bu maddede öngörülen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini bir aya kadar uzatmaya yetkilidir.

(12) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Gümrük ve Ticaret Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 84- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 60- (1) 2014 yılı Nisan ve önceki aylara ilişkin olup bu maddenin yayımlandığı tarihten önce tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan;

a) Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan, sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,

b) Bu maddeye göre yapılan başvuru tarihi itibarıyla ilgili mevzuatına göre ödenmesi imkanı ortadan kalkmamış isteğe bağlı sigorta primi ve topluluk sigortası primi,

c) Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı,

ç) 30/4/2014 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup bu maddenin yayımlandığı tarihten önce Kurumca resen tahakkuk ettirilerek işverene tebliğ edildiği halde bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan; özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespitler sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi,

d) Bu Kanunun 60 ncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olanların genel sağlık sigortası primi,

asılları ile bu alacaklara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu maddenin yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer’i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) 30/4/2014 tarihine kadar (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan idari para cezası asıllarının % 50’si ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu maddenin yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde idari para cezası asıllarının kalan % 50’si ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer’i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(3) Bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların;

a) Bu maddenin yayımlandığı tarihi izleyen ay başından itibaren; birinci fıkranın (d) bendinde belirtilen borçlular yedi ay içerisinde, diğer bentlerde belirtilen borçlular ise üç ay içerisinde Kuruma başvuruda bulunmaları,

b) İlk taksiti bu maddenin yayımlandığı tarihi izleyen ay başından itibaren; birinci fıkranın (d) bendinde belirtilen borçlular sekiz ay içerisinde, diğer bentlerde belirtilenler ise dört ay içerisinde, diğer taksitlerini ise ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte ödemeleri gerekir.

(4) a) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılık statüsü ile 60 ncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki sigortalılık statüsünden kaynaklanan prim borcu hariç diğer borçların bu madde hükümlerine göre hesaplanan tutarının ilk taksit ödeme süresi içerisinde tamamen ödenmesi halinde, bu tutara bu maddenin yayımlandığı tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz uygulanmaz.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılık statüsü ile 60 ncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki sigortalılık statüsünden kaynaklanan prim borcu aslının ilk taksit ödeme süresi içerisinde tamamen ödenmesi halinde ödeme tarihine kadar sosyal güvenlik mevzuatına göre hesaplanan gecikme cezası ve gecikme zammı tahsil edilmez.

b) Bu madde hükümlerine göre hesaplanan tutarın taksitle ödenmek istenmesi halinde, ilgili maddelerde yer alan hükümler saklı kalmak şartıyla, borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, oniki veya onsekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.

c) Taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;

- 1) Altı eşit taksit için (1,05),
- 2) Dokuz eşit taksit için (1,07),
- 3) Oniki eşit taksit için (1,10),
- 4) Onsekiz eşit taksit için (1,15),

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler halinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması halinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.

(5) Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar ile tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu mülga hükümlerine ve mülga 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre tescilleri yapıldığı halde prim borçları nedeniyle daha önceki ilgili kanunları uyarınca sigortalılık süreleri durdurulmuş olanlardan bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla ihya edilmemiş olanların kendileri veya hak sahipleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başından itibaren üç ay içerisinde Kuruma müracaat ederek, durdurulan sigortalılık süreleri için ödeyecekleri prim tutarının, sigortalılık süreleri durdurulmamış gibi değerlendirilerek sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre hesaplanmasını talep edebilirler. Hesaplanan borç aslının tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi halinde durdurulan süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir ve sosyal güvenlik mevzuatına göre ödeme tarihine kadar hesaplanan gecikme cezası ve gecikme zammı tahsil edilmez. Hesaplanan borç aslının tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmemesi halinde ihya işlemi geçerli sayılmaz ve bu madde kapsamında ödenmiş olan tutarlar ilgilinin bu madde kapsamı haricinde başkaca prim borcunun bulunmaması kaydıyla faizsiz olarak iade edilir.

(6) Borçlular, borç türü bazında taksitlendirilmiş borçlarıyla ilgili ödeme yükümlülüklerini bir takvim yılında iki defadan fazla yerine getirmemeleri veya eksik yerine getirmeleri ya da bir takvim yılında iki defaya kadar ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarını en geç son taksiti izleyen ayın sonuna kadar gecikilen her ay için ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödememeleri halinde kalan taksitlerini bu madde hükümleri doğrultusunda ödeme hakkını kaybederler. Süresi dışında ödenen taksit tutarları bu madde kapsamında ihlal nedeni sayılmaz.

(7) Taksit tutarının % 10'unu aşmamak şartıyla 5 Türk Lirasına (bu tutar dâhil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu madde hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

(8) Ödeme hakkının kaybedilmiş olması halinde, borçlular ödedikleri tutar kadar bu madde hükmünden yararlandırılırlar.

(9) Bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların, bu maddelerde belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.

(10) Bu maddeye göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak tatbik edilen hacizler yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.

(11) 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Ve Diğer Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümlerine göre bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla taksit ödemeleri devam eden alacaklar hariç olmak üzere, bu madde kapsamına giren alacakların, bu maddenin yayımlandığı tarihten önce bu madde kapsamına giren borçları 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi gereğince tecil ve taksitlendirilmiş olup, tecil ve taksitlendirme işlemi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden borçlularca, tecil ve taksitlendirme süresi içinde ödenmiş tutarların Kurumun ilgili mevzuatı uyarınca mahsup edilmesinin yazılı olarak talep edilmesi halinde, daha önce ödemiş oldukları tutarlar, sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre mahsup edildikten sonra birinci fıkra kapsamına giren kalan borçları bu maddeye göre peşin veya taksitler halinde ödenir.

(12) 6385 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna göre sosyal güvenlik destek primi borçlarını yapılandıran ve yapılandırma işlemi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden borçlularca, yapılandırma süresi içinde ödenmiş tutarların Kurumun ilgili mevzuatı uyarınca mahsup edilmesinin yazılı olarak talep edilmesi halinde, daha önce ödenen tutarlar, sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre mahsup edildikten sonra kalan borçları bu maddeye göre peşin veya taksitler halinde ödenir.

(13) Bu kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar, 60 ncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olanlar, Ek 5 ve Ek 6 ncı maddeleri kapsamında sigortalı olanlar, bu madde kapsamındaki borçlarını yapılandırmaları halinde, yapılandırılan borç haricinde altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçlarının bulunmaması veya altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçları bulunmakla birlikte bu borçlarını ilgili kanunlara göre taksitlendirmiş veya yapılandırmış olup ödeme yükümlülüklerini de yerine getiriyor olmaları ve bu maddeye göre yapılandırılan borçlarının ilk taksitini ödemeleri kaydıyla genel sağlık sigortasından yararlanmaya başlatılır.

(14) Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçluların taksit ödeme süresince tahakkuk eden sigorta primlerini çok zor durum olmaksızın bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememeleri ya da eksik ödemeleri halinde, belirtilen madde hükümlerine göre yapılandırılan borçlarına ilişkin kalan taksitlerini ödeme haklarını kaybederler.

(15) Bu madde kapsamına giren alacaklara karşılık bu maddenin yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarların bu madde hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılmaz.

(16) Bu maddede geçen Yİ-ÜFE aylık değişim oranları tabiri, Türkiye İstatistik Kurumunun her ay belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurtiçi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranlarını ifade eder. Bu madde hükümlerine göre ödenecek alacaklara bu maddenin yayımlandığı ay için uygulanması gereken Yİ-ÜFE aylık değişim oranı olarak, bu maddenin yayımlandığı tarihten bir önceki ay için belirlenen Yİ-ÜFE aylık değişim oranı esas alınır.

(17) Bakanlar Kurulu, bu maddede öngörülen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini, bu maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen borçlular yönünden altı aya kadar, diğer borçlular yönünden ise bir aya kadar uzatmaya yetkilidir.

(18) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Sosyal Güvenlik Kurumu yetkilidir.”

MADDE 85- 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4- Bu Kanun kapsamındaki kişilere bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar yersiz ödenen ve geri alınması gereken aylıklar ile bunlardan doğan ceza ve faizler terkin edilmiştir. İlgililer hakkında herhangi bir adli, idari ve icrai takibat yapılmaz. Yersiz ödemeler kapsamında maddenin yürürlüğe girmesinden önce idare tarafından yapılan tahsilatlar, ilgililerine iade edilmez.”

MADDE 86- 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 33 üncü maddesinin yedinci fıkrasının birinci cümlesinin sonunda yer alan “tabi değildir” ibaresinden önce gelmek üzere “ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede düzenlenen kısıtlamalara” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 87- 22/12/1934 tarihli ve 2644 sayılı Tapu Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Rücu istemi

EK MADDE 2- Tapu ve kadastro işlemleri ile ilgili olarak, Devletin kusursuz sorumluluğu sebebiyle yapılan ödemeler dolayısıyla, ihmali bulunan personel aleyhine başlatılacak rücu istemleri, ödeme tarihinden itibaren iki yıl, her halde zarara yol açan işlemin gerçekleştirildiği tarihten itibaren on yılın geçmesiyle zamanaşımına uğrar. Ağır kusura dayalı sorumluluğu bulunan personel için 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 73 üncü maddesi hükümleri saklıdır.”

MADDE 88- 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun 13 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına “ataşelere ve muavinlerine,” ibaresinden sonra gelmek üzere “din hizmetleri koordinatörlerine,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 89- 5682 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin (A) bendinde yer alan “kamu görevlilerine” ibaresi “kamu görevlileri ile birinci derece kadro ile emekliliğe hak kazanmış olan belediye başkanlarına” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 90- 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 47 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 47- Bakanlar Kurulu Kararı ile memleket kültürü için önemi haiz görülen eserler üzerindeki haklar, hak sahiplerinin münasip bir bedel talep etme hakları saklı kalmak kaydıyla, eser sahibinin ölümünden sonra, koruma süresinin bitiminden önce, kamuya mal edilebilir. Bu hususta karar verilebilmesi için eserin, Türkiye’de veya Türkiye dışında Türk vatandaşları tarafından vücuda getirilmiş olması gerekir.

Bakanlar Kurulu Kararında:

1. Eser ve sahibinin adı,
2. Hakları kullanacak makam veya müessesese,
3. Hak sahiplerine, talep üzerine ödenecek bedelin nasıl belirleneceği ve bu bedelin hangi kurum tarafından ödeneceği,
4. Eserden gelir elde edilmesi halinde bu gelirin hangi gayelere tahsis edileceği, yazılır.

Bakanlar Kurulu Kararında belirtilen eserin, topluma ulaşması sağlanacak şekilde yayımlanması zorunludur. ”

MADDE 91- 18/12/1953 tarihli ve 6200 sayılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 6- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve su kullanım hakkı anlaşması çerçevesinde elektrik enerjisi üretmek amacıyla yapılacak olan hidroelektrik tesislerinin baraj, regülatör, yükleme havuzu, tünel, kanal, borulu isale hattı gibi su yapısıyla ilgili kısımları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılacak baraj, gölet ve regülatör gibi su yapılarının inşasının inceleme ve denetimi zorunludur; diğer su yapılarından sulama tesisi, isale hattı, kollektör, arıtma tesisi, taşkın ve nehir yatağı düzenlemesi gibi su yapılarının da denetim masrafları ilgililerine ait olmak üzere denetim hizmeti DSİ tarafından yapılır veya DSİ tarafından yetkilendirilen Türk Ticaret Kanununa göre kurulmuş şirketlerden DSİ’ce müşavirlik hizmeti satın alınarak yaptırılır. Su yapıları yapmak üzere görevlendirilmiş ve yetkilendirilmiş kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idareler, mevzuatı çerçevesinde talep etmeleri halinde su yapılarının denetim hizmetleri bu madde kapsamında yapılır. Denetim masrafları, denetlenen yatırımcı gerçek ve tüzel kişiler tarafından DSİ’ye ödenir. İnşaatı devam eden su yapıları için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altmış gün içerisinde su yapısının denetlenmesi için yatırımcı tarafından DSİ’ye müracaat edilmesi zorunludur. 6446 sayılı Kanun kapsamında üretim lisansı sahibi tüzel kişilerden denetim yaptırmayanlara, DSİ tarafından tesisin kurulu gücüne bağlı olarak megavatt başına beşbin Türk Lirası idari para cezası verilir ve DSİ tarafından yapılacak yazılı ihtardan itibaren otuz gün içerisinde gerekli müracaatın yapılmaması halinde DSİ ile imzalanan su kullanım hakkı anlaşması iptal edilir; sulama tesisi, isale hattı, kollektör, arıtma tesisi, taşkın ve nehir yatağı düzenlemesi gibi diğer su yapılarında ise yatırım bedelinin binde biri nispetinde idari para cezası verilir ve DSİ tarafından yapılacak yazılı ihtardan itibaren otuz gün içerisinde gerekli müracaatın yapılmaması halinde su yapısının inşaatının durdurulması için gerekli tedbirler DSİ tarafından alınır.

Denetim şirketi, su yapısının projesini veya revize projesini onaylamak, projesine ve ilgili mevzuata uygun olarak yapılmasını sağlamak, imalatla kullanılan malzemelerin ve imalatın projesine, teknik şartname ve standartlara uygunluğunu kontrol etmek, malzemeler ve imalatla ilgili deneyleri yaptırmak, neticelerini belgelendirmek, yapılan tüm denetim hizmetlerine ilişkin belgeler ile DSİ tarafından yapılan kabul işlemine esas olan belgeleri DSİ’ye vermek mecburiyetindedir.

DSİ tarafından denetim şirketine izin belgesi ile yetki verildiği halde, su yapılarının denetimini DSİ kriterlerinin, standartların, ilgili mevzuat hükümlerinin gerektirdiği şekilde yerine getirmeyen yetkili denetim şirketlerine; DSİ tarafından ilk seferinde denetlenen hidroelektrik tesislerinde, kurulu gücüne bağlı olarak megavatt başına beş bin Türk Lirası idari para cezası; baraj, gölet, sulama tesisi,

isale hattı, kollektör, arıtma tesisi, taşkın ve nehir yatağı düzenlemesi gibi su yapılarında, yatırım bedelinin binde biri nispetinde idari para cezası verilir ve eksikliklerini düzeltmek üzere on beş gün müddet verilir. Bu fiilin ikinci tekrarında ceza iki katı olarak uygulanır ve eksikliklerini düzeltmek üzere on beş gün müddet verilir. Fiilin üçüncü tekrarında ise ceza üç katı olarak uygulanır ve su yapılan yetkili denetim şirketinin izin belgesi DSİ tarafından iptal edilir. İzin belgesi iptal edilen yetkili denetim şirketinin yönetici ve ortakları bir yıl süreyle başka bir yetkili denetim şirketi kuramazlar, kurulmuş olan şirketlerde görev alamaz ve/veya ortak olamazlar.

Su yapılarının mevzuata ve onaylı projesine aykırı yapılması halinde, bu durumun düzeltilmesi için yetkili denetim şirketi tarafından yatırımcıya en fazla otuz gün eksiklikleri düzeltme müddeti verilir. Mevzuata ve projeye aykırılığın giderilmemesi halinde verilen sürenin sonunda veya acil hallerde derhal, denetim şirketi işi kısmen veya tamamen durdurur ve durumu gecikmeksizin DSİ'ye bildirir. Yapılan inceleme sonucunda nihai karar DSİ tarafından verilir.

Su yapılarını denetlemek üzere yetkilendirilmiş şirketlere uygulanacak idari yaptırımlar DSİ tarafından yerine getirilir.

Denetim şirketi ile denetim şirketinde görev alan denetim elemanları, su yapısının projesine, fen ve sanat kurallarına ve ilgili mevzuata uygun olarak yapılmamasından ortaya çıkan zarar ve ziyandan kabul tarihinden itibaren onbeş yıl süreyle yatırımcı ile birlikte müteselsilen sorumludur.

Gerçek ve tüzel kişiler tarafından inşa edilecek su ile ilgili köprü, menfez gibi yapılarda hidrolik yönden DSİ'nin uygun görüşü alınır.

Denetim işleriyle ilgili masrafların tahsiline dair usuller ile denetim yapacak personelin nitelikleri, denetleme usulleri ve diğer şartlar, DSİ tarafından, bağlı olduğu Bakanlığın görüşü alınarak hazırlanan yönetmelikle düzenlenir.

Bu Kanuna göre verilen idari para cezalarına ilişkin kararlar, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilir. Bu cezalara karşı tebliğinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilir.

Bu Kanuna göre verilen idari para cezalarında ihlalin tespiti ve cezanın kesilmesi usulleri ile ceza uygulamasında kullanılacak tutanakların şekli, dağıtımı ve kontrolüne ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının görüşü alınarak DSİ tarafından hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları, tebliğinden itibaren bir ay içerisinde ödenir. İdari para cezaları genel bütçeye gelir kaydedilir.”

MADDE 92- 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 3 üncü maddesinin (g) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“g. Memuriyet mahalli: Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller ile bu mahallerin dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde ise il mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler ile belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller ve kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerleri;”

MADDE 93- 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 14- Orman veya orman rejimine tabi alanların; mesire yeri, şehir ormanı, milli park, tabiat parkı, tabiat anıtı, yaban hayatı koruma ve geliştirme sahaları ve avlak olarak ayrılan kısımlarında, orman koruma ve yangınla mücadele için yapılacak yapı ve tesisler ile idarenin ve ziyaretçilerin zaruri ihtiyaçlarını karşılayacak olan taban alanı 250 metrekareyi ve kat adedi bir bodrum kat ve çatı arası hariç 2’yi geçmeyen yapılar Uzun Devreli Gelişme Planlarına veya Gelişim ve Yönetim Planlarına göre yapılır. Bu alanlar için imar planı şartı aranmaz.

Ancak, kıyı ve sahil şeritlerinde kalan alanlarda ve kesin yapı yasağı getirilen korunan alanların, orman veya orman rejimine tabi olması halinde birinci fıkra hükmü uygulanmaz. İmar planı olan alanlarda plana uyulur.

Bu madde kapsamında inşa edilecek yapıların etüt ve projeleri yöresel doku ve mimari özelliklere, fen, sanat ve sağlık kurallarına uygun olarak Orman ve Su İşleri Bakanlığının sorumluluğunda yapılır.

Bu kanunun ek 13 üncü maddesinde tarif edilen alanlarda yapılacak altyapı hizmetleri, Orman Genel Müdürlüğünün izniyle, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, il özel idareleri, büyükşehir belediyeleri veya belediyeler tarafından yapılır.

2873 sayılı Milli Parklar Kanununun uygulandığı alanlarda, alanın sit statüsü özelliği korunması kaydıyla, 2863 sayılı Kanunun diğer hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 94- 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 24- Diğer kanunlardaki sınırlamalara tabi olmaksızın, mülkiyeti; 13 Mayıs 2014 tarihinde Manisa İli, Soma İlçesinde meydana gelen maden kazasında hayatını kaybeden kişilerin mirasçılarına devredilmek üzere; gerçek ve/veya tüzel kişiler tarafından bedelsiz olarak yapılacak konutlar için ihtiyaç duyulan taşınmazlar Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığınca maliklerinden bağış, satın alma, kamulaştırma, devir ve temlik veya tahsis yolu ile edinilebilir. Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar ile bu Kanunun ek 10 uncu maddesi kapsamında olanlar dahil orman sınırları dışına çıkarılmış ve çıkarılacak alanlarda bulunan taşınmazlardan aynı amaçla ihtiyaç duyulanlar ise Maliye Bakanlığınca adı geçen Başkanlığa tahsis edilir. Bu taşınmazlardan özelleştirme kapsamında olanlar için ayrıca Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı aranmaz.

Birinci fıkraya göre edinilen taşınmazların üzerine yapılan konutlar, adı geçen Başkanlık tarafından maden kazasında hayatını kaybeden kişilerin mirasçıları adına kura ile bedelsiz olarak tapuda devir ve tescil olunur. Bu konutlardan arta kalanlar Maliye Bakanlığınca genel hükümlere göre değerlendirilir.”

MADDE 95- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendi ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Başbakanlıkça veya Bakanlar Kurulunca başlatılan yardım kampanyalarına makbuz karşılığı yapılan aynî ve nakdî bağışların tamamı.”

MADDE 96- 22/06/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 20 nci maddesinde yer alan “her bir ilahiyat fakültesinin kendi öğretim üyeleri arasından akademik kurullarınca seçecekleri ikiye temsilci,” ibaresi “dini yüksek öğrenim veren fakültelerin dekanlarının her coğrafi bölgeden en az iki kişi olmak kaydıyla dini yüksek öğrenim veren fakültelerden seçecekleri toplam 40 öğretim üyesi,” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 97- 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 182 nci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “kesinleşerek” ibaresi “Resmî Gazete’de yayımlanarak” şeklinde, dördüncü cümlesinde yer alan “onaylanmış sayılarak” ibaresi “Resmî Gazete’de yayımlanarak” şeklinde değiştirilmiş; üçüncü cümlesindeki “Ancak” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Ancak, yönetmelikle veya diğer bir düzenleyici işlemle avukatlık stajına kabulde, staj döneminde ve avukatlık mesleğine kabulde sınav veya benzeri bir rejim öngörülemez.”

MADDE 98- 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun 43 üncü maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “Bakanlıkça ve Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi” ibaresi “Bakanlıkça ve/veya Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi”, altıncı fıkrasında yer alan “yazılı ve sözlü sınava” ibaresi “yazılı ve/veya sözlü sınava” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Öğretmenlerin hizmet sürelerine ve/veya isteğe bağlı il içi veya il dışı yer değiştirmelerine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 99- 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununa 20/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 20/B maddesi eklenmiştir.

“Merkezi ve ortak sınavlara ilişkin yargılama usulü

MADDE 20/B- 1. Millî Eğitim Bakanlığı ile Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan merkezi ve ortak sınavlar, bu sınavlara ilişkin iş ve işlemler ile sınav sonuçları hakkında açılan davalara ilişkin yargılama usulünde:

- a) Dava açma süresi on gündür.
- b) Bu Kanunun 11 inci maddesi hükümleri uygulanmaz.
- c) Yedi gün içinde ilk inceleme yapılır ve dava dilekçesi ile ekleri tebliğe çıkarılır.
- ç) Savunma süresi dava dilekçesinin tebliğinden itibaren üç gün olup, bu süre bir defaya mahsus olmak üzere en fazla üç gün uzatılabilir. Savunmanın verilmesi veya savunma verme süresinin geçmesiyle dosya tekemmül etmiş sayılır.
- d) Yürütmenin durdurulması talebine ilişkin olarak verilecek kararlara itiraz edilemez.
- e) Bu davalar dosyanın tekemmülünden itibaren en geç on beş gün içinde karara bağlanır. Ara kararı verilmesi, keşif, bilirkişi incelemesi ya da duruşma yapılması gibi işlemler ivedilikle sonuçlandırılır.
- f) Verilen nihai kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren beş gün içinde temyiz yoluna başvurulabilir.
- g) Temyiz dilekçeleri üç gün içinde incelenir ve tebliğe çıkarılır. Bu Kanunun 48 inci maddesinin bu maddeye aykırı olmayan hükümleri kıyasen uygulanır.
- ğ) Temyiz dilekçelerine cevap verme süresi beş gündür.
- h) Danıştay evrak üzerinde yaptığı inceleme sonunda, maddi vakalar hakkında edinilen bilgiyi yeterli görürse veya temyiz sadece hukuki noktalara ilişkin ise yahut temyiz olunan karardaki maddi yanlışlıkların düzeltilmesi mümkün ise işin esası hakkında karar verir. Aksi hâlde gerekli inceleme ve tahkikatı kendisi yaparak esas hakkında yeniden karar verir. Ancak, ilk inceleme üzerine verilen kararlara karşı yapılan temyizi haklı bulduğu hâllerde kararı bozmakla birlikte dosyayı geri gönderir. Temyiz üzerine verilen kararlar kesindir.

1) Temyiz istemi en geç on beş gün içinde karara bağlanır. Karar en geç yedi gün içinde tebliğe çıkarılır.

2. Milli Eğitim Bakanlığı ile Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan merkezi ve ortak sınavlar, bu sınavlara ilişkin iş ve işlemler ile sınav sonuçları hakkında açılan davalarda verilen yürütmenin durdurulması ve iptal kararları, söz konusu sınava katılan kişilerin lehine sonuç doğuracak şekilde uygulanır.”

MADDE 100- 2577 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının üçüncü ve dördüncü cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkra aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, 23/4/1981 tarihli ve 2451 sayılı bakanlıklar ve bağlı Kuruluşlarda Atama Usulüne İlişkin Kanuna Ekli (1) ve (2) sayılı Cetvellerde gösterilen unvanları taşıyan görevler ile farklı atama usullerine tabi olsalar dahi daire başkanı ve üstü görevlere, sivil memurlar hariç kolluk teşkilatlarının kadrolarına; açıktan, naklen veya vekaleten yapılan atama ve bu görevlerden alınma, bu görevlerle ilgili yer değiştirme, görev ve unvan değişikliği işlemleri hakkında verilen mahkeme kararlarının gereği, ilgilinin kazanılmış hak aylık derecesine uygun başka bir kadroya atanması suretiyle iki yıl içinde yerine getirilir. Bu görevliler hakkındaki mezkur işlemlerin uygulanması, telafisi güç veya imkansız zararları doğuran hallerden sayılmaz.

“Bu fıkranın üçüncü cümlesinde belirtilen işlemlerle ilgili mahkeme kararlarının yerine getirilmemesi ceza soruşturması ve kovuşturmasına konu edilemez; ancak disiplin hükümleri saklıdır.”

MADDE 101- 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 21 inci maddesinin mülga fıkralarından sonra gelen ilk fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Tapu kütüğüne “korunması gerekli taşınmaz kültür varlığıdır” kaydı konulmuş olan ve I inci ve II nci grup olarak gruplandırılmış bulunan taşınmaz kültür varlıkları ile arkeolojik sit alanı ve doğal sit alanı olmaları nedeniyle üzerlerinde kesin yapılanma yasağı getirilmiş taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları olan parseller her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır. Ancak, büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde yer alan ve yukarıda nitelikleri belirtilen taşınmazlardan basit usulde vergilendirilenlerin dışında ticari faaliyetlerde kullanılanlar hakkında emlak vergisinin yarısı ve çevre temizlik vergisinin tamamına ilişkin bu muafiyet hükmü uygulanmaz.”

“Getirilen kesin yapılanma yasağına aykırı olarak tesis edilen yapılar, bu yapıların yapıldığı parseller ve kanunlara aykırı eklentileri bulunan taşınmaz kültür varlıkları hakkında bu yapılar yıkılncaya veya aykırılıklar giderilinceye kadar yukarıdaki fıkradaki muafiyet hükmü uygulanmaz. 18/11/1983 tarih ve 2960 sayılı Boğaziçi Kanununa göre Boğaziçi Sahil Şeridi veya Öngörünüm Bölgesinde konut veya işyeri olarak kullanılan taşınmaz kültür varlıkları yukarıdaki fıkradaki muafiyetten yararlanamazlar.”

MADDE 102- 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Ancak, maliklerinin mülkiyet hakkının engellenmemesi, can ve mal güvenliği bakımından risk oluşturmaması kaydıyla, kamulaştırma veya kamulaştırma yoluyla irtifak hakkı tesisi işlemi yapılmaksızın kamu yararı kararına davalı olarak taşınmazların üzerinde teleferik ve benzeri ulaşım hatları, altında tünel, metro ve metro benzeri raylı taşıma sistemleri yapılabilir.”

MADDE 103- 2942 sayılı Kanunun;

a) 22 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “ve bedelinin” ibaresi metinden çıkarılmış, ikinci ve üçüncü cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü cümlesi yürürlükten kaldırılmış, birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Bu duyurma üzerine mal sahibi veya mirasçıları, kamulaştırma bedelini aldıkları günden itibaren işleyecek kanuni faiziyle birlikte üç ay içinde ödeyerek taşınmaz malı geri alabilir. İade işleminin kamulaştırmanın ve bedelinin kesinleşmesinden sonra bir yıl içinde gerçekleşmesi halinde kamulaştırma bedelinin faizi alınmaz.”

“Bu madde hükümlerine göre taşınmaz malı geri almayı kabul etmeyen mal sahibi veya mirasçılarının 23 üncü maddeye göre geri alma hakları da düşer.

Bu madde hükümleri, kamulaştırmanın kesinleşmesi tarihinden itibaren beş yıl geçmiş olması halinde uygulanmaz.”

b) 23 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ikinci” ibaresi “dördüncü” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 104- 2942 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 9- Bu maddeyi ihdas eden Kanunla değiştirilen veya eklenen bu Kanunun 22 nci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce gerçekleştirilen kamulaştırma işlemleri nedeniyle, kamulaştırılan taşınmaz malların eski malikleri veya mirasçıları tarafından bu taşınmaz malların geri alınması, bedel veya tazminat talebiyle açılan ve henüz kesinleşmeyen davalarda da uygulanır. Bu maddenin uygulanması nedeniyle reddedilen davaların yargılama giderleri davalı idare tarafından ödenir.

MADDE 105- 10/10/1984 tarihli ve 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun ek 11 inci maddesinin üçüncü fıkrasına “Başbakanlık Müşaviri,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Sektörel İzleme ve Değerlendirme Raportörleri,” ibaresi eklenmiş, beşinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Sektörel İzleme ve Değerlendirme Raportörleri, malî ve sosyal haklar ile emeklilik hakları bakımından 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (III) sayılı Cetvelin birinci sırasında yer alanlar ile denk kabul edilir.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (III) sayılı Cetvelin birinci sırasında yer alan kadrolarda bulunanlar ile 5018 sayılı Kanunun eki (III) sayılı Cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların uzmanları ve murakıpları Başbakanlıkça Sektörel İzleme ve Değerlendirme Raportörü kadrolarına atanabilir. Ayrıca, anılan personel; aylık, ödenek, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer malî ve sosyal hak ve yardımları kurumlarınca ödenmek kaydıyla 36 ncı madde hükümlerine göre Sektörel İzleme ve Değerlendirme Raportörü kadrolarında geçici olarak görevlendirilebilir.”

MADDE 106- 3056 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 10- Bu maddenin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde, Sektörel İzleme ve Değerlendirme Raportörü kadro sayısının yüzde yetmişini geçmemek kaydıyla, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (III) sayılı Cetvelin birinci sırasında yer alan kadrolarda bulunanlar ile 5018 sayılı Kanunun eki (III) sayılı Cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların uzmanları ve murakıpları, ilgililerin muvafakati aranmaksızın, ilgili mevzuatında öngörülen atama sayı sınırlamalarına tabi olmaksızın Başbakanlıkça Sektörel İzleme ve Değerlendirme Raportörü kadrolarına naklen atanabilir.

Bu madde uyarınca atananların mali haklarına ilişkin olarak, atandıkları tarih itibarıyla önceki kadroları için uygulanmakta olan hükümlerin uygulanmasına devam edilir.”

MADDE 107- 4/12/1984 tarihli ve 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununun 3 üncü maddesinin başlığı “Cihazların imalat ve ithalatı” şeklinde ve birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanunun 1 inci maddesinde belirtilen cihazları imal edenler satıştan önce; ithal edenler ise serbest dolaşıma girişinde bandrol veya etiket almaya mecburdur.”

MADDE 108- 3093 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (b) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“b) Bu maddenin (g) bendi kapsamı dışında kalan bandrol ücretleri; Gümrük idarelerince ithalatta alınan gümrük vergileri ve diğer mali yükümlülüklerden ayrı olarak tahsil olunur ve yapılan aylık tahsilat toplamı en geç takip eden ayın on beşinci gününe kadar Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna intikal ettirilir. Bu ücretlerin tahsiline, iadesine, teminata bağlanmasına ve tahsil edilen ücretlerin Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna aktarılmasına ilişkin usul ve esaslar Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu arasında müştereken belirlenir.”

“e) Kurum, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsili öngörülen alacakları açısından uygulanmak üzere anılan Kanunun Maliye Bakanlığı, tahsil dairesi ve diğer makam, merci ve komisyonlara verdiği yetkileri kullanır. Kurum, merkez ve taşra teşkilatı hizmet birimlerini tahsil dairesi sıfatıyla görevlendirebilir, tahsil dairelerinin yetki mahallini il sınırları ile bağlı olmaksızın tayin edebilir, borçlu ya da mallarının başka mahallerde bulunması halinde takibe yetkili tahsil dairesi olarak görevlendirilecek birimlerini belirleyebilir.

f) Kurum, bu Kanun kapsamında ödenmesi gereken bandrol ücreti ve enerji payı ile ilgili olarak firmalar ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından bilgi ve belge talebinde bulunabilir, ilgililere bandrole tabi cihazların kullanımına veya satışına izin verilmeden veya gümrük işlemlerinden önce bandrol yükümlülüğüne ilişkin olarak Kurumdan alınacak olan belgenin ibraz zorunluluğunu getirebilir, bu yükümlülüklere uymayanlar ile istenilen bilgileri vermeyenler hakkında Genel Müdürlük tarafından 5.000 Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir. Verilen idari para cezaları tebliğ edildiği tarihten itibaren bir ay içinde ödenir ve Kurum bütçesine gelir kaydedilir. Bu cezalar hakkında 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümleri uygulanır. Ödeme süresi içinde ödenmeyen idari para cezaları hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre işlem yapılır. Bu maddeye göre kesilecek idari para cezalarına karşı, ilgisine tebliğ tarihinden itibaren, bir ay içerisinde yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir.

g) Bandrol ücretlerine ilişkin ödemeleri bu maddenin (a) bendinde belirtilen sürenin sonunda yapmamak isteyen imalatçı ya da ithalatçı firmalara bandroller teminat mektubu karşılığı verilir.”

MADDE 109- 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununun geçici 2 nci maddesindeki “6 ay” ibaresi “1 yıl” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 110- 3568 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yeminli mali müşavirlerin tasdikten doğan mali sorumlulukları ile disiplin sorumlulukları ayrı ayrı müstakil bir rapor ile tespit edilir. Bu kapsamda yeminli mali müşavir hakkında sorumluluk raporu yazılabilmesi için yeminli mali müşavirin yazılı savunması istenir. Savunma isteme yazısının tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde savunma yapılmaması durumunda ilgili yeminli mali müşavir savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.”

MADDE 111- 24/11/1994 tarihli ve 4046 Sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun 22 nci maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu personelden 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (1) sayılı Cetveldeki kadrolarda istihdam edilmekte olanlar ile burada sayılan unvanlarla çalışan diğer statülerdeki personelin atama teklifleri, Araştırmacı unvanlı kadrolara veya istekleri halinde 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (1) sayılı Cetvelde yer alan unvanlar hariç olmak üzere öğrenim durumları itibarıyla ihraz etmiş oldukları unvanlara ilişkin kadrolara, daha önce bu unvanlara ilişkin kadro veya pozisyonlarda bulunmuş olması ve atama yapılacak kadro unvanının 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerde yer alması kaydıyla yapılır.”

MADDE 112- 4046 Sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 26- Bu maddenin yayımı tarihi itibarıyla devir ve teslim işlemlerinin tamamlanmasının üzerinden beş yıl geçmiş olan özelleştirmeler hakkında verilmiş olan yargı kararları ile ilgili olarak sözleşmelerinde belirtilen haller dışında bu kuruluşların geri alınması yönünde herhangi bir işlem tesis edilmez.”

MADDE 113- 4046 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 27- Bu maddeyi ihdas eden Kanunla 22 nci maddenin ikinci fıkrasının değiştirilen üçüncü cümle hükmü, 22 nci madde hükümleri çerçevesinde araştırmacı kadrolarına atanmış olanlardan otuz gün içinde kurumlarına yazılı olarak başvuranlar hakkında da uygulanabilir.”

MADDE 114- 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin dördüncü ve ondördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(4) 3 üncü maddenin altıncı fıkrasındaki yasağın görsel yayın yoluyla ihlal edilmesi halinde, yasağa aykırı yayın yapan medya hizmet sağlayıcı kuruluşa ihlalin ağırlığı ve yayının ortamı ve alanı göz önünde bulundurularak, ihlalin tespit edildiği aydan bir önceki aydaki brüt ticari iletişim gelirinin yüzde birinden üçüne kadar idari para cezası verilir. İdari para cezası miktarı, onbin Türk Lirasından az olamaz. Bu cezaya karar vermeye Radyo ve Televizyon Üst Kurulu yetkilidir.”

“(14) 4 üncü maddenin yedinci fıkrasındaki yükümlülöklere aykırı hareket edilmesi halinde medya hizmet sağlayıcı kuruluşlara, ihlalin tespit edildiği aydan bir önceki aydaki brüt ticari iletişim gelirinin yüzde biri oranında idari para cezası verilir. İdari para cezası miktarı onbin Türk Lirasından az olamaz. Bu cezaya karar vermeye Radyo ve Televizyon Üst Kurulu yetkilidir.”

MADDE 115- 25/02/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“(1) İlgili belediye sınırları içerisinde alternatif alan bulunmaması şartıyla Bakanlar Kurulunca kentsel dönüşüm ve gelişim projesi alanı olarak ilan edilen,”

MADDE 116- 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun;

a) 218 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “demirbaş eşya ile telefon ve diğer teknik donanımlarını” ibaresi “telefon ve büro eşyasını” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 218/A maddesinin birinci fıkrasında geçen “uygulayarak” ibaresinden sonra gelmek üzere “bu madde uyarınca belirlenen sözleşme bedeli karşılığında” ibaresi eklenmiş, birinci fıkranın son cümlesi yürürlükten kaldırılmış ve fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“2. Bakanlıkça belirlenen devir yöntemine göre değer tespiti işlemleri; Bakanlık tarafından görevlendirilecek bir Daire Başkanının başkanlığında, Gümrük ve Ticaret Uzmanı, Mali Hizmetler Uzmanı, Mühendis ve Gümrük Müdürü olmak üzere beş asil ve beş yedek üyeden oluşan değer tespit komisyonu tarafından 4046 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendinin (c) alt bendinde yer alan metotlardan en az birinin uygulanması suretiyle yapılır. Bu bedel, Komisyonun talebi üzerine Bakanlık tarafından hizmet alımı yoluyla 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa tâbi şirketlere de tespit ettirilebilir. Bu durumda, tespit edilen değer, değer tespit komisyonu tarafından incelenerek karara bağlanır.

3. Görevlendirme işlemleri, Müsteşarın başkanlığında, ilgili Müsteşar Yardımcısı, Gümrükler Genel Müdürü, Gümrükler Muhafaza Genel Müdürü, Strateji Geliştirme Başkanı ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanı ve I. Hukuk Müşavirinden oluşan Görevlendirme Komisyonu tarafından yürütülür.

4. Bu madde uyarınca oluşturulan komisyonlar eksiksiz olarak toplanır. Üyelerden birinin geçerli mazereti nedeniyle toplantıya katılamaması durumunda yerine vekili veya yedek üye katılır. Kararlar çoğunlukla alınır ve kararlarda çekimser kalamaz. Kararlar imzalanan bir tutanakla tespit edilir. Karara muhalefet eden üye karşı oy gerekçesini yazarak imzalar. Komisyonlarca alınan kararlar Bakan onayına sunulur. Komisyonların sekreteryâ işlemleri Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığınca yürütülür.

5. Devir işlemi gerçekleştirilen gümrük kapıları ve/veya lojistik merkezleri devir süresi sonunda aynı usullerle yeniden devredilebilir.

6. Görevlendirme kararı verilen şirket ile Bakanlık arasında sözleşme imzalanır. Ancak, görevlendirme kararı verilen şirketin ortakları arasında şirket sermayesine en az yüzde ellibir oranında iştirak eden kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu veya üst kuruluşu olması halinde sözleşme, Bakanlık ile ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu ve görevlendirme kararı verilen şirket arasında imzalanır. Sözleşme tutarının yüzde altısı oranında kesin teminat alınır. Bu madde kapsamında yapılan sözleşmelere konu alanlarda yürütülen faaliyetlerden elde edilen toplam yıllık hasılatтан genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere yüzde bir oranında pay alınır.”

MADDE 117- 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendinin ikinci paragrafından sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Doğal gaz iletim hatları BOTAŞ tarafından inşa edilmiş olan şehirlerde, 3 defa dağıtım lisansı ihalesine çıkıldığı halde istekli çıkmaması durumunda, ilgili il özel idaresi veya belediye tarafından kurulacak anonim şirketin başvurusu halinde Kurum tarafından dağıtım lisansı verilir ve şirket o şehirde dağıtım faaliyetlerini gerçekleştirmeye yetkili dağıtım şirketi unvanını alır.”

MADDE 118- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 26- Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2014-2018 Yılları Yatırım Programlarında yer alan projelerinin finansmanı için herhangi bir dış finansman kaynağından Türkiye Cumhuriyetinin borçlu sıfatıyla sağlayacağı kredileri, anılan Genel Müdürlüğe sermayesine mahsuben veya karşılıksız tahsis etmeye Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu madde kapsamında sermayesine mahsuben veya karşılıksız tahsis edilen tutarları geçmemek üzere Hazine Müsteşarlığı bütçesine ödenek eklemeye Maliye Bakanı yetkilidir.”

MADDE 119- 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 12 nci maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendinin sonuna “bu sınırlar dahilinde listede yer alan mallardan Borsa İstanbul Anonim Şirketi Elmas ve Kıymetli Taş Piyasasında işlem göreceklar için farklı oranları belirlemeye,” ibaresi; Kanuna ekli (IV) sayılı listeye aşağıdaki G.T.İ.P. numaralı mallar vergi oranları ile birlikte eklenmiştir.

G.T.İ.P. NO	Mal ismi	Vergi Oranı (%)
7113.11.00.00.11	Pırlantalı gümüşten olanlar	20
7113.19.00.00.12	Pırlantalı altından olanlar	20

MADDE 120- 24/11/2004 tarihli ve 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanununun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Türkiye Halk Sağlığı Kurumunca belirlenen aile sağlığı merkezlerinde çalışma saatleri dışında, aile hekimleri ve aile sağlığı elemanları ile gerektiğinde Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşları personeline nöbet görevi verilebilir.”

MADDE 121- 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 33 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Bu madde kapsamında yapılacak kiralama ve/veya işletme hakkının verilmesi imtiyaz addolunmaz. Bu çerçevede imzalanan sözleşmeler özel hukuk hükümlerine tabiidir.”

“DHMİ’nin, 8/6/1944 tarihli ve 3996 sayılı Kanun kapsamında yaptırmış olduğu tesisler ile bu madde kapsamında yaptırmış olduğu tesislere ait maliyet bedelleri, söz konusu tesislerin bedelsiz olarak devir alınmış olması şartıyla DHMİ sermayesine, başkaca işleme gerek olmaksızın doğrudan ilave edilir. Maliyet bedelleri ile kayıtlara alınan söz konusu iktisadi kıymetler, devir alındıkları tarihler dikkate alınarak, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre amortismanla tabi tutulur. Hesaplanan amortismanlar, kazancın tespitinde kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınır. Bu fıkra kapsamında DHMİ’nin sermayesinin artırılmasından doğan kazançlar Kurumlar Vergisinden, bununla ilgili işlemler de her türlü vergi ve harçtan istisnadır.

MADDE 122- 5/5/2005 tarihli ve 5345 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 29 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Başkanlık merkez teşkilatında grup başkanı, daire başkanı veya taşra teşkilatında vergi dairesi başkanı kadrolarında toplam en az üç yıl görev yapmış olanlar, atama tarihi itibarıyla fiilen bu kadrolardan birinde bulunmak şartıyla Devlet Gelir Uzmanı kadrosuna atanabilir.”

MADDE 123- 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “gençlik ve spor” ibaresinden sonra gelmek üzere “orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 124- 5393 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “arsa” ibaresi “taşınmaz” olarak değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“İcra dairesince haciz kararı alınmadan önce belediyeden borca yeter miktarda haczedilebilecek mal gösterilmesi istenir ve haciz işlemi sadece gösterilen bu mal üzerine uygulanır. On gün içerisinde yeterli mal beyan edilmemesi durumunda yapılacak haciz işlemi, alacak miktarını aşacak veya kamu hizmetlerini aksatacak şekilde yapılamaz.”

MADDE 125- 5393 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin yedinci fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Anlaşma sonucu belediye mülkiyetine geçen gayrimenkuller haczedilemez.”

MADDE 126- 5393 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 8- 15 inci maddenin son fıkrası hükümleri, devam eden her türlü icra takipleri hakkında da uygulanır. Bu maddenin yürürlük tarihinden önce yapılmış icra takipleri gereğince konulan tüm hacizler, söz konusu fıkra hükümleri dikkate alınarak kaldırılır.”

MADDE 127- 25/1/2006 tarihli ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin 2 nci fıkrasının (g) bendi "g) Yönetim Kurulu tarafından teklif edilen ve/veya Kalkınma Bakanlığınca belirlenen adaylar arasından genel sekreteri görevlendirir. Gerekli gördüğünde genel sekreteri resen görevden alır." şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 128- 19/9/2006 tarihli ve 5543 sayılı İskan Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 8 - (1) Artvin ili Yusufeli ilçe merkezinin, 16/4/2008 tarihli ve 5753 sayılı Artvin İli Yusufeli İlçesinin Merkezinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun ile belirlenen alana naklinde, bu alanda iskan edilecek aileler ile Yusufeli Barajı ve Hidroelektrik Santrali yapımından etkilenen köyler için yeniden yapılacak iskan etütleri sonrasında belirlenecek alanlarda iskan edilecek ailelerin hak sahipliği ve borçlandırılmaları Bakanlar Kurulunca belirlenecek usul ve esaslara göre yürütülür.

(2) Denizli ili Acıpayam ilçesi Dalaman Çayı üzerinde Sami Soydam Barajı ve Hidroelektrik Santrali Projesi kapsamında kalan ve bulundukları yerleşim yerlerinden kaldırılmaları zorunlu bulunan orman içi ve kenarı mahalle, köy veya belde halkının iskânlarının temini için, ailelerin hak sahipliği ve borçlandırılmalarına ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir.”

MADDE 129- 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “iki bin Yeni Türk Lirasından on bin Yeni Türk Lirasına” ibaresi “iki bin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 130- 5651 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “yirmi dört saat” ibaresi “dört saat” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 131- 6/3/2008 tarihli ve 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin dokuzuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(9) Tüm illerde bucaklar kaldırılmıştır. Kaldırılan bucaklara bağlı belde ve köyler, bucağın bağlı olduğu idari birime bağlanmıştır.”

MADDE 132- 18/6/2009 tarihli ve 5910 sayılı Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(a) Dış ticarete ve yurt dışı hizmetlere ilişkin konularda çalışmalar yapmak, bu kapsamda; kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör kuruluşları ve ulusal ve uluslararası kuruluşlar nezdinde üyelerinin menfaatlerini ülke çıkarları çerçevesinde koruyucu ve geliştirici çalışmalar yapmak.”

MADDE 133- 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 371 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(7) Yönetim kurulu, yukarıda belirtilen temsilciler dışında, temsile yetkili olmayan yönetim kurulu üyelerini veya şirkete hizmet akdi ile bağlı olanları sınırlı yetkiye sahip ticari vekil veya diğer tacir yardımcıları olarak atayabilir. Bu şekilde atanacak olanların görev ve yetkileri, 367 nci maddeye göre hazırlanacak iç yönergede açıkça belirlenir. Bu durumda iç yönergenin tescil ve ilan zorunludur. İç yönerge ile ticari vekil ve diğer tacir yardımcıları atanamaz. Bu fıkra uyarınca yetkilendirilen ticari vekil veya diğer tacir yardımcıları da ticaret siciline tescil ve ilan edilir. Bu kişilerin, şirkete ve üçüncü kişilere verecekleri her tür zarardan dolayı Yönetim Kurulu müteselsilen sorumludur.”

MADDE 134- 6102 sayılı Kanunun 629 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Müdürler tarafından şirkete hizmet akdi ile bağlı olanların sınırlı yetkiye sahip ticari vekil veya diğer tacir yardımcıları olarak atanması hususunda 367 nci madde ile 371 inci maddenin yedinci fıkrası kıyasen limited şirketlere de uygulanır.”

MADDE 135- 6102 sayılı Kanunun Geçici 7 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde” ibaresi ile birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “yürürlük tarihinden itibaren iki yıl içinde” ibaresi “31/12/2014 tarihine kadar” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 136- 6102 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 10- 14/2/2014 tarihine kadar Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre yapılması gereken sermaye artırımlarını herhangi bir nedenle yapmamış olan şirketler hakkında asgari sermaye şartını bu maddenin yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde yapmaları halinde fesih işlemi uygulanmaz. Sermaye artırımında bulunmaması nedeniyle ticaret sicili kaydı silinenlerin de bu süre içinde sermaye artırımı için başvurmaları halinde kayıtları resen yeniden oluşturulur.”

MADDE 137- 15/2/2011 tarihli ve 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunun 42 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasında yer alan “20’sine” ibaresi “son gününe” şeklinde değiştirilmiş, beşinci ve sekizinci fıkralarına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“(1) Yayın lisans ücreti birinci taksiti lisans belgesinin verilmesinden önce ödenmek koşuluyla kalan taksitler takip eden her yılın Şubat ayının son gününe kadar ödenecek şekilde on eşit taksitte; yayın iletim yetkilendirme ücreti, yetki belgesinin verilmesini müteakip altı ay içinde eşit taksitlerle alınır.”

“Beyannamenin kanuni süresinden sonraki ilk otuz gün içinde verilmesi halinde yukarıda belirlenen ceza tutarı 1/10 oranında, devam eden otuz gün içinde verilmesi halinde ceza tutarı 1/5 oranında, devam eden günlerde verilmesi halinde ise ceza tutarı tam olarak uygulanır.”

“Bu madde hükümlerine göre Üst Kurulca yapılacak icra takiplerinde Ankara icra daireleri yetkilidir.”

MADDE 138- 6112 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Sıralama ihalesinde karasal sayısal televizyon multipleks kapasitesi tahsisine hak kazanan kuruluşlardan bir bölümüne, ihaledeki sıraları ve analog kanal kapasitesi dikkate alınarak en fazla iki yıl süreyle karasal sayısal yayının yanı sıra analog televizyon yayını yapmalarına da imkân tanınır. Tahsisi müteakip en geç iki yıllık süre sonunda analog karasal televizyon yayınları ülke genelinde tümüyle sonlandırılır ve analog karasal televizyon yayınları durdurulur. Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu da kendisine yapılan tahsisler çerçevesinde ve Üst Kurulca verilen süre içinde karasal radyo ve televizyon yayınlarını eski kullandığı kanal ve frekanslardan tahsis edilen kanal, multipleks kapasitesi ve frekanslara taşır.”

“(7) Ulusal karasal sayısal yayın lisansları verilmeye kadar, 26 ncı maddenin sekizinci fıkrasına göre kurulması gereken verici tesis ve işletim şirketi, bu maddenin birinci fıkrası kapsamında yayın izni verilmiş olan medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar tarafından kurulabilir ve bu şirkete Üst Kurulca geçici yayın iletim yetkisi verilebilir.”

MADDE 139- 19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3- (1) Sakarya ili, Kocaali ilçesinde bulunan ve Melen Barajı rezervuar alanı ile mutlak koruma alanında kalan yerleşim yerlerindeki halkın iskan edilmesini teminen Bakanlar Kurulunun 15/3/2013 tarihli ve 2013/4482 sayılı kararına ekli haritada koordinatlarıyla belirlenen orman sınırları dışına çıkarılmış alan, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı adına res’en tescil edilerek devredilir.

(2) Devredilen bu alan birinci fıkrada belirtilen nakil ve yerleştirme amacıyla kullanılır ve hak sahipliği ile geri ödemeye ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir.”

MADDE 140- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Bakanlık, Kurum ve DSİ” ibareleri “Bakanlık ve Kurum” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 141- 9/5/2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanununun 21 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(5) T.C. Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi işyerleri hakkında; 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun 3 üncü maddesi ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 81 inci maddesi hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 142- 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 70 inci maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Tüketici hakem heyetlerince vekâlet ücreti ödenmesine karar verilemez.”

MADDE 143- 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin “Diğer haklar” başlıklı 61 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“(4) Yüksek Planlama Kurulu kararı ile bir organize sanayi bölgesinin müteşebbis heyetine katılım sağlayabilirler.”

MADDE 144- 3/6/2011 tarihli ve 637 sayılı Ekonomi Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 36 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Çalışma gruplarının mevzuatı uyarınca gerçekleştirilen ulaşım ve konaklama giderleri Bakanlık bütçesinden karşılanabilir.”

MADDE 145- 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 29 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(14) Kaza Araştırma ve İnceleme Kurulunca ihtiyaç duyulması halinde, çözümü özel uzmanlık veya teknik bilgiyi gerektiren kaza araştırma ve incelemelerinde bilirkişi görevlendirilebilir. Bilirkişi görevlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar ile bunlara verilecek ücretin miktarı Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Bakanlıkça belirlenir.”

MADDE 146- Bu Kanunla;

a) 18/1/1966 tarihli ve 711 Sayılı Nöbetçi Memurluğu Kurulmasını ve Olağanüstü Hal Tatbikatlarında Mesainin 24 Saat Devamını Sağlayan Kanun,

b) 6245 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi,

c) 20/4/1967 tarihli ve 854 sayılı Deniz İş Kanununun 11 inci maddesi ile 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi,

ç) 5449 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendi,

d) 5502 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi,

e) 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “her bir çalışan için beş yıl süreyle” ibaresi,

f) 6356 sayılı Kanunun Geçici 6 ncı maddesinin birinci fıkrası,

g) 6446 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin ikinci fıkrası,

yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrası, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun geçici 53 üncü maddesinin birinci fıkrası ile 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun geçici 34 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamına girmesine rağmen anılan maddelerde belirtilen sürelerde borçlarının yeniden hesaplanması için müracaat etmeyenler ile söz konusu maddelerin yürürlüğe girdiği tarihten bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre içerisinde anılan düzenlemelerde belirtilen nedenlerle haklarında borç takibi yapılanlar veya yapılması gerekenlerin ve 2547 sayılı Kanunun 39 uncu maddesi uyarınca yurt dışında görevlendirilmiş olanlardan bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte haklarında borç takibi yapılanlar veya yapılması gerekenlerin, kendilerine döviz olarak yapılmış olan her türlü masrafa ilişkin borç tutarları, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üç ay içerisinde borçlu oldukları idarelere başvurmaları halinde, imzaladıkları yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi hükümleri dikkate alınmaksızın ve ilgililere ödeme yapma sonucunu doğurmaksızın aşağıdaki şekilde yeniden hesaplanır ve başvuru süresi içerisinde tahsilat işlemi durdurulur. Ancak bu hesaplama, 2547 sayılı Kanunun 39 uncu maddesi uyarınca yurt dışında görevlendirilenler ile geçici 53 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen durumda bulunanlardan, aynı Kanunun 33 üncü maddesi uyarınca yurtdışında görevlendirilenler bakımından yapılırken bu kişilerin hizmetleri karşılığında aldıkları yurtiçi maaşları ve buna yönelik cezaî şart talep edilmez, bunlar haricinde Türk Lirası olarak yapılmış olan her türlü masraf tutarına, sarf tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçen süre için 1/1/2006 tarihinden geçerli olmak üzere tespit ve ilan edilen kanuni faiz işletilerek hesaplama yapılır.

a) 5/8/1996 tarihinden sonra yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi alınanlar hakkında 657 sayılı Kanunun ek 34 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükümlerine göre bu Kanunun yayımlandığı tarihten önceki süreler için herhangi bir fer'i alacak hesaplanmaz.

b) 5/8/1996 tarihinden önce yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi alınanlar hakkında, ilgili adına fiilen ödemenin yapıldığı tarihteki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca tespit ve ilân edilen efektif satış kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilerek bulunacak tutar ile bu tutara sarf tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçen süre için 1/1/2006 tarihinden geçerli olmak üzere tespit ve ilân edilen kanunî faiz işletilerek hesaplama yapılır. Ancak, bu hükümlere göre hesaplama yapılması sonucunda borçlunun aleyhine bir durum ortaya çıkması halinde (a) bendi hükümleri uygulanır.

(2) Bunların daha önce ödemiş oldukları tutar ile mecburi hizmetlerinde değerlendirilen sürelere isabet eden tutar, yukarıdaki şekilde belirlenecek tutardan düşülür. Bu madde uyarınca vazgeçilen borç tutarına isabet eden vekâlet ücreti de dâhil yargılama giderleri tahsil edilmez. Hesaplanan borç tutarı, ilgilinin durumu ve ödenmesi gereken meblağ dikkate alınarak azamî beş yıla kadar taksitlendirilebilir.

(3) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, 2547 sayılı Kanunun geçici 53 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen durumda olup, aynı Kanunun 35 inci maddesi uyarınca yurtiçinde görevlendirilenlerden geçici 53 üncü maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen sürede borçlarını ödemek için başvurmamayanlar ile söz konusu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre içerisinde anılan düzenlemelerde belirtilen nedenlerle haklarında borç takibi yapılanların veya yapılması gerekenlerin, kendilerine Türk Lirası olarak yapılmış olan her türlü masrafa ilişkin borç tutarları, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üç ay içerisinde borçlu oldukları idarelere başvurmaları halinde, imzaladıkları yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi hükümleri dikkate alınmaksızın ve ilgililere ödeme yapma sonucunu doğurmaksızın yeniden hesaplanır ve başvuru süresi içerisinde tahsilat işlemi durdurulur. Yapılacak hesaplama, bu kişilerin hizmetleri karşılığında aldıkları yurt içi maaşları ve buna yönelik cezaî şart talep edilmez, bunlar haricinde Türk Lirası olarak yapılmış olan her türlü masraf tutarına, sarf tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçen süre için 1/1/2006 tarihinden geçerli olmak üzere tespit ve ilan edilen kanunî faiz işletilerek hesaplama yapılır. Bu kişiler hakkında da bu maddenin ikinci fıkrası hükümleri uygulanır.

(4) Bu madde kapsamında bulunanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce borcunun tamamını ödemedi ve mecburi hizmetini tamamlamadan vefat edenlerin borç yükümlülükleri ortadan kalkar. Buna bağlı olarak, borçlunun kendisi, mirasçıları ve kefilleri hakkında her türlü borç yükümlülükleri ortadan kaldırılır ve her türlü borç takibi işlemlerine son verilir.

MADDE 147- Bu Kanunun;

- a) 11 ve 12 nci maddeleri; bu Kanunun yayımı tarihinden dört ay sonra,
- b) 53 üncü maddesi; bu Kanunun yayımı tarihini izleyen aybaşından itibaren,
- c) 58 inci maddesi; 1/1/2015 tarihinden itibaren,
- ç) 66 ncı maddesi ile 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 59 uncu madde; 13/5/2014 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
- d) 92 nci maddesi, 31/3/2014 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
- e) Diğer hükümleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

MADDE 148- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : SOSYAL GÜVENLİK KURUMU
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanı	1	1	1
GİH	Başkan Yardımcısı	1	2	2
GİH	Sosyal Güvenlik Uzmanı	1	4	4
GİH	Sosyal Güvenlik Uzmanı	2	4	4
GİH	Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı	8	14	14
GİH	Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı	9	14	14
GİH	Mütercim	6	4	4
GİH	Aktüer	6	5	5
GİH	Memur	6	12	12
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	6	12	12
TH	Programcı	6	6	6
TH	İstatistikçi	6	6	6
TH	Matematikçi	6	4	4
TH	Grafiker	6	4	4
	TOPLAM		92	92

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİĞİ MÜSTEŞARLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Müsteşarlık Müşaviri	1	5	5
GİH	Şube Müdürü	1	3	3
	TOPLAM		8	8

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : SOSYAL GÜVENLİK KURUMU
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanı	1	1	1
GİH	Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkan Yardımcısı	1	2	2
GİH	Sosyal Güvenlik Uzmanı	1	4	4
GİH	Sosyal Güvenlik Uzmanı	2	4	4
GİH	Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı	8	14	14
GİH	Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı	9	14	14
GİH	Mütercim	6	4	4
GİH	Aktüer	6	5	5
GİH	Memur	6	12	12
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	6	12	12
TH	Programcı	6	6	6
TH	İstatistikçi	6	6	6
TH	Matematikçi	6	4	4
TH	Grafiker	6	4	4
	TOPLAM		92	92

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİĞİ MÜSTEŞARLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Müsteşarlık Müşaviri	1	4	4
GİH	Şube Müdürü	1	3	3
	TOPLAM		7	7

(3) SAYILI LİSTE

KURUMU : MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
EÖH	Öğretmen	(1-9)	40.000	40.000
	TOPLAM		40.000	40.000

(4) SAYILI LİSTE

KURUMU : BAŞBAKANLIK
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Genel Müdür Yardımcısı	1	2	2
GİH	Daire Başkanı	1	20	20
GİH	Sektörel İzleme ve Değerlendirme Raportörü	1	80	80
GİH	Sektörel İzleme ve Değerlendirme Raportörü	2	50	50
GİH	Sektörel İzleme ve Değerlendirme Raportörü	3	50	50
GİH	Sektörel İzleme ve Değerlendirme Raportörü	4	50	50
GİH	Sektörel İzleme ve Değerlendirme Raportörü	5	40	40
GİH	Sektörel İzleme ve Değerlendirme Raportörü	6	55	55
GİH	Sektörel İzleme ve Değerlendirme Raportörü	7	55	55
TOPLAM			402	402

(5) SAYILI LİSTE

KURUMU : MALİYE BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Genel Müdür Yardımcısı	1	4	4
GİH	Daire Başkanı	1	12	12
TOPLAM			16	16

(6) SAYILI LİSTE

KURUMU : GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Devlet Gelir Uzmanı	1	30	30
TOPLAM			30	30

(7) SAYILI LİSTE

KURUMU : AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Bilgisayar İşletmeni	7	20	20
SH	Hemşire	7	80	80
SH	Sağlık Teknikeri	9	10	10
SH	Sağlık Teknisyeni	9	20	20
SH	Odyolog	9	2	2
SH	Sağlık Fizikçisi	6	1	1
TH	Teknisyen	9	10	10
YH	Hastabakıcı	10	7	7
TOPLAM			150	150

(8) SAYILI LİSTE

KURUMU : AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Unvanı	Derecesi	I Sayılı	II Sayılı
Profesör	1	15	-
Doçent	1	20	-
Yardımcı Doçent	1	22	-
Öğretim Görevlisi	5	20	-
Araştırma Görevlisi	4	8	-
Araştırma Görevlisi	5	15	-
TOPLAM		100	

